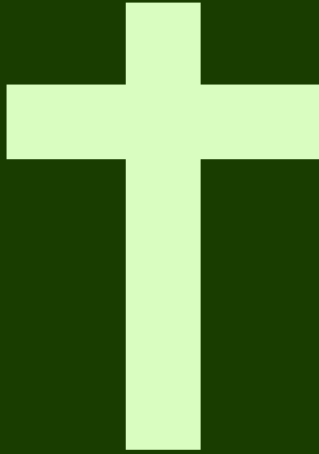

Huan Xasāsti' testamento: Huan xatzey tachihuīn

ixpālacata Jesucristo

New Testament in Totonac, Xicotepec De Juárez

(MX:too:Totonac, Xicotepec De Juárez)

**Huan Xasāsti' testamento: Huan xatzey tachihuīn
ixpālacata Jesucristo**
**New Testament in Totonac, Xicotepec De Juárez (MX:too:Totonac,
Xicotepec De Juárez)**

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Xicotepec De Juárez

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Xicotepec de Juárez [too], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Xicotepec De Juárez

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

19fdc186-6668-5688-b18c-dfd601741a49

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	49
SAN LUCAS	79
SAN JUAN	126
LOS HECHOS	162
ROMANOS	202
1 CORINTIOS	221
2 CORINTIOS	239
GÁLATAS	251
EFESIOS	258
FILIPENSES	264
COLOSENSES	269
1 TESALONICENSES	273
2 TESALONICENSES	277
1 TIMOTEO	280
2 TIMOTEO	285
TITO	289
FILEMÓN	291
HEBREOS	292
SANTIAGO	306
1 PEDRO	311
2 PEDRO	317
1 JUAN	321
2 JUAN	326
3 JUAN	327
JUDAS	328
APOCALIPSIS	330

Huan Xatzey Tachihuïn a'ntün Tzo'kli San Mateo

Ixnapapna' Jesucristo

Lc. 3.23-38

¹ Huä'mä' lista ü'tza' ixnapapna' Jesucristo lä' xla' ixtä'nat David lä' nä Abraham.

² Lä' Abraham ixtäta' Isaac ixuanit' lä' ü'tza' ixtäta' Jacob lä' ü'tza' ixtäta'ca'n Judä lä' ixtä'timín. ³ Lä' Judä ixtäta'ca'n Fares lä' Zara ixuanit' lä' ixtzi'tca'n ixuanican Tamar. Lä' Fares ixtäta' Esrom ixuanit' lä' ü'tza' ixtäta' Aram. ⁴ Lä' Aram ixtäta' Aminadab ixuanit' lä' ü'tza' ixtäta' Naasón a'ntü ixtäta' Salmón. ⁵ Lä' Salmón ixtäta' Booz ixuanit' lä' ixtzi't Booz ü'tza' Rahab. Lä' Booz ixtäta' Obed ixuanit' lä' ixtzi't Obed ixuanican Rut. Lä' Obed ixtäta' Isai ixuanit'. ⁶ Lä' Isai ixtäta' huan rey David ixuanit'. Lä' huan rey David lä' huan puscät a'ntü pü'la ixpuscät Urias ixuanit', xla'ca'n xanatätana' Salomón ixtahuani't.

⁷ Lä' Salomón ixtäta' Roboam ixuanit' lä' ü'tza' ixtäta' Abías a'ntü ixtäta' Asa. ⁸ Lä' Asa ixtäta' Josafat ixuanit' lä' Josafat ixtäta' Joram lä' ü'tza' ixtäta' Uzias. ⁹ Lä' Uzias ixtäta' Jotam ixuanit' lä' ü'tza' ixtäta' Acaz lä' ü'tza' ixtäta' Ezequías. ¹⁰ Lä' Ezequías ixtäta' Manasés ixuanit' lä' ü'tza' ixtäta' Amón a'ntü ixtäta' Josías. ¹¹ Lä' Josías ixtäta'ca'n Jeconías lä' ixtä'timín ixuanit' lä' a'xni'ca' ixcächí'cani't lä' cälé'nca huan israelitas nac ti'ya't a'nlhā huanican Babilonia.

¹² Lä' a'xni'ca' cälé'ncani'ttza' a'xni'ca' Jeconías ixka'lhí ixcaman Salatiel lä' ü'tza' ixtäta' Zorobabel ixuanit'. ¹³ Lä' Zorobabel ixtäta' Abiud ixuanit' lä' ü'tza' ixtäta' Eliaquim a'ntü ixtäta' Azor. ¹⁴ Lä' Azor ixtäta' Sadoc ixuanit' lä' ü'tza' ixtäta' Aquim a'ntü ixtäta' Eliud. ¹⁵ Lä' Eliud ixtäta' Eleazar ixuanit' lä' ü'tza' ixtäta' Matán a'ntü ixtäta' Jacob. ¹⁶ Lä' Jacob ixtäta' ixuanit' huan José a'ntü ixkólu' huan María. Lä' María, xla' ixtzi't Jesús ixuanit', ü'tza' a'ntü huanican huan Cristo.

¹⁷ Lä' chuntza' ixlikalhacāju'tä'ti' i'xü'yätä'natna' Abraham a'xni'ca' tahuí'lh David. Lä' ixlikalhacāju'tä'ti' i'xü'yätä'natna' David a'xni'ca' ixcälé'ncani't israelitas nac huan ti'ya't a'nlhā huanican Babilonia. Lä' ixlikalhacāju'tä'ti' i'xü'yätä'natna' huampala a'xni'ca' lacatuncu'lh Cristo.

A'xni'ca' lacatuncu'lh Jesucristo

Lc. 2.1-7

¹⁸ Lä' a'xni'ca' tahuí'lh Jesucristo, chuntza' pätle'kelh. Ixtzi't ixuanican María lä' xla' ixtalacáxlanit'tza' para natä'tapüchahua huan José. Lä' a'xni'ca' tūna'j ixtalätä'tahuí'la a'xni'ca' María ixcamalani'ttza' lä' por ixlimäpa'ksín huan Espíritu Santo. ¹⁹ Lä' a'xni'ca' José ca'tzilh que María ixcamalani't, xla' ixmakxteku'tun. Pero como tzeyä chí'xcu' ixuanit', tü' ixmalacapü'cu'tun na ixlacapünca'n tachi'xcuhuít' como tü' ixmämáxan'cu'tun. Xmān tzé'k ixmakxteku'tun. ²⁰ Lä' a'xni'ca' José ixpāstacmä' a'nchí nalilacāxtlahua, a'xni'ca' lakahuana'lh lä' tasu'yuni'lh kalhatin ángel a'ntü macamilh huan Mäpa'ksíni' Dios lä' xla' huanilh:

—José, hui'x a'ntü i'xü'yätä'nat David, tü' catilimā'xa'na' natä'tapüchahua'ya' huan María como ka'lhíni'lh por ixpälacata huan Espíritu Santo. ²¹ Naka'lhí ixcaman xachi'xcu' lä' nahui'li'ni'ya' ixtacuini' Jesús. Chuntza' namäpācuhuí'can como xla' nacämäpütaxtü' ix-tachi'xcuhuít' —huanilh huan ángel.

²² Lä' huäk huä'mä' pätle'kelh para natlökentaxtü' a'ntü hualh huan Mäpa'ksíni' Dios por ixpälacata huan a'cta'sana'. Chuntza' tzo'kli:

²³ Huan tzu'ma'jät naka'lhíni'n lä' naka'lhí ixcaman lä' namäpācuhuí'can Emanuel, lä' huä'mä' tacuini' huanicu'tun: Dios quincätä'lahui'lani'.

²⁴ Lä' a'xni'ca' lakahualh José, tlhualh ixlihuäk a'ntü mäpa'ksílh huan ixángel huan Mäpa'ksíni' lä' tä'tapüchahualh María. ²⁵ Pero tü' xa'malh hasta a'xni'ca' xla' tahuí'lh i'ska'ta' ixlimaksästi'. Lä' hui'li'ni'lh ixtacuini' Jesús.

2

A'xni'ca' tamilh huan magosnu'

¹ Lä' a'xni'ca' Herodes rey ixuanit' nac ti'ya't a'nlhā huanican Judea a'xni'ca' Jesús lacatuncu'lh a'ntza'. Lacatuncu'lh huan nac cälacchicni' a'nlhā huanican Belén. Lä' tachā'lh magosnu' huan nac xcänsipej a'nlhā huanican Jerusalén lä' xla'ca'n tamincha' na ixtankén ² lä' takalhasqui'nilh:

—¿Lhachü huí' huan ixreyca'n israelitas a'ntün tahuí'lh'tza'? Quina'n iclaktzi'ní'tauj lakatin sta'cu na ixtankén. Lä' ü'tza' quincämäsu'ni'ní'ta'ni' palh tahuí'lh'tza'. Lä' ü'tza' iclímiujtza' huä'tza' para na'icmäcätani'yäuj.

³ Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā' tachihuīn, huan rey Herodes lej ixpāta'lamā' lā' nā chuntza' ixlīhuākca'n xalanī'n nac Jerusalén nā ixcāpāta'lamā'. ⁴ Lā' huan rey cāmāta'satīnīnī'lh lā' cāmākēstokli ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu' sacerdotes israelitas lā' a'ntī tamāsu'yulh huan ley. Lā' cākhalhasqui'nīca' lhachū natahui'la huan Cristo ⁵ lā' takalhtīnī'lh:

—Natahui'la nac Belén xala' nac estado de Judea. Chuntza' tzo'kli huan a'cta'sana':

⁶ Lā' Belén xala' huan ti'ya't a'nlhā huanican Judá, ayuj lej xati'na'j na ixlacłhni'ca'n huan municipios nac huā'mā' ti'ya't, pero lihua'ca' tasqui'ni' como nalacatunci'yācha' a'ntza' kalhatin māpa'ksīni'.

Lā' xla' nacāmaktaka'lhā quīntachi'xcu'huī't a'ntī cāhuanican israelitas.

⁷ Lā' Herodes lakatzē'k cāmāta'satīnīnī'lh huan magosnu' lā' cākhalhasqui'nīlh lhānīn tasu'yulh huan sta'cu lā' tūyā chī'chīni' lā' tūyā mālhcuyū'. ⁸ Lā' cāmācā'lh nac Belén lā' cāhuanilh:

—Capinchipitit lā' nalīhui'li'yā'tit naputzayā'tit huan ska'ta'. Lā' a'xni'ca' nakaksā'tit, naquīlāmāca'tzīnīyāuj para que quit nā tzē na'ica'n na'icmācā'tanī —chuntza' cāhuanilh Herodes.

⁹ Lā' a'xni'ca' cātā'chihuīna'nkō'lh huan rey, ta'alh huan magosnu'. Lā' huan sta'cu a'ntū ixtalaktzī'nī't ixtankēn, ū'tza' cāpū'lanī'lh lā' cāmāsu'ni'lh huan tej hasta lhā tāyalh tālhmā'n a'nlhā ixuī' huan ska'ta'.

¹⁰ Lā' a'xni'ca' huan magosnu' talaktzī'lh a'nchī tāyalh huan sta'cu, lej tapāxuhualh xla'ca'n.

¹¹ Lā' a'xni'ca' tatanūlh huan nac chic, talaktzī'lh huan ska'ta' lā' María a'ntū ixtzī't. Lā' tatatzokostani'lh lā' tataquīlh pūtani'lh lā' tamācā'tanīlh huan ska'ta'. Lā' tamakxcutli huan a'ntū ixtalē'ni' lā' ta'aksajli oro lā' pūm lā' perfume a'ntū huanican mirra. ¹² Lā' ā'calistān tataspī'tchokolh por ā'kantīn tej como ixtalakahuāna'nī't lā' chuntza' cālīmāca'tzīnīca que tū' catatētaxtūlh a'ntza' na ixchic Herodes.

A'xni'ca' tatzē'lalh nac Egipto

¹³ A'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan magosnu', José lakahuāna'lh lā' tasu'yuni'lh kalhatin ángel a'ntū macamīlh huan Māpa'ksīni' Dios. Lā' huan ángel huanilh:

—Catāqui'. Cacālī'pi huan ska'ta' lā' ixtzī't lā' catzā'la'tit nac huan país a'nlhā huanican Egipto. A'ntza' natachokoyā'tit hasta a'xni'ca' na'icmāca'tzīnīyāni' porque huan Herodes, xla' naputza huan ska'ta' como maknīcu'tun.

¹⁴ Lā' José tāquī'lh a'xni'ca' tzi'sacus ixuanī't lā' a'lh. Cālē'lh huan ska'ta' lā' ixtzī't. Ta'alh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Egipto. ¹⁵ A'ntza' tatchokolh hasta a'xni'ca' nīlh huan Herodes. Huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū a'ntū huan Māpa'ksīni' Dios ixuanī't por ixpālacata huan a'cta'sana'. Chuntza' hualh: “Ixuī' nac Egipto qui'O'kxa' lā' icmāta'silh”.

Herodes ixcāmāmaknīnīnī' huan camana'

¹⁶ Lā' a'xni'ca' Herodes ca'tzīlh palh ixta'a'kxokoni't huan magosnu', xla' lej a'kchā'lh. Lā' māpa'ksīni'lh que cacāmāknīca huan laksana'tā'n a'ntū xachi'xcu'. Cāmāmaknīnīnī'lh ixlīhuākca'n huan camana' xachi'xcu' xalanī'n nac Belén lā' ixlīka'tla' huan cālacchicni'. Cāmāmaknīnīnī'lh ixlīhuākca'n a'ntūn tūna'j ixtaka'lhī lakatu' cā'ta. Chuntza' māpa'ksīlh como ixtlahuanī'ttza' hua'chī lakatu' cā'ta desde a'xni'ca' ixlacatuncuīnī't huan ska'ta' chu a'nchī tahualh huan magosnu'. ¹⁷ Chuntza' tlōkentaxtūlh a'ntū tzo'kli huan a'cta'sana' a'ntū ixuanican Jeremías. Chuntza' tzo'kli:

¹⁸ Kaxmatcan a'nchī calhuanican huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Ramá lā' lej ta'sacan.

Raquel ū'tza' a'ntū calhuamā' ixpālacata ixcamana'.

Lā' tūla māko'xamixīcan como ixtanīnī'ttza'.

Chuntza' tzo'kli.

¹⁹ Pero a'xni'ca' ixnīnī'ttza' huan Herodes, José lakahuāna'mpā a'nlhā ixuī' nac Egipto. Lā' tasu'yuni'lh kalhatin ángel a'ntū macamīlh huan Māpa'ksīni' Dios lā' huanilh:

²⁰ —Catāqui' lā' cacālī'pi huan ska'ta' lā' ixtzī't. Lā' cataspī'ttit huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Israel porque tanīlh'tza' xla'ca'n a'ntū ixtamāknīcu'tun huan ska'ta' —hualh huan ángel.

²¹ Lā' José tāquī'lh lā' a'lh lā' cālē'lh huan ska'ta' lā' ixtzī't hasta nac Israel. ²² Pero Arquelao a'ntū ixlaktapalh ixtāta' Herodes ixuanī't lā' ixmāpa'ksīni'mā' a'nlhā huanican Judea. Lā' a'xni'ca' José ca'tzīlh huā'mā', ixjicua'n lā' tū' ixa'ncu'tun a'ntza'. Lā' a'xni'ca' lakahuāna'mpā, māca'tzīnīca a'nlhā ixta'alh lā' ū'tza' talī'alh huan nac ti'ya't a'nlhā huani-can Galilea. ²³ Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'ntza' nac Galilea, ta'alh huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Nazaret para natalatahui'la. Chuntza' pātle'kelh para natlōkentaxtū a'ntū tahualh huan a'cta'sana'nī'n. Tahualh: “Jesús namāpācuhūican nazareno”.

3

Huan huan Mā'kpaxīni' a'cta'sana'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't

Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28

¹ Lā' huanmā'na quilhtamacuj milh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't nac Judea huan Juan a'nti ixmā'kpaxīni'n. Ixa'cta'sana'mā' ² lā' ixcāhuani huan tachi'xcuhuī't:

—Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' camakxtektit mintalaclē'i'ca'n porque tapajtzūmā' a'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksikō' huan tachi'xcuhuī't.

³ Lā' huan a'cta'sana' Isaiās tzo'kli a'nchī huan tachi'xcuhuī't nataxtāpalī'ixtapāstacna'ca'n lā' natakahlhaka'ī. Lā' tzo'kli ixpālacata huā'mā' Juan a'nlhā huan chuntza':

A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nakaxmatcan catīhuā' a'nti palha' nachihuīna'n lā' nahuan: “Cacāxtlahua'tit huan tej como mimā' huan Māpa'ksīni'. Stu'nc camālakstu'nctit huan tej”.

⁴ Lā' ixlu'xu' huā'mā' Juan līcāxtlahualh ixchī'xit camello lā' ixlīchī'can de ko'xka' ixuanī't. Lā' xla' ixua' hui'qui'li't lā' ta'xcāt xala' nac cā'qui'huī'n. ⁵ Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac xcānsipej Jerusalē'ntit tamilh takaxmata. Lā' nā lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n chu xalhā huan nac estado de Judea lā' xalanī'n pajtzu huan pūxka Jordán nā tamilh takaxmata. ⁶ Lā' a'xni'ca' tatakoxaspi'tni'lh Dios ixtalaclē'i'ca'n, Juan cāmā'kpaxīlh kalhatunu' huan nac pūxka Jordán.

⁷ Lā' lhūhua' fariseosnu' lā' ix sacerdotes israelitas tamilh ta'a'kpaxa. Lā' a'xni'ca' Juan cālaktzī'lh, xla' cāhuanihl:

—¡Ca'tzanca'tziyā'tit hui'xina'n! ¿Tichū cāmāca'tzīnīni' hui'xina'n que ixtzā'la'ni'tit huan ixtā'kcha Dios a'ntū mimā'? ⁸ Catlahua'tit a'ntūn tzey para que natasu'yu palh stu'ncua' xtāpalīni'ta'ntittza' mintapāstacna'ca'n. ⁹ Lā' tū' cahuantit mē'cstucna'n: “Quina'n ī'xū'yātā'natna' Abraham. U'tza' iclīpāhuanāuj lā' tū' icjicua'ni'yāuj ixtā'kcha Dios”. Hui'xina'n tū' chuntza' ixua'ntit. Quit iccāhuaniyāni' que Dios tzē nacāxtāpalī huā'mā' chihuixni' lā' natala ī'xū'yātā'natna' Abraham. ¹⁰ Hua'chilh xacacani'ttza' huan ā'chaj lā' natzucucan natanč'can huan qui'huī'. Lā' chuxatūya qui'huī' a'ntūn tū' māsā' ixtō'ca't xatzey, ū'tza' natančā'can lā' nalhcuyucan. Huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' tatasu'yu palh takahlhaka'ī, xla'ca'n hua'chi huan qui'huī' a'ntūn tū' tō'ca'. ¹¹ Lā' stu'ncua' quit iccālimā'kpaxīyāni' con xcān. Lā' ū'tza' nalitasu'yu a'nchī līlakaputzayā'tit ixpālacata huan talacē'i' a'ntūn tlahuani'ta'ntit. Huan a'nti namin ā'calistān, xla' makapitzīn de hui'xina'n nacātalimā'kpaxīyāni' huan Espíritu Santo lā' ā'makapitzīn huampala con macscut. Xla' ā'lihua'ca' māpa'ksīni'n que quit. Quit tūla icmālacastuca xla'. Ixtasācua' a'nti naxcuta ixuarachi lhūhua'ca' tasqui'nī que quit. ¹² Xla' hua'chi kalhatin chī'xcu' a'nti chī'pani'ttza' ixpūmālakosūn lā' nalacsu'nu huan trigo a'ntū lītlahuacan harina. Huan xati'nī' trigo namānū a'nlhā māqui'can, pero huan xapa'lhma' nalhcuyu huan nac macscut a'ntūn tūla catimāmixīlh —cāhuanihl Juan.

Mā'kpaxīca Jesús

Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22

¹³ Lā' ā'calistān Jesús taxtulh de huan estado de Galilea lā' lakchā'lh Juan a'nlhā ixmā'kpaxīni'mā' na ixquilhtūn huan pūxka Jordán. Jesús milh a'kpaxa. ¹⁴ Pū'la Juan tū' ixmā'kpaxīcu'tun Jesús lā' huanilhl:

—Quit icmaclacasqui'n que hui'x ixquimā'kpaxi'. Hui'x tū' maclacasqui'na' quit na'icmā'kpaxīyāni'.

¹⁵ Pero Jesús kalhtīhl:

—Chuhua'j calalh chu a'nchī icsqui'ni'yāni' porque quincāminīni'yāni' lā' chuntza' natlahuakō'yāuj a'ntū Dios māpa'ksīlh.

Lā' Juan a'kahuāna'ni'lh.

¹⁶ Lā' Jesús, a'xni'ca' mā'kpaxīca, tacutli huan nac xcān. Lā' chu limaktin talaqui'lh huan a'kapūn lā' Jesús laktzī'lh huan Espíritu Santo. Lā' ixtasu'yu hua'chi tantzasnān. Lā' yujchī ixlakstu'nc a'nlhā ixyā Jesús. ¹⁷ Lā' kaxmatca lakatin tachihuīn nac a'kapūn lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa'. Lej icpāxqui' lā' lej quimakapāxuhua.

4

Huan ko'ti'ti' līlaktzī'ncu'tulh Jesús

Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13

¹ Lā' tuncan huan Espíritu Santo lē'lh Jesús huan nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't para que huan ko'ti'ti' nalīlaktzī'n a ver palh tzē ixtlajalh Jesús.

² Lā' a'ntza' tu'pu'xam chī'chini' Jesús tū' huā'yalh tintacuj lā' tintascac. Lā' lejtza' ixtzi'nca. ³ Lā' huan ko'ti'ti' laktapajtzūlh Jesús lā' huanilhl:

—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cacāmāpa'ksi' huā' tamā'na chihuixni' catalalh pāntzi.

⁴ Lā' Jesús kalhtl̄ih:

—Tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios: “Tū' xmān pāntzi catipūlatā'kchokoca nac huā'mā' cā'quilhtamacuj. Ixl̄ihuāk a'ntū Dios huan, ū'tza' a'ntū quincālimaxquī'yāni' quinquilhtamacujca'n”.

⁵ Tuncan huan ko'ti'ti' lē'lh Jesús huan nac Jerusalén a'nlhā nā māpācuhuīcan huan xcānsipej santo. Lā' hui'lica tālhmā'n na ixa'kstīn huan xaka'tla' litokpān ⁶ lā' huanica:

—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cata'nchi como tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios:

Dios nacāmāpa'ksi' ixāngeles que natamaktaka'lhāni'.

Natamā'kaquī'yāni' para que tū' natakāhuī'ya' nīn kantīn mintojon nac chihuix.

⁷ Lā' Jesús kalhtl̄ih:

—Nā chuntza' tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios: “Tū' tililaktzī'na' huan Māpa'ksīni' Dios”.

⁸ Lā' huan ko'ti'ti' lē'mpā nac lakatin kēstīn a'nlhā lej tālhmā'n. Lā' a'ntza' māsu'ni'kō'lh chu xalhā a'nlhā cāmāpa'ksīcan xalanī'n huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' a'nchī lej tzēhuani't ixuani't.

⁹ Lā' huan ko'ti'ti' huanilh:

—Huāk huā'mā' na'icmaxquī'yāni' xmān naquintatzokostani'ya' lā' naquimācā'tani'ya' —huanica Jesús.

¹⁰ Lā' Jesús kalhtīni'lh:

—Catapānu', ko'ti'ti', porque tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios: “Natatzokostani'ya' lā' namācā'tani'ya' miMāpa'ksīni' Dios lā' natlahua'ya' xmān a'ntū xla' laccasquī'n”.

¹¹ Lā' tuncan huan ko'ti'ti' a'kxtekui'līlh. Lā' makapitzīn āngeles tamilh lā' tamaktaka'lhli Jesús.

Jesús litzuculh ixl̄itl̄ōt nac estado de Galilea

Mr. 1.14-15; Lc. 4.14-15

¹² Lā' Jesús a'xni'ca' māca'tzīnīca a'nchī ixchī'cani't Juan, tuncan a'lh nac estado de Galilea ¹³ lā' tū' tachokolh nac Nazaret. A'lh tahuī'la huan nac cā'lacchicni' Capernaum pajtzu na ixquilhtūn huan xcān. Lā' nā huā'mā' ti'ya't ixmāpācuhuīcan ixti'ya'tca'n Zabulón lā' Neftalí.

¹⁴ Huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū a'ntū tzo'kli huan profeta Isaiās na ixtachihuīn Dios. Chuntza' tzo'kli:

¹⁵ Huan ti'ya't a'nlhā māpācuhuīcan Zabulón lā' a'nlhā māpācuhuīcan Neftalí, a'ntza' tētaxtu huan tej a'ntū a'n hasta nac mar.

Lā' nā a'ntza' tintacut huan pūxka Jordán nac estado de Galilea a'nlhā tahuī'lāna' huan a'ntīn tū' israelitas.

¹⁶ Huan tachi'xcuhuī't hua'chilh ixtahuī'lāna' a'nlhā cā'pucsua' lā' chuhua'j talaktzī'lh huan ka'tla' pūmaksko.

Lā' xlaca'n a'ntū hua'chilh ixtanīmā'na lā' huāk lej cā'skē'k ixtahuani't.

Lā' chuhua'j talaktzī'lh a'nchī lej xkaka.

Chuntza' tzo'kli Isaiās.

¹⁷ Lā' tuncan Jesús tzuculh a'cta'sana'ntā'kchoko lā' hualh:

—Calīlakaputza'tit ixpālacata huan talaclē'i' a'ntūn tlahuani'ta'ntit lā' caxtāpali'tit mintapāstacna'ca'n porque tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksikō' huan tachi'xcuhuī't.

Jesús cāmāta'silh kalhatā'ti' squī'tī'ni'nī'n

Mr. 1.16-20; Lc. 5.1-11

¹⁸ Lā' a'xni'ca' Jesús ixl̄atlā'huan na ixquilhtūn xaka'tla' xcān a'ntū huanican Lago de Galilea, cālaktzī'lh kalhatu' chi'xcuhuī'n a'ntū litā'timīn ixtahuani't. Kalhatin Simón ixuani-can lā' ixl̄itāpātu' ixtacuīni' Pedro. Huan ā'kalhatin Andrés ixuaniican. Xlaca'n squī'tī'ni'nī'n ixtahuani't lā' ixtamojōmā'na ixpūxuākna'ca'n nac xcān. ¹⁹ Tuncan Jesús cāhuanih:

—Caquilāstālanī'uj lā' na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī nacālimākalhlaka'tī'ni'yā'tit tachi'xcuhuī't ixtachihuīn Dios.

²⁰ Chu tuncan tamakxtekli ixpūxuākna'ca'n lā' tatā'a'lh Jesús.

²¹ Lā' a'xni'ca' a'lh ā'lacatin, cālaktzī'lh ā'kalhatu' huampala litā'timīn. Xlaca'n ixo'kxa'n Zebedeo ixtahuani't lā' ixtacuīni' kalhatin Jacobo lā' ā'kalhatin Juan. Ixtatā'huī'lāna' ixtāta'ca'n huan nac barco lā' ixtalacachi'mā'na ixpūxuākna'ca'n. Lā' Jesús cāmāta'silh.

²² Lā' chu limaktin xlaca'n tatacutli huan nac barco lā' ta'a'kxtekui'līlh ixtāta'ca'n lā' ta'a'lh tastālanī'lh Jesús.

Jesús cāmāsu'ni'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't

Lc. 6.17-19

²³ Lā' Jesús ixl̄ā'huantēlha chu xalhā nac estado de Galilea lā' ixcāmāsu'ni'mā' tachi'xcuhuī't na ixl̄itokpānca'n israelitas nac lakatunu' cā'lacchicni'. Ixcāmāsu'ni'mā' a'nchī nala a'nlhā Dios māpa'ksīni'n lā' ixcāmātzeyimā' ixl̄ihuākca'n huan tāpāl̄hūhua' ta'jatāt a'ntū

ixcāpasani't tachi'xcuhui't. ²⁴ Chuxalhā nac huan ti'ya't a'nlhā huanican Siria cāmāca'tzīnīca ixpālacata Jesús. Lā' cālīmini'ca ixlīhuākca'n huan i'tzaca'nī'n. Cālīmini'ca a'ntī ixtapātīmā'na chuxatūya ta'jatāt lā' chuxatūya taca'tzāt. Lā' cālīmini'ca a'ntū ixtaka'lhī huan tlājana'nī'n lā' huan a'ntū ixtaxtacnānī lā' huan a'ntū ixtalū'ntū'lanī't. Lā' Jesús cāmātzeyikō'lh. ²⁵ Lā' līlhūhua' xalanī'n nac estado de Galilea tastālani'lh lā' nā xalanī'n nac huan cā'lacchicni' Decāpolis lā' Jerusalén. Lā' nā tastālani'lh xalanī'n nac estado de Judea lā' xalanī'n nac huan ti'ya't tintacut huan pūxka Jordán.

5

Jesús a'cta'sana'lh huan nac ti'na'j kēstīn

¹ Lā' a'xni'ca' Jesús cālaktzī'lh a'nchī tamilh lhūhua' tachi'xcuhui't, xla' tā'cxtulh huan nac ti'na'j kēstīn lā' a'ntza' tahuī'lalh. Lā' i'sca'txtunu'nī'n tuncan talītamacxti'li'lh. ² Lā' Jesús tzucullh cāmāsu'ni'.

Huan a'ntī stu'ncua' tapāxuhua

Lc. 6.20-23

Lā' chuntza' Jesús cāhuanilh:

³ —Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n palh u'cxca'tziyā'tit que tū' tzey hui'xina'n lā' lej tzey a'nchī Dios cālakalhu'manāni' a'yuj tū' tzey hui'xina'n. Nalīpāxuhua'yā'tit porque Dios cāmāpa'ksīmā'ni'.

⁴ Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n palh lakaputza'yā'tit ixpālacata huan mintalaclē'i'ca'n o ixpālacata chuxatū catūhuā porque Dios nacāmāko'xamāka'tī'yāni'.

⁵ Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntūn tū' lika'tla'jca'tziyā'tit nīn tuntū' porque ixlīhuāk huan ti'ya't milaca'n nahuan.

⁶ Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntū lej lacuan lacu'tunā'tit na ixlacapūn Dios hua'chī huan a'ntū tzi'ncsa putza ixtahua'. Dios nacāmaktāyāni' lā' chuntza' lej lacuan nala'yā'tit.

⁷ Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntū cālakalhu'manā'tit ā'makapitzīn porque nā Dios nacālakalhu'manāni'.

⁸ Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntū xmān lakatin mintapāstacna'ca'n lā' ū'tza' a'nchī nalīmakapāxuhua'yā'tit Dios. Nalīpāxuhua'yā'tit porque nac a'kapūn nalak-tzī'nā'tit Dios calacan.

⁹ Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'ntū cāmāko'xamixī'yā'tit tachi'xcuhui't a'ntūn talā'a'kchā'ni'. Nalīpāxuhua'yā'tit porque nacātamā'pācuhui'yāni' ixcamana' Dios.

¹⁰ Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'yuj pātīni'mpā'na'ntit xmān porque tlāhua'pā'na'ntit ixtapuhūan Dios. Nalīpāxuhua'yā'tit porque Dios cāmāpa'ksīmā'ni'.

¹¹ Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n a'xni'ca' tachi'xcuhui't cātālakapalayāni' lā' cātāmātākāhui'yāni' lā' lej cātālē'ksa'nīni'nāni' tāpālhūhua' a'ntūn tū' stu'ncua'. Capāxuhua'tit a'xni'ca' cātātlahuani'yāni' chuntza' xmān porque quīlāstālani'uj. ¹² Lej capāxuhua'tit como nac a'kapūn māquī'canī't a'ntū milā'ca'n nala lā' ū'tza' lej lhūhua' ixtapalh. Nā chu a'cxtīm cāmāpātīnīca huan ixa'cta'sana'nī'n Dios xalanī'n makāntza'.

Huan matzat lā' huan pūmaksko

Mr. 9.50; Lc. 14.34-35

¹³ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Hui'xina'n hui'lā'na'ntit nac huā'mā' quīlhtamacuj para nacāmāsuni'yā'tit huan tachi'xcuhui't a'nchī tzey natala. U'tza' hua'chī matzat a'ntū lītlahuacan quīnī't para que tzey nala lā' tū' napu'csan. Palh huan matzat tū'tza' ka'lhī ixlīsko'ko' tūlatza' catīmāsko'kō'palaca. Tū'tza' tzey para nīn tuntū'. Xmān namaka'ncan lā' nalacchī'ntacan.

¹⁴ Nā hui'xina'n hui'lā'na'ntit nac huā'mā' quīlhtamacuj para nacāmāsca'tiyā'tit tachi'xcuhui't a'nchī natalatā'kchoko. Hui'xina'n hua'chī pūmaksko a'ntū māxkakē huan nac cā'quīlhtamacuj. Lakatin xcānsipej tālhmā'n huan nac kēstīn tū' catīmātzē'ka. ¹⁵ Lā' nīn tū' catīmāquīlhtīca huan pūmaksko lā' tuncan nalē'kchocan lakatin chā'xta. Mās tzey mā'ca'can tālhmā'n lā' chuntza' tze nacāmāxkakē ixlīhuākca'n a'ntūn tatanūmā'na huan nac chīc. ¹⁶ Chuntza' hui'xina'n xa'nea nalatā'kchokoyā'tit na ixlacapūnca'n tachi'xcuhui't para que xla'ca'n natamācā'tanī quīnTāta'ca'n nac a'kapūn ixpālacata huan xatzey a'ntū tlāhua'pā'na'ntit.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan ley

¹⁷ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tū' capuhua'ntit palh icmīnī't na'icmāpānū huan ley a'ntū māxquī'ca Moisés nīn a'ntūn tatzo'kli huan profetas. Tū' chuntza' ictītlahualh. Quit iccāmāsu'ni'cu'tunāni' a'nchī natlōkentaxtūyā'tit. ¹⁸ Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que līhuan tahuī'lāna'cus huan a'kapūn

lā' huan ti'ya't, tū' catixapaca nīn macsti'na'j huan ley. Tū' catixapaca nīn tuntū' a'xni'ca' tūna'j natlōkentaxtū'kō'can ixlihuāk a'ntū napātle'ke. ¹⁹ Chuntza' palh catihuā namākēnū macsti'na'j a'ntū māpa'ksī huan ley como puhuan que tū' lej tasqui'nī, xla' nala xastancu a'nlhā Dios māpa'ksikō' ixlihuāk. Lā' palh chuxatī a'ntī nacāmāsu'ni' ā'makapitzīn que tzē natamākēnū lakatin ley como tū' tasqui'nī, nā xla' nala xastancu a'nlhā Dios māpa'ksikō' ixlihuāk. Lā' palh catihuā na'a'kahuāna'ni' huan ley lā' nā nacāmāsu'ni' ā'makapitzīn a'nchī xla'ca'n nata'a'kahuāna'ni', xla' lej tasqui'nī a'nlhā Dios māpa'ksīni'n nac a'kapūn. ²⁰ Chuntza' iccāhuaniyāni' que maclacasqui'n natlahua'yā'tit a'ntū stu'ncua' ixtapuhua'n Dios. Lā' palh tū' tasu'yu que cā'a'kapalhā'yā'tit a'nchī ixlitzey huan xamākalthō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan fariseosnu', hui'xina'n tū' catitanū'tit a'nlhā Dios māpa'ksikō' ixlihuāk.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan tā'kcha

Lc. 12.57-59

²¹ Lā' Jesús cāhuani'pā:

—Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī cāhuanica xalanī'n makāntza': “Tū' catima'knī'ni'. Lā' palh catihuā a'ntū namaknīni'n naliyāhuacan lā' xla' namāpala con Dios”. ²² Lā' quit iccāhuaniyāni' que palh catihuā na'a'kchā'ni' ā'chā'tin, naliyāhuacan. Lā' xla' namāpala con Dios. Lā' catihuā a'ntī nalakapala ā'kalhatin nā xla' namāpala con Dios. Lā' catihuā a'ntī namacapulhca ā'kalhatin lā' nahuani: “Idiota”, xla' tzē nalhcuyucan nac pūpātīn.

²³ 'Chuntza' a'xni'ca' lī'pimpā't a'ntū na'a'ksajuī'ya' Dios lā' palh napāstaca a'nchī tlahuani'nī'ta' a'ntūn tū' tzey ā'kalhatin, ²⁴ namakxteka'chi nac pūmacamāstā'n huan lē'ksajna'. Pū'la napina' namāko'xami'xī'ya' huan ā'kalhatin lā' ā'calistān nataspi'ta' para na'a'ksajuī'ya' a'ntū ixli'pimpā't.

²⁵ 'Lā' palh catihuā mālacapū'yāni' lā' lē'ncu'tunāni' nac pūchihuīn, lej tzey palh palaj nalacāxla'yā'tit lihuancus pimpā'na'ntit nac tej. Lā' palh tū' chuntza' natlahua'ya', a'xni'ca' mintu'ca'n nachipinā'tittza', nalē'nāni' na ixlacapūn huan juez. Lā' ū'tza' nacāmamacaxqui'yāni' policia lā' xla'ca'n natachī'yāni' lā' natamānūyāni' nac pūlāchī'n. ²⁶ Icuaniyāni' que tū' nataxtuyāchi hasta a'xni'ca' namāpalakō'ya' ixlihuāk huan tumīn.

Jesús māsu'yulh ixpālacata makpuscātīnī'ncan

²⁷ Lā' Jesús cāhuani'pā:

—Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī ixuancan pū'la: “Tū' catimakpuscātīnī'”. ²⁸ Lā' quit iccāhuaniyāni' que chuxatī a'ntī lej nalaktzī'n kalhatin puscāt para napuhuan que natā'lhatacu'tun, ū'tza' chu a'cxitim hua'chilh ixtā'lhatacā'nttza' como chuntza' pāstacna'lh.

²⁹ 'Palh milakastapun xala' milacacāna'j nalaktzī'n catihuā' lā' ū'tza' nalimātlahuīyāni' talaclē'i', namaxtuya' lā' namaka'na'. Tū' tzey palh napina' nac pūpātīn ixpālacata milakastapun. Mās tzey lī'sputni'nī' milakastapun lā' namāpūtaxtūca'na'. ³⁰ Lā' palh mīmacacāna'j natlahua talaclē'i', cacā'tē't lā' cama'ka'. Tū' tzey palh napina' nac pūpātīn ixpālacata mimacan. Mās tzey lī'sputni'nī' mimacan lā' namāpūtaxtūca'na'.

Jesús cāmāsu'ni'lh ixpālacata makxtekan huan puscāt

Mt. 19.9; Mr. 10.11-12; Lc. 16.18

³¹ Lā' Jesús cāhuani'pā:

—Nā pū'la ixuancan: “Catihuā a'ntī namakxteka ixpuscāt maclacasqui'n naxapa huan nac registro”. ³² Lā' quit iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' naxapacan huan nac registro lā' palh huan puscāt tū' ka'lhī ixtatā'chihuīn, ū'tza' tū' tzey. Chuntza' mātlahuī makchī'xcunu'n huan puscāt a'xni'ca' natapūchahuapala. Lā' huan chī'xcu' a'ntī natā'tapūchahua huanmā' puscāt, xla' namakpuscātīnī'n.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī tahuhan que lej stu'ncua' a'ntūn tahuhan

³³ Lā' Jesús cāhuani'pā:

—Nā kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī ixcāhuanican xalanī'n makāntza': “A'xni'ca' lej stu'ncua' hua'na' para nalacāxtlahua'ya' huan catihuā, Dios laktzī'mā'ni' lā' tasqui'nī natlōkentaxtū'ya'”. ³⁴ Pero quit iccāhuaniyāni' que tū' catihuā'ntit: “Por Dios”, ixpālacata ā'catihuā. Makapitzīn tahuhan: “Por los cielos”, a'xni'ca' talacāxtlahua catihuā. Chuntza' tū' tzey como huan a'kapūn, ū'tza' a'nlhā Dios hui'. ³⁵ Lā' ā'makapitzīn tahuhan: “Por la tierra”. Chuntza' tū' tzey como huan ti'ya't hua'chilh a'nlhā Dios cāmājaxī ixtojon. Lā' ā'makapitzīn huampala tahuhan: “Por Jerusalén”. Chuntza' tū' tzey como Jerusalén ū'tza' ixā'lahicini' huan Rey más xaka'tla'. ³⁶ Lā' ā'makapitzīn huampala tahuhan: “Por mi cabeza”. Chuntza' tū' tzey como xmān Dios ca'tzi lhānīn napu'n ixmūsasatca'n. ³⁷ Stu'ncua' calalh a'xni'ca' nahua'nā'tit “u'huē” o “tū’”. Lā' chuntza' tū' maclacasqui'n nahua'nā'tit ā'catihuā huampala. Huan tamā'na ā'makapitzīn tachihuīn nacāquihlaxtuyāni' ixpālacata huan ko'ti'tī'.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntīn tapalāna'ni'

Lc. 6.29-30

³⁸ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Hui'xina'n kaxpa'nī'ta'ntittza' a'nchī pū'la ixuancan: “Palh namātakāhūi'ya' ixlakastapun ā'chā'tin, nalīmāpala'ya' milakastapun. Lā' nalīmāpala'ya' mintatzan ixtatzan ā'kalhatin a'ntū māyujū'ni'”. ³⁹ Lā' quit iccāhuaniyāni': Tū' catitapalāna'ni'lh huan a'nūn tlahuani'nī'ta'ni' a'ntūn tū' zey. Palh catīhuā ixlacala'sni' mimpāxtūcāna'j, natamakxteka' nalacala'sāni' mimpāxtūxuc. ⁴⁰ Lā' palh catīhuā ixmālacapū'ni' lā' namaklhticu'tunāni' mincamisa, nā natamakxteka' nalē'n mintakēnu'. ⁴¹ Lā' palh catīhuā ixmāmacu'qui'ni' ixmaleta lakatin kilómetro, nacu'ca'pala'ya' ā'lakatin kilómetro. ⁴² A'xni'ca' catīhuā nasqui'ni'yāni' catīhuā, namaxqui'ya' lā' tū' catikē'pini' catīhuā a'nti maksācua'cu'tunāni'.

Jesús māsu'yulh a'nchī napāxqui'can huan tā'ca'tza

Lc. 6.27-28, 32-36

⁴³ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Nā kaxpatnī'ta'ntittza' a'nchī pū'la ixuancan: “Nacāpāxqui'ya' mi'amigos pero tū' maclacasqui'n nacāpāxqui'ya' mintā'ca'tza”. ⁴⁴ Lā' quit iccāhuaniyāni': Cacāpāxqui'tit mintā'ca'tzaca'n lā' nasqui'ni'yā'tit Dios que cacāsiuca'lanālih xlaça'n a'ntū cātamacapūlhca'yāni'. Cacāmaktāya'tit xlaça'n a'ntūn tū' cātalaktzī'ncu'tunāni' lā' catā'chihuāna'tit Dios ixpālacataca'n xlaça'n a'nti cātalakapalayāni' lā' cātamāpātīnyāni'. ⁴⁵ Chuntza' tasu'yu que hui'xina'n ixcamana' quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn. Dios māchi'chinī'n huan chī'chinī'. Lā' chu a'cxim talaktzī'n huan chī'chinī' ixlīhuākca'n tachi'xcuui't, a'yuj tzey lā' a'yuj tū' tzey xlaça'n. Lā' Dios macamin xcān para ixlīhuākca'n tachi'xcuui't a'yuj ta'a'kahuāna'ni' lā' a'yuj tū' ta'a'kahuāna'ni'. ⁴⁶ Lā' palh xmān nacāpāxqui'yā'tit xlaça'n a'ntū cātapāxqui'yāni', ¿tichū cuenta natlahua huā'mā? Chuntza' tatlahua chuxatīyā ā'makapitzīn a'ntūn tū' tzey hua'chi huan mā'tā'jīni'ni'n impuesto. ⁴⁷ Lā' palh xmān nacāmālakacuui'ni'yā'tit mintā'macchicca'n, ¿chu ka'tla' catīhuā tlaha'ni'ta'ntit? Xlaça'n a'ntūn tū' tastālani' ixtej Dios nā chuntza' tatlahua. ⁴⁸ Lā' chuntza' hui'xina'n cala'tit xalacuan chu a'cxim hua'chi quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn.

6

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan xatzey a'ntūn tlahaucan

¹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' natlahua'yā'tit a'ntūn tzey o namaktāya'yā'tit ā'kalhatin para natlōkentaxtūyā'tit ixtapuhūan Dios, tze'k natlahua'yā'tit. Tū' catitlahua'tit cā'lapūlhūhua' para nacātalaktzī'nāni'. Palh cā'lapūlhūhua' natlahua'yā'tit, quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn tū' catīcāmaxqui'ni' nīn tuntū'. ² Chuntza' a'xni'ca' nacāmaktāya'yā'tit huan a'ntūn tamaclacasqui'n, tū' catīcāhua'ni'tit ā'makapitzīn a'ntūn tlaha'pā'nāntit. Xlaça'n a'ntūn tatlahua lakatu' ixlacana'n tatlahua a'ntūn tzey nac cā'tejen lā' na ixlitōpānca'n israelitas. Chuntza' tatlahua para que tachi'xcuui't nacāmāka'tli'. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' cālaktzī'ncan, ū'tza' hua'chi ixtatljaja'n a'ntū natamaklhtīni'n. ³ Lā' hui'xina'n, a'xni'ca' nacāmaktāya'yā'tit huan a'ntūn tamaclacasqui'n, tū' catīmakxtektit nīn tintū' naca'tzi a'nchī cāmaktāya'yā'tit. ⁴ Mās tzey tze'k nacāmaktāya'yā'tit. Lā' quinTāta'ca'n nalaktzī'n a'ntūn tze'k tlaha'yā'tit lā' xla' nacāmaxqui'yāni' mintatljaja'n.

Jesús māsu'yulh a'nchī kalhtō'ka'can

Lc. 11.2-4

⁵ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' makatunu' nakalhtō'ka'ni'yā'tit Dios, tū' catitlahua'tit chu a'nchīn tatlahua xlaça'n a'ntūn tatlahua lakatu' ixlacanca'n. Xlaça'n tatāya na ixlitōpānca'n israelitas lā' nac cā'tejen a'nīhā nacālaktzī'ncan a'xni'ca' takalhtō'ka'mā'na. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' cālaktzī'ncan, ū'tza' hua'chi ixtatljaja'n a'ntū natamaklhtīni'n. ⁶ Pero a'xni'ca' hui'xina'n nakalhtō'ka'yā'tit, catanū'tit na minchicca'n lā' camālacchō'tit lā' mē'cstua'n nakalhtō'ka'yā'tit lā' natā'chihuāna'nā'tit quinTāta'ca'n a'ntūn tū' laktzī'ncan. Lā' quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn nalaktzī'n a'ntūn tze'k natlahua'yā'tit lā' xla' nacāmaxqui'yāni' mintatljaja'n.

⁷ Lā' capāstactit a'xni'ca' natlahua'yā'tit mi'oracionca'n, lā' tū' makhūhua' nahua'nā'tit a'ntū hua'ni'ta'ntittza'. Chuntza' tatlahua huan tamā'na a'ntūn tū' talakapasa Dios. Tapuhuan palh Dios nacāxamata ixpālacata huan lūhua' tachihuān. ⁸ Tū' catila'tit hua'chi xlaça'n. QuinTāta'ca'n nac a'kapūn ca'tzitza' a'ntū hui'xina'n maclacasqui'nā'tit a'xni'ca' tūna'j squi'ni'yā'tit. ⁹ Chuntza' natā'chihuāna'nā'tit Dios: QuinTāta'ca'n a'ntū hui'lachi' nac a'kapūn, ca'a'cnīni'ni'ca'.

¹⁰ Camilh a'xni'ca' natzucuya' nacāmāpa'ksi'kō'ya' huan tachi'xcuui't.

Catlahuaca mintapuhūan huā'tzā' nac ti'ya't chu a'cxim hua'chi nac a'kapūn.

¹¹ Caquilāmaxqui'uj chuhua'j quilihua'tca'n a'ntū icmaclacasqui'nāuj.

¹² Caquilāmāspūtūnu'ni'uj a'ntū iccāclaclē'ni'yāni' como iccāmāspūtūnu'ni'yāu huan tamā'na' a'ntū quincāclaclē'ni'yāni'.

¹³ Tū' camakxtekti naquincāpātle'keni'yāni' a'ntū naquincāmātlahuīyāni' talaclē'li'. Xmān hui'x xaMāpa'ksīni' lā' mila' ixlihuāk huan limāpa'ksīn lā' ixlihuākca'n natamācā'taniyāni' para pō'ktu.

Amén.

¹⁴ Palh hui'xina'n nacāmāspūtūnu'ni'yā'tit ā'makapitzīn a'ntū cātatlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey, nā quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn nā nacāmāspūtūnu'ni'yāni' a'ntūn tlahuani'ta'ntit a'ntūn tū' tzey. ¹⁵ Lā' palh hui'xina'n tū' nacāmāspūtūnu'ni'yā'tit ā'makapitzīn, lā' tū' caticāmāspūtūnu'ni'ni' mintalacclē'i'ca'n quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn.

Jesús māsuyulh ixpālacata a'nchī latā'kchokocan a'xni'ca' tū' huā'yancan

¹⁶ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' tū' nahuā'ya'nā'tit tintacuj para natā'chihuīna'nā'tit Dios, tū' catila'tit hua'chi xlaca'n a'ntūn tatlaha lakatu' ixlacanca'n. Xlaca'n ta'a'cptūtō'ca' lhca'ca'n lā' tū' talakacha'ka'n para que nacālaktzī'ncan lā' naca'tzīcan palh tū' tahuā'yan. Stū'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que xlaca'n taka'lhītza' ixtatlajca'n a'xni'ca' tasu'yu que tū' tahuā'yah. ¹⁷ Hui'xina'n tū' catitla'hua'tit chuntza'. A'xni'ca' tū' huā'ya'nā'tit tintacuj para natā'chihuīna'nā'tit Dios, calakacha'ka'ntit lā' xa'nca caxqui'ttit miya'jca'n ¹⁸ lā' chuntza tū' catica'tzīca palh tū' huā'ya'nā'tit. Xmān quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn naca'tzī a'ntūn tzē'k tla'hua'yā'tit lā' xla' nacāmāxquī'yāni' mintatlajca'n.

Jesús māsuyulh ixpālacata a'ntū quilaca'n nala nac a'kapūn

Lc. 12.33-34

¹⁹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tū' catilacasqui'ntit lhūhua' tumīn lā' ā'catūhuā xala' nac huā'mā' quilhtamacuj. Huan tzi'ya' lā' huan xumpepe tzē natamālakuanī a'ntū xala' nac quilhtamacuj. Lā' tzē naka'lhancan mintumīnca'n. ²⁰ Más tzey calacasqui'ntit a'ntū nala milaca'n nac a'kapūn. A'ntza' huan tzi'ya' lā' huan xumpepe tūlal catitamāspūtūlh lā' tūlal catitatanūlh ka'lhānā'nīn. ²¹ Lā' pō'ktu pāstaclacapinā'tit a'nlhā hui' huan a'ntū lej tasqui'nīni'yāni'.

Jesús māsuyulh ixpālacata a'ntū hua'chi ixpūmaksko quimacni'ca'n

Lc. 11.34-36

²² Lā' Jesús cāhuanipā:

—Milakastapunca'n hua'chi lakatin ixpūmaksko mimacni'ca'n. Palh tū' tampi'lhīni'nā'tit lā' palh laktzī'nā'tit a'ntūn tamaclacasqui'n ā'makapitzīn, ū'tza' hua'chilh tzey milakastapunca'n lā' hua'chilh huāk xkakana' na mimacni'ca'n. ²³ Lā' palh xmān laktzī'nā'tit a'ntū maclacasqui'nā'tit hui'xina'n mē'cstuca'n, lej lactampi'lhni' lanī'ta'ntit. Ū'tza' hua'chilh tū' tzey milakastapunca'n lā' hua'chilh huāk cā'pucsua' na mimacni'ca'n. Palh tū' tzey ixpūmaksko mimacni'ca'n, ā'chulā' cā'pucsua' nala. Lā' a'nlhā cā'pucsua' tū' ca'tzīcan lhā a'ncan.

Jesús māsuyulh ixpālacata huan kalhatu' patrón

Lc. 16.13

²⁴ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Nin tintū' tzē natā'scuja kalhatu' ixpatrón como nalaca'ti kalhatin lā' tū' catilaca'tīlh ā'kalhatin. Lā' na'a'kahuāna'ni' kalhatin lā' nalakmaka'n ā'kalhatin. Lā' nā chuntza' hui'xina'n tūla nalipāhua'nā'tit Dios palh nalipāhua'nā'tit huan mintumīnca'n.

Jesús māsuyulh a'nchī Dios cāmaktaka' lha ixcamana'

Lc. 12.22-31

²⁵ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Ū'tza' iccālihuaniyāni' chuhua'j: Tū' ticāpā'talayāni' ixpālacata huan lihua't a'ntū maclacasqui'nā'tit para nalatahui'layā'tit. Lā' tū' tilē'capinā'tit ixpālacata huan lu'xu' a'ntū maclacasqui'n mimacni'ca'n. Dios cāmāxquī'ni' minquilhtamacujca'n lā' mimacni'ca'n a'ntū napūscujā'tit. Lā' ū'tza' nacālīmaxquī'yāni' chuxatū a'ntū namaclacasqui'nā'tit. ²⁶ Cuenta caūlahua'tit huan spūnu' a'ntūn takosnū'n. Xlaca'n tū' tacha'n nin tuntū', nin tamakalana'n lā' tū' taka'lhī ixpūcuxi'ca'n. Lā' quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn cāmāhuī'. Lā' hui'xina'n lihua'ca' mintapalha'n que huan spūnu'. ²⁷ Lā' ŷtichū na milaclhpu'nanca'n tzē natahui'la más makān xmān porque lej nalē'ca'a'n?

²⁸ Lā' ŷa'chī cāpā'talayā'ni' ixpālacata a'ntū nalhakā'yā'tit? Camaksca'ttit huan xa'nat a'nchīn talīstaca nac cā'tacuxtu. Tū' tascuja lā' tū' tatza'pa' ixlu'xu'ca'n. ²⁹ Lej tzēhuanī't tastaca a'yuj tuntū' tatlaha. Lā' iccāhuaniyāni' que huan rey Salomón tūlal cāmālacastuclī ixlitzēhuanī't huan xa'nat. Lā' xla' lej rico ixuanī't. ³⁰ A'nan chī'tin nac cā'tacuxtu a'ntūn tzēhuanī't pero lakali tū'xama'n nacā'tīcan lā' nacālhcuycan. Lā' como Dios cāmaktaka' lha

lā' cāmakastaca huan chi'tin a'ntū palaj nascōhuan, ā'chulā' nacāmaktaka'lhāni' hui'xina'n. Lā' ja'chī' tū' kalhaka'īyā'tit huā'mā'? ³¹ Chuntza' tū' tilē'capinā'tit lā' tū' catihuan-tit: “¿Tuchū nahua'yāuj? Lā' ¿tuchū naliko'tnūnāuj? Lā' ¿chichū na'icilīlhakā'nanāuj?” ³² Huan a'ntū xalanī'n huā'mā' cā'quilhtamacuj pō'ktu chuntza' tū' pō'ktu chuntza' tapuhuan. Pero hui'xina'n ka'lhī'yā'tit kalhatin minTāta'ca'n nac a'kapūn lā' xla' xa'nca ca'tzī' a'ntū maclacasqui'nā'tit lakaliyān. ³³ Xapū'la nalē'capinā'tit a'nchī' namakx-tekā'tit Dios nacāmāpa'ksikō'yāni' lā' nalē'capinā'tit a'nchī' nalīmakapāxuhua'yā'tit Dios. Xla' nacāmāquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nā'tit. ³⁴ Lakatunu' chi'chini' naka'lhī'yā'tit a'ntū nacāpāta'layāni'. Chuntza' tū' catitamakchuyī'tit chuhua'j a'ntū nacāpātē'keni'yāni' lakali como chuntza' tūla xa'nca cuenta tlaha'yā'tit huā'mā' chi'chini'. Lā' ixlīlakali nacāpāta'lapalayāni'.

7

Jesús māsu'yulh que tū'tzey palh cā'a'ksa'ncan ā'makapitzīn

Lc. 6.37-38, 41-42

¹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tū' caticā'a'ksa'ntit ā'makapitzīn lā' Dios tū' nacājuzgarliyāni'. ² Chu a'nchī hui'xina'n cā'a'ksa'nā'tit ā'makapitzīn, chu a'cxtim Dios nacājuzgarliyāni'. Palh hui'xina'n nalāmāspūtūni'yā'tit, nā Dios nacāmāspūtūni'yāni'. ³ ¿Chichū tzē'nalaktzī'na' huan tū'na'j pa'lhma' na ixlakastapun mintā'tin palh tanūma' hua'chi' kentin qui'hui' na milakastapun? ⁴ Palh tū' pū'la maxtuya' huan qui'hui' na milakastapun, tūlalh catima'xtuni' huan pa'lhma' na ixlakastapun mintā'tin. ⁵ ¡Tlahua'pā't lakatu' milacan! Palh hui'x tlahua'ya' a'ntūn tū' tzey, tūlalh catimaktāya' ā'kalhatin a'ntūn tlahua' a'ntūn tū' tzey. Maclacasqui'n cuenta natlahua'ya' pū'la a'nchī latā'kchokoya' hui'x lā' chuntza' tzē' namaktāya'ya' ā'kalhatin para que xa'nca natalā'kchoko.

⁶ A'nan tachi'xcuhū't a'ntū ixlaktaca'n lej ko'hua'ju'a' ixtapāstacna'ca'n. Lā' palh xlaca'n tū' tlakaj takaxmatcu'tun ixtachihūn Dios, tū' caticāmāsu'ni'tit. Xmān nata'a'kchā'n lā' nacātatuscu'tunāni' hua'chi' chichi' a'ntū lej xcana'n. Santo ixtachihūn Dios. Lā' palh tachi'xcuhū't tū' takaxmatcu'tun, tū' caticāmāsu'ni'tit xlaca'n. Tū' catita'a'cnīni'ni'lh ixtachihūn Dios. Xlaca'n hua'chi' lakatin pa'xni' a'ntū nalacchi'nta a'ntū lej tapala.

Jesús māsu'yulh a'nchī nalīsqū'ni'yāuj Dios

Lc. 11.9-13; 6.31

⁷ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Casqui'ni'tit Dios lā' xla' nacāmāquī'yāni'. Caputzatit a'ntū Dios cāmāquī'cu'tunāni' lā' nakaksā'tit. Cakē'kō'lhiti huan mākalhcha lā' chuntza' nacātāmālaquī'ni'yāni'. ⁸ Huan a'ntū nasqui'ni' Dios, ū'tza' namaklhtīni' lā' huan a'ntū putza a'ntū Dios namaxquī', xla' nakaksa. Lā' huan a'ntū nakē'kō'lhā huan mākalhcha, Dios namālaquī'ni'.

⁹ Hui'xina'n ka'lhī'yā'tit mincamana'ca'n. Lā' palh kalhatin mincamana'ca'n nasqui'ni'yāni' pāntzi, ¿chu namaxquī'ya' lakatin chihui'x? ¹⁰ Lā' palh nasqui'ni'yāni' squī'ti', ¿chu namaxquī'ya' lūhua'? ¹¹ Hui'xina'n chi'xcuhū'n lā' milaktaca'n tū' tzey. Lā' a'yuj tū' tzey hui'xina'n, pero ca'tziyā'tit a'ntūn tzey para mincamana'ca'n lā' nacāmāquī'yā'tit. QuinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn lej tzey, lā' chuntza' ā'chulā' nacāmāquī' a'ntū xatzey huan a'ntūn tasqui'ni'.

¹² 'Chuntza' cacātalahua'ni'tit ā'makapitzīn chu a'cxtim hua'chi' lacasqui'nā'tit xlaca'n nacātalahua'ni'yāni'. Ū'tza' huā'mā' a'ntū huanicu'tun huan ixley Moisés lā' ū'tza' ixlīmāscā'tīnca'n huan profetasna' chu a'nchīn tatzo'knī' na ixtachihūn Dios.

Jesús māsu'yulh xpālacata huan xapītzina'j mākalhcha

Lc. 13.24

¹³ Lā' Jesús cāhuanipā:

—A'nan lakatu' mākalhcha lā' kantu' tej. Natanū'yā'tit nac xapītzina'j mākalhcha a'nlhā mā' huan pītzina'j tej. Lā' pēka'tla' mā' huan tej a'ntū a'n nac pūpātīn lā' pēka'tla' xamākalhcha. Lā' līlhūhua' a'ntū natatanūyācha'. ¹⁴ Huan pītzina'j tej a'n nac a'kapūn a'nlhā natahui'layāuj para pō'ktu. Lā' jicslīhua' a'ncan. Nā pītzina'j xamākalhcha. Lā' tū' a'nan lūhua' a'ntū natatanūyācha'.

Jesús māsu'yulh xpālacata a'nchī līlakapascan huan qui'hui' palh tzey o palh tū' tzey

Lc. 6.43-44

¹⁵ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Catamaktaka'lhiti de a'ntūn tlahua' palh ixa'cta'sana'ni'n Dios lā' xmān ta'a'kxokonu'n. Xlaca'n hua'chi' lobo a'ntū lej taputzamā'na ixlīhua'tca'n lā' talhakā'nani't hua'chi borregos.

¹⁶ Tzē' nacālkapasā'tit xpālacata a'nchī natalatā'kchoko. Tū' cāpu'xcan uvas nac lhtucū'n

lā' nīn tū' cāpu'xcan higos nac huan lhtucū' qui'hui'. ¹⁷ Chuntza' huan xatzey qui'hui' namāstā' xatzey ixtō'ca't lā' tzehuanī't. Lā' tū' tzey ixtō'ca't huan qui'hui' a'ntūn tū' tzey. ¹⁸ Huan xatzey qui'hui' tū' catimāstā'lh ixtō'ca't a'ntūn tū' tzey. Lā' nīn huan tū' tzey qui'hui' tūla namāstā' xatzey ixtō'ca't. ¹⁹ Palh huan qui'hui' tū' namāstā' xatzey ixtō'ca't, nacā'can lā' nalhcuyucan. ²⁰ Chuntza' hui'xina'n nacā'ilakapasā'tit huan a'cta'sana'nī'n a'ntūn ta'a'kxokonū'n como xla'ca'n tū' xa'nca talatā'kchoko.

Jesús māsū'yulh ixpālacata a'ntī natatanū a'nlhā Dios māpa'ksīni'n

Lc. 13.25-27

²¹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lhūhua' a'nan a'ntī naquintamāpācuhi: “QuiMāpa'ksīni'”. U'tza' tū' huanicu'tun que natatanū a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlihuāk. Xmān tzē natatanūyācha' xla'ca'n a'ntūn tatlahua ixtapuhuān quīnTāta'ca'n xala' nac a'kapūn. ²² A'xni'ca' namin ā'xmān chī'chīni', līlhūhua' naquintahuani: “QuiMāpa'ksīni'ca'n, quīna'n icmāsū'yūj ixtachīhuīn Dios ixpālacata milīmāpa'ksīn. Lā' milīmāpa'ksīn iccālimāxtūj huan tlajana'nī'n. Lā' nā lhūhua' lē'cnīn iccālitlahuāuj milīmāpa'ksīn”, natahuan. ²³ Lā' tuncan na'iccāhuani: “Tū' iccālakapasāni'. Catapānū'tit. Hui'xina'n tlāhua'a'ntūn tū' tzey”.

Jesús māsū'yulh ixpālacata a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' lā' a'ntīn tū'

Lc. 6.47-49; Mr. 1.22

²⁴ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Chuntza' huan a'ntī quinkaxmata lā' xla' a'kahuāna'ni' a'ntū icmāsū'yu, xla' xa'nca tlā'huan na ixtej Dios lā' natāyani' a'yuj napātīni'n. Nala hua'chi kalhatin chī'xcu' a'ntī pūlhmā'n yāhualh xatantūn ixchic. ²⁵ Lā' a'yuj milh lhūhua' xcān lā' huan palha' ū'ni' sno'kli huan chīc, pero tāyani'lh lā' tū' a'kā'lh. ²⁶ Pero huan a'ntī quinkaxmata lā' xla' tū' a'kahuāna'ni' a'ntū icmāsū'yu, xla' tūlalh catitāyani'lh. Nala hua'chi kalhatin chī'xcu' a'ntīn tonto ixuanī't lā' tū' pūlhmā'n yāhualh xatantūn. ²⁷ A'xni'ca' lej lalx xcān lā' milh palha' ū'ni' a'ntū sno'kli huan chīc, tū' tāyani'lh. Mākā'nīlh lā' laclakō'lh.

²⁸ Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh huā' tamā'na, huan tachi'xcu' tū' lej talē'cnīlh ixpālacata huan līmāscā'tīn. ²⁹ Xla' cāmāsū'ni'lh hua'chi a'ntī ka'lhī līmāpa'ksīn, lā' tū' hua'chi huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. Xla'ca'n xmān tamāsū'yu a'ntūn tamaksca'tli.

8

Jesús mātzeyīlh huan a'ntī ixka'lhī lepra

Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16

¹ Lā' a'xni'ca' Jesús lacyujli huan nac kēstīn, lhūhua' tachi'xcu' tū' tastālani'lh. ² Lā' laktapajtzūlh kalhatin ī'tza'ca'. Ixka'lhī huan ta'jatāt a'ntū huanican lepra lā' ū'tza' a'ntū māmāsī quinquīnitca'n. Huan ī'tza'ca' tatzokostani'lh Jesús lā' huanilh:

—Māpa'ksīni', palh hui'x lacasqui'na', tzē naquimātzeyī'ya'.

³ Lā' tuncan Jesús xa'malh lā' huanilh:

—Chuntza' quit iclacasqui'n. Catzeyā'nti.

Lā' a'xni'ca' huanilh huā'mā', tapānūni'lh ixta'jatāt huan ī'tza'ca'. Tzeytza' ixuanī't. ⁴ Lā' Jesús huanilh:

—Catamaktaka'lhti lā' tū' tihua'ni'ya' nīn tintī'. Xmān calakpi huan ixcuraca'n israelitas lā' camā'su'ni' mimacni' para nalaktzī'n palh tzeyani'ta'tza'. Lā' na'a'ksa'juī'ni'na' chu a'nchī māpa'ksīni'lh Moisés. Chuntza' nataca'tzī tachi'xcu' tū' que tzeyani'ta'tza'.

Jesús mātzeyīlh ixtasācua' huan capitán romano

Lc. 7.1-10

⁵ Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan nac cā'lacchicni' Capernaum, laktapajtzūlh kalhatin ixcapitancā'n de huan tropasna' romanos. Squi'ni'lh que camaktāyalh ⁶ lā' huanilh:

—Māpa'ksīni', lej ī'tzaca'n quintasācua' lā' mā' na quinchic. Lhtuculu' lā' lej pātīni'mā'.

⁷ Jesús huanilh:

—Na'ica'n na'icmātzeyī.

⁸ Lā' huan capitán kalhtīlh:

—Māpa'ksīni', hui'x lej ka'lhī'ya' līmāpa'ksīn lā' tū' minī'ni' natanū'ya' nac quinchic. Xmān namāpa'ksī'ya' lā' natzeyan quintasācua'. ⁹ Māni' quit nā quintamāpa'ksī huan xalaka'tla' lā' nā quit iccāmāpa'ksi huan quintropasna'. A'xni'ca' na'icuanī kalhatin tropa que ca'a'lh, xla' na'a'n. Lā' a'xni'ca' na'icuanī ā'kalhatin que camīlh, xla' namin. Lā' a'xni'ca' na'icuanī quintasācua' que catlahualh catūhuā, xla' natlahua a'ntū icuanilh.

¹⁰ Lā' a'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā' tachīhuīn, lē'cnīlh. Lā' cāhuanilh huan a'ntī ixtastālani'tēlha:

—Stu'nuea' a'ntü iccāhuaniyāni'. Tü' iclakapasa nīn tinti' israelita a'nti quinkalhla'ka'I' hua'chi huā'mā' chī'xcu'. ¹¹ Nā iccāhuaniyāni' que natamin lhūhua' xalanī'n ixtankēn lā' nā lhūhua' xalanī'n na ixlītā'cnun. Lā' xla'ca'n, a'yuj tū' israelitas, xla'ca'n nacātā'huā'yan Abraham lā' Isaac lā' Jacob a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. ¹² Lā' ā'makapitzīn a'yuj israelitas, xla'ca'n nacāmācā'ncan kēpūn a'nlhā cā'pu'csua'. A'ntza' natacalhuan lā' natalaxca ixtatzanca'n.

¹³ Lā' tuncan Jesūs huanilhan huan capitán:

—Capit na minchic. Chu a'nchī kalhlaka'I'nī'ta', chuntza' natlahuani'ca'na'.

Lā' huanmā' ka'tlā'tus mātzeyilh huan tasācua'.

Jesūs mātzeyilh ixpuhuiti' Pedro

Mr. 1.29-31; Lc. 4.38-39

¹⁴ Lā' Jesūs a'lh na ixchic Pedro lā' a'ntza' laktzi'lh ixpuhuiti'. Ixchi'chīxni'n lā' ixmā'. ¹⁵ Jesūs xa'mal' na ixmācan lā' tapānūni'lh huan tachi'chīxni'. Tā'kaquī'lh huan puscāt lā' tzuculh cāmāhuī'.

Jesūs cāmātzeyilh lhūhua' i'tza'ca'nī'n

Mr. 1.32-34; Lc. 4.40-41

¹⁶ Lā' a'xni'ca' i'smalanka'namā'tza', cālīmini'ca Jesūs lhūhua' a'nti ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n. Lā' xla' xlanā māpa'ksīlh lā' chuntza' cāmāxtulh huan tlajana'nī'n. Lā' nā cāmātzeyilh lhūhua' i'tza'ca'nī'n. ¹⁷ U'tza' huā'mā' pāt'le'kelh para natlōkentaxtū chu a'nchī a'cta'sana'lh huan profeta Isaías a'xni'ca' hualh huā'mā': "Xla' māpānūlh a'nchī i'tza'ca'huā' ixuani'ta'uj quina'n lā' nā a'nchī i'xlejuā'nanāuj lā' quincāmaklhtīni' quinta'jatatca'n".

Ixpālacata huan a'ntīn titastālani'cu'tulh Jesūs

Lc. 9.57-62

¹⁸ Lā' a'xni'ca' Jesūs cālaktzi'lh huan lhūhua' tachi'xcu'huī't a'nti ixtalītamacxti'li'mā'na, māpa'ksīlh que calē'nca tintacut huan ka'tla' xcān huan nac barco. ¹⁹ Lā' kalhatin xamākalhtō'kē'ni' huan ley laktapajtzūlh Jesūs lā' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', ictā'a'ncu'tunāni' chuxalhā napina'.

²⁰ Lā' Jesūs kalhtīlh:

—Huan tanquī'huī' taka'lhī ixlhu'cu'ca'n lā' huan spūnnu' taka'lhī ixmāsekca'n. Lā' quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n; pero quit tū' icka'lhī quinchic a'nlhā na'iclhata.

²¹ Lā' ā'kalhatin a'nti i'sca'txtunu' ixuani't, xla' huanilh:

—Māpa'ksīni', caquimāxtekti na'ictachoko nac quinchic hasta a'xni'ca' namā'cnūcan quintāta'.

²² Lā' Jesūs kalhtīlh:

—Caquistāla'ni'. Xla'ca'n a'ntīn tū' takalhlaka'I' tzē natamā'cnū huan nīn.

Jesūs māca'csīlh huan palha' ū'ni'

Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25

²³ Lā' tuncan Jesūs tojōlh nac lakatin barco lā' tatā'tojōlh i'sca'txtunu'nī'n. ²⁴ Lā' lihuan ixtatacutmā'na, tzuculh lakatin palha' ū'ni' lā' ixlītatzumamā'tza' de xcān huan barco. Lā' Jesūs i'lhata'ntā'. ²⁵ Lā' tuncan ta'ah' tamālakahuāni' lā' tahuaniilh:

—¡Māpa'ksīni', caquilāmāpūtaxtūj! ¡Tā'cnūmā' nauj!

²⁶ Lā' Jesūs cākalhtīlh:

—Lā' ¿a'chī' lej jicua'nā'tit? ¡Tū' xa'nca kalhlaka'I'yā'tit!

Tuncan tā'kaquī'lh lā' cālacaquilhnīlh huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān. Lā' chuntza' ca'cslalh. ²⁷ Lā' huan chī'xcu'huī'n talē'cnīlh lā' tahualh:

—¿Tichūyā chī'xcu' xla'? ¡Hasta tzē cāmāpa'ksī huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān lā' nata'a'kahuāna'ni'!

Kalhatu' chī'xcu'huī'n xalanī'n nac Gadara a'nti ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n

Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39

²⁸ Tintacut huan xcān ixuī' lakatin ti'ya't a'nlhā huanican Gadara. Lā' a'xni'ca' Jesūs chā'lh a'ntza', tatapajtzūlh kalhatu' chī'xcu'huī'n a'nti ixtahuī'lāna'ncha' nac lhu'cu'. Ixtu'ca'n ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n lā' ixtachuyā lā' ixtaca'tzanca'tzī. Nīn tinti' ixtatētaxtucu'tun a'ntza' ixpālacataca'n huan tamā'na kalhatu'. ²⁹ Lā' tatzuculh tata'sa lā' tahualh:

—Icca'tzīyāuj palh hui'x ixO'kxa' Dios, pero quina'n tūna'j ictimāpalanauj con Dios. ¿Chā ta't para naquilāmāpātīniyāuj a'xni'ca' tūna'j min huan chī'chini' a'ntü lhcācanī't?

³⁰ Lā' tū' lej makat de a'ntza' ixtahuā'yamā'na lhūhua' pa'xni'. ³¹ Lā' huan tlajana'nī'n tasquī'ni'lh Jesūs:

—Palh naquilāmāxtuyāuj na ixchakānca'n huan chī'xcu'huī'n, caquilāmāxtekuī na'ictanūyāuj na ixchakānca'n huan tamā'na pa'xni'.

³² Lā' tuncan Jesūs cāhuanilh:

—Capitittza'.

Lā' huan tlajana'nī'n tataxtukō'lh de huan chī'xcuui'n lā' tatanūlh huan na ix-chakānca'n huan lhūhua' pa'xni'. Lā' chu tuncan huan lhūhua' pa'xni' tatu'jnun ta'a'lh nac cā'pūtatokopūn lā' tatojōcha' nac xcān lā' a'ntza' tajicsua'kō'lh.

³³ Lā' huan chī'xcuui'n a'ntī ixtamaktaka'lh mā'na huan lhūhua' pa'xni', xlaca'n tajicua'lh lā' tatu'jnun huan nac cā'lacchicni'. Lā' a'xni'ca' tachā'lh, tahuankō'lh ixlihuāk a'ntū cāpātle'keni'lh huan chī'xcuui'n a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n. ³⁴ Lā' tuncan ixlihuākca'n xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' talaka'lh Jesús a'nlhā ixuī'. Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'ntza', lej tasqui'ni'lh Jesús que ca'a'lh de na ixti'ya'tca'n.

9

Jesús mātzeyīlh huan chī'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't

Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26

¹ Lā' tuncan Jesús tojōlh nac lakatin barco lā' a'lh tintacut lā' chā'lh nac Capernaum a'nlhā ixā'lacchicni'. ² Lā' līmini'cancha' kalhatin chī'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't lā' a'ntī ixmā' na ixlaklaj. Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh a'nchīn takalhlaka'lh que ixka'lhli līmāpa'ksīn, xla' huanilh huan ī'tza'ca':

—Cahui'xcāna'jca'tzi, quincaman. Quit icmāspūtūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'.

³ Lā' tuncan makapitzīn xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley tapuhualh: “¿A'chī' chihuīna'n chuntza' huā'mā' chī'xcu'/? Tā'talacastuccu'tun Dios. Nīn tintī' tzē naquincāmāspūtūnu'ni'yāni' quintalaclē'i'ca'n, xmān Dios”. ⁴ Lā' Jesús, como ixca'tzī a'nchī ixtapuhua' mā'na, cāhuanilh:

—¿A'chī' puhua'nā'tit chuntza' na mi'a'clhcuunucca'n? ⁵ Icuanihtza' huan ī'tza'ca': “Iccāmāspūtūnu'ni'ni' mintalaclē'i'”, pero tū' tasu'yu a'uj māspūtūnu'ni'ca. Palh xa'icuanilh: “Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' catlā'hua”, chuntza' ixtasu'yulh palh natzeyan o tū'. ⁶ Quit huan Chī'xcu' xala' Tālh mā'n. Lā' chuhua'j na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī icka'lhī līmāpa'ksīn nac huā'mā' cā'quilltamacuj lā' tzē na'iccāmāspūtūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuui't.

Lā' tuncan Jesús huanilh huan chī'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't:

—Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' capit na minchic.

⁷ Lā' tuncan huan chī'xcu' tā'kaqui'lh lā' lē'lh ī'xti'cat lā' a'lh na ixchic. ⁸ Lā' huan tachi'xcuui't, a'xni'ca' talaktzī'lh huā'mā', tajicua'lh. Lā' tamāpāxuhūlh Dios como ixcāmāxqui'ni't huā'mā' līmāpa'ksīn huan chī'xcuui'n.

Jesús mātā'sīlh huan Mateo para nastālani'

Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32

⁹ Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de a'ntza', laktzī'lh kalhatin chī'xcu' a'ntī ixuanican Mateo. Xla' ixuī' a'nlhā ixmātā'jīni'ncan impuestos lā' huanica:

—Caquistāla'ni'.

Lā' tuncan Mateo tāyalh lā' stālani'lh.

¹⁰ Lā' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā' nac lakatin chic, tachā'lh lhūhua' mātā'jīni'ni'n impuestos lā' ā'makapitzīn a'ntīn tū' tzeyā chī'xcuui'n. Lā' ixlihuākca'n ixcātā'huā'yamā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'ni'n. ¹¹ Lā' a'xni'ca' makapitzīn fariseosnu' talaktzī'lh huā'mā', xlaca'n takalhasqui'nīlh huan ī'sca'txtunu'ni'n Jesús:

—Lā' ¿a'chī' mimākalhtō'kē'ni'ca'n cātā'huā'yan huan mātā'jīni'ni'n impuestos lā' ā'makapitzīn a'ntīn tū' tzey?

¹² Lā' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn lā' cāhuanilh:

—Huan a'ntīn tū' tā'ī'tza'ca'n, xlaca'n tū' tamaclacasqui'n huan doctor, xmān huan ī'tza'ca'ni'n. ¹³ Capittī lā' casca'ttīt a'ntū huanicu'tun huā'mā' a'ntūn tzo'kcanī't na ix-tachihuīn Dios: “Quit ā'chulā' iclacasqui'n nacālkalhu'ma'nā'tit ā'makapitzīn. Lā' tū' tanto iclacasqui'n naquīlā'a'ksaju'jūyū huan animalhna”. Chuntza' tzo'kcanī't. Quit tū' icmilh iccāputza a'ntīn tapuhuan palh xlaca'n xalacuan. Icmilh iccāputza huan tachi'xcuui't a'ntīn taca'tzī palh tū' tzey xlaca'n como iclacasqui'n que nataxtāpālī ixtapāstacna'ca'n.

Kalhasqui'nīca Jesús xpālacata a'nchī tū' huā'yanca'n

Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39

¹⁴ Lā' ā'calistān huan a'ntī ixtastālani' Juan huan Mā'kpxāni', xlaca'n talakmilh Jesús. Lā' takalhasqui'nīlh:

—Quina'n lā' huan fariseosnu' makhūhua' ictasca'jayāyū lā' tū' icuā'yanāy tintacuj xpālacata Dios. Lā' ¿a'chī' misca'txtunu'ni'n pō'ktu tahuā'yan?

¹⁵ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chā natalakaputza huan a'ntū cākantāyacan a'nlhā tapūchahuamā'ca? Līhuan huī' huan squi'nīni', tū' talakaputza. Namīn lakatin chī'chīni' a'xni'ca' nalē'ncan huan squi'nīni' lā' a'xni'ca' natalakaputza lā' tū' catīhuā'yālh ixamigos—a'xni'ca' Jesús cāhuanilh huā'mā', ixlichihuīna'mā'ca māni' xla'.

¹⁶ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Nin tinti' nachu'cu huan xasāsti' lu'xu' para nalilactza'pa' huan xamasni'. Huan xasāsti' lu'xu' natatimī lā' ā'chulā' naxti'ta huan xamasni'. ¹⁷ Lā' huan xaxcān uva a'ntūn tūna'j xcu'tan nin tinti' catimojōlh nac xakōlūhua' xako'xka' borrego. Namojōcan nac xasāsti' ko'xka' lā' a'xni'ca' naxcu'tan, tū' catipankli huan ko'xka'. Chuntza' tū' catipāxcatililal huan ko'xka' lā' tū' catitaxtulh huan xaxcān uva —cāhuanilh Jesús. U'tza' huā'mā' lichihuina'mā' ixlīmāscatīnca'n israelitas lā' ixlīmāscatīn Jesús a'ntū xasāsti'.

Ixpālacata huan ixtzu'majāt huan xapuxcu' israelitas lā' nā ixpālacata huan puscāt a'nti xa'malh ixlū'xu' Jesús

Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56

¹⁸ Lā' lihuan Jesús ixcāhuanimā' huā'mā', chā'lh kalhatin xapuxcu' de huan israelitas. Xla' tatzokostani'lh na ixlacapūn Jesús lā' huanilh:

—Nilhcus quintzu'majāt. Lā' a'yuj nilhtza', palh hui'x napina' lā' naxa'ma'ya', xla' nalakahuanchoko.

¹⁹ Lā' Jesús tāyalh lā' tā'a'lh huan chi'xcu'. Nā ī'sca'txtunu'nī'n nā tatā'a'lh. ²⁰ Tuncan milh kalhatin puscāt a'nti ixi'tza'ca'n. Lā' ixka'lhīta' lakacāujtu' cā'ta ī'sta'ja ixka'lhni'. Tapajtzūlh ixkēn Jesús lā' xa'malh ixtampān ixlū'xu' ²¹ como puhualh chuntza': "Xmān ca'icxa'malh ixlū'xu' lā' na'ictzeyan", puhualh. ²² Lā' Jesús talakspi'ti lā' laktzi'lh huan puscāt lā' huanilh:

—Cahui'xcāna'jca'tzi, quincaman. Tzeyani'ta'tza' como kalhlaka'tīnī'ta'.

Lā' huanmā' ka'tlā'tus ixtzeyani'ttza'.

²³ Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh na ixchic huan xapuxcu' israelitas, cālaktzi'lh huan músicos a'nti natatā'a'n a'xni'ca' namā'cnūcan. Lā' huan tachi'xcuhui't lej ixtata'samā'na. ²⁴ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Catapānū'tit de huā'tzā'. Huan tzu'majāt tū' nīnī't. Xmān lhtatamā'.

Lā' xla'ca'n talītzī'nli.

²⁵ Lā' a'xni'ca' Jesús cāmāxtukō'lh huan tachi'xcuhui't, xla' tanūlh a'nlhā ixmā' huan tzu'majāt lā' macachi'palh. Lā' huan tzu'majāt tā'kaqui'lh. ²⁶ Lā' chuxalhä nac huanmā' ti'ya't a'kahualh a'ntū pātē'keni'lh huan tzu'majāt.

Jesús cāmātzeyīlh kalhatu' lakatzī'nī'n

²⁷ Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de a'ntza', tatzuculh tastālani' kalhatu' lakatzī'nī'n. Lā' palha' tahuanilh:

—jCaquilālakalhu'mauj, hui'x a'nti ixtā'nat David!

²⁸ Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan nac chic, huan lakatzī'nī'n tatapajtzūlh. Lā' xla' cālahasqui'nīlh:

—jChā kalhlaka'tī'yā'tit palh tzē na'iccāmālacahuānīpalayāni'?

Lā' takalhtīlh:

—Chuntza' ickalhlaka'tī'yāuj, Māpa'ksīni'.

²⁹ Lā' tuncan Jesús cāxa'mani'lh ixlakastapunca'n lā' cāhuanilh:

—Calalh chu a'nchī kalhlaka'tī'yā'tit.

³⁰ Lā' tatzeyalh ixlakastapunca'n lā' talacahuāna'lh. Lā' tuncan Jesús lej cāmāpa'ksīlh:

—Calī'hui'ī'tit nīn tinti' namāca'tzīnī'yā'tit.

³¹ Lā' a'yuj chuntza' cāhuanica, a'xni'ca' tataxtulh xla'ca'n tatzuculh tahuanī chā'tin chā'tin a'ntū cātlahuanī'lh Jesús. Lā' ū'tza' talīca'tzīkō'lh lakachu nac huā'mā' ti'ya't.

Jesús mātzeyīlh huan kō'ko'

³² Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtataxtu huan a'nti lakatzī'nī'n ixtahuanī't, a'xni'ca' līmīni'ca Jesús kalhatin kō'ko'. Lā' huan kō'ko' ixka'lhī huan tlajana'. ³³ Lā' a'xni'ca' Jesús māxtulh huan tlajana', chu tuncan tzuculh chihuina'n huan kō'ko'. Lā' huan tachi'xcuhui't talē'cnīlh lā' tahualh:

—Tū' maktin tasu'yuni't hua'chi ixtā'chuntza' huā'mā' catūhuā na quinti'ya'tca'n quina'n israelitas.

³⁴ Lā' huan fariseosnu', xla'ca'n ixtahuan:

—Huā'mā' chi'xcu' ka'lhī ixlīmāpa'ksīn huan ko'ti'ti' a'nti xapuxcu' tlajana'nī'n. U'tza' cālīmāxtuni'lh huan tlajana'nī'n.

Jesús cālakalhu'malh huan tachi'xcuhui't

³⁵ Jesús ixtētāxtutēlha lakatunu' cā'lacchicni' lā' huan ranchosnu'. Lā' ixtētānūtēlha nac lakatunu' na ixlītokpānca'n israelitas lā' ixmāsu'yu. Lā' ixcā'a'cta'sana'ni' a'nchī nala a'nlhā Dios namāpa'ksīni'n. Lā' nā ixcāmātzeyī chuxatūyā'tajatat lā' taca'tzāt. ³⁶ Lā' a'xni'ca' cālaktzi'lh huan tachi'xcuhui't, lej cālakalhu'malh como ixcāpāta'lamā' lā' ixtalalacachā'ni'.

Cälaktz'lh hua'chi borregos a'n'tin tü' ixtaka'lhí ximaktaka'lhna'ca'n. ³⁷ Lā' Jesús cāhuanilh t'sca'txtunu'n'i'n:

—Stu'ncua' lhūhua' a'nan a'n'tin takalhlaka't'cu'tun. Xlaca'n hua'chi a'nlhā lej lana'lh lā' tisputa tasācua'n'i'n para na't'can. ³⁸ Dios ū'tza' ixtēcu' huan a'nlhā lej lana'lh. U'tza' nalisqui'ni'yā'tit Dios que cacāmacamilh chí'xcuhu'i'n a'n'ti nacāmāsu'ni' huan xatzey tachi-huñ huan a'n'tin takalhlaka't'cu'tun —cāhuanilh.

10

Jesús cālacsacli kalhacāujtu' t'sca'txtunu'n'i'n
Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16

¹ Lā' tuncan Jesús cāmāta'silh huan kalhacāujtu' t'sca'txtunu'n'i'n. Lā' cāmāxqu'i'lh līmāpa'ksin para natamāxtu huan tlajana'n'i'n lā' para nacāmātzeyī chuxatūyā tajatat lā' taca'tzāt.

² Huā' tamā'na ixtacuñi'ca'n huan kalhacāujtu' sca'txtunu'n'i'n lā' xlaca'n a'n'ti cāmāpacuñican apóstoles: huan xapū'la, xla' Simón a'n'ti ixlitāpātu' ixtacuñi' Pedro, lā' t'stancu Andrés; lā' nā Jacobo lā' Juan a'n'ti ixo'kxa'n huan Zebedeo ixtahuanit'; ³ lā' nā Felipe lā' Bartolomé lā' Tomás lā' huan Mateo a'n'ti mātā'jini' impuestos ixuanit'; lā' nā Jacobo a'n'ti ixo'kxa' Alfeo; lā' Lebeo a'n'ti ixmāpācuhuñcan Tadeo; ⁴ lā' nā Simón a'n'ti ixtapa'ksi con huan cananistasna'; lā' nā Judas Iscariote a'n'ti ā'calistān namacamāstā' Jesús.

Jesús cāmāpa'ksilh huan kalhacāujtu' para natamāstū'nca ixtachihuñ Dios
Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6

⁵ Lā' a'xni'ca' Jesús cāmācā'lh huā' tamā'na kalhacāujtu', xla' chuntza' cāmāpa'ksilh lā' cāhuanilh:

—Tū' catipintit timāsu'yu'yā'tit a'nlhā talahu'lāna'ncha' xlaca'n a'n'tin tü' israelitas lā' tü' tītanū'yā'tit huan na ixā'lacchicni'ca'n huan samaritanosnu'. ⁶ Napinā'tit nacāmāsu'ni'yā'tit huan xalanī'n nac Israel. Xlaca'n hua'chi borregos a'n'tin tatza'nkñā'tit. ⁷ Capintit lā' na'a'cta'sana'nā'tit chuntza': “Tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' natasu'yu a'nchī Dios nacāmāpa'ksikō' tachi'xcuhu'i't”. ⁸ Cacāmātzeyi'tit huan t'tza'ca'n'i'n lā' cacāmālakahuñchoko'tit huan nīn'i'n. Cacāmātzeyi'tit huan leprosos a'n'tin tamasmā'na ixquñitca'n lā' cacāmāxtutit huan tlajana'n'i'n. Hui'xina'n tü' catimāpala'tit huā'mā' līmāpa'ksin a'n'tū iccāmāxqu'i'yāni' lā' chuntza' tü' caticāmātā'jī'tit a'xni'ca' nacālīmātzeyi'yā'tit quilmāpa'ksin.

⁹ Tū' camojō'tit tumīn de oro nīn de plata nīn de cobre na mimbolsaca'n a'xni'ca' napinā'tit. ¹⁰ Lā' tü' cal'pintit mīmorralhca'n nīn pūtu' milu'xu'ca'n. Xmān nali'pinā'tit milu'xu'ca'n a'n'tū lhakā'nī'ta'ntit. Tū' nali'pinā'tit nīn zapato nīn mimpāla'cca'n. Huan a'n'ti māsu'yumā' ixtachihuñ Dios maclacasqu'i'n namāhu'i'can a'nlhā māsu'yumā'.

¹¹ A'xni'ca' nachipinā'tit nac lakatin cā'lacchicni' o nac lakatin rancho, naputzayā'tit kalhatin tzeyā chí'xcu' a'n'ti nacāmānyāni' na ixchic. Lā' natakochoy'chipintit hasta a'xni'ca' nataxtuyā'tit de huanmā' cā'lacchicni'. ¹² Lā' a'xni'ca' natanū'yā'tit huan nac chic, nacāhuaniyā'tit: “Dios cacāsicua'lanālīh a'n'tin tahu'lāna' nac huā'mā' chic”. ¹³ Palh con tapāxuhuñ cātāmānyāni' na ixchicca'n, Dios nacāsicua'lanālī xlaca'n. Lā' palh tü' cātāmānyāni' na ixchicca'n, tü' caticāsicua'lanālica. ¹⁴ Lā' palh tü' cātāmānyāni' nac pātin chic o lakatin cā'lacchicni', lā' palh tü' cātakaxmatāni', tuncan cataxtutit. Lā' a'xni'ca' nataxtuyā'tit, catīncxtit huan pokxni' de mintojonca'n. Chuntza' nalimāsu'yu'yā'tit que xlaca'n natalē'n cuenta como tü' takaxmatcu'tulh. ¹⁵ Ixlistu'ncua' a'n'tū iccāhuaniyāni'. A'xni'ca' namin huan chí'chini' lā' Dios nalacāxtlahuakō', xlaca'n lej natapāfīni'. Dios ā'chulā' nacālakahu'man xlaca'n xalanī'n nac Sodomo lā' Gomorra que xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' a'n'tin tü' takaxmatcu'tun —hualh Jesús.

Cāmācaputzacan a'n'tin takalhlaka't' Cristo

¹⁶ Lā' Jesús cāhuanipā:

—jCuenta catlahua'tit! Quit iccāmācā'nāni' lā' nala'yā'tit hua'chi borregos na ixlacalni'ca'n huan lobos. Lej skalalh cala'tit hua'chi huan lūhua'. Lā' cala'tit hua'chi tantzasnān a'n'tin tü' lāsta'la. ¹⁷ Catamaktaka'lhtit como chí'xcuhu'i'n nacātamacamaxqu'i'cu'tunāni' huan māpa'ksini'n'i'n lā' nacātātucsāni' na ixlitokpānca'n israelitas. ¹⁸ Lā' nacātāmālacapū'yāni' na ixlacapūnca'n gobernadores lā' reyes xmān por quimpālacata. Chuntza' tze nacāhuaniyā'tit huan xatzey tachihuñ calacan xlaca'n lā' nā nacāhuani'yā'tit huan a'n'tin tü' israelitas. ¹⁹ Pero tü' catilē'capintit a'nchī nalitāmakāyayā'tit nīn a'n'tū nacākalhtiyā'tit a'xni'ca' nacāmācaxqu'i'yāni' huan māpa'ksini'n'i'n. A'xni'ca' nachipinā'tit a'n'tza', Dios nacāmāca'tzīnīyāni' a'n'tū nacāhua'ni'yā'tit xlaca'n. ²⁰ Tū' māni' mīntachihuñca'n a'n'tū nachihuñā'nā'tit. Huan Espīritu Santo, ū'tza' a'n'ti nacāmāchihuñīyāni'.

²¹ 'Huan chi'xcuhuī'n natamacamāstā' ixtā'timīnca'n para nacāmāknīcan lā' huan xanātātana' natamacamāstā' ixcamana'ca'n. Huan o'kxa'n natatā'kaquī' contra ixnatātana'ca'n lā' natamāmāknīnī'n. ²² Ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nacātaca'tzalaktzī'nāni' como tapa'ksī'yā'tit con quit. Lā' huan a'ntīn tzancs natatāya lā' tū' natataxtutāya na quintej a'yuj lej tapātīni'mā'na, ū'tunu'n nacāmāpūtaxtūcan.

²³ Lā' a'xni'ca' nacātamacaputzayāni' nac lakatin cā'lacchicni', cataxtutit lā' capintit ā'lacatin. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que tū' catitētaxtukō'tit ixlīhuākca'n ixā'lacchicni'ca'n israelitas para namāsu'yuyā'tit quintachihuīn a'xni'ca' namimpala huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n.

²⁴ 'Huan sca'txtunu' tū' tasqui'nī hua'chi ixmākālhō'kē'ni'. Lā' huan tasācua' tū' tasqui'nī hua'chi ixpatrōn. ²⁵ Līpāxūj huan sca'txtunu' a'ntīn tzē namālacastuca ixmākālhō'kē'ni' lā' nā huan tasācua' a'ntīn tzē namālacastuca ixpatrōn. Palh lakapalacani'ttza' huan a'ntū māpa'ksīni'n huan nac chic lā' māpācuhuīcāni'ttza' Beelzebū, ā'chulā' nacālakapalacan ā'makapitzīn xalanī'n nac huā'mā' chic —cāhuanilh Jesús. U'tza' a'ntū lichihuīna'mā' Jesús lā' nā ī'sca'txtunu'nī'n.

Tichū tasqui'nī najicua'ni'can

Lc. 12.2-9

²⁶ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Chuntza' tū' caticājicua'ni'tit tachi'xcuhuī't. Ixlīhuāk a'ntūn tatzē'knī't, ū'tza' nalaktzī'nca'n. Lā' a'ntū lakatzē'kcus, naca'tzikō'can. ²⁷ Huan a'ntū quit iccāhuanini' a'nīlh quē'stuca'n, ū'tza' lacāhuaniyā'tit cā'lacapūlhūhua'. Lā' huan a'ntū quit lakatzē'k iccāhuaniyāni', ū'tza' lej palhā' nahuanā'tit chuxalhá. ²⁸ Tū' caticājicua'ni'tit chī'xcuhuī'n a'ntīn tzē natamāknī mimacni'ca'n pero tūla tamāpa'ksī milīca'tzīnca'n. Najicua'ni'yā'tit Dios a'ntīn tzē nacāmāspūtū mimacni'ca'n lā' milīca'tzīnca'n nac pūpātīn.

²⁹ ¿Chī ixtapalh huan tantzictzi? Stā'can tantu' por macstī'na'j tumīn. Lā' quinTāta'ca'n nac a'kapūn cuenta natlahua a'xni'ca' minācha' lakatin tantzictzi. ³⁰ Lā' chā'tunu' de hui'xina'n hasta cātapūtle'keni'ni' kanatunu' miya'jca'n. ³¹ U'tza' tū' tilījicua'nā'tit. Līhua'ca' tasqui'nī'yā'tit hui'xina'n que lhūhua' tantzictzi —hualh Jesús.

A'ntū natahuan cā'lacapūlhūhua' que tatapa'ksī con Cristo

Lc. 12.8-9

³² Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' huan a'ntū natahuan cā'lacapūlhūhua' palh tatapa'ksī con quit, xlaca'n quit na'iccālakapasa a'xni'ca' natatāya na ixlacapūn quinTāta'ca'n nac a'kapūn. Lā' chuntza' quit nā na'īcuan palh xlaca'n tatapa'ksī con quit. ³³ Lā' huan a'ntū naquintakalh-tatzē'ka cā'lacapūlhūhua', xlaca'n quit na'iccākalhtatzē'ka a'xni'ca' natatāya na ixlacapūn quinTāta'ca'n xala'n nac a'kapūn.

Jesús cāmā'kapitzī tachi'xcuhuī't

Lc. 12.51-53; 14.26-27

³⁴ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tū' tipuhua'nā'tit palh quit icmilh para que chu lakatin nala ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't lā' chuntza' tū' catalāsta'lalh nac huā'mā' quilhtamacuj. Tū' ū'tza' quilītlōt. Na'iccāni'ca'kapitzīyāni'. ³⁵ Icmilh icmā'kaquī' huan o'kxa' contra ixtāta' lā' na'icmā'kaquī' huan tzu'ma'jāt contra ixtzī't lā' nā huan puscāt contra ixtzī't ixkōlu'. ³⁶ Lā' ū'tza' natalīla litā'ca'tza xalanī'n na ixchakān huan lakatin chic.

³⁷ 'Huan a'ntū līhua'ca' natapāxqui' ixtzī'tca'n o ixtāta'ca'n que quit, xlaca'n tū' minī'ni' natatapa'ksī con quit. Lā' nā huan a'ntū līhua'ca' natapāxqui' ixo'kxa'ca'n o ixtzu'ma'jāta'ca'n que quit, xlaca'n tū' minī'ni' natatapa'ksī con quit. ³⁸ Lā' huan a'ntīn tūla tatāyani' a'ntū nacāpātīle'keni' por quimpālacata, xlaca'n tū' minī'ni' natatapa'ksī con quit. ³⁹ Huan a'ntū natataxtutāya de na quintej como tū' tapātīni'ncu'tun por quimpālacata, xlaca'n tū' catitaka'lhīh ixquilhtamacujca'n nac a'kapūn. Lā' huan a'ntū natapātīni'n a'yuj ixtanilh por quimpālacata, xlaca'n nacāmāpūtaxtūcan.

A'ntū natlajacan

Mr. 9.41

⁴⁰ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh catīhuā nata'a'ka'ī' a'ntū hui'xina'n nacāhuaniyā'tit, nā chuntza' nata'a'ka'ī' a'ntū quit icuan. Lā' palh catīhuā nata'a'ka'ī' a'ntū icuan, nā chuntza' nata'a'ka'ī' huan a'ntū quimacamilh. ⁴¹ Lā' palh catīhuā nata'a'cnīni'ni' kalhatin a'cta'sana' como taca'tzī palh Dios macamīnī't, chuntza' ū'tunu'n natatlaja chu a'cxīm hua'chi huan a'cta'sana'. Lā' palh catīhuā nata'a'cnīni'ni' kalhatin tzeyā chī'xcu' xmān porque tzey xla', chuntza' ū'tunu'n chu a'cxīm natatlaja hua'chi huan tzeyā chī'xcu'. ⁴² Lā' catīhuā a'ntū natā'hua' macstī'na'j xcān

ā'kalhatin a'yuj catihuāyā chi'xcu', lā' palh natā'hua' ā'kalhatin porque tapa'ksī con quit, ixlistu'ncua' Dios namāpala —hualh Jesús.

11

Ixlacscujni'nīn Juan huan Mā'kpaxīni' talaka'lh Jesús

Lc. 7.18-35

¹ Lā' a'xni'ca' Jesús cāmāsu'ni'kō'lh ī'sca'txtunu'nīn, taxtulh de a'ntza' lā' a'lh. Ixtētaxutlā'huan ā'makapitzīn cā'lacchicni' a'nīhā pajatzu para namāsu'yu lā' na'a'cta'sana'n.

² Lā' Juan huan Mā'kpaxīni' ixtanūma' nac pūlāchī'n. Lā' a'xni'ca' māca'tzīnica a'ntū ixtlahuamā' Jesús, tuncan cāmācā'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nīn para natalaka'n Jesús ³ lā' natakalhasqui'nī:

—¿Chā hui'x huan Cristo a'ntū namin o maclacasqui'n na'icka'lhīyāujcus ā'kalhatin?

⁴ Lā' Jesús cākalhtīl:

—Cataspi'ttit lā' nahuaniyā'tit Juan a'ntū laktzī'nī'ta'ntit lā' a'ntū kaxpatnī'ta'ntit.

⁵ Nahuaniyā'tit a'nchī huan lakatzī'nī'n talacahuāna'n lā' huan lū'ntū'lanī'n talatlā'huan. Lā' nā huan a'ntū ixcāmāsi'mā' iqxuinī'tca'n, xlaca'n tatzeyanli. Lā' huan a'ntūn tū' ixta'a'kahuāna'n, chuhua'j takaxmata. Lā' nā cāmālakahuanīchokocani't huan a'ntū ixtanīnī'ttza'. Lā' cāmāsu'ni'can a'nchī nacālimāpūtāxtūcan a'ntū lipānīn talahui'lāna'. ⁶ Lipāxūj huan a'ntū pō'ktu quīlipāhuan —cāhuanica ī'sca'txtunu'nī'n Juan.

⁷ Lā' a'xni'ca' xlaca'n ixta'a'nī't, Jesús tzuculh cātā'kalhachiūna'n huan tachi'xcu'huī't ixpālacata Juan. Lā' cākalhasqui'nīl:

—A'xni'ca' quīla'tit nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, ¿tichū ixlaktzī'ncu'tunā'tit? Tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntū hua'chi kantin chi'tin a'ntū xakā'līlh huan ū'ni'. ⁸ ¿A'chī' quīla'tit? Tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntū lej tzēhuani't lhakā'nani't. Hui'xina'n ca'tziyā'tit que huan a'ntū pō'ktu lej tzēhuani't talhakā'nani't, xlaca'n tahui'lāna' na ixchicca'n reyes. ⁹ Pues ¿a'chī' quīla'tit nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't? ¿Chu tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit kalhatin a'cta'sana'? Stū'ncua', ixlaktzī'ncu'tunā'tit kalhatin a'cta'sana'. ¹⁰ Lā' huā'mā' a'cta'sana' ixtacu'ni' Juan. Lā' ixpālacata huā'mā' Juan tatzo'knī't chuntza' na ixtachihuīn Dios:

Na'icmacā'n quī'a'cta'sana' a'ntū napū'lani'yāni' para nacāxmāpī' mintej.

¹¹ Stū'ncua' huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni' que na ixlac'hni'ca'n tachi'xcu'huī't tintī' kalhatin a'cta'sana' mās xaka'tla' que Juan. Pero huan a'ntū līhua'ca' xamakstancu a'nīhā Dios māpa'ksikō' ixlīhuāk, xla' mās xaka'tla' que Juan.

¹² 'Desde a'xni'ca' tzuculh a'cta'sana'n Juan huan Mā'kpaxīni', maklhūhua' tatanūcu'tulh a'nīhā Dios māpa'ksikō' ixlīhuāk. Lā' hua'chilh palha' talāpi'ta'mā'na para que natasātānū.

¹³ Ixlīhuākca'n huan a'cta'sana'nī'n ixtalīchiūna'mā'na a'nchī namin lakatīn chi'chīni' a'xni'ca' Dios namāpa'ksīni'n huā'tzā' nac cā'ti'ya'tna'. Lā' nā chuntza' tatzo'knī' na ixley Moisés. Lā' talīchiūna'lh hasta a'xni'ca' milh Juan. ¹⁴ Lā' a'yuj tū' nakalhlaka'tcu'tunā'tit a'ntūn taquīlhchā'lh, pero huā'mā' Juan ū'tza' huan a'cta'sana' Elías a'ntū ixka'lhīpā'na'ntit.

¹⁵ Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpatā'tit.

¹⁶ ¿Chichū na'iccālimālacastucāuj huan chi'xcu'huī'n a'ntūn tahui'lāna' chuhua'j? Tatasu'yu hua'chī camana' a'ntūn takamāna'mā'na nac lītāmāj. Lā' cātā'ta'sa ixtā'camana' lā' tahuani: ¹⁷ "A'xni'ca' quina'n icmakata'sauj huan līskoli', hui'xina'n tū' lakatītit lā' tū' lu'cxtit. Lā' a'xni'ca' iclī'uj hua'chī līlakaputzani', hui'xina'n tū' lakatītit lā' tū' calhua'ntit. ¿Tuchū lacasqui'nā'tit?" tahuani. ¹⁸ Milh Juan lā' tū' ko'tli lā' a'katunu' tū' huā'yalh tinticuj. Lā' hui'xina'n lē'ksa'nā'tit lā' hua'nā'tit palh xla' ka'lhī huan tlajana'. ¹⁹ Lā' ā'calistān quit icmilh. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālh mā'n lā' icua' xcān lā' chuxatū quimālacnūni'can lā' pō'ktu icuā'yan. Lā' nā quīlālē'ksa'nāuj lā' hua'nā'tit palh quit lhūhua' icuā'yan lā' lej icco'ta. Lā' hua'nā'tit que quit ixamigoca'n huan mātā'jīni'nī'n impuestos lā' huan a'ntūn tatlahua talaclē'i'. Pero huan a'ntūn takalhlaka'tī, xlaca'n tamāchekxī que Dios macamilh Juan lā' nā quit —hualh Jesús.

Xalanī'n lakatu' cā'lacchicni' tū' ta'a'kahuāna'ni'lh Jesús

Lc. 10.13-15

²⁰ Lā' tuncan Jesús tzuculh cālacaquīlhni' huan xalanī'n huan tamā'na cā'lacchicni' a'nīhā tlāhualh lhūhua' lē'cnīn. Cālacaquīlhni' huan tachi'xcu'huī't como tū' ixtatāpalīcu'tun ixtapāstacna'ca'n. Lā' cāhuanīlh:

²¹ —Xānti la'yā'tit hui'xina'n xalanī'n nac Corazín lā' xalanī'n nac Betsaida. Nalaka-putzayā'tit porque tū' kalhlaka'tītit. Lej tlahuacani't lē'cnīn na milac'hpū'nanca'n. Lā' palh ixcātlahuacancha' cahuā huā' tamā'na lē'cnīn nac huan cā'lacchicni' Tiro lā' nac Sidón, makāntza' ixtatāpalīlh ixtapāstacna'ca'n. Lā' xlaca'n ixtalhakā'lh tzi'tze'ke ixlu'xu'ca'n lā'

ixcā'a'cpūmā'ca'ca lhca'ca'n lā' chuntza' ixtatasu'yulh que lej talakaputzalh ixpālacata ixtalac'lē'i'ca'n. ²² Lā' iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō', ā'chulā' nacācastigarliyāni' hui'xina'n que xlaca'n xalanī'n nac Tiro lā' Sidón. ²³ Lā' hui'xina'n xalanī'n nac Capernaum puhua'nā'tit palh napinā'tit nac a'kapūn. Tū' stū'ncua'. Napinā'tit nac pūpātīn. Palh ixcātlahuacancha' cahuā huan lē'cnīn nac huan cā'lacchicni' Sodoma a'ntū cātlahuacani't na milachpu'nanca'n, ixtatāpalilh ixtapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' Dios tū' ixmāspūtūlh huan cā'lacchicni'. ²⁴ Lā' iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō', ā'chulā' nacācastigarliyāni' hui'xina'n que xlaca'n xalanī'n nac Sodoma lā' ā'makapitzīn cā'lacchicni' pajtzu nac Sodoma —hualh Jesūs.

Jesūs hualh: Cata'ntit lā' quit na'iccāmājaxiyāni'

Lc. 10.21-22

²⁵ Lā' tuncan Jesūs kalhtō'ka'lh lā' hualh:

—QuinTāta', hui'x māpa'ksīni'na' nac a'kapūn lā' nac ti'ya't. Icmaxquī'yāni' pāxcatca'tzi como cāmāsu'ni'nī'ta' huan a'ntūn tasca'tcu'tun ū'tza' a'ntū ixcāmāzē'kni'nī'ta' huan a'ntū lej lakskalalhna'. ²⁶ Chuntza' ta'hua' chu a'nchī mintapuhuān.

²⁷ Lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhūi't:

—QuinTāta' quimacamaxquī'kō'lh ixlīhuāk a'ntū a'nan. Lā' tintī' ca'tzī a'nchī huanī't ixO'kxa' Dios, xmān Dios xaTāta'. Lā' tintī' ca'tzī a'nchī huanī't quinTāta' Dios, xmān quit a'ntū ixO'kxa' icca'tzī. Nā nataca'tzī xlaca'n a'ntū na'iccāmālacsu'yu. ²⁸ Cata'ntit milīhuākca'n hui'xina'n a'ntū u'xcxa'tziyā'tit que tzi'nca huan tūn tū' tzey a'ntūn tlahuanī'ta'ntit lā' palha' scujpā'na'ntit para namakapāxua'yā'tit Dios. Cata'ntit lā' quit na'iccāmājaxiyāni'. ²⁹ Caquilā'a'kahuāna'ni'uj lā' caquilāmaksca'tui. Lilacatzucu na'iccāhuanilē'nāni' lā' quit tū' icka'tla'jca'tzī. Lā' quit tzē icmātz'a'ta'ti mi'a'clhcunucca'n. ³⁰ Tū' jicslīhua' quilmāscatīn lā' tzē natlōkentaxtūyā'tit —hualh Jesūs.

12

Huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan huan sca'txtunu'nī'n ta'ī'lh huan trigo

Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5

¹ Lā' ā'calistān Jesūs ixtlā'huantēlha nac cā'tacuxtu. Lā' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan ixuanī't. Lā' i'sca'txtunu'nī'n ixtatzi'ncsa lā' tatzuculh ta'ī' macstina'j huan trigo lā' tahua'lh.

² Lā' a'xni'ca' huan fariseosnu' cālaktzī'lh, tahananilh Jesūs:

—Cala'ktzi'. Tascujmā'na misca'txtunu'nī'n lā' chuhua'j huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Tū' ta'a'kahuāna'ni' huan ixley Moisés —tahuanilh.

³ Lā' Jesūs cākalhtīlh lā' cāhuanilh:

—¿Chā tū' lakapūtle'keni'ta'ntit a'ntūn tlahualh David maktin huā? Ixtzi'ncsa xla' lā' a'ntū ixcātā'a'mā'. ⁴ Lā' tatanūlh na ixchic Dios lā' tahua'lh huan pāntzi a'ntū ixmālacnūni'canī't Dios. Lā' tū' limakuan ixtahua'lh huā'mā' pāntzi. Xmān huan curasna' tzē natahua'. ⁵ Lā' ¿chā tū' lakapūtle'keni'ta'ntit a'ntūn nac ley a'ntūn tzo'kli Moisés? Huan palh huan curasna' a'ntūn tascuja nac xaka'tla' litokpān pō'ktu tatlōkentaxtū ixlītōtca'n. Lā' a'yuj tatlahua a'ntūn tū' limakuan tlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan, lā' tū' puhuancan palh xlaca'n tatlahua talac'lē'i'. Lā' tū' puhuancan palh xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni' huan ley. ⁶ Lā' iccāhuaniyāni' que huā'tza' a'nan catīhuā a'ntū lihua'ca' tasqui'nī que huan xaka'tla' litokpān. ⁷ Hui'xina'n tū' māchekxīnī'ta'ntit a'ntū huanicu'tun a'nīhā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: “Quit lej iclacasqui'n nacālalkalhu'manā'tit ā'makapitzīn lā' tū' tanto iclacasqui'n naquilā'a'ksaju'iyāuj huan animalhna'”. Palh ixmāchekxī'tit cahuā huā'mā' tachihuīn ixpālacata cālalkalhu'mancan, tū' ixcālē'ksa'nīnī'tit quisca'txtunu'nī'n a'ntūn tū' tatlahuamā'na talac'lē'i'. ⁸ Quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n lā' tzē na'icmāpa'ksī a'ntū natlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

Huan chi'xcu' a'ntū ixpekescōhuanī't

Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11

⁹ Lā' tuncan Jesūs taxtulh de a'ntza' lā' tanūlh nac lakatin ixlitokpānca'n israelitas. ¹⁰ Lā' ixuī' a'ntza' kalhatin chi'xcu' a'ntū ixpekescōhuanī't. Lā' como ixputzamā'ca a'nchī nalē'ksa'nīnī'ncan Jesūs, kalhasqui'nīca:

—¿Chā makxtekcan namātzeyīcan huan i'tza'ca' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan?

¹¹ Lā' Jesūs cākalhtīlh:

—Palh kalhatin de hui'xina'n ixka'lhī'tit mimborregoca'n a'ntū ixtojōlh huan nac pūlmā'n taponkni', ¿chā tū' ixmāxtutit a'yuj huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan? ¹² Lā' más ixtapalh kalhatin chi'xcu' que lakatin borrego. Chuntza' tzē tlahuanī'can ā'kalhatin a'ntū xatzey lā' maktāyacan huan ā'kalhatin a'yuj huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

¹³ Lā' tuncan huanilh huan chi'xcu':

—Castu'ncti mimpeken.

Lā' a'xni'ca' stu'ncli ixpeken, ixtzeyani'ttza' lā' ixtā'chuntza' ixuani't kentin ixpeken. 14 Tuncan tataxtulh huan fariseosnu' lā' māni' ū'tunu'n tapāstacli a'nchī natalimāmaknīnī'n Jesús.

A'ntūn taquilhchā'lh expālacata Jesús

15 Lā' a'xni'ca' Jesús ixca'tzi a'ntū ixtapuhuamā'na, lā' a'lh ā'lacatin lā' līlhūhua' tastālani'lh. Lā' Jesús cāmātzeyikō'lh huan l'tza'ca'nī'n 16 lā' cāmāpa'ksīlh que tū' catahualh tichū ū'tza'. 17 Chuntza' tlauhualh para natlōkentaxtū a'nchī a'cta'sana'lh huan profeta Isaías a'xni'ca' tzo'kli a'ntū hualh Dios:

18 Huā'mā' quintasācua' a'ntū iclacsacli lā' lej icpāxqui' lā' xla' lej quimakapāxuhua. QuiEspíritu natā'a'n lā' nacāmāsu'ni' huan a'ntūn tū' israelitas a'nchī xa'nca na'iclacāxtlahuakō'.

19 Xla' tū' nalacaquilhnīnī'n lā' tū' nata'sa.

Lā' tū' palha' nachihuīna'n nac cā'tejen para que cuenta natlahuacan xla'.

20 Xla' nacāmaktāya huan a'ntūn tū' lactli'huī'qui a'ntū hua'chi xkoli' a'ntū xmū'tcanī't.

Lā' tū' nacālakmaka'n huan a'ntūn tū' xa'nca takalhaka'ī'.

Xlaca'n hua'chi pūmaksko a'ntūn tū' xa'nca maksko lā' slam slam la.

Nacāmaktāya hasta a'xni'ca' xla' nacāmāpa'ksikō' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nac cā'ti'ya'tna'.

21 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nataka'lhīti para nacāmaktāya.

Chuntza' tzo'kli huan profeta Isaías.

Ixuanca'n palh Jesús ixlīscuja ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'

Mr. 3.19-30; Lc. 11.14-23; 12.10

22 Lā' tuncan lē'ni'ca' Jesús kalhatin chi'xcu' a'ntū lakatzī'n lā' kō'ko' ixuani't porque ixka'lhī huan tlajana'. Lā' Jesús mātzeyīlh lā' xa'nca ixlaktzī'n lā' tzuculh chihuīna'n. 23 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't talē'cnīlh lā' tahualh:

—¿Chā ū'tza' huā'mā' ixtā'nat David a'ntū xa'icka'lhīmā'nauj?

24 Lā' a'xni'ca' huan fariseosnu' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, tahualh:

—Huā'mā' chi'xcu' ka'lhī ixlīmāpa'ksīn huan Beelzebú a'ntū xapuxcu' huan tlajana'nī'n.

Lā' ū'tza' cālīmāxtuni'lh huan tlajana'nī'n.

25 Jesús ixca'tzi a'ntū ixtapuhuamā'na lā' cāhuanilh:

—Palh huan pūchihuīna'nī'n tatapitzi lā' talāsta'la, tūla tamāpa'ksīni'n makān. Natālāmāspūtūkō'. Lā' palh xalanī'n lakatin cā'lacchicni' o lakatin familia tatapitzi lā' talātucsa, tū' catitātāyani'lh. 26 Lā' palh ixlīmāpa'ksīn huan xapuxcu' tlajana'nī'n a'ntū iclīmāxtu ā'lakatin tlajana', chuntza' talacpitzi huan līmāpa'ksīn. Lā' tū' catitāyani'lh. 27 Hui'xina'n hua'nā'tit palh quit iccālīmāxtu huan tlajana'nī'n con ixlīmāpa'ksīn huan Beelzebú. Lā' tichū ixlīmāpa'ksīn a'ntū cālīmāxtu huan tlajana'nī'n xlaca'n a'ntūn tatapa'ksī con hui'xina'n? Chuntza' māni' xlaca'n tamāsu'yu palh tū' stu'ncua' a'ntū quilālē'ksa'nīnī'nāuj. 28 A'ntū quit iccālīmāxtu huan tlajana'nī'n, ū'tza' ixlīmāpa'ksīn Espiritu Santo. U'tza' huanicu'tun palh Dios cāmāsu'ni'ya'nī' a'nchīn tzuculh'tza' māpa'ksīni'n huā'tza' nac cā'ti'ya'tna'.

29 Tūla tanūcan para namakka'lhancan catūhuā na ixchic huan tli'huī'qui chi'xcu' palh tū' pū'la nachī'can huanmā' chi'xcu'.

30 A'ntūn tū' tapa'ksicu'tun con quit, xla' quintā'ca'tza. Lā' a'ntūn tū' quintā'scuja, ū'tza' lactlahuana'n.

31 U'tza' iccālīhuaniyāni' palh tzē nacāmāspūtūnu'ni'can ixlīhuākca'n ixtalaclē'ī'ca'n tachi'xcuhuī't lā' chuxatū tū' tzey a'ntūn tahanan. Lā' palh catīhuā nahuan que tū' tzey a'ntūn tlauha huan Espiritu Santo, xla' tūlalh catimāspūtūnu'ni'ca. 32 Lā' palh catīhuā nalichihuīna'n contra huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n, namāspūtūnu'ni'can. Lā' palh catīhuā nahuan que tū' tzey a'ntūn tlauha huan Espiritu Santo, xla' tū' catimāspūtūnu'ni'ca nīn huā'tzā' nac huā'mā' quilhtamacuj nīn a'ntza' nac ā'lakatin quilhtamacuj a'ntū namin —hualh Jesús.

Līlakapascan huan qui'huī' por ixtō'ca't

Lc. 6.43-45

33 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh tzey huan qui'huī', namāstā' tzey ixtō'ca't. Lā' palh tū' tzey huan qui'huī', tū' tzey nala ixtō'ca't. Chu a'nchī māstā' ixtō'ca't, chuntza' līlakapascan huan qui'huī'.

34 Hui'xina'n hua'chi lūhua' a'ntūn tzēhuani't tasu'yu pero ka'lhī līlaknīn. ¿Chichū tzey nala huan tachihuīn a'ntū cāquilhtaxtuyāni' a'xni'ca' tū' tzey mintapāstacna'ca'n? Chu a'nchī pāstacā'tit, chuntza' nachihuīna'nā'tit. 35 Tzey nala a'ntū nahuan kalhatin tzeyā chi'xcu' como tzey ixtapāstacna'. Lā' tū' tzey catīhualh a'ntū nahuan kalhatin tū' tzeyā chi'xcu' como ko'hua'jua' ixtapāstacna'. 36 Lā' iccāhuaniyāni' que namin lakatin chi'chīni' a'xni'ca' Dios nacālacāxtlahuakō'. Lā' a'xni'ca' nala, maclacasqui'n ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't

natahuani Dios tuchū expālacata chuxatūyā tachihuīn a'ntū chu tlakaj tahualh. ³⁷ Chu a'nchī chihuīna'nī'ta'ntit, chuntza' nahuancan palh cātalyāhuayāni' o palh lacuan hui'xina'n —hualh Jesūs.

Tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' takalhaka'ī'lh tasqui'ni'lh Jesūs catlahualh lē'cnīn
Mr. 8.12; Lc. 11.29-32

³⁸ Lā' tuncan makapitzīn fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley tahuanih Jesūs:
—Mākalhtō'kē'ni', quina'n iclaktzī'ncu'tunāuj lakatin ka'tla' lē'cnīn para naquīlāmālacstū'ncni'yāuj palh stu'ncua' Dios macamini'ta'ni'.

³⁹ Lā' Jesūs cākalhtīlh:

—Huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' tzey lā' a'ntīn tū' takalhaka'ī'cu'tun, xlaca'n tasqui'n lakatin ka'tla' lē'cnīn. Lā' xmān nacāmāsu'ni'can huan lē'cnīn hua'chī a'ntū pātē'keni'lh Jonás. ⁴⁰ Lakatu'tun chī'chini' lā' lakatu'tun tzi'sa Jonás ixtōjōma' na ixchakān huan ka'tla' squī'ti' lā' xalakahuan taxtulh. Nā chuntza' quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n nā na'ictachoko lakatu'tun chī'chini' lā' lakatu'tun tzi'sa na ixchakān huā'mā' ti'ya't. ⁴¹ Namin lakatin chī'chini' a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'can. Lā' a'xni'ca' nala huā'mā', xlaca'n a'nti ixtahuī'lāna' huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Nīnive natatāya lā' nacātālē'ksa'nīni'nāni' hui'xina'n a'nti hui'lāna'ntit chuhua'j. Nacātālē'ksa'nīni'nāni' como xlaca'n taxtāpalilh ixtapāstacna'ca'n a'xni'ca' milh Jonás lā' lī'a'cta'sana'lh ixtachihuīn Dios. Lā' hui'xina'n tū' xtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n a'xni'ca' quit ica'cta'sana'lh. Lā' quit ā'chulā' ictasqui'nī que Jonás. ⁴² Lā' nā huan reina a'nti ixmāpa'ksīni'n nac Saba natatāya lā' nacālē'ksa'nīni'nāni' a'xni'ca' namin huan chī'chini' a'ntū napūlacāxtlahuakō'can. Nacālē'ksa'nīni'nāni' porque xla' kaxmatli a'ntū hualh Salomón. Makat ixuanī't ixchic huan reina lā' milh kaxmata Salomón. Quit ā'chulā' ictasqui'nī que Salomón lā' tū' quīlakaxmatni'cu'tunāuj —hualh Jesūs.

Ixpālacata huan tlajana' a'ntūn taspī'tli
Lc. 11.24-26

⁴³ Lā' Jesūs cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' lakatin tlajana' nataxtu de huan chī'xcu', nalatā'kchoko a'nlhā cā'scōhua lā' naputza a'nlhā najaxa. Lā' a'xni'ca' tū' nakaksa a'nlhā najaxa, napuhuan:
⁴⁴ “Na'ictaspi'tchokopala a'nlhā ictaxtulh”. Lā' a'xni'ca' naquītaspi'ta, nakaksa huan chī'xcu' hua'chī lakatin chic a'ntū scaya'ncyā lā' xa'nca palhnancanī't, lā' a'nlhā nīn tinti' a'nan. ⁴⁵ Lā' tuncan na'a'n nacātē ā'kalhatojon tlajana'nī'n lā' más xaca'tzanca'tzīni'n. Lā' ixlīhuākca'n natatanū natalatahui'la na ixchakān huan chī'xcu'. Lā' chuntza' más ko'hua'jua' nala huan chī'xcu' que a'xni'ca' ixka'lhī xmān kalhatin tlajana'. Lā' nā chuntza' nacāpātē'keni' xlaca'n a'ntūn tū' tzey lā' tahuī'lāna' chuhua'j.

Ixpālacata ixtzī't lā' ixtā'timīn Jesūs
Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21

⁴⁶ Lā' Jesūs ixcātā'chihuīna'mā'cus huan tachi'xcuhuī't a'xni'ca' tachā'lh ixtzī't lā' ixtā'timīn. Ixtatachoko kēpūn lā' ixtatā'chihuīna'ncu'tun Jesūs. ⁴⁷ Lā' huanica Jesūs:

—Tayāna' kēpūn mintzī't lā' mintā'timīn lā' mat tatā'chihuīna'ncu'tunāni'.

⁴⁸ Lā' Jesūs kalhtīlh huan a'nti ixmāca'tzīnīni't:

—¿Tichū quintzī't? Lā' ¿tichū quintā'timīn?

⁴⁹ Lā' tuncan Jesūs cāmacahuanilh ī'sca'txtunu'nī'n lā' hualh:

—Huā' tamā'na, ū'tunu'n quintzī't lā' quintā'timīn. ⁵⁰ Lā' ixlīhuākca'n a'nti natalahua a'ntū lacasqui'n quinTāta' xala' nac a'kapūn, ū'tza' quintā'tin lā' ū'tza' quintzī't.

13

Huan cha'nāna'
Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8

¹ Huā'mā' chī'chini' Jesūs taxtulh de huan nac chic lā' a'lh na ixquilhtūn huan ka'tla' xcān. ² Lā' como lhūhua' tachi'xcuhuī't tatakēstokli a'nlhā ixuī', Jesūs tōjōlh nac lakatin barco lā' tahuī'lāh. Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't tatachokolh nac huan ixquilhtūn huan xcān. ³ Lā' tuncan cāhuanilh a'ntū hua'chī lītalacastuca para nacāmāsu'ni'. Chuntza cāhuanilh:

—Ixuī' kalhatin cha'nāna' lā' taxtulh nacha'n ixti'ni'. ⁴ Lā' a'xni'ca' ī'xua'ya'maka'mā' ixti'ni', makapitzīn tayujli nac tej. Lā' tamilh huan spūnnu' lā' tasacua'lh. ⁵ Lā' ā'makapitzīn tayujli nac cā'chihuixni' a'nlhān tū' lhūhua' ixka'lhī huan ti'ya't. Palaj pu'nli huā'mā' ti'ni' como tū' lhūhua' ixka'lhī huan ti'ya't. ⁶ Lā' a'xni'ca' chī'chini'lh, xachi'tin scōhualh como tūlalh tlhualh ixtankāxē'k lā' tīlh. ⁷ Lā' ā'makapitzīn ti'ni' huampala tayujli nac cā'lhucū'nnu'. Lā' huan lhtucū'n tastacli lā' tamā'ktzī'lh. ⁸ Lā' ā'makapitzīn ti'ni' tayujli a'nlhā tzey huan ti'ya't lā' lāna'lh. Lā' makapitzīn ti'ni' tamāstā'lh cien lā' ā'makapitzīn

tamāstā'lh tu'tumpu'xam lā' ā'makapitzīn tamāstā'lh pu'xamacāuj. ⁹ Palh kaxpatnī'ta'ntit, cuenta catlahua'tit —hualh Jesús.

Jesús hualh a'chī' līmāsu'yulh a'ntū litalacastuca
Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10

¹⁰ Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh Jesús lā' takalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chī' pō'ktu tā'mālacastuca' para nacāmāsu'ni'ya' huan tachi'xcuhui't?

¹¹ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Dios cāmāsa'tīnī'ta'ni' hui'xina'n a'ntūn tatzē'knī't expālacata a'nchī nala ixlīmāpa'ksīn Dios. Pero xluca'n tūlah catitaca'tzīlh. ¹² Lā' huan a'ntū natakahlaka'ī, xluca'n natasca'ta lā' chuntza' natamāchekxī lā' ā'chulā' natakahlaka'ī. Pero huan a'ntūn tū' takahlaka'ī'cu'tun, xluca'n tū' catitasca'tli lā' natapātza'nkā a'ntū ixtaca'tzi. ¹³ U'tza' iccālimāsu'ni' a'ntū tā'mālacastuccan. Xluca'n talaktzī'n pero tū' tamāchekxī a'ntū huanicu'tun a'ntūn talaktzī'n. Nā takaxmata pero tū' tamāchekxī a'ntūn takaxmata. ¹⁴ Chuntza' xluca'n tatlōkentaxtū chu a'nchī hualh huan profeta Isaías a'nlhān tzo'kli chuntza':

Ixlīstu'n'cua' que nakaxpa'tā'tit pero tū' catimāchekxī'tit.

Lā' ixlīstu'n'cua' que nalaktzī'nā'tit pero tū' cuenta catitlahua'tit.

¹⁵ Huan tachi'xcuhui't hua'chilh tū' taka'lhī ixtapāstacna'ca'n lā' cā'a'kachi'pacan lā' cālakachi'pacan.

Chuntza' tū' catitalacahuāna'lh lā' tū' catita'a'kahuāna'lh lā' tū' catitamāchekxīlh para nataxtāpalī huan ixtapāstacna'ca'n.

Lā' quit xa'iccāmāspūtu'ni'lh lā' xa'iccāmātzeyīlh.

Chuntza' tzo'kli Isaías a'nchī Dios hualh.

¹⁶ Lā' Jesús huampā:

—Līpāxuhua'yā'tit como tzē lacahuāna'nā'tit lā' tzē a'kahuāna'nā'tit lā' nā tzē namāchekxī'yā'tit. ¹⁷ Stū'n'cua' a'ntū iccāhuaniyāni' que huā' tamā'na a'ntū cālaktzī'mpā'na'ntit, ū'tza' ixtalaktzī'ncu'tun lhūhua' a'cta'sana'nī'n lā' lhūhua' tzeyā tachi'xcuhui't lā' tū' talaktzī'lh. Lā' nā chuntza' huā' tamā'na a'ntū hui'xina'n kaxpa'tā'tit, ū'tza' xluca'n ixtakaxmatcu'tun lā' tū' takaxmatli.

Jesús māstū'ncli a'ntū huanicu'tun huan a'ntū tā'mālacastuccan
Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15

¹⁸ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Chuhua'j caxapa'ttit a'ntū huanicu'tun huan a'ntū tā'mālacastuccan expālacata huan cha'nāna'. ¹⁹ Huan a'ntūn takaxmata a'nchī nala a'xni'ca' Dios namāpa'ksīni'n lā' tū' tamāchekxī, xluca'n hua'chi huan ti'ni' a'ntū yujli nac tej. Namin huan ko'ti'ti' lā' nacāmāpātza'nkāni' a'ntūn tasca'tli. ²⁰ Lā' huan ti'ni' a'ntū yujli nac cā'chihuixni', ū'tza' tasu'yu hua'chi huan a'ntūn takaxmata huan tachi'huīn lā' lej talakati. ²¹ Huā'mā' ti'ni' tū' ixka'lhī pūlhā'n ixtankāxē'k lā' tū' tāyani'lh. Nā chuntza' huan tachi'xcuhui't a'ntūn tū' xa'nca tamāchekxī, xluca'n tū' makān tatāyani'. A'xni'ca' tapāti catūhuā o cāmacaputzacan por expālacata a'ntūn takahlaka'ī'lh, tū'tza' talakati lā' tamakxteka. ²² Lā' huan ti'ni' a'ntū yujli nac cā'lhucū'n'nu', ū'tza' tasu'yu hua'chi huan a'ntūn takaxmata lā' tamāchekxī. Pero lej tapāstaca a'nchī natatlaja ixlīhua'tca'n lā' a'nchī rīcosnu' natalīla. Ixlīhuāk huā'mā' cāmāmakchuyī lā' tū' cāmakxteka natapāstaca a'ntūn takaxmatli. Tū'tza' tatasu'yu palh takahlaka'ī' lā' ū'tza' huā'mā' hua'chi a'xni'ca' huan lhtucū'n tamā'ktzī'lh huan ti'ni'. ²³ Lā' huan ti'ni' a'ntū yujli a'nlhān tzey ti'ya't, ū'tza' hua'chi huan a'ntūn takaxmata huan xatzey tachi'huīn lā' tamāchekxī. Lā' xa'nca tatasu'yu palh takahlaka'ī. Ixlīhuākca'n taka'lhī a'ntū natalīmāpāxuhui' Dios lā' makapitzīn lej taca'tzī tamāpāxuhui' hua'chi huan ti'ni' a'ntū māstā'lh cien ixtō'ca't —hualh Jesús.

A'ntū litalacastuca huan tūn tū' tzey ti'ni' a'ntū xua'ya'maka'nca a'nlhā cha'nca xatzey ti'ni'

²⁴ Lā' Jesús tā'mālacastucpā:

—A'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhui't nala hua'chi a'xni'ca' kalhatin chi'xcu' cha'nli huan ti'ni' na ixtacuxtu. ²⁵ Lā' lakatin tzī'sa a'xni'ca' i'lhata' mā' huan chi'xcu', ixtā'ca'tza quīxua'ya'maka'lh huan tūn tū' tzeyā ti'ni'. ²⁶ Lā' a'xni'ca' ī'stacamā'tza' huan tacha'ni' a'xni'ca' tasu'yulh huan tūn tū' tzey tacha'ni'. ²⁷ Lā' tuncan talakmilh ixtasācua'ni'n huan chi'xcu' lā' takalhasqui'nīlh huan ixtatronca'n: “¿Chā tū' huāk xatzey ti'ni' cha'nti na mintacuxtu? Lā' ¿chī lipu'nli huā'mā' tūn tū' tzeyā tacha'ni'?” ²⁸ Lā' huan patrōn cākalhtīlh: “Kalhatin quintā'ca'tza quintlahuani'lh huā'mā'”. Lā' tuncan huan tasācua'ni'n takalhasqui'nīlh: “¿Chā lacasqui'na' na'ica'nāuj na'iccāpu'lhuyūuj huan tū' tzey chī'tin?” ²⁹ Lā' xla' cākalhtīlh: “Tū', como lāsā' nacāpu'lhuyā'tit nā huan xatzey tacha'ni'. ³⁰ Mejor nacāmakxtekāuj chu a'cxīm catataclī hasta a'xni'ca' na'īcan. Lā' na'iccāhuani huan tasācua'ni'n a'ntū nata'ī' que pū'la

natataya huan tū' tzey chi'tin lā' natachī' pixtunu' para nalhcuyucan. Lā' ā'calistān nata'I' huan xatzey tacha'ni' lā' natamāquī' na quimbodega'.

Tā'mālacastucca ixpālacata xati'ni' mostaza

Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19

³¹ Lā' Jesús tā'mālacastucpā:

—A'nchī natalihūhua'n a'ntū natakahlaka'I' Dios, ū'tza' nala hua'chi lakatin ti'ni' de mostaza a'ntū cha'nli kalhatin chi'xcu' nac ti'ya't. ³² Huā'mā' ti'ni' stu'ncua' lihua'ca' xamactzi'na'j que ixlihuākca'n ā'makapitzin ti'ni'. Lā' a'xni'ca' nastackō', lej ka'tla' nala hasta ixtā'chuntza' a'katin qui'hui'. Lā' huan spūnnu' natatlahua ixmāsekca'n na ixpekenī'n.

Tā'mālacastucca ixpālacata huan levadura

Lc. 13.20-21

³³ Lā' Jesús tā'mālacastucpā:

—A'nchī Dios nalimāpa'ksini'n nala hua'chi levadura a'ntū huan puscāt namojō nac maktu'tun xatapūlhcan harina. Lā' naxcu'tankō' huan tasquit.

Jesús limāsu'yulh a'ntū litalacastuca

Mr. 4.33-34

³⁴ Huāk huā'mā' Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhui't lā' cālītā'chihuīna'lh a'ntū tā'mālacastuccan. Lā' xmān chuntza' ixcā'tā'chihuīna'n. ³⁵ Chuntza' tlhualh lā' ū'tza' lītīlōkentaxtūlh a'ntū hualh huan profeta a'xni'ca' tzo'kli huā'mā':

Na'iccālītā'chihuīna'nāni' huan a'ntūn tā'mālacastuccan; na'icuan catūhuā a'ntūn tatzē'kni't desde a'xni'ca' tzuculh huā'mā' quilhtamacuj.

Jesús māsū'ncli ixpālacata huan tū' tzey ti'ni'

³⁶ Lā' tuncan Jesús cāmaktēkli huan tachi'xcuhui't lā' xla' tanūlh huan nac chic. Lā' I'sca'txtunu'ni'n talaktapajtzūlh lā' tahuaniilh:

—Caquilāhuanij tuchū huanicu'tun huan a'ntūn tā'mā'lacastucti huan tū' tzeyā' ti'ni'.

³⁷ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Huan a'ntū cha'nli huan xatzey ti'ni', ū'tza' huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. ³⁸ Lā' huan ixtacuxtu, ū'tza' huā'mā' quilhtamacuj. Huan xatzey ti'ni' cāmālacastuca xla'ca'n a'ntūn tatapa'ksi con Dios. Lā' huan a'ntūn tū' tzey ti'ni' cāmālacastuca xla'ca'n a'ntūn tatapa'ksi con huan ko'ti'ti'. ³⁹ Huan tā'ca'tza a'ntū xua'ya'maka'lh huan tū' tzeyā' ti'ni', ū'tza' māni' huan ko'ti'ti'. Lā' a'xni'ca' i'can, ū'tza' huanicu'tun a'xni'ca' nasputa huā'mā' quilhtamacuj. Lā' huan tasācua'ni'n a'ntū nata'I' huan chi'tin, ū'tunu'n huan āngeles. ⁴⁰ Lā' chu a'nchī nacātayacan huan tū' tzey chi'tin lā' nacālhcuycan, chu a'cxim napātē'ke a'xni'ca' nasputa huā'mā' quilhtamacuj. ⁴¹ Huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n nacāmāpa'ksi huan ixāngeles para nacātaya ixlihuākca'n huan a'ntūn tatlahua talaclē'i' lā' ixlihuākca'n a'ntū tamāsu'ni' ā'makapitzin natatlahua talaclē'i'. Lā' nacāmāxtukō' de a'nlhā xla' māpa'ksini'n ⁴² lā' nacāmānū a'nlhā nacālhcuycan. A'ntza' natakallhuan lā' natalāxca ixtatzanca'n. ⁴³ Lā' xla'ca'n a'ntūn tatlahua ixlimāpa'ksin Dios, xla'ca'n natatasu'yu a'nlhā Dios māpa'ksini'n. Lā' lej tze'huani't natatasu'yu hua'chi a'xni'ca' lej xkaka huan chi'chini'. Palh kaxpa'tā'tit, cuenta catlahua'tit —hualh Jesús.

A'ntū litalacastuca huan tumīn a'ntū ixmā'cnūcani't

⁴⁴ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Huan tachihuīn ixpālacata a'nchī Dios cālīmāpa'ksi ixtachi'xcuhui't tze' nalimālacastuccan lhūhua' tumīn a'ntū mā'cnūcani't nac ti'ya't. Lā' namin kalhatin chi'xcu' lā' nakaksa huā'mā' tumīn. Lā' xla' namā'cnūpala a'nlhā ixui'. Lā' lej lipāxūj na'a'n nastā'kō' ixlihuāk a'ntū ka'lhī para natamāhua huā'mā' ti'ya't a'nlhā mā'cnūca huan tumīn.

A'ntū litalacastuca huan perla a'ntū lej tapala

⁴⁵ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Nā huan tachihuīn ixpālacata a'nchī Dios limāpa'ksini'n, ū'tza' hua'chi kalhatin tamāhuana' a'ntū cāputzatlēha chihuix xalactzey a'ntū huanican perlas lā' a'ntū nacāstā'. ⁴⁶ Lā' a'xni'ca' nakaksa lakatin a'ntū lej xatzey lā' lej tapala, nastā'kō' ixlihuāk a'ntū ka'lhī lā' na'a'n natamāhua huanmā' perla.

A'ntū litalacastuca huan pūxuākna'

⁴⁷ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Nā a'nchī Dios cāmāpa'ksikō' tachi'xcuhui't ū'tza' hua'chi lakatin pūxuākna' a'ntū mojōcan nac mar lā' nacātaya tāpālhūhua' squi'ti'. ⁴⁸ Lā' a'xni'ca' tsuma huan pūxuākna', huan squi'ti'ni'ni'n natalē'n na ixquilhtūn mar lā' a'ntza' natatahui'lā' lā' natalacsaca huan squi'ti'. Huan xatzey squi'ti' nacāmōjōcan nac chā'xta lā' huan a'ntūn tū' taka'lhī ixtapalh, nacāmaka'ncan. ⁴⁹ Chuntza' nala a'xni'ca' nasputa huā'mā' quilhtamacuj. Natataxtu huan

ángeles lá' nacälachlmäxtu huan tü' tzey tachi'xcuhui't na ixlachp'u'nanca'n xalactzey. ⁵⁰Lá' huan tü' tzey tachi'xcuhui't nacámánucan a'nlhá nacälhcuyucan lá' a'ntza' natacalhuan lá' natalāxca ixtatzanca'n —hualh Jesús.

Huan xasāsti' catūhuā ka'lhī ixtapalh lá' nā xakōlūhua' ka'lhī ixtapalh

⁵¹Tuncan Jesús cākalhasqui'nilh:

—¿Chā mächekxiyā'tit ixlihuāk huā'mā' a'ntū iccāhuanini'?

Lā' xlaca'n takalhtilh:

—U'huē, Māpa'ksīni', iccāmächekxi'ni'yāni'.

⁵²Lā' tuncan cāhuanilh:

—A'xni'ca' kalhatin xamākalhtō'kē'ni' huan ley nala quisca'txtunu', xla' nala hua'chi kalhatin patrón. Nala hua'chi kalhatin patrón a'ntū cāka'lhī lhūhua' maclacasqui' lá' ca'tzi a'xni'ca' mini'ni' namāxtu catūhuā xala' makān lá' a'xni'ca' mini'ni' namāxtu catūhuā a'ntū sāsti'cus para nacāmaktāya ixfamilia. Chuntza' nala kalhatin a'ntin tü' namakxteka huan līmāscā'tin a'ntū xakōlūhua' lá' xastu'ncua' lá' nā xla' nasca'ta quilīmāscā'tin a'ntū xasāsti'.

Xalanī'n nac Nazaret talakmaka'lh Jesús

Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30

⁵³Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh ixlihuākca'n huan a'ntū tā'mālacastuccan, a'lh ā'lacatin ⁵⁴lá' chā'lh nac Nazaret a'nlhá stacli. A'ntza' ixmāsu'yu na ixlītōkpānca'n israelitas. Lā' huan a'ntin takaxmatli talē'cnilh lá' talāhuanilh:

—Lā' huā'mā' chí'xcu', ¿lhachū sca'tli huā'mā' tapāstacna'? ¿Chichū tzē nacātlahua huā' tamā'na lē'cnīn? ⁵⁵U'tza' huā'mā' ixo'kxa' huan sītni' lá' nā María ixtzi't. Lā' ixtā'timīn cāhuanican Jacobo lá' José lá' Simón lá' Judas. ⁵⁶Lā' ixlihuākca'n ixtā'timīn xapuscan nā huā'tzā' tahui'lāna' na quilachp'u'nanca'n. ¿Lhachū sca'tli ixlihuāk huā'mā'?

⁵⁷Lā' chuntza' talakmaka'lh Jesús, pero xla' cāhuanilh:

—Kalhatin a'cta'sana' na a'cnīni'ni'can chu xalhā na'a'n. Xmān xalanī'n na ixchic lá' xalanī'n ixā'lacchicni' tü' catita'a'cnīni'ni'lh.

⁵⁸Lā' a'ntza' na ixā'lacchicni' tü' lhūhua' lē'cnīn tlhualh Jesús xmān porque tü' takalh-laka'ī'lh.

14

A'nchī nūlh Juan huan Mā'kpxāni'

Mr. 6.14-29; Lc. 9.7-9

¹Lā' huā'mā' quilhtamacuj Herodes gobernador ixuanī't huan nac estado de Galilea. Lā' māca'tzīnīca ixpālacata Jesús. ²Lā' Herodes cāhuanilh ixpūchihuīna'nī'n:

—U'tza' huā'mā' Juan huan Mā'kpxāni'. Lakahuanchokonit' ixlachp'u'nanca'n nīnī'n. U'tza' lika'lhī līmāpa'ksīn a'ntū lītlahua huan lē'cnīn.

³Herodes ixmāpa'ksīni't que cachi'paca huan Juan lá' calē'nca nac pūlāchī'n para nachī'can. Chuntza' māpa'ksīlh ixpālacata huan Herodías a'ntū ixpuscāt ixtā'tin Felipe ixuanī't. ⁴Juan ixuanimā' Herodes:

—Tū' tzey a'nchī lī'pini'ya' huan Herodías hua'chi mimpuscāt.

⁵Lā' ū'tza' Herodes ixlīmāknīcu'tun huan Juan pero cājicua'ni'lh tachi'xcuhui't como xlaca'n tapuhualh palh Juan ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.

⁶Lā' a'xni'ca' Herodes tlhauakō'lh ixcā'ta, tlhualh cā'tani'. Lā' ixtzu'majāt Herodías lu'cxli na ixlacapūnca'n huan a'ntū ixcākantāyacani't. Lej tanto makapāxualh huan Herodes ⁷que lej huanilh palh ixmaxquī'lh huan tzu'majāt chuxatō nasquī'ni'. ⁸Lā' tuncan huan xatzī't maxquī'lh tapāstacna' lá' huan tzu'majāt squi'ni'lh Herodes chuntza':

—Caquima'xqui' chuhua'j ixa'kxāk Juan huan Mā'kpxāni'. Calī'ta' nac lakatin pulātu.

⁹U'tza' līlakaputzalh huan Herodes. Lā' como lej mālacnūni'cani't huan tzu'majāt lá' como huan a'ntū ixcākantāyacani't takaxmatli a'ntū ixuanicani't, lá' ū'tza' huan Herodes līmāpa'ksīni'lh que camaxquī'ca. ¹⁰Lā' chuntza' macā'lh huan līmāpa'ksīn huan nac pūlāchī'n lá' māmāyujūnīni'lh ixa'kxāk Juan. ¹¹Lā' tuncan līmīnca huan a'kxāk nac lakatin pulātu lá' maxquī'ca huan tzu'majāt lá' xla' macamaxquī'lh ixtzi't.

¹²Lā' tuncan tamilh ī'sca'txtunu'ni'n Juan lá' talē'lh ixmacni' lá' tamā'cnūlh. Lā' ā'calistān ta'lh tamāca'tzīnī Jesús.

Jesús cāmāhuī'lh lakaquitzis mil de chí'xcuhui'n

Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14

¹³Lā' a'xni'ca' māca'tzīnīca Jesús, xla' tojōlh nac lakatin barco lá' a'lh tintacut a'nlhá tintī' ixa'nan. Lā' a'xni'ca' ca'tzīca a'nlhá ixuī', lhūhua' tachi'xcuhui't tataxtulh de ixā'lacchicni'ca'n lá' tastālani'lh catojon na ixquilhtūn huan xcān. ¹⁴Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de huan

nac barco, cālaktzī'lh huan lhūhua' tachi'xcuhui't lā' cālakalhu'malh. Lā' cāmātzeyilh huan i'tza'ca'nī'n a'ntū'ixcālīmini'cani't.

¹⁵ Lā' a'xni'ca' i'smalanka'namā, i'sca'txtunu'nī'n Jesús talakmilh lā' tahuanihl:

—Kōtanūtza' lā' tū' nac cā'lacchicni' huā'tzā'. Cacāmacapi huan tachi'xcuhui't para nata'a'n natatamāhua ixlīhua'tca'n nac huan cā'lacchicni'.

¹⁶ Lā' Jesús cākalhtilh:

—Tū' maclacasqui'n nata'a'n; cacāmāhuī'tit hui'xina'n.

¹⁷ Lā' xlaca'n tahuanihl:

—Quina'n tuntū' icka'lhīyāuj xmān macquitzis pāntzi lā' tantu' squi'ti'.

¹⁸ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cacālī'ta'ntit.

¹⁹ Lā' tuncan cāmāpa'ksilh que catatahui'lal huan tachi'xcuhui't nac cāseketni'. Lā' chu tuncan Jesús cātayalh huan macquitzis pāntzi lā' huan tantu' squi'ti' lā' talacayāhualh nac a'kapūn lā' maxqui'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' cāche'keni'lh huan pāntzi lā' huan squi'ti' lā' cāmaxqui'lh i'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n tamālapitzilh na ixlacalni'ca'n tachi'xcuhui't. ²⁰ Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhui't tahuā'yalh lā' taka'sli. Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh huan sca'txtunu'nī'n tamākēstokli lhūhua' xalacpitzin hasta tatzumalh pācāujtu' chā'xta de huan a'ntū' a'katāxtūlh. ²¹ Lā' huan chi'xcuhui'n a'ntūn tahuā'yalh xlaca'n lakaquitzis mil lā' nā tahuā'yalh puscan lā' camana'.

Jesús kalhtlā'hualh na ixkalhni' huan xcān

Mr. 6.45-52; Jn. 6.16-21

²² Lā' chu tuncan Jesús cāhuanilh i'sca'txtunu'nī'n catatojōlh huan nac barco lā' catapū'lani'lh tintacut huan mar līhuan xla' cāmacā'lh huan tachi'xcuhui't. ²³ Lā' a'xni'ca' ixcāmacā'nkō'nī't, Jesús ixa'cstu tā'cxtunu'lh huan nac kēstin para nata'chihuāna'n Dios. Lā' a'xni'ca' tzi'sualh, ixa'cstu ixui' a'ntza' ²⁴ līhuan i'sca'txtunu'nī'n ixtatētāxtumā'na huan nac xcān nac barco. Lā' lej ū'nulh lā' xasipej xcān ixtatā'kayāhuamā'na lā' tasno'kli huan barco. ²⁵ Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, Jesús ixcālaktapajtzūtēlha xlaca'n. Ixkalhtlā' huantēlha huan xcān. ²⁶ Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh kalhatin a'ntū' ixkalhtlā' huantēlha huan xcān, cāmakē'klhalh lā' tajicuanī'lh lā' palha' tahuah:

—jLakachuyayāuj!

²⁷ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cāhuixcāna'jca'tzītī' lā' tū' cajicua'ntit. Xmān quit.

²⁸ Lā' tuncan Pedro huanilh:

—Māpa'ksīni', palh stu'ncua' hui'x, caquihua'ni' na'ickalhtlā' huan huan xcān para na'icpāxtokāni'.

²⁹ Lā' Jesús huanilh:

—Pues cata't.

Lā' tuncan Pedro tacutli de nac barco lā' tzuculh kalhtlā' huan huan xcān para napāxtoka Jesús. ³⁰ Lā' a'xni'ca' cuenta tlahualh huan palha' ū'ni', tajicua'lh lā' tzuculh tā'cnū' lā' palha' hualh:

—jCaquimāpūtaxtu, Māpa'ksīni'!

³¹ Lā' chu tuncan Jesús makachi'palh lā' huanilh:

—Xmān macsti'na'j kalhlaka'īya'. ¿A'chī' tū' quilipāhua'na'?

³² Lā' a'xni'ca' xlaca'n tatojōlh nac barco, ca'cs lalh huan ū'ni'. ³³ Lā' tuncan xlaca'n a'ntū' ixtahui'lāna' nac barco tamācā'tanīlh Jesús lā' tahuanihl:

—Stu'ncua' hui'x ixō'kxa' Dios.

Jesús cāmātzeyilh huan i'tzaca'nī'n xalanī'n nac Genesaret

Mr. 6.53-56

³⁴ Lā' ta'a'lh tintacut huan xcān lā' tachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Genesaret. ³⁵ Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhui't xalanī'n a'ntza' talakapasli Jesús, tamāca'tzīnīni'lh chuxalhā nac huā'mā' ti'ya't. Lā' cālīmini'ca lhūhua' i'tza'ca'nī'n a'nlhā ixui' Jesús. ³⁶ Lā' tasqui'ni'lh que cāmakxtekli xmān ixtaxa'malh ixtampān ixlū'xu'. Lā' tatzeyalh ixlīhuākca'n a'ntūn taxa'malh.

15

A'ntū' stu'ncua' makapāxuhua Dios

Mr. 7.1-23

¹ Lā' tuncan makapitzīn fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley talaktapajtzūlh Jesús. Ixtamini'ta'ncha' de huan xcānsipej Jerusalén lā' takalhasqui'nīlh:

² —Lā' misca'txtunu'nī'n, ¿a'chī' tū' ta'a'kahuāna'ni' ixtalanāncan' huan xanapuxcu'nu' litokpān xalanī'n makāntza'? Tū' tamakacha'ka'n a'nchī maclacasqui'n a'xni'ca' natahuā'yan —tahuanilh.

³ Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—Nā hui'xina'n, ¿a'chī' mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios para nacātłokentaxtūyā'tit mintalanāncan'? ⁴ Dios hualh: “Nacā'a'kahuāna'ni'ya' mintāta' lā' mintzī't”. Lā' nā hualh: “Camāmaknīnī'nca huan a'ntī cāmacapūlhca ixtāta' o ixtzī't”. ⁵ Lā' hui'xina'n xtunc hua'nā'tit. Lā' hui'xina'n māsu'yu'yā'tit palh kalhatin chi'xcu' tzē nahuani ixtāta' o ixtzī't: “Tūla icmaktāyayāni' como ixlīhuāk a'ntū icka'lhī icmālacnūni'ni'ttza' Dios”. ⁶ Lā' hui'xina'n māsu'yu'yā'tit que palh kalhatin chuntza' nahuan, tū'tza' maclacasqui'n xla' namaktāya ixtāta' o ixtzī't. Chuntza' hui'xina'n māpānū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios para natłokentaxtūyā'tit mintalanāncan'. ⁷ ¡Tlahua'pā'na'tit lakatu' milacanca'n! Stū'ncua' a'nchī cālīchihuāna'ni' hui'xina'n huan profeta Isaiās a'xni'ca' tzo'kli huā'mā’:

⁸ Huā' tamā'na tachi'xcu'huī't xmān tahuan palh quinta'a'cnīni'ni' pero tū' tapāstaca a'ntū iccālīmāpa'ksīlh.

⁹ Chu tlakaj quintamāca'tanī como a'ntūn tamāsu'yu hua'chilh quilīmāpa'ksīn, ū'tza' xmān ixtapuhūāncan' huan chi'xcu'huī'n.

Chuntza' tzo'kli Isaiās a'nchī hualh Dios.

¹⁰ Lā' tuncan Jesús cāmāta'sīlh huan tachi'xcu'huī't lā' cāhuanilh:

—Cakaxpa'tit lā' camāchekxī'tit: ¹¹ Huan a'ntū naquilhtanū huan chi'xcu' tū' ū'tza' a'ntū nalīla ko'hua'jua'. Pero huan tūn tū' tzey tachihuīn a'ntū quilhtaxtu huan chi'xcu', ū'tza' nalīla ko'hua'jua'.

¹² Lā' tuncan huan sca'txtunu'ni'n talaktapajtzūlh lā' tahuanilh Jesús:

—¿Chā ca'tziya' palh cālīmāk'kchipina' huan fariseosnu' a'nchī hua'na'?

¹³ Lā' xla' cākalhtīlh:

—Chuxatūyā' ti'ni' a'ntūn tū' cha'nli quinTāta' xala' nac a'kapūn, ū'tza' napu'lhucan lā' con ixtankāxē'k. ¹⁴ Cacāma'kxtekit huan fariseosnu'. Xlaca'n hua'chi lakatzī'ni'n a'ntūn talē'n ā'makapitzīn lakatzī'ni'n. Lā' palh kalhatin lakatzī'n namakachi'palē'n ixtā'lakatzī'n, ixtu'ca'n natamokōsa a'nlhā ponknu'ncanī't.

¹⁵ Lā' tuncan Pedro huanilh Jesús:

—Caquilāhuanij a'ntū huanicu'tun huā'mā' a'ntū tā'mālacastucti.

¹⁶ Lā' Jesús huanilh:

—¿Chā tū' māchekxī'yā'tit nīn hui'xina'n? ¹⁷ Ca'tziyā'tit que chuxatū a'ntū naquincāquilhtanūyāni', ū'tza' nayuja na quimpāncan' lā' ā'calīstēn nataxtu. ¹⁸ Lā' huan tachihuīn a'ntū naquincāquilhtaxtuyāni', ū'tza' a'ntū pāstacnī'tauj pū'la. Lā' ū'tza' nalītasu'yu palh tzey quina'n o tū'. ¹⁹ Chu a'nchī pāstacna'n huan chi'xcu', chuntza' natlahua: namaknīni'n, o namakpuscatīni'n, o naka'lhī ixtatā'chihuīn, o naka'lhāna'n, o na'a'kxokonu'n, o na'a'ksa'nan. ²⁰ Huāk huā' tamā'na palh ixtlahualh cahuā huan chi'xcu', ū'tza' nalīla ko'hua'jua'. Pero palh nahuā'yan a'xni'ca' tū' makacha'ka'ni't chu a'nchī huan talanān, ū'tza' tūla nalīla ko'hua'jua'.

Huan puscāt a'ntī makatiyāti' kalhlaka'tīlh Jesús

Mr. 7.24-30

²¹ Jesús taxtulh de a'ntza' lā' a'lh ā'lacatin a'nlhā tahui'lāna' huan lakatu' cā'lacchicni' a'ntū huanican Tiro lā' Sidón. ²² Lā' ixui'lacha' kalhatin puscāt xala' nac huanmā' ti'ya't a'nlhā huanican Canaán. Xla' tū' israelita ixuanī't. Lā' lakmīlh Jesús lā' huanilh:

—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj; caquilakalhu'ma'nti. Quintzu'ma'jāt ka'lhī huan tlajana' lā' lej palha' pātīni'n.

²³ Lā' Jesús nīn tuntū' kalhtīlh. Lā' tuncan tamīlh ī'sca'txtunu'ni'n lā' tasqui'nli:

—Cama'capi huan puscāt a'jnanu' como quincāstālanī'yāni' lā' ta'satēlha.

²⁴ Lā' tuncan Jesús hualh:

—Dios quimacamini't para na'iccāmāpūtaxtū xmān a'ntī israelitas.

²⁵ Lā' huan puscāt laktapajtzūlh lā' tatzokostani'lh Jesús lā' huanilh:

—¡Māpa'ksīni', caquimaktāya'!

²⁶ Lā' Jesús kalhtīlh:

—Tū' īimakuan maklhtīcan ixlīhua'tca'n huan camana' lā' nacāmaxquī'can huan chichīn—chuntza' huanilh como huan israelitas tū' ixta'a'cnīni'ni' huan a'ntūn tū' israelitas lā' iccāmāpācu'huī chichīn.

²⁷ Lā' xla' huanilh:

—U'huē, ū'tza' icca'tzī, Māpa'ksīni'. Pero huan chichīn tzē natahua' huan lacpitzin a'ntū nataminācha' na ixmesa ixtēcu'ca'n.

²⁸ Tuncan Jesús kalhtīlh:

—Lej kalhlakaṽya', puscāt. Calalh hua'chi quisqui'ni'ya'.
Lā' huanmā' ka'tlā'tus tzeyalh ixtzu'ma'jāt.

Jesús cāmātzeyilh lhūhua' ṽtza'ca'nī'n

²⁹ Lā' Jesús taxtulh de a'tza' lā' tētaxtulh ixquiltūn huan lago Galilea. A'calistān tā'cxtunu'lh nac kēstīn lā' a'ntza' tahuil'alh. ³⁰ Lā' līhūhua' tachā'lh a'nlhā ixuī' lā' talīmīnī'lh lū'ntū'lanī'nī'n lā' lakatzī'nī'n lā' kō'ko'nī'n lā' huan a'ntī macamōcho lā' lhūhua' ā'makapitzīn ṽtza'ca'nī'n. Cāmāpī'ca nac ti'ya't pajtzu ixtojon Jesús lā' xla' cāmātzeyilh ixlihuākca'n. ³¹ Lā' huan tachi'xcuui't talē'cnīlh a'nchīn tachi'huīna'lh huan a'ntī kō'ko' ixtahuanī't lā' a'nchī tzey ixtalanī't ixmacanca'n huan macamōcho. Lā' huan lū'ntū'lanī'n xa'nca tatlā'hualh lā' huan lakatzī'nī'n talacahuāna'lh. U'tza' talīlē'cnīlh huan tachi'xcuui't. Lā' tatzuculh tamācā'tanī Dios a'ntī nā ixDiosca'n israelitas.

Jesús cāmāhu'lh lakatā'ti' mil chī'xcuui'n

Mr. 8.1-10

³² Lā' tuncan Jesús cāta'sanī'lh ṽsca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:
—Iccālakalhu'man huan tachi'xcuui't. Tu'tuma'j'tza' quintatā'lahui'lāna' huā'tzā' lā' tū'tza' taka'lhī a'ntūn tahuā'. Lā' palh na'icmacā'n na ixchicca'n lā' tū' tahuā'yani't, tzēlasā' nataxlejua'nan nac tej.

³³ Lā' tuncan ṽsca'txtunu'nī'n tahuani'lh:

—¿Chichū nalika'lhīyāj līhua't a'ntū natalika'sa? Lej lhūhua' tachi'xcuui't lā' tintī' lahuī' huā'tzā'.

³⁴ Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit?

Lā' xla'ca'n takalhtīlh:

—Mactojon lā' makapitzīn ti'na'j squī'ti'.

³⁵ Lā' tuncan Jesús cāmāpa'ksīlh que catatahui'lal huan tachi'xcuui't nac ti'ya't. ³⁶ Xla' cātayalh huan mactojon pāntzi lā' huan squī'ti' lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' chu tuncan cāmālapitzīnī'lh lā' cāmāxquī'lh ṽsca'txtunu'nī'n lā' xla'ca'n cāmāxquī'lh huan tachi'xcuui't. ³⁷ Lā' ixlihuākca'n tahuā'yalh lā' taka'sli. Lā' ā'calistān xalacpitzīn a'ntūn ta'a'katāxtūlh cāmāzumalh pātojon chā'xta. ³⁸ Huan a'ntūn tahuā'yalh, xla'ca'n lakatā'ti' mil chī'xcuui'n. Lā' nā tahuā'yalh puscan lā' camana'. ³⁹ Lā' ā'calistān Jesús cāmācā'lh huan tachi'xcuui't lā' tojōlh huan nac barco lā' a'lh nac lakatin ti'ya't a'nlhā huanican Magdala.

16

Huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu' tasqui'nli lē'cnīn

Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56

¹ Huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu' talaka'lh Jesús. Lā' como ixtalīlaktzī'ncu'tun, tasqui'nli lakatin lē'cnīn a'ntū litasu'yu que Jesús xala' nac a'kapūn. ² Lā' xla' cākalhtīlh:

—A'xni'ca' tā'cnūmā' huan chī'chīnī', hui'xina'n hua'nā'tit: “Tū' catimīlh xcān como spī'nenke' huan a'kapūn”. ³ Lā' palh tzi'sāt, hua'nā'tit: “Chuhua'j namin xcān como spī'nenke' huan a'kapūn lā' pucusī'”. ¡Hui'xina'n tlaha'yā'tit lakatu' milacanca'n! Tzē naquīlhchīpinā'tit palh namin xcān a'xni'ca' laktzī'nā'tit huan a'kapūn. Lā' a'yuj laktzī'nā'tit huan lē'cnīn a'ntū ictlahua, pero tū' kalhlaka'ṽyā'tit que Dios quimacamilh. ⁴ Huan tachi'xcuui't a'ntūn tahuā'lāna' chuhua'j tū' tzey lā' tū' takalhlaka'ṽ lā' xla'ca'n tasqui'n lē'cnīn. Lā' tū' nacāmāsu'ni'can lē'cnīn; xmān naquimpātē'keni' hua'chi a'ntū pātē'keni'lh huan Jonás —hualh Jesús.

Lā' cāmaktekli lā' a'lh.

Jesús cāmāsu'ni'lh ṽsca'txtunu'nī'n que catatamaktaka'lhli huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'

Mr. 8.14-21

⁵ Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n ta'ah tintacut huan lago, tū' talē'lh pāntzi. Tapātza'nkāl. ⁶ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Catamaktaka'lhli de ixlevaduraca'n huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'.

⁷ Huan sca'txtunu'nī'n tatzuculh talāhuani:

—Chuntza' hualh como tū' limiuj pāntzi.

⁸ Lā' Jesús ixca'tzī a'ntū ixtalāhuanimā'na lā' cāhuanilh:

—¿A'chī' cāpāta'layānī' ixpālacata huan pāntzi a'ntūn tū' lita'ntit? ¡Xmān macstī'na'j kalhla'ka'ṽyā'tit! ⁹ ¿Chā tūna'j mache'kxī'yā'tit? ¿Chā tū'tza' pāstacā'tit huan macquitzis pāntzi a'ntū iccāmālapitzīnī'lh na ixlaclhpu'nanca'n lakaquitzis mil chī'xcuui'n? Lā' ¿lhām pālā't chā'xta cālīmātzumaca huan xalacpitzīn? ¹⁰ Lā' cāpāstactit huan mactojon pāntzi a'ntū iccāmālapitzīnī'lh na ixlaclhpu'nanca'n huan lakatā'ti' mil chī'xcuui'n. Lā' ¿lhām pālā't

chā'xta cālimātzumaca huan xalacpītzin? ¹¹ ¿A'chī' tū' māchekxī'yā'tit palh tū' xa'icuanicu'tun pāntzi a'xni'ca' iccāhuanini' ixtamaktaka'lhtit de ixlevaduraca'n huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'?

¹² Lā' tuncan tamāchekxīlh que Jesús tū' icxāhuanini't que ixtamaktaka'lhli huan ixlevadura pāntzi. Ixcāhuanicu'tun palh ixtamaktaka'lhli ixlimāscā'tinca'n huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'.

Pedro hualh palh Jesús ū'tza' huan Cristo

Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21

¹³ Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh a'nlhā huanican Cesarea de Filipo, cākalhasqui'nīlh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Lā' huan tachi'xcuhū'it, ¿chichū' tahuan quimpālacata quit a'ntī huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n?

¹⁴ Xlaca'n takalhtīlh:

—Makapitzīn tahuan palh hui'x Juan huan Mā'kpaxīni'. Lā' ā'makapitzīn tahuan palh hui'x huan Elías. Lā' ā'makapitzīn huampala tahuan palh hui'x Jeremías o ā'kalhatin a'cta'sana'.

¹⁵ Lā' tuncan cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿chī' hua'nā'tit? ¿Tichū' quit?

¹⁶ Lā' tuncan Simón Pedro huanilh:

—Hui'x huan Cristo a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj lā' ixO'kxa' huan scana'nca Dios.

¹⁷ Lā' Jesús kalhtīlh:

—Līpāxū'j hui'x, Simón ixo'kxa' Jonás. Huā'mā' tapāstacna' tū' tamāsu'ni'ni' chī'xcuhū'it. Xmān Dios māca'tzīnīni'. ¹⁸ Lā' quit icuaniyāni' que hui'x Pedro lā' ū'tza' mintacuīni' huanicu'tun "chihuix". Lā' hui'x nala hua'chī huan chihuix a'ntū' xalitzucuni' huan quilitokpān. Lā' ixlihuā'ca'n a'ntīn takalhaka'ī' chuntza', tū' caticātlajaca; nīn huan līnīn tūla nacātlaja. ¹⁹ Quit na'icmaxquī'yāni' limāpa'ksīn lā' nacāmāpa'ksi'ya' xlaca'n a'ntīn tatapa'ksi' con Dios. Lā' a'ntū' hui'x makxteka tlahuacan na ixlāclhpu'nanca'n a'ntīn takalhaka'ī' ixtachihuīn Dios huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā nac a'kapūn nā chuntza' nahuancan. Lā' a'ntū' hui'x tū' makxteka tlahuacan na ixlāclhpu'nanca'n a'ntīn takalhaka'ī' ixtachihuīn Dios huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā nac a'kapūn nā chuntza' nahuancan.

²⁰ Lā' tuncan Jesús cāmāpa'ksīlh ī'sca'txtunu'nī'n que tū' catitahuanilh nīn tintī' palh ū'tza' huan Cristo a'ntī ixka'lhīmā'ca.

Jesús hualh xpālacata a'nchī nani

Mr. 8.31—9.1; Lc. 9.22-27

²¹ Lā' tuncan Jesús tzuculh cāmāsu'ni' ī'sca'txtunu'nī'n chuntza':

—Maclacasqui'n na'ica'n nac Jerusalén. Lā' a'ntza' huan xanapuxcu'nu' litokpān lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'ni'n huan ley, xlaca'n lej naquintamāpātīnī. Lā' naquintamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chī'chini' na'iclahuanchoko.

²² Lā' tuncan Pedro lē'lh lacachuna'j lā' tzuculh tā'lāsta'la lā' tzē'k huanilh:

—jMāpa'ksīni', tū' camakxteklī Dios! jTū' catipātle'keni'ni' chuntza'!

²³ Pero Jesús talakspi'tī lā' huanilh Pedro:

—jCatakēnu'! Hui'x puhua'na' hua'chī huan ko'ti'ti'. Lā' hui'x quimāmakchu'yī'ya'. Hui'x tū' puhua'na' hua'chī Dios lacasqui'n; puhua'na' chuntza' hua'chī chī'xcuhū'it tapuhuan.

²⁴ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Palh catīhuā' tapa'ksīcu'tun con quit, tūlatza' pāstaca xmān a'nchī xla' lacasqui'n. Calīhui'līlh natlahua' quintapuhuan a'yuj capātīnī'lh hua'chī quit na'icpātīnī'n lā' caquistālani'lh. ²⁵ Huan a'ntīn tapūtaxtucu'tun de huan a'ntū' natapātīnī'n por quimpālacata, tū' catitaka'līlh ixquilhtamacuj para pō'ktu. Lā' huan a'ntī natapātīnī'n a'yuj natanī por quimpālacata, xlaca'n nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. ²⁶ Lā' palh huan chī'xcu' ixtlajalh cahua' ixlihuā'k xala' huā'mā' quilhtamacuj, tuntū' ixtapalh palh tū' ka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu. Tū' a'nan a'ntū' xla' tzē' namāstā' para naka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu. ²⁷ Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' na'icmimpala con ixlimāpa'ksīn xa'Tāta' lā' lej na'icxkaka hua'chī quinTāta' nac a'kapūn lej xkaka. Lā' naquintatā'min quī'āngeles. Lā' a'xni'ca' na'icmin, chā'tunu' namāpala chu a'nchī tlahuanī't palh tzey o tū' tzey. ²⁸ Stū'ncua' a'ntū' iccāhuaniyāni'. A'nan makapitzīn a'ntīn tahui'lāna' huā'tzā' chuhua'j lā' xlaca'n tū' catitanīlh a'xni'ca' tūna'j naquilaktzī'ncan quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n a'xni'ca' na'icmimpala para na'icmāpa'ksīnī'n.

17

Taxtāpalīh Jesús lā' xtunc a'nchī tasu'yulh

Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36

¹ Lā' ixlilakachāxan chi'chini' a'xni'ca' Jesús cālē'lh Pedro lā' Jacobo lā' Juan a'nti' ixtā'tin Jacobo lā' a'lh. X mān ixkalthatā'ti'ca'n ta'alh nac lakatin kēstīn tālhmā'n lā' tā'cxtulh. ² Lā' a'ntza' taxtāpalīlh Jesús lā' xtunc ixtasu'yu na ixlacapūnca'n. Ixlacan Jesús lā' ixlu'xu' taxkakalh hua'chi' xkaka huan chi'chini'. ³ Lā' chu tuncan cātasu'yuni'lh Moisés lā' Elías a'nti' ixtatā'chihuīna'mā'na Jesús. ⁴ Lā' tuncan Pedro huanilh Jesús:

—Māpa'ksīni', xālitzey hui'lāna'uj huā'tzā'. Palh lacasqui'na', quina'n na'icyāhuayāuj lakatu'tun mū'xta'ka'. Lakatin nala mīla' lā' lakatin nala ixla' Moisés lā' ā'lakatin nala ixla' Elías.

⁵ Ixchihuīna'mā'cus Pedro lā' mīlh lakatin poklhnu' a'ntū slamama lā' cālītamacxti'li'lh. Lā' kaxmatca lakatin tachihuīn nac poklhnu' lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa' lā' lej icpāxqui'. Lā' xla' lej quimakapāxuhua. Cakaxpa'ttit a'ntū huan.

⁶ A'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n takaxmatli huā'mā' tachihuīn, lacataj tatamā'lh lā' lej tajicua'lh. ⁷ Lā' tuncan Jesús cālaktapajtzūlh lā' cāxa'malh lā' cāhuanilh:

—Catāqui'tit lā' tū' cajicua'ntit.

⁸ Lā' a'xni'ca' tatāqui'lh lā' talaktzī'lh, nīn tinti' ixa'nan, x mān Jesús.

⁹ Lā' a'xni'ca' ixta'a'mā'na na ixtatokopūn huan kēstīn, Jesús cāmāpa'ksīlh:

—Tū' catihua'ni'tit nīn tinti' a'ntū laktzī'ntitcus. Tū' catihua'ntit hasta a'xni'ca' tū' nalakahuanchoko de na ixlacpū'nanca'n nīnī'n huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.

¹⁰ Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh Jesús:

—Lā' ¿a'chi' tahuan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley palh huan Elías ka'lhī napū'lani' huan a'ntū Dios namacamin'?

¹¹ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua' huā'mā'. Pū'la namin Elías lā' nacāxtlahuakō' ixlihuāk. ¹² Lā' iccāhuaniyāni' palh mīlhtza' huan Elías lā' tū' lakapascani't. Tū' ta'a'kahuāna'ni'lh lā' tamaknīlh. Lā' nā chuntza' huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n namāpātīnican ixpālacataca'n xlaca'n —cāhuanilh.

¹³ Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n tamāchekxīlh que a'xni'ca' Jesús hualh ixminī'ttza' Elías, ixlichihuīna'mā' huan huan Mā'kpa'xīni'.

Jesús mātzeyīlh kalhatin ka'hua'chu a'nti' ixka'lhī huan tlajana'

Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43

¹⁴ Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'nīlhā ixtahuī'lāna' huan tachi'xcuhui't, kalhatin chi'xcu' laktapa-jtzūlh lā' tatzokostani'lh Jesús lā' huanilh:

¹⁵ —Māpa'ksīni', calakalhu'ma'nti quincaman. Lej xtacnāni' lā' lej palha' pātīni'n. Maklhūhua'tza' tapū' nac macscut o tojō nac xcān. ¹⁶ Iccālimini'lh misca'txtunu'nī'n pero tūlalh tamātzeyīlh.

¹⁷ Lā' Jesús cāhuanilh:

—¿Hui'xina'n tachi'xcuhui't a'ntīn tū' xa'nca pāstacna'nā'tit lā' tū' kalhlaka'ī'yā'tit! ¿Hasta lhānīn na'iccātā'latahui'layāni' hui'xina'n para que namāchekxī'yā'tit? Lā' ¿hasta lhānīn na'iccātāyani'yāni' hui'xina'n a'nchī huanī'ta'ntit? Caquili'ta'ni' huan ka'hua'chu.

¹⁸ Lā' tuncan Jesús lacaquilhni'lh huan tlajana' lā' tuncan taxtuni'lh huan ka'hua'chu. Lā' chu līmaktin tzeyalh.

¹⁹ Lā' ā'calīstān huan sca'txtunu'nī'n ixa'cstuca'n ixtatā'chihuīna'mā'na Jesús lā' takalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chi' tūlalh quina'n icmāxtuni'uj huan ka'hua'chu huan tlajana'?

²⁰ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Como hui'xina'n tū' lej kalhlaka'ī'yā'tit. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Palh kalh-laka'ī'yā'tit con ixlihuāk mi'a'clhcunucca'n a'yuj tzucupā'na'ntitcus kalhlaka'ī'yā'tit, tzē ixua'ni'tit huā'mā' kēstīn: “Catapānu' de huā'tzā' lā' capit ā'lacatin”, lā' huan kēstīn natapānū. Tū' a'nan nīn tuntū' a'ntūn tūla catīlahua'tit palh stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit. ²¹ Huan tlajana' hua'chi huā'mā' tūla māxtucan. X mān tzē māxtucan palh natlahua'yā'tit oración lā' palh nalihui'liyā'tit namakxteka'tit de nahuā'yanā'tit.

Huampala Jesús hualh a'nchī nani'

Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45

²² Līhuan ixtalatlā' huantēlha nac estado de Galilea, Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Naquīcamamāstā'can quit, huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n, lā' naquīcamamaxqui'can ixlīmāpa'ksīnca'n chi'xcuhui'n. ²³ Lā' xlaca'n naquīntamaknī pero ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclahuanchoko —cāhuanilh.

Lā' huā'mā' tachihuīn lej cāmālakaputzīlh xlaca'n.

A'nchī Jesús līmāpalalh ixcuota huan lītōkpān

²⁴ Lā' a'xni'ca' Jesús lā' t'sca'txtunu'nī'n tachā'lh huan nac cālacchicni' Capernaum, talak-mill Pedro huan a'ntū ixtamātā'jīni'n ixpālacata lītōkpān. Lā' takalhasqui'nīlh:

—¿Chā tū' māpala ixcuota lītōkpān mimākalltō'kē'ni'?

²⁵ Lā' Pedro cākalhtīlh:

—U'huē, māpala.

Lā' tuncan a'xni'ca' Pedro tanūlh huan nac chic, Jesús pū'la chihuīna'lh lā' huanilh:

—¿Chī puhua'na', Simón? Huan reyes xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj, ¿tichū cāmātā'jī huan impuesto lā' huan cuota? ¿Chā cāmātā'jī huan a'ntīn tatapa'ksī con xla'ca'n o cāmātā'jī huan makatiyāti'?

²⁶ Lā' Pedro kalhtīlh:

—Mātā'jīcan huan makatiyāti'.

Lā' Jesús huanilh:

—Lā' tū' tamāpala xla'ca'n a'ntīn tatapa'ksī con huan rey. Lā' quinTāta' nac a'kapūn hua'chi huan rey. Lā' quina'n tapa'ksiyāuj con xla'. ²⁷ Lā' como tū' cāmākā'kchā'ncu'tunūuj a'ntīn tamātā'jīni'n, capit huan nac lago lā' camojo' milimā'kslokotū'n. Lā' huan squi'ti' a'ntū pū'la namācutuya', namākahlpitzia' lā' nakaksa' lakatin tumīn. U'tza' na'a'cchā'n para huan cuota. Calī'pi lā' nalīmāpala'ya' para quintu'ca'n.

18

Tuyā chi'xcu' līhua'ca' tasqui'nī

Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48

¹ Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh Jesús lā' takalhasqui'nīlh:

—¿Tichū līhua'ca' tasqui'nī a'nlhā Dios māpa'ksikō' ixlīhuāk?

² Lā' tuncan Jesús māta'sīlh kalhatin ti'na'j ka'hua'chu lā' yāhualh na ixlaclhpu'nanca'n ³ lā' hualh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Palh hui'xina'n tū' taxtāpalī'yā'tit lā' nala'yā'tit hua'chi kalhatin ti'na'j ka'hua'chu, tū' catitanū'tit a'nlhā Dios māpa'ksikō' ixlīhuāk. ⁴ Lā' chuntza' chuxatī a'ntū līhua'ca' tasqui'nī a'nlhā Dios māpa'ksikō' ixlīhuāk, ū'tza' huā'mā' a'ntīn tū' ka'tla'jca'tzi lā' nakahlkaka't' hua'chi camana' takahlkaka't'. ⁵ Lā' chuxatī a'ntīn tapa'ksī con quit lā' ū'tza' nalīpāxqui' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu hua'chi huā'yā, ū'tza' chu a'cxim hua'chilh ixquimpāxqui'lh.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntīn tamā'a'kxokotlahuī talaclē'i' ā'makpitzīn

Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2

⁶ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh catīhuā chihuīna'maxqui' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu a'ntū quinkalhlaka't' lā' ū'tza' huan ka'hua'chu nalītlahua talaclē'i', huā'mā' chi'xcu' tū' tzey. Xalitzey palh pū'la ix-pixchī'hua'ca'ca lakatin ka'tla' chihuix lā' ixmojóca nac mar a'nlhā lej pūlh mā'n para que najicsua'. Chuntza' tūlah ixa'kxokolh huan ka'hua'chu. ⁷ jxānti tala tachi'xcu'huī't xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj ixpālacata huan tū' tzey a'ntū cālīlaktzī'n! Pō'ktu a'nan a'ntū nacāmātonkopū tachi'xcu'huī't. Pero jxānti tala xla'ca'n a'ntīn tamātonkopū ā'makapitzīn lā' tamātlahuī talaclē'i'!

⁸ Lā' chuntza' palh ixtlahua' talaclē'i' ixpālacata mimacan o ixpālacata mintojon, mejor ixmacacā'taya'ca' o ixtantucā'taya'ca' lā' tū' ixtlahua' talaclē'i' ixpālacataca'n mimacan o mintojon. Līhua'ca' tzey palh naka'lhī'ya' minquilhtamacuj para pō'ktu a'yuj macamōcho hui'x; lā' tū' tzey palh namacapinca'na' nac macscut para pō'ktu. ⁹ Lā' palh milakastapun nalaktzī'n catīhuā lā' chuntza' natlahuacu'tuna' a'ntūn tū' tzey, tū' catīlahua' a'ntū lacasqui'n milakastapun. Mejor ixmā'xtu lā' ixmaka' lā' tū' ixtlahua' talaclē'i' ixpālacata milakastapun. Līhua'ca' tzey palh naka'lhī'ya' minquilhtamacuj para pō'ktu a'yuj lakaxō'ko' hui'x; lā' tū' tzey palh namacapinca'na' nac macscut para pō'ktu con lakatu' milakastapun —hualh Jesús.

A'ntū lītalacastuca huan borrego a'ntū ixta'nkānī't

Lc. 15.3-7

¹⁰ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tū' catīlakmaka' nīn kalhatin ti'na'j ka'hua'chu. Iccāhuaniyāni' que nac a'kapūn ixāngeltesca'n huan camana' pō'ktu tatāya na ixlacapūn quinTāta' xala' nac a'kapūn. ¹¹ Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālh mā'n lā' icmilh iccāmāpūtaxtū huan a'ntūn tū' ixtaka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Xla'ca'n hua'chi borregos a'ntū xatza'nkān ixtahuanī't.

¹² ¿Chichū puhua'nā'tit? Palh kalhatin chi'xcu' cāka'lhī cien borregos lā' palh lakatin natza'nkā, ¿tuchū natlahua? Nacāmakxteka huan ā'makapitzīn noventa y nueve a'nlhā tahuā'yamā'na nac cā'seketni'. Lā' na'a'n naputza huan borrego a'ntūn tza'nkālh. ¹³ Lā' a'xni'ca' nakaksa, stu'ncua' līhua'ca' nalīpāxuhua ixpālacata huā'mā' borrego a'ntū kaksli

que ā'makapitzin huan noventa y nueve a'ntün tü' tatza'nkälh. ¹⁴ Lā' minTāta'ca'n xala' nac a'kapün nā chuntza' tü' lacasqui'n natza'nkā nīn kalhatin ti'na'j ka'hua'chu. Lacasqui'n nataka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh que tasqui'nī natalāmāspütünü'nī a'ntin takalhlaka't'

Lc. 17.3

¹⁵ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh mintā'tin tlahuani'yāni' a'ntün tü' tzey, catā'chihuina' ixa'cstu lä' namāca'tzini'ya'. Palh xla' cuenta tlahua, chuntza' hui'x maktāyani'ta' para que tü' natlahuapala a'ntün tü' tzey. ¹⁶ Pero palh mintā'tin tü' cuenta tlahua a'xni'ca' tā'chihuina'na', cacāmāta'si' ā'kalhatin ā'kalhatu' a'ntü nacātā'lakpina' lä' natakaxmata tuchū ixpālacata litā'chihuina'na' mintā'tin. ¹⁷ Lā' palh tūna'j cuenta tlahua, nacāhuani'ya' xla'ca'n a'ntin takalhlaka't' a'xni'ca' tatakēstoka. Lā' palh nīn chuntza' tü' cuenta natlahua, maclacasqui'n nalaktzi'na' hua'chi kalhatin a'ntün tü' kalhlaka't' Dios o hua'chi kalhatin a'kkokonu' mātā'jini' de impuestos.

¹⁸ 'Stu'ncua' a'ntü iccāhuani'yāni'. A'ntü hui'xina'n tü' namakxtekā'tit natlahuacan huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā chuntza' nahuancan nac a'kapün. Lā' a'ntü hui'xina'n namakxtekā'tit natlahuacan huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā chuntza' nahuancan nac a'kapün.

¹⁹ 'Nā iccāhuanipalayāni' que palh kalhatu' de hui'xina'n huā'tzā' nac ti'ya'tä' chu a'cxim puhua'nā'tit a'ntü nasqui'ni'yā'tit Dios a'xni'ca' nakalhtō'ka'yā'tit, quinTāta'ca'n Dios xala' nac a'kapün nacāmaxqui'yāni' a'ntü squi'ni'yā'tit. ²⁰ Lā' chuntza' a'nlhā natatakēstoka kalhatu' o kalhatu'tun por quimpālacata, a'ntza' quit na'ictahui'la na ixlaclhpu'nanca'n —hualh Jesús.

²¹ Lā' tuncan Pedro laktapajtzūlh Jesús lä' kalhasqui'nīlh:

—Māpa'ksini', ¿lhā maklā't na'icmāspütünü'nī' quintā'tin a'xni'ca' naquintlahuani' a'ntün tü' tzey? ¿Chā maktojon na'icmāspütünü'nī'?

²² Lā' Jesús kalhtilh:

—Quit tü' icuaniyāni' xmān maktojon; quit icuaniyāni' maklhūhua' namāspütünü'nī'ya', hasta maktu'tumpu'xamacāj por maktojon.

Jesús cāhuanilh a'ntü litalacastuca huan tasācua' a'ntin tü' māspütünü'nī'lh ā'kalhatin

²³ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' chuntza' a'nchī Dios nalimāpa'ksini'n tzē natā'mālacastuccan hua'chi kalhatin rey a'ntü cāmāpalacu'tulh ixtasācua'nī'n. ²⁴ Ixtzucumā'cus a'xni'ca' limini'ca kalhatin a'ntü ixlaclē'ni' lej lhūhua' tumīn. ²⁵ Lā' como huan tasācua' tü' ixka'lhī a'ntü nalimāpala, huan rey māpa'ksilh cacāstā'maxqui'ca ā'kalhatin ixtēcu' huan tasācua' lä' ixpscāt lä' ixcamana' lä' ixlihuāk a'ntü ixka'lhī. Lā' chuntza' ixa'nān a'ntü nalimāpala a'ntü ixlaclē'n. ²⁶ Lā' tuncan huan tasācua' tatzokostani'lh ixpatrón lä' squi'ni'lh: “Caquilakalhu'ma', quimpatrón, lä' na'icmāpalana'ni'kō'yāni'”. ²⁷ Lā' huan ixpatrón lakalhu'malh lä' māspütünü'nī'lh ixlaclē'i' lä' makxteki ca'a'lh.

²⁸ 'Lā' xmān taxtulh huan tasācua' lä' pāxtokli ixtā'tasācua' a'ntü ixlaclē'ni' xmān macsti'na'j tumīn. Lā' tzuculh pixpi'ta' lä' huanilh: “¡Caquimā'pala'ni' a'ntü quilac'i'pini'ya'!” ²⁹ Lā' tuncan huan a'ntü ixtā'tasācua' tatzokostani'lh lä' squi'ni'lh: “Caquilakalhu'ma' lä' na'icmāpalana'ni'yāni'”. ³⁰ Lā' huan ā'kalhatin tü' lacasqui'lh lä' mālacapū'lh lä' māmānūnī'lh nac pūlāchī'n hasta namāpalakō' huan talaclē'i'. ³¹ Lā' ā'makapitzin tasācua'nī'n lej tamāmakchuyilh a'xni'ca' talaktzi'lh a'nchīn tlahuah ixtā'tasācua'. Lā' ta'a'lh tamāca'tzinikō' ixpatronca'n a'nchī pātle'kelh. ³² Lā' tuncan huan patrón mātā'satīnī'lh ixtasācua' lä' huanilh: “¡Hui'x ca'tzanca'tzini'yā tasācua'! Quit icmāspütünü'nī'kō'ni' ixlihuāk huanmā' mintalac'lē'i' como quisqui'ni'”. ³³ Nā hui'x ixlakalhu'ma' mintā'tasācua' chu a'nchī quit iclakalhu'mani'”. ³⁴ Lā' tanto a'kchā'lh huan ixpatrón que māpa'ksini'lh que namāpātīnīcan nac pūlāchī'n hasta a'xni'ca' namāpalakō' ixlihuāk a'ntü ixlaclē'ni'.

³⁵ Lā' Jesús a'xmān hualh:

—Nā chuntza' quinTāta' xala' nac a'kapün nacātlahuani'yāni' palh hui'xina'n tü' cāmāspütünü'nī'yā'tit mintā'tinca'n con tapāxuhūān.

19

Jesús māsu'yulh que tü' tzey makxtekcan huan puscā

Mr. 10.1-12; Lc. 16.18

¹ Lā' a'xni'ca' Jesús chihuina'nkō'lh, taxtulh de nac Galilea lä' a'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Judea. U'tza' a'ntü hui'lacha' tintacut huan pūxka Jordán, a'ntza' na ixquilhtün a'nlhā tā'cxuyacha' huan chī'chini'. ² Lihūhua' tastālani'lh lä' xla' cāmātzeyilh ixlihuākca'n a'ntza'.

³ Lā' tuncan makapitzin fariseosnu' talaktapajtzūlh Jesús. Ixtalilaktzi'ncu'tun lä' ū'tza' talikalhasqui'nīlh:

—¿Chā tzē makxtekcan quimpscātca'n lā' xapacan ixtacuini' ixpālacata chuxatūya catūhuā?

⁴ Lā' Jesús cākalhtīl:

—¿Chā tū' lakapūtle'keni'ta'ntit na ixtachihuīn Dios? Chuntza' huan: “Dios cātlahualh chi'xcu' lā' puscāt”. Lā' chuntza' tlahualh a'xni'ca' tzuculh huā'mā' quilhtamacuj. ⁵ Nā huan: “U'tza' nacālimakxteka ixtāta' lā' ixtzī't kalhatin chi'xcu'”. Lā' natā'takēxtimī ixpscāt lā' ixtu'ca'n natala hua'chilh xmān kalhatin”. ⁶ Chuntza' tū'tza' kalhatu' xla'ca'n; xmān kalhatin. Lā' chuntza' tū' limakuan palh chi'xcuhuī'n cālāmāmakxtekē a'ntī Dios cātlahualh chu lakatin.

⁷ Lā' tuncan takalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chī' māpa'ksīlh Moisés que catzo'kca ca'psnat lā' chuntza' tzē namakxtekāuj quimpscātca'n?

⁸ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Chuntza' tlahualh Moisés ixpālacata mintapāstacna'ca'n a'ntūn tū' tzey. Tū' chuntza' ixuanī't a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. ⁹ Lā' quit iccāhuaniyāni' que chu a'ntī namakxteka ixpscāt lā' palh xla' tū' ka'lhī ixtatā'chihuīn, lā' palh natā'tapūchahua ā'kalhatin puscāt, huā'mā' chi'xcu' makpscātīni'n. Lā' huan a'ntī natā'tapuchahua kalhatin puscāt a'ntī makxtekcanī't, nā xla' makpscātīni'n.

¹⁰ Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanihl:

—Palh chuntza' naquincāpātle'keni'yāni' ixpālacata quimpscātca'n, tū' quincāmini'ni'ya'ni' natapūchahuayāuj.

¹¹ Lā' Jesús cākalhtīl:

—Ixlihuāka'n tūla catitamāchekxīlh huā'mā'. Xmān tamāchekxī xla'ca'n a'ntī Dios nacāmāsu'ni'. ¹² Huan a'ntīn tū' tapūchahua ca'tzī a'chī' tū' catitapūchahualh. A'nan a'ntī ixlaktaca'n tū' catitapūchahualh; ā'makapitzīn tū' catitapūchahualh ixpālacata a'ntū cātlahuani'ca ixmacni'ca'n, lā' ā'makapitzīn tū' catitapūchahualh como tatā'scujcu'tun Dios. A'ntīn tzē namāchekxī huā'mā', camāchekxīlh.

Jesús cāsica'lanātlīh huan camana'

Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17

¹³ Lā' tuncan cālīmini'ca Jesús makapitzīn camana' para nacā'a'cpūxa'ma lā' natlahua oración. Lā' huan sca'txtunu'nī'n tatzuculh talacaquilhni a'ntī ixtalimin. ¹⁴ Pero Jesús hualh:

—Cacāmakxtektit caquintalakmilh huan camana' lā' tū' cacāmāmakchuyī'tit como huan a'ntī natatapa'ksi con Dios a'nīlh māpa'ksīni'n, xla'ca'n a'ntī naquintalipāhuan hua'chī huan tamā'na camana'.

¹⁵ Lā' Jesús cā'a'cpūxa'malh huan camana' lā' ā'calīstān a'lh ā'lacatin.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan o'kxa' a'ntī rico ixuanī't

Mr. 10.17-31; Lc. 18.18-30

¹⁶ Lā' kalhatin o'kxa' laka'lh Jesús lā' kalhasqui'nīlh:

—Hui'x tzeyā Mākalhtō'kē'ni'. Lā' ¿tuchū maclacasqui'n na'ictlahua a'ntū lej tzey para na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu?

¹⁷ Lā' Jesús huanilh:

—¿A'chī' quihuani'ya' palh tzey quit? Xmān kalhatin a'ntī xatzey lā' ū'tza' māni' Dios. Lā' palh ka'lhīcu'tuna' minquilhtamacuj para pō'ktu, nacā'a'kahuāna'ni'ya' ixlīmāpa'ksīn Dios.

¹⁸ Lā' huan o'kxa' kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchūyā līmāpa'ksīn?

Lā' Jesús kalhtīl:

—Tū' timakni'ni'na'; tū' timakpscātīni'na'; tū' tika'lhāna'na'; tū' tilīchihuīna'na' ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua; ¹⁹ cacā'a'kahuā'na'ni' mintāta' lā' mintzī't; lā' cacāpāxqui' ā'makapitzīn chu a'nchī pāxqui'ca'na' mē'cstu.

²⁰ Lā' huan o'kxa' kalhtīni'lh:

—Huāk huā' tamā'na ictlōkentaxtūkō'ni'ttza' desde quilīti'na'j. ¿Tuchū quisputni'cus?

²¹ Lā' Jesús huanilh:

—Palh la'cu'tuna' lej tzey, capit lā' nastā'kō'ya' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī'ya' lā' nacāmāpitzini'ya' huan pobresni' lā' chuntza' naka'lhī'ya' a'nchī rico nalila'ya' nac a'kapūn. Lā' cata't lā' caquistāla'ni'.

²² Lā' a'xni'ca' huan o'kxa' kaxmatli huā'mā' tachihuīn, lilakapuzalh lā' a'lh como lej rico ixuanī't.

²³ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Stu'ncua' a'ntü iccähuaniyāni'. Lej jicslīhua' natatā'tapa'ksī con Dios xlaça'n a'ntü lej lacricosnu'. ²⁴ Iccähuanipalayāni' que lej jicslīhua' natanū lakatin camello na ixtani' līxtokan. Más jicslīhua' natanū kalhatin rico a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.

²⁵ A'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, huan ī'sca'txtunu'nī'n lej talē'cnīlh lā' talākahasqui'nīlh ixlac̄lhpu'nanca'n:

—Lā' ḡtichū tzē namāpūtaxtūcan?

²⁶ Lā' Jesús cālakalaktzī'lh lā' cākalhtīlh:

—Huan chí'xcuīnī'n tūlalh catitatlahualh nīn tuntū' para natapūtaxtu; xmān Dios tzē nacāmāpūtaxtū.

²⁷ Lā' tuncan Pedro huanīlh:

—Māpa'ksīni', quina'n ica'kxtekui'likō'uj ixlīhuāk a'ntü xa'icka'lhīyāuj lā' iccāstālanī'mā'ni'. Lā' ḡtuchū na'icka'lhīyāuj?

²⁸ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua' a'ntü iccähuaniyāni'. Namin lakatin chí'chini' a'xni'ca' nala xasāsti' quilltamacuj lā' a'xni'ca' quit a'ntü huan Chí'xcu' xala' Tālmā'n na'ictahui'la a'nlhā māpa'ksīni'ncan. Lā' quit na'icmāpa'ksīni'n. Lā' hui'xina'n a'ntü quīlāstālanī'nī'taujza' nā naquīlātā'māpa'ksīni'nāuj. Kalhatunu' natahui'layā'tit a'nlhā namāpa'ksīni'nā'tit. Lā' nahua'nā'tit palh tzey o tū' tzey huan xalanī'n huan kalhacāujtu' tribu a'ntü israelitas. ²⁹ Lā' ixlīhuākca'n a'nūn ta'a'kxtekui'līlh ixchicca'n o ixtā'timīnca'n o ixtā'ta'ca'n o ixtzī'tca'n o ixpuscāta'ca'n o ixcamana'ca'n o ixtī'ya'tca'n, lā' palh ta'a'kxtekui'līlh por quimpālacata, ā'chulā' nataka'lhī. Chuxatū a'ntü ta'a'kxtekui'līlh por quimpālacata, ā'chulā' nataka'lhī. Hua'chi cien veces līhua'ca' nataka'lhī lā' nataka'lhī xasāsti' ixquilltamacujca'n a'ntü natāyani' para pō'ktu. ³⁰ Lā' lhūhua' a'nān a'ntü lej tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, tū' lej natatasqui'nī. Lā' lhūhua' a'nān a'nūn tū' tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, lej natatasqui'nī —hualh Jesús.

20

Huan tamālacastuc ixpālacata huan maksucjñī'n

¹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' a'nchī Dios līmāpa'ksīni'n tzē natā'mālacastuccan hua'chi kalhatin ixtēcu' pū'uva. Cā'cuhuīni' taxtulh cāputza tasācua' a'ntü natapu'xa uvas. ² Cāhuanīlh palh natatlaja ixchī'chini'ca'n lā' cāmāca'lh natascuja na ixpū'uva. ³ Lā' ā'calistān taxtupā hua'chi makna'jās cuhuīni'. Lā' cālaktzī'lh ā'makapitzīn nac lītāmāuj a'nūn tū' ixtakaksnī't ixlīmaksucjñī'n. ⁴ Lā' cāhuanīlh: “Nā capintit nāscujā'tit na quimpū'uva lā' na'iccāmāpalayāni' a'nchī natlaja'yā'tit”. Lā' xlaça'n ta'alh. ⁵ Lā' huampala taxtulh hua'chi tastu'nūta lā' nā huampala hua'chi maktu'tun kōtanū lā' cāmāca'lh huan tasācua'nī'n nac huan pū'uva para natascuja. ⁶ Lā' hua'chi makquitzis kōtanū a'mpā nac lītāmāuj lā' cāpāxtoklī ā'makapitzīn a'nūn tū' ixtascujmā'na. Lā' cāhuanīlh: “Lā' ḡa'chī' xmān tāya'yā'tit tintacuj lā' tū' scujpā'na'ntit?” ⁷ Lā' takalhtīni'lh: “Tū' icka'lhīyāuj quimpatronca'n”. Lā' tuncan cāhuanīlh: “Capintit nā hui'xina'n lā' nāscujā'tit na quimpū'uva lā' quit na'iccāmāpalayāni' a'nchī tlajacan”. ⁸ Lā' a'xni'ca' tā'cnūlh huan chí'chini', huan patrōn huanīlh xapuxcu' tasācua'nī'n: “Cacāmāta'satīnīni' huan tasācua'nī'n lā' cacāmāpala'. Pū'la nacāmāpala'ya' huan a'ntü chū'cus tatanūlh lā' ā'calistān nacāmāpala'ya' huan a'ntü xapū'latza' tascujmā'na”. ⁹ Lā' tuncan tatakextimīlh xlaça'n a'nūn tatzuculh tascuja hua'chi makquitzis lā' tatlajalh ixchī'chini'ca'n. ¹⁰ Lā' ā'calistān a'xni'ca' tatakextimīlh xlaça'n a'nūn tatzuculh tascuja tzi'sāt, tapuhualh palh līhua'ca' ixtatlajca'n. Lā' xmān tatlajalh ixchī'chini'ca'n. ¹¹ Lā' a'xni'ca' tamaklhtīni'lh ixtumīnca'n, tatzuculh ta'a'ksa'n huan patrōn ¹² lā' tahualh: “Huan tamā'na kōtanūtza' tamīlh; xmān tascujlī lakatin hora. Lā' chu a'cxīm cāmāpalacani't hua'chi quina'n. Lā' quina'n icscujū tintacuj nac chí'chini'”. ¹³ Lā' huan patrōn kalhtīlh kalhatin de xlaça'n lā' huanīlh: “Qui'amigo, quit tū' iclahuanī'nī nīn tuntū' a'ntü tū' līmakuan. ḡChu tū' icuanini' palh natlaja'ya' minchī'chini'?” ¹⁴ Calī'pi mintumīn lā' capit. Quit icmāpalacu'tun huanyā chí'xcu' a'ntü chū'cus tanūlh chu a'cxīm hua'chi icmāpalayāni' hui'x. ¹⁵ ḡChā tū' quila' huan tumīn? Lā' tzē na'icmāpala chu a'nchī xintapāxuhuān. ḡChā hui'x a'kchipina' ixpālacata quit tū' tampi'lh?”

¹⁶ 'Chuntza' huan a'ntü ā'xmān ixtahuanī't, natala xapū'la. Lā' huan a'ntü xapū'la ixtahuanī't, xlaça'n natala xamakstancu —hualh Jesús.

Huampala Jesús cāhuanīlh palh nanī

Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34

¹⁷ Lā' a'xni'ca' Jesús ixtā'cxunu'mā' nac Jerusalén, cālē'lh ī'sca'txtunu'nī'n lacachuna'j lā' ixa'cstuca'n cāhuanīlh:

¹⁸ —Ca'tziyā'tit que a'mā'nauj para nac Jerusalén. Lā' a'ntza' quit a'nti huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n naquintamacamāstā' con huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' xluca'n natahuan que caquimaknīca. ¹⁹ Lā' nā xluca'n naquintamacamaxqui' huan makatiyāti'n. Lā' naquintalalakapala, lā' naquintakēsnoke lā' naquintaxtokohua'ca'. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclahuanchoko de na ixlacihpu'nanca'n huan nīnī'n —hualh Jesús.

Ixpālacata a'ntū squi'nli ixtzi'tca'n huan Jacobo lā' Juan

Mr. 10.35-45

²⁰ Lā' tuncan laktapajtzūlh Jesús ixtzi'tca'n Jacobo lā' Juan, ixo'kxa'n Zebedeo. Lā' huan puscāt cālimilh ixo'kxa'n na ixlacapūn Jesús lā' tatzokostani'lh lā' squi'ni'lh lakatin talakalhu'mān. ²¹ Lā' Jesús kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lacasqui'na'?

Lā' huan puscāt huanilh:

—Camāpa'ksi' que huā' tamā'na kalhatu' quincamana' natapāxtūtahui'layāni' a'nlhā namāpa'ksi'ni'na', kalhatin na mimpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na mimpāxtūxuc.

²² Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit a'ntū quilāsqui'ni'mā'nauj. ¿Chā tzē natāyani'yā'tit palh napātīni'nā'tit hua'chi quit na'icpātīni'n? Ū'tza' hua'chilh pōko'tnū'nā'tit quintaza.

Lā' xluca'n tahualh:

—Tzē na'ictāyani'yāuj.

²³ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' que napātīni'nā'tit hua'chi quit. Pero ū'tza' huā'mā' naquilāpāxtūtahui'layāuj, quit tūla icmāpa'ksi'. Xmān quinTāta' ca'tzi tichū naquimpāxtūtahui'la. Huā'mā' pūtahui'lh cāxui'lini'lh xmān para huan a'nti Dios lacsacli.

²⁴ Lā' a'xni'ca' huan kalhacāuj sca'txtunu'nī'n taca'tzilh a'ntū kalhasqui'nīca Jesús, xluca'n ta'lī'a'kchā'ni'lh huan kalhatu' tā'timīn ixpālacata huan pūtahui'lh. ²⁵ Lā' Jesús cāmāta'satīnīni'lh ixlīhuākca'n lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n ca'tziyā'tit a'nchīn tahuani't huan a'ntin tamāpa'ksīni'n nac cā'ti'ya'tna'. Xluca'n hua'chi ixtēcu'ca'n a'ntin tatapa'ksi' con xluca'n. Lā' lej palha' tamāpa'ksi'.

²⁶ Tū' chuntza' catilalh na milacihpu'nanca'n. Chuxatī a'nti lacu'tun xapuxcu' na milacihpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala hua'chi ixmaktāyana' ā'makapitzīn. ²⁷ Lā' chuxatī a'nti naputza a'nchī lihua'ca' natasqui'nī na milacihpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala hua'chi ixtasācua'ca'n ā'makapitzīn de hui'xina'n. ²⁸ Lā' chuntza' nacāmaktāya ā'makapitzīn chuntza' hua'chi quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Quit tū' icmilh para na'icla hua'chi xapatrōn; quit icmilh para na'icscuja lā' para na'iccāmaktāya ā'makapitzīn. Lā' na'icmacamāstā' quinquilhtamacuj para na'iccāmāpūtaxtū līlhūhua' —hualh Jesús.

Jesús cāmātzeyīlh kalhatu' lakatzī'nī'n

Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43

²⁹ Lā' Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n ixtataxtumā'na de nac Jericó. Lā' lhūhua' tachi'xcu'huī't ixtastālani'mā'na. ³⁰ Lā' ixtahui'lāna' pajtzu nac tej kalhatu' lakatzī'nī'n. Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'nchī ixpātle'kemā'cha' Jesús, xluca'n tatzuculh tata'sa lā' tahualh:

—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat David a'nti xa'icka'lhīmā'nauj. ¡Caquilālakalhu'mauj!

³¹ Lā' huan tachi'xcu'huī't talacaquilhnlh lā' tahuani'lh que cataquilhca'cslalh. Lā' xluca'n ā'chulā' tata'salh lā' tahuampā:

—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat David a'nti xa'icka'lhīmā'nauj. ¡Caquilālakalhu'mauj!

³² Lā' tuncan Jesús tāyalh lā' cāmāta'silh huan lakatzī'nī'n lā' cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lacasqui'nā'tit na'iccātlahuani'yāni'?

³³ Lā' xluca'n takalhtīni'lh:

—Māpa'ksīni', iclahuāna'ncu'tanāuj.

³⁴ Lā' tuncan Jesús cālakalhu'malh lā' cāxa'mani'lh ixlakastapunca'n. Lā' chu tuncan lacapalh huan lakatzī'nī'n talacahuāna'lh lā' tastālani'lh Jesús.

21

Jesús tanūlh huan nac Jerusalén

Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19

¹ Lā' a'xni'ca' ixtatapajtzūtēlhamā'natza' nac Jerusalén, tachā'lh huan nac cā'lacchicni' a'nlhā ixuanican Betfagé. A'ntza' pajtzu huan o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos. Lā' Jesús cāmāpū'līlh kalhatu' i'sca'txtunu'nī'n ² lā' cāhuanilh:

—Capintit huan nac cā'lacchicni' a'ntūn tasu'yu na milacapūnca'n. A'ntza' nalaktzī'nā'tit lakatin burro xatzī't a'ntū chī'yāhuacani't lā' nā yā ixcaman. Caxcuttīt lā' caquilālimini'uj.

³ Lā' palh catiḥuā nacākalhasqui'nīyāni: "¿A'chī' xcutpā'na'ntit?" nahuaniyā'tit: "Huan Māpa'ksīni' cāmaclacasqui'n". Lā' chuntza' nacāmaktēkani'.

⁴ Chuntza' pātle'kelh para natlōkentaxtū ixtachiḥuīn huan profeta a'nlhān tzo'kcani't chuntza':

⁵ Cacāhua'ni' xalanī'n huan nac xcānsipej a'nlhā huanican Sión: "Calaktzī'ntit. Mimā' miReyca'n. Xla' tū' ka'tla'jca'tzī. Kēhuī' huan burro mimā'. Kēhuī' ixcaman huan animal a'ntū mācu'quī'can".

⁶ Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā' tatlahualh a'ntū Jesús cālīmāpa'ksīlh.

⁷ Talīmīni'lh huan xatzī't burro lā' ixcaman lā' talikētlapalh ixtakēnu'ca'n lā' Jesús kētaḥuī'lh.

⁸ Lā' lhūhua' tachi'xcuḥuī't ixa'nān. Lā' xlacā'n taxta'nka'lh ixtakēnu'ca'n nac tej. Lā' makapitzīn tacā'lh xalacti'na'j ixpeken qui'huī' lā' taquilhmāpī'lh nac tej. ⁹ Lā' a'ntī ixtapū'lani'tēlha lā' a'ntī ixtastā'lani'tēlha tatzuculh tata'sa lā' tahualh:

—jCamācā'tanīca ixtā'nat huan rey David a'ntī ixkālhmā'nauj! jDios casicua'lanāilīh a'ntī mimā' por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni'! jCamācā'tanīca Dios!

¹⁰ Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan nac Jerusalén, ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna'ncha' tata-makchuyikō'lh lā' takalhasqui'nīni'lh:

—¿Tichū ū'tza' huā'mā'?

¹¹ Lā' tachi'xcuḥuī't cākalhtīlh:

—Huā'mā' huan a'cta'sana' Jesús a'ntī xala' nac Nazaret nac estado de Galilea.

Jesús tanūlh huan nac xaka'tla' litokpān

Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22

¹² Lā' ā'calistān Jesús a'lh huan nac xaka'tla' litokpān lā' tanūlh lā' cātīlakaxtukō'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixtastā'namā'na lā' huan a'ntī ixtatamāhuana'mā'na na ixtanquilhni' litokpān. Lā' cāmākpūspi'tni'kō'lh ixmesaca'n huan a'ntī ixtaxtāpalīmā'na ixtumīnca'n tachi'xcuḥuī't. Lā' nā cāmākpūspi'tni'lh ixpūtahuī'lhca'n huan a'ntī ixtastā'mā'na pālumax. ¹³ Lā' cāhuanīlh:

—Tatzō'kni' na ixtachiḥuīn Dios: "Quinchic namāpācuḥuī'can: Chic a'nlhā Tlahuacan Oración". Lā' a'nchīn tlahuapā'na'ntit, hui'xina'n tlahuani'ta'ntit hua'chi ixpūtätzē'kni'ca'n ka'lhāna'nī'n.

¹⁴ Lā' a'ntza' huan nac litokpān talaktapajtzūlh Jesús makapitzīn lakatzī'nī'n lā' lū'ntū'lanī'n. Lā' xla' cāmātzeyīlh. ¹⁵ Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley a'xni'ca' talaktzī'lh huan lē'cnīn a'ntū Jesús cātīlahualh, xlacā'n ta'a'kchā'lh. Lā' nā ta'a'kchā'lh ixpālacata a'nchī huan camana' na ixchakān litokpān tata'salḥ lā' tahualh: "jCamācā'tanīca ixtā'nat huan rey David a'ntī ixka'lhīmā'nauj"! ¹⁶ Lā' xlacā'n tahuaniḥ Jesús:

—¿A'chī' tū' cālacaquilhni'ya' huā' tamā'na camana'? ¿Chā tū' kaxpa'ta' a'ntūn tahuanimā'ni'?

Lā' Jesús cākalhtīlh:

—U'huē, ickaxmata. Lā' ¿chu hui'xina'n tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit na ixtachiḥuīn Dios ixpālacata huā'mā'? Chuntza' tatzō'kni':

Hui'x cāmāsu'ni'nī'ta' huan lakska'tā'n lā' huan a'ntīn tatzī'quī'cus a'nchī lej xa'nca natamāca'tanīni'n.

¹⁷ Lā' tuncan Jesús cā'akxtekui'līl lā' taxtulh de huan xcānsipej lā' a'lh nac Betania a'nlhā tachokolh huanmā' tzi'sa.

Jesús mātiḥuīlh huan xaqui'huī' higo

Mr. 11.12-14, 20-26

¹⁸ Lā' ixlīlakalī a'xni'ca' ixminchokopā nac Jerusalén, Jesús ixtzī'nca. ¹⁹ Lā' laktzī'lh a'katīn xaqui'huī' higo na ixquilhtūn tej lā' tapajtzūlh huan nac qui'huī'. Lā' huan qui'huī' tū' ixka'lhī ixtō'ca't; xmān ixka'lhī xachi'tin. Lā' tuncan Jesús huanīlh huan xaqui'huī' higo:

—jTū'tza' ā'maktin catitō'ca'!

Lā' chu līmaktin tīlh huan xaqui'huī' higo. ²⁰ Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh huā'mā', lej talē'cnīlh lā' takalhasqui'nīlh Jesús:

—¿A'chī' lej palaj tīlh huan qui'huī'?

²¹ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Stū'ncua' a'ntū iccāhuanīyāni'. Palh xa'nca nakalhlaka'yā'tit lā' palh tū' napuhua'nā'tit que Dios tūla natlahua, nā tzē natlahua'yā'tit chu a'cxīm hua'chi quit ictlahuani'lh huan qui'huī'. Lā' nā tzē nahuaniyā'tit huā'huī' kēstīn: "Catapānu' de ā'tzā' lā' catojo' nac xcān"; lā' nā chuntza' napātle'ke. ²² Lā' ixlīhuāk a'ntū nasqui'nī'yā'tit a'xni'ca' tā'chihūna'mpā'na'ntit Dios, ixlīhuāk namaklhtīni'nā'tit, xmān calīpāhua'ntit Dios.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata ixlīmāpa'ksīn

Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8

²³ Lā' tuncan Jesús tanūlh huan nac xaka'tla' litokpān. Lā' lihuān ixmāsu'yumā', talak-tapajtzūlh huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas. Lā' xlaca'n takalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixquilhtampān cālītlahua'pā't huā' tamā'na catūhuā? ¿Tichū maxqui'ni' huā'mā' līmāpa'ksīn?

²⁴ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Lā' quit nā na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā. Lā' palh naquilākaltīyāuj, nā quit na'iccāhuaniyāni' tichū ixquilhtampān iccālītlahuamā' huā' tamā'na catūhuā. ²⁵ ¿Tichū ixquilhtampān ixlīmā'kpaxīni'n Juan? ¿Ixquilhtampān Dios o ixquilhtampānca'n tachi'xcuui't? Caquilākaltīuj.

Lā' xlaca'n tatzuculh talacchihuīna'n xmān ixa'cstucan' lā' talāhuanilh:

—¿Chichū nahuanīyāuj? Palh nahuanīyāuj que Dios māpa'ksīlh huan Juan, naquinācākalhasqui'nīyāni': "Lā' ¿a'chī' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit?" ²⁶ Lā' tūla nahuanīyāuj que chī'xcuui'n tamāpa'ksīlh, como cājicua'ni'yāuj tachi'xcuui't como ixlihuākca'n takalhlaka'ī' palh Juan stu'ncua' ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.

²⁷ Lā' ū'tza' talikalhtīlh Jesús:

—Tū' icca'tziyāuj tichū ixquilhtampān.

Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Nin quit tū' icticāhuanini' tichū ixquilhtampān iccālītlahuamā' huā'mā' catūhuā.

Jesús māsu'yulh ixpālacata kalhatu' o'kxa'n

²⁸ Lā' Jesús cāhuanilh:

—¿Tuchū puhua'nā'tit? Ixui' kalhatin chī'xcu' lā' ixka'lhī kalhatu' ixo'kxa'n. Lā' huanilh huan xapuxcu': "Jayi', capit scu'ja' na quimpū'uva chuhua'j". ²⁹ Lā' huan ixo'kxa' kalhtīlh: "Tū' ica'ncu'tun". Lā' ā'calistān lilakaputzalh ixpālacata a'nchī ixkalhtīni't ixtāta' lā' a'lh scuja. ³⁰ Lā' ā'calistān huan xatāta' laka'lh xastancu ixo'kxa' lā' chu a'cxīm huanilh. Lā' huā'mā' kalhtīlh: "Tzey, tāta', na'ica'n". Pero tū' a'lh. ³¹ Lā' ¿chichū puhua'nā'tit hui'xina'n? ¿Tichūyā o'kxa' tlahualh ixtapuhuan ixtāta'?

Lā' xlaca'n tahualh:

—Huan a'ntī pū'la chihuīna'lh.

Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Lā' quit iccāhuaniyāni' huā'mā'. Huan mātā'jīni'nīn impuestos lā' huan puscan xalanī'n nac cā'tejen, xlaca'n chō'la natatanū a'nīhā Dios māpa'ksīni'n. Lā' hui'xina'n tūlah cati-tanū'tit. ³² Chuntza' iccāhuaniyāni' como Juan huan Mā'kpaxīni' mīlh lā' cāmāsu'ni'ni' a'nchī maclacasqui'n nalatā'kchokoyā'tit lā' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit. Lā' huan mātā'jīni'nīn impuestos lā' huan puscan xalanī'n nac cā'tejen takalhlaka'ī'nī't. Lā' a'yuj laktzī'nī'ta'ntit a'nchīn takalhlaka'ī'lh xlaca'n, pero hui'xina'n tū' xtāpalīni'ta'ntit mīntapāstacna'ca'n lā' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan tū' tzey tasācua'nīn

Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19

³³ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cakaxpa'ttit huā' ā'lakatin a'ntū tā'mālacastuccan: Ixui' kalhatin ixtēcu' huan ka'tla' ti'ya't lā' cācha'nī mayāc a'ntū mātā' uvas na ixti'ya't. Lā' licorralhui'līlh chihuix ixti'ya't lā' cāxtlahualh ixpūchi'tni' lā' yāhualh lakatin torre a'ntū napūmaktaka'lha ixpū'uva.

Lā' ā'calistān cāmāscua'nīlh huan ti'ya't huan tasācua'nīn para natascuja i'tātna'. Lā' xla' a'lh tachoko makat. ³⁴ Lā' a'xni'ca' chilhtza' ixpūlani' uvas, cāmacā'lh ā'makapitzīn tasācua'nīn na ixpū'uva. Ta' a'lh tasqui'ni' huan tasācua'nīn cacāmaxqui'ca uvas a'ntū ixla' ixtēcu' huan ti'ya't. ³⁵ Lā' huan tasācua'nīn nac pū'uva tachi'palh huan a'ntīn ixta'a'nī't lā' lej tatuscūli kalhatin lā' tamaknīlh ā'kalhatin lā' talīta'lal chihuix ā'kalhatin. ³⁶ Lā' huan ixtēcu' ti'ya't cāmacā'mpā ā'makapitzīn tasācua'nīn lā' más līhuua' cāmacā'lh que pū'la. Lā' chu a'cxīm cātlahuani'ca.

³⁷ Lā' ā'xmān macā'lh māni' ixo'kxa'. Lā' puhualh: "Ka'lhī que na'a'cnīni'ni'can qui'o'kxa'".

³⁸ Lā' a'xni'ca' chā'lh nac pū'uva huan o'kxa', huan tasācua'nīn talāhuanilh ixa'cstucan': "U'tza' huan a'ntī nalītachoko ixlihuāk a'ntū ka'lhī ixtāta'. Camaknīuj lā' chuntza' quilaca'n nala huan pū'uva". ³⁹ Lā' chuntza' tachi'palh lā' tamāxtulh nac huan pū'uva lā' tamaknīlh.

⁴⁰ Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—A'xni'ca' na'a'nācha' ixtēcu' huan ti'ya't, ¿tuchū nacātlahuani' huan tamā'na a'ntīn tamaksācua'lh? ¿Chī puhua'nā'tit?

⁴¹ Lā' tahuanilh:

—Stu'ncua' nacāmakni. Lā' nacāmāsācua'nī huan pū'uva ā'makapitzin xtunc tasācua'nī'n. Lā' xla'ca'n a'xni'ca' natapu'xa huan uva, natamacamaxqui' a'ntū i'xla' nala huan ixtēcu'.

⁴² Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—¿Chā' tū' maktin lakapūtle'keni'ta'ntit na ixtachihuīn Dios ixpālacata ixO'kxa? Xla' hua'chi huan chihuix a'ntū litzo'kcani't lā' chuntza' huan:

Huan xakana'nī'n talakmakā'lh huan chihuix lā' māni' ū'tza' huanmā' chihuix a'ntū más tasqui'nī.

Chuntza' tlhualh huan Māpa'ksīni' lā' quina'n iclilē'cnīyāu.

⁴³ Lā' chuntza' iccāhuanīyāni' que a'ntū mila' ixuanī't a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, nacātamaklhtīyāni' lā' nacāmaxqui'can ā'makapitzin a'ntū natatlhāua ixtapuhūn Dios. ⁴⁴ Lā' a'ntūn tū' xa'nca tamāchekxī quintachihuīn, xla'ca'n hua'chi a'ntūn tapū'a'kchekxlal huan chihuix lā' chuntza' tatakāhuī'lh. Lā' a'ntūn tū' takalhlaka'ī' quintachihuīn, xla'ca'n hua'chi a'ntū cā'a'klhta'lal huan ka'tla' chihuix lā' cāka'nkxli lā' tanilh —hualh Jesús.

⁴⁵ Lā' a'xni'ca' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan fariseosnu' takaxmatli a'ntū tā'mālacastucli Jesús, tamāchekxīlh que Jesús ixcālīchihuīna'mā' māni' xla'ca'n. ⁴⁶ Lā' chuntza' titachi'pacu'tulh Jesús pero tajicua'ni'lh tachi'xcuhuī't como tachi'xcuhuī't tapuhualh palh Jesús ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.

22

A'ntū litalacastuca a'xni'ca' tapūchahuacan

¹ Lā' Jesús tzucupā cātā'chihuīna'n a'ntū tā'mālacastuccan lā' cāhuanilh:

² —A'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't, ū'tza' nala hua'chi a'xni'ca' kalhatin rey tlhualh huan cā'tani' a'xni'ca' tapūchualh ixo'kxa'. ³ Cāmacā'lh ixtasācua'nī'n lā' ta'a'lh cāmāta'sī huan a'ntū ixcākantāyāni't, pero xla'ca'n tū' ixta'a'ncu'tun. ⁴ Lā' cāmācā'mpā ā'makapitzin tasācua'nī'n lā' cāhuanilh: “Cacāhua'ni'tit huan a'ntū iccākantāyāni't palh cāxni'jtza' hui' huan tahuā'. Iccāmāknīlhta' lhuīhua' huācax lā' huan xako'ntin xaska'ta' huācax lā' iccāxtlahualīkō'lhta' para natapūchahuacan. Catamīlh huan qui'amīgos”. ⁵ Lā' huan a'ntū ixcākantāyāni't tū' cuenta tatlahualh. Kalhatin a'lh na ixā'tacuxtu lā' ā'kalhatin a'lh stā'nan. ⁶ Lā' ā'makapitzin cāchi'palh ixtasācua'nī'n huan rey. Tatu'cslī lā' tamaknīlh. ⁷ Lā' tuncan lej a'kchā'lh huan rey lā' cāmācā'lh huan tropa para nacāmāknī huan maknīni'nī'n lā' mūlhcuynīni'lh ixā'lacchicni'ca'n. ⁸ Lā' tuncan cāhuanilh ixtasācua'nī'n: “Ixlihuāk cāxni'jtza' hui' para natapūchahuā qui'o'kxa' pero tasu'yu que xla'ca'n a'ntū iccākantāyāni't tū' lacuan a'nchī maclacasqui'n para natamin. ⁹ Capintīt chuhua'j nac cā'tejen lā' cacākantāyā'tit ixlihuākca'n a'ntū nacāpāxtokā'tit. Catamīlh como natapūchahuā qui'o'kxa'”. ¹⁰ Huan tasācua'nī'n tataxtulh lā' ta'a'lh nac cā'tejen. Lā' ixlihuākca'n a'ntūn tapāxtokli tatakēstokli lā' huan a'ntū xatzey lā' a'ntūn tū' xatzey. Lā' chuntza' litatzumaca huan chīc.

¹¹ Lā' tuncan tanūlh huan rey lā' cālaktzī'lh huan a'ntūn tamīlh. Lā' laktzī'lh kalhatin chī'xcu' a'ntūn tū' ixlhakā'na'nī't hua'chi minī'ni' a'nlhā tapūchahuāmā'ca. ¹² Lā' huanilh: “Qui'amīgo, ¿a'chī' tanū'nī'ta' hua'čtā' lā' tū' lhakā'nī'ta' huan lu'xu' a'ntū minī'ni'?” Lā' xla' tuntu' huanilh; xmān ca'cs tāyalh. ¹³ Lā' tuncan huan rey cāhuanilh huan a'ntū ixtamaktāyāmā'na: “Camacachi'tit lā' catantūchī'tit lā' camāxtutit kēpun a'nlhā cā'pu'csua'. A'ntza' nacalhuan lā' nalāxca ixtatzan”.

¹⁴ Lā' Jesús huampā:

—Līlhūhua' a'ntū cāmāta'sīca lā' tū' lhuīhua' a'ntū cālacsacca.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan a'ntū ixmāta'jīni'ncan

Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26

¹⁵ Lā' tuncan huan fariseosnu' ta'a'lh lā' talacchihuīna'lh a'nchīn tzē ixtalē'ksa'nīni'lh Jesús ixpālacata a'ntū hualh. ¹⁶ Chuntza' cāmācā'lh makapitzin ixchī'xcuhuī'n lā' tatā'a'lh ixchī'xcuhuī'n Herodes a'ntū rey ixuanī't. Talaka'lh Jesús lā' tahuani'lh:

—Mākalhtō'kē'ni', icca'tzīyāuj palh hui'x hua'na' a'ntū stu'ncua' lā' nā xa'nca māsu'yu'ya' a'nchī Dios lacasqui'n. Hui'x tū' cātlahua'ni'ya' cuenta a'nchī talīchihuīna'nāni' tachi'xcuhuī't. Lā' chu a'cxtim cālaktzī'na' ixlihuākca'n tachi'xcuhuī't. ¹⁷ ¿Tuchū puhua'na' ixpālacata huan a'ntū māta'jīni' huan emperador romano? ¿Chā' tzey palh na'icmāpalayāuj o tū' tzey?

¹⁸ Lā' Jesús ixca'tzī que xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n tlhūa'pā'na'ntit lakatu' mīlacanca'n. Lā' ¿a'chī' quīlīlīlaktzī'ncu'tunāuj? ¹⁹ Caquilāmāsu'ni'uj huan tumīn a'ntū līmāpalacan a'ntū māta'jīni'ncan.

Lā' līmīni'ca lakatin denario a'ntū ixtumīnca'n. ²⁰ Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh huan tumīn, cālkalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixlacan tasu'yu nac huā'mā' tumīn lā' tichū ixtacuīni' tatzo'kni'?

²¹ Lā' takalhtīlh:

—Ixla' huan emperador.

Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Camacamaxqui'tit huan emperador a'ntü iخلا'lä' camacamaxqui'tit Dios a'ntü iخلا'.

²² Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, talē'cnīlh. Lā' tamakxteklī lä' ta'a'lh.

Kalhasqui'nica Jesús ixpālacata a'ntī natalakahuanchoko

Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40

²³ Lā' māni' huā'mā' chī'chini' makapitzīn saduceosnu' talakmill Jesús. Lā' huan saduceosnu' ixtahuan que tū' catilakahuanchokoca. Lā' ū'tza' talihuanilh chuntza':

²⁴ —Mākalhtō'kē'ni', huan Moisés māsu'yulh palh nanī kalhatin chī'xcu' a'ntīn tapūchahuānī'ttza' lä' palh tū' ka'lhī ixcaman, tasqui'nī que i'stancu natā'tapūchahua huan lakapūt. Lā' huan xapū'la o'kxa' a'ntī nalacatuncuī nala ixo'kxa' huan xapuxcu' a'ntī nīnī'ttza'. ²⁵ Ixa'nān na quilac'hpu'nanca'n kalhatojon litā'timīn. Lā' huan xapuxcu' tapūchahuāh lä' ā'calistān nīlh. Lā' como tū' ixka'lhī ixcaman, māchokoni'lh huan lakapūt huan i'stancu. ²⁶ Lā' nā xla' nīlh lä' tū' ixka'lhī ixcaman. Lā' chuntza' pātle'keni'lh ā'kalhatin xastancu lä' nā ā'kalhatin hasta ā'xmān xastancu. Lā' nā xla' nīlh lä' tū' ixka'lhī ixcaman. ²⁷ Lā' a'xni'ca' ixtanikō'nī'ttza' huan litā'timīn, ā'xmān nīlh huan puscāt. ²⁸ Lā' a'xni'ca' nalakahuanchokocan, ¿tichū iخلا' nala huan puscāt? Ixkalhatojonca'n ixtatā'tō'lanī't.

²⁹ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Huī'xina'n tā'kxokoni'ta'ntit mē'cstuca'n como tū' ca'tziyā'tit a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios lä' nīn tū' māchekxī'yā'tit chī huani't ixlīmāpa'ksīn. ³⁰ Lā' a'xni'ca' huan nīnī'n natalakahuanchoko, tū' catitapūchahuaca lä' nīn tū' catitamāstā'lh ixtzu'ma'janca'n para natatapūchahua. Xlaca'n natala huā'chi ixángeles Dios xala' nac a'kapūn. ³¹ ¿Chā tū' lakapūt'le'keni'ta'ntit a'ntü māni' Dios cāhuanini' ixpālacata huan a'ntī natalakahuanchoko? Chuntza' hualh: ³² “Quit ixDiosca'n Abraham lä' Isaac lä' Jacob”, hualh. U'tza' huanicu'tun que xlaca'n lakahuan a'yuj tanīlh makāntza' lä' Dios ū'tza' ixDiosca'n xalakahuan lä' tū' huan xanīnī'n.

³³ Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhū't takaxmatli huā'mā' tachihuīn, ixlīhuākca'n talē'cnīlh ixpālacata ixlīmāscā'tīn Jesús.

Huan līmāpa'ksīn a'ntü más tasqui'nī

Mr. 12.28-34; Lc. 10.27

³⁴ Lā' huan fariseosnu' tatakēxtimīlh a'xni'ca' takaxmatli a'nchī Jesús cāmāca'cslīlh huan saduceosnu'. ³⁵ Lā' kalhatin de xlaca'n xamākalhtō'kē'ni' huan ley ixuanī't. Lā' xla' ixca'tzicu'tun palh Jesús ixca'tzi huan ixley Moisés lä' kalhasqui'nīlh:

³⁶ —Mākalhtō'kē'ni', ¿tuchüyā līmāpa'ksīn más tasqui'nī de a'ntü māsu'yulh Moisés?

³⁷ Lā' Jesús huanīlh:

—“Capāxqui' huan Māpa'ksīni' a'ntī minDios con ixlīhuāk mi'a'clhcunuc lä' con ixlīhuāk mintapāstacna'”. ³⁸ U'tza' huā'mā' huan līmāpa'ksīn a'ntü līhua'ca' xaka'tla' lä' a'ntü más tasqui'nī. ³⁹ Lā' ā'lakatin casī chu a'cxitim a'nchī lej tasqui'nī lä' huan: “Capāxqui' ā'kalhatin chu a'cxitim mē'cstu pāxqui'ca'na'”. ⁴⁰ Ixtuca'n līmāpa'ksīn huā'chi ixlitzucuni' huan ixley Moisés lä' ixlīmāscā'tīnca'n huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makāntza'.

Kalhasqui'nīnī'ca ixpālacata i'xū'yāpapna' huan Cristo

Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44

⁴¹ Lā' huan fariseosnu' tūna'j ixta'a'n. ⁴² Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lipāstacā'tit Cristo a'ntī ka'lhīpā'na'ntit? ¿Tichū i'xū'yāpapna'?

Lā' tahuaniilh:

—Xla' i'xū'yātā'nat David.

⁴³ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī' David māpācuuīlh Māpa'ksīni' chu a'nchī māsu'ni'lh huan Espīritu Santo? David hualh:

⁴⁴ Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni': “Catahui'la' quimpāxtūcāna'j hasta a'xni'ca' na'iccātīlajakō' ixlīhuākca'n mintā'ca'tza'”.

⁴⁵ Lā' palh Cristo xmān i'xū'yātā'nat David ixuanī't, tū' ixmāpācuuīlh Māpa'ksīni'. Chuntza' līca'tziyāuj que Cristo nā ixMāpa'ksīni' ixuanī't —Jesús cāhuanilh.

⁴⁶ Lā' nīn tintī' tzē ixkalhtī lä' nīn lakatin tachihuīn. Lā' desde huā'mā' chī'chini' nīn tintī' tzē ixlīhuī'li kalhasqui'nīpala nīn tuntū'.

23

A'nchī ixtahuānī't huan fariseosnu' lä' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley

Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47

¹ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh i'sca'txtunu'nī'n lä' huan tachi'xcuhū't:

² —Huan mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan fariseosnu' taka'lhī talacasqui' para natahuan a'ntū huanicu'tun ixley Moisés. ³ Lā' chuntza' tasqui'nī natlahua'yā'tit a'ntūn tahuan lā' nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit. Lā' hui'xina'n, tū' catitlahua'tit a'nchī xlaca'n tatlahua como tahuan catihuā lā' xtunc tatlahua. ⁴ Xlaca'n hua'chi a'ntīn tacāxtlahualh huan tacu'ca'. Lej tzinca huan tacu'ca' lā' tinti' tze natāyani'. Lā' xlaca'n nīn tū' tacāxtlahuacu'tun para que tze nacu'ca'can. ⁵ Talacasqui'n que tachi'xcuhui't natakaltzī'n ixlihuāk a'ntūn tatlahua. Cātankāmā'ca'cani't lā' cāpekxtūmāca'cani't lakpēka'tla'n cintaj a'nlhā tatzō'knī't macsti'na'j ixtachihuīn Dios. Lā' nā lihua'ca' lhmā'n taka'lhī ixquini' na ixtampān ixlu'xu'ca'n que ā'makapitzīn. ⁶ Talacasqui'n cacā'a'cnīni'ni'ca xlaca'n a'nlhā tlahuamā'ca cā'tani'. Lā' na ixlitokpānca'n israelitas, xlaca'n taputza pūtahuī'lhni' a'ntū quillhpū'layāna'n. ⁷ Lā' talacasqui'n que nacātā'chihuīna'n can lā' nacā'a'cnīni'ni'can nac cā'tejen lā' nacāmāpācuhuīcan mākalhtō'kē'ni'nī'n.

⁸ Lā' hui'xina'n tū' maclacasqui'nā'tit que nacāmāpācuhuīyāni' mākalhtō'kē'ni'nī'n como chu a'cxīm milihuāka'n lā' litā'timīn lanī'ta'ntit lā' xmān kalhatin miMākalhtō'kē'ni'ca'n lā' ū'tza' māni' Cristo. ⁹ Lā' huā'tzā' nac cā'ti'ya'tna', tū' catihua'ni'tit mintā'chi'xcu': "Quintāta", como xmān kalhatin minTāta'ca'n lā' ū'tza' māni' a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn. ¹⁰ Lā' tū' catimakxtektit nacāmāpācuhuīyāni' māpa'ksīni'nī'n, como xmān Cristo ixli'a'cstu miMāpa'ksīni'ca'n. ¹¹ Lā' huan a'ntū na'a'kapalhā a'nchī xla' tasqui'nī na milaclhpū'na'nca'n, maclacasqui'n nala hua'chi tasācua'. ¹² Chuxatī a'ntū ixa'cstu putza a'nchī lej tasqui'nī, xla' namāmāxani'can. Lā' huan a'ntūn tū' ka'tla'jca'tzī', ū'tza' na'a'cnīni'ni'can.

¹³ Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' hui'xina'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. jHui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hua'chilh mālacchōnī'ta'ntit huan mākalhcha a'nlhā lactanūcan a'nlhā Dios cāmāpa'ksikō' tachi'xcuhui't. Lā' hui'xina'n tū' tanū'yā'tit nīn tū' cāmakxtekā'tit natatanū ā'makapitzīn.

¹⁴ Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' hui'xina'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. jHui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n a'kxokomaklhtūyā'tit ixchicca'n huan lakapūtnu' lā' ā'calistān lej xlit kalhtō'ka'yā'tit a'nlhā tze cātālaktzī'nāni' lā' chuntza' lī'a'kxokonū'nā'tit. U'tza' nacātalīcastigarlīyāni' lej palha'.

¹⁵ Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' hui'xina'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. jHui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n tlahua'yā'tit chuxatū para namākalhlaka'tī'ni'yā'tit ā'kalhatin milimāscā'tīnca'n. Lā' nā pinā'tit tintacut mar lā' nac xtunc tī'ya't. Lā' a'xni'ca' nakalhlaka'tī, hui'xina'n namātlahuī'yā'tit ā'chulā' a'ntūn tū' tzey que hui'xina'n.

¹⁶ Nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'ntū hua'chi lakatzī'nī'n lā' cāhuaniIpincū'tunā'tit ā'makapitzīn. Hua'nā'tit: "Palh catihuā natlahua ixpromesa ixpālacata huan xaka'tla' litokpān, tuntū' catipātle'keni'lh a'yuj tū' tlōkentaxtū. Lā' palh natlahua ixpromesa ixpālacata huan ixoro huan litokpān, xla' nasātlahua para natlōkentaxtū". ¹⁷ Lej laxcumpi hui'xina'n lā' tū' māchekxī'yā'tit. Lihua'ca' tasqui'nī huan litokpān. U'tza' ixpālacata līsicua'lanālanī't huan oro. Chuntza' maclacasqui'n que nasātlōkentaxtū huan promesa a'ntūn tlahualh ixpālacata huan xaka'tla' litokpān. ¹⁸ Lā' nā hua'nā'tit: "Palh catihuā natlahua ixpromesa ixpālacata huan pūmacamāstā'n, tuntū' catipātle'keni'lh a'yuj tū' tlōkentaxtū. Lā' palh natlahua ixpromesa ixpālacata huan lē'ksajuī'n a'ntū huī' nac pūmacamāstā'n, xla' nasātlahua para natlōkentaxtū". ¹⁹ Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit. Lihua'ca' tasqui'nī huan pūmacamāstā'n. U'tza' ixpālacata līsicua'lanālanī't huan lē'ksajuī'n a'ntū huī' a'ntza'. ²⁰ Chuntza' huan a'ntū natlahua ixpromesa ixpālacata huan pūmacamāstā'n nā natlahua ixpālacata ixlihuāk huan lē'ksajuī'n a'ntū huī' nac pūmacamāstā'n lā' tasqui'nī que nasātlōkentaxtū. ²¹ Kalhatin a'ntū nahuan que stu'nca' ixpromesa como hualh ixpālacata huan litokpān, xla' tū' xmān līchihuīna'n huan litokpān. Nā līchihuīna'n Dios a'ntū huī' nac huan litokpān. ²² Lā' nā kalhatin a'ntū nahuan huan ixpromesa ixpālacata huan a'kapūn, xla' tū' xmān līchihuīna'n huan a'kapūn. Nā līchihuīna'n ixpūtahuī'lh Dios a'nlhā māpa'ksīni'nī'n lā' nā ixpālacata Dios a'ntūn tahi'la huan nac pūtahuī'lhni'.

²³ Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' hui'xina'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. jHui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n cuenta tlahua'yā'tit lā' macamaxquī'yā'tit Dios macsti'na'j milihua'tca'n hua'chi ā'lhmūhuēn lā' anīs lā' cominos. Lā' chuntza' tasqui'nī. Lā' tū' cuenta tlahua'yā'tit huan ixlimāscā'tin huan ley lā' ū'tza' lihua'ca' tasqui'nī. Lā' huan ley māsu'yu que līlācatejtin nalatā'kchokoyā'tit, lā' tū' na'a'kxokonū'nā'tit. Nā huan ley māsu'yu que nacālakalhu'mā'nā'tit ā'makapitzīn. Lā' tasqui'nī que tachi'xcuhui't tze natakahlaka'tī a'ntū hua'nā'tit hui'xina'n. Lā' tasqui'nī namāstā'yā'tit huan macsti'na'j lihua't lā' nā maclacasqui'n natlōkentaxtūyā'tit huan līmāscā'tin a'ntū tasqui'nī. ²⁴ Hui'xina'n hua'chi lakatzī'nī'n a'ntū cālē'ncu'tun ā'makapitzīn. Hua'chilh mācutuyā'tit de na milihua'tca'n huan tī'na'j kosnu' lā' tū' cuenta tlahua'yā'tit huan ka'tla' xumpepe.

²⁵ 'Nalapakutzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n hua'chi a'ntū xminā makche'kē' huan vaso lā' pulātu. Tasu'yu palh tzeyā chi'xcuhui'n hui'xina'n pero ko'hua'ju'a' mintapāstacna'ca'n. Hui'xina'n tampi'lhlini'nā'tit lā' ka'lhāna'nā'tit. ²⁶ Hui'xina'n fariseosnu' lakatzī'nī'n, pū'la napūche'kē'yā'tit huan pulātu lā' chuntza' nā namakche'kē'yā'tit ixmacni'. Lā' palh tzey mintapāstacna'ca'n, natusu'yu palh tzeyā chi'xcuhui'n hui'xina'n.

²⁷ 'Nalapakutzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' nā hui'xina'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n hua'chi taponkni' a'ntū cālīmanīcani't kaxtaj. Lej smu'yonko' lā' tzēhuanī't tatusu'yu lā' na ixchakānca'n huāk ixlucutca'n nīnī'n lā' a'ntū ko'hua'ju'a'. ²⁸ Nā hui'xina'n chu a'cxitim. Na ixlacapūnca'n tachi'xcuhui't tasu'yu'yā'tit palh tzey hui'xina'n a'yuj ko'hua'ju'a' mintapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' hui'xina'n pō'ktu a'kxokonu'nā'tit.

²⁹ 'Nalapakutzayā'tit hui'xina'n fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n cācāxtlahua'yā'tit ixa'cchicca'n huan a'cta'sana'nī'n lā' cācāxtlahua'yā'tit ixtaponkni'ca'n huan nīnī'n a'ntūn tzeyā chi'xcuhui'n ixtahuani't. ³⁰ Lā' hua'nā'tit: "Palh quina'n xa'ictahui'lauj cahuā a'xni'ca' ixtahui'lāna' quixū'yāpapa'ca'n, quina'n tū' xa'iccāmaktāyauj a'xni'ca' tamaknīlh huan a'cta'sana'nī'n". ³¹ Lā' chuntza' māni' hui'xina'n hua'nā'tit palh hui'xina'n ixtā'natna'ca'n huan a'ntūn tamaknīlh huan a'cta'sana'nī'n. ³² Catlahua'tit huā'mā' a'ntū xlaca'n talītzuculh lā' tūlah tatlahuakō'lh, como tasu'yu que ū'tza' a'ntū hui'xina'n tlahuacu'tunā'tit.

³³ 'Hui'xina'n hua'chi lūhua' a'ntū lej tzēhuanī't tasu'yu lā' ka'lhī līlalnīn. ¿Chichū nalīpūtaxtuyā'tit de huan pūpātīn? ³⁴ Chuntza' iccāmacamini'yāni' huan a'cta'sana'nī'n lā' chi'xcuhui'n a'ntū lej taca'tzī lā' mākalhtō'kē'ni'nī'n. Makapitzīn nacāmakni'yā'tit lā' nacāxtokohua'ca'yā'tit. Lā' ā'makapitzīn nacākēsno'kā'tit na mīlītokpānca'n lā' nacāmacaputzayā'tit pūtunu' cā'lacchicni'. ³⁵ Lā' nalī'pinā'tit cuenta ixpālacata xlaca'n. Nā hui'xina'n ca'tziyā'tit que Abel tū' tlahualh talac'ē'i' lā' xla' maknīcani't. Lā' ca'tziyā'tit a'nchī maknīcani't huan Zacarías a'ntū ixo'kxa' huan Berequías ixuanī't. Maknīcani't ixpu'nan huan lītōkpān lā' na ixlacapūn huan pūmacamāstā'n. Lā' hui'xina'n nalī'pinā'tit cuenta ixpālacata ixlīhuākca'n xatzey chi'xcuhui'n a'ntū cāmaknīca desde a'xni'ca' maknīcani't huan Abel hasta a'xni'ca' maknīcani't huan Zacarías. Nalī'pinā'tit cuenta como hui'xina'n tlahua'yā'tit hua'chi tatlahualh xlaca'n a'ntūn tamaknīlh. ³⁶ Stū'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n a'ntū hui'lā'na'tit chuhua'j nalī'pinā'tit cuenta ixpālacata ixlīhuākca'n xlaca'n a'ntū cāmaknīcani't —hualh Jesús.

Jesús calhualh ixpālacata xalanī'n nac Jerusalén

Lc. 13.34-35

³⁷ Lā' Jesús cāhuanipā:

—¡Xānti la'yā'tit hui'xina'n xalanī'n nac Jerusalén! Hui'xina'n cāmakni'yā'tit huan a'cta'sana'nī'n lā' cāmūta'la'yā'tit huan ixlacscujni'nī'n Dios a'ntū cāmacamini'yāni'. Maklhūhua' xa'iccāmākēstokuc'tunāni' para na'iccāmaktaka'lhāni' hua'chi lakatin caxli cā'a'ktlapa con ixpeken i'tscamanīn. Lā' hui'xina'n tū' lacasqui'ntit. ³⁸ Stū'ncua' nacā'a'kxtekyāhuacan mīnchicca'n lā' ca'cs natatāyana'n. ³⁹ Lā' nā iccāhuaniyāni' que tū' naquilālaktzī'mpalayāuj hasta a'xni'ca' tū' namīn huan chī'chīni' a'xni'ca' nahua'nā'tit: "Sīcua'lanālanī't huan a'ntū min por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni' Dios" —hualh Jesús.

24

Jesús hualh que namālakanīcan huan xaka'tla' lītōkpān

Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6

¹ Lā' Jesús taxtulh de nac huan lītōkpān. Lā' ixa'mā' ā'lacatin a'xni'ca' talaktapajtzūlh i'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n tatzuculh tahuani que cuenta ixtlahualh a'nchī ixyāhuacanī't huan lītōkpān. ² Lā' Jesús cāhuanīc:

—Calaktzī'ntit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū i'xla' huan lītōkpān. Stū'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' catitachokolh nīn lakatin chihuix nac taxaka. Ixlīhuākca'n natapa'nckō' lā' huan taxaka nalacā.

A'nchī nalīca'tzīcan palh palaj nasputa huan quilhtamacuj

Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24; 17.22-24

³ Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n ta'alh nac o'kspū'n a'nīlhā huanican Olivos. Lā' a'xni'ca' Jesús ixui'lacha', talaka'lh i'sca'txtunu'nī'n lā' tzē'k tahuanih:

—Quina'n iclacasqui'nāuj naquilāhuaniyāuj lhānīn napātī'ke huā' tamā'na. ¿Chichū na'iclīca'tziyāuj palh hui'x palaj nata'mpala'ya' lā' nasputa huan quilhtamacuj?

⁴ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Catamaktaka'lhtit para que tinti' nacā'a'kxokoyāni'. ⁵ Lhūhua' chi'xcuhui'n natahuan palh taka'lhi quillmāpa'ksin. Lā' chā'tunu' natahuan: “Quit huan Cristo a'nti Dios lacsacui'lilh”, lā' chuntza' lilhūhua' nacā'a'kxokocan. ⁶ Nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nān pajtzu a'nlhā tlahuamā'ca guerra lā' nacātamāca'tziniyāni' a'nchīn tlahuamā'ca guerra makat. Tū' catijicua'ntit; chuntza' ka'lhi napātle'ke. Lā' tuna'j cati'a'ksputli. ⁷ Lā' kalhatin gobierno natā'kaqui' contra a'lakatin lā' lakatin país natlahua guerra contra a'lakatin. Na'nān tatzin'ncsta lā' ta'jatāt lā' natachiqui ti'ya't. Lā' nā lakachu nala nac cā'quiltamacuj. ⁸ Lā' ixlihuāk huā'mā' xmān ixlitzucuni' a'nchī napātini'ncan.

⁹ Lā' nacātamacamaxqui'yāni' para nacātamāpātiniyāni'. Lā' nacātamakniyāni' lā' ixlihuākca'n tachi'xcuhui't chuxalhā nac quiltamacuj nacāta'ca'tzalaktzi'nāni' lā' xmān por quimpālacata. ¹⁰ Lā' a'xni'ca' namin huanmā' quiltamacuj, lhūhua' natataxtutāya na ixtej Dios lā' natalāca'tzalaktzi'n lā' natalāmacamāstā'. ¹¹ Lā' natala lhūhua' a'cta'sana'nī'n a'nti nata'a'kxokonun'. Natahuan palh tachiuhūna' xpālacata Dios lā' nata'a'kxoko lhūhua' tachi'xcuhui't. ¹² Lā' huan tūn tū' tzey na'a'kahuan chuxalhā lā' hu'tza' tū'tza' natalālipāxqui' lhūhua' tachi'xcuhui't. ¹³ Lā' huan a'ntin tū' catitaxtutāyall na ixtej Dios lā' chuntza' natatachoko hasta a'xni'ca' na'a'ksputa, xla'ca'n nacāmapūtāxtūcan. ¹⁴ Lā' huan xatzey tachiuhūn xpālacata a'nchī nala a'nlhā Dios namāpa'ksini'n, ū'tza' huā'mā' nalī'a'cta'sana'ncan chuxalhā nac cā'quiltamacuj para que ixlihuākca'n xalanī'n nac cā'quiltamacuj natamāchekxi. Lā' ā'calistān a'xni'ca' na'a'ksputa.

¹⁵ Huan a'cta'sana' Daniel tzo'kli xpālacata catūhuā a'ntū hua'chi jalhmanini'n lā' tū' tzey lilacan. Lā' nac lugar a'nlhā ixsicua'lanālicani't, a'ntza' nalaktzi'nātit huanmā' catūhuā a'nchī tayāna'. Quit a'ntū ictzo'kmā' huā'mā', quit iccāhuaniyāni' hui'xina' a'nti lakapūtē'kepā'na'ntit que cuenta catlahua'tit. ¹⁶ A'xni'ca' nalaktzi'nātit huanmā', a'xni'ca' maclacasqui'n que natatzā'la hasta nac o'kspūn xla'ca'n a'ntin tahuilāna' nac estado de Judea. ¹⁷ Lā' huā'mā' chi'chini' a'xni'ca' natayuja a'ntin tahuilāna' na ixa'kstīn ixchicca'n, tū' catatanūlh huan nac chic para natamaxtu ixmaclacasqui'ca'n. ¹⁸ Lā' huan a'ntin tascujmā'na nac cā'tacuxtu, tū' catataspi'tli para na ixchicca'n para natataya ixtakēnu'ca'n. ¹⁹ Xānti tala huan puscan huanmā'na chi'chini' palh tacamalanī't o' palh tamātzī'qui'nincus. ²⁰ Casqui'ni'tit Dios que tū' tasqui'nī natzā'la'yā'tit a'xni'ca' lonknu'n lā' nīn huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. ²¹ Lā' lej napātini'ncan a'xni'ca' nala huā'mā'. Desde a'xni'ca' tzuculh huan quiltamacuj, tū' maktin pātini'ncani't a'nchī napātini'ncan huanmā' chi'chini'. Lā' tū' maktin catilalh ixtā'chuntza' ā'calistān. ²² Lā' palh Dios tū' ixmāti'na'jilh huanmā' tiempo, tū' ixtapūtāxtulh nīn tinti'. Dios namāti'na'jī como lej cālakalhu'man xla'ca' a'nti cālacsacni't.

²³ Lā' a'xni'ca' namin huanmā' lipātīn lā' palh catūhuā iccāhuanini': “Chā calā'ktzi'ntit. A' hui' huan Cristo a'nti Dios lacsacui'lilh”, tū' cakalhaka'itit. Lā' palh catūhuā iccāhuanini': “Chā calā'ktzi'ntit. A'j hui' xla'”, tū' cakalhaka'itit. ²⁴ Natamin lhūhua' a'kxokonunī'n lā' makapitzīn natahuan que māni' xla'ca'n Cristo. Lā' ā'makapitzīn natahuan que māni' xla'ca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' xla'ca'n nā natatlahua lē'cnīn como nata'a'kxokocutun māni' huan xla'ca'n a'ntin Dios cālacsacli. Tūlalh catita a'kxokolh a'ntin Dios cālacsacli, pero nacā'a'kxokocan ā'makapitzīn. ²⁵ Iccāhuanini'tza' huā'mā' para que tū' nacāta'a'kxokoyāni'. ²⁶ Chuntza' palh nacāhuaniyāni': “Calā'ktzi'ntit. A'ntza' hui' Cristo nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't”, tū' capintit. Lā' palh nacāhuaniyāni': “Calā'ktzi'ntit. A'tzā' hui' nac huan cuarto”, tū' cakalhaka'itit. ²⁷ A'xni'ca' quit na'icmimpala, nala hua'chi huan makti'pni' a'ntū māxkakēkō' huan nac a'kapūn desde a'nlhā tā'extu hasta a'nlhān tā'cnū huan chi'chini'. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. ²⁸ Chuxalhā naca'tzican a'xni'ca' na'icmin hua'chi huan chū'ni' taca'tzi' a'nlhā mā' catūhuā a'ntū nīni't —hualh Jesús.

A'nchī namin huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n

Mr. 13.24-37; Lc. 21.25-33; 17.26-30, 34-36

²⁹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' xmān capātle'kekō'lh huā'mā' lipātīn, huan chi'chini' lā' huan mālhcuyū' tū' cati-tamāxkakēni'lh. Lā' huan sta'cu nataminācha' de nac a'kapūn lā' māni' huan a'kapūn natachiqui. ³⁰ Lā' nalaktzi'ncan nac a'kapūn lakatin señāl a'ntū quila' quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Lā' xalanī'n ixlihuākca'n huā' cā'lacchicini' huā'tzā' nac cā'quiltamacuj, xla'ca'n natacalhuan. Lā' naquintalaktzi'n quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n a'nchī na'ictaxtu de nac a'kapūn lā' na'icpūmin huan poklhnu'. Lej na'icka'lhi limāpa'ksin lā' lej tzēhuanī't na'icxkaka. ³¹ Lā' a'xni'ca' lej namacasā'nān huan liskoli', na'iccāmacamin qui'āngeles lā' natamākēstoka huan a'ntin cālacsacani't. Natamin a'nti cālacsacani't xalanī'n chuxalhā nac cā'quiltamacuj.

³² Camaksca'ttit catūhuā de huan xaqui'huī' higo: A'xni'ca' tza'la'nka' ixpeken lā' tzu-cumā'na tapu'n xachi'tin, hui'xina'n ca'tziyā'tit que tapajtzumā'tza' a'xni'ca' lej naxu'nu. ³³ Lā' chuntza' a'xni'ca' napātle'ke ixlihuāk huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni', naca'tziyā'tit palh

tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj. Tapajtzūmā'tza' hua'chi a'xni'ca' kalhatin a'nti ka'lhimā'ca lā' yātza' na ixlacapūn mākalhcha. ³⁴Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Xlaca'n a'ntūn tahuilāna'cus tū' catitanikō'lh hasta a'xni'ca' tū' napātle'ke ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuanini'. ³⁵Nasputa huan a'kapūn lā' nasputa huan ti'ya't pero tū' maktin catisputli quintachihuīn; natlōkextaxtūkō'can.

³⁶'Nin tinti' ca'tzi lhānīn namin hua'mā' chī'chini' lā' huā'mā' hora; nīn huan ángeles xalanī'n nac a'kapūn tū' taca'tzi. Lā' nā ixO'kxa' Dios tū' ca'tzi. Xmān Dios xaTāta' ca'tzi lhānīn mero napātle'ke.

³⁷Lā' chu a'nchī pātle'kelh a'xni'ca' ixui' Noé, nā chuntza' napātle'ke a'xni'ca' namin huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. ³⁸A'xni'ca' tūna'j ixmīn huan lakuat de xcān, huan tachi'xcu'huī't ixtahuā'yamā'na lā' ixtako'tnūmā'na. Lā' ixtatapūchahua lā' ixtamāstā' ixtzu'ma'janca'n para natatapūchahua hasta a'xni'ca' Noé tanūlh huan nac barco. Tū' ixtapuhuan palh namin lakuat, ³⁹lā' tū' cuenta tatlahualh hasta a'xni'ca' milh huan xcān lā' cālē'nkō'lh. Chuntza' nala a'xni'ca' namin huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. ⁴⁰A'xni'ca' namin huanmā' chī'chini', palh talamā'na kalhatu' chī'xcu'huī'n nac cā'tacuxtu, nalē'ncan kalhatin lā' namāchokocan kalhatin. ⁴¹Lā' palh tatanūma' kalhatu' pusan a'ntīn tasquitimā'na, nalē'ncan kalhatin lā' namāchokocan ā'kalhatin.

⁴²'Skalalh cala'tit como tū' ca'tziyā'tit lhānīn namin miMāpa'ksini'ca'n. ⁴³Lā' caca'tzītīt huā'mā': Palh ixtēcu' huan chic ixca'tzilh cahuā tuyā hora cā'tzi'sa nachā'n huan ka'lhāna', ixka'lhīlh lā' tū' i'lhatalh lā' tū' ixmakxtekli natanū naka'lhāna'na na ixchic. ⁴⁴Nā chuntza' hui'xina'n cāxni'j catahui'la'tit como namin huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n a'xni'ca' tū' puhua'nā'tit —hualh Jesús.

Jesús māsuyulh ixpālacata a'nchī huani't huan xatzey tasācua'

Lc. 12.41-48

⁴⁵Lā' Jesús cāhuanipā:

—¿Chī huani't huan xatzey tasācua' a'ntī xa'nca māchekxī? Xla' ū'tza' a'ntū huan patrōn nalimāmacū' huan chic para nacāmāhuī' ixtā'tasācua'ni'n a'xni'ca' maclacasquī'n. ⁴⁶Nalīpāxuhua huan tasācua' palh tlōkextaxtūmā' ixlīlōt a'xni'ca' nataspi'ta ixpathrōn. ⁴⁷Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Huan patrōn nalimāmacū' huā'mā' tasācua' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī. ⁴⁸Lā' palh tū' tzey huā'mā' tasācua', xla' napuhuan que natakoxī huan ixpathrōn. ⁴⁹Lā' chuntza' natzucu cālacuā ā'makapitzīn tasācua'ni'n lā' natā'huā'yan lā' nacātā'ko'ta huan ka'chīni'n. ⁵⁰Lā' chu līmaktin nataspi'ta huan patrōn. Namin lakatin chī'chini' a'xni'ca' huan tū' tzeyā tasācua' tū' ca'tzi lā' tū' ka'lhimā'. ⁵¹Lā' huan patrōn lej palha' nacastigarli huan tasācua' lā' namāpātīni' hua'chi natapātīni'n xlaca'n a'ntī lihua tahuhan palh takalhlaka'tī. Lā' xla' nacalhuan lā' nalāxca ixtatzan —hualh Jesús.

25

Jesús māsuyulh ixpālacata huan kalhacāuj tzu'ma'jan

¹Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' na'icmimpala a'xni'ca' Dios natzucu namāpa'ksikō' ixlīhuāk nac huā'mā' cā'ti'ya'tna'. Lā' nala hua'chi a'xni'ca' kalhacāuj tzu'ma'jan ixta'a'mā'na a'nlhā natapūchahuacan. Ixtalē'mā'na ixpūmaksokca'n lā' ta'alh taka'lhī huan squi'nīni'. ²Lā' kalhaquitzis lakskalalh ixtahuani't lā' ā'kalhaquitzis tū'. ³Huan a'ntūn tū' lakskalalh xmān talē'lh ixpūmaksokca'n lā' tū' tapāstacli natalē'n macsti'na'j gas para natamojō na ixpūmaksokca'n. ⁴Lā' huan a'ntū lakskalalh, xlaca'n talē'lh ixpūmaksokca'n lā' nā talē'lh ā'macsti'na'j gas. ⁵Lā' como takoxīlh huan squi'nīni', ixlīhuākca'n ixtalalalhtatahuī'lāna' lā' ā'calistān talhtatalh. ⁶Lā' hua'chi i'tāt tzi'sa takaxmatli a'nchī kalhatin ta'salh lā' hualh: "jīmimā' huan squi'nīni'; capintit pāxtokā'tit!" ⁷Lā' ixlīhuākca'n huan tzu'ma'jan talakahualh. Tatā'kaquī'lh lā' tacāxtlahualh ixpūmaksokca'n. ⁸Lā' tuncan huan kalhaquitzis a'ntūn tū' talīmīlh gas tahuani'lh huan ā'kalhaquitzis: "Caquilāmāxquī'uj macsti'na'j mingasca'n como tamixmā'na huā' quīpūmaksokca'n". ⁹Lā' huan a'ntū lakskalalh takalhtīl: "O tū', como chuntza' tū' cati'a'cchā'lh para quina'n nīn para hui'xina'n. Mejor capintit tamāhua'yā'tit a'nlhā stā'can". ¹⁰Lā' lihuan huan kalhaquitzis ixta'a'mā'na tatamāhua huan gas, chilh huan squi'nīni'. Lā' huan tzu'ma'jan a'ntū cāxni'j ixtahuī'lāna' tatā'tanūlh huan squi'nīni' nac chic lā' mālacchahuaca huan mākalhcha. ¹¹Lā' ā'calistān tachā'lh huan ā'kalhaquitzis tzu'ma'jan lā' tahuah: "Māpa'ksini', caquilāmālaquī'ni'uj". ¹²Lā' xla' cākalhtīl: "Quit tū' iccālakapasāni'".

¹³Lā' Jesús cāhuanīl:

—Skalalh catahui'la'tit como tū' ca'tziyā'tit tuyā hora nīn tuyā chī'chini' na'icmimpala quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n.

Jesús māsuyulh ixpālacata kalhatu'tun tasācua' lā' huan tumīn

¹⁴Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lá' a'nchí huaní't a'nlhá Dios nacāmāpa'ksikō' huan tachi'xcuui't, ū'tza' hua'chi kalhatin chí'xcu' a'nti'ixa'mā' ā'lacatin. Lá' cāmāta'silh ixtasācu'a'nī'n lá' cāmacamaxqu'i'lh ixtumīnca'n.

¹⁵ 'Chu a'nchí ixliskalalha'c'n chā'tunu', chuntza' maxqu'i'ca. Lakaquitzis mil maxqu'i'ca kalhatin lá' lakatu' mil maxqu'i'ca ā'kalhatin lá' lakatin mil huan ā'kalhatin. Lá' tuncan a'lh makat. ¹⁶ Huan tasācu'a' a'nti'ixmaxqu'i'cani't huan lakaquitzis mil, xla' ixtamāhuana'mā' lá' i'tstā'nāmā' lá' chuntza' tlajalh ā'lakaquitzis mil huampala. ¹⁷ Lá' huan a'nti' makhlti'ni'lh lakatu' mil, nā chu a'cxtim tlajalh ā'lakatu' mil. ¹⁸ Lá' huan a'nti' makhlti'ni'lh lakatin mil, xla' a'lh lá' ponknu'lh lá' mātē'kli ixtumīn huan ixpatrón.

¹⁹ 'Lá' makān takoxilh huan patrón. Lá' a'xni'ca' taspī'tli, ixtlahuacu'tun ixcuenta. ²⁰ Pū'la lakmilh huan a'nti'ixmakhlti'ni't lakaquitzis mil lá' nā macamaxqu'i'lh ixpatrón huan ā'lakaquitzis mil a'ntū ixtlajani't. Lá' huanilh: “Quimpatrón, hui'x quimaxqui' lakaquitzis mil lá' ā' iclimimpala ā'lakaquitzis mil a'ntū ixtlajani't”. ²¹ Lá' huan patrón huanilh: “Tzey. Lej tzeyā tasācu'a' hui'x. Xa'nca tlahua' milītlot. Lá' como xa'nca scujti con huā'mā' tumīn, chuhua'j nalitō'ca'ya' lá' ā'chulā' na'icmaxqu'i'yāni'. Cata't lá' naquintā'pāxuhua'ya'”.

²² 'Lá' ā'calistān lakmilh huan tasācu'a' a'nti'ixmakhlti'ni't lakatu' mil lá' huanilh: “Quimpatrón, hui'x quimaxqui' lakatu' mil lá' ā' iclimimpala ā'lakatu' mil a'ntū ixtlajani't”. ²³ Lá' huan patrón huanilh: “Tzey. Lej tzeyā tasācu'a' hui'x. Xa'nca tlahua' milītlot. Lá' como xa'nca scujti con huā'mā' tumīn, chuhua'j nalitō'ca'ya' lá' ā'chulā' na'icmaxqu'i'yāni'. Cata't lá' naquintā'pāxuhua'ya'”.

²⁴ 'Lá' ā'calistān lakmilh huan tasācu'a' a'nti'ixmakhlti'ni't lakatin mil. Lá' xla' huanilh ixpatrón: “Quimpatrón, xa'iccat'zi palh hui'x ca'tzanca'tzīn. Hui'x i'ya' a'nlhá tū' cha'nti lá' nacā'ya a'nlhá tū' xua'ya'ma'ka”. ²⁵ U'tza' iclijicua'ni'ni' lá' quit ipconknu'lh nac ti'ya't lá' icmā'cnūlh mintumīn. Lá' ā' iclimin a'ntū mila'ixuanī't”. ²⁶ Lá' huan patrón kalhtil: “Tū' tzey hui'x. Lej lhquiti' tasācu'a' hui'x. Hui'x puhua'na' palh quit ic't' a'nlhá tū' iccha'nli lá' iccā' a'nlhá tū' icxua'ya'maka'n”. ²⁷ Como chuntza' puhua'na', ixmā'nu' quintumīn nac banco lá' a'xni'ca' xa'ictaspī'tli xa'icmakhlti'ni'lh quintumīn lá' huan xaska'ta”. ²⁸ Lá' cāhuanilh huan a'nti'ixtayāna'ncha': “Camakhltitit huan lakatin mil a'ntū ka'lhī lá' camaxqu'i'tit huan a'nti'ka'lhī lakacauj mil”.

²⁹ Lá' Jesús cāhuanipā:

—A'chulā' namaxqu'i'can huan a'nti'ka'lhī lá' na'a'katāxtūni'. Lá' huan a'ntin tū' ka'lhī, namakhltican huan macsti'na'j a'ntū ixka'lhī. ³⁰ Lá' huā'mā' tasācu'a' a'ntin tū' tzey, cata-macaxtutit a'nlhá cā'pucua'. A'ntza' nacalhuan lá' nalā'xca ixtatzan.

Huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n nacālacāxtlahua ixlīhuākca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj

³¹ Lá' Jesús huampā:

—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Lá' a'xni'ca' na'ictanū quilī'Rey, qui'ángeles naquintālitamacxti'li'. Lá' quit na'ictahu'i'la na quimpūtahu'i'lh a'nlhá na'iclacāxtlahua lá' na'icmāpa'ksīni'n. ³² Lá' tachi'xcuui't xalanī'n chuxalhā nac cā'quilhtamacuj natatakēxtimī na quilacapūn. Lá' quit na'iccāmā'kapitzi hua'chi huan pastor cāmā'kapitzi huan borregos lá' huan chivos. ³³ Lá' na'iccāhu'i'li huan borregos na quimpāxtūcāna'j lá' na'iccāhu'i'li huan chivos na quimpāxtūxuc. ³⁴ Lá' quit huan Rey na'iccāhuani huan a'ntin tahu'i'lāna' na quimpāxtūcāna'j: “Cata'ntit hui'xina'n. QuinTāta' Dios cāsica'lanālīni'ta'ni'. Camakhltitit huan lihāpa'ksīn a'ntū mila'ca'n nala. Cāxtlahuacani't para hui'xina'n desde a'xni'ca' Dios tlalhah huan quilhtamacuj. ³⁵ Dios cāsica'lanālīni'ta'ni' como hui'xina'n quilāmāhu'i'uj a'xni'ca' quit xa'ictzi'nca. Lá' hui'xina'n quilāta'hua'uj mixcāncā'n a'xni'ca' quit xa'ickalhpūti. Hua'chi makatiyāti' quit lá' quilāmānūj na minchicca'n. ³⁶ Tū'tza' tzey ixuanī't quilū'xu' lá' hui'xina'n quilāmāhu'i'uj xa'sāsti'. Lá' xa'ic't'za'ca'n lá' quilāmāktāyauj. Lá' tachi'n xa'icuanī't lá' quilālakpaxialhna'uj”. Chuntza' na'iccāhuani. ³⁷ Lá' huan a'nti' xalacuan natahuan: “Māpa'ksīni', ḡlhānīn iccālaktzī'ni' a'xni'ca' ixtzi'nca' lá' iccāmāhuīni'? Lá' ḡlhānīn iccāta'hua'ni' xcān a'xni'ca' ixkalhpūtiya'? ³⁸ Lá' ḡlhānīn iccāmānūni' na quinchicca'n a'xni'ca' ixlātā'hua'na' hua'chi makatiyāti'? Lá' ḡlhānīn iccāmāxqu'i'ni' milu'xu'? ³⁹ Lá' ḡlhānīn iccāmāktāyani' a'xni'ca' ixī'tza'ca'na' o tachi'n ixua'ni'ta'”

⁴⁰ 'Lá' māni' quit huamā' Rey na'iccākalhti: “Stu'nca' a'ntū iccāhuaniyāni'. Catūhuā a'ntūn tlahua'ni'tit kalhatin quintā'timīn, a'yuj más xamakstancu xla', ū'tza' hua'chilh quilātlahuani'uj quit”.

⁴¹ 'Lá' quit huamā' Rey na'iccāhuani huan a'ntin tahu'i'lāna' na quimpāxtūxuc: “Catapānū'tit. Hui'xina'n cātāmāclē'nīni'ta'ni'. Capintit a'nlhá tūlah catimixli huan macscut. Capintit a'nlhá cāxtlahuacani't para huan ko'ti'ti' lá' ixmāktāyana'nīn. ⁴² Cātāmāclē'nīni'ta'ni' como tū' quilāmāhu'i'uj a'xni'ca' quit xa'ictzi'nca. Lá' tū' quilāta'hua'uj mixcāncā'n a'xni'ca' xa'ickalhpūti. ⁴³ Quit hua'chi makatiyāti' xa'iclatlā' huan lá' hui'xina'n tū' quilāmānūj na minchicca'n. Tū'tza' tzey ixuanī't quilū'xu' lá'

tü' quilāmaxqu'uj xasāsti'. Xa'ic'ttza'ca'n lā' tachī'n xa'icuanī't. Lā' hui'xina'n tü' quilālakpaxialhna'uj". Chuntza' na'iccāhuani. ⁴⁴Lā' xla'ca'n natahuan: "Māpa'ksīni', ḡlhānīn iccālaktzī'ni' a'xni'ca' ixtzī'n'csa', o ixkallhpūtīya', o hua'chi makatiyāti' lā' quina'n tü' iccāmaktāyani'? Lā' ḡlhānīn iccālaktzī'ni' a'xni'ca' tū'tza' tzey ixuani't milu'xu' o ixī'tza'ca'na' o tachī'n i'xua'nī'ta' lā' quina'n tü' iccāmaktāyani'?"

⁴⁵Lā' quit huanmā' Rey na'iccākaltī: "Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Catuhuā a'ntūn tü' tlahua'ni'tit kalhatin quintā'timīn, a'yuj más xamakstancu xla', chuntza' hua'chilh tü' quilātlahuani'uj quit".

⁴⁶Lā' Jesús cāhuani'pā:

—Lā' tuncan huā' tamā'na nata'a'n nac pūpātīn para pō'ktu. Lā' huan xalacuan nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

26

Lacchihuīna'ncā para natamaknī Jesús

Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53

¹Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuani'kō'lh huā'mā', cāhuani'lh i'sca'txtunu'nī'n:

²—Hui'xina'n ca'tziyā'tittza' que sputacus lakatu' chi'chīni' a'xni'ca' nala cā'tani' de pascua. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Lā' iccāhuaniyāni' que naquimacamāstā'can para naquixtokohua'ca'can —hualh Jesús.

³Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas, xla'ca'n tatakēstokli na ixtanquilhni' huan ixpalacio Caifás. Xla' mero a'ntū xapuxcu' curasna' ixuani't. ⁴Lā' a'ntza' talacchihuīna'lh a'nchī tzē nata'a'kxoko Jesús para natachi'pa lā' chuntza' natamāmaknī'nī'n. ⁵Lā' ixtalāhuani:

—Palh natlahuayāuj catuhuā lihuan lamā' cātani', huan tachī'xcuhuī't natatā'kaqui'.

Kalhatin puscāt mūmā'ca'lh aceite Jesús

Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8

⁶Jesús ixuī' nac Betania na ixchic Simón. Lā' huā'mā' Simón ixmasni'mā' ixquinīt lā' ixtzeyani'ttza'. ⁷Lā' kalhatin puscāt laktapajtzūlh Jesús. Ixlē'mā' pātin frasco a'ntū ixtzuma de aceite a'ntū lej xatapala lā' lej mu'csa. Lā' lihuan Jesús ixuā'yamā', huan puscāt mūmā'ca'lh Jesús huan aceite. ⁸Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh a'ntū tlhualh, ta'a'kchā'lh lā' tatzuculh talāhuani:

—Lā' ḡa'chī' pāxca't lanī't huā'mā' aceite? ⁹Tzē i'stā'ca como lej tapala lā' huan tumīn tzē iccāmaxquī'ca huan pobresni'.

¹⁰Lā' Jesús ixca'tzī' a'ntū ixtalīchihuīna'mā'na lā' cāhuani'lh:

—Lā' ḡa'chī' mājīclhuī'yā'tit huā'mā' puscāt? Quintlahuani'lh a'ntū lej tzey. ¹¹Pō'ktu na'a'nan pobresni' na milaclhpu'nanca'n pero quit tü' pō'ktu na'iccātā'latahui'layāni'. ¹²Lā' chu a'nchī huā'yā puscāt quimūmā'ca'lh huā'mā' aceite, ū'tza' hua'chilh ixquincāxtlahualīlh para naquimā'cnūcan. ¹³Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxalhā nac cā'quilhtamacuj a'nlhā namāca'tzī'nī'n'can huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo, a'ntza' nahuancan a'ntū tlhualh huā'mā' puscāt. Lā' ixlihuā'ca'n natapāstaca xla'.

Judas hualh palh namacamāstā' Jesús

Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6

¹⁴Lā' kalhatin de huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n xla' ixuanican Judas Iscariote. Xla' a'lh cātā'chihuīna'n huan xanapuxcu'nu' curasna' ¹⁵lā' cāhuani'lh:

—ḡLhānchula' naquilāmāpalayāuj palh na'iccāmacamaxquī'yāni' Jesús?

Lā' xla'ca'n tamāpalalh pu'xamacāuj tumīn de plata. ¹⁶Lā' desde a'xni'ca', Judas putzalh a'nchīn tzē nacāmacamaxquī' Jesús.

Jesús cātā'huā'yālh huan sca'txtunu'nī'n para huan pascua

Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

¹⁷Lā' milh huan xapū'lh chi'chīni' huan cā'tani' a'ntū huanican Pascua a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tü' ka'lhī levadura. Lā' huā'mā' xapū'lh chi'chīni' huan sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh Jesús lā' takalhasquī'nīlh:

—ḡLhachū lacasquī'na' na'iccāxtlahualīyāuj para nahua'yāuj xalīhua't huan cā'tani'?

¹⁸Lā' xla' cāhuani'lh:

—Capintit huan nac xcānsipej lā' natanū'yā'tit na ixchic chā'tin chi'xcu' lā' nahuaniyā'tit: "Huan Mākalhtō'kē'ni' huan: Pajtzutza' quimpūnīn lā' icua'cu'tun huan xalīhua't cā'tani' na minchic. Lā' na'iccātā'huā'yan quisca'txtunu'nī'n".

¹⁹Lā' huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā' tatlahualh chu a'nchī Jesús cāmāpa'ksīlh lā' tacāxtlahualīlh huan xalīhua't cā'tani'.

²⁰ Lā' a'xni'ca' ixtzi'suamā', Jesús lā' huan kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n ixtahuā'yahui'lāna' nac mesa. ²¹ Lā' lihuan ixtahuā'yamā'na, Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Kalhatin de hui'xina'n naquimacamāstā'.

²² Lā' xlaca'n talakaputzalh lā' tatzuculh takalhasqui'nī chā'tunu':

—¿Chu quit, quiMāpa'ksīni'?

²³ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—U'tza' a'ntī quintā'pūhuā'yan pulātu, ū'tza' naquimacamāstā'. ²⁴ Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' naquimpātīe'keni' ixlīhuāk chu a'nchī tzo'kcani't quimpālacata na ixtachihuīn Dios. Pero xānti la huan chi'xcu' a'ntī naquimacamāstā'; nalīlakaputza. Más tzey para xla' palh tū' ixlacatuncūlh.

²⁵ Lā' Judas, ū'tza' a'ntī namacamāstā', lā' xla' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', ¿chu tzēlasā' quit?

Jesús kalhtīlh:

—Chuntza' hui'x hua'nī'ta'.

²⁶ Lā' lihuan ixtahuā'yamā'na, Jesús tayalh huan pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzi Dios. Lā' a'xni'ca' che'kelh, cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

—Cahua'tit. U'tza' huā'mā' quimacni'.

²⁷ Lā' tuncan tayalh huan taza lā' maxquī'lh pāxcatca'tzi Dios. Lā' macasti'n cāmaxquī'lh xlaca'n lā' cāhuanilh:

—Cahua'tit macasti'n chā'tunu' ²⁸ como ū'tza' huā'mā' quinka'lhni'. Lā' ū'tza' a'ntū licāxtlahuaca huan xasāsti' convenio ixpālacata a'nchī Dios nacālimāpūtāxtū tachi'xcuhuī't. Lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū na'icmaka'n para nacāmāspūtūni' ixtalaclē'i'ca'n lhūhua' tachi'xcuhuī't. ²⁹ Lā' iccāhuaniyāni' que tū' ictihual'h xaxcān uva hasta a'xni'ca' na'iccātā'hua'yāni' ā'tāpātin xaxcān uva xasāsti' a'nlhā ixlīhuāk catūhuā xasāsti' lā' xtunc a'nlhā namāpa'ksīni'n quinTāta' Dios.

Jesús hualh palh Pedro nakalhtatzē'ka

Mr. 14.26-31; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38

³⁰ Lā' a'xni'ca' ixtatī'nī't lakatin himno, tataxtulh lā' ta'alh huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos. ³¹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Huā'mā' tzi'sa milīhuākca'n naquīlā'a'kxtekmaka'nāuj ixpālacata a'ntū naquimpātīe'keni' como tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios: “Na'icmakni huan pastor lā' nata'a'kahuankō' huan borregos”, tatzō'kni'. ³² Lā' a'xni'ca' naquimālakahuānichokocan, pū'la na'ica'n que hui'xina'n nac estado de Galilea.

³³ Lā' Pedro huanilh:

—A'yuj ixlīhuākca'n ā'makapitzīn nata'a'kxtekmaka'nāni', pero quit tū' maktin ictimakx-teknī'.

³⁴ Lā' Jesús huanilh:

—Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni': Huā'mā' tzi'sa a'xni'ca' tūna'j nata'sa huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun.

³⁵ Lā' Pedro huanilh:

—A'yuj naquintā'maknīca'na', pero quit tū' ictikalhtatzē'kni'.

Lā' chu a'cxtim tahualh ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n.

Jesús kalhtō'ka'lh a'nlhā huanican Getsemanī

Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46

³⁶ Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh nac lakatin lugar a'nlhā huanican Getsemanī. Lā' xla' cāhuanilh:

—Catahui'la'tit hui'xina'n huā'tzā' lihuan quit na'ica'n na'ictā'chihuīna'n Dios a'jnanu'.

³⁷ Lā' cālē'lh lacachuna'j Pedro lā' kalhatu' ixo'kxa'n Zebedeo lā' tzuculh lej lakaputza lā' lej ixpāta'lamā'. ³⁸ Lā' cāhuanilh:

—Lej iclakaputza hasta tzē na'iclaknī huan talakaputzīt. Catachokotit huā'tzā' lā' naquīlā'o'kska'lhīyāj. Tū' calhtatātī.

³⁹ Lā' Jesús a'lh lacachuna'j lā' tatzokostalh nac ti'ya't lā' lej squi'nī'lh Dios lā' huanilh:

—QuinTāta', palh tzē na'icpūtāxtu de huā' a'ntū na'icpātīni'n, camakxtekti chuntza' nala. Pero calalh a'ntū hui'x lacasqui'na' lā' tū' calalh a'ntū xmān quit iclacasqui'n.

⁴⁰ Lā' tuncan taspī'tli a'nlhā ixcāmāchokonī't huan sca'txtunu'nī'n lā' cālaktzī'lh xlaca'n ixtalhtatahui'lāna'. Lā' huanilh Pedro:

—¿Chā mintu'tunca'n tūlah tāyani'tit mintalhtataca'n nīn lakatin hora? ⁴¹ Lakahuan catahui'la'tit lā' casqui'nī'tit Dios para que tū' nacātatlayāni' a'xni'ca' cātālilaktzī'nāni'. Stu'ncua' mi'a'clhcunucca'n tatlahuacu'tun xatzey pero mimacni'ca'n tū' taka'lhī tahuixcān —cāhuanilh.

⁴² Lā' ixlīmaktu' Jesús a'lh lā' squi'nī'lh Dios chuntza':

—QuinTāta', palh tasqui'nī na'icpātīni'n para na'ictlōkentaxtū mintapuhuān, chuntza' calalh.

⁴³ Lā' tuncan taspī'pā a'nīlhā cāmāchokolh huan sca'txtunu'nī'n lā' ixtalhtatamā'nampā como tanto ixtalhtatacu'tun que ixtalalalhtatahui'lāna'. ⁴⁴ Lā' cāmāchokopā lā' ixlīmaktu'tun a'lh lā' squi'nī'lh Dios. Lā' chu a'cxtim huanilh hua'chī ixuanī't xapū'la. ⁴⁵ Lā' taspī'pā a'nīlhā cāmāchokolh huan sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

—¿Chā lhtatapā'na'ntitcus lā' jaxpā'na'ntitcus? Chilhtza' huan hora a'ntū lhcācanī't. Quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n lā' naquimacamāstā'can na ixlīmāpa'ksīnca'n huan tūn tū' tzeyā chī'xcuhui'n. ⁴⁶ Catāya'tit lā' cāhuitit; mimā'tza' huan a'ntī naquimacamāstā'.

Chī'paca Jesús lā' chī'ca

Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11

⁴⁷ Lā' ixcātā'chihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' chā'lh Judas. Xla' kalhatin de huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n ixuanī't. Lā' cātā'chā'lh lhūhua' tachi'xcuhui't lā' ixtalē'n machīta lā' qui'hui'. Lā' tachā'lh por ixquilhtampānca'n huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas. ⁴⁸ Lā' Judas ū'tza' huan a'ntū ixmacamāstā'mā' lā' xla' ixcāhuaninī'ttza' a'nchī natalīlakapasa tichū Jesús. Ixcāhuaninī't:

—Na'iclacamu'su kalhatin; lā' xla' ū'tza' Jesús. Nachi'payā'tit.

⁴⁹ Lā' a'xni'ca' chīlh Judas, laktapajtzūlh Jesús lā' huanilh:

—Tzī'sua, Mākalhtō'kē'ni'.

Lā' lacamu'sulh. ⁵⁰ Lā' Jesús kalhtīlh:

—Amigo, lā' ¿a'chī' ta'na'?

Lā' huan tachi'xcuhui't a'ntūn tatā'milh Judas talaktapajtzūlh Jesús lā' tachi'palh para natalē'n.

⁵¹ Lā' chu tuncan kalhatin a'ntū ixtā'minī't Jesús, māxtulh ixmachīta lā' mātākāhui'lh ixtasācu'a' huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' a'kasityujulh ixa'ka'xko'lh. ⁵² Lā' Jesús huanilh:

—Camāqui' mimachīta. A'ntū nalīlāsta'la ixmachīta, chuntza' namaknīcan xla'. ⁵³ ¿Chā tū' ca'tziya' que quit tzē na'icsqui'ni' quinTāta' Dios caquimaktāyālh lā' xla' chu līmaktin naquimacamini' lakacāujtu' mil ángeles? ⁵⁴ Pero palh xa'ictlahualh cahuā chuntza', ¿chichū nalītlōkentaxtūcan a'ntū huan ixtachihuīn Dios a'nīlhā tatzō'kni' que tasqui'nī napātle'ke chuntza' chu a'nchī pātle'kemā'?

⁵⁵ Lā' Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhui't:

—¿A'chī' līta'ntit mimachītaca'n lā' mīnqui'hui'ca'n? Hua'chīlh chī'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'. A'xni'ca' xa'iccātā'latlā'huānāni' lakaliyān nac lītōkpān, ¿a'chī' tūlalh quilāchī'pauj a'xni'ca'? ⁵⁶ Pero ixlīhuāk huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū a'ntū tatzō'kli huan profetas na ixtachihuīn Dios —cāhuanilh.

Lā' ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n ta'a'kxtekui'līlh Jesús lā' tatzā'lalh.

Jesús na ixlacāpūnca'n xalaka'tla'n pūchihuīna'nī'n

Mr. 14.53-65; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24

⁵⁷ Huan a'ntūn tachi'palh Jesús talē'lh na ixchic Caifās a'ntū xamāpa'ksīni' huan curasna' ixuanī't. A'ntza' ixtatakēstoknī't xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' xanapuxcu'nu' israelitas. ⁵⁸ Lā' Pedro lakamakāt stālani'lh hasta chā'lh na ixtanquilhni' ixchic huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' tanūlh na ixcorral huan chic lā' cātā'tahui'lh huan policíasna' para nalaktzī'n a'nchī nalīlacāxtlahuacan.

⁵⁹ Huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' ixlīhuākca'n huan xalaka'tla'n pūchihuīna'nī'n ixtaputzamā'na a'nchī natalē'ksa'nīni'n Jesús para natalīmāknīni'nī'n. Ixtaputzamā'na catūhuā a'yuj tū' stu'ncua' a'ntū nalē'ksa'nīni'ncan. ⁶⁰ Lā' tūla ixtamāst'ncni' nīn tuntū' a'yuj lhūhua' chī'xcuhui'n ixtalaka'n lā' talīchihuīna'lh a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Jesús. Lā' ā'calīstān tamīlh kalhatu' a'ntū chu a'cxtim ixtachihuīnca'n. ⁶¹ Lā' xla'ca'n tahualh:

—Huā'mā' chī'xcu' hualh: “Quit tzē na'icmāspūtūkō' huan xaka'tla' ixlītōkpān Dios lā' ixlīlakatu'tun chī'chīni' na'icyāhuapala”.

⁶² Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' tāyālh lā' huanilh Jesús:

—¿Chu tuntū' nakalhtīni'na'? ¿Tuchū talī'a'ksa'nīni'mā'ni' huā' tayāna' chī'xcuhui'n?

⁶³ Lā' Jesús ca'cs tāyālh. Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' chihuīna'mpā lā' huanilh:

—Dios a'ntū lakahuan, ū'tza' kaxmatāni'. Chuhua'j naquihuani'ya' a'ntū stu'ncua'. Caquilāhuanij palh hui'x Cristo a'ntū ixO'kxa' Dios.

⁶⁴ Lā' Jesús kalhtīlh:

—U'huē, quit ū'tza' chu a'nchī hua'na'. Lā' nā iccāhuaniyāni' huā'mā'. Desde chuhua'j hui'xina'n naquilālaktzī'nāuj quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n na'ictahui'la na ixpāxtūcānā'j Dios a'ntū māpa'ksīni'mā'. Lā' nā na'icmīnācha' nac a'kapūn ixlacīhni' poklhuu'.

⁶⁵ Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' xtī'tli ixlu'xu' māni' xla' para namāsu'yu que lej ixa'kchā'n lā' hualh:

—Huā'mā' chī'xcu' tā'talacastuccu'tun Dios. Tū'tza' maclacasqui'nāuj ā'catihuā para naquincāhuaniyāni' palh tū' tzey xla'. Hui'xina'n kaxpa'tni'ta'ntit a'nchī xla' hualh que xla' ixO'kxa' Dios. ⁶⁶ ĆChī puhua'nā'tit?

Lā' tahualh:

—Xla' lē'n cuenta lā' maclacasqui'n nanī.

⁶⁷ Lā' tuncan talakachojmanīlh Jesús lā' tatuscli. Lā' ā'makapitzīn talacala'sli ⁶⁸ lā' tahuanīlh:

—Como hua'na' que hui'x Cristo, caquilhchī'pi a'ntī lacala'sni'.

Pedro kalhtatzē'kli Jesús

Mr. 14.66-72; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27

⁶⁹ Lā' lihuan Pedro ixuī' kēpūn nac tanquilhni' lā' kalhatin squiti' laktapajtzūlh lā' huanīlh:

—Nā hui'x ixtā'latlā'hua'na' Jesús xala' nac Galilea.

⁷⁰ Lā' Pedro kalhtatzē'kli na ixlacapūnca'n ixlihuākca'n lā' hualh:

—Tū' icca'tzī tuchū huanicu'tuna'.

⁷¹ Lā' Pedro tatampūxtulh macstī'nā'j lā' ā'kalhatin huampala tzu'ma'jāt laktzī'lh. Lā' xla' cāhuanīlh huan a'ntī ixtayāna'ncha':

—Huā'mā' chī'xcu' nā ixtā'latlā'hua'na' Jesús xala' nac Nazaret.

⁷² Lā' Pedro kalhtatzē'kpā lā' stu'tu'lu' hualh:

—Quit tū' iclakapasa huā'mā' chī'xcu'.

⁷³ Lā' ixlika'tlā'tus xlaca'n a'ntī ixtatā'layāna' talaktapajtzūlh Pedro lā' tahuanīlh:

—Stu'nca' hui'x kalhatin de xlaca'n como mintachihuīn hua'chī xlaca'n a'ntī xalanī'n nac Galilea.

⁷⁴ Lā' Pedro tzuculh macapūlhacan xa'cstu lā' stu'tu'lu' hualh:

—Dios ca'tzī palh tū' iclakapasa huā'mā' chī'xcu'.

Lā' chu tuncan lacapalh ta'salh huan gallo. ⁷⁵ Lā' ū'tza' līmāpastaquīlh Pedro a'nchī Jesús ixuanī't: "A'xni'ca' tūna'j nata'sa huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun". Lā' Pedro taxtulh de a'tntza' lā' lej māxana'j lakaputzaj calhualh.

27

Macamāstā'ca Jesús con huan Pilato

Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32

¹ Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, ixlihuākca'n xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas talacchihuīna'lh lā' tacāxtlahualh ixpāunca'tzīca'n a'nchī natamāknīnī'n Jesús. ² Lā' ixmacachī'canī't lā' talē'lh lā' tamacamaxquī'lh Poncio Pilato a'ntī gobernador ixuanī't.

A'nchī nīlh Judas

³ Lā' Judas ū'tza' a'ntī macamāstā'lh Jesús. Lā' a'xni'ca' Judas laktzī'lh a'nchī māpa'ksīca que namāknīnī'n ncan Jesús, lakaputzalh lā' xtunc pāstacna'lh lā' cāmāspi'tni'lh huan pu'xamacāuj tumīn de plata huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas, ⁴ lā' cāhuanīlh:

—Quit ictlahualh talaclē'j' como icmacamāstā'lh huan chī'xcu' a'ntīn tuntū' ixlaclē'n.

Lā' xlaca'n takalhtīnī'lh:

—Huā'mā' tū' quimaca'tzīca'n. Cuenta catlahua' māni' hui'x.

⁵ Lā' Judas a'lh nac litokpān lā' tilhquītamacanūlh na ixchakān huan litokpān huan tumīn lā' a'lh tā'kpixchī' nac a'katin qui'hui'.

⁶ Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' tasacli huan tumīn lā' talāhuanīlh:

—Tūla namojōyāuj a'nlhā mojócan tumīn a'ntū mālancnū'ncan Dios como huā'mā' tumīn līmāpalacani't para namāknīnī'n ncan kalhatin chī'xcu'.

⁷ Lā' talacchihuīna'lh lā' talacāxtlahualh a'nchī natalītamāhua huan pitzina'j ti'ya't. Huā'mā' ti'ya't ixmāpācuhuīcan Ixti'ya't huan Alfarero lā' a'tntza' ixcāmā'cnūcan huan makatiyātī'n.

⁸ Lā' como lītāmāhuaca huan tumīn a'ntū ixlīmāpalacani't para namāknīnī'n ncan kalhatin chī'xcu', chuhua'j māpācuhuīcan huan Ti'ya't a'ntū Pasakō'nī't Ka'lhni'. ⁹ Lā' chuntza' tlōkentaxtūca huā'mā' a'ntū hualh huan profeta Jeremías a'nlhā tzo'kli na ixtachihuīn Dios: "Cātēca huan pu'xamacāuj tumīn de plata (ū'tza' ixtapalh kalhatin chī'xcu' chu a'nchī lacāxtlahualh makapitzīn israelitas). ¹⁰ Lā' huā'mā' tumīn lītāmāhualh Ixti'ya't huan Alfarero chu a'nchī quimāpa'ksīlh huan Māpa'ksīni' Dios".

Jesús na ixlacapūn Pilato

Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38

¹¹ Lā' a'xni'ca' Jesús ixyā na ixlacapūn huan gobernador Pilato, lā' ū'tza' kalhasqui'nīlh Jesús:

—¿Chā hui'x ixReyca'n huan israelitas?

Lā' Jesús huanilh:

—Chu chuntza' a'nchī hua'nī'ta'.

¹² Lā' a'xni'ca' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas ixtalē'ksa'nīni'n, Jesús tū' kalhtīni'lh nīn tuntū'. ¹³ Lā' Pilato kalhasqui'nīpā Jesús:

—¿Chu tū' kaxpa'ta' ixlīhuāk a'ntūn talē'ksa'nīni'nāni' tachi'xcu'huī't?

¹⁴ Lā' Jesús tū' kalhtīl nīn tuntū'. Lā' ū'tza' līlē'cnīlh huan gobernador.

Tahualh palh tasqui'ni nani Jesús

Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38—19.16

¹⁵ Lā' ixa'nān lakatin talanān lā' a'xni'ca' ixlamā' cā'tani', huan gobernador ixmakxteka kalhatin tachi'n. Lā' huan tachi'xcu'huī't ixtalacsaca huan tachi'n a'ntī namakxtekan.

¹⁶ Lā' ixtanūma' kalhatin tachi'n a'ntī ixuanican Barrabás. Chuxalhā ixlakapascan huā'mā' Barrabás. ¹⁷ Lā' a'xni'ca' ixtatakēxtimīni't huan tachi'xcu'huī't, Pilato cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichūyā tachi'n lacasqui'nā'tit na'icmakxteka? ¿Chā na'icmakxteka huan Barrabás o na'icmakxteka Jesús a'ntī māpācu'huican huan Cristo?

¹⁸ Chuntza' hualh Pilato como xla' māchekxīlh a'nchī huan xanapuxcu'nu' curasna' ixtalakca'tzani' Jesús lā' ū'tza' talīmacamāstā'lh.

¹⁹ Lā' līhuan Pilato ixuī' a'nlhā ixtlahuacan justicia, ixpuscāt macā'ni'lh tachihuīn lā' huanilh: “Tū' timaktanū'ya' ixpālacata huā'mā' tzeyā chī'xcu' como lej ko'hua'juā' iclakahuā'aktzī'lh kōtan tzi'sa ixpālacata xla'”.

²⁰ Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas ixtacuccha'xni't huan tachi'xcu'huī't lā' ū'tza' talīsqi'nli que camakxteka huan Barrabás lā' tasqui'nli que camaknīca Jesús. ²¹ Lā' huampala cātā'chihuīna'lh huan gobernador lā' cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū de huan kalhatu' tachi'n lacasqui'nā'tit na'icmakxteka?

Lā' xlaca'n tahualh:

—Iclacasqui'nāuj Barrabás.

²² Lā' Pilato cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿tuchū lacasqui'nā'tit na'ictlahuani' Jesús a'ntī māpācu'huican huan Cristo?

Lā' ixlīhuākca'n takalhtīl:

—¿Caxtokohua'ca'ca!

²³ Lā' Pilato cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī'? ¿Tuchū tlahuani't xla' a'ntūn tū' tzey?

Lā' xlaca'n ā'chulā' tata'salh lā' palha' tahuani'lh:

—¿Caxtokohua'ca'ca!

²⁴ Lā' a'xni'ca' Pilato cuenta tlahualh que tūla ixcāmāko'xamixī lā' ā'chulā' ixtatā'kaqui'mā'na lā' tūlalh cātajalh, xla' squi'nli xcān. Lā' na ixlacapūnca'n huan tachi'xcu'huī't Pilato makacha'ka'lh lā' cāhuanilh:

—Quīt tū' iclē'n cuenta ixpālacata huā'mā' chī'xcu' lā' a'nchī nani. Tū' tlahuani't nīn tuntū' a'ntūn tū' tzey. Hui'xina'n nali'pinā'tit cuenta.

²⁵ Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcu'huī't takalhtīl:

—¿Quina'n lā' quincamana'ca'n na'iclē'nāuj cuenta ixpālacata huā'mā' chī'xcu' lā' a'nchī nani!

²⁶ Lā' chuntza' Pilato māxtulh Barrabás lā' makxtekli. Lā' tuncan māpa'ksīlh cakēsno'kca Jesús lā' macamāstā'lh para naxtokohua'ca'can.

²⁷ Lā' ā'calīstān ixtropa huan gobernador, Pilato, talē'lh Jesús huan nac pūchihuīn lā' tamākēxtimīlh lhūhua' tropasna' lā' talitamacxti'li'lh. ²⁸ Lā' tuncan tamāmakxtulh ixlū'xu' lā' tamālhakē'lh xaspi'nenke'lu'xu'. ²⁹ Lā' tatlahualh lakatin corona de lhtucū'n lā' tamūhui'līlh. Lā' tamaxqui'lh qui'huī' a'ntū chī'palh na ixmacacāna'j. Lā' tatatzokostani'lh lā' talīlitzī'nli lā' tahuani'lh:

—¿Ca'a'cnīni'ni'ca ixReyca'n huan israelitas!

³⁰ Lā' nā tachoimanīlh lā' tachi'palh ixqui'huī' lā' talīmūnici. ³¹ A'xni'ca' talīlitzī'nkō'lh chuntza', tamāmakxtulh ixlū'xu' xaspi'nenke' lā' tamālhakē'chokolh ixlū'xu' a'ntū ixlā' ixuani't. Lā' tuncan talē'lh para naxtokohua'ca'can.

Xtokohua'ca'ca Jesús

Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27

³² Lā' līhuan ixta'a'mā'na, tapāxtokli kalhatin chī'xcu' xala' nac Cirene lā' ixtacuīni' Simón. Lā' sāmācu'qui'ca ixcruz Jesús.

³³ Lā' chuntza' ta'alh lā' tachā'lh nac lakatin lugar a'nlhā huanican Gólgota a'ntū huanicu'tun Ixa'kxāk Nīn. ³⁴ Lā' a'ntza' mālacnūni'ca Jesús vinagre a'ntū ixmojōni'canī't

catūhuā a'ntū xū'ni' hua'chi huan xī'cxi' para que ixua'lh lā' tū' ixu'cxca'tzi'lh a'nchī napā'fīni'n. Lā' a'xni'ca' xla' quilhca'tzīlh, tū' ixua'cu'tun.

³⁵ Lā' a'xni'ca' ixtaxtokohua'ca'ni'ttza', huan tropa tamālapcitzīlh ixlu'xu' Jesús na ixla-clhni'ca'n lā' tapūmāxtulh suerte para natasu'yu a'ntū natachokoni'. Chuntza' tlōkentaxtūca a'ntū hualh huan profeta a'nīhā tzo'kli: "Tamālapcitzīlh quīlu'xu' na ixlaclhni'ca'n por huan suerte a'ntūn tamāxtulh". ³⁶ Lā' tuncan tatahui'lal para natamaktaka'lhā. ³⁷ Lā' hui'lica nac cruz lakatin letrero na ixa'cpūn Jesús. Lā' a'ntza' ixtzo'kcani't a'ntū ixpālacata līxtokohua'ca'ca. Lā' ixtzo'kcani't: U'tza' Jesús a'ntū ixReyca'n israelitas.

³⁸ Lā' nā cātā'xtokohua'ca'ca kalhatu' ka'lhāna'nī'n; kalhatin na ixpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na ixpāxtūxuc. ³⁹ Lā' huan a'ntū ixtatētaxtumā'na taxakā'līlh ixa'kxāca'n lā' talakapalalh ⁴⁰ lā' tahualh:

—Hui'x ixlactlahuacu'tuna' huan xaka'tla' lītōkpān lā' ixyāhuapala' ixlīlakatu'tun chī'chīni'. Lā' chuhua'j capūtaxtu. Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cata'nchī huan nac cruz.

⁴¹ Lā' nā chuntza' ixtalīlītzī'n huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas ixtatē'līlītzī'n lā' ixtalāhuanimā'na na ixlaclhni'ca'n:

⁴² —Xla' cāmāpūtaxtūlh ā'makapitzīn pero tūla pūtaxtu ixa'cstu. Palh stu'ncua' xla' ixReyca'n israelitas, cayujli de huan nac cruz chuhua'j lā' chuntza' nakalhlaka'Tyāuj xla'. ⁴³ Xla' līpāhuan Dios; chuhua'j Dios camāpūtaxtūlh palh stu'ncua' pāxqui', como quincāhuanini' palh xla' ixO'kxa' Dios —tahualh.

⁴⁴ Lā' nā huan ka'lhāna'nī'n a'ntū ixcātā'xtokohua'ca'cani't, nā xlaca'n talakapalalh Jesús.

Jesús nīlh

Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30

⁴⁵ Lā' tuncan cā'pucsua' lal chuxalhā nac cā'ti'ya'tna'. Tzuculh hua'chi tastu'nūta lā' takoxīlh lakatu'tun hora. ⁴⁶ Lā' hua'chī maktu'tun kōtanū, Jesús lej palha' ta'salh lā' hualh:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —lā' ū'tza' huanicu'tun: QuinDios, quinDios, ¿a'chī' qui'a'kxtekui'līnī'ta'?

⁴⁷ Lā' takaxmatli huā'mā' makapitzīn a'ntū ixtayāna'ncha' lā' xlaca'n talāhuanīlh:

—Huā'mā' chī'xcu' māta'sīmā' huan a'cta'sana' Elías.

⁴⁸ Lā' chu līmaktin kalhatin tatu'jnu'n quīē'lh catūhuā hua'chi panamāc. Lā' līmāchū'huī'lh vinagre lā' o'ksmā'ca'lh kentin qui'huī' lā' quīlhyāhualh Jesús para nahua'. ⁴⁹ Lā' ā'makapitzīn tahualh:

—Camakxtekti. Nalaktzī'nāuj palh Elías namin namāpūtaxtū.

⁵⁰ Lā' huampala Jesús ta'salh lej palha' lā' tuncan nīlh. ⁵¹ Lā' māni' huā'mā' ka'tlā'tus taxtī'tpitzīlh huan lu'xu' nac xaka'tla' lītōkpān. U'tza' huā'mā' lu'xu' a'ntū ixmāpitzī huan lītōkpān. Tzuculh a'cxtu lā' tapūpitzīlh hasta huan nac ti'ya't. Lā' huan ti'ya't tachiquīlh lā' huan chihuix tataxkāl. ⁵² Lā' tatalaqui'lh huan taponkni' lā' talakahuanchokolh lhūhua' a'ntū ixtakalhla'ni't Dios a'ntū ixtanīni'ttza'. ⁵³ Xlaca'n tataxtulh huan nac taponkni' lā' a'xni'ca' ixlakahuanchokoni'ttza' Jesús, tatanūlh huan nac sicua'lanālani't xcānsipej a'nīhā huanican Jerusalēn. Lā' a'ntza' cātasu'yuni'lh lhūhua' tachi'xcuhui't.

⁵⁴ Lā' huan capitān romano lā' huan tropasna' a'ntū ixtatā'maktaka'lh mā'na Jesús, lej tajicua'lh a'xni'ca' tachiquīlh huan ti'ya't lā' a'xni'ca' talaktzī'lh ā'catūhuā a'ntū pātē'kelh. Lā' xlaca'n tahualh:

—Stu'ncua' huā'mā' chī'xcu' huan ixO'kxa' Dios ixuanī't.

⁵⁵ Lā' lhūhua' puscan ixtalaktzī'mā'na de makat. Ixtatālani'nī't Jesús desde a'xni'ca' taxtulh huan nac estado de Galilea lā' ixtamaktāyani't. ⁵⁶ Lā' na ixlaclhni'ca'n huan puscan nā ixtayāna' María Magdalena lā' María a'ntū ixtzī'tca'n Jacobo lā' José lā' nā ixui' ixtzī'tca'n ixo'kxa'n Zebedeo.

Mā'cnūca Jesús

Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42

⁵⁷ Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā'tza', mīlh kalhatin chī'xcu' a'ntū ixuanican José lā' xala' nac cā'lacchicni' Arimatea. Lej rico ixuanī't lā' nā ixkalhlaka'ī' Jesús. ⁵⁸ Lā' xla' laka'lh Pilato lā' squi'ni'lh ixmacni' Jesús. Lā' Pilato māpa'ksīni'lh que camaxqui'ca. ⁵⁹ Lā' José lē'lh huan ixmacni' Jesús lā' līmaksna'tli stala'nka' lu'xu'. ⁶⁰ Lā' māpi'lh nac lakatin xasāsti' lhu'cu' a'ntū ixcāxtlahuacani'ttza' nac talhpān. Lā' huan lhu'cu' ixla' José ixuanī't. Lā' a'xni'ca' kalhui'līlh lakatin ka'tla' chihuix huan lhu'cu', xla' a'lh. ⁶¹ Lā' na ixlacapūn huan lhu'cu' ixtahui'lāna' María Magdalena lā' ā'kalhatin María.

Huan tropasna' tamaktaka'lhli a'nīhā ixmā'cnūcani't Jesús

⁶² Lā' ixlilakalī a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' huan chi'chini' a'ntū cāxui'likō'can para huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan, huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan fariseosnu' talaka'lh Pilato.

⁶³ Lā' tahuanihl:

—Señor gobernador, quina'n icpāstacāuj a'ntū hualh huanmā' a'kxokonu' a'xni'ca' lakahuancus ixuanī't. Hualh chuntza': "Ixlilakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko de na ixlacalni'ca'n nīnī'n", hualh. ⁶⁴ Chuntza' camāpa'ksi'ni' que xa'nca camaktaka'lhca huan taponkni' hasta napātleketza' lakatu'tun chi'chini'. Tzēlasā' ī'sca'txtunu'nī'n natamin nataka'lhac huan macni'. Lā' tzē natahuani huan tachi'xcuui't palh lakahuanchokonī't de na ixlacalni'ca'n nīnī'n. Lā' chuntza' ā'chulā' tzē nata'a'kxoko huan tachi'xcuui't que xapū'la.

⁶⁵ Lā' Pilato cāhuanihl:

—A' tayāna' huan tropasna'. Cacālī'pintit lā' cacāxtlahua'tit hui'xina'n chu a'nchī namak-taka'lhcan.

⁶⁶ Lā' xlaca'n ta'alh lā' xa'nca tacāxtlahualh huan taponkni' lā' hui'lica sello nac huan chihuix a'ntū kalhui'lica. Lā' cāmāchokocancha' huan tropasna' para natamaktaka'lhca.

28

Jesús lakahuanchokolh

Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10

¹ Lā' ixpātle'kenī'ttza' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan lā' ixtuncuimā' huan domingo a'xni'ca' María Magdalena lā' ā'kalhatin María ta'alh nac taponkni'. ² Lā' chu limaktin lej palha' tachiquilh huan ti'ya't. Lā' kalhatin ixángel huan Māpa'ksīni' Dios ixuyjní'ta'nchī de nac a'kapūn. Lā' a'xni'ca' chilh nac taponkni', māpānūlh huan chihuix a'ntū ixkalhui'licanī't lā' pūtahui'lh. ³ Lā' huan ángel lej xkakalh hua'chī makli'pni' lā' ixlu'xu' lej smu'yonko' ixuanī't hua'chī panamāc lā' miqui. ⁴ Lā' a'xni'ca' huan tropasna' talaktzi'lh, lej tajicua'ni'lh lā' taxpipilh lā' taxtacnānīlh. ⁵ Lā' huan ángel cāhuanihl huan puscan:

—Tū' cajicua'ntit. Quit icca'tzi' palh hui'xina'n putzapā'na'ntit huan Jesús a'ntū xtoko-hua'ca'ca. ⁶ Xla' tū' hui' huā'tzā' como lakahuanchokonī't chu a'nchī hualh. Catanū'tit lā' calaktzi'ntit a'nlhā ixmāpi'canī't. ⁷ Lā' lacapalh capintit lā' cacāhuani'tit ī'sca'txtunu'nī'n palh lakahuanchokonī'ttza' de na ixlacalni'ca'n nīnī'n. Lā' chuhua'j xla' cāpū'lani'yāni' huan nac estado de Galilea. A'ntza' natā'lāpāxtokā'tit. Cuenta catlahua'tit a'ntū iccāhuani'ni'.

⁸ Lā' tuncan lacapalh huan puscan tatapānūlh de huan nac taponkni'. Ixtajicua'n lā' nā ixtapāxuhua. Lā' tatu'jnu'n ta'alh cāhuani huan sca'txtunu'nī'n. ⁹ Lā' chu limaktin Jesús cātalacsu'yuni'lh lā' cāmālakacuhi'ni'lh. Lā' xlaca'n talaktapajtzūlh Jesús. Tachi'palh ixtojon lā' tamācā'tanihl lā' tamāpāxuhuīlh. ¹⁰ Lā' xla' cāhuanihl:

—Tū' cajicua'ntit. Capintit cacāmāca'tzīnī'tit quintā'timīn palh tasqui'nī cata'alh nac estado de Galilea lā' a'ntza' naquintalakchā'n lā' naquintalakctzi'.

A'ntūn tahuah huan tropasna'

¹¹ Lā' lihuan ixta'a'mā'na huan puscan, makapitzīn tropasna' a'ntū ixtamaktaka'lhni't huan taponkni' lā' xlaca'n ta'alh huan nac xcānsipej a'nlhā huanican Jerusalén. Lā' tahuanihl huan xanapuxcu'nu' curasna' ixlihuāk a'ntū ixpātle'kenī't. ¹² Lā' huan tamā'na xanapuxcu'nu' talaka'lh huan xanapuxcu'nu' israelitas para natalacchihuina'n. Lā' lhūhua' tumīn cāmaxquī'ca huan tropasna' ¹³ lā' cāhuani'ca:

—Hui'xina'n nahua'nā'tit palh ca'tzi'sa tamīlh ī'sca'txtunu'nī'n Jesús lihuan ī'lhatapā'na'ntit lā' xlaca'n taka'lhah huan ixmacni'. ¹⁴ Lā' palh namāca'tzīnīcan huan gobernador que ī'lhatapā'na'ntit, quina'n na'iclacāxtlahuayāuj para que tū' nacātamakni'yāni'.

¹⁵ Lā' huan tropasna' tamaklhtīni'lh huan tumīn lā' ta'alh lā' tahuah chu a'nchī ixcāhuani'ca'ntit. Lā' chuntza' huan israelitas tahuah hasta chuhua'j.

Jesús cālimāmacū'lh ī'sca'txtunu'nī'n

Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23

¹⁶ Lā' huan kalhacāujtin sca'txtunu'nī'n ta'alh nac estado de Galilea nac lakatin o'kspū'n a'ntū Jesús lacsaci. ¹⁷ Lā' a'xni'ca' talaktzi'lh Jesús, tamācā'tanihl a'yuj makapitzīn tū' ixtakalhaka'ī'cu'tun. ¹⁸ Lā' Jesús cālaktapajtzūlh xlaca'n lā' cāhuanihl:

—Quit quimaxquī'canī't ixlihuāk huan limāpa'ksīn para que na'iccāmāpa'ksi' ixlihuākca'n a'ntūn ta'anān huan nac cā'ti'ya'tna' lā' huan nac a'kapūn. ¹⁹ Chuntza' capintit chuxalhā nac cā'quilhtamacuj lā' cacāmākalhaka'ī'nīkō'tit ixlihuākca'n para que natala quisca'txtunu'nī'n. Lā' nacāmā'kpaxī'yā'tit por ixlimāpa'ksin xaTāta' Dios lā' ixO'kxa' lā' huan Espiritu Santo. ²⁰ Lā' nacāmāsu'ni'yā'tit a'nchī natalatā'kchoko lā' a'nchī nata'a'kahuāna'ni' ixlihuāk a'ntū quit iccālimāpa'ksīni'ni'ta'ni' hui'xina'n. Lā' cacā'tzītīt palh quit pō'ktu iccā'o'kska'lhīyāni' hasta a'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj. Amén.

Huan Xatzey Tachihuïn a'ntün Tzo'kli San Marcos

Juan huan Mā'kpaxīni'

Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28

¹ Huā'mā' huan xatzey tachihuïn a'ntü mäsu'yucan ixpälacata Jesucristo a'nti ixcaman Dios.

² Kalhatin profeta tzo'knulh a'nchī Dios huanilh ixO'kxa'. Chuntza' hualh: Cakaxpa'tti.

Quit na'icmaca'n quilacsujni' milacapün a'nti napū'lani'yāni' hui'x para nacāxtlahualī mintej.

³ Lā' nā huan profeta Isaías tzo'knulh chuntza':

A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nakaxmatcan cati'huā a'nti palhā' chihuīna'n lā' nahuan: “Cacāxtlahua'tit huan tej como mimā' huan Māpa'ksīni'. Camālakstu'ntcit huan tej”.

Chuntza' tzo'knulh Isaías.

⁴ Huā' tamā'na tlōkentaxtūca a'xni'ca' Juan a'nti ixmā'kpaxīni'n ixtasu'yu nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā' ixa'cta'sana'n lā' ixcāhuani huan tachi'xcu'huī't:

—Calilakaputzatit ixpälacata mintalac'lē'i'ca'n lā' cacā'a'kxtekui'lī'tit para nacātāmāspūtūnu'ni'yāni'. Lā' ca'a'kpaxtit.

⁵ Lā' huan tachi'xcu'huī't xalanī'n chuxalhā nac estado de Judea lā' xalanī'n nac huan cā'lacchicni' Jerusalén, ixlihuāka'n tamilh takaxmata a'ntü hualh Juan. Lā' a'xni'ca' takalhtasu'yuni'lh Dios ixtalac'lē'i'ca'n, Juan cāmā'kpaxīlh kalhatunu' huan nac pūxka Jordán.

⁶ Lā' Juan i'lhakā'nī't lu'xu' a'ntü ixlicāxtlahuacani't ixchī'xit camello lā' ixli'chī'can de ko'xka' ixuani't. Lā' ixua' hui'qui'lī't lā' ta'xcāt xala' nac cā'qui'huī'n. ⁷ Lā' ixa'cta'sana'n lā' ixcāhuani tachi'xcu'huī't:

—A'calistān namīn ā'kalhatin a'ntü ā'lihua'ca' tasqui'nī que quit. Quit tūla icmālacastuca xla'. Ixtasācua' a'nti nacxuta ixuarachi lihua'ca' tasqui'nī que quit. ⁸ Quit iccālimā'kpaxīni'ta'ni' xcān pero xla' nacāmacamini'yāni' Espīritu Santo.

Jesús a'kpaxli

Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22

⁹ Lā' huan tamā'na chī'chini' Jesús taxtulh huan nac xcānsipej Nazaret de estado de Galilea lā' lakmilh Juan a'nlhā ixmā'kpaxīni'mā'. Lā' Juan mā'kpaxīlh Jesús nac pūxka Jordán. ¹⁰ Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de nac xcān, chu limaktin laktzī'lh a'nchī talaquī'lh huan a'kapün lā' mincha' huan Espīritu Santo lā' ixtasu'yu hua'chī tantzasnān a'xni'ca' ixuyjmā'chi. Lā' chilh na ixa'kxāk Jesús. ¹¹ Lā' kaxmatca lakatin tachihuïn nac a'kapün lā' hualh:

—Hui'x qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'yāni'. Hui'x lej quimaxquī'ya' tapāxuhuān —hualh.

Satanás lej ixputza a'nchī Jesús tū'ixa'kahuāna'ni'lh Dios

Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13

¹² Lā' chu tuncan huan Espīritu Santo macā'lh Jesús nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. ¹³ Lā' ixuī' a'ntza' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't tu'pu'xam chī'chini'. Lā' a'ntza' huan ko'ti'ti' a'nti huanican Satanás, xla' ixputza a'nchī Jesús tū'ixa'kahuāna'ni'lh Dios. Lā' nā a'ntza' ixa'nān animal a'ntü ixtahua'nān. Lā' ixāngeles Dios ixtamaktaka'lha.

Jesús tzuculh a'cta'sana'n nac estado de Galilea

Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15

¹⁴ Lā' a'xni'ca' ixchī'canī't Juan, Jesús a'lh nac Galilea lā' ixli'a'cta'sana'n huan xatzey tachihuïn a'ntü Dios māca'tzīni'ni'lh. ¹⁵ Lā' ixuan:

—Chilhtza' huan chī'chini' a'ntü lhcāni'canī't lā' tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' nalaktzī'ncan que stu'ncua' Dios māpa'ksīni'n. Calilakaputzatit ixpälacata huan mintalac'lē'i'ca'n a'ntü tlahuani'ta'ntit lā' caxtāpālī'tit mintapāstacna'ca'n. Lā' cakahlaka'ī'tit huan xatzey tachihuïn a'ntü Dios māca'tzīni'ni't.

Jesús cāhuanilh kalhatā'ti' squī'ti'ni'ni'n cata'o'kska'lhūh

Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11

¹⁶ Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā' huan na ixquilhtūn xaka'tla' xcān a'ntü huanican Mar de Galilea, xla' cālaktzī'lh Simón lā' ixtā'tin Andrés. Ixtamojōmā'na ixpūxūākna'ca'n nac xcān como xlaca'n squī'ti'ni'ni'n ixtahuanī't. ¹⁷ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Caquilātā'a'uj lā' na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī nacālimākalhlaka'ī'nī'yā'tit tachi'xcu'huī't ixtachihuïn Dios.

¹⁸ Lā' chu tuncan tamakxteklī ixpūxūākna'ca'n lā' tastālanī'lh Jesús.

¹⁹ Lā' a'xni'ca' Jesús a'lh lacachuna'j, cālaktzī'lh Jacobo lā' Juan ixo'kxa'n Zebedeo. Xlaca'n ixtahui'lāna' nac barco lā' ixtalacachi'mā'na ixpūxūākna'ca'n. ²⁰ Lā' tuncan Jesús cāmāta'sīlh lā' xlaca'n ta'a'kxtekyāhualh ixtāta'ca'n Zebedeo con ixtasācua'nī'n nac barco lā' ta'a'lh lā' tastālani'lh Jesús.

Kalhatin chī'xcu' ixka'lhī tlajana'

Lc. 4.31-37

²¹ Lā' ta'a'lh huan nac cā'lacchicni' Capernaum. Lā' tuncan huan chī'chini' de pūjaxni', lā' Jesús tanūlh na ixlitokpānca'n israelitas lā' cāmāscā'tīlh huan tachi'xcuhui't. ²² Lā' ixtalīlē'cnī a'nchī' ixcāmāsu'ni'mā' porque ixcāmāsu'ni'mā' hua'chi kalhatin a'ntī ka'lhī līmāpa'ksīn lā' tū' hua'chī tamāsu'yu huan xamākaltō'kē'ni'nī'n huan ley. ²³ Lā' tuncan tanūlh huan nac litokpān kalhatin chī'xcu' a'ntī ixka'lhī huan tlajana'. Lā' xla' ta'salh lā' hualh:

²⁴ —Jesús xala' nac Nazaret, ¿a'chī' quīlālaktanū'j quina'n? ¿Chā ta'nī'ta' para naquilāmālakspūtūyāu? Quit iclakapasāni'. Hui'x ixtla' Dīos lā' Santo hui'x.

²⁵ Lā' Jesús lacaquīlhni'lh huan tlajana' lā' huanilh:

—¡Caquīlhca'csla'! ¡Camakxtekti huā'mā' chī'xcu'!

²⁶ Lā' huan chī'xcu' xtacnānīlh lā' huan tlajana' palha' ta'salh lā' taxtuni'lh. ²⁷ Lā' ixlīhuākca'n lej talē'cnīlh lā' talākhalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿tuchū huā'mā' a'ntū quīncāmāsu'ni'mā'ni' quina'n? Sāsti' huā'mā'. Huā'mā' chī'xcu' chīhuīna'n con līmāpa'ksīn. Hasta huan tlajana'nī'n ta'a'kahuāna'ni' a'xni'ca' xla' cāmāpa'ksī.

²⁸ Lā' tuncan a'kahualh chu xalhā nac estado de Galilea ixpālacata a'ntū tlahualh Jesús.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuitī' Simón Pedro

Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39

²⁹ Lā' a'xni'ca' Jesús taxtulh de na ixlitokpānca'n israelitas, tuncan a'lh lā' tanūlh na ixchicca'n Simón lā' Andrés. Lā' tatā'a'lh Jacobo lā' Juan. ³⁰ Lā' ixpuhuitī' Simón ix-chī'chūxni'mā' lā' ixmā'. Lā' tuncan māca'tzīnīca Jesús. ³¹ Lā' xla' a'lh lā' macachi'palh lā' mā'kaquī'lh lā' tuncan tapānūni'lh ixtachi'chīxni'. Lā' tuncan huan puscāt cāmāhui'lh huan ā'makapitzīn.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' t'za'ca'nī'n

Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41

³² Lā' kōtanūtza' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza' huan chī'chini', cālīmīni'ca Jesús ixlīhuākca'n a'ntī ixta't'za'ca'n lā' a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n. ³³ Lā' ixlīhuākca'n xalanī'n huan cā'lacchicni' tatakēstokli na ixtanquīlhni' huan chic. ³⁴ Lā' cāmātzeyīlh lhūhua' a'ntī ixta't'za'ca'n de chuxatūyā' ta'jatāt ixtaka'lhī chā'tunu'. Lā' cāmāxtuni'lh lhūhua' tlajana'nī'n. Lā' tū' cāmāxtekli natachīhuīna'n huan tlajana'nī'n como tū' ixlacasqui'n que xlaca'n ixtahualh tichū xla'.

Jesús a'cta'sana'lh nac estado de Galilea

Lc. 4.42-44

³⁵ Lā' ixlīlakalī lej tzi'sāt Jesús tāquī'lh lā' taxtulh lā' a'lh nac lakatin lugar a'nlhā tintī' ixa'nān. Lā' a'ntza' kalhtō'ka'lh. ³⁶ Lā' Simón a'lh putza lā' ā'makapitzīn tatā'a'lh. ³⁷ Lā' a'xni'ca' takakli Jesús, tahuanilh:

—Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhui't lej taputzayāni'.

³⁸ Lā' xla' cāhuanilh:

—Cāhui huan nac ā'makapitzīn cā'lacchicni' a'ntūn tahuī'lāna' pajtzu lā' quit na'icmāsu'yu a'ntza' ixtachīhuīn Dīos. U'tza' iclīmīni't.

³⁹ Lā' chu xalhā nac estado de Galilea ixmāsu'yu na ixlitokpānca'n israelitas. Lā' cāmāxtulh huan tlajana'nī'n.

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntī ixmasni'mā' ixquintī

Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16

⁴⁰ Lakchā'lh Jesús kalhatin chī'xcu' a'ntī ixka'lhī ta'jatāt a'ntū māmasī quinquīnitca'n lā' a'ntū huanican lepra. Xla' tatzokostani'lh Jesús lā' lej squi'nī'lh:

—Palh hui'x lacasqui'na', tzē naquīmātzeyī'ya'.

⁴¹ Lā' Jesús lakalhu'malh lā' stu'ncli ixmacan lā' xa'malh lā' huanilh:

—Chuntza' quit iclacasqui'n. Catzeyā'nti.

⁴² Lā' a'xni'ca' huanilh huā'mā', tapānūni'lh ixta'jatāt huan t'za'ca' lā' tzeyalh. ⁴³ Lā' a'xni'ca' Jesús macā'lh, stu'tu'lu' huanilh:

⁴⁴ —Catamaktaka'lhti lā' tū' tihua'ni'ya' nīn tintī'. Xmān nalakpina' huan ixcuraca'n israelitas lā' namāsu'ni'ya' mimacni' para nalaktzī'n palh tzeyani'ta'tza'. Lā' na'a'ksa'juī'ni'na' chuntza' hua'chi māpa'ksīni'lh Moisés para a'ntī ixtazeyani'ttza' de huanmā' ta'jatāt. Chuntza' nacālīmāca'tzīnī'ya' tachi'xcuhui't que tzeyani'ta'tza'.

⁴⁵ Pero xla' tuncan taxtulh lā' tzuculh cāhuanitā'kchoko lilhūhua' lā' cāhuanilh a'ntū ixpātle'keni'nī't. Lā' chuntza' Jesús tūlatza' ixtanū huan nac cā'lacchicni' na ixlacapūnca'n tachi'xcuui't, como tū' ixlacasqui'n que lej ixtatakēstokli. Lā' chuntza' xmān tachokolh na ixquilhtūn cā'lacchicni'. Lā' tachi'xcuui't xalani'n lakachu ixtalaka'n.

2

Jesús mātzeyilh kalhatin a'nti lhtuculu' ixuanī't

Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26

¹ Lā' ixlilātma'j Jesús taspī'tli lā' tanūpā huan nac Capernaum. Lā' tachi'xcuui't takaxmatli que ixui' nac chic. ² Lā' tuncan lilhūhua' talaktakēstokli hasta tū'tza' ixtatanūkō' ixchakān huan chic. Lā' nā tatzumalh huan tanquilhni'. Lā' ixcāmāsu'ni' ixtachihuīn Dios. ³ Lā' talakmilh ā'makapitzin lā' na ixlachpu'nanca'n kalhatā'ti' chi'xcuui'n ixtapūlimimā'na laklaj. Lā' huan nac laklaj ixmā' kalhatin ī'tza'ca' a'nti lhtuculu' ixuanī't. ⁴ Lā' como tūlah talakchā'lh Jesús ixpālacata huan lhūhua' tachi'xcuui't a'nlhā ixtzuma huan chic, tapūtō'ca'lh huan escalera' lā' ta'a'kstilhuakli huan chic ixlakstu'nc Jesús.

Lā' a'xni'ca' xa'nca tamālaqui'lh, tamāyujūlh huan ī'tza'ca' con ixlaklaj. ⁵ Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh a'nchī ixtakalhaka'ī' ixlīmāpa'ksīn, xla' huanilh huan ī'tza'ca':

—Quincaman, icmāspūtūnu'ni'kō'ni'tza' ixlīhuāk mintalaclē'i'.

⁶ Lā' ixtakxmatuī'lāna' ā'makapitzin xamākalthō'kē'ni'nī'n huan ley lā' tapuhualh ixa'cstuca'n: ⁷ “¿A'chī' chihuīna'n chuntza' huā'mā' chi'xcu'?” Xla' tā'talacastucmā' Dios a'nchī chihuīna'lh. Nin tintī' tzē naquincāmāspūtūnu'ni'yāni' quintalaclē'i'ca'n, xmān Dios”.

⁸ Lā' tuncan Jesús ixa'cstu ca'tzīlh a'nchī xlaca'n ixtapuhuamā'na lā' cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī' puhua'nā'tit chuntza' na mi'a'clhcunucca'n? ⁹ Icuanihl'tza' huan ī'tza'ca': “Icmāspūtūnu'ni'kō'ni'tza' ixlīhuāk mintalaclē'i'”, pero tuntū' tasu'yu a'yuj māsputūnu'ni'ca. Palh xa'icuanilh: “Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' catlā'hua'”, chuntza' ixtasu'yulh palh nateyan o tū'. ¹⁰ Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Lā' chuhua'j na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī icka'lhī līmāpa'ksīn nac huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' tzē na'iccāmāspūtūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuui't.

Lā' tuncan Jesús huanilh huan lhtuculu' chi'xcu':

¹¹ —Icuaniyāni', catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' capit na minchic.

¹² Lā' tuncan tā'kaqui'lh na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n a'nti ixtahui'lāna' lā' sacli ī'xti'cat lā' taxtulh. Lā' ū'tza' talīlē'cnilh ixlīhuākca'n lā' tamācā'tanilh Dios lā' tahualh:

—Tū' maktin laktzī'nī'ta'uj a'ntū laktzī'uj chuhua'j.

Jesús huanilh Levī que na'o'kska'lhī

Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32

¹³ Tuncan Jesús a'mpā na ixquilhtūn huan mar. Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuui't talaka'lh. Lā' ixcāmāsu'ni'. ¹⁴ Lā' a'xni'ca' Jesús ixa'mā', tētaxtulh a'nlhā ixmātā'jīni'ncan impuestos lā' laktzī'lh Levī ixo'kxa' Alfeo. Lā' Jesús huanilh:

—Caqui'o'kska'lhī'.

Lā' xla' tāyalh lā' stālani'lh.

¹⁵ Lā' milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā' na ixchic Levī. Lā' tachā'lh lhūhua' mātā'jīni'nī'n impuestos lā' ā'makapitzin a'ntū ixcālakmaka'ncan. Lā' xlaca'n ixcātā'huā'yamā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n como lhūhua' ixtastālani'. ¹⁶ Lā' a'xni'ca' huan xamākalthō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan fariseosnu' talaktzī'lh que ixcātā'huā'yan mātā'jīni'nī'n lā' ā'makapitzin a'nti ixcālakmaka'ncan, tahuanih ī'sca'txtunu'nī'n Jesús:

—¿A'chī' cātā'huā'yan Jesús mātā'jīni'nī'n lā' a'n'tin tū' tzeyā chi'xcuui'n?

¹⁷ Lā' a'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn, cāhuanilh:

—Huan a'n'tin tū' ta'ī'tza'ca'n, xlaca'n tū' tamaclacasqui'n huan doctor. Xmān huan a'n'tin ta'ī'tza'ca'n tamaclacasqui'n. Quit tū' icmilh iccāputza a'n'tin tapuhuan que xlaca'n xalacuan. Icmilh iccāputza xlaca'n a'n'tin taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'xni'ca' līhui'lican tū' nahuā'yancan

Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39

¹⁸ Lā' ī'sca'txtunu'nī'n Juan lā' huan fariseosnu' a'katunu' ixtalīhui'li tū' natahuā'yan. Lā' makapitzin chi'xcuui'n talakmilh Jesús lā' tahuanih:

—ī'sca'txtunu'nī'n Juan lā' nā ī'sca'txtunu'nī'n huan fariseosnu' a'katunu' talīhui'li tū' natahuā'yan. Lā' misca'txtunu'nī'n, ¿a'chī' pō'ktu tahuā'yan?

¹⁹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Xlaca'n a'nti cākantāyacanī't a'nlhā tapūchahuamā'ca, ¿chā natalīhui'li tū' natahua' līhua't? Līhuan cātā'lahu'cus huan squi'nīni', natahuā'yan ixamigos. ²⁰ Pero namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nalē'ncan huan squi'nīni'. Lā' a'xni'ca' namin huanmā' chi'chini', tū' catitahuā'yalh ixamigos porque natalakaputza.

Lā' Jesús cāhuanipā:

²¹ —Huā'mā' a'ntū quit icmāsu'yu, ū'tza' xasāsti'. Lā' palh catīhuā natlōkentaxtū lā' nā tlōkentaxtūcu'tun ixtalanāna'n mixū'yāpāpnaca'n, xla' nala hua'chi kalhatin a'ntī nachu'cu xasāsti' lu'xu' para nalilactza'pa' huan xamasni'. Huan xasāsti' lu'xu' natatimī lā' nāstanca xamasni' lā' lhān taxtī'tli más ka'tla' nala. ²² Lā' huan xaxcān uva a'ntū tūna'j xcu'tan, nīn tintī' catimōjōlh nac xakōlūhua' ixko'xka' borrego. Palh chuntza' ixtlahuaca, ixpankli huan ko'xka' a'xni'ca' naxcu'tan huan xaxcān uva. Namojōcan nac xasāsti' ko'xka'. Lā' a'xni'ca' naxcu'tan, tū' catipankli huan ko'xka'. Chuntza' tū' pāxcat catilalh huan ko'xka' lā' tū' catitaxtuni'lh huan xaxcān uva —hualh Jesús.

Huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan ta'lh trigo huan sca'txtunu'nīn

Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5

²³ Lā' lakatin chi'chini' a'ntū pūjaxcan, Jesús ixcatā'tlā' huantēlha ī'sca'txtunu'nī'n nac lakatin cā'tacuxtu. Lā' xlaca'n tatzuculh ta'ī' macsti'na'j huan trigo. ²⁴ Lā' tuncan tahuanih Jesús huan fariseosnu':

—Cala'ktzi'. Misca'txtunu'nī'n tascujmā'na lā' chuhua'j huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Chuntza' tū' ta'a'kahuāna'ni' huan ixley Moisés —tahuanih.

²⁵ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chā tū' lakapūtlekenī'ta'ntit a'ntūn tlahualh David maktin huā? Xla' lā' a'ntī ixtatā'a'n ixtatzi'ncsa lā' cāspu'tni'lh lihua't. ²⁶ Lā' David tanūlh na ixchic Dios. Lā' Abiatar xapuxcu' sacerdote ixuanī't. Lā' David hua'lh huan pāntzi a'ntū ixmālacnū'canī't Dios. Lā' tū' limakan ixua'lh huā'mā' pāntzi. Xmān huan curasna' taka'lhī talacasqui' para natahua'. Lā' nā David cāmaxqui'lh huan chi'xcu'huī'n a'ntī ixta'o'kska'lhī.

²⁷ Nā Jesús cāhuanilh:

—Dios tlahualh huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan por ixpālacataca'n tachi'xcu'huī't lā' tū' tlahualh tachi'xcu'huī't para chi'chini' a'ntū pūjaxcan. ²⁸ Lā' chuntza' quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' nā tzē na'icmāpa'ksī a'ntū natlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

3

Kalhatin chi'xcu' ixmacascōhuanī't

Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11

¹ Lā' Jesús tanūpā na ixlitōkpānca'n israelitas. Lā' ixuī' a'ntza' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixmacascōhuanī't. ² Lā' huan tachi'xcu'huī't ixtamaktaka'lh mā'na Jesús a ver palh ixmātzeyīni'lh huanmā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan como ixtalē'ksa'nīni'ncu'tun. ³ Lā' Jesús huanilh huan chi'xcu' a'ntī ixmacascōhuanī't:

—Cata't lā' catāya' na quilaclhpu'nanca'n.

⁴ Lā' cāhuanilh huan tachi'xcu'huī't:

—¿Tuchū más minī'ni' tlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan? ¿Chā na'ictlahua a'ntū tzey o a'ntūn tū' tzey? ¿Chā limakan na'icmāpūtaxtū huan chi'xcu' o na'icmaknī?

Pero xlaca'n ca'cs ixtahuī'lāna'. ⁵ Lā' Jesús cālaktzi'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixtalītamacxti'li'ni't lā' ixa'kchā'yā. Lā' Jesús ixlīlakaputzayā como tū' ixtalalaku' man huan ī'tza'ca' lā' huanilh huan chi'xcu':

—Castu'ncti mimacan.

Lā' a'xni'ca' stu'ncli ixmacan, tzeytza' ixuanī't. ⁶ Lā' tuncan huan fariseosnu' tataxtulh lā' tatā'lacchihuīna'lh ixchi'xcu'huī'n Herodes a'nchī natalīmaknī Jesús.

Jesús māsu'yulh na ixquiltūn lago

⁷ Pero Jesús a'lh na ixquiltūn huan lago lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatā'a'lh. Lā' lhūhua' tachi'xcu'huī't xalanī'n nac estado de Galilea tastālanī'lh Jesús. Lā' a'xni'ca' takaxmatli huāk a'ntū tlahualh Jesús, talakmilh nā xlaca'n xalanī'n nac estado de Judea. ⁸ Lā' xalanī'n nac Jerusalén lā' xalanī'n nac Idumea talakmilh Jesús. Lā' xlaca'n xalanī'n tintacut nac pūxka Jordán lā' xalanī'n pajtzu huan cā'lacchicni' Tiro lā' Sidón nā talakmilh. Lhūhua' tachi'xcu'huī't talakmilh Jesús a'xni'ca' takaxmatli a'ntūn tlahualh. ⁹ Lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n que cāxni'j cahui'līlh lakatin barco a'nlhā natojō lā' chuntza' huan lhūhua' tachi'xcu'huī't tūlalh catitapi'ta'lh. ¹⁰ Lej lhūhua' ixcāmātzeyīni't lā' huāk a'ntī ixta'ī'tza'ca'n ixtalaktapajtzu lā' ixtalāpi'ta'mā'na para nataxa'ma Jesús. ¹¹ Lā' a'xni'ca' xlaca'n a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana' talaktzi'lh Jesús, xlaca'n tatatzokostani'lh lā' palha' tahualh:

—Hui'x ixO'kxa' Dios.

¹² Pero xla' lej cāmāpa'ksīlh lā' cāhuanilh que tū' ixtahualh tichū xla'.

Jesús cālacsali kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n

Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16

¹³ Lā' Jesús a'lh nac o'kspū'n lā' cāta'sani'lh a'nti cālacasqui'lh lā' talakmilh xla'. ¹⁴ Lā' cālacsacli kalhacāju'tu' a'nti natatā'latā'kchoko lā' nacāmaca'n natamāsu'yu ixtachihūn Dios. ¹⁵ Lā' nā xlaca'n cāmaxquī'ca limāpa'ksīn para natamātzeyī chuxatūyā ta'jatāt lā' natamāxtu huan tlajana'. ¹⁶ Huan tamā'na kalhacāju'tu': Simón a'nti hui'lini'ca ixtacuīni' Pedro, ¹⁷ lā' nā Jacobo lā' Juan ixtā'tin a'nti ixo'kxa'n Zebedeo ixtahuani't lā' xlaca'n cāhui'lini'ca ixtacuīni' Boanerges a'nti huanicu'tun hua'chī jilini'. ¹⁸ Lā' nā Andrés lā' Felipe lā' Bartolomé lā' Mateo lā' Tomás lā' Jacobo ixo'kxa' Alfeo lā' Tadeo lā' Simón. Huā'mā' Simón ixtapa'ksī con huan partido cananistasna'. ¹⁹ Lā' Judas Iscariote, xla' a'nti a'calistān macamāstā'lh Jesús.

Ixtahuan que Jesús ixlīscuja ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'

Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23; 12.10

Jesús a'lh na ixchic. ²⁰ Lā' tatakēstokpā lej lhūhua' tachi'xcuui't hasta tūla ixtahuā'yan Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n. ²¹ Lā' a'xni'ca' ixtalakapasnī'n taca'tzilh huā'mā', xlaca'n talakmilh para natachi'pa como ixtahuan que xla' hua'chilh chuyani' lilalh.

²² Lā' xamākaltō'kē'ni'nī'n huan ley a'nti ixtamini'ta'ncha' de nac Jerusalén ixtahuan:

—Huan ko'ti'ti', Beelzebú, a'nti xapuxcu' huan tlajana'nī'n, xla' tanūni'nī't huan Jesús lā' por ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti' tze cāmāxtu huan tlajana'nī'n.

²³ Lā' Jesús cāta'sani'lh lā' cāhuanilh huan a'nti litalacastuca:

—¿Chichū nalīmāxtucan Satanás palh māni' ū'tza' tanūma'? ²⁴ Lā' palh huan pūchihuā'ni'nī'n natatapitzi lā' natalātucsa, tū' catitātāyani'lh. ²⁵ Lā' palh lakatin familia natatapitzi lā' natalātucsa, tū' catitātāyani'lh. ²⁶ Lā' palh Satanás natā'kaqui' contra māni' xla', chuntza' tapitzi lā' tūlalh catitātāyani'lh; ka'lhī nasputa.

²⁷ 'Nīn tintī' tūlalh catitanūlh para naka'lhāna'n na ixchic kalhatin a'nti lej tli'hui'qui palh tū' pū'la nachī'can huan ixtēcu' chic. A'xni'ca' chī'hui'licani'ttza', a'xni'ca' tzē'tza' namaka'lhānca.

²⁸ 'Lā' stu'ncua' a'nti iccāhuaniyāni': Tze nacāmāspūtu'ni'can ixlīhuāk ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuui't lā' chuxatū tū' tzey a'ntūn tahuan. ²⁹ Pero catīhuā' a'nti nahuan que tū' tzey a'ntūn tlhua huan Espīritu Santo, xla' tūla catimāspūtu'ni'ca. Xla' naka'lhī ixtalaclē'i' para pō'ktu.

³⁰ Jesús hualh huā'mā' como ixtahuan: “Xla' ka'lhī huan tlajana”.

Ixtzī't lā' ixtā'timīn Jesús

Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21

³¹ Lā' a'calistān tachā'lh ixtzī't lā' ixtā'timīn Jesús. Tatāyah kēpūn lā' māta'satīnī'nī'nca xla'.

³² Lā' tachi'xcuui't ixtalītaxti'li'nī't lā' tahuanilh:

—Mintzī't lā' mintā'timīn tayāna' kēpūn lā' tatā'chihuā'ncu'tunāni'.

³³ Lā' xla' cākahltilh:

—¿Chā ca'tziyā'tit tichū iccālaktzī'n hua'chilh quintzī't lā' quintā'timīn?

³⁴ Lā' ixcālaktzī'nkō' ixlīhuākca'n a'nti ixtahuī'lāna' lā' ixtalītaxti'li'nī't lā' cāhuanilh:

—Huā' tamā'na, ū'tunu'n quintzī't lā' quintā'timīn. ³⁵ Lā' ixlīhuākca'n a'nti natatlhua a'nti lacasqui'n Dios, ū'tunu'n quintzī't lā' quintā'timīn.

4

A'nchī litalacastuca huan cha'nāna'

Mt. 13.1-9; Lc. 8.4-8

¹ Lā' tuncan Jesús tzucupā māsu'yu na ixquilhtūn huan mar. Lā' talaktakēstokli lhūhua' tachi'xcuui't lā' ū'tza' litojōlh nac lakatin barco. Lā' tahuī'lalh huan nac barco a'nti ixuī' na ixkallhni' xcān. Lā' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuui't tatachokolh na ixquilhtūn huan xcān.

² Lā' lhūhua' catūhuā' ixcālīmāscā'ti huan a'nti litalacastuca. Lā' a'xni'ca' ixcāmāscā'timā', cāhuanilh:

³ —Cakaxpa'ttit. Ixuī' kalhatin cha'nāna' lā' taxtulh para nacha'n huan ixti'ni'. ⁴ Lā' a'xni'ca' i'xua'ya'maka'mā' huan ti'ni', makapitzīn tayujli nac tej. Lā' tamilh huan spūnu' lā' tasacua'lh. ⁵ Lā' a'makapitzīn tayujli nac cā'chihuixni' a'nlhā tū' pūlmā'n huan ti'ya't. Lā' palaj pu'nli huā'mā' ti'ni' como tū' pūlmā'n huan ti'ya't. ⁶ Lā' a'xni'ca' chī'chini'lh, scōhualh xachi'tin como tūlalh tā'cnūlh ixtankāxē'k lā' tūlh. ⁷ Lā' a'makapitzīn ti'ni' huampala tayujli nac cā'lhucū'nnu' lā' huan lhtucu'n tastacli lā' tamā'ktzī'lh lā' nīn tuntu' tō'ca'lh.

⁸ Lā' a'makapitzīn ti'ni' tayujli a'nlhā tzey huan ti'ya't lā' pu'nli lā' stacli lā' lana'lh. Lā' makapitzīn ti'ni' tamāstā'lh pu'xamacāj lā' a'makapitzīn tamāstā'lh tu'tumpu'xam lā' a'makapitzīn tamāstā'lh cien.

⁹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh kaxpa'tni'ta'ntit, cuenta catlahua'tit.

Ixpälacata a'nchī Jesús māsu'yulh a'ntū litalacastuca

Mt. 13.10-17; Lc. 8.9-10

¹⁰ Lā' a'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan lhūhua' tachi'xcuhui't, xmān tatachokolh Jesús lā' huan kalhacāujtu' lā' ā'makapitzīn huampala. Lā' huan kalhacāujtu' takalhasqui'nīlh ixpälacata huan a'ntū litalacastuca. ¹¹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Dios cāmāscatīnī'ta'ni' hui'xina'n a'ntūn tatzē'knī't ixpälacata a'nchī nala ixlīmāpa'ksīn Dios. A'makapitzīn iccālīchihuīna'n xmān a'nchī litalacastuca. ¹² Lā' chuntza' natalaktzī'n pero tū' natamāchekxī a'ntū huanicu'tun a'ntūn talaktzī'n. Lā' nā natakaxmata pero tū' catitamāchekxīlh a'ntūn takaxmata. Lā' chuntza' tū' catitaxtāpalīlh huan ixtapāstacna'ca'n lā' tū' caticāmāspūtūnu'ni'ca ixtalacē'i'ca'n.

Jesús māstu'ncli a'ntū ixuanicu'tun huan a'ntū litalacastuca

Mt. 13.18-23; Lc. 8.11-15

¹³ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh tū' māchekxī'yā'tit huā'mā' a'ntū litalacastuca, tū' caticāmāchekxī'tit ixlīhuāk ā'makapitzīn. ¹⁴ Huan cha'nāna' cha'nli ixtachihuīn Dios. ¹⁵ Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac tej, ū'tza' hua'chi tachi'xcuhui't a'ntūn takaxmatli lā' palaj milh huan ko'ti'ti' lā' cāmāpātza'nkānīlh a'ntū ixtasca'tnī't.

¹⁶ Lā' nā chuntza' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac cā'chihuixni', ū'tza' hua'chi a'ntūn takaxmata ixtachihuīn Dios lā' lej talakati. ¹⁷ Pero hua'chi huan ti'ni' a'ntūn tū' ixka'lhī pūlh mā'n ixtankaxē'kca'n, tū' tāyani'lh, nā xla'ca'n tū' makān tatāyani'. Tū' xa'nca tamāchekxī huan tachihuīn, lā' a'xni'ca' tapāti catūhuā o a'xni'ca' cāmācaputzacan por ixpälacata a'ntūn takalhlaka'ī'lh, tū'tza' talakati lā' tamakxtekcu'tun.

¹⁸ Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac cā'lhucū'n, ū'tza' hua'chi xla'ca'n a'ntūn takaxmata huan tachihuīn lā' tamāchekxī. ¹⁹ Pero lej tapāstaca a'nchī natalītlaja ixlīhuā'tca'n lā' a'nchī lacricosnu' natalila. Lā' nā lej talacasqui'n lhūhua' catūhuā. Ixlīhuāk huā'mā' cāmāmachuyī lā' tū' cāmaktēka natapāstaca a'ntūn takaxmatli. Tū'tza' tatasu'yu palh takalhlaka'ī'. Lā' chuntza' huan tamā'na hua'chi huan lhtucū'n a'ntūn tamā'ktzī'lh huan ti'ni'.

²⁰ Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac tzey ti'ya't, ū'tza' hua'chi xla'ca'n a'ntūn takaxmata huan tachihuīn lā' tamāchekxī lā' xa'nca tatasu'yu palh takalhlaka'ī'. Ixlīhuākca'n taka'lhī a'ntū natalīmāpāxuhū Dios lā' makapitzīn lej taca'tzī tamāpāxuhū hua'chi huan ti'ni' a'ntū mās'tā'lh cien ixtō'ca't.

A'nchī litalacastuca huan pūmaksko

Lc. 8.16-18

²¹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Nīn tinti' līmin huan pūmaksko lā' natampīmānū huan chā'xta o na ixtampīn tama'. Hui'līcan nac lakatin mesa o nac lakatin cajón. ²² Huāk a'ntūn tatzē'knī't chuhua'j, huāk namālacsu'yukō'can. Lā' a'ntū lakatzē'kcus, ū'tza' naca'tzīkō'can. ²³ Palh kaxpa'tnī'ta'ntit, cuenta catlahua'tit.

²⁴ Lā' chuntza' cāhuanilh Jesús:

—Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpa'tā'tit. Palh nalīhu'i'li'yā'tit nasca'tā'tit, Dios nacāmaktāyāni' lā' ā'chulā' nasca'tā'tit. ²⁵ Huan a'ntū cuenta tlāhua ixtachihuīn Dios, mās namāchekxī. Lā' huan a'ntūn tū' cuenta tlāhua, napātza'nkākō' a'ntū kaxmatnī't.

A'nchī litalacastuca huan ti'ni' lā' a'nchī līstaca

²⁶ Lā' Jesús hualh:

—A'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhui't, ū'tza' hua'chi a'xni'ca' kalhatin chī'xcu' nacha'n ti'ni' nac ti'ya't. ²⁷ Xla' nalhtata de tzi'sa lā' natā'kaqui' cā'tzi'sāt. Lā' huan ti'ni' napu'n lā' nastaca lā' xla' tū' ca'tzi chī līpu'nli lā' chī līstacī. ²⁸ Huan ti'ya't ixa'cstu māpu'nū; pū'la tasu'yu huan xachi'tin lā' tuncan xaxihuī't lā' ā'alīstān huan tza'ktza'. ²⁹ A'xni'ca' scōhualhtza' lā' cuxi'tza' lanī't, tuncan ī'can como chilhtza' huan chī'chini' a'ntū napū'ī'can.

A'nchī litalacastuca xati'ni' mostaza

Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19

³⁰ Lā' Jesús hualh:

—¿Tuchū nahuanāj para namāsu'yuyāuj a'nchī natalīlhūhua'n a'ntū natakalhlaka'ī' Dios? ¿Chichū nacālīmālacastucāuj a'nchī natalhūhua'n? ³¹ Natalhūhua'n hua'chi lakatin ti'ni' a'ntū huanican mostaza. Huā'mā' ti'ni' lihua'ca' xamactzina'j que ixlīhuākca'n ā'makapitzīn ti'ni' a'ntū cha'nca. ³² Lā' a'xni'ca' cha'nca'nī'ttza', lā' nastaca, lej ka'tla' nala lā' lhūhua' ixpekenī'n naka'lhī. Lā' chuntza' huan spūnnu' tzē natatlahua ixmāsekca'n a'nlhā skē'knin.

Jesús līmāsu'yulh con a'ntū litalacastuca

Mt. 13.34-35

³³ Lā' chuntza' ixcālīmāsu'ni' lhūhua' a'ntū litalacastuca lā' lacatzucu cāmāsu'ni'lh chu a'nchī tzē ixtasca'ta. ³⁴ Lā' xmān a'ntū litalacastuca ixcālītā'chihuīna'n huan tachi'xcuhui't. Pero a'xni'ca' ixa'cstuca'n xla' lā' ī'sca'txtunu'nī'n, xa'nca ixcāmāstū'ncni' ixlīhuāk.

Jesús cāmāca'cslīh huan ū'ni' lā' xasipej xcān

Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25

³⁵ Lā' kōtanūtza' ixuanī't huanmā' chī'chīni' lā' Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cāhuitit tintacut.

³⁶ Lā' como Jesús ixui'cus nac barco, lā' chuntza' talilē'lh nac barco lā' cāmaktekli huan lhūhua' tachi'xcuhui't. Lā' ā'makapitzīn barco nā tatā'a'lh tintacut. ³⁷ Lā' lihuan ixtatacutmā'na lej palha' tzucullh ū'nun. Lā' huan xasipej xcān tasno'kli huan barco lā' ixlītatumāmā' de xcān. ³⁸ Lā' Jesús xtunc ixmā' nac barco lā' ī'ltatamā' lā' ixa'ktzi'mā' nac lakatin ixa'ktzi'. Lā' tamālahuanilh lā' tahuanih:

—Mākalhtō'kē'ni', tā'cnūmā'nauj lā' hui'x tū' cuenta tlhua'ya'.

³⁹ Lā' Jesús tā'kaquī'lh lā' lacaquilhnīh huan ū'ni' lā' huanih huan mar:

—Caca'csla' lā' tzē'k cala't.

Lā' ca'cslalh huan ū'ni'. Lā' tzē'k tamā'lh huan mar. ⁴⁰ Lā' Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—¿A'chī' jicua'nā'tit? Tū' lej quilālīpāhuanāuj.

⁴¹ Lā' lej talē'cnīh lā' talāhuanilh chā'tunu' de xlaca'n:

—¿Tichūyā chī'xcu' huā'mā'? Hasta cāmāpa'ksī huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān lā' ta'a'kahuāna'ni'.

5

Huan chī'xcu' xala' nac Gadara a'ntī ixka'lhī huan tlajana'

Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39

¹ Lā' tachā'lh xlaca'n tintacut huan mar nac lakatin ti'ya't a'nlhā huanican Gadara. ² Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de huan barco, tuncan pāxtokli kalhatin chī'xcu' a'ntī taxtulh na ixpu'nan de huan taponkni'. Ixka'lhī huan tlajana'. ³ Lā' xla' ixlahuī' nac lhu'cu' a'nlhā ixcāmā'cnūcanī't huan nīnī'n. Nīn tintī' tzē ixchī' lā' a'yuj ixlichī'can cadenas. ⁴ Maklhūhua' ixtūpīxchī'canī't lā' ixmacatūpīxchī'canī't con licā'n lā' cadenas pero xla' lactū'cxli huan cadenas lā' lactzina'j tlahuah huan licā'n lā' nīn tintī' tzē ixtlaja. ⁵ Lā' tzī'sa lā' tuncuj a'nlhā tayāna' lhu'cu' lā' cā'o'kspū'yān pō'ktu ixa'cta'satā'kchoko lā' ixlīmātakāhuī'can chihuix. ⁶ Makatcus ixmīmā'cha' Jesús a'xni'ca' huan chī'xcu' laktzi'lh lā' laktu'jnulh lā' a'cnīni'ni'lh. ⁷ Lā' tā'chihuīna'lh palha' lā' hualh:

—¿A'chī' ta'na' hui'x a'nlhā icui', Jesús? Hui'x ixO'kxa' Dios xala' tālhmā'n. ¿Chu quit mimaca'tzi? Lej icsqui'ni'yāni' que tū' naquimāpātīni'ya'.

⁸ Chuntza' ī'squi'ni'mā'ca Jesús como xla' ixuaninī't huan tlajana':

—Cataxtu de huā' chī'xcu'.

⁹ Lā' Jesús kalhasqui'nīh:

—¿Chī mintacuīni'?

Lā' xla' kalhtīh:

—Quihuanican Legión como quina'n lhūhua' tlajana'nī'n.

¹⁰ Lā' lej ixtasqui'ni'mā'na Jesús que tū' cacāmācā'lh makat. ¹¹ Lā' lhūhua' pa'xni'n ixtahuā'yamā'na pajtzu a'ntza' na ixlacapān kēstīn. ¹² Lā' huan tlajana'nī'n tasqui'ni'lh Jesús:

—Caquilāmacamini'uj huan lhūhua' pa'xni' para que tū' na'ictanūpalayāuj na ixchakānca'n huan tamā'na pa'xni'.

¹³ Lā' tuncan cāmaktekli natatanū. Lā' huan tlajana'nī'n tataxtokō'lh de huan chī'xcu' lā' tatanūh ixchakānca'n huan pa'xni'. Lā' xlaca'n tatu'jnulh nac cā'pūtatankopūn lā' tatojōcha' nac xcān lā' tajicsua'kō'lh. Lā' hua'chī lakatu' mīl pa'xni'n ixtahuani't.

¹⁴ Lā' huan chī'xcuhui'n a'ntū ixtamaktaka'lh mā'na huan pa'xni'n lā' tatzā'lalh lā' tamāca'tzīnīnī'lh nac cā'lacchicni' lā' pajtzu huanmā' cā'lacchicni'. ¹⁵ Lā' a'xni'ca' ā'makapitzīn tachā'lh a'nlhā ixui' Jesús, xlaca'n talaktzī'lh huan chī'xcu' a'ntūn tū'tza' ixka'lhī huan tlajana'nī'n. Lā' xla' tzē'k ixui' lā' ixlhakā'nani'ttza'. Lā' xlaca'n tajicua'lh. ¹⁶ Lā' huan a'ntū ixtalaktzī'nī't tahuanih a'ntū ixpātle'keni'nī't huan chī'xcu' a'ntū ixka'lhīnī't huan tlajana'nī'n lā' nā a'ntū ixcāpātle'keni'nī't huan pa'xni'n. ¹⁷ Lā' tuncan tatzucullh tasqui'ni' Jesús que nataxtu de a'ntza'.

¹⁸ Lā' a'xni'ca' Jesús ixtojōmā' huan nac barco, milh huan chī'xcu' a'ntū ixka'lhīnī't huan tlajana'nī'n lā' squi'ni'lh camaktekli que natā'a'n. ¹⁹ Pero Jesús tū' makxtekli natā'a'n lā' huanih:

—Cataspi'tti' na minchīc lā' nacāhua'ni'kō'ya' mifamilia lā' mī'amigos huanmā' laka'tla'n catūhuā a'ntū huan Māpa'ksīni' tlahuani'nī'ta'ni' lā' a'nchī lakalhu'mani'ta'ni' hui'x.

²⁰ Huan chi'xcu' a'lh lā' lakachu nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Decápolis xla' tzuculh lichihuina'n a'ntū Jesús tlahuani'lh. Lā' ixlihuākca'n huan tachi'xcuui't talē'cnilh.

Ixtzu'majāt Jairo lā' huan puscāt a'ntī xa'malh ixlu'xu' Jesús
Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56

²¹ Lā' a'xni'ca' Jesús pūtacutchokopā tintacut nac barco, talaktakēstokli lhūhua' tachi'xcuui't a'nlhā xla' ixui' pajtzu nac mar. ²² Lā' miilh kalhatin xapuxcu' de ixlitokpānca'n israelitas lā' ixtacuīni' Jairo. Lā' a'xni'ca' laktzī'lh Jesús, tatzokostani'lh. ²³ Lā' lej squi'ni'lh lā' huanilh:

—Quintzu'majāt nīmā'tza'. Cata't lā' namacaxa'ma'ya' para que natzeyan lā' nalatahui'lapala.

²⁴ Lā' Jesús tā'a'lh. Lā' ixtastālani' lhūhua' tachi'xcuui't lā' ixtalāpi'ta'tēha. ²⁵ Lā' na ixlaclhni'ca'n ixui' kalhatin puscāt a'ntū ixī'tza'can. Ixka'lhīta' lakacāujtu' cā'ta tūla ixcāsni' ixka'lhni'. ²⁶ Lā' lhūhua' doctornu' ixtamāpātīnīni't lā' ixmakasputkō'ni'ttza' ixtumīn lā' nīn tuntu' macuani'lh pero ā'chulā' ixlamā'. ²⁷ Ixkaxmatnī't a'nchī ixtlahua Jesús lā' laktapajtzūlh na ixkēn na ixlaclhni'ca'n lhūhua' tachi'xcuui't lā' xa'malh ixlu'xu'. ²⁸ Chuntza' tlahualh como puhualh: “Xmān ca'icxa'malh ixlu'xu' lā' na'ictzeyan”. ²⁹ Lā' chuntza' chu tuncan tzeyalh. Lā' u'cxca'tzīlh na ixmacni' que ixtzeyani'ttza' de ixta'jatat. ³⁰ Lā' tuncan Jesús u'cxca'tzī'lh a'nchī ixlimātzeyīni'ni't ixlīmāpa'ksīn. Cālaktalaksipi'tli huan tachi'xcuui't lā' cāhuanih:

—¿Tichū xa'malh quilu'xu'?

³¹ Lā' tahuanih i'sca'txtunu'ni'n:

—Laktzī'na' a'nchī lhūhua' tachi'xcuui't tapi'ta'yāni'. Lā' ¿a'chī' hua'na'?: “¿Tichū quixa'malh?”

³² Lā' xla' lakachu ixlacaputza para nalaktzī'n a'ntī i'xa'mani't. ³³ Lā' huan puscāt ixca'tzī a'ntū xpātle'keni'ni't māni' ū'tza' lā' a'nchī ixtzeyani'ttza' lā' xla' ixjicua'n. Lā' ixpipitēha laka'lh lā' tatzokostani'lh Jesús lā' huanikō'lh. ³⁴ Lā' xla' huanilh:

—Quintzu'majāt, tzeyani'ta' como kalhlaka'i'ni'ta'. Capit lā' Dios calē'n. Tzeyani'ta' de mintajatat.

³⁵ Ixchihuina'mā'cus Jesús a'xni'ca' tamilh makapitzīn de na ixchic Jairo. Lā' tahuanih Jairo:

—Mintzu'majāt nīlhtza'. ¿A'chī' māmakchu'yī'ya'cus huan mākalhtō'kē'ni'?

³⁶ Pero Jesús tū' cuenta cātlahuani'lh a'ntū ixtahuan. Lā' huanilh huan xapuxcu' de huan litokpān:

—Tū' caji'cua', xmān cakalhlaka'i'.

³⁷ Lā' Jesús tū' makxteklī nīn tinti' nastālani', xmān Pedro lā' Jacobo lā' Juan ixtā'tin Jacobo. ³⁸ Ta'a'lh na ixchic huan xapuxcu' ixlitokpānca'n israelitas. Lā' a'xni'ca' tachā'lh, Jesús laktzī'lh lhūhua' tachi'xcuui't. Lā' ixtacalhuamā'na lā' ixtata'samā'na. ³⁹ Lā' Jesús a'xni'ca' tanūlh, cāhuanih:

—¿A'chī' ta'sayā'tit lā' calhua'nā'tit? Huan tzu'majāt tū' nīni't, xmān lhtatamā'.

⁴⁰ Lā' xmān talilitzī'nli. Lā' a'xni'ca' Jesús cāmāxtukō'lh ixlihuākca'n, calē'lh ixtāta' huan tzu'majāt lā' ixtzī't lā' a'ntī ixtatā'mini't. Lā' tatanūlh a'nlhā ixmā' huan tzu'majāt. ⁴¹ Lā' macachi'palh huan tzu'majāt lā' huanilh:

—Talita cumi —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun: Tzu'majāt, icuaniyāni' catā'kaqui'.

⁴² Lā' chu tuncan tā'kaqui'lh huan tzu'majāt lā' xla' ixlatlā'huan como ixka'lhī lakacāujtu' cā'ta. Lā' huan tachi'xcuui't talē'cnilh lā' lej tajicua'lh. ⁴³ Lā' Jesús lej stu'tu'lu' cāhuanih que nīn tinti' ixtamāca'tzīnīlh lā' cāhuanih:

—Camā'huī'tit huan tzu'majāt.

6

Jesús a'lh nac Nazaret

Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30

¹ Lā' Jesús taxtulh de a'ntza' lā' a'lh na ixā'lacchicni' a'nlhā i'stacnī't lā' tastālani'lh i'sca'txtunu'ni'n. ² Lā' a'xni'ca' chilh huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan, tanūlh na ixlitokpānca'n israelitas lā' tzuculh māsu'yu. Lā' lhūhua' tachi'xcuui't a'nfin takaxmatli lā' talē'cnilh lā' tahualh:

—¿Lhachū sca'tli huā'mā' chi'xcu' huan tamā'na catūhuā? Lā' ¿tuchūyā tapāstacna' maxquī'canī't? Lā' ¿chichū tzē lītlahua huan tamā'na? ³ U'tza' huā'mā' huan sitni' lā' María ixtzī't. Lā' nā xla' ixpuxcu'ca'n Jacobo lā' José lā' Judas lā' Simón. Lā' tahuī'lāna huā'tzā' xanastancunu' pusan.

Lā' ta'a'kchā'lh por ixpālacata lā' talakmaka'lh Jesús. ⁴ Pero xla' cāhuanih:

—Kalhatin a'cta'sana' na'a'cnīni'ni'can chuxalhā na'a'n. Xmān xalanī'n na ixā'lacchicni' lā' ixfamiliares tū' ta'a'cnīni'ni'cu'tun.

⁵ Lā' a'ntza' na ixā'lacchicni' Jesús tūlah tlhualh lē'cnīn. Xmān cāxa'malh makapitzīn i'tza'ca'nī'n lā' cāmātzeyīlh. ⁶ Lā' Jesús lej lē'cnīlh como tū' ixtakalhaka' i'xlimāpa'ksīn. Lā' ixmāsu'yutēlha nac lakatunu' lacti'na'j cā'lacchicni'.

Jesús cāmacā'lh i'sca'txtunu'nī'n para nata'a'cta'sana'

Mt. 10.5-15; Lc. 9.7

⁷ Lā' Jesús cāmāta'sīlh huan kalhacāujtu' i'sca'txtunu'nī'n lā' tzuculh cāmacā'n kalhatu'yūn lā' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para natamāxtu huan tlajana'nī'n. ⁸ Lā' cāhuanilh:

—Tū' tīlī'pinā'tit nīn tuntū' huan nac tej, nīn morralh, nīn pāntzi, nīn tumīn na mim-bolsaca'n. Xmān nali'pinā'tit mimpāla'cca'n. ⁹ Lā' natatūnū'yā'tit mihuarachica'n pero tū' nalhakā'yā'tit kalhtu' milu'xu'ca'n.

¹⁰ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Chuxatūya chic a'nlhā nachipinā'tit, a'ntza' natachokoyā'tit hasta a'xni'ca' nataxtuyā'tit de huanmā' cā'lacchicni'. ¹¹ Lā' palh calhāhuā tū' cāmānūyāni' nac chakān chic lā' palh tū' cātāxmatni'cu'tunāni' a'ntū hua'nā'tit, cataxtutit de huanmā' cā'lacchicni'. Lā' a'xni'ca' nataxtuyā'tit, catincxtit mintojonca'n para que nayuja huan pokxni' na ixlakx-tampūn mintojonca'n. Chuntza' nalimāsu'yū'yā'tit que xla'ca'n natalē'n cuenta como tū' takaxmatcu'tulh. Ixlistu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Lā' a'xni'ca' namin huan chī'chini' a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō', xla'ca'n lej natapātīni' como tū' takaxmatcu'tulh. A'chulā' natapātīni'n xla'ca'n que huan tū' tzeyā tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Sodoma lā' Gomorra —hualh Jesús.

¹² Ta'a'lh huan sca'txtunu'nī'n lā' ixtamāsu'ni' tachi'xcuhuī't que tasqui'nī nataxtāpali ixtapāstacna'ca'n. ¹³ Lā' tamāxtulh lhūhua' tlajana'nī'n. Lā' ixcālimūtlahua aceite lhūhua' i'tza'ca'nī'n lā' cāmātzeyīlh.

A'nchī līmāknīca Juan huan Mā'kpaxīni'

Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9

¹⁴ Lā' huan rey Herodes kaxmatli ixpālacata Jesús como lhūhua' a'ntī ixtalīchihuīna'mā'na Jesús lā' a'ntū ixtlahua. Lā' Herodes hualh:

—Juan a'ntī ixmā'kpaxīni'n lakahuanchokonī't de huan līnīn. U'tza' lika'lhī līmāpa'ksīn a'ntū lītlahua huan lē'cnīn.

¹⁵ Lā' makapitzīn ixtahuan:

—U'tza' Elías a'ntī ixa'cta'sana' Dios xala' makāntza'.

Lā' ā'makapitzīn ixtahuampala:

—U'tza' a'cta'sana' hua'chī huan xala' makāntza'.

¹⁶ Lā' a'xni'ca' huanica Herodes a'ntū tlhualh Jesús, xla' hualh:

—U'tza' Juan a'ntī icmā'a'cchu'cunīni'lh. Xla' lakahuanchokonī't lā' taxtulh na ixlaclhni' nīnī'n.

¹⁷ Huan Herodes māni' ū'tza' māpa'ksīlh lā' māchī'panīni'lh Juan lā' māchī'nīni'lh nac pūlāchī'n por ixpālacata Herodías a'ntū ixpuscāt Felipe ixuanī't. Lā' huā'mā' Felipe ixtā'tin Herodes. Lā' Herodes ixtā'tahui'lanī't huanmā' puscāt. ¹⁸ Lā' Juan ixuanīni't Herodes:

—Tū' līmakan a'nchī tā'tō'la'nī'ta' ixpuscāt mintā'tin.

¹⁹ U'tza' Herodías līlah ixtā'ca'tza Juan lā' ixmaknīcu'tun. Lā' tūla ixmaknī ²⁰ porque Herodes ixjicua'ni' Juan. Ixca'tzī que lej tzeyā chī'xcu' ixuanī't Juan lā' līlācatejtīn ixtalā' huan. Lā' Herodes tū' makxteklī Herodías natlahuani' Juan nīn tuntū'. Lā' a'yuj Herodes māmāchuyīlh ixpālacata a'ntū māsu'yulh Juan, pero ixkaxmatcu'tun. ²¹ Pero milh lakatin chī'chini' a'xni'ca' Herodías tlhualh a'ntū ixtlahuacu'tun. Herodes tlhualh ixcā'tani' a'xni'ca' chā'lh ixcā'ta. Cākantāyalh para nacātā'huā'yan na ixchic xanapuxcu'nu' lā' xamāpa'ksīni'nī'n lā' generales a'ntū ixtatā'scuja nac estado de Galilea. ²² Lā' ixtzu'mā'jāt Herodías tanūlh lā' lu'cxli lā' cāmāpāxuhualh Herodes lā' a'ntū ixcākantāyacani't. Lā' huan rey huanilh huan tzu'mā'jāt:

—Caquisqui'ni' chu a'ntū lacasqui'na' lā' quit na'icmaxquī'yāni'.

²³ Lā' stu'tu'lu' huanilh:

—Lej stu'ncua' a'ntū icuanini'. Na'icmaxquī'yāni' a'ntū naquisqui'ni'ya' a'yuj i'tāt a'nlhā quit icmāpa'ksī.

²⁴ Lā' huan tzu'mā'jāt taxtulh lā' kalhasqui'nīlh ixtzī't:

—¿Tuchū na'icsqui'n?

Lā' xla' huanilh:

—Nasqui'na' ixa'kxāk Juan huan Mā'kpaxīni'.

²⁵ Lā' huan tzu'mā'jāt tuncan tanūlh a'nlhā ixuī' huan rey lā' hualh:

—Iclacasqui'n ixa'kxāk Juan huan Mā'kpaXīni'. Chuhua'j tuncan naquimaxqui'ya' nac lakatin pulātu.

²⁶ Lā' ū'tza' lej līlakaputzalh huan rey pero como stu'tu'lu' ixuanicanī't huan tzu'ma'jāt lā' como huan a'ntū iccākantāyacanī't takaxmatli a'ntū ixuanicanī't, tūlalh xtāpalīlh ixtachihuīn. ²⁷ Lā' tuncan huan rey māpa'ksīlh kalhatin mayūlh para nalīmin ixa'kxāk Juan. Lā' xla' a'lh nac pūlāchī'n lā' a'cchu'culh. ²⁸ Lā' līminca ixa'kxāk nac lakatin pulātu lā' maxqui'ca huan tzu'ma'jāt. Lā' huan tzu'ma'jāt maxqui'lh ixtzī't.

²⁹ Lā' a'xni'ca' cāmācatzīnīca ī'sca'txtunu'nī'n Juan, xla'ca'n tamīlh lā' tasacli ixmacni' lā' tamā'cnūlh nac lakatin taponkni'.

Jesús cāmāhuī'lh lakaquitzis mil chī'xcuhuī'n

Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14

³⁰ Lā' a'xni'ca' ī'sca'txtunu'nī'n Jesús talaktaspi'tli, tahuānikō'lh huāk a'ntū ixtatlahuanī't lā' a'ntū ixtamāsu'yunī't. ³¹ Lā' Jesús cāhuanīlh:

—Cata'ntit xmān hui'xina'n lā' caquilātā'miuj a'nlhā nīn tinti' a'nan lā' najaxāujtit macsti'na'j.

Lej lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtaquīlakla Jesús lā' chuntza' ī'sca'txtunu'nī'n tūla ixtahuā'yan. ³² Lā' tatojōlh nac lakatin barco xmān xla'ca'n lā' ixta'a'mā'na a'nlhā tinti' ixa'nan. ³³ Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't talaktzī'lh a'xni'ca' ixta'a'mā'na lā' talakapasli. Lā' xalanī'n lakatunu' cā'lacchīni' catojon tatu'jnulh a'ntza' lā' tachā'lh pū'la. ³⁴ Lā' a'xni'ca' Jesús taxtulh de huan barco, cālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' cālakalhu'malh como tatasu'yulh hua'chi borregos a'ntūn tū' ixtaka'lhī a'ntū nacāmaktaka'lhā. Lā' tzuculh cāmāsu'ni' lhūhua' catūhuā. ³⁵ Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā', huan sca'txtunu'nī'n talakmilh Jesús lā' tahuānīlh:

—Kōtanūtza' lā' huā'tzā' tū' nac cā'lacchīni'. ³⁶ Cacāmācapi huan tachi'xcuhuī't para que nata'na' natatamāhua ixlihuā'tca'n nac cā'ranchujnu' lā' nac cā'lacchīni' como tū' taka'lhī a'ntū natahua' xla'ca'n.

³⁷ Pero Jesús cākalhtīlh:

—Hui'xina'n cacāmāhuī'tit.

Lā' tahuānīlh:

—Lej lhūhua' huan tachi'xcuhuī't. Lā' tasqui'nī lej makān namakscujcan lā' chuntza' tzē nalitamāhuacan pāntzi a'ntū na'iccāmāhuī'yāuj xla'ca'n.

³⁸ Lā' Jesús cāhuanīlh:

—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit? Caquilaktzī'ntit.

Lā' taquilaktzī'lh lā' a'xni'ca' taca'tzīlh, tahuānīlh:

—Macquitzis pāntzi lā' tantu' squī'ti'.

³⁹ Lā' xla' cāmāpa'ksīlh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmālapitzitit lā' xtuncnu' catatahui'lh pūlacatunu' nac cā'seketni'.

⁴⁰ Lā' ixa'nan pūlacatunu' a'nlhā tatahui'lh lakatin ciento. Lā' nā ixa'nan ā'makapitzīn pūlacatunu' a'nlhā tatahui'lh tu'pu'xamacāuj. ⁴¹ Lā' Jesús cātayalh huan macquitzis pāntzi lā' huan tantu' squī'ti' lā' talacayāhualh nac a'kapūn lā' maxqui'lh pāxcatca'tzī Dios lā' che'kelh huan pāntzi lā' cāmāxqui'lh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' xla'ca'n tamālapitzīnī'lh na ixlacchī'ca'n tachi'xcuhuī't. Lā' nā cāmālapitzīnī'lh huan tantu' squī'ti' ixlihuākca'n. ⁴² Lā' tahuā'lh ixlihuākca'n lā' taka'sli. ⁴³ Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh, tamākēstokli huan sca'txtunu'nī'n xalacpitzīn pāntzi lā' squī'ti'. Lā' lītatzumalh pācāju'ti' cha'xta a'ntū a'katāxtūnī'lh. ⁴⁴ Lā' a'ntūn tahuā'yalh lakaquitzis mil chī'xcuhuī'n ixtahuanī't.

Jesús tlā'hualh na ixkalhni' huan xcān

Mt. 14.22-27; Jn. 6.16-21

⁴⁵ Lā' chu tuncan Jesús cāhuanīlh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Catojō'tit nac barco lā' capū'la'tit tintacut huan mar para nac Betsaida līhuan quit na'iccāmācā'n huan tachi'xcuhuī't.

⁴⁶ Lā' a'xni'ca' iccāmācā'nkō'nī'ttza', xla' a'lh huan nac kēstīn para nakalhtō'ka'. ⁴⁷ Lā' a'xni'ca' tā'cnūlh huan chī'chīni', Jesús ixa'cstu ixiu' nac tī'ya't līhuan ī'sca'txtunu'nī'n ixta'a'mā'na nac barco ixpu'nan mar. ⁴⁸ Lā' Jesús laktzī'lh a'nchī tūlalh xa'nca ixa'n huan barco como lej ixi'numā'. Lā' a'xni'ca' ixtuncuīni'mā'tza', Jesús cālakmilh. Lā' ixtlā'huantēlha na ixkalhni' huan xcān lā' iccātēlakataxtumā'. ⁴⁹⁻⁵⁰ Lā' xla'ca'n talaktzī'lh lā' tajicua'lh lā' tata'salh. Como ixlihuākca'n talaktzī'lh catīhuā ixkalhtlā'huantēlha huan xcān, tapuhualh ixtalacachuyamā'na lā' ū'tza' lej talījicua'lh. Lā' chu tuncan Jesús cātā'chihuīna'lh xla'ca'n lā' cāhuanīlh:

—Huixcāna'j caca'tzītīt lā' tū' cajicua'ntit. Quit a'ntū icmimā'.

⁵¹ Lā' tojōlh nac barco a'nlhā ixtahuī'lāna' xla'ca'n lā' ca'cslalh huan ū'ni'. Lā' xla'ca'n lej talē'cnīlh. ⁵² Lā' a'yuj ixtalaktzī'nī't a'nchī Jesús mālhuuīlh huan pāntzi, lā' tū' ixtamāchekxī tichū Jesús.

*Jesús cāmātzeyīlh huan ī'tza'ca'nī'n nac cā'lacchicni' Genesaret
Mt. 14.34-36*

⁵³ Lā' a'xni'ca' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'alh tintacut huan xcān, lā' tachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Genesaret lā' tachi'jūlh ixbarcoca'n. ⁵⁴ Lā' a'xni'ca' tataxtulh de nac barco, huan tachi'xcuhuī't talakapasli Jesús. ⁵⁵ Lā' palaj ta'alh lakachu lā' tzucua cālīmīncan ī'tza'ca'nī'n nac laclajna'. Cālē'nca chu a'nlhā huanca que ixu' Jesús. ⁵⁶ Lā' chu calhāhuā tanūlh nac lacti'na'j cā'lacchicni' lā' nac xcānsipejni' lā' cā'ranchujnu', ixcāmāpī'can huan ī'tza'ca'nī'n nac lītāmāuj lā' ī'squi'ni'can Jesús que cacāmakxteki xmān taxa'ma ixtampān ixlu'xu'. Lā' ixlihuākca'n a'ntīn taxa'malh ixlu'xu' tatzeyankō'lh.

7

*A'ntū cāmātlahuī xako'hua'jua' huan chi'xcuhuī'n
Mt. 15.1-20*

¹ Lā' talaktakēstokli Jesús fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley xalanī'n nac Jerusalén a'ntū ixtalakminī't Jesús. ² Ixtalaktzī'nī't makapitzīn ī'sca'txtunu'nī'n Jesús a'ntū ixtahuā'yamā'na lā' tū' xa'nca ixtamakacha'ka'nī't pū'la. ³ Tū' chuntza' ixtatlahua huan fariseosnu' lā' ixlihuākca'n huan ā'makapitzīn israelitas. Palh xla'ca'n tū' pū'la ixtamakacha'ka'n chu a'nchī tasqui'nī, tū' ixtahuā'yan como ixta'a'cnīni'ni' ixtalanānca'n ī'xū'yāpapna'ca'n. ⁴ Lā' a'xni'ca' ixtaquitaspī'ta de nac lītāmāuj, tū' ixtahuā'yan palh tū' xa'nca ixtamakacha'ka'n pū'la. Lā' ixtatlōkentaxtū lhūhua' ixtalanānca'n ī'xū'yāpapna'ca'n hua'chi a'nchī talipūche'kē' vasos lā' xālu lā' tamacatzucan de licā'n lā' ī'xtī'catca'n. ⁵ Lā' takalhasqui'nī'lh Jesús huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley:

—¿A'chī' misca'txtunu'nī'n tū' tatlōkentaxtū a'ntū quixū'yāpapna'ca'n quincāmāsu'ni'n? Chu tahuā'yan lā' tū' pū'la tamakacha'ka'n a'nchī tasqui'nī.

⁶ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n. Mimpālacataca'n lītzo'kli huan profeta Isaías a'nlhā tatzo'kni':

Huā' tamā'na tachi'xcuhuī't xmān tahuhan palh quinta'a'cnīni'ni' pero tū' tapāstaca a'ntū iccālīmāpa'ksīlh.

⁷ Chu tlakaj quintamācā'tani como a'ntūn tamāsu'yu hua'chilh quilīmāpa'ksīn, ū'tza' xmān ixtapuhuānca'n huan chi'xcuhuī'n.

Chuntza' tzo'kli Isaías.

⁸ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' hui'xina'n mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios para natlōkentaxtūyā'tit ixtalanānca'n mixū'yāpapna'ca'n. Hui'xina'n pūche'kē'yā'tit xālusnu' lā' vasosnu' a'nchī tasqui'nī lā' tlahua'yā'tit lhūhua' ā'makapitzīn talanān.

⁹ Lā' nā cāhuanilh:

—Puhua'nā'tit que tzey a'nchī mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios para natlōkentaxtūyā'tit mintalanānca'n. ¹⁰ A'nlhā tzo'kli Moisés, chuntza' hualh:

Cacā'a'cnīni'ni' mintāta' lā' mintzī't.

Lā' Moisés nā hualh:

Camāmakinīni'nca huan a'ntūn tamacapūlhca ixtāta' o ixtzī't.

¹¹ Pero hui'xina'n xtunc hua'nā'tit. Lā' hui'xina'n māsu'yu'yā'tit palh kalhatin chi'xcu' tzē nahuani ixtāta' o ixtzī't: “Tūla icmaktāyayāni' porque ixlihuāk a'ntū icka'lhī, ū'tza' Corbán” —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun: icmālacnūni'nī'ttza' Dios—. ¹² Lā' chuntza' tū' makxtekā'tit nacāmaktāya ixtāta' lā' ixtzī't. ¹³ Hui'xina'n mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios como māsu'yu'yā'tit que tasqui'nī natlōkentaxtūcan ixtalanānca'n mixū'yāpapna'ca'n. Lā' lhūhua' ā'catūhuā tlahua'yā'tit hua'chi huan tamā'na —hualh Jesús.

¹⁴ Lā' Jesús cāmāta'sīlh huan tachi'xcuhuī't lā' cāhuanilh:

—Caquilākaxmatuī milihuākca'n lā' camāchekxī'tit. ¹⁵ Tū' a'nan nīn tuntū' a'ntū naquilhtanū huan chi'xcu' hua'chi lihua't lā' chuntza' nalika'lhī ixtalacē'i'. Pero a'ntū naquilhtaxtu de kalhatin chi'xcu' hua'chi tū' tzey tachihuīn, ū'tza' nalika'lhī ixtalacē'i'. ¹⁶ Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpa'tā'tit —hualh Jesús.

¹⁷ Lā' a'xni'ca' Jesús ixtanūnī't nac chic, tū'tza' ixa'nan lhūhua' tachi'xcuhuī't. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh tuchū ixuanicu'tun huan a'ntū lītacastuca. ¹⁸ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Nā hui'xina'n ¿chā tū' māchekxī'yā'tit? Ca'tzyā'tit que chuxatū a'ntū naquilhtanū kalhatin chi'xcu', xla' tū' catilīlalh ko'hua'jua'. ¹⁹ Ū'tza' xmān tanū na ixpān lā' chuntza' taxtu. Tū' catitanūlh na ixtapāstacna'.

Chuntza' līmāsu'yulh que huāk tzey a'ntū hua'yāuj. ²⁰ Lā' Jesús huampā:

—A'ntū quilhtaxtu kalhatin chi'xcu', ū'tza' ko'hua'jua' nalīla. ²¹ Palh tū' tzey ixtapāstacna' kalhatin chi'xcu', xla' napuhuan a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' nalimāpuscātīni'n lā' nalītlahua talākālhi'n lā' nalimāknīni'n. ²² Lā' naka'lhāna'n lā' naka'lhīcu'tun a'ntū ixlā' ā'chā'tin lā' natlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' natampī'lhīni'n lā' na'a'kxokonun lā' natlahua a'ntūn ko'hua'jua' lā' nalakca'tzana'n lā' na'a'ksa'nan lā' lej naka'tlā'jca'tzī lā' tū' tzey ixtapāstacna' naka'lhī. ²³ Huāk huā' tamā'na tū' tzey lā' tamātlahūi ko'hua'jua' kalhatin chi'xcu'. Nā huā' tamā'na tataxtu de ixchakān kalhatin chi'xcu' como tū' tzey ixtapāstacna' —hualh Jesús.

Huan puscāt makatīyāti' kalhlakā'ī'lh Jesús

Mt. 15.21-28

²⁴ Lā' a'xni'ca' Jesús huankō'lh, xla' taxtulh lā' a'lh ā'lacatin a'nlhā tahuī'lāna huan lakatu' cā'lacchicni' a'ntū huanican Tiro lā' Sidón. Lā' tanūh nac lakatin chic. Ixlacasqui'n que nīn tintī' ixca'tzīlh que ixuī' a'ntza' pero tūlalh tatzē'kli. ²⁵ Tuncan mīlh kalhatin puscāt. Lā' ixtzu'ma'jāt huan puscāt ixka'lhī huan tlajana'. Lā' como māca'tzīnīca que ixchīni't Jesús, lakmīlh lā' tatzokostani'lh. ²⁶ Lā' huan puscāt tū' israelita ixuanī't; xla' sirofenicia ixuanī't. Lā' lej ī'squi'ni' talakalhu'mān que camāxtuni'lh ixtzu'ma'jāt huan tlajana'. ²⁷ Pero Jesús huanīlh:

—Pū'la cataka'sli huan camana'. Tū' līmakuan maklhtīcan ixpāntzica'n huan camana' lā' nacāmaxquī'can huan chichīn.

²⁸ Lā' huan puscāt kalhtīlh:

—Stu'ncua', Māpa'ksīni', U'tza' icca'tzī. Pero huan chichīn tzēn tasacua' ixkalhspulamca'n camana' na ixtampīn mesa.

²⁹ Lā' tuncan Jesús huanīlh:

—Xa'nca māchekxī'ya'. Tzētza' napina' na minchic. Huan tlajana' taxtuni'lh'tza' mīntzu'ma'jāt.

³⁰ Lā' huan puscāt a'lh na ixchic. Lā' ixtzu'ma'jāt ixmā' nac tama' lā' ixtasu'yutza' que huan tlajana' ixtaxtuni'nī'ttza'.

Jesús mātzeyīlh huan chi'xcu' a'ntī tūla ixa'kahuāna'n lā' tūla ixchihuāna'n xa'nca

³¹ Lā' Jesús taxtulh de nac cā'lacchicni' a'ntū huanican Tiro lā' tētaxtulh nac Sidón lā' a'nlhā ixmāpa'ksī Decápolis. Lā' taspī'tli huan nac mar a'ntū huanican Galilea. ³² Lā' līmini'ca kalhatin chi'xcu' a'ntūn tū' ixa'kahuāna'n lā' tūla ixchihuāna'n xa'nca. Lā' lej squi'ni'ca que caxa'malh. ³³ Lā' Jesús lē'lh lacachuna'j huan chi'xcu' de a'nlhā ixtatakēstoka tachi'xcuhuī't lā' mānūni'lh ixmakspulh na ixa'ka'xko'lh. Lā' chojmanīlh ixmacan lā' nā xa'malh na ī'sī'makā't huan chi'xcu'. ³⁴ Lā' Jesús talacayāhualh nac a'kapūn. Pānīlh lā' hualh:

—jEfata! —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun: ¡Catalaquī'lh!

³⁵ Lā' chu tuncan tatzeyalh ixa'ka'chakān huan chi'xcu' lā' kaxmatli. Lā' tzeyalh ī'sī'makā't lā' tzētza' ixchihuāna'n xa'nca. ³⁶ Lā' Jesús stu'tu'lu' cāhuanīlh huan tachi'xcuhuī't:

—Nīn tintī' tihua'ni'yā'tit.

Pero tū' ta'a'kahuāna'ni'lh, lā' ā'chulā' tamāca'tzīnīni'lh. ³⁷ Lā' xlaca'n a'ntī cāmāca'tzīnīca lej ixtalē'cnī lā' tahualh:

—Huāk a'ntū tlahuanī't, huāk tzey. U'tza' cāmā'a'kahuanī a'ntī sordo lā' cāmāchihuīni' a'ntī kō'ko'.

8

Jesús cāmāhuī'lh lakatā'ti' mīl tachi'xcuhuī't

Mt. 15.32-39

¹ Lā' huā' tamā'na chi'chīni' ixtatakēstoknī't huan tachi'xcuhuī't lā' tū' ixa'nan a'ntū natahua'. Lā' Jesús cāta'sani'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanīlh:

² —Iccālakalhu'man huan tachi'xcuhuī't. Tu'tuma'j'tza' quintatā'lahui'lāna huā'tzā' lā' tū'tza' taka'lhī a'ntūn tahuā'. ³ Lā' palh xa'iccamācā'lh na ixchicca'n lā' tū' tahuā'yanī't, lej ixtalexjua'nalh nac tej lā' tū' ixtatāyani'lh. Lā' makapitzīn de xlaca'n tamīni'ta'ncha' lej makat.

⁴ Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhtīlh:

—Lā' ꝑchichū nacālīmāhuī'yāuj huan tachi'xcuhuī't huā'tzā' a'nlhā tintī' lahuī'?

⁵ Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:

—ꝑLhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit?

Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Mactojon.

⁶ Lā' tuncan Jesús māpa'ksīlh catatahui'lalh huan tachi'xcuhuī't nac ti'ya't. Lā' cātayalh huan mactojon pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' cāmālapitzini'lh lā' cāmāxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n para natamaxquī' huan tachi'xcuhuī't. Lā' chuntza' tatlahualh. ⁷ Lā' nā

ixtaka'lhī makapitzīn ti'na'j squi'ti' lā' Jesús maxquī'lh pāxcata'tzī Dios por huan squi'ti'. Lā' cāhuanilh i'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmālapitzini'tit.

⁸ Lā' ixlihuākca'n tahuā'yah lā' talēka'sli. Lā' tamākēstokli xalacpitzin a'ntūn ta'a'katāxtūlh lā' tamātzumalh pātojon chā'xta. ⁹ Lā' a'ntūn tahuā'yah hua'chi lakatā'ti' mil ixtahuanī't. Lā' Jesús cāmaca'lh huan tachi'xcuhūi't na ixchicca'n. ¹⁰ Lā' tuncan xla' lā' i'sca'txtunu'nī'n tatojōlh nac barco lā' tachā'lh a'nlhā ixmāpa'ksi huan cā'lacchicni' Dalmanuta.

Huan fariseosnu' tasqui'ni'lh Jesús que catlahualh lakatin lē'cnīn

Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56

¹¹ Lā' huan fariseosnu' talakmilh lā' tatzuculh tatā'lāsta'la Jesús. Lā' tasqui'nli lakatin lē'cnīn a'ntū nalisasuyū que xla' xala' nac a'kapūn. Tasqui'nli como xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun.

¹² Lā' Jesús pānilh con pō'ktu ixa'clhcunuc lā' hualh:

—¿A'chi' huan a'ntūn tahuī'lāna' chuhua'j tasqui'n lē'cnīn? Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuanijāni'. Hui'xina' a'nti hui'lāna'ntit chuhua'j tū' caticātamāsu'ni'ni' huan lē'cnīn.

¹³ Lā' cāmāxtekli lā' tojōpā huan nac barco lā' a'lh tintacut.

Ixlevaduraca'n fariseosnu'

Mt. 16.5-12

¹⁴ Lā' xmān ixa'nan mactin pāntzi nac barco como ixtapātza'nkānī't lā' tū' talē'lh pāntzi.

¹⁵ Lā' Jesús cāmāxquī'lh tapāstacna' lā' cāhuanilh:

—Cuenta catlahua'tit lā' catamaktaka'lh tīt de ixlevaduraca'n huan fariseosnu' lā' huan Herodes.

¹⁶ Lā' huan sca'txtunu'nī'n talātā'chihuīna'lh lā' talāhuanilh:

—Chō'la ū'tza' līhualh chuntza' como tū' līmiuj pāntzi.

¹⁷ Lā' Jesús ixca'tzī que xlaca'n tū' ixtamāchekxī a'nchī ixlichihuīna'mā' ixpālacata a'ntūn tamāsu'yū huan fariseosnu' lā' cāhuanilh i'sca'txtunu'nī'n:

—¿A'chi' cāpāta'layāni' ixpālacata huan pāntzi a'ntūn tū' līta'ntit? ¿Chu tū' cuenta tlahua'yā'tit nīn māchekxī'yā'tit? ¿Chu tū' ka'lhī'yā'tit mī'a'clhcunucca'n para napūpāstacna'nā'tit? ¹⁸ Ka'lhī'yā'tit milakastapunca'n. ¿Chu tū' laktzī'nā'tit? Ka'lhī'yā'tit mī'a'ka'xko'lhca'n. ¿Chu tū' a'kahuā'na'nā'tit? ¿Chu tūla pāstacna'nā'tit? ¹⁹ A'xni'ca' iccāche'kelh huan macquitzis pāntzi lā' ū'tza' iccālīmāhuī'lh lakaquitzis mil chī'xcuhūi'n, ¿lhā lakalā't chā'xta līmātzuma'tit xalacpitzin a'ntū mākēstoktīt?

Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Pācāujtu'.

²⁰ Lā' xla' hualh:

—Lā' a'xni'ca' iccāche'kelh huan mactojon pāntzi lā' ū'tza' iccālīmāhuī'lh lakatā'ti' mil, ¿lhā lakalā't chā'xta līmātzuma'tit xalacpitzin a'ntū mākēstoktīt?

Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Pātojon.

²¹ Lā' cāhuanilh:

—Lā' ¿chu tūna'j māchekxī'yā'tit?

Jesús mālacahuānīlh kalhatin lakatzī'n nac cā'lacchicni' Betsaida

²² Lā' Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n tachā'lh huan nac cā'lacchicni' a'ntū huanican Betsaida lā' līmini'ca Jesús kalhatin lakatzī'n lā' lej squi'ni'ca que caxa'malh huan chī'xcu' xalakatzi'n.

²³ Lā' makachi'palh lā' makachi'palē'lh huan lakatzī'n na ixquilltūn cā'lacchicni'. Chojmanīlh ixlakastapun lā' xa'mani'lh na ixlakastapun lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū la'ktzī'na'?

²⁴ Lā' xla' talakapākē'lh lā' hualh:

—Iccālaktzī'n chī'xcuhūi'n a'ntūn talatlā'huan. Tatasu'yū hua'chi xakalhanna' qui'huī'n como tūna'j xa'nca līlacahuāna'n.

²⁵ Lā' tuncan xa'mani'pā na ixlakastapun. Lā' huan chī'xcu' talakapākē'pā lā' tzeyalh lā' xa'nca līlacahuāna'lh.

²⁶ Lā' Jesús huanilh:

—Stu'nc capīt na mīnchic lā' tū' tītētānū'ya' huan nac cā'lacchicni'. Nīn tintī' nacāhuani'ya' xala' nac huan cā'lacchicni' a'nchī lītze'ya'nti.

Pedro mālacstū'nclī que Jesús ū'tza' Cristo a'ntī Dios lacsacli

Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21

²⁷ Lā' Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n ta'ah huan nac makapitzīn cā'lacchicni' a'ntza' a'nlhā huanican Cesarea de Filipo. Lā' līhuan ixta'a'mā'na, xla' cākalthasqui'nīlh i'sca'txtunu'nī'n:

—Lā' tachi'xcuhūi't, ¿chichūn tahuan de quimpālacata?

²⁸ Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Makapitzin tahanan palh hui'x Juan huan Mā'kpa'xini' lā' ā'makapitzin tahanan palh hui'x huan Elías lā' ā'makapitzin huampala tahanan palh hui'x chō'la kalhatin a'cta'sana'.

²⁹ Lā' tuncan cāhuanilh:

—Lā' hui'xina'n, ;chichū hua'nā'tit tichūn quit?

Lā' Pedro kalhtini'lh:

—Hui'x Cristo a'nti Dios lacsacli.

³⁰ Lā' cāmāpa'ksilh que tū' catitahuanih nīn tinti' palh ū'tza' huan Cristo a'nti Dios lacsacli.

Jesús hualh que xla' ka'lhī nani

Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27

³¹ Lā' Jesús tzuculh cāmāsu'ni' chuntza':

—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' tasqui'nī lej naquimāpātīnican. Huan xanapuxcu'nu' de huan litokpān lā' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalthō'kē'ni'nī'n ley, xlacā'n naquintalakmaka'n lā' naquintamakni. Lā' ixlilakatu'tun chi'chini' na'iclahahuancho.

³² Lā' lacastu'nc hualh huā'mā' tachihuīn. Lā' tuncan Pedro lē'lh lacachuna'j lā' tzē'k huanilh que tū' cahualh chuntza'. ³³ Lā' Jesús cālaktalaksipi'tli lā' cālaktz'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' lacaquilhnīlh Pedro lā' huanilh:

—Catakēnu'. Hui'x pāstacna'na' ixtapāstacna' huan ko'ti'ti'. Lā' tū' pāstacna'na' ixtapāstacna' Dios.

³⁴ Lā' Jesús cāta'sani'lh huan tachi'xcu'huī't lā' ī'sca'txtunu'nī'n lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh catihuā tapa'ksīcu'tun con quit, tūlatza' catipāstacli xmān a'nchī xla' lacasqui'n. Calihui'līlh natlahua quintapuhān a'yuj capātīni'lh hua'chi quit na'icpātīni'n lā' caquistālani'lh. ³⁵ Huan a'ntīn tapūtaxtucu'tun de huan a'ntū natapātīni'n por quimpālacata, tū' catitaka'hlīlh ixquiltamacujca'n para pō'ktu. Lā' huan a'nti natapātīni'n a'yuj natanī por quimpālacata lā' xpālacata huan xatzey tachihuīn, xlacā'n natakā'lhī ixquiltamacujca'n para pō'ktu. ³⁶ Lā' palh kalhatin chi'xcu' ixtlajalh ixlīhuāk xala' nac huā'mā' quiltamacuj, nīn tuntū' ixtapalh huā'mā' palh tū' ka'lhī ixquiltamacuj para pō'ktu. ³⁷ Tū' a'nan a'ntū xla' tzē namāstā' para naka'lhī ixquiltamacuj para pō'ktu. ³⁸ Huan tachi'xcu'huī't a'ntīn tahuī'lāna' chuhua'j taputza ā'makxtun dios. Palh chuxatī de hui'xina'n nalimāxana'nā'tit na ixlacapūnca'n tachi'xcu'huī't lā' nalimāxana'nā'tit quimpālacata lā' xpālacata a'ntū icmāsu'yu, ū'tza' na'iclimāxana'n a'xni'ca' na'icmimpala. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' na'icka'lhī ixlīmāpa'ksīn quinTāta' Dios lā' naquintatā'min huan ixāngeles a'nti lej tzey.

9

¹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nan makapitzin a'ntīn tahuī'lāna' huā'tzā' chuhua'j lā' xlacā'n tū' catīnīlh a'xni'ca' tūna'j natalaktzī'n ixlīmāpa'ksīn Dios lā' a'nchī namāpa'ksīni'nkō'.

Jesús taxtāpalīlh lā' xtunc tasu'yulh

Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36

² Lā' ixlilakachāxan chi'chini' Jesús cālē'lh Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' tatā'a'lh. Xmān ixkalhatā'ti'ca'n ta'a'lh huan nac tālmā'n kēstīn lā' tā'cxtulh. Lā' a'ntza' taxtāpalīlh Jesús lā' xtunc ixtasu'yu na ixlacapūnca'n. ³ Lā' ixlū'xu' lej xkakalh lā' lej smu'yonko' lalh hasta ixlakachi'pana'n. Lā' tū' a'nan ā'catihuā nac cā'ti'ya'tna' a'ntū mālacastuca a'nchī lakche'kē'cani't. ⁴ Lā' cātasu'yuni'lh Elías lā' Moisés lā' ixtatā'chihuāna'mā'na Jesús. ⁵ Lā' Pedro huanilh Jesús:

—Mākalhō'kē'ni', xalitzey hui'lāna'uj huā'tzā'. Na'ictlahuayāj huā'tzā' lakatu'tun mū'xta'ka'; lakatin milā' nala lā' ā'lakatin i'xla' Moisés lā' ā'lakatin i'xla' Elías.

⁶ Chuntza' hualh Pedro como tū' ixca'tzī a'nchī ixualh como ixtu'tunca'n lej tajicua'lh. Lā' ū'tza' lihualh chuntza'. ⁷ Lā' milh lakatin poklhnu' lā' cālītamacxti'li'lh. Lā' takaxmatli lakatin tachihuīn nac huan poklhnu' a'ntū hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'. Cakaxpa'ttit a'ntū huan.

⁸ Lā' tuncan lacapalh talaktzī'lh lā' nīn tinti' ixa'nan ā'chā'tin; xmān Jesús ixa'cstu talaktzī'lh.

⁹ Lā' a'xni'ca' ixtayujmā'na nac huan kēstīn, Jesús cāmāpa'ksilh lā' cāhuanilh:

—Nīn tinti' tihua'nī'ya'tit a'ntū laktzī'nī'ta'ntit. Tū' catihua'ntit hasta a'xni'ca' huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n nalakahuancho de na ixlac'lhpu'nanca'n nīnī'n.

¹⁰ Lā' tzē'k taca'tzīlh huā'mā' tachihuīn lā' ixtalākalkhasqui'nī:

—¿Tuchū huanicu'tun huā' lakahuancho koca de na ixlac'lhpu'nanca'n nīnī'n?

¹¹ Lā' takalkhasqui'nīlh Jesús:

—¿A'chí' tahanan huan xamākaltō'kē'ni'nī'n huan ley palh tasqui'nī que xapū'la namin Elías lā' ā'calistān namin huan Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't?

¹² Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua' huā'mā'. Pū'la namin Elías lā' nacāxtlahuakō' ixlīhuāk. ¿Chu tū' tatzō'kni' ixpālacata huan Chī'xcu' xala' Tālhāmā'n que napātīnī'n lhūhua' lā' nalakmaka'ncan? ¹³ Pero quit iccāhuaniyānī' palh mīlhtza' huan a'ntī huancan palh xla' Elías lā' makapitzin chī'xcuhui'n tatlahuani'lh chu a'nchī ixtalacasqui'n. Pātīe'kenī'lh chu a'nchī tatzō'kni' ixpālacata xla'.

Jesús mātzeyīlh kalhatin ka'hua'chu a'ntī ixka'lhī huan tlajana'

Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43

¹⁴ Lā' a'xni'ca' ixkalhatā'ti'ca'n tachā'lh a'nlhā ixtahui'lāna' huan ā'makapitzin sca'txtunu'nī'n, talaktzī'lh a'nchī lhūhua' tachi'xcuhui't ixtalitamacxti'li'nī't. Lā' xamākaltō'kē'ni'nī'n ley ixtatā'lahuanimā'na huan sca'txtunu'nī'n. ¹⁵ Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhui't talaktzīlh Jesús, talē'cnīlh lā' tuncan talaktu'jnulh lā' tatā'chihuīna'lh. ¹⁶ Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū līchihuīna'nā'tit?

¹⁷ Lā' kalhtīlh kalhatin na ixlacłhpū'nanca'n lā' hualh:

—Mākaltō'kē'ni', iclīmīnī'ni' quincaman. Ka'lhī huan tlajana' a'ntū makakō'ko'nīnī'n.

¹⁸ Chu a'nlhā chī'pa lā' a'ntza' māyujū' nac ti'ya't lā' tzucu kalhpupu lā' māsā'nī ixtatzan lā' lhtuculu' la. Lā' iccāsqui'ni'lhtza' mīscā'txtunu'nī'n que catamāxtuni'lh. Lā' xlaca'n tūlah tamāxtuni'lh.

¹⁹ Lā' Jesús cāhuanīlh:

—Hui'xina'n tū' kalhlaka'tyā'tit. ¿Hasta lhānīn na'iccātā'latahui'layānī' hui'xina'n para que namāchekxī'yā'tit? Lā' ¿hasta lhānīn na'iccātāyani'yānī' hui'xina'n a'nchī hua'nā'tit? Caquīlī'ta'ni' huan ka'hua'chu.

²⁰ Lā' talīmīnī'lh lā' a'xni'ca' laktzī'lh Jesús, huan tlajana' makaxtacnānīlh huan ka'hua'chu lā' a'ka'lh nac ti'ya't lā' tapi'li'lh lā' kalhpupulh. ²¹ Lā' Jesús kalhasqui'nīlh ixtāta' huan ka'hua'chu:

—¿Lhā lakalā't cā'ta ka'lhīnī't huā'mā' ta'jatāt?

Lā' xla' kalhtūnī'lh:

—Desde ixlīti'na'j tzuculh. ²² Lā' maklhūhua' māpū'lh nac macscut lā' nac xcān para namaknī. Lā' palh tzē natlahua'ya' catūhuā, caquīlālakalhu'mauj quina'n lā' caquīlāmaktāyauj.

²³ Lā' Jesús huanīlh:

—Lā' ¿a'chī' quihua'ni': "Palh tzē natlahua'ya' catūhuā"? Huan a'ntī kalhlaka't Dios lā' līpāhuan Dios, ū'tza' tzēn tlaha chu a'ntūyā catūhuā.

²⁴ Lā' tuncan ixtāta' huan ka'hua'chu ta'salh lā' hualh:

—Quit ickalhlaka't. Caquīmaktāya' porque quispunī'cus a'nchī xa'nca na'ickalhlaka't.

²⁵ Lā' a'xni'ca' Jesús cuenta tlhualh a'nchī ixtalaktu'jnūmā'na ixtalaktakēstokmā'na, xla' lacaquīlhnīlh huan tlajana' lā' huanīlh:

—Icmāpa'ksiyānī' hui'x a'ntī māsordujlīnī'ta' lā' makakō'ko'nī'ta' huan ka'hua'chu. Icmāpa'ksīyānī' que cataxtu de xla' lā' tū' maktin titanūpala'ya' na ixchakān.

²⁶ Lā' huan tlajana' ta'salh lā' makaxtacnānīlh huan ka'hua'chu lā' taltulh. Lā' huan ka'hua'chu ixtasu'yu hua'chi xanīn ixuanī't. U'tza' lhūhua' talīhualh ixpālacata huan ka'hua'chu:

—Nīlhtza'.

²⁷ Pero Jesús makachi'palh lā' maktāyalh lā' huan ka'hua'chu tā'kaquī'lh.

²⁸ Lā' a'xni'ca' Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n tatanūlh nac chic, lā' ixa'cstuca'n ixtahui'lāna' lā' takalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' quina'n tūlah icmāxtuni'uj huan ka'hua'chu huan tlajana'?

²⁹ Lā' cāhuanīlh:

—Huan tlajana' hua'chi huā'mā' tūla māxtucan. Xmān tzē māxtucan palh natlahua'ya'tit oración lā' palh nalīhui'lī'yā'tit tū' nahuā'ya'nā'tit.

Jesús hualh ixlīmaktu' que ka'lhī nanī

Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45

³⁰ Lā' tataxtulh de a'ntza' lā' ta'a'lh lā' ixtalatlā'huan huan nac estado de Galilea. Lā' Jesús tū' ixlacasqui'n que naca'tzīcan que ixuī' a'ntza' ³¹ porque iccāmāsu'ni'mā' i'sca'txtunu'nī'n. Lā' iccāhuani:

—Naquīcamāstā'can quit, huan Chī'xcu' xala' Tālhāmā'n, lā' naquīcamāstā'can con ixlīmāpa'ksīnca'n chī'xcuhui'n. Lā' xlaca'n naquītamaknī lā' ixlīlakatu'tun chī'chīnī' na'icłakahuanchoko —cāhuanīlh.

³² Pero xlaça'n tū' tamāchekxilh huā'mā' tachihuīn lā' tū' ixtakalhasqui'nīcu'tun como ixtajicua'n.

¿Tichū līhua'ca' tasqui'nī?

Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48

³³ Lā' tachā'lh nac huan cā'lacchicni' a'nlhā huanican Capernaum. Lā' a'xni'ca' tatanūlhtza' nac chīc, Jesūs cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū ixlālīsta'la'yā'tit a'xni'ca' ixta'mpā'na'ntit nac tej?

³⁴ Xlaça'n taquilhca'cslalh como lihuan ixtatlā'huantēlha nac tej, ixtalālīsta'lamā'na ixpālacata tichū más tasqui'nī na ixlacłhpunanca'n. ³⁵ Lā' Jesūs tahuī'lh lā' cāta'sani'lh ixlalhacāujtu'ca'n lā' cāhuanilh:

—Palh catīhuā lacu'tun xapuxcu' de hui'xina'n, calalh hua'chi ixtasācua'ca'n ā'makapitzīn lā' calalh hua'chi xastancu.

³⁶ Lā' makachi'palh kalhatin ti'na'j ka'hua'chu lā' yāhualh na ixlacłhpunanca'n. Lā' cha'xli lā' cāhuanilh:

³⁷—Chuxatī a'ntīn tapa'ksī con quit lā' ū'tza' nalīpāxquī' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu hua'chi huā'yā, ū'tza' chu a'cxim hua'chilh quit quimpāxquī'. Lā' chuxatī a'ntī quimpāxquī' quit, nā paxquī' huan a'ntī quimacamīlh lā' tū' xmān quit.

A'ntīn tū' ixtā'ca'tza Jesūs, ū'tza' namaktāya

Lc. 9.49-50; Mt. 10.42

³⁸ Lā' Juan huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', icłaktzī'nī'tauj kalhatin chī'xcu' a'ntī ixmāpācuhū mintacuīni' lā' ū'tza' ixcālīmāxtumā' huan tlajana'nī'n. Lā' icuaninī'tauj que tū'tza' catlahualh chuntza' como xla' tū' quincātā'latlā'huanāni' quina'n.

³⁹ Lā' Jesūs hualh:

—Camakxtektī lā' tū' timāmakchuyīyā'tit. Tū' a'nan a'ntī natlahua lē'cnīn a'xni'ca' namāpācuhū quintacuīni' lā' chu tuncan tzē naquilakapala. ⁴⁰ Lā' a'ntīn tū' quintā'ca'tzaca'n, ū'tza' quincāmaktāyāyāni'. ⁴¹ Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que chuxatī nacātā'hua'yāni' xcān por ixpālacata hui'xina'n tapa'ksī'yā'tit con Cristo, ū'tza' Dios namāpala.

Tū' tzey palh mimacan namātlahuīyāni' talaclē'i'

Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2

⁴² Lā' Jesūs huampā:

—Lā' palh catīhuā chihuīna'maxquī' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu a'ntī quinkalhłaka'i' lā' ū'tza' huan ka'hua'chu nalitlahua talaclē'i', huā'mā' chī'xcu' tū' tzey. Xatzey palh pū'la ixpīxchī'hua'ca'ca lakatin ka'tla' chihuix lā' ixmojōca nac mar para najicsua'. Chuntza' tū' ixa'kxokolh huan ka'hua'chu.

⁴³ Lā' palh mimacan napūtlahua'yā'tit talaclē'i', huā'mā' tū' tzey. Xalītzey macamōcho ixlā'tit lā' ixka'lhī'tit minquilhtamacujca'n para pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit kantu' mī-macanca'n a'ntū pūtlahua'yā'tit talaclē'i' lā' ū'tza' nacātalimacā'nāni' hui'xina'n nac pūpātīn. A'ntza' huan macscut tūla māmīxīcan. ⁴⁴ A'ntza' huan xtokonulūhua' tū' maktīn catīhua'kō'lh huan xamasnī' ixquinī'tca'n a'ntī natapātīni'n lā' tū' catimīxli huan macscut.

⁴⁵ Lā' palh mīntojonca'n napūtlahua'yā'tit talaclē'i', huā'mā' tū' tzey. Xatzey palh lacmōcho ixlā'tit lā' ixka'lhī'tit minquilhtamacujca'n para pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit kantu' mīntojonca'n a'ntū pūtlahua'yā'tit talaclē'i' lā' ū'tza' nacātalimacā'nāni' hui'xina'n nac pūpātīn. ⁴⁶ A'ntza' huan xtokonulūhua' tū' maktīn catīhua'kō'lh huan xamasnī' ixquinī'tca'n a'ntī natapātīni'n lā' tū' catimīxli huan macscut.

⁴⁷ Lā' palh tlahua'cu'tunā'tit talaclē'i' ixpālacata catīhuā a'ntūn talaktzī'n milakastapunca'n, huā'mā' tū' tzey. Xatzey lakaxō'ko' ixlā'tit lā' ixka'lhī'tit minquilhtamacujca'n para pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit lakatu' milakastapunca'n a'ntū nacāmātlahuīyāni' talaclē'i' lā' ū'tza' nacātalimacā'nāni' hui'xina'n nac pūpātīn. ⁴⁸ A'ntza' huan xtokonulūhua' tū' maktīn catīhua'kō'lh huan xamasnī' ixquinī'tca'n a'ntī natapātīni'n lā' tū' catimīxli huan macscut.

⁴⁹ Tasqui'nī que ixlīhuākca'n natapātīni'n para que más tzey natala. U'tza' hua'chi macscut lā' maclacasqui'n chuntza' hua'chi lihua't maclacasqui'n matzat. Lā' a'ntū a'ksajuī'can Dios, huāk nalīmāsko'kō'can matzat. ⁵⁰ Matzat tzey; pero palh matzat tū'tza' sko'ko', ¿chichū nalīmāsko'kō'nuncan? Caka'lhī'tit hua'chi matzat na minquilhtamacujca'n. Lā' ū'tza' huanicu'tun que xa'nca' nalatā'kchokoyā'tit. Lā' ca'cs nalāthahui'la'yā'tit —hualh Jesūs.

10

Jesūs māsu'yulh ixpālacata makxtekan huan puscāt

Mt. 19.1-12; Lc. 16.18

¹ Lā' Jesús taxtulh de Capernaum lā' a'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Judea. U'tza' a'ntū hui'lacha' tintacut huan pūxka Jordán. Lā' tatzucupā tatakēstoka tachi'xcuui't. Lā' Jesús tzucupā cāmāsu'ni' como chuntza' ixlīsmānī'ni't. ² Lā' talaktapajtzūlh Jesús makapitzīn fariseosnu'. Ixtalilaktzī'ncu'tun lā' ū'tza' talikalhasqui'nīlh:

—¿Chā tzē makxtekan quimpuscāta'ca'n lā' xapacan ixtacuīni'?

³ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chichūn cāmāpa'ksīni' Moisés hui'xina'n a'nlhā tatzō'kni' huan nac ley?

⁴ Lā' xlaca'n tahaualh:

—Moisés hualh: "Tzēn tzo'kcan lakatin acta lā' chuntza' tzē namakxteka' mimpuscāt".

⁵ Lā' Jesús cāhuanīlh:

—Lej lācxumpi hui'xina'n lā' tū' tzey mintapāstacna'ca'n. U'tza' lītzo'kli Moisés huā'mā' līmāpa'ksīn. ⁶ Pero a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj, tatzō'kni' chuntza': Dios tlahualh chī'xcu' lā' puscāt.

⁷ U'tza' nacālīmakxteka ixtāta' lā' ixtzī't kalhatin chī'xcu' lā' natā'takēxtimī ixpuscāt.

⁸ Lā' ixtu'ca'n natala hua'chilh xmān kalhatin.

Chuntza' tatzō'kni'. Lā' chuntza' tū'tza' kalhatu' xlaca'n; xmān kalhatin. ⁹ Lā' chuntza' tū' līmakuan palh chī'xcuui'n cālāmāmakxtekē a'ntī Dios cātlahuanī't chu lakatin.

¹⁰ Lā' a'xni'ca' tatanūpā nac chic, takalhasqui'nīlh ī'sca'txtunu'nī'n ixpālacata a'ntū hualh.

¹¹ Lā' Jesús cāhuanīlh:

—Chu a'ntī namakxteka ixpuscāt lā' palh natā'tapūchahua ā'kalhatin puscāt, huā'mā' chī'xcu' makpuscātīni'n. Lā' chuntza' tlahuanī' huan xapū'la ixpuscāt a'ntūn tū' līmakuan.

¹² Lā' palh kalhatin puscāt namakxteka ixkōlu' lā' natā'tapūchahua ā'kalhatin chī'xcu', chuntza' huā'mā' puscāt naka'lhī ixmakchi'xcu'.

Jesús cāsīcua'lanālīlh huan camana'

Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17

¹³ Lā' cālīmīni'ca Jesús camana' para que ixcā'a'cpūxa'malh. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatzuculh talacaquilhni' a'ntū ixtalīmin. ¹⁴ Lā' a'xni'ca' Jesús ca'tzīlh a'ntū ixtatlahuamā'na, xacā'lh lā' cāhuanīlh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmāxtektit quintalakmin huan camana' lā' tū' cacāmāmakchuyī'tit como huan a'ntī natatapa'ksī con Dios a'nlhā māpa'ksīni'n, xlaca'n a'ntū naquintalīpāhuan hua'chī huan tamā'na camana'. ¹⁵ Ixlīstū'ncua' iccāhuanīyāni' que a'ntīn tū' takalhaka'ī' hua'chī laksana'tā'n takalhaka'ī', tū' maktin catītanūlh a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.

¹⁶ Lā' Jesús cācha'xli huan camana' lā' cāmūspa'lhli con ixmacan lā' cāsīcua'lanālīlh.

Kalhatin chī'xcu' a'ntī rico tā'chihuīna'lh Jesús

Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30

¹⁷ Lā' Jesús a'mpā, lā' ixtlā'huantēlha nac tej. Lā' laktu'jnulh kalhatin chī'xcu' lā' tatzokostani'lh Jesús lā' kalhasqui'nīlh:

—Tzeyā Mākahlō'kē'ni' hui'x. ¿Tuchū na'ictlahua para na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu'?

¹⁸ Lā' Jesús huanīlh:

—¿Chā māchekxī'ya' a'ntū huanīcu'tun a'xni'ca' quihua'ni'ya' palh tzey quit? Xmān kalhatin a'ntū tzey lā' ū'tza' Dios. ¹⁹ Hui'x ca'tzīya' ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntū huan chuntza':

Tū' tīmakpuscātīni'na'.

Tū' tīmaknīni'na'.

Tū' tīka'lhāna'na'.

Tū' tīlīchihuīna'na' ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua'.

Tū' tī'a'kxokonū'na' para natlaja'ya'.

Cacā'a'kahuā'na'ni' mīntāta' lā' mīntzī't.

²⁰ Lā' xla' kalhtīlh:

—Mākahlō'kē'ni', huāk huā' tamā'na iclōkentaxtūkō'nī'ttza' desde quiliti'na'j.

²¹ Entonces Jesús laktzī'lh lā' pāxqui'lh lā' huanīlh:

—Xmān lakatin catūhuā sputnī'yāni' a'ntū natlahua'ya'. Caquīstā'kō'j huāk a'ntū ka'lhī'ya' lā' nacāmālapitzī'ni'ya' huan tumīn huan pobresni' lā' naka'lhī'ya' a'nchī rico nalīla'ya' nac a'kapūn. Lā' ā'calistān quaintā'pina', a'yuj napātīni'na'.

²² Lā' a'xni'ca' huan chī'xcu' kaxmatli huā'mā' tachihuīn, lej līlakaputzalh lā' a'lh como lej rico ixuanī't.

²³ Lā' Jesús lakachu cālaktzī'lh tachi'xcuui't lā' cāhuanīlh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Lej jicslīhua' para xlaca'n a'ntū lacricosnu' natatamakxteka que Dios nacāmāpa'ksī.

²⁴ Lā' ī'sca'txtunu'nī'n talīlē'cnīlh ixtachihuīn. Lā' Jesús cāhuanīpā:

—Qui' amigos, iccāhuaniyāni' que xluca'n a'ntīn talipāhuan ixtumīnca'n, lej jicslīhua' natata-makxteka que Dios nacāmāpa'ksī. ²⁵ Ca'tziyā'tit que tūlah catitanūlh lakatin camello na ixtani' lixtokon. Más jicslīhua' para kalhatin rico natamakxteka que Dios namāpa'ksī.

²⁶ Lā' xluca'n lej lhūhua' talē'cnīlh lā' talāhuanilh:

—Lā' ŷtichūn tzē namāpūtātūcan?

²⁷ Lā' Jesús cālaktzī'lh lā' cāhuanilh:

—Huan chí'xcuui'n tūlah catitatlhualh nīn tuntū' para natapūtaxtu, xmān Dios tzē nacāmāpūtātū como Dios tzēn tlhua huāk catūhuā.

²⁸ Lā' Pedro tzuculh chihuīna'n lā' huanilh Jesús:

—Ica'kxtekui'likō'uj ixlīhuāk a'ntū xa'icka'lhīyāuj lā' iccāstālani'mā'ni'.

²⁹ Lā' Jesús kalhtīni'lh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nan a'ntī nata'a'kxtekui'li catūhuā por quimpālacata lā' ixpālacata kalhla'k'atxtey tachihuīn. Nata'a'kxtekui'li ixā'lacchicni'ca'n, o ixtā'timīnca'n, o ixtzī'tca'n, o ixtāta'ca'n, o ixcamana'ca'n, o ixā'tacuxtuca'n. ³⁰ Xluca'n a'ntī nata'a'kxtekui'li, ā'chulā' nataka'lhī nac huā'mā' quilhmacuj. Hua'chi cien veces lihua'ca' nataka'lhī ixā'lacchicni'ca'n lā' nā lhūhua' ixtā'timīnca'n lā' ixtzī'tca'n lā' ixtāta'ca'n lā' ixcamana'ca'n lā' ixā'tacuxtuca'n. Lā' nā nacāmāpātīnīcan. Lā' nataka'lhī ixquilhmacujca'n para pō'ktu a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. ³¹ Lā' lhūhua' a'nan a'ntī lej tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, tū' lej catitatasqui'nīlh. Lā' lhūhua' a'nan a'ntīn tū' tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, lej natatasqui'nī.

Jesús huampā que ka'lhī nanī

Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34

³² Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n ixtatā'cxtunu'ntēlha para nac Jerusalén lā' Jesús ixcāpū'lani'tēlha lā' xluca'n talē'cnīlh. Lā' huan a'ntī ixtastālani' ixtajicua'n. Lā' chu cālē'mpā lacachuna'j huan kalhacāujtu' i'sca'txtunu'nī'n lā' tzucupā cāhuani a'ntū napātle'keni'. ³³ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Ca'tziyā'tit que a'mā'nauj para nac Jerusalén. Lā' a'ntza' naquimacamāstā'can como quit huan Chí'xcu' xala' Tālmā'n. Naquimacamāstā'can con huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' xluca'n natahuan que caquimaknīca. Lā' xluca'n naquintamacamāstā' con huan maktiyātī'n. ³⁴ Lā' naquintalakapala lā' naquintakesnoka lā' naquintachojmanī lā' naquintamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chí'chīni' na'iclahuanchoko de na ixlachpu'nanca'n huan nīni'n.

Jacobo lā' Juan tasqui'ni'lh lakatin talakalhu'mān

Mt. 20.20-28

³⁵ Lā' Jacobo lā' Juan, ixo'kxa'n Zebedeo, talaktapajtzūlh Jesús lā' tahuaniilh:

—Mākalhtō'kē'ni', iclacasqui'nāuj naquilātlahua'ni'yāuj a'ntū na'iccāsqui'ni'yāni'.

³⁶ Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:

—ŷTuchū lacasqui'nā'tit na'iccātlahua'ni'yāni'?

³⁷ Lā' xluca'n tahuaniilh:

—A'xni'ca' hui'x namāpa'ksīni'nkō'ya', quina'n iclacasqui'nāuj na'iccāpāxtūtahui'layāni', kalhatin na mimpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na mimpāxtuxuc.

³⁸ Pero Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit a'ntū quilāsqui'ni'mā'nauj. ŷChā tzē natāyani'yā'tit palh napātīni'nā'tit hua'chi quit na'icpātīni'n? U'tza' hua'chilh pōko'tnū'nā'tit quintaza lā' hua'chilh quintā'a'kpaxā'tit.

³⁹ Lā' xluca'n tahuilh:

—Tzē na'ictlahuayāuj; tzē na'ictāyani'yāuj.

Lā' Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' que napātīni'nā'tit hua'chi quit. ⁴⁰ Pero ū'tza' huā'mā' naquilāpāxtūtahui'layāuj, quit tūla icmāpa'ksī. Huā'mā' pūtahui'lh cāxui'līca xmān para huan a'ntī Dios lacsaci.

⁴¹ Lā' a'xni'ca' huan kalhacāuj sca'txtunu'nī'n taca'tzīlh a'ntū kalhasqui'nīca Jesús, tatzuculh ta'a'kchā'n ixpālacata Jacobo lā' Juan. ⁴² Lā' Jesús cāta'sani'lh ixlīhuākca'n lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n ca'tziyā'tit a'nchīn tahuani't huan a'ntīn tamāpa'ksīni'n nac cā'ti'ya'tna'.

Xluca'n hua'chi ixtēcu'nī'n a'ntīn tatapa'ksī con xluca'n. Lā' lej palha' tamāpa'ksīni'n. ⁴³ Tū' chuntza' catilal na milachpu'nanca'n. Chuxatī a'ntī lacu'tun xamāpa'ksīni' na milachpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala hua'chi ixlacsujni'ca'n ā'makapitzīn. ⁴⁴ Chuxatī a'ntī naputza a'nchīlihua'ca' nafasqui'nī na milachpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala hua'chi ixtasācu'a'ca'n ā'makapitzīn de hui'xina'n. ⁴⁵ Quit māni' huan Chí'xcu' xala' Tālmā'n. Lā' quit tū' icmīlh para na'icla hua'chi xapatrōn; quit icmīlh para na'icscuja lā' para na'iccāmaktāya ā'makapitzīn. Lā' na'icmācamāstā' quinquilhmacuj para na'iccāmāpūtātū līlhūhua' —hualh Jesús.

Jesús mālacahuānīlh Bartimeo a'ntī lakatzī'n ixuanī't

Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43

⁴⁶ Lā' tachā'lh huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Jericó. Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' nac Jericó, tatā'a'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' lhūhua' tachi'xcuhui't. Lā' na ixquilltūn tej ī'squi'nīhuā'yahui' huan lakatzī'n a'ntī ixuanican Bartimeo ixo'kxa' Timeo. ⁴⁷ Lā' a'xni'ca' ca'tzilh que ixtētaxtumā' Jesús xala' nac Nazaret, tzuculh ta'sa lā' hualh:

—Jesús, hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj. Caquilakalhu'ma' quit.

⁴⁸ Lā' lhūhua' chī'xcuhui'n talacaquilhnīlh lā' tahuanihl:

—Caquilhca'csla'.

Lā' Bartimeo ā'chulā' ixta'sa lā' hualh:

—Hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj, caquilakalhu'ma' quit.

⁴⁹ Lā' Jesús tāyalh lā' cāhuanīlh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cata'sa'nī'tit.

Lā' tata'sani'lh huan lakatzī'n lā' tahuanihl:

—Capāxu'hua' lā' catāya', Jesús ta'sani'yāni'.

⁵⁰ Lā' xla' tamakxtulh ixtakēnu' lā' tāyalh lā' lakmilh Jesús. ⁵¹ Lā' Jesús kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lacasqui'na' na'ictlahuani'yāni'?

Lā' huan lakatzī'n huanīlh:

—Mākalhtō'kē'ni', caquimālacahuā'nī'pala'.

⁵² Lā' Jesús huanīlh:

—Tzētza' napina'. Hui'x kalhlaka'ī'nī'ta' que quit na'icmālacahuānīyāni' lā' ū'tza' litzeyā'ntitza'.

Lā' chu līmaktin lacahuāna'lh lā' stālani'lh Jesús nac tej.

11

Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh nac xcānsipej Jerusalén

Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19

¹ Lā' a'xni'ca' ixtapajtzūtēlhatza' nac Jerusalén, tachā'lh huan nac o'kspū'n a'nlhā huanicān Olivos, lā' ū'tza' pajtzu huan cā'lacchicni' a'nlhā huanicān Betfage lā' a'nlhā huanicān Betania. Lā' Jesús cāmāpū'līlh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n ² lā' cāhuanīlh:

—Capintit huan nac cā'lacchicni' a'ntūn tasu'yu na mīlacapūnca'n. Lā' a'xni'ca' nachipinā'tit nalaktzi'nā'tit lakatin xaska'ta' burro a'ntū chī'yāhuacani't. Nīn tīntī'na'j kētahui'lanī't. Caxcuttit lā' caquilālīmīni'uj huā'tzā'. ³ Lā' palh catīhuā nacākalhasqui'ni'yāni': “¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan burro?”, hui'xina'n nakalhtūni'nā'tit: “Huan Māpa'ksīni' maclacasqui'n lā' tuncan nacamāmpala huā'tzā'”.

⁴ Lā' ta'a'lh lā' takaksli lakatin xati'na'jcus burro a'ntū ixchī'yāhuacani't. Ixyā nac tej pajtzu xamākalhcha lakatin chic. Lā' tatzuculh taxcuta.

⁵ Lā' makapitzīn chī'xcuhui'n a'ntū ixtayāna' takalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū tlaha'pā'na'ntit? ¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan burro?

⁶ Lā' huan sca'txtunu'nī'n takalhtūni'lh chu a'nchī Jesús ixcāhuanini't. Lā' huan chī'xcuhui'n tamakxteklī ta'a'n huan sca'txtunu'nī'n. ⁷ Lā' talīmīni'lh Jesús huan xati'na'jcus burro lā' talikētlapalh ixtakēnu'ca'n lā' xla' kētō'lal. ⁸ Lā' lhūhua' tachi'xcuhui't tamāpī'lh ixtakēnu'can nac tej. Lā' ā'makapitzīn ixtacā' xati'na'j ixpeken qui'hui' para natamāpī' nac tej. Chuntza' talīmāsu'yulh palh ixta'a'cnīni'ni'mā'na Jesús.

⁹ Lā' a'ntī ixtapū'lani'tēlha lā' a'ntī ixtastālani'tēlha tatzuculh tata'sa lā' tahaualh:

—¡Camācā'tanica Dios! Dios casicua'lanālīlh a'ntī mimā' por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni' quīnDiosca'n. ¹⁰ Dios casicua'lanālīlh huan līmāpa'ksīn a'ntū nala, lā' ū'tza' hua'chī ixlīmāpa'ksīn quixū'yāpapca'n David.

¹¹ Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh nac Jerusalén, tanūlh nac xaka'tla' lītōkpān. Lā' como kōtanūtza' ixuanī't, a'xni'ca' lakachu lacahuāna'lh na ixchakān lītōkpān, taxtulh lā' cātā'a'lh huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n nac Betania.

Jesús lacaquilhnīlh huan xaqui'hui' higo

Mt. 21.18-19

¹² Lā' ixlīlakālī a'xni'ca' tataxtulh de nac Betania, Jesús ixtzi'nca. ¹³ Lā' de makat laktzī'lh a'katin xaqui'hui' higo lā' ixtaxtuni'nī'ttza' xachi'tin huan qui'hui'. Lā' Jesús tapajtzūlh para nalaktzī'n palh ixua'ca'tza' xatō'ca't. Lā' a'xni'ca' chā'lh a'nlhā ixyā huan qui'hui', tū' ixka'lhī ixtō'ca't. Xmān xachi'tin ixka'lhī como tūna'j ixchā'n ixpūlan higo. ¹⁴ Lā' Jesús huanīlh huan qui'hui':

—Tū' maktin catihua'ca' mintō'ca't.

Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takaxmatli a'ntū huanīlh huan qui'hui'.

Jesús cātلاكaxtulh de nac xaka'tla' litokpān huan stā'na'nī'n

Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22

¹⁵ Lā' a'xni'ca' tachā'lh nac Jerusalén, Jesús tanūlh nac xaka'tla' litokpān lā' tzuculh cātلاكaxtu huan a'nti ixtastā'namā'na lā' huan a'nti ixtatamāhuana'mā'na na ixtanquihni' huan litokpān. Lā' cāmakpūspi'tni'kō'lh ixmesaca'n huan a'nti ixtaxtāpalimā'na ixtumīnca'n tachi'xcuhui't lā' nā ixpūtahui'lhca'n huan a'nti ixtastā'mā'na pālūmax. ¹⁶ Lā' tū' makxtekli que nīn tinti' natētaxtu na ixtanquihni' huan litokpān palh ixlē'mā' catūhuā. ¹⁷ Lā' ixcāmāsu'ni' huan tachi'xcuhui't lā' hualh:

—¿Chu tū' tatzō'kni' chuntza'? “Quinchic namāpācuhui'can chic a'nlhā tlahuacan oración. Huan tachi'xcuhui't xalanī'n calhāhuā natamin tatlaha oración”. Lā' a'nchūn tlahuapā'na'ntit, litlahuacani't hua'chi ixpūtatē'kni'ca'n ka'lhāna'nī'n.

¹⁸ Lā' cāmāca'tzīnca xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' xlaca'n ixtaputzamā'na a'nchī' natalimāknī Jesús. Ixtajicua'ni' Jesús como ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhui't ixtalē'cni'a'nchī ixtamāsu'yu. ¹⁹ Lā' a'xni'ca' ixtā'cnūnī'ttza' huan chī'chini', Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n tataxtulh de nac Jerusalén.

Scōhualh huan xaqui'hui' higo

Mt. 21.20-22

²⁰ Lā' ixlīlakalī cā'tzi'sāt tatētaxtulh a'nlhā ixyā huan xaqui'hui' higo lā' talaktzī'lh a'nchī i'scōhuankō'nī'ttza' hasta ixtankāxē'k. ²¹ Lā' Pedro pāstacli a'ntū pātle'kelh lā' huanilh Jesús: —Mākalhtō'kē'ni', cala'ktzi'. Huan qui'hui' scōhuantāyakō'lh'tza'; huan a'ntū macapūlhca'.

²² Lā' Jesús cākalhtīl:

—Cakalhaka'ī'tit Dios. ²³ Stū'ncau' a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxatī a'nti xa'nca nakalhaka'ī' lā' tū' naka'lhī lakatu' ixtapāstacna', natlahuani'can chu a'ntū xla' nasqui'n. Palh nahuani huan kēstīn: “Catapānu' de ā'tza' lā' catojo' nac xcān”, chuntza' napātle'ke, xmān tū' caka'lhīlh lakatu' ixtapāstacna'. ²⁴ U'tza' iccālihuaniyāni' que ixlīhuāk a'ntū nasqui'ni'yā'tit a'xni'ca' tā'chihuīna'mpā'na'ntit Dios, caka'lhaka'ī'tit que ka'lhīyā'tittza'. Lā' namaklhtīni'nā'tit. ²⁵ Lā' a'xni'ca' natāyā'yā'tit lā' tlahua'pā'na'ntit oración, namāspūtūnu'ni'yā'tit catīhuā palh cātlahuani'nī'ta'ni' a'ntūn tū' tzey. Chuntza' minTāta'ca'n nac a'kapūn tzē nacāmāspūtūnu'ni'yāni' mintalacē'i'ca'n. ²⁶ Lā' palh hui'xina'n tū' cāmāspūtūnu'ni'yā'tit ā'makapitzīn, minTāta'ca'n nac a'kapūn tū' caticāmāspūtūnu'ni'ni' mintalacē'i'ca'n hui'xina'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata ixlīmāpa'ksīn

Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8

²⁷ Lā' tachā'lh nac Jerusalén. Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā' huan nac xaka'tla' litokpān, talaktapajtzūlh xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' xalacpapatzīni'n israelitas. ²⁸ Lā' takalhasqui'nīlh:

—¿Tichū iqxuilhtampān litlahua'pā't huā'mā'na catūhuā? ¿Tichū maxqui'ni' huā'mā' limāpa'ksīn?

²⁹ Lā' Jesús cākalhtīl:

—Nā quit na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā. Lā' palh naquilākaltīyāuj, nā quit na'iccāhuaniyāni' tichū iqxuilhtampān iclitlahuamā' huā'mā'na catūhuā. ³⁰ ¿Tichū iqxuilhtampān ixlīmā'kpaxīni'n Juan? ¿Iqxuilhtampān Dios o iqxuilhtampān tachi'xcuhui't? Caquilākaltīuj.

³¹ Lā' xlaca'n tatzuculh talacchihuīna'n ixa'cstuca'n lā' talāhuanihl:

—¿Chichū nahuaniyāuj? Palh nahuaniyāuj que Dios māpa'ksīlh huan Juan, naquincākalhasqui'nīyāni': “Lā' ¿a'chī' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit?” ³² Lā' tūla catihuaniuj que chī'xcuhui'n tamāpa'ksīlh como cājicua'ni'yāuj tachi'xcuhui't —talāhuanihl.

Ixtajicua'n que tachi'xcuhui't nata'a'kchā'n como ixlīhuākca'n ixtakalhaka'ī' que Juan stu'ncau' ixa'cta'sana' Dios ixuani't. ³³ Lā' ū'tza' talikalhtīl Jesús:

—Tū' iccā'tziyāuj tichū iqxuilhtampān.

Lā' Jesús cāhuanihl:

—Nīn quit tū' icticāhuani'ni' tichū iqxuilhtampān iclitlahuamā' huā'mā'na catūhuā.

12

A'nchī litalacastuca huan tūn tū' tzeyā tasācua'nī'n

Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19

¹ Lā' Jesús tzuculh cālītā'chihuīna'n huan tachi'xcuhui't con a'ntū litalacastuca lā' cāhuanihl: —Ixūi' kalhatin chī'xcu' a'nti cha'nli mayāc a'ntū māstā' uvas. Lā' licorralhui'līlh chihuix ixti'ya't lā' cāxtlahualh ixpūchi'tni' lā' yāhualh lakatin torre a'ntū napūmaktaka' lha ixpū'uva.

Lā' ā'calistān cāmāscua'nīlh ixti'ya't makapitzīn tasācua'nī'n para natascuja i'tātna'. Lā' xla' a'lh tachoko makat. ² Lā' a'xni'ca' chīlhtza' ixpūlan uvas, macā'lh ixlacscujni' na ixpū'uva. A'lh cāsqui'ni' huan tasācua'nī'n catamacamaxqui'lh huan a'ntūn tamakalanī't

a'ntü iخلا' ixtēcu' ti'ya't. ³ Pero huan tasācua'nī'n tachi'palh huan lacscujni' lā' tatusli lā' chu chuntza' tamāspi'tchokolh. Tū' maxquī'ca nīn tuntū'. ⁴ Lā' huan ixtēcu' pū'uva chu macā'mpā ā'kalhatin ixlacscujni'. Lā' huan tasācua'nī'n tamūta'lalh lā' talakapalalh lā' chu chuntza' tamacā'lh. ⁵ Lā' huan ixtēcu' macā'mpā ā'chā'tin lā' tamaknīlh xla'. Lā' huan ixtēcu' cāmacā'mpā lhūhua' ā'makapitzīn. Huan tasācua'nī'n talacnicuī'līlh makapitzīn lā' tamaknīlh ā'makapitzīn.

⁶ 'A'xmān kalhatin ixuī'cus a'ntūn tzē nacamā'ncan, lā' ū'tza' ixo'kxa' a'ntū lej ixpāxquī'. Lā' xla' ā'xmān macā'lh lā' hualh: "Ka'lhī que nata'a'cnīni'ni' qui'o'kxa'". ⁷ Pero huan tasācua'nī'n talāhuanilh: "U'tza' huan a'ntū nalitachoko ixlīhuāk a'ntū ka'lhī ixtāta'. Camaknūj lā' chuntza' quilaca'n nala huan pū'uva". ⁸ Lā' tachi'palh lā' tamaknīlh lā' tamaka'lh ixquilhtūn huan pū'uva.

⁹ Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Chī puhua'nā'tit? ¿Tuchū nacātlahuani' huan tamā'na' a'ntūn tamaksācua'lh? Na'a'n lā' nacāmāspūtūkō' huā' tamā'na' tasācua'nī'n lā' nacāmāsācua'nī huan pū'uva ā'makapitzīn xtunc tasācua'nī'n.

¹⁰ ¿Chā tū' maktin lakapūtle'kenī'ta'ntit na ixtachihuīn Dios ixpālacata ixO'kxa'? Xla' hua'chi huan chihuix a'ntū lītzo'kcanī't lā' chuntza' huan:

Huan xakana'nī'n talakmaka'lh huan chihuix lā' māni' ū'tza' lanī't huan chihuix a'ntū más tasquī'nī.

¹¹ Chuntza' tlahualh huan Māpa'ksīni' lā' quina'n iclē'cnīyāuj.

¹² Lā' ixtā'ca'tza Jesús titachi'pacu'tulh como tamāchekxīlh que xlaca'n ixtalītalacastuca hua'chi huan tasācua'nī'n nac pū'uva. Lā' como ixtajicua'ni' tachi'xcuhuī't, ū'tza' talīmakxteklī lā' ta'a'lh.

Ixpālacata huan tamātā'jīn

Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26

¹³ Lā' cālakmacā'nca Jesús ā'makapitzīn fariseosnu' lā' ixchi'xcuhuī'n Herodes. Cālakmacā'nca para nataxmatxtu catūhuā a'ntūn tzē natalē'ksa'nīni'n. ¹⁴ Lā' a'xni'ca' talakcha'lh, tahuanih:

—Mākalhtō'kē'ni', icca'tzīyāuj que hui'x hua'na' a'ntū stu'ncua'. Hui'x tū' tlaha'ni'ya' cuenta a'nchī talīchihuīna'nāni' tachi'xcuhuī't. Lā' chu a'cxīm cālaktzī'na' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā' hui'x xa'nca māsu'yu'ya' a'nchī Dios lacasquī'n. ¿Chā līmakan na'icmāpalayāuj a'ntū māta'jīni'n huan emperador o tū' tasquī'nī?

¹⁵ Lā' Jesús ixca'tzī que xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun lā' cākalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' quīlālīlaktzī'ncu'tunāuj? Caquīlālīmini'uj lakatīn tumīn para na'iclaktzī'n.

¹⁶ Lā' talīmini'lh lakatin denario a'ntū ixtumīnca'n lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixlacan tasu'yu nac huā'mā' tumīn lā' tichū ixtacuīni' tatzo'kni'?

Lā' xlaca'n tahuanih:

—Ixla' huan emperador.

¹⁷ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Pues camacamaxquī'tit huan emperador a'ntū iخلا' lā' camacamaxquī'tit Dios a'ntū iخلا'.

Lā' xlaca'n lej talē'cnīlh a'nchī cākalhtīlh Jesús.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'ntū natalakahuanchoko

Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40

¹⁸ Lā' talakmīlh Jesús saduceosnu'. Xlaca'n tamāsu'yu que tū' catilakahuanchokoca. Lā' ū'tza' talīhuanilh:

¹⁹ —Mākalhtō'kē'ni', Moisés quīncāmāchokoni'ni' huā'mā' tatzo'kni': Palh nani kalhatin chī'xcu' a'ntūn tapūchahuani'ttza', lā' palh nīmaka'n ixpuscāt lā' palh tintī' ixcaman, maclacasquī' que huan lakapūt natā'tapuchahua ixyāsta' a'ntū xastancu. Lā' huan xapū'la o'kxa' a'ntū nalacatuncuī nala ixo'kxa' huan xapuxcu' a'ntū nīni'ttza'. ²⁰ Ixa'nān kalhatojon lītā'timīn. Lā' xapuxcu' tapūchahualh lā' tū' ixka'lhī ixcaman a'xni'ca' nīlh. ²¹ Lā' kalhatin īstancu tā'tapūchahualh huan lakapūt lā' nā xla' nīlh lā' tū' ka'lhīlh ixcaman. Lā' chuntza' pātle'kenī'lh ā'kalhatin īstancu a'xni'ca' tā'tapūchahualh huan lakapūt. ²² Chuntza' kalhatunu' de ixkalhatojonca'n tatā'tapūchahualh huan puscāt lā' tū' taka'lhīlh ixcamanca'n a'xni'ca' tanīlh. Lā' a'xmān nīlh huan puscāt. ²³ Lā' a'xni'ca' nalakahuanchokocan, ¿tichū iخلا' nala huanmā' puscāt? Ixkalhatojonca'n ixtatā'tapūchahuani't.

²⁴ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—U'tza' līta'a'kxokoni'ta'ntit mē'cstuca'n como tū' ca'tzīyā'tit a'ntūn tatzo'kni' huan na ixtachihuīn Dios lā' nīn tū' māchekxī'yā'tit chī huanī't ixlīmāpa'ksīn. ²⁵ Lā' a'xni'ca' huan nīni'n natalakahuanchoko, tū' catitapūchahuaca lā' nīn tū' catitamāstā'lh ixtzu'ma'janca'n para natatapūchahua. Xlaca'n natala hua'chi ixāngeles Dios xala' nac a'kapūn. ²⁶ Lā'

Moisés tzo'kli xipälacata a'ntü natalakahuanchoko a'xni'ca' tzo'kli xipälacata huan pützina'j qui'hui' a'ntü ixlamamä'. ¿Chu tü' lakapütle'keni'ta'ntit a'ntü Dios huanilh Moisés? Chuntza' hualh: “Quit ixDiosca'n Abraham lä' Isaac lä' Jacob”, hualh. ²⁷ U'tza' huanicu'tun que xläca'n lakahuan a'yuj tanilh de makántza' lä' Dios ü'tza' ixDiosca'n xalakahuan lä' tü' huan xaniñi'n. Hui'xina'n lej ta'a'kxokoyä'tit mē'cstuca'n.

Huan limäpa'ksin a'ntü lihua'ca' tasqui'nī

Mt. 22.34-40; Lc. 10.27

²⁸ Lä' cälakmilh Jesús kalhatin xamäkalhtō'kē'ni' huan ley lä' cākaxmatli a'nti x-talästa'lamä'na. Lä' ca'tzilh que Jesús xa'nca cälakhtilh. Lä' tuncan kalhasqui'nilh:

—¿Tuchüyä limäpa'ksin más tasqui'nī?

²⁹ Lä' Jesús kalhtilh:

—Huan limäpa'ksin a'ntü más tasqui'nī, ü'tza' huä'mä': “Cakaxpa'ttit hui'xina'n israelitas. Huan Mäpa'ksini' quinDiosca'n xmän ü'tza' Mäpa'ksini'. ³⁰ Lä' napäxqui'ya' huan Mäpa'ksini' a'nti minDios con ixlihuäk mi'a'clhcunuc lä' con ixlihuäk mintapästacna' lä' mintahuixcän”. ³¹ Lä' ixlilakatu' limäpa'ksin ü'tza' huä'mä': “Napäxqui'ya' ä'kalhatin chu a'cxtim hua'chi mē'cstu päxqui'ca'na'”. Tü' a'nan ä'lakatin limäpa'ksin a'ntü más tasqui'nī que huä' tamä'na.

³² Lä' tuncan xamäkalhtō'kē'ni' huan ley huanilh:

—Lej stu'ncua' a'ntü' hua'na', Mäkalhtō'kē'ni'. Hui' kalhatin Dios lä' xla' xmän ixa'cstu Dios. ³³ Lä' tasqui'nī napäxqui'yäuj con ixlihuäk qui'a'clhcunucca'n lä' con ixlihuäk quin-tapästacna'ca'n lä' quintahuixcänca'n. Nä tasqui'nī napäxqui'yäuj ä'kalhatin chu a'cxtim hua'chi quē'cstuca'n quincätapäxqui'yäni'. Palh chuntza' natlahuayäuj, ü'tza' lihua'ca' xatzey que na'a'ksaju'iyäuj Dios a'ntü lhucuyacan o makñican.

³⁴ Lä' Jesús cuenta tlhualh a'nchí xa'nca pästacli lä' kalhtilh xamäkalhtō'kē'ni' huan ley. Lä' Jesús huanilh:

—Tisputni'yäni' xmän macsti'na'j para natapa'ksī'ya' con Dios.

Lä' tinti'tza' ixkalhasqui'nīcu'tun nīn tuntü' como ixtajicua'n.

I'xü'yäpapa' Jesús

Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44

³⁵ Lä' Jesús ixcämäsu'ni'mä' huan tachi'xcuui't nac xaka'tla' litokpän lä' cāhuanilh:

—Cristo ü'tza' a'nti Dios hui'lilh ixlimäpütaxtunu'. Lä' ¿a'chī' tahanan huan xamäkalhtō'kē'ni'nī'n huan ley que Cristo I'xü'yätä'nat David? ³⁶ Mäni' David hualh chu a'nchí mäsu'ni'lh Espiritu Santo lä' chuntza' tzo'kli:

Huan Mäpa'ksini' Dios huanilh quiMäpa'ksini': “Catahui'la' quimpäxtücäna'j hasta a'xni'ca' na'iccätälajakō' ixlihuäkca'n mintä'ca'tza”

—huan päxtücäna'j a'nlhä a'cnini'ni'can—. ³⁷ Palh David lichihuina'lh I'xü'yätä'nat lä' mähäpücüihl ixMäpa'ksini', ü'tza' huanicu'tun que xla' lihua'ca' xaka'tla' nala —hualh Jesús.

Lä' chu catihuayä tachi'xcuui't lipäxüj takaxmatli.

Jesús cälē'ksa'nini'lh xamäkalhtō'kē'ni'nī'n huan ley

Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47

³⁸ Lä' a'xni'ca' Jesús ixcämäsu'ni'mä' huan tachi'xcuui't, ixcāhuani':

—Catamaktaka'lhtit lä' tü' nacäta'a'kxokoyäni' huan xamäkalhtō'kē'ni'nī'n ley a'ntin tapülatä'kchokocu'tun pülhmä'n ixtakēnu'ca'n hua'chi a'nti lej taca'tzi. Nä talacasqui'n que cacätä'chihuina'nca lä' cacä'a'cnini'ni'ca nac cä'tejen. ³⁹ Lä' na' ixlitokpänca'n israelitas xläca'n taputza pütahu'lh a'ntü tahuu'lana' calacan lä' talacasqui'n que cacä'a'cnini'ni'ca a'nlhä tlahuacan cä'tani'. ⁴⁰ Lä' xläca'n ta'a'kxokomaklhti ixchicca'n lakapütnu' lä' ä'calistän lej xlit takalhtō'ka' a'nlhä nacälaktzi'ncan lä' chuntza' tali'a'kxokonu'n. A'chulä' natapätini'n que ä'makapitzin.

A'ntü mästä'lh huan pobre lakapüt

Lc. 21.1-4

⁴¹ Lä' Jesús tahu'lh na ixlacapün a'nlhä ixmojócan tumin a'ntü a'ksajcan Dios. Lä' ixcälaktzi'mä' huan tachi'xcuui't a'xni'ca' ixtamojó ixtumínca'n. Lä' lhühua' ricosnu' tamojölh lhühua' ixtumínca'n. ⁴² Lä' milh kalhatin lakapüt; lej pobre ixuanit. Lä' xla' cämojölk lakatu' ixtumín de cobre; xmän macsti'na'j ixtapalh. ⁴³ Lä' Jesús cäta'sani'lh I'sca'txtunu'ni'n lä' cāhuanilh:

—Ixlistu'ncua' iccāhuaniyäni' que a'ntü mojólh huä'mä' pobre lakapüt lihua'ca' ixtapalh na ixlacapün Dios que a'ntü tamojölh huan ä'makapitzin. ⁴⁴ Xläca'n tamojölh xmän a'ntü ixcä'a'katäxtüni'nī'tza' como xläca'n lacricos. Lä' huan puscät, xla' a'yuj sputni' ixlihuat, pero mästä'kö'lh ixlihuäk a'ntü xipülatahu'lh.

13

Jesús hualh que nalactlahuacan xaka'tla' litokpān

Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6

¹ Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de nac xaka'tla' litokpān, kalhatin de i'sca'txtunu'nī'n huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', cala'ktzi'. Lej tzēhuanī't huan chihuix a'ntū' lītlahuacani't huā'mā' xaka'tla' litokpān. Lej xa'nca taxtucha'.

² Lā' Jesús kalhtīl:

—Calaktzi'ntit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū' iخلا' huan litokpān. Tū' catitachokolh nīn lakatin chihuix nac taxaka. Ixlīhuākca'n natapanckō' lā' huan taxaka nalacā.

A'nchī naca'tzīcan que palaj na'a'kspūta huā'mā' quilhtamacuj

Mt. 24.3-28; Lc. 21.7-24; 17.22-24

³ Lā' Jesús tahuī'lh na ixtūtzā'n huan o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos lā' na ixlacapūn xaka'tla' litokpān. Lā' Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' Andrés tzē'k takalhasqui'nīlh:

⁴ —Iclacasqui'nāuj naquilahuaniyāuj lhānīn napātē'ke huā' tamā'na. ¿Chichū na'iclica'tziyāuj palh palaj napātē'ke a'ntū' hua'nti'?

⁵ Lā' Jesús tzuculh cāhuanī:

—Catamaktakalhtit para que nīn tinti' nacā'a'kxokoyāni' ⁶ como lhūhua' chi'xcuhūi'n natahuan palh taka'lhī quilimāpa'ksīn. Lā' chā'tunu' natahuan: “Quit Cristo a'ntī Dios lacsacui'līlh”. Lā' chuntza' lhūhua' a'ntī nacā'a'kxokocan.

⁷ Lā' nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nan a'nlhā pajtzu tlahuamā'ca guerra lā' nacātamāca'tzīniyāni' a'nchī lamā'cha' guerra makat. Tū' tijicua'nā'tit. Chuntza' ka'lhī que napātē'ke. Lā' tūna'j cati'a'kspūtlī. ⁸ Lakatin gobierno natā'kaqui' contra ā'kalhatin. Lā' kalhatin māpa'ksīni' natlajacuj tun ā'kalhatin. Lā' lakachu natchi'qui huan ti'ya't lā' na'a'nan tatzī'nca. Lā' ixlīhuāk huā'mā' xmān ixlitzucuni' a'nchī napātīni'ncan.

⁹ Cuenta catlahua'tit como nacātamacamāstā'yāni' con huan pūchihuīna'nī'n lā' nacātākēsno'kāni' nac litokpāna'. Lā' por quimpālacata nacātālē'nāni' na ixlacapūnca' huan gobernadores lā' na ixlacapūnca'n māpa'ksīni'nī'n. Chuntza' nachihuīna'nā'tit por quimpālacata.

¹⁰ A'xni'ca' tūna'j nasputa huā'mā' quilhtamacuj, tasqui'nī nacāmāsu'ni'can huan xatzey tachihuīn huan tachi'xcuhūi't chuxalhä nac quilhtamacuj. ¹¹ Lā' a'xni'ca' nacātachi'payāni' lā' nacātamacamāstā'yāni' con huan pūchihuīna'nī'n, tū' catīlē'capintit pū'la a'nchī nalītamaktāyayā'tit. Nahua'nā'tit a'ntū' puhua'nā'tit a'xni'ca' nachā'n huanmā' hora. Tū' māni' hui'xina'n catichihuīna'ntit. Huan Espīritu Santo nacāmāchihuīniyāni'.

¹² Lā' a'ntū' quintakalhaka'i' nacāmacamāstā'can con huan pūchihuīna'nī'n. Lā' māni' ixtā'tinca'n a'ntī natamacamāstā' para nacāmāknīcan. Lā' huan xanatātana' natamacamāstā' ixcamana'ca'n a'ntīn takalhlaka'i' para nacāmāknīcan. Lā' huan camana' nata'a'kchā'ni' ixtāta'ca'n lā' ixtzi'tca'n a'ntīn takalhlaka'i' lā' natamāknīni'nī'n. ¹³ Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhūi't nacātaca'tzalakti'nāni' lā' xmān por quimpālacata. Lā' huan a'ntī natatāyani' hasta a'xni'ca' natanī, xlaca'n nacāmāpūtaxtūcan.

¹⁴ Nalaktzi'nā'tit huā' xako'hua'jua' a'ntū' nalactlahuakō' lā' natāya a'nlhā tū' līmakuan chu a'nchī tzo'knulh huan profeta Daniel. Lā' quit a'ntī ictzo'kmā' huā'mā', iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntī lakapūtlē'kepā'na'ntit que cuenta catlahua'tit. A'xni'ca' nalaktzi'nā'tit huanmā', a'xni'ca' maclacasqui'nī' que natatzā'la hasta nac o'kspū'n xlaca'n a'ntīn tahuī'lāna' nac estado de Judea. ¹⁵ Lā' huanmā' chī'chīni' a'xni'ca' natayuja huan a'ntīn tahuī'lāna' na ixa'kstīn ixchicca'n, tū' catitatanūlh huan nac chic para natamāxtu catīhuā' a'ntū' iخلا'ca'n. ¹⁶ Lā' huan a'ntīn tascujmā'na nac cā'tacuxu tū' catītataspi'tli na ixchicca'n para natataya ixtakēnu'ca'n. ¹⁷ Xānti tala huan puscan huan tamā'na chī'chīni' palh tacamalanī't o' palh tamātzi'qui'ni'ncus.

¹⁸ Casqui'ni'tit Dios que tū' tasqui'nī natzā'la'yā'tit a'xni'ca' lonknu'n. ¹⁹ Lā' lej napātīni'ncan a'xni'ca' nala huā'mā'. Desde a'xni'ca' Dios mā'a'nanīlh huā'mā' quilhtamacuj, tū' maktin pātīni'ncani't a'nchī napātīni'ncan huanmā' chī'chīni'. Lā' tū'tza' maktin catīlalh ixtā'chuntza' ā'calīstān. ²⁰ Lā' palh Dios tū' ixmāti'na'jīlh huā'mā' tiempo, tū' ixtapūtaxtulh nīn tinti'. Dios namāti'na'jī como lej cālakalhu'man xlaca'n a'ntī cālacsacni't.

²¹ Lā' a'xni'ca' namin huanmā' līpātīn lā' palh catīhuā' ixcāhuanīni': “Chā calaktzi'ntit. A' hui' huan Cristo a'ntī Dios lacsacui'līlh”, tū' catikalhlaka'i'tit. Lā' palh catīhuā' ixcāhuanīni': “Chā calaktzi'ntit. A'jnanu' yā”, tū' catikalhlaka'i'tit. ²² Natamin lhūhua' a'kxokonu'nī'n lā' makapitzīn natahuan que māni' xlaca'n Cristo lā' ā'makapitzīn natahuan que māni' xlaca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' nā natatlahua lē'cnīn como nata'a'kxokocu'tun māni' xlaca'n a'ntīn Dios cālacsacī. Tūlalh catīta'a'kxokolh a'ntī Dios cālacsacī pero

nacā'a'kxokocan ā'makapitzīn. ²³ Skalalh cala'tit. Iccāhuanini'tza' ixlihuāk huā'mā' para que tū' nacāta'a'kxokoyāni'.

A'nchī namin huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n
Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36

²⁴ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' huan tamā'na chī'chīni' a'xni'ca' napātle'ketza' huā'mā' lipātīn, huan chī'chīni' lā' huan mālhcuyū' tū' catitamāxkakēni'lh. ²⁵ Lā' huan sta'cu' nataminācha' de nac a'kapūn lā' māni' huan a'kapūn natachiqūi. ²⁶ Lā' tuncan nalaktzī'ncan huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n a'nchī napūmin huan poklhuū'. Lej naka'lhī līmāpa'ksīn lā' t'zēhuani't naxkaka. ²⁷ Lā' tuncan nacāmacamin ixāngeles lā' natamākēstoka a'ntū cālacsaccanī't. Natamin a'ntū cālacsaccanī't xalanī'n cā'quilhtamacuj.

²⁸ 'Camaksca'ttit catūhuā de huan xaqui'hui' higo. A'xni'ca' tza'la'nka' ixpeken lā' tzucumā' tapu'n xachi'tin, hui'xina'n ca'tziyā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' lej naxu'nu. ²⁹ Lā' chuntza' a'xni'ca' napātle'ke ixlihuāk huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni', naca'tziyā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj. Tapajtzūmā'tza' hua'chī kalhatin a'taj ka'lhīmā'ca lā' yātza' na ixlacapūn huan mākalcha. ³⁰ Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Xlaca'n a'ntūn tahui'lāna'cus tū' catitanikō'lh hasta a'xni'ca' napātle'ke ixlihuāk huā'mā' a'ntū iccāhuanini'. ³¹ Nasputa huan a'kapūn lā' nasputa huan ti'ya't pero tū' maktin catisputli quintachihuūn; natlōkentaxtūkō'can.

³² 'Nīn tintī' ca'tzī lhānīn namin huā'mā' chī'chīni' o huā'mā' hora; nīn huan āngeles xalanī'n nac a'kapūn tū' taca'tzī. Lā' nīn ixO'kxa' Dios tū' ca'tzī. Xmān Dios xaTāta' ca'tzī lhānīn mero napātle'ke.

³³ 'Skalalh cala'tit como tū' ca'tziyā'tit lhānīn napātle'ke huā'mā'. ³⁴ U'tza' hua'chī kalhatin chī'xcu' a'ntū na'a'n latā'kchoko makat. Lā' cālīmāmacū'tā'qui' ixchic huan ixtasācua'nī'n lā' cāmaxqui' ixlītōtca'n chā'tunu'. Lā' yāhua kalhatin maktaka'lhna' nac tanquīlhnī' lā' māpa'ksī que skalalh nala. ³⁵ Chuntza' hui'xina'n skalalh cala'tit como tū' ca'tziyā'tit lhānīn namin ixtēcu' chīc. Tzēlasā' namin cā'smalanka'n, o a'xni'ca' chū'cus nata'sa huan gallo, o l'tāt tzi'sa, o tuncuī'n. ³⁶ U'tza' skalalh calā'tit para que tū' lhtatapā'na'ntit a'xni'ca' chu līmaktin namin. ³⁷ Iccāhuaniyāni' hui'xina'n: Skalalh cala'tit. Lā' nā skalalh catalalh ixlihuākca'n tachi'xcuui't —cāhuanilh Jesús.

14

Talacchiuīna'lh a'nchī natalīchi'pa Jesús
Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53

¹ 'Ispuacus lakatu' chī'chīni' para huan cā'tani' a'ntū huanican pascua a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura. Lā' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākahl'tō'kē'ni'nī'n huan ley ixtaputzamā'na a'nchī natalī'a'kxoko Jesús para natachi'pa lā' natamāmaknīnī'n. ² Lā' talāhuanilh:

—Palh natlahuayāuj catūhuā lihuwan lamā' cā'tani', huan tachi'xcuui't natatā'kaqui'.

Kalhatin puscāt mūmā'ca'lh aceite Jesús
Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8

³ Lā' Jesús ixuī' nac Betania na ixchic Simón. U'tza' huā'mā' Simón a'ntū ixmasni'mā' ixquīnī't lā' ixtzeyani'ttza'. Lā' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā' a'ntza', kalhatin puscāt laktapajtzūlh. Ixlē'mā' pātin frasco a'ntū ixlitzuma' aceite a'ntū lej xatapala lā' lej mu'csa ixuanī't. Lā' ū'tza' a'ntū huanican nardo. Huan puscāt pa'klhī huan frasco lā' mūmā'ca'lh Jesús huan aceite. ⁴ Lā' makapitzīn a'ntū ixtahui'lāna' talī'a'kchā'lh lā' talāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī' pāxcat līlal hua'mā' aceite? ⁵ Ixtapalh hua'chī ixtatlay kalhatin chī'xcu' xatasqujāt de lakatin cā'ta. Tzē ī'stā'ca lā' huan tumīn tzē ixcāmaxquī'ca huan pobresnī'.

Lā' taquīlhnīlh huan puscāt.

⁶ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Camakxtektit. ¿A'chī' mājichui'yā'tit huā'mā' puscāt? Quintlahuanī'lh a'ntū lej tzey. ⁷ Pō'ktu na'a'nan pobresnī' na milaclhpu'nanca'n. Lā' a'xni'ca' lacasquī'nā'tit, tzē nacātlahuanī'yā'tit a'ntūn tzey. Pero quit tū' pō'ktu na'iccātlā'talahui'layāni'. ⁸ Huan puscāt tlhualh a'ntūn tzē ixtlahua. Quimūmā'ca'lh aceite lā' chuntza' quincāxtlahualhīlhtza' como naquīmā'cnūcan. ⁹ Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxalhā nac cā'quilhtamacuj a'nlhā namāca'tzīnī'nī'ncan huan xatzey tachihuūn xpālacata Cristo, a'ntza' nahuancan a'ntūn tlhualh huā'mā' puscāt. Lā' ū'tza' ixlihuākca'n natalipāstaca xla' —hualh Jesús.

Judas cāhuanilh namacamāstā' Jesús
Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6

¹⁰ Judas Iscariote kalhatin de huan ixlikalhacājutu' sca'txtunu'nī'n ixuanī't. Lā' xla' cālaka'lh xanapuxcu'nu' curasna' para nacāhuani que ixcāmacamaxquī'lh Jesús. ¹¹ Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'ntū cāhuánica, tapāxuhualh lā' tahuanih palh natamaxquī' tumīn. Lā' Judas ixputza a'nchī ixlimacamāstā'lh Jesús.

Jesús cātā'huā'yalh ī'sca'txtunu'nī'n

Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

¹² Milh huan xapū'lh chí'chini' de huan cā'tani' a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura. Huā'mā' chí'chini' a'xni'ca' maknīcan huan borrego a'ntū nahua'can para huā'mā' cā'tani' a'ntū huanican pascua. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhasquī'nīh Jesús:

—¿Lhachū lacasquī'na' na'ica'nāuj na'iccāxtlahuayāuj para nahua'yāuj huan xalihua't huan cā'tani'?

¹³ Lā' cāmacā'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanih:

—Capintit huan nac cā'lacchicni' lā' napāxtokā'tit kalhatin chí'xcu' a'ntū lē'mā' ixpūxka'tni'. Nastālani'yā'tit. ¹⁴ Lā' a'nlhā xla' natanū, nā natanū'yā'tit lā' nahuaniyā'tit ixtēcu' huan chic: “Huan Mākaltō'kē'ni' huan: ¿Lhachū yā huan cuarto a'nlhā tze' na'iccātā'hua' quisca'txtunu'nī'n huan xalihua't cā'tani' de pascua?” ¹⁵ Lā' māni' xla' nacāmāsu'ni'yāni' lakatin cuarto ixlitanca'cstu' chic. Lā' ka'tla' huan cuarto lā' cāxni'j yātza'. A'ntza' nacāxtlahua'yā'tit quilihua'tca'n.

¹⁶ Lā' ta'a'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' tatanūh nac cā'lacchicni'. Lā' pātle'kelh chu a'nchī Jesús ixcāhuani'nt lā' tacāxtlahualh huan lihua't.

¹⁷ Lā' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza' huan chí'chini', Jesús cātā'chā'lh ī'sca'txtunu'nī'n a'ntza'. ¹⁸ Lā' lihuan ixtahuā'yamā'na, Jesús cāhuanih:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Kalhatin de hui'xina'n a'ntī quilatā'huā'yamā'nauj huā'tzā' naquimacamāstā'.

¹⁹ Lā' xlaca'n tatzuculh talakaputza lā' chā'tunu' de xlaca'n takalhasquī'nīh:

—¿Chu quit?

²⁰ Lā' Jesús cākalhtīh:

—Kalhatin de hui'xina'n de milikalhacājutu'ca'n māni' xla'. U'tza' a'ntūn quintā'pūhuā'yan huā' pulātu. ²¹ Quit huan Chí'xcu' xala' Tālmā'n lā' naquimpātle'keni' chu a'nchī tatzo'kni' quimpālacata na ixtachihūn Dios. Pero xānti la huan chí'xcu' a'ntī naquimacamāstā'; nalīlakaputza. Más tzey para xla' palh tū' ixlcatuncuīh.

²² Lā' lihuan ixtahuā'yamā'na, Jesús tayalh huan pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' mālacpizilh lā' cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' cāhuanih:

—Cahua'tit. U'tza' huā'mā' quimacni'.

²³ Lā' tayalh huan taza lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' macasti'n cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' ixlihuākca'n tapūko'tnūnkō'lh. ²⁴ Lā' cāhuanih:

—U'tza' huā'mā' quinka'lhni'. Lā' ū'tza' a'ntū licāxtlahuacan huan xasāsti' convenio ixpālacata a'nchī Dios nacālimāpūtaxtū tachi'xcuhū't. Lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū na'icmaka'n para nacāmāspūtu'ni' ixtalacē'i'ca'n tachi'xcuhū't. ²⁵ Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' ictihua'lh xaxcān uva hasta a'xni'ca' na'icua' ā'tāpātin xaxcān uva xasāsti' a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.

Jesús huanilh Pedro que nakalhtatzē'ka

Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38

²⁶ Lā' a'xni'ca' ixtatli'ni't lakatin himno, tataxtulh lā' ta'a'lh huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos. ²⁷ Lā' Jesús cāhuanih:

—Milihuākca'n naquilā'a'kxtekmaka'nāuj ixpālacata a'ntū naquimpātle'keni' como chuntza' tatzo'kni' na ixtachihūn Dios: “Na'icmakni' huan pastor lā' nata'a'kahuankō' huan borregos”, tatzo'kni'. ²⁸ Lā' a'xni'ca' naquimālakahuaničhokocan, xapū'la na'ica'n quit nac estado de Galilea. Lā' a'ntza' nalāpāxtokāuj.

²⁹ Lā' Pedro huanilh:

—A'yuj ixlihuākca'n ā'makapitzīn nata'a'kxtekmaka'nāni', pero quit tū' ictimakxteknī'.

³⁰ Lā' Jesús huanilh:

—Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Chuhua'j huā'mā' tzi'sa a'xni'ca' tūna'j nata'sa ixlimaktu' huan gallo, māni' hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun.

³¹ Lā' Pedro ā'chulā' stu'tu'lu' hualh:

—A'yuj naquintā'maknīca'na', pero quit tū' ictikalhtatzē'kni'.

Lā' ixlihuākca'n ā'makapitzīn chu a'cxim tahuah.

Jesús tā'chihūna'lh Dios nac huerta a'nlhā huanican Getsemanī

Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46

³² Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh nac lakatin lugar a'nlhā huanican Getsemaní. Lā' cāhuanilh:

—Catahui'la'tit hui'xina'n huā'tzā' līhuan quit na'ictā'chihuīna'n Dios.

³³ Lā' cālē'lh lacachuna'j Pedro lā' Jacobo lā' Juan. Lā' tzuculh tamachuyī lā' lej pāta'lah.

³⁴ Lā' cāhuanilh:

—Lej iclakaputza hasta tzē na'iclaknī huan talakaputzit. Catachokotit huā'tzā' lā' skalalh catahui'la'tit.

³⁵ Lā' Jesús a'lh lacachuna'j lā' tatzokostalh nac ti'ya't lā' squi'ni'lh Dios palh tzē ixpūtaxtulh de a'ntū napātle'keni' ³⁶ lā' hualh:

—QūnTāta', palh tzē na'icpūtaxtu de huā' a'ntū na'icpātī, camakxtekti chuntza' nala. Pero calalh a'ntū hui'x lacasqui'na' lā' tū calalh a'ntū xmān quit iclacasqui'n.

³⁷ Lā' taspī'tchokolh a'nlhā ixcāmāchokonī't ī'sca'txtunu'nī'n lā' cālaktzī'lh lā' ixtalhtatahui'lāna'. Lā' huanilh Pedro:

—¿Chā lhtatahui'la', Simón? ¿Chu tūlalh tāyani'tit mintalhtataca'n nīn lakatin hora?

³⁸ Lakahuan catahui'la'tit lā' casqui'ni'tit Dios para que tū' nacātatlayāni' a'xni'ca' nacātalilaktzī'nāni'. Stu'ncua' mi'a'clhcunucca'n tatlahuacu'tun xatzey pero mimacni'ca'n tū' taka'lhī tahuixcān.

³⁹ Lā' ixlīmaktu' a'lh lacachuna'j lā' chu a'cxтім squi'ni'lh Dios. ⁴⁰ Lā' taspī'tchokopā a'nlhā ixcāmāchokonī't ī'sca'txtunu'nī'n lā' cālaktzī'lh lā' ixtalhtatahui'lāna'. Tūlalh tāyani'lh ixtalhtataca'n lā' tū' ixtaca'tzī' a'nchī natakaltī. ⁴¹ Lā' a'xni'ca' ixlīmaktu'tun taspī'tchokolh a'nlhā ixcāmāchokonī't, cāhuanilh:

—¿Chā lhtatapā'na'ntitcus lā' jaxpā'na'ntitcus? Tzeytza'. Chilhtza' huan hora a'ntū lhcācanī't. Quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n lā' naquimacamāstā'can na ixlīmāpa'ksīnca'n huan tūn tū' tzeyā chī'xcuhuīn. ⁴² Catāya'tit lā' cāhuitit; mimā'tza' huan a'ntī naquimacamāstā'.

Chī'lē'nca Jesús

Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11

⁴³ Lā' tuncan a'xni'ca' Jesús ixchihuīna'mā'cus, chā'lh Judas. Xla' kalhatin de huan kalhacāujtu' scā'txtunu'nī'n ixuanī't. Lā' tatā'chā'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' ixtalē'n ixmachītaca'n lā' qui'huī'. Lā' tachā'lh por ixquillhtampānca'n xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' xanapuxcu'nu' israelitas. ⁴⁴ Lā' Judas ū'tza' a'ntī ixmacamāstā'mā' lā' xla' ixcāhuaninī'ttza' a'nchī natalilakapasa tichū Jesús. Ixcāhuaninī't:

—A'ntī na'iclacamu' su' ū'tza' Jesús. Nachi'payā'tit lā' nalipinā'tit lā' namaktaka'lhā'tit.

⁴⁵ Lā' a'xni'ca' chā'lh Judas, tuncan laktapajtzūlh Jesús lā' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni'.

Lā' lacamu'sulh. ⁴⁶ Lā' huan tachi'xcuhuī't talaktapajtzūlh Jesús lā' tachi'palh para natalē'n.

⁴⁷ Lā' ixyā kalhatin a'ntī ixtā'minī't Jesús. Xla' māxtulh ixmachīta lā' mātākāhuī'lh ixtasācua' huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' a'kasityujulh ixa'ka'xkō'lh. ⁴⁸ Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' līta'ntit mimachītaca'n lā' minqui'huī'ca'n? Hua'chilh chī'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'. ⁴⁹ A'xni'ca' xa'iccātā'latlā'huanāni' lakaliyān nac litokpān, ¿a'chī' tūlalh quīlāchi'pauj a'xni'ca'? Pero chuntza' naquimpātle'keni' para natlōkentaxtu' a'ntū tzo'kcanī't na ixtachi'huīn Dios —cāhuanilh.

⁵⁰ Lā' ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n tatzā'lah lā' chuntza' talī'a'kxtekmaka'lh Jesús.

Tzā'lah kalhatin o'kxa'

⁵¹ Lā' kalhatin o'kxa' stālani'lh. Tū' ixlhakā'nī't ixlu'xu'; xmān ixlītamakna'tnī't kalhtin sābana. Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't tachi'palh, ⁵² lhka'lo'ko tzā'lah lā' maka'lh huan sābana.

Jesús na ixlacapūnca'n huan pūchihuīna'nī'n israelitas

Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24

⁵³ Lā' xla'ca'n a'ntīn tachi'palh Jesús, talē'lh a'nlhā ixuī' huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' talaktakēstokli ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. ⁵⁴ Lā' Pedro lakamakāt stālani'lh lā' chā'lh hasta ixtanquīlhni' huan ixchic xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' tanūlh na ixcorral huan chic lā' cātā'tahuī'lh huan policíasna'. Lā' ixcātā'sko'huī' nac macscut con xla'ca'n.

⁵⁵ Huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' ixlīhuākca'n xalaka'tla'n pūchihuīna'nī'n a'ntī ixtalacāxtlahua, xla'ca'n ixtaputzamā'na a'nchī natalē'ksa'nīni'n Jesús para natalīmāmaknīnīni'n. Lā' tū' ixtakaksa a'ntūn tzē natalē'ksa'nīni'n. ⁵⁶ Līlhūhua' talīchihuīna'lh a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Jesús, pero tū' chu a'cxтім tahualh. ⁵⁷ Lā' makapitzīn tatāyalh lā' ta'a'ksa'nīni'lh lā' tahualh a'ntūn tū' stu'ncua'. Chuntza' tahualh:

⁵⁸ —Quina'n ickaxmatui a'nchī hualh: “Quit na'icmāspūtūkō' ixlīhuāk huā'mā' xaka'tla' Itokpān a'ntū ixtatlaujca'n chi'xcuhui'n. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'ictlahua ā'lakatin a'ntūn tū' ixtatlaujca'n chi'xcuhui'n”.

⁵⁹ Pero nīn xla'ca'n tū' chu a'cxtim tahualh.

⁶⁰ Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' tāyahl na ixlac'hpu'nanca'n lā' kalhasqui'nīlh Jesús:

—Huā' tayāna' chi'xcuhui'n talī'a'ksa'nīni'mā'ni'. Lā' ¿chu tū' nakalhtīni'na'?

⁶¹ Lā' Jesús ca'cs tāyahl lā' tuntū' kalhtīni'lh. Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' kalhasqui'nīpā:

—¿Chā hui'x huan Cristo a'ntī Dios lacsacnī't? ¿Chā hui'x ixO'kxa' Dios a'ntī quina'n ica'cnīni'ni'yāuj?

⁶² Lā' Jesús kalhtīlh:

—U'huē. Quit Cristo. Lā' hui'xina'n naquilālaktzī'nāuj quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n na'ictahui'la na ixpāxtūcāna'j Dios a'ntī māpa'ksīni'mā'. Lā' na'icminācha' nac a'kapūn ixlac'hni' poklhnu'.

⁶³ Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna', māni' xla' xti'tli ixlū'xu' lā' chuntza' limāsu'yulh que lej ixa'kchā'n lā' hualh:

—Tū'tza' maclacasqui'nāuj ā'catīhuā para naquincāhuaniyāni' palh tū' tzey xla'.

⁶⁴ Hui'xina'n kaxpā'tnī'ta'ntit a'nchī tā'talacastuccu'tulh Dios. ¿Chī puhua'nā'tit?

Lā' ixlīhuākca'n tamāclē'nīlh para namaknīcan.

⁶⁵ Lā' makapitzīn tatzuculh talakachojmanī. Lā' xla'ca'n talacatlalpalh lā' tatusli lā' tahuanīlh:

—Caquilhchipi tichū tucsni'.

Lā' huan tropasna' a'ntī ixtamaktaka'lh mā'na nā xla'ca'n tatusli.

Pedro kalhtatzē'kli Jesús

Mt. 26.69-75; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27

⁶⁶ Lā' Pedro ixyā na ixtanquihni' huan chic lā' milh kalhatin tzu'ma'jāt a'ntī ixmaksquiti na ixchic huan xamāpa'ksīni' curasna'. ⁶⁷ Lā' a'xni'ca' laktzī'lh Pedro a'nīhā' ī'sko'huī', huan tzu'ma'jāt lalalaktzī'lh lā' huanīlh:

—Nā hui'x ixtā'latlā'hua'na' Jesús xala' nac Nazaret.

⁶⁸ Pero xla' kalhtatzē'kli lā' huanīlh:

—Tū' icca'tzi tuchū huanicu'tuna'. Tū' icmāchekxī.

Lā' a'lh lacachuna'j. Lā' ta'salh huan gallo. ⁶⁹ Lā' huan tzu'ma'jāt chu laktzī'mpā lā' tzuculh cāhuani huan a'ntī ixtatā'yāna'ncha':

—U'tza' huā'mā' kalhatin de xla'ca'n.

⁷⁰ Lā' Pedro kalhtatzē'kpā. Lā' ixlīka'tlā'tus huan a'ntī ixtatā'yāna'ncha' tahuanīlh Pedro:

—Stu'ncua' hui'x kalhatin de xla'ca'n como hui'x xala' nac estado de Galilea. Mintachi-huīn ixtā'chuntza' a'ntī xalanī'n nac Galilea.

⁷¹ Lā' Pedro tzuculh macapūlhācān ixa'cstu lā' stu'tu'lu' hualh:

—Dios naquimāpātīni' palh tū' stu'ncua' a'ntū icuanimā'ni'. Tū' iclakapasa huā'mā' chi'xcu' a'ntū līchihuīna'mpā'na'ntit.

⁷² Lā' huan gallo ta'sapā ixlīmaktu'. Lā' ū'tza' limāpāstaquīlh Pedro a'nchī Jesús ixuaninī't: “A'xni'ca' tūna'j nata'sa ixlīmaktu' huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun”. Lā' a'xni'ca' Pedro pāstacli chuntza', tzuculh calhuan.

15

Jesús na ixlacapūn Pilato

Mt. 27.1-2, 11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38

¹ Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' ā'makapitzīn pūchihuīna'nī'n tatakēstokli lā' talacchi-huīna'lh. Lā' tapekechī'lh Jesús lā' talē'lh lā' tamacamaxquī'lh huan Pilato a'ntī gobernador ixuanī't. ² Lā' Pilato kalhasqui'nīlh:

—¿Chu hui'x ixReyca'n israelitas?

Lā' xla' kalhtīlh:

—Chu chuntza' a'nchī hua'nī'ta'.

³ Lā' xanapuxcu'nu' curasna' ixtalē'ksa'nīni'n de lhūhua' catūhuā. ⁴ Lā' Pilato kalhasqui'nīpā:

—¿A'chī' tū' kalhtīni'na' nīn tuntū'? Kaxpa'tti ixlīhuāk a'ntūn talē'ksa'nīni'ni'.

⁵ Pero Jesús tū'tza' kalhtīlh. Lā' ū'tza' līlē'cnīlh Pilato.

Tahualh que tasqui'nī nanī Jesús

Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38—19.16

⁶ Lā' ixa'nan lakatin talanān a'xni'ca' ixla cā'tani'. Pilato ixmakxteka kalhatin tachī'n. Lā' huan tachi'xcuhui't ixtalacsca huan tachī'n a'nti namakxtekcan. ⁷ Lā' ixtatanūmā'na nac pūlāchī'n makapitzīn a'nti ixtatā'kaqui'nī't contra huan gobiernō lā' ixtamāknīnī'nī't a'xni'ca' tatā'kaqui'lh. Lā' kalhatin de huan tachī'nī'n ixuanican Barrabās. ⁸ Huan lhūhua' tachi'xcuhui't talaktapajtzūlh Pilato lā' tatzuculh tasqui'ni' que catlahualh chu a'ntchī lanān ixtlahua lihuan ixlamā' cā'tani'. ⁹ Lā' Pilato cākalhtīl:

—¿Chā lacasqui'nā'tit na'iccāmakxtekni'yāni' ixReyca'n israelitas?

¹⁰ Pilato māchexzilh a'nchī huan xanapuxcu'nu' curasna' ixtalakca'tzani' Jesús lā' ū'tza' talimacamāstā'lh. ¹¹ Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' ixtacuccha'xni't huan tachi'xcuhui't lā' ū'tza' talisqui'nli Barrabās. ¹² Lā' Pilato cākalhtīpā lā' cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿tuchū lacasqui'nā'tit na'ictlahua con xla' a'nti māpācuhui'yā'tit ixReyca'n israelitas?

¹³ Lā' xlaca'n tata'salh lā' palha' tahuanihl:

—¡Caxtokohua'ca'ca nac cruz!

¹⁴ Lā' Pilato cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chī'? ¿Tuchū tlahuanī't?

Pero xlaca'n ā'chulā' tata'salh lā' palha' tahuanihl:

—¡Caxtokohua'ca'ca nac cruz!

¹⁵ Lā' como Pilato ixcāmā'xamixcu'tun huan lhūhua' tachi'xcuhui't, cāmakxtekni'lh huan Barrabās. Lā' māpa'ksīni'lh que cakēsno'kca huan Jesús lā' macamāstā'lh para naxtokohua'ca'can.

¹⁶ Lā' tuncan ixtropasna' huan gobernador talē'lh Jesús na ixchakān pūchihuīn a'nlhā huanican pretorio. Lā' cāmākēstokca ā'makapitzīn tropasna'. ¹⁷ Lā' tamālhakē'lh lakatin ixlu'xu' xasmumonko' lā' tatlahualh lakatin corona de lhtucū'n lā' tamūhui'līlh. ¹⁸ Lā' tatzuculh tahuani:

—Ca'a'cnīni'ni'ca ixReyca'n israelitas.

¹⁹ Lā' talimūnicli qui'hui' lā' tachoimanīlh. Lā' tatatzokostani'lh hua'chilh ixta'a'cnīni'ni'mā'na. ²⁰ Lā' a'xni'ca talilitzī'nkō'lh chuntza', tamāmakxtulh ixlu'xu' xasmumonko' lā' tamālhakē'chokolh ixlu'xu' a'ntū ixla' ixuanī't. Lā' talē'lh para naxtokohua'ca'can.

Xtokohua'ca'ca Jesús

Mt. 27.32-44; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27

²¹ Lā' a'xni'ca' ixta'a'mā'na, ixtētaxtumā' kalhatin chi'xcu' xala' nac Cirene a'nti ixtacuīni' Simón. Xla' ixtāta'ca'n Alejandro lā' Rufo lā' ixmimā'cha' de nac rancho. Lā' huan tropasna' tasāmācu'qui'lh ixacruz Jesús.

²² Lā' ta'a'lh lā' tachē'lh nac lakatin lugar a'nlhā huanican Gógota a'ntū huanicu'tun Ixa'kxak Nīn. ²³ Lā' Jesús mālacnūni'ca vino para nahua'. Lā' ixtā'tlahuapāspi'tcāni't licu'chu'ni' a'ntū huanican mirra. U'tza' ixlīmālhataicu'tuncan. Lā' Jesús tū' maklhtīni'lh.

²⁴ Lā' a'xni'ca' i'xtokohua'ca'cani'ttza', huan tropasna' tamālapcitzīlh ixlu'xu' Jesús lā' tapūmāxtulh i'suerteca'n para nataca'tzi' Tuchū nacātachokoni' chā'tunu' de xlaca'n.

²⁵ Lā' hua'chi makna'jās cuhuīni' ixuanī't a'xni'ca' xtokohua'ca'ca. ²⁶ Lā' ixtzo'kcani't a'ntū ixpālacata līxtokohua'ca'ca lā' ixuan chuntza: IxReyca'n israelitas. ²⁷ Lā' nā cātā'xtokohua'ca'ca kalhatu' ka'lhāna'nī'n; kalhatin na ixpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na ixpāxtūc. ²⁸ Chuntza' tlōkentaxtūca a'ntū tzo'kcani't na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan: "Xla' ixpūtle'kecani't na ixlachpu'nanca'n a'ntūn tatlahua a'ntūn tū' tzey".

²⁹ Lā' xlaca'n a'nti ixtatētaxtumā'na talakapalalh lā' taxakā'līlh ixa'kxākca'n lā' tahuanihl:

—¡A! Hui'x ixlactlahua'cu'tuna' huan xaka'tla' litokpān lā' ixyāhuapala' ixlīlakatu'tun chī'chīni'. ³⁰ Chuhua'j capūtaxtu mē'cstu lā' cayu'jti de huan nac cruz.

³¹ Lā' nā chuntza' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'ni'n huan ley ixtalilitzī'n Jesús lā' ixtalāhuanimā'na:

—Xla' cāmāpūtaxtūlh ā'makapitzīn pero tūla pūtaxtu ixa'cstu. ³² Cayuji chuhua'j de huan nac cruz huan Cristo a'nti ixReyca'n israelitas. Nalaktzi'nāuj nayuja de huan cruz lā' chuntza' nakalhaka'iyāuj xla'.

Lā' xlaca'n a'nti ixcātā'xtokohua'ca'cani't nā talakapalalh Jesús.

Jesús nīlh

Mt. 27.45-56; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30

³³ Lā' a'xni'ca' tastū'nūtata' ixuanī't, cā'pucsua' lalh chuxalhā nac cā'ti'yatna' hasta maktu'tun kōtanū. ³⁴ Lā' hua'chi maktu'tun kōtanū Jesús palha' ta'salh lā' hualh:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —lā' ū'tza' huanicu'tun: QuinDios, quinDios, ¿a'chī' qui'a'kxteku'i'lini'ta' quē'cstu?

³⁵ Lā' takaxmatli huā'mā' makapitzīn a'nti ixtayāna'ncha'. Lā' xlaca'n talāhuanīlh:

—Caxaxpa'ttit. Xla' mātā'simā' huan a'cta'sana' Elías.

³⁶ Lā' tu'jnulh kalhatin lā' līmāchū'huī'lh vinagre nac lakatin catūhuā a'ntū hua'chi panamāc. Lā' o'ksmā'ca'lh kantine qui'huī' lā' quilhūhualh Jesús para nahua' lā' hualh:

—Camakxtekui; nalaktzī'nāuj palh Elías namin namāyujū de nac cruz.

³⁷ Lā' Jesús lej palha' ta'salh lā' tuncan nilh. ³⁸ Lā' huā'mā' ka'tlā'tus huan lu'xu' nac xaka'tla' litokpān taxtī'tpitzilh desde ixquilhtūn xala' tālhmā'n hasta na ixtampān. U'tza' huā'mā' lu'xu' a'ntū ixmāpitzī huan litokpān. ³⁹ Lā' huan capitān romano ixyā na ixlacapūn Jesús. Lā' a'xni'ca' laktzī'lh a'nchī Jesús ta'salh lā' nilh, lā' huan capitān hualh:

—Stu'ncua' huā'mā' chí'xcu' huan ixO'kxa' Dios ixuanī't.

⁴⁰ Nā huan puscan ixtalaktzī'mā'na de makat; na ixlac'hni'ca' ixtayāna' María Magdalena lā' Salomé lā' María ixtzī'tca'n Jacobo huan xastancu lā' José. ⁴¹ Xlaca'n ixtastālani'tlā'huan Jesús a'xni'ca' ixuī' nac estado de Galilea lā' ixtamaktāya. Lā' nā ixtahui'lāna' ā'makapitzīn lhūhua' puscan a'ntū ixcātā'mini't a'ntza' nac Jerusalén.

Mānūca nac lhu'cu' ixmacni' Jesús

Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42

⁴² Kōtanūtza' ixuanī't huanmā' chí'chini' a'ntū ixpūcāxtlahuakō'can huan chí'chini' a'ntū pūjaxcan. Lā' ū'tza' ixlīlakalī ixuanī't. ⁴³ Lā' lakmilh huan Pilato kalhatin chí'xcu' xala' huan nac cā'lac'hicni' Arimatea. Huanmā' chí'xcu' ixtacuīni' José lā' ixka'lhīmā' hasta a'xni'ca' Dios namāpa'ksikō' ixlīhuāk. Lā' xla' chā'tin de huan pūchihuāna'ni'n israelitas a'ntū más ixtamāpa'ksīni'n. Lā' huā'mā' chí'xcu' lej ixa'cnīni'ni'can. Lā' xla' ixa'cstu tahuixcānilh lā' squ'ni'lh Pilato camaxqui'lh ixmacni' Jesús.

⁴⁴ Lā' Pilato lē'cnīl como puhualh que tūna'j ixnī. Lā' māta'sīlh huan capitān lā' kalhasqui'nīlh palh stu'ncua' ixnīni'ttza' Jesús. ⁴⁵ Lā' a'xni'ca' huan capitān māca'tzīnīlh que ixnīni'ttza', Pilato makxteklī José nalē'n huan macni'. ⁴⁶ Lā' José tamāhualh kalhtin stala'nka' lu'xu' xatzej. Lā' a'xni'ca' ixmāyujūni'ttza' huan ixmacni' Jesús, līpāsna'tli huan lu'xu' lā' māpī'lh nac lakatin lhu'cu' a'ntū ixcāxtlahuacani'ttza' nac talhpān. Lā' līmālac'hahuayāhualh lakatin ka'tla' chihuix. ⁴⁷ Lā' María Magdalena lā' María ixtzī't José talaktzī'lh a'nlhā ixmāpī'canī't ixmacni' Jesús.

16

Mālahuanīchokoca Jesús

Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10

¹ Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' huan chí'chini' a'ntū pūjaxcan, María Magdalena lā' María ixtzī't Jacobo lā' Salomé tatamāhualh pomada a'ntū lej xamu'csa para natalimactlahua ixmacni' huan Jesús. ² Lā' cā'tzi'sāt huan domingo a'xni'ca' tā'cxulh'cus huan chí'chini', ta'a'lh nac taponkni' ³ lā' ixtalāhuani:

—¿Tichū naquincāmāpānūni'yāni' huan chihuix a'ntū līmālac'hōcanī't huan lhu'cu'?

⁴ Lā' a'xni'ca' talaca'alh, talaktzī'lh que ixmāpānūcanī'ttza' huan chihuix como ka'tla' ixuanī't. ⁵ Lā' tatanūlh nac taponkni' lā' talaktzī'lh kalhatin ángel a'ntū ixtasu'yu hua'chi chí'xcu'. Ixui' na ixa'cacāna'j huan lhu'cu' lā' smu'yonko ixlu'xu' lā' pūlhāmā'n ixuanī't. Lā' xlaca'n lej tajjicua'lh. ⁶ Lā' huan ángel cāhuanilh:

—Tū' cajicua'ntit. Hui'xina'n putzapā'na'ntit Jesús xala' nac Nazaret a'ntū xtoko-hua'ca'canī't. Xla' tū'tza' huī' huā'tzā'; xla' lakahuanchokolhtza'. Chā calaktzī'ntit a'nlhā ixmāpī'canī't. ⁷ Capintit lā' cacāhua'ni'tit Pedro lā' ā'makapitzīn i'sca'txtunū'ni'n Jesús. Nahua'ni'yā'tit que xla' nacāpū'lani'yāni' para nac estado de Galilea. A'ntza' napāxtokā'tit chu a'nchī cāhuanini'.

⁸ Lā' huan puscan tataxtulh de nac lhu'cu' lā' tatzā'lal. Lej ixtaxpipitēlha lā' ixtalē'cnītēlha. Lā' como lej ixtajicua'n, tuntū' ixtahuani nīn tinti'.

Jesús tasu'yuni'lh María Magdalena

Jn. 20.11-18

⁹ Huanmā' domingo lej tzi'sāt Jesús lakahuanchokolh. Lā' pū'la tasu'yuni'lh María Magdalena a'ntū ixmāxtunī'ni't lakatojon tlajana'ni'n. ¹⁰ Lā' María cālakhā'lh xlaca'n a'ntū ixcātā'latlā'huan Jesús. Ixtalakapuzahui'lāna' lā' ixtacalhuahui'lāna'. Lā' cāmāca'tzīnīlh a'ntū ixpātle'kenī't. ¹¹ Lā' a'yuj xlaca'n takaxmatli a'nchī ixlakahuanchokonī't Jesús, lā' a'nchī María Magdalena ixlaktzī'nī't, pero xlaca'n tū' takalhlaka'ī'lh.

Jesús cātasu'yuni'lh kalhatu' i'sca'txtunū'ni'n

Lc. 24.13-35

¹² Lā' ā'calistān Jesús xtunc cātasu'yuni'lh kalhatu' i'sca'txtunū'ni'n a'xni'ca' ixta'a'mā'na lacachuna'j nac tej. ¹³ Lā' xlaca'n tataspi'tli lā' tamāca'tzīnīlh ā'makapitzīn sca'txtunū'ni'n, pero xlaca'n tū' takalhlaka'ī'lh.

Jesús cāmaxquī'lh ixlītīlō'tca'n ī'sca'txtunu'nī'n

Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23

¹⁴ Lā' ā'calīstān huampala Jesús cātasu'yuni'lh huan kalhacāujtin sca'txtunu'nī'n a'xni'ca' ixtahuā'yamā'na. Lā' cālacaquilhnīlh porq̄ue tū' ixtakalhlaka'ī'cu'tun. Tū' takalhlaka'ī'lh a'nchī tahualh xlaca'n a'ntū ixtalaktzī'nī't Jesús a'xni'ca' ixlakahuanchokonī'ttza'. ¹⁵ Lā' Jesús cāhuanīlh:

—Capintit chuxalhā nac cā'quilhtamacuj lā' nacāmāsu'ni'yā'tit huan xatzey tachihuīn ixlihuākca'n huan tachi'xcuhū't. ¹⁶ Chuxatī a'ntū nakalhlaka'ī' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo lā' na'a'kpaxa, xla' namāpūtāxtūcan. Lā' chuxatī a'ntīn tū' nakalhlaka'ī' huan xatzey tachihuīn, xla' naka'lhīcus ixtalaclē'i'. ¹⁷ Lā' nalīlāpascan a'ntīn takalhlaka'ī' huan xatzey tachihuīn chuntza'. Natalīmāxtu huan tlajana'nī'n con quilīmāpa'ksīn. Tzē natachihuīna'n xasāsti' tachihuīn. ¹⁸ Lā' a'yuj catachī'palh huan lūhua'lā' a'yuj catalīko'tnūlh catūhua' a'ntū ka'lhī līlaknīn, tū' catitalaknīlh. Lā' xmān nataxa'ma huan ī'tza'ca'nī'n lā' xlaca'n natatzeyan.

Jesús tā'kayāhualh lā' a'lh nac a'kapūn

Lc. 24.50-53

¹⁹ Lā' a'xni'ca' huan Māpa'ksīni' Jesús chuntza' ixcāhuanīnī't ī'sca'txtunu'nī'n, xla' tā'kayāhualh lā' a'lh nac a'kapūn. Lā' tahui'lh na ixpāxtucāna'j Dios a'nlhā a'cnīni'ni'can. ²⁰ Lā' huan sca'txtunu'nī'n ta'alh lā' lakachu ixta'a'cta'sana'n. Lā' huan Māpa'ksīni' ixcāmaktāya. Lā' chuntza' tzē ixtalītlahua lē'cnīn. Lā' ū'tza' ixlīca'tzīcan que stu'ncua' a'ntū ixtamāsu'yumā'na. Amén.

Huan Xatzey Tachihuïn a'ntün Tzo'kli San Lucas

A'chî' tzo'kca huā'mā' historia

¹ Lhūhua' a'nan a'ntü tatzo'kli a'ntü pätle'kelh na quilaclhpu'nanca'n. ² Lā' a'ntü quincātahuanin ixpālacata Cristo lā' huan tü laktzī'nca desde xalitzucuni' hasta chuhua'j, ū'tza' tatzo'kli. Nā a'ntün talaktzī'lh xalitzucuni' nā tamāsu'yulh. ³ Nā chuntza' quimīnī'ni'lh ictzo'knun. Xa'nca ictlahualh cuenta desde makān para que xa'nca na'iccatzī' a'nchī na'ictzo'knuni'yāni' en orden ⁴ para que naca'tziya' que stu'ncua' a'ntü māsu'nicanī'ta', Teofilo.

Huan ángel māca'tzīnī'lh que nalacatuncū Juan huan Mā'kpacxīnī'

⁵ Lā' a'xni'ca' Herodes rey ixuani't nac Judea, ixuī' ka'lhatin sacerdote; ixtacuīni' Zacarías. Lā' xla' tā'tapa'ksī'lh sacerdotes a'ntü ixcāmāpācuhuīcan Abías. Nā ixpuscāt Zacarías ixuanicān Elisabet lā' xla' ī'xū'yātā'nat Aarón. ⁶ Ixtu'ca'n lacuan na ixlacapūn Dios. Tü' tatlahualh a'ntün tü' tzey como tatlōkentaxtūlh ixlīmāpa'ksīn Dios. ⁷ Tü' ixtaka'lhī ixcamanca'n como Elisabet tūlah kal'hlhīh lā' nā lacpapatzīntza'tza' ixtahuani't ixtu'ca'n.

⁸ Lā' milh huan chī'chini' a'xni'ca' Zacarías lā' ixtā'sacerdotes ixtatlahuamā'na ixlīlōtca'n na ixlacapūn Dios. ⁹ Lā' como chuntza' ixtahui'latca'n, por suerte lacsacca Zacarías para natanū nac litokpān para nalhcuyu huan pūm. ¹⁰ Līhuan ī'lhcuycan huan pūm, ixlīhuākca'n a'ntü ixtatakēxtimīnī't tatachokolh nac tanquilhni' lā' ixta'orarlīmā'na. ¹¹ Lā' tuncan tasu'yu'ni'lh Zacarías kalhatin ixángel Dios. Ixyā ixpekāna'j huan altar a'nlhā ī'lhcuycan pūm.

¹² Lā' a'xni'ca' Zacarías laktzī'lh, tamakchuyīlh lā' lej jicua'lh. ¹³ Lā' huan ángel huanilh:

—Zacarías, tü' cajicua' porque Dios kaxmatli a'ntü kalhasqui'nīnī'ta'. Lā' mīmpuscāt Elisabet naka'lhī ixcaman lā' namāpācuhuī'ya' Juan. ¹⁴ Lej nalīpāxuhua'ya' lā' lhūhua' tachi'xcuui't natalīpāxuhua ixpālacata huan ska'ta' ¹⁵ como lej natasqui'nī na ixlacapūn Dios. Lā' tü' maktin nako'ta nīn cu'chu' nīn ā'catūhuā hua'chī cerveza lā' pulque a'ntü līka'chīcan. Lā' nalītatsuma ixa'clhcunuc huan Espīritu Santo desde a'xni'ca' tūna'j tahuī'la. ¹⁶ Lā' nacāxtāpalīni' ixtapāstacnaca'n lhūhua' israelitas para natatzucupala nata'a'kahuāna'ni' ixMāpa'ksīni'ca'n Dios. ¹⁷ Lā' huā'mā' chī'xcu' napū'lanī' huan Māpa'ksīni'. Lā' naka'lhī ixespīritu lā' ixlīmāpa'ksīn ixta'lhī xla' Elías. Lā' nacāmāspī'ni' ixa'clhcunucca'n huan tachi'xcuui't para natapāxqui' ixcamana'ca'n. Lā' xla' nacāmāputzī xatzey tapāstacna' a'ntü tü' ta'akahuāna'n. Chuntza' cāxni'j natatahuī'la tachi'xcuui't a'xni'ca' namin huan Māpa'ksīni'.

¹⁸ Lā' Zacarías kalhasqui'nīlh huan ángel:

—¿Chichū na'iclica'tzī palh stu'ncua' huā'mā'? Quit papatzīntza' lā' nā quimpuscāt to'kotzīntza'.

¹⁹ Lā' huan ángel kalhtūni'lh:

—Quit Gabriel lā' icyā na ixlacapūn Dios. Lā' quimacamīlh para na'ictā'chihuīna'nāni' lā' para na'icmaxqui'yāni' huā'mā' xatzey tachihuīn. ²⁰ Lā' chuhua'j hui'x nakō'ko'na'. Lā' tūlah catichihuī'na' hasta que natahuī'la huan ska'ta' como tü' ka'lhīlaka'ī' quintachihuīn a'ntü natlōkentaxtū a'xni'ca' nachā'n huan mālhcuyu'.

²¹ A'xni'ca' takoxīlh Zacarías, huan a'ntü ixtaka'lhīmā'na na ixtanquilhni' litokpān talē'cnīlh como tü' taxtulh. ²² Lā' a'xni'ca' taxtulh, huan Zacarías tūla ixcātā'chihuīna'n. Lā' chuntza' tamāchekxīlh que ixlakachuyani't na ixchakān lito'kpān. Xmān ixcāmācahuani' como tūlah cātā'chihuīna'lh.

²³ Lā' a'xni'ca' sputkō'lh ixlīlōt nac litokpān, Zacarías taspi'tli na ixchic. ²⁴ Lā' ā'calistān ka'lhīni'lh huan ixpuscāt Elisabet. Lā' tü' taxtulh de huan chīc hasta ixlīlakaquitiz mālhcuyu'. Lā' puhualh: ²⁵ “Huan Māpa'ksīni' quintlahuani't chuntza' para que tü'tza' naquintalak-makan”.

Huan ángel māca'tzīnī'lh a'nchī nalacatuncū Jesús

²⁶ Lā' ixka'lhītza' lakachāxan mālhcuyu' a'xni'ca' Zacarías ixlakachuyani't, lā' Dios macamilh huan ángel Gabriel nac lakatin cā'lacchicni' a'nlhā huanican Nazaret ²⁷ para nalakmin kalhatin tzu'ma'jāt a'ntü ixuanicān María. Xla' ixlacāxlanī'ttza' para natā'tapūchahua kalhatin chī'xcu' a'ntü ī'xū'yātā'nat David lā' a'ntü ixuanicān José.

²⁸ Lā' huan ángel tanūh a'nlhā ixuī' María lā' huanilh:

—¡Cmālakacuhuīnī'yāni' hui'x a'ntü lej sicua'lanālicani'ta! Huan Māpa'ksīni' maktaka'lhāni'; Dios lej sicua'lanālinī'ta'ni' que ixlīhuākca'n huan ā'makapitzin pusan.

²⁹ Lā' a'xni'ca' María laktzī'lh huan ángel, lej līlē'cnīlh huā'mā' tachihuīn. ³⁰ Lā' huan ángel kalhtūlh:

—María, tū' cajicua' porque Dios lej pāxqu'i'yāni'. ³¹ Chuhua'j naka'lhīni'na' lā' naka'lhī'ya' kalhatin ska'ta' xachi'xcu'. Lā' namāpācuhūya' Jesús. ³² Lej tasqui'ni lā' namāpācuhūcan ixO'kxa' Dios a'nti más xaka'tla'. Lā' huan Māpa'ksīni' Dios nahui'li ixlirey hua'chi ixpap David ³³ para que pō'ktu nacāmāpa'ksi ixlīhuāk israelitas. Lā' ixlīmāpa'ksīn tū' maktin catisputli.

³⁴ Lā' tuncan María kalhasqui'nīlh huan ángel:

—¿Chichū nalīla huā'mā'? Quit tūna'j ictapūchahua.

³⁵ Lā' huan ángel kalhtīlh:

—Huan Espíritu Santo namin lā' nalakmināni' lā' ixlīmāpa'ksīn Dios Xaka'tla' nalīmacxti'li'yāni' hua'chi poklhuu'. U'tza' nalīla para que huan ska'ta' a'nti natahui'la nala xmān ixla' Dios lā' namāpācuhūcan ixO'kxa' Dios. ³⁶ Lā' nā mintalakapasni' Elisabet nā naka'lhī ixcaman xachi'xcu' a'yuj to'kōtzintza' lā' a'yuj huancan que tū'tza' catika'lhīlh ixcaman. Ka'lhītza' lakachāxan mālhcuyu' desde a'xni'ca ka'lhīni'lh ³⁷ porque Dios tze natlahua ixlīhuāk catūhuā.

³⁸ Lā' a'xni'ca' María kalhtīlh lā' huanilh:

—Quit ixla' Dios para natlōkentaxtū ixtapuhuān. Calalh chu a'nchī quihua'ni'nī'ta'.

Lā' huan ángel a'lh.

María laka'lh Elisabet

³⁹ Lā' milh lakatin chī'chini' a'xni'ca' María taxtulh lā' a'lh lacapalh nac huan xcānsipej xala' lakakēstīni' Judea. ⁴⁰ Lā' tanūlh na ixchic Zacarías lā' mālalakōtanu'lh Elisabet. ⁴¹ Lā' a'xni'ca' Elisabet kaxmatni'lh ixtachihuūn María, huan ska'ta' taxakā'lih na ixpān lā' Elisabet litatzumalh huan Espíritu Santo ixa'clhcunuc. ⁴² Lā' a'xni'ca' Elisabet chíhuūna'lh lej palha' lā' hualh:

—Dios más sicua'lanālīni'ta'ni' hui'x que ixlīhuākca'n puscan lā' nā sicua'lanālīni't mincaman. ⁴³ Lā' ¿tichūn quit para que naquilakmin ixtzi't quiMāpa'ksīni'? Quit nīn tuntū'. ⁴⁴ Lā' xmān ickaxmatli mintachihuūn lā' quiska'ta' lipāxuhualh lā' taxakā'lih na quimpān. ⁴⁵ Hui'x lipāxuhua'ya' como kalhlaka'tīnī'ta' lā' natlōkentaxtū a'ntū huanini'ta'ni' huan Māpa'ksīni'.

⁴⁶ Lā' tuncan María hualh:

Quilīca'tzīn mēcā'tanīmā' huan Māpa'ksīni'.

⁴⁷ Lā' quilīca'tzīn lipāxuhua ixpālacata quiMāpūtaxtūnu' Dios.

⁴⁸ Dios cuenta quintlahuanī't quit a'nti ixtasācua' lej xapobre.

Lā' chuhua'j lā' nā pō'ktu tachi'xcuhui't natahuan que iclipāxuhua quit.

⁴⁹ Dios a'nti lej ka'lhī līmāpa'ksīn quintlahuanī'nī't laka'tla'n catūhuā.

Lā' xla' lej santo.

⁵⁰ Pō'ktu nacālakalhu'man a'ntīn ta'a'cnīni'ni'.

⁵¹ Ixlīmāpa'ksīn litlahuanī't lhūhua' catūhuā.

Litlajalh a'nti lej ka'tla'jca'tzī.

⁵² Cāmāpānūni'lh ixlīmāpa'ksīnca'n huan a'nti lej ka'tla' ixtahuanī't lā' a'ntīn tapuhuan que xlaca'n más natatasqui'nī.

⁵³ A'nti xatzi'ncsni'ni'n cālīmāka'sīlh xatzey lihua't lā' cāmācā'ni't huan ricosnu' con nīn tuntū'.

⁵⁴ Cāmaktāyani't huan ixraza Israel a'nti tatlōkentaxtū ixtapuhuān Dios lā' tū' maktin makxteknī't ixlīlakalhu'man.

⁵⁵ U'tza' tlauhualh a'ctīm hua'chi cāhuanini't quimpapca'n a'nti Abraham lā' nā ixnatā'natna' que pō'ktu nacāmaktāya.

⁵⁶ Lā' María tachokolh na ixchic Elisabet lakatu'tun mālhcuyu' lā' ā'calistān taspī'tli na ixchic.

A'nchī lacatuncūlh Juan huan Ma'kpaxīni'

⁵⁷ Lā' a'xni'ca' chā'ni'lh ixmālhcuyu' huan ska'ta', tahuil'lah ixcaman Elisabet. Xachi'xcu' ixuanī't. ⁵⁸ Lā' ixamigōs lā' ixtalakapasni'n tamīlh para natatā'lipāxuhua a'xni'ca' taca'tzīlh que Dios litlahuanī't xalitzey Elisabet. ⁵⁹ Ixlīlakatzeyan chī'chini' ta'lh tatlahua ixtalanānca'n para nacircuncidarlican huan ska'ta' lā' ixui'lini'cu'tuncan ixtacuūni' Zacarías hua'chi ixtāta'. ⁶⁰ Lā' ixtzi't cāhuanilh:

—Tū'. Ixtacuūni' Juan nahuan.

⁶¹ Lā' kalhasquinīca:

—Lā' ¿a'chī'? Tintī' a'nan de mintalakapasni' a'nti huanican Juan.

⁶² Chu tuncan tamacahuani'lh ixtāta' huan ska'ta' para nataca'tzī tūyā tacuūni' nahui'lini'cu'tun. ⁶³ Xatāta' squi'nli kalhtin ca'psnat para natzo'kui'li lā' tzo'kli: “Ixtacuūni' Juan”. Lā' ixlīhuākca'n talē'cnīlh. ⁶⁴ Lā' tuncan huā'mā' ka'tlā'tus Zacarías tzucupā chíhuūna'n lā' mēcā'tanīlh Dios. ⁶⁵ U'tza' talilē'cnīlh huan ixamigōs lā' tahuankō'lh huā'mā' lakachu

nac huan lakakēstīn xala' nac Judea. ⁶⁶ Ixlihuākca'n a'ntīn takaxmatli lej tapāstacna'lh lā' talākalhasqui'nīlh:

—Lā' huā'mā' ska'ta' ¿tuchūyā chi'xcu' nala?

Chuntza' tahuah como ixtasu'yu que ixsicua'lanālinī't huan Māpa'ksīni'.

Zacarías mēcā'tanīlh Dios

⁶⁷ Huan Espīritu Santo litatzumalh ixa'clhcunuc huan Zacarías lā' chíhuīna'lh hua'chi Dios māsu'ni'lh lā' hualh:

⁶⁸ Camācā'tanīca huan Māpa'ksīni' a'ntī ixDiosca'n israelitas porque quincālakalhu'mani' quina'n a'ntī ixraza lā' quincāmāpūtāxtūni'.

⁶⁹ Quincāmaxquī'nī'ta'ni' kalhatin Māpūtāxtūnu'; lej ka'lhī limāpa'ksīn lā' xala' ixlaclhni' ixnatā'natna' David a'ntī tlōkentāxtūlh ixtapuhuān Dios.

⁷⁰ Chu a'nchī hualh por huan profetasna' xalanī'n makān, chuntza' lihui'lih Dios.

⁷¹ Hualh que ixquincāmāpūtāxtūni' de ixlimāpa'ksīn quintā'ca'tzaca'n lā' ixlihuākca'n a'ntīn tū' quincātalaktzī'ncu'tunāni'.

⁷² Lā' huampā que ixquincālakalhu'mani' quimpapca'n lā' tū' ixtipātza'nkālh a'nchī lilacāxtlahualh con xla'ca'n.

⁷³ U'tza' huan compromiso a'ntū Dios ixlitlahuanī't quimpapca'n Abraham, ⁷⁴ que ixquincāmāpānūni'n quintā'ca'tzaca'n para que ixtlahuáuj ixtapuhuān Dios lā' tū' ixjicua'uj.

⁷⁵ Lā' chuntza' nalayāuj lacuan pō'ktu nac huā'mā' quilhtamacuj, hua'chilh tū' ixtlahuáuj a'ntūn tū' tzey.

⁷⁶ Lā' huī'x, quiska'ta', namāpācuhūca'na' ixa'cta'sana' Dios más Xaka'tla' porque napū'lanī'yāni' huan Māpa'ksīni' lā' namālakstu'nca' a'nlhā na'a'n.

⁷⁷ Lā' nacāmāsu'ni'ya' tachi'xcuhui't para que chuntza' natacatzī' que namin huan Māpūtāxtūnu' lā' nacāmāspūtūnu'ni' ixtalacé'ī'ca'n.

⁷⁸ Dios quincāpāxquī'yāni' lā' quincālakalhu'manāni'.

U'tza' quincālimacamini'yāni' kalhatin para naquincāmāpūtāxtūyāni'.

Xla' namāxkakē quinteja'ca'n.

⁷⁹ Quina'n hua'chi a'ntīn tahuī'lāna' a'nlhā cā'pucsua' lā' tanīmā'na.

Lā' naquincāmāsu'ni'yāni' a'nchī chu lakatin quintapuhuānca'n con Dios a'xni'ca' natlā'huanāuj na ixtej.

⁸⁰ Lā' huan ska'ta' Juan ī'stacamā' lā' xa'nca ixcāmāchekxī ixlihuāk catūhuā a'ntū ixla' Dios. Lā' a'xni'ca' ka'tla'tza', ixui' nac cā'lhpi'mpi'li' tī'ya't hasta que mlh huan ixlacchī'chini' para nalīlakapascan israelitas.

2

A'nchī lacatuncūlh Jesús

Mt. 1.18-25

¹ Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtahuī'la Jesús, huan emperador Augusto māpa'ksīlh lakatin censo chuxalhā nac cā'quilhtamacuj. ² A'xni'ca' Cirenio ixui' ixligobernador nac Siria a'xni'ca' pū'la tlhualh huan censo. ³ Ixtasqui'nī chā'tunu' cata'alh na ixā'lacchicni'ca'n a'nlhā ixtatahui'lanī't ixpapca'n para nacāto'kni'can ixtacuīni'ca'n. ⁴ U'tza' litāxtulh José de nac huan cā'lacchicni' Nazaret xala' nac estado de Galilea lā' a'lh nac lakatin cā'lacchicni' Belén xala' nac estado de Judea. A'ntza' xatahui'lanī' David lā' como José ixtā'nat ixuanī't David, a'ntza' ixmāstā'lh ixtacuīni'. ⁵ Lā' a'lh nac Belén para natzo'kcan ixtacuīni'. Tā'alh María a'ntī ixtalacāxlanī'tza' que natā'tapūchahua xla' lā' xla' ixka'lhīni'ntza'. ⁶ Lā' pātle'kelh que a'xni'ca' ixui' nac Belén, chā'ni'lh ixmālhcuuyu' huan ska'ta'. ⁷ Tahuī'lalh ī'ska'ta' ixlimaksāsti' María lā' xachi'xcu'. Līmaksna'tli ixtanchut lā' māpī'lh a'nlhā mojócan ixlihua't cahuāyuj como tū' takakslī a'nlhā natamaklhata nac mesón.

Huan ángeles lā' huan pastornu'

⁸ Ixa'nan pastornu' pajtzu nac Belén. Tintascac ixtalalaktatamā'na nac potrero ixborre-goca'n. ⁹ Chu līmaktin tasu'yulh kalhatin ixángel Dios lā' cālixī'tī'lh ī'xkakana' Māpa'ksīni'. Lā' lej tajicua'lh. ¹⁰ Lā' huan ángel cāhuanīlh:

—Tū' cajicua'ntit porque iccālimini'yāni' razón xatzey lā' ū'tza' natalīka'lhī tapāxuhuān ixlihuākca'n tachi'xcuhui't. ¹¹ Chuhua'j huā'mā' tzi'sa tahuī'la'cha' kalhatin ska'ta' nac huan cā'lacchicni' a'nlhā ixtahuī'lanī't David. Xla' nala miMāpūtāxtūnu'ca'n lā' māni' ū'tza' Cristo huan Māpa'ksīni'. ¹² Lā' nakaksā'tit huan ska'ta' talīmaksna'tni' ixtanchut lā' māpī'canī't a'nlhā mojócan ixlihua't cahuāyuj. U'tza' nalīlakapasā'tit que ū'tza' xla'.

¹³ Lā' chu līmaktin tatasu'yupā lhūhua' ángeles xala' nac a'kapūn a'ntī ixtamācā'tanīmā'na Dios. Lā' tahuah:

¹⁴ —¡Camācā'tanīca Dios nac a'kapūn lā' tzē'k catatahui'lalh nac cā'ti'ya'tna' ixlihuākca'n a'ntī Dios cālakalhu'malh!

¹⁵ Lā' tuncan a'xni'ca' huan ángeles tataspi'tli nac a'kapūn, huan pastornu' tatzuculh talāhuani:

—Cāhuitit chuhua'j nac Belén lā' nalaktzī'nāuj a'ntūn pātē'kenī't lā' a'ntū huan Māpa'ksīni' quincāmāca'tzinīni'ta'ni'.

¹⁶ Lā' ta'ah lacapalh lā' cākaksca María lā' José lā' huan ska'ta' a'nlhā ixmāpī'canī't lā' a'nlhā chī'yāhuacan cahūyuj. ¹⁷ Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh, tahualh a'ntū ixtahuani't ángeles ixpālacata huan ska'ta'. ¹⁸ Lā' ixlihuākca'n a'ntīn takaxmatli talīlē'cnīlh ixtachihuīnca'n huan pastornu'. ¹⁹ Lā' María lej ixpāstacmā' ixlihuāk a'ntū ixpātē'kenī't lā' a'ntū ixuanicanī't lā' ixpuhuan.

²⁰ Lā' huan pastornu' tataspi'tli lā' ixta'a'cnīni'ni'mā'na Dios lā' ixtamācā'tanīmā'na como chu a'nchī cāhuanica, chu a'cxtim pātē'kelh.

Huan ska'ta' Jesús māsuyuca nac xaka'tla' litokpān

²¹ Lā' ixliakatzeyan chī'chīni' tlahuaca huan talanān de circuncisión para huan ska'ta' lā' hui'līni'ca ixtacuīni' Jesús. U'tza' huā'mā' tacuīni' a'ntū huan ángel huanilh María a'xni'ca' tūna'j ixka'lhīni'n.

²² Lā' ixlītu'pu'xam chī'chīni' tatlōkentaxtūlh ixtalanānca'n huan puscan a'nchī Moisés ixmāsu'yunī't para naxapa ixliko'hua'jua' huan puscāt. Lā' talē'lh huan ska'ta' nac Jerusalén para namāsu'ni'can huan Māpa'ksīni' Dios. ²³ Chuntza' tatlahuah como tatzokni' na ixley Dios:

Chā'tunu' ska'ta' xachi'xcu' a'ntī līmaksāsti', ū'tza' nala ixla' Māpa'ksīni' Dios.

²⁴ Chuntza' María lā' José ta'ah para natamālacnū chu a'nchī huan na ixley Dios. Huan palh tasqui'nī namālacnūni'can xachi'xcu' lā' xapuscāt tórtola o tantu' tantzasnān.

²⁵ Lā' ixuī' nac Jerusalén huā'mā'na chī'chīni' kalhatin chī'xcu' a'ntī ixuanican Simeón. Lej tzeyā chī'xcu' ixuanī't lā' ixa'cnīni'ni' Dios lā' ixka'lhīmā' ixMāpūtaxtūnu'ca'n israelitas. Lā' huan Espírītu Santo ixtā'huī'. ²⁶ Lā' ixmāsu'ni'ni'ttza' que tū' ixnīlh palh tū' pū'la nalaktzī'n huan Cristo a'ntū huan Māpa'ksīni' Dios namacamin. ²⁷ Huā'mā' chī'xcu' a'lh nac litokpān por huan Espírītu Santo. Lā' līminca huan ska'ta' Jesús nac litokpān para natlōkentaxtū ixtalanānca'n lā' a'ntū māpa'ksīlh huan ley a'ntū tzo'kli Moisés. ²⁸ Lā' huan Simeón cha'xli huan ska'ta' lā' a'cnīni'ni'lh Dios lā' hualh:

²⁹ QuiMāpa'ksīni', chuhua'j lipāxtūj na'icnī como tlōkentaxtū'nī'ta' a'ntū quihua'ni'ni'ta' quit a'ntī mintasācua'.

³⁰ Iclaktzī'nī'ttza' con quīlakastapun huā' Māpūtaxtūnu' ³¹ a'ntī hui'x māsā'nī'ta' para ixlihuākca'n tachi'xcuhui't.

³² U'tza' nacāmāsu'ni' a'ntīn tū' israelitas para que xa'nca natatlā'huan nac cā'quīlhtamacuj hua'chī huan pūmaksko nacāmāsu'yu a'ntī talatlā'huan a'nlhā cā'pucsua'.

Lā' por ixpālacata nacā'a'cnīni'ni'can huan israelitas a'ntī mintachi'xcuhui't.

³³ Lā' José lā' ixtzī't Jesús talīlē'cnīlh a'ntū hualh huan Simeón ixpālacata huan ska'ta'. ³⁴ Lā' Simeón squi'nli que Dios casicua'lanālih lā' huanilh María a'ntī ixtzī't Jesús:

—Cala'ktzī'. Dios lacsacnī't huā'mā' ska'ta'. Lā' a'xni'ca' chī'xcu'tza' nala, lhūhua' israelitas natakahlaka'tī lā' xla' nacāmaktāya. Lā' a'ntū tū' natakahlaka'tī, xla'ca'n natatā'lāsta'la. Xla' namāsu'yu ixtapuhuan Dios lā' tachi'xcuhui't natalakmaka'n. ³⁵ Lā' chuntza' naca'tzīcan a'nchī pāstacna'nāuj chā'tunu' de quina'n na qui'a'clhcunucca'n. Lā' hui'x lej nalakaputza'ya' hua'chī palh nalakpusa kanti'n espada na mi'a'clhcunuc —hualh Simeón.

³⁶ Lā' nā ixuī' a'ntza' kalhatin puscāt a'ntī ixa'cta'sana' Dios lā' ixtacuīni' Ana. Xla' ixcaman Fanuel xala' ixraza Aser. Lejtza' to'kotzīntza' ixuanī't. Tzu'ma'jātcus ixuanī't a'xni'ca' tapūchōlh lā' tā'tahuī'lalh ixchī'xcu' lakatojon cā'ta. ³⁷ Chuhua'j ixlītā'ti'pu'xamatā'ti' cā'ta lakaput. Tū' ixtaxtu de nac xaka'tla' litokpān pero pō'ktu ixmācā'tanīmā' Māpa'ksīni' Dios. A'katunu' tū' ixuā'yan como ixtlahuacu'tun oración.

³⁸ A'xni'ca' José lā' María tatanūlh nac xaka'tla' litokpān, huā'mā' ka'tlā'tus Ana cālaktapajtzūlh. Lā' a'xni'ca' maxquī'kō'lh pāxcatca'tzī Dios, tzuculh lichihuīna'n huan ska'ta' Jesús. Cālītā'chihuīna'lh ixlihuākca'n a'ntī xalanī'n nac Jerusalén a'ntī ixtaka'lhīmā'na ixmāpūtaxtūnu'ca'n.

Taspi'tchokoca nac Nazaret

³⁹ Lā' a'xni'ca' José lā' María tatlōkentaxtūlh ixlihuāk a'ntū māpa'ksīlh Moisés a'ntū tzo'kli na ixley Dios, talē'mpā huan ska'ta' nac Galilea nac Nazaret ixā'lacchicni'ca'n. ⁴⁰ Lā' huan ska'ta' tīstacmā' lā' lej ixtlī'huī'quimā' lā' lej skalalh ixtatlē'la lā' Dios ā'chulā' ixsicua'lanāli.

Huan ka'hua'chu Jesús nac xaka'tla' litokpān

⁴¹ Cā'ta cā'ta José lā' María ixta'a'n nac Jerusalén para ixcā'tani'ca'n israelitas a'ntū huani-can pascua. ⁴² Lā' a'xni'ca' Jesús ixka'lhi lakacājutu' cā'ta, ixlihuākca'n ta'a'lh nac Jerusalén para huan cā'tani' lā' chuntza' hua'chi ixtalīsmānīnī'ttza'. ⁴³ Lā' a'xni'ca' ixlē'kspuṭnī'ttza' cā'tani' lā' ixtaquītaspi'tmā'natza', huan ka'hua'chu Jesús tachokolh nac Jerusalén. Lā' ixtzī't lā' José tū' cuenta tatlahualh. ⁴⁴ Ixtapuhuan que Jesús ixtatā'mimā'natza' ā'makapitzīn lā' chuntza' ta'a'lh nac tej lakatin chi'chini'. Lā' a'xni'ca' ixtaputzamā'natza' ixlaclhni' ixtalakapasnī'n lā' ixamigos, ⁴⁵ tū' takakslī. Lā' tuncan tataspi'tli nac Jerusalén para nataputzayācha'.

⁴⁶ Lā' ixliḷakatu'tun chi'chini' takakslī Jesús nac xaka'tla' lītōkpān. Ixcālaclhpu'nahuī' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' ixcākaxmatmā' lā' ixcākallhasqui'nīmā'. ⁴⁷ Lā' ixlihuākca'n a'ntī takaxmatli talilē'cnīlh ixtapāstacna' lā' a'nchī ixcākalhtī.

⁴⁸ Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh María lā' José, talē'cnīlh lā' ixtzī't huanilh:

—Qui'o'kxa', ¿a'chi' quilātlahuani'nī'ta'uj chuntza'? Quit lā' mintāta' lej iclīpuhuani'ta'uj icāputzayān.

⁴⁹ Lā' Jesús cāhuanih:

—¿A'chi' quilāputzayāuj? ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit maclacasqui'n na'ictachoko na ixchic quinTāta' Dios?

⁵⁰ Lā' xlaca'n tū' tamāchekxīnī'lh ixtachihuīn.

⁵¹ Lā' tuncan cātā'taspi'tli nac Nazaret lā' cā'a'kahuāna'ni'lh. Lā' ixtzī't lej lhūhua' ixpāstaca ixlihuāk huā'mā' lā' māquī'kō'lh na ixcu'xan. ⁵² Lā' Jesús i'stacmā' lā' ā'chulā' ixka'lhīma' tapāstacna'. Lā' nā tzey ixuani't na ixlacapūn Dios lā' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't.

3

Juan huan Mā'kpaxīni', xla' a'cta'sana' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't

Mt. 3.1-12; Mr. 1.1-8; Jn. 1.19-28

¹ Ixliḷakacājuquitzis cā'ta ixliḷgobnador Tiberio a'xni'ca' Poncio Pilato gobernador ixuani't de nac Judea. Lā' Herodes gobernador ixuani't de nac Galilea, lā' ixtā'tin Felipe gobernador ixuani't de nac Iturea lā' de nac Traconite, lā' Lisanas gobernador ixuani't de nac Abilina. ² Lā' Anás lā' Caifás xamāpa'ksīni'nī'n curasna' ixtahuani't. A'xni'ca' ixlihuākca'n ixtamāpa'ksīni'mā'na, a'xni'ca' Dios tā'chihuīnalh Juan ixcaman Zacarías a'ntī ixuī' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. ³ Lā' Juan a'lh lakachu pajtzu huan pūxka Jordán. Lā' cāhuanih tachi'xcuhuī't que ixta'a'kpaxli lā' ixtatāpalīh ixtapāstacna'ca'n para nacāmāspūnū'ni'can ixtalacē'i'ca'n. ⁴ Huā'mā' pātle'kelh a'nchī ixtzo'knuni't huā' ixa'cta'sana' Dios a'ntī ixuani-can Isaías. Chuntza' tzo'kli:

A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nakaxmatcan catīhuā a'ntī palha' nachihuīna'n lā' nahuan: “Cacāxtlahua'tit huan tej como mimā' huan Māpa'ksīni'. Stū'nc camālakstu'ntit huan tej. ⁵ Ixlihuāk huan cā'pūtatōnkopūn natatzumana'n lā' huan kēstīnnī' lā' ixpōkalhni' kēstīnnī' pūscā'nan natalakō'. Lā' huan lhka'hui'li' tej slitua' nala. Lā' a'nlhā tū' kalhspit, kalhspit nala. ⁶ Lā' ixlihuākca'n tachi'xcuhuī't natalaktzī'n que Dios macamilh Māpūtaxtūnu'”.

⁷ Lā' a'xni'ca' lhūhua' tachi'xcuhuī't tataxtulh para que Juan nacāmā'kpaxī, xla' cālacajuīlhnih lā' cāhuanih:

—¿Hui'xina'n tlaha'pā'nantit lakatu' milacanca'n! ¿Tichū cāhuani' que natzā'la'ni'yā'tit huan ixtā'kcha Dios a'ntū mimā'? ⁸ Catlahua'tit a'ntū tzey para que natasu'yu palh stu'ncua' xtāpalīnī'ta'ntittza' mintapāstacna'ca'n. Lā' tū' catihuantit mē'estuca'n: “Quina'n i'xū'yātā'natna' Abraham. U'tza' iclīpāhuānūj lā' tū' icjicuanī'yāuj ixtā'kcha Dios”. Tū' chuntza' ixua'ntit. Quit iccāhuaniyānī' que Dios tzē nacāxtāpalī huā'mā' chihuixni' lā' natala i'xū'yātā'natna' Abraham. ⁹ Hua'chilh xacacani'ttza' huan ā'chaj lā' natzucucan natanca'can huan qui'hui'. Lā' chuxatūyā qui'hui' a'ntūn tū' māstā' ixtō'ca't xatzey, ū'tza' natancā'can lā' nalhcuyucan.

¹⁰ Lā' huan tachi'xcuhuī't takalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū na'ictlahuayāuj?

¹¹ Lā' Juan cākalhtīh:

—A'ntī ka'lhī kalhtu' ixcamisa camaxqui'lh kalhtin a'ntūn tū' ka'lhī. Lā' a'ntī ka'lhī ixlihuat catā'hua'lh a'ntūn tū' ka'lhī.

¹² Lā' nā tamīlh mātā'jīni'nī'n de impuestos para nata'a'kpaxa lā' takalhasqui'nīlh:

—Mākalhtō'kē'ni', ¿tuchū xa'ictlahuāuj quina'n?

¹³ Lā' Juan cākalhtīh:

—Nasqui'nā'tit xmān a'ntū ixtapalh huan impuesto.

¹⁴ Lā' huan tropasna' nā takalhasqui'nīlh:

—Lā' quina'n ¿tuchū maclasqui'n na'ictlahuayāuj?

Lā' cākalhtīlh:

—Tū' tilē'ksa'nīni'nā'tit a'ntūn tū' stu'ncua' nīn tū' titucsnu'nā'tit para naka'lhā'na'nā'tit. Lā' calīpāxuhua'tit mintatljajca'n.

¹⁵ Lā' huan tachi'xcu'huī't lej ixtaca'tzīcu'tun ixpālacata Juan, como ixtapuhua'mā'na que chō'la Juan, ū'tza' huan Cristo a'nti Dios lacsacnīt. ¹⁶ Lā' Juan cāhuanikō'lh:

—Ixīstū'ncua' quīt iccālīmā'kpaxīyāni' con xcān. Huan a'nti namin, xla' makapitzīn de hui'xina'n nacātalīmā'kpaxīyāni' Espīritu Santo lā' ā'makapitzīn huampala con macscut. Xla' ā'līhua'ca' māpa'ksīni'n que quīt. Quīt tūla icmālacastuca xla'. Ixtasācua' a'nti naxcuta iXuuarachi līhua'ca' tasquī'nī que quīt. ¹⁷ Xla' hua'chi a'nti ka'lhī ixpūmālacosūn na ixmacan para nalacsu'nu huan trigo a'ntū lītlahuacan harina. Nasaca huan trigo lā' namāquī' para nahua' lā' huan paja nalhcuyu nac macscut a'nlhā tūla catīmāmīxīca.

¹⁸ Chuntza' cāhuanilh Juan xatzey tachihuīn lā' nā cāchihuīna'maxquī'lh tachi'xcu'huī't.

¹⁹ Lā' nā lacaquīlhniīh huan gobernador Herodes ixpālacata Herodias a'nti iXpuscāt ixtā'tin Felipe iXuani't como Herodes ixka'lhī hua'chi iXpuscāt. Lā' nā lacaquīlhniīh porque tlhualh līhūhua' ā'catūhuā a'ntūn tū' tzey. ²⁰ Lā' Herodes a'kchā'lh lā' ā'chulā' tlhualh lā' Juan mānūca nac pūlāchī'n.

Juan mā'kpaxīlh Jesūs

Mt. 3.13-17; Mr. 1.9-11

²¹ Lā' a'xni'ca' Juan ixmā'kpaxīni'n, nā Jesūs milh para na'a'kpaxa. Lā' līhuan iXorarlīmā', huan a'kapūn talaquī'lh ²² lā' mincha' huan Espīritu Santo. Tasu'yulh hua'chi lakatin tantzasnān ixlakstū'nc Jesūs lā' kaxmatca lakatin tachihuīn a'ntū hualh:

—Hui'x qui'O'kxa'. Lej icpāxquī'yāni' lā' lej quimaxquī'ya' tapāxuhua'n.

Ixlakmakānna' Jesucristo

Mt. 1.1-17

²³ Lā' a'xni'ca' Jesūs tzuculh tlhūa ixlītlōt, ixka'lhī hua'chi pu'xamacāuj cā'ta. Huā'huī' iXnapapana' Jesūs. Ixpuhuancan que Jesūs iXo'kxa' José. Lā' José iXo'kxa' iXuani't Elī ²⁴ a'nti iXo'kxa' Matat a'nti iXo'kxa' Levī. Lā' Levī iXo'kxa' iXuani't Melqui a'nti iXo'kxa' Jana a'nti iXo'kxa' José. ²⁵ Lā' José iXo'kxa' iXuani't Matatías a'nti iXo'kxa' Amós a'nti iXo'kxa' Nahum a'nti iXo'kxa' Esli a'nti iXo'kxa' Nagai. ²⁶ Lā' Nagai iXo'kxa' iXuani't Maat a'nti iXo'kxa' Matatías a'nti iXo'kxa' Semei a'nti iXo'kxa' José a'nti iXo'kxa' Judā. ²⁷ Lā' Judā iXo'kxa' iXuani't Joana a'nti iXo'kxa' Resa a'nti iXo'kxa' Zorobabel a'nti iXo'kxa' Salatiel a'nti iXo'kxa' Neri. ²⁸ Lā' Neri iXo'kxa' iXuani't Melqui a'nti iXo'kxa' Adi a'nti iXo'kxa' Cosam a'nti iXo'kxa' Elmodam a'nti iXo'kxa' Er. ²⁹ Lā' Er iXo'kxa' iXuani't Josué a'nti iXo'kxa' Eliezer a'nti iXo'kxa' Jorim a'nti iXo'kxa' Matat. ³⁰ Lā' Matat iXo'kxa' iXuani't Levī a'nti iXo'kxa' Simeón a'nti iXo'kxa' Judā a'nti iXo'kxa' José a'nti iXo'kxa' Jonán a'nti iXo'kxa' Eliaquim. ³¹ Lā' Eliaquim iXo'kxa' iXuani't Melea a'nti iXo'kxa' Mainán a'nti iXo'kxa' Matata a'nti iXo'kxa' Natán. ³² Lā' Natán iXo'kxa' iXuani't David a'nti iXo'kxa' Isai a'nti iXo'kxa' Obed a'nti iXo'kxa' Booz a'nti iXo'kxa' Salmón a'nti iXo'kxa' Naasón. ³³ Lā' Naasón iXo'kxa' iXuani't Aminidab a'nti iXo'kxa' Aram a'nti iXo'kxa' Esrom a'nti iXo'kxa' Fares a'nti iXo'kxa' Judā. ³⁴ Lā' Judā iXo'kxa' iXuani't Jacob a'nti iXo'kxa' Isaac a'nti iXo'kxa' Abraham a'nti iXo'kxa' Taré a'nti iXo'kxa' Nacor. ³⁵ Lā' Nacor iXo'kxa' iXuani't Serug a'nti iXo'kxa' Ragau a'nti iXo'kxa' Peleg a'nti iXo'kxa' Heber a'nti iXo'kxa' Sala. ³⁶ Lā' Sala iXo'kxa' iXuani't Cainán a'nti iXo'kxa' Arfaxad a'nti iXo'kxa' Sem a'nti iXo'kxa' Noé a'nti iXo'kxa' Lamec. ³⁷ Lā' Lamec iXo'kxa' iXuani't Matusalén a'nti iXo'kxa' Enoc a'nti iXo'kxa' Jared a'nti iXo'kxa' Mahalaleel a'nti iXo'kxa' Cainán. ³⁸ Lā' Cainán iXo'kxa' iXuani't Enós a'nti iXo'kxa' Set a'nti iXo'kxa' Adán a'nti iXo'kxa' Dios.

4

Satanás ixlīlaktzī'ncu'tun Jesūs

Mt. 4.1-11; Mr. 1.12-13

¹ Lā' ixa'clhcunuc Jesūs ixlītzuma Espīritu Santo lā' taspi'tli de nac huan pūxka Jordán. Lā' huan Espīritu Santo lē'lh a'nlhā lej cā'lhpi'mpi'li'. ² A'ntza' iXu' tu'pu'xam chī'chini'. Lā' milh huan ko'ti'ti' para nalīlaktzī'n a ver palh tzē ixtlajalh Jesūs. Lā' Jesūs tū' huā'yalh huan tamā'na chī'chini' lā' lejtza' ixtzi'ncsa. ³ Tuncan huanilh huan ko'ti'ti':

—Palh hui'x iXo'kxa' Dios, cahua'ni' huā'mā' chihuix que calalh pāntzi.

⁴ Lā' Jesūs kalhtīlh:

—Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios:

Tū' xmān pāntzi catipūlatā'kchokoca nac huā'mā' cā'quilhtamacuj.

Nā maclacasquī'n cuenta natlahuacan ixtachihuīn Dios.

⁵ Lā' tuncan huan ko'ti'ti' lēlh Jesūs nac lakatin kēstīn lej tālhmā'n. Lā' a'ntza' chu līmaktin māsu'yukō'lh ixlīhuāk quilhtamacuj. ⁶ Lā' huanilh:

—Na'icmaxquī'yāni' ixlīhuāk huā'mā' lā' namāpa'ksīya'. Huāk quila' lā' nā tzē na'icmaxquī' chuxatī. ⁷ Palh hui'x naquintatzokostani'ya' lā' naquī'a'cnīni'ni'ya', na'icmaxquī'kō'yāni' lā' ixlīhuāk mila' nahuan.

⁸ Lā' Jesús kalhtīlh:

—Catapānu', Satanás, porque tatzokni' na ixtachihuīn Dios:

Natatzokostani'ya' lā' namācā'tani'ya miMāpa'ksīni' Dios lā' natlahua'ya' xmān a'ntū xla' lacasquī'n.

⁹ Lā' ā'calistān huan ko'ti'ti' le'lh nac xcānsipej Jerusalén lā' yāhualh na ixa'cpān huan xaka'tla' litokpān. Lā' huanilh:

—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cayujti nac ti'ya't ¹⁰ como tatzokni' na ixtachihuīn Dios:

Dios nacāmāpa'ksi ixāngeles que natamaktaka'lhāni'.

¹¹ Natamā'kaquī'yāni' para que tū' natakāhui' nīn kantin mintojon nac chihuih.

¹² Lā' Jesús kalhtīlh:

—Nā chuntza' tatzokni' na ixtachihuīn Dios:

Tū' tililaktzī'na' huan Māpa'ksīni' Dios.

¹³ Lā' como huan ko'ti'ti' tū'tza' kaksni'lh a'nchī nalilaktzī'n Jesús, tapānūlh lakatin ka'tlā'tus.

Jesús litzuculh ixlītlōt nac Galilea

Mt. 4.12-17; Mr. 1.14-15

¹⁴ Lā' Jesús taspī'tli nac Galilea lā' ixka'lhī ixlīmāpa'ksīn Espīritu Santo. Lā' chuxalhā nac huan estado de Galilea ixlīchiuīnamā'ca ixpālacata a'ntūn tlahualh Jesús. ¹⁵ Ixcāmāsu'ni'mā' na ixlītokpān'ca'n israelitas lā' ixlīhuākca'n ixta'a'cnīni'ni'mā'na.

Jesús nac Nazaret

Mt. 1.3.53-58; Mr. 6.1-6

¹⁶ Lā' tuncan Jesús a'lh nac Nazaret a'nlhā ī'stacnī't. Lā' tanūlh nac litokpān huan chī'chini' de pūjxni' hua'chī ixtalanān. Lā' tāyalh para nalakapūtī'ke huan ixtachihuīn Dios. ¹⁷ Maxquī'ca huan a'ntū tzo'kli huan profeta Isaías. Lā' a'xni'ca' mālakapitzilh, kaksli a'nlhā ixtatzokni' chuntza':

¹⁸ Huan ixEspīritu Māpa'ksīni' quintā'huī' como quilacsacnī't para na'iccāmāca'tzīnī xatzey tachihuīn huan laccamanīni'.

Lā' nā quimacamilh para na'iccāmāko'xamāka'tlī' huan a'ntū lej talakaputza lā' para na'iccāmāxtu a'ntī cāchī'canī't.

Lā' icmilh para que na'iccāmālacahuānī lakatzī'nī'n lā' na'iccāmaktāya a'ntū tapātīni'n.

¹⁹ Lā' nā quimacamilh para na'iccāhuani ixlacchī'chini' huan Māpa'ksīni'.

²⁰ Lā' a'xni'ca' Jesús mālakaxtokli huan libro, maxquī'lh huan xamayūlh litokpān lā' tahui'lalh. ²¹ Lā' como ixlīhuākca'n nac litokpān ixtalaktzī'mā'na, lā' xla' tzuculh chihuīna'n lā' hualh:

—Chuhua'j huā'mā' chī'chini' tlōkentaxtūcanī't na milacapūnca'n huā' a'ntūn kaxpa'ttitcus.

²² Lā' ixlīhuākca'n tahualh lej tzey Jesús lā' talihē'cnīlh ixtachihuīn lej tzēhuani't a'ntū cāhuanilh. Lā' ixtalāhuanimā'na:

—¿Chu tū' ū'tza' ixcaman José?

²³ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Ixlīstu'ncua' naquīlāhuaniyāuj huā' tamā'na: “Hui'x doctor lā' pū'la namā'tzeyīca'na' mē'cstu”. Lā' naquīlāhuaniyāuj: “Chuhua'j catlahua' huā'tzā' na minti'ya't chu a'cxitim hua'chī quincāthuanin que tlahuanī'ta' nac Capernaum”.

²⁴ Chu chihuīna'mpā lā' cāhuanilh:

—Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni' que tū' a'nan kalhatin a'cta'sana' a'ntī nalaktzī'ncu'tuncan na ixti'ya't a'nlhā stacī. ²⁵ İca'na iccāhuaniyāni' que lhūhua' lakapūt ixa'nan nac huan país Israel a'xni'ca' ixlatlā'huan Elías a'xni'ca' lakatu'tun cā'ta ā'i'tāt tū' lalh xcān. Lā' chuxalhā ixtzī'ncsnīmā'ca. ²⁶ Lā' Dios tū' lakmacā'lh Elías nīn kalhatin lakapūt xala' nac Israel. Lakmacā'lh kalhatin makatiyāti' xala' nac Sarepta a'ntū pajtzu huan cā'lacchicni' Sidón. ²⁷ Nā chuntza' ixa'nan nac Israel lhūhua' a'ntī ixtapātīmā'na huan ta'jatāt a'ntū māmasī quinquīntca'n lā' a'xni'ca' ixui'lacha' huan a'cta'sana' Eliseo pero nīn kalhatin de xlaca'n mātzeyīca, xmān huan makatiyāti' Naamán xala' nac Siria.

²⁸ A'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, ixlīhuākca'n a'ntī ixtatanūmā'na nac litokpān lej ta'a'kchā'lh. ²⁹ Lā' tatā'kaquī'lh lā' tatantlakaxtulh Jesús de huan nac xcānsipej. Lā' talē'lh hasta ixa'cpūn na ixkēstīn huan xcānsipej para natamacā'n para makjū. ³⁰ Lā' Jesús tētaxtulh ixlacłhni'ca'n lā' a'lh.

Kalhatin chī'xcu' a'ntī ixka'lhī huan tlajana'

Mr. 1.21-28

³¹ Lā' tuncan Jesús a'lh nac Capernaum xala' nac estado de Galilea. Lā' ixcāmāsu'ni'mā' tachi'xcuui't huan chí'chini' de pūjaxni'. ³² Lā' talilē'cnilh a'nchī ixcāmāsu'ni'mā' como ixlīchihuīna'mā' con līmāpa'ksīn.

³³ Ixui' nac litokpān kalhatin chí'xcu' a'ntī ixchī'panī't huan tlajana'. Lā' ta'sal'h lā' hualh:

³⁴ —Jesús xala' nac Nazaret, ¿a'chī' ta't a'nlhā icui'lāna'uj? ¿Chā ta'ni'ta' para naquilāmālaksputūyāuj? Quit iclakapasāni'. Hui'x ixla' Dios lā' santo hui'x.

³⁵ Jesús lacaquilhnilh huan tlajana' lā' huanilh:

—¡Quilhca'cs! ¡Lā' camakxtekti huā'mā' chí'xcu'!

Lā' huan tlajana' māyujūlh huan chí'xcu' na ixlacapūnca'n huan tachi'xcuui't lā' makxtekli huan chí'xcu'. Lā' nīn tuntū' lani'lh. ³⁶ Ixlīhuākca'n lej talē'cnilh lā' talāhuanilh:

—¿Tuchūyā tachihuīn huā' tamā'na'? ¡Huā'mā' chí'xcu' līchihuīna'n con līmāpa'ksīn lā' tataxtu huan tlajana'nī'n!

³⁷ Lā' chuxalhā pajtzu nac Capernaum talātā'chihuīna'lh Jesús.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuiti' Simón Pedro

Mt. 8.14-15; Mr. 1.29-31

³⁸ Lā' a'xni'ca Jesús taxtulh de nac litokpān, a'lh lā' tanūlh na ixchic Simón. Lā' ixpuhuiti' Simón lej ixchī'chīxni'mā'. Lā' squi'ni'ca Jesús que camātzeyīlh. ³⁹ Lā' Jesús taquilhpūtalh a'nlhā ixmā' lā' lacaquilhnilh huan tachi'chīxni' lā' mixli. Chu līmaktin tā'kaquī'lh huan puscāt lā' tzuculh cāmāhui'.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' t'tza'ca'nī'n

Mt. 8.16-17; Mr. 1.32-34

⁴⁰ Lā' a'xni'ca ixtā'cnūmā'tza' huan chí'chini', ixlīhuākca'n a'ntī ixta't'tza'ca'n de tāpālhūhua' ta'jatatna' cālīmīni'ca Jesús. Lā' cāmāxapalh lā' cāmātzeyīlh. ⁴¹ Lā' lhūhua' a'ntī ixtaka'lhī tlajana' cāmātzeyīlh. Lā' huan tlajana'nī'n cāmakxtekli. Lā' tahananilh:

—Hui'x ixO'kxa' Dios.

Lā' Jesús cālacaquilhnilh huan tlajana'nī'n lā' tū' cāmāxtekli natachihuīna'n como xlaca'n taca'tzīlh que ū'tza' Cristo a'ntī Dios lacsacui'lilh.

Jesús a'cta'sana'lh nac Galilea

Mr. 1.35-39

⁴² Lā' a'xni'ca tuncūlh, Jesús taxtulh de nac xcānsipej lā' a'lh a'nlhā tinti' ixa'nān. Lā' huan tachi'xcuui't ixtaputzamā' na lā' takaksli a'nlhā ixui'. Tū' ixtamakxtekcū'tun ixa'lh makat.

⁴³ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Maclacasquī'n na'iccāmāsu'ni' huan xatzey tachihuīn ā'makapitzīn xalanī'n xtunc cā'lacchīcni'. Na'iccāmāsu'ni' ixpālacata a'nchī Dios māpa'ksī. U'tza' quīlīmacamilh.

⁴⁴ Lā' chuntza' ixcāmāsu'ni'tēlha Jesús nac huan litokpānna' xala' nac Galilea.

5

Lhūhua' squī'ti' cāchi'paca

Mt. 4.18-22; Mr. 1.16-20

¹ Lā' mīlh lakatin chí'chini' a'xni'ca Jesús ixui' na ixquilhtūn huan lago ixtacuīni' Genesaret. Lā' tanto lhūhua' tachi'xcuui't tamīlh que ixtalāpi'ta'tza' para natalaktapajtzū Jesús como ixtakaxmatcū'tun ixtachihuīn Dios. ² Jesús cālaktzī'lh tantu' barcos ixquilhtūn huan lago lā' nīn tinti' ixpūtojōma'. Ixtēcu'ca'n ixta'a'nī't talakche'kē' ixpūxuākna'ca'n. ³ Lā' tuncan Jesús tōca'lh huan nac lakatin barco a'ntū ixla' Simón lā' hualh que camātampūxtuca macstī'na'j de nac qilhtūn. Lā' tuncan Jesús tahuī'lal'h nac barco lā' a'ntza' tzuculh cāmāsu'ni' huan tachi'xcuui't.

⁴ Lā' a'xni'ca cāmāsu'ni'kō'lh, huanilh huan Simón:

—Calī'pi huā' barco a'nlhā pūlh mā'n lā' camojō'tit mīmpūxuākna'ca'n para nachī'payā'tit squī'ti'.

⁵ Lā' Simón kalhtīlh:

—Mākalhtō'kē'ni', tintascactza' icsquī'ti'ninī'tauj lā' nīn tuntū' icchī'panī'tauj. Pero por mīnquīlhtampān na'īcmacā'nāuj quīmpūxuākna'ca'n.

⁶ Lā' a'xni'ca' ta'lalualh chuntza', tanto lhūhua' squī'ti' talaknūcha' nac pūxuākna' lā' ixtaxti'tmā'tza'. ⁷ Chu tuncan tamacahuāni'lh ixtā'squī'tini'ni'n nac ā'lakatin barco para que natamin natamaktāyana'n. Tamīlh lā' tamaktāyālh. Lā' huan squī'ti' lītatzumal'h huan tantu' barcos hasta ixtatā'cnūcu'tuntza'.

⁸ Lā' a'xni'ca' Simón Pedro laktzī'lh, tatzokostal'h na ixlacapūn Jesús lā' huanilh:

—Māpa'ksīni', caquīntapānū'ni' como quit tū' tzeyā chí'xcu'.

⁹ Chuntza' huanilh como Simón lā' ixlīhuākca'n a'ntū ixtatā'squī'tī'nimā'na talē'cnīlh ixpālacata huan līhūhua' squī'tī' a'ntū tachi'palh. ¹⁰ Nā Jacobo lā' Juan a'ntū ixo'kxa'n Zebedeo lā' a'ntū ixtā'squī'tī'nī'n Simón nā xla'ca'n tājicua'lh. Lā' Jesús huanilh Simón:

—Tū' cajicua'. Lā' hua'chi milītōt ixuanī't ū'tza' milisquī'tī'nī', chuhua'j milītōt nahuan nacāmākalhlaka'ī'nī'ya' tachi'xcu'huī't ixtachihuīn Dios.

¹¹ Lā' tuncan a'xni'ca' huan barcos tachā'lh nac ti'ya't, ta'a'kxtekmaka'nkō'lh lā' tastālani'lh Jesús.

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntū ixmasni'mā' ixquīntū
Mt. 8.1-4; Mr. 1.40-45

¹² Lā' a'xni'ca' Jesús ixuī' nac lakatin cā'lacchicni', lakchā'lh kalhatin chi'xcu' a'ntū ixka'lhī huan ta'jatāt a'ntū māmasī quinquīntca'n lā' a'ntū huanican lepra. Lā' a'xni'ca' huan ī'tza'ca' laktzī'lh Jesús, tatzokostani'lh lā' lej squī'ni'lh lā' huanilh:

—Māpa'ksīni', palh hui'x lacasquī'na', tzē naquimātzeyī'ya'.

¹³ Lā' tuncan Jesús xa'malh lā' huanilh:

—Chuntza' quit iclacasquī'n. Catzeyā'nti.

Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā', tapānūni'lh ixta'jatāt huan ī'tza'ca'. ¹⁴ Lā' tuncan Jesús māpa'ksīlh que tintī' nahuani. Huanilh:

—Xmān calakpi huan ixcuraca'n israelitas lā' camā'su'ni' mimacni' para nalaktzī'n palh tzeyani'ta'tza'. Lā' namaxquī'ya' lē'ksajna' hua'chi māpa'ksīni'lh Moisés. Chuntza' naca'tzīcan que tzeyani'ta'tza'.

¹⁵ Lā' a'yuj Jesús huanilh que tū' ixuanilh nīn tintī', pero ā'chulā' lakachu huan tachi'xcu'huī't takaxmatli ixpālacata Jesús. Lā' līhūhua' ixtatakēstoka para natakaxmata lā' para que ixcāmātzeyīni'ca ixta'jatātca'n. ¹⁶ Lā' Jesús tamakatīlh lā' a'lh ā'lacatin a'nlhā tintī' ixa'nān lā' a'ntza' tlahualh ixoración.

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntū lhtuculu' ixuanī't
Mt. 9.1-8; Mr. 2.1-12

¹⁷ Lā' mīlh lakatin chī'chini' a'xni'ca' Jesús ixmāsu'yumā' lā' ixtakaxmatuī'lāna' ā'makapitzīn fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. Ixtaminī'ta'ncha' de nac Jerusalén lā' de līhūhua' cā'lacchicni' xala' nac Galilea lā' Judea. Lā' ixtasu'yu ixlīmāpa'ksīn Dios como Jesús ixcāmātzeyīmā' ī'tza'ca'nī'n.

¹⁸ Lā' tuncan a'xni'ca' tachā'lh huan tachi'xcu'huī't lā' talīmīlh nac laklaj kalhatin ī'tza'ca' a'ntū lhtuculu' ixuanī't. Ixtamānūcu'tun ixchakān chic para natamāpī' na ixlacapūn Jesús.

¹⁹ Lā' como līhūhua' ixtahuanī't huan tachi'xcu'huī't tūla ixtatanū huan nac chic. U'tza' talītō'calh ixa'kstīn huan chic lā' ta'a'kstīlhua'kli huan chic. Lā' a'ntza' talacmānūlh huan ī'tza'ca' con ixlaklaj na ixlacīhni' tachi'xcu'huī't hasta na ixlacapūn Jesús.

²⁰ Lā' a'xni'ca' Jesús ca'tzīlh que takalhlaka'ī'lh, xla' huanilh huan ī'tza'ca':

—Na'icmāspūtūnu'ni'yāni' ixlīhuāk mīntalacīē'i'.

²¹ Lā' tuncan huan fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley xla'ca'n tatzuculh tapuhuan: “¿Tichūyā chi'xcu' a'ntū chihuāna' contra Dios? Nīn tintī' tzē naquīncāmāspūtūnu'ni'yāni' quīntalacīē'i'ca'n, xmān Dios”.

²² Lā' Jesús, como ixca'tzī a'nchī ixtapuhuamā'na, cāhuanilh:

—¿A'chī' puhua'nā'tit chuntza' na mī'a'clhcunucca'n? ²³ Icuanihtza' huan ī'tza'ca': “Icmāspūtūnu'ni'ntza' mīntalacīē'i'”. Pero tuntū' tasu'yu a'yuj māspūtūnu'ni'ca. Palh xa'icuanīlh: “Catā'kaqui' lā' casmī'li' mixtī'cat lā' catlā'hua'”, chuntza' ixtasu'yulh palh tzeyalh o tū'. ²⁴ Quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n. Lā' chuhua'j na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī icka'lhī līmāpa'ksīn nac huā'mā' cā'quīlhtamacuj lā' tzē na'iccāmāspūtūnu'ni' ixtalacīē'i'ca'n tachi'xcu'huī't.

Lā' chu tuncan huanilh huan ī'tza'ca':

—Icuaniyāni', catā'kaqui' lā' calī'pi milaklaj lā' capit na minchic.

²⁵ Chu līmaktin tā'kaqui'lh huan ī'tza'ca' na ixlacapūnca'n lā' sacli ixlaklaj lā' a'lh na ixchic. Lā' a'lh mīcā'tanītēlhā Dios.

²⁶ Lā' ixlīhuākca'n talē'cnīlh lā' tamācā'tanīlh Dios. Tājicua'lh lā' tahualh:

—Huā'mā' chī'chini' lakzī'nī'tauj lej ka'tla' lē'cnīn.

Leví tzuculh stālani' Jesús
Mt. 9.9-13; Mr. 2.13-17

²⁷ Lā' ā'calistān Jesús taxtulh lā' laktzī'lh kalhatin mātā'jīni'. Ixtacuīni' Levī lā' ixuī' a'nlhā i'xmātā'jīni'ncan. Lā' huanica:

—Caquīstāla'ni'.

²⁸ Lā' tuncan tāyalh lā' makxtekkō'lh lā' stālani'lh Jesús.

²⁹ Lā' ā'calistān Levī cāxtlahualh lakatin ka'tla' cā'tani' na ixchic para na'a'cnīni'ni' Jesús. Lā' lhūhua' mātā'jīni'nī'n lā' ā'makapitzīn chí'xcuhui'n ixtatā'huā'yamā'na. ³⁰ Lā' tuncan huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley tapuhualh palh tū' tzey. Lā' tatzuculh tatā'chihuīna'n i'sca'txtunu'nī'n Jesús lā' tahuanihlh:

—Lā' ¿a'chī' tā'huā'yanā'tit con huan mātā'jīni'nī'n lā' con huan tūn tū' tzeyā chí'xcuhui'n?

³¹ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Huan a'ntīn tū' ta't'za'ca'n, xla'ca'n tū' tamaclacasqui'n doctor, xmān huan a'ntīn ta't'za'ca'n. ³² Quit tū' icmilh iccāputza a'ntīn tapuhuan palh xla'ca'n xalacuan. Icmilh iccāputza huan tachi'xcuhui't a'ntīn taca'tzī palh tū' tzey xla'ca'n, como iclacasqui'n que nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n.

Kalhasqui'nica Jesús xpālacata a'nchī makxtekan huā'yanca'n

Mt. 9.14-17; Mr. 2.18-22

³³ Lā' tuncan xla'ca'n takalhasqui'nīlh Jesús:

—Lā' huan a'ntī tastālanī'lh Juan, tū' tahuā'yan a'xni'ca' lej tatlahua ixoraciónca'n. Lā' nā chuntza' huan fariseosnu'. Lā' misca'txtunu'nī'n pō'ktu tahuā'yan lā' tako'tnūn. Lā' ¿a'chī'?

³⁴ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chā natalakaputza huan a'ntī cākantāyacan a'nīhā tapūchahuamā'ca? Līhuan huī' huan squi'nīni', tū' talakaputza. ³⁵ Namin lakatin chí'chīni' a'xni'ca' nalē'nca'n huan squi'nīni' lā' a'xni'ca' natalakaputza ixamigos lā' tū' catitahuā'yah.

A'xni'ca' Jesús cāhuanilh huā'mā', ixlīchihuīna'mā'ca māni' xla'.

³⁶ Nā chuntza' cāhuanilh huā'mā' a'ntū litalacastuca:

—Tintī' nachu'cu xasāsti' ixlū'xu' para nalīactza'pa' huan xamasni'. Palh chuntza' ixtlahuaca tū'tza' tzey huan xasāsti' lu'xu' lā' huan līlactza'pa'n más palha' que huan xamasni'.

³⁷ Lā' huan xaxcān uva a'ntū tūna'j' xcu'tan nīn tintī' catimōjōlh nac xakōlūhua' ixko'xka' borrego. Namōjōcan nac xasāsti' ko'xka' lā' chuntza' a'xni'ca' naxcu'tan, tū' catipankli huan ko'xka'. Chuntza' tū' catipāxcatlah huan ko'xka' lā' tū' catitaxtulh huan xaxcān uva. ³⁸ U'tza' nalīmōjōcan xasāsti' xaxcān uva nac xasāsti' ko'xka' lā' a'xni'ca' naxcu'tan huan xaxcān, huan ko'xka' nataxtō'nka lā' tū' catitaxtī'tli. ³⁹ Lā' nā chuntza' a'ntī quilhca'tzīlh xaxcān uva a'ntū makāntza' xcu'tanī't, tū' catilakātīlh xaxcān uva a'ntū tū' lej makān xcu'tanī't. Nahuan: “Mās tzey huan xakōlūhua”.

6

Huan sca'txtunu'nī'n tatē'īlh tza'ksa' huan chí'chīni' de pūjaxni'

Mt. 12.1-8; Mr. 2.23-28

¹ Maktin huā lakatin chí'chīni' a'ntū ixpūjaxcan a'xni'ca' Jesús ixtalatā'huan nac cā'tacuxtu lā' i'sca'txtunu'nī'n tatē'īlh pātin pātū tza'ksa'. Lā' tuncan tapa'sli lā' tahuā'lh. ² Lā' makapitzīn huan fariseosnu' cākalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' scujpā'na'ntit huan chí'chīni' a'ntū pūjaxcan? Tū' līmakuan.

³ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chū tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit a'ntūn tlhualh David maktin huā? Xla' lā' a'ntī ixtā'a'mā'na ixtatzi'ncsmā'na. ⁴ Lā' tanūlh na ixchic Dios lā' tēlh huan pāntzi a'ntū ixmālacnūni'canī't Dios. Hua'lh lā' nā tā'hua'lh a'ntū ixtatā'a'mā'na, a'yuj tū' minī'ni' nahua' ā'kalhatin, xmān huan cura.

⁵ Nā cāhuanilh:

—Lā' quit huan Chí'xcu' xala' Tālh mā'n lā' tzē na'icmāpa'k'sī a'ntū natlahuacan huan chí'chīni' a'ntū pūjaxcan.

Huan chí'xcu' a'ntī macascōhua ixuanī't

Mt. 12.9-14; Mr. 3.1-6

⁶ Maktin huampala chí'chīni' de pūjaxni' a'xni'ca' Jesús tanūlh na ixlitokpānca'n israelitas lā' tzuculh māsū'yu. Lā' ixui' a'ntza' kalhatin chí'xcu' ixmacascōhuanī't. ⁷ Lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley ixtamaktaka'lh mā'na Jesús a ver palh ixmātzeyī'lh huan chí'chīni' a'ntū pūjaxcan. Chuntza' tzē ixtalē'ksa'nīni'lh. ⁸ Lā' xla' ca'tzīlh a'ntū ixtapuhuan lā' huanilh huan chí'xcu' a'ntī ixmacascōhuanī't:

—Catāqui' lā' catāya' na quilaclhpu'nanca'n.

Lā' huan chí'xcu' tāquī'lh lā' tāyah a'ntza'. ⁹ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhua. ¿Tuchū más minī'ni' tzē tlahuacan huan chí'chīni' a'ntū pūjaxcan? ¿Chā na'ictlahua a'ntū tzey o a'ntūn tū' tzey? ¿Chā līmakuan na'icmāpūtaxtū huan chí'xcu' o na'icmāpānūni' ixlīca'tzīn?

¹⁰ Lā' tuncan Jesús cālaktzī'lh ixlīhuākca' a'ntī ixtalītamactxi'li'nī't lā' huanilh huan chí'xcu':

—Castu'ncti mimacan.

Huan chi'xcu' stu'ncli lā' tzeyalh ixmacan. ¹¹ Lā' xlaca'n lej ta'akchā'lh lā' tatzuculh talacchiuina'n a'ntū natatlahuani' Jesús.

Jesús cālacsacli kalhacāju'tu' sca'txtunu'nī'n
Mt. 10.1-4; Mr. 3.13-19

¹² Huan tamā'na chi'chini' Jesús a'lh nac lakatin kēstīn para na'orarli. Lā' tintascac ixorarlīmā'. ¹³ Lā' ixlilakali cāta'sani'lh i'sca'txtunu'nī'n lā' cālacsacli kalhacāju'tu' lā' cāmāpācuhūilh apóstoles. ¹⁴ Xlaca'n cāhuanican Simón a'ntī ixlitāpātu' ixtacuīni' Pedro lā' Andrés i'stancu Simón lā' Jacobo lā' Juan lā' Felipe lā' Bartolomé ¹⁵ lā' Mateo lā' Tomás lā' Jacobo ixo'kxa' Alfeo lā' Simón a'ntī ixlitāpātu' ixtacuīni' Zelote ¹⁶ lā' Judas ixtā'tin Jacobo lā' Judas Iscariote a'ntī macamāstā'lh Jesús.

Jesús cāmāsu'ni'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't
Mt. 4.23-25

¹⁷ Jesús cātā'yujli xlaca'n de nac kēstīn lā' tachokolh a'nlhā pūsca'nac con i'sca'txtunu'nī'n. Lā' ixuī' lhūhua' tachi'xcuhuī't de lakachu nac Judea lā' xalani'n nac Jerusalén lā' xalani'n ixquilhtūn mar pajtzu a'nlhā ixuanican Tiro lā' Sidón. Xlaca'n ixtachā'nī't para natakaxmata Jesús lā' para que ixcāmātzeyīni'lh ixta'jatata'n. ¹⁸ Lā' a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana' nā cāmātzeyīca xlaca'n. ¹⁹ Ixlihuākca'n huan tachi'xcuhuī't ixtaxa'macu'tun Jesús como xla' cālicu'chū'kō' con ixlimāpa'ksin.

A'ntīn tapāxuhua lā' a'ntīn talakaputza
Mt. 5.1-12

²⁰ Lā' tuncan Jesús cālaktzī'lh i'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

—Pāxuhuayā'tit a'ntīn tū' ka'tla'jca'tziyā'tit como Dios cāmāpa'ksīmā'ni'.

²¹ Pāxuhuayā'tit a'ntī putzapā'na'ntit ixtapuhuān Dios como xla' nacāmaktāyayāni'.

Pāxuhuayā'tit a'ntī calhuampā'na'ntit chuhua'j como a'calistān napāxuhuayā'tit a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.

²² 'Napāxuhuayā'tit a'xni'ca' tachi'xcuhuī't tū' cātalaktzī'ncu'tunāni' lā' a'xni'ca' nacāmāxtunquī'yāni' quimpālacata quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Lā' napāxuhuayā'tit a'xni'ca' cātālakapalayāni' lā' a'xni'ca' nacātālakmaka'nāni' hua'chilh tū' tzey hui'xina'n, lā' ixlīhuāk por quimpālacata quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. ²³ Lej capāxuhua'tit lā' caka'lhī'tit tapāxuhuān a'xni'ca' chuntza' napātīni'nā'tit como nac a'kapūn naka'lhī'yā'tit huāk a'ntūn tzey. Huan a'ntī cāmāpātīni'yāni', nā chuntza' ixnapapana'ca'n tamāpātīni'lh huan ixa'cta'sana'ni'n Dios.

²⁴ 'Pero lej nalakaputzayā'tit hui'xina'n ricosnu' como tlahua'tittza' mintapāxuhuānca'n.

²⁵ 'Lej nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'ntī lej lhūhua' ka'lhīyā'tit chuhua'j como ticāmakasputāni'.

'Lej nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'ntī chuhua'j lītzi'mpā'na'ntit como nacalhua'nā'tit con talakaputzit.

²⁶ 'Lej nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'xni'ca' ixlīhuāk nata'acnīni'ni'yāni' como ixnapapana'ca'n xlaca'n chuntza' makān ixtatlahuani' huan a'cta'sana'ni'n a'ntīn tahualh a'ntūn tū' stu'ncua.

Cacāpāxquī'tit mintā'ca'tzaca'n
Mt. 5.38-48; 7.12

²⁷ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntī quilākaxmatāuj: Cacāpāxquī'tit mintā'ca'tzaca'n lā' nacāmaktāyayā'tit a'ntīn tū' cālaktzī'ncu'tunāni'. ²⁸ Casquī'ni'tit Dios que cacāsīcua'lanālīlh a'ntī cachīhuā cātālīchiuina'nāni' lā' na'orarliyā'tit por a'ntī cālākapalayāni'. ²⁹ Palh catīhuā nalacala'sāni' mīlacapītīn, natamakxteka' nalacala'sāni' ā'mīlacapītīn. Lā' palh catīhuā namāmakxtuyāni' mīntakēnū, ca'a'kataxtuni' nā mincamisa. ³⁰ Camaxquī' chuxatī a'ntī squī'ni'yāni' lā' palh catīhuā namāmakxtuyāni' a'ntū mila', tū'tza' tisquī'ni'ya'. ³¹ Chuntza' natlahua'ni'ya' ā'chā'tin chu a'cxtim hua'chi'lacasquī'na' xla' natlahua'ni'yāni' hui'x.

³² 'Palh xmān cāpāxquī'yā'tit a'ntīn tapāxquī'yāni', ¿chu tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n na ixlacapūn Dios? Huan a'ntīn tū' tzey nā chuntza' talāpāxquī'. ³³ Lā' palh xmān cāmaktāyayā'tit a'ntīn tamaktāyayāni', ¿chu tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n na ixlacapūn Dios? A'cxtim talāmaktāyā huan a'ntīn tū' tzey. ³⁴ Lā' palh xmān namāsācua'ni'yā'tit a'ntī tzen natamāstā'chokopala, ¿chu tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n na ixlacapūn Dios? A'ntīn tū' tzey nā tamāsācua'ni' i'xtā' tū' tzey como taca'tzī namāstā'pala. ³⁵ Hui'xina'n nacāpāxquī'yā'tit mintā'ca'tzaca'n lā' nacāmaktāyayā'tit lā' nacāmāsācua'ni'yā'tit lā' tū' catiputzalh a'ntū nacālīmāpalani'yāni'. Chuntza' naka'lhī'yā'tit ka'tla' mīntatljaca'n nac a'kapūn lā' nala'yā'tit ixcamana' a'ntī xala' tālmā'n lā' a'ntī lej ka'tla' como nā xla' cālākalhu'man huan

tampi'lhñini'nī'n lā' huan a'ntīn tū' tzey. ³⁶ Cacālakalhu'mantit tachi'xcuhūi't como hua'chi minTāta'ca'n Dios nā cālakalhu'man.

Tū' ticāmālaclīpīnyā'tit ā'makapitzīn
Mt. 7.1-5

³⁷ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tū' caticā'a'ksa'ntit ā'makapitzīn lā' Dios tū' nacāmālaclē'nīyāni'. Tū' timālaclē'nīni'nā'tit lā' Dios tū' caticāmālaclē'nīni' hui'xina'n. Nalāmāspūtūnu'ni'yā'tit lā' Dios nacāmāspūtūnu'ni'yāni'. ³⁸ Cacāmaxquī'tit ā'makapitzīn lā' nā Dios nacāmaxquī'yāni' hui'xina'n. Xla' lej nacāmaxquī'yāni' hua'chi a'ntī xa'nca pūlhcāna'n lā' naxakā'lī huan cuartillo lā' nachiqui lā' namātzuma hasta natakalmaka'n lā' namojō na mimorrallhca'n. A'cxim hua'chi hui'xina'n namaxquī'yā'tit ā'chā'tin, chuntza' Dios nacāmaxquī'yāni'.

³⁹ Jesús cāhuanilh huā'mā' a'ntū lītalacastuca:

—¿Chu tzen kalhatin lakatzī'n napū'lani' ixtā'lakatzī'n? ¿Chu tū' catikostajōlh nac lakatin lhu'cu'? ⁴⁰ Tintī' ā'kalhatin sca'txtunū' a'ntī más ca'tzī que ixmākalhō'kē'ni' a'yuj tze namālacastuca huan mākalhō'kē'ni' a'xni'ca' natlahuakō' ixlīscatāt.

⁴¹ ¿Chichū tze nalaktzī'na' huan tī'na'j pa'lhma' na ixlakastapun mintā'tin palh tanūma' hua'chī kentin quī'hui' na milakastapun? ⁴² Palh tū' pū'la namaxtuya' huan quī'hui' na milakastapun, tūlalh catīma'xtunī' huan pa'lhma' na ixlakastapun mintā'tin. ¡A'kxokonu'na'! Pū'la camāxtu' huan xaka'tla' pa'lhma' de na milakastapun lā' chuntza' xa'nca nalaktzī'na' para namāxtuya' huan tī'na'j pa'lhma' a'ntū tanūma' na ixlakastapun mintā'tin.

Huan quī'hui' lakapascan por ixtō'ca't
Mt. 7.17-20; 12.34-35

⁴³ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tintī' xatzey quī'hui' a'ntū namāstā' ixtō'ca't a'ntūn tū' tzey. Lā' nīn tintī' quī'hui' a'ntūn tū' tzey lā' namāstā' xatzey ixtō'ca't. ⁴⁴ Lā' kantīn quī'hui' līlakapascan por ixtō'ca't. Tūla pu'xcan huan higo de huan lhtucū' quī'hui' lā' tūla pu'xcan uvas de huan xayamāc caxanilh. ⁴⁵ Huan tzeyā chī'xcu' tlahua a'ntūn tzey porque tzey ixtapāstacna'. Lā' huan tūn tū' tzeyā chī'xcu' tlahua a'ntūn tū' tzey como tū' tzey ixtapāstacna'. A'nchī pō'ktu pāstacna'na', chuntza' nachihuīna'na'.

Tāpātu' ixlītzucuni' huan chic
Mt. 7.24-27

⁴⁶ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh quīlāmāpācuhūiyāuj: “Māpa'ksīni'”, ¿a'chī' tū' tlahua'yā'tit a'ntū quit iccālīmāpa'ksīyāni'? ⁴⁷ Huan a'ntī namin para que naquīnkaxmata lā' natlahua a'ntū icmāpa'ksi, na'iccāhuanīyāni' a'nchī tasu'yu. ⁴⁸ Xla' lītasu'yu hua'chī kalhatin chī'xcu' a'ntī yāhualh ixchic. Pū'la ponknu'lh pūlhā'n lā' xa'nca yāhualh ixtantū. Lā' a'xni'ca' stacli huan pūxka, snū'n tahuī'lanī'lh huan chic. Lā' tū' xakā'līlh como xa'nca yāhuacani't. ⁴⁹ Lā' a'ntūn quīnkaxmata lā' tū' natlahua a'ntū icmāpa'ksi, ū'tza' tasu'yu hua'chī kalhatin chī'xcu' a'ntī yāhualh ixchic lā' tū' pūlhā'n ponknu'lh. Lā' a'xni'ca' stacli huan pūxka lā' snū'n tahuī'lanī'lh huan chic, a'kā'lh lā' mū'xtulh lā' laclakō'lh.

7

Jesús mātzeyīlh ixtasācua' kalhatin capitán xala' nac Roma
Mt. 8.5-13

¹ A'xni'ca' Jesús cāmāsu'ni'kō'lh huan tachi'xcuhūi't, a'lh nac Capernaum. ² Lā' a'ntza' ixuī' kalhatin capitán xala' nac Roma. Lā' ixka'lhī kalhatin ixtasācua' a'ntī lej ixpāxquī'. U'tza' ī'tza'ca'ni'lh hasta ixnīmā'tza'.

³ Lā' a'xni'ca' huan capitán kaxmatli līchihuīna'mā'ca Jesús, cāmacā'lh ā'makapitzīn papatzīnnī' israelitas para natasquī'ni' que camilh lā' camātzeyīlh ixtasācua'. ⁴ Xlaca'n talakapajtzūlh Jesús lā' tatzuculh tasquī'ni'. Lā' tahuanih:

—Lej līmakuan namaktāya'ya' huā'mā' capitán ⁵ como quīncā'a'cnīni'ni'yāni' quīna'n israelitas. Lā' māni' xla' mātlahuīni'lh quīlītōkpānca'n.

⁶ Tuncan Jesús cātā'a'lh.

Lā' a'xni'ca' pajtzutza' ixta'a'mā'nancha' de huan ixchic, huan capitán cāmacamīlh ā'makapitzīn amīgosnu' para natahuani Jesús:

—Māpa'ksīni', tū' catamakchuyi'. Hui'x lej ka'lhī'ya' līmāpa'ksīn lā' tū' minī'ni' natanū'ya' nac quīnchic. ⁷ U'tza' iclīpūhualh que chō'la tū' minī'ni' palh icquīputzani'ta'ni'. Xmān namāpa'ksī'ya' lā' natzeyan quīntasācua'. ⁸ Māni' quit nā quīntamāpa'ksī huan xalaka'tla' lā' nā quit iccāmāpa'ksi huan quīntropasna'. A'xni'ca' na'īcuanī kalhatin tropa que ca'alh,

xla' na'a'n. Lā' a'xni'ca' na'icuanī ā'kalhatin que camilh, xla' namin. Lā' a'xni'ca' na'icuanī quintasācua' que catlahualh catūhuā, xla' na'lahua a'ntū icuanilh.

⁹ A'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn, lej lē'cnilh lā' cālaktalakspti' a'ntū ixtastālani'mā'na lā' cāhuanilh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' iclakapasa nīn tinti' israelita a'ntū quinkalhaka'I' hua'chi huā'mā' chī'xcu'.

¹⁰ Lā' a'xni'ca' huan lacscujni'n tataspi'tli nac huan chic, talaktzi'lh ixtzeyani'ttza' huan tasācua'.

Jesús mālakahuanīchokolh ixcaman kalhatin lakapūt

¹¹ A'calistān Jesús a'lh nac lakatin cā'lacchicni' ixtacuīni' Naīn lā' cātā'a'lh I'sca'txtunu'nī'n lā' līlhūhua'. ¹² Lā' a'xni'ca' pajtzutza' i'xta'a'mā'na de huan cā'lacchicni' lā' laktzi'lh que ixlīmimā'ca huan nīn para namā'cnūcan. Lā' ixtzi't huan o'kxa' a'ntū ixnīni't lakapūt ixuanī't. Lā' xmān kalhatin ixuanī't ixcaman huan lakapūt. Līlhūhua' xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' ixtatā'a'mā'na. ¹³ Lā' a'xni'ca' laktzi'lh huan lakapūt, huan Māpa'ksīni' lalalhu'malh lā' huanilh:

—Tū' caca'lhua'.

¹⁴ Tuncan Jesús laktapajtzūlh lā' xa'malh huan caja. Lā' a'ntū ixtalē'mā'na tatāyah. Lā' Jesús huanilh huan nīn:

—O'kxa', quit icuaniyāni': ¡Catā'kaqui'!

¹⁵ Tuncan tā'kxpāqui'lh lā' tahuī'lalh huan a'ntū ixnīni't lā' tzuculh chihuīna'n. Lā' Jesús a'katakxtuni'lh ixtzi't. ¹⁶ Lā' a'xni'ca' talaktzi'lh huā'mā', huan tachi'xcu'huī't tajicua'nkō'lh lā' tatzuculh ta'a'cnīni'ni' Dios lā' tahuah:

—Tasu'yulh kalhatin ka'tla a'cta'sana' na quilaclhni'ca'n.

Nā tahuah:

—Dios quincālakahu'manāni'.

¹⁷ Lā' chu lakachu nac Judea lā' a'nlhā pajtzu, ixlīhuāk taca'tzīlh a'ntū tlauhah Jesús.

Ixlacscujni' Juan huan Mā'kpaxīni'

Mt. 11.2-19

¹⁸ I'sca'txtunu'nī'n Juan tamā'ca'tzīnīlh a'ntū ixtlahuamā' Jesús. Lā' tuncan cāta'sani'lh kalhatu' I'sca'txtunu'nī'n ¹⁹ lā' cāmacā'lh para natakahasqui'nī Jesús a ver palh stu'ncua' xla' huan Cristo a'ntū namin o palh naka'lhī ā'kalhatin. ²⁰ Huan kalhatu' ixlacscujni'n Juan talakmilh Jesús lā' tahuanih:

—Juan huan Mā'kpaxīni' quincālatakamacimini' lā' ū'tza' ca'tzīcu'tun palh stu'ncua' hui'x Cristo a'ntū namin o palh na'icka'lhīyāujcus ā'kalhatin.

²¹ Chū'tza' huā'mā' ka'tlā'tus Jesús cāmātzeyīlh līhūhua' I'tza'ca'nī'n lā' cāmāxtuni'lh līhūhua' huan tlajana'nī'n. Nā līhūhua' lakatzī'nī'n cāmālahuānīlh. ²² Chuntza' cākalhtīlh Jesús:

—Cataspi'ttit lā' nahuaniyā'tit Juan a'ntū laktzi'nī'ta'ntit lā' a'ntū kaxpatnī'ta'ntit. Nahuaniyā'tit a'nchī huan lakatzī'nī'n talacahuāna' lā' nā huan lū'ntū'lanī'n talatlā' huan. Lā' nā huan a'ntū ixcāmasni'mā' ixquīnitca'n, xla'ca'n tatzeyanli. Lā' huan a'ntūn tū' ixta'a'kahuāna' chuhua'j takaxmata lā' nā cāmālahuānīchokocani't huan a'ntū ixtanīni'ttza'. Lā' cāmāsu'ni'can a'nchī nacālīmāpūtaxtūcan a'ntū lipānīn talahuī'lāna'. ²³ Līpāxūj a'ntū takahlaka'I' que Dios quimacamilh.

²⁴ A'xni'ca' ixta'a'nī't ixlacscujni'n Juan, Jesús tzuculh cātā'chihuīna'n tachi'xcu'huī't ixpālacata Juan lā' cāhuanilh:

—A'xni'ca' quila'tit nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, ¿tichū ixlaktzi'ncu'tunā'tit? Tū' quila'tit para nalaktzi'nā'tit kalhatin chī'xcu' a'ntū hua'chi kantin chī'tin a'ntū xakā'līlh huan ū'ni'.

²⁵ ¿A'chi' quila'tit? Tū' quila'tit para nalaktzi'nā'tit kalhatin chī'xcu' a'ntū lej tzēhuanī't lhakā'nani't. Hui'xina'n ca'tziyā'tit que huan a'ntū pō'ktu lej tzēhuanī't talhakā'nani't lā' pō'ktu tapaxialhna'n, xla'ca'n tahuī'lāna' na ixchicca'n reyes. ²⁶ Pues ¿a'chi' quila'tit nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't? ¿Chu tū' quila'tit para nalaktzi'nā'tit kalhatin a'cta'sana'? Stu'ncua', ixlaktzi'ncu'tunā'tit kalhatin a'cta'sana'. ²⁷ Lā' huā'mā' a'cta'sana' ixtacuīni' Juan. Lā' ixpālacata huā'mā' Juan tatzō'kni't chuntza' na ixtachihuīn Dios:

Na'icmacā'n qui'a'cta'sana' a'ntū napū'lani'yāni' para nacāxmāpi' mintej.

²⁸ Lā' iccāhuaniyāni' que na ixlacclhni'ca'n tachi'xcu'huī't tinti' kalhatin a'cta'sana' más xaka'tla' que Juan huan Mā'kpaxīni'. Pero huan a'ntū līhua'ca' xamakstancu a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, xla' más xaka'tla' que Juan.

²⁹ A'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, ixlīhuākca'n tachi'xcu'huī't lā' huan mātā'jīni'nī'n a'ntū Juan ixcāmā'kpaxīni't, xla'ca'n ixtalāhuani que lej tzey Dios por ixpālacata a'ntū ixcāhuanini't Juan. ³⁰ Pero huan fariseosnu' lā' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n ley a'ntūn tū' ixcāmā'kpaxīni't Juan, xla'ca'n talakmaka'lh a'ntū Dios ixcātlahuani'cu'tun. ³¹ Lā' huan Māpa'ksīni' hualh:

—¿Chichū na'iccālīmālacastucāuj huan tamā'na chi'xcuui'n? ¿Chichū tatasu'yu?
³² Tatasu'yu hua'chi camana' a'nti takamāna'mā'na nac litamāuj. Cātā'ta'sa ixtā'camana'
 lā' tahuani: "A'xni'ca' quina'n icmakata'sauj huan liskoli', hui'xina'n tū' lakatitit lā' tū'
 lu'cxitit. Lā' a'xni'ca' ictl'uj hua'chi lilakaputzani', hui'xina'n tū' lakatitit lā' tū' calhua'ntit.
 ¿Tuchū lacasqui'nā'tit?" tahuani.

³³ Chuntza' lilyā'tit hui'xina'n como huanā'tit que Juan huan Mā'kpxāni' ka'lhī tlajana'
 porque tū' hua' pāntzi lā' tū' ko'ta. ³⁴ A'calistān quit icmilh lā' quit huan Chi'xcu' xala'
 Tālmā'n. Lā' quit icuā'yah lā' icua'lh xcān lā' chuxatū quimālacnūni'ca. Lā' hua'nā'tit que
 quit lej icuā'yan lā' lej icko'ta, que quit ixamigoca'n mātā'jini'nī'n lā' a'ntin tū' tzey. ³⁵ Pero
 huan a'ntin takalhlaka'ī, xlaca'n tamāchekxī que Dios macamilh Juan lā' nā quit —hualh
 Jesús.

Jesús na ixchic Simón a'nti fariseo

³⁶ Kalhatin fariseo ixtā'huā'yancu'tun Jesús. Lā' Jesús a'lh na ixchic lā' tahuil'alh nac mesa.
³⁷ Lā' nac huanmā' cā'lacchicni' ixui' kalhatin puscāt xala' nac tej. A'xni'ca' ca'tzilh que Jesús
 ixa'nī't huā'yan na ixchic kalhatin fariseo, huan puscāt lē'lh lakatin frasco de aceite a'ntū
 lej xamu'csa. ³⁸ Ixcāluamā' lā' a'xni'ca' tahuil'alh pajtzu ixtojon Jesús lā' yujli ixlakaxta'jat
 na ixtojon. U'tza' liche'kē'lh ixtojon Jesús. Tuncan līmāscōhuilh ixyaj lā' tantūmu'sulh lā'
 litlahualh aceite a'ntū lej mu'csa.

³⁹ Lā' a'xni'ca' laktzī'lh huā'mā', huan fariseo a'nti ixtā'huā'yamā' Jesús, puhualh: "Palh
 stu'ncua' cahuā huā'mā' chi'xcu' ixacta'sana' Dios ixuani't, ixca'tzilh tichū xla' lā' tichūyā
 puscāt xa'malh. Ixca'tzilh que ixlākalhī'ni'n huan puscāt". ⁴⁰ Tuncan Jesús huanilh huan
 fariseo:

—Simón, icuanicu'tunāni' lakatin catūhuā.

Lā' huan fariseo kalhtilh:

—Mākalhtō'kē'ni', caquihua'ni'.

⁴¹ Lā' Jesús huanilh:

—Ixa'nan kalhatu' chi'xcuui'n. Ixtu'ca'n talaclē'ni'lh kalhatin māsācua'nīni'. Kalhatin
 laclē'ni'lh quinientos denarios (a'ntū tumīn xala' makān). Lā' ā'kalhatin laclē'ni'lh
 tu'pu'xamacāuj. ⁴² Lā' como xlaca'n tūlalh tamāpalalh, huan māsācua'nīni' cāmāspūtūnu'ni'lh
 ixtu'ca'n. Chuhua'j caquihua'ni' ¿tichū más napāxqui' de ixtu'ca'n?

⁴³ Lā' Simón kalhtīni'lh:

—Icpuhuan que huan chi'xcu' a'nti más ixlaclē'ni't.

Lā' Jesús huanilh:

—Stu'ncua'.

⁴⁴ Tuncan Jesús laktalakspi'tli huan puscāt lā' huanica Simón:

—¿Chā laktzī'na' huā'mā' puscāt? Ictanūlh na minchic lā' tū' quimaxqui'ni'ta' xcān para
 na'iclitantūchaka'n quintojon. Lā' huā'mā' puscāt quilitlacmu'nulh ixlakaxta'jat naquintojon
 lā' cālīmāscōhuanīni't ixya'j. ⁴⁵ Hui'x tū' quimacamu'suni'ta' pero xla' desde a'xni'ca'
 ictanūlh tū' jaxni't de quintantūmu'su. ⁴⁶ Hui'x tū' quilitlahua' aceite na qui'akxāk, pero xla'
 quilitantūtlahualh ixperfume. ⁴⁷ U'tza' icuaniyāni' que huan lhūhua' tapāxqui'n māsuyu que
 Dios māsputūnu'ni'ntza' ixtalaclē'i' a'yuj lhūhua'. Lā' a'ntin tū' lej pāxqui'nin māsuyu que
 tū' lhūhua' ixtalaclē'i' cāmāspūtūnu'ni'lh.

⁴⁸ Tuncan Jesús huanilh huan puscāt:

—Icmāspūtūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'.

⁴⁹ Lā' huan a'nti ixcākantāyacanī't tatzuculh talāhuani:

—¿Tichū huā'mā' chi'xcu' a'ntin tzē cāmāspūtū huan talaclē'i'?

⁵⁰ Lā' Jesús huanilh huan puscāt:

—Māpūtaxtūcanī'ta'tza' como kalhlaka'ī'ni'ta'. Capit con tapāxuhuān.

8

Huan puscan a'ntin tamaktāyahl Jesús

¹ A'calistān Jesús ixtētāxtumā' nac lhūhua' cā'lacchicni' lā' cā'ranchujnu'. Lā' ixmāsu'yutēlha
 lā' ixcālītā'chihuīna'ntēlha ixpālacata a'nchī Dios māpa'ksni'n. Lā' huan kalhacāujtu'
 sca'txtunu'ni'n ixtatā'a'mā'na. ² Nā ixtatā'a'mā'na ā'makapitzin puscan a'nti ixcāmāxtuni'canī't
 huan tlajana' lā' a'nti ixcāmāzēyicanī't de huan ixta'jatatca'n. Na ixlacłhni'ca'n ixa'mā'
 María a'nti ixlītāpātu' ixtacuīni' Magdalena. U'tza' a'nti cāmāxtuni'ca lakatojon tlajana'ni'n.
³ Nā ixtā'a'n kalhatin Juana, ixpuscāt Chuza a'nti xapuxcu' ixtasācua' Herodes. Nā ixtā'
 a'mā'na Susana lā' lhūhua' ā'makapitzin puscan a'nti ixtalimāktāyāni't con ixtumīnca'n.

Huan cha'nāna'

Mt. 13.1-9; Mr. 4.1-9

⁴ Līlhūhua' tataxtulh de lakatunu' cā'lacchicni' para natakaxmata Jesús. Lā' a'xni'ca' tatakēxtimilh lhūhua' tachi'xcuui't, cāhuanilh a'ntū litalacastuca. ⁵ Cāhuanilh:

—Kalhatin cha'nāna' taxtulh para nacha'n ixti'ni'. Līhuan ixa'jmaka'mā' ixti'ni' makapitzīn tayujli nac tej lā' cālacchi'ntaca lā' tasacua'lh huan spūnnu'. ⁶ Lā' ā'makapitzīn tayujli na ixkahl'ni' chihuix a'nlhā xmān macsti'na'j ti'ya't ixu'i'. Lā' a'xni'ca' pu'nli huanmā' ti'ni' tilh porque tū' kaksli xcān como tū' pūlhāmā'n ixka'lh huan ti'ya't. ⁷ A'makapitzīn huampala tayujpā na ixlacl'ni' lhtucū'n lā' tūlalh stacli como tamā'ktzi'lh huan lhtucū'n. ⁸ Lā' ā'makapitzīn ti'ni' tayujli a'nlhā tzey ti'ya't lā' pu'nli. Lā' a'xni'ca' stacli, lej tō'ca'lh. A'xni'ca' i'ca, lhūhua' taxtulh de xmān lakatin ti'ni' a'ntū ixa'jmaka'ncanī't hasta lakatin ti'ni' tō'ca'lh cien.

A'xni'ca' huankō'lh huā'mā' Jesús cāhuanilh lej palha':

—Pa'lh kaxpa'tā'tit, cuenta catlahua'tit.

Cālimāsu'ni'ca xmān a'ntū litalacastuca

Mt. 13.10-17; Mr. 4.10-12

⁹ Tuncan huan i'sca'txtunu'ni'n takalhasqui'nilh tuchū huanicu'tun huā'mā' litalacastuc. ¹⁰ Lā' cāhuanilh:

—Dios cāmāscā'tīni'ta'ni' hui'xina'n a'ntūn tatzē'kni't ixpālacata a'nchī nala ixlīmāpa'ksīn Dios. A'makapitzīn iccālīchihuīna'n xmān a'ntū litalacastuca. Chuntza' a'yuj takaxmatli tū' tamāchekxilh, lā' a'yuj talaktzi'n tasu'yu hua'chilh tū' talacahuāna'n.

A'ntū huanicu'tun huan talacastuc

Mt. 13.18-23; Mr. 4.13-20

¹¹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Huā'mā' līmālacastuc huanicu'tun chuntza': Huan ti'ni', ū'tza' ixtachihuīn Dios; ¹² lā' huan tej ū'tza' hua'chi tachi'xcuui't a'ntūn takaxmata huan tachihuīn. Namin huan ko'ti'ti' lā' nacāmāpāza'nkānī lā' tū' natakahlaka'tī lā' tūlalh catitapūtaxtulh. ¹³ Huan ti'ya't nac cā'chihuixni' ū'tza' hua'chi ā'makapitzīn tachi'xcuui't. Xlaca'n takaxmata lā' tapuhuan lej tzey, lā' talakati pero tū' xa'nca takahlaka'tī. Lā' a'xni'ca' tū' cālaktzi'ncu'tuncan ixpālacata ixtachihuīn Dios, palaj natamakxteka.

¹⁴ Huan lhtucū'n, ū'tza' hua'chi ā'makapitzīn huampala tachi'xcuui't. Takaxmata huan tachihuīn pero tū' taxtāpalīcu'tun ixtapāstacna'ca'n. Pō'ktu tapāstacmā'na ixlīlōtca'n lā' i'xtumīnca'n lā' a'nchī natalakastāna'n. Chuntza' tūla tasca'ta xa'nca. Ū'tza' hua'chi huan ti'ni' a'ntū tamā'ktzi'lh huan lhtucū'n. Tūla staca.

¹⁵ Huan xatzey ti'ya't ū'tza' hua'chi tachi'xcuui't a'ntū xa'nca takaxmatli huan tachihuīn. Takahlaka'tī lā' ta'a'kahuāna'ni' lā' tzeyā chi'xcuui'n natala. Nīn tintī' tze nacāmāmakxtekē ixtachihuīn Dios.

Huan pūmaksko

Mr. 4.21-25

¹⁶ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Nīn tintī' māquilti huan pūmaksko para nahui'lī ixtampīn huan chā'xta. Lā' nīn hui'līcan ixtampīn huan tama'. Namā'ca'can tālhmā'n para que a'ntūn tatanūmā'na natalaktzi'n. ¹⁷ Pues ixlīhuāk a'ntū iccāmāsu'ni'yāni' mē'cstuca'n, ā'calīstān maclacasqui'n nacāmāsu'ni'yā'tit ā'makapitzīn.

¹⁸ Chuntza' xa'nca cakaxpa'ttit porque a'ntū xa'nca kalhlaka'tī ixtachihuīn Dios, ū'tza' más namāchekxī; lā' a'ntūn tū' xa'nca kalhlaka'tī ixtachihuīn Dios, xla' namāpāza'nkānīcan a'ntū puhuan que māchekxīlh.

Huan xatzī't lā' ixtā'timīn Jesús

Mt. 12.46-50; Mr. 3.31-35

¹⁹ Tuncan tamilh ixtzī't lā' ixtā'timīn a'nlhā ixu'i' Jesús lā' tūlalh talaktapajtzūlh como līlhūhua' tachi'xcuui't ixa'nān. ²⁰ Lā' huanica Jesús:

—Tayāna' kēpun mintzī't lā' mintā'timīn. Tatā'chihuīna'ncu'tunāni'.

²¹ Lā' xla' cāhuanilh:

—A'ntū kaxmata ixtachihuīn Dios lā' a'kahuāna'ni', ū'tza' quintzī't lā' quintā'timīn.

Jesús māca'cslīh huan ū'ni' nac mar

Mt. 8.23-27; Mr. 4.35-41

²² Milh lakatin chī'chini' a'xni'ca' Jesús tā'tojōlh nac lakatin barco con i'sca'txtunu'ni'n. Lā' cāhuanilh:

—Cāhuī'tit tintacut xcān.

Lā' ta'a'lh.

²³ Lā' lihuan ixtatacutmā'na, lhtatalh Jesús. Lā' palaj tzuculh lakatin palha' ū'ni' lā' ixlitatzumamā'tza' de xcān huan barco hasta que ixtā'cnūmā'tza'. ²⁴ Lā' tuncan ta'a'lh tamālakahuānī Jesús lā' tahananilh:

—jMākalhtō'kē'ni'! jJisua'mā'nauj!

Lā' tuncan Jesús tā'kaquī'lh lā' lacaquilhnīlh huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān, lā' taca'csalhl.

²⁵ Lā' tuncan cāhuanilh huan ī'sca'txtunu'nī'n:

—¿Chī la'tit? ¿Chu tū' kalhlaka'ī'yā'tit?

Lā' xlaca'n tajicua'lh lā' talē'cnīlh lā' talākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū huā'mā' chī'xcu'? ¿Chichū tzē cālīmāpa'ksī huan ū'ni' lā' huan xcān lā' nata'a'kahuāna'ni'?

Huan chī'xcu' xala' nac Gadara a'ntī lhūhua' tlajana'nī'n ixcāka'lhī

Mt. 8.28-34; Mr. 5.1-20

²⁶ A'calistān tachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Gadara. U'tza' tintacut huan xcān lā' na ixlacapūn Galilea. ²⁷ A'xni'ca' Jesús tacutli de huan barco, kalhatin chī'xcu' xala' a'ntza' laktapajtzūlh. Lej makān xla' ixka'lhī huan tlajana'. Tū' maktin lhakā'lh ixlu'xu' lā' tū' tahuī'lalh nac chic. Mejor tahuī'lalh nac cā'lhuc'u'.

²⁸ Lā' a'xni'ca' huan chī'xcu' laktzī'lh Jesús, tatzokostani'lh na ixlacapūn lā' ta'salhl lā' hualh:

—¿A'chī' ta'na' hui'x a'nlhā icuī'? Hui'x Jesús i'xO'kxa' Dios lej ka'tla'. ¿Chu quit mimaca'tzi? Icsqui'ni'yāni' caquimaktxtekti.

²⁹ Chuntza' huanilh como Jesús ixmāpa'ksīmā' huan tlajana' que nataxtu de xla'. Maklhūhua' huan tlajana' chī'palh. Lā' ixlīmacachi'can cadenas lā' nā ixlītantūchi'can cadenas lā' xla' ixcālapu'lh. Lā' huan tlajana' makatzā'lalh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. ³⁰ Jesús kalhasqui'nīlh:

—¿Chichū hua'ni'ca'na'?

Lā' xla' kalhtīlh:

—Quīhuanican Legiōn.

Chuntza' huanilh como Legiōn huanicu'tun lhūhua', lā' lhūhua' tlajana'nī'n ixtatanūni'nī't.

³¹ Lā' huā'mā'na tlajana'nī'n tasqui'ni'lh Jesús que tū' cacāmacā'lh nac pūpātīn. ³² Lā' como lhūhua' pa'xni' ixtahuā'yamā'na na ixlacapān kēstīn, huan tlajana'nī'n tasqui'nli que cacāmakxteka natatanū na ixchakānca'n huan pa'xni'n. Lā' Jesús cāmaktxekli. ³³ Lā' tuncan huan tlajana'nī'n tataxtukō'lh de huan chī'xcu' lā' tatanūlh ixchakānca'n huan pa'xni'n. Lā' xlaca'n tatu'jnulh nac cā'pūtatōnkopūn lā' tatonkopūlh lā' tatojōcha' nac xcān lā' tajicsua'kō'lh.

³⁴ Lā' a'xni'ca' huan maktaka'lhna'nī'n pa'xni' talaktzī'lh a'ntū ixpātle'keni't, tajicua'lh lā' tatu'jnulh lā' tamāca'tzīnīnī'lh nac cā'lacchicni' lā' pajtzu huā'mā' cā'lacchicni'. ³⁵ Lā' huan tachi'xcu'huī't tataxtulh de huan cā'lacchicni' para natalaktzī'n a'ntū ixpātle'keni't.

Lā' a'xni'ca' tachā' a'nlhā ixui' Jesús, talaktzī'lh huan chī'xcu' a'ntū ixka'lhī huan tlajana'nī'n. Ixcāmāxtuni'nī'ttza' huan tlajana'nī'n lā' huan chī'xcu' i'lhakā'nani'ttza' lā' tzē'k tō'lalh pajtzu ixtojon Jesús. Lā' xlaca'n tajicua'lh. ³⁶ Lā' a'ntū ixtalaktzī'nī't tahananilh a'nchī ixlitzeyani't huan chī'xcu' a'ntū ixka'lhī huan tlajana'nī'n. ³⁷ Lā' chuntza' ixlihuākca'n xalanī'n nac Gadara tatzuculh tasqui'ni' Jesús que nataxtu de a'ntza' como lej tajicua'lh.

Lā' chuntza' Jesús tojōlh nac barco lā' a'lh. ³⁸ Lā' huan chī'xcu' a'ntū ixtzeyani'ttza' squi'ni'lh Jesús que camaktxekli natā'a'n, pero Jesús māpa'ksīlh que catachokolh lā' huanilh:

³⁹ —Cataspī'tti na minchic. Lā' nacāhua'ni'kō'ya' huā'mā'na laka'tla'n catūhuā a'ntū Dios tlahuani'nī'ta'ni' lā' a'nchī pātle'keni'ni'ta'ni'.

Huan chī'xcu' a'lh lā' tzuculh huan a'ntū ixtlahuani'nī't Jesús chuxalhā nac cā'lacchicni'.

Ixtzu'majāt Jairo lā' huan puscāt a'ntī xa'malh ixlu'xu' Jesús

Mt. 9.18-26; Mr. 5.21-43

⁴⁰ A'xni'ca' Jesús taspī'tli para tintacut huan xcān, huan tachi'xcu'huī't talaktzī'lh con tapāxuhān como ixlihuākca'n ixtaka'lhīmā'na. ⁴¹ Tuncan milh kalhatin chī'xcu', ixtacuīni' Jairo a'ntī xapuxcu' ixlitokpānca'n israelitas. Xla' tatzokostani'lh Jesús. Lā' huanilh que ca'a'lh na ixchic ⁴² porque xmān kalhatin ixtzu'majāt ixka'lhī hua'chi de cāujtu' cā'ta lā' ixnimā'. A'xni'ca' ixa'mā' Jesús na ixchic Jairo, līlhūhua' ixtastālani'mā'na hasta que ixtalāpi'ta'tza'.

⁴³ Lā' na ixlacalni'ca'n ixa'mā' kalhatin puscāt a'ntī ixī'tza'ca'n. Ixka'lhītza' lakacāujtu' cā'ta tūla ixcāsni' ixka'lhni'. Lā' ī'sputni'kō'nī'ttza' ixtumīn para nacāmāpala doctor pero nīn kalhatin mātzeyīlh. ⁴⁴ Xla' tapajtzūlh na ixkēn Jesús lā' xa'malh ixquilhtūn ixlu'xu'. Lā' chu tuncan huanmā' ka'tlā'tus cāsni'lh ixka'lhni'.

⁴⁵ Lā' Jesús kalhasqui'nīni'lh:

—¿Tichū quixa'manī't?

Lā' como ixlihuākca'n tahuah que nīn tintī', Pedro lā' ā'makapitzīn tahuanih:

—Mākalhō'kē'ni', de tantu lihūhua' pi'ta'ca'na' lā' tampi'ta'ca'na' chu xalhā, lā' hui'x kalhasqui'nīnī'na': "¿Tichū quixa'malh?"

⁴⁶ Pero Jesús cāhuanilh:

—Catīhuā quixa'manī't como icu'cxca'tzī iclīmātzeyīnī'nī't quilmāpa'ksīn.

⁴⁷ A'xni'ca' huan puscāt ca'tzīlh que Jesús cuenta tlahuah que xa'maca, i'xpipitelha lakmilh lā' tatzokostalh na ixtojon Jesús. Huanilh na ixlacapūn ixlihuākca'n tachi'xcuui't a'nchī lixa'malh Jesús lā' chuntza' chu tuncan ixtzeyani't. ⁴⁸ Tuncan Jesús huanilh:

—Quintzu'ma'jāt, tzeyani'ta' hui'x como kalhlaka'i'nī'ta'. Capit con tapāxuhuān.

⁴⁹ Ixchihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' chilh kalhatin xala' ixchic Jairo huan xapuxcu' ixlitokpānca'n israelitas. Lā' huanica Jairo:

—Mintzu'ma'jāt nīlhtza'. Tū'tza' camāmakchu'yi' huan Mākalhō'kē'ni'.

⁵⁰ A'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā', huanilh:

—Tū' caji'cua'. Mintzu'ma'jāt natzeyan xmān cakalhaka'i'.

⁵¹ A'xni'ca' chā'lh huan nac chic, nīn tintī' makxteklī natā'tanū, xmān Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' ixtāta' lā' ixtzī't huan tzu'ma'jāt. ⁵² Ixlihuākca'n ixtacalhuamā'na lā' ixtata'samā'na por ixpālacata huan tzu'ma'jāt. Lā' Jesús cāhuanilh:

—Tū' cacalhua'ntit. Tū' nīnī't huan tzu'ma'jāt, xmān lhtatamā'.

⁵³ Lā' xlaca'n talilitzī'nli como ixtaca'tzī que ixnīnī'ttza'. ⁵⁴ Lā' tuncan Jesús macachi'palh huan tzu'ma'jāt lā' palha' huanilh:

—Tzu'ma'jāt, icuaniyāni' catā'kaqui'.

⁵⁵ Lā' taspi'tli ixlica'tzīn lā' chu tuncan tā'kaqui'lh. Lā' Jesús māpa'ksīnī'lh que camāhuī'ca.

⁵⁶ Lā' ixtāta' lā' ixtzī't lej talē'cnīlh lā' Jesús cāmāpa'ksīlh que nīn tintī' ixtahuanilh a'ntū ixpātē'kenī't.

9

Jesús cāmacā'lh huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n

Mt. 10.5-15; Mr. 6.7-13

¹ Jesús catā'takēxtimīlh huan kalhacāujtu' i'sca'txtunu'nī'n lā' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para natamāxtu huan tlajana'nī'n. Nā cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para natamātzeyī huan i'tza'ca'nī'n. ² Cāmacā'lh para natahuan a'nchī māpa'ksīnī'n Dios. ³ Lā' cāhuanilh:

—Tū' tilīpinā'tit nīn tuntū' para mintejca'n, nīn mimpāla'cca'n nīn tumīn nīn mimpūtumīnca'n nīn pāntzi. Lā' tū' catilīpintit kalhtu' mincamisaca'n, xmān kalhtunu'. ⁴ Chu calhāhuāya chic a'nīhā nachipinā'tit a'ntza' natachokoyā'tit hasta a'xni'ca' nataxtuyā'tit de huanmā' cā'lacchicni'. ⁵ Lā' a'nīhā tū' cātāmānūyāni' na ixchicca'n, cataxtutit de huanmā' cā'lacchicni'. Lā' a'xni'ca' nataxtuyā'tit, catincxtit mintojonca'n para nayuja huan pokxni' ixlakxtampūn mintojonca'n. Chuntza' nalīmāsu'yu'yā'tit que xlaca'n natalē'n cuenta como tū' takaxmatcu'tulh.

⁶ Tuncan tataxtulh huan sca'txtunu'nī'n lā' ta'a'lh lakachu nac cā'lacchicni'. Tatā'chihuīna'lh lā' tahuanih a'nchī nacālīmāpūtāxtūcan lā' tamātzeyīlh i'tza'ca'nī'n chu calhāhuā.

A'nchī nīlh Juan huan Mā'kpaxini'

Mt. 14.1-12; Mr. 6.14-29

⁷ Lā' huan gobernador Herodes māca'tzīnīca ixlihuāk a'ntū Jesús ixtlahuamā'. Lā' tū' ixa'tzī a'nchī puhuan como ā'makapitzīn ixtalāhuanimā'na que Juan huan Mā'kpaxini' ixlakahuanchokonī't de ixlacchicni'ca'n nīnī'n lā' ixtahuan que chō'la ū'tza' Jesús. ⁸ Lā' ā'makapitzīn ixtalāhuanimā'nampā que Jesús ū'tza' Elías a'ntī tasu'yulh. Lā' ā'makapitzīn huampala ixtalāhuanimā'na que kalhatin a'cta'sana' xala' makān lakahuanchokolh. ⁹ Lā' Herodes hualh:

—Māni' quit icmā'a'cchu'cunīnī'lh Juan. ¿Tichū huā'mā' a'ntī ixpālacata ickaxmata lhūhua' catūhuā?

Lā' Herodes ixlaktzī'ncu'tun Jesús.

Jesús cāmāhuī'lh lakaquitzis mil chī'xcuui'n

Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Jn. 6.1-14

¹⁰ A'xni'ca' tataspi'tli huan apóstoles, tahuanih Jesús a'ntū tatlahuani't. Lā' tuncan Jesús cālē'lh ixa'cstuca'n lā' tatā'a'lh nac lakatin lugar pajtzu huan cā'lacchicni' a'nīhā huanican Betsaida. ¹¹ Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuui't taca'tzīlh, tastālani'lh. Lā' Jesús cāhuanilh que catatahui'lh lā' tzuculh cālītā'chihuīna'n ixpālacata huan ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' cāmātzeyīlh i'tza'ca'nī'n.

¹² Lā' a'xni'ca' ixkōtanūmā'tza', talaktapajtzūlh Jesús huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n lā' tahuanihl:

—Cacāmacapi huan tachi'xcuui't para nata'a'n natajaxa lā' nataputza ixlīhua'tca'n nac huan cā'lacchicni' a'ntū pajatzu como huā'tzā' a'nlhā hui'lāna'uj tuntū' a'nan.

¹³ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n cacāmāhu'i'tit.

Lā' xlaca'n takalhtīlh:

—Xmān icka'lhīyāuj macquitzis pāntzi lā' tantu' squi'ti' palh tū' na'ica'nāuj na'ictamāhuayāuj chauj para ixlīhuakca'n.

¹⁴ Ixa'nan hua'chi lakaquitzis mil chi'xcuui'n. Lā' Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Catatahui'lalh litu'pu'xamacāujna'.

¹⁵ Lā' chuntza' tatlhualh lā' tatahui'lakō'lh. ¹⁶ Tuncan Jesús cāyayalh huan makquitzis pāntzi lā' huan tantu' squi'ti'. Talacayāhualh nac a'kapūn lā' maxqui'lh pāxcata'ctzī Dios lā' cāmālapcitzini'lh lā' cāmāxqui'lh huan ī'sca'txtunu'nī'n para que natamālapcitzini' na ixlā'clhni'ca'n tachi'xcuui't. ¹⁷ Ixlīhuākca'n tahuā'yalh lā' taka'sli. Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh, tasacli lhūhua' xalacpītzin. Lā' tatzumalh pācāujtu' chā'xta de huan a'ntū a'katāxtūlh.

Pedro mālacstū'ncli que Jesús ū'tza' Cristo

Mt. 16.13-19; Mr. 8.27-29

¹⁸ Milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' ixa'cstu ixorarlimā' Jesús. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n pajtzu tatahui'lalh. Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—Lā' huan tachi'xcuui't, ¿chichū tahuhan quimpālacata'?

¹⁹ Takalhtīlh:

—Makapitzin tahuhan palh hui'x Juan huan Mā'kpaxini'. Lā' ā'makapitzin tahuhan palh hui'x Elías. Lā' ā'makapitzin huampala tahuhan que hui'x kalhatin a'cta'sana' xala' makān a'ntī lakahuanchokonī't.

²⁰ Lā' tuncan cākalhasqui'nīlh:

—Lā' hui'xina'n ¿chichū huanā'tit que quit'?

Lā' Pedro kalhtīlh:

—Hui'x Cristo a'ntī Dios macamilh.

Jesús māca'tzīnīni'lh a'nchī nani

Mt. 16.20-28; Mr. 8.30—9.1

²¹ Lā' Jesús lej cāmāpa'ksīlh que tū' catitahuanihl nīn tinti' palh ū'tza' huan Cristo. ²² Lā' cāhuanilh:

—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' tasqui'nī lej naquimāpātīnican. Lā' nā tasqui'nī que naquintalakmaka'n huan xanapuxcu'nu' israelitas lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan mākalhtō'ke'ni'nī'n huan ley. Lā' naquimāknīcan lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko.

²³ A'calistān cāhuanilh ixlīhuākca'n:

—Palh catīhuā tapa'ksicu'tun con quit, tūlatza' pāstaca xmān a'nchī xla' lacasqui'n. Calīhui'līlh natlahua quintapuhūan lakaliyān a'yuj capātīni'lh hua'chi quit na'icpātīni'n lā' caquistālani'lh. ²⁴ Huan a'ntin tapūtaxtucu'tun de huan a'ntū natapātīni'n por quimpālacata, tū' catitaka'lhīlh ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' huan a'ntī natapātīni'n a'yuj natani' por quimpālacata, xlaca'n nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. ²⁵ Lā' palh kalhatin chi'xcu' ixtlajalh ixlīhuāk xala' huā'mā' quīlhtamacuj, nīn tuntū' ixtapalh huā'mā' palh tū' kalhī ixquilhtamacuj para pō'ktu. ²⁶ Palh catīhuā līmāxana'n quimpālacata lā' ixpālacata quintachihiūn, ū'tza' na'iclimāxana'n a'xni'ca' na'icmin hua'chi Rey lā' na'icka'lhī ixlīmāpa'ksīn quīntāta' Dios lā' naquintatā'min huan ángeles a'ntī lej tzey. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. ²⁷ Iccāhuaniyāni' a'ntū stu'ncua'. A'nan makapitzin a'ntin tahu'i'lāna' huā'tzā' chuhua'j lā' xlaca'n tū' catitanīlh a'xni'ca' tūna'j natalaktzi'n ixlīmāpa'ksīn Dios lā' a'nchī namāpa'ksīni'nkō' ixlīhuāk.

Lej xkakah Jesús

Mt. 17.1-8; Mr. 9.2-8

²⁸ Hua'chi ixlīlakatzeyan chi'chini' Jesús tō'ca'lh nac lakatin kēstīn para natlahua oración. Tatā'a'lh Pedro lā' Jacobo lā' Juan. ²⁹ Lā' lihuan Jesús ixtlahuamā' oración, xla' taxtāpālīlh lā' xtunc ixtasu'yu ixlacan. Lā' lej smu'yonko' lalh ixlū'xu' hasta xkakah. ³⁰ Lā' tuncan tatasu'yulh kalhatu' chi'xcuui'n lā' ixtatā'chihuīna'mā'na Jesús. Xlaca'n Moisés lā' Elías a'ntī makāntza' ixtanīnī't ³¹ lā' cālītamacxti'li'lh xkakana'. Lā' ixtatā'chihuīna'mā'na a'nchī Jesús napātīni'n lā' nani' nac Jerusalén. ³² Pedro lā' a'ntī cātā'a'lh a'yuj lej ixtalhtatacu'tun pero lakahuan ixtahu'i'lāna' lā' talaktzi'lh a'nchī xkakah Jesús lā' huan kalhatu' chi'xcuui'n a'ntī ixtatā'yāna'.

³³ A'xni'ca' huā'mā' na chi'xcuhuī'n ixtamakxtekmā' na Jesús, Pedro huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', ijalitzey hui'lāna'uj ā'tzā! Na'ictlahuayāuj lakatu'tun mū'xta'ka'; lakatin mila', ā'lakatin i'xla' Moisés lā' ā'lakatin i'xla' Elías.

Chuntza' hualh Pedro como tū' ixca'tzi a'ntū' ixuan. ³⁴ Lihuan ixchihuina'mā', milh lakatin poklhnu' lā' cālīmacxti'li'ca. Tajicua'lh a'xni'ca' ta'u'cxca'tzīlh na ixchakān poklhnu'. ³⁵ Lā' tuncan takaxmatli lakatin tachihuīn nac huan poklhnu' lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa' lā' lej icpāxqui'. Cakaxpa'ttit a'ntū' huan.

³⁶ A'xni'ca' huankō'lh huan tachihuīn, talaktzī'lh que ixa'cstu ixui' Jesús. Ca'cs tatāyah lā' tū' tualh nīn tuntū' a'ntū' ixtalaktzī'nī't.

Jesús mātzeyīlh kalhatin ka'hua'chu a'ntī ixka'lhī huan tlajana'

Mt. 17.14-21; Mr. 9.14-29

³⁷ Ixhīlakāli huampala, a'xni'ca' tataxtucha' de huan kēstīn, lihūhua' tachi'xcuhuī't tapāxtokli Jesús. ³⁸ Lā' tuncan kalhatin chi'xcu' na i'xlaclhni'ca'n lej palha' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', icsqui'ni'yāni' lakatin talakalhu'mān. Capit laktzī'na' qui'o'kxa' porque xmān ixa'cstu ickā'lhī. ³⁹ Lā' lakatin tlajana' chi'pa lā' makata'sa lā' palha' xpipi lā' kalhpupu. Lā' makaxtacnāni lā' lej jiclihua' nataxtuni'. ⁴⁰ Iccāhuanilhza' misca'txtuni'nī'n que ixtamāxtuni'lh huan tlajana' pero tūlah tamāxtuni'lh.

⁴¹ Jesús kalhtīlh:

—iHui'xina'n tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' xa'nca pāstacna'nā'tit lā' tū' kalhlaka'lyā'tit! ¿Hasta lhānīn na'iccātā'latahui'layāni' hui'xina'n para que namāchekxi'yā'tit? Lā' ¿hasta lhānīn na'iccātāyani'yāni' hui'xina'n a'nchī huanī'ta'ntit? Calī'ta' huā'tzā' minka'hua'chu.

⁴² Lā' a'xni'ca' huan ka'hua'chu ixlaktapajtzūmā' Jesús, huan tlajana' māyujūlh nac ti'ya't lā' makaxtacnānipā. Lā' Jesús lacaquilhñīlh huan tlajana'. Lā' mātzeyīlh huan ka'hua'chu lā' maxqui'pā ixtāta'. ⁴³ Lā' i'xlihuākca'n talē'cnīlh i'xlika'tla' Dios.

Jesús māca'tzīnī'mpā ixpūnīn

Mt. 17.22-23; Mr. 9.30-32

Lihuan i'xlihuākca'n talē'cnīlh ixpālacata a'ntū' Jesús tlhualh, xla' cāhuanilh i'sca'txtunu'nī'n:

⁴⁴ —Xa'nca cakaxpa'ttit lā' tū' tipātza'nkāyā'tit; quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' naquimacamāstā'can na i'xmacanca'n tachi'xcuhuī't.

⁴⁵ Lā' huan sca'txtunu'nī'n tū' tamāchekxīlh a'ntū' cāhuanilh como xtunc ixtapāstacmā'na. Lā' tū' ixtakalhasqui'nīcu'tun a'ntū' ixuanīcu'tun como ixtajicua'n.

¿Tichū más xatasqui'ni'?

Mt. 18.1-5; Mr. 9.33-37

⁴⁶ Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n tatzuculh talacchihuīna'n ixpālacata tichū de xla'ca'n más tasqui'nī. ⁴⁷ Lā' Jesús cuenta tlhualh a'nchī ixtapāstacna'mā'na. Lā' tuncan macachi'palh kalhatin ka'hua'chu lā' yāhualh na ixpāxtun ⁴⁸ lā' cāhuanilh:

—Chuxatī a'ntīn tatapa'ksī con quit lā' ū'tza' natalipāxqui' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu hua'chi huā'mā' ka'hua'chu, ū'tza' chu a'extim hua'chīlh quintapāxqui'. Lā' chuxatī a'ntī quintapāxqui', nā tapāxqui' huan a'ntī quimacamilh lā' tū' xmān quit. Lā' a'ntīn tū' ka'tla'jca'tzī na milaclhni'ca'n, ū'tza' a'ntī tasqui'nī na i'xlacapūn Dios.

A'ntī quincāmaktāyayāni'

Mr. 9.38-40

⁴⁹ Tuncan Juan huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', iclaktzī'nī'tauj kalhatin a'ntī ixcāmāxtumā' huan tlajana'nī'n con milīmāpa'ksīn. Lā' icuanīnī'tauj que tū'tza' catlahualh chuntza' como tū' quincātā'latlā' huanāni' quina'n.

⁵⁰ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Tū' tihua'nā'tit chuntza' porque a'ntīn tū' quintā'ca'tzaca'n, xla' quincāmaktāyayāni'.

Jesús cālacaquilhñīlh Jacobo lā' Juan

⁵¹ A'xni'ca' ixmīmā' huan chi'chini' a'xni'ca' Jesús ixa'lh nac a'kapūn, lihui'līlh na'a'n nac Jerusalén. ⁵² Cāmāpū'līlh ā'makapitzīn i'sca'txtunu'nī'n lā' ta'lh nac lakatin ti'na'j cā'lacchicni' para nataputza a'nlhā natalhtata. Huan cā'lacchicni' xala' nac Samaria, ⁵³ lā' huan xalanī'n a'ntza' tū' tamānūcu'tulh na ixchicca'n como ixtasu'yu ixa'mā' nac Jerusalén. ⁵⁴ Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n Jacobo lā' Juan talaktzī'lh huā'mā', tahuanih:

—Māpa'ksīni', ¿chā lacasqui'na' na'icmāyujūyāuj macscut de nac a'kapūn para que nataspūtō' xla'ca'n hua'chi tlahua'lh huan a'cta'sana' Elías?

⁵⁵ Lā' tuncan Jesús cālaktalakspi'tli lā' cālacaquilhñīlh. Hualh:

—Hui'xina'n tū' ca'tzī'yā'tit que tū' tzey a'nchī pāstacna'nā'tit. ⁵⁶ Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' quit tū' icimīlh para na'iccāmāspūtō' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhuī't. Icmīlh para na'iccāmāputaxtū.

Lā' tuncan ta'a'lh nac ā'latin cā'lacchicni'.

A'ntī tastālani'cu'tulh Jesús

Mt. 8.19-22

⁵⁷ A'xni'ca' ixta'a'mā'na nac tej, kalhatin chi'xcu' huanilh Jesús:

—Quit na'icstālani'yāni' chu xalhā napina'.

⁵⁸ Lā' Jesús kalhtīl:

—Huan tanqui'hui' taka'lhī ixlhu'cu'ca'n lā' huan spūnnu' taka'lhī ixmāsekca'n. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' quit tū' icka'lhī a'nlhā na'iclhata.

⁵⁹ Lā' Jesús huanilh ā'kalhatin:

—Caquistālani'.

Lā' xla' kalhtīl:

—Māpa'ksīni', caquimakxtekti na'ictahu'la na quinchic hasta que nanī quintāta'.

⁶⁰ Lā' Jesús kalhtīl:

—Xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka't' tē natamā'cnū mintāta'. Hui'x capit lā' cacāmāsu'ni' huan tachi'xcu'it a'nchī nātalipūtaxtu.

⁶¹ Lā' tuncan huanilh ā'kalhatin:

—Māpa'ksīni', icstālani'cu'tunāni', pero pū'la ica'ncu'tun na quinchic para na'icuan ica'nā ā'tzā'.

⁶² Lā' Jesús huanilh:

—A'ntī natzucu lalkhkāna'n lā' tuncan natalakspi'ta ixkēn, tūla xa'nca lalkhkāna'n. Nā chuntza' tū' minī'ni' palh hui'x natā'scuja Dios como taspī'tcu'tuna' na minchic.

10

Jesús cāmācā'lh huan tu'tumpu'xamacāuj chi'xcu'hu'n

¹ A'calistān huan Māpa'ksīni' cālacsacli tu'tumpu'xamacāuj chi'xcu'hu'n xtunc huampala lā' cāmācā'lh kalhatu'yūn. Ixtapū'lani' nac cā'lacchicni' lā' chuxalhā ixa'mā'. ² Lā' Jesús cāhuanilh:

—Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyani'. Lhūhua' a'nan a'ntīn tūna'j takalhlaka't' pero tū' a'nan lhūhua' a'ntī natamāsu'ni' xlaca'n. U'tza' hua'chi a'xni'ca' lej la cuxi' lā' tintī' tasācua'. Lā' Dios hua'chi ixtēcu' huan cuxi'. U'tza' nalikalhasqui'niyā'tit Dios que cacāmācamilh chi'xcu'hu'n para natamāsu'ni' a'ntīn tūna'j takalhlaka'ī. ³ Capitit. Cuenta ca'tlahua'tit. Iccāmācā'nāni' hua'chi xalakska'tā'n borregos na ixlachpu'nanca'n misini'n. ⁴ Tū' tūlipinā'tit nīn morral, nīn pūtūmīn, nīn huarache. Lā' tū' titakoxiyā'tit nac tej a'xni'ca' natā'chihu'na'nā'tit a'ntī pāt'le'kemā'.

⁵ 'Lā' a'xni'ca' natanūyā'tit nac lakatin chic a'nlhā natachokoyā'tit, pū'la nacāhuaniyā'tit: “Dios cacāsicua'lanālini' a'ntī hui'lā'na'ntit nac huā'mā' chic”. ⁶ Lā' palh a'nan a'ntīn takalhlaka't', Dios nascicua'lanāli; lā' palh tintī' a'ntīn takalhlaka't', Dios tū' caticāsicua'lanālihl. ⁷ Natachokoyā'tit nac lakatin chic lā' chu a'ntū nacātalakahui'liyāni', nahua'yā'tit lā' nako'tnu'nā'tit como a'ntī scuja ka'lhī nahuā'yan. Tū' tilactā'kchokoyā'tit pūtunu' cā'lacchicni'.

⁸ 'A'xni'ca' nachipinā'tit nac lakatin cā'lacchicni' a'nlhā nacātamānūyāni' nac chic, chu a'ntū nacātalakahui'lini'yāni nahua'yā'tit. ⁹ Nacāmātzeyiyā'tit a'ntī ta't'za'ca'n a'ntza' lā' nacāhuani'yā'tit tachi'xcu'hu't: “Laktzī'mpā'na'ntit ixlīmāpa'ksīn Dios”. ¹⁰ Lā' palh nachipinā'tit nac lakatin cā'lacchicni' lā' tū' lacasqui'ncan natachokoyā'tit, napimpalayā'tit nac tej lā' nacāhuani'yā'tit: ¹¹ “Lā' huan pokxni' xala' ā'tzā' a'ntū quincātantūpasani'ta'ni' na'ictincxyuyuyāuj lā' ū'tza' huanicu'tun que hui'xina'n laclīpinā'tit. Lā' caca'tzī'tit huā'mā', que hui'xina'n laktzī'nī'ta'ntitza' a'nchī Dios māpa'ksīni'n”.

¹² 'Iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' Dios nalaccāxtlahuakō', más nacāmāpātīnī xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' que xalanī' nac Sodoma.

A'ntīn tū' ta'a'kahuāna'n

Mt. 11.20-24

¹³ Lā' Jesús cāhuanipā:

—jXāntila'yā'tit hui'xina'n xalanī'n nac Corazīn! Lā' jxāntila'yā'tit xalanī'n nac Betsaida! Nalakatputza'yā'tit porque tū' kalhlaka't'it. Lej tlahuacani't lē'cnīn na milaclhpu'nanca'n. Lā' palh ixcātlahuacancha' cahuā huā' tamā'na lē'cnīn nac huan cā'lacchicni' Tiro lā' nac Sidón, makāntza' ixtaxtāpalīl ixtapāstacna'ca'n. Lā' xlaca'n ixtalhakā'lh tzi'tze'ke ixlū'xu'ca'n lā' ixcā'cpūmacaca lhca'ca'n lā' chuntza' ixtatasu'yulh que lej ixtalakaputza ixtalacclē'ca'n.

¹⁴ 'A'xni'ca' Dios nalaccāxtlahuakō', hui'xina'n ā'chulā' nacātamāpātīnīyāni' que xalanī'n nac Tiro lā' nac Sidón. ¹⁵ Lā' hui'xina'n xalanī'n nac Capernaum, cchā puhua'nā'tit palh napinā'tit nac a'kapūn como lej tzey hui'xina'n? Napinā'tit hasta nac pūpātīn.

¹⁶ Lā' Jesús cāhuanilh I'sca'txtunu'nī'n:

—A'ntü cākaxmatni'yāni' hui'xina'n, xla' naquinkaxmata. Lā' a'ntü nacälakmaka'nāni' hui'xina'n, chuntza' naquilakmaka'n nā quit. Lā' a'ntü naquilakmaka'n quit chuntza' nalakmaka'n Dios como ū'tza' a'ntü quimacamilh.

Tataspi'tli huan tu'tumpu'xamacāuj chi'xcuhu'i'n

¹⁷ Huan tu'tumpu'xamacāuj tataspi'tli con tapāxuhuān. Lā' tahananilh:

—Māpa'ksini', hasta huan tlajana'nī'n quincāta'a'cnīni'ni'n ixpālacata milimāpa'ksin.

¹⁸ Lā' Jesús cāhuanilh:

—U'huē. Quit iclaktzi'lh a'xni'ca' tlajaca Satanás. Tasu'yulh hua'chi lakatin makli'pni'.

¹⁹ Iccāmaktaka'lhāni' para que mintā'ca'tzaca'n tūlah caticātlajani'. Lā' iccāmaxqui'nī'ta'ni'tza' limāpa'ksin para que natlajakō'yā'tit ixlīmāpa'ksin Satanás. ²⁰ Tū' calipāxuhua'tit xmān porque huan tlajana'nī'n ta'a'cnīni'ni'yāni'. Calipāxuhua'tit como hui'xina'n kalhlaka'tit lā' Dios cālkapasāni' hua'chi ixcamana'.

Jesús lej pāxuhualh

Mt. 11.25-27; 13.16-17

²¹ Lā' tuncan Jesús ka'lhīlh tapāxuhuān por huan Espiritu Santo lā' Jesús kalhtō'ka'lh:

—Quintāta', hui'x māpa'ksini'na' nac a'kapūn lā' nac ti'ya't. Icmāxqui'yāni' pāxatca'tzi como cāmāsu'ni'nī'ta' huan a'ntin tasca'tcu'tun ū'tza' a'ntü ixcāmātē'kni'nī'ta' huan a'ntü lej lakskalalhnā'. U'tza' tla'hua' chu a'nchī mintapuhuān.

²² Lā' nā Jesús hualh:

—Quintāta' quimacamaxqui'kō'lh ixlihuāk a'ntü a'nan. Tinti' ca'tzi a'nchī huanī't ixO'kxa' Dios, xmān Dios xaTāta'. Lā' tinti' ca'tzi a'nchī huanī't quinTāta' Dios, xmān quit a'ntü ixO'kxa'. Nā nataca'tzi xlaca'n a'ntü na'iccāmālacsu'yu.

²³ Lā' tuncan talakspi'tli lā' cāhuanilh i'sca'txtunu'ni'n xmān xlaca'n:

—Lipāxūj huan a'ntin talaktzi'n a'ntü hui'xina'n laktzi'nā'tit. ²⁴ Iccāhuaniyāni' que lhūhua' a'cta'sana'nī'n lā' reyes ixtalaktzi'ncu'tun huā'mā' a'ntü hui'xina'n laktzi'nā'tit, lā' tū' talak-tzi'lh. Lā' ixtakaxmatcu'tun a'ntü kaxpatā'tit, lā' tū' takaxmatli.

Huan tzeyā chi'xcu' xala' nac Samaria

²⁵ Lā' tuncan kalhatin xamākalhtō'kē'ni' ley tāyalh lā' tā'chihuina'lh Jesús para nalilaktzi'n. Lā' kalhasqui'nīlh:

—Mākalhtō'kē'ni', ¿tuchū na'ictlahua para que na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu?

²⁶ Lā' Jesús kalhtīlh:

—¿Tuchū tatzō'kni' na ixley Moisés? ¿Chichū lakapūtle'ke'ya'?

²⁷ Huan xamākalhtō'kē'ni' ley kalhtīni'lh:

—“Capāxqui' huan Māpa'ksini' a'ntü minDios con ixlihuāk mi'a'clhcunuc lā' con ixlihuāk milica'tzīn lā' con ixlihuāk miferza lā' con ixlihuāk mintapāstacna'. Lā' cacāpāxqui' ā'makapitzīn hua'chi pāxqui'ca'na' mē'cstu”.

²⁸ Lā' tuncan Jesús huanilh:

—Xa'nca kalhtīni'nī'ta'. Palh chuntza' natlahua'ya', naka'lhīya' minquilhtamacuj para pō'ktu.

²⁹ Lā' huan xamākalhtō'kē'ni' ley māpūtaxtūcu'tulh ixlikalhasqui'nīn lā' huanilh Jesús:

—¿Tichū ā'makapitzīn a'ntü xa'iccāpāxqui'lh?

³⁰ Lā' tuncan Jesús kalhtīlh:

—Ixui' kalhatin chi'xcu'; ixtaxtunī't de nac Jerusalén lā' ixa'mā' nac Jericó. Lā' huan ka'lhāna'nī'n tachi'palh lā' tamakka'lhankō'lh hasta ixlu'xu' a'ntü ixlhakā'nī't. Tatucslī lā' ta'alh. Tamakxteklī xa'a'ctzincsnī'. ³¹ Chuntza' pātle'kelh que ixa'mā' nac huā'mā' tej kalhatin sacerdote. Lā' a'xni'ca' laktzi'lh huan chi'xcu', xmān xti'li'maka'lh. ³² Nā tētaxtulh kalhatin ixmaktaka'lhna' xaka'tla' litokpān. Lā' a'xni'ca' laktzi'lh huan chi'xcu', nā xti'li'maka'lh.

³³ Lā' a'xni'ca' mīlh kalhatin xala' nac Samaria, xla' laktzi'lh lā' lakalhu'malh. ³⁴ Lā' tuncan tapajtzūlh huan chi'xcu' lā' licu'chū'lh aceite lā' licu'chu'ni' a'nlhā ixmātakāhu'canī't. Lā' hui'lini'lh vendaje. Lā' tuncan kēhui'līlh ixburro lā' pūlē'lh nac mesón lā' a'ntza' maktaka'lhli. ³⁵ Lā' ixlikalaki tuncuilh a'xni'ca' huan samaritano ixa'mā'tza', maxqui'lh tumīn huan ixtēcu' mesón lā' huanilh: “Camaktaka'lhti huā' i'tza'ca'. Lā' palh tū' a'cchā'n huā' tumīn, na'icmaxqui'yāni' ixlaktapalh a'xni'ca' na'icchimpala”.

³⁶ Lā' Jesús huanilh huan xamākalhtō'kē'ni' ley:

—Chuhua'j caquihua'ni', ¿tichū de huā' tamā'na kalhatu'tun puhua'na' māsuyulh a'nchī pāxqui'lh huan takāhu'i'n?

³⁷ Lā' huan xamākalhtō'kē'ni' ley hualh:

—A'ntü lakalhu'malh.

Lā' Jesús huanilh:

—Capit lá' catlahua' chu a'cxtim.

Jesús a'lh na ixchic Marta lá' María

³⁸ Jesús tēlh ixtej lá' chā'lh nac lakatin cā'lacchicni'. Lā' a'ntza' kalhatin puscāt, a'nti ixuanican Marta, mánūlh na ixchic. ³⁹ Marta ixka'lhī ixtā'tin a'nti ixuanican María. Lā' xla' tahu'lh na ixtojon Jesús para nakaxmatni' a'ntū xla' ixmāsu'yumā'. ⁴⁰ Lā' Marta tamachuyilh como lej ixka'lhī ixlitlōt lá' laktapajtzūlh Jesús lá' huanilh:

—Māpa'ksīni', ¿tū' litamakchu'yi' nīn tuntū' que quintā'tin quimāchokoni'kō' litlōt? Cahua'ni' que caquimaktāyalh.

⁴¹ Lā' Jesús kalhtīlh:

—Marta, hui'x māmachuyi'ya' lá' lej lē'capina' militlōt lá' ā'catūhuā. ⁴² Pero a'nān a'ntū más tasquī'nī. María lacsacnī't a'ntū más tzey lá' tinti' catimakhīlh.

11

Jesús quincamāsu'ni'yāni' a'nchī nakalhtō'ka'yāuj

Mt. 6.9-15; 7.7-11

¹ Maktin huā Jesús ixkalhtō'ka'mā' nac lakatin lugar. Lā' a'xni'ca' kalhtō'ka'kō'lh, kalhatin i'sca'txtunu' huanilh:

—Māpa'ksīni', caquilāmāscā'tiuj a'nchī kalhtō'ka'can hua'chi cāmāscā'tilh i'sca'txtunu'ni'n Juan huan Mā'kpaxīni'.

² Lā' Jesús cāhuanilh:

—A'xni'ca' kalhtō'ka'yā'tit, chuntza' nahua'nā'tit:

QuinTāta'ca'n a'nti hui'lachi nac a'kapūn, ca'a'cnīni'ni'ca'.

Camilh a'xni'ca' natzucuya' nacāmāpa'ksī'kō'ya' huan tachi'xcu'huīt.

Catlahuaca mintapuhūān huā'tzā' nac ti'ya't chu a'cxtim hua'chi nac a'kapūn.

³ Caquilāmaxquī'uj quilihua'tca'n a'ntū na'icua'yāuj lakaliyān.

⁴ Lā' caquilāmāspūtūnu'ni'uj quintalac'lē'i'ca'n como nā quina'n iccāmāspūtūnu'ni'yāuj a'nti quincātalac'lē'ni'yāni'.

Tū' camaxtekti naquincāpātē'keni'yāni' a'ntū naquincāmātlahu'yāni' talac'lē'i'.

⁵ Nā Jesús cāhuanilh:

—Calihui'lūuj que kalhatin de hui'xina'n ka'lhīyā'tit kalhatin mi'amigoca'n. Lā' i'tāt tzi'sa napina' na ixchic lá' nahuani'ya': "Amigo, caquimāpāhua'xtuni' mactu'tun pāntzi ⁶ porque chuna'j quikalchilh kalhatin qui'amigo na quinchic lá' tū' icka'lhī a'ntū na'icmāhuī". ⁷ Lā' calihui'lūuj que xla' desde ixchakān chic nakalhtīyāni': "Tū' caquimāmakchuyi'. Lacchōyātza' huan mākalhcha lá' quilihūākca'n iclhtatamā' naujtza'. Lā' tūla ictāquī' para na'icmaxquī'yāni' nīn tuntū'", nahuani'yāni' mi'amigo.

⁸ Iccāhuaniyāni' que a'yuj mi'amigo tū' catāquī'cu'tulh para namaxquī'yāni' catūhuā a'yuj li'amigo hui'xina'n, pero natlahua para que tū' namājiclu'hu'ya' ā'chulā' lá' namaxquī'yāni' ixlīhuāk a'ntū maclacasquī'na'.

⁹ 'Chuntza' iccāhuaniyāni': Casqui'ni'tit Dios lá' xla' nacāmāxquī'yāni'. Lā' caputzatit a'ntū Dios cāmāxquī'cu'tunāni' lá' nakaksā'tit. Lā' calimacasā'nāntit huan mākalhcha lá' nacātāmālaquī'ni'yāni'. ¹⁰ Chuntza' a'nti nasquī'n, xla' namaklhtīni'n; lá' a'nti naputza, xla' nakaksa; lá' a'nti nalimacasā'nan huan mākalhcha, namālaquī'ni'can.

¹¹ 'Ixlīca'tzan kalhatin de hui'xina'n a'nti xatāta', ¿chu namaxquī'ya' chihuix mincaman a'xni'ca' squi'ni'yāni' pāntzi? Lā' ¿chu namaxquī'ya' lakatin lūhua' palh squi'ni'yāni' squi'ti'? ¹² Lā' ¿chu namaxquī'ya' lakatin cūlūtl palh squi'ni'yāni' ka'lhūā't? ¹³ Hui'xina'n a'yuj tū' lacuan pero ca'tziyā'tit que tze namaxquī'yā'tit lē'ksajna' xatzey mincamana'ca'n. Lā' ā'chulā' minTāta'ca'n a'nti hui'lacha' nac a'kapūn nacāmāxquī' Espīritu Santo a'nti tasquī'ni'.

Ixtahuan que Jesús ixka'lhī ixlīmāpa'ksīn huan ko'ti'ti'

Mt. 12.22-30; Mr. 3.19-27

¹⁴ Jesús ixmāxtuni'mā' de huan chi'xcu' huan tlajana'. U'tza' ixmakakō'ko'ni't. Lā' a'xni'ca' taxtulh huan tlajana', tzētza' ixchihuīna'n huan kō'ko'. Lā' huan tachi'xcu'huīt talē'cnīlh huā'mā' ¹⁵ pero makapitzin tahualh:

—Huā'mā' chi'xcu' cālīmāxtu huan tlajana'ni'n ixlīmāpa'ksīn Beelzebú a'nti xapuxcu' huan tlajana'ni'n.

¹⁶ Lā' a'makapitzin ixtalilaktzi'ncu'tun Jesús lá' ixtasquī'ni' lakatin lē'cnīn xala' nac a'kapūn.

¹⁷ Lā' xla' ixca'tzi' a'ntū xlaca'n ixtapuhuan lá' cāhuanilh:

—Palh huan pūchihuīna'ni'n tatapitzi lá' talāsta'la, tūla tamāpa'ksīni'n makān. Natālāmāspūtūkō'. Lā' palh tatapitzi lá' natalātucsa litā'timīn nā natalāmāspūtūkō'. ¹⁸ Chuntza' palh tatapitzi xlaca'n a'ntūn tatapa'ksī con Satanās lá' litā'ca'tza tala, ¿chī nalīka'lhī ixlīmāpa'ksīn Satanās? Iccāhuaniyāni' huā'mā' como hui'xina'n quilhuaniyāuj que quit

iclimāxtulh huan tlajana' por ixlimāpa'ksin Beelzebú. ¹⁹ Palh quit iccālimāxtu huan tlajana'nin ixlimāpa'ksin Beelzebú, ¿tichū ixlimāpa'ksin takalhi xlacan a'nin tatapa'ksi con hui'xina'n lā' talimāxtu tlajana'? Chuntza' māni' xlacan talimāsu'yu que tū' stu'ncua' a'ntū quilalē'ksa'nāuj. ²⁰ Quit iccālimāxtu tlajana'nin por ixlimāpa'ksin Dios. Lā' huā'mā' ū'tza' huanicu'tun que Dios cāmāsu'ni'yāni' a'nchī tzuculhtza' māpa'ksini' huā'tzā' nac cā'ti'ya'tna'.

²¹ 'A'xni'ca' maktakalhmā' ixchic kalhatin chi'xcu' a'ntū tli'huí'qui lā' a'ntū ka'lhī licā'n a'ntū nalimaktāyacan, tuntū' catipātle'keni'lh catūhuā' a'ntū ixla'. ²² Pero palh namin ā'kalhatin más xatli'huí'qui, ū'tza' natlaja lā' namaklhtī ixlicā'n a'ntū lipāhuan lā' namālapitzi a'ntū namaklhtī.

²³ 'A'nfin tū' tapa'ksicu'tun con quit, ū'tza' quintā'ca'tza. Lā' a'nfin tū' quintā'scuja, ū'tza' lactlahuana'n.

Taspi'tchoko huan tlajana'

Mt. 12.43-45

²⁴ Lā' Jesús cāhuanipā:

—'A'xni'ca' lakatin tlajana' nataxtu de huan chi'xcu', nalatā'kchoko a'nlhā cā'scōhua lā' naputza a'nlhā najaxa. Lā' a'xni'ca' tū' kaksa a'nlhā najaxa, napuhuan: "Na'ictaspi'tchoko a'nlhā ictaxtulh".

²⁵ 'Lā' a'xni'ca' nataspi'ta, nakaksa huan chi'xcu' hua'chi lakatin chic a'ntū scayan-cyā lā' xa'nca pa'lhnanani't. ²⁶ Lā' tuncan na'a'n nacātē ā'kalhaton tlajana'nin más xaca'tzanca'tzini'n. Lā' ixlihuākca'n natatanū natalatahui'la na ixchakan huan chi'xcu'. Lā' chuntza' ā'chulā' na'a'nini' huan chi'xcu' que a'xni'ca' ixka'lhī xmān kalhatin tlajana'.

Xastu'ncua' tapāxuhuān

²⁷ Lā' a'xni'ca' Jesús ixcāhuanimā' huā'mā', kalhatin puscāt na ixlachpu'nanca'n tachi'xcu'huí't ta'salh lā' hualh:

—¡Lipāxūj huan puscāt a'ntū mālacatuncuīni'ta'ni' lā' a'ntū mātzi'qui'ni'!

²⁸ Lā' Jesús hualh:

—¡A'chulā' natalipāxuhua a'nfin takaxmata lā' ta'a'cnini'ni' a'ntū huan Dios lā' ta'a'kahuāna'ni'!

Huan tachi'xcu'huí't tasqui'nli lakatin lē'cnin

Mt. 12.38-42; Mr. 8.12

²⁹ Huan tachi'xcu'huí't ā'chulā' talaktakēstokli Jesús lā' xla' tzuculh chíhuina'n lā' hualh:

—Hui'xina'n huā'tzā' tū' tzey. Ū'tza' lisqui'nā'tit lakatin lē'cnin. Lā' xmān nacātāmāsu'ni'yāni' lē'cnin hua'chi a'ntū pātle'keni'lh Jonás. ³⁰ Lā' a'ntū pātle'keni'lh Jonás cāmāsu'ni'lh ixlimāpa'ksin Dios xalanī'n nac Níve. Lā' nā chuntza' a'ntū napātle'keni' huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n nacāmāsu'ni'yāni' ixlimāpa'ksin Dios. ³¹ Namin huan chi'chini' a'xni'ca' nacālaccāxtlahuakō'can ixlihuākca'n tachi'xcu'huí't xala' nac huā'mā' quilhtamacuj. Lā' a'xni'ca'tza' huan reina a'ntū ixmāpa'ksini'n nac Saba natāya lā' nacālē'ksa'nini'nāni'. Nacālē'ksa'nini'nāni' xla' porque xla' kaxmatli a'ntū hualh Salomón. Makat ixuani't ixchic huan reina lā' milh kaxmata Salomón. Lā' quit ā'chulā' ictasqui'nī que Salomón lā' tū' quinkaxpa'tcu'tunā'tit.

³² 'Lā' nā a'xni'ca' nalaccāxtlahuakō'can, xlacan a'ntū ixtahui'lāna' huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Níveve natatāya lā' nacātalē'ksa'nini'nāni' hui'xina'n a'ntū hui'lāna'tit chuhua'j. Nacātalē'ksa'nini'nāni' como xlacan taxtāpalilh ixtapāstacna'ca'n a'xni'ca' milh Jonás lā' li'a'cta'sana'lh ixtachihuin Dios. Lā' hui'xina'n tū' xtpāli'tit mintapāstacnaca'n a'xni'ca' quit ica'cta'sana'lh. Lā' quit ā'chulā' ictasqui'nī que Jonás.

Huan pūmaksko

Mt. 5.15; 6.22-23

³³ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tintī' māquilhtī ixpūmaksko lā' namātze'ka o nahui'li ixtampin cajón. Namā'ca' cā'lakuān para que chuntza' a'ntū natatanū tzē natalaktzi'n. ³⁴ Palh tū' tampi'lhini'nā'tit lā' palh laktzi'nā'tit a'ntūn tamaclacasqui'n ā'makapitzin, ū'tza' hua'chilh tzey milakastapunca'n lā' hua'chilh huāk xkakana' na mimacni'ca'n. Lā' palh xmān laktzi'nā'tit a'ntū maclacasqui'nā'tit hui'xina'n mē'stucua'n, lej lactampi'lhni' lanī'ta'ntit. Lā' ū'tza' hua'chilh tū' tzey milakastapunca'n lā' hua'chilh huāk cā'pucsua' na mimacni'ca'n. ³⁵ Cuenta catlahua' que tū' natzucuya' pāstaca' a'ntūn tū' tzey, porque chuntza' tūlalh catilahua' a'ntūn tzey. ³⁶ Palh hui'x pāstaca' a'ntūn tzey lā' palh tlaha'ya' a'ntūn tzey, ū'tza' nala hua'chi lakatin pūmaksko a'ntū xa'nca maksko mintej.

Jesús cālacaquilhni'lh huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley

Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 20.45-47

³⁷ A'xni'ca' Jesús chihuina'nkō'lh, kalhatin fariseo huanilh que catā'a'lh tā'huā'yan na ixchic. Lā' Jesús tanūlh lā' tahuil'lh huā'yan. ³⁸ Lā' huan fariseo lē'cnīlh como Jesús tū' makacha'ka'lh hua'chi xlaca'n ixtalīmanīnī't para natahuā'yan. ³⁹ Lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:

—Hui'xina'n fariseosnu' hua'chi a'ntī namakche'kē' vaso lā' pulātu lā' tū' catipūche'kē'lh. Nā chuntza' hui'xina'n. Tasu'yu'yā'tit que tzeyā chí'xcuhuī'n hui'xina'n pero tū' tzey mintapāstacna'ca'n porque tampī'lhīni'nā'tit lā' tlaha'cu'tunā'tit a'ntūn tū' tzey. ⁴⁰ ¡Tū' māchekxīcu'tunā'tit hui'xina'n! ¿Chu tū' ca'tziyā'tit que Dios cātlahuani' hui'xina'n para que na'a'cnīni'ni'yā'tit Dios? Lā' a'xni'ca' tū' tzey mintapāstacna'ca'n, tūlah cati'a'cnīni'ni'tit. ⁴¹ Palh stu'n'cu'a' a'cnīni'ni'cu'tunā'tit Dios, maclacasqui'n xatzey mintapāstacna'ca'n. Palh tzey mintapāstacna'ca'n, ixlīhuākca'n natalaktzī'n palh tzey hui'xina'n.

⁴² ¡Hui'xina'n fariseosnu' nalakaputzayā'tit! Hui'xina'n mās'tā'yā'tit para Dios macsti'na'j huan lihua'tna' hua'chi a'lhmuhuēn lā' a'jonjolin lā' ā'tāpātin. Lā' chuntza' tasqui'nī. Pero tū'tza' tasu'yu palh pāxqui'yā'tit Dios lā' palh natlahua'yā'tit a'ntū lacuan. Lā' tasqui'nī namās'tā'yā'tit huan lacmacastin lihua't. Lā' nā maclacasqui'n natlahua'yā'tit a'ntū xatzey lā' napāxqui'yā'tit Dios.

⁴³ ¡Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu'! Lacasqui'nā'tit mimpūtahuī'lhca'n a'ntū más xalactzey nac litokpān. Lā' lacasqui'nā'tit cacāta'a'cnīni'ni'ni' a'xni'ca' pimpā'na'ntit nac tej.

⁴⁴ ¡Nalakaputzayā'tit hui'xina'n mākalhtō'kē'ni'nī'n de huan ley lā' fariseosnu' a'ntī a'kxokonu'ni'n! Hui'xina'n hua'chi taponkni' a'ntūn tū' tatasu'yu. Tachi'xcuhuī't tachi'nta lā' tū' taca'tzī. Chuntza' talaclē'n chu a'nchī tatzō'kni' na ixley Moisés. Nā chuntza' hui'xina'n cāmāclāpīniyā'tit ā'makapitzīn ixpālacata a'ntū cāmāsu'ni'yā'tit. Lā' xlaca'n tū' taca'tzī palh talaclē'n —hualh Jesús.

⁴⁵ Tuncan kalhtīlh kalhatin xamākalhtō'kē'ni' ley lā' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', a'xni'ca' hua'na' huā'mā' quilālacaquilhniyāyuj.

⁴⁶ Lā' Jesús hualh:

—¡Nalakaputzayā'tit nā hui'xina'n huan mākalhtō'kē'ni'nī'n ley! Lej lhūhua' talanān mātlahuīni'nā'tit lā' tūlatza' tlōkentaxtūkō'can. U'tza' hua'chilh ixcāxtlahua'tit huan tacu'ca' a'ntū lej tzinca. Nīn tintī' tze natāyani' lā' hui'xina'n tū' lacāxtlahuacu'tunā'tit para que tze nacu'ca'can.

⁴⁷ ¡Nalakaputzayā'tit hui'xina'n! Tū' tzey a'nchī tlaha'yā'tit. Xmān cā'a'cnīni'ni'cu'tunā'tit huan xānīnī'ntza' a'cta'sana'ni'n. Minapapana'ca'n tamaknīlh huan a'cta'sana'ni'n. ⁴⁸ Lā' hui'xina'n tlaha'yā'tit ixa'cchicca'n huan a'cta'sana'ni'n a'ntū cāmaknīca. U'tza' lītasu'yu que chu lakatin hui'lāna'ntit con minapapana'ca'n, lā' puhua'nā'tit que tzey a'nchī tatlahuacu'.

⁴⁹ U'tza' lichihuina'lh Dios como lej ka'lhī tapāstacna'; hualh: “Na'iccāmacamini' a'cta'sana'ni'n. Lā' nacāmaknīcan ā'makapitzīn lā' nacāmāpātīnīcan ā'makapitzīn huampala”.

⁵⁰ Chuntza' huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tahuī'lāna' chuhua'j, ū'tunu'n natalē'n cuenta ixpālacata ixlīhuākca'n a'cta'sana'ni'n a'ntū cāmaknīcanī't desde a'xni'ca' lalh quilhtamacuj.

⁵¹ Natzucucan nacākalhasqui'nīcan con Abel lā' ā'xmān nalī'a'ksputcan huan Zacarías a'ntū maknīca na ixpu'nan huan litokpān lā' na ixlacapūn huan pūmacamās'tā'n. U'tza' iccāhuanīyāni' que Dios nacākalhasqui'niyāni' hui'xina'n ā'tzā' ixpālacata huan a'cta'sana'ni'n a'ntū cāmaknīcanī't.

⁵² ¡Nalakaputzayā'tit hui'xina'n, mākalhtō'kē'ni'nī'n ley! Ixtachihuīn Dios hua'chilh tanūma' nac lakatin chic. Hui'xina'n ka'lhīyā'tit xallave huan chic, pero tū' tanūyā'tit. Lā' tū' cāmakxtekā'tit natatanū ā'makapitzīn.

⁵³ A'xni'ca' Jesús cāhuanilh huanmā', huan mākalhtō'kē'ni'nī'n ley lā' fariseosnu' ta'a'kchā'ni'lh Jesús. Lā' lej tatzuculh takalhasqui'nī lhūhua' catūhuā.

⁵⁴ Ixtamaktaka'lh mā'na a ver palh tze ixtamakkakslī a'ntū ixtalīlē'ksa'nīni'lh.

12

A'ntī tlaha lakatu' ixlacan

¹ Līhuan ixtatakēstokmā'na lej lhūhua' tachi'xcuhuī't hasta ixtalālacchi'ntatza'. Lā' Jesús tzuculh cāhuani pū'la ī'sca'txtunu'ni'n:

—Cuenta natlahuayā'tit huan fariseosnu' como xlaca'n tatlahua lakatu' ixlacanca'n. Lā' tū' titlahuayā'tit hua'chi xlaca'n. ² Ixlīhuāk a'ntū tatzē'knī't, ū'tza' nalaktzī'ncan. Lā' a'ntū lakatzē'k'cus, naca'tzīkō'can. ³ Lā' chuntza' a'ntū hui'xina'n huanini'ta'ntit xmān kalhatin, ū'tza' nakaxmatcan chuxalhā. Lā' a'ntū tze'k huanī'ta'ntit ixchakān chic, ū'tza' palha' nahuancan kēpūn.

A'ntī najicua'ni'can

Mt. 10.28-31

⁴ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Qui'amigos, iccāhuaniyāni' que tū' tijicua'ni'yā'tit a'ntūn tamaknīni'n lā' ā'calistān tūla tatlahua ā'chulā'. ⁵ Na'iccāhuaniyāni a'ntū najicua'ni'yā'tit: Cajicua'ni'tit Dios a'ntū tē nacāmāspūtūkō'yāni' lā' ā'calistān nacāmācā'nāni' nac pūpātīn. U'tza' calijicua'ni'tit Dios.

⁶ Tū' lej tapala huan tantzictzi. Stā'can tanquitzis por xmān lakatu' tumīn. Lā' Dios tū' cāpātzā'nkā nīn lakatin de xlaca'n. ⁷ Pues hasta miya'jca'n chā'tunu' de hui'xina'n cātāpūtīle'keni'ni' kanatunu'. Lā' ū'tza' tū' tilijicua'nā'tit; hui'xina'n ā'chulā' tapalayā'tit que huan tantzictzi.

A'ntū natahuan que tatapa'ksī con Jesús
Mt. 10.32-33; 12.32; 10.19-20

⁸ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Iccāhuaniyāni' que chuxatī a'ntū nahuan na ixlacapūnca'n tachi'xcuhui't: “Quit ic-tapa'ksī con Cristo”, lā' chuntza' nā quit na'icuan na ixlacapūnca'n ixāngeles Dios: “Xla' tapa'ksī con quit”. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālh mā'n. ⁹ Lā' chuxatī naquinkalhtatzē'ka na ixlacapūnca'n tachi'xcuhui't, nā quit na'ickalhtatzē'ka na ixlacapūnca'n ixāngeles Dios.

¹⁰ Lā' a'ntū tālichihuīna'n contra huan Chi'xcu' xala' Tālh mā'n, nacāmāspūtūnu'ni'can. Pero a'ntūn tahuan que tū' tzey a'ntū tlahua huan Espīritu Santo, xlaca'n tūla cat-icāmāspūtūnu'ni'ca.

¹¹ A'xni'ca' nacātālē'nāni' na ixlacapūnca'n huan māpa'ksīni'nīn lā' huan pūchihuīna'nīn a'nlhā tlahuacan justicia, tū' lej nacāpāta'layāni' a'nchī nakalhtūni'nā'tit. ¹² Huā'mā' ka'tlā'tus, a'xni'ca' nachihuīna'nā'tit, huan Espīritu Santo nacāmāsu'ni'yāni' a'nchī nakalhtūni'nā'tit —hualh Jesús.

Huan chi'xcu' rico

¹³ Kalhatin ixlaclhni' tachi'xcuhui't huanilh Jesús:

—Mākalhtō'kē'ni', cahua'ni' quintā'tin caquimāpitzini'lh quiherenciaca'n.

¹⁴ Lā' Jesús kalhtīl:

—¿Tichū quihui'līnī't quit hua'chi juez o mālacpitzini' ti'ya't?

¹⁵ Lā' nā hualh:

—Cuenta catlahua'tit. Lā' tū' titampi'lhīni'nā'tit porque huan lhūhua' tumīn lā' ā'catūhuā xala' nac huā'mā' quilhtamacuj tūlalh catīcāmāxquī'ni' minquilhtamacujca'n.

¹⁶ Lā' tuncan Jesús cālimālacastucli lā' cāhuanilh:

—Ixui' kalhatin chi'xcu'; lej rico ixuanī't. Lā' lej ixmakalana'n na i'xti'ya't. ¹⁷ Lā' xla' tuncan puhalh ixpātunca'tzi: “¿Tuchū na'ictlahua? Tū' icka'lhī lhā na'icmāquī' lhūhua' quincuxi'”. ¹⁸ Na'iccālaclahua xalacti'na'jna' quimpūcuxi' lā' na'ictlahua más xaka'tla' lā' a'ntza' na'icmāquī'kō' quincuxi' lā' ixlihuāk ā'makapitzīn a'ntū icmakalal. ¹⁹ Lā' a'xni'ca' na'icpuhuan quē'cstu: Chuhua'j icka'lhī lhūhua' catūhuā para lhūhua' cā'ta. Chuhua'j na'icjaxa lā' na'icua'yan lā' na'ickō'tnūn lā' na'icpāxuhua”. ²⁰ Lā' Dios huanilh: “Hui'x tū' xa'nca pāstacna'na. Chuhua'j huā'mā' tzi'sa nani'ya. Lā' a'ntū māquī'nī'ta, ¿tichū natachokoni'?” ²¹ Chuntza' napātīle'keni' kalhatin chi'xcu' a'ntū makēstoka lhūhua' catūhuā para ixa'cstu. Lā' ixlihuāk a'ntū ka'lhī, nīn tuntū' ixtapalh na ixlacapūn Dios.

Dios cāmaktaka'lha ixcamana'

Mt. 6.25-34

²² A'calistān Jesús cāhuanilh i'sca'txtunu'nīn:

—Iccāhuaniyāni'. Tū' ticāpāta'layāni' a'ntū nahua'yā'tit nīn a'ntū nalhakā'yā'tit. ²³ Como Dios cāmāxquī'yāni' minquilhtamacujca'n lā' mimācni'ca'n a'ntū napūscujā'tit, ā'chulā' nacāmāxquī'yāni' milīhua'tca'n lā' milu'xu'ca'n. ²⁴ Cuenta cacātlahua'tit huan cha'kni'. Xlaca'n nīn tuntū' tacha'n lā' nīn tamakalana'n. Lā' tū' taka'lhī ixpūcuxi'ca'n pero Dios cāmāhui'. A'chulā' tapalayā'tit hui'xina'n que huan tamā'na spūnnu'. ²⁵ Nīn tintī' de hui'xina'n tēz más makān nalatahui'la a'yuj cāpāta'layāni'. ²⁶ Palh chuntza' tūla natalahuayā'tit, ¿a'chī' lē'capinā'tit ā'tāpātīn catūhuā?

²⁷ Cuenta cacātlahua'tit huan xa'natna' a'nchī talīstaca. Tū' tascuja lā' tū' tātza'pa' ixlu'xu'ca'n. Lā' lej tēzhuanī't tīstaca a'yuj tuntū' tatlahua. Lā' iccāhuaniyāni' que huan rey Salomōn tūlalh cāmālacastucli ixlitzēhuanī't huan xa'nat. Lā' xla' lej rico ixuanī't. ²⁸ A'nan chī'tin nac cā'tacuxtu a'ntū tēzhuanī't pero lakalī tū'xama'n nacā'tīcan lā' nacālhcuycan. Lā' como Dios cāmaktaka'lha lā' cāmākastaca huan chī'tin a'ntū palaj nascōhuan, ā'chulā' nacāmaktaka'lhāni' hui'xina'n. Lā' ¿a'chī' tū' kalhlaka'tiyā'tit huā'mā'? ²⁹ Chuntza' tū' tilē'capinā'tit ixpālacata a'ntū nalihua'yā'tit nīn a'ntū naliko'tnūnā'tit. ³⁰ Huan tachi'xcuhui't xala' huā'mā' quilhtamacuj xmān ū'tza' taputzat'lā'huan. Lā' hui'xina'n ka'lhīyā'tit kalhatin minTāta'ca'n nac a'kapūn lā' xla' ca'tzi a'ntū maclacasquī'nā'tit. ³¹ Mejor pū'la caputzatit a'nchī nali'a'kahuāna'ni'yā'tit Dios xala' tālh mā'n lā' nā namaklhtūni'nā'tit ā'makapitzīn a'ntū maclacasquī'nā'tit.

Milríco nac a'kapūn

Mt. 6.19-21

³² Lā' Jesús cāhuanipā:

—Quilaksa'tā'n, tū' cajicua'ntit. Tū' lhūhua' hui'xina'n pero minTāta'ca'n nac a'kapūn lacasqui'n que natapa'ksiyā'tit con xla'. ³³ Castā'tit a'ntū ka'lhī'yā'tit lā' cacāmaxqui'tit a'ntin tamaacasqui'n. Chuntza' naka'lhī'yā'tit mimpūtumInca'n a'ntūn tū' maktin catimasli lā' miliricujlani'ca'n nac a'kapūn a'nlhā tū' maktin catisputli. Lā' a'ntza' tū' catitanūlh ka'lhāna' lā' nūn huan tzapūla' tūlal catihua'lh. ³⁴ A'nlhā hui' miliricujlani'ca'n, a'ntza' hui' mintapāstacna'ca'n.

Maclacasqui'n cāxni'j natahui'layā'tit

³⁵ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Cacāxtahui'la'tit con mimpūmaksoca'n xataquilhtani'tza'. ³⁶ Cala'tit hua'chi tasācua' a'ntin taka'lhīmā'na ixpathronca'n a'nti a'ni't a'nlhā tapūchahuamā'ca. Lā' a'xni'ca' nataspi'ta lā' nalimacasā'nan huan mākalhcha, lacasqui'n camālaqui'ni'ca lacapalh. ³⁷ Līpāxūj huan tasācua'ni'n talakahuahui'lāna' a'xni'ca' nachin ixpathronca'n. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que māni' ixpathronca'n namācāxkō' lā' nacāmāhui'can. ³⁸ A'yuj cachilh i'tāt tzi'sa o tuncuini', pero līpāxūj huan tasācua'ni'n palh talakahuahui'lāna' a'xni'ca' nachin ixpathronca'n.

³⁹ 'Caca'tzi'tit huā'mā' que palh ixtēcu' chic ixca'tzilh tuyā hora nachin huan ka'lhāna', ixlakahuantō'lah lā' tū' ixtimaktxtekli natanū huan ka'lhāna'. ⁴⁰ Nā hui'xina'n caskalaltō'la'tit como namin huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n a'xni'ca' tū' pāstacā'tit.

Huan xatzey tasācua' lā' huan tūn tū' xatzey tasācua'

Mt. 24.45-51

⁴¹ Lā' tuncan Pedro kalhasqui'nilh:

—¿Chā quilālīmālacastucui xmān para quina'n o para līhuāk?

⁴² Lā' Jesús hualh:

—¿Chī huani't huan xatzey tasācua' a'ntū xa'nca māchekxi? Xla' ū'tza' a'nti huan patrón nalīmāmacū' huan chic para nacāmāhui' ixtā'tasācua'ni'n a'xni'ca' maclacasqui'n. ⁴³ Līpāxūj huan tasācua' palh tlōkentaxtūmā' ixlītlōt a'xni'ca' nataspi'ta ixpathrón. ⁴⁴ Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Huan patrón nalīmāmacū' huā'mā' tasācua' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī. ⁴⁵ Lā' palh tū' tzey huā'mā' tasācua', xla' napuhuan que natakoxī huan ixpathrón. Lā' chuntza' natzucu cālactuca ā'makapitzin tasācua'ni'n lā' huan maksqui'tini'n lā' natzucu huā'yan lā' nako'ta lā' naka'chī. ⁴⁶ Lā' chu līmaktin nataspi'ta huan patrón. Lā' namin lakatin chī'chini' a'xni'ca' huan tū' tzeyā' tasācua' tū' ca'tzi' lā' tū' ka'lhīmā'. Lā' huan patrón lej palha' nacastigarli huan tasācua' lā' namāpātini' hua'chi natapātini'n xlaca'n a'ntū līhua tahuhan palh takahlaka'ti.

⁴⁷ 'Huan tasācua' a'nti ca'tzi' a'ntū lacasqui'n ixpathrón lā' tū' tlōkentaxtū lā' tū' a'cnīni'ni', xla' lej maklhūhua' natucscan. ⁴⁸ Lā' huan a'ntin tū' ca'tzi' a'ntū lacasqui'n ixpathrón lā' chuntza' natlahua a'ntū maclacasqui'n castigo, xla' tū' lhūhua' catihui'lini'ca. A'nti līmāmacū'can lhūhua', xla' tzē nasqui'ni'can lhūhua'. Lā' a'nti līmāmacū'can más lhūhua', xla' tzē nasqui'ni'can más lhūhua'.

Jesús cāmālapitzi huan tachi'xcuhui't

Mt. 10.34-36

⁴⁹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Por quimpālacata tū' chu lakatin natala. Makapitzin lej nata'a'kahuāna'ni' quintachi-huīn. Lā' ā'makapitzin lej natalakmaka'n quintachihuīn. Makapitzin stu'tu'lu' natahuan que stu'ncua' quintachihuīn lā' ā'makapitzin stu'tu'lu' natahuan que tū' stu'ncua'. Chuntza' calalh chuhua'j. ⁵⁰ A'nan a'ntū na'icpāti. ¿Chī na'iclitāyani' hasta a'xni'ca' na'icltōkentaxtū? ⁵¹ ¿Chu puhua'nā'tit icmilh para que chu lakatin natala tachi'xcuhui't? Iccāhuaniyāni' que tū'. Na'iccāmā'kapitziyāni'. ⁵² Lā' chuhua'j hasta kalhaquitzis xala' lakatin chic natalacpitzī. Kalhatu'tun natala contra kalhatu', lā' kalhatu' contra kalhatu'tun. ⁵³ Huan xatāta' nala contra ixcamān lā' huan o'kxa' contra ixtāta'. Lā' xatzī't nala contra ixtzu'ma'jāt lā' huan tzu'ma'jāt nala contra ixtzi't. Lā' huan puscāt nala contra ixpuscāt ixo'kxa' lā' huan puscāt nala contra ixtzi't i'xkōlu'.

Tū' ixmāchekxīcan huan lē'cnīn

Mt. 16.1-4; Mr. 8.11-13

⁵⁴ Nā Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhui't:

—A'xni'ca' hui'xina'n laktzi'nā'tit tā'kaqui'mā'cha' poklhnu' a'nlhā tā'cnū huan chī'chini', tuncan nahua'nā'tit namin xcān. Lā' chuntza' pātī'ke. ⁵⁵ Lā' a'xni'ca' minācha' huan ū'ni' xala' nac sur, huancan naxu'nu. Lā' chuntza' pātī'ke. ⁵⁶ ¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Tzē nahua'nā'tit palh namin xcān o tū' namin, xmān porque laktzi'nā'tit

huan a'kapūn. Lā' ζa'chī' tū' cuenta tlahua'yā'tit a'ntū pātle'kemā' nac huā'mā' quilhtamacuj a'xni'ca' laktzī'nā'tit huan lē'cnīn?

Calī'hui'li' natā'latahui'la'ya' xa'nca mintā'ca'tza

Mt. 5.25-26

⁵⁷ Lā' Jesús cāhuanipā:

—ζA'chī' tūla puhuanā'tit palh catūhuā tzey o tū' tzey? ⁵⁸ Palh catihuā mālacapū'yāni', calī'hui'li' natā'lacāxla'ya' lihan tūna'j pinā'tit nac pūchihuīn. Chuntza' tū' catilē'ni' na ixlacapūn juez. Lā' huan juez tū' catimacamāstā'ni' con huan policia lā' huan policia tū' catimānūni' nac pūlāchī'n. ⁵⁹ Palh chuntza' ixpātle'keni'ni', icuaniyāni' que tū' catitaxtu hasta que tū' namāpalakō'ya' ixlīhuāk.

13

Maclacasqui'n nextāpalī'yā'tit mintapāstacna'ca'n

¹ Lā' huā'mā' chī'chini' tamilh chī'xcuhuī'n. Lā' ixtahuanimā'na Jesús a'nchī Pilato cāmāmaknīnī'nī't makapitzīn chī'xcuhuī'n xalanī'n nac Galilea a'xni'ca' xla'ca'n ixtamaxquī'mā'na Dios huan lē'ksajna'. ² Lā' Jesús cāhuanilh:

—ζChu puhua'nā'tit que huan tamā'na chī'xcuhuī'n cāpātle'keni'nī't chuntza' porque más ixtalacelē'n que ā'makapitzīn xalanī'n nac Galilea? ³ Iccāhuaniyāni' que tū'. Lā' palh hui'xina'n tū' nextāpalī'yā'tit mintapāstacna'ca'n, nā milīhuākca'n nanikō'yā'tit. ⁴ Lā' huan kalhacāujtzeyan a'nūn tanilh a'xni'ca' huan torre de Siloé tapancli lā' cā'a'klhta'lalh, ζchu puhua'nā'tit que más ixtalacelē'n que ā'makapitzīn xalanī'n nac Jerusalén? ⁵ Iccāhuaniyāni' que tū'. Lā' palh hui'xina'n tū' nextāpalī'yā'tit mintapāstacna'ca'n, nā nanī'yā'tit.

Huan xaqui'hui' higo a'ntū tū' ixka'lhī ixtō'ca't

⁶ Lā' tuncan Jesús cāhui'linī'lh huā'mā' a'ntū litalacastuca lā' cāhuanilh:

—Kalhatin chī'xcu' ixcha'nī't a'katin xaqui'hui' higo na ixti'ya't. Lā' a'lh laktzī'n palh ixtō'ca'mā'. Lā' tū' makkakslī ixtō'ca't. ⁷ Lā' tuncan huanilh ixtasācua': "Lakatu'tun cā'tatza' icmakputza ixtō'ca't huā'mā' qui'hui' lā' nīn tuntū' icmakkaksa. Catanca' porque xmān yā. Chu tlakaj iccha'nī". ⁸ Lā' a'nti ixmaktaka'la huan ti'ya't kalhtīl: "Camakxtekti xmān huā'mā' cā'ta. Na'iclacxla'ja huan ti'ya't lā' na'icmaka'ni' abono. ⁹ Lāsā' chuhua'j natō'ca'. Lā' palh tū' tō'ca' a'xni'ca' natancā'ya'".

Jesús mātzeyīlh kalhatin puscāt a'clhchā'puncsua' huan chī'chini' a'ntū pūjaxcan

¹⁰ Lakatin chī'chini' a'ntū ixpūjaxcan, Jesús iccāmāsu'ni'mā' nac litokpān. ¹¹ Lā' ixuī' a'ntza' kalhatin puscāt a'nti ixī'tza'ca'n lakacāujtzeyan cā'ta. Ixchi'panī't lakatin tlajana' lā' ixmaka'tza'ca'n lā' ixtaquilhpūstucnī't lā' tūla ixtā'cstu'nca nīn macstī'na'j.

¹² Lā' Jesús, a'xni'ca' laktzī'lh huan puscāt, ta'sani'lh lā' huanilh:

—Puscāt, tzeyani'ta'tza'. Tū'tza' ka'lhī'ya' ta'jatat.

¹³ Lā' tuncan Jesús mā'ca'ni'lh ixmacan lā' chu tuncan huan puscāt tā'cstu'ncli lā' tzuculh mēcā'tani' Dios. ¹⁴ Como Jesús mātzeyīlh huanmā' chī'chini' a'ntū pūjaxcan, huan xapuxcu' de huan litokpān a'kchā'lh lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:

—A'nan xmān lakachāxan chī'chini' para nascujā'tit. Huan tamā'na chī'chini' cata'ntit tacu'chu'yā'tit lā' tū' a'xni'ca' jaxkō'can.

¹⁵ Lā' tuncan Jesús kalhtīl:

—ζTlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! ζChu tū' naxcutā'tit mihuācaxca'n o mimburroca'n huan chī'chini' a'ntū pūjaxcan lā' namāko'tūyā'tit? ¹⁶ Lā' huā'mā' puscāt, I'xū'yātā'nat Abraham, lā' hua'chilh līchī'hui'līlh huan Satanā hua'mā' ta'jatat. Lā' chuhua'j lakacāujtzeyan cā'tatza'. ζChu tū' Imakuan ixmaklhtca' ixta'jatat huā'mā' chī'chini' a'ntū pūjaxcan?

¹⁷ A'xni'ca' Jesús hualh huā'mā', cāmāmaxani'lh ixlīhuākca'n ixtā'ca'tzani'. Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't ixtalīpāxuhua huan lē'cnīn a'ntūn tlahualh Jesús.

Xati'ni' mostaza

Mt. 13.31-32; Mr. 4.30-32

¹⁸ Lā' tuncan Jesús hualh:

—ζChī huanī't ixlīmāpa'ksīn Dios? Lā' ζchī na'iclīmālacastuca a'nchī natalhūhua'n xla'ca'n a'ntū Dios cāmāpa'ksī? ¹⁹ Natalhūhua'n chuntza' hua'chi staca lakatin ti'ni' de mostaza a'ntū cha'nli kalhatin chī'xcu' nac ti'ya't. Lacti'na'j huanmā' ti'ni' lā' a'xni'ca' nastackō', nala hua'chi a'katin qui'hui'. A'xni'ca' ka'tla'tza' lā' a'ntza' huan spūnnu' natatlahua ixmāsekca'n.

Huan levadura

Mt. 13.33

²⁰ Nā Jesús cāhuanilh:

—¿Chī na'iclimālacastuca a'nchī nalaklhtāya ixlīmāpa'ksīn Dios? ²¹ U'tza' hua'chi lakatin levadura a'ntū kalhatin puscāt nalitlō maktu'tun xatapūlhcān harina lā' namakxteka hasta nalaklhtāyakō' huan ixtasquit.

Huan xapitzina'j mākalhcha

Mt. 7.13-14, 21-23

²² Jesús tēpā ixtej para nac Jerusalén. Lā' ixtētaxtu cā'lacchicni' ti'na'j lā' laka'tla' lā' ixmāsu'yu. ²³ Lā' kalhatin kalhasqui'nīlh:

—¿Chā xmān makapitzīn natapūtaxtu?

Lā' Jesús kalhtīlh:

²⁴ —Calīhui'lī'tit natanū'yā'tit nac xapitzina'j mākalhcha para nac a'kapūn, porque iccāhuaniyāni' que lhūhua' nataputza a'nchī natalītanūcu'tun. Lā' tūlalh catitatanūlh. ²⁵ A'xni'ca' huan xamāpa'ksīni' chic namālacchō mākalhcha, hui'xina'n a'ntū yā'na'ntit kēpūn nalīmacasā'na'nā'tit huan mākalhcha. Lā' nahua'nā'tit: “Caquilāmālaquīni'uj”. Lā' xla' nacākalhtiyāni': “Tū' iccatzi' lhachū xalanī'n hui'xina'n”. ²⁶ Lā' hui'xina'n naquilhtzucuyā'tit nahua'nā'tit: “Iccātā'huā'yanī'ta'ni' lā' hui'x māsu'yu' na qui'ā'lacchicni'ca'n”. ²⁷ Lā' xla' nacākalhtiyāni': “Iccāhuanini'tza' que tū' iccatzi' lhachū xalanī'n hui'xina'n. Caquilātāpānūni'uj milīhuācka'n. Hui'xina'n lej tlaha'yā'tit a'ntūn tū' tzey”. ²⁸ Lā' chuntza' hui'xina'n nacalhua'nā'tit a'ntza' lā' nalāmāxcani'yā'tit mintatzanca'n a'xni'ca' nalaktzī'nā'tit que Abraham lā' Isaac lā' Jacob lā' ixlīhuācka'n huan a'cta'sana'nī'n tahui'lāna'ncha' a'nlhā Dios māpa'ksīni'n lā' hui'xina'n tū' caticātamakxtekni' natanū'yā'tit.

²⁹ 'Nataminācha' tachi'xcu'huī't xalanī'n chuxalhā lā' natahuā'yan a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. ³⁰ A'xni'ca'tza' lej nacā'a'cnīni'ni'can xlaca'n a'ntin tū' tatasqui'nī chuhua'j; lā' tū' caticā'a'cnīni'ni'ca xlaca'n a'ntū lej tatasqui'nī chuhua'j —hualh Jesús.

Jesús tlakaputzalh ixpālacata Jerusalén

Mt. 23.37-39

³¹ Chu ū'tza' huā'mā' chī'chīni' ā'makapitzīn fariseosnu' talakchilh Jesús lā' tahuanihlh:

—Cataxtu de huā'tzā' porque Herodes maknīcu'tunāni'.

³² Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Calakpintit huanmā' chī'xcu' a'ntū lej skalalh para natlahua a'ntū xla' lacasqui'n lā' nahuanī'yā'tit: “Chuhua'j lā' lakali na'iccāmāxtukō' huan tlajana'nī'n. Nā na'iccāmātzeyī ī'tza'ca'nī'n. Lā' tū'xama'n na'ictlahuakō'”. ³³ Lā' maclacasqui'n na'ica'n na quintej chuhua'j lā' lakali tū'xama'n porque tū' līmakuan chuxalhā nanī kalhatin a'cta'sana', xmān a'nlhā huanican nac Jerusalén.

³⁴ 'ixānti layā'tit xalanī'n nac Jerusalén! Hui'xina'n cāmāknīyā'tit a'cta'sana'nī'n lā' cāmūta'layā'tit huan lacscujnī'n a'ntū Dios cāmacā'n. Maklhūhua' xa'iccāmākestokcu'tunāni' hua'chi huan ko'lhnu' cāmākēstoka ixcamana', pero tū' lacasqui'ntit. ³⁵ Cuenta catlahua'tit hui'xina'n como Dios makxteklitza' mi'ā'lacchicni'ca'n. Lā' iccāhuaniyāni' que tū'tza' quīntīlāktzī'uj hasta huan chī'chīni' a'xni'ca' nahuancan: “Sicua'lanālanī't a'ntū min con ixlīmāpa'ksīn Dios”.

14

Jesús mātzeyīlh kalhatin chī'xcu' a'ntū ixka'lhī cu'nu'

¹ Lā' milh lakatin chī'chīni' a'ntū pūjaxcan lā' a'xni'ca' Jesús quīmakuā'yalh na ixchic kalhatin xapuxcu' fariseosnu'. Lā' ā'makapitzīn fariseosnu' ixtamaktaka'lh mā'na. ² Nā ixui' kalhatin chī'xcu' na ixlacapūn lā' ixka'lhī cu'nu'. ³ Lā' tuncan Jesús cākalhasqui'nīlh huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley lā' huan fariseosnu':

—Lā' huan ixley Moisés ¿chā makxteka namātzeyīcan kalhatin ī'tza'ca' huan chī'chīni' a'ntū pūjaxcan o tū' makxteka?

⁴ Lā' xlaca'n ca'cs tatāyalh. Lā' tuncan Jesús makachi'palh huan ī'tza'ca' lā' mātzeyīlh lā' huanilh que ca'ālh. ⁵ Lā' cāhuanilh huan fariseosnu':

—Palh mimburocca'n o mihuācaxca'n namakōsa nac pūlh mā'n xcān ¿chu tū' namācutuyā'tit tuncan a'yuj huan chī'chīni' a'ntū pūjaxcan?

⁶ Lā' tūlalh takalhtīni'lh nīn tuntū'.

Huan a'ntū cākantāyacani't a'nlhā tapūchahuamā'ca

⁷ A'xni'ca' Jesús laktzī'lh huan a'ntū cākantāyacani't lā' a'nchī ixtaputzamā'na huan pūtahui'lhni' a'ntū más xalactzey, cāmāxqui'lh huā'mā' tapāstacna':

⁸ —A'xni'ca' nakantāyaca'na' a'nlhā tapūchahuacan, tū' titahui'la'ya' calacan. Chō'la tzē nachin ā'kalhatin a'ntū más tasqui'nī que hui'x. ⁹ Lā' a'ntin kantāyani' nalaka'nāni' nahuanīyāni': “Cama'xqui' mimpūtōlh huā'mā' kalhatin a'ntū ā'calistān chīlh”. Lā' chuntza' māxana'jtza' napina' natahui'la'ya' kēpān. ¹⁰ Pero a'xni'ca' nakantāyaca'na', natahui'la'ya' nac

kēpān. Lā' a'xni'ca' namin a'nti kantāyani'ta'ni' nahuaniyāni': "Cata't, catahui'la' nac mesa". Chuntza' na'a'cnini'ni'ca'na' na ixlacapūnca'n ā'makapitzi'n a'nlhā tapūchahuacan. ¹¹ A'nti xa'cstu ka'tla' lacu'tun, ū'tza' namāmāxani'can. Lā' a'nti tū' xa'cstu putza ixlika'tla', ū'tza' na'a'cnini'ni'can.

¹² Nā Jesús huanilh huan chi'xcu' a'nti ixkantāyani't:

—A'xni'ca' natlahua'ya' mincā'tani' o mintahua', tū' cacākantāya' xmān mi'amigos lā' mintā'timīn lā' mintalakapasni'n lā' huan ricosnu'. Xlaca'n a'xni'ca' natatlahua ixcā'tani'ca'n, nā tzē natakantāyāni' lā' chuntza' naka'lhīya' ixlaktapalh mincā'tani'. ¹³ Pero a'xni'ca' natlahua'ya' mincā'tani', cacākantāya' huan a'nti lacxcamanīn lā' huan i'tza'ca'nī'n lā' huan lū'ntu'lanī'n lā' huan lakatzī'nī'n. ¹⁴ Lā' chuntza' nalipāxuhua'ya' como xla'ca'n tuntū' catitamaxquī'ni'. Lā' chuntza' naka'lhīya' mintatlaj a'xni'ca' natalakahuan-choko ixlihuākca'n a'ntin takalhlaka'ī ixtachihuīn Dios.

Huan ka'tla' tahua'

¹⁵ A'xni'ca' takaxmatli huā'mā', kalhatin a'nti ixuī' nac mesa huanilh Jesús:

—Lipāxūj a'nti nahuā'yan a'nlhā Dios māpa'ksini'n.

¹⁶ Lā' tuncan Jesús kalhtilh:

—Kalhatin chi'xcu' tlauhualh lakatin ka'tla' tahua' lā' cākantāyakō'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't.

¹⁷ Lā' a'xni'ca' chā'lh huan hora a'ntū pūhuā'yancan, cāmacā'lh ixtasācua' para natamāca'tzinīni'n lā' cāhuanilh a'nti ixcākantāyani't: "Cata'nti como cāxū'kō'tza' ixlihuāk". ¹⁸ Pero ixlihuākca'n tamacā'lh razón que tūla ta'a'n. Kalhatin hualh: "Apenas ictamāhualh lakatin ti'ya't lā' maclacasqui'n na'ica'n na'iclaktzi'n. Icsqui'ni'yāni' que naquimāspūtu'ni'ya' porque tūlahl icti'a'ncha". ¹⁹ Lā' kalhatin huampā: "Ictamāhualh tanquitzis par de huācax lā' ica'n iccālaktzi'n a ver palh tzey tascuja. Por favor caquimāspūtu'ni'ni' porque tūlahl icti'a'ncha". ²⁰ Lā' kalhatin huampā: "Ictapūchahuakō'lhcus lā' chuntza' tūlahl icti'a'ncha".

²¹ Lā' a'xni'ca' taspī'tli huan tasācua', huanikō'lh ixpatrón a'nchī pātē'kelh. Lā' huan ixpatrón a'kchā'lh lā' huanilh ixtasācua': "Lacapalh capit na ixcā'tejen cā'lacchicni' lā' cacāli'ta' a'nti lacxcamanīn lā' huan i'tza'ca'nī'n lā' huan lū'ntu'lanī'n lā' huan lakatzī'nī'n". ²² A'mpā lā' ā'calistān taspī'tpā huan tasācua' lā' hualh: "Ictlahualhtza' chu a'nchī quihua'ni' lā' ti'a'nan lugar". ²³ Lā' huan patrón huanilh ixtasācua': "Capit nac cā'tejen más makatna' lā' nacāsālī'ta'na' lā' natatzuma quinchic. ²⁴ Iccāhuaniyāni' que nīn tintī' de xla'ca'n a'nti iccākantāyalh pū'la natahua' quilihua't".

A'ntū maclacasqui'n para a'nti nastālani' Cristo

²⁵ Lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtastālani' Jesús, lā' xla' cālaktalakspī'tli lā' cāhuanilh:

²⁶ —Palh catihuā tapa'ksīcu'tun con quit lā' tū' napāxquī' Dios más que nacāpāxquī' ixtāta' lā' ixtzi't lā' ixpuscāt lā' ixcamana' lā' ixtā'timīn lā' hasta māni' xla', ū'tza' tūlahl catilalh quisca'txtunu'. ²⁷ Lā' a'ntin tū' pātīni'ncu'tun por quimpālacata lā' tū' latahui'lacu'tun hua'chi iclahuī' quit, tūlahl catilalh quisca'txtunu'.

²⁸ Palh kalhatin chi'xcu' tlahuacu'tun pātīn chic, pū'la natlahua ixcuenta lhānchulā' na'a'n de tumīn. Chuntza' naca'tzi' palh na'a'echā'n huan tumīn a'ntū nalitlahuakō'. ²⁹ Palh tū' chuntza' natlahua, nasputa ixtimīn a'xni'ca' xmān yācus xatantūnu'. ³⁰ Lā' ixlihuāk a'nti natalaktzi'n, natalilītzī'n. Lā' natahuan: "Huā'mā' chi'xcu' tilītzuculh ixchic lā' tū' mā'kspūtukō'lh".

³¹ Lā' tū' a'nan kalhatin rey a'nti tū' pū'la napāstaca palh tzē nalitlaja con kalhacāuj mil soldados huan rey ixtā'ca'tza a'nti ka'lhī kalhapu'xam mil. ³² Lā' palh ca'tzi' que tūlahl catitlajalh ixtā'ca'tza, namacā'ni' kalhatin lacscujni' para natā'lacāxla a'xni'ca' mimā'cha'cus de makat. ³³ Lā' chuntza' palh hui'xina'n tū' makxteku'tunā'tit ixlihuāk a'ntū milaca'n, tūlahl catila'tit quisca'txtunu'ni'n.

Huan matzat

Mt. 5.13; Mr. 9.50

³⁴ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tzey huan matzat. Pero palh tū'tza' ka'lhī ixlīsko'ko', zchichū nalīmāsko'kō'palacan? ³⁵ Tū' tzey para tuntū'. Xmān namaka'ncan. A'nti kaxmata cuenta catlahualh.

15

Huan borrego a'ntū tza'nkālh

Mt. 18.10-14

¹ Ixlihuākca'n huan xamātā'jīni'ni'n impuestos lā' a'ntin tū' lactzey, xla'ca'n talaktapa-jtzūlh Jesús para natakaxmatni'. ² Lā' huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'ni'n ley ixtalichihuāna'n Jesús. Lā' talāhuanilh:

—Huā'mā' chī'xcu' cātā'huā'yan huan tachi'xcuui't a'ntīn tū' tzey.

³ Lā' tuncan Jesús cāhui'līni'lh huā'mā' a'ntū lītalacastuca:

⁴ —Palh kalhatin chī'xcu' cāka'lhī lakatin ciento borregos lā' palh namakatza'nkā lakatin, ¿tuchū natlahua? Nacāmakxteka huan ā'makapitzīn noventa y nueve a'nlhā tahuā'yamā'na nac cā'seketni'. Lā' na'a'n naputza huan borrego a'ntū makatza'nkālh. Naputza hasta a'xni'ca' nakaksa. ⁵ Lā' a'xni'ca' nakaksa, napektūko'ka'līmīn. ⁶ Lā' a'xni'ca' nachā'mpala na ixchic, nacāmākēstoka ixamigos lā' a'ntīn tahuī'lāna' pajtzu ixchic. Lā' nacāhuani: “Caquilātā'pāxuhua'uj chuhua'j como ickakslī quimborrego a'ntū ixtza'nkāni't”. ⁷ Iccāhuaniyāni' que chu a'cxīm a'nan más tapāxuhua'n nac a'kapūn ixpālacata kalhatin a'ntū xtāpalīni't ixtapāstacna' que por ixpālacata noventa y nueve a'ntū tapuhuan que tzeyā tachi'xcuui't lā' chuntza' tū' ta'u'cxca'tzī que maclacasqui'n nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n.

Huan tumīn a'ntū tza'nkāl

⁸ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' palh kalhatin puscāt ka'lhī lakacāuj tumīn lā' palh natza'nkā lakatin, namāquilhī ixpūmaksko lā' napa'lhnanān lā' xa'nca naputza hasta a'nlhā nakaksa. ⁹ Lā' a'xni'ca' nakaksa, nacāmākēstoka ixamigos lā' a'ntū tahuī'lāna' pajtzu ixchic, lā' nacāhuani: “Caquilātā'pāxuhua'uj como ickakslitza' huan tumīn a'ntū ixtza'nkāni't”. ¹⁰ Iccāhuaniyāni' que chu a'cxīm natapāxuhua huan ángeles a'xni'ca' naxtāpalī ixtapāstacna' kalhatin a'ntū laclē'n.

Huan o'kxa' a'ntī pāxcat līlakō'lh ixtumīn

¹¹ Nā Jesús hualh:

—Kalhatin chī'xcu' ixka'lhī kalhatu' ixo'kxa'n. ¹² Lā' xastancu huanilh ixtāta': “Tāta', caquimā'xqui' huan herencia a'ntū quintapa'ksini'”. Lā' huan xatāta' cāmālapitzīni'lh ixherencia'n. ¹³ Lā' tū' lej makān huan xastancu makēstokkō'lh ixmaclacasqui' lā' a'lh makat ā'lacatin cā'lacchicni'. Lā' a'ntza' pāxcat līlakō'lh ixtumīn.

¹⁴ “Lā' a'xni'ca' ixmakasputkō'ni'ttza' ixtumīn, mīlh lakatin tatzi'ncsta nac huanmā' cā'lacchicni' lā' xla' tzuculh pāzti'ncsa. ¹⁵ Lā' tuncan a'lh putza a'nlhā namakscuja. Kalhatin chī'xcu' xala' huan cā'lacchicni' macā'lh para nacāmaktaka'lh a'xni'”. ¹⁶ Lā' tihua'cu'tulh a'ntū ixcāmāhuī'mā' huan pa'xni', pero nīn tinti' ixmaxqui' a'ntū nahua'.

¹⁷ “Lā' tuncan tzuculh cuenta tlhaha lā' pāstaci: “Lhān kalhalā't tasācua' na ixchic quintāta' tū' tahuā'yamā'na lā' cā'a'katāxtūni' lā' quit ictzi'ncsnīmā' huā'tzā'”. ¹⁸ Na'iclaka'mpala quintāta' lā' na'icuanī: “Tāta', ictlahuani'ni' a'ntūn tū' tzey lā' nā ictlahuani't a'ntūn tū' tzey na ixlacapūn Dios. ¹⁹ Tū'tza' minī'ni' naquihuani'ya' palh quit mi'o'kxa'. Caquīntlahua' hua'chi kalhatin de mintasācua'ni'n”. ²⁰ Lā' tuncan quilhtāyālh huan tej para nalaka'n ixtāta'.

“Lā' a'xni'ca' makatcus ixa'mā'cha' de na ixchic, laktzī'lh lā' lakapasli huan ixtāta' lā' lakalhu'malh. Tatu'jnu' laka'lh lakapāxtoka ixo'kxa' lā' a'kxko'ka'lh lā' mu'sulh. ²¹ Lā' tuncan huan ixo'kxa' huanilh: “Tāta', ictlahuani'ni' a'ntūn tū' tzey, lā' ictlahuani't a'ntūn tū' tzey na ixlacapūn Dios. Tū'tza' minī'ni' naquihuani'ya' palh quit mi'o'kxa'”.

²² “Pero huan xatāta' cāhuanilh ixtasācua'ni'n: “Calīta'ntit pūtin xasāsti' lu'xu' lā' camālhakē'tit huā' qui'o'kxa'. Lā' camacahui'li'tit lakatin macatzātzāt lā' camātūnū'tit ī'zapatos. ²³ Calīta'ntit huan huācax a'ntū xako'ntūntza' lā' camakni'tit. Natlahuayāuj lakatin cā'tani' lā' nahuā'yānāuj ²⁴ porque hua'chilh xanīntza' ixuanī't huā'mā' qui'o'kxa' lā' lakahuanchokoni't. Ixtza'nkāni'ttza' lā' ickakschokolh”. Lā' tatzuculh tapāxuhua.

²⁵ “Lā' huanmā' chī'chini' huan xapuxcu' ixo'kxa' ixa'nī't scuja. Lā' a'xni'ca' ixtaspi'tmā' para na ixchic, kaxmatli xamūsica huan baile. ²⁶ Lā' tuncan ta'sani'lh kalhatin tasācua' lā' kalhasqui'nīlh tuchū lamā'. ²⁷ Lā' xla' kalhtīlh: “Mat milhtza'mistancu. Lā' mintāta' māmakni'nī'lh huan xako'ntīn huācax como tzey chilh lā' tū' i'tza'ca'n”.

²⁸ “Pero huan xapuxcu' lej a'kchā'lh lā' tū' ixtanūcu'tun. Lā' ixtāta' taxtulh para nahuani catanūlh. ²⁹ Lā' xla' huanilh ixtāta': “Hui'x ca'tziya' lhūhua'tza' cā'ta ictā'scujni'ta'ni' lā' pō'ktu ica'kahuāna'ni'ni'ta'ni'. Lā' tū' maktin quimaxqui'ni'ta' nīn chu lakatin ti'na'j chivo para na'icclitā'pāxuhua qui'amigos. ³⁰ Pero chuhua'j como chilh huā'mā' mi'o'kxa' a'ntī pāxcat līlakō'lh mintumīn con huan puscan a'ntūn tū' tzey lā' hui'x māmakni'nī'ni'ta' huan xako'ntīn huācax”.

³¹ “Lā' tuncan huan xatāta' huanilh: “Hui'x qui'o'kxa' lā' hui'x pō'ktu quintā'lahui'la', lā' ixlīhuāk a'ntū icka'lhī huāk milā'. ³² Pero chuhua'j līmakuan natlahuayāuj cā'tani' para napāxuhua'uj como mistancu hua'chilh xanīntza' ixuanī't lā' lakahuanchokoni'ttza'. Hua'chilh ixtza'nkāni'ttza' lā' chuhua'j ickakspā”.

¹ Nā Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Ixuī' kalhatin patrón; lej rico ixuanī't. Lā' ixka'lhī kalhatin xapuxcu' ixtasācua'. Lā' lakmīnca huanīcan que huanmā' xapuxcu' tasācua' ixpāxcatlīlani'mā' ixtumīn. ² Lā' tuncan huan ixpatrón māta'silh lā' huanilh: “¿Tuchūn chū'tza' huā' quihuanica por mimpālacata? Caquīmāsu'ni' a'ntū iclīmāmacū'nī'ta'ni' como tū'tza' quintitā'scujti huā'chī xapuxcu' tasācua'”.

³ Lā' huan xapuxcu' tasācua' tahuī'lalh pāstacna'n: “¿Tuchū na'ictlahua chuhua'j como quimpatrón quimakhltīlh quintascujūt? Tū' tli'hui'qui quit para na'icscuja cā'tacuxtu, lā' icmāxana'n na'icsqui'nihuā'yan. ⁴ Quit icka'lhī quimpātunca'tzi lā' chuntza' tzē na'icchā'n nac lakatin chic para na'icuā'yan a'xni'ca' tū' na'icka'lhī quintascujūt”.

⁵ Lā' chuntza' kalhatunu' cāmāta'silh a'nti ixtalaclē'ni' ixpatrón. A'nti chā'lh pū'la kalhasqui'nīlh: “¿Lhānchulā' laclīpini'ya' quimpatrón?” ⁶ Lā' xla' kalhtīlh: “Iclaclē'ni' lakatin ciento barriles de aceite”. Lā' tuncan xapuxcu' tasācua' huanilh: “A' mā' minca'psnat. Tuncan catahui'la' lā' catlahua'pala' ā'kalhtin por xmān cincuenta”. ⁷ Lā' ā'calistān kalhasqui'nīlh ā'kalhatin: “¿Chu hui'x, lhānchulā' laclīpini'ya'?” Lā' huanilh: “Lakatin ciento cuartillo de trigo”. Lā' tuncan huanilh: “A'mā' minca'psnat. Catlahua'pala' ā'kalhtin xmān por ochenta”.

⁸ Lā' huan patrón puhualh que huan xapuxcu' tasācua' skalalh lalh a'nchī tlahualh. Chuntza' a'nti xalanī'n nac huā'mā' quilhtamacuj laskalalhna' para natatlahua ixnegocioca'n. Mās skalalhna' xla'ca'n que a'ntīn takalhalaka'ī' ixtachihuīn Dios.

⁹ Quit iccāhuanīyāni': Nacālimaktāyayā'tit a'ntīn tamaclacasqui'n con mintumīnca'n. Lā' chuntza' a'xni'ca' nanīyā'tit lā' tūla catlīpīntit mintumīnca'n, nacātāmānyāni' a'nlhā pō'ktu natalahui'la'ya'tit.

¹⁰ A'nti xa'nca namaktaka'lha macsti'na'j a'ntū limāmacū'can, nā xa'nca namaktaka'lha lhūhua' palh nalimāmacū'can. A'ntīn tū' xa'nca natlōkentaxtū' ixlītītōt a'yuj tū' lej tasqui'nī, xla' tū' xa'nca natlōkentaxtū' a'ntū mās tasqui'nī. ¹¹ Palh tūla cātālimāmacū'yāni' a'ntū xala' nac quilhtamacuj, ¿chichū nacālimāmacū'yāni' a'ntū ixla' Dios? ¹² Lā' palh tū' maktaka'lhā'tit a'ntū cātāmāsācua'nīyāni' hui'xina'n, tū' caticātāmaxqui'n a'ntū milaca'n nala.

¹³ Nīn kalhatin tasācua' tzē natā'scuja chu a'cxtim kalhatu' ixpatrón porque napāxqui' kalhatin lā' tū' nalaktzi'ncu'tun ā'kalhatin. Lā' na'a'kahuāna'ni' kalhatin lā' nalakmaka'n ā'kalhatin. Lā' nā chuntza' hui'x tūla nalipāhua'na' Dios palh nalipāhua'na' mintumīn.

¹⁴ Huan fariseosnu' a'nti ixtapāxqui' ixtumīnca'n ixtakaxmatmā'na ixlīhuāk huā'mā' lā' ixtalīlītī'mā'na Jesús. ¹⁵ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n lacasqui'nā'tit que huan tachi'xcuhui't natapuhuan que lej tzey hui'xina'n, pero Dios cālkapasni'yāni' mi'a'clhcunucca'n. Lā' a'yuj cā'a'kxokoyā'tit chī'xcuhui'n chuntza' lā' xla'ca'n cāta'a'cnīni'ni'yāni', pero Dios lakmaka'n a'ntū huan tachi'xcuhui't tapuhuan que lej ka'lhī ixtapalh.

Huan ley lā' ixlīmāpa'ksīn Dios

¹⁶ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Ixa'nan huan ixley Moisés hasta a'xni'ca' ixlatlā' huan Juan huan Mā'kpaxīni', lā' chu a'cxtim a'ntū tamāsu'yulh a'cta'sana'nī'n. Chuhua'j talichihuīna'n huan xatzey tachihuīn a'nchī Dios māpa'ksīni'n. Lā' ixlīhuāk talīhui'li natatanū.

¹⁷ Jicslihua' namāspūtūcan a'kapūn lā' ti'ya't, pero mās jicslihua' na'xtāpalīcan ixtachihuīn Dios. Tū' catixtāpalīca nīn macsti'na'j.

Tū' tzey palh lāmāxtekan

Mt. 19.1-12; Mr. 10.1-12

¹⁸ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh kalhatin chī'xcu' namāxteka ixpuscāt lā' natā'tapuchahua ā'kalhatin, xla' makpuscātīni'n na ixlacapūn Dios. Lā' a'ntīn tā'tapūchahua kalhatin puscāt a'ntū makxtekanī'ttza', nā xla' makpuscātīni'n na ixlacapūn Dios.

Lázaro lā' huan rico

¹⁹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Ixuī' kalhatin chī'xcu'; lej rico ixuanī't. Lā' ixlhakā' ixlu'xu' xalacuan. Lā' lakaliyān ixtlahua cā'tani'. ²⁰ Nā ixuī' kalhatin chī'xcu'; ixtacuīni' Lázaro. Lā' lhūhua' ixka'lhī ixmactzi'tzi'. Lā' ixtahui'la' ī'squi'nihuā'yan na ixtanquīhni' huan rico. ²¹ Lā' xla' ixlēka'scu'tun huan xalacpītīzn pāntzi a'ntū ixyuja de na ixmesa huan rico. Lā' huan chichi' ī'snakani' ixtzi'tzi'.

²² Lā' milh lakatin chī'chīni' huan Lázaro nīlh, lā' huan ángeles talē'lh nac a'kapūn. Nā a'ntza' ixuī' Abraham. Nā huan rico nīlh lā' mā'cnūca.

²³ 'Lā' a'xni'ca' ixpātīni'mā' huan rico nac pūpātīn, talacayāhualh lā' cālaktzī'lh Abraham lā' Lázaro ixtu'ca'n. ²⁴ Lā' tuncan ta'salh lā' hualh: "Quintāta' Abraham, caquilakalhu'ma' lā' cama'cata' Lázaro para que camojōlh nac xcān kantīn ixmakspulh lā' camāske'hui'huī'lh quisi'ma'kā't porque lej icpātīni'mā' na ixlac'hni' lamana'".

²⁵ 'Lā' Abraham huanilh: "Qui'o'kxa', capāstacti xa'nca que hui'x lej tzey a'nī'nī'n na minquiltamacuj lā' Lázaro tū' tzey a'nī'nī'lh. Lā' chuhua'j xla' mākō'xamiximā'ca huā'tzā' lā' hui'x pātīni'pā't a'ntza'. ²⁶ Lā' huampala a'nan lakatin ka'tla' cā'pūtatōkopūn a'ntū quincāmā'kapitziyāni'. Lā' chuntza' a'ntīn ta'a'ncu'tun a'ntza' tūlah catita'alh lā' nīn xalanī'n a'ntza' tūlah catitamīlh ā'tzā'".

²⁷ 'Lā' tuncan huan rico hualh: "Quintāta' Abraham, icsqui'niyāni' que cama'capi Lázaro na ixchic quintāta' ²⁸ para nacāhuani kalhaquitzis quintā'timīn a'ntīn tahui'lāna'ncha'cus. Lā' chuntza' xla'ca'n tū' catitatanūlh nac huā'mā' pūpātīn".

²⁹ 'Lā' Abraham huanilh: "Xla'ca'n taka'lhītza' a'ntū tzo'kli huan Moisés lā' huan profetasna'. Cuenta catatlahualh ū'tza'". ³⁰ Lā' huan rico kalhīni'lh: "Stu'ncua'. U'tza' icca'tzī pero palh ixcālaka'lh kalhatin a'ntī nīnī'ttza', ixtaxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n". ³¹ Lā' Abraham huanilh: "Palh tū' cuenta tatlahua a'ntū tzo'kli huan Moisés lā' huan profetasna', nīn tū' catitakalhaka'tī'lh a'yuj ixcālaka'lh a'ntī lakahuanchokoni't de na ixlac'hni'ca'n nīnī'n".

17

Pō'ktu a'nan a'ntīn talac'lē'n

Mt. 18.6-7, 21-22; Mr. 9.42

¹ Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Pō'ktu a'nan catūhuā a'ntū nacāmātonkopū tachi'xcuhui't, pero xānti tala xla'ca'n a'ntīn tamātonkopū ā'makapitzīn lā' tamātlahuī talac'lē'i'. ² Mejor ixpīxchī'hua'ca'ca lakatin chíhuix lā' ixmacā'nca nac mar, lā' tū' ixmātonkopūlh nīn kalhatin a'ntī tzucumā'cus kalhlaka'tī'. ³ Cuenta catlahua'tit.

'Palh mintā'tin tlahuani'nī'ta'ni' a'ntūn tū' tzey, nahuani'ya'. Lā' palh xla' puhuan que tū' tzey a'ntū tlahuah, namāspūtūnu'ni'ya'. ⁴ Lā' namāspūtūnu'ni'ya' a'yuj lakatin chí'chīni' maktojon catlahualh tūn tū' tzey lā' maktojon nalakmināni' nahuanīyāni': "Tū' tzey quit, lā' tū' ā'maktin ictitlahualh".

A'ntīn takalhaka'tī taka'lhī līmāpa'ksīn

⁵ Huan sca'txtunu'nī'n tahuanih huan Jesús:

—Caquilāmaktāyauj para que ā'chulā' na'ickalhaka'tī'yāuj.

⁶ Lā' huan Māpa'ksīni' cāhuanilh:

—Palh ixkalhlaka'tī'tit, a'yuj macstī'na'j, ixuani'tit huanyā qui'huī': "Catatampu'lhū' lā' capit tāya'ya' nac mar". Lā' chuntza' huan qui'huī' ixtlahualh.

Ixlītōt a'ntī tasācua'

⁷ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh hui'x ixka'lhī' kalhatin mintasācua' a'ntī scujnī'ttza' tintacuj lā' ixtaspi'tli na minchic, tū' catihua'ni': "Catanu', cahuā'ya'". ⁸ Chō'la nahuani'ya': "Cacāxtlahua' quilihua't lā' pū'la naquimā'huī'ya' quit. A'calistān nahuā'ya'na' hui'x".

⁹ 'Lā' a'xni'ca' mintasācua' natlahuakō' ixlītōt, tū' catihua'ni' nīn pāxcatca'tzī como xla' tasācua'. ¹⁰ Lā' chuntza' hui'xina'n, a'xni'ca' tlahuakō'yā'tit ixlīhuāk ixtapuhuan Dios, nahuanā'tit: "Tū' maclacasqui'n naquincāhuanīyāni' pāxcatca'tzī como xmān ictlahuāuj quilitlōtca'n".

Jesús cāmātzeyīlh kalhacāuj a'ntī ixtamasni'mā'na ixquinītca'n

¹¹ A'xni'ca' ixa'mā'cus nac Jerusalén, Jesús tētaxtulh lalac'hūhua' cā'lacchicni' xala' nac Samaria lā' Galilea. ¹² A'xni'ca' ixtapajtzūtēlhatza' lakatin cā'lacchicni', kalhacāuj chí'xcuhui'n a'ntī ixtamasmā'na ixquinītca'n tataxtulh para natapāxtoka. Lā' makat tatāyalh xla'ca'n ¹³ lā' lej palha' tahuah:

—jJesús, Mākalhō'kē'ni', caquilālakalhu'mauj!

¹⁴ Lā' a'xni'ca' Jesús cālaktzī'lh, cāhuanilh:

—Capintit cāmāsu'ni'yā'tit mimacni'ca'n huan curasna'.

Lā' a'xni'ca' xla'ca'n ixta'mā'nacus nac tej, talaktzī'lh ixmacni'ca'n que tzeytza' ix-tahuani't. ¹⁵ Lā' kalhatin de xla'ca'n, a'xni'ca' laktzī'lh que ixtzeyani'ttza', taspī'tli mācā'tanītēlha Dios. ¹⁶ Tatzokostani'lh Jesús para namaxqui' pāxcatca'tzī. Lā' huā'mā' chí'xcu' xala' nac Samaria ixuani't. ¹⁷ Lā' tuncan Jesús hualh:

—¿Chu tū' kalhacāuj a'ntī tatzeyalh? ¿A'chī' tū' tamīlh huan makapitzīn kalhana'jās?

¹⁸ ¿Chā xmān huā'mā' samaritano taspī'tli para naquimaxqui' pāxcatca'tzī?

¹⁹ Lā' tuncan huanilh huan chí'xcu':

—Catāqui' lā' catlā'hua'. Tzeyani'ta' como kalhalaka'i'ni'ta'.

A'nchī nacin ixlīmāpa'ksīn Dios

Mt. 24.23-28, 36-41

²⁰ Lā' huan fariseosnu' takalhasqui'nīlh Jesús:

—¿Lhachūnīn nala que nacāmāpa'ksīkō' Dios tachi'xcuhui't?

Lā' xla' cākalhtīlh:

—A'nchī Dios cāmāpa'ksīkō', tū' tasu'yu. ²¹ Tūla catihuanca: “A'huī”, o “A'huī'lacha”. Ixlīmāpa'ksīn Dios huī'tza' na ixa'clhacunuca'n tachi'xcuhui't.

²² Lā' tuncan cāhuanilh i'sca'txtunu'nī'n:

—Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' hui'xina'n lej nalaktzi'ncu'tunā'tit a'nchī namāpa'ksīni'n huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Nalaktzi'ncu'tunā'tit a'yuj xmān lakatin chi'chini'. Lā' tū' catilaktzi'ntit. ²³ Lā' nacātahuaniyāni': “A'huī”, o “A'huī'lacha”. Pero tū' tipinā'tit lā' tū' tistālani'yā'tit. ²⁴ Hua'chi tasu'yu lakatin makli'pni' a'nchī palaj xkaka nac a'kapūn, chuntza' nala a'xni'ca' namin quilacchi'chini' lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. ²⁵ Pū'la lej na'icpātini'n lā' na'quinalakmaka'n xalanī'n huā'mā' quillhtamacuj.

²⁶ 'Lā' hua'chi pātle'kelh a'xni'ca' ixui'cus Noé, nā chuntza' nala a'xni'ca' namin quilacchi'chini' quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. ²⁷ Ixtahuā'yan lā' ixtatapūchahua lā' ixtamāstā'mā'na ixtzu'maj'atca'n para natatapūchahua hasta a'xni'ca' huan chi'chini' a'ntū pūtanūlh Noé nac barco. Lā' huan lakuat milh lā' tanikō'lh. ²⁸ Nā chuntza' pātle'kelh a'xni'ca' ixui'cus Lot; ixtahuā'yamā'na lā' ixtako'tnumā'na; ixtatamāhuana'mā'na lā' ixtastā'namā'na; ixtacha'nāna'n lā' ixtatlahua ixchicca'n. ²⁹ Lā' a'xni'ca' Lot taxtulh de huan cā'lacchicni' Sodoma, yujli macscut lā' azufre de nac a'kapūn lā' cāmaknikō'lh ixlīhuācka'n.

³⁰ 'Hua'chi a'xni'ca' ixtahuī'lāna'cus Lot lā' Noé, chuntza' nala a'xni'ca' na'iccātasu'ni'yāni' quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Tachi'xcuhui't tū' tapuhuan palh palaj na'icmimpala.

³¹ 'A'xni'ca' namin huā'mā' chi'chini', a'ntū huī' kēpūn lā' ka'lhī ixmaclacasqui' na ixchakān ixchic, tū' catitanūlh para namāxtu. Lā' a'ntū scujmā'cha' na ixā'tacuxtu, tū' catitaspī'ti na ixchic para natē catūhuā. ³² Capāstacti a'ntū pātle'keni'lh ixpuscāt Lot. ³³ A'ntū mājūtaxtūcu'tun ixlīca'tzīn, tū' catipāstacli a'ntū a'nan nac cā'quillhtamacuj. Lā' a'ntū xmān pāstaca a'ntū a'nan nac cā'quillhtamacuj, xla' tū' catipūtaxtulh.

³⁴ 'Iccāhuaniyāni' que huanmā' tzi'sa kalhatu' natalhtata nac lakatin xti'cat, lā' Dios nalē'n kalhatin lā' namāchoko kalhatin. ³⁵ Lā' kalhatu' puscan natasquiti pajatzu, lā' Dios nalē'n kalhatin lā' namāchoko kalhatin. ³⁶ Lā' kalhatu' chi'xcuhui'n natascuja ixtu'ca'n nac cā'tacuxtu, lā' Dios nalē'n kalhatin lā' namāchoko kalhatin —hualh Jesús.

³⁷ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā'na tachihuīn, huan i'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿lhachūnīn napātle'ke huā'mā'?

Lā' xla' cākalhtīlh:

—Chuxalhā napātle'ke, hua'chi huan chū'ni' tatakēstoka chuxalhā a'nan ixlīhua'tca'n.

18

Huan lakapūt lā' huan juez

¹ Jesús cāhuanilh catūhuā a'ntū litalacastuca para nacāmāsu'ni' que lakaliyān natakaltō'ka' lā' tū' maktin catilakachā'ni'lh. ² Cāhuanilh:

—Ixui' nac lakatin cā'lacchicni' kalhatin juez. Tū' ixa'cnīni'ni' Dios lā' nīn cuenta ixcātlahua a'ntū ixtaputza justicia. ³ Chu a'ntza' huanmā' cā'lacchicni' ixui' kalhatin lakapūt. Lakaliyān ixa'n laktzi'n huan juez para natlahuani'can lakatin justicia ixpālacata ixtā'ca'tza. ⁴ Lā' ixlīmakhūhua'tza' huan juez tū'tza' tlahuani'cu'tulh justicia. Lā' ā'calistān puhualh: “A'yuj tū' ica'cnīni'ni' Dios lā' tū' cuenta icltahua a'yuj taputza justicia, ⁵ pero como huā'mā' lakapūt quimājiclhuī'lhtza", na'icltahuani' justicia, para que tū'tza' camilh quimājiclhuī'”.

⁶ Lā' huan Māpa'ksīni' Jesús hualh:

—Cuenta catlahua'tit a'ntū tlahualh huan juez a'yuj tū' tzey ixuanī't. ⁷ Lā' ā'chulā' nacālimaktāya Dios xlaca'n a'ntū cālacscacni't a'ntū lakaliyān lā' tintascac tasqui'ni'. Lā' ¿chu natakoxī nacāmaktāya? ⁸ Iccāhuaniyāni' que palaj nacālimaktāyayāni'. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Lā' a'xni'ca' na'icmimpala, ¿chā na'ickaksa nac huā'mā' quillhtamacuj a'ntūn takalhlaka't' lā' tasqui'ni'mā'na Dios lakaliyān?

Huan fariseo lā' huan mātā'jini' de impuestos

⁹ Jesús cāhuanipā catūhuā a'ntū litalacastuca para a'ntū tapuhuan que xlaca'n xalactzey lā' talakmaka'n ā'makapitzīn. Hualh:

¹⁰ —Kalhatu' chi'xcuhui'n ta'alh nac litokpān para natakaltō'ka'. Lā' kalhatin de xlaca'n fariseo ixuanī't, lā' ā'kalhatin mātā'jini' de impuestos ixuanī't. ¹¹ Lā' huan fariseo tājahl kalhtō'ka' chuntza': “Dios, icmaxquī'yāni' pāxcatca'tzi' porque quit tū' hua'chi ā'makapitzīn. Tū' icka'lhāna'nī't. Tū' ictampi'lhīni'nī't. Lā' quit tū' icmakpuscātini'n. Lā' nīn quit hua'chi

huā'mā' mātā'jīni' de impuestos. ¹² Quit tū' icuā'yan lakatu' chi'chini' nac lakatin semana, lā' de a'ntū' icka'lhī icmāstā' ixlihuāk a'ntū' maclacasqui'n para quile'ksajna''.

¹³ 'Lā' xtunc hualh huan mātā'jīni'. Xla' makat tāyalh. Lā' tū' ixtalacayāhuacu'tun, nīn ixtaquilhpuqui pero ixcu'xatucscan lā' ixuan: "¡Dios, caquilakalhu'ma' porque quit tū' tzey!"

¹⁴ 'Lā' iccāhuaniyāni' que huā'mā' mātā'jīni' xalacuan tasu'yu na ixlacapūn Dios lā' huan fariseo tū'. Lā' chuntza' a'ntī ka'tla'jca'tzi, xla' namāmāxani'can. Lā' a'ntī tū' ka'tla'jca'tzi, ū'tza' na'a'cnīni'ni'can.

Jesús cāsicua lanālīh huan lakska'tā'n

Mt. 19.13-15; Mr. 10.13-16

¹⁵ Nā cālīmini'ca camana' Jesús para que ixcā'a'cpūxa'malh. Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh ī'sca'txtunu'nī'n, talacapanīh nīn a'ntī ixtalīmin. ¹⁶ Lā' Jesús cāmāta'sīlh huan camana' lā' cāhuanīh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmakxtektit huan camana' caquintalakmilh lā' tū' cacāmāmakxchuyī'tit como huan a'ntī natatapa'ksī con Dios a'nlhā māpa'ksīni'n, xlaca'n a'ntī naquintalīpāhuan hua'chi huan tamā'na camana'. ¹⁷ Ixlištu'ncua' iccāhuaniyāni' que a'ntīn tū' takalhaka'ī ixtachihuīn Dios hua'chi lakska'tā'n takalhaka'ī, tū' maktin catitatanūlh a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.

Huan o'kxa' a'ntī rico tā'chihuīna'lh Jesús

Mt. 19.16-30; Mr. 10.17-31

¹⁸ Kalhatin de huan xanapuxcu'nu' kalhasqui'nīlh Jesús:

—Tzey? Mākalhtō'kē'ni' hui'x. ¿Tuchū na'ictlahua para na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu'?

¹⁹ Lā' Jesús huanīlh:

—¿A'chī' quihuani'ya' palh tzey quit? Xmān kalhatin a'ntī xatzey lā' ū'tza' māni' a'ntī Dios.

²⁰ Hui'x ca'tziya' ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntū' huan chuntza:

Tū' timakpuscātīni'na'.

Tū' timaknīni'na'.

Tū' tika'lhāna'na'.

Tū' tilīchi'huīna'na' nīn kalhatin.

Cacā'a'kahuāna'ni' mintāta' lā' mintzī't.

²¹ Lā' huan chi'xcu' kalhtīlh:

—Huāk huā' tamā'na' ictlōkentaxtūkō'nī'ttza' desde quilīti'na'j.

²² Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', Jesús huanīlh:

—Xmān lakatin catūhuā tisputni'yāni' a'ntū' natlahua'ya'. Caquīstā'kō'j huāk a'ntū ka'lhī'ya' lā' nacāmālapitzini'ya' huan tumīn huan pobresni' lā' naka'lhī'ya' a'nchī rico nalīla'ya' nac a'kapūn. Lā' ā'calistān caquintā'pi, a'yuj napātīni'na'.

²³ Lā' a'xni'ca' huan chi'xcu' kaxmatli huā'mā' tachihuīn, lej līlakaputzalh como lej rico ixuanī't.

²⁴ Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh a'nchī lej ixlakaputza, huanīlh:

—Lej jicslīhua' natatapa'ksi con Dios xlaca'n a'ntī lej ricosni'. ²⁵ Tū' lej jicslīhua' natanū lakatin camello na ixtani' līxtokon. Más jicslīhua' natanū kalhatin rico a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.

²⁶ Lā' a'ntīn takaxmatli huā'mā' tahualh:

—Lā' ¿tichūn tzē māpūtaxtūcan?

²⁷ Lā' Jesús cāhuanīlh:

—Huan chi'xcuhū'n tūlah catitatlualh nīn tuntū' para natalīpūtaxtu; xmān Dios tzē nacāmāpūtaxtū.

²⁸ Lā' Pedro huanīlh:

—Quina'n icmakxtekkō'uj ixlihuāk lā' iccāstālani'mā'ni'.

²⁹ Lā' tuncan Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua a'ntū' iccāhuaniyāni'. A'nan a'ntī nata'a'kxteku'li ixchicca'n o ixtāta'ca'n lā' ixtzī'tca'n o ixtā'timīnca'n o ixpuscāta'ca'n o ixcamana'ca'n para nata'a'kahuāna'ni' Dios.

³⁰ Xlaca'n ā'chulā' nataka'lhī nac huā'mā' quilhtamacuj, lā' nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.

Huampala Jesús māca'tzīnīni'lh que nanī

Mt. 20.17-19; Mr. 10.32-34

³¹ Jesús cāmāta'sīlh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanīlh:

—A'mā'nauj nac Jerusalén a'nlhā natlōkentaxtūkō'can ixlihuāk a'ntū' talītzo'kli huan profetasna' por quimpālacata quit huan Chi'xcu' xala' Tālhma'n. ³² Lā' naquīmācamāstā'can

con a'ntin tū' israelitas lā' naquintalakapala lā' naquintalakmaka'n lā' naquintalaka-chojmani. ³³ Naquintakēsnoke lā' ā'calistān naquintamaknī. Lā' ixlilakatu'tun chī'chini' na'iclahuanachoko.

³⁴ Lā' huan l'sca'txtunu'nī'n nīn tuntū' tamāchekxīlh de huā'mā', nīn ixtaca'tzi a'ntū ixlīchihuīna'mā' porque hua'chilh xatatzē'kni' a'ntū ixcāhuanimā'.

Jesús mālacahuānīlh kalhatin lakatzī'n xala' nac Jericó

Mt. 20.29-34; Mr. 10.46-52

³⁵ A'xni'ca' Jesús ixchā'mā'tza' huan cā'lacchicni' Jericó, ixui' kalhatin lakatzī'n na ixpāxtūn tej. l'squi'nīhuā'yahuī'. ³⁶ Lā' a'xni'ca' ixkaxmata tētaxtumā'ca, ixkalhasqui'nīni'n tichū ixpātle'kemā'. ³⁷ Huanica que Jesús xala' nac Nazaret ixpātle'kemā'. ³⁸ Lā' tuncan ta'salh lā' hualh:

—¡Jesús! ¡Hui'x ixtā'nat David a'nti xa'icka'lhīmā'nauj! ¡Caquilakalhu'ma'!

³⁹ A'ntū ixtapū'lani'nī't Jesús taquilhnīlh huan lakatzī'n para que ixquilhca'cslalh, pero xla' ā'chulā' ta'salh lā' hualh:

—¡Hui'x ixtā'nat David a'nti xa'icka'lhīmā'nauj! ¡Caquilakalhu'ma'!

⁴⁰ Lā' tuncan Jesús tāyalh lā' hualh calīmīni'ca. Lā' a'xni'ca' pajtzu ixlakayātza', kalhasqui'nīlh:

⁴¹ —¿Tuchū lacasqui'na' que na'ictlahuani'yāni'?

Lā' huan lakatzī'n kalhtīlh:

—Māpa'ksīni', caquimā'lacahuā'nī'pala'.

⁴² Lā' Jesús huanīlh:

—¡Calacahuā'na'! Tzeyani'ta' como kalhlaka'ī'nī'ta'.

⁴³ Lā' tuncan huā'mā' ka'tlā'tus lacahuāna'lh huan lakatzī'n. Lā' stālani'lh Jesús, mācā'tanītēlha Dios. Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't talaktzī'lh huā'mā' lā' nā xlaca'n tamācā'tanīlh Dios ixlīhuākca'n.

19

Jesús lā' Zaqueo

¹⁻² Ixui' kalhatin rico; ixtacuīni' Zaqueo. Lā' xapuxcu' ixuanī't de huan mātā'jīni'nī'n impuestos. Lā' a'xni'ca' Jesús ixtētaxtumā' nac Jericó, a'ntza' ixui' Zaqueo.

³ Huā'mā' Zaqueo ixlaktzī'ncu'tun Jesús para que ixlakapasli pero tūla ixlaktzī'n Jesús como lej a'ctzina'j chī'xcu' ixuanī't lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't ixa'nān. ⁴ Lā' tuncan tatu'jnunpū'lal a'nīhā natētaxtu Jesús lā' tō'ca'lh nac a'katin ka'tla' qui'hui' a'ntū huanican sicómore para que tze nalaktzī'n. ⁵ Lā' a'xni'ca' Jesús ixpātle'kemā' a'ntza', talacayāhualh lā' huanīlh Zaqueo:

—Lacapalh cayujti porque chuhua'j na'ictachoko na minchic.

⁶ Lā' Zaqueo lacapalh yujli lā' līpāxūj lē'lh Jesús na ixchic.

⁷ Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh huā'mā', ixlīhuākca'n tatzuculh talīchihuīna'n lā' talāhuanīlh que Jesús ixa'nī't tachoko na ixchic a'ntin tū' tzey. ⁸ Lā' ā'calistān Zaqueo tāyalh lā' huanīlh Jesús:

—Chuhua'j, na'iccāmaxqui' itāt a'ntū icka'lhī huan pobresni'. Lā' palh xa'iccā'a'kxokomakhtīnī't ā'makapitzin, na'iccāmaxqui' maktā'ti' ixlaktapalh.

⁹ Lā' Jesús huanīlh:

—Chuhua'j pūtaxtuni'ta' porque kalhlaka'ī'nī'ta' a'nchī Abraham kalhlaka'ī'lh. Nā xalanī'n na minchic tapūtaxtuni't. ¹⁰ Lā' quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n icmilh iccāputza a'ntin tū' takalhlaka'ī' para na'iccāmāsu'ni' a'nchī nacālimāpūtaxtūcan.

Lakacāj tumīn

¹¹ A'xni'ca' ixtakaxmatmā'na a'ntū ixcāhuanimā' Jesús, xla' cāhuanīlh a'ntū lītalacastuca. Como ixtatapajtzūmā'na nac Jerusalén, xlaca'n tapuhualh que palaj natasu'yu a'nchī Dios namāpa'ksīni'n nac huā'mā' quilhtamacuj. ¹² Lā' tuncan Jesús cāhuanīlh:

—Ixui' kalhatin chī'xcu' lā' xla' tū' chu catīhuāyā chī'xcu'. Lā' ixa'mā' makat nac lakatin ti'ya't a'nīhā nalīhuī'lican i'xlīrey lā' ā'calistān nataspi'tpala. ¹³ Lā' a'xni'ca' ixa'mā'cus, cāmāketimīlh kalhacāj ixtasācu'a' lā' a'cxīm cāmāxqui'lh lhūhua' tumīn chā'tunu' de xlaca'n lā' cāhuanīlh: “Camāscujū'tit huā' tumīn hasta a'xni'ca' na'icmīmpala”.

¹⁴ Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n ixa'lacchicni' tū' ixtalaktzī'ncu'tun lā' cāmāstālica lacscujnī'n para natahuan: “Tū' iclacasqui'nauj huā'mā' chī'xcu' hua'chi rey”. ¹⁵ Pero a'yuj, lihui'lica ixlīrey lā' chuntza' taspī'tli na ixti'ya't.

Lā' a'xni'ca' chīlh, cāmāta'satīnīni'lh huan tasācu'a' a'ntū ixcāmāxqui'nī't tumīn. Ixcatzīcu'tun a'nchī ixtatljani'ttza' chā'tunu' de xlaca'n. ¹⁶ A'ntū xapū'la'lh lā' hualh: “Mīntumīn tlajani't makcāj”. ¹⁷ Huan rey kalhtīlh: “Lej tzey tasācu'a' hui'x, como xa'nca mā'scu'ju' a'yuj macstina'j tumīn. Na'icūi'liyāni' miligobnador de lakacāj cā'lacchicni'”.

¹⁸ Lā' chā'mpā kalhatin lā' hualh: "Mintumīn tlajani't makquitzis". ¹⁹ Lā' nā kalhtīlh: "Hui'x nala'ya' miligobrnador de lakaquitzis cā'lacchicni'".

²⁰ Lā' tuncan kalhatin chā'mpā lā' hualh: "A' mā' mintumīn. Icmāquī'lh nac lakatin pāyu ²¹ porque icjicua'ni'ni' como hui'x lipalha' milimāpa'ksīn. Hui'x tē'ya' a'ntūn tū' hui'lini'ta' lā' makalana'na' a'nlhā tū' cha'nāna'ni'ta' hui'x". ²² Lā' tuncan huan rey hualh: "Hui'x tū' tzey tasācua'. Mismo mintachihuīn lē'ksa'nīni'nāni'. Hui'x puhua'na' palh quit lej lipalha' icmāpa'ksīni'n lā' ictē a'ntūn tū' quit icui'lini't, lā' icmakalana'na' a'nlhā tū' quit iccha'nāna'ni't. ²³ Lā' ¿a'chī' tū' hui'li' nac banco quintumīn? Chuntza' xa'icmaklhtīni'lh quintumīn con xaska'ta' a'xni'ca' xa'ictaspi'tpā na quinchi'".

²⁴ Lā' cāhuanilh a'nti'ixtayāna': "Camaklhtitit ixtumīn lā' camaxquī'tit a'nti' tlajani't makcāuj". ²⁵ Lā' tahuanih: "Pero xla' ka'lhī'tza' makcāuj". ²⁶ Lā' huan rey kalhtīlh: "Iccāhuaniyāni' más namaxquī'can a'nti'ka'lhī, pero a'ntūn tū' lhūhua' ka'lhī namaklhtikō'can a'ntū'ka'lhī. ²⁷ Lā' quintā'ca'tzani'n a'ntūn tū' quintalacasquī'n hua'chi rey, caquili'ta'ni'tit lā' cacāmakni'tit na quīlacapūn".

Jesús ixtanūtēlhatza' nac Jerusalén

Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Jn. 12.12-19

²⁸ A'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús tēlh ixtej para nac Jerusalén. ²⁹ Lā' ixtapajtzūmā'natza' nac huan cā'lacchicni' a'nlhā huanican Betfagé lā' a'nlhā huanican Betania. A'ntza' pajtzu huan o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos. Lā' Jesús cāmāpū'lil kalhatu' ī'sca'txtunu'nīn ³⁰ lā' cāhuanilh:

—Capintit huan nac cā'lacchicni' a'ntūn tasu'yu na milacapūnca'n. Lā' a'xni'ca' nachip-inā'tit, nalaktzī'nā'tit lakatin xaska'ta' burro a'ntū' chī'yāhuacani't. Nīn tinti'na'j kētō'la. Caxcutit lā' caquīlālini'uj huā'tzā'. ³¹ Lā' palh catihuā nacākalhasquī'niyāni': "¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan burrito?" hui'xina'n nakalhtīni'nā'tit: "Huan Māpa'ksīni' maclacasquī'n".

³² Lā' huan sca'txtunu'nīn ta'alh lā' takakslī hua'chi huan Māpa'ksīni' ixcāhuanini't. ³³ Lā' a'xni'ca'tza' ixtaxcutmā'na huan burro, huan ixtēcu' cāhuanilh:

—¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan burro?

³⁴ Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Huan Māpa'ksīni' maclacasquī'n.

³⁵ Lē'ni'ca' Jesús tuncan lā' talikētlapalh ixlu'xu'ca'n lā' kēhui'lica Jesús huan burro. ³⁶ Lā' a'xni'ca' Jesús ixa'mā'tza' lacachuna'j, ixmāpi'ni'tēlhacan lu'xu' nac tej. ³⁷ Lā' a'xni'ca' ixtatapajtzūtlēlhatza' a'nlhā laktokopīcanāchi huan nac kēstīn Olivos, tatzuculh tapāxuhua ixlihuākca'n huan a'ntūn takalhlaka'īlh lā' ixtastālani'tēlha. Lā' tata'salh lā' tamācā'tanilh Dios por ixpālacata ixlihuāk huan lē'cnīn a'ntūn talaktzī'lh. ³⁸ Lā' ixtahuan:

—¡Sicua'lanālani't huan Rey a'nti' mimā' por ixlīmāpa'ksīn Dios! ¡Ixpāxūj nac a'kapūn! ¡Ca'a'cnīni'ni'ca' Dios!

³⁹ Lā' tuncan ā'makapitzīn fariseosnu' a'nti'ixtayāna' na ixlaclhni' chī'xcuui'n, tahualh:

—Mākalhtō'kē'ni', cacāquīlhni' a'ntūn tastālani'yāni'.

⁴⁰ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Iccāhuaniyāni' palh huā' tamā'na nataquīlhca'csla, huan chihuixni' natata'sa.

⁴¹ Lā' a'xni'ca' pajtzutza' ixa'mā'cha', Jesús laktzī'lh huan cā'lacchicni' Jerusalén lā' calhualh ⁴² lā' hualh:

—¡Tzey ixuani't para hui'xina'n xalani'n nac Jerusalén palh ixmāchekxī'tit cahuā a'nchī nalipūtaxtuyā'tit, a'yuj huā'mā' chī'chini'! Pero chuhua'j tatzē'knī't lā' tūlah catipūtaxtūt. ⁴³ Namin lakatin quīlhtamacuj a'ntūn tū' tzey. Lā' mintā'ca'tzani'nca'n natamin natayāhua lakatin corral ixmacni' mīncālacchicni'ca'n lā' nacātalixti'li'yāni' lakachu. ⁴⁴ Lā' nacātalilakaso'kāni' nac ti'ya't. Nacātamakni'kō'yāni' milihuākca'n lā' natalacpanckō' lā' tū' catimakxteklī nīn lakatin chihuix ixa'cpān huan taxaka. Chuntza' nacāpātē'keni'yāni' como tū' lakapastit Dios a'xni'ca' cālakmini' para nacāmāpūtaxtuyāni'.

Jesús cātantlakaxtulh a'nti'ixtastā'namā'na nac xaka'tla' litokpān

Mt. 21.12-17; Mr. 11.15-19; Jn. 2.13-22

⁴⁵ Lā' tuncan Jesús tanūlh nac xaka'tla' litokpān lā' tzuculh cātantlakaxtu huan a'nti'ixtastā'namā'na lā' ixtatamāhuana'mā'na na ixtanquīlhni' huan litokpān. ⁴⁶ Lā' cāhuanilh:

—Tatzo'kni' na ixtachihuā: "Quinchic xmān para pūkalhtō'ka'can". Lā' hui'xina'n tlahuapā'na'ntit hua'chi ixchicca'n ka'lhāna'ni'n.

⁴⁷ Lakaliyān Jesús ixmāsu'yumā' nac litokpān. Lā' ixtaputzani'mā'na a'nchī natalīmāknī huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'ni'n ley lā' nā pūchihuāna'ni'n. ⁴⁸ Lā' tū' ixtakaksni' a'nchī natalīmāknī porque ixlihuākca'n tachī'xcuui't ska'lh ixtakaxmatni'.

20

Ixlīmāpa'ksīn Jesús

Mt. 21.23-27; Mr. 11.27-33

¹ Lakatin chí'chini' Jesús icxāmāscā'timā' tachi'xcuhui't nac litokpān lā' icxāmāsu'ni'mā' a'nchī' tzē nalīpūtāxtucan. Lā' tachīlh huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākālhō'kē'ni'nī'n ley nā xanapuxcu'nu' israelitas. ² Lā' tahuanihl:

—Caquilāhuaniuj; ¿Tichū ixquilhtampān cālītlahua'pā't huā' tamā'na catūhuā? ¿Tichū maxqu'ni' huā'mā' līmāpa'ksīn?

³ Lā' tuncan Jesús cāhuanihl:

—Nā quit na'iccākalhasqui'niyāni' catūhuā. Caquilākalhtūj; ⁴ ¿Tichū ixquilhtampān ixlīmā'kpxāni'n Juan? ¿Ixquilhtampān Dios o ixquilhtampānca'n tachi'xuhui't? Caquilākalhtūj.

⁵ Lā' xlaca'n tatzuculh talacchihuīna'n ixa'cstuca'n lā' talāhuanihl:

—¿Chichū nahuaniyāuj? Palh nahuaniyāuj que Dios māpa'ksīlh huan Juan, naquincākalhasqui'niyāni': "Lā' ¿a'chī' tū' kalhlaka'tit?" ⁶ Lā' palh nahuaniyāuj que chí'xcuhui't tamāpa'ksīlh, ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhui't naquincātamūta'lakniyāni' como xlaca'n tahuān que Juan stu'ncua' ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.

⁷ Lā' chuntza' takālhūih que tū' ixtaca'tzī tichū ixquilhtampān Juan ixlīmā'kpxāni'n. ⁸ Lā' tuncan Jesús cāhuanihl:

—Nā chuntza' quit tū' icticāhuani'ni' tichū ixquilhtampān iclītlahua huā'mā'.

Huan xalacca'tzanca'tzīni'n maksujni'n

Mt. 21.33-44; Mr. 12.1-11

⁹ Tuncan Jesús tzuculh catā'chihuīna'n tachi'xcuhui't. Lā' cāhuanihl a'ntū lītalacastuca:

—Ixui' kalhatin chí'xcu'; cha'nli ixpū'uva. Lā' ā'calistān māsācua'ni'lh ixtasācua'ni'n lā' makān a'lh ā'lacatin.

¹⁰ "Lā' ā'xni'ca' xni'ltza' ixpūlani' uvas, macā'lh ixlacscujni' na ixpū'uva. A'lh cāsqui'ni' huan tasācua'ni'n catamacamaxqu'lh huan a'ntū tamakalanī't a'ntū ixla' ixtēcu' ti'ya't. Lā' xlaca'n talacnicui'lih huan lacscujni' lā' chu chuntza' māspi'tchokoca.

¹¹ "Lā' tuncan ixtēcu' uva macā'mpā ā'chatin lacscujni'. Nā chuntza' tlahuaca hua'chī xapū'la; lacnicui'lica lā' talakapalalh lā' chu chuntza' māspi'tchokoca. ¹² Lā' ixlīmaktu'tun macā'mpā ā'chā'tin. Lā' nā xla' mātākāhui'ca lā' makatzā'laca.

¹³ "Lā' ā'calistān huan ixtēcu' ti'ya't hualh: "¿Tuchū na'ictlahua? Na'icmacā'n qui'o'kxa' a'ntū lej icpāxqui'. A'xni'ca' nalaktzī'ncan lāsā' na'a'cnīni'ni'can". ¹⁴ Pero a'xni'ca' talaktzī'lh huan o'kxa', huan tasācua'ni'n talāhuanihl: "U'tza' huan a'nti nalitachoko ixlīhuāk a'ntū ixla' ixtāta'. Camakniuj lā' chuntza' quila'ca'n nala huan pū'uva". ¹⁵ Lā' tamāxtulh de huan nac pū'uva lā' tamaknihl.

Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Chī puhua'nā'tit nacātlahua huan tamā'na a'ntūn tamaksācua'lh? ¹⁶ Na'a'n lā' nacāmāspūtūkō' huā' tamā'na tasācua'ni'n lā' nacāmāsācua'ni' huan pū'uva ā'makapitzīn xtunc tasācua'ni'n.

Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhui't takaxmatli huā'mā' tachihuīn, tualh:

—jNīn calacasqui'lh Dios!

¹⁷ Lā' Jesús cālaktzī'lh lā' hualh:

—Lā' ¿tuchū huanicu'tun a'ntū tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios? Chuntza' huan:

Huan xakana'ni'n talakmaka'lh huan chihuix lā' māni' ū'tza' huanmā' chihuix a'ntū más tasqui'nī.

¹⁸ Lā' Jesús huampā:

—A'ntūn tū' xa'nca tamāchekxī quintachihuīn, xlaca'n hua'chī a'ntūn tapū'a'kchekxīlh huan chihuix lā' tatakāhui'lh. Lā' a'ntūn tū' takāhlaka'i' quintachihuīn, xlaca'n hua'chī a'nti cā'a'k'lhā'lal huan ka'tla' chihuix lā' cāka'nkxli lā' tanīlh.

Namāpalacan iximpuesto emperador

Mt. 21.45-46; 22.15-22; Mr. 12.12-17

¹⁹ Huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākālhō'kē'ni'nī'n ley titachi'pacu'tulh Jesús tuncan huā'mā' chí'chini' como tamāchekxīlh que xlaca'n ixtalītalacastuca hua'chī huan tasācua'ni'n nac pū'uva. Pero tū' tachi'palh porque ixtajicua'ni' huan tachi'xcuhui't. ²⁰ Lā' tuncan cāmācā'nca maktakalhna'ni'n a'nti ixtatasu'yu hua'chī tzeyā chí'xcuhui'n para natakaxmatxtu a'ntū tzē natalē'ksa'nīni'n con huan gobernador lā' chuntza' más tzey ixtalīmālacapū'lh con huan gobernador. ²¹ U'tza' talīkalhasqui'nīlh huā'mā':

—Mākālhō'kē'ni', icca'tziyāuj que a'ntū hua'na' lā' a'ntū māsu'yu'ya' ū'tza' xastu'ncua'. Lā' icca'tziyāuj que hui'x tū' tlahua'ni'ya' cuenta a'nchī talichihuīna'nāni' tachi'xuhui't. Lā' hui'x

chu a'cxtim cālaktzī'na' ixlīhuākca'n tachi'xcuui't. Lā' hui'x xa'nca māsu'yu'ya' a'nchī Dios lacasqui'n. ²² ¿Tichū puhua'na' ixpālacata huan a'ntū māta'jini'n huan emperador romano? ¿Chā tzey palh na'icmāpalayāuj o tū' tzey?

²³ Lā' Jesūs ixca'tzī que xmān ixtalilaktzī'ncu'tun lā' cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chī' quilālilaktzī'ncu'tunāuj? ²⁴ Caquilāmāsu'ni'uj huan tumīn a'ntū limāpalacan. ¿Tichū ixlacan tasu'yu huā'tzā' nac tumīn lā' tichū ixtacuīni' tatzo'kni'?

Lā' takalhtīlh:

—Ixla' huan emperador.

²⁵ Lā' tuncan cāhuanilh:

—Camaxqui'tit huan emperador a'ntū ixla' lā' camaxqui'tit Dios a'ntū ixla' Dios.

²⁶ Lā' nīn tuntū' tamakkakslī a'ntū tzē ixtalē'ksa'nīni'lh por a'ntū ixuan ixlacapūnca'n tachi'xcuui't. Pero talē'cnīlh a'nchī kalhtīni'lh lā' chuntza' taca'cslalh.

A'nchī nala a'xni'ca' nalakahuanchokopalacan

Mt. 22.23-33; Mr. 12.18-27

²⁷ A'calistān, ā'makapitzīn saduceosnu' talaka'lh Jesūs. Huan saduceosnu' tahaun que tū' catilakahuanchokoca. Chuntza' tahaunilh Jesūs:

²⁸ —Mākalhtō'kē'ni', huan Moisés quincāmāchokoni'ni' huā'mā' tatzo'kni': Palh nanī kalhatin chī'xcu' a'ntū tapūchahuāni'ttza' lā' palh tū' ka'lhī ixcaman, maclacasqui'n que ī'stancu natā'tapūchahua huan lakapūt. Lā' huan xapū'la o'kxa' a'ntū nalacatuncū' nala ixo'kxa' huan xapuxcu' a'ntū nīni'ttza'.

²⁹ 'Maktin huā' ixtahuī'lāna' kalhatojon litā'timīn. Huan xapuxcu' tapūchahuah lā' tū' ka'lhīlh nīn kalhatin ixcaman. Chuntza' līnīlh. ³⁰ Ixlīkalhatu' tā'tapūchahuah huan lakapūt lā' chuntza' nipā huan chī'xcu'; nīn kalhatin ixcaman māchokoh. ³¹ Lā' ixlīkalhatu'tun tā'tapūchahuapā huan lakapūt lā' nā chuntza' ixlīkalhatojon lā' ixlīhuākca'n tanīlh; nīn kalhatin ixcamanca'n tamāchokoh. ³² Lā' ā'calistān nā huan puscāt nīlh. ³³ Lā' a'xni'ca' nalakahuanchokokō'can, ¿tichū ixlā' nala huanmā' puscāt como ixlakhatojonca'n tatā'tapūchahuah?

³⁴ Lā' a'xni'ca' Jesūs cākalhtīlh:

—Nac huā'mā' quilhtamacuj tapūchahuacan lā' tamāpūchahua ixtzu'ma'janca'n. ³⁵ Lā' a'ntū natalakahuanchokopala lā' natachā'n nac a'kapūn tū'tza' catitapūchahuah. Lā' tū'tza' catilāmāpūchahuah, ³⁶ lā' tū'tza' maktin catītanīlh. Chuntza' natala hua'chī ixāngeles Dios. Lā' natala ixcamana' Dios como talakahuanchokoni't. ³⁷ Lā' nā Moisés quincāmāpāstaqui'yāni' que huan nīni'n natalakahuanchokopala, a'xni'ca' tzo'kli ixpālacata huan pūtzina'j qui'hui' a'ntū ixlamamā'. A'tntza' tatzo'kli que huan Māpa'ksīni' ū'tza' ixDios Abraham lā' ixla' Isaac lā' ixla' Jacob. ³⁸ Ū'tza' huanicu'tun que xla'ca'n lakahuan a'yuj tanīlh de makāntza' lā' Dios ū'tza' ixDiosca'n xalakahuan lā' tū' huan xanīni'n. Lā' Dios cālaktzī'n ixlīhuāk talakahuan.

³⁹ Lā' tuncan ā'makapitzīn xamākalhtō'kē'ni'nīn ley tahaunilh Jesūs:

—Xa'nca kalhtīni'ni'ta'.

⁴⁰ Lā' tū'tza' talihui'līlh natakalkhasqui'nī catūhuā.

Cristo ixtā'nat David

Mt. 22.41-46; Mr. 12.35-37

⁴¹ Jesūs cāhuanilh:

—¿Chichū huancan que Cristo a'ntū Dios hui'līlh ixlīmāpūtaxtūnu' ū'tza' ixtā'nat David?

⁴² Māni' David tzo'kli nac huan libro a'ntū huanican Salmos:

Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni': "Catahuī'la' na quimpāxtūcāna'j, ⁴³ hasta a'xni'ca' na'iccātīlajakō' ixlīhuākca'n mīntā'ca'tzanī'n".

⁴⁴ Palh David lichihuāna'lh ī'xū'yātā'nat lā' māpācuhiīlh Māpa'ksīni', ū'tza' huanicu'tun xla' lihua'ca' xaka'tla' nala.

Jesūs cālī'a'ksa'lh xamākalhtō'kē'ni'nīn ley

Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54

⁴⁵ Ixlīhuākca'n tachi'xcuui't ixtakaxmatmā'na lā' Jesūs cāhuanilh ī'sca'txtunu'ni'n:

⁴⁶ —Catamaktaka'lhtit lā' tū' nacāta'a'kxokoyāni' huan xamākalhtō'kē'ni'nīn ley a'nīn tapūlatā'kchokocu'tun pūlhāmā'n ixlū'xu'ca'n hua'chī a'ntū lej taca'tzī. Nā talacasqui'n que cacātā'chihuāna'nca lā' cacā'a'cnīni'ni'ca nac cā'tejen. Lā' na ixlītokpānca'n israelitas xla'ca'n taputza pūtahuī'lh a'ntū tahuī'lāna' calacan lā' talacasqui'n que cacā'a'cnīni'ni'ca a'nīhā tluhuacan cā'tani'. ⁴⁷ Lā' xla'ca'n ta'a'kxokomaklhtī ixchicca'n lakapūtnu' lā' ā'calistān lej xlit takalhtō'ka' a'nīhā nacālaktzī'ncan lā' chuntza' talī'a'kxokonu'n. A'chulā' natapātīni'n xla'ca'n que ā'makapitzīn.

21

Ixlé'ksajna' huan pobre lakapüt

Mr. 12.41-44

¹ Jesús ixuí'cus nac litokpān lā' cālaktzī'lh a'nchī huan ricosnu' ixtamojō tumīn a'nlhā māquī'can huan tumīn a'ntū a'ksajcanī't Dios. ² Nā laktzī'lh kalhatin lakapüt pobre. Mojólh lakatu' ixtumīn de cobre a'ntūn tū' lej tapala. ³ Lā' Jesús hualh:

—Ixlistu'ncua' iccāhuaniyāni' que huā'mā' pobre lakapüt māsā'nī't a'ntū más ixtapalh na ixlacapūn Dios que ā'makapitzīn ⁴ porque huāk xla'ca'n tamāstā' a'ntū cā'a'katāxtūnī'nī'ttza'. Lā' xla' a'yuj tū' lhūhua' ixka'lhī, pero māsā'kō'lh a'ntū ixpūlahui'lh.

Jesús hualh que natalacpanckō' huan litokpān

Mt. 24.1-2; Mr. 13.1-2

⁵ A'makapitzīn ixtalīchihuīna'mā'na a'nchī ixlitzēhuani't huan litokpān por ixlitzēhuani't huan chihuix lā' ā'catūhuā a'ntū ixmāsā'canī't hua'chī lē'ksajna'. ⁶ Lā' tuncan Jesús cāhuanih:

—Namin lakatin chī'chini' a'xni'ca' tū' catitachokolh nīn lakatin chihuix nac taxaka. Ixlihuākca'n natapanckō' lā' huan taxaka nalacā.

Na'a'nan laka'tla'n lē'cnīn a'xni'ca' tūna'j nasputa huā'mā' quilhtamacuj

Mt. 24.3-28; Mr. 13.3-23

⁷ Lā' tuncan takalhasqui'nīlh:

—Mākalhtō'kē'ni', ¿lhāchūnīn natala huā' tamā'na? ¿Chichū na'iclica'tziyāuj palh palaj napātē'ke?

⁸ Lā' Jesús hualh:

—Catamaktaka'lhtit lā' tū' nacāta'a'kxokoyāni' como lhūhua' chī'xcuui'n natahuan palh taka'lhī quilhāpa'ksīn. Lā' chā'tunu' natahuan: “Quit Cristo a'ntū Dios lacsacui'līlh”. Lā' natahuampala: “Chuhua'j chíltza' huan ixlacchī'chini' Cristo lā' xla' Dios lacsacui'līlh”. Pero tū' tistālani'yā'tit. ⁹ Lā' nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nan pajtzu a'nlhā tlahuamā'ca guerra lā' nacātamāca'tzīniyāni' a'nchīn tatā'kaquī' tachi'xcuui't. Tū' tijicua'nā'tit como huā'mā' pū'la napātē'ke lā' ā'calistān nasputa huā' quilhtamacuj.

¹⁰ Lā' cāhuaniipā:

—Lakatin gobiernō natlajacu'tun ā'lakatin lā' kalhatin māpa'ksīni' natlajacu'tun ā'kalhatin.

¹¹ Lā' palha' naxpipi huan ti'ya't lā' chuxalhā nala tatzi'ncsta lā' ta'jatatna'. Lā' lej lijicua' a'ntū natatasu'yunu'n nac a'kapūn lā' lej laka'tla' lē'cnīn.

¹² Pero pū'la nacātachi'payāni' hui'xina'n lā' nacātamāpātīniyāni'. Nacātalē'nāni' nac litokpān para natlahuacan justicia, lā' nacātamāniyāni' nac pū'lāchī'n lā' nacātalē'nāni' ixlacapūnca'n reyes lā' gobernadores porque quilākalhla'iyāuj. ¹³ Chuntza' tzē naquilālichihuīna'nāuj. ¹⁴ Calihui'lī'tit que tū' nacāpāta'layāni' a'nchī nalītamaktāyayā'tit, ¹⁵ como quit na'iccāmāsu'ni'yāni' tachihuīn lā' na'iccāmaxquī'yāni' tapāstacna' lā' chuntza' mintā'ca'tzaca'n tū' caticātatlajani' nīn catitā'lāhua'nītit.

¹⁶ Lā' hui'xina'n nacātamacamāsā'yāni' mintāta'ca'n lā' mintzī'tca'n lā' mintā'timīnca'n lā' mintalakapasni'ca'n lā' mi'amigosca'n. A'makapitzīn de hui'xina'n nacātamakniyāni'. ¹⁷ Lā' ixlihuākca'n tachi'xcuui't nacāta'ca'tzalaktzī'nāni' lā' xmān por quimpālacata, ¹⁸ pero tū' caticāyujni'ni' nīn kentīn miya'jca'n. ¹⁹ Calihui'lī'tit natāyani'yā'tit lā' a'xni'ca' napātē'kekō', naka'lhīyā'tit minquilhtamacujca'n.

²⁰ A'xni'ca' nalaktzī'nā'tit Jerusalén litamacxti'li'nī't soldados, naca'tziyā'tit que palaj nalactlahuacan huan cā'lacchicni'. ²¹ Tuncan maclacasqui'n que natatzā'la hasta nac o'kspū'n xla'ca'n a'ntīn tahuī'lāna' nac estado de Judea. Lā' a'ntūn tahuī'lāna' nac Jerusalén maclacasqui'n natataxtuyācha'. Lā' a'ntīn ta'a'nī't nac cā'tacuxtu tū' catitataspi'tli nac cā'lacchicni', ²² como huan tamā'na chī'chini' ū'tza' napūpātīnī'ncan. Lā' natlōkentaxtūn ixlīhuāk a'ntūn tatzo'knī' na ixtachihuīn Dios.

²³ Lā' xānti tala huan puscan huan tamā'na chī'chini' palh tacamalāni't o palh tamātzī'quī'nīncus como lhūhua' taca'tzāt na'a'nan. Lā' ixtā'kcha Dios nacāmāpātīnī huan tachi'xcuui't.

²⁴ Lā' a'makapitzīn natāni nac guerra lā' ā'makapitzīn xatachī'n nacālē'ncan nac xaxtunc xcānsipej. Lā' huan makatīyātī'n natalactlahua chu calhāhuā nac Jerusalén lā' natamaknī xalanī'n a'ntza' hasta a'xni'ca' Dios nahuan tū'tza' catatlahualh.

A'nchī namimpala huan Chī'xcu' xala' Tālh mā'n

Mt. 24.29-35, 42-44; Mr. 13.24-37

²⁵ Lā' Jesús cāhuaniipā:

—Lā' tuncan na'a'nan lē'cnīn nac chī'chini' lā' nac mālhcuuy' lā' nac sta'cūn. Lā' xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj natatamakchuyikō' lā' nīn catitaca'tzīlh a'ntū natatlahua. Lā' nacāmakajicua'ncan a'nchī namacasā'nan huan mar. ²⁶ Huan tachi'xcuui't natatnacnānikō'

por ixtajicua'tca'n a'xni'ca' natapāstaca a'ntū nacāpātē'keni' nac huā'mā' quilhtamacuj. Lā' māni' huan a'kapūn natachiqui. ²⁷ A'xni'ca'tza' naquilaktzi'n can quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n a'nchī na'icpūmin nac poklhnu'. Lēj na'icka'lhī līmāpa'ksīn lā' tēhuanī't na'icxkaka. ²⁸ A'xni'ca' natzucu pātē'ke huā'mā', calipāxuhua'tit lā' catalacayāhua'tit porque palaj napūtuxtuyā'tit.

²⁹ Nā cāhui'lini'lh huā'mā' tamāscā'tin:

—Calaktzi'ntit huan xaqui'hui' higo o ā'catūhuā qui'hui'. ³⁰ A'xni'ca' tasu'yutza' lakapu'mā' huan qui'hui' a'xni'ca' naca'tziyā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' lej xu'nu. ³¹ Lā' chuntza' a'xni'ca' napātē'ke ixlihuāk huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni', naca'tzi'yā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksikō'.

³² 'Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Xlaca'n a'ntūn tahuilāna'cus tū' catitanikō'lh hasta a'xni'ca' tū' napātē'ke ixlihuāk huā'mā' a'ntū iccāhuanini'. ³³ Nasputa huan a'kapūn lā' nasputa huan ti'yat pero tū' maktin catisputli quintachihuīn; natlōkentaxtūkō'can.

³⁴ 'Cuenta catlahua'tit lā' tū' camakxtektit palha' nala mi'a'clhcunucca'n ixpālacata huan vicio lā' taka'chīn nīn ixpālacata catūhuā de huā'mā' quilhtamacuj. Palh chuntza' nala'yā'tit, chu līmaktin namin huā'mā' chi'chini'. ³⁵ Namin hua'chi lakatin a'ktā'lh a'ntū chu līmaktin yuja. Chu a'cxim namin huā'mā' chi'chini' para ixlihuāk tachi'xcuhui't nac huā'mā' quilhtamacuj. ³⁶ Cāxni'j catahui'la'tit lā' pō'ktu nakalhasqui'nī'yā'tit Dios para que chuntza' tze napūtuxtuyā'tit de ixlihuāk huā' tamā'na catūhuā a'ntū napātē'ke. Lā' nakalhasqui'nī'yā'tit para que chuntza' tze natāyayā'tit na quilacapūn quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n.

³⁷ Lā' cā'tuncuj Jesús ixmāsu'yu nac lītōkpān lā' cā'tzi'sa ixa'n tachoko nac huan o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos. ³⁸ Lā' huan tachi'xcuhui't tzi'sāt ixta'a'n nac lītōkpān para natakaxmata a'ntū Jesús ixcāhuani.

22

Ixtachi'pacu'tun Jesús

Mt. 26.1-5, 14-16; Mr. 14.1-2, 10-11; Jn. 11.45-53

¹ Pajtzutza' ixmimā' ixcā'tani'ca'n israelitas a'ntū huanican pascua, a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura. ² Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xamākalhtō'kē'nī'nī'n ley ixtaputzamā'na a'nchī natalīmāmaknīnī'nī'n Jesús. Lā' ixtajicua'ni' huan tachi'xcuhui't.

³ Lā' tuncan huan ko'ti'ti' tanūni'lh Judas a'ntī ixlitāpātu' ixtacu'ni' Iscariote. Lā' xla' kalhatin de huan ixlikalhacājutu' sca'txtunu'nī'n ixuani't. ⁴ Xla' ū'tza' cālaka'lh huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' policia a'ntī ixmaktakā'lh mā' huan lītōkpān. U'tza' cātā'lacchihuāna'lh a'nchī nacālīmacamaxqu' Jesús. ⁵ Xlaca'n tapāxuhukō'lh lā' tahuani'lh palh natamaxqu' tumīn. ⁶ Lā' Judas cākalhlaka'tī'lh lā' tzuculh putzani' a'nchī tze nalīmacamāstā' Jesús a'xni'ca' tinti' līhuhua' tachi'xcuhui't.

A'nchī tzuculh huan Santa Cena

Mt. 26.17-29; Mr. 14.12-25; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

⁷ Ixtzucumā'tza' huan cā'tani' a'xni'ca' ixua'can pāntzi a'ntūn tū' lītlahuacani't levadura. Huā'mā' chi'chini' maclacasqui'nī' namaknīcan lakatin xaska'ta' borrego para na'a'ksaju'can Dios. ⁸ Lā' Jesús cāmācā'lh Pedro lā' Juan lā' cāhuanilh:

—Capintit nacāxtlahua'ya'tit a'nlhā nahua'yāuj huan borrego.

⁹ Lā' xlaca'n takalhasqui'nī'lh:

—¿Lhachū lacasqui'na' na'iccāxtlahuayāuj?

¹⁰ Lā' Jesús cākalhtī'lh:

—A'xni'ca' natanūyā'tit huan nac cānsipej, napāxtokā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntī lē'mā' huan ixpūxka'tni'. Nastālani'yā'tit hasta a'nlhā natanūyācha' nac chic ¹¹ lā' nahuaniyā'tit ixtecu' chic: "Huan Mākalhtō'kē'ni' huaniyāni': ¿Lhā yā huan cuarto a'nlhā tze na'iccā'tā'hua' quisca'txtunu'nī'n huan xalīhua'tē cā'tani'?" ¹² Lā' tuncan nacāmāsu'ni'yāni' lakatin ka'tla' cuarto cāyātza' ixlītanca'cstu' huan chic. A'ntza' nacāxtlahuayā'tit huan līhua't.

¹³ Ta'a'lh lā' pātē'kelh chu a'nchī Jesús cāhuanilh, lā' tacāxtlahualh huan līhua't.

¹⁴ Lā' a'xni'ca' horatza' ixuani't, Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n tatahui'lalh tahuā'yan. ¹⁵ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Lej xa'iccā'tā'huā'yancu'tunāni' huā'mā' xala' smalanka'n porque quit palaj na'icnī. ¹⁶ Huā'mā' ā'xmān na'iccā'tā'huā'yanāni' quit hasta a'xni'ca' natlōkentaxtūkō'can ixlihuāk a'ntū Dios māpa'ksini'lh.

¹⁷ Lā' tuncan tēlh huan taza a'ntū ixlītuma xaxcān uva lā' maxqu'lh pāxcatca'tzi Dios. Lā' cāhuanilh i'sca'txtunu'nī'n:

—Camaklhtī'ntit lā' cahua'tit milīhuākca'n. ¹⁸ Quit tū'tza' ā'maktin ictihua'lh xaxcān uva hasta a'xni'ca' nalaktzi'nā'tit a'nchī Dios cāmāpa'ksikō' ixlihuākca'n tachi'xcuhui't.

¹⁹ Ixlika'tlā'tus tayalh huan pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' mālacpitzilh. Cāmaxquī'lh xlaca'n lā' cāhuanilh:

—U'tza' huā'mā' quimacni' a'ntū macamāstā'mā'ca por mimpālacataca'n. Chuntza' nalahua'yā'tit para naquilālipāstacāj.

²⁰ Nā chuntza' litlahuapā huan taza a'xni'ca' tahuā'yankō'lh lā' cāhuanilh:

—Huan xaxcān uva a'ntū pūhuī' huā'mā' taza, ū'tza' quinka'lhni'. Lā' ū'tza' a'ntū licāxtlahuaca huan xasāsti' convenio ixpālacata a'nchī Dios nacālīmāpūtāxtū huan tachi'xcu'huī't. Lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū na'icmaka'n por mimpālacataca'n.

²¹ Lā' chuhua'j hua'chi quimacan huī' nac mesa, nā chuntza' huī' ixmacan huan chi'xcu' a'ntū naquimacamāstā'. ²² Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' naquimpātle'keni' chu a'nchī tatzo'kni' quimpālacata na ixtachihuīn Dios. Pero xānti la huan chi'xcu' a'ntū naquimacamāstā'; nalilakaputza —hualh Jesús.

²³ Lā' tuncan tatzuculh talākahasqui'nī tichū de xlaca'n ixmacamāstā'lh.

¿Tichū más tasqui'nī?

²⁴ Lā' tuncan tatzuculh talālchihuīna'n tichū de xlaca'n puhuancan más tasqui'nī'. ²⁵ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Huan reyes tamāpa'ksī hua'chilh ixtēcu'ca'n tachi'xcu'huī't lā' huan tachi'xcu'huī't tahuhan que lacuan huan reyes. ²⁶ Tū' chuntza' nala na milaclhni'ca'n. Xtunc nala. Lā' a'ntū más tasqui'nī na milaclhni'ca'n xla' nala hua'chi xastancu. A'ntū namāpa'ksīni'n maclacasqui'n nala hua'chi tasācua'. ²⁷ ¿Tichū puhua'na' más tasqui'nī, huan a'ntū huā'yamā' o huan a'ntū mojōmā' huan pulātu? ¿Chu tū' stu'ncua' más tasqui'nī a'ntū huā'yamā'? Pero quit iclalh hua'chi a'ntū mojōmā' mimpulātuca'n.

²⁸ Hui'xina'n pō'ktu quilātā'latlā'huanāuj ayuj ixquimpātle'keni' lhūhua' catūhuā. ²⁹ Lā' como quīnTāta' quimaxquī'lh quīlimāpa'ksīn, nā quit na'iccāmaxquī'yāni' milīmāpa'ksīnca'n. ³⁰ Chuntza' na'iccātā'huā'yanāni' a'nlhā na'icmāpa'ksī lā' natahui'layā'tit a'nlhā nacālacāxtlahuayā'tit huan lakacājtu' tribusnu' de huan israelitas.

Jesús māca'tzīnī'lh que Pedro nakalhtatzē'ka

Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Jn. 13.36-38

³¹ Nā huan Māpa'ksīni' cāhuanilh:

—Cuenta catlahua'tit como Satanás lej cālilaktzī'ncu'tunāni' a ver palh nacātlajayāni'. ³² Lā' quit icsqui'nī'lh Dios que hui'x, Simón, tū' catipātza'nkākō'j ixlihuāk a'ntū kalhlaka'nī'ta'. Lā' hui'x a'xni'ca' nalacāxtlahuapala mintapāstacna', cacāmaktāya' mintā'timīn.

³³ Simón Pedro huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', iccāxui'tza' para na'ictā'a'nāni' hasta huan nac pūlāchī'n lā' para na'ictā'nīyāni'.

³⁴ Lā' Jesús huanilh:

—Pedro, icuaniyāni' que huā'mā' chi'chini', a'xni'ca' tūna'j nata'sa huan gallo, maktu'tun naquinkalhtatzē'ka' que tū' quilakapasa'.

Ixtapajtzūmā huan hora a'ntū napūpāfīni'n Jesús

³⁵ Lā' tuncan Jesús cākalhasqui'nīlh:

—A'xni'ca' iccāmācā'ni' lā' tū' lipintit mimpūtumīnca'n nīn mimorralca'n nīn mizapatoca'n, ¿chū cāsputni'ni' a'ntū ixmaclacasqui'nā'tit?

Lā' xlaca'n tahualh:

—Nīn tuntū'.

³⁶ Lā' tuncan cāhuanilh:

—Chuhua'j xtunc iccāhuaniyāni'. Lā' a'ntū ka'lhī ixmorralh, calē'lh. Lā' calē'lh ixpūtumīn. Lā' palh tū' ka'lhī ixmachīta, castā'lh ixtakēnu' para natamāhua. ³⁷ U'tza' iccāhuaniyāni' porque quit na'ictlōkentakū ixlihuāk a'ntūn tatzo'kni' quimpālacata. Chuntza' tatzo'kni': Lā' laktzī'ncan hua'chi kalhatin a'ntūn tū' tzey.

Chuhua'j ixlihuāk a'ntūn tatzo'kni' por quit, tasqui'nī nala.

³⁸ Lā' tuncan t'sca'txtunu'nī'n tahualh:

—Mākalhtō'kē'ni', ā'yā kantu' machīta.

Lā' Jesús kalhtīni'lh:

—Tzeytza'.

Jesús kalhtō'ka'lh nac Getsemanī

Mt. 26.36-46; Mr. 14.32-42

³⁹ Lā' tuncan Jesús taxtulh de huan cuarto lā' como ixlīsmānī'nttza', a'lh nac huan o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos. Lā' tastālani'lh t'sca'txtunu'nī'n. ⁴⁰ Lā' a'xni'ca' tachā'lh, cāhuanilh:

—Na'orarlīyā'tit para que tū' nacātatlayāni' a'xni'ca' nacātalilaktzī'ncu'tunāni'.

⁴¹ Lā' tuncan Jesús a'lh lacachuna'j lā' tatzokostalh para na'orarlī. ⁴² Hualh:

—QuinTāta' Dios, palh hui'x lacasqui'na', caquimāpūtaxtu de huā'mā' lipātīn. Pero calalh a'ntū hui'x lacasqui'na' lā' tū' calalh a'ntū xmān quit iclacasqui'n.

⁴³ Lā' tuncan tasu'yuni'lh kalhatin ángel xala' nac a'kapūn. Tā'chihuīna'lh Jesús para namaxqui' tahuixcān. ⁴⁴ Lā' como lej ixpātīni'mā', Jesús ā'chulā' squi'ni'lh Dios. Lā' tanto ixpātīni'mā' lā' skakana'lh. Lā' tasu'yulh hua'chilh i'sta'jmā' ixka'lhni' a'nchī skakana'lh.

⁴⁵ Lā' a'xni'ca' orarīkō'lh, tāyalh lā' taspī'tli a'nlhā ixcāmāchokoni't i'sca'txtunu'nī'n. Ixtalh-tatamā na cākakslī como ixcātłajani't ixtalakaputzitca'n. ⁴⁶ Lā' tuncan cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī' lhtatapā'na'ntit? Catā'kaqui'tit lā' casqui'ni'tit Dios para que tū' nacātatlajayāni' a'xni'ca' nacātallaktzī'ncu'tunāni'.

Jesús lē'nca xatachī'n

Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Jn. 18.2-11

⁴⁷ Ixcātā'chihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' tachā'lh lhūhua' tachi'xcuhūi't. Kalhatin de huan kalhacājutu'sca'txtunu'ni'n a'ntī ixuanican Judas ū'tza' ixcāpū'łani'tēlha. Laktapajtzūlh Jesús lā' mu'sulh. ⁴⁸ Lā' tuncan Jesús huanilh:

—Judas, hui'x quimu'su'ya' lā' chuntza' quilīmacamāstā'ya' quit, huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n.

⁴⁹ Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh a'ntū ixpātīle'keni'mā' huan a'ntī ixtatā'hui'lāna' Jesús takalhasqui'nīlh:

—¿Chā na'iclatucsāj con machīta?

⁵⁰ Lā' kalhatin sca'txtunu' mātakāhuī'lh ixtasācua' huan māpa'ksīni' curasna' lā' a'kasityujulh ixa'ka'xko'lh na ixa'kacāna'j. ⁵¹ Lā' Jesús huanilh:

—Camakxtekti; tū'tza' catlahua'tit.

Lā' tuncan Jesús xa'malh ixa'ka'xko'lh huan tasācua' lā' xanca cāxlapā. ⁵² Lā' tuncan cāhuanilh huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' policia a'ntī ixtamak-taka'lha huan lītokpān lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas, ixlīhuākca'n a'ntī ixtaminī't tachi'pa:

—¿A'chī' līta'nā'tit mimachītaca'n lā' minqui'hui'ca'n? Hua'chilh chi'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'. ⁵³ A'xni'ca' xa'iccātā'latlā'huanāni' lakaliyān nac lītokpān, ¿a'chī' tūlalh quilāchi'pauj a'xni'ca'? Pero chuhua'j milh milacchi'chini'ca'n lā' namāpa'ksīni'n a'ntīn tū' tzey.

Pedro hualh que xla' tū' ixlakapasa Jesús

Mt. 26.57-58, 69-75; Mr. 14.53-54, 66-72; Jn. 18.12-18, 25-27

⁵⁴ Tuncan chi'paca Jesús lā' lē'nca na ixchic xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' Pedro lacachuna'j i'stālani'tēlha. ⁵⁵ Lā' a'ntza' tahuī'līlh macscut pu'nān tanquīlhni' lā' tatahui'lalh ixmacni' macscut. Nā Pedro tahuī'lal pu'nān. ⁵⁶ Lā' a'xni'ca' laktzī'lh kalhatin squiti' a'nlhā i'sko'huī', lakalaktzī'hui'līlh lā' hualh:

—Nā huā'mā' chi'xcu' ū'tza' ixtā'latlā'huan Jesús.

⁵⁷ Lā' Pedro kalhtatzē'kli lā' hualh:

—Puscāt, tū' iclakapasa.

⁵⁸ A'calistān ā'kalhatin laktzī'mpā lā' nā huanilh:

—Nā hui'x kalhatin de xlaca'n.

Pero Pedro huanilh:

—Chi'xcu', quit tū' de xlaca'n.

⁵⁹ Lā' ixlīlakatin hora huampala ā'kalhatin stu'tu'lu' huampā:

—Stu'ncua' huā'mā' chi'xcu' ixtā'latlā'huan porque xala' nac Galilea.

⁶⁰ Lā' tuncan Pedro huanilh:

—Chi'xcu', tū' icca'tzī a'ntū hua'na'.

Lā' huā'mā' ka'tlā'tus a'xni'ca' ixchihuīna'mā'cus Pedro, tuncan huan gallo ta'salh. ⁶¹ Lā' huan Māpa'ksīni' Jesús talakspi'tli lā' laktzī'lh Pedro, lā' Pedro pāstacli a'nchī ixuanini't huan Māpa'ksīni': "A'xni'ca' tūna'j nata'sa huan gallo, maktu'tun naquīnkaltatzē'ka' que tū' quilakapasa". ⁶² Lā' tuncan Pedro taxtulh lā' lej lakaputzaj calhualh.

Lakapalaca Jesús

Mt. 26.67-68; Mr. 14.65

⁶³ Huan chi'xcuhūi'n a'ntī ixtamaktaka'lh mā'na Jesús talakapalalh lā' tatucslī. ⁶⁴ Talakachi'lh lā' talacala'sli lā' tahuanih:

—¿Caquīlhchipi tichū lacala'sni'!

⁶⁵ Lā' lej lhūhua' ixtahuani de catūhuā como ixtamāmāxani'cu'tun.

Jesús na ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n

Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Jn. 18.19-24

⁶⁶ Lā' a'xni'ca' tuncuilh, tatakēstokli xanapuxcu'nu' israelitas lā' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley, lā' talē'lh Jesús na ixlacapūnca'n huan pūchihuina'nī'n a'ntī más ixtamāpa'ksīni'n. A'ntza' kalhasqui'nīca:

⁶⁷ —Caquilāhuaniuj: ¿Chā hui'x Cristo a'ntī Dios hui'lini't ixlīmāpūtaxtūnu'?

Lā' xla' cākalhtīlh:

—A'yuj xa'iccāhuani'ni' palh stu'ncua', pero tū' quintilākahlaka'ī'uj. ⁶⁸ Lā' palh quit na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā, tū' quintilākaltūuj nīn quintilāmāxteku. ⁶⁹ Quit huan Chī'xcu' xala' Tālmhā'n lā' desde chuhua'j na'ictahui'la na ixpāxtūcāna'j Dios a'ntī más xamāpa'ksīni'.

⁷⁰ Lā' tuncan ixlīhuākca'n takalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿chu hui'x ixO'kxa' Dios?

Lā' Jesús cākalhtīlh:

—U'huē, chuntza' hua'chi huanī'ta'ntit.

⁷¹ Lā' tuncan talāhuanihl:

—Lā' ¿a'chī' maclacasqui'nāuj ā'catūhuā para naquincāhuaniyāni' ā'catūhuā? Māni' quina'n kaxmatnī'tauj a'ntū pūhuan ixquilhni'.

23

Jesús na ixlacapūn Pilato

Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Jn. 18.28-38

¹ Lā' tuncan ixlīhuākca'n tatāyākō'lh lā' talē'lh Jesús na ixlacapūn Pilato. ² A'ntza' tatzuculh talē'ksa'nīni'n lā' tahualh:

—Iclaktzī'nī'tauj a'nchī huā'mā' chi'xcu' cāmāmakchuyī huan tachi'xcuhuī't. Huan que tū' maclacasqui'n namāpalayāuj iximpuesto emperador, lā' nā huan que ū'tza' Cristo huan a'ntī Dios hui'lini't ixlīmāpūtaxtūnu', lā' huā'mā' tachihuīn huanicu'tun que xla' rey.

³ Lā' tuncan Pilato kalhasqui'nīlh:

—¿Chā hui'x ixreyca'n israelitas?

Lā' Jesús kalhtīlh:

—Chu chuntza' a'nchī huanī'ta'.

⁴ Lā' tuncan Pilato cāhuanihl xanapuxcu'nu' curasna' lā' tachi'xcuhuī't:

—Nīn tuntū' icmakkaksa a'ntū ixpālacata.

⁵ Lā' xla'ca'n stu'tu'lu' tahualh:

—Cāmāmakchuyīmā' ixlīhuākca'n xalanī'n nac Judea a'nchī māsu'yumā'. Tzuculh māsu'yu nac Galilea lā' ixmāsu'yutēlha hasta chílh huā'tzā'.

Jesús na ixlacapūn Herodes

⁶ Lā' a'xni'ca' Pilato kaxmatlī huā'mā', kalhasqui'nīni'lh palh xala' nac Galilea Jesús. ⁷ Lā' a'xni'ca' huanica palh stu'ncua' xala' nac Galilea, macā'ni'ca Herodes a'ntī gobernador de Galilea ixuanī't. Lā' nā xla' ixmini't nac Jerusalén huan tamā'na chí'chini'.

⁸ Lā' a'xni'ca' Herodes laktzī'lh Jesús, līpāxuhualh como de makāntza' lej ixlaktzī'ncu'tun. Ixkaxmatnī't a'nchī ixlichihuīna'ncan lā' puhualh nalaktzī'n lakatin lē'cnīn. ⁹ Lā' lhūhua' catūhuā kalhasqui'nīlh pero Jesús nīn tuntū' kalhtīlh.

¹⁰ Nā a'ntza' ixtahui'lāna'nkō' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley lā' xla'ca'n lej palha' ixtalē'ksa'nīni'ni'mā'na. ¹¹ Lā' Herodes lā' ixtropasna' talakmaka'lh Jesús lā' tamālhakē'lh tzēhuani't lu'xu' hua'chī ixtla' rey para natalilītzī'n. Lā' ā'calistān Herodes macā'ni'pā Pilato. ¹² Lā' chuntza' huā'mā'na chí'chini' Pilato ixamigo tlhualh Herodes. Pū'la litā'ca'tza ixtahuanī't.

Ixtahuan que nextokohua'ca'can Jesús

Mt. 27.15-26; Mr. 15.6-15; Jn. 18.39—19.16

¹³ Lā' Pilato cāmākēstokpā xanapuxcu'nu' curasna' lā' pūchihuīna'nī'n lā' tachi'xcuhuī't. ¹⁴ Lā' cāhuanihl:

—Hui'xina'n quilālimini'uj huā'mā' chi'xcu' lā' quilāhuaniuj que cāmāmakchuyī tachi'xcuhuī't. Lā' quit iccalhasqui'nīni'ttza' na milacapūnca'n lā' ca'tzīyā'tittza' que nīn tuntū' icmakkaksa a'ntū ixpālacata a'ntū līlē'ksa'nīni'nā'tit. ¹⁵ Nā chuntza' Herodes nīn tuntū' makkakslī. U'tza' līmacaminchokopā. Laktzī'nā'tittza' que nīn tuntū' tlhuanī't para nachī'can lā' nanī. ¹⁶ Na'iclimākēsno'knīni'n ko'xka' lā' ā'calistān na'icmāxteka.

¹⁷ Ixa'nan huan talanān que Pilato ixmāxteka kalhatin tachi'n a'xni'ca' lamā' cā'tani'.

¹⁸ Lā' ixlīhuākca'n tatzuculh tata'sa' lā' tahualh:

—¡Camāmāknīni'ni' huā'mā'! ¡Camāxtekti Barrabás!

¹⁹ Huan Barrabás ixlichī'canī't como xla' lā' ixchī'xcuhuī'n tatā'kaquī'lh contra huan māpa'ksīni'nī'n romanos lā' hasta tamāknīni'lh. ²⁰ Pilato ixmāxtekcū'tun Jesús lā' cātā'chihuīna'mpā. ²¹ Pero ā'chulā' tata'salh lā' tahualh:

—jCaxtokohua'ca'ca! jCaxtokohua'ca'ca!

²² Ixlimaktu'tun Pilato cāhuanilh:

—Lā' ča'chi'? čTuchū tlahuanī't? Quit tū' icmakkaksa nīn tuntū' expālacata para namakñican. Xmān na'iclimākēsno'knīni'n ko'xka' lā' ā'calistān na'icmakxteka.

²³ Lā' xlaca'n ā'chulā' stu'tu'lu' tahaualh lā' tasquī'nli caxtokohua'ca'ca. Lā' tanto tata'salh xlaca'n lā' xanapuxcu'nu' curasna' que tatlajalh. ²⁴ Chuntza' Pilato tlahualh a'ntū xlaca'n ixtalacasquī'n, ²⁵ lā' makxtekli huan chi'xcu' a'ntī ixtalacsacnī't. U'tza' huan Barrabás a'ntī ixmānūcanī't como tā'kaquī'lh lā' makñīni'lh. Lā' macamāstā'lh Jesús para que catatlahuani'lh chu a'ntū ixtalacasquī'n.

Xtokohua'ca'ca Jesús

Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Jn. 19.17-27

²⁶ A'xni'ca' ixtalē'mā'na Jesús para nataxtokohua'ca', tachi'palh kalhatin chi'xcu' a'ntī ixtalacasquī'n. Xlā' xala' nac Cirene. Xlā' ixtanūtēlha nac xcānsipej Jerusalén lā' sāmācu'qui'ca huan cruz lā' mātālica Jesús.

²⁷ Lā' lhūhua' tachi'xcuui't ixtastālani'tēlha, nā lhūhua' puscan a'ntī ixtacalhuantēlha lā' lej talakaputzalh por ixpālacata Jesús. ²⁸ Lā' Jesús cālkalaktzī'lh lā' cāhuanilh:

—Puscan xalanī'n nac Jerusalén, tū' cacalhuanitit por quimpālacata. Mejor nacalhuana'tit por mimpālacatata'n lā' por ixpālacatata'n mīncamana'ca'n, ²⁹ porque namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nahuancan: “Līpāxūj huan a'ntīn tūla ka'lhī ixcaman. Līpāxūj huan a'ntīn tū' maktin tahi'lah ixcaman lā' tū' maktin mātzi'qui'nilh”. ³⁰ Lā' a'xni'ca'tza' tachi'xcuui't natahuani' huan kēstīn: “Caquilāyujni'uj”. Lā' natahuani' ixmacni' kēstīn: “Caquilā'a'kta'pū'j”. ³¹ Hua'chi huancan palh chuntza' tlahuani'can huan xastaka qui'hui', ā'chulā' natlahuani'can huan xascōhua'. Palh chuntza' quintlahuani'can lā' quit tuntū' iclāclē'n, ā'chulā' nacātlahuani'can a'ntīn talaclē'n —hualh Jesús.

³² Nā ixcālē'mā'ca kalhatu' makñīni'nī'n para nacātā'makñican Jesús. ³³ Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'nīlh huanican La Calavera o Ixa'kxāk Nīn, a'ntza' xtokohua'ca'ca Jesús lā' nā chuntza' huan kalhatu' makñīni'nī'n lā' kalhatin na ixpāxtūcāna'j lā' kalhatin na ixpāxtūxuc.

³⁴ Lā' a'xni'ca' ixtaxtokohua'ca'mā'na, Jesús hualh:

—QuinTāta', cacāmāspūtūnu'ni' porque tū' taca'tzi a'ntū tatlahuamā'na.

Lā' huan tropasna' tapūmāxtulh suerte huan ixlu'xu' Jesús para natatapitzī chā'tunu' de ū'tunu'n. ³⁵ Lā' tachi'xcuui't ixtayāna' lā' ixtalaktzī'mā'na lā' hasta huan pūchihuīna'nī'n talilītzī'lh lā' tahaualh:

—A'makapitzin cāmāpūtāxtūlh. Chuhua'j capūtāxtulh ixa'cstu palh stu'ncua' Dios lacacnī't lā' hui'lilh ixlīmāpūtāxtūnu'.

³⁶ Nā huan tropasna' ixtalilītzī'mā'na. Talaktapajtzūlh lā' tamāhui'lh vinagre. ³⁷ Lā' tahuani'lh:

—Palh hui'x ixreyca'n huan israelitas, capūtāxtu mē'cstu.

³⁸ Lā' ixua'ca' lakatin letrero ixa'cpūn lā' ixtatzo'kni' nac griego lā' latino lā' hebreo. Lā' huan letrero ixuan: U'tza' huā'mā' ixreyca'n israelitas.

³⁹ Lā' kalhatin makñīni' a'ntī ixtā'hua'ca' ixlilītzī'n lā' huanilh:

—Palh stu'ncua' hui'x a'ntī Dios hui'lilh ixlīmāpūtāxtūnu', capūtāxtu' mē'cstu lā' nā caquilāmāpūtāxtūj.

⁴⁰ Pero ā'kalhatin quilhni'lh ixtā'makñīni' lā' huanilh:

—čChū tū' ji'cua'ni'ya' Dios? Nā hui'x chu a'cxtim pātini'mpā't. ⁴¹ Limakuan quina'n pātini'mā'nauj porque māpalamā'nauj a'ntū laclē'nauj. Pero huā'mā' chi'xcu' tuntū' laclē'n.

⁴² Lā' tuncan huanilh Jesús:

—Caquimpāstacti a'xni'ca' nata'mpala'ya' lā' rey hui'x.

⁴³ Lā' Jesús kalhtīlh:

—Ixlistu'ncua' icuanīyāni': Chuhua'j, huā'mā' chi'chini' naquintā'latahui'la'ya'chi nac a'kapūn.

Jesús nīlh

Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Jn. 19.28-30

⁴⁴ Lā' hua'chi tastu'nūtata' ixuanī't a'xni'ca' cā'pucsua' lakō'lh chuxalhā nac cā'ti'ya'tna'. Lā' chuntza' lalh hasta hua'chi maktu'tun kōtanū. ⁴⁵ Huan chi'chini' tū' māxkakēni'lh. Lā' huan lu'xu' nac litōkpān ixa'cstu taxtī'tli lā' tapūpitzilh. U'tza' huā'mā' lu'xu' a'ntū ixmāpitzī huan litōkpān. ⁴⁶ Lā' tuncan Jesús lej palha' ta'salh lā' hualh:

—QuinTāta', icmacamaxquī'yāni' quīlīca'tzīn.

Lā' a'xni'ca' huankō'lh, nīlh.

⁴⁷ Lā' a'xni'ca' huan capitān romano laktzī'lh a'ntū pātle'kelh, mēcā'tanīlh Dios lā' hualh:

—Ixlistu'ncua' huā'mā' chi'xcu' lej tzey ixuanī't.

⁴⁸ Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcu'huī't a'n'tīn tamīlh lā' talaktzī'lh a'ntū pātle'kelh, tatapānūlh de ā'tzā' lā' cācu'xatucstēlhaca como lej ixtalakaputza. Lā' ta'lh na ixchicca'n. ⁴⁹ Lā' ixtalakapasnī'n Jesús lā' nā huan puscan a'ntī ixtastālani'nī't desde nac estado de Galilea makat tatāyalh lā' ixtalakztī'mā'na huā'mā'na.

Mā'cnūca Jesús

Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Jn. 19.38-42

⁵⁰ Ixui' kalhatin chi'xcu' ixtacu'ni' José lā' ū'tza' xala' nac Arimatea nac huan estado de Judea. Ixtā'tapa'ksi con huan pūchihu'na'nī'n a'ntī más ixtamāpa'ksīni'n de huan israelitas. Lā' tzeyā chi'xcu' ixuanī't. ⁵¹ Lā' ixka'lhīmā' a'xni'ca' ixmāpa'ksīni'lh Dios. Tū' lakatīlh a'ntū ixtatlahuanī't huan pūchihu'na'nī'n ixpālacata Jesús. ⁵² Nā huā'mā' chi'xcu' laka'lh Pilato lā' squi'ni'lh ixmacni' Jesús. ⁵³ Lā' a'xni'ca' ixmāyujūnī'ttza' de nac cruz, līmaksna'tli kalhtin lu'xu' lā' māpī'lh nac lakatin lhu'cu' a'ntū ixcāxtlahuacani'ttza' nac talhpān. Lā' a'ntza' nīn tintī'na'j ixmā'cnūcanī't. ⁵⁴ Huanmā' chi'chini' ū'tza' a'ntū ixpūcāxtlahuakō'can como ixlīlakali huan chi'chini' de pūjaxni'. Lā' ixtzucumā'tza'.

⁵⁵ Huan puscan a'ntū ixtatā'linī't Jesús desde nac estado de Galilea ta'ah talaktzī'n huan lhu'cu' lā' cuenta tatlahualh a'nlhā ixmāpī'canī't ixmacni' Jesús. ⁵⁶ Lā' tataspi'tli na ixchicca'n lā' tacāxtlahualh perfume lā' pomada para huan nīn. Lā' tapūjaxli huan chi'chini' de pūjaxni' chuntza' hua'chi' māpa'ksīlh a'nlhā tzo'kli huan ixley Moisés.

24

Jesús lakahuanchokolh

Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Jn. 20.1-10

¹ Cā'tzi'sāt domingo huan tamā'na puscan ta'ampā nac taponkni' lā' ixtalē'mā'na huan perfume a'ntū ixtacāxtlahuanī'ttza'. Lā' ā'makapitzīn puscan tatā'ah. ² Lā' a'xni'ca' tachā'lh, talaktzī'lh que ixmāpānūcanī'ttza' huan chihuix a'ntū ixlīmālacchōcanī't huan taponkni'. ³ Tatanūlh pero tū' takakslī ixmacni' huan Māpa'ksīni' Jesús. ⁴ Tajicua'lh lā' tū' ixtaca'tzī a'ntū natatlahua lā' a'xni'ca' talaktzī'lh kalhatu' ángeles a'ntū ixtatasu'yu hua'chi' chi'xcu'huī'n. Lej slamama ixlū'xu'ca'n ixtahuani't lā' ixtayāna' pajtzu huan puscan. ⁵ Lā' como xla'ca'n ixtajicua'n, tataquilhputālh lā' huan ángeles cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chi' putzayā'tit na ixlacłhni'ca'n huan nīnī'n kalhatin a'ntū lakahuan? ⁶ A'tzā' tū' hui'. Xla' lakahuanchokonī'ttza'. Capāstactit a'nchī cāhuanini' a'xni'ca' ixuū'cus nac Galilea. ⁷ Hualh xla' que maclacasqui'n que huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n nacāmacamaxquī'can a'ntīn talacłē'n lā' nataxtokohua'ca' lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' nalakahuanchokopala.

⁸ Lā' tuncan huan puscan tapāstaclī ixtachihuīn Jesús.

⁹ Lā' a'xni'ca' tataspi'tli de huan taponkni', tahuanikō'lh huan kalhacāujtin apóstoles lā' ixlīhuākca'n ā'makapitzīn. ¹⁰ Lā' huan puscan, xla'ca'n cāhuanican María Magdalena lā' Juana lā' María a'ntū ixtzī't Jacobo lā' ā'makapitzīn puscan huampala. ¹¹ Pero huan apóstoles takaxmatli hua'chi' takalhkamān a'ntū ixcāhuanimā'ca' lā' tū' takalhlaka'tlh.

¹² Lā' a'yuj tū' takalhlaka'tlh, pero huan Pedro taxtulh lā' tu'jnulh para nac taponkni'. Lā' taquilhputālh lā' talacnūlh lā' laktzī'lh xmān huan lu'xu' a'nlhā ixmā'. Lā' ah na ixchic lā' ixlīlē'cnīmā' a'ntū ixpātle'kenī't.

Na ixtej huan cā'lacchicni' Emaús

Mr. 16.12-13

¹³ Lā' chu ū'tza' huā'mā' chi'chini' kalhatu' a'ntī ixtastālani'nī't Jesús, ixta'a'mā'na nac lakatin cā'lacchicni' a'nlhā huanican Emaús. Lā' ū'tza' hua'chi' lakacāujtin kilómetros ixlīmakat de Jerusalén. ¹⁴ Ixtalīkalhachihu'na'ntēlhā ixlīhuāk a'ntū ixpātle'kenī't. ¹⁵ Lā' līhuan ixtachihu'na'mā'na lā' ixtalacapūchihu'na'mā'na, māni' Jesús cālakatapajtzūlh lā' tzu-culh cātā'latā'kchoko. ¹⁶ Lā' a'yuj talaktzī'lh pero tūlah talakapasli porque catūhuā talītamakchuyīlh. ¹⁷ Lā' tuncan Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū līchihu'na'ntēlhāyā'tit? Lā' ¿tuchū līlakaputzayā'tit?

¹⁸ Lā' kalhatin a'ntī huanican Cleofas kalhtīni'lh:

—Ixlīhuāk tachi'xcu'huī't taca'tzīkō' a'ntū pātle'kelh nac Jerusalén huā' tamā'na chi'chini'. ¿Chu xmān hui'x ixui'la' lā' tū' ca'tziya'?

¹⁹ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—¿Tuchū lanī't?

Lā' tahuanilh:

—Lhūhua' pātle'kelh ixpālacata Jesús xala' nac Nazaret a'ntū a'cta'sana' lā' lej ixka'lhī līmāpa'ksīn na ixlacapūn Dios lā' na ixlacłhni'ca'n tachi'xcu'huī't. Lītasu'yu a'ntū tlahualh lā' a'ntū hualh. ²⁰ Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' quimpūchihu'na'nī'nca'n tamacamāstā'lh para namaknīcan lā' naxtokohua'ca'can.

²¹ Quina'n xa'icka'lhīmā'nauj que ū'tza' xla' a'ntī nacāmāpūtaxtū israelitas. Lā' ixlīlakatu'tuntza' chī'chīni' chuhua'j a'xni'ca' pātle'kelh. ²² Lā' ā'makapitzīn pusan de na quīlac'hpū'nanca'n quīncātamakalē'cnīni' porque cā'tzi'sāt taquīlalh nac taponkni', ²³ lā' como tū' talaktzi'lh ixmacni' Jesús, tataspi'tli. Lā' quīncāthuanini' que talīlakachuyalh āngeles a'ntī cāhuanilh que lakahuan Jesús. ²⁴ Lā' chu tuncan ā'makapitzīn quīncompañerosnu' taquīlalh nac taponkni' lā' chu a'nchī tahuanih huan pusan, chuntza' takakslī. Pero tū' talaktzi'lh Jesús.

²⁵ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Tū' xa'nca māchekxīyā'tit. ¿Lhānīn nakalhlaka'īyā'tit ixlihuāk a'ntū tahuah huan a'cta'sana'nī'n? ²⁶ Lā' Cristo a'ntī Dios hui'lini't ixlīmāpūtaxtūnu', ¿chu tū' tasqui'nī que pū'la napātīni'n chuntza' lā' ā'calistān natanū a'nlhā lej xkaka?

²⁷ Lā' tuncan Jesús tzuculh cāmāsu'ni'kō' ixlihuāk a'ntū tzo'kcani't na ixtachihuīn Dios lā' a'ntū lichihuīna'n xla'. Tzuculh a'nlhā tzo'knulh Moisés lā' cāmāsu'ni'lh a'ntū ixtatzo'knunī't ixlihuākca'n huan profetas.

²⁸ Lā' a'xni'ca' tachā'lh nac huan cā'lacchicni' a'nlhā ixta'a'mā'na, Jesús lalh hua'chilh ixa'mā' más makat. ²⁹ Lā' xlaca'n stu'tu'lu' tahuanih que natachoko lā' tahuanih:

—Mejor catachoko porque tzi'suamā'tza'. Cā'pucsua'tza'.

Lā' tuncan Jesús cātā'tanūlh nac chic para natachoko.

³⁰ Lā' a'xni'ca' tatahui'lalh tahuā'yan, xla' tēlh huan pāntzi lā' māstā'lh pāxcatca'tzi' lā' mālacpitzilh lā' cāmāxquī'lh. ³¹ Chu tuncan huā'mā'ka'tlā'tus hua'chilh xa'nca tatalakapākē'lh lā' talakapasli, pero xla' cālaksputtāyani'lh.

³² Lā' xlaca'n talāhuanilh:

—¿Chu tū' stu'ncua' que lej lipāxūj lihuan ixquīncāmāsu'ni'tēlhayāni' ixtachihuīn Dios?

³³ Lā' chu līmaktin tachi'papā ixejca'n. Tū' tatakoxīlh nīn macsti'na'j. Tataspi'tchokolh nac Jerusalén lā' cāpāxtokli huan kalhacāujtin apóstoles a'nlhā ixtatakēstokni't con ā'makapitzīn. ³⁴ Lā' cāhuanica huan kalhatu':

—Ixlistu'ncua' lakahuancholh huan Māpa'ksīni'. Lā' tasu'yuni'lh Simón.

³⁵ Lā' tuncan xlaca'n cāhuanilh a'nchī cāpātle'keni'lh nac tej lā' a'nchī talakapasli Jesús a'xni'ca' mālacpitzilh huan pāntzi.

Jesús cātasu'yuni'lh ī'sca'txtunu'nī'n

Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Jn. 20.19-23

³⁶ Lihuan ixtalīchihuīna'mā'nacus huā' tamā'na, a'xni'ca' Jesús tāyalh na ixlac'hpū'nanca'n. Lā' cāhuanilh:

—Tzey calīla'tit.

³⁷ Lā' cāmākē'klhaca lā' lej tajicua'lh lā' ixtapuhuan que ixtalaktzi'mā'na espīritu. ³⁸ Lā' Jesús cāhuanilh:

—¿A'chī' jicua'nā'tit? ¿A'chī' xtunc puhua'nā'tit mē'estuca'n? ³⁹ Calaktzi'ntit quīmacani'n lā' quīntojoni'n. Lā' naquīlalakapasāuj. Caquīlāxa'mauj lā' caquīlalaktzi'uj. Huan espīritu tū' ka'lhī quīnīt lā' lucut hua'chi quīt.

⁴⁰ A'xni'ca' chuntza' cāhuanilh, cāmāsu'ni'lh ixmacani'n lā' ixtojoni'n. ⁴¹ Pero como xlaca'n tapalalaktzi'ni'lh lā' lej talīpāxuhualh, tūlalh takalhlaka'ī'lh. Lā' Jesús cālhasqui'nīlh:

—¿Chā a'nan lihua't?

⁴² Lā' tuncan maxquī'ca pītzina'j xatapū'n squī'ti' lā' lakatin xatachu'cu ta'xcāt. ⁴³ Lā' xla' maklhtīni'lh lā' hua'kō'lh na ixlacapūnca'n. ⁴⁴ Lā' ā'calistān cāhuanilh:

—A'ntū quīmpātle'keni'lh ū'tza' a'ntū iccāhuanini' a'xni'ca' xa'iccātā'latlā'huanāni' que maclacasquī'n na'ictlōkentaxtū ixlihuāk a'ntūn tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios por quīmpālacata, a'nlhā tzo'knulh Moisés lā' huan profetasna' lā' a'nlhā huanican Salmos.

⁴⁵ Lā' tuncan cāmāscā'tilh ixtachihuīn Dios. ⁴⁶ Lā' cāhuanilh:

—Chuntza' tatzō'kni' que maclacasquī'n nanī Cristo a'ntī Dios hui'lini't ixlīmāpūtaxtūnu'. Lā' maclacasquī'n que ixlīlakatu'tun chī'chīni' nalakahuancho de a'nlhā tahuī'lāna'chā'nīnī'n. ⁴⁷ Lā' maclacasquī'n que nacāmāsu'ni'kō'can ixlihuākca'n tachi'xcuhūi't xalanī'n nac quīlhtamacuj por ixpālacata Cristo. Natzucucan nac Jerusalén lā' nacāhuanikō'can que maclacasquī'n nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n para que nacāmāspūtūnu'ni'can. ⁴⁸ Lā' hui'xina'n nacāmāsu'ni'yā'tit huā' tamā'na catūhuā como laktzi'nkō'yā'tit. ⁴⁹ Lā' chuhua'j calaktzi'ntit. Na'iccāmācamini'yāni' a'ntū huanī't quīnTāta'. Lā' natachokoyā'tit huā'tzā' nac Jerusalén hasta a'xni'ca' namaklhtīni'nā'tit huan līmāpa'ksīn a'ntū xala' nac a'kapūn.

Jesús tā'kayāhualh nac a'kapūn

Mr. 16.19-20

⁵⁰ Lā' tuncan Jesús cālē'lh ī'sca'txtunu'nī'n nac tej hasta Betania lā' cha'xli ixmacani'n lā' cāsīcua'lanā'ilh. ⁵¹ Lā' lihuan ixcāsīcua'lanā'ilimā', tzuculh tā'kayāhua na ixlacapūnca'n lā' le'nca

nac a'kapūn. ⁵² Xlaca'n tamācā'tanīlh lā' ā'calīstān lej līpāxūj tataspi'tli nac Jerusalén. ⁵³ Lā' pō'ktu ixtahui'lāna' nac xaka'tla' lītōkpān para natamā'ca'tanī Dios. Amén.

Huan Xatzey Tachihuïn a'ntün Tzo'kli San Juan

Ixtachihuïn Dios lalh chi'xcu'

¹ A'xni'ca' tūna'j ixcāxui'lī huan quilhtamacuj, lanāntza' ixui' kalhatin a'nti huanican Tachihuïn, como ū'tza' quincāmālakapasniyāni' Dios. Lā' xla' ixtā'lahui'tza' Dios. Lā' xla' ū'tza' Dios. ² Xapū'la ixtā'lahui' Dios. ³ Lā' huan Tachihuïn cāxui'līlh ixlīhuāk catūhuā a'ntū a'nan; tuntū' ixa'nal' palh tū' cahuā por ū'tza'. ⁴ Por ixpālacata ū'tza' talīhui'lāna' ixlīhuāk a'ntū jaxāna'n. Lā' xla' cāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't a'ntū ixlīstu'ncua' lā' chuntza' hua'chilh ixcāmākskoni' huan tachi'xcuhuī't. ⁵ U'tza' hua'chi lakatin xkakana' a'ntū mālakxkakēni'n a'nlhā cā'pucsua'. Lā' huan ko'ti'ti', xla' xala' nac cā'pucsua' lā' xla' tūla tlaja huan Xkakana'.

⁶ Ixui' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Juan, a'nti Dios macamilh. ⁷ Xla' milh para nalichihuīna'n a'nti huanican Xkakana' lā' para nacāmāxquī' tapāstacna' huan tachi'xcuhuī't que natakalh-laka't' a'nti Xkakana'. ⁸ Juan tū' ū'tza' Xkakana'. Xla' xmn̄ quimāsu'yuchi huā'mā' a'nti scana'nca Xkakana'. ⁹ A'nti mero Xkakana' ixmimā'cus nac cā'quilhtamacuj. Xla' cāmākskō' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.

¹⁰ Lā' a'nti scana'nca Xkakana', xla' milh nac cā'quilhtamacuj. Lā' a'yuj ū'tza' cāxui'līlh quilhtamacuj, pero xalanī'n nac quilhtamacuj tū' talakapasli lā' tū' ixtaca'tzi que ū'tza' ixcāxui'līnī't huan quilhtamacuj. ¹¹ Xla' milh nac quilhtamacuj a'ntū ixcāxui'līnī't pero tū' talaktzī'ncu'tulh ixtā'macchicni'. ¹² Pero makapitzīn takalhlaka't'lh. Lā' ixlīhuākca'n a'nti takalhlaka't'lh, xla' cāmāxquī'lh līmāpa'ksīn para que chuntza' natala ixcamana' Dios. ¹³ Lā' a'nchī tala ixcamana' Dios, tū' hua'chi talacatuncūi ixcamana'ca'n tachi'xcuhuī't. Ixcamana' Dios tū' hua'chi lakatin ska'ta' a'nti lacatuncūilh por ixpālacata ixtapāxuhuanca'n lā' ixtapuhuanca'n tachi'xcuhuī't. Dios ū'tza' a'nti cāmā'a'nani ixcamana'.

¹⁴ Lā' a'nti huanican Tachihuïn, xla' macni' lalh. Lā' xla' latahui'lalh na quila-clhpu'nanca'n. Lā' iclaktzī'uj a'nchi ka'lhī līmāpa'ksīn. Huā'mā' līmāpa'ksīn ū'tza' ixla' a'nti ixa'cstu ixO'kxa' Dios. Xla' lej lakalhu'mana'n lā' huāk a'ntū huan ū'tza' ixlīstu'ncua'. ¹⁵ Juan lichihuīna'lh lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' a'nti iclīchihuīna'lh a'xni'ca' icualh que a'nti icpū'lani'nī't, ū'tza' līhuaj xaka'tla' que quit. Xla' lanāntza' ixui' a'xni'ca' quit iclacatuncūilh.

¹⁶ Quincātlahuani'nī'ta'ni' lhūhua' talakalhu'mān, como xla' lej lakalhu'mana'n. ¹⁷ Moisés quincāmāsu'ni'ni' ixley Dios. Pero Jesucristo quincāmāca'tzīniyāni' a'ntū ixlīstu'ncua' lā' a'nchī quincālalkalhu'manāni' Dios. ¹⁸ Lā' nīn tintī' laktzī'nī't Dios nīn maktin. A'nti ixa'cstu ixO'kxa' Dios, a'nti Dios lej pāxquī', ū'tza' quincāmāsu'ni'nī'ta'ni' a'nchī huāni' Dios.

Juan lichihuīna'lh Jesucristo

Mt. 3.11-12; Mr. 1.7-8; Lc. 3.15-17

¹⁹ Lā' huan israelitas xalanī'n nac Jerusalén talakmacamilh Juan makapitzīn curasna' lā' levitasna'. Lā' xlaca'n takalhasquī'nīlh Juan tichū xla'. ²⁰ Lā' Juan cāmālacstū'ncni'lh lā' cāhuānīlh:

—Pues quit, tū' quit Cristo a'nti Dios lacsacli lā' hui'līlh ixlīmāpūtāxtūnu'.

²¹ Lā' takalhasquī'nīpā:

—¿Tichū hui'x? ¿Chā hui'x huan ixa'cta'sana' Dios a'nti huanican Elías?

Lā' Juan hualh:

—Tū' quit.

Lā' takalhasquī'nīpā:

—¿Chā hui'x huan ixa'cta'sana' Dios a'nti icka'lhīmā'nauj?

Lā' xla' kalhtīni'lh:

—Tū'.

²² Lā' takalhasquī'nīpā:

—¿Tichū hui'x? Caquilāhuāniuj para na'iccāhuāniyāuj a'nti quincātamacaminī'ta'ni'. ¿Tichū hua'na' que hui'x?

²³ Juan cākalhtīlh:

—Quit hua'chi a'nti ta'sa nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't lā' huan: “Cacāxtlahua'tit mintapāstacna'ca'n para que nakaxpa'tā'tit huan Māpa'ksīni' a'xni'ca' namīn”. Chuntza' hualh ixa'cta'sana' Dios a'nti huanican Isaías, a'xni'ca' hualh: Camā'lakstu'ncitit ixtej Māpa'ksīni'.

²⁴ Lā' nā ixtahui'lāna' makapitzīn fariseosnu' a'nti ixcālakmacamincani't Juan. ²⁵ Lā' xlaca'n takalhasquī'nīlh:

—Lā' ¿a'chī' mā'kpaxīni'mpā't palh tū' Cristo hui'x, nīn Elías, nīn huan ixa'cta'sana' Dios a'nti icka'lhīmā'nauj?

²⁶ Lā' Juan cāhuanilh:

—Quit iclimā'kpaxīni'n x mān con xcān. Yā na milaclhpu'nanca'n kalhatin a'ntin tū' lakapasā'tit. Lā' nā xla' namā'kpaxīni'n. ²⁷ Xla' lihuaj xaka'tla' que quit. Lā' tū' minī'ni' nīn na'icxcutnī' ixlikaltza'pa'can i'zapato.

²⁸ Lā' huāk huā'mā' pātē'kelh a'nlhā huanican Betābara tīntacut huan pūxka Jordán, a'nlhā ixmā'kpaxīni'n Juan.

Jesús hua'chi Ixcordero Dios

²⁹ Lā' ixlilakalī Juan laktzī'lh Jesús ixlaktapajtzūtēlha lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:

—Calaktzī'ntit a'ntī mimā'. U'tza' huā'mā' a'ntī macaminī't Dios lā' ū'tza' huanican Ixcordero Dios. U'tza' namāpānū huan quintalaclē'i'ca'n xalanī'n nac quilhtamacuj. ³⁰ U'tza' iclīchihuīna'lh a'xni'ca' iccāhuanini'. “A'ntī icpū'lani'nī't, ū'tza' lihuaj xaka'tla' que quit porque xla' lanāntza' ixuī' a'xni'ca' quit iclācatuncuīlh”. ³¹ Ayu'j quit tūna'j xa'iclakapasa, quit icminī't icmā'kpaxīni'n con xcān para que huan tachi'xcuhuī't nataca'tzī que Dios macamilh huan a'ntī icpū'lani'.

³² Lā' nā cāhuanilh Juan:

—Quit iclaktzī'lh huan Espīritu Santo a'ntū yujchi lā' chilh na ixa'cpūn. Lā' huan Espīritu Santo tasu'yulh hua'chi lakatin tantzasnān. ³³ Xapū'la quit tū' xa'icca'tzī tichū xla'. Quihuanilh Dios a'ntī quimacā'lh para na'icmā'kpaxīni'n con xcān. Dios quihuanilh: “Nalaktzī'na' nayujāchi huan Espīritu Santo lā' nachīn na ixa'cpūn kalhatin chi'xcu'. Huā'mā' chī'xcu' ū'tza' a'ntī limā'kpaxīni'n Espīritu Santo”. ³⁴ Iclaktzī'nī'tza' a'nchī quihuanica. Lā' ū'tza' iclīmāstū'nca quit que ū'tza' huā'mā' ixO'kxa' Dios.

Huan xapū'la i'sca'txtunu'nī'n Jesús

³⁵ Lā' ixlilakalī huampala Juan ixcātā'layā con kalhatu' i'sca'txtunu'nī'n. ³⁶ Lā' laktzī'lh ixtētāxtumā' Jesús. Lā' Juan lakalaktzī'lh Jesús lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' a'ntī macamilh Dios lā' a'ntī huanican Ixcordero Dios, como xla' nacāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.

³⁷ Huan kalhatu' i'sca'txtunu'nī'n Juan takaxmatli a'xni'ca' hualh. Lā' xlaca'n tastālanī'lh Jesús. ³⁸ Lā' Jesús talakspi'tli lā' laktzī'lh ixtastālanī'tēlha lā' cāhuanilh:

—¿Chichū puhua'nā'tit?

Lā' xlaca'n tahananilh:

—Māpa'ksīni', ¿lhachū hui'la'?

³⁹ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Cata'ntit lā' calaktzī'ntit.

Tatā'a'lh lā' talaktzī'lh a'nlhā ixuī'. Lā' como lejtza' kōtanū ixuanī't, hua'chi maktā'ti, a'ntza' tatachokolh huanmā' chī'chīni'.

⁴⁰ Lā' huan tamā'na' kalhatu' a'ntī tastālanī'lh Jesús por ixpālacata a'ntū iccāhuaninī't Juan, lā' kalhatin de ū'tunu'n ixuanican Andrés, ixtā'tin Simón Pedro. ⁴¹ Lā' chu tuncan Andrés putzalh ixtā'tin a'ntī ixuanican Simón lā' huanilh:

—Icpāxtokuitza' huan Mesías —ū'tza' huanicu'tun: Cristo a'ntī lacsacui'līnī't Dios.

⁴² Lā' Andrés tā'a'lh Simón talaktzī'n Jesús. Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh huan Simón lā' huanilh:

—Hui'x Simón, ixo'kxa' Jonás. Hui'x nahuanica'na' Cefas —huā'mā' ū'tza' huanicu'tun: Pedro lā' nā chihuix.

Jesús ta'sani'lh huan Felipe lā' Natanael

⁴³ Lā' ixlilakalī huampala Jesús ixa'ncu'tun a'nlhā huanican Galilea. Lā' tā'lāpāxtokli Felipe lā' huanilh:

—Caquistāla'ni'.

⁴⁴ Lā' huā'mā' Felipe xala' nac Betsaida ixuanī't lā' nā a'ntza' xalanī'n Andrés lā' Pedro. ⁴⁵ Felipe quīkaksli Natanael lā' huanilh:

—Icpāxtokuitza' huan chī'xcu' a'ntī tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā Moisés tzo'kli huan ley lā' a'nlhā tatzo'knulh huan profetas. Xla' ū'tza' Jesús, ixo'kxa' José xala' nac Nazaret.

⁴⁶ Lā' Natanael hualh:

—¿Chu tzēn taxtu de Nazaret a'ntū xatzey?

Lā' Felipe kalhtīlh:

—Cata't laktzī'na'.

⁴⁷ Jesús laktzī'lh huan Natanael lakmimā' lā' hualh:

—Huan a'ntī mimā' ū'tza' tzeyā israelita. Xla' tū' a'kxokonu'n.

⁴⁸ Natanael kalhasquī'nīlh:

—¿Chichū quīlīlakapasti?

Lā' Jesús huanilh:

—Quit iclaktzi'ni' xapū'la na ixtampīn huan a'kalhpauj a'xni'ca' tūna'j ixta'sani'yāni' Felipe.

⁴⁹ Natanael kalhtīl:

—Māpa'ksīni', hui'x ixO'kxa' Dios; hui'x a'nti' Dios lacsacni' para nala'ya' ixreyca'n israelitas.

⁵⁰ Lā' Jesús kalhtīl:

—Quinkalhlaka'ī'ya' xmān por ixpālacata icuanini' iclaktzi'ni' na ixtampīn huan a'kalhpauj. Nalaktzi'na'cus más laka'tla'n catūhuā a'ntū na'ictlahua.

⁵¹ Lā' nā hualh Jesús:

—Ixlistu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Hui'xina'n nalaktzi'nā'tit huan a'kapūn laquī'yā, lā' huan ángeles a'ntū nacāmacamin Dios. Xlaca'n natatahua'ca' lā' natayujachi na ixa'cpūn huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n. Quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n.

2

Tapūchahuaca nac Caná

¹ Ixlīlaku'tun chī'chini' tapūchahuaca nac lakatin cā'lacchicni' a'ntū huanican Caná, nac estado de Galilea. Ixtzi't Jesús a'ntza' ixuī'. ² Lā' nā kantāyaca Jesús lā' con ī'sca'txtunu'nī'n.

³ Lā' como sputli huan xavino uva, ixtzi't Jesús huanilh:

—Tintī'tza' xavino uva.

⁴ Lā' Jesús kalhtīl:

—Lā' ja'chī' quihuani'ya' huā'mā', Nā'? Tūna'j tzucu quilītlot.

⁵ Ixtzi't cāhuanih huan macatzī'tni'nī'n:

—Catlahua'tit ixlīhuāk a'ntū xla' nacāhuaniyāni'.

⁶ Lā' ixuī' pāchāxan pūxka'tni' de chihuix a'ntū ixcāmaclacasqui'ncan a'xni'ca' ixmakacha'ka'ncan chu a'nchī ixtalanānca'n. (Huan tachi'xcu'huī't israelitas ixtakalhlaka'ī' que palh makhūhua' ixtamakacha'ka'lh, chuntza' natala lacuan na ixlacapūn Dios.) Lā' huan pātunu' pūxka'tni' ixtalītatzuma lakatunu' hua'chī tā'ti'pu'xamna' hasta lakatin ciento litros de xcān. ⁷ Jesús cāhuanih huan macatzī'tni'nī'n:

—Cacāmātzuma'tit de xcān huā' pūxka'tni'.

Lā' chuntza' xlaca'n xa'nca tamātzumalh. ⁸ Lā' Jesús cāhuanih:

—Camācututit macsti'na'j lā' calīpini'tit huan a'ntū xapuxcu' de huan cā'tani'.

⁹ Lā' huan xapuxcu' quilhca'tzilh. Lā' vinotza' ixuani't. Lā' xla' tū' ixca'tzi' palh xcān ixuani't lā' ixtatāpalini'ttza' huan xcān, vinotza' ixlani't. Ixtaca'tzi' xmān huanmā'na macatzī'tni'nī'n porque ū'tunu'n ixtamōjōni't xcān nac huan pūxka'tni'. Lā' huan xapuxcu' de huan cā'tani' ta'sani'lh huan squi'nīni'. ¹⁰ Lā' huanilh:

—Lanān xapū'la cāmaxquī'can a'ntū cākantāyacan huan xatzey vino. Lā' ā'calistān, a'xni'ca' tzejtza' tako'tni't huan a'ntū cākantāyacani't, cāmaxquī'can huan a'ntūn tū' lej xatzey. Lā' hui'x ā'xmān māstā'ya' huan xatzey vino.

¹¹ U'tza' huā'mā' a'ntū tlhualh Jesús nac Caná nac estado de Galilea, ū'tza' xapū'la lē'cnīn a'ntū tlhualh Jesús. Lā' chuntza' līmāsu'yulh ixlīmāpa'ksīn. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhlaka'ī'lh Jesús.

¹² A'calistān Jesús a'lh nac Capernaum. Lā' tatā'a'lh ixtzi't lā' ixtā'timīn lā' ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' a'ntza' tatchokolh lātma'j.

Jesús cātamacaxtukō'lh a'ntū ko'hua'jua' na ixchakān huan xaka'tla' lītōkpān

Mt. 21.12-13; Mr. 11.15-18; Lc. 19.45-46

¹³ Lā' como lejtza' pajtzu ixmimā' huan cā'tani' a'ntū huanican pascua a'ntū pō'ktu ixtapūtlahua cā'tani' huan israelitas, Jesús a'lh nac xcānsipej a'ntū huanican Jerusalén. ¹⁴ Lā' tanūlh nac xaka'tla' lītōkpān. Lā' a'ntza' cālaktzi'lh a'ntū ixtastā'mā'na huācax lā' borregos lā' tantzashān, lā' ā'makapitzīn a'ntū ixtahui'lāna' con ixmesaca'n para nataxtāpalī huan tumīn. ¹⁵ Jesús tlhualh lakatin lītāsno'knu' de lazo, lā' cālītansno'kxtukō'lh ixlīhuākca'n huan borregosnu' lā' huan huācaxna'. Cāmākpūspi'tni'lh ixmesaca'n a'ntū ixtatāpalīmā'na tumīn, lā' cāmaka'ni'kō'lh huan ixtumīnca'n. ¹⁶ Lā' cāhuanih huan stā'na'nī'n tantzashān:

—Camāxtutit huan tamā'na de huā'tzā'. Tū' catlahua'tit hua'chī lītāmāj huā' na ixchic quinTāta'.

¹⁷ Lā' ī'sca'txtunu'nī'n talipāstacli chu a'nchī ixtatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Lej iclacasqui'n ca'a'cnīni'ni'ca ixchic Dios.

Lā' ū'tza' naquilīlakmaka'ncan.

¹⁸ Huan israelitas tahuanih:

—¿Chu ka'lhī'ya' Iimāpa'ksīn para natlahua'ya' huā'mā'? Caquilātlahuani'uj lakatin lē'cnīn para que chuntza' na'icca'tziyāuj palh hui'x ka'lhī'ya' Iimāpa'ksīn para nacāmāxtuya' huan animalhna' de huan xaka'tla' lītōkpān.

¹⁹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Calactlahua'tit huā'yā chic lā' ixlītu'tuma'j na'iclicāxtlahua quit.

²⁰ Huan israelitas takalhīl:

—Tu'pu'xamachāxan cā'ta licāxtlahuakō'ca huan lītōkpān. Lā' ¿chu hui'x xmān tu'tuma'j nalicāxtlahuakō'ya'?

²¹ Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā' Jesús ixlīchihuīna'mā' de ixmacni'. ²² Lā' t'sca'txtunu'nī'n tapāstacli ixtachihuīn Jesús a'xni'ca' xla' lakahuanchokollh. Lā' takalhlaka'tīh a'ntū ixtatzo'kni' na ixtachihuīn Dios lā' nā a'ntū hualh Jesús.

Jesús cālakapaskō' ixlīhuākca'n tachi'xcuhū't

²³ Nac Jerusalén ixlāmā' cā'tani' a'ntū huanican pascua. Lā' Jesús ixui'lacha' lā' a'ntza' tlahualh lhūhua' lē'cnīn. Lā' ū'tza' lhūhua' talikalhlaka'tīh huan Jesús. ²⁴ Lā' como Jesús iccālakapaskō' ixlīhuākca'n, xla' ixca'tzi que makapitzin ixtakalhlaka'tī lā' ā'makapitzin tū' ixtakalhlaka'tī. ²⁵ Lā' tū' ixmaclacasqui'n ā'kalhatin a'ntī nahuani chichū huanī't huan tachi'xcuhū't. Xla' cālakapasni'kō' ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhū't.

3

Jesús lā' Nicodemo

¹ Ixui' kalhatin fariseo ixtacuīni' Nicodemo. Xla' kalhatin xapuxcu' israelitas ixuanī't.

² Lakatin tzi'sa' xla' lakmilh huan Jesús lā' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', ca'tzīcan que Dios macaminī'ta'ni' para namāsu'yu'ya'. Xmān ū'tunu'n a'ntī Dios tatā'scuja, xmān xlaca'n tzē natatlahua huan lē'cnīn hua'chī tlahua'ya' hui'x.

³ Lā' Jesús huanilh:

—Ixlistu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Xmān ū'tunu'n a'ntī taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n, xmān ū'tunu'n tzē natatapa'ksi' con Dios.

⁴ Nicodemo kalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿chichū līlah huā'mā', kalhatin chī'xcu' papatza' lā' naka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj? Tūla natanūpala na ixpān ixtzi't para nalacatuncūpala.

⁵ Lā' Jesús hualh:

—Ixlistu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Xmān ū'tunu'n a'ntī taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n por ixpālacata xcān lā' huan Espíritu Santo, xmān xlaca'n tzē natatapa'ksi' con Dios. ⁶ Huan a'ntī ixcaman tachi'xcuhū't, ū'tza' ka'lhī ixquinīt lā' ixlucut. Lā' a'ntī ka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo, ū'tza' ka'lhī ixEspíritu Dios. ⁷ Tū' calē'cni' a'ntū icuaniyāni': "Maclacasqui'n que naka'lhī'yā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n mīlihuākca'n hui'xina'n". ⁸ Huan ū'ni' lakachu a'n. Xmān kaxpa'ta' a'nchī macasā'nan lā' hui'x tū' ca'tziya' lhachū mincha' lā' tū' ca'tziya' lhachū a'mā'. Lā' nā chuntza' tū' ca'tziya' a'nchī kalhatin chī'xcu' tzē naka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj por ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo.

⁹ Nicodemo kalhasqui'nīpā:

—Lā' ¿chichū līlah huā'mā'?

¹⁰ Lā' Jesús hualh:

—¿Chu tū' ca'tziya' huā'mā'? Lā' hui'x kalhatin ixmākalhtō'kē'ni'ca'n israelitas. ¹¹ Ixlistu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Iclīchihuīna'nāuj a'ntū icca'tziyāuj lā' icuanāuj a'ntū iclaktzi'ni'tauj. Lā' hui'xina'n tū' kalhlaka'tīyā'tit a'ntū icuanāuj. ¹² Como hui'xina'n tū' quilākalhlaka'tīyāuj a'xni'ca' quit iccālikalhachihuīna'ni'yāni' a'ntū xala' nac cā'ti'ya'tna', tū' quintilākalhlaka'tīuj quit palh na'iccālikalhachihuīna'ni'yāni' catūhuā xala' nac a'kapūn.

¹³ "Nīn tinti' lakapasna'n nac a'kapūn, xmān quit. Como xa'icui'lacha'cus a'xni'ca' tūna'j xa'icyujāchi de nac a'kapūn, quit iclakapasna'n. Lā' quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n. ¹⁴ Lā' chu a'nchī Moisés pūmā'kayāhualh qui'hui' huan lūhua' nac cā'lhpi'mpi'li' tī'ya't, nā chuntza' maclacasqui'n naquimā'kayāhuacan quit nac cruz. Lā' quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n. ¹⁵ Lā' chuntza', ixlīhuākca'n a'ntīn quintalipāhuan nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

Dios cāpāxqui' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhū't

¹⁶ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Dios lej cāpāxqui' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhū't xalanī'n nac quilhtamacuj. U'tza' līmāstā'lh ixO'kxa' a'ntī xmān kalhatin ixuanī't para que chuntza' ixlīhuākca'n a'ntīn talipāhuan xla', xlaca'n tū' maktin catitasputli. Nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū natāyani' para pō'ktu. ¹⁷ Dios macamilh ixO'kxa' nac quilhtamacuj. Tū' macamilh para nacāmāpātīni' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Macamilh para que xlaca'n natapūtaxtu. Ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'tī ixO'kxa' Dios, xlaca'n natapūtaxtu.

¹⁸ A'ntin talipāhuan ixO'kxa' Dios, xluca'n tū' caticāmāpātīnīca. A'ntin tū' talipāhuan, xluca'n nacāmāpātīnīcan porque xluca'n tū' talipāhuan ixO'kxa' Dios a'nti x mān kalhatin ixuanī't. ¹⁹ Milh huā' nac quilhtamacuj huan a'nti hua'chi xkakana' como māsu'yu a'ntū ixlīstū'n'cua'. Lā' makapitzin tū' ixtalakati huan Xkakana'. Ixtalakati a'nlhā cā'pucsua' porque xluca'n ixtatlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' nacālīmāpātīnīcan. ²⁰ Huāk a'ntin tatlaha a'ntū ko'hua'jua' tū' talakati huan xkakana' lā' tū' tatapajtzūcu'tun nac cā'xkakana' porque tū' talacasqui'n que nacālaktzī'n'can nīn naca'tzīcan a'nchī tatlhuanī't a'ntūn tū' tzey. ²¹ A'ntin tatlaha a'ntūn tzey, xluca'n tatapajtzū nac cā'xkakana' para que nacālaktzī'n'can lā' naca'tzīcan que xluca'n tatlaha chu a'nchī Dios lacasqui'n.

Juan huan Mā'kpaxīni' līchihuīna'mpā Jesús

²² Lā' ā'calistān Jesús a'lh nac estado de Judea lā' tatā'a'lh huan i'sca'txtunu'nī'n. Lā' a'ntza' tachokolh lātma'j lā' ixmā'kpaxīni'mā'. ²³ Lā' nā huan Juan nā ixmā'kpaxīni'n huan nac Enón na ixpajtzū Salim como a'ntza' ixmā' lūhūa' xcān. Lā' huan tachi'xcuui't ixtalakchin lā' ixta'a'kpaxa. ²⁴ Tūna'j ixmānūcan Juan nac pūlāchī'n.

²⁵ Makapitzin ixchī'xcuui'n Juan tatzuculh tatā'lāhuanī huan ā'makapitzin israelitas por ixpālacata huan a'nchī mā'kpaxīni'n'can lā' palh Dios laktzī'n más xatzey catihuā a'xni'ca' a'kpaxa. ²⁶ Talaka'lh huan Juan lā' tahuanih:

—Māpa'ksīni', ¿pāstaca' huan chī'xcu' a'nti ixtā'hui'lāchi tintacut Jordán lā' a'nti līchihuī'na'? Chuhua'j nā xla' mā'kpaxīni'mā' lā' ū'tza' talakminkō'.

²⁷ Juan cākalhtīh:

—Kalhatin chī'xcu' ka'lhī x mān a'ntū Dios maxquī'. ²⁸ Hui'xina'n kaxpa'ttit a'nchī icualh: "Tū' quit Cristo. X mān quimacamancanī't para nā'icpū'lanī'". ²⁹ A'xni'ca' cāxtlahuacani'tza' para natapūchahuacan, huan tasqui'ni' nala ixla' huan squi'nīni'. Huan ixamigo squi'nīni' x mān tāya lā' kaxmata. Lā' līpāxuhua a'nchī pāxuhua huan squi'nīni'. Lā' nā chuntza' quit lej iclīpāxuhua Jesús como talakminkō'. ³⁰ Maclacasqui'n que Jesús ā'chulā' natatālani'kō' lā' quit tū' ā'chulā' quintistālani'ca.

A'nti mincha' de nac a'kapūn

³¹ A'nti minī'ta'ncha' xala' nac a'kapūn, ū'tza' más xaka'tla' que ixlīhuākca'n. A'ntin tala-catuncuī nac quilhtamacuj, ū'tunu'n xalanī'n nac quilhtamacuj lā' x mān talichihuīna'n a'ntū xala' nac cā'quilhtamacuj. A'nti mincha' de nac a'kapūn, ū'tza' más xaka'tla' de ixlīhuākca'n. ³² Lā' xla' līchihuīna'n a'ntū laktzī'nī't lā' kaxmatnī't. Lā' nīn tinti' kalhlakā' a'ntū huan. ³³ Palh catihuā kalhlakā' ixtachihuīn a'nti mincha' de nac a'kapūn, chuntza' tasu'yu que xla' puhuan que stu'n'cua' a'ntū huan Dios. ³⁴ Huan a'nti Dios macamilh, xla' līchihuīna'n ixtachihuīn Dios porque Dios maxquī' huan Espíritu Santo lā' tū' lakpuhuan a'nchī mās'tā'. ³⁵ Huan xa'Tāta' pāxquī' huan ixO'kxa' lā' macamaxquī'kō'lh ixlīhuāk para namāpa'ksīni'n xla'. ³⁶ A'ntin talipāhuan ixO'kxa' Dios, xluca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' a'ntin tū' talipāhuan, xluca'n tū' catitaka'lhīh xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' Dios lej nacāmāpātīnī.

4

Jesús lā' huan puscāt xala' nac Samaria

¹ Huan fariseosnu' ixcāmāca'tzīnīcanī'tza' que huan Jesús más lūhūa' ixtastālani' lā' ixcāmā'kpaxīmā', lā' Juan tū' lej lūhūa' a'nti ixtastālani' lā' ixcāmā'kpaxī. ² Pero Jesús tū' ixmā'kpaxīni'n; x mān i'sca'txtunu'nī'n Jesús ū'tunu'n ixtamā'kpaxīni'n. ³ Lā' a'xni'ca' Jesús ca'tzīh que huan fariseosnu' ixcāmāca'tzīnīcanī'tza' hua'mā', Jesús taxtulh de huan nac Judea lā' a'lh para nac Galilea.

⁴ Lā' huan ixtej Galilea tētaxtu por Samaria. ⁵ Lā' a'xni'ca' Jesús ixtētaxtumā' a'nlhā ixtapa'ksi' nac Samaria, chā'lh nac lakatin cā'lacchicni' ixtacuīni' Sicar na ixpajtzū huan tī'ya't a'ntū Jacob ixmaxquī'nī't ixo'kxa' a'nti ixuanican José. ⁶ A'ntza' ixuī' lakatin mu'sni' a'ntū makāntza' ixla' ixuanī't Jacob. Lā' hua'chi tastu'nūta Jesús chā'lh nac huanmā' mu'sni'. Lā' como lejtza' makat ixtlā'huani't, lejtza' ixtlekuani't. Lā' a'ntza' tahuī'lal na ixquilhtūn huan mu'sni'. ⁷ Lā' tū' xlīt lakchilh kalhatin puscāt xala' nac Samaria para namācutu xcān como i'xka'tmā'. Lā' Jesús huanilh:

—Quintā'hua' mixcān.

⁸ Huan sca'txtunu'nī'n ixta'a'nī't nac cā'lacchicni' para natatamāhua ixlīhua'tca'n. ⁹ Lā' huan puscāt samaritana huanilh huan Jesús:

—Hui'x israelita lā' quit samaritana. Lā' ¿a'chī' quisquī'ni'ya' xcān? —chuntza' huanilh porque huan israelitas tū' ixtalālaktzī'ncu'tun con huan samaritanosnu'.

¹⁰ Lā' Jesús kalhtīh:

—Ixca'tzi cahuā a'ntū Dios mās'tā' lā' a'nti squi'ni'mā'ni' mixcān, hui'x ixquisquī'ni' quit lā' quit xa'icmaxquī'ni' xatzey xcān.

¹¹ Huan puscāt huanilh:

—Hui'x tū' ka'lhī'ya' a'ntū napūmācutuya' lā' huan mu'sni' pūlhā'mā'n hui'lacha'. ¿Lhāchū nataya'ya' huan xatzey xcān? ¹² A'ntī quimpapca'n Jacob quincāmāchokonī'ni' huā'mā' mu'sni'. A'tza' ixko'tnun Jacob lā' ixo'kxa'n lā' ixanimalhna'. Lā' ¿chu hui'x más ka'tla' que Jacob?

¹³ Lā' Jesús huanilh:

—Ixlihuāk a'ntī natahua' huā'mā' xcān, nataka'lhīpala takalhpūtīt. ¹⁴ Lā' a'ntī natahua' huā'mā' xcān a'ntū na'iccāmaxquī' quit, xlaca'n tū'tza' maktin catitakalhpūtīl. Huan xcān a'ntū na'iccāmaxquī' quit nala hua'chī mu'sni' na ixchakānca'n, lā' nacāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

¹⁵ Lā' huan puscāt huanilh:

—Pues caquima'xquī' huā'mā' xcān lā' chuntza' tū'tza' maktin ictikalhpūtīl lā' chuntza' tū'tza' ictimīl na'icxka'ta huā'tzā'.

¹⁶ Lā' Jesús huanilh:

—Caquīta'sa'ni' minkōlu'. Lā' cata'tit.

¹⁷ Lā' huan puscāt kalhtīl:

—Tū' icka'lhī quinkōlu'.

Jesús huanilh:

—Stu'ncua' a'ntū hua'na' que tū' ka'lhī'ya' minkōlu'. ¹⁸ Hui'x cāka'lhī'nī'ta' kalhaquitzis minkōlu'. Lā' a'ntī tā'hui'la' chuhua'j, xla' tū' minkōlu'. Ixlistu'ncua' a'ntū huanī'ta'.

¹⁹ Lā' huan puscāt huanilh:

—Hui'x ixa'cta'sana' Dios. Chuntza' tasu'yu. ²⁰ Huan quinapapna'ca'n samaritanosnu' ixtamācā'tanī Dios huā'tzā' nac kēstīn. Lā' hui'xina'n israelitas hua'nā'tit que xmān nac Jerusalén tzē namācā'tanīcan Dios.

²¹ Lā' Jesús kalhtīl:

—Cakalhlaka'i' a'ntū na'icuaniyāni'. Namin lakatin quilhtamacuj a'xni'ca' tū'tza' cati-maclacasquī'nca na'a'ncan mācā'tanīcan xaTāta' Dios huan nac kēstīn lā' nīn nac Jerusalén.

²² Hui'xina'n samaritanosnu' tū' lakapasā'tit a'ntī mācā'tanī'yā'tit. Quina'n iclakapasāuj a'ntī icmācā'tanīyāuj. Lā' a'ntī namāpūtaxtūnu'n, xla' ū'tza' kalhatin israelita. ²³ Chihltza' huan quilhtamacuj a'xni'ca' a'ntī xa'ncq tamācā'tanī xaTāta' Dios natamācā'tanī con ixlihuāk ixa'clhcunucca'n lā' natakahlhaka'ī' ixtachihuīn Dios. Dios lacasquī'n que chuntza' nalīmācā'tanīcan. ²⁴ Dios lakahuan a'yuj tū' laktzī'ncan. Lā' tasquī'nī que tachi'xcuui't natamācā'tanī con ixlihuāk ixa'clhcunucca'n; lā' tasquī'nī natakahlhaka'ī' ixtachihuīn Dios. Chuntza' xa'nca natalīmācā'tanī Dios.

²⁵ Huan puscāt huanilh:

—Quit icca'tzi que namin huan Mesías a'ntī huanican Cristo a'ntī Dios lacsacui'linī't lā' mānūlh ixlīmāpūtaxtūnu'. Xla' naquincāhuanikō'yāni' ixlihuāk a'xni'ca' namin.

²⁶ Lā' Jesús huanilh:

—Ū'tza' quit a'ntī tā'chihuīna'mā'ni'.

²⁷ Lā' tuncan tachilh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' talē'cnīl como talaktzī'lh Jesús a'nchī ixtā'chihuīna'mā' huan puscāt. Lā' nīn chā'tin kalhasquī'nīlh huan puscāt: “¿Tuchū lacasquī'na'?” Lā' tū' kalhasquī'nica Jesús: “¿A'chī' tā'chihuīna'mpā't huan puscāt?” ²⁸ Huan puscāt hui'līlh ixpūxka'tni' lā' a'lh nac cā'lacchicni' lā' cāhuanilh huan tachi'xcuui't:

²⁹ —Capintit laktzī'nā'tit kalhatin chī'xcu' a'ntī quihuanikō'lh ixlihuāk a'ntū ictlahuānī't. Chō'la ū'tza' a'ntī Cristo.

³⁰ Tataxtulh de huan cā'lacchicni' para natalaka'n Jesús. ³¹ Lā' līhuan ixtamimā'na huan tachi'xcuui't, huan ī'sca'txtunu'nī'n Jesús tahuanih:

—Māpa'ksīni', catihua'ya' macstī'na'j.

³² Lā' xla' cāhuanilh:

—Quit icka'lhī quilīhua't. Hui'xina'n tū' ca'tziyā'tit.

³³ Huan sca'txtunu'nī'n talākahasquī'nīlh:

—¿Chā catīhuā quīxteknī'chitza' ixlihua't?

³⁴ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Quit ictlahuacu'tun ixlīmāpa'ksīn quinTāta' a'ntī quimacaminī't, lā' ictlahuakō'cu'tun a'ntū quilīmāmacū'nī't. Ū'tza' huā'mā' quit quilīhua't. ³⁵ Hui'xina'n hua'nā'tit: “Sputacus lakatā'ti' mālhcuyu' napūlana'n”. Quit iccāhuaniyāni': Calaktzī'ntit huan tachi'xcuui't a'ntūn tamimā'na. Palaj natakahlhaka'ī' quintachihuīn. Xlaca'n hua'chī tacuxtu a'nīlh ā'xmān naxkāna'ncan. ³⁶ A'ntī xkāna'n maxquī'can ixtatlaj. Lā' nā chuntza' a'ntī quin-tatā'scuja. Por ixpālacata a'ntū tamāsu'yu xlaca'n, makapitzīn takalhlaka'ī'. Lā' ū'tza' hua'chī ixtatlajca'n a'ntūn quintatā'scuja. Lā' a'ntūn takalhlaka'ī' quintachihuīn, xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Ū'tza' natalīpāxuhua a'ntūn tamāsu'yulh quintachihuīn xapū'la lā' a'ntūn tamāsu'yulh ā'calistān. ³⁷ Ixlistu'ncua' a'nchī huanca'n:

“Kalhatin cha'n lá' ā'kalhatin xkāna'n”.³⁸ Quit iccāmacā'nī'ta'ni' para naxkāna'nā'tit a'nlhā tū' cha'nī'ta'ntit hui'xina'n. Naxkāna'nā'tit a'nlhā tascujli' ā'makapitzin. U'tza' huanicu'tun que hui'xina'n nacāmāsu'ni'yā'tit a'ntū cāmāca'tzīnīcanī'ttza' macstī'na'j quintachihuīn. Lā' xla'ca'n natakhlaka'ī' —hualh Jesús.

³⁹ Lā' lej lhūhua' samaritanosnu' xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' takahlaka'ī'lh Jesús por ixpālacata huan a'ntū huanī't huan puscāt: “Quihuanikō'lh ixlihuāk a'ntū ictlahuanī't quit”.
⁴⁰ Lā' chuntza' huan samaritanosnu' a'xni'ca' talakchilh Jesús, tahuanih catachokolh con ū'tunu'n. Lā' xla' tachokolh lakatu' chī'chini'.
⁴¹ Lā' lhūhua' takahlaka'ī'lh a'xni'ca' takaxmatli a'ntū hualh xla'.
⁴² Lā' xla'ca'n tahuanih huan puscāt:

—Chuhua'j tū' xmān por ixpālacata mintachihuīn ickalhaka'ī'yāuj. Quina'n iclaktzī'uj con quilakastapunca'n lá' ickaxmatnī'tauj a'ntū huan xla'. Lej ixlistu'ncua' palh ū'tza' Cristo a'ntī nacāmāpūtaxtū xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

Jesús mātzeyīlh ixo'kxa' huan chī'xcu' a'ntī ixtā'scuja huan rey

⁴³ Lā' ixlīlakatu' chī'chini' Jesús taxtulh de nac Samaria lá' a'lh nac Galilea.
⁴⁴ Jesús ixcāhuanini't que kalhatin a'cta'sana' tū' a'cnī'ni'ni'can na ixā'lacchicni'.
⁴⁵ Lā' a'xni'ca' Jesús chilh nac Galilea, lipāxūj talaktzī'lh xalanī'n nac Galilea. Como xla'ca'n taquīlalh nac Jerusalén a'nlhā ixlamā' cā'tani' a'ntū huanican pascua, ixtalaktzī'nkō'nī'ttza' ixlihuāk a'ntū quītlahualh Jesús a'ntza'.

⁴⁶ Jesús mimpā nac Caná, nac estado de Galilea, a'nlhā līmāxtulh xavino uva huan xcān. Lā' pajtzu Caná, nac lakatin cā'lacchicni' a'ntū huanican Capernaum, ixuī' kalhatin chī'xcu' a'ntū ixtā'scujmā' huan rey. Lā' huan ixo'kxa' lej ixī'tza'ca'n.
⁴⁷ Lā' a'xni'ca' ca'tzīlh que Jesús ixtaxtunī'ttza' huan nac Judea lá' ixuī'lacha'tza' nac Galilea, lá' chu tuncan huan xatāta' a'lh laktzī'n Jesús lá' lej squi'nli que ca'a'lh na ixchic para namātzeyī' ixo'kxa' porque ixnīmā'tza'.
⁴⁸ Lā' Jesús huanilh:

—Hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit hasta que tū' nalaktzī'nā'tit lē'cnīn lá' xalaka'tla'n catūhuā.

⁴⁹ Lā' huan chī'xcu' huanilh:

—Capit na quinchic lihuan tūna'j nī qui'o'kxa'.

⁵⁰ Lā' Jesús huanilh:

—Capinchitza' na minchic. Mī'o'kxa' tzeyalhtza'.

Lā' huan chī'xcu' kalhlaka'ī'lh a'ntū huanilh Jesús lá' a'lh.

⁵¹ Lā' a'xni'ca' ixchintēlha na ixchic, ixtasācua'nī'n chu tuncan tataxtulh ta'a'lh talakapāxtoka lá' tahuanih:

—Mī'o'kxa' tzeyalhtza'.

⁵² Lā' cākalhasqui'nīlh tuchūyā hora tzuculh tzevan. Lā' tahuanih:

—Kōtan hua'chī maktin kōtanū tapānūni'lh huan tachi'chīxni'.

⁵³ Huan xatāta' chu tuncan ca'tzīlh que chu ū'tza' huā'mā' hora a'xni'ca' huanilh Jesús: “Mī'o'kxa' tzeyalhtza'”. Lā' ū'tza' līkalhlaka'ī'lh Jesús huan chī'xcu' lá' nā ixlihuākca'n xalanī'n na ixchic.

⁵⁴ Lā' ū'tza' huā'mā' ixlīlakatu' lē'cnīn a'ntū tlhualh Jesús a'xni'ca' mincha' nac Judea lá' chā'lh nac Galilea.

5

Jesús mātzeyīlh huan chī'xcu' xala' nac Betesda

¹ Lā' tū' makān ā'calistān huan israelitas talītzuculh huan cā'tani'. Lā' Jesús a'lh nac xcānsipej Jerusalén a'nlhā ixlamā' huan cā'tani'.
² Lā' nac Jerusalén, ixuī' lakatin mu'sni' na ixpajtzu a'nlhā ixtalactanū borregos nac huanmā' xcānsipej. Lā' huan mu'sni' ixuanican Betesda. U'tza' ixtachihuīn hebreo. Lā' a'nlhā ixuī' huan mu'sni' ixuī' lhūhua' xcān. Lā' pūlh mā'n ixuanī't. Lā' ixyāhuacani'ttza' ixa'cchic a'ntū ixka'lhī lakaquitzixtanquihlmi'.
³ A'ntza' ixtamā'na lhūhua' ī'tza'ca'nī'n a'ntū lakatzī'nī'n lá' a'ntīn tū' tzey ixtojonca'n lá' a'ntū ixtalū'ntū'lanī't. Xla'ca'n ixtaka'lhīmā'na a'xni'ca' ixtaxakā'lih huan xcān.
⁴ A'katunu' ixyuī'chī kalhatin āngel. Lā' ū'tza' ixlakxakā'li huan xcān. Lā' a'ntī pū'la ixtōj huan nac xcān a'xni'ca' ixtalaxkakā'li, xla' chu tuncan ixtzeyan de chu xatūyā tajatat.

⁵ Lā' a'ntza' ixuī' kalhatin chī'xcu' a'ntū ixī'tza'ca'n pu'xamacāujtzevan cā'ta'.
⁶ Lā' Jesús laktzī'lh huan chī'xcu' a'nlhā ixmā'. Lā' como Jesús ixca'tzī'tza' palh lejtza' makān ixī'tza'ca'n huan chī'xcu', lá' kalhasqui'nīlh:

—¿Chā tzevan'cu'tuna'?

⁷ Lā' huan ī'tza'ca' kalhtīni'lh:

—Tintī' a'ntī naquimojō huā' nac xcān a'xni'ca' talakxakā'li. A'xni'ca' quit ictōjōcu'tun chu tuncan tojō ā'kalhatin lá' chuntza' quīlītlajacan.

⁸ Lā' Jesús huanilh:

—Catā'kaqui' lā' casacti mixti'cat lā' catlā'hua'.

⁹ Lā' chu tuncan huan chi'xcu' tzeyalh lā' sacli i'xti'cat lā' tzuculh tlā'huan. Lā' huanmā' chi'chini' xla' ū'tza' ixpūjaxcan. ¹⁰ Lā' huan israelitas tahuanih huan chi'xcu' a'ntū mātzeyīca:

—Chuhua'j huā'mā' chi'chini' ū'tza' a'ntū pūjaxcan. Lā' hui'x tū' a'nān nalīpina' catūhuā. Tū' līmakuan hui'x līpimpā't mixti'cat. Chuntza' huan quileyca'n.

¹¹ Lā' huan chi'xcu' cākalhtīl:

—Pues a'ntū quimātzeyīlh, ū'tza' quihuanilh: “Casacti mixti'cat lā' catlā'hua”.

¹² Lā' takalhasqui'nīlh:

—Lā' ŷtichyā chi'xcu' a'ntū huanini': “Casacti mixti'cat lā' catlā'hua”?

¹³ Lā' huan chi'xcu' tū' icxa'tzī a'ntū mātzeyīlh porque lej lhūhua' tachi'xcu'huī't ix-tahui'lāna' lā' Jesús icxāclachtaxtuni'tza'. ¹⁴ Lā' ā'calistān Jesús tā'lāpāxtokli nac xaka'tla' litokpān lā' huanica:

—Chuhua'j hui'x tzeyā'tza'. Tū'tza' catlahua' a'ntū ko'hua'jua'. Palh hui'x nat-lahua'pala'ya' a'ntū ko'hua'jua', chō'la napātīpala'ya' hui'x ā'līhua'ca'.

¹⁵ Lā' huan chi'xcu' a'lh lā' cāmāca'tzīnīlh huan israelitas que a'ntū ixmātzeyīnī't xla' ū'tza' Jesús. ¹⁶ Lā' huanmā' chi'chini' ū'tza' a'ntū ixpūjaxcan lā' a'xni'ca' Jesús tlhualh huanmā' lē'cnīn. Lā' ū'tza' talitzuculh talimacaputza israelitas lā' ixtamaknīcu'tun. ¹⁷ Lā' Jesús cāhuanilh:

—QuinTāta' pō'ktu scujmā' lā' nā ū'tza' quit iclīscuja.

¹⁸ Lā' ū'tza' ā'chulā' talī'a'kchā'lh huan israelitas lā' lej ixtamaknīcu'tun. Ta'a'kchā'lh porque xla' ixtlahuanī't a'ntūn tū' tzey para xlaca'n huanmā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan lā' iXuampala xla' que Dios ū'tza' ixTāta' lā' ū'tza' ixlītā'talacastuca Dios.

IxO'kxa' Dios ka'lhī līmāpa'ksīn

¹⁹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit quē'cstu tuntū' ictlahua. Xmān ictlahua ixta-puhuān quinTāta' Dios. Iclaktzī'n a'ntū tlhaha quinTāta' lā' xmān ū'tza' ictlahua. A'ntū tlhaha quinTāta', nā ū'tza' ictlahua. ²⁰ Huā' quinTāta' quimpāxqui' quit lā' quimāsu'ni' ixlīhuāk catūhuā a'ntūn tlhahamā'. Lā' naquimāsu'ni'cus a'ntū mās xalaka'tla'n catūhuā. Lā' ū'tza' na'ictlahua lā' nalē'cnī'yā'tit hui'xina'n. ²¹ QuinTāta' mālahahuanichokonī'n. Lā' nā chuntza' quit iccāmālahuanī a'ntū iccāmālahuanīcu'tun. ²² QuinTāta' tū' lacāxtlahua nīn kalhatin porque xla' quimacamaxqui'nī't huan līmāpa'ksīn para na'iclacāxtlahua. ²³ Lā' chuntza' ixlīhuākca'n naquinta'a'cnīni'ni' quit a'cxim hua'chi ta'a'cnīni'ni' quinTāta' Dios. A'ntūn tū' qui'a'cnīni'ni' quit nā tū' a'cnīni'ni' quinTāta' a'ntū quimacamini't.

²⁴ IxIlistu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntū takaxmata a'ntū icuan lā' talīpāhuan a'ntū quimacamīlh, xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' xlaca'n tū' caticāmāclāclē'nīca; taka'lhī'tza' ixquilhtamacujca'n xasāsti' a'ntū tū' maktin catisputli. ²⁵ Lā' ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Mimā'tza' huan chi'chini' lā' chuhua'j huā'mā' quilhtamacuj a'xni'ca' huan a'ntūn tū' taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n, xlaca'n natakaxmata quintachihuīn quit, ixO'kxa' Dios. Lā' a'ntū nata'a'kahuāna'ni' quintachihuīn, xlaca'n nacāmāxqui'can xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. ²⁶ QuinTāta' Dios, xla' ka'lhī līmāpa'ksīn para nacāmāxqui' tachi'xcu'huī't ixquilhtamacujca'n xasāsti'. Lā' quimāxqui'nī't quit līmāpa'ksīn para na'icclāclāclē'nīca; xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcu'huī't. ²⁷ Lā' quimāxqui'nī't līmāpa'ksīn para na'icclāclāclē'nīca; como quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. ²⁸ Tū' calē'cnī'tit a'ntū iccāhuanimā'ni'. Mimā' huan chi'chini' a'xni'ca' huan nīni'n natakaxmata quintachihuīn. ²⁹ Lā' natatā'cxtuyāchi xlaca'n de nac taponkni'. A'ntūn tatlhualh a'ntūn tzey, xlaca'n natalakahuanchoko lā' nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' a'ntūn tatlhualh a'ntū xako'hua'jua', xlaca'n natalakahuanchoko lā' nacāmāpātīnican.

Jesús māsu'yulh que xla' ka'lhī līmāpa'ksīn

³⁰ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Quit tū' ictlahua a'ntū xmān quimpātunca'tzi. Quit iclacāxtlahua chu a'nchī Dios quihuanī. A'nchī iclacāxtlahua quit, chuntza' tzey porque quit tū' ictlahua xmān a'ntū quit icclacasqui'n. Ictlahua xmān ixpātunca'tzi huan quinTāta' a'ntū quimacamini't. ³¹ Palh xmān cahuā quit xa'icmālastū'nclī lā' tintī' ā'kalhatin a'ntū namālastū'nca de quit, chuntza' tū' catikalhaka'tca a'ntū icuan. ³² Hui'lāpā ā'kalhatin. U'tza' naquillichihuīna'n. Lā' quit icca'tzī que a'ntū nahuan xla' de quit, ū'tza' ixlīstu'ncua'. ³³ Hui'xina'n mākalhasqui'nīnīnī'tit Juan. Lā' Juan kalhtīnī'lh a'ntū ixlīstu'ncua'. ³⁴ Quit tū' icmaclacasqui'n nīn kalhatin chi'xcu' a'ntū namālastū'nca de quit. Xmān iccāhuanimā'ni' huanmā' para que hui'xina'n napūtaxuyā'tit. ³⁵ Juan xla' hua'chi lakatin pūmaksko a'ntū ixlama lā' ixmaksko. Lā' hui'xina'n tū' makān lakati'tit a'nchī icxāmāxkakēyāni'. ³⁶ Juan ixmālastū'nca que Dios quimacamini't. Lā' a'ntū mās māsu'yu que Dios quimacamini't ū'tza' a'ntū ictlahua, como ictlahua a'ntū Dios quilīmāmacū'nī't. ³⁷ Lā' nā Dios mālastū'nca de quit. Pero hui'xina'n tū' maktin kaxpa'tnī'ta'ntit ixtachihuīn lā' tū' maktin laktzī'nī'ta'ntit Dios. ³⁸ Lā' tū' ka'lhīyā'tit

ixtachihuïn na mi'a'clhcunucca'n. Chuntza' tasu'yu como hui'xina'n tũ' kalhlaka'Ŧyā'tit palh quit Dios quimacamini't. ³⁹ Hui'xina'n lej xa'nca lakapũtle'keyā'tit huan ixtachihuïn Dios. Puhua'nā'tit que chuntza' naka'lhŦyā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n para pō'ktu. Ayuj huan ixtachihuïn Dios lichihuïna'n de quimpālacata, ⁴⁰ pero hui'xina'n tũ' quilākahlhaka'Ŧcu'tunāuj para que chuntza' naka'lhŦyā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n para pō'ktu.

⁴¹ 'Quit tũ' ictamakchuyī palh tachi'xcuhui't tũ' quinta'a'cnīni'ni'. ⁴² Quit icca'tzī xa'nca que hui'xina'n tũ' pāxqui'yā'tit Dios. ⁴³ Quit icmini't por ixquilhtampān Dios. Lā' hui'xina'n tũ' quilākahlhaka'Ŧyāuj. Palh ixmilh ā'kalhatin xmān por ixtapuhuān, ũ'tza' nakahlhaka'Ŧyā'tit. ⁴⁴ Hui'xina'n lacasqui'nā'tit que cacāta'a'cnīni'ni'ni' huan tachi'xcuhui't lā' tũ' pāstacā'tit natlahua'yā'tit a'ntũ' ixtapuhuān Dios. Lā' ũ'tza' tũ' likahlhaka'Ŧyā'tit. ⁴⁵ Tũ' capuhua'ntit palh na'iccālē'ksa'nīni'nāni' con quinTāta'. A'nti nacālē'ksa'nīni'nāni' ũ'tza' Moisés a'nti lipāhua'nā'tit hui'xina'n. ⁴⁶ Palh hui'xina'n ixkalhlaka'Ŧit cahua' a'ntũ' tzo'kli Moisés, nā quit ixquilākahlhaka'Ŧuj, como a'ntũ' tzo'kli Moisés, ũ'tza' lichihuïna'lh de quit. ⁴⁷ Lā' palh hui'xina'n tũ' kalhlaka'Ŧyā'tit a'ntũ' tzo'kli Moisés, ¿chichũ naquilālikahlhaka'Ŧyāuj quit a'ntũ' iccāhuaniyāni'?

6

Jesús cāmāhui'lh huan lakaquitzis mil chi'xcuhui'n

Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17

¹ Lā' ā'calistān Jesús a'lh nac tintacut mar a'nlhā ixtacuini' Galilea lā' nā ixuanicān Tiberias. ² Lā' lej lhūhua' tachi'xcuhui't ixtastālani'nī't porque ixtalaktzī'nī't huan lhūhua' lē'cnīn a'ntũ' ixtlahuani't, como icxāmāzeyinī't huan i'tza'ca'nī'n. ³ Lā' Jesús tō'ca'lh huan nac kēstīn lā' a'ntza' tatō'lal con i'sca'txtunu'nī'n. ⁴ Lā' ixtapajtzūtēlha huan icxā'tani'ca'n israelitas a'ntũ' huanicān pascua. ⁵ Lā' Jesús laca'alh lā' lacachuna'j cālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhui't ixtalakmimā'na. Lā' huanih huan Felipe:

—Chuhua'j ¿lhachũ natamāhuayāuj lihua't a'ntũ' nacāmāhui'yāuj huā'mā' tachi'xcuhui't?

⁶ Jesús hualh huā'mā' a ver chichũ ixkalhtīni'lh Felipe. Jesús, xla' ixca'tzītza' a'ntũ' natlahua. ⁷ Lā' Felipe kalhtīni'lh:

—Lakatu' ciento pesos tũ' cati'a'cchā'lh para natalihuā'yan macasti'n.

⁸ Lā' ā'kalhatin sca'txtunu' ixtacuini' Andrés, a'nti ixtā'tin Simón Pedro, xla' hualh:

⁹ —A'tzā' hui' kalhatin ka'hua'chu. Xla' limin macquitzis pāntzi de cebada lā' ā'tantu' squi'ti'. Lā' ¿chichũ nalī'a'cchā'n, tanto lhūhua' tachi'xcuhui't?

¹⁰ Lā' Jesús hualh:

—Cacāhuani'tit huan tachi'xcuhui't que catatahui'lakō'lh ixlihuākca'n.

A'ntza' lej ixmā' seket. Lā' a'ntza' tatahui'lakō'lh hua'chi lakaquitzis mil chi'xcuhui'n.

¹¹ Lā' Jesús cātayalh huan pāntzi lā' maxqui'lh pāxcatca'tzi Dios lā' cāmāxqui'lh i'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n tamāxqui'lh a'nti ixtahui'lāna'. Lā' nā chuntza' cāmāxqui'lh huan squi'ti'. Lā' cāmāxqui'lh chu a'nchī xlaca'n talacasqui'lh. ¹² Lā' a'xni'ca' taka'sli, Jesús cāhuanih huan i'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmākēstokkō'tit huan xalacpīzin. Tũ' capāxcatlīla'tit.

¹³ Tamākēstokli lā' a'cchā'lh pācāujtu' chā'xta' lītatzumalh xalacpīzin macquitzis pāntzi de cebada. ¹⁴ Lā' huan tachi'xcuhui't a'xni'ca' talaktzī'lh huanmā' lē'cnīn a'ntũ' tlhualh Jesús, xlaca'n tahualh:

—Stu'ncua' ũ'tza' huanmā' ixa'cta'sana' Dios a'nti ixmimā' huā' nac quilhtamacuj.

¹⁵ Lā' Jesús ca'tzīlh que ixtalē'ncu'tun lā' ixtasātluhuacu'tun ixreyca'n. Lā' ũ'tza' lītāpānũlh lā' ixa'cstu a'lh nac kēstīn.

Jesús kalhtlā'hualh huan xcān

Mt. 14.22-27; Mr. 6.45-52

¹⁶ Lā' a'xni'ca' tzi'satza' ixuani't, i'sca'txtunu'nī'n tayujchi para na ixquilhtũn mar. ¹⁷ Tatojōlh nac lakatin barco lā' ixtatēlakataxtumā'natza' huan mar. Xlaca'n ixtachā'ncu'tun nac Capernaum. Lejtza' cā'pucsua' ixuani't lā' Jesús tūna'j ixtaspi'ta. ¹⁸ Lā' lej tzuculh ũ'nun. Lā' huan xasipej xcān ixtatā'kayāhua. ¹⁹ Lā' a'xni'ca' ixtatlā'huani'ttza' hua'chi lakaquitzis kilómetro ixlimakat, huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh Jesús. Ixtapajtzūtēlha huan nac barco, lā' ixkalhtlā'huantēlha huan xcān. Lā' xlaca'n tajicua'lh. ²⁰ Lā' xla' cāhuanih:

—Quit Jesús. Tũ' cajijca'ntit.

²¹ Lā' xlaca'n con lhūhua' tapāxuhuān tamā'ca'lh nac barco. Lā' chu tuncan lacapalh tachā'lh na ixquilhtũn huan mar. Ixpajtzu Capernaum.

Huan tachi'xcuhui't taputzalh Jesús

²² Lā' ixlīlakalī ixtalahui'lāna'ncha'cus huan tachi'xcuhui't nac tintacut mar. Xlaca'n taca'tzīlh que xmān lakatin barco ixu' lā' ũ'tza' ixtapūtacutni't huan sca'txtunu'nī'n lā' Jesús

tū'ixcātā'a'nī't. ²³Lā' makapitzīn barcos xalacti'na'jixtamini'ta'ncha' nac Tiberias lā' tachilh ixpajtzu a'nlhā ixua'cani't pāntzi a'xni'ca' māsā'lh pāxcatca'tzī huan Jesús. ²⁴Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuui't taca'tzilh que Jesús tū'tza' ixuī' a'ntza' lā' nīn ī'sca'txtunu'nī'n, xlaca'n tatorjōlh huan nac barcos lā' ta'alh taputza nac Capernaum.

Jesús ū'tza' huan Lihua't a'ntū māsā' quilhtamacuj

²⁵Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuui't tātacutcha', takakslī Jesús lā' takalhasqui'nīlh:

—Māpa'ksīni', ħlhāchūnīn chīta' huā'tzā'?

²⁶Lā' Jesús cāhuanīlh:

—Ixlistu'ncua' a'ntū iccāhuanīyāni'. Hui'xina'n laktzī'ntit huan lhūhua' lē'cnīn a'ntū ictlahualh. Tū'ixpālacata huan lē'cnīn quilāputzayāuj. Hui'xina'n tzej huā'yantit lā' tzej ka'stit. U'tza' quilāliputzayāuj. ²⁷Tū' cascuji't por huan mīlihua'tca'n a'ntū nasputa. Xatzey cascuji't por huan lihua't a'ntū tū' maktin catisputli. Quit icmāsā' huā'mā' lihua't como quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n lā' como quit icmilh por ixquilhtampān quīntāta' Dios.

²⁸Lā' xlaca'n takalhasqui'nīlh:

—Lā' ħchichū na'ictlahuayāuj para que tzē na'ictlahuayāuj chu a'nchī lacasqui'n Dios?

²⁹Lā' Jesús cākalhtīlh:

—A'ntū Dios lacasqui'n que natlahua'yā'tit, ū'tza' huā'mā': Naquilākalhlaka'Tiyāuj, como quit quīmacamīnī't Dios.

³⁰Takalhasqui'nīlh:

—Lā' ħtuchūyā lē'cnīn tzē naquilātlahuani'yāuj para que chuntza' na'iccākalhlaka'Tiyāni'? ħTuchū natlahua'ya' hui'x? ³¹Huan quīnapapna'ca'n taha'lh a'ntū huanican manā nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Chuntza' tatzō'kni' na'ixtachihuīn Dios:

Xla' cāmaxqui'lh ixlihua'tca'n xala' nac a'kapūn.

³²Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Ixlistu'ncua' a'ntū iccāhuanīyāni'. A'ntū Moisés cāmaxqui'ni', ū'tza' tū' huan lihua't xala' nac a'kapūn. Quīntāta' xla' cāmaxqui'yāni' huan Xatzey Lihua't xala' nac a'kapūn.

³³Macamīncanī'ta'ncha' nac a'kapūn kalhatin a'ntī cāmaxqui' xasāsti' ixquilhtamacujca'n huan tachi'xcuui't nac cā'quilhtamacuj. U'tza' huā'mā' huan Xatzey Lihua't a'ntū māsā'mā' Dios.

³⁴Lā' tahaunīlh:

—Caquilāmaxqui'uj pō'ktu huanmā' lihua't.

³⁵Lā' Jesús cāhuanīlh:

—Quit huā'mā' Lihua't. Quit iccāmaxqui' xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuui't. A'yuj hui'xina'n huā'yanā'tit, pero natzīncspalayā'tit lā' nakalhptīpalayā'tit. Palh naquilākalhlaka'Tiyāuj lā' naquilā'a'kahuāna'ni'yāuj, hui'xina'n tū' catīcāspūtnī'ni' tapāxuhuān. ³⁶Iccāhuanīntza' hui'xina'n laktzī'nī'ta'ntit huan lhūhua' lē'cnīn a'ntū ictlahualh. Lā' tū' kalhlaka'Tiyā'tit a'yuj laktzī'nī'ta'ntit. ³⁷Ixlihuākca'n a'ntū nacāmāpuhuanī quīntāta' que naquīnta'a'kahuāna'ni'cu'tun, xlaca'n naquīntastālani'. Lā' a'ntī naquīntastālani'cu'tun tū' ictīcāmāspi'tli. ³⁸Quit icmīnī'ta'ncha' nac a'kapūn para na'ictlahua'ixtapuhuān a'ntī quīmacamīlh. Tū' ictlahua' a'ntū xmān quīntapuhuān. ³⁹Quīntāta' a'ntī quīmacamīnī't, xla' lacasqui'n que na'iccāmaktaka'lha ixlihuākca'n a'ntī cāmāpuhuanī que naquīntastālani'. Xla' lacasqui'n que na'iccāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachīn a'ntū ā'xmān chī'chīnī'. ⁴⁰Ixtapuhuān quīntāta' ū'tza' huā'mā': Ixlihuākca'n a'ntī natahuan que quit ixO'kxa' Dios lā' naquīntalīpāhuan, xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu; lā' quit na'iccāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachīn a'ntū ā'xmān chī'chīnī' —hualh Jesús.

⁴¹Lā' huan israelitas tatzuculh talīchihuīna'n Jesús. Tū' cāmīnī'ni'lh a'nchī hualh Jesús: "Quit huan Lihua't. Quit icmīncha' nac a'kapūn". ⁴²Lā' talāhuanīlh:

—ħChu tū' ū'tza' ixo'kxa' José huā'mā' Jesús? Quīna'n lakapasāuj ixtāta' lā' ixtzī't. Lā' ħa'chī' quīncāhuanīyāni' chuhua'j palh mīnī'ta'ncha' nac a'kapūn?

⁴³Lā' Jesús cāhuanīlh:

—Tū' cachīhui'na'ntit chuntza'. ⁴⁴Dios ū'tza' a'ntī cāmāpuhuanī tachi'xcuui't que naquīntastālani' lā' xmān chuntza' natatapa'ksī con quit. Lā' quit na'iccāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachīn a'ntū ā'xmān chī'chīnī'. ⁴⁵Na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzō'klī profetas, chuntza' tatzō'kni':

Dios nacāmāsu'ni' ixlihuākca'n tachi'xcuui't.

Ixlihuākca'n a'ntī takaxmata ixtachihuīn quīntāta' lā' chuntza' tasca'ta, xlaca'n naquīntastālani'.

⁴⁶Nīn tintī' laktzī'nī't quīntāta'. Xmān quit iclaktzī'nī't, como icmīnī'ta'ncha' a'nlhā hui'lacha' Dios. ⁴⁷Ixlistu'ncua' a'ntū iccāhuanīyāni'. A'ntī quīntalīpāhuan, xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. ⁴⁸Quit huan Lihua't a'ntū cāmaxqui' xasāsti' ixquilhtamacujca'n huan tachi'xcuui't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. ⁴⁹Minapapna'ca'n,

xlaca'n ixtahua' huan maná a'xni'ca' ixtahui'lāna'ncha' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā' a'yuj ixtahua' huan maná, pero xlaca'n tanilh. ⁵⁰ Quit iccālikalhachihuīna'ni'mā'ni' huan Lihua't a'ntū minī'ta'ncha' nac a'kapūn. Quit huā'mā' Lihua't. A'ntū quintakalhaka' tū' maktin catitanilh. ⁵¹ Quit huan Lihua't a'ntū minī'ta'ncha' nac a'kapūn lā' a'ntū cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhui't. A'ntū natahua' huā'mā' Lihua't natatahui'la para pō'ktu. Huan Lihua't a'ntū na'iccāmaxquī', xla' ū'tza' quimacni'. Lā' na'icmāstā' para que nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhui't —hualh Jesús.

⁵² Lā' huan israelitas tatzuculh talācatāquī' lā' talāhuanilh:

—Lā' ¿chichū līlah huā'mā' chi'xcu' naquincāmaxquī'yāni' ixmacni' para nahua'yāuj?

⁵³ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Ixlistu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Palh hui'xina'n tū' nahua'yā'tit quimacni', lā' palh tū' nahua'yā'tit quinka'lhni', tū' catika'lhī'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n. ⁵⁴ A'ntū natahua' quimacni' lā' a'ntū natahua' quinka'lhni', xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. Lā' quit na'iccāmālakahuanīchoko a'xni'ca' nachin huan ā'xmān chí'chini'. ⁵⁵ Quimacni' ū'tza' huan Xatzey Lihua't lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū Xatzey Liko'tnuncan. ⁵⁶ A'ntū natahua' quimacni' lā' a'ntū nataliko'tnun quinka'lhni', xlaca'n kēxtim naquintatā'latahui'la. ⁵⁷ Quimacaminī't quinTāta' a'ntū xalakahuan. Quit xalakahuan porque quinTāta' xalakahuan. Lā' nā chuntza' na'iccāmālakahuanī a'ntū natahua' quimacni'. ⁵⁸ Quit huā'mā' Lihua't a'ntū mincha' nac a'kapūn. Xla' tū' hua'chi huan maná a'ntūn tahua'lh minapapna'ca'n. Lā' a'yuj minapapna'ca'n tahua'lh huan maná, pero xlaca'n tanilh. A'ntū natahua' huā'mā' Lihua't a'ntū iccālikalhachihuīna'ni'mā'ni', xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

⁵⁹ Jesús hualh huā'mā' a'xni'ca' ixcāmāsu'ni'mā' nac huan litokpān nac Capernaum.

Cāmāsu'ni'ca chu a'nchī natalīka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu

⁶⁰ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', lhūhua' a'ntū ixtakalhaka'tmā'na ixlīmāscā'tin Jesús, xlaca'n talāhuanilh:

—Lej jicslīhua' huā'mā' a'ntū huan. Tū'tza' kaxmatcu'tunāuj.

⁶¹ Lā' Jesús ixca'tzī que ī'sca'txtunu'ni'n ixtalīchihuīna'mā'na lā' tū' ixcāminī'ni' huan ixtachi-huīn Jesús. Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:

—¿Chā tū' cāminī'ni'yāni' a'ntū iccāhuaniyāni'? ⁶² ¿Tuchū ixpuhuanit palh ixlaktzī'ntit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n tā'kayāhuamā' a'nlhā pū'la ixui'lacha'? ⁶³ A'ntū iccāhuaniyāni', ū'tza' tū' huanicu'tun que stu'ncua' nahua'yā'tit quinquinit. Quinquinit tū' caticāmaxquī'ni' minquilhtamacujca'n. Huan Espīritu Santo ū'tza' tze nacāmaxquī'yāni' xasāsti' minquilhtamacujca'n. A'ntū iccāhuanincus, ū'tza' māsu'yu a'nchī tze nalīka'lhīyā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū māstā' Dios. ⁶⁴ Lā' huan makapitzīn de hui'xina'n tū' kalhaka'Tyā'tit.

Jesús lanāntza' ixca'tzī tichū a'ntūn tū' natakalhaka't lā' tichū namacamāstā' xla'. ⁶⁵ Lā' hualh:

—Lā' ū'tza' iccālīhuaninī'ta'ni'tza' que nīn tinti' tze natapa'ksī con quit palh quinTāta' tū' namāpuhuanī que naquistālani'.

⁶⁶ Lā' ū'tza' talīmaktexli Jesús lhūhua' a'ntū ixtakalhaka'tmā'na. Lā' tū'tza' ixtastālani'.

⁶⁷ Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh huan kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'ni'n:

—¿Nā hui'xina'n quīlāmaktexku'tunāuj?

⁶⁸ Lā' Simón Pedro kalhtīni'lh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿tichūn tze na'ictā'a'nāuj? Mintachihuīn ū'tza' māsu'yu chu a'nchī na'icīlīka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. ⁶⁹ Lā' quīna'n icalkh-laka'Tyāuj lā' quīna'n icca'tziyāuj que hui'x Cristo, hui'x ixO'kxa' Dios xalakahuan.

⁷⁰ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Quit iccālacsacni' minkalhacāujtu'ca'n. Lā' kalhatin de hui'xina'n xla' tā'scujatza' huan ko'ti'ti'.

⁷¹ Jesús ixlīchihuīna'mā' huan Judas Iscariote, ixo'kxa' Simón. Xla' a'ntū namacamāstā' Jesús, a'yuj ū'tza' ixlīkalhacāujtu' ixuanī't de huan sca'txtunu'ni'n.

7

Ixtā'timīn Jesús tū' ixtakalhaka't

¹ Lā' tuncan Jesús a'lh latā'kchoko nac Galilea. Tū'tza' ixlātā'kchokocu'tun nac Judea porque huan israelitas xalanī'n nac Judea ixtamāknīcu'tun. ² Ixtapajtzūtēlhatza' huan cā'tani' a'ntū huanican ixlā' mū'xta'ka' a'ntū ixtatlahua huan israelitas. ³ Huan chí'xcuhui'n, ixtā'timīn Jesús, tahuanilh:

—Tū' titachokoya' huā'tzā'. Capittza' nac Judea para que chuntza' mintachi'xcuhui't a'ntūn tahuī'lāna'ncha' a'ntza', xlaca'n nā natalaktzī'n a'ntū tlahua'pā't. ⁴ A'ntū lacasqui'n

que natalakapasa ixlihuāk tachi'xcuhuī't, xla' tū' lakatzē'k catitlahualh catūhuā. Palh lej stu'ncua' a'ntū tla'hua'ya' hui'x, catla'hua' na ixlacapūnca'n de ixlihuākca'n tachi'xcuhuī't.

⁵ Lā' nīn ixtā'timīn tū' ixtakalhaka'i' Jesús. ⁶ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Tūna'j chīn huan chī'chīni' a'xni'ca' na'ica'n nac Judea. Hui'xina'n tzē napinā'tit a'xni'ca' napīncu'tunā'tit. ⁷ Huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quiltamacuj tūla catīcātaca'tzalaktzī'ni' hui'xina'n. Lā' quit quintaca'tzalaktzī'n porque quit icmāsu'yu palh tū' tzey a'ntū tatlaha xla'ca'n. ⁸ Capintit hui'xina'n a'nlhā lamā' cā'tani'. Quit tūna'j icti'a'lh porque tūna'j chīn huan chī'chīni' a'ntū na'icpū'a'n quit.

⁹ Lā' a'xni'ca' cāhuanikō'lh ixtā'timīn, xla' tachokolh nac Galilea.

Jesús a'lh a'nlhā ixlamā' cā'tani' a'ntū huanican i'xla' mū'xta'ka'

¹⁰ Lā' a'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan chī'xcuhuī'n, ixtā'timīn Jesús, nā xla' a'lh a'nlhā ixlamā' huan cā'tani'. Tū' cātā'a'lh huan ixtalhūhuā't tachi'xcuhuī't, xla' lakatzē'k a'lh. ¹¹ Lā' huan israelitas lej ixtaputza Jesús a'nlhā ixlamā' huan cā'tani' lā' ixtalīkalhasqui'nīni'n:

—¿Lhachū lahuī' huan chī'xcu'?

¹² Lā' lhūhua' a'ntū ska'lh ixtalīkalhachihuīna'mā'na. Makapitzīn ixtahuan: “Xla' lej tzey a chī'xcu'”. Lā' ā'makapitzīn ixtahuan: “Tū' tzey huā'mā' chī'xcu'; a'kxokonu'n”.

¹³ Lā' ixlihuākca'n tzē'k ixtalīkalhachihuīna'n porque ixtajicua'ni' huan israelitas.

¹⁴ Lā' a'xni'ca' hua'chī i'tāt ixlamā' huan cā'tani', Jesús tanūlh huan nac xaka'tla' litokpān lā' tzuculh cāmāsu'ni'. ¹⁵ Lā' huan israelitas lej talē'cnīlh lā' talāhuanilh:

—¿Chichū lej lica'tzi huā'mā' chī'xcu'? Tū' maktin estudiarīni't.

¹⁶ Lā' Jesús cākalhtīl:

—A'ntū icmāsu'yu quit tū' quē'cstu quintapāstacna'. Xla' ū'tza' ixtapāstacna' a'ntī quīmacamīni't. ¹⁷ Palh cati'huā tlahuacu'tun a'ntū Dios lacasqui'n, xla' nacatzi' palh icmāsu'yu ixtapāstacna' Dios, lā' tū' xmān quintapāstacna'. ¹⁸ A'ntī chihūina'xmān por ixtapāstacna', xla' lacasqui'n que ca'a'cnīni'ni'ca. A'ntī lacasqui'n que ca'a'cnīni'ni'ca a'ntī macamīni't, ū'tza' nahuan a'ntū ixlistu'ncua'. Lā' tū' cati'a'kxokonu'lh.

¹⁹ Moisés cāmāxqui'ni' hui'xina'n huan ley. Lā' milīhuākca'n tū' tlōkentaxtūyā'tit huanmā' ley. ¿A'chī' quilāmāknīcu'tunāuj?

²⁰ Lā' huan tachi'xcuhuī't takalhtīl:

—Hui'x chō'la chuya'ya'. ¿Tichū maknīcu'tunāni'?

²¹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Milīhuākca'n lē'cnī'yā'tit por expālacata a'ntū ictlahualh huanmā' chī'chīni' a'ntū pūjaxcan. ²² Moisés cāmāsu'ni'ni' huan talanān a'ntū huanican circuncisión (a'yuj xapū'la huan quinapapana'ca'n chuntza' ixtatlahua). Lā' ū'tza' expālacata hui'xina'n licircuncidarliyā'tit kalhatin ska'ta' a'ntī xachi'xcu', a'yuj ū'tza' huan chī'chīni' a'ntū pūjaxcan. ²³ Chuntza' tlōkentaxtūyā'tit a'ntū hualh Moisés que nacircuncidarliyā'tit kalhatin ska'ta' a'ntū xachi'xcu', a'yuj ū'tza' huan chī'chīni' a'ntū pūjaxcan. Palh hui'xina'n chuntza' tlahua'yā'tit, lā' ¿a'chī' lē'kchīpinā'tit hui'xina'n por icmātzeyīlh xa'nca huan i'tza'ca' huanmā' chī'chīni' a'ntū pūjaxcan? ²⁴ Hui'xina'n quilālyāhuayāuj porque puhua'nā'tit que, chu a'nchī mileyca'n, tū' tzey a'ntū ictlahualh. A'xni'ca' nalyāhuayā'tit ā'chā'tin, tasqui'nī nalyāhuayā'tit chu a'nchī Dios lacasqui'n —hualh Jesús.

Jesús xla' cāhuanilh a'nlhā xala'

²⁵ Lā' tatzuculh takalhachihuīna'n a'ntū ixtahuī'lāna' nac Jerusalén. Lā' talākalhasqui'nīlh:

—¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' a'ntī putzacan para namaknīcan? ²⁶ A'tzā' chihūina'mā' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't lā' nīn tuntū' tahuani' huan pūchihuīna'nī'n. ¿Chu tapuhuan que huā'mā' chī'xcu' ū'tza' Cristo a'ntī Dios lacasacu'lini't? ²⁷ A'xni'ca' namin Cristo nīn tinti' catīca'tzīlh a'nlhā naminācha'. Pero quina'n ca'tzīyāuj a'nlhā xala' huā'mā' chī'xcu'.

²⁸ Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn a'nlhā icmāsu'ni'mā' nac xaka'tla' litokpān. Lā' lej palha' chihūina'lh:

—Hui'xina'n puhua'nā'tit que quilālakapasāuj lā' nā puhua'nā'tit que ca'tzīyā'tit a'nlhā xala' quit. Quit tū' icmīni't por quīmpātunca'tzi. A'ntū quīmacamīni't xla' stu'ncua' lahuī'. Xla' tū' lakapasā'tit hui'xina'n. ²⁹ Lā' quit iclakapasa como icmīncha' a'nlhā hui'lacha' xla', lā' ū'tza' quīmacamīlh.

³⁰ Tuncan ixtachi'lē'ncu'tun. Lā' nīn tinti' chī'palh porque tūna'j ixchā'n huan chī'chīni' a'ntū napūchi'pacan. ³¹ Lhūhua' tachi'xcuhuī't takalhaka'ī'lh Jesús lā' tahualh:

—Lā' Cristo a'xni'ca' namin xla' tū' catitlahualh más lē'cnīn que huā'mā' chī'xcu'.

Huan fariseosnu' tamacā'lh policías para nachī'lē'ncan Jesús

³² Lā' huan fariseosnu' takaxmatli a'nchī ska'lh ixtalīchihuīna'n Jesús huan tachi'xcuhuī't. Lā' huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' tamacā'lh ixpolicíasna'ca'n para nātachi'lē'n Jesús. ³³ Lā' a'xni'ca' talakmīlh, Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:

—Tū'tza' makān icitalahui'lal con hui'xina'n. Tuncan na'icla'ka'n a'ntī quimacaminī't.
 34 Hui'xina'n naquilāputzayāuj pero tū' quintilākaksui, como tūla catichipintit a'nlhā quit na'ica'n.

³⁵ Lā' huan israelitas talākalkhasqui'nīlh:

—Lā' ħhachū na'a'n palh tūlah catikaksui? Chō'la nacālaka'n huan israelitas a'ntīn tatā'lahui'lāna'ncha' huan griegos lā' nacāmāsu'ni' xla'ca'n lā' nā huan griegos.

³⁶ Quincāhuanini': "Naquilāputzayāuj lā' tū' quintilākaksui, como tūla catichipintit a'nlhā na'ica'n quit". ħTuchū huanicu'tun huā'mā' tachihuīn?

Huan xcān a'ntū mās'tā' quilhtamacuj

³⁷ Lā' huan a'ntū ā'xmān chi'chini' ixla' huan cā'tani' ū'tza' mās xaka'tla' chi'chini' de huan cā'tani'. Lā' huanmā' chi'chini' Jesús tāyalh lā' lej palha' hualh:

—Lā' a'ntīn takalhpūti, caquintalakmilh lā' catakot'nūlh. ³⁸ A'ntī quintakalhla'kai' nataka'lhi hua'chi mu'sni' na ixa'clhcunucca'n lā' natā'cxtuyāchi lhūhua' xcān a'ntū mās'tā' quilhtamacuj. Chuntza' tatzokni' na ixtachihuīn Dios.

³⁹ Jesús ixuanicu'tun huā'mā' que a'ntī natakahlaka'i', natamaklhūni'n huan Espiritu Santo. Tūna'j ixmin huan Espiritu Santo porque Jesús tūna'j ixa'n nac a'kapūn.

Tū' a'cxtim ixuanī't ixtapuhuānca'n huan tachi'xcuhuī't

⁴⁰ Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't takaxmatli huā'mā', makapitzīn tahuualh:

—Ixlistu'ncua' huā'mā' Jesús ixa'cta'sana' Dios a'ntī naquincālakmināni'.

⁴¹ Lā' ā'makapitzīn tahuampā:

—U'tza' huā'mā' Cristo.

Lā' ā'makapitzīn tahuampā:

—ħChichū līlah huā'mā'? Cristo tū' catimīncha' de nac Galilea. ⁴² Huan Cristo nala ħxū'yātā'nat David. Lā' ū'tza' natahui'la nac Belén a'nlhā xala' ixuanī't David. Chuntza' tatzokni' na ixtachihuīn Dios.

⁴³ Lā' ū'tza' tū' a'cxtim ixtalīpuhuan huan tachi'xcuhuī't. ⁴⁴ Lā' huan makapitzīn ixtachi'lē'ncu'tun pero nīn tintī' chī'palh.

Huan pūchihuīna'nī'n tū' ixtakahlaka'i' Jesús

⁴⁵ Huan policías talaka'nchokopā huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' curasna'. Lā' cākalhasqui'nīca:

—Lā' ħa'chī' tū' lī'ta'ntit?

⁴⁶ Lā' huan policías takalhtīni'lh:

—Tū' maktin ickaxmatāuj nīn kalhatin chi'xcu' a'ntī chihuīna'n hua'chi huā'mā' chī'xcu'.

⁴⁷ Lā' huan fariseosnu' takalhtīni'lh:

—Chō'la nā hui'xina'n cāta'a'kxokochāni'. ⁴⁸ Tū' kalhla'ka'i'nī't Jesús nīn kalhatin xapuxcu' lā' nīn kalhatin fariseo. ⁴⁹ Huan catīhuāya tachi'xcuhuī't tū' talakapasa ixley Dios. Lā' ū'tza' nacālīmāclē'nī Dios.

⁵⁰ Lā' huan Nicodemo a'ntū ixlakminī't Jesús de tzi'sa, xla' nā fariseo ixuanī't. Lā' xla' cāhuanilh:

⁵¹ —Tūla catimāpātīnīuj kalhatin chi'xcu' palh tū' pū'la naca'tziyāuj a'ntū laclē'n lā' palh tū' pū'la namakxtekāuj nachihuīna'n. Chuntza' tatzokni' huan nac ley.

⁵² Lā' huan ā'makapitzīn fariseosnu' tahuanih Nicodemo:

—Chō'la nā hui'x xala' nac Galilea a'nlhā tahuī'lāna'ncha' huāk catīhuāya chī'xcuhuī'n. Calakapūtle'ke ixtachihuīn Dios lā' naca'tziya' que tū' maktin minī'ta'ncha' nac Galilea kalhatin ixa'cta'sana' Dios.

⁵³ Lā' tuncan ta'alh na ixchicca'n.

8

Huan puscāt a'ntī ixmakchi'xcunu'n

¹ Lā' Jesús a'lh nac kēstīn a'nlhā ixuanican Olivos. ² Lā' ixlīlakali lej tzi'sāt Jesús a'mpā nac xaka'tla' lītokpān. Lā' ixlīhuāk tachi'xcuhuī't talakminkō'lh. Lā' xla' tahuī'lal lā' tzuculh cāmāsu'mi'. ³ Huan fariseosnu' lā' huan mākalhtō'kē'ni'nī'n de huan ley talīmīni'lh Jesús kalhatin puscāt. Lā' huan puscāt ixchī'paquī'canī't con kalhatin ixmakchi'xcu'. Lā' yāhuaca a'ntza' na ixlacīhpū'nanca'n a'ntī ixtahuī'lāna'. ⁴ Lā' tahuanih Jesús:

—Mākalhtō'kē'ni', huā'mā' puscāt chī'paquī'canī't con kalhatin ixmakchi'xcu'. ⁵ Lā' huan ley a'ntū quincāmāquī'nī'ta'ni' Moisés, ū'tza' quincāmāpa'ksiyāni' que nacucta'lamakniyāuj kalhatin puscāt a'ntū la chuntza'. Lā' hui'x, ħchī hua'na'?

⁶ Xla'ca'n tahuanih Jesús huā'mā' chu xmān para natalilaktzi'n para que chuntza' tze natamālacapū'. Lā' Jesús taquilhpūtalh lā' tzuculh tzo'knun nac cā'ti'ya'tna' con ixmakspulh. ⁷ Lā' ā'chulā' ixtakalhasqui'nī lā' xla' tā'cstu'nclī lā' cāhuanilh:

—Kalhatin de hui'xina'n a'ntün tuntü' laclē'n ü'tza' xapū'lh camūta'lalh huan puscāt.

⁸ Lā' Jesús taquilhpütapā lā' chu tzo'knumpā nac cā'tiya'tna' con ixmakšpulh. ⁹ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', nā xlaca'n ta'u'cxca'tzilh palh nā ixtalacclē'n. Lā' tatzuculh ta'a'n a'ntü más lacpapatziñi'n lā' huan makapitzin chā'tunu' chā'tunu' ta'a'ntēlhalh hasta lhā ta'a'nkō'lh ixlīhuākca'n. Lā' Jesús tachokolh lā' huan puscāt nā ixyācus. ¹⁰ Lā' Jesús tā'cstu'ncli lā' kalhasqui'nilh:

—¿Lhachū tayāna' a'nti ixtalē'ksa'nīni'mā'ni'? ¿Tichū huan palh natamakñiyāni' por mintalacclē'i'?

¹¹ Lā' xla' hualh:

—Nin tinti' huan chuntza', Māpa'ksīni'.

Jesús huanilh:

—Pues nin quit tū' icuan palh natamakñiyāni'. Capit lā' nin tuntü'tza' titlahua'ya' a'ntü ko'hua'jua'.

Jesús hua'chi lakatin xkakana' nac quilhtamacuj

¹² Jesús cātā'chihuīna'mpā huan tachi'xcuui't lā' cāhuanilh:

—Quit iccāmāsu'ni' huan tachi'xcuui't. Chuntza' quit hua'chi lakatin xkakana'. Lā' a'ntü naquintastālani' quit, xlaca'n tū' catitalatā'kchokolh a'nlhā cā'pucsua' como quit na'iccāmaksconi' ixtejca'n. Lā' na'iccāmāxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

¹³ Lā' huan fariseosnu' tahuanih:

—Hui'x mālacstū'ncca' mē'cstu. Lā' chuntza' nin tuntü' ixtapalh a'ntü hua'na'.

¹⁴ Jesús cākalhtilh:

—Quit a'ntü icuan, ü'tza' ixlīstu'ncaua' a'yuj quit quē'cstu quimālacstū'nccan. Lā' quit icca'tzi' a'nlhā icmini'ta'ncha' lā' a'nlhā ica'mā'. Pero hui'xina'n tū' ca'tziyā'tit a'nlhā icmincha' lā' a'nlhā ica'mā'. ¹⁵ Hui'xina'n lē'ksa'nanā'tit lā' tū' ca'tziyā'tit ixpālacata. Chuntza' talē'ksa'nan tachi'xcuui't. Lā' quit tū' iclacāxtlahua nin chā'tin. ¹⁶ Palh quit xa'iclacāxtlahualh, xa'iclacāxtlahualh chu a'nchī ixlīstu'ncaua'. Quit tū' quē'cstu iclacāxtlahua. QuinTāta' a'nti quimacaminī't ü'tza' quintā'lacāxtlahua. ¹⁷ Chuntza' tatzo'knī' na mīleyca'n: A'xni'ca' kalhatu' chi'xcuui'n a'cxtim tamālacstū'nca, ü'tza' huā'mā' ixlīstu'ncaua'. ¹⁸ Quit icmālacstū'nca quē'cstu. Lā' hui'lapā ā'kalhatin a'nti mālacstū'nca de quit. Lā' ü'tza' a'nti quinTāta' lā' ü'tza' quimacaminī't.

¹⁹ Lā' takalhasqui'nilh:

—Lā' ¿lhachū hui'lacha' mintāta'?

Jesús cākalhtilh:

—Hui'xina'n tū' quilālākapasāuj lā' nā tū' lakapasā'tit a'nti quinTāta'. Palh ixquilālākapasui cahuā quit, nā quinTāta' ixlakapastit hui'xina'n.

²⁰ Lā' Jesús hualh huā'mā' a'xni'ca' ixmāsu'yumā' nac xaka'tla' litokpān a'nlhā ixmāquī'can huan tumīn. Lā' nin tinti' puhualh nachī'lē'n porque tūna'j ixchā'ni' ixquilhtamacuj a'ntü napūchi'lē'nca.

Tūlah catita'a'lh a'nlhā Jesús ixa'mā'

²¹ Lā' Jesús chu ā'maktin cāhuanipā:

—Quit na'ica'n. Lā' hui'xina'n naquilāputzayāuj. Lā' a'xni'ca' nanīyā'tit hui'xina'n naka'lhī'yā'titcus mintalacclē'i'ca'n. Lā' hui'xina'n tūlah catipintit a'nlhā na'ica'n quit.

²² Huan israelitas tahuah:

—Chō'la namakñican ixa'cstu lā' ü'tza' lihualh tūlah cati'a'uj a'nlhā na'a'n.

²³ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n xalanī'n ā'tzā' nac ti'ya't, lā' quit xala' nac tālhmā'n. Hui'xina'n xalanī'n huā' nac cā'quilhtamacuj lā' quit tū' xala' huā' nac quilhtamacuj. ²⁴ Lā' ü'tza' iccālīhuanini' hui'xina'n que a'xni'ca' nanīyā'tit naka'lhī'yā'titcus mintalacclē'i'ca'n. Hui'xina'n tū' kalh-laka'ī'yā'tit a'xni'ca' iccāhuanīyāni' a'ntün quit. Chuntza' naka'lhī'yā'titcus mintalacclē'i'ca'n a'xni'ca' nanīyā'tit.

²⁵ Lā' tuncan takalhasqui'nilh:

—¿Tichū hui'x'?

Lā' Jesús cākalhtilh:

—Iccāhuanini'ta'ntza' xapū'la. ²⁶ Quit tzē na'icuan lhūhua' por mimpālacataca'n lā' tzē na'iclacāxtlahua lhūhua' catūhuā a'ntü tluhuapā'na'ntit a'ntün tū' tzey. A'nti quimacaminī't, xla' huan a'ntü ixlīstu'ncaua'. Lā' a'ntü quihuanī, xmān ü'tza' iccāhuanī huan tachi'xcuui't.

²⁷ Lā' xlaca'n tū' tamāchekxilh que Jesús ixlīchihuīna'mā' Dios, xaTāta'. ²⁸ Lā' ü'tza' cālīhuanilh Jesús:

—Lā' a'xni'ca' hui'xina'n naquilāmā'ca'yāuj tālhmā'n quit, hasta a'xni'ca' naca'tziyā'tit tichūn quit. Lā' quit huan Chī'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' naca'tziyā'tit que quit tuntü' ictlahua

quē'cstu. Xmān icuan a'ntū quimāsu'ni'nī't quinTāta'. ²⁹ A'ntī quimacamilh, xla' hui' con quit. Lā' tū' quimakxtēkni't quē'cstu, porque quit pō'ktu ictlahuamā' a'ntū ixtapuhuān.

³⁰ Lā' a'xni'ca' Jesús hualh huā'mā', lej lhūhua' a'ntīn takalhlaka'ī'lh.

Ixcamana' Dios lā' xlaca'n a'ntīn tū' ixcamana' Dios

³¹ Lā' Jesús cāhuanilh huan israelitas a'ntī ixtakalhlaka'ī'mā'nacus:

—Hui'xina'n palh na'a'kahuāna'ni'yā'tit quintachihuīn, lā' chuntza' nalītalacsu'yu'yā'tit palh hui'xina'n lej stu'ncua' quisca'txtunu'ni'n. ³² Lā' nalakapasā'tit a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā' por ixpālacata a'ntū ixlīstu'ncua' nala'yā'tit libres.

³³ Lā' xlaca'n takalhtīl:

—Quina'n ī'xū'yātā'natna' Abraham. Lā' nīn tinti' maktin quincāmāscujūni'ta'ni' hua'chi ixtatamāj. Lā' ġa'chī' hua'na' hui'x que na'iclayāuj libres?

³⁴ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntī tlahua talaclē'ī', ū'tza' xla' hua'chi kalhatin tasācua' a'ntīn tamāhuacani't, como tūla makxtēca ixtalaclē'ī'. ³⁵ Huan xatataamāj tasācua' tū' hua'chi a'ntī scana'nca xa'o'kxa'. Huan xatataamāj tū' pō'ktu catitahuī'lal na ixchic ixtēcu' como nastā'palacana. A'ntī scana'nca ixo'kxa' kalhatin chī'xcu', xla' para pō'ktu ixo'kxa'. Lā' tū' catistā'ca. ³⁶ Hui'xina'n hua'chi a'ntī xatataamāj como tūla makxtēkā'tit mintalaclē'ī'ca'n. Lā' ixO'kxa' Dios tze nacāmaktāyāni' hui'xina'n para namakxtēkā'tit mintalaclē'ī'ca'n. Lā' chuntza' tū'tza' nalayā'tit hua'chi xatataamāj. ³⁷ Lā' a'yuj hui'xina'n ī'xū'yātā'natna' Abraham, pero quīlāmāknīcu'tunāj porque tū' kalhlaka'ī'yā'tit a'ntū iccāhuaniyāni'. ³⁸ Quit iclīchihuīna'n a'ntū quimāsu'ni'nī't quinTāta'. Lā' hui'xina'n tlahua'yā'tit a'ntū cāhuanini'ta'ni' mintāta'ca'n.

³⁹ Lā' xlaca'n takalhtīl:

—Quintāta'ca'n, xla' ū'tza' Abraham.

Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh stu'ncua' cahuā hui'xina'n ixcamana' Abraham nā chuntza' ixtlahua'tit chu a'nchī ixtlahua Abraham. ⁴⁰ Hui'xina'n quīlāmāknīcu'tunāj a'yuj quit iccāhuaniyāni' a'ntū ixlīstu'ncua' a'ntū Dios quimāsu'ni'nī't. Abraham tū' chuntza' ixtlahua hua'chi hui'xina'n tlahua'yā'tit. ⁴¹ Hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit a'ntū tlahua mintāta'ca'n.

Lā' xlaca'n tahananilh:

—Quina'n tū' makcamanna'. Icka'lhīyāuj xmān kalhatin quintāta'ca'n lā' ū'tza' Dios.

⁴² Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh mintāta'ca'n cahuā Dios, hui'xina'n ixquīlāpāxquī'uj porque quit icminī'ta'ncha' a'nīhā xa'ictā'lahui'lacha' Dios lā' chuhua'j ā'tzā' iclahuī'. Quit tū' icmīlh xmān por quimpātunca'tzi. Dios ū'tza' a'ntī quimacaminī't. ⁴³ Hui'xina'n tū' kaxpa'tcu'tunā'tit a'ntū icuan. Ū'tza' tū' līmāchekxī'yā'tit a'ntū iccāhuanimā'ni'.

⁴⁴ 'Mintāta'ca'n hui'xina'n ū'tza' huan ko'ti'ti'. Hui'xina'n tlahuacu'tunā'tit ixtapuhuān huan ko'ti'ti'. Huan ko'ti'ti' xla' ū'tza' lanī't maknīni' desde xapū'la. Xla' tū' maktin pāstaca a'ntū ixlīstu'ncua' como tū' lakati a'ntū ixlīstu'ncua'. Xla' chihuīna'n huāk tā'ksa'nīn como xla' chuntza' ixtāyat. Xla' lej a'ksa'nīni' lā' xla' ū'tza' mā'a'nanih tā'ksa'nīn. ⁴⁵ Quit iccāhuaniyāni' a'ntū ixlīstu'ncua' lā' hui'xina'n tū' quīlākahlaka'ī'yāuj. ⁴⁶ Lā' ġtichū de hui'xina'n tze nahuan palh quit ictlahuani't a'ntūn tū' tzey? Lā' palh quit huan a'ntū ixlīstu'ncua', lā' ġa'chī' tū' quīlākahlaka'ī'yāuj? ⁴⁷ Huan a'ntī ixtla' Dios kaxmata ixtachihuīn Dios. Hui'xina'n tū' ixtla' Dios. Lā' ū'tza' tū' līkaxpa'tcu'tunā'tit —hualh Jesús.

Huan Cristo lanāntza' ixa'nan a'xni'ca' tūna'j ixlacatuncuī Abraham

⁴⁸ Lā' huan israelitas tahananilh:

—Stu'ncua' a'nchī icuāuj que hui'x samaritano lā' ka'lhī'ya' huan espīritu a'ntūn tū' tzey.

⁴⁹ Lā' Jesús cākalhtīl:

—Tū' icka'lhī huan espīritu a'ntūn tū' tzey. Quit ica'cnīni'ni' quinTāta' lā' hui'xina'n quīlālīlakmaka'nāuj. ⁵⁰ Lā' quit tū' quimaca'tzi palh quīlā'a'cnīni'ni'yāuj o tū'. Hui' kalhatin a'ntī lacasquī'n que caquī'a'cnīni'ni'ca, ū'tza' a'ntī nalacāxtlahuakō'. ⁵¹ Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni': A'ntī natatōkentaxtū quintachihuīn xlaca'n nataka'lhī xasāsti' ixquīlhtamacujca'n a'ntūn tū' maktin catisputlī.

⁵² Lā' huan israelitas takalhtīni'lh:

—Quina'n icca'tziyāujtza' que ka'lhī'ya' huan espīritu a'ntūn tū' tzey. Abraham nīlhtza' lā' nā tanīlhtza' ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' hui'x hua'na' que a'ntī natatōkentaxtū mintachihuīn tū' maktin catisputlī. ⁵³ Lā' ġchu hui'x más xaka'tla' que quintāta'ca'n Abraham? Xla' nīlh lā' huan a'cta'sana'nī'n nā tanīlh. Lā' hui'x ġtichū palh tū' catinī't?

⁵⁴ Lā' Jesús cākalhtīl:

—Palh quit quē'cstu qui'a'cnīni'ni'can, nīn tuntū' ixtapalh. A'ntī qui'a'cnīni'ni' quit, xla' ū'tza' quinTāta' chu ū'tza' a'ntī hui'xina'n huani'yā'tit minDiosca'n. ⁵⁵ Lā' ū'tza', a'ntī

hua'nā'tit minDiosca'n, tū' lakapasā'tit hui'xina'n. Lā' quit iclakapasa. Palh quit cahuā xa'icualh tū' iclakapasa, quit xa'iclah kalhatin a'ksa'nīni' hua'chi hui'xina'n. Lā' quit stū'ncua' iclakapasa lā' quit ica'cnīni'ni' ixtachihuīn. ⁵⁶ Abraham a'ntū' mimpapca'n ka'lhīlh tapāxuhuān por'que xla' ixca'tzī palh nalaktzī'n a'xni'ca' xa'icmilh nac quilhtamacuj. Xla' laktzī'lh lā' līpāxuhualh.

⁵⁷ Lā' huan israelitas tahuanih Jesús:

—Hui'x tūna'j ka'lhī'ya' nīn pūpitzi ciento cā'ta, lā' ħchī lihua'na' palh laktzī'nī'ta' Abraham?

⁵⁸ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Ixlistu'ncua' a'ntū' iccāhuaniyāni'. Quit lanāntza' xa'icūi' a'xni'ca' tūna'j ixlalatuncūi' Abraham.

⁵⁹ Lā' chu tuncan tasacli chihuix lā' ixtalimūta'lacu'tun. Lā' Jesús cātatzē'kni'lh lā' chuntza' tuxtulh de huan xaka'tla' lītōkpān.

9

Jesús mātzeyīlh kalhatin chi'xcu' a'ntū' ixlalatuncūinī't xalaktzī'n

¹ Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan, laktzī'lh huan kalhatin chi'xcu' a'ntū' ixlalatuncūinī't xalaktzī'n. ² Lā' i'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh:

—Māpa'ksīni', lā' ħa'chī' tahuī'lalh laktzī'n huā'mā' chi'xcu'? ħChu ixpālacata ixtalaclē'i'ca'n ixtāta' lā' ixtzī't, o ixpālacata ixtalaclē'i' huan laktzī'n?

³ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Tū' por' ixpālacata ixtalaclē'i' huan laktzī'n lā' nīn ixtalaclē'i'ca'n ixtāta' lā' ixtzī't. Xla' lalatuncūilh xalaktzī'n para que chuntza' tzē nalimālcasu'yu ixlimāpa'ksīn Dios a'xni'ca' namātzeyīcan. ⁴ A'xni'ca' xkacacus, tzē scujcan; pero a'xni'ca' tzī'suamā'tza', tūlalhtza' catiscujca. Lā' nā chuntza' quina'n, tasqui'nī natlahuayāuj chuhua'j ixlitlōt a'ntū' quimacaminī't. Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' na'icnī lā' tūlalhtza' iticscujli. ⁵ Quit iccāmaksconi' huan tachi'xcu'huī't lihuan iclahuī' nac quilhtamacuj.

⁶ Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā' Jesús chojnu'lh nac ti'ya't. Lā' tlhualh macsti'na'j pūtlū'n lā' līlalatlahualh na ixlakastapun huan laktzī'n. ⁷ Lā' huanilh:

—Capinchi huan nac xcān a'nllhā huanican Siloé lā' nalakacha'ka'na' —Siloé huanicu'tun Macamincanī't.

Lā' huan laktzī'n a'lh lā' a'ntza' lakacha'ka'lh. Lā' a'xni'ca' chimpā, tzētza' ixlacahuāna'n.

⁸ Lā' huan ixtā'macchicni' lā' a'ntū' ixtalaktzī'nī't xapū'la a'xni'ca' laktzī'n ixuanī't, xlacā'n talāhuanilh:

—ħChu tū' ū'tza' huā'mā' chi'xcu' a'ntū' ixtahuī'la i'squi'nihuā'yan?

⁹ Makapitzīn ixtahuan:

—U'tza'.

Lā' ā'makapitzīn huampala ixtahuan:

—Tū' ū'tza'. Hua'chi ū'tza' lītasu'yu.

Huan chi'xcu' māni' ū'tza' hualh:

—Quit huan chi'xcu'.

¹⁰ Lā' takalhasqui'nīlh:

—Lā' ħchichū līlalh tzētza' lacahuāna'na' hui'x?

¹¹ Lā' xla' cākalhtīlh:

—U'tza' huan chi'xcu' a'ntū' ixtacuīni' Jesús tlhualh pūtlū'n lā' quilīlalatlahualh na quilakastapun. Lā' quihuanilh: “Capinchi huan nac xcān a'nllhā huanican Siloé lā' calakacha'ka'”. Ica'lh lā' a'xni'ca' iclakacha'ka'nkō'lh, tzētza' iclacahuāna'lh.

¹² Lā' takalhasqui'nīlh:

—Lā' ħlhachū hui' huanmā' chi'xcu'?

Lā' xla' cāhuanilh:

—Tū' icca'tzī.

Huan fariseosnu' takalhasqui'nīlh huan chi'xcu' a'ntū' laktzī'n ixuanī't

¹³ Lā' cālīmini'ca huan fariseosnu' huan chi'xcu' a'ntū' laktzī'n ixuanī't. ¹⁴ Lā' huan chi'chini' a'ntū' pūtlahualh pūtlū'n Jesús lā' pūmātzeyīlh huan laktzī'n, ū'tza' huan chi'chini' a'ntū' pūjaxcan. ¹⁵ Lā' huan fariseosnu' chu ā'maktin takalhasqui'nīpā:

—ħChichū līlacahuā'na'?

Lā' xla' cākalhtīlh:

—Quilīlalatlahualh pūtlū'n na quilakastapun lā' iclakacha'ka'lh lā' chuhua'j quit tzē iclacahuāna'n.

¹⁶ Lā' makapitzīn de huan fariseosnu' tahuahh:

—Huā'mā' chi'xcu' tū' ixla' Dios porque tū' a'cnīni'ni' huan chi'chini' a'ntū' pūjaxcan.

Lā' ā'makapitzīn tahuampā:

—A'nti tlahua talaclē'i', xla' tū' catitlahualh lē'cnīn a'nchī tlahua huā'mā' chi'xcu'.

Lā' tū' chu lakatin ixtapuhua'na'n ixtaka'lhī. ¹⁷ Lā' chu takalhasqui'nīpā huan chi'xcu' a'nti lakatzī'n ixuanī't:

—Lā' hui'x' ¿chichū hua'na' de huan chi'xcu' como hui'x' a'nti mālacahuānīni'?

Lā' xla' hualh:

—Xla' ixa'cta'sana' Dios.

¹⁸ Lā' huan israelitas, xlaca'n tū' takalhlaka'ī'lh palh lakatzī'n ixuanī't lā' palh mālacahuānīca. Lā' cāta'sani'ca ixtāta' lā' ixtzī't huan chi'xcu' a'nti lakatzī'n ixuanī't. ¹⁹ Lā' cākalhasqui'nīca:

—¿Chā ū'tza' huā'mā' chi'xcu' mi'o'kxa'ca'n? ¿Chā lacatuncuīlh xalakatzī'n? Lā' ¿chichū tzētza' līlacahuāna'n chuhua'j?

²⁰ Lā' ixtāta' lā' ixtzī't takalhtīni'lh:

—Quina'n icca'tziyāuj palh qui'o'kxa'ca'n. Lā' icca'tziyāuj que a'xni'ca' lacatuncuīlh lanān lakatzī'n ixuanī't. ²¹ Tū' icca'tziyāuj chichū tzētza' līlacahuāna'n chuhua'j. Lā' tū' icca'tziyāuj a'nti mālacahuānīlh. Cakalhasqui'nī'tit ū'tza'; xla' chuhua'j chi'xcu'tza'. Māni' ū'tza' tze nacāhuaniyāni'.

²² Ixtāta' lā' ixtzī't tahualh chuntza' porque xlaca'n ixtajicua'ni' huan israelitas. Lā' huan israelitas talacchihuāna'lh que namātuxtekēcan de huan nac xaka'tla' lītōkpān a'nti nahuan que Jesús ū'tza' Cristo. ²³ Lā' ū'tza' talihualh ixtāta' lā' ixtzī't: "Cakalhasqui'nī'tit ū'tza'; xla' chuhua'j chi'xcu'tza'".

²⁴ Lā' huan israelitas chu tata'sani'pā ixlīmaktu' huan chi'xcu' a'nti lakatzī'n ixuanī't lā' tahuanih:

—Caquīlāhuaniuj ixlīstu'ncau' na ixlacapūn Dios. Quina'n icca'tziyāuj que huā'mā' chi'xcu' lej tlahua talaclē'i'.

²⁵ Xla' cākalhtīlh:

—Quit tū' icca'tzī palh tlahua talaclē'i'. Xmān icca'tzī quit xapū'la lakatzī'n xa'icuanī't lā' chuhua'j iclacahuāna'ntza'.

²⁶ Lā' chu kalhasqui'nīpalaca:

—¿Tuchūn tlahuāni'ni'? ¿Chichū līmālacahuānīni'?

²⁷ Lā' xla' cākalhtīlh:

—Iccāhuani'ntza'. Lā' hui'xina'n tū' ixkaxpa'tcu'tunā'tit. ¿A'chī' lacasqui'nā'tit na'iccāhuani'palayāni'? Chō'la nā stālani'cu'tunā'tit nā hui'xina'n.

²⁸ Lā' talakapalalh lā' tahuanih:

—Hui'x stālani'ya' huanmā' chi'xcu'. Quina'n icstālani'yāuj Moisés. ²⁹ Icca'tziyāuj que Dios tā'chihuāna'lh Moisés. Lā' huā'mā' Jesús tū' icca'tziyāuj lhachū mini'ta'ncha'.

³⁰ Lā' huan chi'xcu' cākalhtīlh:

—¿Chichū līlah huā'mā'? Hui'xina'n tū' ca'tziyā'tit lhachū mincha' huan chi'xcu'. Lā' ū'tza' a'nti quimālacahuānīlh. ³¹ Quina'n ca'tziyāuj que Dios tū' cākaxmata a'n'tīn tatlahua talaclē'i'. Dios cākaxmata a'nti ta'a'cnīni'ni' xla' lā' a'n'tīn tatlahua a'nti ixtapuhua'n Dios. ³² Desde a'xni'ca' ixlītzucuni' quilhtamacuj, tū' maktin kaxmatca palh kalhatin chi'xcu' mālacahuāni huan a'nti lacatuncuī xalakatzī'n. ³³ Palh tū' cahuā Dios macamīni't, lūlah ixtlahualh catūhuā.

³⁴ Lā' tahuanih:

—Hui'x lacatuncui' con mintalacē'i'. ¿Chu naquīlāmāasca'tiyāuj quina'n?

Lā' tamacaxtuca kēpūn.

Lakatzī'nī'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī'

³⁵ Jesús huani'ca palh ixtamacaxtuca'ni't huan chi'xcu' a'nti lakatzī'n ixuanī't. Lā' a'xni'ca' tā'lāpāxtokli, huanīlh:

—¿Chā kalhlaka'ī'ya' hui'x huan ixO'kxa' Dios?

³⁶ Lā' huan chi'xcu' huanīlh:

—Lā' ¿tichū xla'? Caquīhua'ni' para que chuntza' quit na'ickalhlaka'ī'.

³⁷ Lā' Jesús kalhtīlh:

—Hui'x laktzī'nī'ta'tza'. Lā' ū'tza' a'nti tā'chihuāna'mā'ni'.

³⁸ Lā' huan chi'xcu' taquīlhputani'lh lā' huanīlh:

—Māpa'ksīni', ickalhlaka'ī'.

³⁹ Lā' Jesús hualh:

—Quit icmilh nac quilhtamacuj para que chuntza' natasu'yu a'n'tīn takalhlaka'ī' lā' a'n'tīn tū' takalhlaka'ī'. Quit icmilh nac quilhtamacuj para na'iccāmālacahuāni a'nti xalakatzī'nī'n lā' icmilh para na'iccāmālakatzi' a'n'tīn talacahuāna'n.

⁴⁰ Lā' makapitzīn fariseosnu' ixtayāna' ixpajtzū. Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', tahualh:

—Lā' ¿chu quina'n iclakatzī'yāuj?

⁴¹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh lakatzī'n cahuā hui'xina'n, tū' ixlīpintit cuenta hui'xina'n por mintalaclē'i'ca'n. Como hua'nā'tit hui'xina'n que lacahuānā'tit, pues hui'xina'n lipinā'tit cuenta.

10

Huan ixchicca'n borregos

¹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni': A'ntū lacatin tanū na ixchicca'n borregos lā' tū' lactanū a'nlhā yā xamākalhcha ū'tza' ka'lhāna'. ² Lā' a'ntū lactanū a'nlhā yā xamākalhcha, ū'tza' xamaktaka'lhna' borregos. ³ Lā' a'ntū maktaka'lha mākālhcha ū'tza' mālaquī'ni' huan xamaktaka'lhna' borregos. Lā' huan borregos takaxmata ixtachihuīn. Lā' cāmāta'si lakatanu' con ixtacuīni'ca'n a'ntū ixborrego xla'. Lā' cāmāxtu de huan ixchicca'n. ⁴ Lā' a'xni'ca' cāmāxtukō' xla' cāpū'lani'. Lā' huan borregos tastālani' como xlaca'n takalhlakapasatza' ixtachihuīn. ⁵ Lā' tū' catitastālani'lh ā'chā'tin chī'xcu'. Tū' natastālani' porque tū' takalhlakapasa ixtachihuīn. Natatzā'lani'.

⁶ Lā' Jesús cāhuanilh huā'mā' tachihuīn hua'chi litalacastuca. Xlaca'n tū' tamāchekxīlh a'ntū iccāhuanicu'tuncan.

Jesús hua'chi xatzey maktaka'lhna' borregos

⁷ Lā' Jesús chu cāhuanipā:

—Lej ixlīstū'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Quit hua'chi mākālhcha a'nlhā talactanū huan borregos. ⁸ Ixlīhuākca'n a'ntū quintitapū'lani'lh, xlaca'n ū'tza' ka'lhāna'ni'n. Lā' huan borregos tū' ta'a'kahuāna'ni'lh huan ka'lhāna'ni'n. ⁹ Quit hua'chi huan mākālhcha. A'ntū naquintakalhlaka'ī, xlaca'n natapūtaxtu. Lā' na'iccāmaktaka'lha hua'chi cāmaktaka'lhcan borrego a'ntū natataxtu lā' natakaksa ixlīhua'tca'n lā' chu natatanūpala.

¹⁰ 'Lā' huan ka'lhāna' xla' xmān min ka'lhāna'n lā' mākni'ni'n lā' mālakuanīni'n. Quit icmīni't para na'iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū más xatzey quilhtamacuj. ¹¹ Quit hua'chi xatzey maktaka'lhna' borregos. Huan a'ntū lej xatzey maktaka'lhna' xla' lej xa'nca cāmaktaka'lha ixborregos lā' a'yuj calīnīlh. ¹² Lā' huan a'ntū xmān tasācua', a'xni'ca' laktzī'n mimā' huan lobo, cāmaktateka huan borregos lā' tzā'latāquī' como tū' scanā'nca maktaka'lhna' lā' tū' ixla' huan borregos. Lā' chu tuncan huan lobo cāchi'pa huan borregos lā' cāmaktatzā'lakō'. ¹³ Huan tasācua' tzā'la porque xmān tasācua' lā' tū' ixla' huan borregos, lā' xla' tū' ixmaca'tzi.

¹⁴ 'Quit hua'chi xatzey maktaka'lhna' borregos. Como xatzey maktaka'lhna' cālakapasa ixborregos, quit iccālakapasa quintachi'xcu'huīt, lā' nā xlaca'n quintalakapasa. ¹⁵ Lā' nā chuntza' huan xaTāta' quīlakapasa quit, lā' nā quit iclakapasa. Lā' quit na'iclinī por quintachi'xcu'huīt chuntza' hua'chi huan maktaka'lhna' borregos linī por ixborregos. ¹⁶ Hui'lapā ā'makapitzīn tachi'xcu'huīt. Xlaca'n hua'chi borregos a'ntūn tū' xalanī'n huā'mā' na ixchic. Tasquī'ni' na'iccalīmin nā xlaca'n. Lā' xlaca'n nā nata'a'kahuāna'ni' quintachihuīn. Lā' chuntza' xlaca'n chu lakatin natala con a'ntū lanān quila'. Lā' xmān kalhatin xamaktaka'lhna' nala.

¹⁷ 'QuinTāta' quimpāxquī' porque iclīmāstā' quinquilhtamacuj lā' quit na'ictēpala quinquilhtamacuj. ¹⁸ Lā' nīn tintī' quintimaklhtīlh quinquilhtamacuj. Quit icmāstā' porque icmāstā'cu'tun. Quit icka'lhī talacasquī' para que tzē na'icmāstā' lā' icka'lhī talacasquī' para que tzē na'ictēchokopala. Chuntza' quīlīmāpa'ksīlh quinTāta' —hualh Jesús.

¹⁹ Lā' a'xni'ca' huan israelitas takaxmatli huā'mā' tachihuīn lā' tū'tza' chu lakatin talipāstacna'mpā. ²⁰ Makapitzīn ixtahuan:

—Lā' ¿a'chī' tlahuani'yā'tit cuenta huā'mā' chī'xcu' palh ka'lhī espíritu a'ntūn tū' tzey, lā' xla' chuya?

²¹ Lā' ā'makapitzīn huampala tahualh:

—A'ntū ka'lhī espíritu a'ntūn tū' tzey, xla' tūlah catichihuīna'lh chuntza'. ¿Chu tzē namālacahuānī kalhatin lakatzī'n huan espíritu a'ntūn tū' tzey?

Huan israelitas talakmaka'lh huan Jesús

²² Lā' nac Jerusalén ixtlahuamā'ca cā'tani'. Lā' huanmā' cā'tani' ū'tza' a'ntū ixpāstaccan a'nchī cāxtlahuani'ca Dios huan xaka'tla' litokpān makāntza'. Lā' cā'lonkni' ixuanī't. ²³ Lā' Jesús ixlātā' huan na ixtanquilhni' huan xaka'tla' litokpān. Lā' huan tanquilhni' ixuanican Ixtanquilhni' Salomón. ²⁴ Lā' huan israelitas taxti'li' hui'līlh lā' tahuani'lh:

—¿Hasta lhachūnīn naquīlāmāpāstacnikō'yāuj tichū hui'x? Palh hui'x Cristo caquīlāhuaniuj chu maktin.

²⁵ Lā' Jesús cākālhhtīlh:

—Quit iccāhuanintza' lā' hui'xina'n tū' kalhlaka'īyā'tit. Huāk catūhuā a'ntū ictlahua quit ictlahua por ixlīmāpa'ksīn quinTāta'. Lā' ū'tza' lītasu'yu tichūn quit. ²⁶ Lā' hui'xina'n

tù' kalhlaka't'yā'tit porque hui'xina'n tū' quintachi'xcuhui't. ²⁷ Quintachi'xcuhui't takaxmata quintachihuīn chuntza' hua'chi borregos takaxmata ixtachihuīn ixtēcu'. Lā' quit iccālakapasa, lā' xla'ca'n quintastālani'. ²⁸ Quit iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu lā' tū' maktin caticāspuṭni'lh. Lā' tinti' a'nti tze naquimaklhtū' a'nti quintakalhlaka't'. ²⁹ Quimacamaxquī'nī't quinTāta' lā' xla' ū'tza' más xaka'tla' māpa'ksīni'. Lā' tinti' tze quintimaklhtil' a'nti quintakalhlaka't'. ³⁰ Quit con quinTāta' chu lakatin.

³¹ Lā' tuncan huan israelitas tasacpā chihuix para natalimūta'la. ³² Lā' Jesús cāhuanilh:
—Por ixlīmāpa'ksīn quinTāta' quit lejtza' lhūhua' catūhuā a'ntū lej xalactzey ictlahuanī't na milacapūnca'n. Lā' ū'tza' naquilālīmūta'layāuj.

³³ Lā' huan israelitas tahuanih:
—Tū' icticāmūta'lani' por huan xalacuan catūhuā a'ntūn tlahuanī'ta'. Na'iccāmūta'layāni' porque hui'x lakmaka'na' Dios. Lā' tā'talacastuccu'tuna' Dios. Lā' hui'x xmān chi'xcu'.

³⁴ Lā' Jesús cāhuanilh:
—Chuntza' tatzō'kni' na mileyca'n a'nchī hualh Dios: “Hui'xina'n huāk diosnu’”. ³⁵ Dios cāmāpacuhūilh diosnu' a'nti cālīmāmacū'lh ixtachihuīn Dios. Lā' ixtachihuīn Dios a'ntū tatzō'kni' tū' maktin catilactlahuaca. ³⁶ Dios quilacsacli lā' quimacamilh nac huā'mā' quilhtamacuj. Lā' ŷa'chī' quilālī'a'ksa'nīni'nāuj iclakmaka'lh Dios porque iccāhuanini' quit ixO'kxa' Dios? ³⁷ Palh quit tū' ictlahua chu a'nchī tlahua quinTāta', tū' caquilākahlaka't'uj. ³⁸ Lā' palh hui'xina'n tū' quilākahlaka't'cu'tunāuj, a'yuj quit ictlahua chu a'nchī tlahua quinTāta', cakalhlaka't'tit a'ntū ictlahua quit que ū'tza' ixla' Dios. Lā' chuntza' naca'tzi'yā'tit hui'xina'n lā' namāchekxī'yā'tit que huan xaTāta' lā' quit chu lakatin quina'n.

³⁹ Lā' chu ā'maktin ixtachī'lē'npalacu'tun pero Jesús cāpūtaxtuni'lh.
⁴⁰ Lā' tuncan Jesús a'lh nac tintacutā'cha' huan pūxka Jordān. Lā' chā'lh a'nlhā Juan ixmā'kpaxīni'n xapū'la. ⁴¹ Lā' lhūhua' tachi'xcuhui't talakchilh Jesús a'ntza' lā' xla'ca'n talāhuanilh:

—Juan tū' tlahualh lē'cnīn. Pero huāk a'ntū ixuan por ixpālacata Jesús, ū'tza' a'ntū ixlistu'ncua'.

⁴² Lā' a'ntza' lej lhūhua' takalhlaka't'lh Jesús.

11

A'xni'ca' nīlh Lázaro

¹ Ixui' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Lázaro. Lā' xla' t'itza'ca'lh. Lā' xla' ixlahui' nac lakatin cā'lacchicni' a'ntū huanican Betania. Lā' nā a'ntza' ixtalahui'lāna' María lā' Marta ixtā'tin. ² Lā' huā'mā' María ū'tza' a'nti litantūlahualh lej xamu'csa aceite huan Jesús lā' litantūxacalh con ixya'j. Lā' Lázaro, ixtā'tin huā'mā' María, ū'tza' a'ntū t'itza'ca'lh. ³ Lā' María lā' Marta tamāca'tzīnīlh huan Jesús lā' tahuanih:

—Māpa'ksīni', lej t'itza'ca'n a'ntū lej tā'lapāxquī'ya'.

⁴ Lā' a'xni'ca' huanica huā'mā' Jesús hualh:

—Huā'mā' ta'jatāt tū' catilaknīlh. Por ixpālacata huanmā' ta'jatāt nalaktzi'ncan a'nchī lej ka'tla' Dios, lā' nā namāsu'yu a'nchī lej ka'tla' ixO'kxa' Dios.

⁵ Jesús ixcāpāxquī' huan Marta lā' María lā' nā huan Lázaro. ⁶ Lā' a'xni'ca' huanica que huan Lázaro ixī'tza'ca'n, Jesús tachokopā a'nlhā ixui' ā'lakatu' chi'chini'. ⁷ Lā' tuncan cāhuanilh huan t'sca'txtunu'nī'n:

—Ca'a'nchokoujtit nac Judea.

⁸ Lā' huan t'sca'txtunu'nī'n tahuanih:

—Māpa'ksīni', huan israelitas xalanī'n nac Judea tūna'j makān ixtamūta'lamaknīcu'tunāni'. Lā' hui'x ŷchu pimpalacu'tuna' a'ntza'?

⁹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Huan chi'chini' xmān lakacāujtu' hora māxkakēni'n. Palh kalhatin latlā'huan de tuncuj, tū' a'kche'kxla porque chi'chini'mā'. ¹⁰ Palh kalhatin latlā'huan de tzi'sa, xla' a'kche'kxla porque tinti' xkakana'. Tasquī'nī na'ica'n chuhua'j. Tuntū' quintipātle'keni'lh como tūna'j ictlahuakō' quilītōt.

¹¹ A'calistān Jesús cāhuanilh:

—Lázaro, qui'amigoca'n, xla' lhtatalhtza' lā' quit ica'nā icmālakahuanī.

¹² Lā' t'sca'txtunu'nī'n tahuanih:

—Māpa'ksīni', palh lhtatamā', natzeyan.

¹³ Jesús ixcāhuanicu'tun que Lázaro ixnīni'ttza'. Lā' t'sca'txtunu'nī'n ixtapuhuan que Jesús ixcāhuanimā' que xmān t'lhātāmā'. ¹⁴ Lā' ū'tza' lej xa'nca cālīhuanikō'lh:

—Lázaro nīlhtza'. ¹⁵ Xalitzey palh tū' xa'icui' a'ntza' quit. Chuntza' xatzey para hui'xina'n porque chuntza' nakalhlaka't'yā'tit. Chuhua'j cā'huīt a'nlhā mā'cha' Lázaro.

¹⁶ Tomás, a'nti ixuanican Stuyūn, cāhuanilh huan ā'makapitzin sca'txtunu'nī'n:

—Nā catā'a'uj Jesús. Nanīyāuj a'cxtim.

Jesús nacāmālakahuanīchoko tachi'xcuui't

¹⁷ Lā' a'xni'ca' chā'lh Jesús, māca'tzīnica que tā'ti'ma'jtza' ix'a'cnūma' Lázaro. ¹⁸ Betania hua'chī lakatu'tun kilómetro ixlimakat ixuanī't de nac Jerusalén. ¹⁹ Lā' lej lhūhua' israelitas ixtalakminī't Marta lā' María para nata'o'kska'lhīni'n como ixnīni't Lázaro a'ntū ixtā'tinca'n. ²⁰ Lā' Marta, a'xni'ca' ca'tzilh ixchā'ntēlhatza' Jesús, chu tuncan milh pāxtoka. Lā' María tachokolh nac chic. ²¹ Lā' Marta huanilh huan Jesús:

—Māpa'ksīni', palh ixlatahui'la' cahuā'ā'tzā', tū' ixnīlh quintā'tin. ²² Pero quit icca'tzī que Dios, a'yuj chuhua'j, namaxquī'yāni' ixlihuāk a'ntū nasquī'ni'ya'.

²³ Lā' Jesús huanilh:

—Mintā'tin nalakahuanchokopala.

²⁴ Lā' Marta huanilh:

—Quit icca'tzī palh nalakahuanchokopala a'xni'ca' ā'xmān chi'chini' nala.

²⁵ Lā' Jesús huanilh:

—Quit a'ntū na'iccāmālakahuanīchoko tachi'xcuui't lā' quit na'iccāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n. A'ntī quintalipāhuan quit, a'yuj catanīlh, xla'ca'n nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. ²⁶ Lā' ixlihuākca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n lā' quintalipāhuan, nā xla'ca'n tū' maktin catitasputli. ¿Chā hui'x kalhlaka't'ya' huā'mā'?

²⁷ Marta huanilh:

—U'huē, Māpa'ksīni'. Quit ickalhlaka't' palh hui'x ixO'kxa' Dios, lā' hui'x Cristo a'ntū ixmimā' nac quilhtamacuj.

Jesús calhualh pajtzu na ixtaponkni' Lázaro

²⁸ Lā' Marta, a'xni'ca' hualh huā'mā', a'lh ta'sani' María ixtā'tin. Lā' xla' ska'lh huanilh:

—Chuhua'j chilhtza' huan Māpa'ksīni' lā' ta'sani'yāni'.

²⁹ Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', María chu tuncan lacapalh tāyalh lā' laka'lh Jesús. ³⁰ Lā' Jesús tūna'j ixtanū' huan nac cā'lacchicni'. Ixyācus a'nlhā quīpāxtokli Marta. ³¹ Huan israelitas ixtalahui'lāna' con María huan nac chic lā' ixta'o'kska'lhīmā'na. Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh María a'nchī tāyalh lā' chu tuncan lacapalh a'ntāquī'lh lā' xla'ca'n tastālani'lh. Ixtapuhuan a'mā' calhuan nac taponkni'.

³² Lā' María a'xni'ca' lakchā'lh Jesús, tatzokostani'lh lā' huanilh:

—Māpa'ksīni', palh ixtahui'la' cahuā' huā'tzā', tū' ixnīlh quintā'tin.

³³ Lā' Jesús laktzī'lh tzuculh calhuan María lā' huan israelitas a'ntū ixtatā'mini't. Lā' xla' lilakaputzalh lā' lej ixlītamakchuyīni't. ³⁴ Lā' cākalhasquī'nīlh:

—Lā' ¿lhachū mā'cnū'tit?

Lā' tahuanih:

—Cata't laktzī'na', Māpa'ksīni'.

³⁵ Lā' Jesús calhualh. ³⁶ Lā' huan israelitas talāhuanilh:

—Calaktzī'ntit a'nchī calhuan. Lej ixpāxquī'.

³⁷ Lā' ā'makapitzīn tahuah:

—U'tza' huā'mā' a'ntū mālacahuāni huan lakatzī'n. ¿Chu tūlah ixtlahualh catūhuā para que tū' ixnīlh Lázaro?

Lázaro lakahuanchokolh

³⁸ Lā' Jesús ixtamakchuyīni't huampala. Lā' chā'lh huan nac taponkni'. Lā' huan taponkni' lakatin lhu'cu' ixuanī't lā' ixka'lhī lakatin chihuix a'ntū ixkalhui'licani't. ³⁹ Lā' Jesús hualh:

—Camāpānū'tit huan chihuix.

Lā' Marta, ixtā'tin huan nīn, huanilh:

—Māpa'ksīni', tā'ti'ma'jtza' nīni't lā' chuhua'j pu'csantza'.

⁴⁰ Lā' Jesús huanilh:

—¿Chu tū' icuanini' palh kalhlaka't'ya', nalaktzī'na' ixlimāpa'ksīn Dios a'ntū natlahua'?

⁴¹ Tuncan māpānūca huan chihuix. Lā' Jesús talacayāhualh lā' hualh:

—Tāta', icmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī porque hui'x quinkaxpa'tmī'ta'. ⁴² Quit icca'tzī que pō'ktu quinkaxpa'ta'. Pero quit icuaniyāni'tza' por ixpālacata huan tachi'xcuui't a'ntū tahuī'lāna' huā'tzā' para que xla'ca'n chuntza' natakahlaka't' palh hui'x quimacata'nī'ta'.

⁴³ Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús lej palha' hualh:

—¡Lázaro, cataxtu!

⁴⁴ Lā' taxtulh a'ntū xanīntza' ixuanī't. Ixlimacasna'tcanī't lā' ixlīlacsna'tcanī't lu'xu' lā' ixlīlakatlapacani't lu'xu'. Lā' Jesús cāhuanilh:

—Calacxcutit lā' camacaxcutit lā' chuntza' camakxtektit.

*Talacchihuīna'lh para natachi'pa Jesús**Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2*

⁴⁵ Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh Jesús a'ntū tlhualh, takalhaka'ī'lh lhūhua' israelitas a'nti ixta'o'kska'lhīmā'na María. ⁴⁶ Lā' makapitzin de xlaca'n talaka'lh huan fariseosnu' lā' tahuanih a'ntū ixtlahuani't Jesús. ⁴⁷ Lā' huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan pūchihuīna'nī'n tatakēxtimīlh lā' talāhuanih:

—¿Tuchū natlahuayāuj chuhua'j? Huā'mā' chí'xcu' lej tlahuamā' lē'cnīn. ⁴⁸ Palh tuntū' natlahuani'yāuj, ixlihuākca'n natakahlaka'ī' ū'tza', lā' huan xanapuxcu'nu' romanos natamin lā' natalactlahua huan xaka'tla' litokpān lā' huan quixcānsipejca'n.

⁴⁹ Kalhatin de ū'tunu'n ixuanican Caifás. Xla' ū'tza' mero xamāpa'ksīni' curasna' ixuanī't huanmā' cā'ta. Lā' xla' cāhuanih:

—Hui'xina'n tū' ca'tziyā'tit. ⁵⁰ Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit que más tzey para quina'n palh kalhatin chí'xcu' nanī por quimpālacataca'n. Chuntza' ixlihuāk huan xcānsipej tū' catilakualh.

⁵¹ Lā' ū'tza' a'ntū hualh Caifás, tū' xmān ixtapāstacna'. Como Caifás mero xamāpa'ksīni' curasna' ixuanī't huanmā' cā'ta, Dios māhuanih que Jesús xla' ū'tza' nalīnī por ixpālacata tachi'xcuhuī't xalanī'n huan xcānsipej. ⁵² Lā' tū' xmān por huan tachi'xcuhuī't xalanī'n huanmā' xcānsipej; xla' nanī para que tzē nacāmākēxtimī ixcamana' Dios a'nti ixta'a'kahuankō'nī't, lā' chu lakatin natala. ⁵³ Lā' huanmā' chí'chini' huan xanapuxcu'nu' israelitas tatzuculh talīlacchihuīna'n a'nchī tzē natalīmaknī Jesús lā' chuntza' ixtalīlacchihuīna'ntēlha.

⁵⁴ Lā' ū'tza' huā'mā' ixpālacata Jesús tū'tza' ixcātalacsu'yuni' huan israelitas. Lā' taxtulh de nac Judea lā' a'lh ā'lacatin cā'lacchicini' a'ntū ixuanican Efraín, na ixpajtzu huan a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā' a'ntza' tachokolh con i'sca'txtunu'nī'n.

⁵⁵ Ixtapajtzūtēlhatza' huan cā'tani' a'ntū huanican pascua a'ntū ixtapūtlahua cā'tani' israelitas. Lā' lej lhūhua' tachi'xcuhuī't ta'ā'lh nac Jerusalén para natatapa'lh chu a'nchī ixtalanāca'n porque ixtapuhuan que Dios nacālaktzī'n lacuan a'ntū xamā'ca' ixtamaclacā'ni' huan cā'tani'. ⁵⁶ Lā' xlaca'n ixtaputza Jesús. Lā' a'xni'ca' ixtatanūmā'natza' nac xaka'tla' litokpān, ixtalākhalhasqui'nī:

—¿Chichū puhua'nā'tit hui'xina'n? ¿Namin Jesús o tū' catimīlh?

⁵⁷ Huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' ixtamāstā'nī't talacasqui' palh tichū ca'tzi' a'nlhā hui'lacha' Jesús, cacāmāca'tzīnīca xlaca'n para que chuntza' tzē nachī'pacan.

12*Kalhatin puscā: lītīlōh aceite ixtojon Jesús**Mt. 26.6-13; Mr. 14.3-9*

¹ Ixtapajtzūtēlhatza' huan cā'tani' a'ntū ixuanican pascua. Xmān lakachāxan chí'chini' i'sputa. Lā' Jesús a'lh nac Betania a'nlhā ixui'lacha' Lázaro a'nti ixmālakahuani'chokonī't. ² Lā' a'ntza' cāxtlahuaca huan ixlihuat' Jesús. Lā' Marta ixcāmojō huan pulātu. Lā' Lázaro lā' huan ā'makapitzin ixtahuī'lāna' macaxtim con Jesús a'nlhā ixtahuā'yamā'na. ³ Lā' María līmīlh hua'chī pūpitzī litro de huan aceite de puro nardo a'ntū xamu'cā lā' lej lhūhua' ixtapalh. Lā' lītantūtlahualh Jesús lā' chu tuncan lītantūxacalh ixya'j. Lā' ixlichakaka'tla' huan chīc ā'mu'csana'nkō'lh. ⁴ Lā' Judas Iscariote, ixo'kxa' Simón, a'nti nā sca'txtunu' ixuanī't lā' a'nti namacamāstā' Jesús, xla' hualh:

⁵ —Lā' ¿a'chī' tū' stā'ca huā'mā' perfume? Hua'chi lakatu'tun ciento pesos ixtapalh. Lā' huā'mā' tumīn tzē ixcālē'ksajca a'nti lacpobres.

⁶ Judas tū' ixcālakahu'man huan pobres. Hualh huā'mā' porque xla' ka'lhāna' ixuanī't. Xla' ū'tza' ixmāmāquī'nīcanī't huan tumīn. Lā' xla' a'ntza' ixmaka'lhantēlha. ⁷ Lā' Jesús huanīh:

—Tū' calītamakchu'yi' huan puscāt. Xla' māquī'nī't huan perfume hasta chuhua'j para naquilītō como palaj naquimā'cnūcan. ⁸ Lā' pō'ktu na'a'nan pobres con hui'xina'n. Quit tū' pō'ktu ictilatahui'lalh con hui'xina'n.

Talīlacchihuīna'lh por huan Lázaro

⁹ Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh que Jesús ixui'lacha' nac Betania, lej lhūhua' israelitas ta'ā'lh talaktzī'n. Lā' tū' xmān Jesús ixtalaktzī'ncu'tun, lā' nā ixtalaktzī'ncu'tun Lázaro a'nti ixmālakahuani'chokonī't Jesús. ¹⁰ Lā' chuntza' huan xanapuxcu'nu' curasna' nā xlaca'n talacchihuīna'mpā para natamāknī nā huan Lázaro. ¹¹ Por ixpālacata huan Lázaro, lej lhūhua' israelitas ixtatalakspi'tnī'ttza' con huan curasna' lā' ixtakalhaka'ī'nī'ttza' huan Jesús. Lā' ū'tza' ixtalīmaknīcu'tun huan Lázaro.

*Jesús tanūh nac Jerusalén**Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40*

¹² Lā' ixlilakali lhūhua' tachi'xcuhuī't a'nti'ixtachini't nac xcānsipej Jerusalén para huan cā'tani', xlaça'n taca'tzilh que Jesús ixmimā' nac Jerusalén. ¹³ Lā' talē'lh xta'cna' lā' ta'a'lh tapāxtoka Jesús lā' ixtamāta'simā'na:

—¡Camācā'tani'tit Dios! ¡Dios casicua'lanālih a'nti' mimā' por ixlimāpa'ksin huan Māpa'ksini'! U'tza' quiReyca'n quina'n israelitas.

¹⁴ Lā' Jesús ixkaksi't lakatin burro lā' ixkēhuī'. Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuin Dios:

¹⁵ Tū' cajicua'ntit hui'xina'n xalanin' nac Sión; chuhua'j huan miReyca'n mimā' lā' kēhuī' lakatin burro a'ntū' o'kxa'cus.

¹⁶ Xapū'la T'sca'txtunu'nī'n tū' tamāchekxilh huā'mā'. Lā' a'xni'ca' Jesús lakahuanchokolh, a'xni'ca' tapāstachi chu a'nchī'ixtatzo'kni' lā' chuntza' pātē'keni'lh Jesús.

¹⁷ Lā' huan tachi'xcuhuī't a'nti'ixtatā'hui'lāna' Jesús a'xni'ca' xla' ta'sani'lh Lázaro nac taponkni' a'nlhā'ixmā'cnūcani't lā' mālakahuanichokolh, lā' xlaça'n ixtalichihuina'n a'ntū'ixtalaktzi'nī't. ¹⁸ Lā' ū'tza' tali'a'lh tapāxtoka Jesús lhūhua' tachi'xcuhuī't porque xlaça'n ixtaca'tzi'palh ixtlahuani't huā'mā' lē'cnīn. ¹⁹ Lā' huan fariseosnu' talāhuanih:

—Calaktzi'ntit a'nchī'tastalani'kō'. Lā' tūla tlahuani'yāuj nin tuntu'.

Makapitzin griegos taputzalh Jesús

²⁰ Makapitzin griegos nā xlaça'n ixta'a'ni't huan nac Jerusalén para natataquilhpūtani' Dios a'xni'ca' ixlamā' cā'tani'. ²¹ Xlaça'n talaka'lh Felipe xala' nac Betsaida nac estado de Galilea. Lā' tahuanih:

—Señor, quina'n ictā'chihuina'ncu'tunāuj Jesús.

²² Lā' Felipe laka'lh Andrés lā' huanilh a'nchī'tahualh. Lā' ixkhalhatu'ca'n ta'a'lh tahuani' Jesús. ²³ Lā' Jesús cāhuanih:

—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Chilhtza' huan quilhtamacuj a'ntū'naquimpū'a'cnīni'ni'can como palaj na'icni'. ²⁴ U'tza' ixlīstū'ncua'. Palh lakatin ti'ni' namāstā'ixtō'ca't, tasqui'nī que namā'cnūcan nac ti'ya't. Lā' a'xni'ca' namā'cnūcan, pū'la tasu'yu hua'chilh lakuan. Pero ā'calistān namāstā'ixtō'ca't. Lā' nā chuntza' huan tachi'xcuhuī't. A'ntin tatlahua a'ntū'ixtapuhuānca'n, xlaça'n nacāsputni'ixquilhtamacujca'n. Lā' a'ntin tatlahua ixtapuhuān Dios, xlaça'n taka'lhī xasāsti'ixquilhtamacujca'n a'ntū' tū' maktin caticāsputni'lh. ²⁶ A'nti' quintatā'scujcu'tun, xlaça'n caquintastalani'lh. Lā' a'nlhā'na'ictahuī'la quit nac a'kapūn, nā a'ntza' natatahuī'la a'nti' quintatā'scujca. QuinTāta' nacā'a'cnīni'ni' ixlīhuākca'n a'nti' quintatā'scujca.

Jesús hualh a'nchī'nani

²⁷ Chuhua'j quit lej ictamakchuyinī't. ¿Chichū'na'icuan? Tū' ictihuanih quinTāta': "Tāta', caquimāpūtaxtu a'ntū'na'icpāti". Tūla icuan chuntza' porque tasqui'nī'na'icpātini'n. U'tza' iclīmini't nac quilhtamacuj. ²⁸ Tāta', ca'a'cnīni'ni'ca' hui'x.

Lā' chu tuncan kaxmatca lakatin tachihuin de nac a'kapūn a'ntū' hualh:

—Qui'a'cnīni'ni'cani'ttza' lā' chu naqui'a'cnīni'ni'palacan.

²⁹ Lā' huan tachi'xcuhuī't, a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', tahualh:

—jililh.

Lā' ā'makapitzin tahuampā:

—Kalhatin ángel tā'chihuina'lh.

³⁰ Lā' Jesús cāhuanih:

—Huan tachihuin chihuina'lh por mimpālacatata'n lā' tū' por quimpālacata. ³¹ Chuhua'j natzucucan cālacāxtlahuacan huā' xalanin' huā'mā' nac quilhtamacuj. Lā' namaklhtican ixlīmāpa'ksin a'nti' māpa'ksī huā'mā' quilhtamacuj. ³² Lā' quit a'xni'ca' naquimā'kayāhuacan nac cruz, na'iccāmāpuhuan ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't palh naquinta'a'kahuāna'ni'.

³³ Lā' Jesús hualh huā'mā' para que chuntza' nacatzi'can a'nchī'nalinī. ³⁴ Lā' huan tachi'xcuhuī't takahltilh:

—Huan quileyca'n quincāmāsu'ni'yāni' que Cristo natahuī'la para pō'ktu. Lā' ¿chī'hua'na' hui'x que huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n namā'kayāhuacan nac cruz? ¿Tichū huā'mā' huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n?

³⁵ Lā' Jesús cāhuanih:

—Tū' makān catika'lhī'tit huan Xkakana'. Lā' catlā'hua'ntit hui'xina'n lihuan ka'lhī'yā'tit huan Xkakana' lā' lihuan tūna'j lakatzī'suanā'tit. A'nti' talatli' huan de tzi'sa xlaça'n tū' taca'tzi' a'nlhā' ta'a'n. ³⁶ Quit huan Xkakana' como quit icmā'lyu a'ntū' ixlīstū'ncua'. Caquinkalh-laka'I'tit para que chuntza' nacatzi'yā'tit a'ntū' ixlīstū'ncua'.

Lā' a'xni'ca' ixuani'ttza' huā'mā', Jesús a'lh lā' cātatzē'kni'lh xlaça'n.

A'chī' huan israelitas tū' ixtakalhla' Jesús

³⁷ Huan israelitas tū ixtakalhaka't Jesús a'yuj ixtlahuani'ttza' lej lhūhua' lē'cnīn na ixlacapūna'n. ³⁸ Lā' chuntza' tlōkentaxtūh a'ntū tzo'kli huan a'cta'sana' Isaias: Māpa'ksīni', tū' kalhlaka't'ca a'ntū icmāsu'yūj.

Tū' kalhlaka't'ca a'yuj laktzī'nca a'nchī Dios lej ka'lhī limāpa'ksīn.

³⁹ Lā' Isaias lichihuīna'lh ixpālacata a'nchī tūlalh kalhlaka't'ca. Lā' xla' tzo'kpā:

⁴⁰ Dios cātlahuah lakatzī'nī'n, lā' cālaclahuani'lh ixtapāstacna'ca'n.

Lā' chuntza' tū' talaktzī'n lā' tū' tamāchekxī lā' tū' quintalakmin para que na'iccāmātzeyī.

⁴¹ Isaias hualh huā'mā' porque ixlaktzī'nī'ttza' a'nchī lej ixlīka'tla' ixlimāpa'ksīn Jesús. Lā' chuntza' lichihuīna'lh Jesús.

⁴² Lā' lej lhūhua' xanapuxcu'nu' takalhlaka't'lh Jesús. Xlaca'n xmān tzē'k taca'tzīlh porque ixtajicua'ni' huan fariseosnu'. Ixtajicua'n que nacāmātuxtekēcan de huan litokpān. ⁴³ Xlaca'n lej ixtalacasqui'n que cata'a'cnīni'nh' tachi'xcuhui't; lā' tū' tanto ixtatlahuacu'tun a'ntū Dios lacasqui'n.

Ixtachihuīn Jesús nacāmālaclē'nī huan tachi'xcuhui't

⁴⁴ Jesús chihuīna'lh lej pa'la lā' hualh:

—A'ntū quintakalhaka't' quit, tū' xmān quē'cstu quintakalhaka't'. Xlaca'n takalhlaka't' nā quinTāta' a'ntū quimacamilh. ⁴⁵ Lā' a'ntū quintalaktzī'n quit, hua'chilh xlaca'n talaktzī'n nā quinTāta' a'ntū quimacamilh. ⁴⁶ Quit huan Xkakana'. Quit icmini't nac quilhتامacuj para nacāmaksioni' tachi'xcuhui't. Chuntza' a'ntū naquintakalhaka't' quit, tū'tza' catitatahū'lalh xlaca'n a'nlhā cā'pucsua', como natamāchekxī a'ntū ixlistu'ncua'. ⁴⁷ A'nfin takaxmata quintachihuīn lā' tū' takalhlaka't', tū' iccālacāxtlahua quit. Quit icmini't para na'iccāmāpūtaxtū xalanī'n nac quilhتامacuj, lā' tū' para na'iccālacāxtlahua. ⁴⁸ Lā' a'ntū quintalakmaka'n lā' tū' takalhlaka't' quintachihuīn, xlaca'n nacālacāxtlahuacan. A'ntū ā'xmān chī'chini' nala, xlaca'n nacālacāxtlahuacan por ixpālacata a'ntū icuani't. ⁴⁹ Lā' quit tū' xmān icchihuīna'n por quimpātunca'tzi. QuinTāta' a'ntū quimacamilh xla' quimāpa'ksīlh a'ntū icuan lā' a'ntū icmāsu'yū.

⁵⁰ Lā' quit icca'tzī que quinTāta' quimāpa'ksīlh que iccāmāsu'ni'lh huan tachi'xcuhui't a'nchī nataka'lhī xasāsti' ixquilhتامacujca'n para pō'ktu. A'ntū quihuanini't quinTāta', ū'tza' icchihuīna'n quit.

13

Jesús cātantūche'kē'lh ī'sca'txtunu'nī'n

¹ Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtzucu huan cā'tani', Jesús ca'tzīlh que ā'macsti'na'j ī'sputni' para namakxteka huan quilhتامacuj lā' para nalaka'mpala ixTāta'. Lā' xla' pō'ktu ixcāpāxqui'ni't a'ntū ixla' xalanī'n nac quilhتامacuj. Lā' tū' ixlimākān xla' namāsu'yū a'nchī lej ixcāpāxqui'.

² Lā' Jesús ixcā'tā'huā'yamā' ī'sca'txtunu'nī'n cā'smalanka'n. Lā' huan ko'tī'ti' ixmāpuhuanini'ttza' Judas Iscariote, ixo'kxa' Simón, palh namacamāstā' Jesús. ³ Jesús, xla' icca'tzī que huan xaTāta', xla' ixmaxqui'kō'ni't ixlihuāk limāpa'ksīn. Lā' nā ixca'tzī palh ixmini'ta'ncha' de Dios lā' chu nalaka'mpala Dios. ⁴ Lā' tuncan tāyalh a'nlhā ixuā'yamā' lā' tamakxtulh ixlu'xu' xala' ixkahlhni' lā' chā'xpātahuī'lalh kalhtin ixlimacaxaca. ⁵ Lā' chu tuncan mojlh xcān lac lakatin pūmakacha'ka'. Lā' chu tuncan tzuculh cātantūche'kē' huan ī'sca'txtunu'nī'n lā' cālitanūxacalh huan limacaxaca a'ntū ixchā'xpāhuī'.

⁶ Lā' a'xni'ca' ixtantūche'kē'cu'tumā'tza' huan Simón Pedro, xla' hualh:

—Māpa'ksīni', lā' ¿chu hui'x naquintantūche'kē'ya'?

⁷ Lā' Jesús kalhtīlh:

—Chuhua'j hui'x tū' māchekxī'ya' a'ntū ictlahuamā' quit. A'calistān namāchekxī'ya' hui'x.

⁸ Lā' Pedro huanilh:

—Quit tū' maktin quintitantūche'ke'.

Lā' Jesús huanilh:

—Palh quit tū' ictitantūche'kē'ni' hui'x tūlalhtza' catila't quisca'xtunu'.

⁹ Lā' Simón Pedro huanilh:

—Lā' tū' xmān quintojon, nā quimacan caquimakache'ke', lā' nā qui'a'kxāk caquimūche'ke'.

¹⁰ Lā' Jesús huanilh:

—A'ntū paxni'tcus, xmān tasqui'nī natantūcha'ka'n porque ixlihuāk ixmacni' makcha'ka'ni't. Hui'xina'n lactzey. Xmān kalhatin de hui'xina'n tū' tzey.

¹¹ Lā' Jesús ixca'tzītza' a'ntū namacamāstā'. Lā' ū'tza' lihuah: “Hui'xina'n lactzey. Xmān kalhatin de hui'xina'n tū' tzey”.

¹² Lā' Jesús a'xni'ca' cātantūche'kē'kō'lh huan ī'sca'txtunu'nī'n, chu hui'lipā ixlu'xu' huan xala' ixkahlhni' lā' xla' tahuī'lapā lā' cāhuanilh:

—¿Chā māchekxī'yā'tit hui'xina'n huā' a'ntū iccātlahuani'nī'ta'ni'? ¹³ Hui'xina'n quillāmāpācuhuī'yūj Mākahlto'kē'ni' lā' Māpa'ksīni'. Chuntza' tzey porque ū'tza' quit.

¹⁴ Como quit Mākalhtō'kē'ni' lā' Māpa'ksini', lā' iccātantūche'kē'nī'ta'ni' hui'xina'n lā' nā chuntza' tasquī'nī que hui'xina'n nā nalātantūche'kē'yā'tit. ¹⁵ Quit iccātlahuani'ni' huā'mā' hua'chi tamālacastuc; lā' nā chuntza' natlahua'yā'tit nā hui'xina'n. ¹⁶ Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n tū' más laka'tla'n que quit. Hui'xina'n hua'chi quintasācua'nī'n lā' quit hua'chi mimpatronca'n. Hui'xina'n quilacsujnī'n lā' quit iccāmālacscujūyāni'. Chuntza' tasquī'nī natlahua'yā'tit a'ntū ictlahua. ¹⁷ Hui'xina'n ca'tziyā'tit a'ntū iccāhuanini'ta'ni'cus. Lā' palh natlahua'yā'tit, lej lipāxūj nalatahui'la'yā'tit.

¹⁸ Lā' tū' mīlīhuāka'n iccālichihuīna'nāni'. Quit icca'tzi a'ntū iccālacscacnī't. Natlōkentaxtū chu a'nchī tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

U'tza' a'ntū ictā'huā'yan ū'tza' lalh hua'chi quintā'ca'tza'.

¹⁹ Quit iccāhuanimā'ni' a'ntū napāt'le'ke. Lā' chuntza' a'xni'ca' nala huā'mā', hui'xina'n nakalhaka'tya'tit tichū quit. ²⁰ Quit ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni'. A'nti ta'acnīni'ni' a'nti icmālakachā', nā quit quinta'a'cnīni'ni' lā' nā ta'acnīni'ni' a'nti quimacamilh.

Jesús hualh que ū'tza' Judas a'nti namacamāstā'

Mt. 26.20-25; Mr. 14.17-21; Lc. 22.21-23

²¹ Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús lej tamakchuyilh lā' lacastu'nc hualh:

—Ixli'ncua' iccāhuaniyāni', chā'tin de hui'xina'n ū'tza' naquimacamāstā'.

²² Lā' ū'tza' tatzuculh talāilalakaktzi'n huan sca'txtunu'nī'n porque xlaca'n tū' ixtaca'tzi a'nti ixlīchihuīna'mā'ca. ²³ Kalhatin i'sca'txtunu' ixuā'yamā' na ixpāxtūn Jesús. U'tza' a'nti lej ixpāxqui' Jesús. ²⁴ Lā' Simón Pedro lacahuanilh huanmā' sca'txtunu' lā' huanilh:

—Cakalhasqui'ni' tichū lichihuīna'mā'.

²⁵ Lā' xla' ū'tza' a'chulā' līlaktapajtzūlh huan Jesús lā' kalhasqui'nīlh:

—Māpa'ksini', ¿tichū lichihuīna'mpā't?

²⁶ Lā' Jesús kalhtīlh:

—Na'icīmāchū'huī' xaxcān līhua't pītzina'j pāntzi. Lā' a'nti na'icmaxqui' ū'tza' nala.

Lā' māchū'huī'lh huan pītzina'j pāntzi lā' maxqui'lh huan Judas Iscariote, ixo'kka' Simón.

²⁷ Lā' a'xni'ca' Judas maklhtīni'lh huan pāntzi tanūni'lh huan ko'ti'ti' na ixa'clhcunuc. Lā' chu tuncan Jesús huanilh:

—Catla'hua' tuncan a'ntū tla'hua'cu'tuna'.

²⁸ Lā' huan ā'makapitzin a'nti ixtahuā'yamā'na, xlaca'n tū' tamāchekxīlh a'chī' huanilh huanmā'. ²⁹ Lā' como Judas ū'tza' ixmāmāqui'nīcanī't huan tumīn, makapitzin tapuhualh que Jesús ixuanini't que natamāhua catūhuā a'nti ixtamaclacasqui'n para huan cā'tani', o ixuanini't que nacāmaxqui' macsti'na'j huan pobres. ³⁰ Lā' a'xni'ca' ixmaklhtīni'nī'ttza' huan pāntzi, Judas taxtulh. Lā' tzi'satza' ixuanit'.

Huan xasāsti' līmāpa'ksīn

³¹ Lā' a'xni'ca' Judas ixtaxtunī'ttza', Jesús hualh:

—Chuhua'j qui'a'cnīni'ni'can quit, como quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Lā' chuhua'j a'cnīni'ni'can Dios por ixpālacata a'ntū ictlahua. ³² Lā' como a'cnīni'ni'can Dios por ixpālacata a'ntū ictlahua, lā' chuntza' Dios naqui'a'cnīni'ni' quit. Lā' palaj natlahua. ³³ Quilakska'tā'n, tū'tza' makān icticā'talahui'lani' hui'xina'n. Lā' hui'xina'n naquilāputzayāuj. Chuntza' a'nchī iccāhuanilh huan israelitas, nā hui'xina'n chuntza' chuhua'j na'iccāhuaniyāni': "A'nlhā na'ica'n quit, hui'xina'n tūlalh catipintit". ³⁴ Lā' hui'xina'n iccāmaxqui'yāni' xasāsti' līmāpa'ksīn: Calāpāxqui'tit. Chuntza' a'nchī iccāpāxqui'yāni' quit, nā chuntza' nalāpāxqui'yā'tit hui'xina'n. ³⁵ Palh hui'xina'n nalāpāxqui'yā'tit, chuntza' nataca'tzi ixlīhuāk tachi'xcuui't palh hui'xina'n quisca'txtunu'nī'n.

Jesús hualh que Pedro nakalhtatzē'ka

Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Lc. 22.31-34

³⁶ Simón Pedro kalhasqui'nīlh Jesús:

—Māpa'ksini', ¿lhachū pimpā't?

Lā' Jesús kalhtīlh:

—A'nlhā na'ica'n quit, tūlalh quintitā'pi chuhua'j. Naquistālani'ya' ā'calistān.

³⁷ Lā' Pedro huanilh:

—Māpa'ksini', lā' ¿a'chī' tūla ictitā'a'ni' chuhua'j? Quit xa'iclinīlh por hui'x.

³⁸ Lā' Jesús kalhtīlh:

—¿Chā stu'ncua' palh ixni't por quit? Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. A'xni'ca' tūna'j ta'sa huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun.

—Lá' hui'xina'n tū'tza' catamakchuyī'tit. Calipāhua'ntit Dios lá' nā chuntza' quit caquilālipāhuāuj. ² A'nlhā hui'lacha' quinTāta', a'ntza' a'nan lhūhua' pūtahuī'lhni'. Palh tū' cahuā chuntza', xa'iccāhuanini' hui'xina'n. Ica'nā quit iccāxui'li lacatin a'nlhā natahuī'layā'tit a'ntza'. ³ Lá' a'xni'ca' na'ica'n quit lá' na'iccāxui'likō'yācha', quit na'icmimpala lá' na'iccālē'nāni' hui'xina'n. Lá' chuntza' a'nlhā na'ictahuī'la quit, nā hui'xina'n a'ntza' natahuī'layā'tit. ⁴ Hui'xina'n ca'tziyā'tit a'nlhā ica'mā' lá' ca'tziyā'tit a'nchī tzē lichā'ncan.

⁵ Lá' Tomás huanilh:

—Māpa'ksīni', quina'n tū' icca'tziyāuj a'nlhā pimpā't. ¿Chichū na'iclica'tziyāuj a'nchī lichā'ncan?

⁶ Jesús kalhtilh:

—Quit huan xatzey tej, lá' quit icmāsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua', lá' quit iccāmaxquī'yāni' xasāsti' minquilhتامacujca'n. Lá' xmān a'nti quintakalhaka'ī, xmān xlaca'n tzē nata-lakchā'n quinTāta'. ⁷ Palh hui'xina'n ixca'tzītit tichūn quit, ixlakapastit quinTāta'. Chuhua'j lakapasā'tit quinTāta' lá' laktzi'nī'ta'ntit hui'xina'n.

⁸ Lá' Felipe huanilh:

—Māpa'ksīni', caquilāmāsu'ni'uj minTāta'. Lá' xmān ū'tza' iccāsqui'ni'yāni'.

⁹ Jesús kalhtilh:

—Felipe, lejtza' makān iccātā'lahui'lani' hui'xina'n, lá' ¿a'chī' tūna'j quilakapasa'? A'nti quintalaktzi'nī't quit, nā talaktzi'nī't quinTāta'. Lá' ¿a'chī' hua'na': “Caquilāmāsu'ni'uj minTāta'”? ¹⁰ ¿Chu tū' a'ka'ī'ya' que quinTāta' lá' quit chu lakatin quina'n? A'ntū iccāhuaniyāni', tū' xmān quimpātunca'tzi. QuinTāta' quintā'lahuī', lá' māni' ū'tza' tlahua a'ntū ixtascujūt. ¹¹ Cakalhlaka'ī'tit que chu lakatin quina'n, quit lá' quinTāta'. Lá' palh tūla nakalhlaka'ī'yā'tit huā'mā' xmān por ixpālacata a'ntū iccāhuanini', caquilākahlaka'ī'uj por ixpālacata huan lē'cnin a'ntū ictlahua. ¹² Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nti quintakalhaka'ī' quit, nā xlaca'n natatlahua huan catūhua a'ntū ictlahua quit. Lá' ā'lihua'ca' xalaka'tla'n catūhua natatlahua porque quit na'icclaca'n quinTāta'. ¹³ A'ntū nasqui'nā'tit hui'xina'n por quinquilhampān quit na'ictlahua porque quit xa'O'kxa'; chuntza' tzē na'iclimālacsu'yu a'nchī ixlika'tla' ixlimāpa'ksin quinTāta'. ¹⁴ Quit na'ictlahua chuxatū a'ntū nasqui'nā'tit hui'xina'n por quinquilhampān.

Jesús hualh que namacamin huan Espiritu Santo

¹⁵ Lá' Jesús cāhuanipā:

—Palh hui'xina'n quilāpāxquī'yāuj, ca'a'kahuāna'ni'tit quilīmāpa'ksin. ¹⁶ Quit na'icsqui'ni' quinTāta' lá' xla' nacālakmacamimpalayāni' ā'kalhatin a'ntū nacāmaktāyayāni'. Lá' xla' ū'tza' natachoko con hui'xina'n para pō'ktu. Xla' ū'tza' huan Espiritu Santo a'nti māsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua'. ¹⁷ Xalanī'n nac quilhتامacuj xlaca'n tūlah catitamaklhtīni'lh huan Espiritu Santo porque xlaca'n tūlah catitalaktzi'lh lá' tūlah catitalakapasli. Lá' hui'xina'n lakapasā'tit porque xla' cātā'lahui'lani' hui'xina'n lá' nacā'o'kska'lhīyāni'. ¹⁸ Lá' tū' ic-ticāmakxteknī' mi'a'cstuca'n. Na'iccālakmimpalayāni' hui'xina'n. ¹⁹ A'macsti'nā'j tū'tza' quintitalaktzi'lh huan xalanī'n nac quilhتامacuj. Pero hui'xina'n naquilāktzi'nāuj. Hui'xina'n nalatahuī'layā'tit porque quit iclahui'. ²⁰ Lá' a'xni'ca' namin huan Espiritu Santo, hui'xina'n naca'tziyā'tit que quinTāta' quintā'lahuī' lá' nā iccātā'lahui'lani'. ²¹ A'ntin taca'tzi quilīmāpa'ksin lá' ta'a'kahuāna'ni', chuntza' litasu'yu palh quintapāxquī'. Lá' quinTāta' nā nacāpāxquī' a'nti quintapāxquī' quit. Lá' nā quit nā na'iccāpāxquī' lá' na'iccātalacsu'yuni' xlaca'n.

²² Lá' Judas (ā'chā'tin Judas lá' tū' huan Iscariote) huanilh:

—Māpa'ksīni', lá' ¿a'chī' naquilātalacsu'yuni'yāuj quina'n lá' tū' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhتامacuj?

²³ Lá' Jesús kalhtilh:

—A'nti quintapāxquī' quit, xlaca'n nata'a'kahuāna'ni' a'ntū icuan quit. Lá' quinTāta' nacāpāxquī'. Lá' quinTāta' lá' quit na'iccālakmināuj para na'iccātā'latahuī'layāuj xlaca'n. ²⁴ Lá' a'ntin tū' quintapāxquī' xlaca'n tū' ta'a'kahuāna'ni' a'ntū icuan quit. Lá' huan limāsa'tin a'ntū kaxpa'tpā'na'ntit hui'xina'n, xla' tū' quila'; ixla' quinTāta' a'nti quimacam-inī't.

²⁵ Lá' huāk huā'mā' iccāhuanimā'kō'ni' lihuan iccātā'lahui'lani' hui'xina'n. ²⁶ QuinTāta' namacamin huan Espiritu Santo lá' xla' namāsu'yu por quimpālacata. U'tza' huan maktāyana' lá' nacāmāsu'ni'kō'yāni' ixlihuāk lá' nacāmāpāstaquīyāni' ixlihuāk a'ntū iccāhuanini'ta'ni' quit.

²⁷ Hui'xina'n quilākahlaka'ī'yāuj lá' ū'tza' lipāxuhua'yā'tit hua'chī quit icpāxuhua. Lá' a'nchī pāxuhua'yā'tit tū' hua'chī xalanī'n nac quilhتامacuj. Lá' tū' catamakchuyī'tit lá' tū' cajicua'ntit. ²⁸ Hui'xina'n kaxpa'ttit a'nchī iccāhuanini': “Quit ica'nā lá' na'iccālakmimpalayāni' hui'xina'n”. Palh lej stu'ncua' ixquilāpāxquī'uj, lej ixlipāxuhua'tit hui'xina'n porque quit

icla'ka'mā' quinTāta'. Lā' xla' ū'tza' más xaka'tla' que quit. ²⁹ Iccāhuanimā'ni' a'ntū napātle'ke. Lā' a'xni'ca' nala, hui'xina'n nakalhlaka't'yā'tit.

³⁰ 'Lā' tū'tza' lej icticātā'chihuāna'ni' hui'xina'n porque mimā'tza' a'ntū māpa'ksī huā' quilhtamacuj. Lā' xla', quit tūlah quintimāpa'ksīlh. ³¹ Quit iclahua ū'tza' a'ntū quihuani quinTāta'. Chuntza' huan xalanī'n nac quilhtamacuj tze' nataca'tzi' palh quit icpāxqui' quinTāta'.

Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh huā'mā', cāhuanipā:

—Lā' chuhua'j catāya'tit lā' cā'hu'i'tit.

15

Huan xamayāc uva lā' ixpekenī'n

¹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Quit hua'chi xatzey mayāc lā' quinTāta' hua'chi xamaktaka'lhna' huā'mā' mayāc.

² Lā' huāk huan ixpekenī'n a'ntū tū' mās'tā' ixtō'ca't, xla' ū'tza' cācā'tē. Lā' ixlihuāk huan ixpekenī'n a'ntū tatō'ca', xla' xmān cāpekesita. Lā' chuntza' ā'chulā' mās'tā' ixtō'ca't. ³ Lā' nā chuntza' Dios cāmāpānūni'nī'ta'ni' a'ntū ko'hua'jua' porque hui'xina'n kalhlaka'ni'nī'ta'ntit huan limāscā'tin a'ntū iccāhuanini'ta'ni'. ⁴ Caquilātā'latahui'lauj quit lā' chuntza' quit na'iccātā'latahui'layāni' hui'xina'n. Kentin ixpeken huan xamayāc xmān ixa'cstu tūlah catika'lhīlh ixtō'ca't. Maclacasqui'n xa'nca nachipāna'n nac xamayāc. Palh hui'xina'n namās'tā'yā'tit mintō'ca'tca'n, maclacasqui'n naquilātā'tahui'layāuj hua'chi huan ixpekenī'n mayāc chī'pāna'n na ixtojon. Xmān hui'xina'n me'cstuca'n tūlah catimās'tā'tit mintō'ca'tca'n; tūlah catitlahua'tit a'ntū Dios lacasqui'n.

⁵ 'Quit hua'chi xamayāc lā' hui'xina'n hua'chi ixpekenī'n. Lā' a'ntū pō'ktu quintatā'latahui'la, xlaca'n natamās'tā' ixtō'ca'tca'n; natatlahua a'ntū Dios lacasqui'n. Hui'xina'n me'cstuca'n tūlah catitlahua'tit catūhuā' porque lej maclacasqui'n quit na'iccāmaktāyāyāni'.

⁶ Lā' a'ntū tū' quintatā'latahui'la, xlaca'n nacālakmaka'nca'n hua'chi huan ixpekenī'n a'ntū cāpeksitmakā'nca'nī't lā' scōhuan lā' mākēxtimīcan lā' lhcuyucan.

⁷ 'Palh hui'xina'n macaxtin naquilātā'latahui'layāuj, lā' palh tū' napātza'nkāyā'tit quintachihuīn, casqui'ntit chu a'ntū lacasqui'nā'tit lā' hui'xina'n nacātamacu'qiyāni'.

⁸ Palh hui'xina'n lej mās'tā'yā'tit mintō'ca'tca'n, palh lej tlaha'yā'tit a'ntū Dios lacasqui'n, chuntza' lī'a'cnī'ni'ni'yā'tit quinTāta'. Lā' chuntza' tasu'yu palh hui'xina'n stu'ncaua' quisca'txtunu'ni'n.

⁹ Quit iccāpāxqui'yāni' hui'xina'n chuntza' hua'chi quinTāta' quimpāxqui' quit. Lā' hui'xina'n pō'ktu caquilāpāxqui'uj quit. ¹⁰ QuinTāta' quimpāxqui' porque ica'kahuāna'ni' ixtachihuīn. Lā' nā hui'xina'n palh na'a'kahuāna'ni'yā'tit quintachihuīn, nā chuntza' na'iccāpāxqui'yāni'.

¹¹ 'Lā' quit iccāhuanini'ta'ni' huā'mā' para que naka'lhī'yā'tit huan tapāxuhuān a'ntū icmās'tā'. Lā' chuntza' lej naka'lhī'yā'tit tapāxuhuān. ¹² Quilimāpa'ksīn xla' ū'tza' huā'mā': calāpāxqui'tit hui'xina'n chu a'nchī quit iccāpāxqui'yāni' hui'xina'n. ¹³ Kalhatin a'ntū līnīlh para namāpūxtātū ixamigo, ū'tza' lej pāxqui'. ¹⁴ Hui'xina'n qui'amigos palh natlahua'yā'tit a'ntū iccālimāpa'ksīyāni'. ¹⁵ Tū'tza' icticāmāpācuhuīni' quintasācua'nī'n porque huan tasācua' xla' tū' ca'tzi' tuchū tlahuacu'tumā' ixpatrón. Hui'xina'n iccāhuaniyāni' qui'amigos porque quit iccāmāca'tzīnyāni' ixlihuāk a'ntū quihuani quinTāta'. ¹⁶ Lā' tū' hui'xina'n quilālacsaui quit. Quit iccālacsaeni' hui'xina'n. Lā' iccālimāmacu'yāni' que napinā'tit lā' lej namās'tā'yā'tit mintō'ca'tca'n a'ntū natāyāni' para pō'ktu. Lā' nā chuntza' quinTāta' nacāmāxqui'yāni' ixlihuāk a'ntū nasqui'ni'yā'tit por quinquilhtampān. ¹⁷ Lā' ū'tza' huā'mā' iccālimāpa'ksīyāni' hui'xina'n que calāpāxqui'tit milihuākca'n.

Huan xalanī'n nac cā'quilhtamacuj taca'tzalaktzi'n Jesús lā' a'ntū ixla'

¹⁸ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh huan xalanī'n nac quilhtamacuj cātaca'tzalaktzi'nāni' hui'xina'n, tū' natamakchuyī'yā'tit, porque nā quit xapū'la quintaca'tzalaktzi'lh. ¹⁹ Palh hui'xina'n cahuā' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, ixcātapāxqui'ni' huan xalanī'n nac quilhtamacuj, hua'chi talāpāxqui' xlaca'n. Quit iccālacsaeni' lā' chuntza' hui'xina'n tū'tza' xalanī'n nac quilhtamacuj. Lā' ū'tza' cātālica'tzalaktzi'nāni' hui'xina'n huan xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. ²⁰ Capāstactit a'nchī iccāhuanini' que hui'xina'n tū' más laka'tla'n que quit. Hui'xina'n hua'chi quintasācua'nī'n lā' quit hua'chi mimpatronca'n. Como makapitzīn quintamacaputzanī't quit, nā hui'xina'n chuntza' nacātamacaputzāyāni' makapitzīn. Lā' como ā'makapitzīn ta'a'kahuāna'ni'nī't quintachihuīn, nā hui'xina'n nacāta'a'kahuāna'ni'yāni' makapitzīn a'ntū namāsu'yuyā'tit. ²¹ Lā' huāk huā'mā' nā nacātatlahuani'yāni' hui'xina'n por quimpālacca, porque xlaca'n tū' talakapasa a'ntū quimacaminī't.

²² 'Palh quit tū' cahuā xa'icmilh iccāhuanī quintachihuīn, xlaca'n tū' ixtalē'lh cuenta por ixtalaclē'i'ca'n. Pero chuhua' tū' lalch catitahualh palh tū' talē'n cuenta por ixtalaclē'i'ca'n, como iccāhuanini'ttza'. ²³ A'ntū' quintaca'tzalaktzī'n quit, nā chuntza' quinTāta' taca'tzalaktzī'n. ²⁴ Xlaca'n nīn tuntū'yā cuenta ixtaka'lhilh, palh quit cahuā tū' xa'iclahualh na ixlacapūnca'n a'ntū' tūla tlahua ā'chā'tin. Lā' a'yuj talaktzī'nī't huā'mā', quin-taca'tzalaktzī'n quit, lā' nā quinTāta' taca'tzalaktzī'n. ²⁵ Chuntza' pātē'ke porque maclacasqui'n natlōkentaxtū' a'nchī' tatzō'kni' na ixleyca'n: Quintaca'tzalaktzī'lh por nīn tuntū' ixpālacata.

²⁶ 'Namin huan Maktāyana'. U'tza' huan Espīritu Santo a'ntī nahuan ixlīstu'ncaua'. U'tza' naminācha' a'nlhā hui'lacha' huan xaTāta'. Lā' quit na'iccālakmacā'nāchāni' a'nlhā hui'lacha' quinTāta'. Lā' namāsu'yu por quimpālacata. ²⁷ Lā' nā hui'xina'n nalichihuīna'nā'tit por quimpālacata porque ixquintā'lahui'lāna'ntit quit desde iclītzcuculh quilītītōt huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj.

16

¹ 'Quit iccāhuanimā'ni' huā'mā' para que chuntza' tū' natatonkopūyā'tit a'xni'ca' napātini'nā'tit. ² Hui'xina'n nacātamātuxtekeyāni' de huan nac litokpāna'. Namin lakatin chī'chīni' a'ntū' nacātapūmaknīyāni' hui'xina'n. Lā' a'ntū' nacātamaknīyāni', xlaca'n natapuhuan que tatlahuamā'na a'ntū' ixtapuhuān Dios. ³ Huā'mā' natatlahua porque tū' maktin talakapasni't quinTāta' lā' nā quit tū' quintalakapasni't. ⁴ Iccāhuaniyāni' huā'mā' para que chuntza' a'xni'ca' nacātamacaputzayāni', nalīpāstacā'tit a'nchī' iccāhuanini' xapū'la.

A'ntū' tlahua huan Espīritu Santo

Lā' Jesūs cāhuanipā:

—Quit tū' iccāhuanini' huā'mā' xapū'la porque quit xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n. ⁵ Chuhua'j' na'iclaka'mpala a'ntī quīmacamini't. Lā' hui'xina'n milīhuākca'n tū' quīlākhalhasqui'nī'nī'ta'uj: “¿Lhām pimpā't?” ⁶ Chuhua'j' hui'xina'n lej līlakaputzayā'tit porque iccāhuanimā'ni' huā'mā'. ⁷ Quit iccāhuaniyāni' ixlīstu'ncaua'. Xalītzey para hui'xina'n palh quit na'ica'n. Palh quit tū' na'ica'n, tū' caticālakmini' a'ntī nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. Lā' palh na'ica'n quit na'iccālakmacamināni' a'ntī nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. ⁸ Lā' xla', a'xni'ca' namin, nacāmāca'tzīnī huan tachi'xcuhuī't nac quīlhtamacuj a'nchī' talaclē'n chā'tunu' de xlaca'n. Lā' nacāmāca'tzīnī tichū xatzey na ixlacapūn Dios. Lā' nacāmāca'tzīnī a'nchī' Dios nacālacāxtlahua. ⁹ Nacāmāca'tzīnī xlaca'n que talaclē'n porque tū' quintakalhaka'tī. ¹⁰ Nacāmāca'tzīnī que Dios quit quīlaktzī'n palh xatzey, porque quit iclaka'mā' quinTāta' lā' hui'xina'n tū'tza' quintilāktzī'uj. ¹¹ Nacāmāca'tzīnī a'nchī' Dios nacālacāxtlahua porque chuhua'j' lacāxtlahuacani'ttza' a'ntī māpa'ksi huā'mā' quīlhtamacuj.

¹² 'Lej lhūhua' sputa a'ntū' iccāhuanicu'tunāni' pero hui'xina'n tūlalh catimāchexkī'tit chuhua'j'. ¹³ A'xni'ca' namin huan Espīritu Santo, a'ntī nahuan ixlīstu'ncaua', xla' ū'tza' nacāmāsu'ni'kō'yāni' ixlīhuāk a'ntū' ixlīstu'ncaua'. Xla' tū' catichihuīna'lh por xmān ixpātunca'tzi. Xla' nacāhuaniyāni' xmān a'ntū' huan xaTāta' nahuanī. Lā' nā nacāmāca'tzīnīyāni' hui'xina'n a'ntū' napātē'ke. ¹⁴ Lā' xla' nā naqui'acnīni'ni' como nacāmāca'tzīnīyāni' hui'xina'n a'ntū' iclacasqui'n que naca'tziyā'tit. ¹⁵ Huāk a'ntū' kalhī quinTāta' nā quit quila'. Lā' ū'tza' iclīhualh que huan Espīritu Santo nacāmāca'tzīnīyāni' hui'xina'n a'ntū' iclacasqui'n que naca'tzi'yā'tit.

Natapāxuhua a'ntī talakaputza

¹⁶ Lā' Jesūs cāhuanipā:

—Lā' ā'macsti'na'j' hui'xina'n tū' quintilāktzī'uj. Lā' ā'macsti'na'j' huampala hui'xina'n naquīlāktzī'mpalayāuj porque quit iclaka'mā' quinTāta'.

¹⁷ Lā' huan makapitzi'n sca'txtunu'nī'n, xlaca'n talākhalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿tuchū huanicu'tun huā'mā'? Xla' quīncāhuaniyāni' que ā'macsti'na'j' tū' catilaktzī'uj lā' ā'macsti'na'j' huampala chu nalaktzī'mpalayāuj. Lā' huā'mā' porque nalaka'n ixTāta'. ¹⁸ Lā' ¿tuchū huanicu'tun ā'macsti'na'j'? Tū' māchekxīyāuj a'ntū' quīncāhuanimā'ni'.

¹⁹ Lā' Jesūs ca'tzilh palh ixtakalhasqui'nīcu'tun lā' ū'tza' cālīhuanilh:

—Quit iccāhuanini' que ā'macsti'na'j' tū' quintilāktzī'uj lā' ā'macsti'na'j' huampala chu naquīlāktzī'mpalayāuj. ¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' a'ntū' lākhalhasqui'nī'pā'na'ntit hui'xina'n? ²⁰ Ixlīstu'ncaua' a'ntū' iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n nacalhua'nā'tit lā' nalakaputzayā'tit. Lā' huan tachi'xcuhuī't xalani'n nac quīlhtamacuj natalīpāxuhua. Lā' a'yuj pū'la nalakaputzayā'tit, ā'calīstān lej līpāxūj' nalatahui'la'yā'tit. ²¹ A'xni'ca' kalhatin puscāt namālacatuncuīnītzā', xla' lakaputza porque pātī huan taca'tzāt. Lā' a'xni'ca' lacatuncuīnī'ttza' huan ska'ta', xla' tū'tza' pāstaca a'nchī' pātīni'lh como chilhtza' nac quīlhtamacuj lakatin ska'ta'. Lā' ū'tza' lej līpāxuhua. ²² Lā' nā chuntza' hui'xina'n chuhua'j' lakaputzayā'tit.

Lā' a'xni'ca' quit na'iccālakmimpalayāni' hui'xina'n lā' a'xni'ca' lej napāxuhua'yā'tit hui'xina'n. Lā' nīn tinti' caticāmaklhti'ni' huā'mā' tapāxuhuān.

²³ Lā' a'xni'ca' namin huanmā' chī'chini', hui'xina'n nīn tuntū'tza' quintilākalhasqui'nīuj. Ixlistu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni', quinTāta' nacāmaxqui'yāni' ixlihuāk a'ntū nasqui'ni'yā'tit por quinquilhtampān. ²⁴ Lā' tūna'j squi'ni'ta'ntit nīn tuntū' por quinquilhtampān. Casqui'nti' lā' namaklhti'ni'nā'tit. Lā' chuntza' lej nalipāxuhua'yā'tit.

Jesús ū'tza' tlajalh quilhtamacuj

²⁵ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' iccāhuanini'ta'ni' huā'mā' hua'chi a'ntū litalacastuca. Lā' namin huan quilhtamacuj a'xni'ca' tū'tza' icticātā'chihuūna'ni' chuntza'. Lej xa'nca na'iccātā'lichihuūna'nāni' quinTāta'.

²⁶ Huanmā' quilhtamacuj hui'xina'n nasqui'ni'yā'tit quinTāta' por quinquilhtampān. Lā' tū'tza' timaclacasqui'lh palh quit na'icsqui'ni' quinTāta' por hui'xina'n, ²⁷ porque quinTāta' cāpāxqui'yāni' hui'xina'n. Hui'xina'n quilāpāxqui'yāuj quit lā' kalhlaka'tni'ta'ntit palh quit icmini'ta'ncha' de Dios. Lā' ū'tza' xla' cālipāxqui'yāni' hui'xina'n. ²⁸ Quit icmincha' de quinTāta' lā' icmilh huā'tzā' nac quilhtamacuj. Lā' chuhua'j na'icmakxteka huā' quilhtamacuj lā' na'iclakampala quinTāta'.

²⁹ Lā' tuncan huan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanihl:

—Chuhua'j lej xa'nca icmāchekxīyāuj a'ntū chihuūna'mpā't como tū'tza' chihuūna'mpā't hua'chi a'ntū litalacastuca. ³⁰ Lā' chuhua'j icca'tziyāuj que hui'x lej ca'tziya' ixlihuāk. Lā' tū'tza' tasqui'ni' nakalhasqui'nīca'na' hui'x. Lā' icca'tziyāuj xa'nca que hui'x ta'nī'ta'nchi a'nlhā hui'lacha' Dios.

³¹ Lā' Jesús cākalhtilh:

—Hua'chilh kalhlaka'tyā'tittza'. ³² Mimā'tza' huan chī'chini', lā' chuhua'j huā'mā' quilhtamacuj a'xni'ca' hui'xina'n na'a'kahua'nā'tit. Milihuākca'n hui'xina'n chā'tunu' napinā'tit na minchica'n lā' quit naquilāmakxtekāuj quē'cstu. Lā' a'yuj quilāmakxteki, tū' quē'cstu ictitahui'lalh porque quinTāta', xla' quintā'lahui'. ³³ Lā' iccāhuaniyāni' huā'mā' para que chuntza' tū' najicua'nā'tit porque hui'xina'n quilālipāhuanāuj xmān quit. Lā' como lahui'lā'na'nticus nac quilhtamacuj, napātīni'nā'tit. Tū' cajicua'ntit. Quit iclajani't huan a'nti māpa'ksī huan quilhtamacuj.

17

Jesús kalhtō'ka'lh por ī'sca'txtunu'nī'n

¹ Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús talacayāhualh nac a'kapūn lā' hualh:

—Tāta', chilhtza' huan quilhtamacuj. Caqui'a'cnīni'ni' quit, mi'O'kxa', lā' nā chuntza' quit nā na'ica'cnīni'ni'yāni'. ² Quimaxqui'nī'ta' talacasqui' para na'iccāmā'ksī ixlihuākca'n huan tachi'xcuhui't. Lā' chuntza' quit tzē na'iccāmaxqui' xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu xla'ca'n ixlihuākca'n a'nti quimacamaxqui'nī'ta'. ³ Xla'ca'n talakapasāni' hui'x lā' quintalaka-pasa quit, Jesucristo. Lā' taca'tzi que hui'x scana'nca Dios lā' que hui'x quimacata'nī'ta'. Chuntza' tasu'yu que xla'ca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

⁴ 'Quit ica'cnīni'ni'nī'ta'ni' huā'tzā' nac quilhtamacuj. Lā' iclalahuakō'lh'tza' a'ntū quilakma'cata' na'ictlahua. ⁵ Chuhua'j Tāta', caqui'a'cnīni'ni' na milacapūn chuntza' hua'chi ixqui'a'cnīni'ni'ya' a'xni'ca' xa'ictā'lahui'lachāni' hui'x a'xni'ca' tūna'j ixa'nān quilhtamacuj.

⁶ Lā' huan xalanī'n nac quilhtamacuj a'nti hui'x quimacamaxqui'nī'ta', xla'ca'n iccāmālakapasnīni'tza' a'nti hui'x. Xla'ca'n mila' ixtahuani't lā' hui'x quimacamaxqui'nī'ta' lā' xla'ca'n ta'a'kahuāna'ni'nī't milimāpa'ksīn. ⁷ Lā' chuhua'j xla'ca'n taca'tzi que milimāpa'ksīn ū'tza' a'ntū iclītō ixlihuāk. ⁸ Quit iccāhuanini't mintachihuūn a'ntū quihua'ni' hui'x. Lā' xla'ca'n quintamaklhti'ni'nī't. Lā' xla'ca'n chuhua'j taca'tzītza' palh lej stu'ncua' icmini'ta'ncha' a'nlhā hui'lachi hui'x. Lā' takalhlaka'tni'tza' palh hui'x quimacata'nī'ta'nchi.

⁹ 'Quit icsqui'ni'yāni' por ū'tunu'n. Tū' icsqui'ni'yāni' por xalanī'n huā'tzā' nac quilhtamacuj. Icsqui'ni'yāni' xmān por xla'ca'n a'nti quimacamaxqui'nī'ta' porque xla'ca'n huāk mila'. ¹⁰ Huāk a'nti quila' nā mila'. Lā' huāk a'nti mila' nā quila'. Lā' quit quinta'a'cnīni'ni'nī't.

¹¹ Lā' chuhua'j quit na'iclakmimpalayāni' hui'x. Tū'tza' ictitachokolh nac quilhtamacuj. Xla'ca'n natatachoko nac quilhtamacuj. Padre Santo, quinTāta', cacāmaktaka'lhti con milimāpa'ksīn xla'ca'n a'nti quimacamaxqui'nī'ta' para que chu lakatin natala, hua'chi hui'x lā' quit chu lakatin. ¹² A'xni'ca' xa'iclahui' con ū'tunu'n, xa'iccāmaktaka'lha con milimāpa'ksīn a'nti quimacamaxqui' hui'x. Xa'iccāmaktaka'lha xla'ca'n. Lā' chuntza' tū' tataxtutāyani't nīn kalhatin de huan chī'xcuhui'n, xmān ū'tza' a'nti lihui'li taxtutāya. Chuntza' tlōkentaxtūlh mintachihuūn chu a'nchī tatzo'kni'.

¹³ 'Chuhua'j quit iclaka'mā'chāni'. Lā' lihuan icuī'cus huā'tzā' nac quilhtamacuj, quit icuan huā'mā' para que chuntza' xlaça'n nataka'lhī tapāxuhuān hua'chi quit. ¹⁴ Quit iccāmaxquī'nī't mintachihuīn. Lā' huan xalanī'n nac quilhtamacuj taca'tzalaktzī'n xlaça'n. Cāca'tzalaktzī'n can quinchi'xcuhui'n porque xlaça'n tū' xalanī'n nac quilhtamacuj, chuntza' hua'chi quit tū' xala' nac quilhtamacuj. ¹⁵ Tū' icsqui'ni'mā'ni' que cacāma'xtu nac cā'quilhtamacuj. Quit icsqui'ni'yāni' que cacāmaktāya' para que huan ko'ti'ti' tū' nacātlaja. ¹⁶ Xlaça'n tū' xalanī'n nac quilhtamacuj, chuntza' hua'chi quit tū' xala' nac quilhtamacuj. ¹⁷ Lā' xalacuan cacālītō't mintachihuīn, como mintachihuīn ū'tza' lej xastu'ncua'. ¹⁸ Hua'chi quima'cata'nī'ta' quit nac quilhtamacuj, nā chuntza' xlaça'n nā quit na'iccālakmacā'n huan xalanī'n nac quilhtamacuj. ¹⁹ Lā' por ixpālacatāca'n quit na'iclitamacamāstā' quē'cstu hua'chi lē'ksajna' para que nā chuntza' xlaça'n stu'ncua' natala mila'.

²⁰ Lā' icsqui'nīmā'ni' por ū'tunu'n lā' por ixlihuākca'n a'ntī nā natakahlhaka'ī' ā'calistān por ixpālacatā ixtachihuīnca'n xlaça'n a'ntī quila'. ²¹ Icsqui'ni'yāni' que xlaça'n chu lakatin catalalh con quina'n, Tāta', chuntza' hua'chi chu lakatin quina'n, hui'x lā' quit. Catalalh chu lakatin para que chuntza' huan xalanī'n nac quilhtamacuj nā natakahlhaka'ī' palh hui'x quima'cata'nī'ta'. ²² Hua'chi hui'x qui'a'cnīni'ni'ni'ta', nā chuntza' quit iccā'a'cnīni'ni'ni't xlaça'n para que chu lakatin natala hua'chi quit lā' hui'x chu lakatin quina'n. ²³ Lā' quit iccātā'lahui' xlaça'n chuntza' hua'chi hui'x quintā'lahui'la', para que xlaça'n natala chu lakatin. Chuntza' huan xalanī'n nac quilhtamacuj tzē nataka'tzī palh hui'x quima'cata'nī'ta' lā' palh hui'x nā cāpāxquī'ya' xlaça'n chuntza' hua'chi quimpāxquī'ya' quit.

²⁴ QuinTāta', hui'x quimacamaxquī'nī'ta' xlaça'n. Lā' quit iclacasquī'n que nā xlaça'n cat-achā'lh a'nlhā quit na'icchā'n, para que chuntza' xlaça'n natalaktzī'n a'nchī qui'a'cnīni'ni'ya'. Hui'x qui'a'cnīni'ni'ya' como ixquimpāxquī'ya' xapū'la a'xni'ca' tūna'j ixa'nān huan quilhtamacuj. ²⁵ Tāta', hui'x xatzey. Lā' a'yuj tū' talakapasāni' huan tachī'xcuhui't xalanī'n nac quilhtamacuj, pero quit iclakapasāni'. Lā' quinchi'xcuhui'n, xlaça'n taca'tzī palh hui'x quima'cata'nī'ta'. ²⁶ Quit iccāmālakapasnīnī'ttza' tichū hui'x. Lā' na'iccāmālakapasnīcus para que chuntza' xlaça'n natapāxquī'nin chuntza' hua'chi hui'x quimpāxquī'ya'. Lā' nā chuntza' xlaça'n pō'ktu na'iccātā'lahui'.

18

Chī'lē'ncā huan Jesús

Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53

¹ Lā' Jesús a'xni'ca' tlahuakō'lh huan oración, taxtulh con ī'sca'txtunu'nī'n lā' ta'alh pātintacut huan pūxka Cedrón. A'ntza' ixuī' lakatin pū'olivo. Jesús a'ntza' cātā'tanūlh ī'sca'txtunu'nī'n. ² Lā' nā huan Judas a'ntī namacamāstā' Jesús, xla' ixlakapasna'n a'ntza' porque lej makhūhua' Jesús ixcatā'takēstoknī't a'ntza' con ī'sca'xtunu'nī'n. ³ Lā' a'ntza' nac pū'olivo Judas cālē'lh soldados lā' policíasna' a'ntī ixcāmālakachā'nī't huan xanapuxcu'nu' curas lā' huan fariseosnu'. Ixtalē'nācha' ixlihtucuyāhuanca'n lā' ixpūmaksoca'n lā' ixkanchi'chica'n. ⁴ Lā' como Jesús ixca'tzikō'tza' ixlihuāk a'ntū napātē'keni', cātāpajtzūni'lh lā' cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū putzayā'tit?

⁵ Lā' xlaça'n takalhtīlh:

—Jesús xala' nac Nazaret.

Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Quit Jesús a'ntī putzayā'tit.

Lā' a'ntza' ixcatā'yā Judas a'ntī namacamāstā' Jesús. ⁶ Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanilh: “Quit Jesús a'ntī putzayā'tit”, xlaça'n kēni'yaj ta'alh lā' ta'a'kā'lh nac ti'ya't.

⁷ Lā' Jesús chu cākalhasqui'nīpā:

—¿Tichū putzayā'tit?

Lā' xlaça'n tahuampā:

—Jesús xala' nac Nazaret.

⁸ Jesús cāhuanilh:

—Iccāhuanintza' palh quit. Lā' palh quit quilāputzayāuj, cacāmakxtektit nata'a'n huā' makapitzīn.

⁹ Lā' hualh huā'mā' para que natlōkentaxtū a'ntū Jesús māni' ixuanī't: “Tū' tataxtutāyalh nīn kalhatin de huan chī'xcuhui'n a'ntū quincāmacamaxquī'lh huan xaTāta'”.

¹⁰ Lā' como Simón Pedro ixlē'nācha' ixmachīta, chu tuncan māxtulh lā' a'kakā'tēlh ixa'ka'xko'lh na ixa'kakāna'j a'ntī ixuanican Malco. Lā' xla' ū'tza' ixtasācu'a' ixuanī't huan xamāpa'ksīni' curasna'. ¹¹ Jesús huanilh huan Pedro:

—Camānū'pala' mimachīta na mimpūmachīta. Quit iclihui'linī't para na'icpāti a'ntū ixtahuān quīnTāta'.

Lē'ni'ca Jesús huan xamāpa'ksīni' curasna'

Mt. 26.57-58; Mr. 14.53-54; Lc. 22.54

¹² Lā' tachi'palh Jesús huan soldados lā' ixcomandanteca'n lā' huan policías a'nti ixlaca'n israelitas. Lā' macachi'ca. ¹³ Lā' lē'nca pū'la na ixchic Anás. Lā' huan papatzin Anás ixpuhuiti' ixuani't huan Caifás a'nti xamāpa'ksīni' curasna' huanmā' cā'ta. ¹⁴ Lā' huā'mā' Caifás chu ū'tza' a'nti ixcāhuanini't huan israelitas que más tzey palh kalhatin chi'xcu' nalini' por ixpālacata ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't.

Pedro kalhtatzē'kli palh ixlakapasa huan Jesús

Mt. 26.69-70; Mr. 14.66-68; Lc. 22.55-57

¹⁵ Lā' ixtastālani'tēlha Jesús huan Simón Pedro lā' ā'kalhatin sca'txtunu'. Lā' huanmā' sca'txtunu' xla' nā ixlakapasa huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' ū'tza' lītā'tanūlh Jesús na ixtanquilhni' ixchic huan xamāpa'ksīni'. ¹⁶ Lā' Pedro tachokolh kēpūn, ixpajtzu huan xamākalhcha tanquilhni'. Taxtulh huan sca'txtunu' a'nti ixlakapasa huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' tā'chihuina'lh huan tzu'ma'jāt a'nti ixmaktaka'lha mākalhcha. Lā' chuntza' huan sca'txtunu' tēē mánūlh huan Pedro nac tanquilhni'. ¹⁷ Lā' huan tzu'ma'jāt a'nti ixmaktaka'lha mākalhcha, xla' kalhasqui'nīlh huan Pedro:

—¿Chu tū' nā hui'x i'sca'txtunu' huā'mā' chi'xcu'?

Pedro kalhtīni'lh:

—Tū' quit.

¹⁸ Lā' como lej ixlonknu'n, huan tasācua'nī'n lā' huan policías ixtahui'lini't macscut lā' ixtayāna' lā' ixtasko'mā'na. Lā' nā a'ntza' ixmaklayā Pedro i'sko'mā'.

Huan xamāpa'ksīni' curasna' kalhasqui'nīlh huan Jesús

Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Lc. 22.66-71

¹⁹ Lā' Anás a'nti xamāpa'ksīni' curasna', xla' likalhasqui'nīlh Jesús ixpālacata i'sca'txtunu'nī'n lā' ixlīmāscatīn.

²⁰ Lā' Jesús huanilh:

—Quit icchihuina'ni't calacan na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n. Pō'ktu xa'icmāsu'yu quit nac lītokpāna' lā' nac xaka'tla' lītokpān a'nīlh ixtatakēstoka huan israelitas. Lā' nīn tuntū' icuani't lakatzē'k. ²¹ Lā' ¿a'chī' quinkalhasqui'nī'ya' quit? Cacākalhasqui'ni' huan tachi'xcuhuī't a'nti quintakaxmatni't. U'tunu'n catahualh a'ntū iccāhuanilh. U'tunu'n taca'tzī a'ntū icuani't quit.

²² Lā' a'xni'ca' Jesús hualh huā'mā', kalhatin policia a'nti ixlacahuayā a'ntza', lalcala'syāhualh lā' huanilh:

—Lā' ¿chu chuntza' kalhtīcan huā' xamāpa'ksīni' curasna'?

²³ Lā' Jesús kalhtīlh:

—Palh sā' tū' tzey a'ntū icualh, cacāhua'ni' ixlīhuākca'n huā'tzā' a'ntū icualh. Lā' palh tzey a'ntū icualh quit, ¿a'chī' quintuca'sa'?

²⁴ Anás lakmacā'lh Jesús xatamakachi'n huan Caifás a'nti xamāpa'ksīni' curasna'.

Pedro kalhtatzē'kpā palh ixlakapasa Jesús

Mt. 26.71-75; Mr. 14.69-72; Lc. 22.58-62

²⁵ Simón Pedro ixyā i'sko'mā'. Lā' huanica:

—¿Chu tū' hui'x i'sca'txtunu' huā'mā' chi'xcu'?

Lā' Pedro chu kalhtatzē'kpā lā' hualh:

—Tū' quit.

²⁶ Lā' nā a'ntza' ixuī' kalhatin ixtasācua' huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' xla' ixtalaka-pasni' ixuani't a'nti a'kacā'tēlh Pedro ixa'ka'xko'lh. Lā' huanmā' tasācua', xla' kalhasqui'nīlh Pedro:

—Lā' ¿chu tū' ictā'laktzī'ni' Jesús huan nac pū'olivo?

²⁷ Lā' Pedro chu kalhtatzē'kpā lā' chu tuncan ta'salh huan lakatin gallo.

Lē'nca Jesús na ixlacapūn Pilato

Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Lc. 23.1-5

²⁸ Lā' cā'tzi'sāt ixuani't a'xni'ca' māxtuca Jesús de huan na ixchic Caifás lā' lē'nca na ixchic huan gobernador. Lā' huan israelitas, xla'ca'n tū' tatanūlh nac huan chic. Palh ixtatanūlh cahuā, chuntza' ko'hua'jua' ixtalalh chu a'nchī ixtalanānca'n. Lā' chuntza' tūlah ixtahua'lh huan līhua't i'xla' huan cā'tani' a'ntū huanican pascua. ²⁹ Lā' ū'tza' lītaxtulh Pilato para nacātā'chihuina'n. Lā' cāhuanilh:

—Lā' ¿tuchū ixpālacata līlē'ksa'nī'ni'nā'tit huā'mā' chi'xcu'?

³⁰ Lā' xla'ca'n takalhtīni'lh:

—Palh tū' cahuā xla' lej laclē'n, tū' xa'icticāmacamaxquī'ni' hui'x.

³¹ Lā' Pilato cāhuanilh:

—Pues cali'pintit hui'xina'n lā' calacāxtlahua'tit chu a'nchī ka'lhī'yā'tit mileyca'n hui'xina'n.

Lā' huan israelitas takalhtīl:

—Pero quina'n israelitas tū' icka'lhīyāuj limāpa'ksin para na'icmakniyāuj catihuā.

³² Chuntza' pātle'kelh para que natlōkentaxtū a'ntū ixuani't Jesús ixpālacata a'nchī nalīnī.

³³ Lā' Pilato chu tanūpā na ixpūchihuīn lā' ta'sani'lh huan Jesús lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Chā hui'x huan ixreyca'n israelitas?

³⁴ Lā' Jesús huanīlh:

—¿Chā mimpātunca'tzi quinkalhasqui'nī'ya' huā'mā' o talitā'chihuīna'nī'ta'ni' ā'makapitzin

por quimpālacata?

³⁵ Lā' Pilato kalhtīl:

—¿Chu quit israelita? Quintamacamaxqui'ni' hui'x mintā'israelitas lā' huan xanapuxcu'nu' curasna'. Lā' ¿tuchū tlahua'nī'ta'?

³⁶ Lā' Jesús kalhtīl:

—Quit tū' icmāpa'ksīni'n nac huā'mā' quilhtamacuj. Palh chuntza' cahuā, quinchī'xcu'huī'n ixquintalē'katāyalh xluca'n a'xni'ca' quintachi'palh huan israelitas. Tū' icmāpa'ksīni'n huā'tzā'.

³⁷ Lā' Pilato kalhasqui'nīlh:

—¿Pues hui'x chō'la rey?

Lā' Jesús kalhtīl:

—Stu'ncua' a'ntū huanī'ta'. Quit iclcatuncuīlh lā' icmilh huā' nac quilhtamacuj para na'icuan a'ntū ixlīstu'ncua'. Ixlihuākca'n a'ntū taca'tzīcu'tun a'ntū ixlīstu'ncua', xluca'n quintakaxmata.

³⁸ Lā' Pilato huanīlh:

—¿Chichū lica'tzīcan tuchū ixlīstu'ncua'?

Jesús lacāxtlahuaca para namaknīcan

Mt. 27.15-31; Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25

Lā' a'xni'ca' Pilato ixuani'ttza' huā'mā', xla' cālaktaxtupā huan israelitas lā' cāhuanīlh:

—Pues quit tū' icmakkaksa nīn lakatin ixtalaclē'i' huā'mā' chí'xcu'. ³⁹ Hui'xina'n ka'lhīyā'tit mintalanānc'a'n que cā'ta cā'ta quit na'icmakxteka kalhatin tachī'n a'xni'ca' lamā' huan cā'tani' a'ntū huanican pascua. ¿Lacasqui'nā'tit que na'iccāmakxteknī'yāni' ixReyca'n israelitas?

⁴⁰ Lā' ixlihuākca'n tata'sapā lā' tahualh:

—¡Xla' tū'! ¡Camakxtekti huan Barrabás!

Lā' huanmā' Barrabás xla' ka'lhāna' ixuani't.

19

¹ Lā' Pilato mākēsno'knīni'lh Jesús. ² Lā' huan soldados tatlahualh lakatin corona de lhtucū'n lā' tamūhuī'līlh huan Jesús lā' tamālhakē'lh lakatin ixlu'xu' xasmumonko' como chuntza' ixtalhakā'nan reyes. ³ Lā' ixtalaktapajtzū lā' ixtahuani':

—¡Lej tzehuani't ixReyca'n israelitas!

Lā' ixtalacala'syāhua.

⁴ Lā' Pilato chu cālaktaxtupā huan tachī'xcu'huī't lā' cāhuanīlh:

—Calaktzī'ntit. Quit iccāmāxtuni'yāni' para que hui'xina'n chuntza' naca'tzīyā'tit que quit tū' icmakkaksni't nīn lakatin ixtalaclē'i'.

⁵ Lā' taxtulh Jesús. Lā' ixmūhuī' lakatin corona de lhtucū'n. Lā' ixlhakā'nī't huan lu'xu' xasmumonko'. Lā' tuncan Pilato cāhuanīlh:

—¡A' yā huā' chí'xcu'!

⁶ Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan policías, xluca'n tatzuculh tata'sa lā' tahualh:

—¡Caxtokohua'ca'ca! ¡Caxtokohua'ca'ca!

Lā' Pilato cāhuanīlh:

—Calīpintit lā' caxtokohua'ca'tit hui'xina'n. Quit tū' icmakkaksa nīn lakatin ixtalaclē'i'.

⁷ Lā' huan israelitas takalhtīl:

—Quina'n icka'lhīyāuj lakatin ley. Lā' chu a'nchī huan huā'mā' ley, tasqui'nī nanī huā'mā' chí'xcu' porque māni' xla' huan que ū'tza' ixO'kxa' Dios.

⁸ Lā' Pilato, a'xni'ca' kaxmatli que Jesús ixuani't que xla' ixO'kxa' Dios, xla' ā'chulā' jicua'lh.

⁹ Lā' tanūpā na ixpūchihuīn lā' kalhasqui'nīpā Jesús:

—Lā' ¿lhachū xala' hui'x'?

Jesús tū' kalhtīl.

¹⁰ Pilato huanīlh:

—¿Quit tū' quintikalhti? ¿Chu tū' ca'tziya' palh quit icka'lhī talacasqui' para que tzē na'icmakxtekāni' lā' nā icka'lhī talacasqui' para que tzē na'icxtokohua'ca'yāni'?

¹¹ Lā' Jesús kalhtilh:

—Palh tū' cahuā Dios ixmaxqu'ni' talacasqui', hui'x tū' ixka'lhī nīn lakatin talacasqui' para ixquintlahua'ni' catūhuā. Lā' huan chí'xcu' a'nti quimacamāstā'lh con hui'x, xla' ā'chulā' lej ka'tla' ka'lhī ixtalac'lē'i' que hui'x.

¹² Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', Pilato ā'chulā' makxtekcu'tulh Jesús. Lā' huan israelitas tata'salh lā' tahuaniilh:

—¡Palh hui'x namakxteka', hui'x tū' ixamigo César, a'nti ixmāpa'ksīni'ca'n romanos! ¡Chu a'nti litanūcu'tun ixlīrey, xla' ū'tza' ixtā'ca'tza César!

¹³ Lā' a'xni'ca' kaxmatli Pilato huā'mā', māmāxtunīni'lh Jesús. Lā' tahu'lh a'nlhā xla' ixtlahua justicia a'nlhā huanican Empedrado lā' nā hebreo ixtacuīni' Gabata. ¹⁴ Lā' i'sputa xmān lakatin chí'chini' para natzucu huan cā'tani' a'nti huanican pascua. Lā' hua'chi cā'tāstu'nūta huan Pilato cāhuanilh huan israelitas:

—¡A' yā miReyca'n!

¹⁵ Lā' xlaca'n tata'salh lā' tualh:

—¡Camaknica! ¡Camaknica! ¡Caxtokohua'ca'ca!

Lā' Pilato cāhuanilh:

—¿Chu lakasqui'nā'tit naxtokohua'ca'can miReyca'n?

Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' takalhtīni'lh:

—Quina'n icka'lhīyāuj xmān kalhatin quireyca'n. Lā' ū'tza' César.

¹⁶ Lā' tuncan Pilato cāmacamaxqu'lh xlaca'n para nataxtokohua'ca'. Lā' xlaca'n talē'lh.

Xtokohua'ca'ca Jesús

Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43

¹⁷ Jesús taxtulh lā' icxu'ca'lē'mā' ixacruz. Lā' chā'lh a'nlhā huanican Ixa'kxāk Nīn lā' nā hebreo ixtacuīni' Gólgota. ¹⁸ Lā' a'ntza' xtokohua'ca'ca lā' nā cāxtokohua'ca'ca ā'kalhatu' na ixpāxtūtunnu' Jesús. Lā' Jesús pu'nān ixmā'ca'cani't. ¹⁹ Lā' Pilato māhui'linīni'lh lakatin letrero huan nac cruz a'nti ixuan chuntza': Jesús xala' nac Nazaret, ixReyca'n israelitas. ²⁰ Lā' como huan lhā xtokohua'ca'ca Jesús pajtzu ixuanī'te de nac cā'lacchicni' lā' lej lhūhua' israelitas talaktzi'lh huan letrero. Lā' huan letrero tāpātu'tun tachihuīn ixtzo'kcani't: hebreo lā' griego lā' latín. ²¹ Huan xanapuxcu'nu' curasna' tahuaniilh huan Pilato:

—Tū' ixtzo'kti: "IxReyca'n israelitas". Chuhua'j catzo'kti que ū'tza' hualh: "Quit ixReyca'n israelitas".

²² Lā' Pilato cākalhtilh:

—A'nti ictzo'klitza' chuntza' natachoko.

²³ Lā' a'xni'ca' huan soldados ixtaxtokohua'ca'ni'ttza' huan Jesús, tasacni'lh ixlu'xu' huan kalhatā'ti' soldados lā' tamālapitzilh. Lā' huan ixtakēnu' xla' tū' xatatzā'pa' ixuanī't; ixtacāxtlahuanī't chu kalhtin de ixa'cpūn lā' hasta ixtampān. ²⁴ Lā' huan soldados talāhuanilh:

—Tū' calacxtitui. Xatzey capūmāxtūj suerte para que chuntza' natasu'yu a'nti natachokoni'.

Lā' chuntza' tlōkentaxtūlh ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni':

Tamālapitzilh quilu'xu' lā' tapūmāxtulh suerte para que natasu'yu a'nti natachokoni'.

Lā' chuntza' taflahualh huan soldados.

²⁵ Lā' ixpajtzu huan cruz a'nlhā ixmā'ca'cani't Jesús, ixtayāna' ixtzi't Jesús lā' xapuscāt ixtā'tin ixtzi't lā' huan María ixpuscāt huan Cleofas, lā' María Magdalena. ²⁶ Lā' Jesús calaktzi'lh ixtzi't lā' huan sca'txtunu' a'nti ixmakyā. Lā' huan sca'txtunu' ū'tza' ixuanī't a'nti lej ixpāxqu'i'. Lā' Jesús huanilh ixtzi't:

—Nā'. A' yā a'nti nala hua'chi mi'o'kxa'.

²⁷ Lā' tuncan huanilh huan sca'txtunu':

—U'tza' huā'yā puscāt a'nti nala hua'chi mintzi't.

Lā' desde a'xni'ca', huanmā' sca'txtunu' mánūlh na ixchic.

Jesús nīlh

Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49

²⁸ Lā' Jesús ixca'tzitza' palh ixtlōkentaxtūkō'cani'ttza' ixlīhuāk. Lā' chu a'nchī tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios, xla' hualh:

—Ickalhputi.

²⁹ Lā' a'ntza' ixu' lakatin xālu ixlītzuma vinagre. Lā' līmāchū'huī'ca vinagre nac lakatin a'nti hua'chi panamāc. Lā' o'ksmā'ca'ca huan ixpeken qui'huī' a'nti huanican hisopo lā' tacha'xni'lh hasta na ixquilhni'. ³⁰ Lā' Jesús tzu'tzu' hua'lh huan vinagre. Lā' tuncan hualh:

—Ixlīhuāk iclōkentaxtūkō'ni'ttza'.

Jesús māquilhpuṭilh ixa'kxāk lā' tamacamāstā'lh ixa'cstu con Dios lā' chuntza' ixa'cstu tamakxteklī nanī.

Kalhatin soldado tāpālhtuculh Jesús con ixlanza

³¹ Lā' x māntza' ā'lakatin chí'chīnī' ī'sputa para huan cā'tani' a'ntū huanican pascua. Lā' huan israelitas, xlaca'n tū' ixtalacasqui'n que huan ixmacni'ca'n sputnī'n natatachoko huan nac cruznu' huan chí'chīnī' a'ntū pūjāxcan, porque huanmā' chí'chīnī' xla' ū'tza' lej ixtamaclacā'ni'. Lā' ū'tza' līsqi'ni'ca Pilato que nacāmāchāketū'cxnī'nī'n a'ntī ixcāxtokohua'ca'canī't lā' nacāmāyujūnī'nī'n huan ixmacni'ca'n sputnī'n. ³² Lā' huan soldados ta'a'lh lā' tachāketū'cxli huan kalhatu' chí'xcu'huī'n a'ntī ixcātā'xtokohua'ca'canī't Jesús. ³³ A'xni'ca' talaktapajtzūlh huan Jesús, talaktzī'lh que xanīntza' ixuanī't. Lā' ū'tza' tū' līchāketū'cxca xla'.

³⁴ Lā' kalhatin soldado tāpālhtuculh Jesús con ixlanza lā' chu tuncan taxtulh ka'lhni' lā' xcān. ³⁵ Quit Juan lā' iclaktzī'lh huā'mā'. A'ntū icuan ū'tza' a'ntū stu'ncua'. Iccāhuanīyānī' huā'mā' para que chuntza' nā huī'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit. ³⁶ Lā' huā'mā' pātē'kelh para natlōkentaxtū ixtachihuīn Dios chu a'nchī' tatzo'kni': Tū' catitu'cxni'ca nīn kantīn ixlucut.

³⁷ Lā' nā chuntza' tatzo'kni':

Xlaca'n natalaktzī'n a'ntī tāpālhtucuanī't.

Mā'cnūca Jesús

Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56

³⁸ Lā' a'xni'ca' ixpātē'kenī't huā'mā', José xala' nac Arimatea squi'ni'lh Pilato para que namakxteka nalē'n ixmacni' Jesús. Huā'mā' José nā ū'tza' a'ntī lakatzē'k ixkalhlaka'ī' Jesús porque xla' ixcājicua'ni' huan israelitas. Pilato maxktekni'lh José lā' xla' a'lh lā' lē'lh huan ixmacni' Jesús. ³⁹ Lā' nā tā'a'lh huan Nicodemo a'ntū pū'la ixlakminī't cā'tzī'sa huan Jesús, lā' xla' līmīlh catūhuā' a'ntū lej mu'cua a'ntū ixlīcāxtlahuacani't mirra lā' āloes. Lā' hua'chī pu'xamacāuj kilos līmīlh huan Nicodemo. ⁴⁰ Lā' chuntza' José lā' Nicodemo talē'lh huan ixmacni' Jesús lā' talpāsna'tli lu'xu' lā' nā tatā'mānūlh huan a'ntū lej mu'cua a'ntū ixtalīmīnī't. Chuntza' ixtaka'lhī ixtahui'latca'n huan israelitas a'xni'ca' ixtamā'cnūnu'n. ⁴¹ Lā' a'nlhā xtokohua'ca'ca Jesús, pajtzu ixuī' lakatin pū'olivo lā' a'ntza' ixuī' lakatin lhu'cu' a'ntū ixtlahuacani't para namā'cnūcan catūhuā, lā' a'ntza' tintī'na'j ixmā'cnūcanī't, nīn kalhatin. ⁴² Lā' como huanmā' lhu'cu' pajtzu ixuī' lā' a'ntza' mānūca ixmacni' Jesús como ixtzucumā'tza' huan chí'chīnī' a'ntū ixtapūjāxa israelitas.

20

Jesús lakahuanchokolh

Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12

¹ Cā'domingo lej cā'tzī'sāt a'xni'ca' cā'pucsua'cus ixuanī't, lā' María Magdalena a'lh huan nac lhu'cu' a'nlhā ixmānūcanī't Jesús. Xla' laktzī'lh tū'tza' ixuī' huan chíhuix a'ntū ixkalhui'licani't huan lhu'cu'. ² Tu'jnuntēlha cālaka'lh huan Simón Pedro lā' ā'kalhatin sca'txtunu' a'ntū lej ixpāxqui' Jesús. Lā' cāhuanilh:

—Māxtucani't de nac lhu'cu' huan Māpa'ksīnī' lā' tū' icca'tzīyāuj a'nlhā mā'cnūca.

³ Lā' Pedro lā' huan ā'kalhatin sca'txtunu' tataxtulh lā' ixta'a'mā'na huan nac lhu'cu'. ⁴ Ixkalhatu'ca'n ixtatu'jnuntēlha a'cxtim. Lā' ā'calistān kalhatin ā'chulā' tu'jnulh. Lā' Pedro a'kapū'laca. Lā' xapū'la chā'lh huan nac lhu'cu' huan ā'kalhatin sca'txtunu'. ⁵ Lā' taquilhpuṭalh lā' talacanu'lh lā' laktzī'lh a'ntza' ixuī' huan lu'xu' a'ntū ixlīpāsna'tcanī't Jesús. Lā' huan sca'txtunu' tū' tanūlh. ⁶ Lā' Simón Pedro ī'stālātēlha. Lā' ā'calistān xla' chā'lh lā' tanūlh huan nac lhu'cu' lā' a'ntza' laktzī'lh huan lu'xu' a'ntū ixlīpāsna'tcanī't Jesús. ⁷ Nā laktzī'lh huan pāyu a'ntū ixlītakoksna'tnī't na ixa'kxāk Jesús. Lā' tū' ixtā'huī' huan lu'xu'; lacatin ixuī' lā' ixpāsui'tui'licani't. ⁸ Lā' nā tanūlh huan sca'txtunu' a'ntū xapū'la ixchīnī't huan nac lhu'cu' lā' laktzī'lh lā' a'ka'ī'lh que Jesús ixlakahuanchokonī't. ⁹ Lā' tūna'j ixtamāchekxikō' huan ixtachihuīn Dios a'nlhā ixtatzo'kni' que tasqui'nī nalakahuanchoko Jesús. ¹⁰ Lā' huan tamā'na sca'txtunu'nī'n ta'a'mpā na ixchicca'n.

Jesús talacsu'yuni'lh María Magdalena

Mr. 16.9-11

¹¹ Lā' María tāyalh ixtanquīlhni' huan lhu'cu' a'nlhā ixmānūcanī't Jesús. Lā' ixcalhuan. Lā' lihuan ixcalhuayā, taquilhpuṭalh lā' talacanu'lh huan nac lhu'cu'. ¹² Lā' cālaktzī'lh kalhatu' āngeles lā' lej lakstala'nka' ixtaka'lhī ixlū'xu'ca'n. Xlaca'n ixtahui'lāna' a'nlhā ixmāpī'canī't huan ixmacni' Jesús. Kalhatin ixuī' na ixa'cpūn lā' kalhatin nā ixuī' na ixtojon a'nlhā ixmāpī'canī't Jesús. ¹³ Lā' huan āngeles takalhasqui'nīlh:

—Puscāt, ¿a'chī' calhua'na'?

Lā' xla' cāhuanilh:

—Lē'nca ixmacni' quiMāpa'ksīni'. Lā' tū' icca'tzī lhachū mānūcanī't.

¹⁴ Lā' a'xni'ca' ixuani'ttza' huā'mā', chu tuncan xla' talakspi'tli lā' laktzī'lh Jesús a'ntza' ixyā. Lā' xla' tū' ixlakapasa palh ū'tza' Jesús. ¹⁵ Lā' Jesús huanilh:

—Puscāt, ¿a'chī' calhua'yā't? ¿Tichū putzaya'?

Lā' huan puscāt xla' ixpuhan ū'tza' huan maktaka'lhna' pū'olivo lā' huanilh:

—Señor, palh hui'x li'pi, caquihua'ni' a'nlhā li'pi, para que chuntza' quit na'ica'n ic'tē.

¹⁶ Lā' Jesús huanilh:

—¡María!

Lā' xla' chu talakspi'tpā lā' huanilh:

—¡Raboni! —ū'tza' lakatin tachihuīn hebreo a'ntū huanicu'tun Mākalhō'kē'ni'.

¹⁷ Lā' Jesús huanilh:

—Tū' caquixa'ma' porque quit tūna'j ic'tā'kayāhua a'nlhā hui'lacha' quinTāta'. Capinchi lā' cacāhua'ni' huan tā'timīn que quit na'ic'tā'kayāhua a'nlhā hui'lacha' quinTāta'. Lā' ū'tza' nā minTāta'ca'n lā' quinDios lā' minDiosca'n.

¹⁸ Lā' tuncan María Magdalena a'lh cāmāca'tzīnī huan sca'txtunu'ni'n que xla' ixlak-tzī'ni'ttza' huan Māpa'ksīni' lā' cāhuanilh a'ntū ixuanini't.

Jesús cātalacsu'yuni'lh huan ī'sca'txtunu'nī'n

Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49

¹⁹ Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā'tza' huanmā' domingo lā' huan sca'txtunu'ni'n ix-tatakēstokkō'ni't nac lakatin chic. Lā' lacchahuaj ixtatanūmā'na porque xla'ca'n ixtajicua'ni' huan israelitas. Lā' Jesús tanūlh lā' tāyalh na ixlachpu'nanca'n lā' cāhuanilh:

—Xa'nca' cacā'a'nīni'ni'.

²⁰ Lā' a'xni'ca' ixcāhuanini'ttza' huā'mā', cāmāsu'ni'lh ixmacan lā' ixtāpān. Lā' huan sca'txtunu'ni'n lej tapāxuhualh porque talaktzī'mpā huan Māpa'ksīni'.

²¹ Lā' Jesús chu cāhuanipā:

—Xa'nca' cacā'a'nīni'ni' hui'xina'n. Chuntza' a'nchī quimacamilh quinTāta' lā' nā chuntza' hui'xina'n na'iccāmācā'nāni' quit.

²² Lā' a'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Jesús cāsu'nulh xla'ca'n lā' cāhuanilh:

—Chuhua'j, caquilāmaklhtūj huā' Espīritu Santo. ²³ Palh hui'xina'n māspūtūnu'ni'yā'tit ixtalac'lē'i' kalhatin, xla' tū'tza' laclē'n. Lā' palh hui'xina'n tū' catimāspūtūnu'ni'tit ixtalac'lē'i' kalhatin, xla' ū'tza' laclē'ncus.

Tomás laktzī'lh huan Māpa'ksīni' lakahuanchokonī'ttza'

²⁴ Kalhatin sca'txtunu' ixtacuīni' Tomás lā' nā ixuanican Stu'yūn. Xla' tū' ixmaklahui' con huan ā'makapitzīn sca'txtunu'ni'n a'xni'ca' cātalacsu'yuni'lh Jesús. ²⁵ Lā' xla'ca'n tahuanihl:

—Iclaktzī'ujtza' huan Māpa'ksīni'.

Tomás cāhuanilh:

—Palh tū' na'ic'laktzī'n a'nlhā takāhuī'ni't na ixmakxtampūn lā' palh tū' na'icxa'mani' a'nlhā ixtanūni'ni't clavos, lā' palh tū' na'icxa'ma ixtāpān a'nlhā takāhuī'ni't, tū' ictikalh-laka'ī'lh palh lakahuanchokonī't.

²⁶ Lā' ixlitzeyama'j huampala ixtatakēstokpalani't huan sca'txtunu'ni'n lā' nā Tomás a'ntza' ixmakui'. Lā' a'yuj ixlacchahuayā huan chic, Jesús tanūlh lā' tāyalh na ixlachpu'nanca'n lā' cāhuanilh:

—Xa'nca' cacā'a'nīni'ni'.

²⁷ Lā' tuncan huanica Tomás:

—Camānu' mimakspulh na quimakxtampūn a'nlhā quimakxtampūlhu'cu'canī't lā' calak-tzī' quimacan lā' castu'ncti mimacan lā' caxa'ma' quintāpān. Lā' tū'tza' capuhua' palh tū' stu'ncua' iclakahuanchokonī't. Cakalhlaka'ī'.

²⁸ Lā' Tomás kalhtīni'lh:

—¡QuiMāpa'ksīni' lā' quinDios!

²⁹ Lā' Jesús huanilh:

—Tomás, chuhua'j hui'x kalhlaka'ī'ya' porque quilaktzī'ni'ta'. Līpāxūj a'ntī takalhlaka'ī' lā' a'yuj xla'ca'n tū' quintalaktzī'ni't.

A'chī' tzo'kca huā'mā' libro

³⁰ Lā' Jesús tlahuapā lej lhūhua' lē'cnīn na ixlacapūnca'n ī'sca'txtunu'ni'n. Lā' huan tamā'na lē'cnīn xla' tū' tatzo'kni' huā' nac libro. ³¹ Makapitzīn lē'cnīn xla' tatzo'kni' para que chuntza' hui'xina'n nakalhlaka'ī'yā'tit que Jesús xla' ū'tza' ixO'kxa' Dios a'ntī Dios mānūlh ixlīmāpūtaxunu', lā' chuntza' hui'xina'n tzē naka'lhī'yā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n por ixpālacata nalīpāhua'nā'tit Jesucristo.

21

Jesús cātasu'yuni'lh huan kalhatojon ī'sca'txtunu'nī'n

¹ Lā' ā'calistān Jesús cātasu'yuni'pā ī'sca'txtunu'nī'n na ixquilhūtūn huan xcān a'ntū ixtacuñi' Galilea, lā' nā ixuanican Tiberias. Lā' a'xni'ca' talacsu'yulh chuntza' līlāl: ² A'ntza' ixtahui'lāna' kēxtim Simón Pedro lā' Tomás, a'ntū ixuanican Stu'yūn, lā' Natanael xala' nac Caná de Galilea, lā' ixo'kxa'n Zebedeo lā' ā'kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n Jesús. ³ Lā' Simón Pedro cāhuanilh:

—Ica'nā icsquī'tī'nin.

Lā' xlaca'n tahualh:

—Nā quina'n na'iccātā'a'nāni'.

Ta'alh lā' tatanūlh nac barco. Lā' nīn tuntū' tachi'palh ixlīhuāk huanmā' tzi'sa. ⁴ Lā' a'xni'ca' tzuiculh tuncui, Jesús cātasu'yuni'lh na ixquilhūtūn xcān. Lā' huan sca'txtunu'nī'n tū' ixtaca'tzi' tichū. ⁵ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Chī'xcuñi'n, ¿tuchū chi'panī'ta'ntit'?

Lā' xlaca'n takalhtīl:

—Nīn tuntū'.

⁶ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Camacapintit huan pūtayan na ixpāxtūcāna'j huan barco. Lā' a'ntza' nachī'payā'tit.

Lej' chuntza' tatlahualh xlaca'n. Lā' tuncan tūlatza' ixtamācutū huan ixpūtayanca'n porque lej' lhūhua' squī'ti' ixtalaknūnī't. ⁷ Huan sca'txtunu' a'ntū lej' ixpāxquī' Jesús, xla' huanilh Pedro:

—jU'tza' huan Māpa'ksīni'!

Lā' a'xni'ca' huanica huā'mā', Simón Pedro chu tuncan lhakā'lh ixtakēnu' a'ntū ixtamakx-tunī't lā' xla' chu tuncan tojōlh nac xcān lā' laka'lh Jesús. ⁸ Lā' huan barco pajtzu huan quilhtūn ixuanī't, hua'chi cien metros ixlīmakat ixuanī't. Lā' huan makapitzīn ixtapūmimā'na huan barco lā' ixtastancalīmimā'na huan ixpūtayanca'n a'ntū ixpūtalaknūnī'ta'ncha' lhūhua' squī'ti'.

⁹ Lā' a'xni'ca' tatacutchi xlaca'n talaktzī'lh pūlactin macscut de carbón lā' ixlakhmā'ca'canī't huan jala'nat lakatin squī'ti' lā' pāntzi. ¹⁰ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Calīta'ntit macsti'na'j squī'ti' a'ntū chi'patittza'.

¹¹ Lā' Simón Pedro tuncan tojōlh nac barco lā' stancalīmīlh huan pūtayan nac quilhtūn. Lā' huan pūtayan ixpūtalaknūnī'ta'ncha' lakatin ciento tu'pu'xamacājtu'tun laka'tla'n squī'ti'. Lā' a'yuj lej' lhūhua' squī'ti' ixtalaknūnī't, pero huan pūtayan tū' taxtī'tli. ¹² Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cata'ntit, cahuā'ya'ntit.

Lā' nīn chā'tin sca'txtunu' talīhui'līlh natakalhasqui'nī tichū porque ixtaca'tzi' palh ū'tza' Māpa'ksīni'. ¹³ Jesús quītayalh huan pāntzi lā' cāmaxquī'lh xlaca'n. Lā' chu chuntza' tlahuapā huan squī'ti'.

¹⁴ Huā'mā' a'nīhā ixlīmaktu'tun cātasu'yuni'lh ī'sca'txtunu'nī'n a'xni'ca' ixlakahuan-chokonī'ttza'.

Jesús tā'chihuīna'lh Simón Pedro

¹⁵ A'xni'ca' tahuā'yankō'lh, Jesús kalhasqui'nīlh huan Simón Pedro:

—Simón, ixo'kxa' Jonás, ¿chā más quimpāxquī'ya' quit que huā' ā'makapitzīn chi'xcuñi'n quintapāxquī'?

Lā' Pedro kalhtīl:

—U'huē, Māpa'ksīni'. Hui'x ca'tziya' palh icpāxquī'yāni'.

Jesús huanilh:

—Cacāmaktāya' a'ntū quintakalhaka'ī'.

¹⁶ Lā' chu kalhasqui'nīpā ixlīmaktu':

—Simón, ixo'kxa' Jonás, ¿chā quimpāxquī'ya'?

Lā' Pedro kalhtīl:

—U'huē, Māpa'ksīni'. Hui'x ca'tziya' palh icpāxquī'yāni'.

Lā' Jesús huanilh:

—Cacāmaktaka'lhti a'ntū quintakalhaka'ī' chuntza' hua'chi līlacatzucu cāmaktaka'lha ixbor-regos a'ntū ixtēcu'.

¹⁷ Lā' ixlīmaktu'tun chu kalhasqui'nīpā:

—Simón, ixo'kxa' Jonás, ¿chā quimpāxquī'ya'?

Lā' Pedro līlakaputzalh porque xla' kalhasqui'nīca ixlīmaktu'tun palh icpāxquī' Jesús. Lā' huanilh:

—Māpa'ksīni' huix ca'tziya' ixlīhuāk. Hui'x ca'tziya' palh icpāxquī'yāni'.

Lā' Jesús huanilh:

—Cacāmaktāya' a'ntū quintakalhaka'ī'. ¹⁸Icuaniyāni' quit ixlīstu'ncua'. A'xni'ca' o'kxa'cus ixuani'ta', hui'x ixlhakā'na'na' lā' xpina' chu a'nlhā xpincu'tuna'. A'xni'ca' papatzintza' nala'ya' hui'x, nalacstū'ncua' mimpekenī'n lā' ā'kalhatin namacachī'yāni' lā' xla' nalē'nāni' a'nlhā tū' pincu'tuna' hui'x.

¹⁹Lā' chuntza' Jesús ixlīhuanimā Pedro a'nchī xla' nalini lā' chuntza' huā'mā' nali'a'cnīni'ni' Dios. Lā' ā'calistān huanilh:

—Caquistāla'ni'.

Huan sca'txtunu' a'ntū lej ixpāxquīcan

²⁰Pedro talakspi'tli lā' laktzī'lh kalhatin sca'txtunu' i'stālani'tēlha. U'tza' huā'mā' Jesús lej ixpāxquī'. Lā' nā huā'mā' ū'tza' a'ntū ixpāxtūhuī' Jesús a'xni'ca' ixtahuā'yamā'na lā' kalhasqui'nīlh: “Māpa'ksīni', lā' ḡtichū namacamāstā'yāni'?” ²¹Lā' a'xni'ca' laktzī'lh Pedro kalhasqui'nīlh Jesús:

—Māpa'ksīni', lā' huā'mā' ḡtuchū napātle'keni'?

²²Lā' Jesús kalhtīlh:

—Palh quit na'iclicasqui'n que xla' nalatahui'la hasta a'xni'ca' na'icmimpala, ḡchu mimaca'tzi hui'x? Hui'x caquistāla'ni' quit.

²³Lā' ū'tza' ixtalīhuan huan tā'timīn que huanmā' sca'txtunu' tū' catinīlh. Jesús tū' hualh palh tū' catinīlh. A'ntū hualh xla' ū'tza': “Palh quit na'iclicasqui'n que xla' nalatahui'la hasta a'xni'ca' na'icmimpala, ḡchu mimaca'tzi hui'x?”

²⁴Lā' huā'mā' sca'txtunu' ū'tza' quit. Icmālacstū'ncnī't lā' ictzo'knī't huā'mā' tachihuīn. Lā' icca'tziyāuj que lej stu'ncua' a'ntū icuan.

²⁵Lā' a'nampala lej lhūhua' catūhuā a'ntū tlhualh Jesús. Lā' palh ixtzo'kui'līca cahuā ixlīhuāk a'ntū tlhualh xla', chō'la tūlalh ixlītahui'lakō'lh ixlīka'tla' quilhtamacuj ixlīlhūhua' libros a'nlhā ixtzo'kui'līca. Amén.

Huan Apóstoles Ixtamāca'tzīnīni'n huan Xatzey Tachihuīn Ixpālacata Jesucristo

Huanca a'nchī namāstā'can Espiritu Santo

¹ Icuaniyāni', Teófilo, que a'xni'ca' quit ictzo'kli pū'la huan lakatin libro, ictzo'kli ixlīhuāk a'ntū Jesús litzuculh tlahua lā' māsu'yu. ² Lā' ictzo'kli a'ntūn tlhualh hasta a'xni'ca' a'lh nac a'kapūn. Lā' a'xni'ca' tūna'j ixa'n nac a'kapūn, Jesús cāmaxqu'lh lakatin limāpa'ksin ixapóstoles a'ntī ixcālacasacnī't. Cāmaxqu'lh por ixlīmāpa'ksin Espiritu Santo. ³ A'xni'ca' Jesús lej ixpātīni'nī't, xla' lakahuan cātasu'yuni'lh ixapóstoles. Lā' xla' tlhualh lej lhūhua' catūhuā a'ntū māsu'yulh que lej stu'ncua' ixuanī't Jesús xalakahuan. Lā' ixcātasu'yuni' hasta lhān chā'lh tu'pu'xam chī'chini'. Lā' ixcāhuani ixpālacata a'nchī māpa'ksīni'n Dios.

⁴ Lā' a'xni'ca' ixtatakēstoknī't xla'ca'n lā' Jesús, xla' cāhuani'lh:

—Tūna'j cataxtutit de nac Jerusalén. Caka'lhī'tit a'ntū nacāmaxqu'iyāni' xaTāta'. Huā'mā' quit iccālikalhachihuīna'ni'nī'ta'ni'tza'. ⁵ Ixlistu'ncua', Juan ixlīmā'kpaxīni'n xcān. Pero xtunc a'nchī na'a'kpaxā'tit. Hui'xina'n nacātamaxqu'iyāni' Espiritu Santo. Lā' palaj nacātamaxqu'iyāni' —cāhuani'lh Jesús.

Jesús tā'kayāhualh nac a'kapūn

⁶ Lā' a'ntī ixtatakēstoknī't takalhasqu'ī'nī'lh:

—Māpa'ksīni', lā' ḡchā chuhua'j nahuī'li'ya' ixlīmāpa'ksīni' kalhatin israelita?

⁷ Lā' Jesús cāhuani'lh:

—Hui'xina'n tūla catica'tzītī huanmā' chī'chini' a'xni'ca' nala huā'mā'. Xmān Dios ca'tzī a'xni'ca' namacamīn huā'mā' a'ntū nala. U'tza' māpa'ksī. ⁸ Hui'xina'n namaklhtīni'nā'tit limāpa'ksin a'xni'ca' huan Espiritu Santo nacālakmīnāni' porque naka'lhī'yā'tit Espiritu Santo. Hui'xina'n nachihuīna'nā'tit de quimpālacata nac Jerusalén lā' na ixlīhuāk estado de Judea lā' nac Samaria lā' na ixlīhuāk quīlhtamacuj.

⁹ Lā' a'xni'ca' Jesús huankō'lh lā' xla' chu tuncan tzuculh tā'kayāhua na ixlacapūnca'n. Lā' tanūlh nac lakatin poklhnu' a'ntū cāmātzē'kni'lh. ¹⁰ Lā' xla'ca'n ixtatalacayāhuayāna' a'xni'ca' Jesús ixa'mā' tālhmā'n. Lā' chu limaktin tatāyachi kalhatu' chī'xcuhui'n ixpajtzuca'n. Ixtaka'lhī ixlu'xu'ca'n laksmu'yonko. ¹¹ Lā' xla'ca'n tahualh:

—Chī'xcuhui'n xalanī'n nac Galilea, ḡa'chī' talacayāhuayāna'ntit? U'tza' huā'mā' Jesús, a'ntīn tā'kayāhuani't nac a'kapūn na milacapūnca'n, ū'tza' nataspi'tpala. Chu a'nchī a'lh, namīmpala hua'chī a'xni'ca' tā'kayāhualh na milacapūnca'n —cāhuania.

Lacsacca Matías para natanū ixlaktapalh Judas

¹² Lā' huan apóstoles tataxtulh de nac kēstīn a'nlhā ixui' pū'olivo. Lā' huan kēstīn ixpajtzu Jerusalén ixlīmakat chu a'cxīm hua'chī tzē natlā'huancan lakatin chī'chini' a'ntū pūjaxcan chu a'nchī tatzo'kni' nac ley. Lā' xla'ca'n ta'an'chokopā nac Jerusalén. ¹³ Lā' a'xni'ca' tachilh xla'ca'n tatō'ca'lh hasta nac cuarto tālhmā'n a'nlhā ixtahui'lāna'ncha' Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' Andrés lā' Felipe lā' Tomás lā' Bartolomé lā' Mateo lā' Jacobo ixo'kxa' Alfeo lā' Simón Zelote lā' Judas ixtā'tin Jacobo. ¹⁴ Lā' ixlīhuākca'n a'cxīm talīhui'līlh ta'orarlī lā' tasqu'ni' Dios. Lā' nā ta'orarlīlh nā puscan lā' María a'ntī ixtzī't Jesús lā' nā ixtā'timīn Jesús.

¹⁵ Lā' a'ntī ixtatakēstoknī't xla'ca'n hua'chī lakatin ciento ā'kalhapu'xam. Lā' huanmā'na chī'chini' Pedro tāyalh ixlachpu'nanca'n huan tā'timīn lā' cāhuani'lh:

¹⁶ —Tā'timīn, chuntza' tasqu'ni' que pātī'kelh a'ntū huan ixtachihuīn Dios a'nlhā David hualh pū'la por ixlīmāpa'ksin Espiritu Santo, ixpālacata Judas. U'tza' huā'mā' Judas a'ntī cāpū'lanī'lh xla'ca'n a'ntī tachi'palh Jesús. ¹⁷ U'tza' Judas a'ntī ixquincātā'latlā' huanāni'. Lā' nā ū'tza' ixtā'scujā Dios hua'chī quina'n tā'scujāuj Dios. ¹⁸ Huā'mā' chī'xcu' tamāhualh ti'ya't. Lā' limāpalalh huan tumīn a'ntū tlajalh por ixpālacata a'ntūn tlhualh a'ntūn tū' tzey. Lā' tatonkopūlh lā' tapālhkāl lā' taxtukō'lh ixpālūhua'. ¹⁹ Lā' ixlīhuākca'n xalanī'n nac Jerusalén ixtaca'tzī huā'mā'. U'tza' līmāpācuhūca ixtacuīni' huan ti'ya't Acéldama. Chuntza' ixtachihuīnca'n a'ntū huanicu'tun Pasakō'nī't Ka'lhni' huan Ti'ya't. ²⁰ Chuntza' tatzo'kni' nac libro ixtacuīni' Salmos:

Calakmaka'nca ixchic.

Lā' a'ntza' nīn tintī' catitahui'lalh.

Lā' nā tatzo'kni' chuntza':

Lā' catanūpā ā'chā'tin na ixlīlītōt.

²¹ Lā' Pedro huampā:

—Catanūlh ixlaktapalh Judas kalhatin a'ntī ixquincātā'latlā' huanāni' ixlīhuāk quīlhtamacuj a'xni'ca' Jesús taxtulh lā' tanūlh na quīlchpu'nanca'n. ²² Calalh kalhatin a'ntī

ixquincā'tā'latlā'huanāni' desde a'xni'ca' Juan mā'k'paxīni'lh hasta huanmā' chī'chini' a'xni'ca' Jesús tā'kayāhualh tālhmā'n na quīlacapūnca'n. U'tza' nala hua'chī quīna'n lā' namāstū'nca a'nchī Jesús lakahuanchokolh —hualh Pedro.

²³ Lā' cālacsacca kalhatu' chī'xcuhuī'n. Lā' de huā' kalhatu' ixtacuīni' chā'tin José a'ntī ixka'lhī ixtacuīni' ixlītāpātu' Barsabās lā' ixlītāpātu'tun Justo. Lā' ā'chā'tin huampala ixtacuīni' Matías. ²⁴ Lā' ta'orarlīh lā' t'ahualh:

—QuīDiosca'n, hui'x cālkapasni'ya' ixa'clhcunucca'n ixlīhuākca'n chī'xcuhuī'n. Caquīlāmāsu'ni'uj tichū de huā' tamā'na kalhatu' chī'xcuhuī'n lacsacnī'ta' hui'x. ²⁵ Lā' ū'tza' natā'scujāni' lā' apóstol nala. Lā' nala ixlaktapalh Judas a'ntī makxtekli de tā'scujāni' por ixpālacata a'ntūn tlhualh a'ntūn tū' tzey, lā' ū'tza' lī'a'lh nac pūpātīn.

²⁶ Lā' tzo'kca ixtacuīni' José nac kalhtin ca'psnat. Lā' ixtacuīni' Matías tzo'kpalaca nac kalhtin ca'psnat huampala. Mojōca kalhtu' ca'psnat. Lā' a'xni'ca' mācutuca xmān kalhtin ca'psnat lā' ixka'lhī ixtacuīni' Matías. Lā' chuntza' tanūlh Matías ixlītōt. Lā' a'cchā'lh ixlīkalhacāujtu' apóstoles.

2

Macaminca Espiritu Santo

¹ Lā' a'xni'ca' chilh huan chī'chini' a'ntū huanican Pentecostés, ixlīhuākca'n ixtatakēstokkō'nī't. ² Chu limaktin macasa'nalh de nac a'kapūn hua'chī lakatin palha' ū'ni' a'ntū kaxmatca huāk huan nac chic a'nlhā ixtahui'lāna'. ³ Lā' cātasu'yuni'lh hua'chī si'makāt a'ntū tasu'yulh hua'chī lamana'. Lā' tahuī'lh na ixa'cpunca'n chā'tunu' de xlaca'n. ⁴ Lā' ixa'clhcunucca'n talītatzumakō'lh Espiritu Santo. Lā' tatzuculh tachihiūna'n xtuncnu' tachihiūn a'ntū cāmaxquī'lh Espiritu Santo natachihuīna'n.

⁵ Lā' ixtahui'lāna' nac Jerusalén israelitas, chī'xcuhuī'n a'ntū ixta'a'cnīni'ni' Dios. Xlaca'n xalanī'n lakachu nac cā'quīlhtamacuj. ⁶ Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'ntū macasa'nalh, tatakēstokkō'lh ixlīlhūhua'ca'n. Lā' nīn ixtalīca'tzīhui'lāna' a'nchī ixtakaxmatli ixtachihiūnca'n chā'tunu' xalanī'n lakatanu' cā'lacchicni'. ⁷ Lā' tatamakchuyīlh lā' cālē'cnīca lā' talāhuanilh:

—¿Chu tū' xalanī'n nac Galilea huā' tamā'na chī'xcuhuī'n a'ntīn tachihiūna'mā'na? ⁸ Lā' ¿chī līkaxmatāuj quīlīhuākca'n huan tachihiūn a'ntū chihuīna'nāuj desde quīlīlactī'na'jca'n? ⁹ Makapitzīn de quīna'n xalanī'n nac Partia lā' Media lā' Elam lā' Mesopotamia lā' Judea lā' Capadocia lā' Ponto lā' Asia. ¹⁰ A'makapitzīn quīna'n xalanī'n nac Frigia lā' Panfilia lā' Egipto lā' ixpajtzu Cirene a'ntū lakatin cā'lacchicni' nac Africa. Lā' ā'makapitzīn xalanī'n nac Roma a'ntīn tamīni'ta'ncha'. Xlaca'n israelitas lā' nā a'ntū ixtatanūni't na ixreligionca'n israelitas. ¹¹ Lā' ā'makapitzīn quīna'n xalanī'n nac Creta lā' Arabia. Lā' quīna'n cākaxmatni'yāuj huanmā'na chī'xcuhuī'n, xalanī'n nac Galilea, a'nchī tachihiūna'mā'na a'ntūn quintachihiūnca'n. Lā' quīncātalīchihuīna'mā'ni' catūhuā lej ka'tla' a'ntū tlhualh Dios —talāhuanilh.

¹² Lā' ixlīhuākca'n talē'cnīkō'lh lā' tū' taca'tzīlh tuchū. Lā' talāhuanipā:

—¿Tuchū huanicu'tun huā'mā'?

¹³ Lā' makapitzīn talakapalalh lā' t'ahualh:

—Huā' tamā'na chī'xcuhuī'n taka'chī.

Pedro cātā'chihuīna'lh tachi'xcuhuī't

¹⁴ Lā' Pedro tāyalh ixlīkalhacāujtu' apóstoles lā' cāhuanilh palha':

—Iccāhuanīyāni' chī'xcuhuī'n israelitas lā' milīhuākca'n hui'xina'n a'ntī hui'lā'na'ntit nac Jerusalén. Caca'tzīti huā'mā' lā' caxaxpa'ttīt quintachihiūn. ¹⁵ Huā' tamā'na chī'xcuhuī'n tū' taka'chī hua'chī puhua'nā'tīt hui'xina'n. Tū' taka'chī porque xmān maknajās cūhuīni'. ¹⁶ Huā'mā', a'ntū hui'xina'n laktzī'mpā'na'ntit lā' kaxpa'tpā'na'ntit, ū'tza' a'ntū hualh Joel a'ntī ixa'cta'sana' Dios xala' makāntza'. Joel hualh:

¹⁷ Dios hualh chuntza':

A'xni'ca' nasputatza' quīlhtamacuj na'iccāmamacamini' quiEspiritu ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā' mī'o'kxa'nca'n lā' mīntzu'ma'janca'n natahuan quintachihiūn.

Lā' mī'o'kxa'nca'n natalakachuya lā' mīmpapatzīnca'n natalakahuāna'n.

¹⁸ Lā' lej ixlīstu'nca' na'iccāmamacamini' xlaca'n quiEspiritu huanmā'na chī'chini' a'ntū quintatā'scujā a'ntīn chī'xcuhuī'n lā' a'ntīn pūscan.

Lā' xlaca'n natahuan quintachihiūn.

¹⁹ Lā' na'icmāsu'yu lē'cnīn tālhmā'n nac a'kapūn lā' laka'tla'n catūhuā nac ti'ya't.

Lā' natatasu'yu ka'lhni' lā' lamana' lā' mixīni' a'ntū hua'chī jini'.

²⁰ Lā' huan chī'chini' tū' naxkaka lā' huan mālhcuyu' natasu'yu hua'chī ka'lhni'.

Lā' ā'calīstān namin ixlac'hchī'chini' Māpa'ksīni' Jesucristo a'xni'ca' namimpala.

Nala lakatin chī'chini' lej xaka'tla'.

Lā' nalaktzī'ncan a'ntū napātē'ke.

²¹ Lā' nala chuntza': Chuxatī a'ntū nata'sani' Māpa'ksīni' para namaktāya, ū'tza' napūtaxtu.

Chuntza' Joel tzo'knulh a'nchī hualh Dios.

²² Lā' Pedro huampā:

—Chī'xcuui'n israelitas, caxaxpa'ttit huā'mā' tachiui'n. Dios cāmāsu'ni'ni' hui'xina'n que ū'tza' māni' macamilh Jesús xala' nac Nazaret. Lā' cāmāsu'ni'ni' huā'mā' por ixpālacata lē'cnīn a'ntūn tlāhualh Jesús por ixlimāpa'ksīn Dios na milacapūnca'n. Huā'mā' hui'xina'n ca'tziyā'tit. ²³ Lā' a'xni'ca' macamāstā'ca Jesús, lā' hui'xina'n huan'tit que caxtokohua'ca'ca lā' māmaknī'nī'ni'ntit. Lā' a'ntīn tamaknīlh Jesús, xlaca'n tū' tzeyā chī'xcuui'n. Huā'mā' pātē'kelh chuntza' hua'chī ixtapuhuān Dios a'ntū tūla taxtāpālī lā' chuntza' hua'chī icxa'tzī Dios makāntza'. ²⁴ Dios mālakahuanīchokolh Jesús lā' māxtulh de ixlimāpa'ksīn huan līnīn porque Jesús tūlall tachokolh xanīn. ²⁵ David līchiui'nā'lh Jesús lā' hualh: Pō'ktu xa'iclatktzī'n Māpa'ksīni' na quilacapūn.

Lā' hui' na quimpāxtūcāna'j.

Lā' chuntza' tū' icitamakchuyīlh.

²⁶ U'tza' lipāxuhualh qui'a'clhcnuc lā' icchīhuīna'lh catūhuā a'ntū lipāxūj porque tū' cati-makxteka quimacni'.

²⁷ Hui'x tū' namakxteka' quilīca'tzīn nac cā'līnīn, lā' tū' namakxteka' namasa quimacni'.

Quit mi'O'kxa' a'ntī lej tzey.

²⁸ Quimāca'tzīnī'nī'ta' a'nchī na'iclatā'kchoko.

Na'icka'lhī tapāxuhuān na milacapūn.

Lā' chuntza' David tzo'knulh a'nchī nalakahuancho Jesús.

²⁹ Lā' Pedro huampā:

—Chī'xcuui'n, israelitas hua'chī quit, na'iccāhuanīyāni' a'ntū stu'ncua' ixpālacata huan quimpapca'n David a'ntī ixmāpa'ksīni'ca'n israelitas ixuanī't. Xla' nilh lā' mā'cnūca. Lā' hui'cus a'nlhā mā'cnūca. ³⁰ Xla' ixa'cta'sana' Dios ixuanī't. Lā' ixca'tzī a'nchī Dios ixuanī't que ixlistu'ncua' nahui'li ixlīrey a'ntī ī'xū'yātā'nat David. ³¹ David ixca'tzī que Cristo nalakahuancho lā' tū' natachoko nac cā'līnīn lā' tū' namasa ixmacni' Cristo. Lā' ū'tza' chuntza' litzo'knulh David. ³² Dios mālakahuanīchokonī't huā'mā' Jesús. Lā' quīlīhuāka'n iclatktzī'nī'ta'uj huā'mā'. ³³ Dios līmā'ca'lh Jesús lā' hui'līlh na ixpāxtūcāna'j. XaTāta' Dios maxquī'lh Jesús huan Espīritu Santo chuntza' hua'chī hualh pū'la. Lā' nā Jesús macaminī't Espīritu Santo huā'tzā'. Huā'mā' ū'tza' a'ntū hui'xina'n laktzī'nā'tit lā' kaxpa'tā'tit chuhua'j. ³⁴ David tū' a'lh nac a'kapūn. Pero ū'tza' māni' hualh:

Huan Māpa'ksīni' Dios huanīlh quiMāpa'ksīni': "Catahui'la' na quimpāxtūcāna'j" ³⁵ hasta que a'xni'ca' quit na'iccātīlaja mīntā'ca'tzani'n".

Chuntza' tzo'knulh David.

³⁶ Lā' Pedro huampā:

—Cataca'tzīkō'lh xa'nca ixlīhuāka'n xalanī'n nac Israel que Dios hui'līlh Jesús ixlimāpa'ksīni' lā' ixlīCristo. U'tza' huā'mā' Jesús a'ntī hui'xina'n xtokohua'ca'tit —cāhuanīlh Pedro.

³⁷ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'ucxca'tzilh a'nchī lej ko'hua'jua' lalh ixa'clhcnucca'n. Lā' cāhuanica Pedro lā' ā'makapitzīn apóstoles:

—Chī'xcuui'n, ¿tuchū na'ictlahuayāuj?

³⁸ Lā' Pedro cāhuanīlh:

—Caxtāpālī'tit mīntapāstacna'ca'n lā' ca'akpaxtit mīlīhuāka'n hui'xina'n lā' chuntza' namāsu'yuyā'tit que tapa'ksiyā'tit con Jesucristo. Lā' chuntza' nacātamāspūtūnu'ni'yāni' mīntalaclē'j'ca'n lā' nacātamaxquī'yāni' huan lē'ksajna' a'ntū Espīritu Santo. ³⁹ U'tza' a'ntū Dios huanī't namāstā'. Lā' huā'mā' tzē namaklhtīni'nā'tit hui'xina'n. Lā' nā tzē nata-maklhtīni'n nā mīncamana'ca'n lā' nā ixlīhuāka'n huan tachi'xcuui't xalanī'n ā'lakatunu' xcānsipejni' lā' ixlīhuāka' a'ntīn cāta'sani' huan Māpa'ksīni' quīnDiosca'n.

⁴⁰ Lā' Pedro lej cāhuanīlh lā' cāmaxquī'lh tapāstacna' lā' hualh:

—Capūtaxtutit lā' chuntza' tū' napāstacna'nā'tit hua'chī huā'mā' tachi'xcuui't tū' tzey a'ntīn tahuī'lāna' chuhua'j —cāhuanīlh Pedro.

⁴¹ Lā' a'ntīn takalhlaka'ī'lh ixtachiui'n Pedro, xlaca'n ta'akpaxli. Lā' a'ntīn takalhlaka'ī'lhuc huā'mā' chī'chīni' lakatu'tun mīl tachi'xcuui't. ⁴² Lā' xlaca'n tū' ixtamakxteka ixlimāscatīnca'n apóstoles. Lā' tū' ixtamakxteka tatakēstoka lā' tamālapitzī pāntzī lā' ta'orarī. Lā' ixtaka'lhī chu lakatin ixtapuhuānca'n.

A'nchī ixtalīlatlā'huan a'ntī ixtakalhlaka'ī' xapū'la

⁴³ Lā' ixlīhuāka'n ixtajicua'n. Lā' huan apóstoles tatlāhualh lej līhuua' laka'tla'n catūhuā a'ntū māsu'yulh ixlimāpa'ksīn Dios. ⁴⁴ Lā' ixlīhuāka' a'ntī ixta'a'ka'ī', ixtahuī'lāna' kēxtim lā' chu lakatin ixtamākēxtimīnī't huāk a'ntū ixtaka'lhī. ⁴⁵ Lā' tastā'lh ixtī'ya'tca'n lā' a'ntū ixtaka'lhī lā' ixtalāmālapitzīni'lh ixlīhuāka'n como hua'chī chā'tunu' ixtamaclacasquī'n. ⁴⁶ Lā' lakaliyān ixtatakēstoka nac xaka'tla' litokpān. Lā' ixtamālapitzī pāntzī na ixchicca'n lā'

ixtahuā'yan con tapāxuhuān. Lā' ixa'clhcunucca'n huāk lactza'ta'ta'. ⁴⁷ Lā' ixtalichihuina'n a'nchi ixlēka'tla' Dios. Lā' ixcālaktz'ncan como lej tzeyā' chi'xcuhui'n. Lā' Māpa'ksini' Dios ixmālhuhi'pala lakaliyān. Lā' lakaliyān lhūhua'ntēlhalh a'nti ixtapūtaxtu.

3

Mātzeyica kalhatin a'nti ixlū'ntū'lanī't

¹ Pedro lā' Juan ixtatanū' kēxtim na ixlitōkpānca'n israelitas. Lā' ixchā'n huan hora a'ntū ixtapū'orarli, hua'chi maktu'tun kōtanū. ² Lakaliyān ixui' a'ntza' kalhatin chi'xcu' a'nti ixlū'ntū'lanī't desde a'xni'ca' lacatuncuīlh. Lā' ixui'līcan lakaliyān na ixlacapūn xamākalkhcha litōkpān. Lā' huan mākalhcha ixtacuīni' Tzēhuanī't. Lā' a'ntza' t'squi'nihuā'yan lā' ixcāsqi'ni' a'nti ixtatanū' nac litōkpān. ³ Lā' xla' cālaktzī'lh Pedro lā' Juan a'xni'ca' ixtatanūmā'na nac litōkpān lā' xla' cāsqi'ni'lh. ⁴ Lā' Pedro lā' Juan talakalaktzī'huilīlh lā' Pedro huanilīh:

—Caquilāktzī'uj quina'n.

⁵ Lā' xla' cālakalaktzī'lh lā' ixpuhuan que namaxquī'can catūhuā. ⁶ Lā' Pedro hualh:

—Tū' icka'lhī plata nīn oro. Pero na icmaxquī'yāni' a'ntū icka'lhī. Por ixlīmāpa'ksin Jesucristo xala' nac Nazaret, catāya' lā' catlā'hua'.

⁷ Lā' makachi'palh ixpekecāna'j lā' yāhualh. Lā' huanmā' ka'tlā'tus chu līlacapalh ixtojon lā' ixtūpixinī' lactli'huilī'quilh. ⁸ Lā' lacapalh tāyalh lā' tlā'hualh lā' cātā'tanūlh Pedro lā' Juan nac litōkpān. Lā' ixtlā'huantēlha tanūlh lā' ixtā'kapūyāhua lā' ixuan a'nchi Dios lej ka'tla'. ⁹ Lā' ixlīhuāk tachi'xcuhui't talaktzī'lh a'nchi ixlatlā'huan lā' xla'ca'n tamāka'tlī'lh Dios. ¹⁰ Lā' talakapasli ū'tza' a'nti t'squi'nihuā'yamā' na ixlacapūn ixlitōkpānca'n israelitas, a'nlhā huanican huan mākalhcha Tzēhuanī't. Lā' tale'cnilh a'ntū ixpātle'keni'nī't huan chi'xcu'. Lā' tū' ixtalīca'tzīhuilī'āna'.

Pedro a'cta'sana'lh na ixcorredor Salomón

¹¹ Lā' huan chi'xcu' a'nti ixlū'ntū'lanī't lā' a'nti ixtzeyani'tcus, ixcātā'lāmakachi'patlā'huan Pedro lā' Juan. Lā' ixlīhuāk tachi'xcuhui't tatu'jnuntēlhalh lā' cālaktakēstokca nac corredor a'nlhā huanican ixtacuīni' ixcorredor Salomón. Lā' lej talē'cnilh. ¹² Lā' Pedro, a'xni'ca' laktzī'lh huā'mā', cāhuanilīh tachi'xcuhui't:

—Chi'xcuhui'n israelitas, ¿a'chī' a'cnī'yā'tit huā'mā'? Lā' ¿a'chī' quilālakalaktzī'nāuj? Tū' quilīmāpa'ksīnca'n a'ntū iclīmātzeyīni'ta'uj lā' tū' por quimpālacataca'n porque quina'n tzeyā' chi'xcuhui'n. ¹³ Tlahualh huā'mā' ixDiosca'n Abraham lā' Isaac lā' Jacob lā' quinatāta'na'ca'n. U'tza' Dios māsu'yunī't que lej ka'lhī līmāpa'ksīn Jesús a'nti ixO'kxa' Dios. Lā' huā'mā' Jesús ū'tza' a'nti macamāstā'tit hui'xina'n lā' kalhtatzē'ktit na ixlacapūn Pilato a'xni'ca' xla' ixlīhuilī'ni't namakxteka. ¹⁴ Lā' hui'xina'n kalhtatzē'ktit a'nti lej tzey lā' tlahuanī't xmān a'ntū lej tzey. Lā' hui'xina'n squi'ntit cacātamāxtuni'ni' lā' camakxteka kalhatin maknī'ni'. ¹⁵ Lā' māmknī'ni'ntit Jesús a'nti māstā' vida lā' a'ntin Dios mālahuanīchokolh. Lā' quina'n icmāstū'ncāuj a'nchi lakahuanchokolh. ¹⁶ Ickalhaka't'yāuj Jesucristo. U'tza' līmātzeyīca huā'mā' chi'xcu' a'nti hui'xina'n laktzī'nā'tit lā' lakapasā'tit. Jesús quincāmaxquī'ni' ixtapuhuān. U'tza' līmātzeyīca xa'nca na milacapūnca'n milīhuākca'n hui'xina'n.

¹⁷ Lā' chuhua'j chi'xcuhui'n, quit icca'tzī que hui'xina'n tū' ixmāchekxī'yā'tit a'ntūn tlahua'tit a'xni'ca' māmknī'ni'ntit Jesús. Lā' nā tū' ixtamāchekxī mimpūchihuina'ni'nca'n. ¹⁸ Dios māca'tzīnīni'lh xapū'la que Cristo napātīni'n. Chuntza' tahualh ixa'cta'sana'ni'n Dios xalanī'n makān. Huā'mā' tlōkentaxtūlh Dios. ¹⁹ Lā' chuhua'j hui'xina'n caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' caxtāpalī'tit mi'a'clhcunucca'n lā' chuntza' naxapacan mintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' namin huan chi'chini' a'xni'ca' Dios nacāmāske'huilī'ni'yāni' mi'a'clhcunucca'n. ²⁰ Lā' namacamin Jesucristo a'nti xapū'la lihui'līlh Dios nacāmamacini'yāni' hui'xina'n. ²¹ Pero Jesucristo ka'lhī natachoko nac a'kapūna hasta a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuapalakō' ixlīhuāk a'nchi Dios makāntza' cāmāchihuīnīlh ixa'cta'sana'ni'n a'nti lacuan. ²² Moisés cāhuanilīh quinapapna'ca'n:

Huan Māpa'ksini' quinDiosca'n nacāmamacini'yāni' hui'xina'n kalhatin a'cta'sana', chuntza' hua'chi quīmacamilh quit.

Lā' ū'tza' nala kalhatin de hui'xina'n.

Lā' hui'xina'n nakaxpa'tā'tit ixlīhuāk a'ntū xla' nacāhuanīyāni'.

²³ Lā' a'ntūn tū' natakalhlaka'ī a'ntū nahuan huanmā' chi'xcu', ū'tunu'n nacāmāspūtūcan lā' nacātamacaxtucan de ixlac'hni' tachi'xcuhui't.

²⁴ Lā' chuntza' tahualh ixlīhuākca'n ixa'cta'sana'ni'n Dios xalanī'n makān lā' Samuel lā' nā a'ntūn tamīlh ā'calīstān. Xlaca'n tahualh que chuntza' napātle'ke. ²⁵ Hui'xina'n ixcamana'ca'n ixa'cta'sana'ni'n Dios. Lā' nā mila'ca'n huan convenio a'ntū talacāxtlahualh quinDiosca'n lā' quinapapna'ca'n. Tlahuaca huan convenio a'xni'ca' Dios huanilīh Abraham:

Por ixpālacata minatā'natna' nacāsicua'lanālican ixlihuāk tachi'xcuhui't xala' nac quilhtamacuj.

²⁶ A'xni'ca' Dios macamilh ixO'kxa', cālakmacamini' hui'xina'n pū'la para que milihuākca'n camakxtektit mintalacē'i'ca'n lā' chuntza' nacātasicua'lanāliyāni' —hualh Pedro.

4

Pedro lā' Juan na ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n

¹ Lā' a'xni'ca' Pedro lā' Juan ixtatā'chihuīna'mā'na tachi'xcuhui't, talakmilh curasna' lā' ixcapitán tropasna' xalanī'n nac litokpān lā' nā saduceosnu'. ² Xlaca'n tatamakchuyilh por ixpālacata a'ntū' ixcāmāsu'ni'can tachi'xcuhui't lā' a'nchī' ixtamāca'tzīnī'n que Jesús lakahuanchokolh, lā' chuntza' nalilakahuanchokocan. ³ Lā' cāchi'paca Pedro lā' Juan lā' cāmānūca' nac pūlāchī'n. Lā' como kōtanūtza' ixuani't, cāmakxtecca a'ntza' hasta ixlilakālī. ⁴ Lā' ta'a'ka't'lh lej lhuhua' a'ntīn takaxmatli huan tachihuīn. Lā' ixlihuhua' hua'chi lakaquitzis mil chī'xcuhui'n.

⁵ Lā' ixlilakālī tatakēstokli nac Jerusalén huan pūchihuīna'nī'n lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' mākalhō'kē'ni'nī'n huan ley. ⁶ Lā' tamilh Anás, a'ntū' xamāpa'ksīni' curasna', lā' Caifás lā' Juan lā' Alejandro lā' ixlihuāk ixtalakapasnī'n huan xamāpa'ksīni' curasna'. ⁷ Lā' a'xni'ca' ixcāhui'licanī'ttza' Pedro lā' Juan na ixlacapūnca'n, cākalhasqui'nīca:

—¿Tichū' ixlimāpa'ksīn a'ntū' litlahua'tit huā'mā'? Lā' ¿tichū' ixquilhtampān tlahua'tit huā'mā'?

⁸ Lā' ixa'clhcunuc Pedro ixlitzuma' Espīritu Santo lā' cāhuanilh:

—Chī'xcuhui'n, pūchihuīna'nī'n lā' xanapuxcu'nu' israelitas: ⁹ Chuhua'j quina'n quilāmālacapū'nī'ta'uj por ixpālacata lakatin a'ntūn tzey icltlahuani'uj huā'mā' chī'xcu' i'tza'ca' lā' por ixpālacata a'nchī' mātzeyīcanī't. ¹⁰ Caca'tzītit milihuākca'n hui'xina'n lā' cataca'tzīlh ixlihuāk tachi'xcuhui't israelitas huā'mā' a'ntū' lalh. Huā'mā' chī'xcu' a'ntū' yā' na milacapūnca'n hui'xina'n, ū'tza' limātzeyīlh por ixlimāpa'ksīn Jesucristo xala' nac Nazaret. Ū'tza' Jesucristo a'ntū' hui'xina'n māxtokohua'ca'nīnī'ntit lā' Dios mālakahuanchokolh. ¹¹ Huā'mā' Jesucristo ū'tza' a'ntū' lakmaka'ntit hui'xina'n hua'chi tapācna'nī'n talakmaka'n lakatin chíhuix. Lā' chuhua'j huā'mā' Jesucristo hua'chi chíhuix a'ntū' pū'la hui'lica ixa'katzā'stūn. ¹² Lā' Jesucristo xmān ū'tza' māpūtaxtunu'. Lā' tū' a'nampala ā'kalhatin chī'xcu' nac cā'quilhtamacuj a'ntū' tzen quincāmāpūtaxtūyāni' —hualh Pedro.

¹³ Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh huan pūchihuīna'nī'n a'nchī' Pedro lā' Juan tū' ixtajicua'n, xlaca'n talē'cnīlh porque ixtaca'tzī que Pedro lā' Juan xlaca'n catihuāyā' chī'xcuhui'n lā' tuntū' lej ixtaca'tzī. Lā' ū'tza' talimāchekxīlh que xlaca'n ixtatā'latlā'huan Jesús. ¹⁴ Lā' talaktzī'lh huan chī'xcu' a'ntū' mātzeyīca lā' ixyā' ixlacapūnca'n. Lā' tūlah' tahualh que tū' tzey a'ntūn tatlahualh Pedro lā' Juan. ¹⁵ Lā' cāmāxqui'ca limāpa'ksīn catataxtulh macstī'na'j Pedro lā' Juan a'nīhā' ixtatakēstoknī't a'ntū' ixtatlahua' justicia. Lā' takalhachihuīna'lh xlaca'n ¹⁶ lā' talāhuanilh:

—¿Tuchū' nacātlahuani'yāuj huā' tamā'na chī'xcuhui'n? Por ixpālacata'ca'n ū'tunu'n, pātle'kenī't lakatin ka'tla' lē'cnīn. Huā'mā' taca'tzī ixlihuākca'n a'ntīn tahui'lāna' nac Jerusalén. Lā' tūlah' catikalhtatzē'kui. ¹⁷ Lā' cacāmākē'klhauj lā' cacāhuanij que tū' tza' catahuanilh huan ixtacuīni' Jesús nīn ā'chā'tin. Lā' chuntza' tū'tza' catitalhūhua'lh huan a'ntīn takalhaka't' huan ixtachihuīnca'n —talāhuanilh.

¹⁸ Lā' cāmātayīnī'nca Pedro lā' Juan lā' cāmāpa'ksīca que tū'tza' catachihuīna'lh lā' tū'tza' catamāsu'yulh nīn ā'maktin por ixlimāpa'ksīn Jesús. ¹⁹ Lā' Pedro lā' Juan takalhtīnī'lh lā' tahualh:

—¿Chu tzey na ixlacapūn Dios na'iccā'a'kahuāna'ni'yāni' hui'xina'n lā' tū' na'ica'kahuāna'ni'yāuj Dios? ¿Chichū' puhua'nā'tit? Lā' caquilāhuanij. ²⁰ Quina'n tūla icimāxtekuī de na'icuanāuj a'ntū' iclaktzī'nī'ta'uj lā' a'ntū' ickaxmatnī'ta'uj —hualh Pedro.

²¹ Lā' a'xni'ca' ixcāmākē'klhacanī't huampala, cāmakxtecca. Tūla ixtakaksnī' a'nchī' natalicastigarlī porque ixtajicua'nī' huan tachi'xcuhui't porque, por ixpālacata a'ntū' ixpātle'kenī't, ixlihuākca'n ixtachihuīna'n a'nchī' lej ka'tla' Dios. ²² Lā' huan chī'xcu' a'ntū' tlahuani'canī't huan lē'cnīn ixka'lhī'tza' más de tu'pu'xam cā'ta.

Huan tā'timīn tasqui'nī'lh Dios que cacāmaktāyālh para que tū' natajicua'n

²³ Lā' a'xni'ca' Pedro lā' Juan ixcāmāxteccanī'ttza', talaka'lh ixcompañerosnu'ca'n. Lā' cāhuanica ixlihuāk a'ntū' ixtahuani't huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas. ²⁴ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ixlihuāk a'cxtim ta'orarlīlh lā' tahuanih Dios lej palha':

—Māpa'ksīni', hui'x Dios lā' hui'x tla'hua' a'kapūn lā' ti'ya't lā' ixlihuāk a'ntū' a'nan. ²⁵ Lā' por ixlimāpa'ksīn Espīritu Santo māchihuī'ni' David a'ntū' ixtā'scujāni'. Lā' David hualh chuntza':

¿A'chí' lej tata'sa con tá'kcha tachi'xcuui't a'n'tin tú' israelitas?

¿A'chí' tapástaca huan tachi'xcuui't a'n'tün tú' tasqui'ní?

²⁶ Lā' huan reyni' xala' nac huā' quilhtamacuj talalh ixtā'ca'tza Dios.

Lā' huan pūchihuina'nī'n tatakēstokli, lā' talitalakspi'tli huan Māpa'ksīni' Dios lā' nā Cristo a'nti Dios lacsacui'lini't.

²⁷ U'tza' lej stu'n'cua'. Nac huā'mā' xcānsipej tatakēstokli Herodes lā' Poncio Pilato lā' huan israelitas lā' a'n'tin tú' israelitas. Lā' talitalakspi'tli Jesús mi'O'kxa' lacuan a'nti lacsacui'lini'ta' hui'x, quinDiosca'n. ²⁸ Xlaca'n tatakēstokli natatlahua xmān a'ntü hui'x lihui'li' xapū'la a'ntü nala lā' xmān a'ntü milimāpa'ksīn lā' mintapuhuān. ²⁹ Lā' chuhua'j, Māpa'ksīni' Dios, chu tú' la'ktzi' a'nchī quincātamakē'klhacu'tunāni'. Lā' caquilāmaktāyauj quina'n a'nti iccātā'scujāni'. Chuntza' na'icchihuina'nāuj mintachihuīn lā' tú' ca'icjicua'nui. ³⁰ Lā' camāsu'yu' milimāpa'ksīn lā' cacāmātzeyi' lā' calalh laka'tla'n catūhuā lā' le'cnīn por ixlīmāpa'ksīn Jesús mi'O'kxa' lacuan.

³¹ Lā' a'xni'ca' ixta'orarlini'ttza', tachiquilh a'nlhā ixtatakēstokni't. Lā' ixa'clhcunucca'n ixlīhuākca'n talītatzumalh Espiritu Santo. Lā' tachihuīna'lh ixtachihuīn Dios lā' tú' ixtajicua'n.

Chu lakatin tamākēxtimilh huāk a'ntü ixtaka'lhī

³² Lā' ixlīlhūhua' a'nti ixtakalhaka'tī'nī't lā' chu lakatin tapāstacna' lā' ixtaka'lhī chu lakatin tapuhuān. Lā' nīn tinti' puhuanli que tūla namāstā' a'ntü ixka'lhī. Lā' chu lakatin ixtamākēxtimīni't ixlīhuāk a'ntü ixtaka'lhī. ³³ Lā' huan apóstoles ixtaka'lhī lhūhua' limāpa'ksīn. Lā' ixtamālacstū'nca que Māpa'ksīni' Jesús ixlakahuanchokonī't. Lā' Dios ixcāsicua'lanāli. ³⁴ Lā' nīn tinti' i'sputni' catūhuā porque ixlīhuākca'n a'nti ixtaka'lhī ixti'ya'tca'n lā' ix-chicca'n, ixtastā' lā' ixtalīmin ixtapalh a'ntü ixtastā'. ³⁵ Lā' ixtamaxqui' huan apóstoles. Lā' tamālacpitzilh chā'tunu' chu a'nchī ixtamaclacacsqi' n. ³⁶ Lā' ixui' kalhatin chí'xcu' ixtacuīni' José. Lā' huan apóstoles tamāpācuhiūlh por ixlītāpātu' ixtacuīni' Bernabé (huā'mā' huanicu'tun māko'xamixīni'). Lā' ū'tza' levita ixuani't xala' nac Chipre. ³⁷ Lā' xla' ixka'lhī ixti'ya't. Lā' stā'lh lā' cālīmini'lh ixtapalh lā' cāmaxqui'lh huan apóstoles.

5

Tamātzē'kli macsti'na'j tumīn Ananías lā' Safira

¹ Lā' nā ixui' kalhatin chí'xcu' ixtacuīni' Ananías. Lā' ixka'lhī ixpuscāt a'nti ixtacuīni' Safira. Lā' xlaca'n tastā'lh pītzina'j ixti'ya'tca'n. ² Lā' Ananías māqui'lh macsti'na'j ixtapalh. Lā' nā ixpuscāt nā ixlica'tzi. Lā' Ananías līmīlh a'ntü a'katāxtūlh lā' cāmaxqui'lh huan apóstoles. ³ Lā' Pedro hualh:

—Ananías, ¿a'chí' mātzumani't mi'a'clhcunuc ko'ti'ti' lā' xtāpalīlh mintapāstacna' para nalē'ksa'nīni'na' Espiritu Santo lā' namāqui'ya' macsti'na'j huan tumīn ixtapalh ti'ya't? ⁴ ¿Chu tú' mila' ixuani't huan ti'ya't a'xni'ca' tūna'j i'stā'ya'? ¿Chu tú' mila' ixuani't huan ixtapalh a'xni'ca' stā't huan ti'ya't? ¿A'chí' pāstacti natlahua'ya' huā'mā'? Lā' hui'x a'ksa'nī'ni' tú' xmān na ixlacapūn chí'xcuui'n. Hui'x nā a'ksa'nī'ni' na ixlacapūn Dios —hualh Pedro.

⁵ Lā' a'xni'ca' Ananías kaxmatli huā'mā' tachihuīn, a'kā'lh xanīn. Lā' lej ixtajicua'n ixlīhuākca'n a'ntin takaxmatli. ⁶ Lā' huan o'kxa'n tasacli Ananías lā' tamaksna'tli lā' tamāxtulh lā' tamā'cnūlh.

⁷ Lā' hua'chī ixlīlakatu'tun hora ixpuscāt Ananías tanūlh. Xla' tú' ixca'tzi a'ntü ixpātle'keni't.

⁸ Tuncan Pedro huanilh:

—Caquihua'ni', ¿lhānchula' listā'tit huan ti'ya't?

Lā' huan puscāt huanilh chu a'cxtim chuntza' chī ixuani'nī't ixkōlu'.

⁹ Lā' Pedro huanilh:

—Lā' ¿a'chí' chu lālica'tziyā'tit na'a'ksa'nī'ni' nā'tit ixEspiritu Māpa'ksīni'? Cakaxpa'tti a'nchī tatātūsa'nan kēpūn a'nti tamā'cnūni't minkōlu'. Lā' nā hui'x natamāxtuyāni' —hualh Pedro.

¹⁰ Lā' līlacapalh huan puscāt a'kā'lh xanīn na ixlacapūn Pedro. Lā' huan o'kxa'n tatanūchi lā' talaktzi'lh mā' xanīn. Lā' tamāxtulh lā' tamā'cnūlh ixpāxtūn ixkōlu'. ¹¹ Lā' lej ixtajicua'n ixlīhuākca'n a'nti ixtakalhaka'tī' lā' ixlīhuākca'n a'ntin takaxmatli huā'mā'.

Tlahuaca lhūhua' lē'cnīn lā' laka'tla'n catūhuā

¹² Lā' huan apóstoles tatlahualh lhūhua' lē'cnīn lā' laka'tla'n catūhuā ixlacelhpu'nanca'n tachi'xcuui't. Lā' ixtatakēstokni't ixlīhuākca'n na ixcorredor Salomón. ¹³ Nīn chā'tin de ixtalhūhuā'tca'n tú' talihui'lilh natatā'takēxtimī con ū'tunu'n. Lā' tachi'xcuui't lej ta'a'cnīni'ni'lh. ¹⁴ Lā' a'nti ixtakalhaka'tī' huan Māpa'ksīni' a'chulā' ixtalhūhua'n chí'xcuui'n lā' pusan. ¹⁵ Lā' ixcālīmīncan huan i'tza'ca'nī'n nac cā'tejen a'nlhā ixtētaxtu Pedro. Lā' ixcāhui'līcan nac laklaj lā' na i'xti'catca'n, palh tzē cahuā' a'yuj xmān ixmāspilē'k Pedro ixcāmāskē'kēlh lā' chuntza' ixcāmātzeyīlh makapitzīn i'tza'ca'nī'n. ¹⁶ Lā' nā ixtamīmā'na nac Jerusalén lhūhua' tachi'xcuui't xalanī'n huan xcānsipejni' na ixpajtzu Jerusalén. Lā' ixtalīmin i'tza'ca'nī'n lā' a'nti ixtaka'lhī tlajana'nī'n. Lā' ixlīhuākca'n cāmātzeyīca.

Cāmacaputzaca Pedro lā' Juan

¹⁷ Lā' tatā'kaqu'lh huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' ixchi'xcuhui'n a'nti' ixtakalhaka't' ixtamākalhtō'kē'nca'n saduceosnu'. Lā' lej ixtalakac'tzan xla'ca'n. ¹⁸ Lā' cāchi'paca huan apóstoles lā' cāmānūca nac pūlāchi'n. ¹⁹ Lā' Dios macamilh kalhatin ángel. Lā' huan ángel cāmālaqu'ni'lh huan pūlāchi'n cā'tzi'sa lā' cāmāxtulh lā' cāhuanilh:

²⁰ —Capitit lā' catāya'tit nac xaka'tla' litokpān lā' cacāta'chihuina'ntit huan tachi'xcuhui't' ixlihuāk ixpālacata a'nchi tzē natalika'lhī xasāsti' ixquilhtamacujā'ca'n.

²¹ Lā' a'xni'ca' ixtakaxmatni't' huā'mā', tatanūlh nac xaka'tla' litokpān a'xni'ca' ixtuncuimā'tza' lā' tamāsu'yulh.

Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' nā ixchi'xcuhui'n tatakēstokli. Lā' cāmākestocka ū'tunu'n a'nti' ixtatlahua justicia lā' ixlihuāk xanapuxcu'nu' xala' nac Israel. Lā' cāmācā'nca policíasna' para natamāxtu huan tachi'nī'n de nac pūlāchi'n lā' natalimin. ²² Lā' a'xni'ca' huan policíasna' tachā'lh, tū' cākaksca nac pūlāchi'n. Tataspi'tchokolh lā' tamāca'tzīnīlh. ²³ Lā' tahualh:

—Icchā'uj nac pūlāchi'n lā' iclaktz'uj lā' ixlacchahua xa'nca. Lā' huan maktaka'lhna'nī'n ixtayāna' na ixlacapūn mākalhcha. Lā' a'xni'ca' icmālaqu'uj, nīn tinti' ickaksui na ixchakān huan pūlāchi'n.

²⁴ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', xacapitān xaka'tla' litokpān lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lej lhūhua' tapāstacna'lh tuchūn chuhua'j nala. ²⁵ Lā' chu tuncan milh kalhatin lā' cāhuanilh:

—Huan chi'xcuhui'n a'nti' hui'xina'n cāmānū'tit nac pūlāchi'n tayāna'ncha' nac xaka'tla' litokpān lā' tamāsu'ni'mā'na huan tachi'xcuhui't.

²⁶ Lā' tuncan ta'alh huan capitān lā' huan policíasna' lā' cāquītēpalaca Pedro lā' Juan. Lā' cālīminca lej lilacatzucu porque ixtajicua'ni' huan tachi'xcuhui't que ixcāmūta'laca. ²⁷ Lā' a'xni'ca' ixcālīmincanī'tza', cāhui'lica ixlacapūnca'n huan pūchihuina'nī'n. Lā' xamāpa'ksīni' curasna' cākalkhasqui'nīlh:

²⁸ —¿Chu tū' iccāmāpa'ksīni' hui'xina'n lej lipalha' que tū'tza' camāsu'yu'tit por ixquilhtampān Jesús? Lā' hui'xina'n cāmāscā'tikō'tittza' xalanī'n nac Jerusalén huā' mintamākalhtō'kē'nca'n. Lā' hui'xina'n hua'nā'tit que quina'n iclē'nāuj cuenta por ixpālacata maknīca Jesús.

²⁹ Lā' takalhīni'lh Pedro lā' ā'makapitzīn apóstoles lā' tahualh:

—Lā' ¿chu tzey palh na'iccā'a'kahuāna'ni'yāuj chi'xcuhui'n lā' tū' na'ica'kahuāna'ni'yāuj Dios? ³⁰ IxDiosca'n quinatāta'na'ca'n mālakahuanīchokolh Jesús a'nti' hui'xina'n māmāknīnī'ntit a'xni'ca' xtokohua'ca'ca' nac cruz. ³¹ Lā' Dios līmā'ca'lh Jesús lā' hui'līlh na ixpāxtūcāna'j lā' hui'līlh xapuxcu' lā' māpūtaxtūnu'. U'tza' tlhualh para que xalanī'n nac Israel nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n lā' nacāmāspūtūnu'ni'can a'ntū' talaclē'ni' Dios. ³² Lā' quina'n icmālacstū'ncāuj huā'mā'. Lā' nā chuntza' mālācstū'nca huan Espīritu Santo a'nti' Dios cāmāxqui'nī't' xla'ca'n a'ntūn ta'a'kahuāna'ni' Dios.

³³ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'a'kchā'lh lā' ixcāmāknīcu'tuncan. ³⁴ Lā' kalhatin pūchihuina', a'nti' fariseo ixuani't, ixtacuīni' Gamaliel. Xla' ū'tza' kalhatin mākalhtō'kē'ni' de huan ley. Lā' lej ixa'cnīni'ni'can. Xla' tāyalh lā' māpa'ksīni'lh que cacāmāxtuca Pedro lā' Juan lakatin ka'tlā'tus. ³⁵ Lā' Gamaliel cāhuanilh huan ā'makapitzīn pūchihuina'nī'n:

—Chi'xcuhui'n xalanī'n nac Israel, capāstacna'ntit xa'nca a'ntū nacātlahua'ni'yā'tit huā' tamā'na chi'xcuhui'n. ³⁶ Ca'tzīyā'tit que makāntza' i'xui' kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Teudas, a'nti' ixuan que xla' lej ka'tla'. Lā' makapitzīn chi'xcuhui'n, como hua'chi lakatā'ti' ciento, tastālani'lh. Xla' maknīca. Lā' ta'a'kahuankō'lh ixlihuākca'n a'nti' ixtastālani'nī't. Lā' chuntza' līspulī a'ntū ixlītzucunī't Teudas. ³⁷ Lā' ā'calistān ixui'lapā Judas xala' nac Galilea a'xni'ca' lālaktzo'kca. Xla' cācuccha'xli makapitzīn lā' ixtastālani'. Lā' nā Judas sputli. Lā' ta'a'kahuankō'lh a'nti' ixtastālani'nī't. ³⁸ Lā' chuhua'j iccāhuanīyāni' hui'xina'n, nīn tuntu' cacātlahuani'tit huan chi'xcuhui'n lā' cacāmāxtektit. Palh huā'mā' tapāstacna' lā' huā'mā' tamākalhtō'kē'n xman' ixla'ca'n chi'xcuhui'n, ixa'cstu nasputa. ³⁹ Lā' palh ixa' Dios, tū' maktin catimāpānū'tit. Tū' ixlīca'tzan kalhtaxtoktipā'na'ntit Dios —cāhuanilh Gamaliel.

⁴⁰ Lā' ta'a'ka'tī'lh ixtachihuīn Gamaliel. Lā' cāmātayīni'ca huan apóstoles lā' cāsno'kca. Lā' cāhuanica que tū'tza' natachihuīna'n por ixquilhtampān Jesús. Lā' cāmāxtektca. ⁴¹ Lā' Pedro lā' Juan tataxtulh ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n. Lā' tapāxhualh porque cālaktzī'nca xla'ca'n lej tzey para natapāti' a'ntū lej līmāxana' por ixpālacata Jesucristo. ⁴² Lā' lakaliyān nac xaka'tla' litokpān lā' na ixchicca'n, tū' ixtamāxtektca tamāsu'yu lā' tachihuīna'n ixpālacata Jesucristo.

6*Cālacsacca kalhatojon maktāyana'nī'n*

¹ Huā'mā'na chi'chini' ixtalhūhua'ntēlha huan a'ntī ixtakalhla'k'a't'. Lā' huan chi'xcu'huī'n griegos cāhuanilh huan hebreos que tū' xa'nca ixcāmāpitzini'can a'ntū ixcāmaxquī'can huan lakapūtnu' griegasna' lakaliyān. ² Lā' huan kalhacāujtu' apóstoles tamākēstokli ixlīhuāk a'ntī ixtakalhla'k'a't' lā' cāhuanica:

—Tū' līmakuan na'icmakxtekāuj na'icmāsu'yuyāuj ixtachihuīn Dios lā' na'icmāstā'yāuj lihua't'. ³ Pues chuhua'j, tā'timīn, cacālacasactit hui'xina'n kalhatojon chi'xcu'huī'n de hui'xina'n. Cacālacasactit a'ntī cālakapascan huāk lacuan lā' a'ntī talitzuma Espiritu Santo lā' a'ntī lej xa'nca tapāstacna'n. Lā' nacāmamacamaxquī'yāuj huā'mā' litlōt. ⁴ Lā' quilitlōtca'n quina'n chu ū'tza'tza': na'icorarlīyāuj lā' na'icmāsu'yuyāuj ixtachihuīn Dios —cāhuanica.

⁵ Huā'mā' cāminī'ni'lh ixlīhuāk huan ixtalhūhua'tca'n. Lā' lacsacca huan Esteban, kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlitzuma Espiritu Santo lā' a'ntī xa'nca ixkalhla'k'a't' Dios. Lā' cālacasacca Felipe lā' Prócoro lā' Nicanor lā' Timón lā' Parmenas lā' Nicolás xala' nac Antioquia a'ntī ixtanūnī't na ixreligionca'n israelitas. ⁶ Lā' cālīminca ixlacapūnca'n apóstoles lā' ta'orarlīh lā' ta'a'cpūmā'ca'lh ixmaccan'ca'n.

⁷ Lā' a'kahualh ixtachihuīn Dios. Lā' a'ntī ixtakalhla'k'a't' lej ixtalhūhua'ntēlha nac Jerusalén. Lā' lhūhua' curasna' takalhla'k'a't'lh lā' ta'a'kahuāna'ni'lh ixtachihuīn Dios.

Chi'paca Esteban

⁸ Lā' Esteban lej ixkalhla'k'a't' lā' lej ixka'lhī līmāpa'ksin. Lā' ixtlahua laka'tla'n catūhua lā' lē'cnīn ixlachpu'nanca'n tachi'xcu'huī't. ⁹ Lā' tatā'kaquī'lh makapitzin xalanī'n na ixlitokpānca'n israelitas a'ntī ixcāmāpācu'huīcan Libertos, lā' nā xalanī'n nac Cirene lā' Alejandria lā' Cilicia lā' Asia. Xlaca'n talālīhuanilh con Esteban. ¹⁰ Pero xlaca'n tūlah tātā'latlajalh por ixpālacata ixtapāstacna' Esteban lā' por ixpālacata Espiritu Santo a'ntī ixmāchihuīnī. ¹¹ Lā' xlaca'n tamāpalah ā'makapitzin para natalē'ksa'nīnī'n lā' natahuan que ixtakaxmatnī't a'nchī Esteban a'ksa'nli Moisés lā' Dios. ¹² Lā' cācūcha'xca tachi'xcu'huī't lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas lā' huan mākalhtō'kē'ni'ni'n ley. Lā' chu līmaktin laktapa-jtzūca Esteban lā' chi'paca lā' līminca ixlacapūnca'n pūchihuīna'ni'n. ¹³ Lā' cāhuī'lica testigos a'ntūn tahuah a'ntūn tū' stu'ncua' lā' tahuah:

—Huā'mā' chi'xcu' tū' makxteka a'ksa'n huā' ley lā' huā' xaka'tla' litokpān a'ntū sicua'lanālanī't. ¹⁴ Ickaxmatui a'xni'ca' hualh xla' que huā'mā' Jesús xala' nac Nazaret namāspūtū huan xaka'tla' litokpān lā' nataxtāpalī huan talanān a'ntū māsuyulh Moisés natlahuayāuj.

¹⁵ Lā' ixlīhuākca'n a'ntū ixtahui'lāna' a'nlhā ixtlahuacan justicia, talakalaktzī'lh Esteban. Lā' ixlacan ixtasu'yu hua'chi ixtla' ángel.

7

Tamaktāyalh Esteban lā' maknīca

¹ Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' kalhasqui'nīlh Esteban:

—¿Chā stu'ncua' huā'mā'?

² Lā' Esteban hualh:

—Chi'xcu'huī'n, israelitas hua'chi quit, cakaxpa'ttīt. Dios a'ntī lej ka'tla', tasu'yuni'lh quimpapca'n Abraham a'xni'ca' xla' ixuī'cus nac xcānsipej Mesopotamia. Tūna'j ixa'n tahuī'la nac Harán. ³ Dios huanilh:

Cataxtu de mi'ā'lacchicni' lā' cacāmakxtekti mintalakapasni'n lā' capi't nac xcānsipej a'ntū na'icmāsu'ni'yāni'.

⁴ Lā' Abraham taxtūlh de huan i'xcānsipejca'n caldeosnu' lā' a'lh tahuī'la nac Harán. Lā' a'xni'ca' ixnīnī'ttza' ixtāta' Abraham, Dios līmīlh Abraham huā'tzā' nac xcānsipej a'nlhā hui'xina'n hui'lā'na'ntit chuhua'j. ⁵ Lā' Dios tūna'j maxquī'lh ti'ya't ā'tzā', nīn pitzina'j a'nlhā nayāhua ixtojon. Xmān huanilh que ixtēcu' ti'ya't nala xla' lā' ixnatā'natna', a'yuj xla' tūna'j ixka'lhī ixcaman. ⁶ Dios tā'chihuīna'lh chuntza':

Minatā'natna' natatahui'la hua'chi xatza'nkān nac ā'lakatin xcānsipej.

Lā' a'ntza' lej nacāmāscujūcan lā' nacāmāpātīnīcan lakatā'ti' ciento cā'ta.

⁷ Lā' quit na'icāmāpātīnī huan tachi'xcu'huī't a'ntī nacāmāscujū minatā'natna'.

Lā' ā'calistān natataxtu minatā'natna' lā' naquīntamācā'tanī'ā'tzā'.

⁸ Lā' Dios cāxtlahualh huan convenio a'ntū ixpālacata ixcāchu'cucan chi'xcu'huī'n israelitas para que nacālīlakapascan. Lā' tahuī'lh kalhatin ixcaman Abraham, ixtacuīni' Isaac. Lā' ixlīlakatzeyan chi'chini' Abraham chu'culh ixcaman para nalīlakapascan hua'chi israelita. Lā' ā'calistān tahuī'lh kalhatin ixcaman Isaac, ixtacuīni' Jacob. Lā' ā'calistān Jacob ka'lhīlh kalhacāujtu' ixo'kxa'n a'ntūn quinapapna'ca'n.

⁹ Lā' huan quinapapna'ca'n ixtaca'tzalaktzī'n ixtā'tinca'n José. Lā' xlaca'n tastā'lh José. Lā' lē'nca nac Egipto. Pero Dios ixmaktaka'lhā. ¹⁰ Lā' Dios māpūtaxtūlh de ixlīhuāk a'ntūn pātīlh. Lā' Dios maxquī'lh José tapāstacna' na ixlacapūn Faraón a'ntī rey xala' nac Egipto. Lā' Faraón

ixa'cnīni'ni' huan José. Lā' hui'lilh ixlġgobnador nac Egipto. Lā' hui'lilh que namāpa'ksikō' ixlġhuāk ixchic Faraón.

¹¹ Lā' milh lakatin tatzinesta ixlġhuāk huanmā' ti'ya't Egipto lā' nac Canaán. Lā' lej tapātīni'lh. Lā' huā' quinapapna'ca'n tū' ixtakaksa a'ntū' natahua'. ¹² Lā' a'xni'ca' kaxmatli Jacob que nac Egipto ixa'n nan trigo, pū'la cāmācā'lh a'ntza' ixo'kxa'n a'ntūn quinapapna'ca'n. ¹³ Lā' a'xni'ca' ta'a'mpā'ixlimaktu'. José cāmāca'tzīnġl que ū'tza' māni' i'tancuca'n ixuanī't. Lā' Faraón māca'tzīnġca que ixtalakapasni' José ixtahuanī't. ¹⁴ Lā' José mātayīni'lh Jacob a'ntū ixtāta' lā' ixlġhuākca'n ixtā'timin lā' ixcamana'ca'n. Xlaca'n pūpitzi ciento ā'pu'xamaquitzis tachi'xcuui't. ¹⁵ Lā' Jacob a'lh tahui'la nac Egipto. A'ntza' nġl xla' lā' nā tanġkō'lh ixo'kxa'n a'ntū quinapapna'ca'n. ¹⁶ Lā' ā'maktin cālē'mpalaca nac Siquem lā' a'ntza' cāmā'cnūca nac lhu'cu' a'ntū cāmaktamāhualh Abraham ixcamana' Hamor xalanī'n Siquem. Lġtamāhualh con tumġn.

¹⁷ Ixtapajtzūtēlha huan chi'chini' a'xni'ca' ixtlōkentaxtū Dios a'ntū ixuanini't Abraham. Lā' huan tachi'xcuui't israelitas lhūhua'ntēlhalh nac Egipto. ¹⁸ Lā' hui'lġpalaca kalhatin rey nac Egipto a'ntūn tū' lakapasli José. ¹⁹ Xla' cā'a'kxokolh quinapapna'ca'n lā' chuntza' cālġtlajalh. Lā' xla' cāmāpātīnġl quinapapna'ca'n lā' cāmāmaka'nġl xanātāta'na' ixlak-ska'tā'nca'n para que natanġ. ²⁰ Lā' huā'mā'na chi'chini'n tahu'lh Moisés lā' xla' tzēhuanī't ixuanī't na ixlacapūn Dios. Lā' ixmaktaka'lh mā'ca lakatu'tuem lā' a'ntza' cāmā'cnūca nac lhu'cu' a'ntū tihui'lġca Moisés kēpūn, ixtzu'ma'jāt Faraón sacli huan ska'ta' lā' makastacli como hua'chi scanā'nca ixcaman. ²² Lā' Moisés māscā'tica ixlġhuāk tapāstacna' xala' nac Egipto. Lā' lej xa'nca ixchihuīna'n lā' huāk tzē ixtlahua.

²³ Lā' a'xni'ca' ixka'lhġtza' tu'pu'xam cā'ta, puhualġtza' palh nacālaka'n ixtalakapasni'n a'ntū israelitas. ²⁴ Lā' laktzī'lh a'nchġ kalhatin egġpcio ixmāpātīnġmā' kalhatin israelita. Lā' Moisés ġmaktāyalh lā' mātakahui'lh huan egġpcio. Lā' chuntza' tapalana'ni'lh huan tū' ixmāpātīnġmā'ca. ²⁵ Moisés ixpuhuan que huan israelitas ixtamāchekxġ a'nchġ Dios ixlacsacnġ nacāmaktāya natapūtaxtu. Pero xlaca'n tū' ixtamāchekxġ. ²⁶ Lā' ixlġlakali huampala cālakhilh Moisés a'xni'ca' ixtalālacatāqui' kalhatu' israelitas lā' ixcāmāko'xamixġcu'tun lā' cāhuanilh: "Chi'xcuui'n, hui'xina'n ġlalakapasni'n. ¿A'chi' ġlalacatāqui'yā'tit?" ²⁷ Lā' tuncan huan tū' ixlacatāqui' ixtā'chic tampi'ta'lh Moisés lā' hualh: "¿Tichū hui'lġni' hua'chi quimpuxcu'ca'n lā' quiġuezca'n?" ²⁸ ¿Chā naġuimaknġcu'tuna' quit hua'chi ma'kni' kōtan huan egġpcio?" ²⁹ Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā', Moisés tzā'lal. Lā' chā'lh nac xcānsipej Madián lā' a'ntza' tachokolh hua'chi xatza'nkān. Lā' talacatuncuġl kalhatu' ixo'kxa'n.

³⁰ Lā' a'xni'ca' ixpātē'keni'ttza' tu'pu'xam cā'ta, kalhatin ángel tasu'yuni'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't ixpajtzu huan kēstġn ixtacuġni' Sinaí. A'ntza' tasu'yulh nac a'katin puchuna'j qui'hui' a'ntū ġ'lhcamā'. ³¹ A'xni'ca' lakzī'lh Moisés tū' ixlġca'tzihuī'. Lā' tapajtzūl para nalaktzī'n. Lā' ixtachihuġn Māpa'ksīni' huanilh:

³² Quit ixDiosca'n minatāta'na' lā' ixDiosca'n Abraham lā' Isaac lā' Jacob.

Lā' Moisés xpġpillh lā' jicua'lh lā' tū' ġlġhui'lilh nalaktzī'n. ³³ Lā' Māpa'ksīni' huanilh:

Catatūxtu mizapato porque a'nlhā yā't, ixlacapūn Dios.

³⁴ Quit stu'ncua' iclaktzī'ni't a'nchġ cāmāpātīnġmā'ca quintachi'xcuui't a'ntūn tahu'ġlāna' nac Egipto.

Lā' ickaxmatnġ a'nchġ tahu'a'ntġġmā'na xlaca'n, lā' icyujnġ'ta'nchi para na'iccāmāpūtaxtū.

Lā' chuhua'j cata't. Na'icmacā'nāni' nac Egipto.

³⁵ Lā' huā'mā' chu ū'tza' Moisés a'ntū talakmaka'lh a'xni'ca' tahualh:

¿Tichū hui'lġni'ta'ni' hua'chi quimpuxcu'ca'n lā' quiġuezca'n?

Lā' Dios macamilh huā'mā' Moisés hua'chi xapuxcu' lā' māpūtaxtūnu'. Lā' ixmaktāya huan ángel a'ntū tasu'yuni'lh nac a'katin puchuna'j qui'hui'. ³⁶ Lā' Moisés cāmāxtulh quinapapna'ca'n. Xla' tlahualh lej laka'tla'n le'cnġn nac Egipto lā' nac mar a'ntū huanican Spi'nenke' lā' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't tu'pu'xam cā'ta. ³⁷ Huā'mā' ū'tza' Moisés a'ntū cāhuanilh israelitas:

Māpa'ksīni' quinDiosca'n nalacsaca chā'tin de mintalakapasni'ca'n chuntza' hua'chi quilac-sacli quit.

U'tza' ixa'cta'sana' Dios nala.

Lā' nakaxpa'tā'tit hui'xina'n.

³⁸ Huā'mā' Moisés ū'tza' ixuī' a'xni'ca' ixtatakēstoknġ' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā' huan ángel tā'chihuīna'lh nac kēstġn Sinaí. Lā' Moisés cāhuanilh quinapapna'ca'n a'ntū hualh huan ángel. Lā' Moisés makġtīni'lh huan tachihuġn a'ntūn tū' maktin catisputli. Lā' huan tachihuġn quincāmāxquī'ni'.

³⁹ Huā' quinapapna'ca'n tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh Moisés lā' talakmaka'lh. Lā' ixtapuhuan natataspi'ta nac Egipto. ⁴⁰ Tahuaniġl Aarón:

Caquilātlahuani'uj ġdolos a'ntū naġuincātapū'lani'yāni'.

Tū' icca'tziyāuj a'ntū pātē'keni'ni't huā'mā' Moisés a'ntū quincāmāxtuni' nac ti'ya't Egipto.

41 Entonces xlac'a'n tatlauhualh lakatin ídolo a'ntū ixtasu'yu hua'chi ti'na'j huācax lā' tamaxqu'i'lh lē'ksaju'i'n huan ídolo. Lā' lej talipāxuhualh a'ntū ixtatlahuani't māni' xlac'a'n. 42 Lā' Dios tamakatīlh de xlac'a'n lā' cāmāxtekli que natamācā'tanī sta'cu. Lā' nā chuntza' tatzō'kni' huan nac libro a'ntū tzo'kli kalhatin a'ntū ixa'cta'sana' Dios. Hualh:

Lā' hui'xina'n, israelitas, ¿chu quilāmālacnūni'uj lē'ksajna' lā' animalhna' xatamāknīn ixlīhuāk huan tu'pu'xam cā'ta nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't?

43 Hui'xina'n līta'ntix icarpa huan ídolo Moloc a'nlhā ixtaquilhpu'tani'can, lā' huan ídolo Renfán a'ntū ixtasu'yu hua'chi sta'cu.

Hui'xina'n tlauhā'tit para nacāmācā'tanīyā'tit.

Lā' chuhua'j quit na'iccālē'nāni' más a'jlē'nī'ta'ncha' de Babilonia.

Chuntza' tatzō'kni'.

44 Lā' Esteban huampā:

—Nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, quinapapna'ca'n ixtaka'lhī huan xaka'tla' carpa a'ntū ixmāsu'yu que Dios ixcā'o'kska'lhilē'mā'. Lā' huan carpa ū'tza' ixtlahuani't Moisés chu a'nchī hua'chi Dios ixuanini't lā' chu a'nchī Dios ixmāsu'ni'nī't. 45 Lā' quinapapna'ca'n tamaklhtīni'lh huan carpa. Lā' talīmīlh a'xni'ca' tatanūchi con Josué na ixti'ya'tca'n xtuncnu' chī'xcuhui'n a'ntū Dios cāmāxtulh ixlacapūca'n quinapapna'ca'n. Lā' a'ntza' tachokolh huan carpa hasta ixquiltamācuj David. 46 Dios lipāxuhualh David. Xla' ixtlahuacu'tun lakatin ixchic Dios a'ntū nā ixDios Jacob. 47 Pero huan a'ntū tlauhualh huan chic, ū'tza' Salomón. 48 Pero Dios, a'ntū lej ka'tla', tū' tahu'la nac lakatin chic a'ntū tatlahuani't chī'xcuhui'n. Lā' nā chuntza' hualh ixa'cta'sana' Dios:

49 Quit, Dios, icmāpa'ksī nac a'kapūn lā' nac quilhtamācuj.

¿Tuchūyā chic naquilātlahuani'yāuj? huani Māpa'ksīni'.

Lā' ¿lhachū na'icjāxa quit?

50 ¿Chu tū' quit ictlauhualh ixlīhuāk a'ntū a'nan?

51 Lā' Esteban cāhuanipā:

—Hui'xina'n lej lacxumpi. Tū' ka'lhī'yā'tit mi'a'clhcunucca'n para napūpāstacna'nā'tit. Lā' tū' kaxpa'tcu'tunā'tit. Hui'xina'n pō'ktu kalhtaxtoktiyā'tit huan Espíritu Santo. Chu a'nchī ixtala minapapna'ca'n nā chuntza' la'yā'tit hui'xina'n. 52 Minapapna'ca'n tamāpātīnīlh ixlīhuākca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' tamaknīlh a'nfin tahuualh xapū'la que namin a'ntū xatzey. U'tza' mīlh lā' hui'xina'n macamāstā'tit lā' māmāknīnīni'ntit. 53 Hui'xina'n maklhtīni'ntit huan ley a'ntū tamacamāstā'lh ángeles. Pero tū' a'kahuāna'nī'tit —hualh Esteban.

Maknīca Esteban

54 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'a'kchā'lh lā' ixtamāsā'nī ixtatzanca'n porque lej ta'a'kchā'lh. 55 Lā' ixa'clhcunuc Esteban ixlītuma Espíritu Santo. Lā' xla' ixtalacayāhuayā para nac a'kapūn. Lā' laktzī'lh huan xkakana' a'nlhā ixuī' Dios. Lā' laktzī'lh Jesús na ixpāxtūcāna'j Dios 56 lā' hualh:

—Calaktzī'ntit. Quit iclaktzī'n huan a'kapūn laquī'yā. Lā' ixtā'tin ixlīhuāk tachi'xcuhui't hui' na ixpāxtūcāna'j Dios —hualh Esteban.

57 Lā' ixlīhuākca'n a'ntū ixtahu'lána' a'nlhā ixtlahuacan justicia, xlac'a'n tata'salh palha' lā' cā'a'kachi'paca. Lā' ixlīhuākca'n tuncan talakminkō'lh lacapalh. 58 Lā' māxtuca Esteban de huan nac xcānsipej lā' mūta'laca. Lā' huan testigos tahu'ilīh ixlū'xu'ca'n na ixlacapūn kalhatin o'kxa' a'ntū ixtacuīni' Saulo. 59 Lā' a'xni'ca' mūta'laca Esteban ta'sani'lh Dios lā' huanīlh:

—Māpa'ksīni' Jesús, cachi'patampāxtokchi quilica'tzīn.

60 Lā' tatzokostalh lā' ta'salh lej palha' lā' hualh:

—Māpa'ksīni', cacāmāspūtūni' a'ntū quintatlahuani'mā'na.

Lā' a'xni'ca' hualh huā'mā' Esteban nīlh.

8

Saulo ixcāmacaputza a'ntū ixtakahlaka'ī

1 Lā' Saulo chu ixlīca'tzī a'nchī limaknīca Esteban.

Lā' huanmā' chī'chīni' tzucuca lej cāmacaputzacan a'ntū ixtakahlaka'ī xalanī'n nac Jerusalén. Lā' ixlīhuākca'n ta'a'kahuankō'lh hasta nac ti'ya't Judea lā' Samaria. Lā' tat-achokolh xmān apóstoles. 2 Lā' makapitzīn chī'xcuhui'n, a'ntū ixta'a'cnīni'ni' Dios, talē'lh Esteban lā' tamā'cnūlh. Lā' lej talakcalhualh xla'. 3 Lā' Saulo ixlīhui'li ixcāmāspūtūkō'lh huan a'ntū ixtakahlaka'ī. Tzuculh tanū nac lakatunu' chic lā' ixcāstancalē'n chī'xcuhui'n lā' puscan lā' ixcāmānū nac pūlāchī'n.

Māsu'yuca xatzey tachihuīn nac Samaria

4 Lā' a'ntūn ta'a'kahuankō'lh ixta'a'n lakaxtim lā' ixtachihuīna'n huan xatzey tachihuīn.

5 Lā' Felipe a'lh tancā'n nac xcānsipej ixtacuīni' Samaria. Lā' ixcāmāsu'ni' ixpālacata Cristo.

⁶ Lā' huan ixtalhūhuā't tachi'xcuhuī't ixtakaxmata a'cxtim a'ntū ixcāhuani Felipe. Takaxmatli lā' talaktzī'lh huan lē'cnīn a'ntū ixtlahua. ⁷ Lā' huan tlajana'nī'n ixtata'sa lej palha' lā' tataxtulh de xlaca'n a'ntū ixtaka'lhī. Lā' lhūhua' ixtalū'ntū'lanī't lā' xalactajua' chī'xcuhuī'n ixcāmāzēyican. ⁸ Lā' lej ixa'nān lhūhua' tapāxuhuān huanmā' nac xcānsipej.

⁹ Lā' ixuī' chā'tin chī'xcu' ixtacuīni' Simón. Xla' xapū'la ixuanī't tlahuāna' nac huanmā' xcānsipej. Lā' ixtalē'cnī' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Samaria. Lā' hualh que ū'tza' māni' lej ka'tla'. ¹⁰ Lā' xa'nca ixtakaxmatni' Simón ixlīhuākca'n a'ntū xalacti'na'j lā' a'ntū xalaka'tla'n. Lā' ixtahuan:

—Huā'mā' chī'xcu' lej ka'lhī ixlīmāpa'ksīn Dios.

¹¹ Lā' xa'nca takaxmatni'lh Simón porque lej makān talē'cnīlh ixtatlahuān. ¹² Lā' Felipe cākalhachihuīna'ni'lh xatej tachihuīn ixpālacata a'nchī Dios māpa'ksīni' lā' ixpālacata Jesucristo. Lā' xlaca'n takalhaka'ī'lh lā' ta'a'kpaxli chī'xcuhuī'n lā' puscan. ¹³ Lā' nā huan Simón nā xla' kalhlaka'ī'lh lā' a'kpaxli lā' stālani'lh Felipe. Lā' a'xni'ca' Simón laktzī'lh huan laka'tla'n lā' lej lhūhua' lē'cnīn, xla' lej lhūhua' ixpāstacna'n.

¹⁴ Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh que xalanī'n nac Samaria ixtamaklhūni'ni'ttza' ixtachihuīn Dios, huan apóstoles xalanī'n nac Jerusalén tamacā'lh Pedro lā' Juan nac Samaria. ¹⁵ Xlaca'n tamīlh lā' ta'orarlīh que catamaklhūni'lh Espīritu Santo xalanī'n nac Samaria. ¹⁶ Tūna'j ixcālakuyachi Espīritu Santo. Xmān ixta'a'kpaxnī't lā' chuntza' tamāsu'yulh que tatapa'ksīlh con Māpa'ksīni' Jesús. ¹⁷ Lā' ta'a'cpūmā'ca'lh ixmacanca'n lā' xlaca'n tamaklhūni'lh Espīritu Santo.

¹⁸ Lā' Simón laktzī'lh que huan Espīritu Santo māstā'ca' a'xni'ca' huan apóstoles ta'a'cpūmā'ca'lh ixmacanca'n. Lā' cāmālacnūni'lh tumīn. ¹⁹ Lā' hualh Simón:

—Nā quit caquilāmaxquī'uj huā'mā' līmāpa'ksīn para que chuntza' chu catīhuā na'ica'cpūmā'ca' quimacan nā tzē namaklhūni'n huan Espīritu Santo.

²⁰ Lā' Pedro huanilh:

—Casputli mintumīn lā' nā hui'x casputti porque puhuanti nalītamāhua'ya' tumīn a'ntū ixlē'ksajna' Dios. ²¹ Hui'x tūla catimaklhūni' huanmā' lē'ksajna' porque tū' tzey mi'clhcnunuc na ixlacapūn Dios. ²² Camakxtekti huanmā' ko'hua'jua' tapāstacna' lā' casqui'ni' Māpa'ksīni' Dios lā' tzēla chuntza' namāspūtūni'ni'yāni' Dios huanmā' tapāstacna' a'ntū ka'lhī'ya' na mi'a'clhcnunuc. ²³ Iclaktzī'nāni' lej ca'tzanca'tzī'ya'. Hui'x tūla makxteka a'ntūn tū' tzey.

²⁴ Lā' kalhtīni'lh Simón lā' hualh:

—Casqui'ni'tit Māpa'ksīni' Dios que tū' naquimpātē'keni' nīn tuntū' a'ntū hui'xina'n hua'nā'tit.

²⁵ Lā' a'xni'ca' xlaca'n ixtamālacstū'ncnī'ttza' lā' ixtachihuīna'ni'ttza' ixtachihuīn Dios, tataspī'tpā para nac Jerusalén. Lā' tachihuīna'lh huan xatej tachihuīn ixpālacata Jesucristo nac lalalhūhua' ixā'lacchicni'ca'n samaritanosnu'.

Felipe lā' huan chī'xcu' xala' nac Etiopía

²⁶ Lā' tā'chihuīna'lh Felipe kalhatin āngel a'ntū Dios macamilh lā' huanilh:

—Catā'kaqui' lā' capit nac sur. Nalacpina' xatej Jerusalén para Gaza. A'ntza' cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.

²⁷ Lā' Felipe tā'kaqui'lh lā' a'lh. Lā' ixuī' kalhatin eunuco xala' nac Etiopía. Xla' pūchihuīna' ixuanī't nac Etiopía a'nlhā ixmāpa'ksīni'n huan reina ixtacuīni' Candace. Huā'mā' chī'xcu', xla' ū'tza' xamaktaka'lhna' ixlīhuāk ixlīrico huan reina. Lā' quīlachi nac Jerusalén para namācā'tani' Dios. ²⁸ Lā' ixtaspi'tmā'tza' lā' ixpūmimā' lakatin carro a'ntū i'stancelē'mā' huan cahuāyuj. Lā' ixlakapūtle'kehuī' a'ntū tzo'klī Isaiás, a'ntū ixa'cta'sana' Dios ixuanī't. ²⁹ Lā' huan Espīritu Santo huanilh Felipe:

—Catapajtzu' nac xatej a'nlhā lē'mā'ca' huan carro lā' catā'pi.

³⁰ Lā' Felipe tu'jnulh lā' lakmilh lā' kaxmatli a'nchī xla' ixlakapūtle'kehuī' a'ntū ixtzo'knī't Isaiás. Lā' Felipe kalhasqui'nīlh:

—¿Chā māchexxī'ya' a'ntū lakapūtle'keya'?

³¹ Lā' kalhtīlh:

—Tūla como tintī' a'ntū naquimāsu'ni'.

Lā' huanica Felipe que catō'ca'lh lā' capāxtūtō'lah.

³² Lā' xla' ixlakapūtle'kehuī' ixtachihuīn Dios a'nlhā huan chuntza':

Hua'chī lē'ncan lakatin oveja a'ntū namakñican, chuntza' lē'nca huan chī'xcu'; lā' como hua'chī lakatin borrego xla' kō'ko' na ixlacapūn a'ntū macsī'ta, chuntza' huan chī'xcu' nīn tuntū' hualh.

³³ Lā' māmaxani'ca lā' tū' xa'nca tlahuani'ca justicia.

Lā' nīn tintī' tūla pūtle'ke tichū ixtā'natna' huan chī'xcu', porque makñica.

³⁴ Lā' huan eunuco huanilh Felipe:

—Icsqui'ni'yāni' caquihua'ni', ¿tichū lichihuīna'mā' huā'mā' Isaías? ¿Chu ixa'cstu lichihuīna'ncan, o lichihuīna'n ā'kalhatin'?

³⁵ Lā' Felipe tzuculh chihuīna'n. Lā' tzuculh xa'nca huani a'ntū ixlakapūtle'keni't huan ixtachihuīn Dios lā' māsu'ni'lh ixpālacata Jesús. ³⁶ Lā' a'xni'ca' ixta'a'mā'na nac tej, tachā'lh a'nlhā mā' xcān. Lā' hualh huan eunuco:

—Cala'ktzi'. Huā'tzā' mā' xcān. ¿Chu a'nan a'ntū naquimāmakchuyī para que tzē na'ica'kpaxa'?

³⁷ Lā' Felipe huanilh:

—Palh hui'x kalhlaka'ī'ya' con ixlīhuāk mi'a'clhcunuc, tzē na'a'kpaxa'.

Lā' xla' kalhtīni'lh:

—Quit ickalhlaka'ī' que Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios.

³⁸ Lā' chu tuncan māyāhuanīni'lh huan carro. Lā' tatorjōlh nac xcān ixtu'ca'n, Felipe lā' huan eunuco. Lā' Felipe mā'kpaxilh. ³⁹ Lā' a'xni'ca' tatacutli nac xcān, ixEspīritu Dios mā'kayāhualh Felipe. Lā' huan eunuco tū'tza' laktzī'lh. Lā' huan eunuco a'mpā lā' lej pāxuhualh. ⁴⁰ Lā' Felipe lakchā'nca nac xcānsipej Azoto. Lā' ixcākalhachihuīna'ni'tēlha xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo na ixlīhuāk xcānsipejni' hasta que chā'lh nac Cesarea.

9

Saulo xtāpalilh ixtapāstacna'

Hch. 22.6-16; 26.12-18

¹ Lā' Saulo lej ixcāmākē'k'lh a'ntū ixtakalhlaka'ī' huan Māpa'ksīni' lā' ixcāmāknīcu'tun. Lā' lakmilh xamāpa'ksīni' curasna' ² lā' squi'nli lakatin acta a'ntū nalē'n na ixlītokpānna'ca'n israelitas nac Damasco. Lā' chuntza' tzē nacāputza chi'xcuhui'n lā' puscan a'nti ixtatālani' Jesús lā' tzē nacālimin xatachī'nī'n nac Jerusalén. ³ Lā' Saulo ixtlā'huantēlha lā' ixtapajtū'tēlhatza' nac Damasco. Lā' chu limaktin lakatin xkakanā' xala' nac a'kapūn lītamacxti'li'lh. ⁴ Lā' a'kā'lh nac ti'ya't. Lā' kaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū ixuani:

—Saulo, Saulo, ¿a'chī' quimacaputzaya'?

⁵ Lā' Saulo kalhasqui'nīlh:

—¿Tichū hui'x, Māpa'ksīni'?

Lā' xla' hualh:

—Quit Jesús, chu ū'tza' a'nti hui'x macaputzaya'. Chu tlakaj quintā'latla'hua'ya'. Hui'x hua'chi lakatin cahuāyuj a'xni'ca' chi'nta huan qui'huī' a'ntū lītlakalē'ncan.

⁶ Lā' Saulo ixpipi lā' ixjicua'n lā' hualh:

—Māpa'ksīni', ¿tuchū lacasqui'na' na'ictlahua quit?

Lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:

—Catā'kaqui' lā' catanu' nac xcānsipej. Lā' a'ntza' nahuanica'na' a'ntū līhui'līca natlahua'ya'.

⁷ Lā' huan chi'xcuhui'n a'nti ixtatā'latlā'huan Saulo, takaxmatli lakatin tachihuīn pero nīn tīnti' talaktzī'lh. Lā' lej talē'cnīlh. ⁸ Lā' Saulo tā'kaqui'lh de nac ti'ya't. Lā' a'xni'ca' titalakapākē'cu'tulh, tūlalhtza' lacahuāna'lh. Lā' makachi'palē'nca lā' līminca nac Damasco. ⁹ A'ntza' tahuī'lh lakatu'tun chi'chīni' lā' tūlalh lacahuāna'lh. Lā' tū' huā'yalh lā' tū' ko'tnūlh.

¹⁰ Lā' ixuī' nac Damasco kalhatin chi'xcu' a'nti ixkalhlaka'ī' lā' ixtacuīni' Ananías. Xla' lakachuyalh lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:

—Ananías.

Lā' xla' kalhtīni'lh:

—Lā' ā'tzā' icuī', Māpa'ksīni'.

¹¹ Lā' Māpa'ksīni' huanilh:

—Capit huan nac calle a'ntū huanican Xaslitua'. Lā' caputza na ixchic Judas kalhatin a'nti ixtacuīni' Saulo xala' nac xcānsipej Tarso. A'ntza' kalhtō'ka'mā'. ¹² U'tza' lakachuyani't lā' laktzī'nī't kalhatin chi'xcu' ixtacuīni' Ananías a'nti tanūlh lā' a'cpūmā'ca'lh ixmacan para que chuntza' nalacahuāna'nchokopala.

¹³ Pero Ananías kalhtīni'lh:

—Māpa'ksīni', lhūhua' quintahuanīni't que huā'mā' chi'xcu' lej lhūhua' a'ntūn tū' tzey cātlahuani'ni'ttza' xalanī'n nac Jerusalén a'ntīn takalhlaka'ī' mintachihuīn. ¹⁴ Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' tamaxqui'ni't līmāpa'ksīn que xla' naquincāchi'payāni' quilīhuākca'n a'nti icchihuīna'nāuj por milimāpa'ksīn.

¹⁵ Lā' Māpa'ksīni' huanilh:

—Capit porque quit iclacsacni't Saulo. Xla' nacātā'chihuīna'n de quit xalanī'n nac ā'lakatunu' xcānsipejni' lā' reyes lā' israelitas. ¹⁶ Quit na'icmāsu'ni' līlhūhua' a'ntū napātīni'n por quimpālacata.

¹⁷ Lā' Ananías a'lh lā' tanūlh huan nac chic a'nlhā ixuī Saulo. Lā' a'cpūmā'ca'lh ixmacan lā' huanilh:

—Tā'tin Saulo, quimacaminī't huan Māpa'ksīni' Jesús a'ntī tasu'yuni'ni' nac tej a'nlhā ixta'mpā't. U'tza' quimacaminī't para que nalacahuāna'nchokopala'ya' lā' nalītatzumakō' Espīritu Santo mi'a'clhucun.

¹⁸ Lā' tuncan yujni'lh ixlakastapun catūhuā hua'chi xapipēks lā' lacahuāna'nchokopā. Lā' tā'kaqui'lh lā' tuncan a'kpxalī. ¹⁹ Lā' huā'yalh lā' tli'hui'quimpā. Lā' lātma'j'ixcātā'lahui' huan tā'timīn nac Damasco.

Saulo a'cta'sana'lh nac Damasco

²⁰ Lā' chu tuncan huan na ixlītokpānna'ca'n israelitas, Saulo tzuculh līchihuāna'n Jesús. Lā' ixuan que ū'tza' huā'mā' ixO'kxa' quinDiosca'n. ²¹ Lā' talē'cnīlh ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmatli lā' talāhuanilh:

—¿Chu tū' ū'tza' huā'mā' a'ntī ixcāmāspūtūcu'tun nac Jerusalén a'ntī ixtatapa'ksī con Jesús? Lā' minī't huā'tzā' lā' quincālē'ncu'tunāni' tachi'n lā' quincāmacamaxquī'cu'tunāni' xanapuxcu'nu' curasna'. U'tza' līmīlh huā'tzā'.

²² Lā' Saulo más ixtahuixcāni. Lā' ixmālacstū'nca que Jesús ū'tza' huā'mā' Cristo a'ntī Dios ixlacsacui'līnī't. Lā' ū'tza' talīlē'cnīlh huan israelitas a'ntī ixtahui'lāna' nac Damasco.

Saulo cātā'lanī'lh israelitas

²³ Lā' a'xni'ca' ixpātle'kēni'ttza' lakalhūhua' chī'chīni', huan israelitas talacchihuāna'lh para natamaknī Saulo. ²⁴ Lā' māca'tzīnica Saulo que ixmaktaka'lh mā'ca. Tintacuj lā' tintascac ixtaka'lhītīmā'na huan lhā ixlactanūcan nac cā'lacchicni' porque ixtamaknūcu'tun. ²⁵ Lā' cā'tzī'sa huan tā'timīn talē'lh Saulo lā' tamāyujūlh nac lakatin canasta de na ixa'cpān taxaka de huan cā'lacchicni'. Lā' chuntza' līpūtaxtulh.

Saulo a'lh nac Jerusalén

²⁶ Lā' Saulo a'lh nac Jerusalén lā' ixcātā'tanūcu'tun huan tā'timīn a'ntza'. Lā' xlaca'n ixtajicua'ni'. Tū' ta'aka'tī'lh que xla' ixkalhlaka'tī'nī't. ²⁷ Lā' Bernabé cālīmīni'lh Saulo huan apōstoles. Lā' cāpūtle'kenī'lh a'nchī Saulo ixlaktzī'nī't nac tej huan Māpa'ksīni' Jesucristo a'ntīn tā'chihuīna'lh. Lā' cāpūtle'kenī'lh a'nchī Saulo ixchihuīna'nī't nac Damasco por ixlīmāpa'ksīn Jesús, lā' tū' ixlacapuhuan. ²⁸ Lā' Saulo ixcātā'latlā'huan nac Jerusalén. ²⁹ Lā' ixchihuīna'n por ixlīmāpa'ksīn Dios lā' tū' ixlacapuhuan. Lā' ixcātā'lāhuani huan israelitas a'ntī ixtachihuīna'n griego. Lā' ixtamaknūcu'tun Saulo. ³⁰ Lā' a'xni'ca' huan tā'timīn taca'tzīlh huā'mā', talē'lh Saulo nac Cesarea lā' tamacā'lh para nac Tarso.

³¹ Lā' cā'cacsuatza' ixtahui'lāna' a'ntī ixtatakēxtimī na ixlīhuāk ixlēka'tla' Judea lā' Galilea lā' Samaria. Lā' ā'chulā' ixtakalhlaka'tī'. Lā' ixtajicua'ni'tēlha Māpa'ksīni'. Lā' huan Espīritu Santo ixcāmāko'xamaka'tī. Lā' ixtalhūhua'ntēlha.

Eneas mātzeyīca

³² Lā' Pedro lakaxtim ixlātā'huan lā' cālakmilh a'ntī ixtakalhlaka'tī xalanī'n nac Lida. ³³ A'ntza' pāxtokli kalhatin chī'xcu' a'ntī ixtacuīni' Eneas. Xla' ixmā' na ī'xti'cat lakatzeyan cā'ta. Ixchēkēni'n ixtalū'ntū'lanī't. ³⁴ Lā' Pedro huanilh:

—Jesucristo mātzeyīyāni'. Catā'kaqui' lā' camā'kaqui' mixti'cat.

Lā' chu tuncan tā'kaqui'lh Eneas. ³⁵ Lā' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' nac Lida lā' Sarón talaktzī'lh que ixtzeyani'ttza'. Lā' xlaca'n tatzuculh tastālani' huan Māpa'ksīni' Jesucristo.

Dorcas lakahuanchokolh

³⁶ Ixui' nac Jope kalhatin puscāt a'ntī ixkalhlaka'tī'. Lā' ixtacuīni' Tabita lā' nā Dorcas ixtacuīni' griego. Huā'mā' puscāt ixtlahua lhūhua' catūhuā lej tzey. Lā' ixmāstā' lhūhua' līmosna. ³⁷ Lā' huā'mā'na chī'chīni' xla' ī'tzaca'lh lā' nīlh. Lā' ixmāpaxīcanī'ttza' lā' ixcāxmāpī'canī'ttza' nac lakatin cuarto tālhmā'n. ³⁸ Lā' huan tā'timīn nac Jope takaxmatli que Pedro ixuī' nac Lida, como pajtzu ixuanī't. Lā' cālakmacā'nca kalhatu' chī'xcuhū'n. Lā' xlaca'n tahuanih Pedro:

—Capit lacapalh hasta lhā icuī'lāna'uj.

³⁹ Lā' tuncan Pedro cātā'a'lh. Lā' a'xni'ca' xla' cālakhā'lh, lā' lē'nca nac cuarto tālhmā'n. Lā' ixlīhuākca'n huan lakapūtnu' talītakēxtimīlh a'nlhā ixmāpī'canī't Dorcas lā' tacalhualh. Lā' tamāsu'ni'lh huan cakēnu' lā' huan lu'xu' a'ntū ixtlahua Dorcas a'xni'ca' lakahuancun ixlahui'. ⁴⁰ Pero Pedro cāmāxtulh ixlīhuākca'n lā' tatzokostalh lā' orarlīlh. Lā' laktalakspī'tli huan sputnī' lā' huanilh:

—Tabita, catā'kaqui'.

Lā' talakapāke'lh lā' laktzī'lh Pedro lā' tā'kxpāquī'lh. ⁴¹ Lā' Pedro makachi'palh lā' mā'kaqui'lh. Lā' a'xni'ca' Pedro cātā'sani'lh huan a'ntī ixtakalhlaka'tī lā' huan lakapūtnu' lā' cāmāsu'ni'lh Dorcas xalakahuan. ⁴² Huā'mā' ca'tzīkō'ca na ixlīhuāk Jope. Lā' lhūhua'

takalhla'kāl'lh Māpa'ksīni' Jesucristo. ⁴³ Lā' Pedro tachokolh lātma'j nac Jope na ixchic kalhatin chī'xcu' ixtacuīni' Simón a'nti māmāsījūnu'.

10

Pedro lā' Cornelio

¹ Ixuī' nac Cesarea kalhatin chī'xcu' ixtacuīni' Cornelio. Xla' capitán ixuani't. Lā' huan compaña'la a'ntū ixmāpa'ksī ixtacuīni' Italiana. ² Cornelio lej ixa'cnīni'ni' lā' ixtajicua'ni' Dios, lā' nā chuntza' ixlīhuāk xala' na ixchic. Lej ixmaxqui' limosna huan tachī'xcu'ni't lā' pō'ktu ixorarīni' Dios. ³ Lakatin chī'chini' hua'chi maktu'tun kōtanū, Cornelio lakachuyalh. Lā' xa'nca laktzī'lh kalhatin ángel a'nti Dios macamilh. Lā' huan ángel tanūlh lā' huanilh:

—¡Cornelio!

⁴ Lā' Cornelio lakalaktzī'lh lā' jicua'lh lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū, Māpa'ksīni'?

Lā' huan ángel huanilh:

—Dios pāstacmā'chāni' a'nchīn tlahua'ya' mi'oración lā' a'nchī mās'tā'ya' limosna. ⁵ Lā' chuhua'j cacāma'capi chī'xcu'ni'n nac Jope lā' camātayī'ni' Simón a'nti ka'lhī ixlitāpātu' ixtacuīni' Pedro. ⁶ Xla' tētachokoni't na ixchic Simón huan māmāsījūnu' a'nti ka'lhī ixchic na ixquiltūn mar. U'tza' nahuaniyāni' a'ntū natla'hua'ya'.

⁷ Lā' a'xni'ca' huanikō'lh huan ángel lā' chu tuncan a'lh. Lā' Cornelio cāta'sani'lh kalhatu' ixtasācua'nīn lā' kalhatin tropa a'nti ixta'cnīni'ni' Dios lā' a'nti ixtasuja na ixchic. ⁸ Lā' a'xni'ca' ixcāpūtle'keni'kō'nī'ttza' a'ntū ixuaninī't huan ángel, cāmacā'lh nac Jope.

⁹ Lā' ixlilakalī xla'ca'n ixtatla'huamā'na lā' ixtatapajzūtēlha para huan nac xcānsipej. Lā' hua'chi tastu'nūta Pedro tō'ca'lh huan na ixlitānc'cstu' chic para na'orarli. ¹⁰ Lā' lej tzi'ncstāyālh lā' ixa'ya'ncu'tun. Lā' lihuan ixcāxtlahuamā'ca huan lihua'j, Pedro lakachuyalh. ¹¹ Lā' laktzī'lh huan a'kapūn laqui'yā lā' hua'chi lakatin ka'tla' sávana chī'cani't ixa'katzā'stūtā'ti'. Lā' yujli na ixlacapūn. ¹² Huā'mā' a'ntza' ixtatojōmā'na ixlīhuāk animalhna' a'ntū makakantā'ti' lā' lūhua' lā' spunnu'. ¹³ Lā' kaxmatli a'nchī tā'chihuīna'nca lā' huanica:

—Catā'kaqui', Pedro, cama'kni' lā' cahua't.

¹⁴ Lā' Pedro hualh:

—Tū', Māpa'ksīni'; porque tū' maktin icua'nī't a'ntūn tū' limakuan hua'can lā' a'ntū ko'hua'jua'.

¹⁵ Lā' chu kaxmatpā ixlīmaktu' tā'chihuīna'nca lā' huanica:

—Tū' cahua'nti ko'hua'jua' a'ntū Dios huan que xacanī't.

¹⁶ Huā'mā' pāt'le'kelh maktu'tun lā' huan sávana lē'nchokopalaca nac a'kapūn. ¹⁷ Lā' Pedro lej ixpāstacna'huī' porque tū' ixcā'tzī a'ntū ixuanicu'tun huan a'ntū mālakachuyīlh. Lā' huan chī'xcu'ni'n, a'nti ixcāmacaminī't Cornelio, takalhasqui'nīlh lhachū ixchic Simón. Lā' tuncan tachīlh na ixlacapūn mākalhcha. ¹⁸ Lā' tata'sani'lh lā' takalhasqui'nīni'lh lā' tahualh palh tū' lahuī' kalhatin chī'xcu' a'nti ixtacuīni' Simón a'nti ixa'lhī ixlitāpātu' ixtacuīni' Pedro. ¹⁹ Lā' a'xni'ca' Pedro ixpāstacna'huī' a'nchī lakachuyani't, huan Espīritu Santo huanilh:

—Kalhatu'tun chī'xcu'ni'n taputzayāni'. ²⁰ Catā'kaqui' lā' cayujti lā' cacā'tā'pi xla'ca'n. Lā' tū' napuhua'na' catūhuā porque quit iccāmacaminī't.

²¹ Lā' Pedro cālakyujli huan chī'xcu'ni'n lā' hualh:

—Quit a'nti putza'yā'tit hui'xina'n. ¿Tuchū lakta'ni'ta'ntit?

²² Lā' xla'ca'n takalhūlh:

—Ixpālacata huan capitán Cornelio. Xla' lej tzeyā chī'xcu' lā' jicua'ni' Dios. Lā' ixlīhuākca'n israelitas talaktzī'n por tzeyā chī'xcu'. Kalhatin ángel a'nti lej tzey huanilh Cornelio que namāta'satinīni'nāni' lā' xla' nakaxmata a'ntū hui'x nahua'na'.

²³ Lā' Pedro cāmānūlh na ixchic lā' cāhuanilh que catatachokolh huā'mā' tzi'sa. Lā' ixlilakalī cātā'a'lh. Lā' nā cātā'a'lh makapitzīn tā'timīn xalanī'n nac Jope.

²⁴ Lā' ixlilakalī huampala tachā'lh nac Cesarea. Lā' Cornelio ixcāka'lhīmā' lā' ixcāmākēstokkō'nī't ixtalakapasni' lā' ixamīgos a'nti más ixcālakapasa. ²⁵ Lā' a'xni'ca' Pedro ixtanūmā', Cornelio lakchilh. Lā' chu tuncan tatzokostani'lh lā' taquilhpūtani'lh.

²⁶ Lā' Pedro mā'kaqui'lh lā' hualh:

—Catā'kaqui'. Nā quit nā chu xmān chī'xcu'.

²⁷ Lā' a'xni'ca' Pedro ixtanūtēlha lā' ixtā'chihuīna'ntēlha lā' cākakli ixtalhūhuāt a'nti ixtatakēstoknī't. ²⁸ Lā' Pedro cāhuanilh:

—Hui'xina'n ca'tziyā'tit que kalhatin israelita tūla catitā'takēxtimīlh con a'ntīn tū' israelita. Lā' tūla catitanūlh na ixchic. Chuntza' tatzō'kni' na ixlēyca'n israelitas. Pero Dios quimāsū'ni'ni't que tūla ictihualh que ā'chā'tin chī'xcu' ko'hua'jua' lā' u'tza' xmān catihua'.

29 U'tza' iclímilh a'xni'ca' quimätayini'nca lä' tü' icpuhualh catühuä. Lä' iccäkalhasqui'nñyāni' ḡtuchü ixpälacata quillälimätayini'uj hui'xina'n?

³⁰ Lä' tuncan Cornelio hualh:

—Tä'ti'majatzä' quit xa'ictascajamä' lä' tü' icuä'yalh. Lä' hua'chi maktu'tun kōtanü quit xa'icorarlimä' na quinchic. Lä' chä'tin chi'xcu' tāyahl na quillacapün lä' ixka'lhī ixluxu' lej slamama. ³¹ Lä' quihuanilh: “Cornelio, Dios kaxmatni't mi'oración lä' pästacmä' a'nchī mästä'ya' limosna. ³² Cacāmacapi chi'xcuhuī'n nac Jope lä' camätayini' Simón a'nti ka'lhī ixlitāpātu' ixtacuīni' Pedro. Xla' tētachokomä' na ixchic Simón huan māmāsñūnu' na ixquiltūn mar. Xla' namin lä' natä'chihuīna'nāni'”, quihuanica. ³³ Lä' ü'tza' quit iclímätayini'ni' tuncan. Lä' hui'x quintlahua'ni' talakalhu'män quila'kta'. Pues chuhua'j quillihuākca'n icuī'lāna'uj huä'tzä' na ixlacapün Dios. Lä' ickaxmatcu'tunāuj ixlīhuāk a'ntü Dios māpa'ksini'ta'ni' nahua'na' —hualh Cornelio.

Pedro tzuculh chihuīna'n na ixchic Cornelio

³⁴ Lä' Pedro tzuculh chihuīna'n lä' hualh:

—Ixlistu'ncua' quit icmāchekü que Dios puhuan que chu a'cxtimni' ixlīhuākca'n chi'xcuhuī'n. ³⁵ Lä' xalanī'n chu calhāhuä xcānsipej, a'ntin tajicua'ni' Dios lä' tatlahua a'ntün tzey ü'tmu'n tamāpāxuhui' Dios. ³⁶ Dios cāmācā'ni'lh huan israelitas ixtachihuīn. Lä' cāmāsu'ni'lh que tzē natala ixamigos Dios por ixpälacata Jesucristo a'nti cāmāpa'ksi ixlīhuākca'n. ³⁷ Hui'xina'n ca'tziyā'tit a'nchī māca'tzini'ncā huan xatzey tachihuīn pū'la nac Galilea lä' ā'calistān na ixlīhuāk Judea a'xni'ca'tza' Juan ixmāsu'yuni'ttza' lä' ixmā'kpaxini'ttza'. ³⁸ Dios maxqui'lh Jesús, xala' nac Nazaret, ixlīmāpa'ksin Espiritu Santo. Lä' Jesús ixtlahuatlä'huan a'ntü lej lacuan lä' ixcāmätzeyitlä'huan ixlīhuāk a'nti ixtapātini'n por ixlīmāpa'ksin ko'ti'ti'. Huä'mä' tzēn tlhualh Jesús porque Dios ixmaktāyamä'. ³⁹ Lä' quina'n icmālacstü'ncāuj ixlīhuāk a'ntün tlhualh Jesús na i'xcānsipejca'n israelitas lä' nac Jerusalén. U'tza' a'nti xtokohua'ca'ca nac cruz lä' chuntza' maknīca. ⁴⁰ Lä' Dios mälakahuanchokolh ixlīlakatu'tun chi'chini' lä' Dios lej xa'nca quincāmāsu'ni'ni' Jesús. ⁴¹ Tü' cāmāsu'ni'lh ixlīhuāk tachi'xcuhuī't. Dios quincāmāsu'ni'ni' Jesús xmān quina'n a'nti quincālacasani'ta'ni' para na'icmālacstü'ncāuj ixtachihuīn. Quina'n ictä'huä'yauj Jesús lä' ictä'ko'tnūj a'xni'ca' ixlakahuanchokoni'ttza'. ⁴² Lä' Dios quincāhuanini' que na'iccāmāsu'ni'yāuj tachi'xcuhuī't lä' na'icuanāuj que Jesús ü'tza' a'nti Dios hui'lil ixlījuezca'n xalakahuan lä' xanīn. ⁴³ Lä' ixlīhuākca'n ixa'cta'sana'ni'n Dios, xalanī'n makān, tamālacstü'ncli que ixlīhuāk a'ntin talipāhuan Jesús, xla'ca'n nacāmāspütünü'ni'can ixtalaclē'ca'ca'n por ixpälacata Jesús.

Takalhlaka't'lh a'ntin tü' israelitas

⁴⁴ Lä' Pedro ixchihuīna'huī'cus lä' huan Espiritu Santo cälakuyjchi ixlīhuākca'n a'nti ixtakaxmatni'mä'na Pedro. ⁴⁵ Lä' lej talē'cnini'lh huan israelitas a'nti ixtakalhlaka't' lä' ixcātā'mini't Pedro. Talē'cnilh porque huan lē'ksajna' a'ntü Espiritu Santo, nā ixcāmāxqui'mä'ca huan tin tü' israelitas. ⁴⁶ Cälē'cnīca porque ixcākaxmatcāni't a'nchī ixtachihuīna'n ā'tāpātin tachihuīn lä' nā tachihuīna'mpā ixlēka'tla' Dios. ⁴⁷ Lä' Pedro cāhuanipā:

—¿Chā a'nān catīhuä a'nti nacāmāmakchuyi' nata'a'kpaxa huä' tamā'na? Xla'ca'n tamakl-tūni'n chuntza' hua'chi quina'n huan lē'ksajna' a'ntü huan Espiritu Santo.

⁴⁸ Lä' Pedro cāhuanilh que cata'a'kpaxli porque tatapa'ksilh con Jesucristo. Lä' squi'ni'ca Pedro que catachokolh lātma'j.

11

Pedro cāmāca'tzini'lh xalanī'n nac litokpān nac Jerusalén

¹ Huan apóstoles lä' tā'timīn a'nti ixtahui'lāna' nac Judea cāmāca'tzini'ca que ixtakalhlaka't' ixtachihuīn Dios nā xla'ca'n a'ntin tü' israelitas. ² Lä' a'xni'ca' Pedro chā'lh nac Jerusalén, tatā'lāhuanilh huan israelitas a'nti ixtakalhlaka't'. ³ Takalhasqui'nīlh Pedro:

—¿A'chī' maktanūni'ta' a'nlhā tahui'lāna' chi'xcuhuī'n a'ntin tü' israelitas? Lä' ¿a'chī' cātā'huä'ya'ni'ta'?

⁴ Lä' Pedro tzuculh chihuīna'n lä' cāhuanikō'lh xa'nca lä' hualh:

⁵ —Xa'icui'lācha' quit nac xcānsipej Jope lä' xa'icorarlimä'. Lä' iclakachuyalh. Lä' iclaktzi'lh hua'chi ka'tla' sában a'ntü yujchi de nac a'kapün. Chi'cani't ixa'katzä'stütä'ti' lä' quillakchilh. ⁶ Lä' lej xa'nca iclaktzi'lh. Lä' iclaktzi'lh huan animalhna' a'ntü makakantä'ti' lä' animalhna' a'ntü tahua'nan lä' lūhua' lä' spunnu'. ⁷ Lä' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntün quihuanilh: “Pedro, catä'kaqui' lä' cama'kni' lä' cahua't”. ⁸ Lä' icuanilh: “Tü', Māpa'ksini'. Tü' maktin icua'ni't a'ntü xmān catühuä lä' a'ntün ko'hua'jua”. ⁹ Lä' huan tachihuīn quinkalhtipā ixlīmaktu' de nac a'kapün. Lä' quihuanilh: “Tü' cahua'nti que ko'hua'jua' a'ntü Dios huan que xacani't”. ¹⁰ Huä'mä' pätle'kelh maktu'tun lä' tēpalacancha' tälhmā'n ixlīhuāk nac a'kapün. ¹¹ Lä' chu lilacapalh tachilh nac chic a'nlhā xa'iclahui'lāna'uj kalhatu'tun chi'xcuhuī'n a'nti ixquillakmacamincani't de nac Cesarea. ¹² Lä' Espiritu Santo

quihuanih: “Cacātā'pi ū'tunu'n lā' tū' capāstacti catūhuā”. Lā' quintatā' a'lh huā' kalhachāxan tā'timīn. Lā' ictanūj na ixchic Cornelio. ¹³ Lā' xla' quincāhuanini' a'nchī laktzī'lh na ixchic kalhatin ángel a'ntī tasu'yuni'lh lā' huanilh: “Cacāmacapi chi'xcuui'n nac Jope lā' calīmīnca Simón a'ntī ka'lhī ixlitāpātu' ixtacuīni' Pedro. ¹⁴ Xla' nahuaniyāni' a'nchīn tzē napūtuxtuya' hui'x lā' ixlīhuāk xala' na minchic”, huanilh huan ángel.

¹⁵ Lā' Pedro cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' ictzuculh icchihuīna'n, huan Espiritu Santo cālakmilh ū'tunu'n chuntza' hua'chi quincālakmini' pū'la. ¹⁶ Lā' quit icpāstacli a'nchī hualh Māpa'ksīni' Jesús: “Juan ixlīmā'kpaxīni'n xcān pero xtunc a'nchī na'a'kpaxā'tit. Hui'xina'n namaklhūni'nā'tit Espiritu Santo”. ¹⁷ Dios cāmaxquī'lh xla'ca'n huā'mā' lē'ksajna' nā chuntza' hua'chi quincāmaxquī'ni' quina'n a'ntī kalhlaka't'ni'ta'uj Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' ¿chu quit tzē xa'icmāmakchuyīlh Dios? —hualh Pedro.

¹⁸ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', taquilhca'cslalh. Lā' tuncan tatzuculh tachihuīna'n a'nchī ixlēka'tla' Dios lā' tahualh:

—Dios lacasquī'n nataxtāpālī ixtapāstacna'ca'n nā xla'ca'n a'ntīn tū' israelitas lā' nā chuntza' natalatahuī'la para pō'ktu.

Takalhlaka't'lh xalanī'n nac Antioquía

¹⁹ Lā' a'xni'ca' makñica Esteban, lā tzucuca cāmacaputzacan a'ntī ixtakalhlaka't'. Lā' xla'ca'n tatzā'lah lā' ixta'a'kahuankō'ni't. Lā' ixtatachokoyācha' nac Fenicia lā' nac Chipre lā' nac Antioquía. Lā' cāhuanica huan xatzey tachihuīn xmān huan israelitas. ²⁰ Pero makapitzīn de xla'ca'n xalanī'n nac Chipre lā' nac Cirene lā' xla'ca'n tachā'lh nac Antioquía. Lā' cātā'chihuīna'nca a'ntīn tū' israelitas. Lā' cāmāsu'ni'ca huan xatzey tachihuīn ixpālacata Māpa'ksīni' Jesús. ²¹ Lā' huan Māpa'ksīni' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn lā' chuntza' lej lhūhua' takalhlaka't'lh lā' tastālanī'lh Māpa'ksīni'.

²² Lā' cāmāca'tzīnīca a'ntī ixtakalhlaka't' xalanī'n nac Jerusalén a'ntū ixpātle'kemā' nac Antioquía. Lā' macā'nca Bernabé a'ntza'. ²³ Lā' a'xni'ca' xla' chā'lh lā' laktzī'lh a'nchī Dios ixcāscīua'lanālinī't, lā' lej pāxuhualh xla'. Lā' Bernabé cāmaxquī'lh tapāstacna' lā' cāhuanilh ixlīhuākca'n:

—Calīhui'li'tit stālani'yā'titcua Māpa'ksīni'.

²⁴ Lā' Bernabé tzeyā chi'xcu' ixuanī't lā' ixa'clhcunuc ixlitzuma Espiritu Santo lā' lej ixlkalhlaka't'. Lā' lhūhua' tachi'xcuui't tatzuculh tatapa'ksi' con Māpa'ksīni' Jesucristo.

²⁵ Lā' ā'calistān Bernabé a'lh putza Saulo nac Tarso. ²⁶ Lā' a'xni'ca' kaksli, līmīlh nac Antioquía. Lā' ixlīhuāk lakatin cā'ta Bernabé lā' Saulo ixtatā'takēstoka a'ntī ixtakalhlaka't'. Lā' ixcāmāsu'ni'can lhūhua' tachi'xcuui't. Lā' a'ntza' nac Antioquía tzucuca pū'la cāmāpācuhuīcan cristianos xla'ca'n a'ntī ixtakalhlaka't'.

²⁷ Huan tamā'na chí'chīni' tataxtulh de nac Jerusalén makapitzīn ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' tachā'lh nac Antioquía. ²⁸ Lā' kalhatin de xla'ca'n, a'ntī ixuanican Agabo, tā'kaquī'lh na ixlacapūnca'n lā' cāmāca'tzīnīlh. Lā' Espiritu Santo maktāyalh. Lā' hualh que na'a'nan lakachu lakatin ka'tla' tatzī'ncesta. Lā' chuntza' pātle'kelh a'xni'ca' Claudio ixmāpa'ksīni'n. ²⁹ Lā' huan a'ntī ixtakalhlaka't' talīhui'līlh tamacā'ni' lē'ksajna' huan tā'timīn a'ntī ixtahui'lāna' nac Judea. Tapāstacli tamāstā' chu a'nchī masu'cchā'n chā'tunu'. ³⁰ Lā' chuntza' tatlahualh. Lā' Bernabé lā' Saulo talē'ni'lh huan lē'ksajna' huan xanapuxcu'nu' lītōkpān.

12

Makñica Jacobo lā' chí'paca Pedro

¹ Lā' huanmā' quilhتامacuj huan rey, a'ntī ixtacuīni' Herodes, tzuculh cāchi'pa lā' cāmāpātīni' a'ntī ixtakalhlaka't'. ² Lā' māmāknīnīni'lh con cuchilu Jacobo ixtā'tin Juan. ³ Lā' a'xni'ca' ca'tzīlh Herodes que huan israelitas talakātīlh a'ntūn tlahualh, ā'chulā' cātlahuani'lh. Lā' māchi'panīni'lh nā huan Pedro. Huā'mā' pātle'kelh a'xni'ca' ixlāmā' huan cā'tani' a'xni'ca' tahua'lh pāntzi a'ntūn tū' ixka'lh levadura. ⁴ Lā' a'xni'ca' Herodes ixmāchi'panīni'ni't huan Pedro lā' māmānūnīni'lh nac pū'lāchī'n. Lā' cāmacamaxquī'lh kalhacājchāxan tropasna' a'ntī natamaktaka'lha līka'tla'tā'ti' līkalhatā'ti'. Lā' Herodes ixpuhuan ixlīmīlh ixlacapūnca'n tachi'xcuui't a'xni'ca' na'a'kspūta huan cā'tani' a'ntū huanican pascua. ⁵ Lā' chuntza' Pedro ixmānūcanī't nac pū'lāchī'n lā' ixmaktaka'lh mā'ca. Lā' huan a'ntī ixtakalhlaka't' tū' tajaxli ta'orarli' lā' lej tasquī'ni'lh Dios por ixpālacata Pedro.

Dios māxtulh Pedro nac pū'lāchī'n

⁶ Lā' lakatin tzī'sa Pedro ī'lh tamā' nac pū'lāchī'n. Lā' Herodes ixmāxtucu'tun ixlīlakālī. Lā' ī'lh tamā' huan Pedro na ixpāxtūnca'n huan kalhatu' tropasna' lā' ixcāmacachi'maxquī'canī't chā'tunu' tropa con cadenas. Lā' ā'kalhatu' tropasna' itayāna' ixlacapūn huan mākalhcha lā' ixtamaktaka'lha huan pū'lāchī'n. ⁷ Lā' chu līmaktin tasu'yulh kalhatin ángel a'ntī Dios

macamilh. Lā' lakatin xkakana' māxkakēlh huan pūlāch'i'n. Lā' huan ángel tãpãxakã'lilh Pedro lã' málakahuanilh lã' huanilh:

—Catã'kaqui' lacapalh.

Lā' huan cadenas taxcutli na ixmacan Pedro. ⁸Lā' huan ángel huanilh:

—Calha'kã'na' lã' catatũnu' mihuarache.

Lā' chuntza' tlhualh Pedro. Lā' huanipã huan ángel:

—Calha'ka' mintakēnu' lã' caquistãla'ni'.

⁹Lā' Pedro taxtulh lã' i'stãlani'tēlha. Lā' tũ' ixca'tzĩ palh ixlistu'ncua' a'ntũ ixtlahua huan ángel. Ixpuhuan que ixlakachuya. ¹⁰Tapãtle'kelh huan xapũ'la tropa a'ntũ ixmaktaka'lhãmã' lã' a'calistã tapãtle'kepã ã'kalhatin. Lã' tachilh nac málalhcha de licã'n a'nlhã lactanũcan nac xcãnsipej. Lã' ixa'cstu talaquĩ'lh. Lã' xlaca'n tataxtulh lã' tapãtle'kelh lakatin calle. Lã' chu tuncan lacapalh huan ángel makxtekli Pedro. ¹¹Lã' a'xni'ca' Pedro tzeyã ca'tzilh lã' hualh:

—Chuhua'j icca'tzĩ xa'nca que huan Mãpa'ksĩni' macamini't ixángel lã' quimãpũtaxtũni't de na ixlimãpa'ksĩn huan rey Herodes. Lã' quimãpũtaxtũni't de ixlihuãk a'ntũ ixtapuhuanit' ixquintatlahuani'lh huan israelitas.

¹²Lã' a'xni'ca' ixpãstacni'ttza' huã'mã', Pedro chã'lh na ixchic María a'ntũ ixtzĩ't Juan a'ntũ ixka'lhĩ ixtacuĩni' ixlĩtãpãtu' Marcos. A'ntza' lĩlhũhua' ixtastokani't lã' ixta'orarlĩmã'na.

¹³Lã' Pedro lacatucslĩ huan málalhcha a'nlhã lactanũcan para nachã'ncan na ixtanquilhni' huan chic. Lã' kalhatin tzu'mãjãt, a'ntũ ixtacuĩni' Rode, milh kalhasqui'nĩ tichũ xla'.

¹⁴Lakapasli ixtachihuĩn Pedro lã' lej tapãxuhualh. Lã' ù'tza' tũ' limãlaquĩ'lh lã' tuncan tu'jnuntēlha tanũlh ixchakãn chic. Lã' cãhuanilh a'ntũ ixtatakēstokni't:

—Yã Pedro kēpũn.

¹⁵Lã' xlaca'n tahuaniilh:

—Chuya'ya'.

Lã' Rode ã'chulã' cãhuanilh ixlistu'ncua'. Lã' tuncan tãhualh:

—Tũ' ù'tza'. Xmãn huan ángel a'ntũ maktaka'lhã Pedro.

¹⁶Lã' Pedro ã'chulã' lacatucslĩ huan málalhcha. Lã' a'xni'ca' tamãlaquĩ'lh, talaktzĩ'lh Pedro lã' talē'cnilh. ¹⁷Lã' Pedro cãmãcahuani'lh para que cataquilhca'cslalh. Lã' cãpũtle'keni'lh a'nchĩ Mãpa'ksĩni' limãxtulh nac pūlāch'i'n. Lã' cãhuanilh:

—Camãca'tzĩni'tit Jacobo lã' huan tã'timĩn huã'mã' a'ntũ pãtle'kelh.

Lã' Pedro taxtulh lã' a'lh ã'lacatin.

¹⁸Lã' chu tuncan a'xni'ca' tuncuĩlh, huan tropasna' lej tatamakchuyĩlh por ixpãlacata a'nchĩ lĩtzã'lalh Pedro. ¹⁹Lã' a'xni'ca' Herodes mãputzanĩni'lh huan Pedro lã' tũ' kaksca lã' cãkalhasqui'nĩlh huan tropasna' a'ntũ ixcãyãhuacani't para natamaktaka'lhã Pedro lã' cãmãmakni'nĩni'lh. Lã' Herodes taxtulh de nac Judea lã' a'lh tancã'n nac Cesarea lã' a'ntza' tachokolh.

Nilh Herodes

²⁰Lã' Herodes ixcãtã'lãmaka'kchã'ni't con xalani'n nac Tiro lã' Sidón. Lã' makapitzĩn de xlaca'n talacchiũna'lh para natalaka'n. Lã' lĩ'amigos talãtlahualh con Blasto a'ntũ ixmaktaka'lhna' a'nlhã i'lhata huan rey. Lã' xlaca'n ixtamãko'xamixĩcu'tun porque ixlihua'tca'n xalani'n nac Tiro lã' Sidón limincanã' de na i'xcãnsipej huan rey. ²¹Lã' chilh huan chí'chĩni' a'ntũ ixcãlhcãni'ni't Herodes. Lã' ixlhakã'ni't ixlu'xu' a'ntũ ixtasu'yu que rey ixuanĩ't. Lã' tahuĩ'lh nac trono lã' a'cta'sana'lh. ²²Lã' tachi'xcuhuĩ't tata'salh lã' tãhualh:

—Tũ' chí'xcu' a'ntũ a'cta'sana'n. U'tza' kalhatin dios.

²³Lã' chu limaktin kalhatin ixángel Dios matakãhuĩ'lh Herodes porque cãmãkxtekli tamãcã'tani'lh como hua'chĩ Dios. Lã' huan tzapũla' tahuã'lh lã' nĩlh.

²⁴Lã' ixtachihuĩn Mãpa'ksĩni' a'kahualh lã' cãlakchã'lh ã'makapitzĩn chí'xcuhuĩ'n.

²⁵Lã' a'xni'ca' Bernabé lã' Saulo ixtatlahuakõ'ni't ixlĩlõtca'n nac Jerusalén, xlaca'n tãtãspĩ'tchokolh nac Antioquã. Lã' cãtã'a'lh Juan a'ntũ ixka'lhĩ ixlĩtãpãtu' ixtacuĩni' Marcos.

13

Bernabé lã' Saulo tatzuculh talē'n makat xatzey tachihuĩn

¹Chu lĩ'ũ'tunu'n xalani'n a'ntza' ixtatakēstoka nac Antioquã, ixa'nãn a'cta'sana'nĩn lã' málalhtõ'kē'ni'ni'n. Makapitzĩn ixtacuĩni'ca'n Bernabé lã' Simón (a'ntũ ixuanican Negro) lã' Lucio xala' nac Cirene lã' Manaén (a'ntũn tã'stacli rey Herodes) lã' Saulo. ²Lã' xlaca'n ixtataquilhputãni'mã'na Dios lã' ixtalĩhui'lini't tuntũ' natahua'. Lã' Espĩritu Santo hualh:

—Caquĩlãmãxtunquĩni'uj Bernabé lã' Saulo. Lã' xlaca'n natatlahua huan ixlĩlõtca'n a'ntũ na'icãmãxquĩ'.

³Lã' xlaca'n tũna'j ixtahua' nĩn tuntũ' lã' ta'orarlĩlh lã' ta'apũmã'ca'lh ixmacanca'n. Lã' cãmãcã'nca.

Huan apóstoles tamãsu'yulh nac Chipre

⁴ Lā' huan Espiritu Santo cāmācā'lh Bernabé lā' Saulo. Lā' xluca'n ta'ahl tancā'n nac Seleucia. Lā' tuncan tapū'a'lh barco nac Chipre a'ntū pitzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar. ⁵ Lā' a'xni'ca' tachilh nac xcānsipej Salamina, talī'a'cta'sana'lh ixtachihuīn Dios na ixlitokpānna'ca'n huan israelitas. Lā' talē'lh Juan ixmaktāyana'ca'n. ⁶ Lā' a'xni'ca' tatētaxtulh ixlīhuāk huan Chipre, tachilh nac xcānsipej ixtacuīni' Pafos. Lā' tapāxtokli chā'tin chī'xcu' israelita ixtacuīni' Barjesús. Xla' tlahuāna' ixuani't lā' a'cta'sana', pero tū' ixtla' Dios. Xmān ixcālī'a'kxoko. ⁷ Lā' huan tlahuāna' ixmaktāya huan gobernador Sergio Paulo a'ntū lej skalalh ixuani't. Lā' huan gobernador cāmātayīni'lh Bernabé lā' Saulo lā' ixkaxmatcu'tun ixtachihuīn Dios. ⁸ Pero cātā'lāhuani'lh huan tlahuāna' a'ntū ixuanicān nā Elimas. Xla' tū' ixlacasquī'n nīn cakalhaka't'lh huan gobernador. ⁹ Lā' Saulo, a'ntū nā ixtacuīni' Pablo, ixlītuma Espiritu Santo na ixa'clhcunuc. Xla' lakalaktzī'lh Elimas. ¹⁰ Lā' huani'lh:

—Hui'x lej a'kxokonū'na' lā' lej ca'tzanca'tziya'. Hui'x ixcaman ko'ti'ti' lā' hui'x nīn tuntū' lakatiya' a'ntūn tzey. ¿Lhānīn namakxteka' lactlahua'ya' a'ntū xastu'ncua' ixlīmāpa'ksīn Dios? ¹¹ Lā' chuhua'j huan Māpa'ksīni' namāpātīniyāni'. Lakatzī'n nala'ya' lā' tūlah catila'ktzi' chī'chini' lātma'j.

Lā' chu līmaktin lakapoklhuana'lh lā' tūlahitza' lacahuāna'lh lā' ixputzatlā'huan a'ntū ixmakachi'palē'lh. ¹² Lā' a'xni'ca' huan gobernador laktzī'lh a'ntū pātē'kelh, xla' kalhlaka't'lh porque lē'cnilh a'ntū ixmāsu'yucan ixpālacata Māpa'ksīni'.

Pablo lā' Bernabé nac Antioquía

¹³ Lā' Pablo lā' nā a'ntū ixtatā'a'n tataxtulh de nac Pafos lā' tapū'a'lh barco lā' tachā'lh nac Perge ixlēka'tla' nac Panfilia. Lā' a'ntza' Juan cāmāxtekli lā' taspī'tchokolh nac Jerusalén. ¹⁴ Lā' Pablo lā' Bernabé tataxtulh de nac Perge lā' tachā'lh nac Antioquía ixlēka'tla' nac Pisidia. Lā' huan chī'chini' a'ntū pūjaxcan, xluca'n tatanūlh na ixlītokpānca'n israelitas lā' tatahuī'lalh. ¹⁵ Lā' lakapūtē'keca ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzō'kni' huan ley lā' a'nlhā huanicān profetas. Lā' huan xanapuxcu'nu' xalanī'n nac lītōkpān tamacamīlh kalhatin a'ntū cāhuani'lh Pablo lā' Bernabé:

—Chī'xcu'huī'n, palh cāmāxquī'cu'tunā'tit tapāstacna' huan tachi'xcu'huī't, cacāhuani'tit.

¹⁶ Lā' Pablo tāyalh lā' cāmācahuani'lh para nataquilhca'csla lā' hualh:

—Cakaxpa'ttit chī'xcu'huī'n israelitas lā' hui'xina'n a'ntū jicua'ni'yā'tit Dios. ¹⁷ Huan quīndiosca'n quina'n israelitas cālcasaci a'ntū quīnapapna'ca'n. Lā' Dios lej laka'tla'n cātlahualh a'xni'ca' xluca'n xatza'nkān ixtahuī'lāna' nac ti'ya't Egipto. Lā' Dios ka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn lā' ū'tza' tzē cālīmāxtulh de huanmā' ti'ya't. ¹⁸ Lā' Dios ixcāpātīni' tu'pu'xam cā'ta a'xni'ca' ixtalatā'huan nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. ¹⁹ Lā' Dios cāmāspūtūlh tachi'xcu'huī't xalanī'n lakatojon xcānsipej nac ti'ya't a'nlhā ixuanicān Canaān. Lā' cāmālacpitzīni'lh huan quīnapapna'ca'n huan ti'ya't a'nlhā natalatahuī'la. ²⁰ Lā' Dios cāhuī'lini'lh ixtzecca'n a'ntū nacāmāpa'ksi' lakatā'ti' ciento ā'pūpitzī cā'ta. Lā' huan a'cta'sana' Samuel ū'tza' ā'xmān juez lalh. ²¹ A'calistān huan quīnapapna'ca'n israelitas tasquī'nli kalhatin ixreyca'n. Lā' Dios hui'lilh ixlīrey Saúl, ixcaman Cīs. Lā' ixtalakapasni' Benjamīn ixuani't. Xla' ixmāpa'ksīni'ni' tu'pu'xam cā'ta. ²² Lā' a'xni'ca' Dios māpānūlh huan Saúl, lā' hui'lipā David ixlīrey. Dios līchihuīna'lh ixpālacata David lā' hualh: “Quit iclakapasa David, ixo'kxa' Isai. Lā' iclaktzī'n ū'tza' kalhatin chī'xcu' a'ntū pāstacna' hua'chī icpāstacna'n quit. Xla' natlahua ixlīhuāk quintapuhūān”, hualh Dios. ²³ Lā' Dios cāmāxquī'lh huan israelitas kalhatin māpūtaxtūnu' chuntza' a'nchī hualh Dios xapū'la. Lā' huan māpūtaxtūnu' ū'tza' Jesús, i'xū'yātā'nat David. ²⁴ A'xni'ca' Jesús tūna'j i'xmin, Juan ixcāhuani ixlīhuāk tachi'xcu'huī't israelitas: “Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' ca'a'kpaxtit”. ²⁵ Lā' a'xni'ca' i'sputmā'tza' iqxuilhtamacuj Juan a'ntū ixlīmā'kpaxīni'n, xla' ixuan: “Quit tū' a'ntū puhua'nā'tit. A'calistān namimpala ā'chā'tin a'ntū lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' ū'tza' tū' līminī'ni' nīn na'ickalhxcuta ixlīkalhtza'pa'can i'zapato”.

²⁶ Lā' Pablo huampā:

—Iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntū i'xū'yātā'natna' Abraham, hua'chi quit, lā' hui'xina'n a'ntū jicua'ni'yā'tit Dios. Chuhua'j cāmācamini'nī'ta'ni' huan tachi'huīn a'ntū nalīpūtaxtucan. ²⁷ Lā' xalanī'n nac Jerusalén lā' nā ixpūchihuīna'nī'nca'n tū' ixtaca'tzī tichū Jesús. Lā' tū' tamāchekxilh ixtachihuīnca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios a'ntū lakapūtē'kecan pō'ku' huan chī'chini' a'ntū pūjaxcan. U'tza' līmāpa'ksīni'nca que Jesús namaknīcan. Lā' chuntza' tatlōkentaxtūlh chu a'nchī tualh huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makān. ²⁸ Lā' a'yuj tūlah takakni'lh ixpālacata chīchū natalīmaknī Jesús, xluca'n tasquī'nī'lh huan Pilato que camaknīca. ²⁹ Lā' a'xni'ca' xluca'n ixtatlōkentaxtūni'ttza' ixlīhuāk a'ntū ixtatzo'kni' natatlahuani' Jesús, māyujūca Jesús xanīn de huan nac cruz lā' mānūca nac lhu'cu'. ³⁰ Lā' Dios mālakahuānīchokolh. ³¹ Lā' lej lātma'j ixcātasu'yuni' a'ntū ixcātā'taxtūni't de nac Galilea lā' ixcātā'a'nī't nac Jerusalén. Lā' huā'mā'na chī'xcu'huī'n ū'tunu'n a'ntū tamāstū'ncmā'na chuhua'j huan tachi'xcu'huī't ixpālacata Jesús.

³² 'Lā' chuhua'j quina'n iccāhuaniyāni' hui'xina'n xatzey tachihuīn ixpālacata a'ntū cāhuanilh Dios quina'papna'ca'n que namāstā'. ³³ Lā' ū'tza' Dios quincātlōkentaxtūni'ni' quina'n, a'ntū ī'xū'yātā'natna'ca'n, a'xni'ca' mālakahuanīchokolh Jesús. Chuntza' tatzō'kni' huan nac libro Salmos capítulo lakatu':

Hui'x qui'o'kxa'. Chuhua'j icmāsu'yu que hui'x qui'o'kxa'.

³⁴ Lā' Dios mālakahuanīchokolh Jesús de nac cā'linīn. Lā' tū' ā'maktin cati'alh nac cā'linīn. Lā' Dios hualh chuntza': "Na'iccāmaxqui'yāni' a'ntūn quilīsicua'lanālīn chuntza' a'nchī huanica David". ³⁵ Lā' tatzō'kni' nac libro Salmos ā'lakatin capítulo:

Hui'x tū' catimāxtekti namasa ixmacni' mi'o'kxa' a'ntū lej tzey.

³⁶ Lā' David ixtlahuanī'ttza' ixtapuhūān Dios ixlacapūnca'n xlaca'n a'ntū ixtahui'lāna' a'xni'ca' xla'ixlatlā'huan nac quilhtamacuj. Lā' xla' nīlh lā' mā'cnūca a'nīhā ixcāmā'cnūcanī't ixnatāta'na'. Lā' ixmacni' David masli. ³⁷ Pero tū' masli ixmacni' Jesús a'ntū Dios mālakahuanīchokolh. ³⁸ Camāchekxi'tit hui'xina'n a'ntū israelitas hua'chi quit. Por ixpālacata hua'mā' chī'xcu', cāmāca'tzīnīyāni' hui'xina'n que mintalac'lē'i'ca'n tze nacāmāspūtūni'ni'yāni'.

³⁹ Jesús cāmāspūtūni'ni' ixlīhuāk ixtalac'lē'i'ca'n a'ntūn talīpāhuan Jesús. Lā' huan ley a'ntū maxqui'ca Moisés, ū'tza' tūlalh catimāspūtūlh talac'lē'i'. ⁴⁰ Caskalahlhā'tit que tū' nacāpātē'keni'yāni' a'ntū tahualh huan a'cta'sana'nī'n. Tahualh:

⁴¹ Cakaxpa'ttit hui'xina'n a'ntū lakmaka'nā'tit.

Ca'a'cni'tit lā' casputtit; porque quit, Dios, na'ictlahua lakatin catūhuā a'xni'ca' hui'xina'n hui'lāna'ntit.

Lā' palh ixcātapūtē'keni'ni' a'ntū quit na'ictlahua, hui'xina'n tū' ixkalhlaka'ī'tit.

⁴² Lā' Pablo lā' Bernabé tatakxulh de na ixlītokpānca'n israelitas. Lā' huan tachi'xcuhuī't, a'ntūn tū' israelitas, tasqui'ni'lh que natahuanipala hua'mā' tachihuīn ixlīmīxtzeyan. ⁴³ Lā' tatakxulh a'ntū ixtatakēstokni't nac lītokpān. Lā' tastālani'lh Pablo lā' Bernabé lhūhua' israelitas lā' ā'makapitzīn a'ntū ixtanūni't na ixreligionca'n israelitas lā' lej ixta'a'cni'ni'ni' Dios. Lā' Pablo cāmāxqui'lh tapāstacna' lā' cāhuanilh que tū' catamāxtekti huan xatzey tachihuīn a'ntū māsu'yu ixlītzey Dios.

⁴⁴ Lā' ixlīmīxtzeyan, a'xni'ca' ixchā'n huan chī'chini' a'ntū ixpūjaxcan, ixlīhuāk xalanī'n nac xcānsipej tatakēstokli para natakaxmata ixtachihuīn Dios. ⁴⁵ Lā' a'xni'ca' huan israelitas talaktzī'lh ixtalhūhuā't huan tachi'xcuhuī't, xlaca'n lej talacka'tzālī lā' tatā'lāhuanilh Pablo lā' talakapalalīh. ⁴⁶ Lā' Pablo lā' Bernabé tachihuīna'lh lā' tū' talacapuhualh lā' cāhuanica:

—Lej tasqui'nī que cātahanini' xapū'la hui'xina'n, israelitas, i'xtachihuīn Dios. Pero como hui'xina'n lakmaka'ntit, chuntza' tasu'yu que tū' ka'lhīcu'tunā'tit xasāsti' mīnquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. Chuhua'j quina'n na'iccālaka'nāuj huan a'ntūn tū' israelitas. ⁴⁷ Chuntza' quinDiosca'n quincāmāpa'ksīni' lā' hualh:

Quit iclacsacni'ta'ni' para nacāmāca'tzīnī'ya' a'nchī natalīpūtaxtu xalanī'n nac ā'lakatanu' xcānsipejni' na ixlīhuāk quilhtamacuj.

Chuntza' hui'x hua'chi lakatin pūmaksko a'nchī namaksokoya' ixlīhuāk.

⁴⁸ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', lej tapāxuhualh a'ntūn tū' israelitas. Lā' tahualh que lej tzey ixtachihuīn Dios. Lā' takalhlaka'ī'lh ixlīhuākca'n a'ntū ixcāhui'licani't para natamakl-hūni'n xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. ⁴⁹ Lā' māca'tzīnī'nca ixtachihuīn Māpa'ksīni' lakachu a'nīhā ixmāpa'ksī Antioquía. ⁵⁰ Pero huan israelitas tachihuīna'maxqui'lh huan xalaka'tla'n pusan a'ntū lej ixta'a'cni'ni'ni' Dios lā' nā huan xanapuxcu'nā de huan xcānsipej. Lā' tacuccha'xli cāmācaputzaca Pablo lā' Bernabé lā' cātlakamacā'nca de na ī'xcānsipejca'n lā' nā a'nīhā ixtamāpa'ksī. ⁵¹ Lā' huan Pablo lā' Bernabé tatīncxli huan pokxni' de ixtojonca'n lā' chuntza' cāmāca'tzīnī'ca que huan xalanī'n huan xcānsipej ixtalē'n cuenta. Lā' ta'alh nac Iconio. ⁵² Lā' huan tā'timīn lej tapāxuhualh. Lā' ixa'clhcunucca'n i'xlītzuma Espīritu Santo.

14

Pablo lā' Bernabé nac Iconio

¹ Lā' Pablo lā' Bernabé lacapūxtim tatanūlh huan na ixlītokpānca'n israelitas nac Iconio lā' ta'acta'sana'lh. Lā' takalhlaka'ī'lh lej lhūhua' israelitas lā' nā a'ntūn tū' israelitas. ² Pero huan israelitas a'ntūn tū' ixtakalhlaka'ī' tachihuīna'maxqui'lh huan a'ntūn tū' israelitas. Lā' cāmāpuhuanica que huan tā'timīn tū' tzey ixtahuanī't. ³ Lā' Pablo lā' Bernabé tatakchokolh lātma'j nac Iconio lā' ixta'acta'sana'n lā' tū' talacapuhualh porque ixtalīpāhuan huan Māpa'ksīni'. Lā' por ixlīmāpa'ksīn Dios ixtatlahua laka'tla'n catūhuā lā' lē'cni'n. Lā' ū'tza' līmāsu'yulh Dios que lej stu'nca' a'ntū ixtachihuīna'n Pablo lā' Bernabé ixpālacata Jesucristo. ⁴ Pero huan tachi'xcuhuī't xala' huan nac xcānsipej tū' a'cxtimni' ixtapāstacna'n. Makapitzīn ixtapāstacna'n hua'chi huan israelitas lā' ā'makapitzīn ixtapāstacna'n hua'chi huan apóstoles. ⁵ Lā' huan israelitas lā' nā a'ntūn tū' israelitas lā' nā huan xanapuxcu'nu'

talacchiuina'lh para natalacatāquī'nin lā' natamūta'lana'n. ⁶Lā' a'xni'ca' taca'tzilh huā'mā', Pablo lā' Bernabé tatzā'lah. Lā' ta'alh nac estado de Licoonia nac xcānsipejni' Listra lā' Derbe lā' ā'lakatunu' cā'lacchicni'. ⁷Lā' a'ntza' ixtalī'a'cta'sana'n xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

Mūta'laca Pablo nac Listra

⁸Ixui' kalhatin chi'xcu' nac Listra. Tū' tzey ixuani't ixtojon. Ixlū'ntū'lani't desde a'xni'ca' lacatuncuīlh. Tū' maktin ixtlā'huān. ⁹Ixui' ixcaxmatmā' Pablo. Lā' Pablo lakalaktzī'lh lā' ca'tzilh que ixkallhaka't' que tzē namātzeyīcan. ¹⁰Lā' Pablo lej palha' hualh:

—Caxlittāya'.

Lā' huan chi'xcu' tachā'yāhualh lā' latā'kchokolh.

¹¹Lā' a'xni'ca' huan ixtalhūhuā't talaktzī'lh a'ntū' tlahualh Pablo, xlaca'n tata'salh lā' tahualh ixtachihuīnca'n xalani'n nac Licoonia. Lā' tahualh:

—jTayujnī'ta'nchi dioses a'ntin tatasu'yu hua'chi chi'xcu'huī'n!

¹²Lā' tahualh que Bernabé ixuani't ixdiosca'n Júpiter. Lā' tahualh que Pablo ixuani't ixdiosca'n Mercurio porque ū'tza' a'ntū' ixa'cta'sana'nī't. ¹³Lā' huan litokpān a'nlhā ixta'quilhputani'can huan a'ntū' dios Júpiter, ixyā ixlacapūn huan xcānsipej. Lā' huan ixcura Júpiter limilh toros lā' xa'nat nac tanquilhni'. Lā' huan cura lā' huan tachi'xcu'huī't ixtalakachi'xcu'huī'cu'tun. ¹⁴Lā' a'xni'ca' huan apóstoles, Bernabé lā' Pablo, tamāchexxīlh a'ntū' ixcātlahuani'cu'tuncan, xlaca'n taxtī'tli ixa'cstuca'n ixlū'xu'ca'n porque lej tatamakchuyīlh. Lā' tatu'jnulh ixlacihpu'n huan tachi'xcu'huī't lā' tata'salh lā' tahualh:

¹⁵—jTachi'xcu'huī't! ¿A'chī' tlaha'yā'tit huā'mā'? Quina'n nā chi'xcu'huī' a'cxtim hua'chi hui'xina'n. Iccālimini'yāni' xatzey tachihuīn para que nalītalakspi'tā'tit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū' nin tuntū' litasqui'nī a'ntūn tlaha'yā'tit, lā' para naputzayā'tit Dios a'ntū' lakahuan. U'tza' a'ntū' tlahuani't akapūn lā' ti'ya't lā' mar lā' ixlīhuāk a'ntū' a'nan. ¹⁶Kōtan tū'xama'ntza' Dios cāmaktetni't ixlīhuāk tachi'xcu'huī't natatlahua chu a'ntūn talacasqui'n. ¹⁷Pō'ktu Dios ixcāmācā'ni' a'ntū' ixmāsu'yu que a'nan Dios. Dios tlaha a'ntūn tzey. U'tza' lila xcān lā' lej lila a'ntū' tzē hua'can. Lā' quincāmāxquī'yāni' quina'n tapāxuhuān lā' a'ntū' hua'yāuj hasta lipāxuj lahuī'lāna'uj —hualh Pablo.

¹⁸A'yuj Pablo cāhuanilh huā'mā', yosca'tzī cāmāpānūni'ca ixtapāstacna'ca'n huan tachi'xcu'huī't para natalakachi'xcu'huī' Pablo la' Bernabé.

¹⁹Lā' tachīlh makapitzīn israelitas xalani'n nac Antioquia lā' Iconio. Lā' tachi-huīna'maxquī'lh tachi'xcu'huī't. Lā' ū'tza' limūta'laca Pablo lā' xuakaca lā' māxtuca de huan xcānsipej lā' maktekca. Tapuhualh que xanintza' ixuani't. ²⁰Pero huan tā'timīn talitamacti'li'lh lā' Pablo tā'kaquī'lh lā' tanūlh nac xcānsipej. Lā' ixlīlakalī ta'alh Pablo lā' Bernabé nac Derbe.

²¹Lā' ixta'a'cta'sana'n huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo nac huanmā' xcānsipej lā' lhūhua' takalhaka't'lh. Lā' tuncan xlaca'n tataspi'tchokopā nac Listra lā' nac Iconio lā' nac Antioquia. ²²A'ntza' ixcāmāxquī' tahuixcān huan a'ntū' ixtakalhaka't'. Lā' lej ixcāmāxquī' tapāstacna' que natakalhaka't' para pō'ktu. Lā' cāhuanica:

—Tasqui'nī napātini'nāuj a'xni'ca' tūna'j tanūyāuj a'nlhān Dios māpa'ksīni'n.

²³Lā' cālacacca xanapuxcu'nu' nac lakatunu' litokpān. Lā' pū'la ta'orarlīlh lā' tū' tahuā'yalh. Lā' tasqui'nī'lh Māpa'ksīni' Jesucristo a'ntū' ixtakalhaka't'ni't que cacāmaktaka'lhli huan xanapuxcu'nu'.

Pablo lā' Bernabé tataspi'tchokopā nac Antioquia

²⁴Lā' tuncan Pablo lā' Bernabé tatētaxtulh huan nac Pisidia lā' tamīlh nac Panfilia. ²⁵Lā' a'xni'ca' ixtalī'a'cta'sana'nī't huan xatzey tachihuīn nac Perge, lā' ta'alh tancā'n nac Atalia. ²⁶Lā' de a'ntza' tapū' alh barco nac Antioquia. Lā' huanmā' xcānsipej ixuani't a'nlhā xapū'la ī'squi'ni'cani't Dios que cacāmaktāyāl Bernabé lā' Pablo ixlītlotca'n a'ntū' chū'cus tatlahuakō'ni't.

²⁷Lā' a'xni'ca' tachā'lh Pablo lā' Bernabé nac Antioquia, tamākēstokli ixlīhuākca'n a'ntū' ixtakalhaka't'. Lā' cāhuanica ixlīhuāk a'ntū' Dios ixcāmaktāyani't que natatlahua. Lā' cāhuanica a'nchī Dios ixcāmāsu'ni'ni't que ixlacasqui'n nā ixtakalhaka't'lh nā xlaca'n a'ntūn tū' israelitas. ²⁸Lā' a'ntza' Pablo lā' Bernabé tatā'tachokolh huan tā'timīn makān.

15

Tatakēstokli nac Jerusalén

¹Lā' tamīlh nac Antioquia makapitzīn chi'xcu'huī'n xalani'n nac Judea. Lā' tatzuculh tamāsu'ni' huan tā'timīn. Lā' tahualh:

—Tasqui'nī nacircuncidarla'yā'tit chu a'nchī ixmāsu'yu Moisés. Lā' palh tū' circuncidarla'ni'ta'ntit, tūla catipūtaxtutit.

² Lā' Pablo lā' Bernabé talālihuanih xlaca'n lā' lej talālacaṭāquī'lh. Lā' ā'calistān cālacsacca Pablo lā' Bernabé lā' ā'makapitzin huampala a'nti natalaka'n huan apóstoles lā' huan xanapuxcu'nu' litokpān nac Jerusalén lā' natakahasqui'nīni'n a'nchī nalilacāxtlahuacan.

³ Lā' chuntza' huan tā'timīn xalanī'n nac huan litokpān nac Antioquia tamacā'lh Pablo lā' Bernabé. Lā' xlaca'n ta'a'lh lā' ixtatētaxtutēlha lakaxtim nac estado de Fenicia lā' Samaria. Lā' ixtapūtle'keni' a'nchī ixtakalhaka'ī' huan a'ntin tū' israelitas. Lā' ū'tza' talipāxuhualh huan tā'timīn.

⁴ Lā' a'xni'ca' Pablo lā' Bernabé tachā'lh nac Jerusalén lā' tapāxtokli con tapāxuhuan huan tā'timīn lā' apóstoles lā' xanapuxcu'nu' litokpān. Lā' Pablo lā' Bernabé tahuanih ixlīhuāk a'ntū Dios cāmaktāyhalh que tzē natatlahua. ⁵ Lā' tatāyhalh makapitzin a'nti 'stālani' ixtamāscā'tini'nca'n fariseosnu' lā' ixtakalhaka'ī'. Lā' tahualh:

—Lā' tasqui'nī que nataka'lhī ixlīlakapascanca'n israelitas nā xlaca'n a'ntin tū' israelitas. Lā' nā tasqui'nī que nata'a'kahuāna'ni' huan ley a'ntū maxqui'ca Moisés.

⁶ Lā' huan apóstoles lā' xanapuxcu'nu' tatakēstokli para que xa'nca natalacāxtlahua huā'mā'. ⁷ Lā' ixtalacchihuīna'mā'nacus lā' tāyhalh Pedro lā' cāhuanih:

—Tā'timīn, hui'xina'n ca'tziyā'tit que makāntza' Dios lacsacli kalhatin de quina'n. Quit quilacsacli para que na'iccāhuani xatzey tachihiuīn a'ntin tū' israelitas lā' chuntza' tzē natakalhaka'ī' nā xlaca'n. ⁸ Lā' Dios, a'nti lakapasa ixa'clhcunucca'n tachi'xcuhuī't, ū'tza' cāmāxqui'lh xlaca'n huan Espiritu Santo chuntza' a'nchī quincāmaxqui'nī'ta'ni'. Lā' chuntza' māsu'yulh que Dios lacasqui'n que natakalhaka'ī' nā xalanī'n nac ā'lakatunu' xcānsipejni'. ⁹ A'cxim Dios xacal' ixa'clhcunucca'n xlaca'n lā' qui'clhcunucca'n por ixpālacata lipāhuanāj Dios. ¹⁰ ¿A'chī' pāstacna'nā'tit hui'xina'n que tū' tzey a'nchī Dios lacasqui'n natakalhaka'ī' nā xlaca'n a'ntin tū' israelitas? Lā' ¿a'chī' lacasqui'nā'tit hui'xina'n que xlaca'n natatlōkentaxtū huan ley a'ntū maxqui'ca Moisés? U'tza' quinatāta'na'ca'n tūlalh tatlōkentaxtūh. Lā' nā quina'n tūlalh catilōkentaxtūj. ¹¹ Pero ickalhaka'ī'yāj qui xapūtaxtuni' quina'n chuntza' hua'chi nā xlaca'n porque quincāmāpūtaxtūcu'tuni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesús —hualh Pedro.

¹² Lā' tuncan ixlīhuāk ixtalhūhuā't tachi'xcuhuī't taquilhca'cslalh. Lā' xlaca'n takaxmatli a'xni'ca' Bernabé lā' Pablo tapūtle'kelh huan lē'cnin lā' laka'tla'n catūhuā a'ntū Dios cāmaktāyhalh que tzē tatlahua na ixlachlpu'nanca'n a'ntin tū' israelitas. ¹³ Lā' a'xni'ca' xlaca'n tachihiuīna'nkō'lh, Jacobo kalhtini'lh:

—Tā'timīn, caquilākaxmatui. ¹⁴ Pūtle'keni'ttza' Simón Pedro a'nchī Dios xapū'la cālacsacli makapitzin chi'xcuhuī'n a'ntin tū' israelitas. Dios cālacsacli para natala ixcamana'. ¹⁵ Lā' huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makāntza' tahualh chu ū'tza'. Lā' chuntza' tatzō'kni':

¹⁶ A'calistān na'ictaspi'ta lā' na'ictlahuapala huan ixchic David a'ntū laclalh.

Lā' na'iccāxtlahuapala a'nlhā laclani't, lā' na'icyāhuapala.

¹⁷ Lā' chuntza' ā'makapitzin chi'xcuhuī'n nataputza Māpa'ksīni'.

Lā' nā nataputza nā ixlīhuākca'n xalanī'n nac ā'lakatunu' xcānsipejni' a'ntin cālakapascan quintachi'xcuhuī't.

¹⁸ Huā'mā' hualh huan Māpa'ksīni' a'ntū māsu'yulh huā'mā' desde a'xni'ca' lacatuncuilh huan quilhtamacuj.

¹⁹ Lā' Jacobo huampā:

—U'tza' quit quintapāstacna' que tū' cacāmāmakchuyiuj a'ntin tatā'a'n Dios xlaca'n a'ntin tū' israelitas. ²⁰ Icpuhuan que natzō'kāuj lā' nacāhuaniyāj que tū' catahua'lh a'ntū cā'a'ksajuī'cani't huan ídolos lā' nā tū' catamakpuscātini'lh lā' tū' catahua'lhil huan puscan ixmakchi'xcu'ca'n lā' nā tū' catahua'lh ixquinīt huan animalhna' a'ntū a'kpixchi'cani't lā' nā tū' catahua'lh ka'lhni'. ²¹ Chuntza' icpuhuan porque lejtza' makān nā ixlīhuāk cā'lacchicni', pō'ktu chi'chini' a'ntū pūjaxcan, a'cta'sana'nca'n lā' lakapūtle'kecan a'ntū hualh Moisés —cāhuanih Jacobo.

²² Lā' huan apóstoles lā' huan xanapuxcu'nu' lā' ixlīhuākca'n talihui'lil talacsaca makapitzin chi'xcuhuī'n chu lī'ū'tunu'n lā' nacāmacā'nca'n con Pablo lā' Bernabé nac Antioquia. Lā' macā'nca huan Judas, a'nti ixka'lhī ixlitāpātu' ixtacūini' Barsabás, lā' ā'chā'tin ixtacūini' Silas. Huan tamā'nā kalhatu' chi'xcuhuī'n xalaka'tla' ixtahuani't huan litā'timīn. ²³ Lā' tzo'kca lakatin carta a'ntū talē'lh Judas lā' Silas. Lā' ixtatzō'kni' nac carta lā' tahualh:

“Quina'n apóstoles lā' xanapuxcu'nu' lā' tā'timīn iccāsaludarliyāni' hui'xina'n tā'timīn a'ntin tū' israelitas xalanī'n nac xcānsipej Antioquia lā' nac estado de Siria lā' Cilicia. ²⁴ Ickaxmatni'ta'uj que makapitzin de quina'n tataxtuni't de ā'tzā' a'yuj quina'n tū' iccāmaxqui'uj xlaca'n līmāpa'ksīn. Lā' xlaca'n cātālīmāmakchuyīni'ta'ni' con a'ntū ixtamāsu'yu lā' cātāmāpātza'nkāni'nī'ta'ni'. Lā' tahualh que tasqui'nī que hui'xina'n natlahuayā'tit ixtalanānca'n israelitas. ²⁵ A'xni'ca' quina'n ictakēstokui, iclīhui'līuj iclacsacāuj chi'xcuhuī'n a'nti na'iccālakmacā'nāchāni' hui'xina'n con Bernabé lā' Pablo a'ntin cāpāxqui'yāj. ²⁶ Huan

kalhatu' chi'xcuhuī'n tatanūnī't a'nlhā lej cā'lījicua' por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. ²⁷ Lā' iccāmacā'nī'ta'nchāuj Judas lā' Silas. Xlaca'n nacāhuanīyāni' chu ū'tza' a'ntū ictzo'knumā'nauj. ²⁸ Na'iccāmaxquī'yāni' hui'xina'n lakatin līmāpa'ksīn chuntza' a'nchī ixtapuhuān Espīritu Santo lā' nā quintapuhuāncā'n. Chu xmān huā'mā' tasquī'nī: ²⁹ que hui'xina'n tū' catihua'tit quināl' a'ntū līlakachi'xcuhuī'canī't ídolo, lā' tū' cahua'tit ka'lhni', lā' tū' cahua'tit ixquinīt animalh a'ntū a'kpixchī'canī't, lā' tū' camakpuscātīni'ntit lā' tū' cataka'lhilh ixmakchi'xcu'ca'n puscan. Palh hui'xina'n natlōkentaxtūyā'tit huā'mā', natlahuayā'tit a'ntūn tzey. Xmān huā'mā' iccāhuanīyāni'".

³⁰ Lā' cāmācā'nca Bernabé lā' Pablo lā' ā'makapitzīn. Lā' xlaca'n ta'a'lh tancā'n nac Antioquía. Lā' a'ntza' cāmākēstokca huan tachi'xcuhuī't a'ntū ixtakalhaka'tī lā' cāmāxquī'ca huan carta. ³¹ Xlaca'n talakapūtle'kelh lā' tapāxuhualh por ixpālacata cāmāko'xamāka'tlī'ca. ³² Lā' Judas lā' Silas nā xlaca'n a'cta'sana'nī'n ixtahuanī't. Xlaca'n lej tahualh lā' cāmāxquī'ca tapāstacna' huan lītā'timīn lā' cāmāxquī'ca tahuixcān. ³³ Lā' a'xni'ca' ixtahui'lāna'tza' makān a'ntza', cāmāxteka huan tā'timīn lā' cāhuanica: "Dios cacālē'nī!". Lā' talakminchokopā a'ntū iccāmacā'nī't. ³⁴ Lā' puhuanlī Silas natachoko a'ntza'. ³⁵ Lā' nā Pablo lā' Bernabé tatachokolh nac Antioquía. Xlaca'n lā' lhūhua' ā'makapitzīn huampala ixtamāsu'yu lā' ixtalē'cta'sana'n ixtachihuīn Māpa'ksīni'.

Pablo a'lh ixlīmaktu' para nalē'n makat xatzey tachihuīn

³⁶ A'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' lātma'j chī'chini', Pablo huanlīh Bernabé:

—Cāmlaka'mpalauj huan quintā'timīnca'n na ixlīhuāk xcānsipejni' a'nlhā māca'tzīnī'nī'ta'uj ixtachihuīn Māpa'ksīni'. Cāhui laktzī'nāuj a'nchī tataxtokō'.

³⁷ Lā' Bernabé ixlē'ncu'tun Juan, a'ntū ixka'lhī ixlītāpātu' ixtacuīni' Marcos. ³⁸ Pero Pablo tū' ixlē'ncu'tun porque Marcos iccāmāxteknī't xlaca'n a'xni'ca' ixtahui'lāna' nac Panfilia. Lā' tū' a'lh cātā'scuja. ³⁹ Lā' lej talālacatāquī'lh Bernabé lā' Pablo. Lā' ū'tza' talītaxtunquīlh. Bernabé lē'lh Marcos lā' tapū'a'lh barco nac Chipre. ⁴⁰ Lā' Pablo lacsacī Silas lā' tataxtulh. Lā' huan tā'timīn ixtasquī'nī'nī't huan Māpa'ksīni' camaktaka'lhli. ⁴¹ Lā' Pablo lā' Silas ixtatētaxtutēlha nac estado de Siria lā' Cilicia lā' iccāmāxquī' tahuixcān huan tā'timīn a'ntū a'ntza' ixtatakēstoka nac lakatunu' cā'lacchicni'.

16

Timoteo cātā'a'lh Pablo lā' Silas

¹ Lā' Pablo lā' Silas tachā'lh nac xcānsipejni' Derbe lā' Līstra. Lā' tapāxtoklī kalhatin chī'xcu' a'ntū ixxalhlaka'tī lā' ixtacuīni' Timoteo. Xla' ixo'kka' ixuanī't kalhatin puscāt israelita a'ntū ixxalhlaka'tī. Lā' ixtāta' Timoteo tū' israelita ixuanī't. ² Huan tā'timīn nac Līstra lā' nac Iconio ixtaca'tzī palh tzeyā chī'xcu' Timoteo. ³ Lā' Pablo ixlē'ncu'tun Timoteo. Lā' huan israelitas ixtaca'tzī que ixtāta' Timoteo tū' israelita ixuanī't. Lā' ū'tza' Pablo līmāchu'cunīni'lh Timoteo para que naka'lhī ixlīlakapascan como hua'chī israelitas. Pablo tlahualh huā'mā' porque tū' cāmāka'kchā'ncu'tulh huan israelitas a'ntza'. ⁴ Lā' xlaca'n ixtatētaxtutēlha huan lakatunu' xcānsipejni'. Lā' iccāmāca'tzīnicān huan līmāpa'ksīn a'ntū ixtahuanī't apōstoles lā' huan xanapuxcu'nu' nac Jerusalén. ⁵ Lā' chuntza' huan a'ntū ixtatakēstoka nac lakatunu' cā'lacchicni' tatahuixcānīl lā' ā'chulā' takalhlaka'tī'lh. Lā' lakaliyān talhūhua'ntēlhalh.

Pablo lakachuyalh lā' laktzī'lh kalhatin chī'xcu' xala' nac Macedonia

⁶ Lā' huan Espīritu Santo tū' cāmāxteklī tachihuīna'n xatzey tachihuīn nac Asia. Lā' Pablo lā' a'ntū ixtatā'a'n tatētaxtulh na ixlēka'tla' Frigia lā' Galacia. ⁷ Lā' a'xni'ca' tachā'lh na ixlītāpitzī a'nlhā ixmāpa'ksī Misia, lā' ta'a'ncu'tulh nac Bitinia. Pero huan ixEspīritu Jesús tū' cāmāxteklī nata'a'n. ⁸ Lā' tatētaxtulh nac Misia lā' ta'a'lh tancā'n nac xcānsipej Troas. ⁹ A'ntza' cā'tzī'sa Pablo lakachuyalh lā' laktzī'lh kalhatin chī'xcu' xala' nac Macedonia a'ntū tūyālh ixlacapūn. Lā' huan chī'xcu' lej ī'squī'nī' lā' huanīlh: "Caquilālaka'uj nac Macedonia lā' caquilālmaktāyauj". ¹⁰ Lā' a'xni'ca' lakachuyakō'lh, tuncan quina'n ictzucūj ictacāxūj para na'ica'nāuj nac estado de Macedonia. Chu tuncan icpāstacūj que ixlīstū'ncua' Dios quīncālacacnī'ta'ni' na'iccākalhachihuīna'ni'yāuj xalanī'n nac Macedonia huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

Pablo lā' Silas nac Filipos

¹¹ Ictaxtūj nac Troas lā' icpū'a'uj barco lā' stu'nc icmiuj nac Samotracia. Lā' ixlīlakālī huampala ica'uj nac Neópolis. ¹² Lā' ictaxtūj de a'ntza' lā' icchā'uj nac Filipos a'ntū tapa'ksi nac Roma. U'tza' más xaka'tla' xcānsipej ixlīhuāk huan estado de Macedonia. Ictachokouj huā'mā' xcānsipej lātma'j. ¹³ Lā' lakatin chī'chini' a'ntū tapūjāxa israelitas, ictaxtūj de huan xcānsipej. Lā' icchā'uj na ixquilhūtūn pūxka a'nlhā icpuhuāuj que chō'la a'ntza' lanān ixtakēstokān ixtlahuacan oración. Lā' ictahui'lauj lā' iccātā'chihuīna'uj huan puscan a'ntū ixtatakēstoknī't. ¹⁴ Lā' chā'tin de xlaca'n, a'ntū ixquīncāxmatnī'yāni', kalhatin

puscāt ixtacuīni' Lidia. Xla' xala' nac Tiatira ixuanī't lā' ī'stā' lu'xu' xasmumonko'. Lā' lej ixa'cni'ni' Dios. Lā' huan Māpa'ksīni' māxmatīcu'tulh a'ntū hualh Pablo. Lā' a'kahuāna'lh. ¹⁵ Lā' a'kpaxli lā' nā a'ntū ixtahui'lāna' na ixchic. Lā' Lidia quincāsqui'ni'ni' lā' quincāhuanini':

—Palh puhua'nā'tit hui'xina'n que quit stu'ncua' ickalhlaka'ī' Māpa'ksīni', capintit na quinchic lā' natachokoyā'tit a'ntza'.

Lā' lej quincāhuanini'.

¹⁶ Lā' lakatin chi'chini' a'xni'ca' xa'ica'mā'nauj a'nlhā ixtlahuacan oración, icpāxtokui kalhatin tzu'ma'jāt a'ntū ixka'lhī tlajana' a'ntū ixuan a'ntū napātē'ke. Lā' huan chi'xcuhui'n, a'ntū ixtēcu'ni'n de huan tzu'ma'jāt ixtahuanī't, lej lhūhua' ixtatljāmā'na por ixpālacata ixuan a'ntū napātē'ke. ¹⁷ Lā' huan tzu'ma'jāt ixquincāstālani'yāni' a'xni'ca' xa'iclatlā'huanāuj con Pablo. Lā' palha' ixta'sa lā' ixuan:

—Huā' tamā'na chi'xcuhui'n tata'scuja Dios a'ntū lej ka'tla'. Xlaca'n cātahuaniyāni' a'nchīn tzē nalipūtaxtucan.

¹⁸ Lā' chuntza' ixtlahua huā'mā' lātma'j chi'chini'. Lā' Pablo jiclhualh lā' talakspi'tli lā' huanilh huan tlajana' a'ntū ixtanūni'ma' na ixa'clhcunuc huan tzu'ma'jāt:

—Por ixlīmāpa'ksin Jesucristo icuaniyāni' cataxtu de huan tzu'ma'jāt.

Lā' chu tuncan lacapalh taxtulh.

¹⁹ Pero a'xni'ca' huan ixtēcu'ni'n taca'tzilh que tūlahltza' ixtatlaja, lā' cāchi'paca Pablo lā' Silas lā' cālīmīnca nac pūchihuīn. ²⁰ Lā' a'xni'ca' ixcālīmīncanī't ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n lā' cāhuanica:

—Huā' tamā'na chi'xcuhui'n israelitas cāmāmakchuyī xalanī'n na quixcānsipejca'n. ²¹ Lā' tamāsu'yu xtunc talanān a'ntū quina'n tūla kalhlaka'ī'yāuj porque quina'n romanos. Lā' tūla catīlhuāuj porque tū' chuntza' huan ley.

²² Lā' chuntza' huan tachi'xcuhui't tatā'kaquī'lh lā' talalh ixtā'ca'tzaca'n Pablo lā' Silas. Lā' huan pūchihuīna'nī'n tamāpa'ksīni'lh que cacāxtī'tpūxtuca ixlū'xu'ca'n lā' cacākēsno'kca con quī'hui'. ²³ Lā' a'xni'ca' lejta' ixcākēsno'kcanī't lā' nā cāmānūca nac pūlāchī'n. Lā' nā māpa'ksīca huan chi'ni' que xa'nca cacāmaktaka'lhli. ²⁴ Lā' como chuntza' māpa'ksīca, ū'tza' cālīmānūlh más na ixtanketzā'n lā' cāmānūni'ca ixtojonca'n a'nlhā ixlaculhu'cu'canī't kentū' quī'hui' lā' ixmāpīstuccanī't.

²⁵ Lā' hua'chi' i'tāt tzi'sa, Pablo lā' Silas ixta'orarlītanūmā'na lā' ixtatli'tanūmā'na lā' nā ixtamācā'tanīmā'na Dios. Lā' huan tachi'ni'n ixtakaxmattanūmā'na. ²⁶ Lā' chu līmaktin lej tzuculh tachi'qui huan ti'ya't. Lā' ixtūtzā'n taxaka de huan pūlāchī'n taxakā'līlh. Lā' chu tuncan lacapalh huan pūlāchī'n talaquī'lh. Lā' huan quī'hui' a'nlhā ixcāmānūcanī't ixtojonca'n ixlīhuākca'n tachi'ni'n chu tuncan talakxtulh. ²⁷ Lā' chu tuncan lacapalh huan chi'ni' lakahualh lā' laktzi'lh laquī'yā huan pūlāchī'n. Lā' maxtulh ixcuchilu lā' ixa'cstu ixmaknīcu'tuncan porque xla' puhualh huan tachi'ni'n ixtatzā'lanī'ttza'. ²⁸ Pero Pablo ta'salh palha' lā' huanilh:

—Tuntū' catlahua'ni'ca mē'cstu. Quilīhuākca'n ictanūmā'nauj huā'tzā'.

²⁹ Lā' huan chi'ni' squi'nli lakatin pūmaksko lā' tanūlh lacapalh lā' ī'xpipitēlha cātatzokostani'lh Pablo lā' Silas. ³⁰ Lā' cāmāxtulh lā' cākalhasqui'nīlh:

—Chi'xcuhui'n, ŷtuchū' tasqui'nī na'ictlahua quit para na'icpūtaxtu?

³¹ Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Cakalhlaka'ī' huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' napūtaxtuya' hui'x lā' nā chuntza' xalanī'n na minchic.

³² Lā' cāhuanica ixtachihuīn Dios huan chi'ni' lā' ixlīhuākca'n xalanī'n na ixchic. ³³ Lā' tuncan lacapalh huan cā'tzi'sa, huan chi'ni' cālē'lh Pablo lā' Silas lā' cāche'ke'ni'lh a'nlhā ixcāsno'kcanī't. Lā' ixlīhuākca'n a'ntū ixtahui'lāna' na ixchic ta'akpaxkō'lh tuncan. ³⁴ Lā' huan chi'ni' cālē'lh na ixchic lā' cāmāhuī'lh. Lā' lej tapāxuhualh xla' lā' ixlīhuāk xala' na ixchic porque ixtakalhlaka'ī'nī't Dios.

³⁵ Lā' a'xni'ca' tuncūlh, huan pūchihuīna'nī'n tamacā'lh mayūlhnu' natahuani huan chi'ni':

—Cacāmakte'kti huan tamā'na chi'xcuhui'n.

³⁶ Lā' huan chi'ni' māca'tzīnīli Pablo a'ntū huanica lā' hualh:

—Huan pūchihuīna'nī'n tamāpa'ksīni'lh que na'iccāmaktekāni'. Chuhua'j cataxtutit lā' capintit lā' Dios cacālē'ni'.

³⁷ Lā' Pablo cāhuanilh huan mayūlhnu':

—Quincātakēsno'kni'ta'ni' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhui't lā' quincāmānūni' nac pūlāchī'n lā' tū' quincātatlahuani'ni' justicia, a'yuj quina'n ictapa'ksiyāuj nac Roma lā' ū'tza' iclika'lhīyāuj quincatchihuīnca'n. Lā' chuhua'j lakatzē'k quincātatlakamacā'ncu'tunāni'. Tū' tzey. Chuhua'j catamilh māni' ū'tunu'n lā' caquincāmāxtuni'.

³⁸ Lā' huan mayūlhnu' tamāca'tzīnīpā huan pūchihuīna'nī'n huanmā' tachihuīn. Lā' xlaca'n tajicua'lh a'xni'ca' takaxmatli que huan tachi'ni'n ixtatapa'ksī' nac Roma lā' tū' chu catīhuāya chi'xcuhui'n ixtahuanī't xlaca'n. ³⁹ Lā' cālākminca Pablo lā' Silas lā' cāsqui'ni'ca tamāspūtūn.

Lā' cāmāxtuca lā' cāsqui'ni'ca que catataxtulh de nac xcānsipej. ⁴⁰ Lā' Pablo lā' Silas, a'xni'ca' ixtataxtunī'ttza' nac pūlāchī'n, tatanūlh na ixchic Lidia. Lā' cālaktzī'nca huan tā'timīn. Lā' Pablo lā' Silas tamaxquī'lh tapāstacna' lā' ta'a'lh.

17

Tatā'kaquī'lh nac Tesalónica

¹ Pablo lā' Silas tatētāxtulh nac xcānsipejni' Anfīpolis lā' Apolonia. Lā' tachā'lh nac xcānsipej Tesalónica a'nīlhā ixyā lakatin ixlītōkpānca'n israelitas. ² Lā' como Pablo ixlīsmānīnī't tanū nac lītōkpān, cātā'tanūlh. Lā' lakatin chī'chini' a'ntū pūjāxcan, Pablo cākalhachihuīna'ni'lh por ixpālacata ixtachihuīn Dios. Lā' chuntza' tlahuapā ixlīmīxtzeyan lā' ixlīcāujquitzisma'j. ³ Lā' Pablo cāmāsu'ni'lh lā' cāmāca'tzīnīlh a'nchī huan ixtachihuīn Dios que tasquī'nī napātīnī'n lā' nalakahuanchoko Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't. Lā' cāhuanīlh:

—Huā'mā' Jesús, a'ntī iccāhuaniyānī', xla' ū'tza' Cristo.

⁴ Lā' ā'makapitzīn de ū'tunu'n ta'aka'ī'lh a'ntū hualh Pablo. Lā' tatā'tā'cxtimīlh Pablo lā' Silas. Lā' nā chuntza' tatā'tā'cxtimīlh lhūhua' a'ntīn tū' israelitas lā' lej ixta'a'cnīnī'ni' Dios. Lā' huan makapitzīn puscan xalaka'tla'n nā xla'ca'n tatā'tā'cxtimīlh Pablo lā' Silas. ⁵ Pero huan israelitas a'ntīn tū' ixtakalhlaka't, xla'ca'n talakca'tzalh lā' talē'lh ā'makapitzīn a'ntīn tū' tzeyā chī'xcuhuī'n lā' a'ntī chu xmān ixtalatlā'huan. Lā' tamākēstokli lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' lej tatā'kaquī'lh nac huan xcānsipej. Lā' ixtasātānūcu'tun huan na ixchic Jasón. Lā' ixtamāxtucu'tun huan Pablo lā' Silas lā' ixcālīmīncu'tuncan na ixlacapūnca'n huan tachi'xcuhuī't. ⁶ Lā' como tū' cākaksca lā' stancalē'nca huan Jasón lā' makapitzīn huampala tā'timīn. Lā' talē'ni'lh huan pūchihuīna'nī'n lā' lej cālīmāta'sīca lā' cāhuānīca:

—Huā' tamā'na chī'xcuhuī'n tamāmākhuyīnī't ixlīhuāk tachi'xcuhuī't nac quilhtamacuj. Lā' nā tamīnī't huā'tzā'. ⁷ Lā' Jasón cāmāxtekli tatanūlh na ixchic. Lā' xla'ca'n tū' ta'a'cnīnī'ni' ixlīmāpa'ksīn César. Xla'ca'n tahuhan que a'nampala kalhatin rey ixtacuīnī' Jesús. Lā' xla'ca'n talacasquī'n que ū'tza' huā'mā' na'a'cnīnī'ni'can.

⁸ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', tamāmākhuyīlh huan tachi'xcuhuī't lā' huan pūchihuīna'nī'n. ⁹ Lā' a'xni'ca' lacāxtlahuaca con lakatin fianza, makxteka Jasón lā' huan makapitzīn.

Pablo lā' Silas nac Berea

¹⁰ Lā' chu tuncan lacapalh huan cā'tzī'sa huan tā'timīn tamacā'lh huan Pablo lā' Silas nac xcānsipej Berea. Lā' a'xni'ca' tachā'lh, xla'ca'n tatanūlh na ixlītōkpānca'n israelitas. ¹¹ Lā' huan tamā'na israelitas xalanī'n nac Berea lej xa'nca ixtapāstacna' lā' tū' hua'chī xalanī'n nac Tesalónica. Lā' lej ixtakaxmatcu'tun huan xatzey tachihuīn lā' lakaliyān ixtaputza na ixtachihuīn Dios a ver ilh stu'nca' a'ntū hualh Pablo. ¹² Lā' chuntza' takalhlaka'ī'lh lhūhua' a'ntī israelitas lā' nā a'ntīn tū' israelitas. Lā' huan ixtalhuā' a'ntīn tū' israelitas, lhūhua' puscan xalaka'tla'n lā' lhūhua' chī'xcuhuī'n. ¹³ Lā' a'xni'ca' huan israelitas xalanī'n nac Tesalónica taca'tzīlh que Pablo ixcākalhachihuīna'ni' nac Berea ixpālacata ixtachihuīn Dios, lā' xla'ca'n ta'a'lh a'ntza'. Lā' cāchihuīna'maxquī'ca huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Berea a'ntīn tū' ixtakalhlaka't. Lā' xla'ca'n ta'a'lh a'ntza'kaquī'lh. ¹⁴ Lā' tuncan lacapalh huan tā'timīn tamacā'lh Pablo na ixquilhtūn mar. Lā' Silas lā' Timoteo tatachokolh nac Berea. ¹⁵ Lā' a'ntīn tatā'a'lh Pablo talē'lh nac xcānsipej Atenas lā' tataspi'tli para nacāmāca'tzīnīcan Silas lā' Timoteo que catalaka'lh Pablo lacapalh.

Pablo nac Atenas

¹⁶ Pablo ixcāka'lhīmā' Silas lā' Timoteo nac Atenas. Lā' tamākhuyīlh porque laktzī'lh huan xcānsipej ixlītuzmakō' idolos. ¹⁷ Lā' lakaliyān ixcātā'lāhuani' nac lītōkpān con huan israelitas lā' a'ntī ixta'a'cnīnī'ni' Dios. Lā' lakaliyān ixcātā'lāhuani' nac lītāmāj con a'ntī ixtachā'n a'ntza'. ¹⁸ Lā' tatā'chihuīna'lh ā'makapitzīn a'ntī lej lakskalalhna' chī'xcuhuī'n. Makapitzīn de ū'tunu'n ixtastālani' ixlīmāscā'tīnca'n a'ntī ixuānicān epīcūreosnu'. Lā' ā'makapitzīn ixtastālani' ixlīmāscā'tīnca'n estoicosnu'. Lā' makapitzīn tahuah:

—¿Tuchū huanicu'tun ixtachihuīn huā' a'ntī lej chihuīna'n?

Lā' ā'makapitzīn tahuah:

—Huā'mā' māsu'yumā' ixdiosesca'n makatiyātī'n.

Tahuah huā'mā' porque Pablo ixcāmāsu'ni' ixpālacata Jesús lā' ixpālacata a'nchī lakahuānchokocan. ¹⁹ Lā' chī'paca Pablo lā' lē'nca nac Areópago a'nīlhā ixtatakēxtimī makapitzīn pūchihuīna'nī'n lā' tahuānīlh:

—Quina'n icca'tzīcu'tunāj huā'mā' xasāsti' tachihuīn a'ntū māsu'yū'ya'. ²⁰ Hui'x ta'na' lā' quilāmāxmatīyāj a'ntūn tū' maktin ickaxmatāj. Lā' icca'tzīcu'tunāj tuchū huanicu'tun huā'mā'.

²¹ Ixlīhuākca'n xalanī'n nac Atenas lā' huan xatza'nkān a'ntī ixtahui'lāna' a'ntza', xla'ca'n nīn tuntū' ixtatlahuācu'tun xmān ixtahuāncu'tun lā' ixtakaxmatcu'tun a'ntū xalacsāsti'.

²² Lā' Pablo ix'yā na ixlacapūnca'n a'nti ixtatakēstokni't nac Areópago lā' cāhuanilh:

—Tachi'xcuhui't xalanī'n nac Atenas, lej a'cnīni'ni'yā'tit mindiosesca'n. Chuntza' tasu'yu. ²³ Lā' a'xni'ca' ic'tetaxtulh, ic'laktzi'lh a'ntūn taquilhpūtani'yā'tit hui'xina'n. Lā' a'tza' ickakslī lakatin altar a'nlhā tatzo'kni' huanmā' tachihuīn: “Ixla' huan quindiosca'n a'ntin tūna'j iclakapasāj”. Quit iccā'ta'chihuīna'mā'ni' hui'xina'n por ixpālacata huā'mā' Dios a'ntin taquilhpūtani'yā'tit a'yuj tūna'j lakapasā'tit.

²⁴ Dios tlauhualh huan quilhtamacuj lā' ixlihuāk a'ntū a'nan. Lā' xla' māpa'ksikō' huan a'kapūn lā' huan quilhtamacuj. Xla' tū' maclacasqui'n que catatlahuani'lh chi'xcuhui'n lakatin litokpān para naka'lhī a'nlhā natahui'la. ²⁵ Xla' tū' maclacasqui'n que huan tachi'xcuhui't catamak'tāyah. Xla' nīn tuntū' sputni'. Por ixquilhtampān hui'lāna'uj lā' jaxāna'nāj lā' huāk ka'lhīyāj.

²⁶ Dios limātzumalh tachi'xcuhui't ixlihuāk quilhtamacuj por huan kalhatin chi'xcu' a'nti ixpapca'n ixlihuāk tachi'xcuhui't ixuani't. Lā' Dios cāhui'lilh hasta lhānīn nasputa huan lakatunu' xcānsipej lā' cāhui'lilh hasta lhān chā'n ixlītapitzica'n. ²⁷ Xla' lacasqui'n naputzayāj lā' namacaputzayāj a ver ilh nakaksāj Dios a'yuj hui' quimpajtzuca'n. ²⁸ Por ixquilhtampān lihui'lāna'uj quina'n lā' tlā'huanāj lā' latā'kchokoyāj. Lā' kalhatin de hui'xina'n a'nti más lactzēhuani't ixtachihuīn, ū'tza' hualh chuntza': “Nā quina'n ixcamana”. ²⁹ Lā' palh quina'n ixcamana' Dios, tū' capuhuāj que Dios hua'chi oro lā' plata lā' chihuix a'ntū cāxtlahualh kalhatin chi'xcu' xmān chu a'nchī māni' ixtapāstacna'. ³⁰ Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtaca'tzi' huan tachi'xcuhui't nīn tuntū', Dios xmān cālaktzi'lh lā' tuntū' cātlahuani'lh. Pero chuhua'j cāmāpa'ksī Dios que cataxtāpalilh ixtapāstacna'ca'n ixlihuāk tachi'xcuhui't chuxalhā cahuā nac cā'quilhtamacuj. ³¹ Porque Dios lachhcāhui'līni't lakatin chi'chini' a'xni'ca' lej xa'nca nacājuzgarli ixlihuākca'n tachi'xcuhui't xalanī'n nac quilhtamacuj. Lā' Dios lacsacu'līni't kalhatin chi'xcu', Jesucristo, a'nti nacājuzgarli huan tachi'xcuhui't xalanī'n nac quilhtamacuj. Huā'mā' xa'nca ca'tzīcan porque Dios mālakahuani'chokolh Jesucristo —cāhuanilh Pablo.

³² Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhui't takaxmatli que lakahuanchokocan, makapitzin tatzuculh talakapala. Lā' ā'makapitzin tahualh:

—Na'iccākaxmatni'yāni' ā'maktin ixpālacata huā'mā'.

³³ Lā' Pablo cāmaktekli. ³⁴ Pero ā'makapitzin tatā'tā'cxtimilh lā' takalhlaka'l'lh. Lā' nā kalhlaka'l'lh Dionisio, kalhatin pūchihuīna' a'nti ixtatakēxtimī nac Areópago. Lā' nā kalhlaka'l'lh kalhatin puscāt a'nti ixtacuīni' Dāmaris lā' ā'makapitzin huampala.

18

Pablo nac Corinto

¹ Lā' ā'calistān Pablo taxtulh de Atenas lā' a'lh nac Corinto. ² Lā' tā'lāpāxtokli kalhatin israelita ixtacuīni' Aquila xala' nac Ponto. Xla' lā' ixpuscāt, a'nti ixtacuīni' Priscila, ixtataxtunī'tcus nac Italia. Claudio ixcāmāpa'ksīni't que ixlihuākca'n israelitas catataxtukō'lh de huan nac Roma. Lā' ū'tza' talītaxtulh Aquila lā' Priscila. Lā' Pablo cālaka'lh. ³ A'tza' cātā'tachokolh como chu lakatin ixlītlōtca'n ixuani't. Lā' ixtascuja lā' ixtatlahua carpas. ⁴ Lā' Pablo ixcāmāsu'ni' nac litokpān tzeyama'jān ixlihuāk huan chi'chini' a'nti ixpūjaxcan. Lā' ixcāmākalhlaka'l'nicu'tac israelitas lā' nā a'ntūn tū' israelitas.

⁵ Lā' Silas lā' Timoteo tatataxtulh de nac Macedonia lā' tachā'lh nac Corinto. Lā' xlaca'n a'xni'ca' tachā'lh, Pablo lej ixmāsu'yumā' ixtachihuīn Dios. Lā' ixcāhuanimā' huan tachi'xcuhui't israelitas que Jesús ū'tza' Cristo a'nti Dios ixlacsacu'līni't. ⁶ Lā' xlaca'n takalhtaxtoklīh lā' talakapalal. Lā' Pablo tīncxli ixlu'xu' na ixlacapūnca'n lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n līpinā'tit cuenta a'ntū nacāpātle'keni'yāni'. Quit tū'tza' quimaca'tzi. Chuhua'j na'iccālaka'n a'ntūn tū' israelitas.

⁷ Lā' a'lh lā' chā'lh na ixchic a'nti ixuanican Justo. Xla' ixa'cnīni'ni' Dios. Ixka'lhī ixchic ixpajtzū ixlītokpānca'n israelitas. ⁸ Lā' kalhlaka'l'lh Māpa'ksīni' huan Crispo, xapuxcu' litokpān. Lā' nā takalhlaka'l'kō'lh ixlihuāk xala' na ixchic. Lā' chuntza' kalhalhūhua' xalanī'n nac Corinto takaxmatli a'ntū hualh Pablo lā' takalhlaka'l'lh lā' ta'a'kpaxli. ⁹ Lā' Pablo lakachuyalh huanmā' tzi'sa. Lā' huan Māpa'ksīni' huanilh:

—Tū' caji'cua'. Tū' camakxte'kti chihuīna'na'. ¹⁰ Quit icmaktaka'lhāni'. Lā' a'yuj cachi'paca hui'x, nīn tuntū' catitlahua'ni'ca. A'nan lhūhua' tachi'xcuhui't nac huā'mā' xcānsipej a'nti naquintastālanī'.

¹¹ Lā' Pablo tachokolh lakatin cā'ta ā'pūpitzi. Lā' ixcāmāsu'ni' ixtachihuīn Dios.

¹² Lā' a'xni'ca' huan Galiōn ixligobernador ixuani't nac Acaya, lā' huan israelitas ixlihuākca'n talalh ixtā'ca'tza Pablo. Lā' talē'lh a'nlhā ixtlahuacan justicia. ¹³ Tahuaniilh huan gobernador:

—Huanmā' chi'xcu' chihuina'maxquī' huā' tachi'xcuui't. Lā' xtunc a'nchī cāhuanī que catamācā'tanilh Dios, lā' tū' a'nchī tatzō'kni' nac ley.

¹⁴ Lā' a'xni'ca' Pablo ixchihuina'ncu'tun, Galión cāhuanilh huan israelitas:

—Palh tlahuani't cahuā lakatin a'ntūn tū' tzey, o palh makni'ni't cahuā, quit na'iccākaxmatni'yāni' hui'xina'n, israelitas, lilacatzucu. ¹⁵ Pero como limālapū'yā'tit xmān a'ntū māsū'yu lā' lakatin tacuīni' a'ntū mēpācuhū lā' a'ntū huan mileyca'n hui'xina'n, calacāxtlahua'tit hui'xina'n. Quit tū' iclacāxtlahuacu'tun huā'mā'.

¹⁶ Lā' cāmāxtulh a'nlhā ixtlahuacan justicia. ¹⁷ Lā' ixlīhuākca'n talhūhuā'chi'palh huan Sóstenes, a'ntū xapuxcu' litokpān, lā' talactucslī na ixlacapūn huan gobernador. Pero Galión nīn tuntū' cāhuanilh.

Pablo a'lh i'xlīmaktu'tun para nalē'n makat xatzey tachihuīn

¹⁸ Pablo tachokopā ā'lātma'j. Lā' ā'calistān cāmāxtekli huan tā'timīn lā' pū'a'lh barco nac Siria. Lā' nā Priscila lā' Aquila tatā'a'lh. Lā' como tlōkentaxtūlh ixpromesa, takoksitli nac cā'lacchicni' Cencrea. ¹⁹ Lā' a'xni'ca' tachā'lh nac Efeso, Pablo a'ntza' cāmāxtekli. Lā' tanūlh nac litokpān lā' ixcākālhachihuina'ni' huan israelitas a'ntū ixtatakēstokni't a'ntza'. ²⁰ Lā' lej tasqui'ni'lh Pablo ixtachokolh ā'chulā' a'ntza'. Pero Pablo tū'tza' lacasqui'lh. ²¹ Lā' a'xni'ca' cātā'lāmāxtekli Pablo cāhuanilh:

—Lej tasqui'ni' quit na'ica'n nac Jerusalén a'nlhā nala huan cā'tani'. Na'ictaspi'tpala palh Dios lacasqui'n.

Lā' Pablo taxtulh de nac Efeso lā' pū'a'lh barco.

²² Lā' Pablo chā'lh nac Cesarea lā' a'lh nac Jerusalén lā' cātā'chihuina'lh huan a'ntī ixtakalhaka'tīnī't, lā' a'lh tancā'n nac Antioquia. ²³ Tachokolh lātma'j lā' taxtulh lā' a'lh lā' tētaxtulē'halh nac lakatunū' cā'lacchicni' nac xati'ya't Galacia lā' Frigia. Lā' ixcāmāhuicānī ixlīhuākca'n a'ntū ixtakalhaka'tīnī't.

Apolos a'cta'sana'lh nac Efeso

²⁴ Ixui' kalhatin chi'xcu' israelita xala' nac Alejandría a'ntū ixtacuīni' Apolos. Xla' chā'lh nac Efeso. Huā'mā' chī'xcu' xa'nca ixchihuina'n hua'chī a'ntī lej i'sca'tnī't. Lā' xa'nca ixca'tzi ixtachihuīn Dios. ²⁵ Xla' i'sca'tnī't ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' chihuina'lh con tahuixcān. Lā' lej xa'nca ixmāsū'yu ixpālacata Jesús a'yuj ixca'tzi xmān ixlīmā'kpaxīn Juan. ²⁶ Lā' Apolos tzuculh chihuina'n na ixlitokpānca'n israelitas lā' tū' ixlacapuhuan. Lā' Priscila lā' Aquila takaxmatli lā' talē'lh ā'lacatin lā' ā'chulā' xa'nca tamāsū'ni'lh ixpālacata Dios. ²⁷ Lā' Apolos ixa'ncu'tun nac Acaya. Lā' huan tā'timīn tahuani'lh que tzē na'a'n. Lā' cāmācā'ni'ca lakatin carta huan tā'timīn xalani'n nac Acaya lā' cāhuanica que catamānūlh Apolos na ixchicca'n. Lā' a'xni'ca' chā'lh Apolos, lej lhūhua' cāmāktāyālh a'ntū ixtakalhaka'tīnī't por ixpālacata ixlitzey Dios. ²⁸ Lā' con lhūhua' limāpa'ksīn Apolos ixcātā'lāhuanī israelitas ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n. Lā' ixcātlaja. Lā' ixmāsū'yu por ixpālacata ixtachihuīn Dios que Jesús ū'tza' Cristo a'ntū Dios ixlacsacui'linī't.

19

Pablo nac Efeso

¹ Lā' a'xni'ca' Apolos ixui' nac Corinto, Pablo ixtētaxtunī'tza' nac lacti'na'j cā'lacchicni' lhā ā'xmāntza' ixtahui'lāna'ncha' lā' chā'lh nac Efeso. Lā' a'ntza' cāpāxtokli ā'makapitzīn a'ntū ixtakalhaka'tīnī't ² lā' cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ḡchā maklhtīni'ntit huan Espīritu Santo a'xni'ca' kalhlaka'tit?

Lā' xlaca'n tahuālh:

—Nīn ickaxmatni'ta'uj palh māstā'ca Espīritu Santo.

³ Lā' Pablo cākalhasqui'nīlh:

—ḡTichū cāmāsū'ni'ni' na'a'kpaxā'tit?

Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Quina'n ica'kpaxui chuntza' a'nchī ixquincāmāsū'ni'yāni' Juan.

⁴ Lā' Pablo cāhuanilh:

—A'xni'ca' ixmā'kpaxīni'n Juan ixcāhuanī huan tachi'xcuui't: “Caxtāpālī'tit mintapāstacna'ca'n lā' cakalhaka'tit a'ntū namin ā'calistān”. Ū'tza' huanicu'tun Jesús —hualh Pablo.

⁵ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', ta'a'kpaxli porque tatapa'ksīlhtza' con Māpa'ksīni' Jesús. ⁶ Lā' a'xni'ca' Pablo cā'a'cpūmā'ca'lh ixmacān, huan Espīritu Santo tanūlh na ixa'clhcunucca'n. Lā' xlaca'n tachihuina'lh ā'tāpātin tachihuīn a'ntūn tū' itasca'tnī't, lā' tachihuina'lh ixtachihuīn Dios. ⁷ Lā' ixlīhuākca'n xlaca'n hua'chī kalhacāujtu' chī'xcuui'n.

⁸ Lā' lakatu'tun mālhcuuy' Pablo ixtanū na ixlitokpānca'n israelitas lā' ixmāsū'yu lā' tū' ixlacapuhuan. Lā' ixcākālhachihuina'ni' lā' ixcāmākālhaka'tīnī'ncu'tun a'nchī mēpa'ksīni'n Dios. ⁹ Lā' makapitzīn lej lacxumpi ixtahuanī't lā' tū' ixtakalhaka'tīni'. Lā' ixtalakapala huan

xasāsti' tamāscatīn na ixlacapūnca'n xalanī'n nac litokpān. Lā' Pablo cā'a'kxtekmaka'lh lā' cālē'lh a'ntī ixtakalhaka'tī. Lā' ixchihuīna'n pō'ktu lakaliyān na ixpūscuela Tiranno. ¹⁰ Chuntza' hasta tlahuah lakatu' cā'ta. Chuntza' takaxmatli huan ixtachihuīn Māpa'ksīni' ixlīhuāka'n xalanī'n nac Asia, a'ntī israelitas lā' nā a'ntūn tū' israelitas. ¹¹ Lā' Dios mātlahuīlh Pablo lej laka'tla'n lē'cnīn. ¹² Lā' huan pāyu lā' huan pātō'cat a'ntū talixakā'lih Pablo, a'xni'ca' talē'ni'lh huan ī'tza'ca'nīn, cātapānūni'lh ixta'jatatca'n. Lā' cāmāxtuni'ca tlajana'nīn de xlaca'n a'ntī ixtaka'lhī.

¹³ Lā' ixtahuī'lāna' makapitzīn tlahuāna'nīn israelitas a'ntī ixtalatlā'huan lakatunu' cā'lacchicni'. Lā' xlaca'n, por ixtacuīni' Jesús, talīmāxtucu'tulh tlajana'nīn. Lā' cāhuanica huan tlajana'nī'n:

—Iccālimāpa'ksiyāni' hui'xina'n por ixtacuīni' Jesús, a'ntū māsuyumā' Pablo, cataxtutit.

¹⁴ Lā' a'ntī ixtatlahua huā'mā', xlaca'n kalhatojon ixo'kxa'n kalhatin israelita a'ntī ixtacuīni' Esceva a'ntī xapuxcu' cura. ¹⁵ Lā' a'xni'ca' huanica chuntza', huan tlajana' cākalhtīh:

—Iclakapasa Jesús lā' icca'tzī tichū Pablo. Pero hui'xina'n tū' iccālakapasāni'. ¿Tichū hui'xina'n?

¹⁶ Lā' huan chī'xcu' a'ntī ixka'lhī huan tlajana' lakkosli lā' lej ixka'lhī tahuixcān lā' cātlajalh huan tlahuāna'nīn. Lā' xlaca'n tataxtulh huan nac chic lā' tatzā'lalh lalkhka'lo'ko' lā' tatakāhuī'ni't. ¹⁷ Lā' taca'tzīkō'lh huā'mā' ixlīhuāka'n xalanī'n nac Efeso, a'ntī israelitas lā' nā a'ntūn tū' israelitas. Lā' tajicua'nkō'lh. Lā' chuntza' ā'chulā' tamāka'tī'lh Māpa'ksīni' Jesús.

¹⁸ Lā' lhūhua' a'ntī ixtakalhaka'tī'ni'tcus tamīlh lā' tatakoxaspi'ni'lh Dios lā' tahuanih a'ntū ixtatlahuani't ko'hua'jua'. ¹⁹ Lā' lhūhua' de ū'tunu'n, a'ntī ixtatlahuāna'n, tamākēstokli ixlībroca'n lā' talhucuyulh na ixlacapūnca'n ixtalīhuā't. Lā' tatlahualh ixcountaca'n lā' i'xtamāpalani't cincuenta mil tumīn de plata. ²⁰ Lā' ā'chulā' akahualh ixtachihuīn Māpa'ksīni' lā' mās ixtasu'yutēlha ixlīmāpa'ksīn Dios.

²¹ Lā' a'xni'ca' ixpātē'kenī'ttza' huā'mā', huan Espīritu Santo māpāstaquīlh Pablo natētaxtu nac estado de Macedonia lā' nā Acaya lā' na'a'n nac Jerusalén. Lā' Pablo hualh:

—A'xni'ca' icui'lācha' nac Jerusalén nā lej tasqui'ni nā na'ica'n nac Roma.

²² Lā' cāmācā'lh nac Macedonia kalhatu' ixmaktāyana' a'ntī Timoteo lā' Erasto. Lā' Pablo tachokolh lāma'j nac Asia.

Tatā'kaquī'lh xalanī'n nac Efeso

²³ Lā' huā'mā' quīlhtamacuj, tatamakchuyīlh huan tachi'xcuhui't por ixpālacata huan xatzey tachiūn. ²⁴ Ixui' kalhatin chī'xcu' ixtacuīni' Demetrio. Xla' platero ixuani't. Ixcātlahua lacti'na'j litokpān de plata lā' a'ntza' ixmānūcani't lakatin ídolo a'ntū ixtacuīni' Diana. Demetrio lā' a'ntī ixtatā'scuja lej lhūhua' ixtalīlaja. ²⁵ Demetrio cāmākēstokkō'lh ixlīhuāka'n a'ntī ixtatlahua xalacti'na'j litokpān. Lā' cāhuanilh:

—Chī'xcuhui'n, hui'xina'n ca'tziyā'tit que huā'mā' litlō'lej xa'nca litlajayāy. ²⁶ ¿Chu tū' ca'tziyā'tit o tū' kaxpa'tā'tit a'ntū pātē'kemā' nac Efeso lā' na ixlīhuāk nac Asia? Huā'mā' Pablo cāmākalhaka'tī'nīnī'tlhūhua' tachi'xcuhui't. Lā' cāxtāpalīni'lh ixtapāstacna'ca'n. Cāhuanī que a'ntū ixtamacani'tlaujca'n chī'xcuhui'n ū'tza' tū' díos. ²⁷ Quīt icjicua'n que huā' quīlītlotca'n nasputa lā' tū'tza' na'a'cnīni'ni'can ixlitokpān huan xaka'tla' quimpāxca'ttzi'tca'n Diana. Tū'tza' catihuanca palh lej ka'tla' Diana a'ntū tamācā'tani' chuhua'j xalanī'n nac Asia lā' ixlīhuāk quīlhtamacuj —cāhuanilh Demetrio.

²⁸ Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', lej ta'a'kchā'lh lā' lej ta'a'cta'sana'lh lā' tahualh:

—jLej ka'tla' Diana, quimpāxca'ttzi'tca'n quina'n a'ntī xalanī'n nac Efeso!

²⁹ Lā' chu tuncan lacapalh ta'a'kchā'lh. Ixtatu'njuntēlha lā' tatakēstokli nac pū'a'cta'san. Lā' cāchi'paca huan Gayo lā' Aristarco lā' cāstancalē'nca a'nlhā ixtatakēstokmā'na. Huā' kalhatu' chī'xcuhui'n xalanī'n nac Macedonia ixtatā'scuja Pablo. ³⁰ Lā' Pablo ixtanūcu'tun na ixlacpū'nac huan tachi'xcuhui't. Pero huan tā'timīn tū' tamakxteklī. ³¹ Lā' makapitzīn pūchihuāna'nīn xala'n nac estado de Asia, xlaca'n ixamigos Pablo ixtahuani't. Tahuanih que tū' ca'ā'lh nac pū'a'cta'san. ³² Lā' makapitzīn a'nlhā ixtatakēstokni't tata'salh palha' lā' tahualh catūhuā. Lā' ā'makapitzīn huampala tahuampā xtunc. Lā' chuntza' ilāpā tatamakchuyikō'lh ixlīhuāka'n a'nlhā ixtatakēstokni't. Tū' ixtaca'tzī ixtalīhuā't tuchū ixpālacata ixtalītakēstokni't. ³³ Lā' māxtuca Alejandro ixlacpū'nanca'n ixtalīhuā't. Lā' huan israelitas tatampi'talē'lh na ixlacapūnca'n. Alejandro cāmācāhuanilh que cataquil-hca'cslalh. Xla' ixtamaktāyacu'tun ixacstū na ixlacapūnca'n tachi'xcuhui't. ³⁴ Lā' a'xni'ca' ca'tzīca palh xla' israelita ixuani't, tata'salh kēxtim hua'chi lakatu' hora lā' tahualh:

—jLej ka'tla' huan Diana, quimpāxca'ttzi'tca'n quina'n a'ntī xalanī'n nac Efeso!

³⁵ Lā' a'xni'ca' huan secretario ixcāmāca'cslīni'ttza' huan ixtalīhuā't, xla' hualh:

—Iccāhuaniyāni' chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Efeso. Huā' quixcānsipejca'n ū'tza' xamak-takall'na' huan ixlītokpān xaka'tla' Diana, quimpāxca'ttzi'tca'n, lā' nā ixídolo a'ntū mincha' nac a'kapūn. ¿Chu a'nan a'ntūn tū' ca'tzī huā'mā'? ³⁶ Tūla catihuanca que tū' stu'ncua' huā'mā'. Lā' chuntza' hui'xina'n caquilhca'csla'tit lā' caxa'ncapāstacna'ntit a'ntū tla'hua'yā'tit. ³⁷ Hui'xina'n cālīta'ni'ta'ntit ā'tzā' huā' tamā'na chi'xcuhuī'n. Xlaca'n nīn tuntū' tatlahuani'nī't huā' quimpāxca'ttzi'tca'n lā' tū' talichihuīna'nī't. ³⁸ Palh Demetrio lā' a'ntūn tatā'scuja talāmaka'kchā'n con ā'makapitzīn, ū'tza' lī'a'nan pūchihuīn lā' juez. Catamālacapū'lh. ³⁹ Lā' palh ā'catūhuā talacasqui'n xlaca'n, catalacāxtlahualh a'xni'ca' tatakēstokkō' huan pūchihuīna'nī'n para natlahuacan justicia. ⁴⁰ Quit icjicua'n porque naquincātālē'ksa'nīni'nāni' de huan tā'kaquī'uj por ixpālacata a'ntū pātle'kelhuc. ¿Chichū nakalhtīni'nāuj quina'n palh naquincātakalhasqui'nīyāni' a'chī' takēstokni'ta'ntit lā' lej a'cta'sapā'na'ntit chihuīna'nā'tit?

⁴¹ Lā' chuntza' lī'a'kspūtlī chihuīna'n huan secretario lā' cāmacā'lh na ixchicca'n.

20

Pablo a'lh nac Macedonia lā' nac Grecia

¹ Lā' a'xni'ca' taquilhca'csalhtza', Pablo cāmātayīni'lh huan tā'timīn. Lā' a'xni'ca' ixcāmāxquī'ni'ttza' tapāstacna', cāmāxteklī lā' taxtulh lā' a'lh nac Macedonia. ² Lā' a'xni'ca' ixlatlā' huan nac Macedonia, lej ixcāmāxquī' tapāstacna' huan tā'timīn. Lā' ā'calistān chā'lh a'nīhā ixmāpa'ksīni'ntza' Grecia. ³ A'ntza' tachokolh lakatu'tun mālhcuyū'. Lā' ixpāstacna'huī' na'a'n nac barco para nac Siria. Lā' huan israelitas ixtalacchihuīna'nī'ttza' de natamaknī Pablo. Lā' ū'tza' Pablo līhui'lipā napātle'kepala nac Macedonia. ⁴ Lā' tatā'a'lh nac Asia, Sópater xala' nac Berea, lā' Aristarco lā' Segundo xalanī'n nac Tesalónica, lā' Gayo xala' nac Derbe lā' nā Timoteo. Lā' nā ta'a'lh Tíquico lā' Tróximo xalanī'n nac Asia. ⁵ Huā' tamā'na chi'xcuhuī'n xapū'la tachā'lh nac xcānsipej Troas lā' a'ntza' quincātaka'lhīni'. ⁶ Quina'n ictaxtūj de nac Filīpos a'xni'ca' a'kspūtlī huan cā'tani' a'xni'ca' ixua'can pāntzi a'ntūn tū' ixka'lhī levadura. Lā' icpū'a'uj barco lā' ixlīlakaquitzis chichini' iccālākchā'uj nac Troas. A'ntza' ictachokouj lakatojon chi'chīni'.

Pablo ixuī' nac Troas

⁷ Lā' huan xapū'la chi'chīni' a'xni'ca' tanūlh semana, tatakēstoklī a'ntūn ixtakalhla'kai' para natamālapitzī huan pāntzi. Lā' Pablo cātā'chihuīna'lh. Xlā' ixpuhuan palh na'a'n ixlīlakalī. Lā' mālāk'hmā'nīlh ixtachihuīn hasta i'tāt tzi'sa. ⁸ Lā' a'nīhā xa'ictakēstokni'ta'uj tālhmā'n na ixlītanca'cstu'tun huan chic. Lā' lhūhua' pūmaksko ixua'ca'. ⁹ Lā' kalhatin o'kxa' a'ntū ixuanican Eutico ixuī' nac ventana. Lā' i'lhatacu'tun porque Pablo lej lhūhua' chihuīna'lh. Lā' ā'calistān lhtatatahuī'lh lā' mincha' de ixlītanca'cstu'tun. Lā' quīsacca xanīn. ¹⁰ Lā' Pablo yujlī lā' taquilhpu'talh laktzī'n lā' pūsko'ka'lh. Lā' cāhuanih huan tā'timīn:

—Tū' catamakchu'yi'tit. Xlā' lakahuan.

¹¹ Lā' Pablo tō'ca'lh lā' mālācpitzīlh huan pāntzi lā' hua'lh. Lā' cākalhachihuīna'nī'pā hasta tuncūilh. Lā' ā'calistān a'lh. ¹² Lā' lē'nca huan o'kxa' xalakahuan lā' lej tapāxuhualh.

Ica'uj nac Mileto

¹³ Lā' quina'n icpū'lauj lā' icpū'auj barco nac Asón a'nīhā Pablo ixtanūcu'tun nac barco. Chuntza' iclacchihuīna'uj como xlā' ixacu'tun nac cā'ti'ya'nta' hasta Asón. ¹⁴ Lā' a'xni'ca' quincākaksni' nac Asón, tanūlh con quina'n nac barco. Lā' ā'calistān icchā'uj nac Mitilene. ¹⁵ Ictaxtūj de a'ntza' nac lakatin barco. Lā' ixlīlakalī icchā'uj ixlacapūn Quío. Lā' ixlīlakalī huampala ictapajtzūj Samos. Lā' ā'calistān icchā'uj nac Trogilio. Lā' ixlīlakalī icchā'uj nac Mileto. ¹⁶ Pablo lej ixlacapala porque ixtahuī'lacu'tun nac Jerusalén huamā' chi'chīni' a'ntū huanicān Pentecostēs. Lā' ū'tza' tū' litanūcu'tulh nac Efeso lā' tū' tachokocu'tulh makān nac Asia.

Pablo a'cta'sana'lh nac Efeso

¹⁷ Lā' a'xni'ca' xa'icui'lāna'nchāujcus nac Mileto, Pablo cāmātayīni'lh huan xanapuxcu'nu' xalanī'n nac lītōkpān nac Efeso. ¹⁸ Lā' a'xni'ca' talākchā'lh, Pablo cāhuanih:

—Hui'xina'n ca'tziya'tit a'nchī xa'iclīlatlā' huan na mīlacapūnca'n pō'ktu quilhtamacuj desde huan xapū'la chi'chīni' a'xni'ca' icmilh nac Asia. ¹⁹ Quit xa'ictā'scuja Māpa'ksīni'. Quit tū' maktīn icka'tla'jca'tzīlh. Lā' lej icpātīni'lh lā' lej lhūhua' a'ntū ixquimpātle'keni' porque huan israelitas ixquintalilacchihuīna'nī'ttza'. ²⁰ Quit xa'nca iccāmāsu'ni'ni' ixlīhuāk a'ntū hui'xina'n maclacasqui'nā'tit. Iccāmāsu'ni'ni'ta'ni' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't lā' na minchicca'n. ²¹ Lā' huan israelitas lā' nā a'ntūn tū' israelitas xa'iccāhuani: “Caxtāpālī'tit mintapāstacna'ca'n lā' ca'a'kahuāna'ni'tit Dios lā' calīpāhua'ntit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo”.

²² Chuhua'j icamā' nac Jerusalén. Huan Espīritu Santo quimacā'n. Quit tū' icca'tzī a'ntū naquimpātle'keni'yācha' a'ntza'. ²³ Xmān quē'cstu icca'tzī que nac lakatunu' cā'lacchicni'

a'nlhā ica'n, huan Espiritu Santo quimāca'tzīnī que naquinchī'can lā' na'icpātīni'n. ²⁴ Pero huāk huanmā' tū' quimpāta'la. Quit tū' iclakpuhuan quinquiltamacuj. Xmān icmāspūtū'cū'tun quilīlōt con tapāxuhuān lā' iclōkentaxtū'cū'tun a'ntū quilīmāmacū'lh Māpa'ksīni' Jesús. Quilīmāmacū'lh que na'icchihuīna'n xatzey tachihuīn a'ntū quincāhuaniyāni' ixlitzey Dios.

²⁵ 'Lā' quit huanāni' que tū'tza' quintilāaktzī'uj milihuākca'n hui'xina'n, a'nti xa'iccāhuanitlā'huāni' a'nchī māpa'ksīni'n Dios. ²⁶ Lā' ū'tza' quit chuhua'j iccāhuanicū'tunāni' que quit iclōkentaxtū'ntza' a'ntū ixquilīmāmacū'canit' mimpālacataca'n. Tū'tza' iclē'n cuenta. ²⁷ Quit iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' ixlīhuāk a'ntū ixtapuhuān Dios. Nīn tūntū' icmātzē'kli. ²⁸ Chuhua'j cacuentatlahua'tit a'nchī nalatā'kchokoyā'tit. Lā' nā cacāmaktaka'lhiti a'ntū ixlaksa'tā'n Dios. Huan Espiritu Santo cālīmāmacū'ni'ta'ni' para que nacāmaktaka'lhā'tit hua'chi maktaka'lhna'nī'n ovejas. Huan Māpa'ksīni' cālītāmāhualh ixa'cstū ixa'lhni' ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'tī'. ²⁹ Quit hua'ctzī que a'xni'ca' na'ica'n de huā'tzā', nacātalahpu'na'tanūyāni' chī'xcuhuī'n. Xlaca'n hua'chi misīni'n lej lījicua'ni't a'ntū tamāspūtū huan ovejas. Nīn macstī'na'j natalakalhu'man ixlaksa'tā'n Dios. ³⁰ Lā' nā makapitzīn de hui'xina'n natatzucu cāta'a'kxokoyāni' lā' nacātāmāxtucu'tunāni' makapitzīn de hui'xina'n para que nacāstālanī'yā'tit ū'tunū'n. ³¹ Skalalh cala'tit lā' capāstactit a'nchī xa'iccāmāxquī'yāni' tapāstacna' tzi'sa lā' tuncuj lakatu'tun cā'ta hasta iccalhualh.

³² 'Lā' chuhua'j quit icscu'ni' Dios que ū'tza' cacāmaktaka'lhni' hui'xina'n. Hui'xina'n ka'lhīyā'tit huan tachihuīn a'ntū quincātahuaniyāni' ixlitzey Dios. Lā' huan tachihuīn tze nacāmāxquī'yāni' tahuixcān lā' tze nacāmāxquī'yāni' hui'xina'n a'ntū natamaklhtīni'n ixlīhuākca'n a'ntū Dios cātlahuanī't xalacuan. ³³ Quit tū' iclakca'tzani' ixtumīn lā' ixoro lā' ixlū'xu' ā'kalhatin. ³⁴ Hui'xina'n ca'tziyā'tit a'nchī xa'icscujā con quimacān lā' chuntza' xa'iclitāpātē'keni' lā' nā chuntza' xa'iccālīmāpātē'keni' a'ntū ixquintatā'lahui'lāna'. ³⁵ Lā' nā chuntza' xa'iccāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n cascujit lā' cacāmaktāya'tit a'ntīn tamaclacasquī'n. Capāstactit a'nchī hualh Māpa'ksīni' Jesús: "A'chulā' lipāxuhuacon a'xni'ca' māsā'can lā' tū' a'xni'ca' maklhtīni'ncan".

³⁶ Lā' a'xni'ca' Pablo chihuīna'nkō'lh, tatzokostalh lā' orarlīh con ixlīhuākca'n. ³⁷ Lā' tacalhuankō'lh ixlīhuākca'n lā' tapūsko'ka'lh Pablo lā' tamu'sulh. ³⁸ Pablo iccāhuanini't que tū'tza' maktin catilāktzī'lh. Lā' ū'tza' lej ixtalīlakaputza. Lā' ā'calistān taquīxtekli hasta nac barco.

21

Pablo a'lh nac Jerusalén

¹ Iccāmaktexui huan tā'timīn lā' ictanūj nac barco lā' stu'nc ica'uj hasta pītzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar. Lā' ixtacuīni' Cos. Lā' ixlīlakalī icchā'uj nac Rodas lā' ā'calistān icchā'uj nac Pátara. ² A'ntza' ickaksui lakatin barco a'ntū ixa'mā' nac Fenicia. Ictojōuj nac barco lā' ica'uj. ³ A'xni'ca' ictēxtatūj de makat, iclaktzī'uj quimpāxtūxucca'n huan pītzina'j ti'ya't Chipre na ixpu'nan mar. Lā' ica'uj hasta nac Siria. Lā' ā'calistān ictanūj nac Tiro porque huan barco natēxteca ixtacu'ca'. ⁴ A'ntza' iccākaksui a'ntīn ixtakalhlaka'tī' lā' ictachokouj con ū'tunū'n lakatojon chī'chini'. Huan Espiritu Santo iccāhuanini't a'ntū napātē'ke. Lā' ū'tza' huan tā'timīn talīhuanilh Pablo que tū' ca'alh nac Jerusalén. ⁵ Lā' ixlīlakatojon chī'chini' ictaxtūj. Lā' quincātātā'a'ni' hasta iclaclhtaxtukō'uj huan xcānsipej, ixlīhuāk a'ntū ixtakalhlaka'tī' con ixpuscāca'n lā' con ixcamana'ca'n. Lā' a'xni'ca' icchā'uj na ixquilhtūn mar; ictatzokostauj lā' icorarliuj. ⁶ Lā' ā'calistān iclāpūsko'ka'uj lā' iclāmaktexui. Quina'n ictojōuj nac barco lā' xlaca'n tataspi'tpā na ixchicca'n.

⁷ Ictaxtūj de nac Tiro lā' icchā'uj nac Tolemaida. A'ntza' ica'ksputui iclatā'kchokoyāuj nac mar. Lā' iccākaksui huan tā'timīn a'ntza' lā' ictachokouj con ū'tunū'n lakatin chī'chini'. ⁸ Lā' i'xlīlakalī huampala i'ctaxtūj quina'n con Pablo. Lā' icchā'uj nac xcānsipej Cesarea. A'ntza' ictanūj na ixchic Felipe a'ntū ixmāsu'yu xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Xlā' kalhatin ixlīkalhatojonca'n maktāyana'ni'n xalanī'n nac litōpān. Lā' ictachokouj con ū'tza'. ⁹ Xlā' ixka'lhī kalhatā'ti' ixtzu'mā'jan a'ntīn tūna'j ixtatapūchahua. Xlaca'n ixtachihuīna'n a'ntū Dios icxāmāca'tzīnī. ¹⁰ A'ntza' ictachokouj lātma'j. Lā' chilh kalhatin chī'xcu' xala' nac Judea a'ntū ixuanican Agabo. U'tza' ixuan a'ntū napātē'ke. ¹¹ Xlā' quincālachini' lā' tayalh huan ī'cinturōn Pablo lā' litantūchī'ca lā' nā līmacachī'ca lā' hualh:

—Huan Espiritu Santo hualh: "Chuntza' nac Jerusalén huan israelitas nā natachī' ixtēcu' huā'mā' cinturōn lā' nacāmācāxquī'can a'ntīn tū' israelitas".

¹² Lā' a'xni'ca' ickaxmatui huā'mā', quina'n lā' nā xalanī'n nac Cesarea lej icuanuij Pablo que tū' ca'alh nac Jerusalén. ¹³ Lā' Pablo kalhtīni'lh lā' quincākalahasquī'nīni':

—¿A'chī' ca'lhua'nā'tit hui'xina'n? ¿A'chī' quilāmācmakchuyīyāuj? Quit iclīhui'līni't naquinchī'can lā' nā naquimāknican nac Jerusalén por ixpālacata Māpa'ksīni' Jesús.

¹⁴ Lā' a'xni'ca' tūlah icmā'a'ka'ṭ'nīuj que tū' ca'a'lh, tū'tza' ā'chulā' icuaniuj. Xmān huā'mā' icuáuj:

—Calalh chu a'ntū ixtapuhuān Māpa'ksīni'.

¹⁵ Lā' ā'calistān ictacāxui lā' ica'uj nac Jerusalén. ¹⁶ Quincātātā'a'ni' makapitzin tā'timīn xalanī'n nac Cesarea lā' quincātālē'ni' na ixchic Mnasón xala' nac Chipre. Xla' lejtza' makān ixkahlaka'ṭ'nī't. Lā' a'ntza' na ixchic ictētachokouj.

Pablo laka'lh Jacobo

¹⁷ Lā' a'xni'ca' icchā'uj nac Jerusalén, huan tā'timīn lej tapāxuhualh a'xni'ca' quincātāpāxtokni'. ¹⁸ Lā' ixlilakālī quina'n lā' Pablo iclaka'uj Jacobo. Lā' a'ntza' ixtahui'lāna'nkō' ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu' litā'timīn. ¹⁹ Pablo cātā'chihuīna'lh lā' ā'calistān cāpūtle'keni'lh ixlīhuāk a'nchī Dios maktāyahl tlhualh na ixlac'hpu'nanca'n a'ntīn tū' israelitas. ²⁰ Lā' a'xni'ca' takaxmatli xla'ca'n tachihuīna'lh a'nchī lej ka'tla' Dios. Lā' tahananilh Pablo:

—Tā'tin, hui'x ca'tziya' lhankalhalāt miles de israelitas takahlaka'ṭ'nī't. A'cxtim ta'a'kahuāna'ni' huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés. ²¹ Cāmāca'tzīncani'ttza' que hui'x cāmāsu'ni'ya' huan israelitas, a'ntīn tahui'lāna'ncha' na i'xcānsipejī'ca'n makatiyā'tīn, lā' cāhuani'ya' que tū' cata'a'kahuāna'ni'lh Moisés. Lā' tahuan que hui'x cāmāsu'ni'ya' que tū' tasquī'nī que ixo'kxa'nca'n natakā'lhī ixlilakapascanca'n israelitas lā' tū' tasquī'nī que natatlahua ixtalanāncan' israelitas. ²² Lā' chuhua'j ŷtuchū natlahuayāuj? Huā' tachi'xcuui't natatakēstoka a'xni'ca' nataca'tzī palh ta'nī'ta'. ²³ Lā' chuntza' hui'x catla'hua' a'ntū na'iccāhuaniyāni'. A'nan kalhatā'ti' chi'xcuui'n na quilac'hpu'nanca'n. Xla'ca'n natatlokentaxtū a'ntūn tamālacnūnī't. ²⁴ Cacālī'pi lā' catalacpa'lhīt lā' namāpala'ya' por ū'tunu'n. Lā' ā'calistān xla'ca'n tzē natatakoksita. Lā' chuntza' naca'tzīkō'can que tū' stu'ncua' a'ntū Ichihiuīna'nca'n de hui'x. A'chulā' nā nalaktzī'nca'n que nā hui'x a'kahuāna'ni'ya' huan ley. ²⁵ Quina'n iccāmācā'ni'nī'ta'uj lakatin carta huan tīn tū' israelitas a'ntīn takahlaka'ṭ'nī't. Lā' iccāhuaniuj a'ntū icpuhuanāuj quina'n. Iccāhuaniuj: “Catlokentaxtūtīt xmān huā'mā': Tū' tihua'yā'tit quinīt a'ntū li'a'ksajui'cani't huan ídolos lā' tū' tihua'yā'tit ka'lhni' nīn quinīt i'xla' animal a'ntū ta'a'kpixchi'nī't. Lā' tū' timakpuscātīni'nā'tit lā' tū' tika'lhīyā'tit mīmakchi'xcu'ca'n”. Chuntza' iccāhuaniuj xla'ca'n.

Chi'paca Pablo nac xaka'tla' litokpān

²⁶ Lā' Pablo cālē'lh huan kalhatā'ti' chi'xcuui'n lā' ixlilakālī cātā'tapa'lhli. Lā' tanūlh nac litokpān xaka'tla' para nacāmāca'tzīnī a'xni'ca' natamā'kspūtū huan chi'chini'nī'n a'ntū napūtapa'lhcan a'xni'ca' ixlīhuākca'n natalīmin ixlē'ksajna'ca'n.

²⁷ Lā' xmān macstī'na'j i'sputa para ixlilakatojon chi'chini' lā' huan israelitas xalanī'n nac Asia talaktzī'lh Pablo nac xaka'tla' litokpān. Lā' tachihuīna'maxquī'lh huan tachi'xcuui't lā' chi'paca huan Pablo. ²⁸ Lā' lej palha' tahaualh:

—¡Chi'xcuui'n israelitas, caquilāmaktāyauj! Huā'mā' chi'xcu' lakaxtim cāmāsu'ni'tlā'huan ixlīhuākca'n tachi'xcuui't. Xla' cālchihiuīna'n quixcānsipejca'n lā' quileycan lā' huā'mā' xaka'tla' litokpān. Lā' nā cāmānūnī't nac xaka'tla' litokpān a'ntūn tū' israelitas. Lā' chuntza' talactlahualh a'nchī ixlītzey i'xuanī't.

²⁹ Lā' chuntza' tahaualh porque laktzī'nca Pablo con Tróximo xala' nac Efeso. Lā' tapuhualh que Pablo ixmānūnī't nac xaka'tla' litokpān.

³⁰ Ixlīhuāk tachi'xcuui't xala' nac Jerusalén tatā'kaquī'lh lā' tatu'jnuntēlha tatakēxtimīlh. Chi'paca huan Pablo lā' stancaxtuca de nac xaka'tla' litokpān. ³¹ Lā' a'xni'ca' ixmaknīcū'tuncantza', māca'tzīnīca xapuxcu' tropa que ixlīhuāk xalanī'n nac Jerusalén ixta'a'kchā'nkō'nī't lā' ixtatā'kaquī'kō'nī't. ³² Lā' chu tuncan lacapalh xapuxcu' tropa cālē'lh ixtropasna' lā' capitanes. Lā' tatu'jnulh lā' tachā'lh a'nllhā ixtatakēstoknī't. Lā' a'xni'ca' xla'ca'n talaktzī'lh huan tropasna' lā' huan capitanes, tū'tza' tatuscī Pablo. ³³ Huan xapuxcu' tropa tapajtzūlh lā' tuncan māchi'panīni'lh Pablo lā' līmāchī'nīni'lh con kantu' cadesnas. Kalhasquī'nīni'lh tichū xla' lā' tuchū ixtlahuanī't. ³⁴ Makapitzīn tachi'xcuui't lej palha' tahaualh catūhuā lā' ā'makapitzīn xtunc tahuampā. Chuntza' huan xapuxcu' tropa tūlah xa'nca ca'tzīlh a'ntū ixpātle'kemā' porque lej ixtamāta'sīmā'na. Lā' mālē'nīni'nca Pablo nac cuartel. ³⁵ Lā' a'xni'ca' tachā'lh lhā ixlactō'ca'can nac cuartel, huan tropasna' tacu'ca'lē'lh Pablo por ixpālacata ixtahuixcāncan' tachi'xcuui't. ³⁶ Ixlīhuākca'n ixtastālani'tēlha lā' ixtata'satēlha lā' ixtahuan:

—¡Canīlh!

Pablo tamaktāyahl na ixlacapūn tachi'xcuui't

³⁷ Lā' a'xni'ca' ixmānūtēlha'cantza' nac cuartel, Pablo huanilh xapuxcu' tropa:

—Icuanicu'tunāni' catūhuā.

Lā' huan xapuxcu' hualh:

—¿Chā tzē chihuina'na' griego? ³⁸ ¿Chu tū' hui'x huan chi'xcu' xala' nac Egipto a'ntī tā'kaqui'lh makāntza' lā' cālē'nca nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't lakata'ti' mil makni'ni'n?

³⁹ Lā' Pablo kallhtī'ni'lh:

—Quit israelita xala' nac xaka'tla' xcānsipej Tarso nac estado de Cilicia. Icsqui'ni'yāni' caquimaktēki' na'iccātā'chihuina'na huā' tachi'xcuhuī't.

⁴⁰ Huan xapuxcu' maxqui'lh talacasqui'. Lā' Pablo tāyalh nac lita'sna' lā' cāmacahuani'lh para cataquilhca'cslalh huan tachi'xcuhuī't. Lā' a'xni'ca' taquilhca'cslalh, cātā'chihuina'lh tachihuīn hebreo lā' hualh:

22

¹ —Chi'xcuhuī'n, israelitas hua'chi quit, cakaxpa'ttit a'nchī na'icchihuina'n para na'iclitamaktāya na milacapūnca'n.

² Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'nchī cātā'chihuina'ncan tachihuīn hebreo, ā'chulā' taquilhca'cslalh. Lā' Pablo cāhuanilh:

³ —Quit israelita. Iclacatuncuīlh nac xcānsipej Tarso nac estado de Cilicia. Lā' ā'tzā' quimakastacca nac Jerusalén. Quimākalhtō'kē'ni' ixuanī't Gamaliel. Xa'nca quimāsu'ni'ca ixleyca'n quinatāta'na'ca'n. Quit xa'iclihuī'li' na'iclahua a'ntū ixlā' Dios chuntza' hua'chi hui'xina'n tlahua'yā'tit chuhua'j. ⁴ Quit xa'iccāmacaputza a'ntū ixtatā'a'n Jesús lā' xa'iccāmāknīcu'tun. Xa'iccālē'n tachi'n chi'xcuhuī'n lā' pusan lā' xa'iccāmānū nac pūlāchī'n. ⁵ Huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas tzē natamālacstū'nca que stu'ncua' a'ntū icuan. U'tunu'n quintamaxqui'lh huan acta para na'iccālē'ni' huan israelitas nac Damasco. Lā' por huanmā' acta tzē xa'iccāchi'palh a'ntū ixtakalhaka'tī' Jesús a'ntza' lā' xa'iccāmilh tachi'n nac Jerusalén a'nlhā ixcāmāpātīnīca.

Pablo cāhuanilh a'nchī līxtāpalīlh ixtapāstacna'

Hch. 9.1-19; 26.12-18

⁶ 'Quit xa'ica'mā' nac tej lā' xa'icchā'ntēhatza', hua'chi tastu'nūta, nac Damasco lā' chu līmaktin quilitaxti'li'lh lakatin xkakana' a'ntū mīncha' nac a'kapūn. ⁷ Lā' ica'kā'lh nac ti'ya't lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū quihuanilh: “Saulo, Saulo, ¿a'chī' quimacaputzaya?”

⁸ Lā' quit ickalhasqui'nīlh: “¿Tichū hui'x, Māpa'ksīni'?” Lā' quihuanilh: “Quit Jesús xala' nac Nazaret a'ntū hui'x macaputzaya”. ⁹ Lā' a'ntū ixquintatā'a'mā'na nā xlacā'n talaktzīlh huan xkakana' lā' taji'cua'lh porque tū' tamāchekxīlh a'ntū quihuanilh huan tachihuīn. ¹⁰ Lā' quit icuanilh: “¿Tuchū na'iclahua, Māpa'ksīni'?” Lā' huan Māpa'ksīni' quihuanilh: “Catā'kaqui' lā' capit nac Damasco. A'ntza' nahuanica'na' ixlīhuāk a'ntū lihui'lica natla'hua'ya”. ¹¹ Lā' huanmā' xkakana' quimālakatzī'lh. Lā' quintamakachi'palē'lh a'ntū ixquintatā'a'mā'na. Lā' chuntza' icchā'uj nac Damasco.

¹² 'A'ntza' ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntū ixtacuīni' Ananías. Xla' lej ixa'cnīni'ni' Dios lā' ixa'kahuāna'ni' huan ley. Lā' ixtacatā'zīkō' israelitas xalanī'n nac Damasco que lej tzeyā' chi'xcu' ixuanī't. ¹³ Lā' Ananías quilkamīlh lā' quilkaptajtzūlh lā' quihuanilh: “Tā'tin Saulo, calacahuā'na'mpala”. Lā' chu hīlacapalh iclacahuāna'nchokopā lā' iclaktzī'lh Ananías. ¹⁴ Lā' quihuanilh: “Ix Diosca'n quinatāta'na'ca'n lacsacni' hui'x para que chuntza' naca'tziya' a'ntū ixtapuhuan lā' nalaktzī'na' huan a'ntū Xatzey lā' nakaxpa'ta' ixtachihuīn. ¹⁵ Lā' chuntza' nacākalhachihuina'ni'ya' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't ixpālacata huan a'ntū Xatzey. Lā' nacāpūtle'ke'ni'ya' a'ntū laktzī'nī'ta' lā' a'ntūn kaxpa'tnī'ta'. ¹⁶ Lā' chuhua'j, ¿a'chī' takoxi'ya? Catā'kaqui' lā' ca'a'kpaxti lā' calīpāhua'nti Jesucristo lā' chuntza' naxapacan mintalaclē'iy', quihuanilh Ananías.

Pablo cāhuanilh a'nchī līmacā'nca con a'ntīn tū' israelitas

¹⁷ 'Lā' icmīmpā nac Jerusalén lā' icqui'orarīlh nac xaka'tla' lītōkpān. Lā' iclakachuyalh. ¹⁸ Lā' iclaktzī'lh huan Māpa'ksīni' Jesús lā' xla' quihuanilh: “Calacapala' lā' cataxtu tun-can nac Jerusalén porque ā'tzā' tū' catikalhlaka'īca a'ntū chihuina'na' quimpālacata”. ¹⁹ Lā' icuanilh: “Māpa'ksīni', xlacā'n tacatzi' que quit xa'ica'n ixlīhuāk nac lītōkpānna' lā' xa'iccāmānū nac pūlāchī'n a'ntū ixtakalhaka'ī'yāni' lā' xa'iccāhui'īni'. ²⁰ Lā' nā quit xa'icyā a'ntza' a'xni'ca' maknica Esteban a'ntū ixchihuina'n por mīmpālacata. Lā' quit nā xa'iclica'tzī a'ntūn tatlahuani'lh lā' xa'icmaktaka'lha ixlū'xu'ca'n xlacā'n a'ntīn tamaknīlh”. ²¹ Lā' Māpa'ksīni' quihuanilh: “Capit. Quit na'icmacā'nāni' makat. Nacālākpina' xlacā'n a'ntīn tū' israelitas”. Chuntza' quihuanica —hualh Pablo.

Huan xapuxcu' tropa timāpa'ksīni'lh que ixlēsnokca Pablo

²² Huan tachi'xcuhuī't tū'tza' ixtakaxmatni'cu'tun Pablo a'ntū ixcāhuani. Tatzuculh tata'sa lā' tahualh:

—¿Canīlh huā'mā' chi'xcu'! ¡Tū' līmakuan natahui'la!

²³ Ixtata'sa lā' ixtatīncxa ixlū'xu'ca'n lā' ixtamākosū pokxni' porque lej ixta'a'kchā'nī't. ²⁴ Lā' huan xapuxcu' tropa māmānūni'lh Pablo nac cuartel. Lā' ixmākēsno'knīni'ncu'tun

para namächihuĩnican. Ixca'tzĩcu'tun tuchũ ixpālacata ixtalĩta'sa huan tachi'xcuhui't lā' ix-talĩ'a'kchā'ni' Pablo. ²⁵ Lā' a'xni'ca' ixchĩ'yāhuamā'ca para nakēsnoćcan, Pablo kalhasqui'nĩlh huan capitán a'ntĩ ixyā a'ntza':

—¿Chu chuntza' huan nac ley? Tũla kēsnoćcan kalhatin a'ntĩn tapa'ksĩ nac Roma lā' palh tũna'j tlahuani'can justicia.

²⁶ A'xni'ca' huanica huā'mā', huan capitán laka'lh huan xapuxcu' tropa lā' māca'tzĩnĩlh lā' huanĩlh:

—¿Tuchũ natlahua'ya'? Huanmā' chi'xcu' xla' tapa'ksĩ nac Roma.

²⁷ Lā' huan xapuxcu' tropa lakmilh Pablo lā' kalhasqui'nĩlh:

—¿Chā stu'ncua' hui'x tapa'ksĩya' nac Roma?

Lā' Pablo kalhtĩni'lh:

—U'huē. Quit ictapa'ksĩ nac Roma.

²⁸ Huan xapuxcu' tropa hualh:

—Lā' lhũhua' tumĩn icmāpalanĩ't para na'ictapa'ksĩ nac Roma.

Lā' Pablo hualh:

—Desde iclacetuncuĩlh quit ictapa'ksĩ nac Roma.

²⁹ Chu tuncan lacapalh ta'a'kxtekyāhualh Pablo a'ntĩ ixtakēsnoćcu'tun. Lā' huan xapuxcu' jicua'lh a'xni'ca' ca'tzĩlh que ixchĩ'ni't kalhatin a'ntĩ ixtapa'ksĩ nac Roma.

Pablo tamaktāyah nac pũchihuĩn

³⁰ Lā' ixlĩlakalĩ huan xapuxcu' tropa ixca'tzĩcu'tun tuchũ ixpālacata huan israelitas talē'ksa'nĩni'lh Pablo. Macaxcutli Pablo. Lā' cāmākēstokli ixlĩhuākca'n huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' ixlĩhuākca'n pũchihuĩna'nĩ'n. Lā' lĩmilh Pablo lā' hui'lĩlh na ixlacapũnca'n.

23

¹ Pablo cālakalaktzĩ'lh huan pũchihuĩna'nĩ'n lā' hualh:

—Chi'xcuhui'n, israelitas hua'chĩ quit, quit māni' icpāstacna'n que lej xa'nca iclatlā' huan na ixlacapũn Dios hasta chuhua'j.

² Tuncan huan Ananías, a'ntĩ xamāpa'ksĩni' curasna', cāhuanilh a'ntĩ ixtayāna' na ixpajtzu Pablo:

—Caquilhtu'cstit.

³ Lā' Pablo huanĩlh:

—Dios namāpātĩniyāni' hui'x, a'kxokonu'. Hui'x hui'la' para naquintlahuani'ya' justicia chu a'nchĩ tatzo'kni' nac ley. Lā' quimātu'csnĩ'ni'. Lā' tũ' chuntza' tatzo'kni' nac ley.

⁴ Lā' a'ntĩ ixtayāna' lā' quimātu'csnĩ'ni' tahualh:

—¿A'chĩ' lacatāquĩ'ya' xla' a'ntĩ Dios hui'lĩni't xamāpa'ksĩni' curasna'?

⁵ Lā' Pablo hualh:

—Chi'xcuhui'n, quit tũ' xa'icca'tzĩ palh xla' xamāpa'ksĩni' curasna'. Chuntza' tatzo'kni': "Tũ' tilichihuĩna'na' a'ntĩ cāmāpa'ksĩ tachi'xcuhui't".

⁶ Lā' makapitzĩn pũchihuĩna'nĩ'n, xlaca'n ixchĩ'xcuhui'n saduceosnu' ixtahuani't lā' ā'makapitzĩn huampala ixchĩ'xcuhui'n fariseosnu'. Lā' a'xni'ca' ca'tzĩlh Pablo huā'mā', lej palha' cāhuanilh:

—Chi'xcuhui'n, quintāta' xla' fariseo lā' nā quit fariseo. Quilālē'ksa'nĩni'nāuj porque quit ickalhlaka'ĩ' que huan nĩni'n natalakahuanchoko.

⁷ Lā' a'xni'ca' Pablo hualh huā'mā', tataxtunquĩlh a'ntĩ ixtatakēstoknĩ't. Lā' tatzuculh talālacatāquĩ' huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'. ⁸ Huan saduceosnu' tahuan que tũla catitalakahuanchokolh huan nĩni'n. Lā' tahuan que tintĩ' ángeles lā' tintĩ' huan espĩritu. Lā' huan fariseosnu', xlaca'n takalhlaka'ĩ' que huāk a'nan. Lā' ũ'tza' talālĩhuanilh. ⁹ Ixlĩhuākca'n ixta'a'cta'samā'na. Tuncan tatāyah huan makapitzĩn mākalthō'kē'ni'nĩ'n de huan ley, a'ntĩ ixchĩ'xcuhui'n fariseosnu' lā' tahualh:

—Huā'mā' chi'xcu' nĩn tuntũ' tlahuani't a'ntũn tũ' tzey. Tzēlasā' tā'chihuĩna'lh lakatin espĩritu o kalhatin ángel. Tũ' catā'lātlahuáuj Dios.

¹⁰ Lā' ā'chulā' talālacatāquĩ'lh. Lā' xapuxcu' tropa, xla' jicua'lh que Pablo ixtalālĩlacstancacu'tun. Lā' ũ'tza' cālĩmacā'lh ixtropas para namāxtucan lā' nalē'mpalacan nac cuartel.

¹¹ Lā' huā'mā' tzi'sa huan Māpa'ksĩni' tasu'yuni'lh Pablo lā' huanilh:

—Tũ' caji'cua'. Chuntza' chĩn chihuĩ'na' por quimpālacata nac Jerusalén, chuntza' nachihuĩna'na' nac Roma.

Talacchihuĩna'lh para natamaknĩ Pablo

¹² A'xni'ca' tuncuĩlh, makapitzĩn israelitas talacchihuĩna'lh que natamaknĩ Pablo. Tatasca'jalh lā' talāhuanilh:

—Nin tuntū' catihua'uj lā' tū' catiko'tnūj hasta a'xni'ca namakniyāuj Pablo. Dios caquincāmāpātīnini' palh tū' natlōkentaxtūyāuj.

¹³ Lā' a'ntīn tahuah chuntza' ixlīhūhua'ca'n más de tu'pu'xam chi'xcu'huī'n. ¹⁴ Xlaca'n talaka'lh xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' cāhuanica:

—Quina'n icuanī'ta'uj que Dios caquincāmāpātīnini' palh na'icua'yāuj catūhuā a'xni'ca' tūna'j na'icmakniyāuj Pablo. ¹⁵ Chuhua'j hui'xina'n lā' mīlihuākca'n pūchihuīna'nī'n, casqu'ni'tit huan xapuxcu' tropa que lakali calīmīlh Pablo na milācapunca'n. Nahua'ni'yā'tit que hui'xina'n más xa'nca kalhasqui'nīcu'tunā'tit. Pero Pablo tū' catichīlh. Quina'n na'icka'lhītyāuj nac tej para na'icmakniyāuj —cāhuanica.

¹⁶ Huan ixo'kxa' ixtā'tin Pablo ca'tzīlh huan a'ntū ixlacchihuīna'ncanī't lā' a'lh nac cuartel lā' māca'tzīnīlh Pablo. ¹⁷ Lā' Pablo ta'sani'lh kalhatin capitān lā' huanīlh:

—Calī'pini'chi huā'mā' o'kxa' huan xapuxcu' tropa porque xla' tā'chihuīna'ncu'tun macstī'na'j.

¹⁸ Lā' huan capitān lē'ni'lh lā' huanīlh huan xapuxcu':

—Huan tachi'n Pablo quinta'sani'lh lā' quisqui'ni'lh que ca'iclimini'ni' huā'mā' o'kxa'. Xla' tā'chihuīna'ncu'tunāni' mat macstī'na'j.

¹⁹ Huan xapuxcu' tropa makachi'palh huan o'kxa' lā' lē'lh lacachuna'j lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū quihuanicu'tuna'?

²⁰ Lā' huan o'kxa' hualh:

—Huan israelitas talacchihuīna'nī'ttza' que natasqui'ni'yāni' que nalīpina' lakali huan Pablo a'nīhā tlahuacan justicia. Natahuaniyāni' que xlaca'n lej xa'nca takalhasqui'nīcu'tun Pablo. Pero xmān nata'a'kkokoyāni'. ²¹ Tū' cacākahlaka'ī'. Xlaca'n más de tu'pu'xam chi'xcu'huī'n a'ntīn taka'lhītmā'na. Talītasca'janī't lā' nīn tuntū' catitahua'lh lā' nīn catitako'tnūlh hasta que tū' natamakni Pablo. Lā' chuhua'j tacāxui'lāna'tza'. Xmān taka'lhīmā'ni' hui'x palh namacapina' —hualh huan o'kxa'.

²² Huan xapuxcu' tropa huanīlh:

—Nīn tintī' tihuani'ya' palh quimāca'tzīnīnī'ta'tza' huā'mā'.

Lā' macā'lh na ixchīc huan o'kxa'.

Lakmacā'nca Pablo con huan gobernador Félix

²³ Huan xapuxcu' tropa cāta'sani'lh kalhatu' ixcapitān lā' cāhuanīlh:

—Camācāxtit lakatu' ciento tropasna' lā' tu'tumpu'xamacāuj tropas kētō'lana'nī'n lā' lakatu' ciento a'ntī natalē'n espada. Nataxtuyā'tit makna'jās tzi'sa lā' napinā'tit nac Cesarea.

²⁴ Lā' nā cacākē'tla'pa'tit huan cahuāyujnu' a'ntū nakētō'la Pablo. Chuntza' nīn tuntū' catipātē'kenī'lh Pablo lā' nalakchā'n huan gobernador Félix.

²⁵ Lā' huan xapuxcu' tropa tzo'kli kalhtin ca'psnat lā' hualh:

²⁶ “Quit, Claudio Lisias, ictzo'knuni'yāni' hui'x, gobernador Félix, a'ntī lej a'cnīni'ni'ca'na'.

²⁷ Huan israelitas tachi'panī't huā'mā' chi'xcu' lā' ixtacu'ni' Pablo. Lā' ixtamaknīmā'na a'xni'ca' icchā'lh quit con huan tropasna'. Lā' icmāpūtaxtūlh como icca'tzīlh que xla' ixtapa'ksi' nac Roma. ²⁸ Quit xa'icca'tzīcu'tun tuchū ixpālacata ixtalē'ksa'nīni'n. U'tza' iclīlē'lh a'nīhā tatlahua justicia huan israelitas. ²⁹ Lā' tuncan icca'tzīlh que ixtalē'ksa'nīni'n por ixlēyca'n israelitas. Nīn tuntū' laclē'n huā'mā' para que tzē namaknīcan o para que namānūcan nac pūlchī'n. ³⁰ A'xni'ca' quit icca'tzīlh que huan israelitas ixtalīlacchihuīna'nī'ttza' para natamaknī, chu tuncan lacapalh quit icmacā'ni'chāni'. Lā' quit iccāhuanīlh a'ntū ixtalē'ksa'nīni'n que catalē'ksa'nīni'lh na milācapūn. Xmān ū'tza' icuaniyāni'”.

³¹ Lā' chuntza' a'nchī iccāhuanicanī't, huan tropas talē'lh Pablo lā' līminca tzi'sa nac xcānsipej Antīpatris. ³² Lā' ixlīlakali huan tropas tachimpā nac cuartel. Xmān kētō'lana'nī'n ixtata'a'mā'na Pablo. ³³ A'xni'ca' tachā'lh nac Cesarea, tamacamaxquī'lh ca'psnat huan gobernador Félix lā' talīmīni'lh Pablo na ixlacapūn. ³⁴ Lā' a'xni'ca' huan gobernador lakapūtē'kekō'lh huan ca'psnat, xla' cākahasqui'nīlh lhachū xala' Pablo. Lā' tahuanih que xla' xala' nac estado de Cilicia. ³⁵ Lā' Félix huanīlh Pablo:

—Naquihuani'ya' ixlīhuāk a'xni'ca' natamin a'ntīn talē'ksa'nīni'nāni'.

Huan gobernador māchī'nīni'lh Pablo na ixpalacio Herodes lā' cāyāhuaca a'ntī natamak-taka'lhā.

24

Pablo tamaktāyahl na ixlacapūn Félix

¹ Lā' ixlīlakaquitzis chi'chīni' chā'lh nac Cesarea huan Ananías a'ntī xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' nā tachā'lh makapitzīn xanapuxcu'nu' israelitas lā' kalhatin ixlakalmaktāyana'ca'n a'ntī ixtacu'ni' Tértulo. Talaka'lh huan gobernador Félix lā' talē'ksa'nīni'lh Pablo.

² Lā' a'xni'ca' līminca Pablo, Tértulo tzuculh lē'ksa'nīni'n Pablo. Huanīlh Félix:

—Señor gobernador, iccāmaxquī'yāni' pāxcatca'tzi que lej cā'ca'csua' quina'n icui'lāna'uj. Lā' huā' quixcānsipeja'c'n mastza' xatzey por ixpālacata mintapāstacna'. ³Iccāmaxquī'yāni' pāxcatca'tzi hui'x, señor gobernador Félix, por a'ntū pō'ktu quilāmaxquī'yāuj lakaxtīm. ⁴Lā' como tū' icmāmakhuyicu'tunāni' ā'chulā', icsquī'nī'yāni' caquintlahua'ni' talakalhu'mān lā' caquinkaxpa'tni' macsti'naj. ⁵Huā'mā' chi'xcu' Pablo lej mājicluhū'nin. Lakachu cācuchax'a huan ixlihuāk'a'n israelitas. Lā' xla' ū'tza' xapuxcu' huan secta a'ntū huanican nazarenos. ⁶Lā' xla' lactlahuacu'tun ixlitzey huan xaka'tla' litokpān. Quina'n icchi'pauj lā' xa'iclacāxtlahuacu'tunāuj chuntza' hua'chi huan nac quileyca'n. ⁷Pero huan Lisias, a'nti xapuxcu' tropa, maktanūlh lā' lej lipalha' quincāmaklhtini'. ⁸Lā' cāhuanilh que catalakmini' hui'x a'ntin talē'ksa'nīni'n. Hui'x tzē nakalhasqui'nī'ya' lā' chuntza' naca'tziya' ixlihuāk a'ntū ixpālacata iclē'ksa'nīni'nāuj —hualh Tértulo.

⁹Huan israelitas nā xla'ca'n talē'ksa'nīni'lh lā' tahualh que huāk stu'ncua' a'ntū hualh Tértulo. ¹⁰Huan gobernador macahuani'lh Pablo para que cachihuina'lh. Lā' Pablo hualh:

—Quit icca'tzi que hui'x juec de huā'mā' xcānsipej makāntza'. Lā' ū'tza' iclipāxuhua na'ictamaktāya na milacapūn. ¹¹Hui'x tzē nakalhasqui'nī'ni'na' palh stu'ncua' que ka'lhū'tza' xmān lakacāujtu' chi'chīni' icquillalh nac Jerusalén icquitaquilhpūtani'lh Dios. ¹²Lā' nīn tinti' xa'ictā'lāhuanimā' nīn kalhatin a'xni'ca' quilaktzi'nca a'ntza'. Tū' icmākēstokli tachi'xcuhu'i't nac xaka'tla' litokpān, nīn na ixlitokpānna'ca'n israelitas, nīn nac Jerusalén. ¹³Xla'ca'n tūla catitamāstū'nclī a'ntū quintalyāhualh. ¹⁴A'ntū ixlīstu'ncua' ū'tza' huā'mā': Quit icmācā'tanī ixDiosca'n quinatāta'na' chu a'nchī huan xasāsti' līmāscā'tin a'ntū xla'ca'n tahuani secta. Quit ickalhaka'tī' ixlihuāk a'ntūn tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huanican ley lā' a'nlhā huanican profetas. ¹⁵Chuntza' a'nchī takalhaka'tī' xla'ca'n nā chuntza' ickalhaka'tī' quit que Dios nacāmālakahuānīchoko a'nti xalactzey lā' nā a'nti xalacca'tzanca'tzi'nīn. ¹⁶Lā' ū'tza' iclihuī'līlh na'ictlahua a'ntūn tzey para que quit na'iccatzi' que tū' iclaclē'ni' nīn Dios nīn chi'xcuhuī'n.

¹⁷Quit makat xa'iclatlā'huan makāntza' lā' chuhua'j icmimpātza' na quixcānsipej para na'icmāstā' limosna lā' lē'ksajna'. ¹⁸Lā' xmān huā'mā' xa'ictlahuamā' lā' makapitzīn israelitas xalani'n nac Asia quintalaktzi'lh nac xaka'tla' litokpān a'xni'ca' ixquimpā'lhcani'tcus. Tinti' lej ixa'nan. Lā' cā'ca'csua' ixuanī't. ¹⁹Lā' palh xla'ca'n tapuhuan palh quit iclahuani't catūhuā, ixtamīlh huā'tzā' lā' ixquintalē'ksa'nīni'lh na milacapūn. ²⁰Lā' catahualh xla'ca'n a'ntū tahuī'lāna' huā'tzā' palh takakslī a'ntūn tū' tzey xa'ictlahuani't a'xni'ca' quilē'nca na ixlacapūnca'n ixpūchihuīna'nīn israelitas. ²¹A'ntū xa'ictlahuani't ū'tza' huā'mā': A'xni'ca' xa'icui' con ū'tunu'n, iccāhuanilh lej palha': “Chuhua'j hui'xina'n quilē'kalhasqui'nīmā'nauj porque quit ickalhaka'tī' que huan nīni'n natalakahuanchoko”.

²²Félix lejtza' xa'nca ixca'tzihuī' ixlīmāscā'tinca'n a'nti ixtatā'a'n Jesucristo. Lā' xla' cālhcāni'lh ā'lakatin chī'chīni' lā' cāhuanilh:

—Hasta a'xni'ca' namin Lisias huan xapuxcu' tropa, hasta a'xni'ca' na'iclacāxtlahua huā'mā'.

²³Lā' Félix maxqui'lh talacasqui' huan capitán que calē'lh huan Pablo tachi'n lā' catlahuani'lh talakalhu'mān macsti'na'j lā' cacāmakxtekli talakmīn ixamigos para natatlahuani' a'ntū xla' maclacasqui'n.

²⁴Lā' lātma'j tachā'lh Félix lā' Drusila, ixpuscāt, a'nti israelita ixuanī't. Lā' Félix mātayīni'lh Pablo. Lā' Pablo cātā'chihuīna'lh a'nchīn kalhaka'tī'can Jesucristo. ²⁵Lā' cākalhachihuīna'ni'lh a'nchī xa'nca līlatā'kchokocan lā' a'nchī lihuī'lican que tūla catitlahuaca' a'ntūn tū' tzey. Lā' cākalhachihuīna'ni'lh a'nchī Dios najuzgarlī. Lā' Félix lej jicua'lh lā' huanilh:

—Tzeytza'. Chuhua'j capit. A'xni'ca' icka'lhī lugar na'icmātayīni'mpalayāni'.

²⁶Lā' nā Félix ixpuhuan que Pablo ixmaxqui'lh tumīn para que ixmakxteka. Lā' ū'tza' lej maklhūhua' ixlīmātayīni'n lā' ixtā'chihuīna'n. ²⁷Lā' a'xni'ca' tlhualh lakatu' cā'ta, Félix taxtulh ixlīgovernador. Lā' tanūlh ixlaktapalh a'nti ixtacuīni' Porcio Festo. Lā' Félix ixcātlahuani'cu'tun huan israelitas lej ka'tla' talakalhu'mān. Lā' ū'tza' līmāxtekli huan Pablo tachi'n.

25

Pablo na ixlacapūn Festo

¹Festo chā'lh para natanū ixlīgovernador. Lā' ixlīlaku'tun chī'chīni' taxtulh de nac Cesarea lā' a'lh nac Jerusalén. ²A'ntza' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan israelitas más xalaka'tla'n talē'ksa'nīni'lh Pablo con Festo. ³Lā' lej lhūhua' talakalhu'mān tasqui'ni'lh que camātayīni'lh Pablo nac Jerusalén. Xla'ca'n ixtalilacchihuīna'ni'ttza' natakā'lhūti' nac tej para natamaknī. ⁴Festo cāhuanilh que Pablo chī'canī'ta'ncha' nac Cesarea lā' māni' ū'tza' ixa'ncu'tun a'ntza' lacapalh. ⁵Lā' cāhuanilh:

—Caquilātā' a'uj hui'xina'n a'nti ka'lhīyā'tit līmāpa'ksīn. Lā' palh huā'mā' chi'xcu' tlahuani't a'ntūn tū' tzey, calē'ksa'nī'ni'ntit a'ntza' —cāhuanilh.

⁶ Festo tachokolh nac Jerusalén xmān lakatzeyan o lakacāuj chi'chini' lā' a'mpā nac Cesarea. Lā' ixlilakālī tahuī'lh a'nlhā ixtlahuacan justicia. Lā' mātayīni'lh Pablo. ⁷ Lā' a'xni'ca' milh Pablo, talitaxti'li'lh huan israelitas a'ntū ixtaminī'ta'ncha' nac Jerusalén. Lā' lej lhūhua' laka'tla'n catūhuā ixtalē'ksa'nīni'n. Pero tūla ixtamāstū'ncni' nīn tuntū'. ⁸ Pablo ixtamaktāya lā' hualh:

—Quit tuntū' icltlahuani't por expālacata ixleyca'n israelitas. Tuntū' icltlahuani'nī't huan xaka'tla' litokpān nīn huan xamāpa'ksīni' nac Roma a'ntū huanican César —cāhuanih Pablo.

⁹ Lā' Festo xla' ixcātlahuani'cu'tun huan israelitas lakatin talakalhu'mān. Lā' ū'tza' līkalhasqui'nīlh Pablo:

—¿Chā pīncu'tuna' nac Jerusalén para que a'ntza' nalacāxtlahuani'ca'na' na quilacapūn?

¹⁰ Lā' Pablo kalhtīni'lh:

—Quilākalhasqui'nīmā'nauj nac huan pūchihuīn a'ntū māpa'ksi' César. Lā chuntza' xatzey. Quit tuntū'ya' catūhuā ko'hua'jua' iccātlahuani'nī't huan israelitas. Huā'mā' hui'x ca'tziya'. ¹¹ Palh quit icltlahuani't lakatin catūhuā a'ntūn tzē naquilimānīcan, caquilimānīca. Lā' palh tū' stu'ncua' a'ntūn quintaliyāhua, tūla a'ntū naquimacamāstā' con ū'tunu'n. Icsqui'ni' César caquilacāxtlahualh.

¹² Festo cātā'chihuīna'lh ixmaktāyana'nī'n lā' tuncan xla' huanilh Pablo:

—Hui'x squi'ni'ta' que César ixlacāxtlahuani'ni'. Lā' ū'tza' nalīla'kpina' César.

Pablo na ixlacapūn huan rey Agripa

¹³ Lā' a'calīstān lā' tū' lātma'j huan rey Agripa lā' Berenice, ixpuscāt huan rey, talakchā'lh Festo nac Cesarea. ¹⁴ A'ntza' tatachokolh lātma'j. Lā' Festo kalhachihuīna'ni'lh huan rey por expālacata Pablo lā' hualh:

—A'tzā' tachī'n kalhatin chi'xcu' a'ntū makxteklī Félix. ¹⁵ A'xni'ca' quit icquīlah nac Jerusalén, talē'ksa'nīni'lh con quit huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas. Lā' quintasqui'ni'lh que quit ca'icmāmāknīni'lh. ¹⁶ Quit iccākalhtīlh que xapū'la huan tachī'n calacan cacātā'chihuīna'lh a'ntūn talē'ksa'nīni'n. Chuntza' tzē natamaktāya. Lā' xmān chuntza' tzē namaknīcan. Chuntza' pō'ktu' tatlaha huan pūchihuīna'nī'n xalanī'n nac Roma. ¹⁷ A'xni'ca' tachīlh xlacā'n huā'tzā', quit tū' ictakoxīlh. Ixlilakālī ictahuī'lh a'nlhā tlahuacan justicia. Lā' icmātayīni'lh huan tachī'n Pablo. ¹⁸ A'xni'ca' tatāyalh a'ntū ixtalē'ksa'nīni'n, tū' talē'ksa'nīni'lh a'nchī quit xa'icpuhuan. ¹⁹ Xmān a'ntū ixtahuan por ū'tza' xmān expālacata a'ntū takalhlaka't' xlacā'n lā' expālacata kalhatin a'ntū ixtacuīni' Jesús a'ntū nīlh. Lā' Pablo huan que lakahuan. ²⁰ Como quit tūla xa'iclacāxtlahua huā'mā', ickalhasqui'nīlh Pablo palh a'ncu'tun nac Jerusalén para que a'ntza' nalacāxtlahuacan. ²¹ Pero a'xni'ca' Pablo squi'ni' que calacāxtlahualh César, huan xamāpa'ksīni' nac Roma, quit icmāpa'ksīni'lh que catachokolh tachī'n hasta a'xni'ca' quit tzē na'iclakmacā'n César.

²² Lā' Agripa huanilh Festo:

—Nā quit ickaxmatni'cu'tun ixtachihuīn huā'mā' chi'xcu'.

Lā' kalhtīca:

—Lakālī nakaxpa'ta'.

²³ Lā' ixlilakālī Agripa lā' Berenice tamīlh tzey tacāxyāna' lā' lej cā' a'cnīni'ni'ca. Lā' tatanūlh nac pū'a'cta'san lā' nā tatanūkō'lh xanapuxcu'nu' tropa lā' huan xalaka'tla'n chi'xcu'huī'n. Lā' Festo mātayīni'lh Pablo. ²⁴ Lā' Festo hualh:

—Rey Agripa lā' milīhuākca'n a'ntūn takēstoknī'ta'ntit huā'tzā', hui'xina'n laktzī'nā'tit huā'yā chi'xcu' Pablo. Lej quintasqui'ni'lh, expālacata huā'mā' chi'xcu', lhūhua' israelitas xala' nac Jerusalén lā' xala' a'tzā' nac Cesarea. Lā' lej palha' tahualh que canīlh. ²⁵ Quit icpuhuan que nīn tuntū' tlahuani't para que tzē namaknīcan. Lā' como xla' squi'ni'lh que huan xamāpa'ksīni' César calacāxtlahualh, quit iclīhui'līlh na'iclakmacā'n César. ²⁶ Pero quit tuntū' icka'lhī a'ntū lej tasqui'ni' na'ictzo'knun por expālacata huā' chi'xcu'. U'tza' iclīlimin na milacapūnca'n hui'xina'n. Lā' más iclīmincu'tun na milacapūn hui'x, rey Agripa, para que nakalhasqui'ni'ya'. Chuntza' quit na'icca'tzi a'ntū na'ictzo'ka. ²⁷ ¿Chichū quit na'iclimacā'n kalhatin tachī'n palh tū' icca'tzī a'ntū liyāhuacan?

26

Pablo tamaktāyalh na ixlacapūn rey Agripa

¹ Lā' Agripa huanilh Pablo:

—Chuhua'j tzē natamaktāya'ya'.

Lā' Pablo cha'xli ixmacan lā' tzuculh tamaktāya lā' hualh:

² —Rey Agripa, iclīpāxuhua porque quit na'ictamaktāya na milacapūn por expālacata ixlīhuāk a'ntū quintalē'ksa'nīni' israelitas. ³ Hui'x xa'nca lakapasā' ixlīhuāk a'nchī ix-talanānca'n israelitas lā' nā a'ntūn talālista'la. Lā' ū'tza' iclīsqi'ni'yāni' caquīnkaxpa'tni' līlaccatejtin.

Pablo cāhuanilh a'nchī ixlūlatā'huan a'xni'ca tūna'j ixkahlhaka't'

⁴ 'Ixlīhuākca'n israelitas tacat'zīkō' a'nchī, desde quillika'hua'chu, xa'icililatā'huan nac Jerusalén lā' nā ixlachpu'naca'n israelitas. ⁵ Xlaca'n tacat'zi lā', palh tahuancu'tun, tzē natamālacstū'nca que makāntza' quit fariseo xa'icuanī't. Huan fariseosnu', xlaca'n taka'lhī ixleyca'n lihua'ca' mās xapalha' que ixlīhuākca'n a'n'tin tamakstāla hua'chi israelitas. ⁶ Chuhua'j quinkalhasqui'nīmā'ca porque quit ickahlhaka't' que Dios nacāmālakahuānīchoko huan nīnī'n chuntza' hua'chi Dios cāhuanilh quīnapapna'ca'n. ⁷ Quīna'n, israelitas, ī'xū'yātā'natna'ca'n huan kalhacāujtu' litā'timīn a'n'tū ixo'kxa'n Israel ixtahuānī't. Lā' quillīhuākca'n ickahlhaka't'yāuj que Dios natlōkentaxtū a'n'tū hualh. Lā' ū'tza' iclīmācā'tanīyāuj Dios de tzī'sa lā' tuncuj. Icuānyānī', rey Agripa, nā quit ickahlhaka't' que Dios natlōkentaxtū a'n'tū hualh. Lā' ū'tza' ixpālacata quintalē'ksa'nīnī'n huan israelitas. ⁸ Lā' ŷa'chī' hui'xina'n tū' kalhaka't'yā'tit que Dios tzē namālakahuānīchoko huan nīnī'n?

Pablo cāhuanilh a'nchī ixcāmācaputza a'n'tū ixtakahlhaka't'

⁹ Xapū'la quit xa'icpuhuan que lej lhūhua' catūhūā xa'iccātlahuānī'lh a'n'tī ixtastālani' Jesús xala' nac Nazaret. ¹⁰ Lā' chuntza' ictlahualh nac Jerusalén. Huan xanapuxcu'nu' curas quintamaxqui'lh līmāpa'ksīn. Lā' chuntza' xa'iccāmānū nac pūlāchī'n lhūhua' a'n'tī ixtastālani' Jesús. Lā' nā quit chu xa'iclica'tzi a'xni'ca' ixcāmāknican. ¹¹ Lā' makhūhua' quit xa'iccāmāpātīnī lā' chuntza' quit xa'iccāmāmaktekēcū'tun a'nchī ixtakahlhaka't'nī't Jesús. Chuntza' xa'ictlahua quit na ixlīhuāk ixlītokpānna'ca'n israelitas. Lej ixquintamakā'kchā'n lā' xa'iccāmācaputza hasta na ī'xcānsipejī'ca'n makatiyātī'n.

Pablo cāhuanilh a'nchī tzuculh tapa'ksī con Cristo

Hch. 9.1-19; 22.6-16

¹² 'Lā' ū'tza' huā'mā' ixpālacata xa'icli'a'mā' nac Damasco. Huan xanapuxcu'nu' curas ixquintamaxqui'nī't līmāpa'ksīn lā' talacasqui' lā' ū'tza' tzē xa'iccālīmacaputza. ¹³ Lā' na'icuanīyānī' hui'x, rey, a'n'tū quimpātē'kenī'lh. Lā' hua'chi tascu'nūta a'xni'ca' xa'icltā'huantēlha, quit iclaktzī'lh lakatīn xkakana' a'n'tū mincha' nastu a'kapūn. Xla' mās xkaka que chī'chīnī'. Quilitamacxtī'li'lh quit lā' nā a'n'tū ixquintatā'a'mā'na. ¹⁴ Lā' quillīhuākca'n ica'kā'nui nac ti'ya't. Lā' ickaxmatli lakatīn tachihuīn a'n'tū quihuanilh ixtachihuīn hebreo: "Saulo, Saulo, ŷa'chī' quīmacaputzaya'? Chu tlakaj quīntā'la'tla'hua'ya'. Hui'x hua'chi lakatīn cahuāyuj a'xni'ca' chī'nta huan quī'hui' a'n'tū lītīlakalē'ncan". ¹⁵ Lā' quit icualh: "ŷTichū hui'x, Māpa'ksīnī'?" Lā' huan Māpa'ksīnī' quihuanilh: "Quit Jesús a'n'tī hui'x macaputzaya'. ¹⁶ Catā'kaqui' lā' catāya'. Quit ictasu'nī'mā'nī' hui'x porque quit iclacsacnī'ta'nī' para que naquīntā'scuja lā' nacāhua'ni'ya' ā'makapitzīn a'nchī iclītasu'nī'nī' lā' a'nchī na'iclītasu'yūnī'yānī'. ¹⁷ Na'icmāpūtaxtūyānī' de huan israelitas lā' nā a'n'tin tū' israelitas a'n'lhā na'icmācā'nānī'. ¹⁸ Na'iccāmācā'ni'yānī' para que nā xlaca'n natalacahuāna'n lā' natataxtu de a'n'lhā cā'pucsua' lā' chuntza' natalatā'kchoko de a'n'lhā xkaka lā' para que natapūtaxtu na ixlīmāpa'ksīn ko'tī'ti' lā' natastālani' Dios. Quit na'iccāmācā'ni'yānī' para que naquīntakahlhaka't' quit lā' chuntza' ixtalaclē'ī'ca'n nacāmāspūtūnū'nī'can lā' nā xlaca'n nacātlahuānca lej xalacuan hua'chi ixlīhuākca'n a'n'tū quīntakahlhaka't' quit", chuntza' quihuanilh huan Māpa'ksīnī' Jesús.

Pablo a'kahuāna'ni'lh Māpa'ksīnī' Jesús

¹⁹ 'U'tza' huā'mā' icuanīyānī', rey Agripa. Quit ica'kahuāna'ni'lh a'n'tū quihuanilh Māpa'ksīnī' xala' nac a'kapūn a'xni'ca' quīntasu'nī'lh. ²⁰ Quit xapū'la iccākalhachīhuīna'ni'lh xalanī'n nac Damasco lā' ā'calīstān xalanī'n nac Jerusalén lā' ixlīhuāk xalanī'n huan nac estado de Judea. Lā' nā xa'iccāhuānī a'n'tin tū' israelitas: "Caxtāpalī'tit mīntapāstacna'ca'n lā' castālani'tit Dios lā' nā chuntza' catahui'la'tit hua'chi a'n'tin taxtāpalīnī't ixtapāstacna'ca'n", xa'iccāhuānī. ²¹ Lā' ū'tza' quīntalīchī'palh huan israelitas nac xaka'tla' litōkpān lā' ixquīntamāknīcū'tun. ²² Hasta chuhua'j Dios quīmaktāyanī't. Lā' ū'tza' iccālīhuānicus ixtachihuīn Dios ixlīhuākca'n xalactzīna'j lā' xalaka'tla'n. Lā' xmān iclīchihuīna'n a'n'tū māsu'yulh Moisés makāntza' lā' a'n'tū tualh huan a'cta'sana'nī'n que napātē'ke. ²³ Xlaca'n tualh que tasqui'nī que napātīnī'n Cristo lā' nanī' lā' mānī' ū'tza' a'n'tī xapū'la nalakahuānchoko, lā' chuntza' nacāmācā'tzīnīcan a'n'tū ixlīstu'nca' huan israelitas lā' nā a'n'tin tū' israelitas.

Pablo ixmākalhaka'ṽnīcū'tun Agripa

²⁴ Lā' chuntza' Pablo lītamaktāyalh. Lā' Festo hualh lej palha':

—¡Hui'x chuya'ya', Pablo! Lej lhūhua' sca'tnī'ta'. Lā' ū'tza' līmākachuya'yānī'.

²⁵ Lā' Pablo kalhtīnī'lh:

—Quit tū' icchuya, Festo. Lā' quit stu'nca' a'n'tū icuan. ²⁶ Huan rey Agripa nā xla' lakapasa huā'mā'. Lā' ū'tza' iclīchihuīna'n na ixlacapūn lā' tū' iclācapuhuan. Quit lej xa'nca icca'tzihuī' que nā xla' cat'zīkō' huā'mā'. Quit icchīhuīna'n a'n'tūn tū' tlahuācanī't cā'tzē'k.

²⁷ ¿Chā hui'x, rey Agripa, a'kaT'ya' a'ntūn tahualh huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makāntza'? Quit icca'tzi que kalhlakaT'ya'.

²⁸ Lā' Agripa huanilh Pablo:

—Con macsti'na'j tachihuīn puhua'na' palh naquimākahlhakaT'nī'ya'.

²⁹ Lā' Pablo hualh:

—A'uyj macsti'na'j, a'uyj lhūhua' tachihuīn, iclacasqui'n que hui'x cala't hua'chi quit. Lā' catalakō'lh hua'chi quit ixlihuākca'n a'ntūn quintakaxmatni'mā'na chuhua'j. Xmān tū' cacāmacachi'ca hua'chi quit —hualh Pablo.

³⁰ Lā' tatāyakō'lh ixlihuākca'n, huan rey lā' huan gobernador lā' Berenice lā' ixlihuākca'n a'ntū ixtatā'hui'lāna'. ³¹ Tatatampūxtulh lacachuna'j lā' talāhuanilh:

—Huā'mā' chi'xcu' nīn tūntū' tlahua para que tzē namaknican o nachī'can.

³² Lā' Agripa huanilh Festo:

—Palh huā'mā' chi'xcu' tū' t'squi'nli nalacāxtlahua César, quina'n tzē ixmakttekui.

27

Macā'nca Pablo nac Roma

¹ Lā' a'xni'ca' pāstacca naquincātamacā'nāni' nac Italia, tamacamāstā'lh Pablo lā' ā'makapitzin tachī'ni'n con kalhatin capitān a'ntū ixtacuīni' Julio. Xla' ixmāpa'ksī huan batallōn a'ntū huanican Augusto. ² Ictōjōuj nac lakatin barco xala' nac Adramitio. Huā'mā' barco ixtētāyacu'tun nac makapitzin xcānsipejni' nac Asia a'nlhā ixpūjaxni' barco. Lā' quincātā'a'ni' Aristarco xala' nac Tesalōnica, lakatin xcānsipej nac Macedonia. ³ Lā' ixlilakali icchā'uj nac Sidōn a'nlhā ixpūjaxni' barco. Lā' Julio lej tzeyā' chi'xcu' ixuanī't con Pablo lā' makxtekli que cālaca'lh ixamigos. Xlaca'n tatlahuani'lh a'ntū ixmaclacasqui'n. ⁴ Lā' ā'maktin ica'mpalauj nac barco. Huan ū'ni' lej palha' quincāpāxtokni'. Lā' ū'tza' iclīpātē'keuj na ixpāxtūn Chipre a'ntū pītzina'j tī'ya't na ixpu'nan mar. A'ntza' tū' lej palha' ixquincāsnokāni' huan ū'ni'. ⁵ A'calistān icpū'a'uj huan barco pajtzu na ixquiltūn a'nlhā huanican Cilicia lā' Panfilia. Lā' icchā'uj nac Mira, lakatin xcānsipej nac estado de Licia.

⁶ A'ntza' kaksli huan capitān lakatin barco xala' nac Alejandria a'ntū ixa'mā' nac Italia. Lā' quincāmojōpalani' huan ā'lakatin barco. Lā' ū'tza' icpū'a'mpalauj. ⁷ Xa'ica'mā'nauj lej lacatzucu lātma'j lā' jicslihua' iclichā'uj ixpajtzu Gnido. Lā' huan ū'ni' quincāmāmakchuyini' lā' ū'tza' iclīpātē'kepalauj ixpajtzu Salmōn na ixpāxtūn Creta a'ntū pītzina'j tī'ya't ixpu'nan mar. A'ntza' tū' lej palha' ixquincāsnokāni' huan ū'ni'. ⁸ Lā' jicslihua' xa'ictētaxtumā'nauj ixpajtzu Creta. Icchā'uj nac Buenos Puertos, ixpajtzu huan xcānsipej Lasea.

⁹ Lejtza' makān xa'ictakoxini'ta'uj lā' ixmimā'tza' huan cā'lonkni'. Lā' ū'tza' lej ixlijicua'ncan ixpū'a'ncan huan barco. Lā' Pablo cāmaxqui'lh tapāstacna' ¹⁰ lā' cāhuanilh:

—Chī'xcuhui'n, quit icpuhan palh ā'chulā' na'a'nauj, catūhua' naquincālani'yāni' lā' lej lhūhua' namakasputāuj. Namakasputāuj huā' barco lā' huā' tacu'ca' lā' nā quina'n nanīyāuj.

¹¹ Pero huan capitān tū' a'kahuāna'ni'lh Pablo. Cā'a'kahuāna'ni'lh huan piloto lā' huan ixtēcu' barco. ¹² Lā' a'ntza' tūla māchokocan barco a'xni'ca' ixlonknu'n. Lā' ū'tza' huan ixtalhūhuā't talihualh:

—Cāhui ā'chulā'.

Ixtapuhuan palh tzē cahuā ixtachā'lh nac Fenice, lakatin xcānsipej nac Creta. Lā' nac Fenice a'nlhā ixpūjaxni' barco laca'a'huī' nac noroeste lā' nac suroeste. A'ntza' ixtapuhuan ixtatachokolh a'xni'ca' ixlonknu'lh.

Huan ū'ni' sno'kmaxqui'lh xcān huan barco

¹³ A'xni'ca' tzuculh ū'nun macsti'na'j de nac sur, tapuhuampā que tzētza' nata'a'mpala. Lā' tatzucupā ta'an lā' ixtatētaxtumā'na ixpajtzu huan pītzina'j tī'ya't a'ntū huanican Creta. ¹⁴ Lā' lacapalh milh lakatin palha' ū'ni' a'ntū ixuanican Nordeste. ¹⁵ Lā' huan ū'ni' sno'kmaxqui'lh xcān huan barco lā' tū' quincāmākttekni' na'ica'hāj huan a'nlhā xa'ica'ncu'tumā'nauj. Lā' tūlalhtza' ixtlahuacan nīn tūntū'. Lā' chuxalhā quincālē'ni' huan ū'ni'. ¹⁶ Ictētaxtūj na ixpajtzu lakatin pītzina'j tī'ya't ixtacuīni' Clauda. Lā' a'ntza' tū'tza' lej palha' ixquincāsnokāni' huan ū'ni'. Lā' jicslihua' icstancacu'tūj huan pāti a'ntū xa'icstancalimīnāj. ¹⁷ Lā' a'xni'ca' ixmojōcani'ttza' huan pāti nac barco, chā'xpāchi'ca huan barco. Ixtajicua'n porque lasā' ixa'ksatāyall huan nac cā'cucujnu' a'ntū ixtacuīni' Sirte. Lā' ū'tza' talimāyujūlh huan xalu'xu' barco a'ntū ixlīsnoklē'n ū'ni' huan barco. Lā' chuntza' lakachu quincālē'ni' huan ū'ni'. ¹⁸ Lā' ixlilakali huan xasipej mar lā' huan ū'ni' lej palha' sno'kli huan barco. Lā' ū'tza' tatzuculh talimaka'n huan tacu'ca' nac mar. Lā' chuntza' tū'tza' lej tzi'ncal huan barco. ¹⁹ Lā' ixlilakali huampala icmaka'uj con quimacanca'n ixmaclacasqui' xala' na ixchakān barco. ²⁰ Lakalhūhua' chī'chīni' pātē'kelh lā' tū' iclak-tzī'uj chī'chīni' nīn sta'cu. Lā' huan ū'ni' lejcus palha' ī'sno'kmā' huan barco. Lā' ū'tza' xa'iclīpuhanāj que tūlatza' xa'icpūtaxtūj quina'n.

²¹ Lā' makāntza' tū' xa'icūā'yani'ta'uj. Lā' Pablo tāyahl na ixlachlpu'nanca'n lā' hualh: —Chi'xcuhuī'n, ixquīlakaxmatni'uj. Palh tū' ixtaxtuchāuj nac Creta, tū' ixquincāpātē'keni'ni' huā'mā' Iijicua' lā' nīn tuntū' ixmakasputui. ²² Chuhua'j, tū' calakaputzatit. Hui'xina'n nīn chā'tin catinīlh, a'yuj casputli huā' barco. ²³ Kōtan tzi'sa quit quintasuni'lh kalhatin āngel a'ntū Dios macamīlh. Huā'mā' Dios ū'tza' a'ntū quimāpa'ksi lā' a'ntū ictā'scuja. ²⁴ Lā' huan āngel quihuanīlh: “Hui'x, Pablo, tū' caji'cua'. Lej tasqui'nī hui'x nalakpina' César. Lā' por mimpālacata, Dios nacāmāpūtaxtū' ixlihuākca'n a'ntīn tatojōmā'na con hui'x nac barco”, quihuanīlh huan āngel. ²⁵ Lā' chuhua'j, chi'xcuhuī'n, tū' calakaputzatit. Quit iclipāhuan Dios. Lā' quit icuan chuntza' nala a'nchīn quihuanica. ²⁶ Tasqui'nī nachā'nāuj nac lakatin pītzina'j ti'ya't ixpu'nan mar —hualh Pablo.

²⁷ Lā' lakacāujtā'ti' chi'chini' ixlanī't palha' ū'ni'. Lā' hua'chi' i'tāt tzi'sa huan barco lakachu ixlē'n huan xasipej mar a'ntū huanican Adria. Lā' huan marineros tapuhualh que tzēlasā' ixtatapajtzūmā'na nac lakatin ti'ya't. ²⁸ Talhcālh ixlipūlhā'n huan xcān lā' pu'xamacāujchāxan metro ixuanī't. Lā' lacachuna'j huampala chu talhcāpā lā' xmāntza' pu'xamatojon metro ixuanī't. ²⁹ Ixtajicua'n que tzēlasā' ixtalakūlh huan barco nac cā'chihuixni'. Lā' ū'tza' talīmojōlh nac xcān lakatā'ti' xalactzinca xala' na ixkēn huan barco lā' chuntza' tzēn taliyāhualh huan barco. Lā' taka'lhīlh hasta a'xni'ca' tuncuīlh. ³⁰ Huan marineros ixtamāyujūmā'na huan pāti. Ixtatasu'yu a'nchī ixtamōjōmā'nampā nac xcān huan xalactzinca xala' na ixquini' barco a'ntū nalitāya huan barco. Pero xmān ta'a'kxokonū'lh. Ixtapūtzā'lacu'tun nac pāti. ³¹ Lā' Pablo cāhuanīlh huan capitān lā' huan tropasna':

—Palh huan tamā'na chi'xcuhuī'n tū' natatachoko nac barco, hui'xina'n tūlalhtza' catipūtaxtutit.

³² Lā' chu tuncan huan tropasna' tacā'tu'cxli huan tasiuj a'ntū tapūmāyujūlh huan pāti. Lā' tamacamincha' nac xcān.

³³ Lā' a'xni'ca' ixtuncuīmā'tza', Pablo cāhuanīlh ixlihuākca'n que catahuā'yah macsti'na'j. Cāhuanīlh:

—Tlahualhtza' lakacāujtā'ti' chi'chini' lā' tū' huā'ya'nī'ta'ntit lā' tū' lhtatani'ta'ntit.

³⁴ Iccāhuaniyāni' cahuā'ya'ntit lā' chuntza' natli'hui'quinā'tit. Nīn chā'tin de hui'xina'n catimakasputtit nīn kantin miya'jca'n.

³⁵ A'xni'ca' huankō'lh huā'mā', Pablo tayahl pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios na ixlacapūnca'n ixlihuākca'n lā' che'kelh lā' tzuculh huā'yan. ³⁶ Lā' ixlihuākca'n tū'tza' ixtalakaputza lā' nā tahuā'yah. ³⁷ Quina'n quilihuākca'n xa'icuanī'ta'uj lakatu' ciento ā'tu'tumpu'xamacāujchāxan a'ntū xa'ictajōmā'nauj nac barco. ³⁸ Lā' a'xni'ca' ixtahuā'yani'ttza', tatomakajūlh trigo nac mar lā' chuntza' tū'tza' lej ixtzincan huan barco.

Huan barco laclalh

³⁹ Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, huan marinerosnu' tū' ixtalakapasna'n huanmā' ti'ya't. Talaktzī'lh lakatin ixmacan mar lā' ixka'lhī cucuj. Lā' titapuhualh palh tzē cahuā' ixtamāpajtzūlh a'ntza' huan barco. ⁴⁰ Lā' tacā'tu'cxli huan tasiuj lā' chuntza' tachokolh nac mar huan xalactzinca lā' chuntza' tzēn taxakā'lih huan barco. Taxla'jalh huan ixtasiuj ixlēkosnu' huan barco. Lā' tacha'xli huan lu'xu' xala' ixquini' barco para que chuntza' natampi'talē'n huan ū'ni'. Lā' huan barco tzuculh a'n nac ti'ya't. ⁴¹ Lā' talaknūlh nac lakatin cā'cucujnu'. Lā' ixquini' barco a'ksātāyah lā' tūlalhtza' taxakā'lih. Lā' huan ixlīsnū'n huan xcān mālakuanīlh ixkēn huan barco. ⁴² Huan tropasna' ixtamaknicu'tun huan tachī'nī'n para que chuntza' nīn chā'tin naxiquihuā'tnatacuta de nac mar lā' chuntza' tzē natatzā'la. ⁴³ Pero huan capitān ixmāpūtaxtūcū'tun Pablo. Lā' ū'tza' tū' limakxteklī nacāmāknīcan. Cāmāpa'ksīlh a'ntīn tzē ixtaxiquihuā'tnan, xapū'la catatojōlh nac xcān lā' cata'alh nac ti'ya't. ⁴⁴ Lā' māpa'ksīnī'lh que makapitzīn catapūtaxtūcū'tli lhta'ca'la' lā' makapitzīn catapūtaxtūcū'tli xalacpītzīn de huan barco. Lā' chuntza' tatacutkō'lh nac xcān lā' tapūtaxtukō'lh ixlihuākca'n.

28

Pablo nac Malta

¹ Lā' a'xni'ca' xa'icpūtaxtunī'ta'ujtza', icca'tzīuj que huan pītzina'j ti'ya't ixtacuīni' Malta. ² Xalanī'n a'ntza' lej quincātālakalhu'mani'. Lā' como ixlamā' xcān lā' ixlonknu'n, tahuī'līlh macscut. Lā' quincātāhuanini' ca'icskō'nui. ³ Pablo putzālh makxpātin qui'hui'. Lā' a'xni'ca' ixmāpū'cu'tumā' nac macscut, taxtuchi lakatin lūhua' tzā'latēlha de nac macscut lā' macaxcalh na ixmacan Pablo. ⁴ Lā' a'xni'ca' huan xalanī'n nac Malta talaktzī'lh huan lūhua' a'nchī ixa'kanūhua'ca' na ixmacan Pablo, talāhuanīlh:

—Lā' stu'ncau' huā'mā' chi'xcu' maknīni'. Lā' a'yuj pūtaxtulh nac mar, tasqui'nī nanī para namāpala con Dios.

⁵ Pablo tincxma'lh huan lūhua' nac macscut lā' nīn tuntū' pātle'keni'lh. ⁶ Xlaca'n ixtapuhuan palh ixcu'nli a'nlhā i'xcani't huan lūhua' o palh ixa'kā'lh xanīn. Lej makān taka'lhīlh. Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh que nīn tuntū' lani'lh, lā' tapuhuampā lā' talāhuanilh:

—Chō'la ū'tza' kalhatin dios huā'mā' chī'xcu'.

⁷ Lā' pajtzu ixu' ixti'ya't huan xapuxcu' chī'xcu' xala' nac Malta. Xla' ixuanican Publio. U'tza' quincāmāchokoni' na ixchic lakatu'tun chī'chini' lā' lej lūhua' quincātlahuani'ni' a'ntūn tzey. ⁸ Huan ixtāta' Publio ixmā' nac tama' lā' ixka'lhī tachi'chīxni' lā' taka'lhni'tanti. Pablo laka'lh lā' orarlīlh lā' mā'ca'ni'lh ixmacan lā' mātzeyīlh. ⁹ Lā' a'xni'ca' pātle'kelh huā'mā', tamīlh ā'makapitzin huampala i'tza'ca'ni'n a'ntū ixtahui'lāna' nac Malta. Lā' nā cāmātzeyīca. ¹⁰ Lā' lūhua' lē'ksajna' quincātamaxquī'ni'. Lā' a'xni'ca' ictaxtūj, ū'tunu'n tamānūlh nac barco a'ntū icmaclacasquī'nāuj.

Pablo chā'lh nac Roma

¹¹ Lā' ixlīlakatu'tun mālhcuyū' icpū'ā'uj lakatin barco a'ntū ixtachokoni't na ixpajtzu Malta ixlīhuak huan cā'lonkni'. Huan barco xla' xala' nac xcānsipej Alejandría. Lā' ixyāhuani'cani't nac barco ixlīlakapascan a'ntū lakatu' ídolo a'ntū ixuanican Cástor lā' Pólux. ¹² Icchā'uj nac Siracusa lā' a'ntza' ictachokouj tu'tuma'j. ¹³ A'ntza' ictaxtūj lā' tūlah stu'nc ica'uj. A'calistān icchā'uj nac Regio. Lā' ixlīlakalī lalh ū'ni' xala' nac sur. Lā' ixlītu'ma'j icchā'uj nac Puteoli. ¹⁴ A'ntza' iccāpāxtokui ā'makapitzin tā'timīn. Xlaca'n quincātahuani'ni' que ca'ictachokouj a'ntza' con ū'tunu'n lakatojon chī'chini'. A'calistān ictaxtupalauj para na'ica'nāuj nac Roma. ¹⁵ Lā' ixcāmāca'tzīnīcani'tza' huan tā'timīn nac Roma palh na'icchā'nāuj. Lā' xlaca'n tataxtulh lā' tamīlh hasta nac lītāmūj Apio lā' nā a'nlhā huanican Tres Tabernas. A'ntza' iclāpāxtokui nac tej. Lā' a'xni'ca' cālaktzī'lh Pablo maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' ka'lhīlh tapāxuhān. ¹⁶ Lā' a'xni'ca' icchā'uj nac Roma, huan capitān cāmacamaxquī'lh huan tachi'ni'n huan xapuxcu' maktaka'lhna'. Lā' Pablo maktakca' natachoko ixa'cstu lā' kalhatin tropa ixmaktaka'lh.

Pablo a'cta'sana'lh nac Roma

¹⁷ Lā' ixlītu'tuma'j Pablo cāmātayīni'lh huan xanapuxcu'nu' israelitas nac Roma. Lā' a'xni'ca' ixtalaktakēxtimīni't, Pablo cāhuanihl:

—Chī'xcuhūi'n israelitas, quit nīn tuntū' a'ntūn tū' tzey iccātlōni'nī't huan israelitas nīn ixtalanānca'n quinatāta'na'ca'n. Lā' ayuj nīn tuntū' iclāhuani't a'ntūn tū' tzey, quimacamāstā'ca tachi'n con huan chī'xcuhūi'n romanos nac Jerusalén. ¹⁸ Huan romanos quintakalhasquī'nīlh lā' nīn tuntū' takakslī para que tzē naquimāknīcan. Lā' ū'tza' iqxūntalimākteku'tun. ¹⁹ Lā' huan israelitas tū' talacasquī'lh naquimāktekan. Lā' ū'tza' lītasquī'nī que icsquī'nli caquīnkahasquī'nīca na ixlacapūn César, ayuj tū' iccālē'ksa'nīni'n xalanī'n na quīxcānsipej. ²⁰ Lā' ū'tza' iccālīmāta'sīni'ta'ni' hui'xina'n. Quit xa'iccālaktzī'ncu'tunāni' hui'xina'n lā' xa'iccātā'chihuīna'ncu'tunāni'. Huan israelitas takalhaka't' que Dios nacāmālakahuānīchoko huan nīni'n. Lā' nā quit chuntza' ickalhaka't'. Lā' ū'tza' ixpālacata quīlīmacatūpīchī'cani't —cāhuanihl Pablo.

²¹ Lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas tahuanihl:

—Xalanī'n nac Judea tū' tamacamini't ca'psnat por mimpālacata. Lā' huan israelitas, a'ntūn tamincha' nac Judea, nīn tuntū' quincātahuani'ni'ta'ni' por mimpālacata. ²² Iclacasquī'nāuj que caquīlāhuaniuj a'ntū hui'x puhua'na'. Icca'tzīyāuj a'nchī lakaxtim huanca que tū' tzey huā'mā' secta —huanica Pablo.

²³ Huanmā' chī'chini' a'ntū ixlacīhcāhui'līcani't, ixlhūhua'ca'n tamīlh huan nac chīc a'nlhā ixtachoko Pablo. Lā' huan cā'tzi'sāt Pablo tzuculh cātā'kalhachihiūna'n a'nchī māpa'ksīni'n Dios. Lā' cātā'chihuīna'lh hasta tzi'sualh. Lā' cākalhachihiūna'ni'lh a'ntū huan ixtachihūn Dios por ixpālacata Jesūs a'nlhā tatzō'kni' huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés lā' a'nlhā huanican profetas. Lā' chuntza' Pablo cāmākalhaka't'nīcu'tulh ixpālacata Jesūs. ²⁴ Lā' makapitzin ixta'a'ka'tmā'na lā' ā'makapitzin tū' ta'a'ka't'lh. ²⁵ Lā' chuntza' tū' chu lakatin ixtapāstacna'ca'n ixtahuani't. Lā' tatzuculh ta'a'n. Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtataxtu, Pablo cāhuanihl:

—Huan Espīritu Santo hualh a'ntū ixlīstu'ncua' a'xni'ca' māchihuīnīlh huan a'cta'sana' Isaiás. Chuntza' cāhuanihl quīnapapna'ca'n:

²⁶ Capit lā' cacāhua'ni' huā'mā' tachi'xcuhūi't:

Hui'xina'n nakaxpa'tā'tit lā' tū' catimāchekxī'tit; nalaktzī'nā'tit lā' tū' catimāchekxī'tit a'ntū la'ktzī'nā'tit.

²⁷ Tuntū'tza' ta'u'cxca'tzī na ixa'clhcunucca'n huā'mā' tachi'xcuhūi't.

Ixa'ka'xko'lhca'n tū' tapūkaxmata xa'nca.

Tatalakatzī'nī't ixlakastapunca'n.

Tū' talaktzī'ncu'tun lā' tū' takaxmatcu'tun.

Lā' tū' tamāchekxīcu'tun.

Lā' tū' taxtāpalicu'tun ixtapāstacna'ca' para que chuntza' quit tzē na'iccāmātzeyī.

Chuntza' māhuanilh Dios huan Isaías.

²⁸ Lā' Pablo ā'chulā' ixchihuīna'n lā' cāhuanilh:

—Caca'tzītīt hui'xinan'n huā'mā': Huan tīn tū' israelitas cāmāca'tzīnīcanī'ttza' a'nchī Dios māpūtaxtūnu'n. Xlaca'n natakaxmata.

²⁹ Lā' a'xni'ca' Pablo ixuanī'ttza' huā'mā', huan israelitas ta'a'lh lā' ix-talikalhachihuīna'ntēlha.

³⁰ Lā' Pablo a'ntza' tachokolh calacs lakatu' cā'ta nac chic a'nlhā ī'sācua'nī't. Lā' laktzī'lh con tapāxuhuān ixlihuākca'n a'ntī ixtalakmin. ³¹ Lā' ixcāhuani a'nchī Dios māpa'ksīni'n. Lā' ixcāmāsu'ni' por ixpālacata Māpa'ksīni' Jesucristo na ixlacapūnca'n ixtalhūhuā't. Lā' nīn tintī' ixmāmakchuyī.

Huan Carta a'ntü Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Roma

Pablo cāmacā'ni'lh saludos xalanī'n nac Roma

¹ Quit, Pablo, ictzo'kmā huā'mā' carta. Quit ictā'scuja Jesucristo. Dios quilimānūlh quillī'apōstol. Quilimāmacū'lh para na'icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn a'ntü Dios māca'tzīnī'lh.

² Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios, a'nlhā huanican profetas, a'nchī Dios hualh a'ntü napātē'ke. ³ Tatzo'kni' expālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo a'ntü ixO'kxa' Dios. Jesucristo xla' ī'xū'yātā'nat huan rey David. ⁴ Lā' nā Jesucristo, nā xla' ixO'kxa' Dios. Como Jesucristo lakahuanchokolh chuntza' limāsu'yu palh xla' ixO'kxa' Dios lā' palh lej ka'lhī limāpa'ksīn. Lā' xla' xatzey hua'chi Dios. ⁵ Cristo quilakalhu'malh lā' quimānūlh quillī'apōstol como ū'tza' ixquilhtampān Dios. Lā' xla' lacasqui'n que na'iccāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n lakachu nac quilhtamacuj. Lā' chuntza' xla'ca'n tzē natakahlaka't' Jesucristo lā' tzē nata'a'kahuāna'ni' Dios. Lā' chuntza' Jesucristo na'a'cnīni'ni'can. ⁶ Lā' nā chuntza' hui'xina'n xalanī'n nac Roma. Dios cāta'sani'nī'ta'ni' lā' chuntza' tapa'ksiyā'tittza' con Jesucristo.

⁷ Quit iccāzto'knuni'yāni' milihuākca'n xalanī'n nac Roma a'ntü Dios cāpāxqui'yāni' lā' cāta'sani'nī'ta'ni' lā' ū'tza' lila'yā'tit ixtachi'xcuhuī't Dios. Cacāsiuca'lanālini' hui'xina'n Dios a'ntü quinTāta'ca'n lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' cacātamātza'ta'ti'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

⁸ Pū'la icmāxqui' pāxcatca'tzī Dios por expālacata Jesucristo, como hui'xina'n xa'nca kalh-laka'lyā'tit. Lakachu lichihuīna'ncan de hui'xina'n por a'nchī xa'nca kalhlaka'lyā'tit. ⁹ Dios ca'tzi palh stu'ncua' a'ntü na'iccāhuaniyāni'. Lā' xla' ū'tza' a'ntü ictā'scuja con ixlihuāk quin-tapuhuān, como quit icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn a'ntü expālacata ixO'kxa' Dios. Dios ca'tzi palh pō'ktu iccāpāstacāni' hui'xina'n a'xni'ca' ickalhtō'ka'. ¹⁰ Lā' quit icsqui'ni' Dios nalacāxtlahua ixlihuāk para que chuntza' tzē na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n palh chuntza' ixtapuhuān Dios. ¹¹ Quit lej iccālaktzī'ncu'tunāni' hui'xina'n como iccāmāsu'ni'cu'tunāni' a'ntü quimāca'tzīnīlh huan Espiritu Santo. Lā' chuntza' hui'xina'n tzē nakalhlaka'lyā'tit más xa'nca. ¹² Lā' chuntza' tzē nalāmaktāyāyūj chā'tunu' a'nchī kalhlaka'lyāyūj.

¹³ Quit iclasasqui'n que cacā'tzīt hui'xina'n, tā'timīn, que lej makhūhua' xa'iccālaka'ncu'tunāchāni'. Pero tū' ica'nī'ta'ncha' como tūlana'j tzē na'ica'n. Quit iccāmaktāyacu'tunāni' para que ā'chulā' nakalhlaka'lyā'tit. Chuntza' pātē'kenī't ā'lacatin a'nlhā iccāmāsu'ni'nī't ixtachihuīn Dios a'nñin tū' israelitas. ¹⁴ Tasqui'ni' na'iccāmāsu'ni' ixlihuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Tasqui'ni' na'iccāmāsu'ni' a'ntü chu catihuāya tachi'xcuhuī't lā' nā a'nñin tū' chu catihuāya tachi'xcuhuī't, lā' a'ntü lej taca'tzī lā' nā a'nñin tū' taca'tzī. ¹⁵ Lā' chuntza' icmāsu'yucu'tun huan xatzey tachihuīn nac Roma, a'nlhā hui'lāna'ntit hui'xina'n.

Līpūtaxtucan a'xni'ca' kalhlaka'tcan huan xatzey tachihuīn

¹⁶ Tū' iclimāxana'n icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn expālacata Jesucristo. A'xni'ca' māsu'yucan huan xatzey tachihuīn, Dios cāmāpūtaxtukō' ixlihuākca'n a'nñin talipāhuan Dios, como xla' lej ka'lhī limāpa'ksīn. Pū'la cāmāsu'ni'ca a'ntü israelitas lā' ā'calistān a'nñin tū' israelitas. ¹⁷ Ixtachihuīn Dios quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī Dios cāmāpānūni' ixtalacē'ī'ca'n ixlihuākca'n a'nñin talipāhuan Dios. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Ixlihuākca'n a'ntü Dios cāmāpānūni' ixtalacē'ī'ca'n como talipāhuan Dios, xla'ca'n para pō'ktu nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n".

Ixlihuākca'n huan tachi'xcuhuī't talacē'n

¹⁸ Ca'tziyāyūj que Dios hui'lacha' nac a'kapūn lā' xla' nacāmāpātīni' a'nñin tatlahua a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' como xla'ca'n tatlahua a'ntūn tū' tzey, tū' tapāstaccu'tun a'ntü xastu'ncua' ixla' Dios. ¹⁹ Xla'ca'n tzē nataka'tzī macsti'na'j a'nchī huanī't Dios, chuntza' hua'chi quillihuākca'n nā tzē ca'tziyāyūj. Māni' Dios cāmāsu'ni'nī't. ²⁰ Desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj huan tachi'xcuhuī't talaktzī'n a'ntūn tlahuani't Dios. Lā' chuntza' tzē natalimāchekxī a'nchī huanī't Dios. Lā' a'yuj tūla talaktzī'n Dios, xla'ca'n tzēn tamāchekxī que Dios lej ka'lhī ixlimāpa'ksīn a'ntūn tū' maktin sputa. Lā' nā tzēn tamāchekxī que xla' lej stu'ncua' Dios. Ū'tza' talilē'n cuenta xla'ca'n palh tū' talakapasa Dios. ²¹ Ayuj xla'ca'n taca'tzī que Dios huī', xla'ca'n tū' tataquillhpūtani' hua'chi tasqui'ni' natakaquillhpūtani'can. Lā' tū' tamaxqui' pāxcatca'tzī. Lā' ā'chulā' tapāstaca a'ntü nīn tuntū' lītasqui'nī. Lā' como tū' tamāchekxī, ixtapāstacna'ca'n hua'chilh tū' xa'nca scujmā'. ²² Māni' xla'ca'n tahaun que lej lakskalalhna'. Tū' stu'ncua'. Lactontosnu'. ²³ Lā' tū' tamācā'tani'cu'tun Dios a'ntü huī' para pō'ktu. Tataquillhpūtani' huan ídolos a'ntūn tatasu'yu hua'chi chī'xcuhuī'n. Lā' huan

chí'xcuhuí'n, xlaca'n natanikō'. Lā' nā xlaca'n tataquilhpūtani' ā'tāpātin idolos a'ntū māni' xlaca'n tamacani'tlahua a'ntūn tatasu'yu hua'chí spūnnu' lā' lūhua' lā' animalhna'.

²⁴ U'tza' Dios cālītaxtunquīni'lh lā' cālīmakxteklī natatlahua a'ntū lej ko'hua'jua'. Lā' chuntza' talātlahuani' a'ntū xako'hua'jua' chu a'nchī ixtalacasquī'n. ²⁵ Xlaca'n tū takalh-laka't'cu'tun a'ntū xastu'ncua' Dios; xmān takalh-laka't'cu'tun a'ntū hua'chí lakatin tā'ksa'nīn. Tamācā'tani' lā' tataquilhpūtani' a'ntū mā'a'nanīlh Dios. Lā' tū tamācā'tani' a'ntū xastu'ncua' Dios. Lā' ū'tza' a'ntūn tlahuakō'nī't ixlīhuāk a'ntūn ta'a'nun nac cā'quilhtamacuj. Lā' xla', tasquī'nī que ū'tza' namācā'tani'yāuj quilīhuākca'n para pō'ktu. Amén.

²⁶ Lā' ū'tza' Dios cālīmakxteklī natatlahua a'ntū lej līmāxana' chuntza' hua'chí tatlahuacu'tun. Lā' chuntza' huan puscan tū'tza' taka'lhīcu'tun ixkōlu'ca'n hua'chí tasquī'nī. Lā' talātā'tahui'la entre puscan. Lā' chuntza' tatlahua entre puscan a'ntū lej līmāxana'. ²⁷ Lā' nā chuntza' huan chí'xcuhuí'n. Tū' tamaclacasquī'n huan puscan hua'chí tasquī'nī. Lā' talātā'tahui'la entre chí'xcuhuí'n. Lā' chuntza' tatlahua entre chí'xcuhuí'n a'ntū lej līmāxana'. Lā' ū'tza' talīlacatāyāl.

²⁸ Lā' como tū' tapāstaccu'tun a'ntū i'xla' Dios, chuntza' Dios cātāxtunquīni'lh lā' cāmāxteklī natapāstaca a'ntū lej xako'hua'jua'. Lā' ū'tza' talītlahua a'ntūn tū' līmākuan. ²⁹ Lā' lej tatlahua tāpālhūhua' a'ntūn tū' tzey. Lā' tamakpuscātīni'n. Lā' lej tatlahua a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' xlaca'n talālaka'tzani' a'ntūn taka'lhī ā'makapitzīn. Lā' tū' talaktzī'ncu'tun ā'makapitzīn. Lā' talālaka'tzan. Lā' tamaknīni'n. Lā' talāsta'la. Lā' ta'a'kokonu'n. Lā' tapuhuanī' a'ntūn tū' tzey de ā'makapitzīn. Lā' ta'a'ksa'nīni'n. ³⁰ Lā' talīchihuāna' ā'makapitzīn de a'ntūn tū' tzey, lā' ta'a'kchā'ni' Dios. Lā' talacataquī'nīn. Lā' taka'tla'jca'tzi. Lā' tahuhan palh xlaca'n laka'tla'n. Lā' tapuhuan a'nchī natalītlahua ā'chulā' antūn ko'hua'jua'. Lā' tū' ta'a'kahuāna'ni' ixtāta'ca'n lā' ixtzī'tca'n. ³¹ Lā' tū' tamāchekxi a'ntū xatzey. Lā' tū' tatlōkentaxtū a'ntūn tahuhan. Lā' tū' tapāxquī' ā'makapitzīn. Lā' tū' tamāspūtūni'ni' ā'makapitzīn. Lā' nīn talakalhu'manīni'n. ³² Lā' ixlīhuākca'n a'ntūn tatlahua huan tamā'na catūhuā, xlaca'n nacāmāpātīnican, como chuntza' huan Dios. Lā' ayuj xlaca'n taca'tzī huā'mā', tū' tapājaja de tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' ā'chulā' tapuhuan palh lej tzey palh ā'makapitzīn nā natatlahua a'ntūn ko'hua'jua'.

2

Lej tzey a'nchī Dios nacālīlacāxtlahua huan tachi'xcuhuí't

¹ Palh kalhatin ixualh que ā'makapitzīn talaclē'n, chuntza' hua'chilh xla' huan que māni' ū'tza' laclē'n como nā xla' tlahua a'ntūn tū' tzey. ² Catzīyāuj que lej tzey a'nchī Dios nacāmāclaclē'nī xlaca'n antūn tatlahua huā' tamā'na catūhuā a'ntūn ko'hua'jua'. ³ A'ntū natahuan que Dios nacāmāclaclē'nī huan ā'makapitzīn como talaclē'n, nā xlaca'n nā nacāmāclaclē'nīcan como xlaca'n nā taka'lhī ixtalaclē'ī'ca'n. ⁴ Lā' ayuj Dios lej quincālakalhu'manīni', lā' ayuj tū' palaj quincāmāpātīni'yāni', xlaca'n tū' tamāchekxi huā'mā'. Hua'chilh talakmaka'n a'nchī Dios cāpātīni'mā'. Dios lej lalaku'huānīni' como xla' lacasquī'n que nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n. ⁵ Lā' xlaca'n lej lacxumpi. Tū' taxtāpalīcu'tun ixtapāstacna'ca'n. Ū'tza' ā'chulā' natalīmāpala con Dios a'xni'ca' Dios nacāmāclaclē'nī xlaca'n a'ntūn talaclē'n. ⁶ Dios nacālīlacāxtlahua a'ntūn tatlahuani't a'ntūn tzey lā' a'ntūn tatlahuani't a'ntū xako'hua'jua'. Nalacāxtlahua chā'tunu' chu a'nchī tlā'huani't. ⁷ Nacāmāxquī' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu a'ntūn tatlahua a'ntūn tzey. Tatlahua a'ntūn tzey como xlaca'n ta'a'ncu'tun nac a'kapūn, lā' talacasquī'n que Dios nacālaktzī'n xalacuan, lā' taka'lhīcu'tun xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu. ⁸ Lā' Dios lej a'kchā'n con xlaca'n a'ntū lacxumpi lā' tū' tatlahuacu'tun ixtapuhūān Dios, lā' xmān tatlahuacu'tun a'ntūn tū' tzey. Lā' Dios nacāmāpātīnī. ⁹ Lēj natapātīni' ixlīhuākca'n a'ntūn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Natapātīni' huan israelitas xapū'la lā' nā natapātīni' a'ntūn tū' israelitas. ¹⁰ Lā' ixlīhuākca'n a'ntūn tatlahua a'ntūn tzey, Dios nacālaktzī'n xalacuan. Lā' Dios nacāmātzta'ta'ti'ni' ixa'clhcunucca'n. Lā' nata'a'n nac a'kapūn. Lā' nā chuntza' xapū'la nacāpātīle'keni' a'ntū israelitas lā' nā chuntza' nacāpātīle'keni' a'ntūn tū' israelitas.

¹¹ Chuntza' nacāpātīle'keni' a'ntū israelitas lā' nā a'ntūn tū' israelitas, como Dios cālaktzī'n chu lakatin huan tachi'xcuhuí't. ¹² Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuí't taka'lhī ixtalaclē'ī'ca'n. Lā' makapitzīn de xlaca'n tū' talakapasa huan ley a'ntū Dios cāmāxquī'lh huan israelitas. Lā' xlaca'n nacāmāclaclē'nīcan chu a'nchī taca'tzī a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey. A'makapitzīn talakapasa huan ley. Lā' xlaca'n nacāmāclaclē'nīcan chu a'nchī huan nac ley. ¹³ Dios lactzey cālaktzī'n xlaca'n a'ntūn ta'a'kahuāna'ni' huā'mā' ley. Lā' a'ntūn tū' ta'a'kahuāna'ni' huā'mā' ley, lā' chu xmān takaxmata, xlaca'n tū' xatzey cālaktzī'ncan. ¹⁴ Lā' xlaca'n a'ntūn tū' talakapasa ixley Dios, lā' palh xlaca'n lacatejtin tahuī'lāna' chu a'nchī māni' ixtapāstacna'ca'n, chuntza' tatlahua a'nchī huan huā'mā' ley ayuj tū' talakapasa. Chuntza' lītasu'yu palh xlaca'n taca'tzī a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey. ¹⁵ Hua'chilh ixtalapakasli ixley Dios, como ixa'cstuca'n taca'tzī palh tzey o palh tū' tzey a'ntūn tatlahuamā'na. ¹⁶ Namīn huan chí'chini'

a'xni'ca' Jesucristo namālaclē'nini'n por ixquilhtampān Dios. Jesucristo nacāmālaclē'ni huan tachi'xcuhui't por ixpālacata ixtalaclē'i'ca'n lā' ixtapāstacna'ca'n xako'hua'jua' a'ntū lakatzē'k taca'tzi. U'tza' icmāsu'yu a'xni'ca' icmāsu'yu huan xatzey tachihuūn ixpālacata Jesucristo.

Huan israelitas ixtalipāhuan ixley Moisés

¹⁷ Lā' xla'ca'n a'ntū israelitas, xla'ca'n talika'tla'jca'tzi como israelitas xla'ca'n. Lā' talipāhuan huan ley a'ntū Dios cāmaxqu'i'lh. Lā' talika'tla'jca'tzi como ixtachi'xcuhui't Dios xla'ca'n. ¹⁸ Lā' xla'ca'n talakapasa ixtapuhūn Dios. Lā' como cāmāsu'ni'cani't huā'mā' ley chuntza' tzēza' taca'tzi a'nch'i lilacatejtin natalatā'kchoko. ¹⁹ Lā' xla'ca'n tapuhuan que lej tzē natamāsu'ni' a'ntūn tuntū' talakapasa. Lā' nā tapuhuan que xla'ca'n hua'chilh tamakskomā'na a'ntūn talatla'huan a'nlhā cā'pucsua'. ²⁰ Lā' tapuhuan que lej tzē tamāsu'ni' a'ntū lactontos lā' a'nti hua'chi camana' como tuntū'na'j taca'tzi. Lā' como talakapasa ixley Dios xla'ca'n tapuhuan palh taca'tzitzā' ixlihuāk a'ntū stu'ncua' lā' ixlihuāk a'ntūn ca'tzican. ²¹ Xla'ca'n tamāscā'ti ā'makapitzin. Lā' tū' tatlōkentaxtū a'ntūn tamāsu'yu. Tahuani ā'makapitzin que tū' tzey palh ka'lhāna'ncan. Lā' xla'ca'n taka'lhāna'n. ²² Lā' xla'ca'n tahuani ā'makapitzin que tū' tzey palh makpuscātini'ncan. Lā' xla'ca'n tamakpuscātini'n. Xla'ca'n talakmaka'n huan idolos. Lā' xla'ca'n taka'lhāna'n nac litokpāna'a'nlhā ta'a'nan idolos. ²³ Lā' xla'ca'n talika'tla'jca'tzi como cāmaxqu'i'cani't ixley Dios. Lā' xla'ca'n tū' ta'a'kahuāna'ni' huā'mā' ley. Lā' ū'tza' talilakmaka'n Dios huan ā'makapitzin. ²⁴ Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuūn Dios:

Hui'xina'n israelitas ā'lihua'ca' lipinā'tit cuenta por ixpālacata talakmaka'n Dios huan ā'makapitzin a'ntūn tū' israelitas.

²⁵ Lej tzey lacan li'israelita xmān palh xla'ca'n natatlōkentaxtū ixley Dios. Lā' palh tū' tatlōkentaxtū, chuntza' nīn tuntū' ixtapalh lacan li'israelita. ²⁶ Lā' xla'ca'n a'ntūn tū' israelitas, palh xla'ca'n tatlōkentaxtū ixley Dios, chuntza' Dios cālaktzi'n hua'chilh israelitas. ²⁷ Palh xla'ca'n a'ntūn tū' israelitas tatlōkentaxtū ixley Dios, chuntza' litasu'yu que hui'xina'n ka'lhī'yā'tit mintalaclē'i'ca'n, como hui'xina'n tū' tlōkentaxtūyā'tit huā'mā' ley, a'yuj ka'lhī'yā'tit a'nlhā tatzō'kni'. ²⁸ Kalhatin tū' catilalh ixcaman Dios xmān por ixpālacata circuncidarlicani't chu a'nch'i ixtalanāna'n israelitas. ²⁹ A'nti lej stu'ncua' ixtachi'xcuhui't Dios, ū'tunu'n a'ntūn taxtāpalini't ixtapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' taxtāpalini't na ixchakāna'ca'n lā' tū' xmān na ixmacni'ca'n. Lā' xla'ca'n a'ntūn taxtāpalini't ixtapāstacna'ca'n, Dios cālaktzi'n lactzey a'yuj cālakmaka'ncan na ixlacapūna'ca'n tachi'xcuhui't.

3

¹ Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit palh tuntū' ixtapalh lacan li'israelita lā' palh tuntū' ixtapalh circuncidarlacan. ² Quit icuan que tū' stu'ncua'. Huan israelitas lhūhua' taka'lhī a'ntūn tū' takalhi huan ā'makapitzin. A'xni'ca' Dios cāmaxqu'i'lh huan tachi'xcuhui't ixtachihuūn a'ntūn tatzō'kni', huan israelitas ū'tunu'n a'nti Dios cālīmāmacū'lh ixtachihuūn. ³ Lā' a'yuj ā'makapitzin tū' takallhakā'i'cu'tun palh stu'ncua' a'ntū Dios huan, pero Dios natlōkentaxtū a'ntū huan. ⁴ Lā' a'yuj ixlihuākca'n huan tachi'xcuhui't ixta'a'kxokonu'lh, Dios natlōkentaxtū a'ntū hualh. Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuūn Dios: Chuntza' litasu'yu que hui'x pō'ktu hua'na' a'ntū stu'ncua'. Lā' nīn tinti' tzē nahuan que tū' tzey a'ntū hua'na'. Chuntza' huanica Dios.

⁵ Palh quina'n natlahuayāj a'ntūn tū' tzey, chuntza' ā'chulā' litasu'yu palh Dios pō'ktu tlaha a'ntūn tzey. Chō'la catihuā nakalhasqui'nīni'n: “¿A'chi' naquincātamāpātiniyāni'? Por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n, ā'chulā' naca'tzican palh Dios más xatzey. Lā' ¿a'chi' naquincātamāpātiniyāni' ixpālacata a'ntū māsū'yu que Dios lej tzey?” Chuntza' tapuhuan huan tachi'xcuhui't. ⁶ Tū' xa'ncā tapāstacna'n. Palh tū' tzey cahuā que Dios nacāmāpātini' xla'ca'n a'ntūn talaclē'n, xla' tūlah ixcājuzgarlih huan tachi'xcuhui't xalani'n nac quilitamacuj.

⁷ Tzēlasā' catihuā nahuan: “Palh qui'ca'kxokonu'n, chuntza' Dios litasu'yu que lej tzey, como tū' maktin a'kxokonu'n. Lā' ¿a'chi' naquimāpātini'can? Por ixpālacata quintalaclē'i' ā'chulā' na'a'cnīni'ni'can Dios”. ⁸ Palh tzey cahuā huā'mā' tapāstacna', chuntza' tzē ixaúj: “A'chulā' catlahuāj talaclē'i' para que chuntza' ā'chulā' na'a'cnīni'ni'can Dios”. Lā' tūla huanca huā'mā' tachihuūn. Makapitzin tahuhan que chuntza' icmāsu'yu. Tū' stu'ncua'. Dios nacāmāpātini' a'ntūn tahuhan chuntza'.

Nīn kalhatin a'ntūn tū' laclē'n

⁹ Tūla huanāj que huan israelitas más xalacuan. Icuani'ttza' que a'cxtim tūla tamakxteka a'ntūn tū' tzey, xla'ca'n a'nti israelitas lā' nā a'ntūn tū' israelitas. ¹⁰ Lā' nā huā'mā' tatzō'kni' na ixtachihuūn Dios a'nlhā huan chuntza':

Tinti' nīn kalhatin a'nti tzey.

¹¹ Lā' nīn tinti' a'nti māchexi a'ntū ixta' Dios.

Lā' nīn tinti' a'ntīn pāstaca Dios.

¹² Ixlihuākca'n tataxtunquīnī'lh de Dios.

Talaclakō'lh ixlihuākca'n.

Nīn tinti' tlahua a'ntūn tzey, nīn kalhatin.

¹³ Lā' a'xni'ca' tatakalhpitzi hua'chilh mālaquī'can lakatin taponkni' a'nlhā tojōma' huan nīn, como lej ko'hua'jua' a'nchī tachihuīna'n.

Ta'a'kxokonu'n lā' ta'a'ksa'nīni'n.

Huan tachihuīn a'ntū taxtu de na ixquilhni'ca'n hua'chi huan lilaknīn a'ntū ka'lhī na ixquilhni' huan lūhua'.

¹⁴ Lā' tamacapūlhca ā'makapitzīn.

¹⁵ Lā' a'yuj nīn tuntū' ixpālacata, tuncan tamaknīni'n.

¹⁶ Chu a'nlhā talatā'kchoko xlaca'n tamālakspūtūnu'n lā' tamālakaputzī ā'makapitzīn.

¹⁷ Lā' tū' taca'tzi a'nchī ca'cs natalitahui'la.

¹⁸ Lā' nīn tapāstaca para nata'a'cnīni'ni' Dios.

¹⁹ Lā' ū'tza' huā'mā' a'ntūn tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzō'kni' huan ley, ū'tza' cālīchihuīna'n xlaca'n a'ntīn cāmaxquī'canī't huan ley. Chuntza' ixlihuākca'n talaclē'n na ixlacapūn Dios. Lā' nīn tinti' tzē nahuan palh tū' laclē'n. ²⁰ Nīn tinti' tlōkentaxtū'kō'nī't a'ntū līmāpa'ksīni'n huan ixley Dios. U'tza' nīn tinti' lītasu'yu palh tzey na ixlacapūn Dios. Huan ley xmān tzē naquincāmāsu'ni'yāni' palh quina'n ka'lhīyāuj quintalaclē'i'ca'n.

Tapūtaxtu xlaca'n a'ntīn takalhaka't que Jesucristo māpūtaxtūnu'n

²¹ Lā' chuhua'j tasu'yunī't que Dios tū' catimāpānūni'lh ixtalaclē'i' kalhatin chi'xcu' a'ntī xmān tlōkentaxtū'cū'tun huan ley. Xtunc a'nchī Dios cālīmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhū't. Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzō'kni' huan ley lā' a'nlhā huanican profetas. ²² Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n ixlihuākca'n a'ntīn takalhaka't que Jesucristo tzē namāpūtaxtūnu'n. Lā' chuxatī a'ntīn kalhlaka't huā'mā', ū'tza' Dios namāpūtaxtū palh xla' israelita lā' palh tū' israelita. ²³ Quīlihuākca'n tlahuanī'ta'uj quintalaclē'i'ca'n. Nīn tinti' a'ntī līl catejtin latā'kchoko chuntza' hua'chi Dios lacasqui'n. ²⁴ Pero Dios lej lalaluma'nīni'n. Cristo Jesús māpalalh por quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' Dios quīncāmāpānūni'ni'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n. ²⁵ Chu a'nchī ixtapuhuān Dios, Jesucristo xtokohua'ca'ca. Xla' nīlh lā' chuntza' xla' xapakō'lh ixtalaclē'i'ca'n ixlihuākca'n a'ntīn takalhaka't palh stu'ncua' Jesucristo xapakō'lh ixtalaclē'i'ca'n. Chuntza' tasu'yu que Dios huāk tzey a'ntū tlahua. A'xni'ca' tūna'j ixnī Cristo, Dios ixpātī a'nchī ixtlahuacan a'ntūn tū' tzey. ²⁶ Lā' chuhua'j Cristo nīni't lā' cāmāpānūni'ni't huan ixtalaclē'i'ca'n ixlihuākca'n a'ntīn takalhaka't palh stu'ncua' Jesucristo māpalakō'lh ixtalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tasu'yu palh Dios tlahua xmān a'ntūn tzey.

²⁷ Tinti' a'ntīn tzē naka'tla'jca'tzī na ixlacapūn Dios. Palh kalhatin cahūā ixtlōkentaxtū'kō'lh ixley Dios, chuntza' tzē ixlīka'tla'jca'tzīlh. Tūla ka'tla'jca'tzīyāuj, como Cristo ū'tza' a'ntīn quīncāmāpūtaxtūni'ta'ni' como līpāhuanāuj xla'. ²⁸ Dios quīncāmāpānūni'ni'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n por ixpālacata kalhlaka'tyāuj que Jesucristo quīncāmāpūtaxtūyāni', lā' a'yuj quina'n tū' tlōkentaxtūni'ta'uj huan ley.

²⁹ Ixtachi'xcuhū't Dios, xlaca'n tū' xmān israelitas. Lā' nā xlaca'n a'ntīn tū' israelitas nā ixtachi'xcuhū't Dios. ³⁰ Dios xmān kalhatin. Xla' cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n ixlihuākca'n a'ntīn takalhaka't que Jesucristo māpūtaxtūnu'n lā' a'yuj xlaca'n israelitas lā' a'yuj tū'.

³¹ Huā'mā' tū' huanicu'tun que mākēnūmā'nauj huan ley. Como kalhlaka'tyāujtza' que Jesucristo quīncāmāpūtaxtūyāni', más xa'nca natlahuayāuj a'ntū lej tzey chu a'nchī huan huan ley.

4

Abraham ixlīpāhuan Dios

¹ Chuhua'j na'icchihuīna'n ixpālacata Abraham, quīmpapca'n quina'n israelitas. ¿Chichū līmāspūtūnu'ni'ca ixtalaclē'i'? ² Palh Abraham tzē ixtlōkentaxtū'kō'lh cahūā a'ntū Dios ixuanī lā' palh chuntza' Dios ixlīmāpānūni'lh ixtalaclē'i', chuntza' tzē ixlīka'tla'jca'tzīlh Abraham. Lā' como tū' chuntza' lalh, tūlālh līka'tla'jca'tzīlh. ³ Ixtachihuīn Dios huan que Abraham ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh que lej tzey Abraham. ⁴ A'xni'ca' kalhatin chi'xcu' maksucuja, xla' maxquī'can ixtatlah. Lā' ixtatlah xla' tū' hua'chi lē'ksajna'. Māpalacan como maksucuja. Lā' ū'tza' lītā'mālacastuccan huā'mā'. ⁵ Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n xlaca'n a'ntīn talīpāhuan Dios, lā' a'yuj nīn tuntū' tatlahuanī't a'ntū xatzey na ixlacapūn Dios. Huā'mā' hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū Dios māstā'. Lā' tū' hua'chi ixtatlahca'n a'ntū tatlahjanī't. ⁶ Lā' nā David līchihuīna'lh huā'mā'. Līchihuīna'lh a'nchī talīpāxuhua a'ntī Dios cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n xmān hua'chi talakalhu'mān lā' tū' por tatlahuanī't catūhuā a'ntūn tzey. ⁷ Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntū hualh David:

Lej tapāxuhua xla'ca'n a'n'tin Dios cāmāspū'ni'ni't lā' cāxapani'ni't ixtalaclē'i'ca'n.

⁸ Lej tapāxuhua xla'ca'n a'n'ti Dios tū' caticāmāpālanī'h a'n'tun talaclē'n.

⁹ Na'iccākahasqui'ni'yāni' catihuā. ¿Chā hui'xina'n puhua'nā'tit que Dios cāmāspū'ni'ni' xmān a'n'ti cācircuncidarlicani't chu a'nchī ixtalanānca'n israelitas? Tū' chuntza'. Nā Dios cāmāspū'ni'ni' a'n'tin tū' cācircuncidarlicani't. Iccāhuanini'ta'ntza' que Abraham ixlīpāhuan Dios, lā' ū'tza' Dios ilaktzī'lh que lej tzey Abraham. ¹⁰ Lā' a'xni'ca' pātle'kelh huā'mā', Abraham tūna'j ixcircuncidarlicani't. ¹¹ A'calistān circuncidarlica. Lā' huā'mā' lilakapascan que Abraham tzey na ixlacapūn Dios por ixpālacata ixlīpāhuan Dios, a'yuj tūna'j ixcircuncidarlican. Lā' chuntza' Abraham hua'chilh xatāta' de ixlīhuākca'n a'n'ti Dios cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n por ixpālacata talīpāhuan Dios, a'yuj tū' cācircuncidarlicani't. ¹² Lā' nā hua'chilh xatāta' de a'n'ti cācircuncidarlicani't. Lā' tū' por ixpālacata cācircuncidarlicani't. Hua'chilh ixtāta'ca'n como chuntza' takalhla'kāt' xla'ca'n chuntza' hua'chi quimpapca'n Abraham kalhla'kāt'lh a'xni'ca' tūna'j ixcircuncidarlicani't.

Dios tlōkentaxtūh a'n'tū ixuanī't

¹³ Dios huanilh Abraham que namaxquī' huan quilhtamacuj, xla' lā' nā i'xū'yātā'natna'. Huanilh huā'mā' tū' por ixpālacata Abraham a'kahuāna'ni'lh huan ley. Tū' chuntza'. Dios huanilh huā'mā' como Abraham ixkalhla'kāt'ni't que stu'ncua' a'n'tū Dios ixuanini't lā' ū'tza' ilaktzī'lh palh tzey. ¹⁴ Dios hualh que nacāsīcua'lanālī huan tachi'xcuui't. Lā' tū' por ixpālacata tatlōkentaxtū huan ley. Tū' ū'tza' cālīcīcua'lanālīcan. Palh chuntza' cahuā, palh Dios ixcāsīcua'lanālīh xmān xla'ca'n a'n'tin tatlōkentaxtū huan ley, chuntza' nīn tintī' ixcīcua'lanālīca, como tintī' tze tlōkentaxtū huan ley. Lā' nā tū' ixcāsīcua'lanālīca nīn xla'ca'n a'n'tin takalhla'kāt'. ¹⁵ Huan ley quincāmāsu'ni'yāni' palh laclē'nāuj lā' ū'tza' lītasqui'nī que napātīni'nāuj. Palh tū' cahuā ixa'nalh huan ley, tū' ixca'tziuj palh laclē'nāuj.

¹⁶ A'n'tū Dios cāsīcua'lanālī, ū'tunu'n a'n'tin takalhla'kāt'. Dios cātlahuani' huā'mā' takalalhu'mān ixlīhuākca'n a'n'tin takalhla'kāt' chuntza' hua'chi Abraham a'yuj xla'ca'n israelitas lā' a'yuj tū', pero takalhla'kāt'lh que stu'ncua' a'n'tū huan Dios. Chuntza' Abraham hua'chilh xatāta' de quīlīhuākca'n a'n'tin kalhla'kāt'yāuj. ¹⁷ Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios huanilh huan Abraham:

Quit iclacsacni'ta'ni' lā' chuntza' nala'ya' hua'chi xatāta' de huan tachi'xcuui't de ixlīhuāk xalanī'n nac quilhtamacuj.

Lā' Abraham kalhla'kāt'lh a'n'tū Dios hualh que ixtlōkentaxtūh. Dios ū'tza' a'n'tin tze nacāmālakahuanīchoko huan nīni'n lā' xla' nā cāmāxquī' ixquilhtamacujca'n a'n'tin tūna'j tahuī'lāna'.

¹⁸ Dios ixuanini't Abraham que naka'lhī kalhatin ixcaman. Lā' Abraham kalhla'kāt'lh a'n'tū ixuanini't Dios. Lā' puhualh que stu'ncua', lā' a'yuj ixtasu'yu palh tūlalh ixlalx xatāta' de lhūhua' tachi'xcuui't. Abraham kalhla'kāt'lh a'nchī ixuanicani't:

Mixū'yātā'natna' lej lhūhua' natala.

¹⁹ Lā' Abraham papatzīntza' ixuanī't. Ixka'lhī hua'chi cien cā'ta. Lā' Sara, a'n'ti ixpuscāt, to'kotzīntza' ixuanī't para naka'lhī ixcaman. Lā' a'yuj lej papatzīntza' ixtahuani't, Abraham tū' pātza'nkāl'h de nakalhla'kāt' que Dios nacāmāxquī' kalhatin ska'ta'. ²⁰ Tū' puhualh palh Dios tū' ixmaxquī'lh a'n'tū huanilh. Xla' ā'chulā' ixkalhla'kāt' lā' ixmāka'tī' Dios. ²¹ Xla' ixca'tzī palh Dios tze natlahua a'n'tū ixuanini't. ²² Abraham kalhla'kāt'lh que napātle'ke a'nchī Dios ixuanini't lā' ū'tza' Dios līmāpānūni'lh ixtalaclē'i'.

²³ Huanmā' tū' tzo'kca xmān para que na'a'cnīni'ni'can Abraham. ²⁴ Lā' nā tatzō'kni' para que quina'n tze naca'tziyāuj que Dios nā quincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n quina'n antū līpāhuanāuj Dios. Xla' ū'tza' a'n'ti mālakahuanīchokolh quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

²⁵ Dios macamīh Jesucristo para nanī por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n. Lā' ā'calistān mālakahuanīchokolh. Lā' ū'tza' Dios quincālīmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n.

5

Tū' caticāmāpātīnīca xla'ca'n a'n'ti Dios cāmāpānūni'ni't ixtalaclē'i'ca'n

¹ Como quina'n kalhla'kāt'ni'ta'uj que Jesucristo tze māpūtaxtūnu'n, Dios quincāmāpānūni'ni'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' tū'tza' ixtā'ca'tza Dios quina'n, como Dios quincāmāspū'ni'ni' por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. ² Lā' como kalhla'kāt'yāuj que Jesucristo quincāmāpūtaxtūyāni', Dios quincālīcalhu'manāni'. Lā' chuhua'j pāxuhua'yāuj como ca'tziyāuj palh na'a'nāuj nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Dios. ³ Lā' nā līpāxūj hui'lāna'uj a'yuj pātīni'mā'nauj, como ca'tziyāuj que chuntza' nasca'tāuj līlaczucu napātīni'nāuj. ⁴ Lā' palh līlaczucu napātīni'nāuj, chuntza' Dios nalīpāxuhua. Lā' chuntza' ca'tziyāuj palh nalaka'nāuj Dios. ⁵ Tū' catīta'akxokouj. Ixlīstu'ncua' nalaka'nāuj xla'. Huā'mā' xa'nca ca'tziyāuj, como u'xcac'tziyāuj na quī'clhcuuucca'n a'nchī Dios lej

quincāpāxquī'yāni'. Huā'mā' quincāmā'u'cxca'tzīnīyāni' huan Espīritu Santo. Lā' ū'tza' a'ntī Dios quincālakmacamīni'ta'ni'.

⁶ Quina'n tūla catipūtāxtūj māni' quē'cstu'ca'n. Lā' chuntza' a'xni'ca' chilh huan chī'chini' a'ntū Dios ī'lhā'nī't, Cristo nīlh por īxpālacata quintalaclē'i'ca'n. ⁷ Nīn tintī' nīcu'tun por ā'kalhatin a'yuj xla' kalhatin chī'xcu' a'ntī nīn tuntū' tlahuani't. Chō'la nanī ā'kalhatin por a'ntī lej tzeyā chī'xcu'. ⁸ Lā' Cristo nīlh por quimpālacataca'n quina'n a'yuj lej malo īxuanī'ta'uj. Chuntza' Dios līmāsu'yulh palh lej quincāpāxquī'yāni'. ⁹ Lā' chuhua'j como Cristo nīlh por quimpālacataca'n, chuntza' Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalaclē'i'ca'n. Lā' ū'tza' līca'tziyāuj palh tū' quīnticāmālaclē'nīni' a'xni'ca' nachin huan ā'xmān chī'chini'. ¹⁰ Quina'n īxtā'ca'tza Dios īxuanī'ta'uj. Lā' Dios quincātlahuani' īxamigo, como Cristo, īxO'kxa' Dios, nīlh por quina'n. Lā' como quina'n īxamigo Dios lā' como Cristo lakahuanchokopā, ā'chulā' ca'tziyāuj que Cristo quincāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū' quīnticāmālaclē'nīni'. ¹¹ Lā' ū'tza' līpāxuhua'yāuj como tū'tza' Dios quīnticāmālaclē'nīni'. Lā' nā līpāxuhua'yāuj como Dios quīncātlahuani'ta'ni' īxamigo por īxpālacata quīMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Por īxpālacata Adān laclē'ncan lā' por īxpālacata Cristo tzē nalīpūtāxtucan

¹² Xapū'la īxui' kalhatin chī'xcu' a'ntī īxuanican Adān. U'tza' a'ntī xapū'la lā' chū'cus tlhualh talaclē'i'. Lā' por īxtalaclē'i' ū'tza' līnīlh. Lā' chuhua'j ū'tza' talīnikō' huan tachi'xcu'huī't como īxlihuākca'n tatlahuani't īxtalaclē'i'ca'n. ¹³ A'xni'ca' Moīśēs tūna'j īx-maxquī' Dios huan ley, huan tachi'xcu'huī't īxtatlahuamā'na a'ntūn tū' tzey. Lā' a'yuj tūla īxuanican que xla'ca'n īxta'a'kapālhkānī't huan ley, como tūna'j īxcāmāxquī'canī't huan ley, xla'ca'n īxtalaclē'ncus na īxlacapūn Dios. ¹⁴ Lā' chuntza' talīnīlh a'yuj xla'ca'n tū' tatlahualh chu a'cxīm a'ntūn tlhualh Adān, a'xni'ca' tū' a'kahuāna'nī'lh Dios. Por īxpālacata Adān talaclalh īxlihuākca'n huan tachi'xcu'huī't. Lā' Cristo tū' chuntza' īxuanī't. Lej tzey a'ntū cātlahuani'lh īxlihuāk huan tachi'xcu'huī't.

¹⁵ Ixtu'ca'n lej xtuncu'; tū' chu lakatin. Adān tlhualh talaclē'i'. Lā' ū'tza' īxlihuākca'n tachi'xcu'huī't talīnī. Dios īxcālakalhu'mankō' huan tachi'xcu'huī't. Lā' chuhua'j tzē nat-apūtāxtu por īxpālacata Jesucristo. Lā' ū'tza' hua'chī lē'ksajna' a'ntū Dios māstā'. ¹⁶ Xtunc a'ntūn tlhualh Adān. Lā' xtunc a'ntūn tlhualh Dios. īxpālacata Adān, como tlhualh talaclē'i', lā' ū'tza' īxtasquī'nī nacālimālaclē'nīkō'can īxlihuākca'n tachi'xcu'huī't. Lā' como Dios īxcālakalhu'man, lhūhua' a'ntīn cāmāpānūni'canī'ttza' īxtalaclē'i'ca'n. ¹⁷ Kalhatin a'ntī xapū'la lā' chū'cus tlhualh talaclē'i'. Lā' ū'tza' Adān. Lā' ū'tza' talīnikō' īxlihuākca'n tachi'xcu'huī't. Lā' xtunc a'ntū tlhualh ā'chā'tin chī'xcu' a'ntī huanican Jesucristo. Por īxpālacata Jesucristo, Dios cālakalhu'malh huan tachi'xcu'huī't lā' Dios cāmāpānūni' īxtalaclē'i'ca'n lā' nā cāmāxquī' xasāsti' īxquīlhtamacujca'n.

¹⁸ Chuntza' īxlihuākca'n nacāmālaclē'nīkō'can por īxpālacata lakatin talaclē'i' a'ntūn tlhualh Adān. Lā' nā chuntza' por īxpālacata tlhauaca catūhuā a'ntūn tzey, chuntza' īxlihuākca'n tzē nacāmāpānūni'can īxtalaclē'i'ca'n lā' tzē nataka'lhī xasāsti' īxquīlhtamacujca'n. ¹⁹ Adān tū' a'kahuāna'nī'lh Dios lā' ū'tza' talīlaclē'n īxlihuāk tachi'xcu'huī't. Lā' Jesucristo, xla' a'kahuāna'nī'lh Dios lā' ū'tza' īxlihuākca'n tzē nacālimāpānūni'kō'can īxtalaclē'i'ca'n.

²⁰ Dios māstā'lh huan ley. Lā' huā'mā' ley ā'chulā' māsu'yulh palh quina'n īxtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' a'yuj ā'chulā' īxtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey, ā'chulā' Dios quīncālakalhu'manāni'. ²¹ Xapū'la quīlīhuākca'n īxtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' lītasquī'nī que nanīkō'yāuj. Lā' chuhua'j como Dios lej lakalhu'mana'n, tzē naka'lhīyāuj xasāsti' quīnquīlhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' Dios naquīncāmāpānūni'yāni' quīntalaclē'i'ca'n por īxpālacata quīMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

6

A'ntīn tatā'tapa'ksī Cristo, xla'ca'n tū'tza' cāmāpa'ksī a'ntū xako'hua'jua'

¹ Lasā' kalhatin nahuan que mejor natlahuayāuj ā'chulā' a'ntūn tū' tzey lā' chuntza' ā'chulā' Dios nalakalhu'mana'n. ² Huā'mā' quina'n tūla catīhuāuj chuntza'. Quina'n makxteknī'ta'ujtza' natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Tūlatza' natlahuatā'kchokoyāuj a'ntūn tū' tzey. ³ Lā' huī'xina'n ca'tziyā'tit que quīlīhuākca'n a'ntūn tapa'ksīyāuj con Cristo, chu lakatin lauj con xla'. Hua'chilh īxtā'nīnī'ta'uj Cristo. ⁴ Lā' a'xni'ca' a'kpaxāuj, hua'chilh tā'tā'cnūyāuj Cristo. Lā' hua'chilh tā'lakahuanchokonī'ta'ujtza' con Cristo por īxliMāpa'ksīn Dios quīnTāta'ca'n. Lā' chuhua'j ka'lhīyāuj xasāsti' quīnquīlhtamacujca'n.

⁵ Lā' como chu lakatin tā'lanī'ta'uj con Cristo chuntza' hua'chilh īxtā'nīnī'ta'uj. Lā' como Cristo lakahuanchokolh, quina'n nā ka'lhīyāuj xasāsti' quīnquīlhtamacujca'n. ⁶ Ca'tziyāuj que taxtāpalīnī'ta'ujtza'. Xapū'la īxtlahuatlā'huanāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' chuhua'j hua'chilh īxquīncātā'taxtokohua'ca'nī'ta'ni' con Cristo. Lā' chuntza' tzē nalatā'kchokoyāujtza' xtunc. Tū'tza' quīncāmāpa'ksīyāni' a'ntū xako'hua'jua'. ⁷ Kalhatin a'ntī xanīntza' tū'tza' tlhualh

a'ntün tü' tzey. Lā' nā quina'n tü'tza' quincāmāpa'ksiyāni' a'ntün tü' tzey. ⁸ Hua'chilh ixtā'nīn'ta'uj Cristo, lā' hua'chilh ixtā'lakahuanchokonī'ta'ujtza' Cristo. ⁹ Ca'tziyāuj que Cristo lakahuanchokolh. Lā' tü'tza' maktin catinīlh. Xla' natahui'la para pō'ktu. ¹⁰ Cristo xmān maktin nīlh por ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuui't. Lā' chuhua'j Cristo hui'. Lā' xla' tlahuamā' ixtapuhuān Dios. ¹¹ Calihui'lī'tit de que tü'tza' natlahua'yā'tit a'ntün tü' tzey. Ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' chuhua'j calatā'kchokotit chu a'nchī ixtapuhuān Dios.

¹² Tü'tza' catamakxtektit nacāmāpa'ksiyāni' a'ntü ko'hua'jua'. Tü'tza' catlahua'tit a'ntü ixtapuhuān mimacni'ca'n a'ntün tü' tzey. ¹³ Tü' catamakxtektit que mintapāstacna'ca'n nacāmālahuīyāni' a'ntün tü' tzey. Camakxtektit que Dios nacāmāpa'ksiyāni'. Lā' como ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n, catlahua'tit ixtapuhuān Dios. ¹⁴ Tü'tza' nacāmāpa'ksiyāni' a'ntün tü' tzey. Tü'tza' līpāhuanāj huan ley. Līpāhuanāj xmān ixtalalahu'mān Dios.

A'ntü litalacastuca a'ntün tamakscuja

¹⁵ A'yuj tü'tza' līpāhuanāj huan ley, quina'n tūla tlahuayāuj a'ntün tü' tzey. ¹⁶ Hui'xina'n ca'tziyā'tit que palh ka'lhī'yā'tit kalhatin jefe, ka'lhī natlahua'yā'tit a'ntü nahuan xla'. Lā' nā chuntza' xla'ca'n a'ntün tamakxteka nacāmāpa'ksī a'ntü ko'hua'jua', xla'ca'n ka'lhī natlahua a'ntün tü' tzey. Lā' a'ntün tatlahua a'ntün tü' tzey ka'lhī que natanī. Lā' xla'ca'n a'ntün tamakxteka nacāmāpa'ksī Dios, xla'ca'n natlahua a'ntü Dios lacasqui'n. ¹⁷ Lā' quit icmaxquī' pācatca'tzi Dios para mimpālacataca'n. Chuhua'j hui'xina'n tlahua'pā'na'tit a'ntün cāmāsu'ni'ni' lā' a'ntü maklhtīni'tit. Lā' tü'tza' cāmāpa'ksiyāni' a'ntün ko'hua'jua'. ¹⁸ Lā' como makxteknī'ta'ntittza' a'ntün ko'hua'jua', chuhua'j tlahua'cu'tunā'tit a'ntü xatzey. ¹⁹ Chuntza' icchihuīna'n quit para que hui'xina'n namāchekxīyā'tit. Xapū'la hui'xina'n tamakxtektit que nacāmāpa'ksiyāni' a'ntü ko'hua'jua'. Lā' ā'chulā' ixtlahua'pā'na'tit a'ntü ko'hua'jua'. Lā' chuhua'j catamakxtektit que Dios nacāmāpa'ksiyāni'. Lā' ā'chulā' natlahua'tēlha'yā'tit a'ntü lej tzey.

²⁰ Xapū'la a'xni'ca' icxāmāpa'ksiyāni' a'ntü xako'hua'jua', hui'xina'n tūla ixtlahuayā'tit a'ntün tzey. ²¹ Chuhua'j līmāxana'nā'tit a'ntü ixtlahua'yā'tit xapū'la. Lā' a'ntü ixtlahua'yā'tit xapū'la, nīn tuntü' ixlīmaclacasqui'nā'tit. Lā' a'nti' tatlahua huā'mā', xla'ca'n natanī. ²² Lā' chuhua'j como Dios cāmāpa'ksiyāni' hui'xina'n, chuntza' taxtunquīni'ta'ntit de a'ntü ko'hua'jua'. Lā' chuhua'j tzē'tza' natlahua'yā'tit a'ntün tzey. Lā' ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntü para pō'ktu. ²³ Xla'ca'n a'ntü cāmāpa'ksī a'ntü ko'hua'jua', xla'ca'n natamaklhtīni' a'ntü hua'chi ixtatla'jca'n, lā' ū'tza' huan līnīn. Dios quincāmāxquī'yāni' a'ntü hua'chi lē'ksajna', lā' ū'tza' xasāsti' quinquilhtamacujca'n a'ntü para pō'ktu. Ixlīhuācca'n a'ntün takalhlaka'tī que quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo tzē māpūtaxtūnu'n, xla'ca'n cāmāxquī'can xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

7

A'ntü litalacastuca huan puscāt a'ntün tapūchahualhtza'

¹ Hui'xina'n tā'timīn, lakapasā'tit huan ley. Ca'tziyā'tit que kalhatin chī'xcu' natlahua a'ntü huan huan ley, līhuan lahuī' nac quilhtamacuj. Lā' a'xni'ca' xla' nīnī'ttza', huan ley tü'tza' māpa'ksīyā'tit con Cristo. Lā' xla' lakahuanchokonī'ttza', xla' ka'lhī ixkōlu' līhuan huan chī'xcu' lahuī' nac quilhtamacuj. Chuntza' huan huan ley. Lā' palh huan chī'xcu' nī, lā' chuntza' huan puscāt tü'tza' ka'lhī ixkōlu'. Chuntza' huan huan ley. ³ Lā' palh huan puscāt ka'lhī ixmakchī'xcu' lā' palh ka'lhīcux ixkōlu', chuntza' xla' tlahua talākali'n. Lā' palh nī ixkōlu', huan ley namakxteka natapūchahuapala. Lā' xla' a'yuj tapūchahuapala, chuntza' tü' tlahua talākali'n.

⁴ Lā' hui'xina'n tā'timīn, hua'chilh ixnīni'ta'ntit con Cristo. Lā' ū'tza' lītapalalhtza' a'ntü ixlacīpinā'tit chu a'nchī huan ley. Lā' chuhua'j huan ley tü'tza' cāmāpa'ksiyāni'. Chuhua'j tapa'ksiyā'tit con Cristo. Lā' xla' lakahuanchokonī'ttza'. Lā' tzē'tza' nalatahui'la'yā'tit chu a'nchī Dios lacasqui'n. ⁵ A'xni'ca' tūna'j tapa'ksiyāuj con Dios, quina'n ixlātā'luanāj chu a'nchī xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n. Lā' a'xni'ca' lakapasui ixley Dios, ā'chulā' ixtlahuayāuj talaclē'i'. Lā' a'ntün tatlahua huā' tamā'na catūhuā, xla'ca'n natanī. ⁶ Lā' chuhua'j huan ley tü'tza' quincāmāpa'ksiyāni', como hua'chilh tā'nīni'ta'ujtza' Cristo. Xapū'la ixquincātasāmākalhlaka'tīnīyāni' huan ley. Chuhua'j a'kahuāna'ni'yāuj Dios como ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n. Lā' ū'tza' lītlahuacu'tunāj ixtapuhuān Dios.

Huan tachi'xcuui't ixa'cstuca'n tūla tamakxteka antün tü' tzey

⁷ Tzēlasā' hui'xina'n nahua'nā'tit que tü' tzey huan ley. Chuntza' tü' stu'ncua'. Huan ley quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī huanī't huan talaclē'i'. Huan ley huan: Tü' tilakca'tzana' a'ntü ixla' ā'chā'tin.

Lā' ū'tza' lica'tziyāuj que ū'tza' huā'mā' talaclē'i'. ⁸ Lā' a'xni'ca' icca'tzilil huā'mā' līmāpa'ksīn, ā'chulā' xa'iclakca'tzan a'ntū ixlā' ā'chā'tin. A'xni'ca' tūna'j ixlakapascan huan ley, tū' ixca'tziican a'nchī huanī't huan talaclē'i'. ⁹ A'xni'ca' tūna'j xa'icmāchekxī huan ixley Dios, quit xa'icpuhuan palh xa'nca xa'iclatlā'huan. Lā' a'xni'ca' icmāchekxilil huā'mā' līmāpa'ksīn, icca'tzilil palh xa'iclaclē'n na ixlacapūn Dios. Lā' chuntza' Dios naquimāpātīnī. ¹⁰ Huan ley quincāmāsuni'nī'ta'nī' para que lilacatejtin natahuī'layāuj. Lā' quit quimāsu'ni'lh huan ley que xa'iclaclē'n lā' ū'tza' Dios ixquilimālaclē'nīlh. ¹¹ Qui'a'kxokca por ixpālacata talaclē'i'. Ū'tza' iclīpuhualh quit que tzē iclōkentaxtūkō' ixley Dios. Huan ley quimāsu'ni'lh que Dios naquimālaclē'nī por ixpālacata quintalacclē'i', como tūlah iclōkentaxtūkō'lh huan ley.

¹² Ixley Dios lej tzey. Lā' tzey huāk a'ntū huan ley māpa'ksī. ¹³ A'yuj ixley Dios lej tzey, ū'tza' huā'mā' a'ntū quimāsu'ni'lh palh xa'iclaclē'n. Lā' nā quimāsu'ni'lh palh lej ko'hua'jua' a'ntū xa'iclahuamā' lā' ū'tza' ixquilimāpātīnīlh Dios.

¹⁴ Ca'tziyāuj que huan ley ixlā' Dios lā' lej tzey. Lā' quit tū' tzey xa'icuanī't como xa'iclahua a'ntūn tū' tzey, chuntza' hua'chī ixlīhuāk huan tachī'xcuhuī't. ¹⁵ Quit tū' xa'icmāchekxī a'ntū xa'iclahua. A'yuj quit tū' xa'iclahuacu'tun a'ntūn tū' tzey, ū'tza' xa'iclahua. Lā' a'yuj quit xa'iclahuacu'tun a'ntūn tū' tzey, lā' tū' xa'iclahua. ¹⁶ Lā' como quit tū' xa'iclahuacu'tun a'ntūn tū' tzey, ū'tza' lītasu'yu palh quit xa'icpuhuan lej xatzey huan ley. ¹⁷ Lā' a'yuj quit tū' xa'iclahuacu'tun a'ntūn tū' tzey, huan xako'hua'jua' quīntapāstacna' ū'tza' ixquimātlahuī' a'ntūn tū' tzey. ¹⁸ Xa'icca'tzi que quit que'cstu tūla xa'iclahua a'ntūn tzey. Lā' ū'tza' tūla xa'iclahua a'ntūn tzey, a'yuj chuntza' xa'iclahuacu'tun a'ntū xatzey. ¹⁹ Lā' a'yuj xa'iclahuacu'tun a'ntūn tzey, chuntza' tū' xa'iclahua. Lā' a'yuj tū' xa'iclahuacu'tun a'ntūn ko'hua'jua', chuntza' xa'iclahua. ²⁰ Hua'chilh quīntapāstacna' xako'hua'jua' a'ntū ixtlahuamā' a'ntūn tū' tzey, lā' hua'chilh tū' quit, como quit tū' xa'iclahuacu'tun a'ntū ko'hua'jua'.

²¹ Pō'ktu chuntza' ixuanī't. A'xni'ca' quit xa'iclahuacu'tun a'ntūn tzey, xmān tzē xa'iclahua a'ntūn tū' tzey. ²² Quit xa'nca xa'icca'tzi que lej tzey ixley Dios. Lā' xa'iclipāxuhua a'xni'ca' icpāstacli huā'mā' ley. ²³ Lā' a'yuj xa'iclahuacu'tun a'ntū huan ixley Dios, hua'chī ā'lakatin līmāpa'ksīn ixmāpa'ksīmā' quīmacnī'. Huā'mā' līmāpa'ksīn ixtā'ca'tza ixley Dios. Quit hua'chilh xatachī'n xa'icuanī't, como tūla xa'icmāxkteka de iclahua a'ntūn tū' tzey.

²⁴ Icxantila quit. Tūla xa'icpūtaxtu de ixlīmāpa'ksīn a'ntūn tū' tzey. Lā' ꞑtichū tzē namāpūtaxtū kalhatin de huan līmāpa'ksīn a'ntū ko'hua'jua'. ²⁵ Dios ū'tza' a'ntūn tzē namāpūtaxtūnu'n por ixpālacata quīMāpa'ksīnī'ca'n Jesucristo. Xapū'la quīmacnī' ixtlahuacu'tun a'ntū ixlacasqui'n huan xako'hua'jua' līmāpa'ksīn, a'yuj quit xa'iclōkentaxtūcu'tun ixley Dios. Lā' chuhua'j Dios quīmāpūtaxtūnī't de huā'mā' līmāpa'ksīn. Lā' ū'tza' iclīmāxqui' Dios pāxcatca'tzi.

8

Huan Espiritu Santo cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntīn takalhlaka'ī'

¹ Lā' chuhua'j tū'tza' caticāmālaclē'nīlh Dios xlaca'n a'ntīn talīpāhuan Cristo lā' talatlā'huan chu a'nchī ixtapuhuan huan Espiritu Santo lā' tū'tza' talatlā'huan chu a'nchī ixtapāstacna'ca'n ko'hua'jua'. ² Lā' huan Espiritu Santo kalhī līmāpa'ksīn. Lā' ū'tza' tzē cālimaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntīn takalhlaka'ī' que Cristo Jesús māpūtaxtūnu'n. Lā' quīlakmāxtulh de huan xako'hua'jua' līmāpa'ksīn a'ntū ixquimātlahuī' a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' Dios tū'tza' quīntimālaclē'nīlh. ³ Ixley Dios tūla catimāpūtaxtūlh catīhuā, como tintī' a'ntīn tzēn tlōkentaxtūkō' huanmā' ley. Dios tlahuah a'ntū tūla tlaha huan ley. IxO'kxa' macamilh para namāpānū huan talaclē'i'. Lā' a'xni'ca' mīlh, ixtasu'yu hua'chī kalhatin de quīna'n. Xmān xla' tū' tlahuah a'ntūn tū' tzey hua'chī quīna'n. Xla' māpalalh a'ntū quīna'n ixlacclē'nāuj. Lā' chuntza' quīncāmāpūtaxtūnī' de huan xako'hua'jua' līmāpa'ksīn a'ntū ixquīncāmātlahuī'yānī' a'ntūn tū' tzey. ⁴ Lā' chuntza' līlatlā'huanāujtza' chu a'nchī ixley Dios como tlahuayāuj a'ntūn quīncāmāca'tzīnīyānī' huan Espiritu Santo. Lā' tū'tza' latlā'huanāuj chu a'nchī xako'hua'jua' quīntapāstacna'ca'n.

⁵ A'ntīn tatlahuacu'tun chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, xlaca'n talē'ca'a'n tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' a'ntīn tatlahuacu'tun a'ntū cāmāpuhuanī huan Espiritu Santo, xlaca'n talē'ca'a'n tatlahua a'ntū lacasqui'n Dios. ⁶ A'ntīn talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, xlaca'n nacāmālaclē'nī Dios. Lā' a'ntīn talatlā'huan chu a'nchī ixtapuhuan Dios, xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n lā' tza'ta'ta' ixa'clhcunucca'n. ⁷ Huāk ixtā'ca'tza Dios a'ntīn talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n. Tū' tatlahua a'ntū huan ixley Dios. Lā' a'yuj ixtatlahuacu'tulh, tūlah ixtitatlahualh. ⁸ Lā' a'ntīn talatlā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, xlaca'n tūla tamāpāxuhū Dios.

⁹ Hui'xina'n tū'tza' latlā'hua'nā'tit chuntza'. Hui'xina'n latlā'hua'nā'tittza' chu a'nchī ixtapuhuan huan Espiritu Santo, como huan Espiritu Santo cātā'lahui'lānī' hui'xina'n. Lā'

a'ntün tü' taka'lhī huan Espiritu Santo, x'la'ca'n tü' tatapa'ksi con Cristo. ¹⁰ Lā' quina'n, Cristo quincāta'lahui'lāni'. Quimacni'ca'n natanī, como quillihuākca'n tlahuani'ta'uj talac'lē'i'. Lā' a'yuj quimacni'ca'n natanī, quina'n ka'lhīyāuj xasāsti' quinquiltamacujca'n, como Dios quincāmāpānūni'ni'ta'ni' quintalac'lē'i'ca'n. ¹¹ Dios mālakahuanichokonī't Jesús. Lā' a'yuj nanīyāuj, Dios naquincāmālakahuanichokoyāni' quina'n como huan Espiritu Santo quincāta'lahui'lāni'.

¹² Lā' chuhua'j tā'timīn, tū'tza' catlahuāuj hua'chi xapū'la a'ntū xako'hua'jua' quincāta'ca'n. ¹³ A'ntün talat'lā'huan chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, Dios nacāmālac'lē'nī. Lā' a'ntün tamakxteknī'ttza' natatlahua chu a'nchī xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, como huan Espiritu Santo cāmaktāya, x'la'ca'n para pō'ktu natalatahui'la.

¹⁴ Ixlihuākca'n a'ntün tatlahua a'ntū cāmāpuhuanī huan Espiritu Santo, x'la'ca'n huāk ixcamana' Dios. ¹⁵ Chuhua'j ka'lhīyāuj huan Espiritu Santo. Lā' tū'tza' jicua'ni'yāuj Dios, hua'chi kalhatin mozo a'ntū ca'tzanca'tzi ixjeffe. Ca'tziyāuj que quina'n ixcamana' Dios. Lā' ū'tza' tzē nalihuaniyāuj: "Dios quincāta'ca'n". ¹⁶ Huan Espiritu Santo quincāmāca'tzīnyāni' palh quina'n ixcamana' Dios. ¹⁷ Lā' como quina'n ixcamana' Dios, chuntza' quina'n namaklhtīni'nāuj a'ntū Dios nacāmāxqui' ixcamana'. Lā' a'ntū maxqui'can Cristo nā quina'n quillaca'n nala. Cristo lej pātīni'lh. Lā' nā chuntza' quina'n ka'lhī que napātīni'nāuj. Lā' chuntza' a'ntū namaxqui'can Cristo, lā' nā ū'tza' naquincāmāxqui'yāni'.

¹⁸ Chuhua'j lej pātīni'mā'nauj. Lā' ā'calistān a'xni'ca' napāxuhua'yāuj nac a'kapūn nahuanāuj que tū' lej pātīni'uj. Chuntza' icpuhuan quit. ¹⁹ Ixlihuāk a'ntū a'nan nac quillhtamacuj lej taka'lhīmā'na hasta que Dios namāsu'yu a'ntū ixcamana'. ²⁰ Ixlihuāk a'ntū a'nan nac quillhtamacuj ka'lhī que natamasa. Chuntza' Dios māpa'ksīni'lh. Lā' Dios puhuanī't que nalacāxtlahuapala. ²¹ Dios namasāsti'kō' ixlihuāk a'ntū a'nan nac quillhtamacuj a'xni'ca' nacāmāxqui' ixcamana' a'ntū lej xalactzey. ²² Ca'tziyāuj que ixlihuāk huan quillhtamacuj hua'chilh ixua'ntli'jli hua'chi kalhatin puscāt a'xni'ca' nalacatuncuī'tza' ixcaman. ²³ Lā' a'yuj quina'n ka'lhīyāujtza' huan Espiritu Santo, hua'chilh nā ixua'ntli'jui como ka'lhīmā'nauj hasta que a'xni'ca' Dios naquincāmāstī'ni'yāni' quimacni'ca'n lā' nā namāsu'yu que quina'n ixcamana' Dios. Lā' ka'lhīmā'nauj hasta que a'xni'ca' Dios nacāmāxqui' ixcamana' a'ntū lej xalactzey. ²⁴ Como quina'n quincāmāpūtaxtūni'ta'ni'tza', ka'lhīmā'naujcus a'ntū Dios naquincāmāxqui'palayāni' a'ntū lactzey. Palh kalhatin ka'lhī'tza' catūhuā, x'la' tū'tza' ka'lhīmā' huā'mā'. Lā' como sputacas a'ntū Dios naquincāmāxqui'yāni', lā' ū'tza' ka'lhīmā'nauj. ²⁵ Lā' como ca'tziyāuj que Dios naquincāmāxqui'yāni' a'ntūn tūna'j ka'lhīyāuj, chuntza' ilacatzucu ka'lhīmā'nauj.

²⁶ Lā' huan Espiritu Santo quincāmāktāyayāni' a'xni'ca' tūla tlahuayāuj a'ntū tasqui'nī natlahuayāuj. A'xni'ca' kalhtō'ka'yāuj, quina'n tū' ca'tziyāuj a'ntūn tasqui'nī nasqui'ni'yāuj Dios. Lā' huan Espiritu Santo quincāmāca'tzīnyāni' a'ntū tasqui'nī nasqui'ni'yāuj. Lā' nā quincāmā'u'cxca'tzīnyāni' a'ntūn tūla lichihuāna'nāuj. ²⁷ Lā' Dios cālaktzī'n qui' a'clhcunucca'n. Lā' x'la' māchekxī a'ntū quincāmā'u'cxca'tzīnyāni' huan Espiritu Santo, como huan Espiritu Santo squi'n chu a'nchī ixtapuhuan Dios. Lā' huan Espiritu Santo squi'ni' Dios por quina'n, como quina'n tapa'ksīyāuj con Dios.

Ixlihuāk nalitaxtu'yācha' para ixtachi'xcuhui't Dios

²⁸ Quina'n ca'tziyāuj que ixlihuāk a'ntū quincāpātī'keni'yāni', ixlihuāk nalitaxtu'yācha' a'ntū lej tzey para quillihuākca'n a'ntū pāxqui'yāuj Dios. Dios quincāta'sani'ni' chu a'nchī ixtapūnca'tzey como lacasqui'n que nalayāuj lej lactzey chu a'nchī ixtapuhuan. ²⁹ Xapū'la Dios ixquincālakapasāni' quina'n a'ntū ixcamana'. Lā' ixquincātlahuacu'tunāni' xalacuan hua'chi Jesucristo, ixO'kxa' Dios. Lā' chuntza' Jesucristo x'la' hua'chi quimpuxcu'ca'n quillihuākca'n tā'timīn. ³⁰ Dios quincāta'sani'ni' como ixtapuhuanī't pū'la de quina'n. Lā' quincāmāpānūni'ni' quintalac'lē'i'ca'n. Lā' x'la' natā'latahui'layāuj nac a'kapūn.

³¹ Lā' chuhua'j como Dios quincātlahuani'ni'ta'ni' ixlihuāk huā'mā', ca'tziyāuj que tūlalh quincātatlajani' a'ntū quincātatā'lāsta'layāni' como Dios pō'ktu quincāmāktāyamā'ni'. ³² Dios, a'yuj lej ca'tzani'lh, macamilh ixO'kxa' para nanī por quimpālacataca'n. Lā' como chuntza' Dios māstā'lh ixO'kxa', chuntza' ca'tziyāuj que Dios naquincāmāxqui'yāni' ixlihuāk chu a'ntū namaclacasqui'yāni'. ³³ Dios quincāta'sani'ni'ta'ni' lā' xapakō'ni'ttza' quintalac'lē'i'ca'n. Lā' chuntza' nīn tintī' a'ntū tzē naquincālē'ksa'nīni'nāni'. ³⁴ Nīn tintī' tzē naquincāmālac'lē'ni'yāni', como Cristo māpalakō'lh quintalac'lē'i'ca'n a'xni'ca' nīlh. Lā' nā x'la' lakahuanchokolh. Lā' hui'lacha' na ixtapūcāna'j Dios. Lā' squi'ni'mā' Dios por quina'n. ³⁵ Cristo pō'ktu quincāpāxqui'yāni'. Lā' a'yuj pātīni'nāuj, lā' a'yuj tamakchuyini'ta'uj, lā' a'yuj quincāmācaputzayāni' lā' a'yuj tū' ka'lhīyāuj a'ntū nahua'yāuj, lā' a'yuj tū' ka'lhīyāuj quilu'xu'ca'n, lā' a'yuj scalana'j hui'lāna'uj, lā' a'yuj quincāmāknīcu'tunāni', Cristo pō'ktu quincāpāxqui'yāni'. ³⁶ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Como ictapa'ksīyāuj con hui'x quincāmāknīcu'tunāni'.

Quina'n hua'chi borregos a'ntü nacāmāknican.

³⁷ Lā' a'yuj quincātapātle'keni'kō'mā'ni' ixlīhuāk huā'mā', ixlīhuāk nalītaxtuyācha' a'ntü lej tzey para quina'n. Lā' chuntza' hua'chilh quina'n natlajana'nāuj, como Cristo quincāpāxquī'yāni' lā' quincāmaktāyāni'. ³⁸ Quit icca'tzī que Dios pō'ktu quincāpāxquī'yāni' a'yuj nanīyāuj lā' a'yuj hui'lāna'uj. Lā' nīn tintū' tzē naquincāmāmakxtēkēyāni' Dios, nīn ángeles, lā' nīn a'nīn taka'lhī līmāpa'ksīn, lā' nīn tintū' a'ntü a'nan, lā' nīn tintū' a'ntü na'a'nampala. ³⁹ Tuntū' tzē naquincāmāmakxtēkēyāni' Dios nīn tintū' a'ntü hui'lacha' nac a'kapūn, lā' nīn tintū' a'ntü hui' nac quilhnamacuj. Ca'tziyāuj que Dios pō'ktu quincāpāxquī'yāni' como ū'tza' huā'mā' a'ntü quincāmāsu'ni'ni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

9

Dios cālacsacli huan israelitas para natala ixtachi'xcuhuī't Dios

¹ Stu'ncua' a'ntü na'iccāhuaniyāni'. Lā' tū' iccā'a'kxokomā'ni' como quit ictapa'ksi con Cristo. Lā' huan Espīritu Santo laktzī'n qui'a'clhcunuc lā' ca'tzī que stu'ncua' a'ntü na'icuan. ² Quit iccālīlakaputza' quintā'israelitas hasta quincā'tzani' qui'a'clhcunuc, como xla'ca'n tū' takalhla'ka' Jesucristo. ³ Quit xa'īcpātīni'lh por ixpālacataca'n quintā'israelitas lā' xa'ictaxtunquīni'lh de Cristo palh chuntza' cahuā tzē ixtalīpūtaxtulh quintā'israelitas. ⁴ Huan israelitas xla'ca'n ī'xū'yātā'natna' Israel. Dios cālacsacli para nacātlahua ixtachi'xcuhuī't. Lā' Dios cāmāsu'ni'lh ixlīmāpa'ksīn. Lā' Dios chuntza' līlacāxui'līlh lakatīn convenio. Lā' cāmāxquī'lh huan ley. Lā' cāmāsu'ni'lh a'nchī natalīmācā'tanī. Lā' cāhuanih catūhuā a'ntü lej tzey a'ntü nacātlahuani' xla'ca'n. ⁵ Lā' xla'ca'n ixnāpapāca'n huan israelitas a'nīn tahui'lāna' chuhua'j. Lā' Cristo, a'xni'ca' milh nac quilhnamacuj, pu'nli hua'chi israelita. Lā' Cristo māni' ū'tza' Dios a'ntü māpa'ksīni'nkō'. Lā' ū'tza' māka'tlī'can para pō'ktu. Amén.

⁶ Tūla huancan que Dios tū' tlōkentaxtūlh a'ntü cāhuanih huan israelitas makāntza'. Dios tū' cālacsacli ixlīhuākca'n huan israelitas. Lā' nā tū' ixlīhuākca'n takalhla'ka'ni't Cristo. Lā' chuntza' tū' ixlīhuākca'n israelitas ixtachi'xcuhuī't Dios. ⁷ Lā' tū' ixlīhuākca'n huan ī'xū'yātā'natna' Abraham, tū' huāk ixcamana' Dios. Lej makāntza' Dios huanilh Abraham: Ixcamana' Dios natala a'ntü ixcamana' mi'o'kxa' Isaac, lā' nā ī'xū'yātā'natna' Isaac.

⁸ A'ntü iccāhuani'ni' ū'tza' huā'mā: Huan israelitas tū' huāk ixcamana' Dios, xmān a'nīn taka'lhī ixquilhnamacujca'n chu a'nchī hualh Dios. ⁹ Lā' ū'tza' a'ntü Dios huanilh Abraham makāntza':

Huan chí'chīni' a'ntü talhcān, quit na'ictlōkentaxtū a'ntü icuaniyāni'.

Mimpuscāt, Sara, naka'lhī kalhatin ixcaman xachi'xcu'.

¹⁰ Lā' chuhua'j ā'tāpātīn huampala. Jacob lā' Esáu a'ntü ixcamana' Rebeca xmān kalhatin ixtāta'ca'n. Lā' ū'tza' a'ntü Isaac, quimpapca'n. ¹¹ Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtalacatun'cui huan camana', Dios lacsacli kalhatin chu a'nchī ixtapuhuān māni' xla'. Tū' lacsacli por a'ntūn tatlahualh huan camana', como tuntū'na'j ixtatlahua a'ntü ko'hua'jua' nīn a'ntūn tzey. ¹² Lā' Dios huanilh Rebeca:

Huan xastancu namāpa'ksī ixpuxcu'.

¹³ Lā' nā tatzo'kni' na ixtachi'huīn Dios:

Quit lej xa'īcpāxquī' Jacob.

Lā' Esáu tū' lej xa'īcpāxquī'.

¹⁴ Chō'la catīhuā nahuan que tū' tzey a'nchī līlacsacna'n Dios, como xmān kalhatin lacsaca lā' ā'kalhtin tū'. Iccāhuaniyāni' que a'ntü tlahua Dios xla' huāk tzey. ¹⁵ Dios huanilh Moisés: Na'iccālakalhu'man chu a'ntü na'iccālakalhu'mancu'tun.

¹⁶ A'makapatzīn tapuhuan que Dios nacālakalhu'man xla'ca'n xmān por ixpālacata xla'ca'n talacāsqū'n. A'makapitzīn tapuhuan que Dios nacālakalhu'man como xla'ca'n lej tzey a'ntūn tatlahua. Tū' chuntza'. Dios cālakalhu'man a'ntü cālakalhu'mancu'tun. ¹⁷ Lā' nā tatzo'kni' na ixtachi'huīn Dios a'nchī huanica huan rey xala' nac Egipto. Dios huanilh:

Quit iclīmānūni' milīrey, como quit xa'īcmāsu'yucu'tun quīlīmāpa'ksīn a'xni'ca' hui'x quintā'lātlahua'ya'.

Lā' chuntza' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n na ixlīhuāk huan quilhnamacuj, xla'ca'n nataca'tzī a'ntü quit tzē na'ictlahua.

¹⁸ Chuntza' tasu'yu que Dios cālakalhu'man a'ntūn cālakalhu'mancu'tun. Lā' makapitzīn a'ntūn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tun Dios, xla'ca'n Dios cāmāxtēka que xla'ca'n más lacxumpi catalalh.

¹⁹ Tzēlasā' kalhatin nahuan: “Palh Dios chuntza' tlahua, ¿a'chī' quincālyāhuayāni'/? Palh Dios huan a'nchī nala kalhatin chí'xcu', chuntza' natachoko. Lā' tūlah catītaxtāpalīl’.”

²⁰ Palh kalhatin chuntza' ixquihuanih, quit xa'īcuanih: “Hui'x xmān kalhatin chí'xcu'. Lā' ¿chichū puhua'na' palh tzē natā'lāhuani'ya' Dios?” Huan xālu de ti'ya't tū' chuntza' kalhasquī'nī huan lhta'mana' a'ntü tlahualh: “¿A'chī' quintla'hua' chuntza'?” ²¹ Huan

lhta'mana' tze' natlahua de ti'ya't chu a'ntü xla' lacasqui'n. Chu ü'tza' con huan pütü'n tze' natlahua lakatin xälu a'ntü lej tze'huani't lä' lakatin xälu a'ntün tü' tze'huani't.

²² Lä' nā chuntza' Dios lej lilacatzucu ixcāpātīni' xlaça'n a'ntü ixtatlahuamā'na a'ntün tü' tzey. Lä' a'yuj Dios ixmāsu'yucu'tun palh ixa'kchā'n por ixpālacata huan talaclē'i', lä' a'yuj ixmāsu'yucu'tun palh ixka'lhī līmāpa'ksīn para nacāmāpātīni', lä' a'yuj ixtasqui'nī que natapātīni'n, Dios ixcāpātīni' xlaça'n. ²³ Lä' nā Dios ixmāsu'yucu'tun palh xla' lej tzey. Chuntza tasu'yu como Dios quincälakalhu'mani' lä' quincälacāxtlahuani'ta'ni' para nachā'nāuj nac a'kapūn. ²⁴ Dios quincāta'sani'nī'ta'ni' quina'n a'ntü israelitas lä' nā xlaça'n a'ntün tü' israelitas. ²⁵ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā tzo'kli Oseas a'ntü hualh Dios: A'ntün tü' quintachi'xcuhuī't ixtahuani't, na'iccāmāpācuhuī' quintachi'xcuhuī't. Lä' huan tachi'xcuhuī't a'ntün tü' ixcāpāxqui'can quit na'iccāpāxqui' xlaça'n.

²⁶ Lä' a'nlhā cāhuanica: "Hui'xina'n tü' quintachi'xcuhuī't", xlaça'n nacāmāpācuhuīcan ixcamana' Dios a'ntü xalakahuan.

²⁷ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntü hualh Isaías ixpālacataça'n huan israelitas. Xla' hualh: A'yuj huan israelitas xlaça'n laclhūhua' hua'chi huan cucuj a'ntü hui' nac mar, pero tü' ixlihuākca'n catitapütaxtulh, xmān macsti'na'j.

²⁸ Lhūhua' tachi'xcuhuī't nacāmāpātīnican a'xni'ca' Dios nacāmāclē'nī huan ā'xmān chī'chīni'.

Lā' tü' catitakoxīlh.

²⁹ Lä' nā Isaías chuntza' huampā:

Dios ka'lhī ixlihuāk līmāpa'ksīn.

Palh xla' tü' ixcāmaktexkli natalatahui'la makapitzīn, quilihuākca'n quina'n ixnīkō'uj chuntza' hua'chi tanīkō'lh xalanī'n nac Sodoma lä' Gomorra.

Huan israelitas tü' ixtakalhaka'ī'cu'tun huan xatzey tachihuīn

³⁰ Lä' nā chuntza' xlaça'n a'ntün tü' israelitas. A'yuj xapū'la tü' ixtaputza a'nchī lactzey natalīla na ixlacapūn Dios, chuhua'j Dios cāmāpānūni'nī't ixtalacē'i'ca'n como xlaça'n takalhaka'ī'lh que Jesucristo cāmāpūtaxtū. ³¹ Lä' huan israelitas talīhu'īlīh takalhaka'ī' huan ley como tapuhualh que chuntza' Dios nacālaktzī'n xalacuan. Lä' xlaça'n tūlah tatlahualh para que tzey natala na ixlacapūn Dios. ³² Lä' 'za'chī'? Como xlaça'n talacutuh lactzey na ixlacapūn Dios por ixpālacata a'ntü māni' xlaça'n ixtatlahua. Pero chuntza' tūla. Xlaça'n tü' takalhaka'ī'cu'tulh que Jesucristo tze' māmāpūtaxtūnu'n. Lä' xmān ü'tza' a'ntün tze' māmāpūtaxtūnu'n. Hua'chīlh ta'a'kche'kxlal con lakatin chihuix, como Jesucristo hua'chi lakatin chihuix a'ntü pū'a'kche'kxlacan. ³³ Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā Dios huan:

Quit icui'li nac Sión kalhatin a'ntü hua'chi chihuix a'ntü pū'a'kche'kxlacan lä' hua'chi chihuix a'ntü pūmakahuacan.

Lā' xlaça'n a'ntün talīpāhuan xla', tü' xmān chu tlakaj catitalīpāhuanli.

10

¹ Tā'timīn, quit lej iclacasqui'n que catapūtaxtulh quīntā'israelitas. Lä' ü'tza' iclīsqi'ni' Dios huā'mā'. ² Quit icca'tzī que xlaça'n lej tamāpāxuhuīcu'tun Dios. Pero xlaça'n tü' tamāchekxī a'nchī līmāpāxuhuīcan Dios. ³ Xlaça'n tü' taca'tzī a'nchī Dios cālīmāpānūni' ixtalacē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. Lä' chuntza' ixa'cstua'n xlaça'n taputza ā'tāpātīn a'nchī nacālīmāpānūni'can ixtalacē'i'ca'n. Lä' ü'tza' tü' talīmāklhtīni'ncu'tun a'nchī Dios cālīmāpānūni' ixtalacē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. ⁴ Dios nacāmāpānūni' ixtalacē'i'ca'n ixlihuākca'n a'ntün takalhaka'ī' que Cristo māmāpūtaxtūnu'n, como Cristo xla', tlōkentaxtūkō'lh ixlihuāk huan ley a'ntü ixla' Dios.

⁵ A'makapitzīn tatlōkentaxtūcu'tun huan ley como chuntza' tapuhuan que nacālīmāpānūni'can ixtalacē'i'ca'n. Makāntza' Moisés līchihuīna'lh de xlaça'n. Xla' hualh: Palh kalhatin tlōkentaxtūkō' ixlihuāk huan ley, xla' napūtaxtu.

⁶ Lä' a'yuj Moisés hualh chuntza', quina'n Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalacē'i'ca'n como kalhlaka'ī'yāuj que Cristo quincāmāpūtaxtūyāni'. Lä' ü'tza' māsu'yucan na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni' que tü' tasqui'nī na'a'n catīhuā nac a'kapūn para nalīmīn Cristo. ⁷ Lä' tü' tasqui'nī catīhuā na'a'n a'nlhā tahui'lāna'ncha' huan nīnī'n lä' nalīmīn Cristo, como xla' lakahuanchokoni'ttza'. ⁸ Ixtachihuīn Dios huan:

Tü' jicslihua' naca'tzīcan a'ntü ixlīstu'ncua' a'nchī cālīmāpānūni'can ixtalacē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.

Hui'xina'n pāstacnī'ta'ntit lä' līchihuīna'nī'ta'ntit de huā'mā'.

Lā' ü'tza' huā'mā' huan tachihuīn a'ntü icmāsu'yu lä' a'ntün tasqui'nī nakalhaka'ī'can palh stu'ncua'. ⁹ Lä' chuntza' palh huanāuj que Jesús ü'tza' quiMāpa'ksīni'ca'n lä' palh kalhlaka'ī'yāuj que stu'ncua' Dios mālakahuanīchokolh, chuntza' Dios naquincāmāpūtaxtūyāni'.

¹⁰ Palh kalhlakaṽyāuj que Jesucristo māpūtaxtuṽnu'n lā' palh cāhuaniyāuj ā'makapitzin palh kalhlakaṽyāuj, chuntza' Dios quincāmāpūtaxtuṽyāni' lā' Dios quincāmāpānūni'yāni' quinta-laclē'i'ca'n.

¹¹ Chuntza' ixlīstu'ncua'. Ixtachihuīn Dios huan:

Xlaca'n a'nṽn talipāhuan xla', tū' xmān chu tlakaj catitalipāhuanli.

¹² A'cxtim a'nchī natalipūtaxtu xlaca'n a'nṽti israelitas lā' nā xlaca'n a'nṽn tū' israelitas. Dios xmān kalhatin. Lā' xla' lej cālkalhu'man ixlīhuākca'n a'nṽn tasqui'ni' Dios que nacāmaktāya.

¹³ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Ixlīhuākca'n a'nṽti natasqui'ni' huan Māpa'ksini' Cristo que nacāmāpūtaxtu', xlaca'n ixlīhuākca'n natapūtaxtukō'.

¹⁴ Nīn tinti' tze nasqui'ni' Dios que namāpūtaxtu' palh xla' tū' lipāhuan Cristo. Lā' nīn tinti' tze lipāhuan xla' palh tūna'j ca'tzi nīn tuntū' de Cristo. Lā' nīn tinti' tze naca'tzi huā'mā' palh tinti' catimāsu'ni'lh. ¹⁵ Lā' nīn tinti' tze na'a'nācha' namāsu'yu palh tū' Dios namacā'nācha'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Lej tzey a'xni'ca' mīn kalhatin a'nṽti namāsu'yu huan xatzey tachihuīn a'nṽtū ixlā' Dios.

¹⁶ Lā' a'yuj cāmāsu'ni'cani't huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo, ā'makapitzin tū' takalhlakaṽ'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nṽhā Isaiās huanilḥ Dios:

Quimāpa'ksini', nīn tinti' kalhlakaṽ'cu'tun a'nṽtū icmāsu'yu.

¹⁷ Lā' makapitzin takalhlakaṽ'lh palh stu'ncua', como ixtakaxmatni't huan xatzey tachihuīn. Lā' ū'tza' a'nṽtū līchihuīna'n Cristo.

¹⁸ Quit iccākalkhasqui'niyāni': ¿Chu stu'ncua' que huan israelitas tū' takaxmatni't huan xatzey tachihuīn? Ixlīstu'ncua' takaxmatni't. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Lakachu cākaxmatcan ixtachihuīnca'n a'nṽti Dios cāmācā'ni't.

A'kahuankō'ni't na ixlīhuāk quilhtamacuj a'nṽn tamāsu'yu.

¹⁹ Huan israelitas tūla tahuan que tū' tamāchekxī huan xatzey tachihuīn, como xlaca'n a'nṽn tū' israelitas, xlaca'n tamāchekxī. Lā' ū'tza' huā'mā' litzo'kli Moisés a'nṽhā xla' tzo'kli a'nṽtū Dios cāhuaniḥ huan israelitas:

Na'iccāsīcua'lanāli a'nṽn tū' israelitas.

Lā' ū'tza' nacālīlakca'tzani'yā'tit hui'xina'n israelitas.

Na'iccālīmakā'kchā'nāni' hui'xina'n ixpālacata lakatin tachi'xcuhui't a'nṽn tū' lej taca'tzī.

²⁰ Lā' nā Isaiās xa'nca tzo'kli a'nchī Dios hualh:

Xlaca'n chuhua'j taca'tzilhtza' a'nṽn tū' ixquintaputza.

Cāmāsu'ni'ca xlaca'n de quimpālacata xlaca'n a'nṽn tū' ixtakalha'squi'nīni'n por quimpālacata.

²¹ Lā' Dios huampā ixpālacata huan israelitas:

Lakaliyān xa'iccāta'sani' pūlactin tachi'xcuhui't a'nṽti xalacxumpi lā' tū' ixquinta'a'kahuāna'ni'cu'tun.

11

Makapitzin israelitas cāmāpūtaxtu'cani'ttza'

¹ Tū' capuhua'nṽtīt que Dios cālakmaka'nkō'ni't huan israelitas. Māni' quit israelita. Abraham quimpap. Quit de ixtachi'xcuhui't Benjamīn a'nṽti xala' makāntza' ixuanī't.

² Dios tū' cālakmaka'ni't ixtachi'xcuhui't a'nṽn cālacsacli makāntza'. Hui'xina'n ca'tziyā'tit a'nṽn tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Elías cālē'ksa'nīni'lh huan israelitas a'xni'ca' ixkalhtō'ka'ni'mā' Dios. ³ Xla' hualh:

QuiMāpa'ksini' Dios, cāmāknikō'cani't ixlīhuākca'n mi'a'cta'sana'nī'n.

Lā' cāmā'kā'nikō'cani't ixlīhuāk huan altares a'nṽhā ixui'lini'ca'na' huan lē'ksaju'ni'n.

Lā' ā'xmān quit ictachokoni't.

Lā' nā quimāknīcu'tuncan quit.

⁴ Lā' Dios kalhtīlḥ lā' huanilḥ:

A'lakatojon mil de chi'xcuhui'n quintitachokoni'.

Lā' xlaca'n tū' tataquilhpūtani'ni't huan idolo a'nṽtū huanican Baal.

⁵ Lā' chuhua'j pātē'kemā' chu a'cxtim. Xmān makapitzin israelitas takalhlakaṽ'ni't. Dios cālacsacni't como xla' lakalhu'manīni'n. ⁶ Dios cālacsacli lā' tū' por ixpālacata xlaca'n ixtatlahuanī't catūhuā a'nṽn tzey. Dios cātlahuanī'lh lakatin talakalhu'mān. Lakatin talakalhu'mān xla' tū' hua'chi lakatin talaj. Dios ixcālalakalhu'mani't lā' ū'tza' cālīlacsacli.

⁷ Huan israelitas ixtaputza a'nchī ixcālīmāpānūni'ca ixtalaclē'i'ca'n. Lā' tū' lej lhūhua' de xlaca'n a'nṽti Dios cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n. Lā' xlaca'n ū'tunu'n a'nṽti Dios cālacsacni't. A'makapitzin más lacxumpi talalh. ⁸ Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Hua'chīlḥ Dios cāmāhtatīlḥ como xlaca'n tū' tamāchekxī a'nṽtū xastu'ncua'.

Hua'chilh tü' tzey ixlakastapunca'n lä' ixa'ka'xko'lhca'n como tü' tamächekxi a'ntü cähuanicän lä' nän a'ntün talaktzi'n.

Lä' nā chuntza' hasta chuhua'j.

⁹ Lä' nā tatzo'kni' na ixtachihuün Dios a'nlhā David hualh:

A'ntü talipähuan xläca'n, ü'tza' nala hua'chi lakatin a'ksuj a'ntü nacäpüchi'pacan lä' nala hua'chi lakatin chihuix a'ntü natapü'a'kche'kxla.

Lä' Dios nacämäpätini.

¹⁰ Lä' natatalakatz'i lä' chuntza' tü' catitalacahuäna'lh.

Lä' lej natapätini'n hua'chi a'ntün talē'n lej tzinca ixtacu'ca'ca'n.

A'ntün tü' israelitas nā xläca'n nā tzē nacämäpütaxtücan

¹¹ Iccähuaniyäni' hui'xina'n que Dios tü' cälakmaka'lh huan israelitas para pō'ktu. Como huan israelitas tü' takalhaka'cu'tulh, chuntza' Dios cämäpütaxtüh a'ntün tü' israelitas.

Dios lacasqui'n que huan israelitas natalilakca'tzani' xläca'n a'ntün tü' israelitas como xläca'n ixtachi'xcuhui'tza' Dios. Lä' chuntza' huan israelitas nā natakahlaka'cu'tun.

¹² Lä' a'xni'ca' huan israelitas tü' ta'a'kahuäna'ni'cu'tulh Dios, chuntza' Dios cäsicua'lanälilh xläca'n a'ntün tü' israelitas. Lä' a'xni'ca' huan israelitas nata'a'kahuäna'ni'pala, Dios ä'chulä' nacäsicua'lanälil ixlilhuäka'n huan tachi'xcuhui't.

¹³ Chuhua'j na'iccähuaniyäni' catühuä hui'xina'n a'ntün tü' israelitas. Dios quilmämacü'ni't na'iccämäsuni'yäni' huan xatzey tachihuün. Lä' quit iclachuacutun a'ntün quilmämacü'lh.

¹⁴ Quit iclacasqui'n que quinta'israelitas natalaktzi'n a'nchī Dios cäsicua'lanälimā' ä'makapitzin lä' ü'tza' natalipütaxtucutun nā xläca'n.

¹⁵ A'xni'ca' Dios cälakmaka'lh huan israelitas, ixamigos cätlahualh a'ntün tü' israelitas. Lä' a'xni'ca' huan israelitas natatä'tapa'ksipala con Dios, huä'mä' lej tzey nala, hua'chilh xläca'n talakahuanchokopalanit.

¹⁶ Palh macstina'j huan tasquit tzey lä' chuntza' ixtalhuä't nā tzey. Lä' palh ixtankäxē'k kantin qui'hui' lactzey, nā ixpekeni'n tzey. Nā chuntza' huan israelitas. Quinapapana'ca'n quina'n israelitas ixtatä'tapa'ksi Dios, lä' nā chuntza' i'xü'yätä'natna'ca'n nā natatä'tapa'ksi Dios.

¹⁷ Huan israelitas hua'chi ixpekeni'n kantin qui'hui'. Lä' huan ixpekeni'n a'ntü cäcä'tecani't, xläca'n hua'chi huan israelitas a'ntü cälakmaka'lh Dios. Lä' hui'xina'n a'ntün tü' israelitas, hui'xina'n hua'chi ixpekeni'n kantin qui'hui' a'ntü xacimarrón. Lä' hua'chilh ixcä'injertarlicani't ixpekeni'n huan qui'hui' cimarrón a'nlhä cäcä'tecani't.

Lä' huan ixpekeni'n a'ntü cä'injertarlicani't talistaca por huan xaxcän a'ntü kal'hi huan xatankäxē'k. Lä' nā chuntza' hui'xina'n a'ntün tü' israelitas. Dios cäsicua'lanälilyäni' hui'xina'n a'cxtim con huan israelitas.

¹⁸ Lä' hui'xina'n a'ntün tü' israelitas, tü' calika'tla'jca'tziti't por huan ixpekeni'n a'ntü cäcä'tecani't. ¿Chu tü' ca'tziyā'tit que ixtankäxē'k qui'hui' ü'tza' a'ntü makastaca huan ixpekeni'n?

Huan ixpekeni'n a'ntü cälil'injertarlicani't tüla makastaca ixtankäxē'k huan qui'hui'.

¹⁹ Chō'la nahuanā'tit hui'xina'n a'ntün tü' israelitas: “Dios ixlacasqui'n palh natä'tapa'ksiyäuj xla'.

Lä' ü'tza' cälilakmaka'lh huan israelitas”. Huä'mä' hua'chilh ixcäcä'teni'kö'lh ixpekeni'n huan qui'hui', como cä'injertarlicu'tulh ä'makapitzin.

²⁰ Tü' chuntza'. Xläca'n tü' takahlaka'lh lä' ü'tza' cälilakmaka'lh Dios. Hui'xina'n kalhlaka'lyä'tit lä' ü'tza' Dios tü' cälilakmaka'ni'ta'ni' hui'xina'n.

Ü'tza' tü' tilika'tla'jca'tziyā'tit. Xä'nca calatä'kchokotit.

²¹ Dios cälakmaka'lh huan israelitas a'ntü hua'chi huan ixpekeni'n a'ntü ixyä nac qui'hui'. Lä' Dios nā tzē nacälakmaka'näni' hui'xina'n a'ntü hua'chi ixpekeni'n a'ntün cä'injertarlicani't.

²² Chuntza' tasu'yu que Dios lej lakalhu'mana'n lä' nā nacämäpätini xläca'n a'ntün tatlahua talacē'i'. Cämäpätinlh huan israelitas a'ntün tü' takahlaka'lh.

Lä' hui'xina'n cälakalhu'manäni' lihuan kalhlaka'lyä'tit. Lä' palh makxtekä'tit de kalhlaka'lyä'tit, Dios nacälakmaka'näni' chuntza' hua'chi kalhatin chi'xcu' cä'maka'n ixpekeni'n qui'hui'.

²³ Lä' huan israelitas, palh nā takahlaka'cu'tuntza', Dios nacälaktzi'n hua'chi ixtachi'xcuhui't huampala. Chuntza' hua'chilh Dios cä'injertarlipala a'nlhä ixtayäna' xapü'la.

²⁴ Tü' jicslihua' cä'injertarlipalacan huan ixpekeni'n a'ntü ixcäcä'tecani'tza'. Más jicslihua' cä'injertarlican huan ixpekeni'n ä'makapitzin qui'hui'.

Lä' huan israelitas, xläca'n hua'chi ixpekeni'n qui'hui' a'ntü lanän ixtayäna'.

Huan israelitas natakahlaka'i Cristo

²⁵ Tä'timin iclacasqui'n que cacä'tziti't catühuä a'ntü tūna'j lakapascan. Lä' chuntza' a'xni'ca' naca'tziyā'tit huä'mä', tü' naka'tla'jca'tziyā'tit. Ü'tza' huä'mä' a'ntü iccähuanicu'tunäni': Ä'makapitzin israelitas lacxumpi lä' tü' ta'a'kahuäna'ni' Dios. Lä' xläca'n tü' catitalalh chuntza' para pō'ktu.

Lä' a'xni'ca' natakahlaka'i lhühua' a'ntün tü' israelitas, lä' a'xni'ca' huan israelitas nā natakahlaka'i nā xläca'n.

²⁶ Lä' Dios nacämäpütaxtükö' ixlilhuäka'n huan israelitas a'ntü natakahlaka'i. Tatzo'kni' na ixtachihuün Dios: Huan Mäpütaxtünu' naminächa' nac Siön.

Lā' nacāxapani' ixtalaclē'i'ca'n huan israelitas, i'xū'yātā'natna' Jacob.

²⁷ Quit na'iccāmāspūtūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n lā' chuntza' na'ictlōkentaxtū a'ntū iccāhuanilh makāntza'.

Chuntza' hualh Dios.

²⁸ Como huan israelitas tū' takalhlaka't'cu'tulh huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo, talah ixtā'ca'tza Dios. Lā' como xlanca'n tū' takaxmatcu'tun ixpālacata Jesucristo, chuntza' cātāmāca'tzīnīni' hui'xina'n a'ntīn tū' israelitas. Dios cāpāxqui'cus huan israelitas, como makāntza' cālacsacli i'xū'yāpapna'ca'n para que natala ixtachi'xcuhuī't. ²⁹ Lā' Dios tū' xtāpali ixtapāstacna'. Ixlihuākca'n a'ntī cālacsacnī't xla' nacāsicua'lanāli. ³⁰ Como huan israelitas tū' takalhlaka't'cu'tulh, chuntza' hui'xina'n cātāmāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios. Lā' a'yuj xapū'la hui'xina'n tū' kalhlaka't'it, chuhua'j cālakalhu'manāni' Dios lā' cāmāpūtāxtūni'ta'ni'. ³¹ Lā' chuntza' hua'chi Dios cālakalhu'manāni' hui'xina'n, nā chuntza' nacālakalhu'man huan israelitas a'yuj chuhua'j tūna'j takalhlaka't'. ³² Dios māsu'yunī't que ixlihuāk huan tachi'xcuhuī't taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n lā' tū' takalhlaka't'ni't. Chuntza' tlahualh, como ixlacasqui'n que xlanca'n ixtaca'tzilh palh xla' cālakalhu'mankō' ixlihuākca'n.

³³ Dios ca'tzīkō' ixlihuāk lā' lej māchekxī ixlihuāk. Quina'n tūla māchekxīyāuj a'ntū Dios lhui'li lā' a'ntū tlhaha. ³⁴ Nīn tinti' ca'tzī a'nchī puhuan Dios. Lā' nīn tinti' tzē nahuanī a'ntū natlahua Dios. ³⁵ Palh namaxqui'yāuj Dios catūhuā, tūla nahuanāuj que Dios quincāclē'ni'yāni'. ³⁶ Dios tlhahuakō'ni't ixlihuāk. Dios mā'a'nanikō'lh ixlihuāk. Huāk ixlā'. Para pō'ktu camāka'tlī'ca Dios.

12

Tasqui'nī natamacamāstā'yāuj con Dios

¹ Tā'timīn, Dios lej quincālakalhu'manī'ta'ni'. U'tza' iccālīsqi'ni'yāni' que catamacamāstā'tit con Dios. Lā' chuntza' hui'xina'n nala'yā'tit hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū a'ksajui'can Dios, a'yuj xalakahuancus hui'xina'n. U'tza' huā'mā' lē'ksajna' a'ntū lipāxuhua Dios. Chuntza' nalīmācā'tani'yā'tit Dios. ² Tū' calatā'kchokotit hua'chi talatlā'huan a'ntī xalanī'n nac quilhatamacuj. Camakxtektit que Dios naxtāpali mintapāstacna'ca'n. Chuntza' tzē namāchekxī'yā'tit a'ntū Dios lacasqui'n que natlahua'yā'tit. Lā' chuntza' tzē natlahua'yā'tit a'ntūn tzey lā' a'ntū nalīpāxuhua Dios.

³ Dios, como xla' lej lakalhu'mana'n, quilīmāmacū'lh na'iccāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' tzē na'iccālīhuanīyāni' huā'mā'. Tū' tika'tla'jca'tziyā'tit. Capāstactit a'nchī hua'ni'ta'ntit chā'tunu' de hui'xina'n, chu a'nchī mintasqujū'tca'n a'ntū Dios cāmāxqui'ni'ta'ni'. ⁴ Quimacnica'n lhūhua' tāstuca a'yuj xmān lakatin macni'. Lā' lakatunu' de xlanca'n xtuncnu' ixlītīlōtca'n. ⁵ Lā' nā chuntza' quina'n a'ntī kalhlaka't'yāuj Cristo. Quina'n quilhūhua'ca'n lā' quina'n chu lakatin tā'lanī'ta'uj con Cristo. Lā' lāmaclacasqui'nāuj chā'tunu' de quina'n para nalāmaktāyāuj.

⁶ Lā' kalhatunu' ka'lhī ixlītīlōt chu a'nchī Dios quincāmāxqui'ni'ta'ni' chā'tunu'. Lā' xlanca'n a'ntī ixa'cta'sana'nīn Dios, catamāsu'yulh xmān a'ntū Dios cāhuanī. ⁷ Lā' a'ntīn tamaktāya huan ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka't', xa'nca catatlhualh. Lā' a'ntīn tahuanilē'n ā'makapitzīn nā xa'nca catatlhualh. ⁸ Lā' a'ntīn tamāsu'ni' ā'makapitzīn nā xa'nca catamāsu'ni'lh. Lā' a'ntīn tamāxqui' tumīn huan pobresni', tū' catatampi'lhīni'lh. Lā' a'ntī xanapuxcu'nu' de huan tā'timīn, catatlōkentaxtūlh a'ntū cālīmāmacū'canī't. Lā' a'ntīn tamaktāya ā'makapitzīn a'ntīn talakaputza catatlhualh con tapāxuhuan.

Tasqui'nī que līlacatejtin natalatā'kchoko a'ntīn takalhlaka't'

⁹ Lā' milīhuākca'n hui'xina'n xa'nca nacāpāxqui'yā'tit ā'makapitzīn. Lā' nataxtunquīyā'tit de a'ntūn ko'hua'juā'. Lā' natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. ¹⁰ Lā' nalāpāxqui'yā'tit como hui'xina'n lītā'timīn como tapa'ksiyā'tit con Cristo. Lā' nacā'a'cnīni'ni'yā'tit ā'makapitzīn lā' tū' nala'yā'tit hua'chi xlanca'n a'ntū xman taka'lhīmā'na hasta que nacā'a'cnīni'ni'can.

¹¹ Lā' xa'nca nasqujā'tit lā' tū' tilhquītitni'nā'tit. Lā' natā'scujā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo con tapāxuhuan.

¹² Lā' napāxuhua'yā'tit como ca'tziyā'tit que Dios nacāsicua'lanāliyāni'. Lā' napātīni'nā'tit a'yuj nacāpātīle'keni'yāni' a'ntū jicslīhua'. Lā' tū' namakxtekā'tit de nakalhtō'ka'yā'tit.

¹³ Lā' palh huan tā'timīn cāspūni' catūhuā, nacāmaktāya'yā'tit. Lā' nacāmānū'yā'tit na minchicca'n a'ntīn tamīmā'nā'ncha' de makat.

¹⁴ Lā' nasqui'ni'yā'tit Dios que nacāsicua'lanāli xlanca'n a'ntīn cātamacaputzāni'. Lā' tū' nasqui'nā'tit que nacāpātīle'keni' a'ntūn tū' tzey.

¹⁵ Lā' nacātā'pāxuhua'yā'tit xlanca'n a'ntīn tapāxuhua. Lā' nacātā'calhua'nā'tit a'ntīn tacal-huan.

¹⁶ Lā' chu lakatin tapāstacna' naka'lhī'yā'tit. Lā' tū' tika'tla'jca'tziyā'tit. Lā' nacātā'latā'kchokoyā'tit xlacā'n a'ntūn catīhuāyā tachi'xcuhuī't. Lā' tū' tipuhua'nā'tit que hui'xina'n lej ca'tziyā'tit.

¹⁷ Lā' palh kalhatin nacātlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey, hui'xina'n tū' titlahua'ni'yā'tit chuntza'. Calīhui'li'tit natlahua'yā'tit a'ntūn tzey na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't. ¹⁸ Lā' lej xa'nca nalīputzayā'tit a'nchī nalīla'yā'tit ixamigoca'n ā'makapitzīn. ¹⁹ Tā'timīn, tū' ticātlahuani'yā'tit a'ntūn tū' tzey palh chuntza' cātātlahuani'yāni' hui'xina'n. Namakxtekā'tit que xmān Dios nacāmāpātīnī. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: Xmān quit tzē na'iccāmāpātīnī a'ntūn tatlahua a'ntūn tū' tzey.

Natamāpala con quit, hualh quiMāpa'ksīni'ca'n Dios.

²⁰ Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Palh mintā'ca'tza tzincsa, camā'hui'.

Lā' palh kalhputī, cama'xqui' xcān.

Lā' chuntza' xla' nalīmāxana'n a'ntūn tlahuani'nī'ta'ni'.

²¹ Tū' namakxtekā'tit que nacātīlajayāni' a'ntūn tū' tzey. Natlahua'yā'tit xmān a'ntūn tzey lā' chuntza' nalītlajayā'tit antūn tū' tzey.

13

¹ Tasqui'nī que milīhuākca'n na'a'kahuāna'ni'yā'tit huan pūchihuīna'nī'n. Dios cāhui'līnī't hua'chī pūchihuīna'nī'n. Lā' palh tū' cahuā Dios ixcāmāxqui'lh līmāpa'ksīn, xlacā'n tūlah ixāmāpa'ksīnī'lh. ² A'ntūn tatā'lāsta'la huan pūchihuīna'nī'n, xlacā'n chuntza' tatā'lāsta'la Dios. Lā' xlacā'n natamāpala con Dios. ³ Lā' a'ntūn tatlahua a'ntūn tzey, xlacā'n tū' catītajicua'ni'lh huan pūchihuīna'nī'n. Xmān xlacā'n a'ntūn tatlahua a'ntūn tū' tzey, xlacā'n tajicua'ni' huan pūchihuīna'nī'n. Lā' palh hui'xina'n tū' cājicua'ni'cu'tunā'tit huan pūchihuīna'nī'n, līlacatejīn nalatā'kchokoyā'tit lā' chuntza' natahuan que hui'xina'n laczey. ⁴ Huan pūchihuīna'nī'n taka'lhī līmāpa'ksīn como Dios cālīmāmacū'nī't para nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. Palh hui'xina'n tlaha'yā'tit a'ntūn tū' tzey, najicua'ni'yā'tit como xlacā'n tzē nacātāmāpātīnīyāni'. Dios cāmāxqui'nī't līmāpa'ksīn para nacāmāpātīnī xlacā'n a'ntūn tatlahua a'ntūn tū' tzey. ⁵ Lā' ū'tza' lītasqui'nī nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit huan pūchihuīna'nī'n. Lā' tū' xmān por ixpālacata xlacā'n nacātāmāpātīnīyāni'. Tasqui'nī nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit como ca'tziyā'tit mē'cstuca'n que ū'tza' tasqui'nī natlahua'yā'tit. ⁶ Lā' nā tasqui'nī namāpala'yā'tit impuestos. Huan pūchihuīna'nī'n a'ntūn tatlōkentaxtū ixlītlōtca'n, xlacā'n chuntza' tatlahua a'ntū Dios lacasqui'n.

⁷ Lā' chuntza' camāpala'tit ixlīhuāk a'ntū laclīpinā'tit. Camāpala'tit huan impuestos lā' cuotas. Cacā'a'kahuāna'ni'tit lā' cacā'a'cnīni'ni'tit a'ntūn tamāpa'ksīni'n. ⁸ Palh cālaclīpini'yā'tit ā'makapitzīn, cacāmāpalani'tit. Tū' camakxtektit de lāpāxqui'yā'tit. A'ntūn tapāxqui' ā'makapitzīn, chuntza' xlacā'n talītōkentaxtū ixley Dios. ⁹ Ixley Dios huan chuntza':

Tū' namakpuscātīni'na'.

Tū' namaknīni'na'.

Tū' naka'lhāna'na'.

Tū' nalī'a'ksa'na' ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua.

Tū' nalakca'tza'na' a'ntū ixla' ā'chā'tin.

Lā' a'nan ā'lakatin līmāpa'ksīn a'ntū huan:

Lā' chu a'nchī pāxqui'ca'na' mē'cstu, nā chuntza' cacāpāxqui' huan ā'makapitzīn.

Lā' kalhatin a'ntūn tlaha huā'mā' līmāpa'ksīn, chuntza' tlōkentaxtū huāk huā'mā' līmāpa'ksīn lā' nā ā'makapitzīn līmāpa'ksīn a'ntū a'nan. ¹⁰ Palh kalhatin chī'xcu' pāxqui' ā'chā'tin, chuntza' tūla tlahuani' a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' a'ntūn tapāxqui' ā'makapitzīn, chuntza' talītōkentaxtūkō' ixlīhuāk ixley Dios.

¹¹ Ixlihuāk huā'mā' natlahua'yā'tit como ca'tziyā'tit que chuhua'j ā'chulā' tasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yā'tit Dios. Lej skalalh natahui'la'yā'tit como namin huan chī'chīni' a'xni'ca' Cristo naquincālē'nāni' nac a'kapūn. Lā' tū'tza' makān huan chī'chīni' hua'chī a'xni'ca' pū'la kalhlaka'tūj. ¹² Palaj namin huan chī'chīni' a'xni'ca' nalaka'nāuj Dios nac a'kapūn. Hua'chīlh xkakamā'tza' como palaj namin huā'mā' chī'chīni'. U'tza' calīmakxtekui natlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' tū' catlahuāuj hua'chī tatlahua xlacā'n a'ntūn talatīl' huan de tzī'sa. Catlahuāuj a'ntūn tzey chuntza' hua'chī xlacā'n a'ntūn talatīl' huan a'nlhā xkaka. ¹³ Lā' xa'nca nalatā'kchokoyāuj hua'chī tasqui'nī. Lā' tūntū' natlahuayāuj a'ntū nalīmāxana'nāuj palh naquincālaktzī'nāni' catīhuā. Tū' ticālīpāxuhuayāuj a'ntūn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' tū' tika'chīyāuj. Lā' tū' timakpuscātīni'nāuj. Lā' tū' titlahuayāuj a'ntūn tū' līmakuan. Lā' tū' tilāsta'layāuj. Lā' tū' tilakca'tzanāuj. ¹⁴ Lā' calīhui'li'tit maksca'tā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' tū' catlahua'tit mintapāstacna'ca'n a'ntū zako'hua'ju'a'.

14

Tù' tzey palh cālē'ksa'nāuj ā'makapitzin tā'timīn

¹ A'yuj makapitzin tūna'j xa'nca takahlaka'i' como tūna'j xa'nca tamāchekxī, hui'xina'n lipāxūj cacāmakxtektit natatanu' a'nlhā takextimi'ya'tit hui'xina'n. Lā' tū' ticatā'la'hua'ni'ya'tit xla'ca'n por ixpālacata a'ntūn tūna'j xa'nca tamāchekxī xla'ca'n. ² A'makapitzin tapuhuan que tzē natahua' ixlīhuāk catūhuā. Lā' ā'makapitzin a'ntin tūna'j xa'nca takahlaka'i', xla'ca'n tapuhuan que tū' tzey hua'can quīnīt. ³ Hui'xina'n a'nti hua'yā'tit ixlīhuāk catūhuā, tū' cālakmaka'ntit a'ntin tū' tahua' quīnīt. Lā' hui'xina'n a'ntūn tū' hua'yā'tit quīnīt, tū' ticālīchihuīna'nā'tit xla'ca'n a'ntin tahua' quīnīt. Dios cālaca'ī'yanī' mīlīhuākca'n. ⁴ Tū' quimaca'tzica'n a'nchī scuja huan ixmozo ā'kalhatin chī'xcu'. Xmān a'nti māpa'ksī tzē nahuan palh tzey o palh tū' tzey a'nchī scuja ixmozo. Lā' nā chuntza' a'ntin tatapa'ksī con Dios, xmān Dios ca'tzi a'nchī talīlatlā'huan xla'ca'n. Dios cāmaktāya, lā' chuntza' xla'ca'n tū' caticāmālaclē'nīlh Dios.

⁵ A'makapitzin tā'timīn tamaclacā'ni' lakatin chī'chini'. A'makapitzin tapuhuan que ixlīhuāk huan chī'chini' chu lakatin. Capāstactit chā'tunu' de hui'xina'n a'ntū xatzey lā' ū'tza' catlahua'tit chā'tunu'. ⁶ A'ntin tamaclacā'ni' lakatin chī'chini', xla'ca'n ū'tza' talīmaclacā'ni'cu'tun Dios. Lā' nā a'ntin tahua' quīnīt, xla'ca'n ū'tza' talīmaclacā'ni'cu'tun Dios como tamaxquī' pāxcata'tzi Dios por huan līhua't. Lā' a'ntin tū' tahua' quīnīt, nā xla'ca'n chuntza' tamaclacā'ni'cu'tun Dios, lā' nā tamaxquī' pāxcata'tzi Dios.

⁷ Līhuan lahui'lāna'uj nac quīlhtamacuj, tū' tlahuayāj xmān a'ntū quīna'n puhuanāj. Lā' tū' nīyāj a'xni'ca' quīna'n lacasquī'nāj. ⁸ Līhuan lahui'lāna'uj, tlahuayāj ixtapuhuan quīMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' nīyāj chu a'nchī ixtapuhuan. Quīna'n tapa'ksīyāj con Cristo, a'yuj lakahuancu quīna'n lā' a'yuj xanīntza' quīna'n. ⁹ Como Cristo nīlh lā' nā lakahuanchokolh, chuntza' tzē nacāmāpa'ksī xla'ca'n a'nti xalakahuan lā' xla'ca'n a'nti tanīni'ttza'.

¹⁰ Lā' chuntza' tū' tzey palh kalhatin nacālīchihuīna'n ā'makapitzin tā'timīn. Lā' tū' tzey palh kalhatin nacālīchihuīna'n ā'makapitzin tā'timīn. Quīlīhuākca'n quīna'n natāyakō'yāj na ixlacapūn Cristo lā' xla' ū'tza' a'nti naquīncājuzgarlī'yanī'. ¹¹ Tatzō'kni' na ixtachīhuīn Dios: QuiMāpa'ksīni'ca'n huan: "Stu'ncua' a'ntū icuan. Stu'ncua' ixlīhuāk naquīntatatzokostanī'kō'. Lā' ixlīhuākca'n natahuan palh quit Dios".

¹² Lā' chuntza' quīlīhuākca'n nakalhtīyāj Dios por ixlīhuāk a'ntūn tlahuanī'ta'uj.

Tū' tzey palh namātonkopūyāj ā'kalhatin quīntā'tinca'n

¹³ Lā' chuntza' tū'tza' calālē'ksa'ntit. Xatzey calīhui'līt'it que tū' natlahua'yā'tit a'ntū nalītonkopū ā'kalhatin. ¹⁴ Como quit ictapa'ksī con Cristo, quit xa'nca icca'tzi que ixlīhuāk huan līhua't huāk tzey. Lā' a'yuj chuntza' icpuhuan, quit icuan que ā'kalhatin tlahua a'ntūn tū' tzey palh hua' catūhuā a'ntū māni' xla' puhuan que tū' tzey na ixlacapūn Dios. ¹⁵ Hui'xina'n tū' cahua'tit quīnīt palh ū'tza' nalītamachuyī kalhatin de quīntā'tinca'n, como xla' napuhuan que tū' tzey a'ntū tlahua'yā'tit. Lā' como pāxquī'yā'tit huan quīntā'tinca'n, xatzey tū' natlahua'yā'tit a'ntū xla' napuhuan que tū' tzey. Cristo nīlh nā por xla', lā' tū' xmān por hui'xina'n. U'tza' tūntū' tīlīhua'yā'tit hui'xina'n a'ntū nalītaspi'tpala ā'kalhatin na ixtej Dios. ¹⁶ A'yuj hui'xina'n ca'tziyā'tit que huāk tzey a'ntū tlahua'yā'tit, tū' catlahua'tit a'ntū ā'makapitzin tapuhuan palh tū' tzey. ¹⁷ Quīna'n, como tapa'ksīyāj con Dios, tū' lej tipāstacāj a'ntū hua'can. A'ntū más tasquī'nī ū'tza' huā'mā': Līlācatejtin nalatā'kchokoyājuit lā' ca'cs nalatahui'layāj lā' naka'līhīyāj tapāxuhuan como huan Espīritu Santo quīncatā'lahui'lāni'. ¹⁸ A'nti chuntza' tā'akahuāna'ni' Cristo, chuntza' talīmāpāxuhū Dios. Lā' nahuancan que xa'nca talatlā'huan.

¹⁹ Ca'cs nalatahui'layāj. Lā' nalāmaktāyayāj lā' ā'chulā' na'akahuāna'ni'yāj Dios. ²⁰ Tū' nalactlahua'yā'tit a'ntū Dios tlahualh. Tzēlasā' chuntza' tlahua'yā'tit a'xni'ca' hua'yā'tit a'ntūn tapuhuan ā'makapitzin que tū' līmakuan. Ixlīhuāk huan līhua't tzey na ixlacapūn Dios. Lā' tzē nahua'yāj ixlīhuāk. Xmān tūla nahua'yāj ā'tāpātin palh por ū'tza' nalītonkopū kalhatin quīntā'tinca'n. ²¹ Xatzey tū' nahua'yāj quīnīt lā' tū' nahua'yāj vino, lā' nīn tūntū' natlahuayāj ā'catūhuā palh por ū'tza' nalītonkopū kalhatin quīntā'tinca'n. ²² Palh kalhatin de hui'xina'n puhuan palh tzey na ixlacapūn Dios que nahua' ixlīhuāk catūhuā, xla' ixa'cstu tzē'k caca'tzīlh. Lā' tū' tīlāsta'la'yā'tit por huanmā'. Līpāxūj tahuī'lāna' a'ntin taca'tzi que xa'nca talatlā'huan chu a'nchī ixtapuhuan Dios. ²³ Lā' a'ntin tahua' catūhuā, a'yuj māni' xla'ca'n tapuhuan que tū' tzey hua'can, chuntza' xla'ca'n tlahua ixtalaclē'i'ca'n. Palh kalhatin chī'xcu' tlahua catūhuā a'ntū māni' xla' puhuan que tū' tzey na ixlacapūn Dios, chuntza' tlahua ixtalaclē'i' huanmā' chī'xcu'.

15

Tasquī'nī natlahuayāj a'ntū natalīpāxuhua ā'makapitzin tā'timīn

¹ Quina'n a'ntü xa'ncatza' kalhlaka't'yāuj, nacāmaktāyayāuj xla'ca'n a'ntün tūna'j xa'nca takalhlaka't' como tūna'j xa'nca tamāchekxī. Tū' xmān napuhuanāuj a'ntü lacasqui'nāuj quina'n. ² Quina'n natlahuayāuj a'ntü natalipāxuhua huan ā'makapitzin quintā'timīnca'n lā' chuntza' nacāmaktāyayāuj lā' chuntza' ā'chulā' natakalhlaka't'. ³ Lā' nīn Cristo tū' ixtlahua xmān a'ntü xla' ixlacasqui'n. U'tza' lipātini'lh xla'. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntü Cristo huanilh Dios:

A'ntün talakmaka'nāni', nā quit quintalakmaka'n.

⁴ Ixlihuāk a'ntün tzo'kca makāntza' na ixtachihuīn Dios, quincāmāsu'ni'yāni' a'ntün Dios lacasqui'n que naca'tziyāuj. Ixtachihuīn Dios quincāmāko'xaka'tli'yāni'. Lā' quincāmaktāyāni' para napātīyāuj a'ntü quincātapātle'keni'yāni'. Lā' quincāmāca'tzīni'yāni' que na a'nāuj nac a'kapūn. ⁵ Dios ū'tza' a'ntün quincāmāko'xaka'tli'yāni' lā' quincāmaktāyāni' para natāyani'yāuj. Dios cacāmaktāyani' hui'xina'n para que chu lakatin nala mintapāstacna'ca'n chu a'nchī ixtapuhuān Cristo Jesús. ⁶ Chuntza' milihuākca'n tzē a'cxtim namācā'tani'yā'tit Dios, ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

Huan xatzey tachihuīn cāmāca'tzīnīca nā xla'ca'n a'ntün tū' israelitas

⁷ Lā' huixina'n calālaktzī'ntit hua'chi litā'timīn como tapa'ksiyā'tit con Cristo. Lā' chuntza' na a'cnīni'ni'can Dios. ⁸ Jesucristo a'xni'ca' milh nac quilhtamacuj, ixcāmāsu'ni' huan israelitas que Dios tlōkentaxtū a'ntü huan. Chuntza' māsu'yulh Cristo, como xla' tlōkentaxtūlh a'ntü Dios ixcāhuanini't makāntza' quina'papana'ca'n. Lā' chuntza' litasu'yu que Dios tlōkentaxtū a'ntü huan. ⁹ Lā' nā Cristo lacasqui'lh que natatapa'ksī con Dios nā xla'ca'n a'ntün tū' israelitas lā' nā xla'ca'n natamaxquī' pāxcatca'tzī Dios. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Cristo huanilh Dios:

Quit na'icmāka'tli'yāni' na ixlACLhni'ca'n xla'ca'n a'ntün tū' israelitas.

Lā' na'ictli' palh hui'x lej tzey.

¹⁰ Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Cacātā'pāxuhua'tit con ixtachi'xcuui't Dios, hui'xina'n a'ntün tū' israelitas.

¹¹ Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Camāka'tli'tit huan Māpa'ksīni' milihuākca'n a'ntün tū' israelitas.

Catamāka'tli'lh ixlihuākca'n tachi'xcuui't.

¹² Lā' nā tatzo'kni' a'nlhā huan Isaías:

Namin kalhatin i'xū'yātā'nat Isai.

Lā' xla' nacāmāpa'ksī a'ntün tū' israelitas.

Lā' xla'ca'n natakalhlaka't' que xla' nacāmāpūtaxtū.

¹³ Dios ū'tza' a'ntü quincāmāca'tzīni'yāni' que xla' naquincāmāpūtaxtūyāni'. Lā' como hui'xina'n lipāhua'nā'tit Dios, lā' Dios ā'chulā' lej cacāmāquī'ni' tapāxuhuān lā' cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mi'ā'chlcunucca'n. Lā' huan Espíritu Santo cacāmāca'tzīni' que Dios nantlōkentaxtū a'ntü huanit'.

¹⁴ Quit xa'nca iccatzī, tā'timīn, que hui'xina'n lej lactzēyā tachi'xcuui't. Lā' hui'xina'n xa'ncatza' ca'tziyā'tit ixtachihuīn Dios. Lā' nā tzē nalāmāscā'tiyā'tit chā'tunu' de hui'xina'n.

¹⁵ Xmān xa'iccāmāpāstaquicu'tunāni' hui'xina'n huā' tamā'na catūhuā a'ntü ictzo'kni't. Lā' como Dios quilimāmacū'lh huā'mā' litlōt, quit tū' icjicua'nī't de na'iccāto'knuni'yāni' lacas-tunc. ¹⁶ Dios quilacsaci para na'ictā'scuja Jesucristo. Quilimāmacū'lh na'iccāmāca'tzīni' a'ntün tū' israelitas huan xatzey tachihuīn a'ntü Dios quincāmāca'tzīni'. A'makapitzin de xla'ca'n takalhlaka't'ni't. Lā' huan Espíritu Santo cātlahuāni't ixtachi'xcuui't Dios. Xla'ca'n hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntü icmaxquī' Dios. Lā' Dios chuntza' lej cālipāxuhua.

¹⁷ Quit icmaxquī' pāxcatca'tzī Cristo Jesús, como quimaktāyani't a'ntü Dios quilimāmacū'lh.

¹⁸ Quit na'iccāhuaniyāni' xmān a'ntü Cristo quimaktāyalh para na'ictlahua. Quit iccāmāsu'ni'lh a'ntün tū' israelitas. Lā' chuhua'j xla'ca'n tatlaha ixtapuhuān Dios. ¹⁹ Por ixliMāpa'ksin Espíritu Santo ixtlahuacan lē'cnīn. Lā' chuhua'j ictlōkentaxtūni't a'ntü Dios quilimāmacū'lh. Iccāmāsu'ni'ni't xalanī'n nac Jerusalén huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo. Lā' lakachu icmāsu'yuni't hasta nac Ilírico. ²⁰ Quit xa'iccāmāsu'ni' huan xatzey tachihuīn a'ntün tūna'j ixtaca'tzī nīn tuntū' ixpālacata Cristo. Chuntza' xa'ictlahua quit como tū' xa'icmāsu'yucu'tun a'nlhā ixmāsu'yuni'ttza' ā'chā'tin. ²¹ Lā' chuntza' ictlahuamā' chu a'nchī tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

A'ntün tūna'j cāhuanican de xla', xla'ca'n nataca'tzī.

Lā' a'ntün tūna'j takaxmata, xla'ca'n natamāchekxī.

Pablo ixa'ncu'tun nac Roma

²² Lā' como quit xa'icmāsu'yutlā'huan, tūla xa'iccālaka'nāchāni', a'yuj lej maklhūhua' xa'ica'ncu'tunācha'. ²³ Lā' chuhua'j na'ica'nācha', como quit tū'tza' icka'lhī a'nlhā na'icmāsu'yu huā'tzā', lā' como lhūhua'tza' cā'ta iccālaka'ncu'tuni'ta'nchāni'. ²⁴ A'xni'ca' quit

na'ica'n nac España na'iccätēlaktzī'nāni' hui'xina'n. Quit icka'lhī tapāxuhūān ickalhachi-huina'ncu'tun macsti'na'j con hui'xina'n. Lā' ā'calistān quit na'ica'mpala. ²⁵ Pū'la na'ica'n nac Jerusalén. Na'iccālē'ni' macsti'na'j tumīn huan tā'timīn xalanī'n a'ntza'. ²⁶ Huan tā'timīn xalanī'n nac estado de Macedonia lā' nac estado de Acaya, xla'ca'n tamāstā'nī't tumīn, lā' tamacā'ni'cu'tun huan tā'timīn a'ntū lacpobres a'ntū xalanī'n nac Jerusalén. ²⁷ Huā'mā' ū'tza' a'ntūn tatlahuacu'tulh xla'ca'n xalanī'n nac Macedonia lā' nac Acaya. A'ntūn tū' israelitas tamaktāyacu'tun a'ntū israelitas. Chuntza' tzey como huan israelitas tamāca'tzīnī'nī't a'nchī natalipūtaxtu. Lā' chuhua'j, a'ntūn tū' israelitas tzē natatā't' a'ntūn taka'lhī. ²⁸ Lā' quit, a'xni'ca' na'ictlahuakō' huā'mā', a'xni'ca' na'icmāstā' huan tumīn, quit na'ica'n nac España. Lā' na'iccätēlaktzī'nāni' hui'xina'n. ²⁹ Lā' a'xni'ca' na'iccälakchā'nāni' hui'xina'n, quit iccā'ca'tzī que Cristo nacāsīcu'lanālīyāni' hui'xina'n por expālacata a'ntū Cristo quilīmāmacū' que na'iccāhuaniyāni'.

³⁰ Lā' chuhua'j tā'timīn, como hui'xina'n nā tā'tapa'ksiyā'tit Cristo, lā' como huan Espīritu Santo quīncāmaktāyayāni' nalāpāxquī'yāuj, chuhua'j iccāsqui'ni'yāni' que naquīlātā'kalhtō'ka'yāuj. Lā' casqui'ni'tit Dios por quit. ³¹ Casqui'ni'tit Dios que caquīmaktaka'lhī para que tuntū' naquīntatlahuani' xalanī'n nac Judea a'ntūn tū' takalhlaka't'. Lā' nā casqui'ntit que huan tā'timīn xalanī'n nac Jerusalén caquīntamakhltūh huan tumīn a'ntū na'iccālē'ni'. ³² Lā' chuntza', palh Dios lacasqui'n, quīn na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n. Chuntza' quit na'iclipāxuhua. Lā' chuntza' nalāmāko'xaka'tlī'yāuj. ³³ Lā' chuhua'j Dios cacā'o'kska'lhīni' milīhuākca'n. Xla' ū'tza' a'ntū cāmātza'la'nkē' quī'a'clhunucca'n. Amén.

16

Pablo cāmācā'ni'lh saludos xalanī'n nac Roma

¹ Iccälakmacā'nāchāni' hui'xina'n quīntā'tinca'n Febe. Huā'mā' puscāt cātā'scuja xla'ca'n a'ntūn tatapa'ksī con Cristo nac Cencrea. ² A'xni'ca' xla' nacälakchā'nāni', calaktzī'ntit hua'chī mīntā'tinca'n. Chuntza' natala a'ntū ixtachi'xcuhui't Dios. Calīmaktāya'tit chu a'ntū xla' namaclacasqui'n. Xla' lej lhūhua' a'ntū cāmaktāyāni't. Lā' nā quit quīmaktāyāni't.

³ Casaludarī'tit Priscila lā' Aquila a'ntū ixkōlu' Priscila. Xla'ca'n tamāsu'yu expālacata Cristo Jesús, chuntza' hua'chī quit. ⁴ Lā' xla'ca'n cāpātle'keni'lh a'ntū lej lipājicua' a'xni'ca' quīntamāpūtaxtūh. U'tza' iccālīmaxquī' pāxcatca'tzī. Lā' nā tamāstā' pāxcatca'tzī ixlihuākca'n a'ntūn tū' israelitas a'ntūn tatapa'ksi con Cristo. ⁵ Lā' nā iccāmācā'ni' saludos huan tā'timīn a'ntūn tatakēstoka na ixchicca'n Priscila lā' Aquila. Lā' nā icmacā'ni' saludos Epeneto. Xla' quī'amigo lā' icpāxquī'. Xla' ū'tza' a'ntū xapū'la kalhlaka't'lh Cristo nac Acaya. ⁶ Lā' nā icmacā'ni' saludos huan María. Xla' lej scujnī't por mimpālacataca'n. ⁷ Lā' nā iccāmācā'ni' saludos quīntā'israelitas a'ntū Andrōnīco lā' Junias. Lā' ū'tunu'n ixquīncātā'chī'canī't. Lā' huan apóstoles nā xla'ca'n ta'a'cñī'ni'ni'. Lā' nā xla'ca'n ixtakalhlaka't'ni'ttza' Cristo xapū'la a'xni'ca' quit tūna'j xa'ickalhlaka't'.

⁸ Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Amplias. Icpāxquī' como xla' nā kalhlaka't' quīMāpa'ksīni'ca'n. ⁹ Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Urbano a'ntū quīncāmaktāyayāni' quīna' nā a'ntūn tā'scujāuj con Cristo. Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Estaquīs a'ntū icpāxquī'. ¹⁰ Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Apeles. Tasu'yu que xla' xa'nca ka'hlaka't' Cristo. Lā' nā iccāmācā'ni' saludos a'ntūn tahuī'lāna'ncha' na ixchic Aristóbulo. ¹¹ Lā' nā icmacā'ni' saludos quīntā'israelita Herodión lā' nā xalanī'n na ixchic Narciso a'ntūn takalhlaka't' quīMāpa'ksīni'ca'n. ¹² Lā' nā iccāmācā'ni' saludos Trifena lā' Trifosa. Xla'ca'n lej tatā'scuja quīMāpa'ksīni'ca'n. Lā' nā icmacā'ni' saludos Pérsida a'ntū pāxquī'can. Huā'mā' puscāt lej tā'scujnī't quīMāpa'ksīni'ca'n. ¹³ Lā' nā icmacā'ni' saludos huan Rufo. Tasu'yu que xla' xa'nca kalhlaka't' quīMāpa'ksīni'ca'n. Lā' nā icmacā'ni' saludos ixtzī't Rufo, a'ntū iclaktzī'n hua'chī quīntzī't. ¹⁴ Lā' nā iccāmācā'ni' saludos huan Asíncrito lā' Flegonte lā' Hermas lā' Patrobas lā' Hermes lā' nā huan tā'timīn a'ntūn tatā'lahui'lāna' xla'ca'n. ¹⁵ Lā' nā iccāmācā'ni' saludos huan Filólogo lā' Julia lā' Nereo lā' nā ixtā'tin xapuscāt lā' Olimpas lā' ixlihuākca'n ixtachi'xcuhui't Dios a'ntūn tatā'lahui'lāna' xla'ca'n.

¹⁶ Calāsaludarī'tit como lāpāxquī'yā'tit. Xalanī'n lakachu a'ntūn takalhlaka't', xla'ca'n cāmācā'ni'yāni' saludos.

¹⁷ Tā'timīn, iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n que naca'tzīyā'tit a'ntūn tatalacpitzī lā' tamāsu'yu a'ntūn tū' tzey lā' tū' chu a'cxtim hua'chī a'ntū cāmāsu'ni'nī'ta'ni' xapū'la. Cataxtunquī'tit de xla'ca'n. ¹⁸ Xla'ca'n tū' tatā'scujmā'na quīMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Tatlahua x mān a'ntū xla'ca'n talacasqui'n. Tasu'yu palh tzey a'ntūn tahuān lā' hua'chīlh tzēhuani't ixtachi'huīnca'n. Lā' x mān ta'a'kxoko xla'ca'n a'ntūn takalhlaka't' ixlihuāk a'ntūn cāhuānicān. ¹⁹ Lakaxtim ca'tzicantzā' a'nchī hui'xina'n kalhlaka't'yā'tit huan xatzey tachihuīn expālacata Cristo. Huā'mā' lej iclipāxuhua. Quit iclacasqui'n que hui'xina'n xa'nca naca'tzīyā'tit a'nchī natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' iclacasqui'n que tū' tipuhua'nā'tit natlahua'yā'tit a'ntūn

tū' tzey. ²⁰ Dios quincāmaktāyayāni' a'nchī ca'cs nalilatahui'layāujit. Dios palaj natlaja huan ko'ti'ti' a'nchī scujmā' con hui'xina'n. QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n.

²¹ Cāmacā'ni'yāchāni' saludos Timoteo a'nti quintā'scuja, lā' nā quintā'israelitas Lucio lā' Jasón lā' Sosípater.

²² Lā' quit, Tercio, quimātzo'knīca huā'mā' carta. Lā' iccāmacā'ni'yāchāni' saludos a'ntin kalhlaka'ī'yā'tit hua'chi quit.

²³ Lā' cāmacā'ni'yāchāni' saludos huā' Gayo. Quit Pablo icmaklahuī' na ixchic. Lā' nā ā'tzā' tatakēxtimī a'ntin takalhlaka'ī'. Lā' nā cāmacā'ni'yāchāni' saludos Erasto a'nti tesorero de huā'mā' xcānsipej. Lā' nā cāmacā'ni'yāchāni' saludos quintā'tinca'n Cuarto.

²⁴ Cacāsicua'lanālīchāni' milihuākca'n quiMāpa'ksīni'ca'n. Amén.

Pablo lej ixmāka'tli' Dios

²⁵ Lā' chuhua'j camāka'tli'uj Dios. Xla' tzē cāmaktāyayāni' que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit chu a'nchī huan xatzey tachihuīn a'ntū icmāsu'yu, lā' a'ntū ixpālacata Jesucristo. Lā' huan xatzey tachihuīn, xapū'la nīn tinti' ixca'tzī. Lā' chuhua'j Dios quincāmāca'tzīnīni'ta'ni'.

²⁶ Lā' chuhua'j māsuyucan. Nā chuntza' māsuyucan nā ixtachihuīn Dios a'nlhā huanican profetas. Dios māpa'ksīni'lh que cacāmāca'tzīnīkō'ca ixlihuākca'n huan tachi'xcuhui't como Dios lacasqui'n que ixlihuākca'n catakalhlaka'ī'lh lā' cata'a'kahuāna'ni'lh Dios. Lā' Dios ū'tza' a'nti hui' para pō'ktu.

²⁷ Lā' xmān Dios ca'tzīkō' ixlihuāk. Ca'a'cnīni'ni'ca Dios para pō'ktu por ixpālacata Jesucristo. Amén.

Huan Xapū'la Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Corinto

Pablo cātzo'knuni'lh xalanī'n nac Corinto a'nti ixtakalhaka'ī Cristo

¹ Quit Pablo, lā' quilacsacnī't Jesucristo para na'icla ixapóstol chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Ictzo'knumā' quit lā' nā quintā'tinca'n Sóstenes nā xla' hui' huā'tzā'. ² Lā' huā'mā' carta iccāmacā'ni'yāni' milihuākca'n a'ntīn kalhlaka'ī'yā'tit ixtachihuīn Dios lā' xalanī'n nac Corinto. Iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n a'ntīn cāsicua'lanālīnī'ta'ni' Cristo Jesús. Lā' xla' cālacsacnī'ta'ni' lā' ixla' Dios la'nī'ta'ntitza' con ixlihuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' chu xalhā cahuā nac cā'quilhtamacuj. Xlaca'n tamācā'tanī Dios lā' lakaliyān tasqui'ni' que cacāmaktāyālh hua'chī hui'xina'n nā squi'ni'yā'tit. ³ Dios quinTāta'ca'n lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacālakalhu'mani'. Lā' xa'nca cacā'a'nī'ni'ni'.

Pablo māstā'lh pāxcatca'tzī porque Cristo cāsicua'lanālīh

⁴ Pō'ktu icmaxqui' pāxcatca'tzī quinDios por hui'xina'n porque Dios cāmaxqui'ni'ta'ni' talakalhu'mān lā' ū'tza' huā'mā' talakalhu'mān cāmaxqui'ni' porque tapa'ksi'ya'tit con Cristo Jesús. ⁵ Lā' por ixpālacata Cristo, Dios lej lhūhua' cāmāscā'tiyāni' lā' chuntza' xa'nca māchekxī'yā'tit para nacāmāsu'ni'yā'tit ā'makapitzīn. ⁶ Ixlihuāk huā'mā' Dios cātlahuani'ni' porque cuenta tlhua'tit lā' kalhlaka'ī'tit a'ntū iccāmāsu'ni'ni' ixpālacata Cristo. ⁷ Lā' nā chuntza' hui'xina'n tuntū' cāmakasputāni' a'nchī Dios quincāsicua'lanālīyāni' lihuan ka'lhī'pā'na'ntit huan chī'chini' a'ntū napūmin quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. ⁸ Nā xla' nacāmaktāyāni' hasta a'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj lā' chuntza' tū' na'a'nan nīn tuntū' a'ntū nacātālē'ksa'nīni'nāni' a'xni'ca' nalacāxtlahuakō' Jesucristo. ⁹ Dios pō'ktu tlōkentaxtū a'ntū mālācnū lā' xla' cālacsacnī'ta'ni' para que chu lakatin nala'yā'tit con Jesucristo, ixO'kxa' Dios, a'nti quiMāpa'ksīni'ca'n.

A'nti ixtakalhaka'ī tatalacpitzilh na ixlaclhpu'nanca'n

¹⁰ Quintā'timīn, lej iccāsqui'ni'yāni' por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo lā' iccāchihuāna'maxqui'yāni' que chu lakatin nahua'nā'tit lā' tū' nataxtunqui'yā'tit lā' tū' natalacpitziyā'tit. Lā' caka'lhī'tit chu lakatin mintapāstacna'ca'n milihuākca'n lā' chu lakatin mintapuhuānca'n. ¹¹ Tachilh huā'tzā' a'nti xalanī'n na ixchic Cloé. Lā' xlaca'n quintamācā'tzīnīlh que hui'xina'n lāsta'la'yā'tit. ¹² Ū'tza' huanicu'tun que hui'xina'n tū' chu lakatin hua'nā'tit. Makapitzīn tahuān: "Quit icstālani' Pablo". Lā' ā'makapitzīn tahuampala: "Quit icstālani' Apolos". Lā' ā'makapitzīn tahuampala: "Quit icstālani' Pedro". Lā' ā'makapitzīn tahuampala: "Quit icstālani' Cristo". ¹³ ¿Chu talacpitzīni' Cristo? ¿Chu quit icnīlh huan nac cruz por mimpālacataca'n? Lā' ¿chu quit iccāmā'kpaxīni' para naquilāstālani'yāuj? ¹⁴ Icmāxqui' pāxcatca'tzī Dios porque tū' iccāmā'kpaxīlh nīn kalhatin de hui'xina'n, xmān Crispo lā' Gayo. ¹⁵ Lā' chuntza' nīn tinti' tzē nahuan que quit iccāmā'kpaxīlh para que caquintastālani'lh. ¹⁶ Lā' nā iccāmā'kpaxīlh xalanī'n na ixchic Estéfanas pero tū' icca'tzī palh icmā'kpaxīni't ā'chā'tin huampala. ¹⁷ Pues Cristo tū' quimacamīlh para que na'icmā'kpaxīni'n. Quimacamīlh para na'iccāmāstū'ncni'yāni' ixtachihuīn Dios. Lā' tū' iclīmāstū'nca con xalaka'tla'n tachihuīn. Palh chuntza' xa'ictlahualh, xa'iclakmaka'lh Cristo a'nti pātini'lh huan nac cruz.

Ixpālacata Cristo lītasu'yu ixlīmāpa'ksīn Dios lā' ixtapāstacna'

¹⁸ Huan a'nti ta'amā'na nac pūpātīn porque tū' takalhlaka'ī Dios, xlaca'n tapuhuan que tū' tasqui'ni' a'nchī māsu'yucan que Cristo nīlh nac cruz. Pero quina'n a'nti Cristo quincāmāpūtaxtūni'ta'ni'tza', quina'n puhuanāuj que a'ntū māsu'yucan ixpālacata a'nchī līnīlh Cristo nac cruz, ū'tza' ixlīmāpa'ksīn Dios. ¹⁹ Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios: Na'icmāsu'yu que ixlihuāk a'ntū taca'tzī huan xalaka'tla'n chī'xcuhuīn, ū'tza' hua'chilh nīn tuntū' ixtapalh.

Lā' na'iccāmāxtunqui' para pō'ktu a'nchī ixlīlaksalalhnā'ca'n a'ntīn tamāchekxī.

²⁰ Lā' chuhua'j ¿chichū natalila huan a'nti laksalalhnā' lā' huan mākalhtō'kē'ni'ni'n? Lā' ¿chichū nalila huan a'nti lej tzē talichihuīna'n catūhuā? ¿Chu tū' cāmāmāxani' Dios porque xla' lej lihua'ca' ca'tzī? Chuntza' ixtapāstacna'ca'n xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj hua'chī tachuyāt na ixlacapūn Dios. ²¹ Lā' a'yuj lej skalalh huan tachi'xcuhuī't, pero tū' chuntza' talīlakapasa Dios porque xla' tū' mākxteca chuntza' nalīlakapascan. Xla' lihui'līlh cāmāpūtaxtū ixlihuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī ixtachihuīn a'ntū icmāsu'yumā'nauj a'yuj ā'makapitzīn tahuān que tachuyāt.

²² Huan israelitas talacasqui' que catatlahualh lē'cnīn xlaca'n a'ntīn tamāsu'yu ixtachihuīn Dios. Lā' huan a'ntīn tū' israelitas taputza a'nti lej taca'tzī. Palh tū' chuntza',

tü' takalhla'cu'tun ixtachihuïn Dios. ²³ Lā' quina'n icmāstū'ncāuj a'nchī Cristo nīlh huan nac cruz. U'tza' cālīmāmakchuyīlh israelitas porque tü' takaxmatcu'tun. Lā' xla'ca'n a'nñin tü' israelitas tapuhuan que tachuyāt. ²⁴ Pero huan a'nñi Dios cālacsacli lā' xla'ca'n takalhla'ca, a'yuj israelitas lā' a'yuj tü' israelitas, huan tamā'na tamāchekxī que Cristo ka'lhī ixlīmāpa'ksīn Dios lā' ixtapāstacna' Dios. ²⁵ Chi'xcuhui'n tapuhualh que Cristo tü' ixka'lhī limāpa'ksīn a'xni'ca' nīlh huan nac cruz. U'tza' tü' stu'ncua'. Cristo nīlh como chuntza' ixtapuhuan Dios. Lā' ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhui'n tūla tamālacastuca ixtapāstacna' Dios. Lā' chi'xcuhui'n tapuhuan que Dios hua'chilh tü' ixka'lhī ixlīmāpa'ksīn a'nchī Cristo nīlh nac cruz. Pero Dios ā'chulā' māpa'ksīni'n que chi'xcuhui'n. ²⁶ Cuenta catlahua'tit māni' hui'xina'n, quintā'timīn. Tü' a'nan lhūhua' a'nñi lej taca'tzi na milaclhpu'nanca'n hui'xina'n a'nñi Dios cālacsacni' lā' kalhla'ca'tit. Tü' ixa'nan lhūhua' a'nñi māpa'ksīni'ni' ixtahuanit' a'xni'ca' takalhla'ca'lh lā' tü' ixa'nan lhūhua' a'nñi lej ixtasqui'ni' nac huā'mā' quilhtamacuj. ²⁷ Pero Dios cālacsacli a'nñi xla' cālacsacni' a'yuj puhuanca'n que tü' lej taca'tzi. Cālacsacli para nacālīmāmxani' a'nñi xalaksalalhna'. Lā' Dios cālacsacli a'nñi puhuanca'n que tü' lactli'hui'qui para nacālīmāmxani' a'nñi xalactli'hui'qui. ²⁸ Lā' Dios cālacsacli a'nñi puhuanca'n que xla'ca'n tü' tatasqui'ni' lā' a'nñi cālakmaka'ncani't hua'chilh tuntü' ixtapalh para que chuntza' tzē nalīmāluani' a'nñi puhuanca'n que lej tasqui'ni'. ²⁹ Lā' nā chuntza' nīn tinti' tzē nalika'tla'jca'tzi na ixlacpūn Dios. ³⁰ Lā' hui'xina'n tapa'ksi'yā'tit con Cristo Jesús pero xmān por ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' por ixpālacata Cristo, Dios quincāmāscatīni' ixtapuhuan. Lā' mālacstū'ncni't palh lacuan quina'n. Dios quincāmāxtunquīni' de huan talacē'i' para que ixta' nalayāuj. Lā' xla' quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī xa'nca nalilatā'kchokoyāuj. Nā Cristo māpalakō'lh quintalacē'i'ca'n lā' quincāmāpūtaxtūni'ta'ni'. ³¹ Chuntza' māchekxīca'n a'nchī tatzō'kni' na ixtachihuïn Dios: A'nñi ka'tla'jca'tzi, calika'tla'jca'tzilh ixpālacata a'nñi quincātlahuani'ni'ta'ni' huan Māpa'ksīni'.

2

A'nchī māsu'yuca tuchū ixpālacata ixtokohua'ca'ca Cristo

¹ Lā' chuntza' a'xni'ca' pū'la icchā'lh lā' iccātā'chihuīna'ni' hui'xina'n, tü' iccāmāsu'ni'ni' hua'chi kalhatin xaka'tla' a'cta'sana'. Lā' tü' lej ka'tla' quintachihuïn lā' nīn lhūhua' quintapāstacna', a'xni'ca' xa'iccāmālacstū'ncni'yāni' a'nñi ixlīstū'ncua' ixpālacata Dios lā' a'nñi tze'k ixuani't. ² Lā' quit iclīhui'lih que tuntü' quimacatzi, xmān Jesucristo a'nñi maknīca huan nac cruz. ³ Lā' quit hua'chilh tü' lej tli'hui'qui xa'icuanit' a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani' lā' lej xa'icpājicua'n lā' xa'icxpipi. ⁴ Lā' quintachihuïn lā' a'nchī xa'iccāmāscatīyāni' tü' hua'chi ixta' huan xaka'tla' a'cta'sana' a'nñi lej ca'tzi. Palh chuntza' xa'iccāmāscatīni' cahuā, tü' ixtasu'yulh a'nchī i'scujmā' huan Espiritu Santo lā' ixlīmāpa'ksīn Dios. Huan Espiritu Santo quimāsu'ni'lh huan tachihuïn lā' icchihuīna'lh con ixlīmāpa'ksīn. ⁵ Lā' chuntza' tü' nakalhla'ca'ti'yā'tit ixpālacata ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhui'n pero nakalhla'ca'ti'yā'tit ixpālacata ixlīmāpa'ksīn Dios.

Dios cāmāsu'ni' tachi'xcuhui't por huan Espiritu Santo

⁶ Pero na ixlacpū'nanca'n a'nñi xa'nca tamāchekxī ixtachihuïn Dios, tasu'yu que lej icca'tzi. Lā' quintapāstacna' tü' hua'chi ixlaca'n huan xanapuxcu'nu' xalani'n nac quilhtamacuj porque xla'ca'n natalakuan. ⁷ Pero iclīchihuīna'nāuj ixtapāstacna' Dios a'nñi lakatzē'k ixuani't. Lā' huan tapāstacna' ū'tza' huā'mā': A'xni'ca' tūna'j ixa'nan quilhtamacuj, xmān ixpāunca'tzi Dios ixuani't que naka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu. ⁸ Nīn tinti' xalani'n nac huā'mā' quilhtamacuj tamāchekxīni't huā'mā' a'nñi lakatzē'k ixuani't. Palh ixtamāchekxīlh cahuā, tü' maktin ixtaxtokohua'ca'lh huan Māpa'ksīni' a'nñi lihua'ca' xaka'tla'. ⁹ Pero chu a'nchī tatzō'kni' na ixtachihuïn Dios:

Nīn tinti' laktzi'ni't lā' nīn tinti' kaxmatni't lā' nīn tinti' puhuanit' a'nñi Dios cāxui'līni't para huan a'nñi tapāxqui'.

¹⁰ Dios scana'nca quincālīmāscatīni' por huan Espiritu Santo porque tuntü' mātze'kni'canit' huan Espiritu. Xla' ca'tzi hasta ixtapāstacna' Dios lā' a'nchī lihuanit' Dios.

¹¹ ¿Tichū ca'tzi a'nñi puhuan kalhatin chi'xcu'? Xmān ixa'cstu ca'tzi. Lā' chuntza' nīn tinti' tzē māchekxī ixtapāstacna' Dios; xmān ixEspiritu Dios ca'tzi. ¹² Dios quincāmāxqu'ni'ta'ni' huan Espiritu a'nñi ixta' Dios lā' tü' ixlaca'n chi'xcuhui'n. Lā' chuntza' tzē namāchekxīyāuj a'nchī Dios quincālakalhu'manāni' lā' quincāmāxqu'yāni' lhūhua' catūhuā. ¹³ Tü' icmāsu'yuyāuj hua'chi tamāsu'yu tachi'xcuhui't a'yuj lej taca'tzi catūhuā. Quina'n iccāmāsu'ni'yāuj a'nñi quincāmāsu'ni'yāni' huan Espiritu. Chuntza' iccāmāsu'ni'yāuj xla'ca'n a'nñi taka'lhī huan Espiritu Santo lā' xla'ca'n tamāchekxī a'nñi ixta' Dios.

¹⁴ Huan chi'xcu' a'nñi tü' ka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj xmān pāstaca huā'mā' quilhtamacuj. Tūla maklhtīni' a'nñi māsu'yu huan Espiritu Santo porque puhuan que hua'chi tachuyāt. Lā' tūla māchekxī porque xmān limāchekxīca'n con Espiritu Santo. ¹⁵ Lā' huan

Espíritu Santo tanūni'nī't huan chí'xcu' a'ntī i'xla' Dios lā' chuntza' limāchekxī a'ntū más tasqui'nī. Huan chí'xcu' a'ntīn tū' ka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj tūla māchekxī a'nchī huanī't huan a'ntī ka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj. ¹⁶ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

¿Tichū lakapasni't ixtapāstacna' Māpa'ksīni' Dios?

Lā' ¿tichū tzē namāsu'ni' a'ntū natlahua?

Pero quina'n icpāstacna'nāuj hua'chi Cristo lacasqui'n.

3

A'nchī tahuani't huan a'ntīn tatā'scuja Dios

¹ Chuntza', quintā'timīn, tūlah iccāhuanini' hua'chi xa'iccāhuani xlaca'n a'ntī cuenta tatlaha huan Espiritu Santo. Maclacasqui'nā'tit hui'xina'n na'iccāhuaniyāni' hua'chi a'ntīn tatzucumā'nacus takalhaka't' ixtachihuīn Dios lā' a'ntīn tatlahuamā'nacus a'ntū xmān xlaca'n talacasqui'n. Hui'xina'n hua'chi laksana'tā'n. ² Nā como huan ska'ta' tūlana'j laktzaka huan quinit lā' xmān hua' ixtzi'qui't, chuntza' tūlah iccāmāsu'ni'ni' a'ntū jicslīhua' para namāchekxiyā'tit. Tūlah catisca'ttit. Lā' nīn chuhua'j tū' iccāmāsu'ni'yāni' a'ntū jicslīhua' para namāchekxiyā'tit ³ porque pāstacna'nā'titcus hua'chi a'ntīn tūna'j takalhaka't'. Palh lāsta'la'pā'na'titcus lā' lakca'tzanā'tit lā' taxtunquīni'ta'ntit, tasu'yu que tlahua'yā'titcus a'ntū xmān mīntapāxuhuanca'n. Latā'kchokoyā'tit hua'chi xalani'n nac quillhtamacuj. ⁴ Kalhatin huan: “Quit icstālani' Pablo”. Lā' ā'kalhatin huampala: “Quit icstālani' Apolos”. ¿Chu tū' a'cxtim tatalacpitzī xlaca'n xalani'n nac huā'mā' quillhtamacuj?

⁵ A'xni'ca' iccāmāsu'ni'ni', tū' iccāmāsu'ni'ni' para naquilāstālani'yāuj. Nīn Apolos tū' cāmāsu'ni'ni' para nastālani'yā'tit xla'. Quina'n xmān ixtasācua'ni'n Dios. Quit iccāmāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios lā' huixina'n kalhaka't'tit. Chā'tunu' de quina'n ictlahuāuj quilitlōtca'n a'ntū Dios quincāmaxqui'ni'. ⁶ Quit ictzuculh iccāmāsu'ni'yāni' ixtachihuīn Dios. A'calistān mīlh Apolos. Nā xla' māsu'yulh huampala ixtachihuīn Dios. Lā' Dios iccāmākalhaka't'nīmā'ni'. U'tza' hua'chilh xa'iccha'nli ixtachihuīn Dios lā' Apolos ixmaka'lh xcān lā' Dios icxmāstaquīmā' lā' tahuaca'lh huā'mā' tacha'ni'. ⁷ Lā' chuntza' a'ntī cha'nli, xla' nīn tuntū'; lā' a'ntū maka'lh xcān, nā xla' nīn tuntū' porque xmān Dios ū'tza' maxqui' t'stacet. ⁸ Lā' a'ntīn cha'n lā' a'ntū maka'n xcān a'cxtimni' tasācua'ni'n. Chā'tunu' namaklhūni'n ixtatlj chu a'nchī scujli. ⁹ Chuntza' quina'n tasācua'ni'n como ic'tā'scuja'uj Dios lā' hui'xina'n hua'chi ixtacuxtu Dios a'nllhā cha'nuan ixtachihuīn Dios. Xla' maktaka'lh mā' para que nala ixtō'ca't.

Nā hui'xina'n hua'chi lakatin chic a'ntū i'xla' Dios lā' a'ntū yāhuamā'cacus. ¹⁰ Dios quila'sacūlā' quimāsu'ni'lh a'nchī na'icmāsu'yu ixtachihuīn a'nllhā tū' maktin kaxmatcani't. Lā' ā'calistān mīlh ā'chā'tin. Nā xla' māsu'yulh ixtachihuīn Dios. U'tza' hua'chi palh quit tapācna' lā' ictlahualh ixlitzucuni' huan chic. A'kalhatin namin para nayāhua huanmā' chic. Lā' ū'tza' tasqui'ni' chā'tunu' cuenta catlahualh tuchū nalicāxtlahua huanmā' chic. ¹¹ Xmān lakatin icxlitzucuni' huā'mā' chic a'ntū i'xla' Dios a'ntū yāhuamā'cacus. Lā' ū'tza' huā'mā' a'ntū iccāmāsu'ni'ni' ixpālacata Jesucristo lā' a'nchī pātini'lh huan nac cruz. ¹² Tāpālhūhua' a'ntūn tzē nacāmāsu'yucan ixpālacata Dios, hua'chi tāpālhūhua' a'ntūn tzē nalicāxtlahuacan huan chic. Makapitzīn natalicāxtlahua oro o plata o lej tzey chihuix a'ntūn tāyani'. Lā' ā'makapitzīn natalicāxtlahua qui'hui' o matlū'c o seket a'ntūn tū' tāyani'. ¹³ Nachīn lakatin chí'chīni' a'xni'ca' natasu'yu tuchū taliscujli chā'tunu'. Huan chí'chīni' natzucu hua'chi macscut lā' como huan oro lā' plata tatāyani' macscut, chu a'cxtim ixtascujūt huan xatzey mākalhtō'ke'ni' nā natāyani'. ¹⁴ Lā' palh ixtascujūt kalhatin natāyani', xla' namaklhūni'n ixtatlj. ¹⁵ Lā' palh tū' tāyani' ixtascujūt kalhatin, nasputni' ixtatlj pero Dios namāpūtaxtū hua'chi huan chí'xcu' a'ntī napūtaxtu a'xni'ca' lhcumā' ixchic lā' nalhucokō' ixlīhua' a'ntū ixka'lhī.

¹⁶ ¿Chu tū' ca'tziyā'tit que mīlihuākca'n hui'xina'n hua'chi ixlitokpān Dios? Huan Espiritu Santo hui' na mī'a'clhucunucca'n. ¹⁷ Nā palh kalhatin natlahuani' a'ntūn tū' līmakuan ixlitokpān Dios, Dios namālakuani' xla' porque ixlitokpān Dios lej santo. Lā' hui'xina'n la'tit ixlitokpān Dios a'xni'ca' kalhaka't'tit.

¹⁸ Tū' cata'a'kxokotit mē'cstuca'n. Palh kalhatin na mīlaclhpu'nanca'n puhuan lej skalalh xla' ixpālacata a'ntū a'nan nac huā'mā' quillhtamacuj, calalh hua'chilh tuntū' ixca'tzi. Lā' chuntza' tzē nasca'ta a'ntū más tasqui'nī. ¹⁹ Huan tapāstacna' a'ntū xala' huā'mā' quillhtamacuj Dios calaktzī'n hua'chi tachuyāt. Pues chuntza' tatzo'kni': Huan a'ntīn tapuhuan lej lakskalalh, ū'tunu'n Dios cāmātlahuī a'ntū natalīta'a'kxoko ixa'cstuca'n ixlīlakskalalhca'n a'xni'ca' tatlahuacu'tun ixpātunca'tzica'n lā' chuntza' tūlah catitatlōkentaxtūlh.

²⁰ Lā' tatzo'kni' huampala:

Huan Māpa'ksīni' Dios cālkapasni' ixtapāstacna'ca'n a'nti lej laksalalhna' lā' cālaktzī'n hua'chi palh tū' taka'lhī ixtapalhca'n.

²¹ Chuntza' tū' catika'tla'jca'tzīt it xpālacata a'ntūn tlhualh catihuāyā chi'xcu' o a'ntū māsu'yulh como ixlihuāk catūhuā milaca'n. ²² Ixlihuāk catūhuā para hui'xina'n para nacāmaktāyāyāni'. Huan Pablo lā' huan Apolos lā' huan Pedro, quilihuākca'n para hui'xina'n. Nā milaca'n huan quilhtamacuj para nacāmaktāyāyāni'. A'yuj hui'lā'na'ntitcus lā' a'yuj canī'tit pero a'ntū pātē'kemā' lā' a'ntū napātē'ke, huāk ū'tza' a'ntūn tzey para hui'xina'n. ²³ Ixlihuāk milaca'n porque hui'xina'n tapa'ksī'yā'tit con Cristo, lā' Cristo tapa'ksī con Dios.

4

Ixtascujūtca'n huan apóstoles

¹ Quina'n a'nti apóstoles, caquincātalaktzī'ni' que quina'n ixtasācua'nī'n Cristo a'nti quincāmamacū'ni' para na'icmāsu'yuyāuj a'ntū ixla' Dios lā' a'ntū Dios quincāmāca'tzīnīni'. ² Lā' huan a'nti limāmacū'canī't catūhuā maclacasqui'n que xla' xa'nca natlōkentaxtū a'ntū limāpa'ksīcanī't. ³ Quit tū' quimaca'tzi a'ntū puhua'nā'tit de quit nīn a'ntūn tapuhuan ā'makapitzīn tachi'xcuui't de quit. Nīn quit tūla na'icuan palh tzey o tū' tzey quit. ⁴ A'yuj tū' icu'cxca'tzi palh iclaclē'n pero ū'tza' tū' huanicu'tun que quit tū' iclaclē'n. Dios nahuan palh iclaclē'n. ⁵ A'xni'ca' tūna'j min huan Māpa'ksīni' Jesucristo, tū' catipuhua'ntit palh tzey o tū' tzey ā'kalhatin xpālacata a'ntūn tlhualh. A'xni'ca' namīn huan Māpa'ksīni', xla' namālakkakēkō' ixlihuāk catūhuā a'ntūn tatzē'knī't a'nlhā cā'pucsua'. Lā' namāsu'yukō' ixlihuāk a'ntūn tapuhuan tachi'xcuui't lā' a'ntūn tatlahuacu'tun. Lā' a'xni'ca' Dios nacāmāka'tli' chā'tunu' xpālacata huan xatzey a'ntūn tatlahuanī't.

⁶ Quintā'timīn, ixlihuāk huā' tamā'na iccātzō'knuni'nī'ta'ni' quimpālacataca'n quit lā' Apolos. Lā' ū'tza' hua'chi a'ntū tāmālacastucan para que nasca'tā't a'nchī xa'nca na'a'kahuāna'ni'yā'tit ixtachihiun Dios a'ntūn tzo'kcanī't. Lā' chuntza' tū' tilika'tla'jca'tziyā'tit xpālacata kalhatin mākalhtō'kē'ni' lā' tū' catilakmaka'ntit ā'chā'tin mākalhtō'kē'ni'. ⁷ Tū' tīpuhua'na' palh hui'x mās xatzey. Huāk a'ntū ka'lhī'ya' huāk maxquī'nī'ta'ni' Dios. Tū' tla'jani'ta'. Tū' tilika'tla'jca'tziyā' a'ntū maxquī'nī'ta'ni' Dios.

⁸ U'cxca'tziyā'tit hua'chilh tuntū' caticāsputni'ni' lā' u'cxca'tziyā'tit hua'chilh ka'lhī'yā'tit ixlihuāk a'ntū maclacasqui'nā'tit. Puhua'nā'tit que tzē natapa'ksī'yā'tit mē'cstuca'n lā' quilāmaktēknī'ta'uj. Tū'tza' lacasqui'nā'tit na'iccāmaktāyāyāni'. Xalitzey palh stu'ncua' ixmāpa'ksīni'ntit cahuā para que quina'n tzē xa'iccātā'māpa'ksīni'ni'. ⁹ Pero chō'la Dios lacasqui'n que quina'n apóstoles ictasu'yuyāuj hua'chi chī'xcuui'n a'nti mās xatalakmaka'n lā' hua'chi a'nti lihui'līcan para namaknīcan. Quincātatlahuanī'ta'ni' hua'chi lilakastān nac quilhtamacuj lā' na'ixlacapūnca'n huan ángeles lā' tachi'xcuui't. Quincātalaktzī'nāni' hua'chi a'ntūn nīn tuntū' ixtapalh. ¹⁰ Huanca'n que quina'n lactonto por xpālacata Cristo pero hui'xina'n puhua'nā'tit que lej ca'tziyā'tit a'ntū ixla' Cristo. Huanca'n que quina'n lacscalana'jua' lā' hui'xina'n a'nti iccātzō'knuni'yāni' lej ka'lhī'yā'tit limāpa'ksīn. Hui'xina'n lej cāta'a'cnīni'ni'yāni' lā' quina'n xatalakmaka'ni'n. ¹¹ Hasta chuhua' quina'n ictzi'ncsāuj lā' ickalhputīyāuj lā' tū'tza' tzey quilu'xu'ca'n. Lā' quincātatucsnāni' lā' ictelatlā'huānāuj. ¹² Lā' lipalha' icscujāuj para na'icua'yānāuj, lā' ictlekua'nāuj. A'xni'ca' quincātalakapalayāni', quina'n icsqui'ni'yāuj Dios por xlaca'n. A'xni'ca' quincātamāpātīni'yāni', quina'n ictāyani'yāuj. ¹³ A'xni'ca' ko'hua'jua' quincātalichihuāna'nāni', quina'n xa'nca ickalhtīni'nāuj. Hasta chuhua'j cā'lacapulhūhua' quina'n iclanī'tauj hua'chi pal'lhma' lā' hua'chi xatanca'chi' de ixlihuāk a'ntū lakmaka'ncan.

¹⁴ Tū' iccātzō'knuni'yāni' huā'mā' para que na'iccāmāmāxani'yāni'. Iccātzō'knuni'yāni' huā'mā' para na'iccāmāca'tzīni'yāni' a'ntū natlahua'yā'tit porque lej iccāpāxquī'yāni' hua'chi quincamana'. ¹⁵ A'yuj ixka'lhī'tit lakacāuj mil a'ntū nacātāmāsu'ni'yāni' xpālacata Cristo, pero xmān kalhatin hua'chi mintāca'ca'n. Lā' māni' quit mintāca'ca'n por xpālacata Cristo lā' huan xatzey tachihiun a'ntū iccāmāasca'tiyāni'. ¹⁶ U'tza' lej iccālīsqi'ni'yāni' caquilāmaksca'txtūj a'nchī nalatā'kchokoyā'tit.

¹⁷ U'tza' huā'mā' iccālīlakmacā'nchāni' huan Timoteo. Nā xla' lalh quincaman por xpālacata quiMāpa'ksīni' lā' lej icpāxquī' lā' xla' tlōkentaxtū ixtapuhuan Dios. Lā' huan Timoteo nacāmāpāstaquīyāni' a'nchī iclīlatā'kchokomā' porque ica'kahuāna'ni' Cristo lā' nā a'nchī iccāmāsu'ni'mā' ā'makapitzīn para que nā chuntza' xlaca'n natalatā'kchoko. Lā' chuntza' icmāsu'yu chu calhāhuā na'ixlihuāk litokpānna'. ¹⁸ Makapitzīn de hui'xina'n lej lika'tla'jca'tziyā'tit porque puhua'nā'tit: "Tū' catimilh Pablo", puhua'nā'tit. ¹⁹ Pero palh Dios lacasqui'n, palaj na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' na'icchā'n, na'iclakapasa ixlimāpa'ksīnca'n xlaca'n a'ntūn taka'tla'jca'tzī o palh xmān tahuān. ²⁰ Lā' natasu'yu tichū tatapa'ksī con Dios. Natasu'yu por xpālacata a'ntūn tzē tatlahua por ixlimāpa'ksīn Dios, lā' tū' xmān por xpālacata a'ntūn tahuān chī'xcuui'n. ²¹ ¿Tuhū lacasqui'nā'tit? A'xni'ca'

na'iccālaka'nāchāni', ¿chu lacasqui'nā'tit na'icmin para na'iccācastigarli'yāni' o lacasqui'nā'tit na'iccāpāxqui'yāni' lā' na'iccālakalhu'manāni'?

5

Mālaclē'nīca a'n'tū ixtlahua talākahlī'n

¹ Scana'nca ca'tzīcan que a'nan na milachpu'nanca'n kalhatin a'ntū makpuscātīni'n. Xla' tā'hui' māni' ixtūtzi't. Lā' nīn a'n'tūn tū' takalhlaka'ī' tū' tatlahua hua'chi huā'mā' ko'hua'jua' talaclē'ī'. ² Lā' hui'xina'n nīn māxa'na'nā'tit lā' nīn lakaputzayā'tit ixpālacata huanmā talaclē'ī'. Ixmāxtutit de milachpu'nanca'n huā'mā' chí'xcu' a'n'tūn tlahualh talākahlī'n. ³ Lā' quit a'yuj tū' tasu'yu quilacan a'xni'ca' takēxtimīyā'tit, pero lej iccāpāstacmā'ni'. Lā' chuntza' hua'chilh icu'ī'lacha' lā' iclacāxtlahuani'ta'ncha'tza'. ⁴ A'xni'ca' takēstokchipitit por ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo lā' con ixlīmāpa'ksīn, lā' a'xni'ca' hua'chilh xa'icu'ī'lacha', como iccāpāstacmā'ni', ⁵ camāxtutit de milachpu'nanca'n huanmā' chí'xcu'. Namacamaxqui'yā'tit Satanás para napātīni'n ixmācni' lā' chuntza' namāpūtāxtūcan ixlīca'tzīn a'xni'ca' namimpala huan Māpa'ksīni' Jesucristo.

⁶ Tū' tzey a'nchī ka'tla'jca'tzīyā'tit. ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que macsti'naj levadura laklhtāyakō' ixlīhuāk huan tasquit? Chuntza' ixtalaclē'ī' huan kalhatin chí'xcu' nacāpasakō'yāni' milīhuāka'ca'n como ū'tza' nacāmāscā'tī ā'makapitzīn. ⁷ Camakxtektit ixlīhuāk a'n'tūn tū' tzey. U'tza' hua'chī xakōlūhua' levadura. Camāxtutit xla' lā' chuntza' nala'yā'tit hua'chī xasāsti' tasquit a'n'tūn tū' kalhī levadura. Tasqui'nī nala'yā'tit lacuan porque maknīcani't Cristo por quimpālacataca'n hua'chī maknīcan huan borrego a'ntū nalē'ksajina'ncan para pascua. ⁸ A'xni'ca' tlahuacan ixcā'tani'ca'n israelitas a'ntū huanican pascua, maka'ncan huan xakōlūhua' levadura lā' hua'can xasāsti' pāntzi a'ntūn tū' kalhī levadura. Chuntza' camācā'tanīuj Dios. Tasqui'nī pū'la camakxtekui huan tūn tū' tzey tapāstacna' lā' huāk a'ntūn tū' tzey. Lā' catahui'lauj lilacatejtin lā' lilacastū'nc. Chuntza' camācā'tanīuj Dios.

⁹ Iccātzō'knuni'nī'ta'ni'tza' nac ā'kalhtin carta que tū' caticātā'talacxtuctit con a'n'tūn tatlahua talākahlī'n. ¹⁰ Tū' xa'icuanicu'tun que tū' catā'talacxtuctit xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj a'n'tūn tatlahua talākahlī'n. Lā' nīn tū' xa'icuanicu'tun a'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj lā' tatampi'lhīni'n lā' ta'a'kkokoka'lhāna'n. Lā' nīn tū' xa'icuanicu'tun que tū' caticātā'talacxtuctit xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj a'n'tūn ta'a'cnīni'ni' ixídolosca'n. Palh tū' ixcātā'talacxtuctit nīn chā'tin de xlaca'n, pues maclacasqui'n nataxtuyā'tit de huā'mā' quilhtamacuj. ¹¹ Pero a'ntū iccātzō'knuni'nī'ta'ni' ū'tza' huā'mā': Palh chā'tin huan que kalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios lā' nā xla' tlahua talākahlī'n, tū' catitā'talacxtuctit. Palh chā'tin huan que kalhlaka'ī' lā' tlahua talākahlī'n o tampi'lhīni'n o na'a'cnīni'ni' ixídolo, tū' catitā'talacxtuctit lā' nīn tū' titā'huā'ya'nā'tit. Lā' tū' titā'huā'ya'nā'tit huan a'ntū huan que kalhlaka'ī' lā' xla' lakapalana'n o ka'chī o a'kkokoka'lhāna'n. ¹²⁻¹³ ¿Chu quimaca'tzi na'iccājuzgarli' huan a'n'tūn tū' takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios? A'n'tūn tū' takalhlaka'ī', xlaca'n Dios nacājuzgarli'. Pero tasqui'nī hui'xina'n nacājuzgarli'yā'tit huan a'n'tūn takalhlaka'ī'. Por eso camāxtutit de na milachpu'nanca'n huanmā' chí'xcu' a'n'tūn tlahua huā'mā' talaclē'ī'.

6

A'n'tūn talāmālapapū' con huan jueces a'n'tūn tū' takalhlaka'ī'

¹ Lā' a'xni'ca' kalhatin de hui'xina'n liyāhuacu'tun catūhuā ā'kalhatin a'ntū kalhlaka'ī', lej līmāxana' palh ixmālacapū'lh na ixlacapūnca'n a'n'tūn tū' takalhlaka'ī'. Ixtalacāxtlahualh a'n'tūn tatapa'ksī con Dios. ² Hui'xina'n a'n'tūn tā'tapa'ksiyā'tit con Dios nacālacāxtlahua'yā'tit huan tachi'xcuhui't a'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj. Lā' palh hui'xina'n nacālacāxtlahua'yā'tit ixlīhuāka'ca'n xalanī'n nac quilhtamacuj, nā tzē nalacāxtlahua'yā'tit antūn tū' lej tasqui'nī. ³ ¿Chu tū' ca'tzīyā'tit que quina'n nacālacāxtlahua'yā'uj huan ángeles? Lā' palh nacālacāxtlahua'yā'uj huan ángeles, ā'chulā' tzē nacālacāxtlahua'yā'uj a'ntū xala' nac huā'mā' quilhtamacuj. ⁴ Chuntza' palh maclacasqui'n nalacāxtlahua'yā'tit catūhuā xala' huā'mā' quilhtamacuj, ¿a'chī' cāputzayā'tit huan chí'xcuhui'n a'n'tūn tū' lej cā'a'cnīni'ni'can na ixlacapūnca'n a'n'tūn takalhlaka'ī'? ⁵ Huā'mā' iccāhuani'yāni' para que na'iccāmāxani'yāni'. ¿Chu tū' a'nan na milachpu'nanca'n nīn chā'tin a'n'tūn tzē nacālacāxtlahua'yāni' hui'xina'n a'ntū litā'timīn? ⁶ Ca'tzīyā'tit que a'nan. Chuntza' tū' tzey a'nchī tlahua'yā'tit a'xni'ca' kalhatin a'ntū kalhlaka'ī' lā' namālapapū' ā'kalhatin xatā'tin lā' nalacāxtlahua'yā'tit na ixlacapūnca'n a'n'tūn tū' takalhlaka'ī'.

⁷ Como lāmālapapū'yā'tit entre litā'timīn, chuntza' tasu'yu que tū' tlōkentaxtuyā'tit ixtapuhuan Dios lā' lhūhua' ticāspu'tni'yāni'cus. Ixpātītit huan a'n'tūn tū' tzey a'ntū cātālahuani'ni'. Ixtāya'ni'tit a'nchī cāta'a'kkokomaklhtīni'. ⁸ Pero māni' hui'xina'n lātlahua'ni'yā'tit a'n'tūn tū' tzey lā' cā'a'kkokomaklhtiyā'tit a'yuj mīntā'tinca'n.

⁹ ¿Chu tū' ca'tziyā'tit que a'ntīn tatlaha a'ntūn ko'hua'jua', xla'ca'n tūlah catitatanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n? Tū' tita'a'kxokoyā'tit mē'cstuca'n. Huan a'ntīn tamakpuscātīni'n lā' huan a'ntīn tatlaha talākalhī'n lā' huan a'ntīn tataquilhpūtani' ídolos, xla'ca'n tūlah catitatanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Nā huan a'ntīn talātā'tahuilāna' entre chí'xcu'huī'n lā' huan a'ntīn tamaklhtza'stī pusan, xla'ca'n tūlah catitatanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. ¹⁰ Nā huan a'ntīn taka'lhāna'n lā' huan a'ntīn talakla catūhuā lā' huan a'ntīn taka'chī tūlah catitatanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Nā huan a'ntīn talakapalana'n lā' huan a'ntīn ta'a'kxokomaklhtīni'n catūhuā tūlah catitatanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Nīn tintī' de huan tamā'na tū' catitamaklhtīni'lh nīn tuntū' a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. ¹¹ Lā' chuntza' ixtlahua'yā'tit ā'makapitzīn de hui'xina'n. Pero chuhua'j Dios cālacacnī'ta'ni' lā' cāxapani'nī'ta'ni' mintalaclē'i'ca'n para natlahua'yā'tit ixtapuhuān. Lā' chuhua'j Dios mālacstū'nca que hui'xina'n lacuantza' por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' por ixlīmāpa'ksīn ixEspíritu quinDiosca'n.

Maclacasqui'n que Dios nacāmāpa'ksī quimacni'ca'n

¹² Tzē na'icuan: "Icka'lhī talacasqui' para que tzē na'ictlahua ixlīhuāk catūhuā a'ntū iclacasqui'n". Pero tū' ixlīhuāk a'ntū ictlahuacu'tun nacāmaktāya ā'makapitzīn. Tzē na'icuan: "Tzē na'ictlahua chuxatū catūhuā". Pero a'yuj xa'icualh, tū' ictlahuacu'tun catūhuā a'ntūn tūla na'icmaktēka ā'calistān lā' ū'tza' naquilītlaja. ¹³ Nā nahuancan: "Quimpānca'n maclacasqui'n lihua't lā' a'nan lihua't para quimpānca'n", nahuancan. Pero ixtu'ca'n tū' catitāyāni'lh para pō'ktu. Namin lakatin chí'chīni' a'xni'ca' Dios nacāmālakuanī ixtu'ca'n. Dios tlahualh quimacni'ca'n para que nali'a'cnīni'ni'yāuj xla'. Lā' xla' quincāmāxqui'yāni' a'ntū maclacasqui'n quimacni'ca'n. Tū' lacasqui'n nalītlahuayāuj talākalhī'n quimacni'ca'n. ¹⁴ Lā' chu a'nchī Dios mālakahuanīchokolh ixmacni' huan Māpa'ksīni' Jesucristo nā chu chuntza' namālakahuanīchoko quimacni'ca'n con ixlīmāpa'ksīn.

¹⁵ ¿Chu tū' ca'tziyā'tit que quimacni'ca'n tā'tapa'ksī con Cristo? Lā' quimacni' a'ntūn tapa'ksī con Cristo, ¿chichū na'icīmāklhī de Cristo para natā'takēxtimī kalhatin puscāt xala' nac cā'tejen? Tū' maktin icitlahualh. ¹⁶ ¿Chu tū' ca'tziyā'tit que a'xni'ca' kalhatin chí'xcu' tā'takēxtimī kalhatin puscāt a'ntū xala' nac cā'tejen chu lakatin macni' natala a'xni'ca' natā'takēxtimī? Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios: Ixtu'ca'n chu lakatin macni' natala.

¹⁷ Lā' a'xni'ca' natamacamāstā'ya' con huan Jesús, mintu'ca'n nala'yā'tit chu lakatin lica'tzīn.

¹⁸ Tū' catlahua'tit talākalhī'ne. A'xni'ca' kalhatin chí'xcu' makpuscātīni'n, xla' más ko'hua'jua' tlahua ixmacni' que a'xni'ca' tlahua ā'lakatin talaclē'i'. ¹⁹ Ca'tziyā'tit que Dios cāmāxqui'nī'ta'ni' huan Espīritu Santo lā' como xla' tanūma' na mi'a'clhcunucca'n, chuntza' mimacni'ca'n talani't ixlītokpān Espīritu Santo. Lā' maclacasqui'n que Dios namāpa'ksīni'n a'ntza'. Lā' hui'xina'n tū' tapa'ksī'yā'tit mē'cstuca'n; tapa'ksī'yā'tit con Dios. ²⁰ Xla' lej tapala cālītamāhuanī'ta'ni' porque Jesucristo māpalalh huan nac cruz. U'tza' nali'a'cnīni'ni'yā'tit Dios a'nchīn tlahua'yā'tit con mimacni'ca'n como hui'xina'n tapa'ksī'yā'tit con Dios.

7

Ixpālacata a'nchī tapūchahuacan

¹ Lā' ixpālacata a'ntū quilātzo'kni'uj, chuhua'j iccākalhtiyāni'. Lej tzey palh kalhatin chí'xcu' tū' maktin tā'takēxtimī kalhatin puscāt. ² A'yuj tzey chuntza', pero como lej makpuscātīni'ncan lā' lej makchī'xcu'nuncan, cataka'lhīlh chā'tunu' chí'xcu'huī'n xmān kalhatin ixpuscātca'n lā' chā'tunu' puscāt cataka'lhīlh xmān kalhatin ixkōlu'ca'n. ³ Catlōkentaxtūlh kalhatunu' chí'xcu'huī'n a'ntūn tasqui'nī para ixpuscātca'n. Lā' chuntza' kalhatunu' pusan catlōkentaxtūlh a'ntūn tasqui'nī para ixkōlu'ca'n. ⁴ Huan puscāt tū'tza' ixa'cstu māpa'ksī ixmacni'; ixkōlu' nā tā'māpa'ksī. Nā chuntza' huan chí'xcu' tū'tza' ixa'cstu māpa'ksī ixmacni'; ixpuscāt nā tā'māpa'ksī. ⁵ Palh huan chí'xcu' lā' ixpuscāt más natalahuacu'tun oración, tzē natalacchihuīna'n para que tū' natalātā'lhata lātma'j, pero tū' makān. Palh makān tū' natalātā'lhata, huan ko'ti'ti' nacā'ilakatzī'ncu'tun porque tū' catitāyāni'lh.

⁶ U'tza' huā'mā' iccāhuaniyāni' que tzē tlahuacan. Tū' iccāmāpa'ksīmā'ni'. ⁷ Iclacasqui'n que ixlīhuākca'n tachi'xcu'huī't ixtalalh hua'chī quit pero Dios cāmāxqui' kalhatunu' chí'xcu'huī'n a'nchī tzē natalatā'kchoko. Kalhatin tzē natlahua catūhuā lā' ā'kalhatin natlahua ā'catūhuā. Kalhatin natapūchahua lā' ā'kalhatin tū' tasqui'nī natapūchahua.

⁸ Iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntūn tūna'j tapūchahua'yā'tit lā' a'ntū lakapūtnu'tza' que tzey palh natachokoyā'tit chu chuntza' hua'chī quit. ⁹ Lā' palh kalhatin tū' catitāyāni'lh ixa'cstu, mejor catapūchahualh para que tū' pō'ktu napāstaca a'ntū lacasqui'n ixmacni'.

¹⁰ Lā' hui'xina'n a'ntūn tapūchahua'nī'ta'ntittza', iccāmāpa'ksīyāni' lā' tū' xmān quit. Nā huan Māpa'ksīni' nā xla' cāmāpa'ksīyāni' que tū' catitamakxtekli ixkōlu'ca'n huan pusan.

11 Lā' palh makxteknī'ttza' ixkōlu' kalhatin puscāt, catachokolh ixa'cstu sin ixkōlu' o catā'tahui'lachokopā ixkōlu'. Lā' huan a'ntū xakōlu' tū' catimakxtekli ixpuscāt.

12 Lā' chuhua'j xmān quit iccāhuaniyāni' ā'makapitzīn de hui'xina'n lā' tū'tza' huan Māpa'ksīni'. Palh kalhatin chī'xcu' kalhlaka'ī ixtachihuīn Dios lā' ixpuscāt tū' kalhlaka'ī, tū' catimakxtekli huan puscāt palh xla' tā'tahui'lacu'tun. 13 Lā' kalhatin puscāt a'ntū kalhlaka'ī, tū' catimakxtekli ixkōlu' a'ntūn tū' kalhlaka'ī palh xla' tā'tahui'lacu'tun. 14 A'yuj huan chī'xcu' tū' kalhlaka'ī Dios, pero por ixpālacata ixpuscāt a'ntū kalhlaka'ī, māxtunquīcanī't huan chī'xcu' para nala ixta' Dios. Lā' nā huan puscāt a'ntūn tū' kalhlaka'ī māxtunquīcanī't para nala ixta' Dios por ixpālacata ixkōlu' a'ntū kalhlaka'ī. Palh tū' chuntza' cahuā, mincamana'ca'n ixtalal hua'chī a'ntūn tū' takalhlaka'ī. Pero chuhua'j laktzī'ncan hua'chilh a'ntūn takalhlaka'ī. 15 Huan chī'xcu' a'ntūn tū' kalhlaka'ī lā' palh makxtekcū'tun ixpuscāt, camakxtekli na'a'n. Lā' huan puscāt a'ntūn tū' kalhlaka'ī lā' palh makxtekcū'tun ixkōlu', camakxtekli na'a'n. Dios lacasqui'n ca'cs calatahuī'lauj quina'n. 16 Huan puscāt tū' ca'tzi palh ixpālacata xla' ixkōlu' a'ntūn tū' kalhlaka'ī namāpūtaxtūcan; lā' huan chī'xcu' tū' ca'tzi palh ixpālacata xla' ixpuscāt a'ntūn tū' kalhlaka'ī namāpūtaxtūcan.

17 Chu a'nchī ixuanī'ta' a'xni'ca' pū'la kalhla'ka'ī, chu chuntza' catachoko, xmān nalatā'kchokoya' hua'chī Dios lacasqui'n. U'tza' icmāsu'yu na ixlīhuāk huan lītōkpāna'. 18 Palh lanāntza' tū' mixtu'tu' a'ntū cālīlakapascan israelitas a'xni'ca' pū'la kalhlaka'ī ixtachihuīn Dios, catachoko chuntza'. Lā' palh tū' ixka'lhī'nī'ta' huan xtu'tu' a'xni'ca' pū'la kalhlaka'ī, nā chuntza' catachoko. 19 Palh ka'lhī'ya' huan xtu'tu' o palh tū' ka'lhī'ya', xla' tūntū' ixpālacata. A'ntū más tasqui'nī, ū'tza' tlahuacan ixtapuhuān Dios. 20 Chā'tunu' catachokolh na ixtascujūt a'ntū ixka'lhī a'xni'ca' pū'la kalhlaka'ī ixtachihuīn Dios. 21 Palh xatata māuj tasācua' ixua'nī'ta' a'xni'ca' kalhlaka'ī, tū' tilīpuhua'na'. Pero palh mimpatrōn namakxtekāni', capīt. 22 Huan a'ntūn tasācua' ixuanī't a'xni'ca' kalhlaka'ī'lh, ū'tza' Dios laktzī'n hua'chilh tū' tasācua' ixuanī't. Lā' a'ntūn tū' xatata māuj tasācua' ixuanī't a'xni'ca' kalhlaka'ī'lh, ū'tza' lanī't xatata māuj ixtasācua' Cristo. 23 Quintā'timīn, Dios lej tapala cālītāmāhuani'ta'ni' porque Jesucristo māpalal huan nac cruz. Lā' ū'tza' tū' catīlītamakxtekit lej nacātāmāpa'ksiyāni' chī'xcuhui'n. Xmān Dios nacāmāpa'ksiyāni'. 24 Quintā'timīn, chu a'nchī ixuanī'ta'ntit a'xni'ca' kalhlaka'ī'tit, chuntza' natachokoyā'tit a'yuj tapūchahuani'ta'ntitza' o tū', lā' a'yuj xatata māuj tasācua' o tū'. Xmān chuhua'j maclacasqui'n que Dios nacā'o'kska'lhīyāni'.

25 Huan Māpa'ksīni' tū' quimaxqui'lh limāpa'ksīn ixpālacata a'ntūn tūna'j tapūchahua. Pero tzē nakalhlaka'ī'yā'tit a'ntū iccāhuaniyāni' porque Dios quīlakalhu'malh lā' quīlacsaci. 26 Icpuhuan que tzey palh chā'tunu' ixtachokolh hua'chī qui icu'ī' lā' tzey porque mimā' huan chī'chini' a'ntū napūpātīni'nāuj. 27 Palh ka'lhī'ya' mimpuscāt, tū' catimakxtekti lā' palh tū' ka'lhī'ya' mimpuscāt, tū' caputza. 28 Pero palh natapūchahua'cu'tuna', ū'tza' tū' talaclē'i'. Lā' palh kalhatin tzu'ma'jāt natapūchahuacu'tun, ū'tza' tū' talaclē'i'. Pero más jisclīhua' para xla'ca'n a'ntūn natapūchahuani'ttza' a'xni'ca' namin huā' mā' chī'chini'. Lā' quit tū' iclacasqui'n que lej napātīni'nā'tit.

29 Quintā'timīn, tū'tza' lej makān natahuī'layāuj nac cā'quīlhtamacuj. U'tza' iccālīhuaniyāni' que huan a'ntū ka'lhī' ixpuscāt catā'scujli Dios hua'chilh tū' ixka'lhī. 30 Tū' lej makān a'xni'ca' nasputa huā'mā' quīlhtamacuj. Tū'tza' makān nacalhua'nā'tit lā' tū'tza' makān napāxuhua'yā'tit lā' tū'tza' makān natamāhua'na'nā'tit. U'tza' calīlē'capintit a'ntū natāyani' para pō'ktu. 31 Makapitzīn a'ntūn taka'lhī ixnegocioca'n, pō'ktu tapāstacmā'na huan negocio. Hui'xina'n a'ntūn kalhlaka'ī'yā'tit, tū' cala'tit hua'chī xla'ca'n porque chuxat' xala' huā'mā' quīlhtamacuj tū' catitāyani'lh para pō'ktu.

32 Tū' iclacasqui'n que lej nacāpāta'layāni'. Huan chī'xcu' a'ntūn tūna'j tapūchahua, xla' tzē cuenta natlahua xmān a'nchī namakapāxuhua huan Māpa'ksīni'. 33 Pero huan chī'xcu' a'ntūn tapūchahuani'ttza' tū' xmān pāstaca Dios; nā pāstaca a'ntū xala' nac cā'quīlhtamacuj ixpālacata huan ixfamilia. Lā' cuenta tlahua a'nchī namakapāxuhua huan ixpuscāt. Chuntza' tāpātu' ixtapāstacna'. 34 Lā' huan tzu'ma'jāt a'ntūn tūna'j tapūchahua o huan puscāt a'ntūn tū'tza' ka'lhī ixkōlu', ū'tza' tzē cuenta natlahua a'nchī nalītlahua ixtapuhuān huan Māpa'ksīni'. Lī'a'cnīni'ni'cu'tun Dios huāk a'ntū natlahua lā' a'ntū napāstaca. Huan puscāt a'ntūn tapūchahuani'ttza' tū' xmān pāstaca Dios. Nā pāstaca a'ntū xala' nac cā'quīlhtamacuj ixpālacata huan ixfamilia. Lā' nā cuenta tlahua a'nchī namakapāxuhua ixkōlu'.

35 U'tza' iccāhuaniyāni' porque iccāmaktāyacu'tunāni'. Tū' iccāhuī'linī'cu'tunāni' catūhuā hua'chī a'xni'ca' cāchī'lakstokcan huan cahuāyujnu' pero iclacasqui'n que pō'ktu natlahua'yā'tit a'ntū limakuan porque xmān tlōkentaxtūcu'tunā'tit ixtapuhuān Dios.

36 Palh kalhatin chī'xcu' puhuan que tū' tzey porque tūna'j tapūchahua ixtzu'ma'jāt porque xla' ka'tla'tza' lā' limakuantza' natapūchahua, catlahualh a'ntū lacasqui'n. Tū' tlahuamā' talaclē'i'. Camāpūchahuah ixtzu'ma'jāt. 37 Pero palh kalhatin chī'xcu' lihui'linī't que tū' namāpūchahua ixtzu'ma'jāt lā' puhuan que tū' maclacasqui'n natapūchahua ixtzu'ma'jāt, lā'

como tzē māpa'ksī huan ixtzu'ma'jāt, ū'tza' tzey. Tū' camāpūchahualh. ³⁸ Chuntza' huan tī māpūchahua ixtzu'ma'jāt, tzey tlahuamā', lā' más tzey tlahua huan a'n'tin tū' māpūchahua ixtzu'ma'jāt.

³⁹ Huan puscāt tūlah catimaktekli ixkōlu' līhuan xla' hui'cus. Pero palh nīnī'ttza' ixkōlu', tzē natapūchahuapala, xmān calalh kalhatin chi'xcu' a'n'ti kalhlaka't' ixtachihuīn Dios. ⁴⁰ Pero quit icpuhuan que más napāxuhua palh tū'tza' natapūchahua. Lā' icpuhuan que chuntza' quimāsu'ni'lh huan Espīritu Santo.

8

Huan līhua't a'ntū cā'a'ksajuī'can huan ídolos

¹ Lā' chuhua'j iccāhuaniyāni' ixpālacata huan līhua't a'ntū cā'a'ksajuī'canī't ídolos. Hui'xina'n hua'nā'tit: "Quilīhuākca'n māchekxiyāuj lā' lej ka'lhīyāuj tapāstacna", hua'nā'tit. Pero quit iccāhuaniyāni': "Capāstactit que lej ka'tla' makca'tzīcan palh xmān ka'lhīcan lhūhua' tapāstacna". Pero a'ntū cāmaktāyayāni' milīhuākca'n, ū'tza' lāpāxquī'can. ² Palh chā'tin puhuan que lej cā'tzī catūhuā, xla' tūna'j ca'tzī hua'chi tasqui'nī naca'tzī. ³ Pero palh kalhatin pāxqui' Dios, Dios ca'tzī palh xla' tapa'ksi con Dios.

⁴ Lā' ixpālacata huan līhua't a'ntū cā'a'ksajuī'canī't ídolos, quina'n ca'tziyāuj que huan ídolo tū' lakahuan lā' xmān kalhatin Dios a'n'ti hui' lā' xla' xalakahuan. ⁵ A'nān a'n'tin cāmāpācuhuīcan díoses nac a'kapūn o nac ti'ya't. Lā' a'yuj huancan a'nān lhūhua' díoses lā' lhūhua' māpa'ksīni'nī'n, ⁶ pero para quina'n hui' xmān kalhatin quinDiosca'n lā' ū'tza' a'n'ti xa'Tāta'. Xla' cāmā'a'nānīlh ixlīhuāk catūhuā. Lā' quina'n hui'lāna'uj para namāka'tli'yāuj lā' na'a'cnīni'ni'yāuj. Lā' para quina'n hui' xmān kalhatin Māpa'ksīni' Jesucristo lā' xla' cācāxui'likō' ixlīhuāk catūhuā lā' quina'n hui'lāna'uj por ixpālacata.

⁷ Tū' taca'tzī hua'mā' ixlīhuākca'n a'n'tin takalhlaka't'. Makapitzin tapuhuan que tatlahua talaclē'i' a'xni'ca' tahua' quinīt a'ntū lī'a'ksajuī'canī't ídolos. Ū'tza' tapuhuan como xapū'la ixtataquilhpūtani' huan ídolos a'xni'ca' tūna'j ixtakalhlaka't'. Lā' hasta chuhua'j chuntza' tapuhuan que huā'mā' quinīt ixla' huan ídolo. Lā' tahuan que tū' tzey palh hua'can como xla'ca'n tūna'j xa'nca taca'tzī a'n'tin tzey lā' a'n'tin tū' tzey. ⁸ Huan quinīt tū' quincāmaktāyayāni' na ixlacapūn Dios. Palh na'icua' catūhuā, tū' más tzey ictilalh na ixlacapūn Dios. Lā' a'yuj tū' ca'icua'lh catūhuā, pero tū' a'chulā' ictilalh na ixlacapūn Dios. ⁹ Maclacasqui'n cuenta natlahua'yā'tit a'n'tin tlahua'pā'na'ntit por ixpālacataca'n a'n'tin tūna'j xa'nca takalhlaka't' para que tū' namātlahuī'yā'tit talaclē'i' a'kalhatin. ¹⁰ Hui'x lej ca'tziya' lā' palh nahuā'ya'na' a'n'lhā taquilhpūtani'can ídolos, tzēlasā' nalaktzī'nāni' kalhatin xatā'tin a'n'tin tūna'j xa'nca ca'tzī a'n'tin tzey lā' a'n'tin tū' tzey. Lā' como hui'x lej ca'tziya', xla' nalīhui'lī nahua' a'ntū a'ksajuī'canī't ídolos a'yuj na'ucxa'tzī que tlahuamā' talaclē'i'. ¹¹ Chuntza' mintā'tin a'n'tin tū' xa'nca kalhlaka't', natlahua talaclē'i'. Lā' chuntza' natatonkopū ixpālacata a'ntū hui'x tlahua'ya'. Lā' Cristo nīlh ixpālacata mintā'tin. ¹² Lā' chuntza' hui'x tlahuani'pā't talaclē'i' Cristo a'xni'ca' māmakhuyī'ya' mintā'tin ixpālacata a'n'tin tzey lā' a'n'tin tū' tzey lā' chuntza' mātlahuī'ya' talaclē'i'. ¹³ Por eso palh natatonkopū kalhatin quintā'tin por ixpālacata huan quinīt a'ntū icua', tū' maktin icthua'lh quinīt.

9

A'n'tūn tzē ixtatlahua apóstoles

¹ Ca'tziyā'tit que quit apóstol lā' quit libre. ¿Chu tū' iclaktzī'nī't quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo? Lā' quit iccāmāsu'ni'ni' a'nchī Dios quilīmāmacū'nī't lā' ū'tza' līkalhlaka't'tit. ² A'yuj na ixlacapūnca'n ā'makapitzīn quit tū' apóstol, pero hui'xina'n tūla catihua'ntit hua'chi xla'ca'n. Como hui'xina'n kalhlaka't'tit a'xni'ca' iccāmāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios, chuntza' lītasu'yu que quit apóstol.

³ A'xni'ca' qui'a'ksa'nca'n, ictamaktāya lā' chuntza' iccākalhtī: ⁴ ¿Chu tū' limakuan palh naquintamāhuī' a'n'ti iccāmāsu'ni'ni'? ⁵ ¿Chu tū' icka'lhī talacasqui' para na'ictlahua chu a'cxīm hua'chi ā'makapitzīn apóstoles a'xni'ca' icmāsu'yu ixtachihuīn Dios? Chā'tumu' nalē'n ixpuscāt a'xni'ca' na'a'n chuxalhā para namāsu'yu ixtachihuīn Dios. Chuntza' tatlahua ā'makapitzīn apóstoles lā' huan ixtā'timīn Jesús lā' nā Pedro. ⁶ ¿Chu xmān quit lā' Bernabé tūla iccāmaktekāj naquincāmāhuī'yāni'? ¿Chu maclacasqui'n xmān quina'n icscujāuj para na'icmāpalayāuj quilīhua'tca'n? ⁷ A'n'ti a'n' ixpūtropa, ¿chu tū' māpalacan? A'n'ti cha'n pūlactin tacha'ni' xla' tzē nahua' ixtō'ca't. A'n'ti cāmaktaka'lhā huan borrego, xla' nahua' xaquinīt. ⁸ A'n'ti iccāhuaniyāni' tū' xmān ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhuīn. Nā chuntza' huan na ixley Moisés. ⁹ Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'n'lhā huanican ley:

Tū' camā'kānkanu' ixbosal mi'animālh a'ntū lacchī'ntamā' huan trigo a'ntū lītlahuacan harina.

Namakteka' nahua'.

Tü' xmän por ixpälacata huan animal hualh Dios chuntza'. ¹⁰ Nā hualh ü'tza' por quimpälacataca'n porque a'ntü cuxtu lä' a'nün cha'n chu a'cxüm taka'lhümä'na hasta a'xni'ca' nalana'n lä' natahua' xatza'ktza'. ¹¹ Palh quina'n iccämäsu'ni'yäni' ixtachihuün Dios a'ntün täyani' para pö'ktu, ¿chu ka'tla' catühuā palh naquilätä'yäuj macsti'na'j a'ntü hui'xina'n ka'lhüyä'tit lä' a'ntün tü' täyani' para pö'ktu? ¹² Lä' palh cämälacpitzini'yä'tit ä'makapitzin mimäkalhtö'kë'ni'ca'n, lihua'ca' ixquilämälacpitzini'uj quina'n. Quina'n más icka'lhüyäuj talacasqui'. Pero quina'n tü' maktin iccäsqui'ni'ni' para que i'xquilämälacpitzini'uj.

Mejor quina'n ictäyani'uj ixlihuäk para que tü' na'an nün tüntü' a'ntün tzē nacämamakhuüi huan a'ntü natakahlaka'I' xatzey tachihuün ixpälacata Jesucristo. ¹³ ¿Chu tü' ca'tziyā'tit que a'nün tamaktäyana'n nac xaka'tla' ixlitokpāca'n israelitas xlaca'n natahua' a'ntü limincani't nac litokpān? Lä' a'ntü natamaktäyana'n nac altar xlaca'n nā natahua' macsti'na'j a'ntü a'ksaju'ñincani't nac altar. ¹⁴ Lä' hua'chilh chuntza' huan mäkalhtö'kë'ni'. A'nün tasca'tmä'na ixtachihuün Dios natamähui' a'nün cämäsu'ni'mä'. Chuntza' mäpa'ksini'lh huan Mäpa'ksini'. ¹⁵ Pero quit tü' iccäsqui'ni'ni'ta'ni' naquilämaxqui'yäuj a'ntü icmaclacasqui'n. Lä' nün quit tü' iccätzo'knuni'mä'ni' para que natzucuyä'tit naquilämaxqui'yäuj a'ntü icmaclacasqui'n. Mejor xa'icnülh lä' tü' naquimakhücan quilika'tla'jca'tzin. U'tza' iclika'tla'jca'tzi que tü' maktin tasqui'ni' naquilämaxqui'yäuj nün tüntü'.

¹⁶ Pues a'yuj icmäsu'yu ixtachihuün Dios, tüla iclika'tla'jca'tzi porque chuntza' quilmämacu'ca. Lä' icxantüla palh tü' na'icmäsu'yu ixtachihuün Dios. ¹⁷ Palh xa'icmäsu'yulh ixtachihuün Dios porque chuntza' quintapuhuan, quintapāxuhuan ixlan'i' hua'chi quinta'la. Pero maclacasqui'n na'icmäsu'yu ixtachihuün Dios como ü'tza' quilmämacu'ca. ¹⁸ ¿Tuchü' quintatla'j? U'tza' huä'mä: Libre quit lä' tü' iccämätäljyāni' a'xni'ca' iccämäsu'ni'yäni' ixtachihuün Dios a'yuj tzē xa'iccäsqui'ni'ni' catühuā.

¹⁹ Tü' iclacle'ni' nün tinti'yā chi'xcu' lä' chuntza' nün tinti'yā chi'xcu' tzē naquimäpa'ksi. Chuntza' libre quit. Pero iclan'i' hua'chi ixtasäcu'ca'n ixlihuäkca'n tachi'xcu'huim't para que naquintakaxmata a'xni'ca' na'iccämäsu'ni' ixtachihuün Dios lä' natakahlaka'I'. ²⁰ Na ixlachpu'nanca'n israelitas quit iclatä'kchokolh hua'chi israelita para que natakahlaka'I'. Lä' para a'nün tatlökentaxtücu'tun a'ntü huan na ixley Moisés quit iclatä'kchokolh hua'chilh xa'ictlökentaxtücu'tulh a'ntü huan huan ley, a'yuj quit iccätzi que tü' maclacasqui'n na'ictlökentaxtü a'ntü huan huan ley. Chuntza' tzēlasä' na'iccämäkalhaka'I'ni xlaca'n a'nün tatlökentaxtücu'tun a'ntü huan ixley Moisés. ²¹ Para a'nün tü' talakapasa ixley Moisés quit iclatä'kchokolh hua'chi xlaca'n. Porque a'yuj tü' maclacasqui'n na'ictlökentaxtü a'ntü huan ixley Moisés, maclacasqui'n na'ictlökentaxtü a'ntü huan ixlihmäpa'ksin Cristo. Lä' chuntza' tzēlasä' na'iccämäkalhaka'I'ni ixtachihuün Dios huan a'nün tü' talakapasa ixley Moisés. ²² Lä' na ixlachpu'nanca'n xlaca'n a'nün tü' xa'nca taca'tzi a'ntün tzey o a'ntün tü' tzey, iclatä'kchokolh hua'chi xlaca'n para que tzē na'iccämäsu'ni' xlaca'n. Lä' tzēlasä' na'iccämäkalhaka'I'ni xa'nca. Hua'chi chuxatüya chi'xcu' iclatä'kchokolh para que natakaxmata a'ntü icmäsu'yumä' lä' natakahlaka'I'. ²³ Lä' huäk huä' tamä'na iclahuamä' para na'icmäsu'yu ixtachihuün Dios. Chuntza' ä'makapitzin naquintatä'pāxuhua porque Dios lej quincälakalhu'man.

²⁴ ¿Chu tü' ca'tziyā'tit a'nün tatanü nac tatu'jnu' cuenta tatlahua a'nchi natatu'jnun porque xmän kalhatin natlaja ixpremio? Chuntza' natlahua'yä'tit. Lej ca'akahuāna'ni'tit Dios para natlaja'yä'tit. ²⁵ A'nün tanücu'tun nac tatu'jnu' tasqui'ni' nalaktö'ka' lä' natasca'ja. Lä' huan a'ntü natlaja, namaxqui'can lakatin corona a'ntü palaj nascöhuān. Pero a'ntü naquincätamaxqui'yäni' quina'n a'ntü nalihui'liyäuj natlahuayäuj ixtapuhuan Dios, ü'tza' natäyani' para pö'ktu. ²⁶ Lä' ü'tza' iclihui'lilh iclahua ixtapuhuan Dios lä' iclihui'lilh na'ictlaja. Tü' chu tlakaj iclihui'lilh iclaja hua'chi a'nün tuccu'tun catühuā lä' xmän lisno'ka xa'ü'ni'. ²⁷ Quit iclihui'lilh iclahua ixtapuhuan Dios lä' quit icmäpä'tini' quimacni' para na'ictlaja lä' na'icmäpa'ksi quimacni'. Chuntza' tü' napätle'ke que a'xni'ca' lihühua' na'iccämäsu'ni' ixtachihuün Dios lä' mäni' quit tüla iclökentaxtü a'ntü ixtapuhuan.

10

Tü' tzey palh taquihpütani'can ídolos

¹ Tü' iclacasqui'n que napätza'nkä'yä'tit a'ntü cäpätle'keni'lh quimpapna'ca'n a'nün tatä'ah Moisés. Ixlihuäkca'n tastälani'lh huan poklhnu' a'ntü Dios cämäpü'lini'lh. Lä' ixlihuäkca'n tatätaxtulh huan nac mar a'ntü mäpäcuhuan Mar Spi'nenke'. ² Lä' como xlaca'n tastälani'lh huan poklhnu' lä' xlaca'n catojon tatätaxtulh huan nac mar, chuntza' ü'tza' hua'chilh ta'akpaxli a'ntza' lä' talalh i'sca'txtunu'ni'n Moisés. ³ Lä' ixlihuäkca'n chu a'cxüm tahua'lh huan maná. U'tza' huan lihua't a'ntü Dios macamilh lakaliyān. Lä' ixlihuäkca'n chu a'cxüm taliko'tnülh huan xcän a'ntü Dios mäxtulh huan nac chihuix. ⁴ Lä' huä'mä'

chihui x hua'chi Cristo a'ntü cãmaxquĩ'lh ixlĩhuãk a'ntü ixtamaclacasqui'n chu a'nlhã na ixtejca'n. ⁵ Pero a'uyj Dios xa'nca ixcãmaktaka'lha, xla'ca'n tü' tamakapãxuhualh xla' lã' ü'tza' ixcãlĩmãpi'tēlha huan nac cã'lhpi'mpi'li' ti'ya't huan a'ntü ixtanĩtēlha.

⁶ Lã' huã' tamã'na a'ntün cãpãtle'keni'lh quimpapna'ca'n, huãk quincãtamãsu'ni'yãni' que tü' lej catilacasqui'uj a'ntün tü' tzey hua'chi xla'ca'n lej talacasqui'lh. ⁷ Makapitzĩn de xla'ca'n tatatzokostani'lh huan ídolo. Lã' chuntza' tatzoknĩ't ixpãlacataca'n a'ntin tatatzokostani'lh huan ídolo:

Tachi'xcuhui't tatahui'lalh lã' tahuã'yalh lã' tako'tnũh.

Lã' a'xni'ca' tahuã'yankõ'lh, tatzuculh talakastãna'n.

Tü' catitatzokostani'tit ídolos hua'chi xla'ca'n. ⁸ Makapitzĩn de xla'ca'n tatlhualh talãkalhĩ'n lã' lakatin chi'chini' tanilh pu'xamatu'tun mil. Tü' catilaha'tit talãkalhĩ'n hua'chi xla'ca'n tatlhualh. ⁹ Makapitzĩn de xla'ca'n tamãjichui'lh Dios lã' ü'tza' cãlĩlmãkni'lh huan lhũhua' lũhua'. Tü' catimãjichui'tit huan Mãpa'ksini' hua'chi xla'ca'n tatlhualh. ¹⁰ Makapitzĩn de xla'ca'n talẽ'ksa'nli Moisés'lh mil huan ángel a'nti maknĩni' lã' cãmãspütukõ'lh. Lã' hui'xina'n, tü' catilaha'tit hua'chi xla'ca'n.

¹¹ Ixlĩhuãk a'ntü cãpãtle'keni'lh xla'ca'n hua'chi lĩmãscã'tin para quina'n. Lã' tzo'kui'lĩca para naquincãtamãca'tzĩni'yãni' a'nchi natlahuayãuj quina'n a'nti hui'lãna'uj a'xni'ca' tü' lej makãn nasputa huã'mã' quilhtamacuj. ¹² Por eso huan a'ntin puhuan que tzey xla' lã' tü' natlahua a'ntün tü' tzey, cuenta catlahualh. Chu lĩpachĩj tze' natlahua talacẽ'ni'. ¹³ Chuxatü a'ntü napãtle'keni'yãni' para nalĩlaktzĩ'nãni', ü'tza' chu a'cxtim a'ntün tze' napãtle'keni' a'chã'tin. Lã' tze' nalĩpãhua'na' Dios porque xla' tü' catimãkxteklĩ nalĩlaktzĩ'nca'na' hasta que tü'tza' tãyani'ya'. Xla' namãhuixcãni'yãni' para que natãyani'ya' lã' chuntza' nalĩpãtuxuya'.

¹⁴ Iccãtzo'knuni'mãni' huã'mã' porque iccãpãxquĩ'yãni' hui'xina'n. Cataxtunquĩt de a'ntü ixlã' ídolos lã' tü' tãtaquilhpütani'yã'tit. ¹⁵ Hui'xina'n tze'n pãstacna'nã'tit. Capuhua'ntit mẽ'cstucã'n palh tzey o tü' tzey a'ntü iccãhuani'yãni'. ¹⁶ A'xni'ca' hua'can Santa Cena, mãstã'yãuj pãxcatca'tzi por a'ntün tojõma' huan nac taza. Lã' quĩlihuãkca'n liko'tnũj a'ntü ixtõjõma'. Lã' ü'tza', ¿chu tü' huanicu'tun que quina'n tã'ta'cxtimiuj huan Cristo a'nti maka'lh ixka'lhni'? Lã' huan pãntzi a'ntü che'keuj lã' hua'uj nã ü'tza' huanicu'tun que tã'ta'cxtimiuj huan Cristo porque quĩlihuãkca'n hua'uj ixmacni'. ¹⁷ Lã' como xmãn mactin pãntzi a'ntü mãlacpitzican, chuntza' quĩlihuãkca'n a'ntin tapa'ksiyãuj con Cristo quina'n hua'chi chu lakatin macni' lauj porque quĩlihuãkca'n hua'uj huanmã' pãntzi.

¹⁸ Capãstactit a'nchĩn tatlaha huan a'ntin cãmãpacuhũcan israelitas. A'xni'ca' tahuã' huan quĩnit a'ntü lẽ'ksajuĩ'nincanĩ't nac altar, tã'ta'cxtimi Dios porque huan altar ixlã' Dios. ¹⁹ ¿Tuchũ icmãsu'yumã'? ¿Chu icuanicu'tun que huan ídolo ka'lhĩ ixtapalh o ixlẽ'ksajna' huan ídolo ka'lhĩ ixtapalh? ²⁰ Tü' chuntza' iccãhuani'ni'. Iccãhuanicunãni' que a'ntün ta'a'ksajuĩ' huan ídolo huan a'ntin tü' israelitas, xla'ca'n ta'a'ksajuĩ'mã'na huan tün tü' tzeyã ü'nĩ'n a'ntü cãmãpa'ksi huan ko'titi'. Tü' ta'a'ksajuĩ'mã'na Dios. Lã' quit tü' iclacasqui'n natã'ta'cxtimi'yã'tit huan ko'titi'. ²¹ Palh xa'nca kalhlaka'lyã'tit, tũla catipũko'tnu'ntit huan ixtazaca'n Mãpa'ksini' nac huan Santa Cena lã' nã ixtazaca'n huan ídolos. Nĩn tũla catihua'yantit na ixmesa Mãpa'ksini' nac huan Santa Cena lã' nã na ixmesaca'n huan ídolos. ²² ¿Cha tze'lasã' mãjichui'cunã'tit huan Mãpa'ksini'? Quina'n tü' lĩhua'ca' mãpa'ksini'nãuj que xla'.

Nacãpãstacãuj ã'makapitzĩn

²³ Tze' tlahuacan chuxatü catũhuã pero makapitzĩn catũhuã tü' tzey. Tze' tlahuacan chuxatü catũhuã pero a'nan catũhuã a'ntün tü' cãmaktãya a'ntin takalhlaka't ixtachihuin Dios. ²⁴ Tü' catipuhua'ntit põ'ktu: "¿Tuchũ más tzey para quit?" Nã napuhua'nã'tit: "¿Tuchũ más tzey para a'chã'tin?"

²⁵ A'xni'ca' tamãhua'ya' quĩnit nac lĩtamãuj, tü' catikalhasqui'nĩ'ni' palh a'ksajuĩ'cani't ídolo. Tze' nahua'ya' lã' tü' a'chĩ' catipu'hua'nti. ²⁶ Porque Dios tlhualh huan quilhtamacuj lã' ixlĩhuãk a'ntü a'nan huã'tzã'.

²⁷ Palh kalhatin mi'amigo tü' kalhlaka't ixtachihuin Dios lã' kantãyayãni' lã' palh pĩcu'tuna' na ixchic, cahua't chuxatü a'ntü namaxquĩ'ca'na'. Lã' tü' cacalhasqui'nĩ'ni' palh a'ksajuĩ'cani't huan ídolo. ²⁸ Pero palh kalhatin ixuani'ni': "Huã'mã' quĩnit lẽ'ksajuĩ'cani't ídolo", tü' catihua't por ixpãlacata a'nti mãca'tzĩni'ni'. Chõ'la xla' puhuan que tũla hua'can. Hui'x ca'tziya' que tü' a'chĩ' nala'ya' palh nahua'ya'; pero a'nti mãca'tzĩni'ni', xla' tü' ca'tzi. ²⁹ U'tza iclĩhuani'ni' que tü' cahua't por ixpãlacata a'nti mãca'tzĩni'yãni'.

Kalhatin tze' nakalhasqui'nĩ'ni'n: "¿A'chĩ' cuenta xa'ictlahualh a'ntü puhuan a'chã'tin ixpãlacata a'ntün tzey lã' a'ntün tü' tzey a'xni'ca' quit ictlahuacu'tun catũhuã? ³⁰ Palh pũ'la na'icmaxquĩ' pãxcatca'tzi Dios a'xni'ca' na'icua' chuxatũyã catũhuã, ¿a'chĩ' quĩlẽ'ksa'nca'n ixpãlacata a'ntü iclĩmaxquĩ'ni't pãxcatca'tzi Dios?" Chuntza' tze' nakalhasqui'nĩ'ni'n. ³¹ Chuntza' chuxatü a'ntü natlahua'yã'tit, ü'tza' natlahua'yã'tit para que ã'makapitzĩn

natamācā'tanī Dios. A'xni'ca' huā'ya'mpā'na'ntit lā' a'xni'ca' ko'tnu'nā'tit, natlahua'yā'tit para que ā'makapitzīn natamācā'tanī Dios. ³² Tū' titlahua'yā'tit nīn tūntū' antūn tẓē nacāmāmakchuyī israelitas nīn griegosnu' nīn xlac'a'n a'n'tūn tatā'tapa'ksī con Dios. ³³ Lā' quit iccālīmakapāxuhua'cun ixlīhuāk'a'n tachi'xcuhui't chuxatū ictlahuamā'. Tū' icputzamā' xmān a'n'tūn tzey para quit; nā icputzamā' a'n'tūn tzey para ā'makapitzīn para que tẓē natakahlaka'ī' ixtachīhuīn Dios lā' nacāmāpūtactūcan.

11

1 Caquilāmaksca'tui chu a'cxtim hua'chi quit icmaksca'tli Cristo.

Ixpālacata huan puscan a'nhān tlī'can

² Chuhua'j quintā'timīn, lej tzey a'nchī hui'xina'n quīlāpāstacāuj lā' tlōkentaxtūyā'tit a'ntū iccāmāsu'ni'nī'ta'ni'. ³ Lā' iclacasqui'n que naca'tziyā'tit que Cristo cāmāpa'ksī chā'tunu' chī'xcu'; lā' huan a'n'tū xakōlū' māpa'ksī ixpuscāt; lā' Dios māpa'ksī Cristo. ⁴ A'xni'ca' huan chī'xcu' kalhtō'ka'mā' o līchihuīna'mā' catūhuā a'ntū Dios māsu'ni'lh lā' palh tū' tā'kxtu ixtā'knu', xla' tū' a'cnīni'ni' ixMāpa'ksīni'. ⁵ A'xni'ca' huan puscāt kalhtō'ka'mā' o līchihuīna'mā' catūhuā a'ntū Dios māsu'ni'lh, tasqui'nī natamūtlapa. Palh tū' natamūtlapa huan puscāt, tamāxani' xa'cstu lā' chu a'cxtim hua'chilh tamūxui'ca. ⁶ Palh kalhatin puscāt tū' tamūtlapacu'tun, cakoksitca; lā' como līmāxana' takoksitca o tamūxui'ca huan puscāt, catamūtlapal. ⁷ Por ixpālacata a'ntūn tlaha huan chī'xcu', tẓē namāka'tlī'can Dios lā' por ixpālacata a'ntūn tlaha huan puscāt, na'a'cnīni'ni'can ixkōlū'. ⁸ Dios tū' tlhualh chī'xcu' de huan puscāt, pero lītlahualh puscāt ixtāpāchā'xta huan chī'xcu'. ⁹ Chuntza' Dios tū' tlhualh chī'xcu' por ixpālacata puscāt pero tlhualh puscāt por ixpālacata chī'xcu'. ¹⁰ U'tza' lītasqui'nī que huan puscāt natamūtlapa. Chuntza' a'cnīni'ni' ixkōlū' lā' huan āngeles. ¹¹ Pero na ixlacapūn Dios, huan chī'xcu' lā' huan puscāt chu a'cxtim, lā' talāmaclacasqui'n chā'tunu'. ¹² Huan xapū'la puscāt Dios māxtulh de na ixtāpāchā'xta huan chī'xcu' lā' chuhua'j xachi'xcu' ska'ta' lacatuncuī por puscāt. Lā' Dios, xla' mā' a'nanilh ixlīhuāk catūhuā a'ntū a'nan.

¹³ Hui'xina'n mē'cstuca'n calihui'lī'tit. ¿Chā puhua'nā'tit minī'ni' palh huan puscāt nakalhtō'ka' lā' tū' mūtlapacan? ¹⁴ ¿Chu tū' līmāxana' palh pūlhmā'n ixya'j huan chī'xcu'? ¹⁵ Lā' huan puscāt līka'tla'jca'tzī ixya'j xapūlhmā'n. U'tza' lītamūtlapa. ¹⁶ Palh chā'tin lē'ksa'ncu'tun ixpālacata huan tamūtlapacan, nahuaniyā'tit: “Quīna'n iclīsmānī'ni'ta'uj que huan puscan natatamūtlapa a'xni'ca' takalhtō'ka'mā'na”, nahuaniyā'tit. Lā' chuntza' līsmānicān chuxalhā mēcā'tanīcan Dios.

Tlahuaca a'ntūn tū' līmakuan nac huan Santa Cena

¹⁷ Chuhua'j iccācaquilhnīyāni' lā' ixpālacata huā'mā': A'xni'ca' takēstokā'tit, tlaha'yā'tit a'ntūn tū' līmakuan lā' a'ntūn tū' lālīmak'tāyā'yā'tit. ¹⁸ Xapū'la iccāhuaniyāni' que quīhuanica que a'xni'ca' takēstokā'tit, hui'xina'n talacpitziyā'tit na mīlac'lhpu'nanca'n. Lā' macstī'nā'j ickalhlaka'ī' a'ntūn tahaun. ¹⁹ Porque tẓēlasā' maclacasqui'n natalacpitziyā'tit para que chuntza' natasu'yu tichū stu'ncua' tamakapāxuhua Dios. ²⁰ A'xni'ca' takēstokā'tit, tasu'yu palh tū' hua'pā'na'ntit ixCena huan Māpa'ksīni'. ²¹ Porque pō'ktu a'xni'ca' hui'xina'n hua'yā'tit, chā'tunu' palaj tayayā'tit mīlīhua'tca'n a'ntū līta'nā'tit. Lā' chuntza' kalhatin a'ntūn tū' ka'lhī, xla' natzī'nca lā' ā'kalhatin naka'sa lā' hasta naka'chī. ²² ¿Chu tū' ka'lhīyā'tit minchicca'n a'nhā tẓē nahua'ya'nā'tit lā' nako'tnū'nā'tit? Tū' tzey a'nchī tlaha'pā'na'ntit porque chuntza' cāmaka'nā'tit huan ā'makapitzīn a'ntūn takalhlaka'ī' lā' tatakēstokī't. Lā' cāmāmāxanī'yā'tit huan a'ntūn tū' taka'lhī ixlīhua'tca'n. ¿Chichū na'iccāhuaniyāni' que lej tzey a'nchī tlaha'yā'tit? Tū' icticāhuanini', nīn maktīn.

Ixpālacata huan ixCena huan Māpa'ksīni'

Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20

²³ Quit iccāmāsu'ni'ni' a'ntū quīmāscatīlh huan Māpa'ksīni' lā' ū'tza' huā'mā'. Māni' huanmā' tzi'sa a'xni'ca' ixmacamāstā'mā'ca para namaknīcan, huan Māpa'ksīni' Jesús tayalh pāntzi a'xni'ca' ixtahua'yamā'na. ²⁴ Lā' māstā'lh pāxcatca'tzī para huan pāntzi lā' che'kelh lā' mālacpitzīlh lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'ni'n: Catē'tit lā' cahua'tit.

Huā'mā' quīmacni' a'ntū icmacamāstā' por mimpālacataca'n.

Nahua'yā'tit chuntza' hua'chi hua'yāuj chuhua'j para naquilālīpāstactēlhayāuj.

²⁵ Lā' chu a'cxtim tlahuani'lh huan taza a'xni'ca' tahuā'yankō'lh. Tayalh lā' māstā'lh pāxcatca'tzī lā' cāhuanilh: A'ntū tojōma' nac huā'mā' taza ū'tza' xasāsti' ixtamālacnūn Dios lītaxtu a'ntū līlacāxtlahuaca quīnka'lhni'.

Napūko'tnū'nā'tit chuntza' hua'chi pūko'tnū'nāuj chuhua'j para naquilālīpāstactēlhayāuj.

Chuntza' cāhuanilh. ²⁶ Makatunu' nahua'yā'tit chuntza' huā'mā' pāntzi lā' napūko'tnū'nā'tit chuntza' huā'mā' taza, namālacstū'ncā'tit a'nchī nīlh huan Māpa'ksīni' por quimpālacataca'n. Chuntza' catlahua'tit hasta a'xni'ca' nataspi'ta huan Māpa'ksīni'.

A'nchī līmakuan hua'can huan Santa Cena

²⁷ Lā' chuxatī nahua' huā'mā' pāntzi lā' chuxatī napūko'tnūn huā'mā' taza, catlahualh a'nchīn tasqui'nī. U'tza' huanicu'tun que tasqui'nī que xa'nca natalā'kchoko na ixlacapūn Dios. Lā' palh tū', nalakmaka'ncan ixmacni' lā' ixka'lhni' Jesús. ²⁸ Maclacasqui'n que chā'tunu' a'ntī nahua' huan pāntzi lā' napūko'tnūn huan taza pū'la napuhuan palh xa'nca latā'kchokomā' na ixlacapūn Dios. Lā' palh tū', pū'la casqui'nī tamāspūtūn lā' chuntza' tzē nahua' huan pāntzi lā' tzē napūko'tnūn huan taza. ²⁹ Porque huan a'ntī nahua' huan pāntzi lā' napūko'tnūn huan taza lā' palh tū' mächekxi a'ntūn tlahuamā', xla' makstatlahuacan xa'cstu. Xla' tū' ca'tzī que huā'mā' lihua't hua'chi ixlaktapalh ixmacni' lā' ixka'lhni' huan Māpa'ksīni'. Hui'xina'n tū' cuenta tlahua'yā'tit a'ntū huanicu'tun ixCena huan Māpa'ksīni'. ³⁰ U'tza' lhūhua' na milaclhpu'nanca'n tū' lactli'hui'qui lā' ū'tza' tali'ttza'ca'n lā' ā'makapitzīn tanilh. ³¹ Palh quina'n ixpuhuáj; “¿Chā xa'nca iclatlā'huan na ixlacapūn Dios o tū'?” palh chuntza' ixpuhuáj, tū' ixquincātagastigarlīni'. ³² Dios cuenta quincātagastigarlīni' lā' quincātagastigarlīyāni' para que nasca'tāuj. Lā' chuntza' tū' cati'a'uj nac pūpātīn hua'chi xla'ca'n a'ntīn tū' takalhla'k'ī ixtachihuīn Dios.

³³ Quintā'timīn, a'xni'ca' natakēstokā'tit para nahuā'ya'nā'tit, tū' palaj nataya'yā'tit milihua'tca'n. Chā'tunu' cacāka'lhī'tit ā'makapitzīn. ³⁴ Palh tzi'ncsa kalhatin, cahuā'yalh pū'la na ixchic. Lā' chuntza' tū' natlahua'yā'tit a'ntū mē'cstuca'n nalilacā'pinā'tit a'nlhā takēstokcanī't. Lā' ā'makapitzīn catūhuā' na'icēlacāxtlahua a'xni'ca' na'ica'nācha'.

12

Huan ixlī'a'ksajna' Espiritu Santo a'ntūn cāmaxquī' chā'tunu' chi'xcuhuī'n

¹ Chuhua'j iclacasqui'n naca'tziyā'tit ixpālacata huan lī'a'ksajna' a'ntū māsā' huan Espiritu Santo.

² Ca'tziyā'tit que a'xni'ca' tūna'j ixkahlhaka'tyā'tit ixtachihuīn Dios, ixcāta'a'kxokoyāni' lā' chuntza' ixcātalīmāxtuyāni' huan na ixtej Dios para natatzokostani'yā'tit ídolos. Hua'chilh ixsa'pini'ta'ntit para nacā'a'cni'ni'ni'yā'tit huan ídolos a'ntūn tūla caticāmaktāyani'. ³ Iccāmāscā'ticu'tunāni' que huan a'ntū ka'lhī ixEspiritu Dios tūla catilakapalalh ixtacuīni' Jesús. Lā' palh tū' ixmāsu'ni'lh huan Espiritu Santo, nūn tinti' tzē iusualh que Jesús xla' ū'tza' Māpa'ksīni'.

⁴ Xtunc ixlī'a'ksajna' chā'tunu' chi'xcu' pero xmān kalhatin Espiritu Santo a'ntī cāmaxquī'kō'lh. ⁵ Lā' xtunc ixtascujūt chā'tunu' pero xmān kalhatin quiMāpa'ksīni'ca'n a'ntī scujni'mā'nauj. ⁶ Xtunc a'nchī chā'tunu' tatā'scuja Dios pero māni' Dios a'ntū māsū'yu ixlīmāpa'ksīn a'xni'ca' chi'xcuhuī'n tatā'scuja. ⁷ Tasu'yu que huan Espiritu Santo cāmaxquī' ixlīmāpa'ksīn chā'tunu' para natamakātya ā'makapitzīn. ⁸ Kalhatin xa'nca ca'tzī a'nchī namāstū'ncā a'ntū stu'ncua' ixpālacata Dios lā' a'nchī Dios lacasqui'n natalā'kchokoyāuj. Lā' ā'kalhatin xa'nca ca'tzī a'nchī namāstū'ncā a'nlhā jicslīhua' na ixtachihuīn Dios. Pero a'ntī cāmāscā'tilh chā'tunu', xmān kalhatin lā' māni' ū'tza' huan Espiritu Santo. ⁹ Ixpālacata huan Espiritu Santo kalhatin lej lipāhuan Dios a'xni'ca' tlahua oración lā' ca'tzī que Dios namaxquī' a'ntū squi'ni'. Lā' ixpālacata Espiritu Santo ā'kalhatin tzē nacāmātzeyī huan l'tza'ca'nī'n. ¹⁰ Kalhatin tzē natlahua lē'cnīn lā' ā'kalhatin lej tzē nahuan a'ntū Dios māca'tzīnīlh. A'kalhatin huampala tzē naca'tzī xa'nca tichū cāmāchihuīnī ā'makapitzīn, palh huan Espiritu Santo o palh huan tlajana'ni'n. A'kalhatin tzē nachihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' maktin chíhuīna'nī't. Lā' ā'kalhatin tzē namāchekxi a'ntū huanicu'tun huan xtunc tachihuīn. ¹¹ Ixlīhuāk huā' tama'na catūhuā ixtascujūt ixEspiritu Dios. Lā' chu a'nchī lacasqui'n huan Espiritu Santo chu chuntza' cāmāsu'ni' chā'tunu' a'ntū natatlahua.

Quilīhuākca'n a'ntīn kalhla'kyāuj hua'chilh chu lakatin macni'

¹² Kalhatunu' chi'xcuhuī'n xmān lakatin ixmacni'ca'n. Lā' lhūhua' xalacpitzin ka'lhī quimacni'ca'n hua'chi quimacanca'n lā' quilkastapunca'n lā' quintojonca'n. Pero ixlīhuāk huā' tamā'na chu lakatin quimacni'ca'n. Lā' nā chuntza' quina'n lani'tauj hua'chi xalacpitzin ixmacni' Cristo. ¹³ Quilīhuākca'n a'ntīn kalhla'kyāuj ixtachihuīn Dios, quina'n lani'tauj hua'chi chu lakatin macni' a'xni'ca' Dios quincāmāxquī'ni' Espiritu Santo. Quilīhuākca'n a'yuj israelitas o griegosnu' lā' a'yuj xatata māuj tasācua' o tū' tasācua', quilīhuākca'n a'ntīn kalhla'kyāuj chu lakatin lani'tauj a'xni'ca' maklhtīni'uj huan Espiritu Santo.

¹⁴ Tāpālhūhua' xalacpitzin quimacni'ca'n. Tū' xmān ka'lhīyāuj quimacanca'n. Nā ka'lhīyāuj quintojonca'n lā' qui'a'ka'xko'lhca'n para natalakō' chu lakatin macni'. ¹⁵ Palh ixuanli huan tojon: “Quit tū' ixmacan huā'mā' macni' lā' chuntza' quit tū' ixla' huan macni'”, chuntza' tū' stu'ncua'. A'yuj chuntza' ixuanli, pero ixla'cus huan macni'. ¹⁶ Lā'

palh ixuanli huan a'ka'xko'lh: "Quit tū' ixlakastapun huā'mā' macni' lā' chuntza' quit tū' i'xla' huan macni'", chuntza' tū' stu'n'cu'a'. A'yuj chuntza' i'xuanli, pero i'xla'cus huan macni'.¹⁷ ¿Chichū' ixkaxmatui palh xmān ixka'lhū'j qu'ilakastapun'ca'n? Lā' ¿chichū' ixlīquincalana'uj palh quimacni'ca'n huāk a'ka'xko'lh ixlalh? ¹⁸ Ixlakta quimacni'ca'n chu a'nchī Dios cātlahualh. Lā' xla' cācāxtlahualh chu a'nchī xla' lacasqui'lh con ixlīhuāk huan xalacpīzin.¹⁹ Palh huāk quimacni'ca'n ixlalh cahūā xmān lakatin xalacpīzin hua'chi a'ka'xko'lh, ¿chichū' ixlītaxtucha' lakatin macni'? ²⁰ Chuntza' lhūhua' ixlacpīzin quimacni'ca'n pero xmān lakatin macni' lanī't.

²¹ Chuntza' huan lakastapun tūla catihuanilh huan macan: "Hui'x tū' icmaclacasqui'nāni'". Lā' nīn huan a'kxāk tūla catihuanilh huan tojon: "Hui'x tū' icmaclacasqui'nāni'". ²² A'yuj tū' a'cxim tasu'yu ixlīti'lhui'qui lakatunu' xalacpīzin quimacni'ca'n pero chu a'cxim tatasqui'nī chā'tunu'. ²³ Hui' na quimacni'ca'n a'nlhā tū' limakuan tasu'yu. Lā' xa'nca lhakā'nanāuj pō'ktu. Chuntza' xa'nca maktaka'lhāuj lā' a'cnīni'ni'yāuj a'nlhā limāxana' tasu'yu. ²⁴ Lā' a'nlhā tū' limāxana' tasu'yu, tū' lej cuenta tlahuayāuj. Lā' Dios xa'nca cāxtlahualh ixlīhuāk quimacni'ca'n para que na'a'cnīni'ni'yāuj a'nlhā huancan que tū' lej tasqui'nī. ²⁵ Lā' tūla cāmāxtunquīcan xalacpīzin quimacni'ca'n pero huan xalacpīzin talāmaktāya. Chuntza' quitojonca'n lā' quimacanca'n lā' qu'ilakastapunca'n talāmaktāya. ²⁶ Lā' a'xni'ca' tatakāhui' quitojonca'n o quimacanca'n, ixlīhuāk quimacni'ca'n tatā'pātīni'n. Lā' palh na'a'cnīni'ni'can quitojonca'n o quimacanca'n, tatā'pāxuhua ixlīhuāk quimacni'ca'n.

²⁷ Chuhua'j hui'xina'n hua'chi xalacpīzin ixmacni' Cristo lā' maclacasqui'n chā'tunu' nalāmaktāya'yā'tit. Chā'tunu' ka'lhī'yā'tit mintascujūtca'n. ²⁸ Lā' kalhatunu' a'n'tīn takalhla'kāt' ixtachihuīn Dios, xla' cāmāxqui'lh chā'tunu' ixtascujūtca'n. Xapū'la Dios cāhui'līlh makapitzi'n ixlī'apóstolca'n a'n'tū más ixtatasqui'nī lā' ixlīmaktu' cāhui'līlh ixlī'a'cta'sana'ni'nca'n lā' ixlīmaktu'tun cāhui'līlh ixlīmākalhtō'kē'ni'nī'nca'n. Nā Dios cāhui'līlh ā'makapitzi'n a'n'tīn tze natatlahua lē'cnīn lā' cāhui'līlh ā'makapitzi'n a'n'tīn tze natamāzēyī' t'za'ca'ni'n. Nā ā'makapitzi'n cāhui'līlh para natamāktāyana'n lā' ā'makapitzi'n cāhui'līlh para natala xapuxcu' huan a'n'tīn takalhla'kāt'. Lā' cāhui'līlh huampala ā'makapitzi'n a'n'tīn tze natachihuīna'n xtunc tachihuīn. ²⁹ ¿Chu ixlīhuākca'n talanī't apóstoles? ¿Chu ixlīhuākca'n talanī't a'cta'sana'ni'n? ¿Chu ixlīhuākca'n talanī't mākalhtō'kē'ni'nī'n? ¿Chu ixlīhuākca'n natatlahua lē'cnīn? Tū' maktin nala chuntza'. ³⁰ Lā' ixlīhuākca'n tūla natamāzēyīni'n. Lā' ixlīhuākca'n tūla natachihuīna'n xtunc tachihuīn. Lā' nīn ixlīhuākca'n tūlalh catitahualh a'n'tū huanicu'tun huan xtunc tachihuīn. ³¹ Lej caputza'tit a'nchī naka'lhī'yā'tit huan li'a'ksajna' a'n'tū más tzey. Lā' na'iccāmāsu'ni'yāni' a'n'tū scana'nca' más xatzey.

13

Ixpālacata huan tapāxqui'n

¹ Palh ixchihuīna'uj tūpāl'hūhua' tachihuīn lā' nā hua'chi ángeles tachihuīna'n, chu tlakaj ixtlahuāuj palh tū' ixcāpāxqui'uj ā'makapitzi'n. Quintachihuīna'ca'n talanī't hua'chi li'cā'n a'n'tū xmān sā'nan o mā'katzincsi'ni'n palh tū' cāpāxqui'yāuj ā'makapitzi'n. ² Lā' a'yuj xa'nca ixlīmāstū'ncni'uj ixtachihuīn Dios por ixlīmāpa'ksin Espiritu Santo, lā' a'yuj ixmāchēcūij huan tapāstacna' a'n'tūn tatzē'knī't, lā' palh ixca'tzikō'uj tūpāl'hūhua' catūhuā, ū'tza' tū' ixquīncāmāktāyani' nīn tuntū' palh tū' ixcāpāxqui'uj ā'makapitzi'n. Lā' huampala palh lej ixlīpāhuāuj Dios lā' ixca'tzi'uj que tze' i'squi'ni'uj que camālacsi'jli lakatin kēstin lā' ixtalacsi'jli, tuntū' quīntapal'ca'n palh tū' ixcāpāxqui'uj ā'makapitzi'n. ³ Palh ixcāstā'kō'uj ixlīhuāk a'n'tū ka'lhī'yāuj para que ixcāmālacpīzini'uj a'n'tīn cāsputi'ni' ixlīhua'tca'n lā' palh ixmacamāstā'uj quimacni'ca'n para que naquīncātalhucuyūāni', chu tlakaj ixtlahuāuj huā' tamā'na palh tū' ixcāpāxqui'uj ā'makapitzi'n.

⁴ Huan a'n'tū cāpāxqui' ā'makapitzi'n lej natāyani' lhūhua' lā' tū' na'a'kchā'n. Xla' lej nalakalhu'manīni'n lā' tū' a'chī' catipuhualh a'yuj ā'makapitzi'n más taka'lhī. Nā xla' tū' ka'tla'jca'tzi'lā' tū' ixa'cstu napuhuan palh lej tzey xla'. ⁵ Huan a'n'tū lej cāpāxqui' ā'makapitzi'n tū' natlahua a'n'tūn tū' limakuan nīn tū' lej nacālakla lhūhua' catūhuā xmān para ū'tza' ixa'cstu. Xla' tū' palaj na'a'kchā'n lā' tū' natapālāna'ni'cu'tun a'n'tū tlahuanī'canī't a'n'tūn tū' tzey. ⁶ Nā xla' tū' nalīpāxuhua a'xni'ca' tlahuacan a'n'tūn tū' tzey pero nalīpāxuhua a'xni'ca' tlahuacan a'n'tū xatzey. ⁷ Huan a'n'tū cāpāxqui' ā'makapitzi'n, xla' natāyani'kō' chuxatū napātle'keni'. Lā' napuhuan que tzey ā'makapitzi'n lā' tū' palaj nacā'a'ksa'ncu'tun. Xla' napuhuan que ā'calīstān natatlahua a'n'tūn tzey. Lā' a'yuj napātīni'n, pero tū' catimāxtekli nacāpāxqui' ā'makapitzi'n.

⁸ Huan tapāxqui'n tū' maktin catīsputi. Nasputa ixtachihuīn huan a'n'tū māstū'nca ixtachihuīn Dios. Nā natasputa huan tūpāl'hūhua' tachihuīn a'n'tū a'nan nac quīlhtamacuj. Nasputa ixlīhuāk a'n'tū chī'xcu'huī'n tze naca'tzī. ⁹ Porque tū' ketzi' a'nchī ca'tzi'yāuj chuhua'j lā' tū' ketzi' a'n'tū māstū'ncāuj chuhua'j ixtachihuīn Dios. ¹⁰ Namin lakatin chī'chini' a'xni'ca'

naca'tzikō'yāuj ixlihuāk lā' a'xni'ca' tū'tza' namaclacasqui'nāuj a'ntū ca'tziyāuj chuhua'j lā' a'ntūn tū' ketzi.

¹¹ A'xni'ca' ti'na'jcus ka'hua'chu xa'icuanī't, hua'chi ka'hua'chu xa'icchiuina'n. Lā' hua'chi ka'hua'chu xa'icpuhuan lā' xa'icpāstacna'n. A'xni'ca' ictachi'xcuhui'lh, icmaktxekli a'nchi xa'icuanī't quilica'hua'chu. ¹² Chuhua'j tū' xa'nca lakapasāuj Dios, xmān hua'chilh ixlaktzi'nui ixmāspilēk nac slamama licā'n. Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nalaktzi'nāuj Dios calacan. Chuhua'j macsti'na'j ca'tziyāuj a'nchi huanī't Dios; pero a'xni'ca' namin huanmā' chi'chini', nalakapasāuj Dios hua'chi xla' quincālakapaskō'yāni'. ¹³ Chuntza' lakatu'tun catūhua' a'ntūn tasqui'nī para pō'ktū lā' ū'tunu'n huā' tamā'na. Tasqui'nī nalīpāhuanāuj lā' nakalhlaka'iyāuj Dios; tasqui'nī napuhuanāuj que Dios natlōkentaxtū a'ntū huanī't; lā' tasqui'nī nacāpāxqui'yāuj ā'makapitzin. Pero a'ntū līhua'ca' tasqui'nī, ū'tza' cāpāxqui'yāuj ā'makapitzin.

14

Ixpālacata chihuīna'ncan huan xtunc tachihuīn

¹ Calē'capintit a'nchi nacāpāxqui'yāit ā'makapitzin lā' lej calacasqui'ntit huan lī'a'ksajna' a'ntū māsā' huan Espīritu Santo. Lakatin ixli'a'ksajna' a'ntū māsā' huan Espīritu Santo, ū'tza' tzē xa'nca māsā'ncan ixtachihuīn Dios. Līhua'ca' calacasqui'ntit huā'mā' lī'a'ksajna' que ā'makapitzin. ² A'xni'ca' kalhatin chihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' sca'tni't, xla' xmān tā'chihuīna'mā' Dios lā' tū' cātā'chihuīna'mā' chi'xcuhui'n como tinti' namāchekxi. Huan Espīritu Santo māchihuīn pero tinti' ca'tzi a'ntū huanicu'tun. ³ Pero a'nti māsā'ncan ixtachihuīn Dios por ixlīmāpa'ksin Espīritu Santo, xla' cātā'chihuīna'n chi'xcuhui'n para nacāmāsu'ni' lā' nacāmaktāya lā' nacāmāhuixcāni. ⁴ A'nti chihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' sca'tni't, ū'tza' xmān tahuixcāni ixa'cstu. Pero a'nti māsā'ncan ixtachihuīn Dios, ū'tza' cāmāhuixcāni ixlihuākca'n a'ntūn takalhlaka'ī.

⁵ Iclacasqui'n que milīhuākca'n ixchihuīna'ntit xtunc tachihuīn a'ntūn tū' i'sca'tni'ta'ntit. Pero līhua'ca' iclacasqui'n ixmāsā'ntit ixtachihuīn Dios. Līhua'ca' tasqui'nī huan a'nti māsā'ncan ixtachihuīn Dios que a'nti xmān chihuīna'n xtunc tachihuīn lā' tūla nahuan a'ntū huanicu'tun huan xtunc tachihuīn. Xmān palh tzē nahuan a'ntū huanicu'tun huan tachihuīn lā' chuntza' nacāmaktāya ixlihuākca'n a'ntūn takalhlaka'ī, xmān chuntza' tzey palh nachihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' sca'tni't. ⁶ Palh na'ica'nācha' lā' icchihuīna'n xtunc tachihuīn, ¿chichū na'iccālimaktāyayāni'? Palh tū' na'iccāhuaniyāni' a'ntū Dios quimāsu'ni'lh o a'ntū icca'tzi ixpālacata Dios, ¿chichū na'iccālimaktāyayāni'? Lā' palh tū' na'iccāmāsā'ncan'iyāni' ixtachihuīn Dios o palh tū' iccāmāsu'ni'iyāni', ¿chichū na'iccālimaktāyayāni'?

⁷ A'xni'ca' skoli'can lā' axni'ca' sla'knancan, kaxmatāuj a'nchi sā'nan. Pero palh tū' xa'nca skoli'can, tūla māchekxican. ⁸ Lā' palh tū' xa'nca skoli'can con huan trompeta, huan tropa tū' catimāchekxilh lā' tū' catitā'kaqui'lh lā' tū' catitacāxli para nalata'la. ⁹ Lā' chuntza' hui'xina'n. Palh tūla kaxmatcan xa'nca mintachihuīna'n, ¿chichū nalimāchekxican? Nala hua'chi palh xmān nachihuīna'nā'tit cā'ū'ni'n. ¹⁰ Tāpālhūhua' tachihuīn chihuīna'ncan nac cā'quilhtamacu' lā' chā'tunu' māchekxi a'ntū ixtachihuīn. ¹¹ Pero palh tūla icmāchekxi ixtachihuīn ā'kalhatin, quit iclanī't hua'chi makatiyāti' para xla' lā' xla' makatiyāti' para quit. ¹² Lā' hui'xina'n como lej calē'capinā'tit huan tamā'na lī'a'ksajna' a'ntū māsā' huan Espīritu Santo lā' calacasqui'ntit que nacāmāxqui'yāni' huan tamā'na lī'a'ksajna' a'ntū mās xatzey. Lā' ū'tza' a'ntū cāmāhuixcāni a'ntūn takalhlaka'ī.

¹³ Chuntza' huan a'nti nachihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' sca'tni't, casqui'ni'lh Dios para que tzē namāsu'yu a'ntū huanicu'tun. ¹⁴ Palh xtunc quintachihuīn a'xni'ca' ickalhō'ka'mā', xmān quilica'tzin māchekxi. Tū' scujmā' quintapāstacna' lā' nīn tinti' icmaktāyamā'. ¹⁵ ¿Chichū nallia? Na'iclikalhtō'ka' quilica'tzin lā' nā na'iccāmāscujū' quintapāstacna' para que na'iccāmaktāya huan a'ntūn takaxmatmā'na. Na'iclitli' quilica'tzin lā' nā na'iclitli' quintapāstacna' para natamāchekxi huan a'ntūn takaxmatmā'na. ¹⁶ Palh chihuīna'na' xtunc tachihuīn a'xni'ca' māsā'ya' pāxcatca'tzi, xmān milica'tzin māsā'tani'mā' Dios, lā' ā'makapitzin tūla tamāchekxi. Lā' ¿chichū tzē nalihuan catihua: "Amén", palh tūla māchekxi a'ntū huanī'ta'? ¹⁷ Hui'x xa'nca maxqui'pā't pāxcatca'tzi Dios pero tū' maktāya'ya' ā'chā'tin. ¹⁸ Quit tzē icchihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' icca'tni't. Lā' icmāxqui' pāxcatca'tzi Dios que quit līhua'ca' tzē icchihuīna'n xtunc tachihuīn que chuxati na milā'chpu'nanca'n. ¹⁹ Pero a'nlhā tatakēstoka huan a'ntūn takalhlaka'ī, mejor xa'icchiuīna'lh macsti'na'j tachihuīn a'ntū māchekxican lā' a'ntū nacāmāscā'ti que lhūhua' xtunc tachihuīn a'ntūn tū' catitamaktāyalh ā'chā'tin.

²⁰ Tū' catipuhua'ntit hua'chi camana' a'ntūn tū' tamāchekxi; pero napuhua'nā'tit hua'chi laksa'tā'n a'ntūn tūna'j taca'tzi tatlahua a'ntū ko'hua'jua'. Pero a'xni'ca' pāstacpā'na'ntit,

capāstacna'ntit hua'chī chī'xcuhuī'n porque xluca'n taca'tzī a'ntū más tasqui'nī. ²¹ Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios que Dios hualh chuntza:

Na'iccāā'chihuīna'n huā' tamā'na israelitas.

Na'iccāmacamin huan a'ntīn tāpātīn ixtachihuīnca'n lā' a'ntī makatīyātī'n.

Lā' quit na'iccāmāchihuīnī.

Lā' nīn chuntza' tū' quintita'a'kahuāna'ni'cu'tulh huā' tamā'na israelitas.

²² Lā' chuntza' a'xni'ca' chihuīna'ncan xtunc tachihuīn a'ntūn tū' mächekxīcan, ū'tza' nacālimāsu'ni' ixlīmāpa'ksīn Dios xluca'n a'ntīn tū' takalhla'kātī' como ū'tza' lē'cnīn. Lā' a'xni'ca' māstū'ncan ixtachihuīn Dios por ixlīmāpa'ksīn huan Espīritu Santo, ū'tza' cālimāsu'ni' ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntī kalhlaka'ŷyā'tit. ²³ Palh milihuākca'n a'ntī kalhlaka'ŷyā'tit ixtakēstoktīn nac lakatin lugar lā' palh milihuākca'n ixchihuī'nā'tit xtunc tachihuīn a'ntūn tū' ŷ'sca'tnī'ta'ntit, lā' palh ixtanūlh chuxatīyā' chī'xcu' o a'ntīn tū' kalhlaka'ŷyā'tit, ¿chu tū' nahuan que chuyā'yā'tit? ²⁴ Pero palh milihuākca'n ixmāstū'nctit ixtachihuīn Dios lā' a'xni'ca' natanū chuxatīyā' chī'xcu' o kalhatīn a'ntūn tū' kalhlaka'ŷyā'tit, xla' tzē namāchekxī a'ntū māsu'yupā'na'ntit. Lā' chuntza' naca'tzī que māni' xla' tū' tzey na ixlacapūn Dios. ²⁵ Nā naca'tzī que tūla mātzē'kni' Dios nīn tuntū'. Chuntza' natatzokostani' para namācā'tani' Dios lā' namālacstū'nca: "Lej stu'ncua' que Dios hui' na milachpu'nanca'n".

Ixpālacata a'nchī kalhatunu' tachihuīna'n a'xni'ca' takēstokcan

²⁶ Ū'tza' huā'mā' a'ntū natlahua'yā'tit a'xni'ca' nata'kēstokā'tit: Chā'tunu' napuhua'nā'tit a'ntū natlī'yā'tit o a'nlhā namāsu'yū'yā'tit na ixtachihuīn Dios. Kalhatīn tzē namāstū'nca a'ntū Dios māsu'ni'lh. Kalhatīn tzē nachihuīna'n xtunc tachihuīn a'ntūn tū' sca'tnī't o tzē namāsu'yū' a'ntū huanicu'tun huan xtunc tachihuīn. Chuxatū' a'ntū tlahuacan calalh para nacāmaktāya a'ntīn tata'kēstoka. ²⁷ Palh a'nan a'ntī natachihuīna'n xtunc tachihuīn, catachihuīna'lh xmān kalhatu' o kalhatu'tun lā' chā'tunu' por xli'yātina'. Lā' ca'a'nalh kalhatīn a'ntī namāsu'yū' a'ntū huanicu'tun. ²⁸ Palh tintī' a'nan a'ntīn tzē namāsu'yū' a'ntū huanicu'tun huan xtunc tachihuīn, caca'cslalh huan a'ntīn tzē chihuīna'n huan xtunc tachihuīn. Cachihuīna'lh xla' xa'cstu' lā' con Dios lā' tū' a'nlhān takēstokcan. ²⁹ Lā' kalhatu' o kalhatu'tun tzē namālacstū'nca ixtachihuīn Dios. Lā' huan ā'makapitzīn xa'nca cataxmatlī para que nataca'tzī palh Dios stu'ncua' cāmāsu'ni'lh huan a'ntīn tachihuīna'n. ³⁰ Palh hui' ā'chā'tin lā' nā Dios māca'tzīnī xla' a'ntū namālacstū'nca, huan a'ntī chihuīna'mā'cus tū'tza' catichihuīna'lh. Palaj nachihuīna'nkō' a'xni'ca' tasu'yū' que ā'kalhatīn namālacstū'nca. ³¹ Chā'tunu' xli'yātina' namā'lacstū'nca'tit ixtachihuīn Dios. Chuntza' nacāmāscā'tīcan ixlīhuākca'n lā' nacāmāhuixcānīcan ixlīhuākca'n. ³² Huan a'ntī mālacstū'nca' ixtachihuīn Dios por ixlīmāpa'ksīn Espīritu Santo, xla' tzē naquilhca'csla a'xni'ca' ca'tzī que Dios namāchihuīnī ā'chā'tin. ³³ Dios lacasqui'n a'ntū līmakuan lā' tū' lacasqui'n que chu līmaktīn natachihuīna'n xluca'n.

Lā' chuxalhā tata'kēstoka a'ntīn takalhla'kātī' ixtachihuīn Dios, chuntza' tlahuacan.

³⁴ Tzē'k natatahui'la huan puscan. Tū' cacāmāxte'kca natachihuīna'n xluca'n. Puscan cata'a'kahuāna'lh chu a'nchī tatzō'kni' huan na ixleyca'n israelitas a'nlhā huan que huan puscan tū' catītamāpa'ksīlh chī'xcuhuī'n. ³⁵ Lā' palh kalhatīn puscat sca'tcu'tun catūhuā, caka'hasqui'nīlh ixkōlu' a'xni'ca' tahui'lāna' na ixchicca'n. Līmāxana' palh huan puscan natachihuīna'n a'nlhā takēstokcan'l't para namācā'tanīcan Dios.

³⁶ Pero capāstactit que mi'ā'lacchicni'ca'n tū' a'ntza' a'nlhā pū'la māsu'yūca ixtachihuīn Dios. Lā' tū' xmān hui'xina'n kaxpatnī'ta'ntit. Lā' ¿a'chī' puhua'nā'tit que ca'tzīyā'tit a'nchīn tasqui'nī talatā'kchoko huan a'ntīn takalhla'kātī'? ³⁷ Makapitzīn de hui'xina'n puhua'nā'tit que tzē māstū'nca'tit ixtachihuīn Dios o puhua'nā'tit que huan Espīritu Santo cāmāxqui'ni' lakatin lē'ksajna'. Caca'tzītīn hui'xina'n que a'ntū iccāzō'knuni'yāni', ū'tza' ixlīmāpa'ksīn huan quimāpa'ksīni'ca'n. ³⁸ Lā' palh catīhuā tū' ca'tzīcu'tun que ū'tza' ixtachihuīn Dios, chuntza' catachokolh.

³⁹ Quintā'timin, lej caputzatit a'nchī nalīmāstū'nca'tit ixtachihuīn Dios lā' tū' timāmāchuyī'yā'tit huan a'ntīn tzē chihuīna'n ā'tāpātīn tachihuīn. ⁴⁰ Ixlīhuāk a'ntū natlahua'yā'tit, catlahua'tit chu a'nchīn tasqui'nī lā' chu a'nchī minī'ni'.

15

Ixpālacata a'nchī lakahuanchokonī't Cristo

¹ Chuhua'j iccāmāpāstaquīyāni' huan xatzey tachihuīn a'ntū iccāmāstū'nca'nī'ta'ni'. Lā' hui'xina'n maklhīni'nī'ta'ntit lā' kalhlaka'ŷyā'tit. Lā' palh xa'nca mächekxī'yā'tit, ² ū'tza' a'ntū lipūtāxtupā'na'ntit palh tū' catipātza'nkā'tit a'ntū iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' lā' palh tū' chu tlakaj kalhlaka'ŷyā'tit.

³ Iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' a'ntū lej tasqui'nī lā' a'ntū quimāscā'tīcanī't. Lā' ū'tza' huā'mā' que Cristo nīlh ixpālacata quintalclē'i'ca'n chu a'nchīn tzo'kcanī't makāntza' na ixtachihuīn Dios.

⁴ Lā' mǎnūca Cristo na ixtaponkni' lā' ixlilakatu'tun chi'chini' mālahuanichokoca. Chuntza' tatzō'kni't na ixtachihuīn Dios. ⁵ Lā' a'xni'ca' lakahuanchokolh'tza', huan sca'txtunu' a'nti pū'la laktzi'lh Cristo, ū'tza' Pedro. A'calistān huan kalhacājūtin i'sca'txtunu'nī'n talaktzi'lh. ⁶ A'calistān huampala hua'chi lakaquitzi's ciento ā'makapitzin ixtachi'xcuhi't chu limaktin talaktzi'lh. Lā' lhūhua' de xlaca'n tahuī'lāna'cus pero ā'makapitzin tasputlitza'. ⁷ Lā' ā'calistān huampala Jacobo nā laktzi'lh lā' ixlihuācca'n huan apóstoles talaktzi'lh.

⁸ Lā' ā'xmān quit iclaktzi'lh huan Cristo. Quit hua'chi kalhatin ska'ta' a'nti xayujni' lā' tū' a'cchā'lh ixmālhcuu'. ⁹ Quit hua'chi xamakstancu huan apóstoles. A'xni'ca' tūna'j xa'icakhlaka't lej xa'icāmāpātini a'nti ixtakalhlaka't. U'tza' tū' limakuan xa'iclah qui'li'apóstol. ¹⁰ Pero Dios quilakalhu'malh lā' ū'tza iclilalh apóstol. Tū' chu tlakaj quilakalhu'malh porque quit lihua'ca' i'cscujli que ā'makapitzin apóstoles. Lā' tū' quē'cstu icscujli. Como Dios lej quilakalhu'malh, māni' xla' quimaktāyalh para que na'icscuja. ¹¹ Lā' a'yuj ā'makapitzin apóstoles o a'yuj quit, pero quilihuācca'n icmālacstū'ncāj huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo lā' hui'xina'n kalhlaka't nī'ta'ntit.

Ixpālacata a'nchi natalakahuanchoko huan nīnī'n

¹² Palh icmāsuyuyāj a'nchi Cristo lakahuanchokolh, ¿chichū tzē nalihua'nā'tit makapitzin de hui'xina'n que nīn tinti' nalakahuanchoko? ¹³ Palh nīn tinti' cahuā ixlakahuanchokolh, chuntza' tū' ixlakahuanchokolh huan Cristo. ¹⁴ Lā' palh Cristo tū' cahuā lakahuanchokolh, tū' stu'ncua' a'ntū icmāsuyumā'nauj lā' chu tlakaj ixkalhlaka'tit. ¹⁵ Lā' nā chuntza' quina'n xa'icūāj a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Dios como icmāsuyuyāj que Dios mālahuanichokolh Cristo. Lā' chuntza' xa'icmāsuyūj a'ntūn tū' stu'ncua' palh nīn tinti' cahuā ixlakahuanchokolh. ¹⁶ Lā' palh nīn tinti' cahuā nalakahuanchoko, nīn Cristo tū' ixlakahuanchokolh. ¹⁷ Lā' palh Cristo tū' cahuā lakahuanchokolh, pues chu tlakaj ixkalhlaka'tit. Lā' tūna'j ixcātāmāspūtūni' mintalac'lē'i'ca'n. ¹⁸ Lā' palh tū' cahuā lakahuanchokocan, chuntza' a'ntin tanilhtza' a'yuj ixtatā'tapa'ksilh con Cristo, pero ixta'a'lh nac pūpātīn. ¹⁹ Lā' palh tū' ixka'lhūj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu ixpālacata lipāhuanāj Cristo, lihua'ca' xāntilayāj quina'n que ixlihuācca'n ā'makapitzin tachi'xcuhi't.

²⁰ Pero lej stu'ncua' a'nchi mālahuanichokoca Cristo lā' taxtluh nac cā'linīn. Lā' chuntza' cāpū'lanī'lh a'ntin takalhlaka'tī'lh lā' tanilhtza' lā' natalakahuanchoko. ²¹ Ixpālacata ixtalac'lē'i' Adán, talitzuculh tanī huan tachi'xcuhi't. Lā' ixpālacata a'ntūn tlahuahh Cristo tzē natalakahuanchoko huan tachi'xcuhi't lā' nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. ²² Como Adán quimpapca'n ixuanī't, quilihuācca'n nanīyāj. Lā' ixlihuācca'n a'ntin tatā'tapa'ksi con Cristo, xlaca'n natalakahuanchoko. ²³ Chā'tunu' kā'lhī ixlac-chi'chini' a'xni'ca' napūlahuanchoko. A'nti xapū'la lakahuanchokolh, ū'tza' Cristo. Lā' a'xni'ca' namimpala Cristo, natalakahuanchoko xlaca'n a'ntin tatā'tapa'ksi con Cristo. ²⁴ A'xni'ca' Cristo nacāmāmakasputukō' ixlimāpa'ksīnca'n ixlihuācca'n ā'makapitzin lā' a'xni'ca' nacātājajakō'tza' ixlihuācca'n ixtā'ca'tza Cristo a'xni'ca' xla' namacamāstā' ixlimāpa'ksīn con Dios. Lā' a'xni'ca' nala huā'mā', a'xni'ca' nala huan ā'xmān chi'chini', ²⁵ como maclacasqui'n que Cristo namāpa'ksīni'n hasta a'xni'ca' nacātājajakō' ixlihuāc ixtā'ca'tza. ²⁶ Huan ixtā'ca'tza Cristo a'nti ā'xmān natlajacan, ū'tza' huan linīn. ²⁷ Ixlihuāc catūhā a'ntū a'nān Dios cāmaxquī'lh Cristo para nacāmāpa'ksikō'. Pero a'nlhā huacan na ixtachihuīn Dios que nacāmāpa'ksikō', ū'tza' tū' huanicu'tun que Cristo namāpa'ksī Dios porque Dios ū'tza' a'nti māstā'lh huan limāpa'ksīn. ²⁸ Lā' a'xni'ca' nacātājajakō' ixlihuācca'n ixtā'ca'tza Cristo lā' a'xni'ca' xla' nacāmāpa'ksikō', a'xni'ca' Cristo a'nti ixO'kxa' Dios ixa'cstu namacamāstā' con Dios como ū'tza' a'nti māpa'ksilh que Cristo ixcāmāpa'ksikō'. Chuntza' huan a'nti xa'cstu namāpa'ksīni'nkō' chuxalhā, ū'tza' Dios.

²⁹ Palh tū' cahuā lakahuanchokocan, ¿tuchū tapuhamā'na xlaca'n a'ntin ta'a'kpaxa para natamaktāya a'ntin tanīh? Lā' ¿a'chi' ta'a'kpaxa ixpālacata a'ntin tanīh palh tū' tapuhan que natalakahuanchoko?

³⁰ Lā' lakaliyān lijicua' iclahuī'. Lā' palh tū' lakahuanchokocan, ¿a'chi' chuntza' iclahuī'? ³¹ Lakaliyān quintamāknīcu'tun. Huā'mā' stu'ncua' chuntza' hua'chi stu'ncua' a'nchi iclīka'tlajca'tzi mimpālacataca'n porque tā'tapa'ksīyā'tit con Jesucristo quiMāpa'ksīni'ca'n. ³² Lihūhua' huā'tzā' huan nac xcānsipej Efeso hua'chi huanā'nī'n a'nchi ixquintamāknīcu'tun. Lā' palh tū' cahuā lakahuanchokocan ¿a'chi' na'ictāyani' a'nchi chuntza' icpātīni'n nac huā'mā' quilhtamacuj? Mejor na'ictlahua hua'chi huacan: "Nahuā'yanāj lā' nako'tnūnāj porque lakali nanīyāj".

³³ Tū' catā'kxo'kotit. Chu a'nchi huacan: "Huan a'nti lilacatejtin latlā'huan lā' nacātā'talacxtuca xlaca'n a'ntin tū' tzey, xla' nala ixtā'chuntza'ca'n xlaca'n a'ntin tū' tzey". ³⁴ Xa'nca capāstactit lā' cuenta catlahua'tit lā' tū'tza' catlahua'tit talac'lē'i'. A'nān ā'makapitzin na milac'hpu'nanca'n a'ntin tūna'j takalhlaka't ixtachihuīn Dios lā' tū' tacatzi' a'nchi huanī't Dios. U'tza' iccāhuaniyāni' para que na'iccālimāmāxani'yāni'.

Ixpālacata a'nchī natalīlakahuanchoko huan nīnī'n

³⁵ Pero ā'makapitzīn natakalkhasquī'nīnī'n: "¿Chichū tzē natalīlakahuanchoko huan a'ntīn tanīlh? ¿Chī natala ixmacni'ca'n a'xni'ca' natalakahuanchoko?" ³⁶ Capāstacna'ntit. A'xni'ca' nacha'nā'tit huan tī'ni', namā'cnūyā'tit nac ti'ya't lā' namasa xako'xka' lā' chuntza' napu'n. ³⁷ Antū cha'nā'tit tū' tasu'yu hua'chī a'ntū napu'n. Nacha'nā'tit xati'ni' cuxi' o stapun o chuxatū a'ntū māscōhuīcanī't. Lā' a'ntū napu'n xla' sca'yā'hua' lā' tzēhuanī't. ³⁸ Lā' Dios cāmaxquī' a'nchī nalīstaca chu a'nchī ixtapuhūān. Xtunc tasu'yu huan xāhuat lā' xtunc tasu'yu huan xachi'tin stapun. Tāpālhūhua' tī'ni' lā' xtunc tatasu'yu pūkalhatunu' a'nchīn tastaca. ³⁹ Nā a'nan tāpālhūhua' macni'. A'nan ixmacni'ca'n tachi'xcuhui't lā' a'nan ixmacni'ca'n animalhna' lā' a'nan ixmacni'ca'n squī'ti' lā' ixmacni'ca'n spūnnu'. Lā' chā'tunu' xtuncnu' ixmacni'ca'n. ⁴⁰ A'nan huan macni' para a'ntū hui' nac a'kapūn lā' para a'ntū hui' nac ti'ya't. Pero xtunc a'nchī ixlitzēhuanī't huan macni' xala' nac a'kapūn lā' xtunc a'nchī ixlitzēhuanī't huan macni' xala' nac ti'ya't. ⁴¹ Xtunc a'nchī ixlitzēhuanī't huan chí'chīni' lā' xtunc a'nchī ixlitzēhuanī't huan mālhcyu' lā' huan sta'cu. Lā' nā xtuncnu' a'nchī ixlitzēhuanī't lakatunu' sta'cu. Chā'tunu' macni' xtuncnu' ixlitzēhuanī't. ⁴² Chuntza' a'xni'ca' lakahuanchokocan. Nacāmā'cnūcan quīmacni'ca'n lā' natamasa. Pero a'xni'ca' nalakahuanchokoyāuj, xtunc natala quīmacni'ca'n lā' tū'tza' catitamasli. ⁴³ Quīmacni'ca'n a'ntū nacāmā'cnūcan tū' tzey, pero huan xasāsti' quīmacni'ca'n lej tzēhuanī't natala lā' nataxkaka. Scalana'jua' quīmacni'ca'n a'ntū nacāmā'cnūcan pero xalakahuanchokoni' lej lactli'huī'qui natala. ⁴⁴ Quīmacni'ca'n a'ntū ka'lhīyāuj nac huā'mā' quīlhtamacuj xmān macni' lā' nacāmā'cnūcan a'xni'ca' nanīyāuj. Pero a'xni'ca' nalakahuanchokoyāuj, Dios naquīncāmaxquī'yāni' xasāsti' quīmacni'ca'n a'ntū espirītual. Como ka'lhīyāuj quīmacni'ca'n xala' nac huā'mā' quīlhtamacuj, nā naka'lhīyāuj quīmacni'ca'n xala' nac a'kapūn.

⁴⁵ Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Lā' pū'la tlahuaca kalhatin chí'xcu'.

Nā maxquī'ca ixquīlhtamacuj.

Lā' hui'līni'ca ixtacuīni' Adán.

Dios su'nulh na ixquīni' lā' chuntza' lakahuānli lā' latahuī'lh. Lā' ā'calīstān lacatuncuīlh Jesucristo a'ntī quīncāmaxquī'ni' xasāsti' quīnquīlhtamacujca'n. ⁴⁶ Pū'la ka'lhīyāuj quīmacni'ca'n a'ntū xala' nac huā'mā' cā'quīlhtamacuj lā' a'ntū natanī. A'calīstān naka'lhīyāuj xasāsti' quīmacni'ca'n xala' nac a'kapūn. ⁴⁷ Huan xapū'la chí'xcu' ū'tza' Adán lā' Dios lītlahualh pokxni' de ti'ya't. Huan ā'kalhatin chí'xcu' ū'tza' Jesucristo lā' xla' mincha' nac a'kapūn. ⁴⁸ Chu a'nchī ixuanī't ixmacni' Adán chu a'cxīm quīmacni'ca'n quīna'n a'ntū xalanī'n nac huā'mā' cā'quīlhtamacuj. Nā chuntza' ixlīhuākca'n a'ntū tatā'tapa'ksī con Cristo natala'lhī xasāsti' ixmacni'ca'n chu a'cxīm hua'chī ixmacni' Cristo. ⁴⁹ Lā' chu a'nchī nac huā'mā' cā'quīlhtamacuj lītasu'yuyāuj Adán, nā chuntza' nac a'kapūn nalītasu'yuyāuj Cristo a'ntū mincha' nac a'kapūn.

⁵⁰ Chuhua'j iccāhuaniyāni' que quīmacni'ca'n a'ntū ka'lhī ka'lhni' lā' quīnīt tūla catitanūlh a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Quīmacni'ca'n a'ntū natamasa tūlah catitatanūlh a'nlhā latahuī'lacan para pō'ktu. ⁵¹ Cakaxpa'ttit. Na'iccāhuaniyāni' a'ntū ixtatzē'knī't. Quīlīhuākca'n tū' catīniuj pero quīlīhuākca'n nacāxtāpālican quīmacni'ca'n. ⁵² A'xni'ca' ā'xmān chí'chīni' lā' nasā'nan huan trompeta, chu līmaktin naquīncāpātle'keni'yāni' hua'chī a'xni'ca' lakatzī'mpāuj. Porque nasā'nan huan trompeta lā' a'ntūn tanīlhtza' natalakahuanchoko lā' nataka'lhī ixmacni'ca'n xasāsti' a'ntūn tū' maktin catitamasli. Lā' quīlīhuākca'n naquīncāxtāpālinī'yāni' quīmacni'ca'n. ⁵³ Lā' quīmacni'ca'n a'ntūn tzē natamasa ka'lhī natataxtāpālī lā' natala xasāsti' a'ntūn tū' maktin catitamasli. Lā' quīmacni'ca'n a'ntū natanī ka'lhī natala xasāsti' a'ntūn tū' catitasputli. ⁵⁴ Lā' a'xni'ca' quīmacni'ca'n a'ntū natamasa natataxtāpālī lā' natala a'ntūn tū' catitamasli lā' a'xni'ca' quīmacni'ca'n a'ntū natanī natataxtāpālī lā' natala a'ntūn tū' catitanīlh, a'xni'ca' natlōkentaxtūcan a'ntū tatzo'kni't chuntza':

Tlajakō'canī't huan līnīn.

Lā' chuntza' mālakuanīca.

⁵⁵ ¿Lhachū hui' ixlīmāpa'ksīn huan līnīn? Sputlitzā'. ¿Tichū naca'tzani' ixpālacata huan līnīn? Nīn tīntī'tza'. ⁵⁶ Ixpālacata huan talacalē'i' ū'tza' nalīniyāuj. Tachi'xcuhui't tū' ta'a'kahuāna'ni' ixley Dios. Chuntza' lītasu'yu que huan talacalē'i' hua'chīlh cāmāpa'ksīmā'. Lā' lītasu'yu ixpālacata huan ixley Dios porque tachi'xcuhui't tū' ta'a'kahuāna'ni'lh. ⁵⁷ Pero icmaxquī' pāxcatca'tzī Dios porque xla' quīncāmātlajani'mā'ni' huan līnīn ixpālacata quīMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

⁵⁸ Quīntā'timīn, lej iccāpāxquī'yāni'. U'tza' iccālihuaniyāni' que tū' catamaktēktit nīn tuntū' nacāmāmakchuyiyāni' lā' nacāmāpānūni'yāni' a'ntū kalhlaka'tnī'ta'ntit ixpālacata

Cristo. Lā' pō'ktu xa'nca nascu'jā'tit para huan Māpa'ksīni' porque ca'tziyā'tit que tū' chu tlakaj a'ntū natlahua'yā'tit por ixpālacata huan Māpa'ksīni'.

16

Ixpālacata huan tumīn a'ntū namākēstokan

¹ Lā' chuhua'j iccāhuaniyāni' ixpālacata huan tumīn a'ntū namākēstokā'tit para nacāmaktāyayā'tit a'ntīn takalhlaka'ī xalanī'n nac Judea. Chu a'nchī iccāhuani xlaca'n a'ntīn tatakēstoka a'nlhā huanican Galacia, nā chuntza' natlahua'yā'tit. ² Cā'domingo namāquī'tēlha'yā'tit macsti'na'j mintumīnca'n a'ntū tlaja'nī'ta'ntit huanmā' semana. Chuntza' a'xni'ca' na'ica'nācha', xmān namākēstokā'tit a'ntū māquī'nī'ta'ntittza'. ³ Hui'xina'n cacālacsa'ctit huan chī'xcuui'n a'ntī lacuan para natalē'n milī'a'ksajna'ca'n. Lā' quit na'iccāmaxquī' kalhtin ca'psnat lā' na'iccāmacā'ni' nac Jerusalén. ⁴ Lā' palh minī'ni' na'ica'n, naquintatā'a'n xlaca'n.

Ixpālacata a'nlhā a'ncu'tun Pablo

⁵ Na'ictētaxutēlha huan cā'lacchicni' xalanī'n nac huan ti'ya't a'nlhā huanican Macedonia lā' ā'calistān na'iccālaka'nāchāni'. ⁶ Lā' chō'la lātma'j na'ictachokoyācha' na mi'ā'lacchicni'ca'n o tzēlasā' a'ntza' na'icpātē'keni' huan cā'lonkni'. Chuntza' hui'xina'n tzē naquīlāmaktāyayā'j a'xni'ca' na'ictaxupala chuxalhā na'ica'ncu'tun. ⁷ Tū' iclacasquī'n xmān na'ictētaxtu a'xni'ca' na'iccālaka'nāni'. Ictachokocu'tunācha' lātma'j palh Dios lacasquī'n. ⁸ Pero na'ictachoko huā'tzā' nac Efeso hasta huan cā'tani' a'ntū māpācuhiacan Pentecostēs. ⁹ Chuxalhā nac huā'mā' cā'lacchicni' tzē na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios a'yuj lhūhua' a'nan quintā'ca'tza.

¹⁰ A'xni'ca' nachā'nācha' huan Timoteo, ca'a'cnīni'ni'tit lā' xa'nca cachi'patampāxtoktit para que tū' namāxana'n. Lā' xa'nca cachi'patampāxtoktit porque xla' scujmā' para huan Māpa'ksīni' chu a'cxtim hua'chī quit. ¹¹ Lā' tū' ca'a'nalh nīn tinti' a'ntū nalakmaka'n pero xa'nca namaktāyā'yā'tit para que naquīlakmin. Quit icka'lhīmā' lā' nā iccāka'lhīmā' ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī.

¹² Lā' ixpālacata quintā'tinca'n Apolos, lej icsquī'nli cacātā'allh ā'makapitzīn a'ntī nacālaka'nāchāni' pero tū' ixtapuhuān ixuanī't de na'a'nācha' chuhua'j. Na'a'n a'xni'ca' naka'lhī lugar.

A'xmān saludos

¹³ Catamaktaka'lhiti. Tū' tixtāpalī'yā'tit a'ntū kalhla'ka'ī'ni'ta'ntit. Calatā'kchokotit chu a'nchī cāminī'ni' huan chī'xcuui'n lā' catahuī'xcā'ni'tit. ¹⁴ Chuxatū natlahua'yā'tit, catlahua'tit porque cāpāxquī'yā'tit ā'makapitzīn.

¹⁵ Ca'tziyā'tit que huan Estēfanas lā' ixlihuāk ixfamilia xlaca'n xapū'la a'ntīn takalhlaka'īlh a'xni'ca' icmāsu'yulh ixtachihuīn Dios nac huan ti'ya't a'nlhā huanican Acaya. Lā' māni' xlaca'n tatanūni'lh cāmaktāya ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'īlh. ¹⁶ Lej iccāsquī'ni'yāni' cacā'a'kahuāna'ni'tit xlaca'n lā' cacā'a'kahuāna'ni'tit chā'tunu' a'ntī xa'nca tatā'scuja lā' tamaktāya ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī. ¹⁷ Iclīpāxuhua porque tachilh huā'tzā' Estēfanas lā' Fortunato lā' Acaico. Xlaca'n milaktapalheca'n como quintalakmilh lā' chuntza' hua'chilh xa'iccālaktzī'nkō'ni' milihuākca'n. ¹⁸ Xlaca'n quintamāpāxuhūilh lā' nā nacātāmāpāxuhūiyāni' hui'xina'n. Nacā'a'cnīni'ni'yā'tit chī'xcuui'n a'ntū hua'chī xlaca'n.

¹⁹ Huan a'ntīn takalhlaka'ī lā' xalanī'n chuxalhā nac huan ti'ya't a'nlhā huanican Asia, xlaca'n cātamacā'ni'yāchāni' saludos. Lā' Aquila lā' Priscila a'ntī ixpuscāt nā cātamacā'ni'yāchāni' saludos ixpālacata huan Māpa'ksīni'. Lā' nā chu a'cxtim ixlihuākca'n a'ntīn tatakēstoka na ixchicca'n. ²⁰ Ixlihuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī cātamacā'ni'yāchāni' saludos. Nā hui'xina'n nalā'saludarli'yā'tit.

²¹ Chuhua'j māni' quit na'ictzo'ka huā'mā'. Quit, Pablo, iccāmacā'ni'yāchāni' saludos.

²² Palh chā'tin tū' pāxquī' huan Māpa'ksīni' Jesucristo, camāpātīnīca nac pūpātīn. Camilh quiMāpa'ksīni'ca'n.

²³ Cacāsīcua'lanālini' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. ²⁴ Lej iccāpāxquī'kō'yāni' ixpālacata Jesucristo. Amén.

Ixlīkalhtu' Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Corinto

Pablo cātzo'knuni'lh xalanī'n nac Corinto a'nti ixtakalhaka't'

¹ Iccātzo'knuni'mā'ni' huā'mā' quit quina'n, quit Pablo lā' Timoteo a'nti quintā'tinca'n. Quit ixapōstol Jesucristo como Dios quīlīhui'līl quit'apōstol. Iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n a'ntin tā'tapa'ksiyā'tit Dios lā' takēstokā'tit nac Corinto para namācā'tani'yā'tit Dios. Lā' nā iccātzo'knuni'yāuj ixlīhuākca'n a'ntin takalhaka't' ixlīhuāk huan nac Acaya. ² Cacālalkahu'mani' Dios quinTāta'ca'n lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo. Lā' xa'nca cacā'a'nini'ni'.

Pablo lej pātini'lh

³ Camaxquī'ca pāxcatca'tzi Dios a'ntū ixTāta' huan quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo. Dios lakalhu'manini'n lā' quincāmāko'xaka'tli'yāni'. ⁴ Dios quincāmāko'xaka'tli'yāni' pō'ktu a'xni'ca' pātini'nāuj. Lā' Dios lacasqui'n que nacāmāko'xaka'tli'yāuj ā'makapitzin a'ntin tapātini'mā'na chuntza' hua'chi Dios quincāmāko'xaka'tli'yāni'. ⁵ Como Cristo lej pātini'lh, nā quina'n lej pātini'nāuj. Lā' Cristo quincāmāko'xaka'tli'yāni' a'xni'ca' pātini'nāuj. ⁶ Lā' como quit icpātini'n, chuntza' tzē iccāmāko'xaka'tli'yāni' hui'xina'n lā' tzē iccāmaktāyayāni' para nakalhaka'tiyā'tit ā'chulā'. Lā' como Dios quimāko'xaka'tli', nā chuntza' tzē na'iccāmāko'xaka'tli'yāni' hui'xina'n lā' nā tzē na'iccāmaktāyayāni' a'xni'ca' hui'xina'n pātini'nā'tit hua'chi quit. ⁷ Lā' quit xa'nca icca'tzi que hui'xina'n natāyani'yā'tit ayuj nā pātini'mpā'na'ntit. Lā' nā icca'tzi que nacāmāko'xaka'tli'yāni'.

⁸ Tā'timīn, quit iclacasqui'n que hui'xina'n naca'tziyā'tit a'nchī iclīpātini'lh a'xni'ca' xa'icui'lacha' nac Asia. Quit tū'tza' xa'ictāyani'. Icpuhualh palh tū'tza' ā'chulā' xa'iclatahuī'lh. ⁹ Xa'icpuhuan palh na'icnī'tza'. Xa'icca'tzi que quit tūlatza' xa'ictlahua nīn tuntū'. Lā' ū'tza' xa'iclīpāhuan xmān Dios. Xla' ū'tza' a'ntin tzē cāmālakahuānīchoko huan nīn'n. ¹⁰ Dios quimāpūtāxtūh de huanmā'lijicua'. Lā' tzēcus naquimāpūtāxtū Dios. Quit icca'tzi que Dios naquimāpūtāxtū a'xni'ca' na'ictlahua'lapala nac cā'lijicua'. ¹¹ Xmān tasquī'ni' que hui'xina'n naquīlālīkalhtō'ka'yāuj. Lā' chuntza' naquīlāmaktāyayāuj hui'xina'n. Lā' chuntza' a'xni'ca' Dios naquisicua'lanāli, lhūhua' a'nti natamaxquī' Dios pāxcatca'tzi, xpālacata a'ntū Dios māstā'ni't chu a'nchī hui'xina'n squi'ni'tit.

Pablo hualh a'nchī tū' lī'ah nac Corinto

¹² Līpāxūj iclahui' como quit icca'tzi que xa'nca iclā'huani't na milaclphu'nanca'n lā' nā na ixlāclphu'nanca'n ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhui't. Tū' ica'kxokonu'ni't. Dios quimaxquī'lh tapāstacna'. Lā' ū'tza' xa'nca iclīlatlā'huān. Dios lej lakalhu'manini'n. Quimaxquī'ni't tapāstacna' a'ntūn tū' hua'chi ixtapāstacna'ca'n huan tachi'xcuhui't a'ntin xalanī'n nac quīlhtamacuj. ¹³ A'ntū iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n huā'mā' huanicu'tun xmān a'ntū māchekxi'yā'tit hui'xina'n a'xni'ca' lakapūtle'keyā'tit. Tū' iccāhuani'ni' ā'catūhuā. Lā' quit iclacasqui'n que hui'xina'n xa'nca namāchekxikō'yā'tit a'ntū ictzo'kmā'. ¹⁴ Xmān ā'makapitzin de hui'xina'n māchekxi'yā'tit a'nchī nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n por quimpālacata a'xni'ca' namimpala huan Māpa'ksini' Jesús. Lā' nā quit na'icpāxuhua por mimpālacataca'n.

¹⁵ Lā' como quit xa'icca'tzi huā'mā', quit icpuhualh na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n xapū'la. Lā' chuntza' tzē maktu'xa'iccālaka'nāchāni'. ¹⁶ Quit iccātēlaktaxtucu'tuni' hui'xina'n a'xni'ca' icmilh nac Macedonia. Lā' nā icpuhualh que na'iccālaka'nāchāni' a'xni'ca' xa'ictaxtūh nac Macedonia. Lā' ā'calīstān chuntza' hui'xina'n ixquīlā'ō'kska'lhīl'ēuj nac Judea. ¹⁷ Ayuj icualh que xa'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n, quit tūlāl iclōkentaxtūh. Lā' ū'tza' talīhuan ā'makapitzin palh quit xmān xa'iclalkhamāna'mā' a'xni'ca' icualh que xa'ica'ncu'tun a'ntza'. A'xni'ca' quit iclīchihuāna'n a'ntū na'ictlahua, tū' icchihuāna' hua'chi huan chi'xcuhui'n xalanī'n huan cā'quīlhtamacuj. Xlaca'n tahuan que stu'ncua' natatlahua catūhuā ayuj taca'tzi que tū' catitlōkentaxtūh. ¹⁸ Dios tū' maktin taxtāpālī. Lā' xla' ca'tzi que stu'ncua' a'ntū icuan. A'ntū iccāhuani'yāni' hui'xina'n tzē nakalhaka'tiyā'tit. ¹⁹ Quit lā' Silvano lā' Timoteo xa'iccāmāsu'ni'yāni' xpālacata Jesucristo a'nti ixO'kxa' Dios. Tzē kalhlaka't'can a'ntū huan Jesucristo. Pō'ktu huan a'ntū stu'ncua'. Xla' tū' maktin taxtāpālī. ²⁰ Ixlīhuāk a'ntū Dios huan que natlahua, Jesucristo tlōkentaxtūkō' ixlīhuāk. Ū'tza' līmaxquī'yāuj pāxcatca'tzi Dios, como xla' tlōkentaxtū a'ntū huan por xpālacata Jesucristo. ²¹ Dios ū'tza' a'ntū quimaktāya para na'icckalhaka't' xa'nca huan Jesucristo. Lā' nā hui'xina'n cāmaktāyayāni' para nakalhaka'tiyā'tit xa'nca huan Jesucristo. Lā' nā xla' quīlacsacni't para na'ictā'scuja. ²² Dios quincālācmacaminī'ta'ni' huan Espīritu Santo a'ntū huī' na quī'a'clhcunucca'n. Chuntza' tasu'yu que tapa'ksiyāuj con Dios. Lā' nā tasu'yu que Dios natlōkentaxtū a'ntū huan que naquīcātlahuani'yāni'.

²³ Dios ca'tzī palh stu'ncua' a'ntū na'iccāhuanīyāni'. Palh quit xa'iccālaka'nchāni' cahuā nac Corinto, quit xa'iccālacauilhnīni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' tū' iclī'a'lh. Lā' Dios caquimāpātīnlh palh tū' stu'ncua' huāmā'. ²⁴ Quit tū' iccāmāpa'ksīcu'tunāni' a'nchī hui'xina'n kalh-laka't'yā'tit. Hui'xina'n xa'ncatza' kalhlaka't'yā'tit. Xmān iccātlahuani'cu'tunāni' a'ntū lej nalīpāxuhua'yā'tit.

2

¹ Lā' ū'tza' quit iclīhui'līlh que tū' iccālaka'nchāni' hui'xina'n palh ixtasqui'nī que xa'iccālacauilhnīni'. Palh quit xa'ica'ncha' cahuā iccālacauilhnīyāni', lej ixlīlakaputzauj quina'n. ² Palh quit xa'iccāmālakaputzīni' hui'xina'n, tū' ixa'nalh a'ntī ixquimāpāxuhūlh quit. Palh hui'xina'n lakaputzayā'tit, quit tūla lipāxūj iclatahuī'la. ³ Lā' ū'tza' tū' iclī'a'lh. Xmān iccātzo'kni'ni' huan kalhtin carta. Tū' xa'ica'ncu'tunācha' iccālacauilhnīyāni' lā' nīn xa'iccāmālakaputzīcu'tunāni'. Palh hui'xina'n tlōkentaxtūyā'tit a'ntū iccātzo'knuni'n, quit na'iclipāxuhua lā' nā hui'xina'n nalīpāxuhua'yā'tit. ⁴ Quit lej xa'iclakaputza a'xni'ca' iccātzo'knuni'ni' hui'xina'n. Lā' nā lej xa'iccalhuan como xa'icca'tzī que iccāmālakaputzīni' a'ntū xa'iccātzo'knuni'ni'ta'ni'. Lā' tū' xa'iccāmālakaputzīcu'tunāni'. Iclacasqui'lh que hui'xina'n naca'tzīyā'tit a'nchī quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.

Ixtasqui'nī namāspūtūnu'nican huan chī'xcu' a'ntīn tū'tza' ixtlahua a'ntūn tū' tzey

⁵ Lā' huanmā' chī'xcu' a'ntī tlalualh a'ntūn tū' tzey, xla' iclīlakaputzalh, como tū' līmakuan a'ntūn tlalualh. Lā' ā'chulā' cāmālakaputzīni'ta'ni' hui'xina'n. Tū' icuan palh milīhuākca'n hui'xina'n cāmālakaputzīni'ta'ni' como chō'la tū' milīhuākca'n. ⁶ Mintalhuūhā'tca'n de hui'xina'n māpātīni'ni'ta'ntit huanmā' chī'xcu'. Chuhua'j tzeytza'. ⁷ Tū'tza' camāpātīni'tit. ⁸ Chuhua'j camāspūtūnu'ni'tit lā' camāko'xamixī'tit. Palh tū' chuntza' natlahua'yā'tit hui'xina'n, huanmā' chī'xcu' tūlah catitayāni'lh, como lej ixlīlakaputzalh. ⁹ Ū'tza' iccālīsqui'ni'yāni' hui'xina'n camāsu'yu'tit a'nchī pāxquī'yā'tit. ¹⁰ A'xni'ca' quit iccāmāca'ni'chāni' huan kalhtin carta, quit iccātzi'cu'tulh palh hui'xina'n ixtlahua'tit a'ntū iccāhuanini' xpālacata huanmā' chī'xcu'. Icca'tzīcu'tulh palh hui'xina'n ixquīlā'a'kahuāna'ni'uj. ¹¹ Palh hui'xina'n māspūtūnu'ni'yā'tit huanmā' chī'xcu', nā quit na'icmāspūtūnu'ni'. Palh quit icmāspūtūnu'ni'ni't catīhuā, por mimpālacataca'n icmāspūtūnu'ni'ni't na ixlacapūn Cristo. ¹² Māspūtūnu'ni'yāuj como tū' lacasqui'nāuj naquincātlayāni' huan ko'ti'ti'. Ca'tzīyāuj que huan ko'ti'ti' lej a'kxokonu'n.

Pablo tamakchuyīlh a'xni'ca' ixuī' nac Troas

¹² Quit icctaxtulh nac Troas como a'ntza' icmāsu'yucu'tulh huan xatzey tachihuīn xpālacata Cristo. Lā' a'xni'ca' icctaxtulh a'ntza', Dios ixlacāxtlahuakō'ni'ttza' ixlīhuāk a'ntza'. ¹³ Lā' a'yuj xa'nca taxtulh, quit lej xa'icctamakchuyīni't, como quintā'tinca'n, Tito, tū' chā'lh a'ntza' chuntza' hua'chi xa'iclacāxlanī'ta'uj. Ū'tza' iccālīmaktexkli xalanī'n nac Troas lā' icmilh nac Macedonia como icpuhualh que Tito ixchilh huā'tzā'.

Ixtachihuīn Dios xa'nca taxtu

¹⁴ Maxquī'yāuj pāxcatca'tzi Dios como por xpālacata Cristo xa'nca taxtuyācha' huan tachihuīn a'ntū icmāsu'yu. Xla' quimaktāya para na'icmāsu'yu lakachu xpālacata Cristo. Lā' huāmā' tamāscā'tīn hua'chi lakatin perfume a'ntū a'kahuan lakachu. ¹⁵ Lipāxuhua Dios a'nchī quina'n icmāsu'yuyāj xpālacata Cristo. Quina'n hua'chi huan xajini' pūm a'ntū a'ksajcan Dios na ixlacłhni'ca'n a'ntūn tapūtaxtuni'ttza' lā' nā a'ntūn tūna'j tapūtaxtu. ¹⁶ Na ixlacłhni'ca'n a'ntūn tūna'j tapūtaxtu huan tamāscā'tīn a'ntū xpālacata Cristo, xla' hua'chi catūhuā a'ntū pu'csa lā' laknīcan. Lā' na ixlacłhni'ca'n a'ntūn tapūtaxtuni'ttza', huan tamāscā'tīn a'ntū xpālacata Cristo, xla' hua'chi lakatin perfume a'ntū māstā' quilhtamac. Nīn tīnti' a'ntūn tze ixa'cstu namāsu'yu xpālacata Cristo. Tasqui'ni que Dios namaktāya. ¹⁷ Quit tū' hua'chi a'ntūn ta'a'kxokonu'n lā' taxtāpālī huan tamāscā'tīn a'ntū ixla' Dios. Xlaca'n tū' xa'nca tamāsu'yu como xmān ta'a'kxokotlajacu'tun. Quit iclīchihuīna'n a'ntū stu'ncua' na ixlacapūn Dios, como xla' quīlīmācacū'ni't na'ictā'scuja Cristo.

3

A'ntū huan huan xasāsti' convenio

¹ Lasā' a'makapitzīn natahuan que quit icka'tla'jca'tzi lā' quīlīchihuīna'ncan quē'cstu. Tū' tasqui'nī que quit na'iccāmāxquī'yāni' kalhtin carta a'ntū nahuan que quit tzeyā' chī'xcu'. Lā' tū' tasqui'nī que hui'xina'n naquīlīmāxquī'yāuj kalhtin carta a'ntūn tze na'iclē'n chux-alhā, chuntza' hua'chi talē'n ā'makapitzīn. ² Hui'xina'n hua'chi quincarta, como por mimpālacataca'n tze ca'tzīcan que tzey a'ntū iclāhua. Lā' huāmā' carta tze natalaktzī'n lā' natalakapūtīe'ke ixlīhuākca'n huan tachi'xcu'huī't. Hui'xina'n hua'chi lakatin carta hua'ni'ta'ntit a'ntū tatzo'kni' na quī'a'clhcunuc, como quit lej iccāpāstacāni' hui'xina'n.

³ Hui'xina'n hua'nī'ta'ntit hua'chi lakatin carta a'ntū Cristo quimātzo'knīlh. Huanmā' carta tū' tzo'kcanī't con tinta. Lā' tū' tzo'kcanī't nac lakatin chihuix a'ntū hua'chi lhata'ca'la. Huan Espīritu Santo a'ntū Dios macamilh a'ntū xalakahuan, xla' cāxtāpalīni'ni' mintapāstacna'ca'n a'xni'ca' iccāhuanini' huan xatzey tachihuīn xpālacata Jesucristo. Lā' chuntza' tasu'yu a'ntūn tlahuani't Cristo para hui'xina'n.

⁴ Chuntza' icuan como quit icca'tzī que tzey a'ntū icmāsu'yu na ixlacapūn Dios, como Cristo quilimāmacū'lh para na'icmāsu'yu. ⁵ Quit tū' icuan que xmān quē'cstu tzē ictlahua huā'mā' lītlōt. Dios quimaktāya lā' ū'tza' tzē iclītlahua. ⁶ Xla' ū'tza' a'ntū quimaxquī' tapāstacna'. Lā' ū'tza' tzē iclīmāsu'yu huan xasāsti' convenio a'ntū Dios tlahuani't con huan tachi'xcuui't. Lā' huanmā' convenio tū' hua'chi lakatin ley a'ntūn tatzō'kni'. Huanmā' convenio līchihuīna'n huan Espīritu Santo. Huan ley māsu'yu palh ixlihuākca'n huan tachi'xcuui't taka'lhī ixtalacē'ī'ca'n lā' ū'tza' natalinī. Huan Espīritu Santo māstā' xasāsti' quilhtamacuj.

⁷ Lā' huā'mā' ley a'ntū māsu'yu que tasquī'nī nanīcan, huā'mā' tzo'kca nac lakatu' chihuix. Lā' a'xni'ca' maxquī'ca Moisés huanmā' ley, a'nalh lakatin ka'tla' xkakana'. Lā' ixlacan Moisés lej i'xkaka. Lā' huan israelitas a'ntū ixtayāna' a'ntza' tū' tapātīlh a'nchī i'xkaka como ixcalakachi'pa. Lā' huā'mā' xkakana' tū' lej xlit xkakalh como lacatzucu mixli. Lā' chuntza' lej tzēhuani't ixuani't a'nchī Dios māstā'lh huan ley. ⁸ Mās tzēhuani't huan līmāscatīn a'ntū huan Espīritu Santo quincāmāxquī'yāni'. ⁹ Tzēhuani't ixuani't ixley Moisés a'yuj por xpālacata huā'mā' ley ca'tzīcan que huan tachi'xcuui't nacāmāpātīnican. Mās xatzēhuani't huan xatzey tachihuīn xpālacata Jesucristo, como huā'mā' quincāmāca'tzīni'yāni' a'nchī tzē nalixapacan a'ntū laclē'nāuj. ¹⁰ Huā'mā' ley lej tzēhuani't ixuani't. Lā' a'yuj lej tzēhuani't ixuani't, huan ley tūla tā'mālacastuccan con huan xatzey tachihuīn xpālacata Jesucristo. ¹¹ Palh huan ley tzēhuani't ixuani't a'yuj tū' makān ixtāyani'lh, mās tzēhuani't a'ntū tāyani' para pō'ktu. Lā' ū'tza' huan xatzey tachihuīn xpālacata Jesucristo.

¹² Quit icca'tzī que lej tzey huan xatzey tachihuīn. Lā' ū'tza' quit iccālīmāsu'ni'cu'tun ixlihuākca'n huan tachi'xcuui't. ¹³ Quit tū' ictlahua hua'chi huan Moisés. Xla' ixtalakatlapa. Lā' chuntza' huan israelitas tūlah talaktzī'lh a'nchī ixmixmā' a'ntū i'xkaka na ixlacan. ¹⁴ Huan israelitas tū' ixtamāchekxī. Lā' hasta chuhua'j xlacā'n tū' tamāchekxī a'xni'ca' talakapūtīle'ke huan ixtachihuīn Dios a'nlhān tatzō'kni' huan convenio xala' makāntza'. Lā' huā'mā' tzē māchekxiyāuj xmān palh tā'tapaksiyāuj Cristo. ¹⁵ Lā' hasta chuhua'j huan israelitas tū' tamāchekxī a'xni'ca' talakapūtīle'ke a'ntūn tzo'kli Moisés. ¹⁶ Pero a'xni'ca' kalhatin kalhlaka't huan Māpa'ksīni' Jesucristo, tztēza' māchekxī a'ntūn tzo'kli Moisés. ¹⁷ Huan Māpa'ksīni' Jesucristo, xla' chu lakatin con huan Espīritu Santo. Lā' a'ntūn tatā'latlā' huan huan Espīritu Santo, xlacā'n tū' caticāmālacē'nīca. ¹⁸ Quīna'n māchekxiyāujtza'. Hua'chilh tū'tza' talakatlapanī'ta'uj na quilacanca'n. Lā' chuntza' hua'chilh laktzī'nāuj huan Māpa'ksīni' Jesucristo nac lakatin espejo. Laktzī'nāuj a'nchī lej ka'tla' lā' lej tzey. Lā' quīna'n taxtāpalītēlhayāuj lā' ā'chulā' layāuj hua'chi Cristo.

4

¹ Lā' chuntza' como Dios lej lalalhu'manīni'n, xla' quilimāmacū'lh huan xatzey tachihuīn xpālacata Jesucristo. Lā' chuntza' tū' iclakachā'ni'. Tū' icmakxteka de icmāsu'yu huā'mā' xatzey tachihuīn. ² Quit tū' maktin ictlahua a'ntū līmāxana' a'ntū lacatzē'k tlahuacan. Lā' tū' ica'kxokonu'n. Lā' tū' icxtāpalī ixtachihuīn Dios. Xa'nca icmāsu'yu a'ntū stu'ncua' na ixlacapūn Dios. Lā' ixlihuākca'n huan tachi'xcuui't tzē natacatzī que stu'ncua' a'ntū icmāsu'yu. ³ A'ntūn tū' tamāchekxī huan xatzey tachihuīn xpālacata Jesucristo a'ntū icmāsu'yu, ū'tunu'n a'ntū nacāmālacē'nīcan. ⁴ Xlacā'n a'ntūn tū' takalhaka'ī huan xatzey tachihuīn, xlacā'n tū' tamāchekxī. Huan ko'ti'ti' tū' lacasquī'n que xlacā'n natamāchekxī. Lā' ū'tza' tū' talimāchekxī. Huan ko'ti'ti' hua'chi ixdiosca'n. Hua'chilh ū'tza' ixcāmālakatzī'lh como xla' tū' lacasquī'n que xlacā'n natalaktzī'n huan xaxkakana' a'ntū xatzey tachihuīn xpālacata Cristo. Cristo, xla' lej ka'tla' lā' chu lakatin hua'chi Dios. ⁵ A'ntū icmāsu'yu quit, tū' para naquilimāka'tī'can. Quit icmāsu'yu xpālacata Jesucristo que ū'tza' huan Māpa'ksīni' lā' tasquī'nī namācā'taniyāuj. Quit iccāmaktāyayāni' hui'xina'n como ū'tza' a'ntū Jesucristo lacasquī'n que na'ictlahua. ⁶ Dios quincāmāca'tzīni'ni'ta'ni' a'ntū xastu'ncua'. Hua'chilh ū'tza' ixmāxakēlh quīntapāstacna'ca'n. Xla' ū'tza' a'ntū māstā'lh lakatin līmāpa'ksīn a'xni'ca' ixtlahuamā' huan quilhtamacuj. Lā' xmān chuntza' a'nalh huan xkakana'. Lā' hua'chilh chuntza' ixquincāmāxkakētēlhani' como quincāmāca'tzīni'yāni' a'nchī huani't Dios lā' a'nchī lej ka'tla'. Huā'mā' ca'tzīyāuj como māchekxiyāuj a'nchī huani't Jesucristo.

Pablo ixlīpāhuan Dios

⁷ Lā' huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios quilimāmacū'lh para na'icmāsu'yu, lā' huanmā' lej lhūhua' ixtapalh. Quit tū' icka'lhī tapāstacna' para na'icmāsu'yu huā'mā' tachihuīn. Quit

hua'chi lakatin pūxkatni' a'nlhā tojoma' a'ntū lej ixtapalh. Chuntza' tasu'yu que Dios ū'tza' a'ntū ka'lhī līmāpa'ksīn lā' tū' quit. ⁸ Lā' a'yuj quit lej icpātīni'n de lhūhua' catūhuā, pō'ktu tzē ictāyani'. Lā' a'yuj a'katunu' tū' icca'tzī a'ntū na'ictlahua, tū' iclakachā'ni'. ⁹ Lā' a'yuj quimacaputzacan, Dios tū' quimакxteka. Lā' a'yuj a'katunu' hua'chilh quintlajacan, pero tū' quintlajakō'can. ¹⁰ Pō'ktu lijicua' icuī' como quimакnīcu'tuncan, chuntza' hua'chi ixmакnīcu'tuncan Jesucristo. Chuntza' tasu'yu palh quimакtāyama' Jesucristo xalakahuan. ¹¹ Līhuancus iclatlā'huan nac quilhtamacuj, quimакnīcu'tuncan, como quit ictā'scuja Jesucristo. Chuntza' tasu'yu que quit tzē iclatahui'la xmān por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo. ¹² Como quit icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo, pō'ktu quimакnīcu'tuncan. Hui'xina'n ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacuja'c'n, como quit iccāmāsu'ni'ni' hui'xina'n ixpālacata Cristo.

¹³ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī hualh kalhatin: Quit ickalhaka't'lh, lā' ū'tza' quit iclihuān que Dios lej ka'tla'. Lā' quit nā ickalhaka't'ni't, lā' ū'tza' iccālīhuani ā'makapitzīn ixtachihuīn Dios. ¹⁴ Quit iclipāhuan xmān Dios como icca'tzī que Dios mālakahuanīchokoh huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' nā icca'tzī que quit naquimālakahuanīchoko, como quit ictapa'ksī con Jesucristo. Lā' hui'xina'n lā' quit a'cxīm naquincātalē'nāni' na ixlapapūn Dios. ¹⁵ Ixlihuāk a'ntū icpātīlh, quit icpātīkō'lh como iclacasqui'lh que hui'xina'n ixkahlhaka't'it. Lā' chuntza' a'xni'ca' lhūhua' de hui'xina'n nakalhaka't'iyā'tit, namaxqui'yā'tit pāxcatca'tzī Dios lā' namāka'tlī'yā'tit Dios.

¹⁶ Ū'tza' tū' iclīlakachā'ni'. Quit scalana'jua' iclamā' lakaliyān. Lā' a'yuj tū' tli'huī'qui quimacni', quilicatzi'n ā'chil' līti'huī'quin ixlīmāpa'ksīn Dios. ¹⁷ A'ntū icpātīmā' hua'chilh xmān macsti'na'j lā' hua'chilh tū' makān icpātīmā' como por ixpālacata huā'mā', Dios lej naquiscua'lanālī para pō'ktu. ¹⁸ Chuntza' icuan quit como quit tū' lej icpāstaca a'ntūn tzē laktzī'ncan. A'chulā' icpāstaca a'ntūn tūla laktzī'ncan. A'ntūn tzē laktzī'nāuj, huanmā' nasputa. Lā' a'ntūn tūla laktzī'nāuj, huanmā' tāyani' para pō'ktu.

5

¹ Quimacni'ca'n hua'chi lakatin carpa a'nlhā lahui'lāna'uj. Lā' quit icca'tzī que a'xni'ca' nasputa quimacni'ca'n, Dios naquincāmaxqui'yāni' ā'lakatin xasāsti' macni'. Tzē nahuanūj que huan xasāsti' quimacni'ca'n ū'tza' hua'chi quinchicca'n nac a'kapūn. Huanmā' chic ixtatlauj Dios lā' tū' ixtatlaujca'n huan tachi'xcuhuī't. Lā' huā'mā' chic natāyani' para pō'ktu. ² Ū'tza' līpāniyāuj como a'ncu'tunāuj na quinchicca'n nac a'kapūn. ³ Naka'lhīyāuj xasāsti' quimacni'ca'n nac a'kapūn, lā' chuntza' tū' catilatā'kchokouj sin quimacni'ca'n. ⁴ Quina'n, como ka'lhīyāujcu quimacni'ca'n nac huā'mā' quilhtamacuj, hua'ntli'jāuj como pātīni'mā'nauj. Lā' a'yuj tū' ixmакxtekcū'tunui huā'mā' macni', ka'lhīcu'tunāuj xasāsti' quimacni'ca'n nac a'kapūn. Quimacni'ca'n a'ntū ka'lhīyāuj chuhua'j, natasputa. Huan xasāsti' quimacni'ca'n a'ntū Dios naquincāmaxqui'yāni' natāyani' para pō'ktu. ⁵ Dios quincālacāxtlahuani'ta'ni' para que tzē nalatahui'layāuj nac a'kapūn. Lā' quincāmacamini'ni'ta'ni' huan Espīritu Santo. Ū'tza' līca'tziyāuj que stu'ncua' natanūyāuj nac a'kapūn.

⁶ Lā' chuntza' tū' maktin lakachā'ni'yāuj. Ca'tziyāuj que līhuan latlā'huanāuj nac huā'mā' quilhtamacuj, tūna'j tā'huī'lāna'uj huan Māpa'ksīni' Jesucristo nac a'kapūn. ⁷ Chuhua'j quina'n tū' latlā'huanāuj chu a'nchī laktzī'nāuj. Latlā'huanāuj chu a'nchī a'ntū kalhlaka't'iyāuj. ⁸ Lā' chuntza' quina'n tū' lakachā'ni'yāuj. Makxtekcū'tunāuj huā'mā' quimacni'ca'n como tā'latahui'lacu'tunāuj huan Māpa'ksīni' Jesucristo. ⁹ Ū'tza' nalīhuī'līyāujtit natalahuayāuj a'ntū Jesucristo lacaquī'n palh hui'lāna'uj con Dios nac a'kapūn. Lā' palh hui'lāna'ujcu nac quilhtamacuj. ¹⁰ Huā'mā' līhuī'līyāuj como quilihuākca'n ka'lhī natāyayāuj na ixlapapūn Cristo. Xla' naquincājuzgarlīyāni' chātunu' de quina'n. Lā' namakhtīni'nāuj quilihuākca'n chu a'nchī latā'kchokonī'tauj, palh xa'nca o palh tū' xa'nca nac huā'mā' quilhtamacuj.

Dios ixamīgos cātlahuacu'tun huan tachi'xcuhuī't

¹¹ Lā' como quit ica'cnīni'ni' huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' ica'kahuāna'ni'cu'tun, quit iccāmākalhlaka't'ni'cu'tun huan tachi'xcuhuī't. Dios laktzī'n qui'a'clhcunuc. Lā' quit icpuhuan que nā hui'xina'n ca'tziyā'tit que quit iclāhuacu'tun a'ntūn tzey. ¹² Quit tū' icka'tla'jca'tzī na milacapūnca'n. Lā' tū' ū'tza' iclichihuāna'mā' chuntza'. Xmān iclacasqui'n que hui'xina'n tzē naquilāmaktāyāuj a'xni'ca' naquile'ksa'nīni'ncan. Iclacasqui'n que tzē nacākalhtiyā'tit a'ntūn quintalē'ksa'nīni'n. Xlaca'n tapuhuan palh lakka'tla'n a'yuj tū' tzey ixa'clhcunucca'n. ¹³ A'yuj makapitzīn tahuān palh quit icchuya lā' a'yuj ā'makapitzīn tahuān palh xa'nca icpāstacna'n, quit iclāhuacu'tun xmān a'ntū nalīpāxuhua Dios. Lā' iccāmaktāyacu'tunāni' hui'xina'n como iclacasqui'n que hui'xina'n ā'chulā'

nakalhlaḱaṭ'ya'tit. ¹⁴ Cristo lej quincāpāxquī'yāni' lā' ū'tza' iclītlahuacu'tun a'ntū xla' la-casqui'n. Quina'n kalhlaḱaṭ'yaūj que Cristo nīlh por ixlīhuākca'n huan tachi'xcuḱuī't. Chuntza' ca'tzīyāuj que hua'chilh quilīhuākca'n ixnūj. ¹⁵ Lā' como Cristo nīlh por quimpālacataca'n, chuntza' līhuan lahui'lāna'uj, tū' catilatā'kchokouj chu a'nchī xmān quīn-tapuhua'ncā'n. Tasqui'nī natalā'kchokoyāuj chu a'nchī ixtapuhua'n Cristo. U'tza' a'ntū nīlh por quimpālacataca'n lā' lakahuanchokolh. ¹⁶ Lā' chuntza' tū'tza' iccālaktzī'n ā'makapitzīn chī'xcuḱuī'n chu a'nchī talaktzī'n huan chī'xcuḱuī'n xalanī'n nac quilhtamacuj. Xapū'la xa'icpuhuan de Cristo chu a'cxtim hua'chī tapāstaca xalanī'n nac quilhtamacuj. Pero tū'tza' icpuhuan chuntza'. ¹⁷ Palh kalhatin chī'xcu' kalhlaḱaṭ' Cristo, chuntza' taxtāpālī ixtapāstacna' lā' hua'chī xasāsti' chī'xcu' la. Ixlīhuāk a'ntū xala' pū'la lakspuṭnī'ttza'. Huan chī'xcu' tū'tza' hua'chī xapū'la. Huāktza' xasāsti' ixtapāstacna'.

¹⁸ Xmān Dios a'ntū tzē xtāpālī kalhatin chī'xcu'. Chuhua'j quina'n ixamigos Dios como Jesucristo māpalah a'ntū ixlaclē'nāuj. Lā' Dios quincālīmāmacū'ni'ta'ni' que nacāmāca'tzīnīyāuj ā'makapitzīn a'nchīn tzē natalīla ixamigos Dios. ¹⁹ Por xpālacata Cristo, Dios ixamigos cātlahuacu'tun huan tachi'xcuḱuī't lā' cāmāspuṭnu'ni'cu'tun ixtalaclē'i'ca'n. Lā' quincālīmāmacū'ni'ta'ni' nacāmāca'tzīnīyāuj ā'makapitzīn a'nchīn tzē natalīla ixamigos Dios. ²⁰ Lā' chuhua'j quit ixlacsujni' Cristo. Hua'chilh Dios ixchihuīna'lh a'xni'ca' iccāsqi'ni'yāni' hui'xina'n. Iccāsqui'ni'yāni' con ixlīmāpa'ksin Cristo, que catamakttektit que Dios nacātlahuayāni' ixamigos. ²¹ A'yuj Cristo tū' maktin tlahuah a'ntūn tū' tzey, Dios māmaknīni'lh para namāpānū quintalaclē'i'ca'n. Lā' chuntza' por xpālacata Cristo, Dios xapa quintalaclē'i'ca'n lā' tū'tza' laclē'nāuj.

6

¹ Quit, como ic'tā'scuja Dios, iccāsqui'ni'yāni' hui'xina'n, camakhtīni'ntit huan talakalhu'mān a'ntū Dios cātlahuani'cu'tunāni'. ² Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios hualh:

Quit icxaxmatli a'nchī quisqui'ni' huanmā' chī'chini' a'xni'ca' ictlahuani'cu'tuni' huan talakalhu'mān.

Quit icmaktāyani' a'xni'ca' iccāmāpūtaxtūcu'tunli huan tachi'xcuḱuī't.

Chuhua'j tzē namakhtīni'ncan huan talakalhu'mān a'ntū Dios māstā'cu'tun. Chuhua'j tzē napūtaxtucan.

³ Quit xa'nca iclatā'kchokocu'tun chuntza' hua'chī tasqui'nī. Palh tū' xa'nca iclatā'kchoko, nahuancan palh tū' tzey a'ntū icmāsu'yu. ⁴ Iclacasqui'n que naca'tzīcan palh quit xa'nca iclatā'luan chuntza' hua'chī tasqui'nī xa'nca natalatā'kchoko a'ntīn tatā'scuja Dios. Lā' ū'tza' quit lacatzucu iclīpātī a'ntū quimpātīle'keni'. Lej icpātīni'nī't. Lā' ixquispuṭnī'nī't a'ntū quit xa'icmaclacasqui'n. Lā' līhūhua' catūhuā a'ntū jicslīhua' quimpātīle'keni'nī't. ⁵ Lā' quīnkēsno'kcanī't. Lā' quīnchī'canī't. Lā' iccātā'talacxtucnī't tachi'xcuḱuī't a'ntīn tū' ixquīntalaktzī'ncu'tun. Lā' lej palha' icscujni't. Lā' lej iclakachu'huā'lhatañi't. Lā' a'katunu' tū' xa'icka'lhī quilīhua't. ⁶ Iclacasqui'n que naca'tzīcan palh quit xa'nca iclatā'luan chuntza' hua'chī tasqui'nī xa'nca natalatā'kchoko a'ntīn tatā'scuja Dios. Huāk tzey quīn-tapāstacna'. Lā' xa'nca icca'tzī a'ntū icmāsu'yu. Lā' icpātī a'ntū quīntlahuani'can. Quit lej iclakalhu'manīni'n. Lā' huan Espīritu Santo quīmaktāya para na'ic'tā'scuja Dios. Lā' quit lej iccāpāxquī' ā'makapitzīn. ⁷ Lā' quit icmāsu'yu a'ntū xastu'ncua'. Icscuja por ixlīmāpa'ksin Dios. Dios quīmaktāya para que xa'nca na'iclatā'kchoko. Lā' chuntza' tū' quīntlaja huan a'ntūn tū' tzey. ⁸ Makapitzīn quīnta'a'cnīni'ni'; lā' ā'makapitzīn quīntalakmaka'n. Makapitzīn tahuhan palh tzey quit; lā' ā'makapitzīn tahuhan palh tū' tzey quit. Makapitzīn tahuhan palh quit icca'xokonu'n. Quit icuan xmān a'ntū xastu'ncua'. ⁹ A'yuj makapitzīn tapuhuan palh quit nīn tuntū', ā'makapitzīn taca'tzī palh quit ic'tā'scuja Dios. A'yuj maklīhūhua' quit ic'tahui'la cā'ljicua' lā' hua'chilh xa'ica'mā'tza' icnī, pero iclahui'cus. Lā' a'yuj quīmacaputzacan, tū' quīmaknīcanī't. ¹⁰ A'yuj quimpātīle'keni'nī't a'ntū līlakaputza, pō'ktu līpāxūj icuī'. Lā' a'yuj pobre quit, pero quit iccāmaxquī' ā'makapitzīn a'ntū mās xatapala que huan tumīn. Lā' a'yuj nīn tuntū' icka'lhī nac huā'mā' quilhtamacuj, ixlīhuāk a'ntū a'nan, Dios quīmaxquī' chu a'nchī icmaclacasqui'n.

¹¹ Quit lej stu'nc iccātā'chihuīna'nāni' hui'xina'n xalanī'n nac Corinto. Quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. ¹² A'yuj hui'xina'n tū' quilāpāxquī'yāuj, pero quit iccāpāxquī'yāni'. ¹³ Iccātā'chihuīna'nāni' hui'xina'n hua'chī quīncamana'. Iccāsqui'ni'yāni' que caquilāpāxquī'uj hua'chī quit iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n.

Quina'n hua'chī ixlītōkpān Dios

¹⁴ Tū' chu lakatin cacātā'latit a'ntīn tū' takalhlaḱaṭ'. Lej xtunc talatā'kchoko a'ntīn takalhlaḱaṭ' lā' xtunc talatā'kchoko a'ntīn tū' takalhlaḱaṭ'. Tūla chu lakatin cātlahuacan. Huan xkakanā' xtunc lā' huan tzi'sni' nā xtunc. A'ntūn tzey xtunc lā' nā a'ntūn tū' tzey

nā xtunc. ¹⁵ Cristo tū' tlahua a'ntūn tlahua huan ko'ti'ti'. Lā' nā a'ntūn takalhlaka't' Cristo, xluca'n tū' tapāstacna'n hua'chi a'ntūn tū' takalhlaka't'. ¹⁶ Lā' tū' līmakuan namācā'tanīcan ídolos na ixlitokpāna' Dios. Lā' quina'n hua'chi ixlitokpān Dios a'nti xalakahuan. Dios huanī't:

Quit na'ictahui'la na ixlacihni'ca'n a'ntīn takalhlaka't'.

Lā' na'iccātā'latā'kchoko xluca'n.

Lā' xluca'n quīntachi'xcuhui't natala.

¹⁷ Lā' ū'tza' līhuan Dios:

Cataxtunquītit de a'ntūn tatlalhua a'ntūn tū' tzey.

Lā' tū' catlahua'tit hua'chi xluca'n.

Lā' tū' caxa'ma'tit a'ntū ko'hua'jua'.

Lā' chuntza' hui'xina'n nala'yā'tit quila'.

¹⁸ Quit na'icla hua'chi mintāta'ca'n.

Lā' hui'xina'n nala'yā'tit hua'chi qui'o'kxa'n lā' quintzu'ma'jan.

Chuntza' hualh huan Māpa'ksīni' Dios a'nti māpa'ksīni'nkō'.

7

¹ Tā'timīn, chuntza' huanī't Dios. Lā' ū'tza' nalīmaktēkkō'yāuj ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey. Lā' tū' natlahuayāuj a'ntū ko'hua'jua'. Lā' tū' naka'līyāuj huan xako'hua'jua' quīntapāstacna'ca'n. Lā' nalīhui'līyāuj nalayāuj lej xatzey como a'cnīni'ni'cu'tunāuj Dios.

Textāpālīh ixtapāstacna'ca'n xalanī'n nac Corinto

² Iccāsqūni'yāni' hui'xina'n que naquilāpāxquī'yāuj. Nīn tintī' ictlahuani'nī't a'ntūn tū' tzey. Nīn tintī' icmāxtuyāhuani't. Nīn tintī' ica'kxokomaklhtīni't catūhuā. ³ A'xni'ca' icuan huā'mā', tū' icuan que hui'xina'n quīlātlahuani'nī'ta'uj a'ntūn tū' tzey. Iccāhuani'nī'ta'ni'tza' que iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Na'iccāpāxquī'yāni' līhuan iclahui' lā' hasta na'icnī. ⁴ Chuhua'j quit icca'tzī que hui'xina'n natlahua'yā'tit chu a'nchī iccāhuani'nī'ta'ni'. Lā' chuntza' iccāhuani ā'makapitzīn a'nchī hui'xina'n xa'nca latlā'hua'nā'tit. Quit tū' ic-tamakchuyīni't como icca'tzī que hui'xina'n xa'nca latlā'hua'nā'tit. Icpāxuhua a'yuj icpāīni'mā'.

⁵ A'xni'ca' icchīl huā'tzā' nac Macedonia lej ic-tamakchuyīl. Lej līhuā' catūhuā quimpātī'kenī'lh. Quintatā'lātlahualh. Lā' xa'icjicua'n que icxāmāmakchuyīca a'nti ixtakalhlaka't'mā'nacus. ⁶ Pero Dios cāmāko'xamāka'tlī' a'ntūn tatamakchuyīni't. Dios māchīnīl huan Tito lā chuntza' ictako'xamāka'tlī'lh. ⁷ Lā' ā'chulā' ictako'xamāka'tlī'lh a'xni'ca' icca'tzīl hui'xina'n ixmāko'xamāka'tlī'nī'ta'ntit huan Tito. Xla' quīhuani'l hui'xina'n lej quīlāaktzī'ncu'tunāuj lā' a'nchī līlakaputzatit hui'xina'n como ca'tzītī que ixquilāmālakaputzīni'ta'uj. Lā' quīhuani'l hui'xina'n quīlāpāstacāuj. Lā' ū'tza' ā'chulā' iclīpāxuhualh.

⁸ Lā' a'yuj huan carta a'ntū iccātzo'kni'ni' hui'xina'n cāmālakaputzīni', quit icpuhuan que tzey a'nchī iccātzo'knumi'ni' hui'xina'n. Pū'la icpuhualh que tū' xa'ictzo'kli huanmā' carta. Pero tū'tza' icpuhuan chuntza'. Chuhua'j tasu'yu que tū' lej makān lakaputzatit hui'xina'n. ⁹ Chuhua'j icpāxuhua. Lā' tū' por xpālacata hui'xina'n līlakaputzatit. Hui'xina'n līlakaputzatit por xpālacata mintalacē'i'ca'n. Lā' chuntza' makxtēktit mintalacē'i'ca'n. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua. Dios cāmālakaputzīni' xpālacata mintalacē'i'ca'n. Lā' chuntza' xa'nca taxtulh. Lā' chuntza' tasu'yu que tū' iccātlahuani'ni' a'ntūn tū' tzey a'xni'ca' iccātzo'kni'ni' huan carta. ¹⁰ Palh Dios māpuhuanī kalhatin chī'xcu' que tū' tzey a'nchī latlā'huan, lā' palh huā'mā' chī'xcu' nalakaputza lā' nextāpālī ixtapāstacna', chuntza' Dios namāpūtaxtū. Lā' ā'calīstān huā'mā' chī'xcu' tū' catīpuhualh palh tū' tzey a'nchī pūtaxtulh. Palh catīhuā lakaputza lā' palh tū' a'kahuāna'ni'cu'tun Dios, huanmā' chī'xcu' tū' catīpūtaxtulh. ¹¹ Lā' hui'xina'n tū' chuntza'. A'xni'ca' Dios cāmālakaputzīni', lacapalh tlahua'tit a'ntū ixtasquī'nī. Lā' squī'ntit tamāspūtūn. Ca'tzītī que a'ntū ixtlahua'nī'ta'ntit huā'mā' lej ko'hua'jua'. Lā' ixjicua'ni'yā'tit Dios. Lā' lej quīlāpāstacui quit. Lā' tlahua'cu'tuntit a'ntū na'iclīpāxuhua quit. Lā' māpātīni'tit a'nti ixtlahuani't a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' tasu'yu que hui'xina'n puhuan'ntit que tū' tzey a'ntū ixtlahua huanmā' chī'xcu'. ¹² Quit ictzo'kli huan carta, lā' tū' xmān por xpālacata a'ntūn tū' tzey, lā' tū' xmān por xpālacata a'ntūn tū' tzey. Quit ictzo'kli huan carta como icmāsu'yucu'tulh na ixlacapūn Dios a'nchī iccāmaktakalhcui' hui'xina'n. ¹³ Lā' chuntza' quīlīmāko'xamāka'tlī'ca.

Lā' Tito iclīpāxuhua por mimpālacataca'n. Lā' ū'tza' nā lej iclīpāxuhua quit. ¹⁴ A'xni'ca' tūna'j icxācala'nāchāni' Tito, icuanīl palh hui'xina'n ixquilā'a'kahuāna'ni'uj. Lā' chuhua'j tū' iclīmāxana'n como stu'ncua' a'nchī icuanīl Tito. Ixlīhuāk a'ntū iccāhuani'nī'ta'ni' hui'xina'n, huāk stu'ncua'. Lā' nā chuhua'j tasu'yu que stu'ncua' a'ntū icuanīl Tito. ¹⁵ Lā' chuhua'j Tito ā'chulā' cāpāxquī'yāni' hui'xina'n lā' cāpāstacāni' hui'xina'n a'nchī hui'xina'n a'cnīni'ni'tit lā'

a'kahuāna'ni'tit a'ntū cāhuanini'. ¹⁶ Chuntza' tasu'yu que hui'xina'n tlahua'yā'tit a'ntūn tzey, chuntza' hua'chi icpuhualh quit. Lā' ū'tza' iclipāxuhua.

8

A'nchī māsā'ca con xatzey tapuhuān

¹ Tā'timīn, quit iclacasqui'n que hui'xina'n naca'tziyā'tit a'nchī Dios cāsicua'lanālilh xalanī'n huan nac litokpānna' xala' nac Macedonia. ² Lā' a'yuj xla'ca'n lej ixtapātini'mā'na, lej ixtapāxuhua. Lā' chuntza', a'yuj lacpobresni' ixtahuani't xla'ca'n tamāstā'lh lhūhua' con ixlihuāk ixtapuhuānca'n. ³ Quit icca'tzi que a'ntū talihui'lilh tamāstā', huā'mā' tamāstā'lh lā' ā'chulā' huampala. ⁴ Quincātasqui'ni'ni' que xa'icmaklhtini'uj huan tumīn lā' xa'iccālē'ni'uj huan tā'timīn xalanī'n nac Jerusalén a'ntū ixtamaclacasqui'n. ⁵ Xla'ca'n ā'chulā' tatlahualh que a'ntū icpuhualh quit. Xapū'la tahuaniilh Dios que ixtatapa'ksi con xla' lā' ixtatlahuacu'tun ixtapuhuān Dios. Lā' nā ixtatlahuacu'tun a'ntū iccāhuanilh chu a'nchī ixtapuhuān Dios. ⁶ Lā' chuntza' icsqui'ni'lh Tito que iccālaka'nchāni' hui'xina'n lā' xla' iccāmaktāyani' para que ixmākēstokkō'tit huan tumīn a'ntū namāstā'yā'tit como ū'tza' a'ntū cāmāpuhuanīni' hui'xina'n namāstā'yā'tit. ⁷ Hui'xina'n huāk xa'nca tlahua'yā'tit. Xa'nca kalhlaka'lyā'tit. Lā' xa'nca lakapasā'tit huan ixtachihuīn Dios lā' xa'nca māsu'yu'yā'tit. Lā' tlahua'cu'tunā'tit ixtapuhuān Dios. Lā' quilāpāxqui'yāuj. Lā' chuhua'y' tasqui'nī que hui'xina'n namāstā'yā'tit para nacāmaktāya'yā'tit ā'makapitzīn tā'timīn.

⁸ Huā'mā' tū' lakatin limāpa'ksin. Xmān iccāhuanimā'ni' a'nchī ā'makapitzīn tamāstā'mā'na. Lā' quit iclacasqui'n que hui'xina'n nacāmāxqui'yā'tit ā'makapitzīn tā'timīn. Lā' chuntza' natasu'yu a'nchī hui'xina'n lej cāpāxqui'yā'tit huan tā'timīn. ⁹ Hui'xina'n ca'tziyā'tit a'nchī huan quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo lej pāxqui'nin. Xla' a'yuj ixtēcu' de ixlihuāk a'ntū ta'a'nan, xla' pobre lalh como xla' quincāpāxqui'yāni'. Lā' chuntza' quina'n hua'chi ricosnu' lanī'tauj como xla' quincāsicua'lanālīni'ta'ni'.

¹⁰ Na'iccāhuaniyāni' a'ntū icpuhuan quit: Cā'tatza' hui'xina'n māsā'cu'tuntit tumīn. Hui'xina'n xapū'la tzucutit māsā'yā'tit. Lā' xmān tzucutit mākēstokā'tit. Quit icpuhuan que xatzey nala palh hui'xina'n natlahuakō'yā'tit. ¹¹ Xapū'la timāstā'cu'tuntit huan tumīn. Chuhua'y' catlōkentaxtūtūit chu a'nchī tze namāstā'yā'tit chā'tunu'. ¹² Lipāxuhua Dios palh kalhatin con tapaxuhuan māsā' chu a'nchī tze namāstā' kalhatin. Dios, xla' tū' quincāsqui'ni'yāni' a'ntū tū' kalhiyāuj.

¹³ Tū' iccāhuanimā'ni' hui'xina'n que namāstā'yā'tit ixlihuāk a'ntū kalhi'yā'tit a'xni'ca' nacāmāxqui'yā'tit a'ntūn tū' taka'lhī. ¹⁴ A'ntū icuan ū'tza' huā'mā': Que chu a'cxtim nataka'lhī ixlihuākca'n huan tā'timīn. Chuhua'y' hui'xina'n nacāmāxqui'yā'tit a'ntūn tū' taka'lhī. Lā' palh namin lakatin chī'chini' a'xni'ca' hui'xina'n tū' catika'lhī'tit nīn tuntū'ti, xla'ca'n nacātāmaktāyāni' hui'xina'n. Chuntza' tzey nala. ¹⁵ Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios: A'ntū lej lhūhua' mākēstokli, tū' a'katāxtūni'lh. Lā' a'ntūn tantzina'j mākēstokli, tū' sputni'lh.

Tito lā' a'ntūn tatā'a'lh

¹⁶ Icmāxqui' pāxcatca'tzi Dios como Tito lacasqui'n que hui'xina'n xa'nca nalatā'kchokoyā'tit chuntza' hua'chi quit iclacasqui'n que xa'nca nalatā'kchokoyā'tit. ¹⁷ Tito ixa'cstu puhualh que nacālaka'nāchāni' hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' icuanilh que ca'a'ncha', xla' a'ncu'tulh como iccālaka'ncu'tunāchāni' hui'xina'n.

¹⁸ Lā' quit ictā'macā'mā' Tito kalhatin quintā'tinca'n a'ntū lakapaskō'can na ixlihuāk huan litokpānna'. Lhūhua' a'ntūn tahuān que xla' xa'nca scuja a'nchī māsu'yu huan xatzey tachihuīn expālacata Jesucristo. ¹⁹ Lā' nā huā'mā' quintā'tinca'n, talacsacli huan ā'makapitzīn tā'timīn xalanī'n huan ā'makapitzīni' litokpānna' ā'tzā'. Xla'ca'n talacasqui'n que xla' naquintā'a'n a'xni'ca' quit na'iccālē'ni' huan tumīn a'ntūn tamaclacasqui'n xalanī'n nac Jerusalén. Por expālacata huā'mā' tumīn, xla'ca'n natamaxqui' pāxcatca'tzi quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo. Lā' nā nataca'tzi que quina'n cāmaktāyacu'tunāuj. ²⁰ Liscalana'jua' na'icmākēstokāuj huan tumīn para que tū' naquilē'ksa'nini'ncan. Tū' iclacasqui'n que nahuancan que tū' ictlōkentaxtū a'ntū quilimāmacū'can expālacata huan lhūhua' tumīn. ²¹ A'xni'ca' icmākēstokāuj huā'mā' tumīn huāk tzey iclalahuacu'tun na ixlacapūn Dios lā' nā ixlacapūnca'n tachi'xcuui't.

²² Na'iccālakmacā'nāchāni' hui'xina'n huā' tamā'na chī'xcuui'n. Lā' nā na'iccātā'macā'n ā'kalhatin quintā'tinca'n. Xla' tlōkentaxtūkō' ixlihuāk a'ntū limāmacū'can. Huā'mā' lej maklhūhua' iclaktzi'ni't. Lā' chuhua'y' ā'chulā' tlōkentaxtūcu'tun huā'mā' limāmacū'can, como xla' ca'tzi que hui'xina'n natlōkentaxtūyā'tit a'ntū tasqui'nī. ²³ Lā' Tito, xla' quintā'scuja. Tito lā' quit iccāmaktāyani'ta'ni' hui'xina'n. Lā' huan tā'timīn a'ntū natatā'a'n Tito, xla'ca'n tamacā'nī't xalanī'n huan nac litokpānna' xala' huā'tzā'. Lā' como xla'ca'n xa'nca tatlatā'kchoko, ū'tza' lī'a'cnini'ni'can Cristo. ²⁴ A'xni'ca' natachā'nācha' Tito lā' huan tā'timīn,

cacā'a'cnīni'ni'tit. Lā' huan ā'makapitzīn tā'timīn natalaktzī'n a'nchī hui'xina'n cāpāxquī'yā'tit. Lā' chuntza' naca'tzīcan que stu'ncua' a'nchī icualh que hui'xina'n cāpāxquī'yā'tit huan tā'timīn.

9

Mākēstokcu'tunca huan tumīn para huan tā'timīn

¹ Tū' tasquī'nī que quit na'iccāhuaniyāni' namākēstokā'tit huan tumīn a'ntū nacālīmakāyayā'tit huan tā'timīn. ² Quit xa'nca icca'tzī que hui'xina'n cāmaktāyacu'tunā'tit. Quit iccāhuaninī't xalanī'n nac Macedonia a'nchī tlaha'yā'tit hui'xina'n a'ntūn tzey. Iccāhuaninī't a'nchī hui'xina'n xalanī'n nac estado de Acaya ixmāstā'cu'tunā'tit cā'tatza'. Lā' a'xni'ca' taca'tzīlh huā'mā', nā tamāstā'cu'tulh huan xalanī'n nac estado de Macedonia. ³ Lā' como iccāhuaninī't xlaca'n que hui'xina'n māstā'cu'tunā'tit huan tumīn, chuntza' tū' tzey palh hui'xina'n tū' natlōkentaxtūyā'tit. Lā' ū'tza' iccālīlakmacā'nchāni' huan tā'timīn. Lā' chuntza' hui'xina'n namāstā'yā'tit huan tumīn chu a'nchī iccāhuaninī't xlaca'n. ⁴ Palh hui'xina'n tū' tlaha'yā'tit lā' palh ā'makapitzīn xalanī'n nac Macedonia naquintatā'a'n a'ntza', lā' palh hui'xina'n tūna'j mākēstokā'tit huan tumīn, quit na'ictamāxani' como iccāhuaninī't que hui'xina'n namāstā'yā'tit huan tumīn. Lā' nā hui'xina'n namāxana'nā'tit. ⁵ Ū'tza' iclīpuhualh que tasquī'nī que na'iccāhuani huan tā'timīn que naquintapū'lani'. Lā chuntza' xlaca'n natamakhtīni'n huan tumīn a'ntū hui'xina'n hua'nā'tit que namāstā'yā'tit. Lā' chuntza' natasu'yu que hui'xina'n māstā'yā'tit con ixlīhuāk mintapuhuānca'n. Lā' tū' catitasu'yulh palh quit xa'iccāsāmāstā'nīni' huan tumīn.

⁶ Ca'tzīyāuj que a'ntīn tantzina'j natacha'n, xlaca'n nā tantzina'j natamakala. Lā' a'ntū lhūhua' natacha'n, xlaca'n lhūhua' natamakala. Lā' nā chuntza' quina'n a'xni'ca' māstā'yāuj. Palh lhūhua' namāstā'yāuj, nā lhūhua' namakhtīni'nāuj. ⁷ Chā'tunu' de hui'xina'n camāstā'tit chu a'nchī puhua'nā'tit que tze namāstā'yā'tit. Lā' tū' camāstā'tit con tā'kcha. Lā' tū' catusu'yulh palh cātasāmāstā'nīyāni'. Dios cāpāxquī' a'ntīn tamāstā' con ixlīhuāk ixtapuhuānca'n. ⁸ Dios tze nacāmāxquī'yāni' lej lhūhua'. Lā' hui'xina'n, a'yuj cāmāxquī'yā'tit ā'makapitzīn, hui'xina'n naka'lhīyā'tit a'ntū namaclacasquī'nā'tit. ⁹ Tatzo'kni' na ixtachīhuīn Dios ixpālacata kalhatin tzeyā chī'xcu'.

Xla' lej lhūhua' cāmāxquī' huan pobresni'.

Lā' chuntza' pō'ktu tze nacāmāxquī'.

¹⁰ Nā quina'n, Dios quincāmāxquī'yāni' a'ntū nacha'nāuj, como ū'tza' Dios a'ntū māstāquī. Lā' chuntza' nalīka'lhīyāuj a'ntū nahua'yāuj lā' nā a'ntū nacha'mpalayāuj. Lā' hui'xina'n palh nacāmāxquī'yā'tit ā'makapitzīn a'ntīn tamaclacasquī'n, Dios nacāmāxquī'yāni' a'ntū maclacasquī'nā'tit hui'xina'n. ¹¹ Lā' como chuntza' Dios nacāsīcua'lanālīyāni' hui'xina'n, chuntza' tze namāstā'yā'tit lhūhua'. Lā' chuntza' natāmāxquī' pāxcatca'tzī Dios xlaca'n a'ntū natamakhtīni'n huan mintumīnca'n a'ntū na'iccālē'ni' xlaca'n. ¹² Lā' chuntza' por ixpālacata huan tumīn a'ntū hui'xina'n namāstā'yā'tit, hui'xina'n nacāmaktāyayā'tit ixtachi'xcuhūi't Dios a'ntīn tamaclacasquī'n. Lā' nā xlaca'n natāmāxquī' pāxcatca'tzī Dios por ixpālacata a'ntū māstā'nī'ta'ntit hui'xina'n. ¹³ Lā' a'xni'ca' natasu'yu a'nchī hui'xina'n lej namāstā'yā'tit, lhūhua' natamāka'tlī' Dios, como chuntza' lītasu'yu que hui'xina'n stu'ncua' kalhlaka'tī'yā'tit huan xatzey tachīhuīn ixpālacata Cristo, como hui'xina'n cāmaktāyayā'tit xlaca'n lā' ā'makapitzīn huampala. ¹⁴ Lā' chuntza' xlaca'n nacātālīkalhtō'ka'yāni' lā' nacātapāstacāni' hui'xina'n como Dios cāsīcua'lanālīni'ta'ni' lā' chuntza' hui'xina'n tze namāstā'yā'tit huan tumīn. ¹⁵ Namāxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios como xla' quincālīlakmacaminī'ta'ni' ixO'kxa'. Ū'tza' hua'chi lakatin lē'ksajna' a'ntū lej xatapala. Tūla mālacstū'ncāuj a'nchī huanī't como lej xatapala.

10

Pablo ixka'lhī līmāpa'ksīn como xla' apōstol ixuanī't

¹ Quit, Pablo, iccāhuanicu'tunāni' catūhuā. Amakapitzīn tahuhan que quit lacatzucu icchīhuīna'n na milacapūnca'n. Lā' nā tahuhan que quit lej palha' iccātā'chihuīna'nāni' a'xni'ca' iccātzo'knunī'yāni'. Chuntza' hua'chi Cristo lakalhu'manīni'n, nā chuntza' quit līlacatzucu iccātā'chihuīna'ncu'tunāni'. ² Iccāhuanicu'tunāni' que xa'nca calatā'kchokotit. Lā' palh tū' chuntza', tasquī'nī na'iccāquīlhnīyāni' hui'xina'n a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni'. Lā' palh a'nan ā'makapitzīn de hui'xina'n a'ntīn tahuhan que quit iclatlā'huan hua'chi chuxatīyā chī'xcu' lā' que quit ictlahua xmān a'ntū iclacasquī'n, quit na'iccāquīlhnī xlaca'n. ³ Lā' a'yuj chī'xcuhūi'n quina'n, xtunc huan guerra a'ntū tlaha'yāuj. Lā' tū' hua'chi huan guerra a'ntūn tatlahua xalanī'n nac quīlhtamacuj. ⁴ A'ntīn ta'an nac guerra xlaca'n talē'n a'ntū natapūmaknī ixtā'ca'tzaca'n. Quina'n tuntū' lē'nāuj hua'chi huanmā'. Xmān por ixlīmāpa'ksīn Dios tze nacātīlajayāuj a'ntīn tata'lāsta'la Dios. ⁵ Con ixlīmāpa'ksīn Dios

tzê cātlayajāuj ixtapāstacna'ca'n a'ntīn tatā'lātlahua Dios. Lā' nā tzê natlayajāuj ixlīhuāk huan tapāstacna' a'ntūn tū' makxteknī'n kalhlaka't'can Dios. Lā' huan ixlīmāpa'ksīn Dios tzê cāxtāpalīni' ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuuhū't lā' chuntza' nata'a'kahuāna'ni' Cristo. ⁶ Lā' a'xni'ca' hui'xina'n xa'ncatza' na'a'kahuāna'ni'yā'tit Dios, quit na'iccāmāpātīni' a'ntūn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tun.

⁷ Hui'xina'n pāstacpā'na'ntit xmān a'ntūn tzê nalaktzī'ncan. Lā' na milaclhni'ca'n tahui'lāna' a'ntūn quintatā'lāsta'la lā' tahuan que xlaca'n tatā'scuja Cristo. Cataca'tzīlh xlaca'n que nā quit ictā'scuja Cristo. ⁸ Huan Māpa'ksīni' Jesucristo quimaxquī'nī't limāpa'ksīn. Lā' tū' icmāxana'n iclīchihuīna'n huā'mā' limāpa'ksīn. Quimaxquī'nī't huā'mā' limāpa'ksīn para que chuntza' tzê na'iccāmaktāyāni' hui'xina'n a'nchī nakalhlaka't'yā'tit. Quimaxquī'nī't huan limāpa'ksīn tū' para que na'iclaclahua a'nchī kalhlaka't'yā'tit. ⁹ Chuntza' icuan, como tū' iclacasquī'n que najicua'nā'tit expālacata a'nchī iccātzo'knuni'yāni'. ¹⁰ A'makapitzīn na milaclhni'ca'n quintalīchihuīna'n lā' tahuan: "A'xni'ca' xla' quincāmacamini'yāni' lakatin carta, lipalha' chihuīna'n hua'chilh ixka'lhīlh limāpa'ksīn. Lā' a'xni'ca' hui' con quina'n līlacatzucu chihuīna'n. Lā' tūla xa'nca a'cta'sana'n". Chuntza' tahuan. ¹¹ Lā' a'ntūn chuntza' tachihuīna'n, cataca'tzīlh xlaca'n que chuntza' a'nchī iccātzo'knuni'yāni' nac lakatin carta, chuntza' na'iccātā'chihuīna'nāni' a'xni'ca' na'icclāka'nāchāni'.

¹² Quit tū' icticātā'talacastuclī xlaca'n a'ntūn tapuhan que xlaca'n lej xalactzey. Quit tū' hua'chī xlaca'n. Tapuhan que xlaca'n lej xalactzey como talātā'talacastuca xmān entre ū'tunu'n. Tū' tamāchekxī. ¹³ Quit tū' icti'a'kapalhkāl h'a'ntū limakuan a'xni'ca' na'iclīchihuīna'n a'ntū iclāhuani't. Xmān icscujnī't a'nlhā Dios quimāsu'ni'nī't que na'icscuja. Lā' Dios quimāca'tzīnīlh que na'icscuja nā nac Corinto a'nlhā hui'lā'na'ntit hui'xina'n. ¹⁴ Quit xapū'la iccāmāca'tzīnīni' huan xatzey tachihuīn expālacata Cristo. Lā' a'xni'ca' xa'iccāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n hua'chilh xa'icscujmā' nac xkok a'ntū Dios quimāsu'ni'lh. Tū' icpātē'kelh de huan nac xkok a'xni'ca' iccālaka'nchāni' hui'xina'n. ¹⁵ Quit tū' iclīka'tla'jca'tzī a'ntūn tlahuacan a'nlhān tū' quimacā'n Dios. Tū' iclīka'tla'jca'tzī a'ntūn tatlāhuani't ā'makapitzīn hua'chilh quit xa'icthualh. Quit iclacasquī'n que hui'xina'n ā'chulā' nakalhlaka't'yā'tit. Lā' chuntza' ā'chulā' tzê na'icscuja con hui'xina'n, chuntza' hua'chī quimāsu'ni'lh Dios a'ntū na'icthlahua. ¹⁶ Lā' chuntza' tzê na'iccāmāsu'ni' huan xatzey tachihuīn expālacata Jesucristo a'ntūn tahui'lāna'ncha' más makat que hui'xina'n. Quit icmāsu'yucu'tun huan xatzey tachihuīn a'nlhā tintī'na'j māsuyunī't nīn kalhatin. Lā' chuntza' tū' iclīka'tla'jca'tzīlh huan līlōt a'ntū tlahuani't ā'kalhatin hua'chilh quit xa'icthualh.

¹⁷ Tū' tzey palh kalhatin nalika'tla'jca'tzī a'ntū māni' xla' tlahuani't. Xatzey palh namāka'tlī' Dios. ¹⁸ Palh kalhatin huan que xla' lej tzey a'ntūn tlahua, huā'mā' tuntu' ixtapalh. Xmān Dios a'ntū tzê nahuan palh tzey a'ntūn tlahuani't kalhatin chī'xcu'.

11

Pablo cālīchihuīna'lh a'ntī xmān ixta'a'kxokonu'n

¹ Quit iclacasquī'n que hui'xina'n nakaxpa'tā'tit līlacatzucu līhuan iccāhuani'yāni' a'ntū iclāhuani't. Caquilāpātīni'uj līlacatzucu, a'yuj hua'chilh tonto a'ntī līchihuīna'ncan ixa'cstu. ² Dios lacasquī'n que hui'xina'n tū' nataxtunquiyā'tit de Cristo. Lā' huā'mā' ū'tza' a'ntū iclacasquī'n nā quit. Quit iccāmaktāyāni' para natapa'ksiyā'tit con Cristo. Chuntza' quit hua'chī catīhuā a'ntī squi'n kalhatin tzu'mā'jāt. Lā' chuhua'j hua'chī kalhatin tzu'mā'jāt a'ntī pāxqui' l'squi'nīni', nā chuntza' tasquī'nī que hui'xina'n napāxqui'yā'tit xmān Cristo. ³ Quit icjicua'n que hui'xina'n nacāta'a'kxokoyāni', chuntza' hua'chī Eva a'kxokoca. Huan ko'ti'ti' lāl h ixlīlūhua' lā' a'kxokolh huan Eva. Huan ko'ti'ti' lej ca'tzī a'nchī na'a'kxokonu'n. Lā' chō'la nacā'a'kxokoyāni' nā hui'xina'n, lā' chuntza' nataxtunquiyā'tit de Cristo. ⁴ Icjicua'ni' huā'mā' como hui'xina'n kaxpa'tā'tit a'ntūn cātālakināni' lā' catamāsu'ni'yāni' ā'catūhuā lā' tū' hua'chī a'ntū iccāmāsu'ni'ni' quit expālacata Jesús. Lā' xtunc a'ntūn tamāsu'yu expālacata huan Espīritu Santo. Tū' ū'tza' a'ntū iccāmāsu'ni'ni'. Lā' xtunc a'ntūn tamāsu'yu a'ntū līpūtāxtucan. Lā' tū' hua'chī quit iccāmāsu'ni'ni'. ⁵ Huā' tamā'na chī'xcuuhū'n xlaca'n līhua tahuan que apóstoles. Xlaca'n tū' quinta'a'kapalhkā. ⁶ Chō'la tū' lej tzehuani't a'nchī quit ica'cta'sana'n. Pero quit xa'nca icmāchekxī a'ntū icmāsu'yu. Lā' iccāmāsu'ni'ni'ta'ni' ixlīhuāk hui'xina'n.

⁷ Quit tū' iccāmātā'jīni' hui'xina'n a'xni'ca' iccāmāsu'ni'ni' huan xatzey tachihuīn expālacata Dios. Quit lej lipalha' xa'icscuja para xa'icua'yan līhuan xa'iccāmāsu'ni'yāni' expālacata Dios. ¿Chā tū' tzey a'ntū iclāhualh? ⁸ Līhuan quit xa'icscuja na milaclhpu'nanca'n, ixquintamacamini' tumīn ixtachi'xcuuhū't Dios xalanī'n ā'lacatin cāl'lacchicni'. Hua'chilh xa'iccāmakhīlh huan tumīn como iccāmaktāyacu'tuni' hui'xina'n. ⁹ Lā' līhuan xa'iccātā'lahui'lani' quit tū' iccāsia'ni'ni' tumīn a'xni'ca' xa'icmaclacasquī'n catīhuā. Huan tā'timīn xalanī'n nac Macedonia ixquintalīmini' a'ntū xa'icmaclacasquī'n. Lā' chuntza' tū'

iccāmamakaspūtūni' hui'xina'n nīn tuntū'. Lā' tū' maktin icticāsqui'ni'ni' para na'icūa'yan. ¹⁰ Tū' icticāsqui'ni'lh nīn tuntū' ixtachi'xcuhūi't Dios xalanī'n nac estado de Acaya a'nlhā hui'lā'na'nchīpītit. Quit icuan a'ntū stu'ncua' como quit ictā'tapa'ksī Cristo. ¹¹ Lasā' ā'makapitzīn tahuhan que quit tū' iccāpāxqui'yāni' hui'xina'n como tū' iccāmakhīcū'tunāni' mintumīnca'n. Huā'mā' tū' stu'ncua'. Dios ca'tzī que lej iccāpāxqui'yāni' hui'xina'n.

¹² Tū' iccāsqui'ni'ni'ta'ni' tumīn para na'icūa'yan. Lā' tū' ictisqui'ni' nīn maktin. Chuntza' xluca'n a'ntīn tasqui'n tumīn tūlah catītahualh palh tascuja chu a'cxtim hua'chi quit. ¹³ Xluca'n tahuhan que apóstoles. Tū' stu'ncua'. Xmān ta'a'kkokonun a'nchī tamāsu'yu. Talacasqui'n que nacālaktzī'ncan hua'chi apóstoles a'ntīn tatā'scujā Cristo. ¹⁴ Huā'mā' a'ntūn tatlahua tūla lē'cnīyājū como māni' huan ko'ti'ti' tzē taxtāpālī lā' tze la hua'chi kalhatin āngel xala' nac a'kapūn. ¹⁵ Lā' nā tze natataxtāpālī a'ntīn tatā'scujā huan ko'ti'ti'. Lā' chuntza' hua'chilh ixtatlahualh a'ntūn tzey, a'yuj tatlahuamā'na a'ntūn tū' tzey. Xluca'n natamāpala con Dios a'ntūn tatlahuanī't.

A'nchīn pātīni'lh Pablo

¹⁶ Quit iccāhuanipalayāni' hui'xina'n: Tū' capuhua'ntit hui'xina'n palh quit tonto como quē'cstu quilichihuīna'mā'ca. Lā' a'yuj capuhuanca palh quit tonto, caquilākaxmatui lā' caquilāmakxteku na'icchihuīna'n. ¹⁷ Ca'tzīyājū que a'ntī ka'tla'jca'tzī, xla' chihuīna'n hua'chi tonto, lā' tū' hua'chi kalhatin a'ntīn tapa'ksī con Cristo. Lā' a'ntū na'icuan quit, hua'chilh quit xa'icka'tla'jca'tzīlh. ¹⁸ Lhūhua' a'ntīn cātāmāsu'ni'cu'tunāni' hui'xina'n, ixa'cstuca'n cālchihuīna'ncan. Nā quit na'iccāhuanīyāni' hui'xina'n a'ntū ictlahua. ¹⁹ Hui'xina'n a'yuj puhua'nā'tit palh lej ca'tzīyā'tit, cāpātīni'yā'tit huā' tamā'na a'ntīn cālchihuīna'ncan ixa'cstuca'n hua'chi tonto. ²⁰ Hui'xina'n cāpātīni'yā'tit a'yuj xluca'n cātāmāpa'ksīcu'tunāni' hui'xina'n. Xluca'n cātāmakhīyāni' ixlīhuāk a'ntū ka'lhīyā'tit. Lā' xluca'n cātāmā'a'kahuīnyāni'. Lā' xluca'n cātālakmaka'nāni' hui'xina'n. Lā' cātālacala'sāni'. Lā' a'yuj xluca'n tatlahuanī'yāni' ixlīhuāk huā'mā', hui'xina'n cāpātīni'yā'tit. ²¹ Tū' chuntza' iccātlahuanī' hui'xina'n. Palh tzey cahuā' tlahuacan huā' tamā'na, quit xa'icmāxana'lh, como tū' ictlahualh chuntza'.

Xluca'n tahuhan a'ntū tatlahuanī't. Lā' chuhua'j quit na'icuan a'ntū ictlahuanī't quit, a'yuj natasu'yu hua'chilh icka'tla'jca'tzī lā' hua'chilh tonto quit. ²² Xluca'n taka'tla'jca'tzī lā' tahuhan que xluca'n hebreos. Nā quit hebreo. Tahuhan que xluca'n israelitas. Nā quit israelita. Xluca'n tahuhan que Abraham ixpāpca'n. Nā Abraham nā quimpap. ²³ Xluca'n tahuhan que tatā'scujā Cristo. Quit lihua'ca' ictā'scujā Cristo. Chuntza' a'nchī icchihuīna'mā' hua'chilh tonto quit. Xluca'n tū' tascujni't hua'chi quit. Lā' tū' tapātīni'nī't hua'chi quit. Quintucsanī't. Lā' nā xa'ictachī'n. Lā' lej makhūhua' quintimakhīcu'tunca. Lā' xluca'n tū' tapātīni'nī't chuntza'. ²⁴ Quintā'israelitas quintakēsno'kli pu'xamacāujna'jās. Lā' chuntza' quintatlahuanī'nī't makquitzis. ²⁵ Lā' maktu'tun tanūni'ca quinkēnican. Lā' maktin quimūta'laca. Lā' maktu'tun tā'cnūlh huan barco a'ntū xa'icpū'a'mā'. Lā' lakatin chī'chīni' ā'lakatin tzi'sa icpātē'kelh nac xcān a'xni'ca' tā'cnūlh huan barco. ²⁶ Lakachu iclatā'kchokonī't para na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios. Lā' nā ictahui'lanī't a'nlhā lej cālījīca'. Lā' nā makhūhua' ictacutni't nac pūxka a'nlhā lej lakka'tla'n. Lā' nā ica'ni't a'nlhā ixtalatla' huan ka'lhāna'nī'n. Lā' quintitamakhīcu'tulh quintā'israelitas lā' nā a'ntūn tū' israelitas. Lā' xa'iclatla' huan nac cālījīca' nac cālaccicni' lā' nac cā'qui'huī'n lā' nac mar. Lā' ixquinta-makhīcu'tun a'ntī lihua' ixtahuhan que xluca'n tatapa'ksī con Cristo. ²⁷ Lā' lej ictlekua'nī't lā' lej palha' icscujni't. Lā' lej makhūhua' iclakachu'huā'lhātani't. Lā' icpātīni't tatzī'ncesta lā' nā takalhputit. Makhūhua' tū' xa'icka'lhī a'ntū na'icua'. Lā' icpātīni't lonkni'. A'katunu' tū' xa'icka'lhī quīlu'xu'.

²⁸ Lā' tū' xmān huā'mā'. Pō'ktu ictamakchuyīni't lā' quimpāta'lanī't por ixpālacataca'n xalanī'n nac huan lītōkpāna'. ²⁹ Palh catīhuā tūla xa'nca latā'kchoko na ixtej Dios, quit iclakalhu'man. Lā' palh catīhuā tatonkopū, quit ica'kchā'n con huan a'ntī mātonkopūlh. ³⁰ Palh tasqui'ni' que quit naquilichihuīna'ncan quē'cstu, quit iclchihuīna'ncu'tun a'ntū namāsu'yu que quit quē'cstu tūla ictlahua nīn tuntū'. ³¹ Dios ca'tzī que stu'ncua' a'ntū icuan. Xla' ū'tza' ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Ca'a'cnīni'ni'ca para pō'ktu. ³² A'xni'ca' quit xa'icū' nac Damasco, a'ntza' ixmāpa'ksīni'n kalhatin gobernador a'ntī ixuī'linī't huan rey Aretas. Huā'mā' gobernador cāyāhualh centinelas a'nlhā lactaxtucan nac cālaccicni', como ixquintachī'lē'ncu'tun. ³³ Pero quilacmāxtuca nac lakatin xalhu'cu' de huan xataxaka cālaccicni. Lā' quimpūmāyujūca lakatin canasta. Lā' chuntza' iclītzā'lah lā' iclīpūtaxtulh.

12

A'nchī lakachuyalh Pablo

¹ Tū' līmakan na'icuan palh ka'tla' quit. Xmān na'iccāhuanīyāni' a'ntū quimāsu'ni'lh huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' a'ntū iclaktzī'lh a'xni'ca' iclakachuyalh. ² Ka'lhītzā' hua'chi cāujtā'ti'

cā'ta lā' xa'ickalhlaka'thī'ttza' Cristo, a'xni'ca' quit quilē'nca nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Cristo. Tū' icca'tzī palh lē'nca quimacni' o palh tū' lē'nca. Xmān Dios ca'tzī. ³ Dios ca'tzī palh lē'nca quimacni' o palh xmān lē'nca quilica'tzīn. Quit tū' icca'tzī. ⁴ Quilē'nca nac a'kapūn. Lā' a'ntza' ickaxmatli tachihuān a'ntūn tūla icuan como Dios tū' quimakxteka que na'icuanī nīn tintī'. ⁵ Lā' como Dios quintlahuani'lh huā'mā', quit icmāka'tlī'. Quit tū' iclīka'tla'jca'tzī a'ntū quimpātle'keni'lh. Xmān na'icchuanīyāni' a'ntū māsū'yu que quit quē'cstū tūla iclahua nīn tuntū'. ⁶ Palh quit ixquilichihuāna'nca xa'nca a'ntū iclahuani't, tū' xa'icchihuāna'lh hua'chī tonto, como quit xmān iclichihuāna'n a'ntū stu'ncau'. Pero tū' quintilichihuāna'nca māni' quit como tū' iclacasqui'n que ā'makapitzīn natapuhuan que quit lej ka'tla'. Quit iclacasqui'n que ixpālacata a'nchī iclatā'kchoko lā' a'nchī icchihuāna'n, nataca'tzī palh quit tzey.

⁷ Chō'la quit lej xa'iclika'tla'jca'tzīlh por ixpālacata a'nchī iclakachuyani't. Lā' ū'tza' Dios quilimaxqui'lh lakatin taca'tzāt. Lā' huā'mā' taca'tzāt hua'chī lakatin lhtucūn a'ntū huan ko'ti'ti' yāhualh na quimacni'. Dios quimaxqui'lh huā'mā' taca'tzāt como tū' lacasqui'lh que quit na'icka'tla'jca'tzī. ⁸ Maktū'tun icsqū'ni'lh huan Māpa'ksīn' Jesucristo que ixquimāpānūni'lh huā'mā' taca'tzāt. ⁹ Lā' xla' quihuanilh: "Quit na'icmaktāyayāni' lā' chuntza' natāyani'ya'. A'xni'ca' hui'x scalana'jua' a'xni'ca' tasū'yu palh quit icka'lhī līmāpa'ksīn". Chuntza' quihuanilh. Lā' chuntza' con tapāxuhuan na'ictāyani' a'xni'ca' scalana'jua' quit como chuntza' litasū'yu que quit icscuja por ixlīmāpa'ksīn Cristo. ¹⁰ Chuntza' icpāxuhua a'yuj scalana'jua' quit lā' a'yuj quilakapalacan lā' a'yuj quisputni' a'ntū icmaclacasqui'n lā' a'yuj quimacaputzacan lā' a'yuj quimpātle'keni' a'ntū jicslīhua'. A'xni'ca' scalana'jua' quit, a'xni'ca' tasū'yu que Cristo quimaktāyamā'. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua.

Pablo ixpāta'la por huan xalanīn nac Corinto

¹¹ Hua'chīlh quit tonto como xmān quilichihuāna'nca quit. Xmān por mimpālacataca'n hui'xina'n chuntza' iclichihuāna'n. Hui'xina'n ixquilamaktāyauj na ixlacapūnca'n a'ntūn tahuan que xlaca'n apóstoles. A'ntūn tapuhuan que xlaca'n lakka'tla'n apóstoles, xlaca'n tū' quinta'a'kapalhā a'yuj nīn tuntū' quit. ¹² A'xni'ca' xa'icscujā na milaclhni'ca'n, tasū'yulh palh Dios ixquilīhui'līnī't quilī'apóstol. Quit līlacatzucu xa'icscujā. Lā' quit xa'ictlahua lē'cnīn. Lā' huā'mā' māsū'yulh palh Dios ixquilīhui'līnī't quilī'apóstol. ¹³ Xmān lakatin catūhuā tū' ictlahualh na milaclhni'ca'n. Ictlahualh pero xmān nā ixlaclhni'ca'n xalanīn ā'makapitzīn lītōkpanna'. Lā' ū'tza' huā'mā': Tū' iccāsqui'ni'ni' hui'xina'n para na'icua'yan. Palh hui'xina'n puhua'nā'tit palh tū' tzey huā'mā', caquilāmāspūtūnu'ni'uj.

¹⁴ Chuhua'j ixlīmaktū'tun itacāxni't para na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' na'icchā'n a'ntza', hui'xina'n tū' catīmāpala'tit para na'icua'yan. Xmān iccāmaktāyacu'tunāni' hui'xina'n para nakalhlaka'tyā'tit ā'chulā'. Tū' iclacasqui'n mintumīnca'n. Ca'tzīyāuj que huan camana' tūla tamāhui' ixtāta'ca'n. Huan xanātā'na' tamāhui' ixcamana'ca'n. Lā' quit hua'chī mintāta'ca'n hui'xina'n. ¹⁵ Quit con tapāxuhuan na'icmāspūtū' a'ntū icka'lhī para na'icscujā con hui'xina'n. Lā' na'icscujā hasta na'ictlakua'n. Lā' a'yuj quit lej iccāpāxqui'yāni' hui'xina'n, pero hui'xina'n tū' lej quilāpāxqui'yāuj.

¹⁶ Lā' a'yuj tū' iccāsqui'ni'ni'ta'ni' nīn tuntū', ā'makapitzīn tahuan que iccā'a'kxokomaklhtīni'ta'ni' mintumīnca'n. ¹⁷ Quit nīn tuntū' iccā'a'kxokomaklhtīni' a'xni'ca' iccālakmacā'ni' huan chī'xcuhui'n. ¹⁸ Quit icsqū'ni'lh Tito que ixcālaka'ni' hui'xina'n. Lā' xla' icā'macā'lh ā'kalhatin de quintā'tinca'n. Tito tū' cā'a'kxokomaklhtīni' nīn tuntū'. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī xa'iclatlā'huān, nā chuntza' ixlatlā'huān Tito. Quina'n quintu'ca'n chu lakatin quintapāstacna'ca'n.

¹⁹ Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit que quit ictamaktāyamā' na milacapūnca'n. Tū' chuntza'. Quit icchihuāna'n na ixlapapūn Dios lā' icchihuāna'n chu a'nchī lacasqui'n Cristo. Quit lej iccāpāxqui'yāni' hui'xina'n. Iccāmaktāyacu'tunāni' para que xa'nca nakalhlaka'tyā'tit. Lā' ū'tza' iclītlahuakō' ixlīhuāk para hui'xina'n. ²⁰ Quit ictamakchuyīnī't como icpuhuan que chō'la a'xni'ca' na'icchā'n a'ntza' na'icca'tzī palh hui'xina'n tū' xa'nca latlā'huā'nā'tit. Lā' palh tū' xa'nca latlā'huā'nā'tit, tasqui'nī que na'iccālacaquilhniyāni' hui'xina'n. Ictamakchuyīnī't como icpuhuan que chō'la lāsta'layā'tit hui'xina'n, lā' lālakca'tzani'yā'tit lā' a'kchipinā'tit lā' talacpitziyā'tit lā' nā lālichihuāna'nā'tit lā' lē'ksa'nā'tit lā' lej lakka'tla' makca'tziyā'tit lā' tū' chu lakatin tahuī'layā'tit para natlahua'yā'tit catūhuā. ²¹ Quit ictamakchuyīnī't como icpuhuan que chō'la a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n, quit na'icmāxana'n na ixlapapūn Dios por ixpālacata a'ntūn tlahaui'yā'tit hui'xina'n. Quit na'iccalhuan palh līhūhua' de hui'xina'n tlahaui'nā'tit talacle'i' lā' palh tū' makxteku'tunā'tit a'ntūn tū' tzey lā' palh tlahaui'yā'titcus talākalhī'n lā' palh tlahaui'yā'titcus huan xako'huā'jua' mintapāstacna'ca'n.

¹ Chuhua'j ixlímaktu'tun na'iccálaka'nāchāni' hui'xina'n. Hui'xina'n ca'tziyā'tit que a'xni'ca' lē'ksa'nīni'ncan kalhatin, tasqui'nī kalhatu' o kalhatu'tun testigos. ² Na'iccāhuanipalayāni' ā'maktin a'ntū iccāhuanini' a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'iani' hui'xina'n ixlímaktu'. Lā' a'yuj tū' iccātā'lahui'iani' chuhua'j, na'iccāhuanipalayāni' hui'xina'n a'ntū tlahuanī'ta'ntit talaclē'i' lā' ā'makapitzīn huampala de hui'xina'n. Na'iccāmāpātīni' a'ntīn tatlahuatā'kchoko talaclē'i'. Lā' xla'ca'n tū' catitapūtaxtulh a'nchī na'iccāmāpātīni'. ³ Lā' chuntza' hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que quit iclīchihuīna'n con ixlīmāpa'ksīn Cristo. Xla' tū' scalana'jua' catilalh con hui'xina'n. Hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que Cristo ka'lhī līmāpa'ksīn. ⁴ Hua'chilh scalana'jua' ixtasu'yu Cristo a'xni'ca' nīlh nac cruz. Pero chuhua'j xla' huī'. Lā' Dios maxquī'nī't līmāpa'ksīn. Lā' quit, como ictapa'ksī con Cristo, līlacatzucu iccātā'chihuīna'nī'ta'ni'. Hua'chilh quit scalana'jua' xa'iclah. Pero hui'xina'n nalaktzī'nā'tit que quit iclatlā'huan con ixlīmāpa'ksīn Dios, chuntza' hua'chi Cristo.

⁵ Xa'nca capāstacna'ntit hui'xina'n a ver palh stu'ncua' kalhlaka'iyā'tit hui'xina'n. Camāsu'yu'tit palh stu'ncua' kalhlaka'iyā'tit. Hui'xina'n xa'nca ca'tziyā'tit palh stu'ncua' tā'latlā'hua'nā'tit Cristo. Lā' palh tū' tā'latlā'hua'nā'tit Cristo, hui'xina'n tū' tā'tapa'ksiyā'tit con xla'. ⁶ Lā' hui'xina'n naca'tziyā'tit que quit ictā'tapa'ksī con Cristo como quit ictā'latlā'huan xla'. ⁷ Lā' chuhua'j icsqui'ni' Dios que hui'xina'n tū'tza' catlahua'tit a'ntūn tū' tzey. Tū' quimaca'tzi palh ā'makapitzīn tapuhuan que quit tū' icka'lhī līmāpa'ksīn para na'iccālacaquilhniyāni'. Iclacasqui'n que natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Huā'mā' iclacasqui'n a'yuj chuntza' tū' catitasu'yulh que quit icka'lhī līmāpa'ksīn como chuntza' tū' tasqui'nī na'iccālacaquilhniyāni'. ⁸ Xmān icka'lhī līmāpa'ksīn para na'ictlahua a'ntū chu a'nchī ixtachi-huīn Dios. Tū' icka'lhī līmāpa'ksīn para na'ictlahua a'ntūn tū' chu a'nchī ixtachihuīn Dios. ⁹ Icpāxuhua a'xni'ca hui'xina'n xa'nca latlā'hua'nā'tit na ixtej Dios. Huā'mā' quimāpāxuhū a'yuj chuntza' tū' tasqui'nī que quit icmāsu'yu huan līmāpa'ksīn a'ntū Dios quimaxquī'lh para na'iccālacaquilhniyāni'. Xmān iclacasqui'n que hui'xina'n lactzey nala'yā'tit. ¹⁰ Lā' ū'tza' iccālītzo'knuni'yāni' chuntza' huan nac carta a'xni'ca' tūna'j xa'iccālaka'mpalayāchāni'. Quit iclacasqui'n que tū' natasqui'nī na'iccālacaquilhniyāni' a'xni'ca' na'icchā'n. Quit iclacasqui'n que tū' natasqui'nī que quit na'iccāmāsu'ni'yāni' chuntza' huan līmāpa'ksīn a'ntū quimaxquī'nī't huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Quimaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn para na'iccāmāktāyayāni' a'nchī xa'nca nakalhlaka'iyā'tit. Tū' quimaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn para na'iccāmāmakchuyāni' hui'xina'n a'nchī kalhlaka'iyā'tit.

¹¹ Lā' chuhua'j, tā'timīn, caka'lhī'tit tapāxuhuān. Calīhui'lī'tit xa'nca nalatā'kchokoyā'tit. Tū' calakachipini'tit. Chu lakatin calalh mintapāstacna'ca'n. Ca'cs catahui'la'tit. Lā' Dios nacātā'latahui'layāni' hui'xina'n. Xla' lej quincāpāxquī'yāni'. Lā' xla' quincāmaktāyayāni' para que ca'cs nalatahui'layāj. ¹² Calāsalarlī'tit milīhuākca'n como litā'timīn hui'xina'n. ¹³ Cātamacā'ni'yāchāni' a'ntza' saludos milīhuākca'n hui'xina'n, xla'ca'n a'ntī xalanī'n huā'tzā' a'ntīn takalhlaka'ī'.

¹⁴ Lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo cacāsicua'lanālini' hui'xina'n. Lā' ca'u'cxca'tzīt a'nchī lej cāpāxquī'yāni' Dios. Lā' huan Espíritu Santo cacātā'latahui'iani' chā'tunu' de hui'xina'n. Lā' chuntza' hui'xina'n chu lakatin nala'yā'tit. Amén.

Huan Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Galacia

Pablo cāmacā'ni'lh saludos xalanī'n nac Galacia a'ntī ixtakalhlaka'ī

¹ Quit, Pablo, ictzo'kmā huā'mā' ca'psnat. Quit apóstol. A'ntī quimānūlh quili'apóstol xla' tū' kalhatin chi'xcu'. Nin kalhatin chi'xcu' quilacsacli para huā'mā'. A'ntī quilimānūlh quili'apóstol xla' ū'tza' Jesucristo lā' nā quinTāta'ca'n Dios a'ntī mālahuanīchokolh Jesucristo. ² Quit lā' ixlīhuākca'n tā'timīn a'ntī quintatā'lahui'lāna' con quit, quina'n pū'la iccāmacā'ni'yāchāni' saludos hui'xina'n xalanī'n nac estado de Galacia a'ntī kalhlaka'ī'yā'tit. ³ Cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n quinTāta'ca'n Dios lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' cacāmātza'ta'tī'ni'ni' Dios mi'a'clhcuucca'n. ⁴ Jesucristo tamacamāstā'lh māni' ū'tza' para nani' por ixpālacata quintalaclē'i'ca'n como ixquincāmāpūtaxtūcu'tunāni' lihuan latlā'huanāuj nac huā'mā' quilh tamacuj xako' hua'jua'. Chuntza' tlhualh Jesucristo porque huā'mā' ū'tza' ixtapuhuan quinTāta'ca'n Dios. ⁵ ¡Lā' camācā'tanica Dios para pō'ktu! Amén.

Tū' a'nampala ā'tāpātin līmāscā'tin a'ntūn tzē nalipūtaxtucan

⁶ Quit iccālē'cnīyāni' hui'xina'n lej lacapalh taxtunquīni'pā'na'ntit Dios. Ū'tza' a'ntī cāta'sani'ni' hui'xina'n como Cristo quincātlahuani'ni' lakatin talakalhu'mān lā' nīlh por quimpālacataca'n. Lā' chuhua'j hui'xina'n stālani'pā'na'ntit ā'tāpātin līmāscā'tin a'nchī nalipūtaxtucan. ⁷ Quina'n ca'tziyāuj palh tū' stu'ncua' a'nampala ā'tāpātin līmāscā'tin a'nchī nalipūtaxtucan. A'nan makapitzin chi'xcu'huī' a'ntin taxtāpālicu'tun huan līmāscā'tin a'ntū ixlā' Jesucristo. Lā' chuntza' xla'ca'n cātāmāmakchuyimā'ni' hui'xina'n. ⁸ Lā' palh catīhuā cāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n ā'tāpātin līmāscā'tin a'nchī nalipūtaxtucan, xla' Dios camāpātinīlh ū'tza'. Lā' a'yuj kalhatin ángel xala' nac a'kapūn a'ntī māsū'yu huā'mā'. Lā' a'yuj kalhatin de quina'n. ⁹ Icuani'ttza' lā' chuhua'j chu na'icuaampala: Palh catīhuā cāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n ā'tāpātin līmāscā'tin a'nchī nalipūtaxtucan lā' tū' chuntza' a'nchī xapū'la maklhtīni'tit, xla' Dios camāpātinīlh ū'tza'.

¹⁰ A'ntū icchihuina'mā' a'ntza' tasu'yu que tū' icchihuina'n xmān ū'tza' a'ntū takaxmatcu'tun huan tachi'xcu'huī't. Tū' chuntza'. Quit ictlahuacu'tun a'ntū xmān ixtapuhuan Dios. ¿Chu quit xmān iccāmāpāxuhuīcu'tun tachi'xcu'huī't? Palh quit cahuā xmān iccāmāpāxuhuīcu'tun tachi'xcu'huī't quit tū' xa'ica'kahuāna'ni'lh Cristo.

Dios līmānūlh Pablo ixlī'apóstol

¹¹ Tā'timīn, quit iclacasqui'n que naca'tziyā'tit huā'mā'. Huan xatzey tachihuīn a'ntū icmāsū'yu quit, xla' tū' ixtapāstacna'ca'n tachi'xcu'huī't. ¹² Tū' quimāca'tzīnīlh kalhatin chi'xcu'. Nin chā'tin chi'xcu' quimāsū'ni'lh. Māni' Jesucristo ū'tza' quimāca'tzīnīlh.

¹³ Hui'xina'n cātahuani'nta'ntza' a'nchī quit xa'icilīlatlā'huan xapū'la a'xni'ca' xa'icstālani' ixlīmāscā'tinca'n huan israelitas. Hui'xina'n ca'tziyā'titza' a'nchī quit lej xa'iccāmacaputza' a'ntī ixtakalhlaka'ī Jesucristo. Quit tū' xa'iccālakalhu'man. Quit xa'icmāsū'pūtūcu'tun huā'mā' līmāscā'tin a'ntū ixpālacata Jesucristo. ¹⁴ Lā' a'nchī takalhlaka'ī huan israelitas quit lihua'ca'tza' xa'iccatzī que huan ā'makapitzin quinta'israelitas a'ntī ixtakalhlā' ixcā'taca'n hua'chi quit. Lā' quit ā'chulā' xa'iccā'a'kahuāna'ni' ixlīmāscā'tinca'n quinapapna' israelitas. ¹⁵ Pero Dios como xla' lej kalalhu'mana'n, quit quilacsacli para quili'apóstol xapū'la a'xni'ca' tūna'j xa'ictahuī'la. Lā' quinta'sani'lh para na'ictā'scuja ū'tza'. ¹⁶ Lā' chu a'nchī Dios lacasqui'lh xla' chuntza' quimāscā'tīlh que Jesucristo ixO'kxa' Dios. Ū'tza' tlhualh para que quit nā chuntza' tzē na'iccāmāsū'ni' xla'ca'n a'ntin tū' israelitas huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. A'xni'ca' Dios quimālakapasnīlh ixO'kxa', tū' icquīsqui'ni'lh tapāstacna' ā'kalhatin chi'xcu'. ¹⁷ Lā' tū' ica'lh nac Jerusalén para na'iccālaka'n a'ntī apóstoles ixtahuani'ttza' xapū'la. Quit tū' chuntza' ictlahuah. Lā' tuncan lacapalh ica'lh nac Arabia lā' ā'calistān ictaspi'tchokopā nac Damasco.

¹⁸ Lā' ixlīlakatu'tun cā'ta iclaka'lh huan apóstol Pedro nac Jerusalén. Lā' a'ntza' ic'tā'tachokolh xla' xmān cāujquitzisma'j. ¹⁹ Lā' tū' iclaktzī'lh nin ā'kalhatin apóstol, xmān Jacobo ixtā'tin huan Māpa'ksīni' Jesús. ²⁰ Lā' stu'ncua' a'ntū ictzo'knūmā'. Iccāhuanimā'ni' huā'mā' na i'xlapapūn Dios. Lā' tū' iccā'a'kxokomā'ni'.

²¹ Lā' ā'calistān ica'lh a'nlhā tapa'ksi con Siria lā' Cilicia. ²² Lā' tūna'j ixquintalakapasa a'ntī ixtakalhlaka'ī Jesucristo xalanī'n nac estado de Judea. ²³ Xla'ca'n xmān ixtakaxmata a'ntū ixuancan. Chuntza' ixuancan: “Huan chi'xcu' a'ntī lej ixquincāmacaputzayāni' xapū'la, chuhua'j xla' lē'cta'sana'ntlā'huan huan līmāscā'tin ixpālacata Cristo a'ntū xapū'la ixmāspūtūcu'tun”. ²⁴ Lā' huan xalanī'n nac Judea a'xni'ca' takaxmatli huā'mā', i'xtamācā'tani' Dios por quimpālacata.

2

Huan ā'makapitzīn apóstoles talakatiłh a'nchī Pablo ixmāsu'yumā ixtachihuīn Dios

¹ Lā' ā'calistān ixlilakacaujā'ti' cā'ta chu ica'mpā nac Jerusalén ā'maktin huampala lā' quimā'a'lh Bernabé. Lā' nā iclē'lh huan Tito. ² A'ntza' icquīlah porque Dios ixquimāca'tzīnīn'ti' que tasqui'nī que na'ica'n. Lā' a'ntza' nac Jerusalén ictakēstokui xmān quit lā' a'nti xanapuxcu'nu'. Lā' quit iccāhuanikō'lh a'nchī quit xa'iccāmāsu'ni' a'ntin tū' israelitas huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Chuntza' iclahualh como tū' xa'iclascaqui'n que chu tlakaj nātachoko a'nchī xa'icscujmā' lā' a'nchī icscujmā' chuhua'j. ³ Lā' xlaca'n tū' quintatā'lāsta'lalh a'nchī xa'iccāmāsu'ni'mā' que tū' tasqui'nī que natastālanī' ixtalanāca'n israelitas xlaca'n a'ntin tū' israelitas. Lā' nā huan Tito a'nti ixquimā'lahuī', tū' huanica que maclacasqui'n nacircuncidarīcan, chu a'nchī ixtalanāca'n israelitas, lā' a'yuj Tito que israelita ixuanī't. ⁴ Xla' tū' mātlahuīca huā'mā' a'yuj lej ixtahuan huan makapitzīn a'ntin tū' lej stu'ncua' tā'timīn. Xlaca'n i'xquincātā'tanūnī'ta'ni' para xmān natakaxmatxtunu'n. Xmān ixtaca'tzīcu'tun a'nchī libre quina'n a'ntin tapa'ksiyāuj con Cristo lā' tū' tasqui'nī natlahuayāuj huan a'ntū ixtalanāca'n israelitas. Xlaca'n ixtalacasqui'n que quina'n natlahuayāuj ixtalanāca'n huan israelitas. ⁵ Lā' quina'n tū' icmakxtekuī ixquincātatlajani' nīn macstī'na'j como xa'iclascaqui'nāuj que hui'xina'n ā'chulā' caca'tzītēlha'tit que stu'ncua' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo.

⁶ Huan xanapuxcu'nu' a'nti lej cā'a'cnīni'ni'can, xlaca'n tū' quintahuanilh que tasqui'nī na'icxtāpali a'ntū xa'icmāsu'yu. Para quit chu a'cxim palh lej cā'a'cnīni'ni'can o tū'. Dios, xla' laktzī'n qui'a'clhcunuca'n lā' tū' laktzī'n xmān a'ntūn talaktzī'n huan tachi'xcuhuī't. ⁷ Xlaca'n tū' quintahuanilh que na'icxtāpali a'ntū xa'icmāsu'yu. Xlaca'n taca'tzīlh que Dios quilmāmacū'ni't que na'iccāmāsu'ni' a'ntin tū' israelitas huan xatzey tachihuīn chuntza' hua'chi Dios ixlīmāmacū'ni't huan Pedro que nacāmāsu'ni' huan israelitas huan xatzey tachihuīn. ⁸ Lā' chuntza' hua'chi Dios con ixlīmāpa'ksīn mānūlh Pedro na ixlī'apóstol para nacāmāsu'ni' huan israelitas lā' nā quit quimānūlh na quili'apóstol para na'iccāmāsu'ni' a'ntin tū' israelitas.

⁹ Jacobo lā' Pedro lā' Juan ixcālaktzī'ncan hua'chi xanapuxcu'nu'. Lā' a'xni'ca' xlaca'n taca'tzīlh que Dios ixquilmāmacū'ni't huā'mā' lītlōt, lā' quintamakachi'palh quit lā' nā Bernabé. Lā' chuntza' tatlahualh porque quilihuākca'n xa'iclacchihuīna'ni'tauj que quina'n na'icscujāuj na ixlacłhni'ca'n a'ntin tū' israelitas lā' xlaca'n natascuja na ixlacłhni'ca'n huan israelitas. ¹⁰ Xmān quincātahuanī' que tū' na'icpātza'nkāyāuj na'iccāmaktāyāyāuj huan a'nti lacpobresni'. Lā' nā chuntza' quit xa'ictlahuacu'tun.

Pablo tā'lāhuanilh Pedro nac Antioquā

¹¹ Lā' a'xni'ca' Pedro milh nac Antioquā quit calacan ictā'lāhuanilh porque xla' tū' tzey a'nchī ixtlahuamā'. ¹² Lā' como xapū'la Pedro ixcātā'huā'yan xlaca'n a'ntin tū' israelitas a'yuj xlaca'n tū' tacircuncidarlanī't chu a'nchī ixtalanāca'n israelitas. Lā' ā'calistān a'xni'ca' tamil huan israelitas a'nti cāmacamilh Jacobo, Pedro tatampūxtulh lā' makxteki nacātā'huā'yan. Xla' ixcājicua'ni' huan israelitas como xlaca'n ixtahuan que tasqui'nī nacācircuncidarīcan xlaca'n a'ntin tū' israelitas. ¹³ Lā' ā'makapitzīn tā'timīn a'nti israelitas lā' xlaca'n tatzuculh tala a'cxim hua'chi Pedro. Lā' nā xlaca'n tatlahualh lakatu' ixlacāca'n. Lā' hasta Bernabé chu lakatin cātā'lalh. ¹⁴ Lā' a'ntū ixtatlahuamā'na, quit icca'tzīlh que tū' chu a'nchī huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīnī'lh. Lā' a'xni'ca' icca'tzīlh huā'mā', quit icuanilh Pedro na ixlacapūca'n ixlīhuākca'n: "Hui'x nā israelita. Pero ixa'ya' hua'chi a'ntin tū' israelitas lā' tū' hua'chi israelita. Lā' 'a'chī' lacasqui'na' natatlahua ixtalanāca'n israelitas xlaca'n a'ntin tū' israelitas?" Chuntza' icuanilh Pedro.

Ixlīhuākca'n a'ntin takalhlaka'ī chu a'cxim cāmāpūtaxtūcan

¹⁵ Quina'n israelitas desde a'xni'ca' iclacaduncūuj. Quina'n tū' hua'chi ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't a'nti lej talacłē'n. ¹⁶ Pero ca'tzīyāuj que Dios cāmāpānūni' ixtalacłē'i'ca'n xmān xlaca'n a'ntin talipāhuan Jesucristo, lā' tū' xlaca'n a'ntin tatlōkentaxtūcu'tun huan ley a'ntū Dios cāmāxquī'lh huan israelitas. Lā' chuntza' quina'n nā lipāhuanāuj Jesucristo. Dios quincāmāpānūni'ni'ta'ni' quintalacłē'i'ca'n por ixpālacata lipāhuanāuj Jesucristo lā' tū' por ixpālacata a'kahuāna'ni'yāuj huan ley. Tū' a'nan kalhatin a'nti Dios māpānūni' ixtalacłē'i' xmān por ixpālacata tllōkentaxtūcu'tun huan ley.

¹⁷ Como quina'n iclipāhuanāuj Jesucristo, icca'tzīyāuj que xmān chuntza' Dios quincāmāpānūni' quintalacłē'i'ca'n. Lā' tū'tza' iclipāhuanāuj huan ley a'ntū Dios cāmāxquī'lh huan israelitas. U'tza' lihuancan que quina'n iclacłē'nauj lā' nā Cristo quincāmātlahuīmā'ni' a'ntūn tū' tzey. U'tza' tū' stu'ncua'. Cristo tū' quincāmātlahuīyāni' a'ntūn tu' tzey. ¹⁸ Palh quit na'icmākēnū huan ley lā' ā'calistān na'ickalhlaka'ī'pala huan ley, lā' chuntza' natasu'yu palh quit iclacłē'n. ¹⁹ Quit icca'tzīlh que tūla iclōkentaxtūkō' huan ley a'ntū Dios cāmāxquī'lh

huan israelitas. Lā' ū'tza' tū'tza' iclīpāhuan huan ley. Chuhua'j quit iclatlā'huan chu a'nchī ixtapuhuān Dios. ²⁰ Quit hua'chilh icnīnī'ttza' lā' hua'chilh quintā'xtokohua'ca'canī'ttza' con Cristo. Hua'chilh tū'tza' quit iclahuī' lā' xmāntza' Cristo lahuī' na quimacnī'. Quit iclīpāhuan ixO'kxa' Dios lā' chuntza' quit iclīlahuī' chuhua'j. Xla' quimpāxquī'lh lā' linīlh por quit. ²¹ Quit tū' iclakmaka'n ixtalakalhu'mān Dios. Palh kalhatin tlōkentaxtūcu'tun huan ley lā' xmān por ū'tza' ixmāpānūnī'ca cahuā ixtalaclē'i, chuntza' Cristo nīn tuntu' ixpālacata a'nchī xla' linīlh.

3

Xatzey lipāhuancan Jesucristo lā' tū' huan ley

¹ ¿Chu tū' ka'lhī'yā'tit mi'a'clhcunucca'n para napūpāstacna'nā'tit? ¿Tichū cātāmāmachuyīni' hui'xina'n, tā'timīn, xalanī'n nac Galacia? Tū'tza' a'kahuāna'ni'yā'tit a'ntū stu'ncua'. Hui'xina'n lej stu'ncua' icticāhuanini' a'nchī Jesucristo xtokohua'ca'ca nac cruz. ² Caquilāhuaniuj huā'mā': ¿Chichū limakhtīnī'ntit huan Espīritu Santo? Tū' cātamaxquī'ni' por ixpālacata a'kahuāna'ni'tit huan ley a'ntū Dios cāmāxquī'lh huan israelitas. Cātamaxquī'ni' porque kaxpa'ttit huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. ³ Lā' ¿a'chī' hui'xina'n tū' tlakaj a'cstaca ca'tziyā'tit? Hui'xina'n tzucutit na ixtej Dios con ixlimāpa'ksīn Espīritu Santo. Lā' ¿a'chī' puhua'nā'tit que tū'tza' maclacasquī'nā'tit ixlimāpa'ksīn Espīritu Santo? ¿A'chī' puhua'nā'tit que hui'xina'n mi'a'cstua'n tzē natlōkentaxtūyā'tit a'ntū Dios lacasquī'n? ⁴ Chuhua'j tasu'yu palh chu tlakaj ixcātāpātē'keni'ni' lhūhua' catūhuā. Pero tū' chuntza' icpuhuan quit. ⁵ Dios cāmāxquī'yāni' huan Espīritu Santo lā' Dios tlahua lē'cnīn na milacapūnca'n. ¿A'chī' tlahua chuntza'? Tlahua chuntza' como hui'xina'n kaxpatnī'ta'ntit lā' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit palh stu'ncua' huan xatzey tachihuīn, lā' tū' por ixpālacata a'kahuāna'ni'tit huan ley.

⁶ Ixtachihuīn Dios huan: “Abraham ixlipāhuan Dios. Lā' ū'tza' Dios lilaktzī'lh que lej tzey Abraham”. ⁷ Hui'xina'n ka'lhī' que namāchekxī'yā'tit que a'ntīn talipāhuan Dios xla'ca'n hua'chilh scana'nca' ī'xū'yātā'natna' Abraham. ⁸ Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'ntū Dios natlahua. Tatzō'kni' que Dios nacāmāpānūnī' ixtalaclē'i'ca'n xla'ca'n a'ntū natlipāhuan Dios a'yuj xla'ca'n tū' israelitas. Hasta xapū'la Dios māca'tzīnīlh Abraham a'nchī nacālīsicua'lanālīcan tachi'xcuhūit. Huanīlh: “Por mimpālacata ixlihuākca'n tachi'xcuhūit xalanī'n nac huan quilhtamacuj nacāsīcua'lanālīcan”. ⁹ Lā' ū'tza' cālīsicua'lanālīcan xla'ca'n a'ntūn talipāhuan Dios chuntza' hua'chi Abraham. Xla' ixlipāhuan Dios lā' sicua'lanālīca.

¹⁰ A'makapitzīn ta'a'kahuāna'ni'cu'tun huan ley como tapuhuan que chuntza' Dios nacāmāpānūnī' ixtalaclē'i'ca'n. Pero xla'ca'n tahuī'lāna' camacan que nacāmāclē'nīcan. Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios: “Ixlihuākca'n a'ntūn tū' tatlōkentaxtū pō'ktu ixlihuāk a'ntū huī' nac ca'psnat a'nlhā tatzō'kni' huan ley, xla'ca'n tahuī'lāna' camacan nacāmāclē'nīcan”. ¹¹ Lā' chuntza' limāchekxīcan que Dios tū' catimāpānūnī'lh ixtalaclē'i' nīn tintī' a'ntū xmān tlōkentaxtūcu'tun huan ley. Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios: “Ixlihuākca'n a'ntū Dios cāmāpānūnī' ixtalaclē'i'ca'n como talipāhuan Dios, xla'ca'n para pō'kta nataka'lhī xasāstī' ixquilhtamacujca'n”. ¹² Lā' huan ley a'ntū Dios cāmāxquī'lh huan israelitas, makapitzīn tatlōkentaxtūcu'tun. Lā' como talipāhuan huan ley, chuntza' tū' talipāhuan Cristo. Lā' a'ntū lej talipāhuancu'tun huā'mā' ley, lā' chuntza' tasquī'nī' natatlōkentaxtū ixlihuāk a'ntū huan huā'mā' ley, para nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

¹³ Dios nacāmāclē'nī' ixlihuākca'n a'ntūn tū' natatlōkentaxtū ixlihuāk a'ntū huan ley. Quina'n ixlaclē'nāuj como quina'n tū' tlōkentaxtūyāuj huan ley. Pero Cristo quincāmāpūtaxtūnī' de huā'mā' lipātīn como xla' māpalakō'lh a'ntūn quina'n ixlaclē'nāuj. Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios: “Ixlihuākca'n a'ntū cāxtokohua'ca'canī't nac cruz a'ntza' tamāpalamā'na con Dios”. ¹⁴ Lā' Cristo māpalakō'lh nac cruz. Lā' chuntza' nā xla'ca'n a'ntūn tū' israelitas nā xla'ca'n tzē nacāsīcua'lanālīcan a'cxtīm hua'chi Dios sicua'lanālīlh Abraham chu a'nchī Dios ixuanīnī't Abraham xapū'la. Lā' nā chuntza' Cristo tlahuah huā'mā' para que chuntza' quilhtamacujca'n, como lipāhuanāuj xla', tzē namakhtīnī'nāuj huan Espīritu Santo chu a'nchī Dios hualh que namāstā'.

Huan ley tūla lactlahua huan convenio a'ntū Dios tlahuah

¹⁵ Tā'timīn, na'iccāhuaniyāni' a'ntū hua'chi litalacastuc. A'xni'ca' quina'n tlahuayāuj lakatin contrato o lakatin testamento lā' firmarliyāuj, chuntza' nīn chā'tin catilactlahualh lā' nīn chā'tin tzē natzō'kpala ā'lakatin tachihuīn. ¹⁶ Lā' nā chuntza' huan convenio a'ntū tlahuah Dios a'xni'ca' huanīlh Abraham que nasīcua'lanālī xla' lā' kalhatin ī'xū'yātā'nat. Ixtachihuīn Dios tū' huan: “ī'xū'yātā'natna'”. A'ntū huan: “kalhatin ī'xū'yātā'nat”. Ū'tza' huanīcu'tun Cristo. ¹⁷ A'ntū iccāhuaniyāni' ū'tza' huā'mā': Dios huanīlh Abraham que ixlihuākca'n a'ntū natalipāhuan Dios, xla'ca'n natapūtaxtu. Ū'tza' hua'chi convenio a'ntū Dios tlahuah con Abraham. Lā' ixlīlakatā'ti' ciento cā'ta ā'puxamacāuj, Dios maxquī'lh Moisés huan ley.

Chuntza' huan ley tūlah catilactlahualh huan convenio a'ntū Dios tlahualh con Abraham. ¹⁸ Palh Dios ixquincāsicia'lanālini' xmān por ixpālacata a'kahuāna'ni'yāuj huā'mā' ley a'ntū maxqui'ca ā'calistān, chuntza' ixlaclalh huan convenio a'ntū Dios tlahualh con Abraham. Pero Dios sicua'lanālini't Abraham xmān por ixpālacata Abraham ixlipāhuan Dios.

¹⁹ Lā' ḡtuchū' lītasqui'nī huan ley a'ntū Dios maxqui'lh Moisés? A'calistān hui'lica huā'mā' ley para nalica'tzīcan que a'ntīn ta'a'kapalhā xlaca'n talaclē'n. Huā'mā' ley ixmaclacasqui'n can xmān hasta que milh Jesucristo a'ntī i'xū'yātā'nat Abraham. Lā' huan i'xū'yātā'nat Abraham, ū'tza' a'ntī Dios ixlichihuāna'nī't xapū'la a'xni'ca' tlahualh huan convenio con Abraham. Huan āngeles cāmāpa'ksīca que natamastā' huan ley. Lā' macamaxqui'ca Moisés. Lā' Moisés cāmamaxqui'lh huan tachi'xcuhui't israelitas. ²⁰ Lā' Dios xla' tū' ixmaclacasqui'n a'ntī namaktāya a'xni'ca' lacāxtlahualh huan convenio con Abraham. Māni' ū'tza' lacāxtlahualh.

Huan ley tūla cāmāxqui' xasāsti' ixquilhtamacujca'n tachi'xcuhui't

²¹ Quit tū' icchihuāna'mā' que huan ley tā'lāsta'la a'ntū mālacnū Dios por ixpālacata huan convenio. Palh ixmāstā'ca cahuā lakatin ley a'ntūn tē' ixmāstā'lh xasāsti' quinquilhtamacujca'n, chuntza' tē' ixquincāmāpānūni'ni' quintalaclē'i'ca'n xmān por ixpālacata huā'mā' ley. ²² Ixtachihuīn Dios huan que ixlihuākca'n tachi'xcuhui't talaclē'n. Lā' como por ixpālacata huan ley, tasu'yu palh ixlihuākca'n talaclē'n lā' ixlihuākca'n hua'chi tachi'nī'n a'ntīn tūla tapūtaxtu. Lā' chuntza' xmān a'ntīn talipāhuan Jesucristo, xmān xlaca'n natapūtaxtu.

²³ Lā' a'xni'ca' tūna'j ixmin Jesucristo, quina'n hua'chi tachi'nī'n ixuanī'tauj como quina'n tūla tlōkentaxtūyāuj huan ley. Lā' hua'chi tachi'nī'n ixuanī'tauj lā' tūla ixlaktaxtuyāuj hasta a'xni'ca' quincāmāca'tzīnīni' a'nchī nakalhaka't'yāuj que Jesucristo tē' māpūtaxtūnu'n. ²⁴ Lā' huan ley xla' hua'chi kalhatin a'ntī pū'lāna'. Ixquincāmāsu'ni'yāni' ixtē' Dios hasta a'xni'ca' milh Jesucristo lā' ca'tziuj a'nchī nalipāhuanāuj xla' lā' chuntza' tē' naquincāmāpānūni'yāni' quintalaclē'i'ca'n. ²⁵ Lā' chuhua'j como chilhtza' huan quilhtamacuj para nalipāhuanāuj Cristo, chuhua'j tū'tza' maclacasqui'nāuj huan ley. Hua'chilh palh spu'litza' ixli'lot huanmā' ley.

²⁶ Hui'xina'n kalhlaka'tīnī'ta'ntit que Jesucristo māpūtaxtūnu'n lā' ū'tza' līla'tit ixcamana' Dios. ²⁷ Lā' mīlihuākca'n hui'xina'n a'ntī a'kpaxni'ta'ntit ū'tza' lītasu'yu palh kalhlaka'tīnī'ta'ntit Cristo lā' la'tit hua'chi Cristo. ²⁸ Palh hui'xina'n chu lakatin con Cristo, chuntza' mīlihuākca'n hui'xina'n xmān chu kalhatin. A'cxim huan israelitas lā' a'ntīn tū' israelitas; a'cxim huan a'ntī hua'chi xatamāujna' lā' a'ntīn tū' xatamāujna'; a'cxim huan chi'xcuhui'n lā' pusan. ²⁹ Palh hui'xina'n tapa'ksi'yā'ntit con Cristo hui'xina'n hua'chi i'xū'yātā'natna' Abraham. Lā' chuntza' nā namakhtīni'nā'tit a'ntū Dios mālacnūni'nī't Abraham.

4

¹ Lā' chuhua'j na'iccāhuaniyāni' a'ntū hua'chi lītalacastuc. Kalhatin ka'hua'chu a'xni'ca' tūna'j maklhtīni'n ixherencia, xla' tūlana'j māpa'ksīni'n. Lā' chuntza' xla' hua'chicus kalhatin tasācua', a'yuj ū'tza' ixtēcu' nala. ² A'xni'ca' ti'na'jcus huan ka'hua'chu, a'nampala ā'makapitzīn a'ntīn tamaktaka'lh xla' lā' a'ntī cālīmāmacū'ca ixlihuāk a'ntū ixlā' nala hasta a'xni'ca' huan chi'chini' a'ntū laclhcāhui'līni't ixtāta'. ³ Lā' chuntza' quina'n. Xapū'la, como tūna'j xa'nca ixmāchekxi'yāuj a'ntū ixla' Dios, hua'chi laksana'tā'n ixuanī'tauj. Xapū'la a'kahuāna'ni'uj ixtalanāncan lā' ixlīmāscā'tīncan tachi'xcuhui't. ⁴ Pero a'xni'ca' chilh huanmā' chi'chini' a'ntū ixlaclhcāhui'līni't Dios macamilh i'xO'kxa'. Xla' mālacatuncūnīlh kalhatin puscāt. Lā' ixO'kxa' Dios ixlahui' chu a'nchī ixtalanāncan huan israelitas. ⁵ Chuntza' xla' milh porque xla' quincāmāpūtaxtūcu'tuni' porque ixui'lāna'uj camacan chu a'nchī ixlīmāpa'ksīn huan ley. Lā' ū'tza' līmīlh ixO'kxa' Dios para que quina'n tē' nalayāuj ixcamana' Dios.

⁶ Dios macamilh huan Espīritu Santo na qui'a'clhcunucca'n. Lā' chuntza' tē' nahuaniyāuj Dios: "¡QuinTāta'ca'n!" Lā' chuntza' lītasu'yu que quina'n ixcamana' Dios. ⁷ Lā' chuhua'j quina'n tū'tza' hua'chi tasācua'. Quina'n ixcamana' Dios. Lā' como quina'n chuhua'j ixcamana'tza', Dios naquincāmāxqui'yāni' quisherenciaca'n.

Pablo cāmāxqui'lh tapāstacna' xalanī'n nac Galacia

⁸ Xapū'la hui'xina'n a'xni'ca' tūna'j ixlakapasā'tit Dios, hui'xina'n ixui'lā'na'ntit na ixlīmāpa'ksīn a'ntī tū' diosnu'. ⁹ Pero chuhua'j hui'xina'n lakapasā'titza' Dios. Lā' Dios nā cālakapasāntza' hui'xina'n. Lā' como hui'xina'n lakapasā'tit Dios, lā' ḡa'chī' tlahua'cu'tumpala'yā'tit mīntalanāncan? Mīntalanāncan tūla caticāmaktāyani' lā' nīn tuntū' ixlihuāncān. Lā' ḡa'chī' ixlīmaktū nastālani'pala'yā'tit? ¹⁰ Hui'xina'n maclacāni'yā'tit makapitzīn chi'chini' lā' makapitzīn mālhcuyu' lā' makapitzīn cā'ta lā' nā tlahua'yā'tit

ā'makapitzīn cā'tani'. ¹¹ Quit ictamakchuyīnī't por mimpālacataca'n. Chō'la chu tlakaj lej icscujli con hui'xina'n.

¹² Tā'timīn, iccāsqui'ni'yāni' cala'tit hua'chi quit. Quit, a'yuj kalhatin israelita, tū'tza' icstālani' i'xtalanānca'n israelitas. Lā' hui'xina'n a'nfin tū' israelitas tū' tasqui'ni nalitzucuyā'tit tlahua'yā'tit ixtalanānca'n israelitas. Hui'xina'n nīn tuntū' quilātlahuani'nī'tauj a'ntūn tū' tzey. ¹³ Hui'xina'n ca'tziyā'tit que i'tza'cā'hua' xa'icuanī't lā' ū'tza' iccālīmāsu'ni'ni' xapū'la huan xatzey tachiuhūn ixpālacata Jesucristo. ¹⁴ Hui'xina'n tū' quilālakmaka'uj lā' a'yuj tū' līlaktzī'ncu'tu xa'icuanī't como i'tza'cā'hua' xa'icuanī't. Quilālaktzī'uj hui'xina'n hua'chilh kalhatin āngel xa'icuanī't a'ntī Dios macamilh. Quilālaktzī'uj con tapāxuhuān hua'chilh māni' Jesucristo. ¹⁵ ¿Chā tū' pāstacā'tit hui'xina'n a'nchīn tanto ixka'lhī'yā'tit lhūhua' tapāxuhuān a'xni'ca' xa'icūi' quit con hui'xina'n? ¿Tuchū cāpātle'keni'nī'ta'ni' hui'xina'n? Quit icuan hui'xina'n cahua' i'xmāxtutit milakastapunca'n lā' ixquilāmaxqui'uj palh tzē ixtlahua'tit. ¹⁶ Lā' chuhua'j hui'xina'n quilālaktzī'nāuj hua'chi mintā'ca'tzaca'n porque quit iccāhuaniyāni' a'ntū xastu'ncua'. Lā' ¿a'chī' quilālaktzī'nāuj chuntza'?

¹⁷ Huan tamā'na chi'xcuhūn a'ntī cātlahuacu'tunāni' ixamigoca'n, tasu'yu palh xlaca'n cātamaktāyacu'tunāni'. Pero tū' stu'ncua'. Xlaca'n xmān cātamāxtunquīcu'tunāni' de quit. Lā' chuntza' hui'xina'n xmān ū'tunu'n nacā'a'cnīni'ni'yā'tit. ¹⁸ Pues tzey palh ā'makapitzīn cātlahuacu'tunāni' ixamigoca'n hui'xina'n a'xni'ca' iccātā'lahui'lani' lā' a'xni'ca' tū'. Pero xmān stu'ncua' cacātamaktāyani'. ¹⁹ Quilaksa'tā'n, cā'tziyāuj a'nchī kalhatin puscāt pātīni'n a'xni'ca' mālacatuncuīnī i'ska'ta'. Lā' nā chuntza' icpātīni'mā' hasta lhā natasu'yu que hui'xina'n nalatahui'layā'tit hua'chi a'nfin ta'akahuāna'ni' Cristo. ²⁰ Palh xa'iclatahuī'lh cahua' con hui'xina'n, xtunc xa'iccātā'chihuāna'ni'. Quit lej iccālītamakchuyīmā'ni' hui'xina'n.

Pablo līchihuāna'lh Agar lā' Sara

²¹ Hui'xina'n lej lītanūni'cu'tunā'tit para na'akahuāna'ni'yā'tit huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés. Lā' chuhua'j caquilāhuaniuj huā'mā': ¿Chichū tū' līmāchekxi'yā'tit xa'nca a'ntū huan ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzokni' huan ley? ²² Ixtachihuīn Dios huan que Abraham ka'lhīlh kalhatu' ixo'kxa'n. Kalhatin ixo'kxa' ixuanī't huan puscāt a'ntī ixuanican Agar. Lā' huan puscāt xatatamāuj ixuanī't lā' xla' tū' libre ixuanī't. Lā' huan ā'kalhatin o'kxa' huampala ixo'kxa' ixuanī't huan puscāt a'ntī libre ixuanī't. ²³ Huan i'ska'ta' Agar lacatuncuīlh a'cxīm hua'chi talacatuncuī ixlīhuāka'ca'n huan līska'tā'n. Tū' chuntza' huan ā'chā'tin. A'xni'ca' lacatuncuīlh i'ska'ta' huan puscāt a'ntī libre, chuntza' Dios lītōkentaxtūlh a'ntū ixuanī't como ū'tza' Dios ixmālacnūnī't. ²⁴ Huā'mā' xla' hua'chi lītalacastuc. Huan kalhatu' puscan xlaca'n hua'chi lakatu' convenio ixtahuani't. Huan xatatamāuj a'ntī i'xtacuīni' Agar, xla' ū'tza' hua'chi huan convenio a'ntū cāxtlahuaca nac huan kēstīn a'ntū huanican Sinaí. A'ntza' nac Sinaí macamaxqui'ca Moisés huan ley. Lā' a'ntīn talīpāhuan huan ley, xlaca'n hua'chi ixcamana' Agar, como xlaca'n nā tū' libre. ²⁵ Agar, xla' hua'chi Sinaí a'ntū hui' nac Arabia. Lā' nā Agar hua'chi Jerusalén. Xlaca'n a'nfin tatapa'ksi' con Jerusalén, nā xlaca'n lej talīpāhuan huan ley. Lā' nā xlaca'n tū' libre. ²⁶ Tū' chuntza' huan Jerusalén xala' nac a'kapūn. Quina'n tapa'ksīyāuj con huanmā' Jerusalén. Lā' quina'n libre. ²⁷ Ixtachihuīn Dios huan:

Capāxuhualh huan puscāt a'ntī tūna'j ka'lhī ixcaman.

Cata'salh con tapāxuhuān a'nfin tūna'j mālacatuncuīnī kalhatin ska'ta'.

Capāxuhualh como xla' a'yuj makxtekca, ā'chulā' nacāka'lhī ixcamana' que huan puscāt a'ntī ka'lhī ixkōlu'.

²⁸ Dios tlōkentaxtūlh a'ntū ixuanī't. Lā' ū'tza' līlacatuncuīlh Isaac, i'ska'ta' huan puscāt a'ntī libre ixuanī't. Lā' nā quina'n como Dios tlōkentaxtūlh a'ntū hualh, chuntza' lauj ixcamana' Dios. ²⁹ Huanmā' quilhtamacuj huan ska'ta' a'ntī lacatuncuīlh chuntza' hua'chi ā'makapitzīn, xla' ixlakapala huan i'xcaman a'nfin tahuī'lh por ixpālacata Espīritu Santo. Lā' chuntza' pātle'kemā' chuhua'j. Quincātalakapalayāni' quina'n a'ntī kalhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n por ixlīmāpa'ksīn Espīritu Santo. ³⁰ Ca'tziyāuj a'ntū huan ixtachihuīn Dios: "Catla'kama'capi huan puscāt a'ntī xatatamāuj lā' nā ixcaman. Lā' huan ixcaman xatatamāuj, xla' tūla catimakhltīnī'lh huan herencia. Xmān ixo'kxa' huan puscāt a'ntī libre, ū'tza' xla' namakhltīnī'n huan herencia". ³¹ Chuntza' tā'timīn, quina'n tū' hua'chi ixcamana' huan puscāt xatatamāuj. Quina'n hua'chi ixcamana' huan puscāt libre.

5

A'nfin talīpāhuan Cristo tū'tza' talīpāhuan huan ley

¹ Chuhua'j quina'n libres por ixpālacata a'ntū tlahualh Cristo. Lā' chuntza' tū' catalact-lajitāya'tit. Tū'tza' tila'yā'tit hua'chi xapū'la xatatamāuj.

² Cuenta catlahua'tit a'ntū iccāhuaniyāni' quit, Pablo. Palh hui'xina'n natamakxtekā'tit nacātacircuncidarliyāni' lā' ū'tza' nalīpāhuanā'tit, chuntza' hua'chilh nīn tuntū' ixpālacata

Cristo con hui'xina'n. ³ Lā' iccāhuanipalayāni': Palh huan tī lacasqui'n nacircuncidarlican, xla' ū'tza' kalhī que natlōkentangtū'kō' ixlihuāk a'ntū huan huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés. ⁴ Makapitzīn de hui'xina'n tlahuacu'tunā'tit a'ntū huan huā'mā' ley, como puhua'nā'tit que chuntza' nacāmāpānūni'yāni' mintalac'lē'i'ca'n. Lā' palh chuntza' tlahua'yā'tit, chuntza' taxtunquīnī'ta'ntit de Cristo lā' maxtēknī'ta'ntit ixtalalkalhu'mān Dios. ⁵ Pero quina'n, huan Espiritu Santo quincāmāca'tzīnīni' que Dios quincāmāpānūni'nī'ta'ni' quintalac'lē'i'ca'n, como quina'n līpāhuanāuj Jesucristo. ⁶ Palh tapa'ksiyāuj con Jesucristo, nīn tuntū' huanicu'tun palh quina'n circuncidarlayāuj o palh tū'. A'ntū tasqui'nī nalīpāhuanāuj Jesucristo. Lā' ū'tza' nalīpāxquī'yāuj.

⁷ Hui'xina'n xa'nca ixlatlā'hua'mpā'na'ntit na ixtej Dios. Iccālē'cnīyāni' hui'xina'n a'nchī tamakxtektit cātāmāmakchuyīni'. Tū'tza' xa'nca a'kahuāna'ni'yā'tit huan tachihuīn a'ntū xastu'ncua'. ⁸ Huā'mā' a'ntū xla'ca'n cātāmāsu'ni'ni', tū' i'xla' Dios. Lā' Dios ū'tza' a'ntū cālacsacni'ta'ni'. ⁹ Xla'ca'n a'ntū cātāmāmakchuyīmā'ni', xla'ca'n hua'chi levadura. Ca'tzīyāuj que macsti'na'j levadura māxū'tū'kō' ixlihuāk huan tasquit. ¹⁰ Como quina'n a'cxīm kalhlaka'lī'yāuj huan Māpa'ksīni' Jesucristo, quit icca'tzī que hui'xina'n ā'chulā' napāstacā'tit chuntza' hua'chi icpāstaca quit. Pero a'ntū cātāmāmakchuyīmā'ni', xla'ca'n natāmāpala con Dios, nīn tinti' ixmaca'tzi tichūyā chi'xcuhuī'n.

¹¹ Pero quit, tā'timīn, palh quit cahūā xa'iccāmāsu'ni'ni' palh lej tasqui'nī nacircuncidarla'yā'tit, chuntza' tū' ixquimacaputzaca. Pero xla'ca'n ta'a'kchā'n como quit icmāsu'yu xmān que Cristo nīlh nac cruz lā' chuntza' māpalalh quintalac'lē'i'ca'n. ¹² Pero a'ntū cātāmāmakchuyītlā'huanāni' hui'xina'n por ixpālacata huan circuncisión, quit iclacasqui'n que xla'ca'n catatapānū'kō'lh de hui'xina'n.

¹³ Dios cālacsacni' hui'xina'n, tā'timīn, para que nala'yā'tit libre. Lā' a'yuj libres hui'xina'n, tū' tzey palh tlahua'yā'tit xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. Xatzey calāpāxquī'tit lā' chuntza' tzē nalāmaktāya'yā'tit. ¹⁴ A'nan lakatin līmāpa'ksīn a'ntū huan: "Nacāpāxquī'ya' huan ā'makapitzīn chuntza' hua'chi pāxquī'ca'na' mē'cstu". A'ntūn ta'a'kahuāna'ni' huā'mā' līmāpa'ksīn, chuntza' tatlōkentangtū' ixlihuāk a'ntūn tatzō'kni' nac ley. ¹⁵ Pero palh hui'xina'n lālacatāquī'yā'tit lā' lāsta'layā'tit, cuenta catlahua'tit que tū' nalāmāspūtūyā'tit hui'xina'n.

Calatā'kchokotit chu a'nchī huan Espiritu Santo cāmāsu'ni'yāni'

¹⁶ A'ntū iccāhuanimā'ni' ū'tza' huā'mā': Calatā'kchokotit chu a'nchī huan Espiritu Santo cāmāsu'ni'yāni'. Chuntza' tū'tza' catistālani'tit mintapāstacna'ca'n xako'hua'jua'. ¹⁷ Huan xako'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhuī'n xla'ca'n ixtā'ca'tza con huan Espiritu Santo. Lā' huan Espiritu Santo nā ixtā'ca'tza huan xalakko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n chi'xcuhuī'n. Huan lakatu' hua'chi līā'ca'tza. Lā' ū'tza' tūla līlahua'yā'tit chu catūhuā a'ntū lacasqui'nā'tit. ¹⁸ Lā' palh hui'xina'n na'a'kahuāna'ni'yā'tit huan Espiritu Santo, tū'tza' lej caticāpā'talāni' huan ley.

¹⁹ Ca'tzīyāuj palh tū' tzey a'ntūn tatlaha huan tachi'xcuhuī't a'ntūn tū' ta'a'kahuāna'ni' Dios. Xla'ca'n tamakpūscātīni'n. Huāk ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n. Xla'ca'n tū' a'cstaca taca'tzī. ²⁰ Xla'ca'n tamācā'tani' idolos lā' tatlahaūna'n. Xla'ca'n talāca'tzalaktzī'n lā' talāsta'lā' talālakca'tzani'. Chu tuncan ta'a'kchā'n. Lā' chu xmān ixa'cstuca'n tapuhuan. Lā' tamālacpitzī huan ixtachi'xcuhuī'tca'n. ²¹ Lā' taka'lhīcu'tun a'ntū i'xla' ā'chā'tin. Lā' tamaknīni'n, lā' taka'chī, lā' talīlakastāna'n a'ntūn tū' tzey. Lā' ā'chulā' ā'catūhuā tatlahaupala. Hua'chi xa'iccāhuanīyāni' xapū'la, chuntza' iccāhuanīpalayāni': Huan a'ntū chuntza' tala tūlalh catitatanūlh a'nīlhā Dios māpa'ksīni'n.

²² Tū' chuntza' a'ntūn ta'a'kahuāna'ni' huan Espiritu Santo. Huan Espiritu Santo cāmaktāya. Lā' chuntza' xla'ca'n tapāxquī' ā'makapitzīn lā' taka'lhī tapāxuhuan. Lā' ca'cs tahui'lāna'nkō'. Lā' lej tapātīni' ā'makapitzīn. Lā' lej tzey taca'tzī. Lā' tū' lactampī'llhni. Lā' tatlōkentangtū a'ntūn tahaun. ²³ Lā' xla'ca'n tū' taka'tlā'jca'tzī. Lā' talīhui'li natatlahua xmān a'ntūn tzey. Palh chuntza' natlahua'yā'tit, tinti' ley a'ntū nahuan que tū' līmakan a'ntū tlahuapā'na'ntit. ²⁴ Lā' a'ntūn tatapa'ksī con Cristo, xla'ca'n tū'tza' tamakxteka que nacāmāpa'ksī ixtapāstacna'ca'n a'ntū xako'hua'jua'. Hua'chilh tamaknīlh ixtapāstacna'ca'n a'ntū xako'hua'jua', chuntza' hua'chi xtokohua'ca'can kalhatīn nac cruz. ²⁵ Lā' huan Espiritu Santo quincāmāxquī'ni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n. Lā' ū'tza' lītasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yāuj lā' nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī quincāmāsu'ni'yāni' huan Espiritu Santo.

²⁶ Lā' tū' catīca'tlā'jca'tzīuj lā' tūla caticātā'lāhuaniuj lā' tūla catīlālalkca'tzani'uj.

6

Tasqui'nī nalāmaktāyayā'tit

¹ Tā'timīn, palh tī laktzī'ncan tlahuamā' catūhuā a'ntūn tū' tzey, hui'xina'n a'ntū latlā'hua'nā'tit chu a'nchī Dios lacasqui'n, camaktāya'tit para que chuntza' nacāxla. Lā' tū'

tilika'tla'jca'tziyā'tit a'xni'ca' namaktāya'yā'tit. Lej cacuentatlahua'tit hui'xina'n para que tū' natatonkopūyā'tit nā hui'xina'n. ² Calāmaktāya'tit para que natāyani'yā'tit. Lā' chuntza' natlōkentaxtūyā'tit a'ntū ixlīmāpa'ksīn Cristo.

³ Palh kalhatin puhuan que xla' más xatzey que ā'makapitzīn lā' palh tū' stu'ncua', xla' ixa'cstu ta'a'kxoko. ⁴ Lā' chā'tunu' napāstacna'n palh xa'nca latlā'huan o tū'. Lā' palh māni' ū'tza' ca'tzi que xa'nca latlā'huan lā' xla' lej lipāxūj nalatahui'la. Tū' tasqui'nī que cuenta natlahua palh xla' a'cxim con ā'makapitzīn o palh tū'. ⁵ Chā'tunu' natalē'n ixtacu'ca'ca'n. Lā' natakahlīni'n por ixpālacata a'nchī talilatlā'huan.

⁶ A'ntī cāmāsu'ni'can ixtachihuīn Dios, xla'ca'n natamaxquī' macsti'na'j a'ntūn taka'lhī para a'ntīn tamāsu'yu ixtachihuīn Dios.

⁷ Hui'xina'n tū' cata'a'kxokotit mē'cstuca'n. Dios, nīn tintī' catitlajalh. A'ntū Dios huan que nala, ū'tza' napātle'ke. Ca'tziyāuj que a'ntū nacha'n kalhatin chī'xcu', ū'tza' namakala. ⁸ Lā' palh kalhatin tlahuatlā'huan xako'hua'jua' ixtapāstacna', xla' natlaja xmān huan līnīn. Lā' palh kalhatin tlahua ixtapuhuan huan Espīritu Santo, xla' naka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj para pō'ktu. ⁹ Lā' tū' calakachā'ni'uj a'nchī tlahuayāuj huan a'ntū xatzey. Palh quina'n tū' namakxtekāuj natlahuayāuj huan a'ntū xatzey xa'nca namakalana'nāuj huanmā' chī'chini' a'ntū lachcāhui'līcanī't. ¹⁰ Lā' ū'tza' a'cxim nacālītlahuani'yāuj ixlīhuākca'n tachi'xcuhū't a'ntū xatzey, pō'ktu a'xni'ca' tze tlahuayāuj. Lā' a'chulā' nacātlahuani'yāuj a'ntūn tzey huan tā'timīn a'ntūn takalhlaka'tī'.

Pablo māstā'lh tapāstacna'

¹¹ Calaktzī'ntit a'nchī ixlilaka'tla'n letras iccāto'knuni'mā'ni' māni' quit. ¹² Xla'ca'n a'ntūn tatasu'yucu'tun xalacuan na ixlacapūnca'n tachi'xcuhū't, ū'tunu'n a'ntī stu'tu'lu' tahuan que nacircuncidarlayā'tit. Chuntza' tatlaha como tū' talacasqui'n que nacāmacaputzacan. Tū' tapātīni'ncu'tun hua'chi tapātīni'n a'ntūn takalhlaka'tī' palh xmān Cristo tze māpūtaxtūnu'n, como xla' nīlh nac cruz. ¹³ Lā' nā huan a'ntūn tacircuncidarlanī't, xla'ca'n tū' ta'a'kahuāna'ni'kō' ixlīhuāk huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés. Xla'ca'n talacasqui'n que hui'xina'n cacircuncidarlatit. Chuntza' xla'ca'n tze natalika'tla'jca'tzi por mimpālacataca'n hui'xina'n circuncidarlanī'ta'ntit hui'xina'n. ¹⁴ Lā' quit tū' iclīka'tla'jca'tzi de nīn tuntū'; xmān icmāsu'yucu'tun a'nchī līnīlh quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo huan nac cruz. Lā' como ictapa'ksī con Cristo quit tū'tza' quimāpa'ksī a'ntū xala' nac quilhtamacuj lā' tū'tza' quimaca'tzi. ¹⁵ Como tapa'ksiyāuj con Cristo Jesús, chuntza' a'cxim palh circuncidarlanī'tauj o palh tū'. A'ntū lej tasqui'nī ū'tza' huā'mā': Naka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n. ¹⁶ Lā' chuhua'j i'xlīhuākca'n a'ntūn talatlā'huan chu a'nchī huanmā' tapāstacna', lā' nā ixlīhuākca'n ixtachi'xcuhū't Dios, cacālakalhu'malh Dios xla'ca'n, lā' cacāmātza'ta'tī'ni'lh ixa'clhcunucca'n.

¹⁷ Lā' nīn tintī'tza' caquista'lalh. Huāk huan quixtu'tu' a'ntū icka'lhī xla' ū'tza' lītasu'yu palh quit ictapa'ksī con huan Māpa'ksīni' Jesús.

¹⁸ Tā'timīn, milīhuākca'n hui'xina'n cacāsicua'lanālikō'ni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Amén.

Huan Carta a'ntü Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Efeso

Pablo cāmacā'ni'lh saludos huan a'nti ixtakalhaka't

¹ Quit, Pablo, ictzo'ka huā'mā' carta. Quit ixapóstel Jesucristo, como ū'tza' huā'mā' ixtapuhuān Dios. Quit iccātzok'nuini'mā'ni' hui'xina'n a'nti xalanī'n nac Efeso a'ntin tā'tapa'ksiyā'tit Dios lā' kalhlaka't'yā'tit Cristo Jesús. ² Cacātasica'lanālīni' Dios quinTāta'ca'n lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' cacātamātza'ta'ti'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

Dios quincāsica'lanālīyāni' por ixpālacata Jesucristo

³ Camaxqu'uj pāxcatca'tzi Dios, ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Xla' quincāsica'lanālīni'ta'ni'. Lā' quincāmaxqu'ni'ta'ni' tāpālhūhua' tasicua'lanālīn a'ntü xala' nac a'kapūn. Quincātlahuani'ni'ta'ni' huā'mā' como tā'tapa'ksiyāuj Cristo. ⁴ Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtzucu huan quilhtamacuj, Dios quincālacsacni' quina'n a'ntin tā'tapa'ksiyāuj Cristo. Quincālacsacni' como quincātlahuacu'tuni' xalactzey, como xla' tū' ixlacasqu'ni' que a'nan catūhuā' a'ntün tzē naquincātalē'ksa'nīni'nāni' na ixlacapūn Dios. ⁵ Lā' Dios, como quincāpāxqu'iyāni', chuntza' xapū'la puhualh de naquincātlahuayāni' ixcamana' por ixpālacata Jesucristo. Huā'mā' a'ntü ixtapuhuān. ⁶ Lā' ū'tza' nalīmāka'tli'yāuj Dios como xla' lej pāxqu'ni'n. Quincātlahuani'ni'ta'ni' huā' tamā'na' talakalhu'mān por ixpālacata Jesucristo ixO'kxa'. Lā' xla', Dios lej pāxqu'. ⁷ Cristo nīlh lā' chuntza' quincālimāpūtaxtūni'. Lā' nā Dios quincāmāspūtūni'ni'tza' quincātalclē'i'ca'n. Huā'mā' Dios quincātlahuani'ni' como xla' lej lakalhu'manīni'n. ⁸ Lā' como Dios lej lakalhu'manīni'n, xla' quincāmāmāchekxīni'ni' ixtachihuīn Dios lā' lej xa'nca quincāmāpāstaqu'iyāni'. ⁹ Xapū'la xmnān Dios tzē'k icxa'tzi a'ntü ixpuhuan naquincātlahuani'yāni'. Lā' chuhua'j quincāmāca'tzīni'ni'ta'ni'. ¹⁰ Lā' huā'mā' a'ntü Dios puhualh, ū'tza' huā'mā': A'xni'ca' namīn huan chī'chīni' a'ntü Dios lhcāni't, xla' nalīmāmacū' Cristo ixlihuāk a'ntü a'nan nac a'kapūn lā' ixlihuāk a'ntü a'nan nac quilhtamacuj. Lā' Cristo nacāmāpa'ksikō' ixlihuāk.

¹¹ Dios tlahuakō' ixlihuāk chu a'nchī ixtapuhuān. Xla' quincālacsacni' como ix-tachi'xcu'hu'it quincātlahuacu'tuni' por ixpālacata Cristo. ¹² Lā' chuntza' māka'tli'can por quimpālacataca'n quina'n a'nti israelitas lā' a'nti xapū'la ickalhaka't'uj que Cristo ū'tza' a'nti māpūtaxtūnu'n. ¹³ Lā' nā hui'xina'n a'ntin tū' israelitas nā kalhlaka'ttit Cristo a'xni'ca' kaxpa'ttit huan xatzey tachihuīn a'ntü xastu'ncua'. Lā' por ixpālacata huā'mā' xatzey tachihuīn, hui'xina'n cātalimāpūtaxtūni'. Lā' a'xni'ca' hui'xina'n kalhlaka'ttit, Dios cāmāxqu'ni' huan Espiritu Santo, chuntza' hua'chi a'nchī xla' ixuanī't. Lā' huā'mā' māsu'yu que Dios nacāmāpūtaxtūkō'yāni'. ¹⁴ Como ka'lhīyāujtza' huan Espiritu Santo, ca'tziyāuj que namaklhtīni'nāuj a'ntü Dios nacāmāxqu'ni' ixtachi'xcu'hu'it, chuntza' hua'chi xla' huani't. Lā' nā ixpālacata huan Espiritu Santo ca'tziyāuj que ixlistu'ncua' Dios quincāmāpūtaxtūkō'yāni' quina'n a'ntin tā'tapa'ksiyāuj xla'. Lā' chuntza' namāka'tli'can Dios.

Pablo squi'ni'lh Dios por ixpālacataca'n a'nti ixtakalhaka't

¹⁵ Quihuanicanī'ttza' a'nchī kalhlaka't'yā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesús lā' a'nchī cāpāxqu'iyā'tit ixlihuākca'n a'ntin tata'tapa'ksi Dios. ¹⁶ Lā' ū'tza' pō'ktu iclīmāxqu'ni' pāxcatca'tzi Dios por hui'xina'n, lā' ickalhō'ka' por hui'xina'n. ¹⁷ Icsqu'ni' Dios por hui'xina'n. Xla' ū'tza' quinTāta'ca'n lā' lej ka'lhī limāpa'ksin. Lā' nā xla' ixDios quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Icsqu'ni' que cacāmāmāchekxīni'ni' a'ntü ixla' Dios lā' a'nchī huani't Dios. ¹⁸ Lā' nā icsqu'ni' Dios que cacāmāmāchekxīni'ni' huan xatzey a'ntü Dios naquincātlahuani'yāni' quina'n a'nti quincālacsacni'ta'ni' Dios. Lej lhūhua' a'ntü naquincāmaxqu'iyāni' Dios para a'ntin tā'tapa'ksiyāuj con xla'. ¹⁹ Lā' icsqu'ni' Dios que cacāmāmāchekxīni'ni' hui'xina'n palh xla' ka'lhī lhūhua' limāpa'ksin. Lā' chuntza' tzē natlahua lhūhua' catūhuā' por quina'n a'nti lipāhuanāuj Dios. ²⁰ Dios māsu'yulh ixlimāpa'ksin a'xni'ca' malakahuani'chokolh Cristo lā' lē'lh nac a'kapūn lā' hui'lilh na ixpāxtūcāna'j Dios. ²¹ Lā' Dios māxu'ni'ni' lhūhua' limāpa'ksin huan Cristo. Lā' Cristo cāmāpa'ksikō' ixlihuākca'n huan pūchihuāca'n nā lā' ixlihuākca'n huan ā'makapitzi'n a'ntin taka'lhī limāpa'ksin na ixlihuāk quilhtamacuj lā' nac a'kapūn. Huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj tinti' a'ntin ka'lhī limāpa'ksin hua'chi xla'. Lā' tū' cati'a'nalh a'nti naka'lhī limāpa'ksin hua'chi xla'. ²² Dios hui'lilh hua'chi ixlimāpa'ksini' de ixlihuāk a'ntü a'nan. Lā' hui'lilh xapuxcu' de ixlihuākca'n a'ntin takalhaka't' Cristo. ²³ A'ntin takalhaka't', xlaca'n hua'chi ixmacni' Cristo. Xla' cātā'lahu' xlaca'n. Lā' xla' hui' na ixlihuāk quilhtamacuj lā' nac a'kapūn.

2

Dios quincāmāpūtaxtūyāni' como xla' lej pāxqu'ni'n

¹ Lā' xapū'la hui'xina'n hua'chi nīnī'n ixua'nī'ta'ntit, como tū' ixa'kahuāna'ni'yā'tit Dios lā' como lej' ixtlahua'yā'tit talacle'i'. ² Xapū'la hui'xina'n ixlatlā'hua'nā'tit hua'chi a'n'tin xalanī'n nac quilhutamacuj. Ixa'kahuāna'ni'yā'tit huan ko'ti'ti'. Xla' ū'tza' huan xamāpa'ksīni' huan lica'tzīni' a'n'tin tū' xatzey. Lā' xla' ū'tza' huan tūn tū' tzey lica'tzīn a'n'tū cāmātlahuī a'n'tūn tū' tzey xla'ca'n a'n'tin tū' ta'kahuāna'ni'cu'tun Dios. ³ Lā' nā chuntza' quina'n xapū'la ixtlahuayāj hua'chi xla'ca'n a'n'tin tū' ta'kahuāna'ni'cu'tun Dios. Lā' ixtlahuayāj a'n'tūn tū' tzey xmān a'n'tū ixlacasqui'nāuj. Ixtlahuayāj chu a'nchī huan xako'hua'jua' quintapāstacna'ca'n lā' chu a'nchī ixlacasqui'n quimacni'ca'n a'n'tūn tū' tzey. Lā' como Dios nacāmāpātīnikō' ixlīhuākca'n a'n'tin tlatlaha chuntza', nā chuntza' ixquīncāpātīle'keni'ni' quina'n. ⁴ Lā' a'yuj limakuan ixuanī't' palh ixquīncātamāpātīni'ni', Dios lej' quīncālakalhu'mani' como lej' quīncāpāxqui'yāni'. ⁵ Lā' a'yuj hua'chi xanīn ixuanī'ta'uj por ixpālacata quintalacclē'i'ca'n, Dios quīncāmaxqui'ni' xasāsti' quīnquīlhtamacujca'n hua'chi a'xni'ca' maxqui'lh ixquīlhtamacuj Cristo a'xni'ca' mālakahuanīchokolh. Lā' Dios quīncāmāpūtaxtūni' quina'n xmān como quīncātlahuani'cu'tuni' talakalhu'mān. ⁶ Lā' como Dios mālakahuanīchokolh Cristo, nā quina'n naquīncāmālakahuanīchokopalayāni'. Lā' namāpa'ksīni'nāuj con Cristo nac a'kapūn. ⁷ Lā' ū'tza' huā'mā' tlahualh Dios como māsu'yucu'tulh para pō'ktu que xla' lej' pāxqui'nin. Ū'tza' huā'mā' māsu'yulh a'xni'ca' macamilh Cristo Jesús para nanī por quina'n. ⁸ Lā' como hui'xina'n līpāhua'nā'tit Jesucristo, Dios cāmāpūtaxtūni' hui'xina'n xmān como cālakalhu'mani'. Lā' tū' por a'n'tū tlahua'tit hui'xina'n. Xmān Dios a'n'tū cāmāpūtaxtūni'. Hua'chi lakatin lē'ksajna' a'n'tū Dios cāmāxqui'ni'. ⁹ Lā' a'n'tū līpūtaxtucan, xla' hua'chi lakatin lē'ksajna'. Tūla tlahuacan nīn tuntū' para natlajacan. Lā' chuntza' tīnti' a'n'ti tze nalika'tla'jca'tzi por a'n'tū līpūtaxtu. ¹⁰ Lā' Dios como quīncātlahuani'ta'ni' chu lakatin con Cristo, quīncāmaxqui'ni'ta'ni' xasāsti' quīnquīlhtamacujca'n, como lacasqui'n natlahuayāj a'n'tūn tzey. Dios xapū'la līhui'līl naquīncātlahuayāni' xalactzey lā' chuntza' tze latā'kchokoyāj līlacetjīn.

Cristo cāmāko'xamixīlh Dios lā' huan tachi'xcuhuī't

¹¹ Capāstactit, hui'xina'n a'n'tin tū' israelitas, a'nchī ixuanī'ta'ntit xapū'la. Huan israelitas cāmāpācuhuīni' hui'xina'n huan tachi'xcuhuī't a'n'tin tū' circuncidarīcanī't. Xla'ca'n tacircuncidarī na ixmacni'ca'n huan chi'xcuhuī'n para natamāsu'yu que tatā'tapa'ksi' con Dios. Lā' ixa'cstuca'n cāhuacan huan tachi'xcuhuī't a'n'tin tatā'tapa'ksi' con Dios. ¹² Xapū'la hui'xina'n tū' ixtā'tapa'ksi'yā'tit Cristo. Xmān a'n'ti israelitas ixtachi'xcuhuī't Dios ixtahuanī't. Lā' xmān con xla'ca'n Dios ixtlahuanī't lakatin convenio. Lā' xmān xla'ca'n ixcāmāca'tzīnī Dios huan xatzey a'n'tū ixcātlahuani'. Lā' hui'xina'n, como tū' israelitas, tū' malhtūni'ntit huā'mā'. Hui'xina'n ixlatlā'hua'nā'tit nac quīlhtamacuj. Lā' tū' ixca'tzīyā'tit palh Dios tze ixcāmāpūtaxtūni'. Lā' tū' ixlakapasā'tit Dios. ¹³ Xapū'la makat ixlatlā'hua'nā'tit de Dios. Lā' chuhua'j laktapajtzūni'ta'ntit Dios por ixpālacata Cristo Jesús, como Cristo nīnī't por quina'n. ¹⁴ Lā' nā Cristo cāmāko'xamixīni't huan israelitas lā' nā a'n'tin tū' israelitas. Lā' chu lakatin tachi'xcuhuī't cātlahuah como Cristo cāmāpānūni'lh a'n'tū lītā'ca'tza ixcātlahuah lā' cātlahuah ixtachi'xcuhuī't Dios. ¹⁵ Lā' como Cristo nīl por quina'n, chuntza' cālīmāspūtūlh huan ixtalanānca'n israelitas como tū' chuntza' līpūtaxtucan. Xmān Cristo tze māpūtaxtūnū'n. Lā' chuntza' tū'tza' lītā'ca'tza talalh huan israelitas con a'n'tin tū' israelitas. Huan tāpātu' tachi'xcuhuī't lanī't ixtachi'xcuhuī't Cristo. Xla' chu lakatin cātlahuani't. ¹⁶ Lā' como Cristo nīl nac cruz, lā' chuntza' cālīmāko'xamixīlh Dios lā' huan tachi'xcuhuī't a'n'ti israelitas lā' a'n'tin tū' israelitas. Lā' chuntza' chu lakatin cātlahuah huan israelitas lā' a'n'tin tū' israelitas. Lā' māpānūlh a'n'tū ixtalālīca'tzalaktzī'n.

¹⁷ Cristo milh lā' māca'tzīnīni'lhtza' palh cāmāko'xamixīcatza' Dios lā' huan tachi'xcuhuī't. Lā' ū'tza' cāmāca'tzīnīlh huan israelitas a'n'ti ixtalakapasatza' Dios. Lā' nā cāmāca'tzīnīlh xla'ca'n a'n'tin tū' israelitas, a'n'tin tū' talakapasa Dios. ¹⁸ Por ixpālacata a'n'tin tlahualh Cristo quīlīhuākca'n quina'n, a'n'ti israelitas lā' a'n'tin tū', quīlīhuākca'n tze nalaktapajtzūyāj Dios quīnTāta'ca'n, como huan Espīritu Santo quīncāmaktāyayāni'. ¹⁹ Hui'xina'n a'n'tin tū' israelitas, hua'chi makatiyātī'n ixuanī'ta'ntit lā' hua'chi tejetlā'huanī'n. Lā' chuhua'j tā'tapa'ksi'yā'tit con Dios chu a'cxīm hua'chi huan ā'makapitzīn a'n'ti israelitas a'n'tin talakal-laka'ī'. Lā' nā hui'xina'n ixtachi'xcuhuī'ttza' Dios. ²⁰ Hua'chilh Dios ixtlahualh lakatin lītōkpān. Hui'xina'n hua'chi huan chihuixni' a'n'tū lītāpācna'nca'n. Huan apóstoles lā' huan ixa'cta'sana'nī'n Dios, xla'ca'n hua'chi huan cimīento. Lā' māni' Jesucristo hua'chi huan xapū'la chihuix a'n'tū mā'cnūcan para huan cimīento. ²¹ Lā' por ixpālacata Cristo, huan lītōkpān tactēlha. Lā' ixlīhuāk huan chihuix xa'nca cāhui'līcanī't. Lā' nala lakatin lītōkpān a'n'tū ixlā' huan Māpa'ksīni' Dios lā' huāk tzey. ²² Hui'xina'n lā' quīlīhuākca'n a'n'tin tapa'ksi'yāj con Cristo, quīlīhuākca'n quina'n hua'chi ixlītōkpān Dios, como huan Espīritu Santo quīncātā'lahuī'lanī' quina'n.

3

Pablo limāmacū'ca nacāmāsu'ni' huan a'ntin tū' israelitas

¹ Quit, Pablo, lā' como ictā'scuja Cristo Jesús, lā' ictachī'nī't por ixpālacata iccāmāsu'ni'yāni' ixtachihuīn Dios hui'xina'n a'ntin tū' israelitas. ² Hui'xina'n ca'tziyā'tit que Dios lej pāxqui'nin lā' chuntza' quilimāmacū'nī't na'iccāmāsu'ni'yāni' huan xatzey tachihuīn hui'xina'n a'ntin tū' israelitas. ³ Huā'mā' quimāca'tzinilh Dios a'yuj xapū'la tū' ixca'tzican huā'mā'. Macsti'na'j de huā'mā' iccāto'knuni'nī'ta'nī'tza' hui'xina'n. ⁴ Lā' hui'xina'n, a'xni'ca' nalakapūtle'keyā'tit a'ntū iccāto'knuni'mā'ni', naca'tziyā'tit a'ntūn tū' ixca'tzican xapū'la ixpālacata Cristo. Lā' naca'tziyā'tit palh Dios stu'ncua' quimāca'tzinilh. ⁵ Huan tachi'xcuhui't a'nti ixtahuilāna' xapū'la, xlaca'n tū' ixtaca'tzi huā'mā' a'ntū iccātlahuani'lh a'ntin tū' israelitas. Chuhua'j huan Espiritu Santo cāmāca'tzinī'nī't huan apóstoles lā' ixa'ca'tsana'nīn Dios. ⁶ Cāmāca'tzinī'nī't que chu lakatin a'ntin takalhaka't' palh israelitas lā' palh tū'. Lā' ixlihuākca'n chu lakatin a'nti ixtachi'xcuhui't Dios. Chu a'cxitim Dios nacāsica'lanālī. Chu a'cxitim natamaklhīnī'n a'ntū Dios huanī't que nacāmaxqui' por ixpālacata Cristo Jesús.

⁷ Lā' como Dios lej quincālakalhu'uanāni', lā' como lej ka'lhī limāpa'ksin, quilimāmacū'lh na'icmāsu'yu huā'mā' xatzey tachihuīn. ⁸ Chuntza' Dios quilimāmacū'lh, a'yuj quit hua'chi xatī'na'j de ā'makapitzīnī' a'ntin tapa'ksiyāuj con Dios. Dios quilimāmacū'lh na'iccāmāsu'ni' a'ntin tū' israelitas a'nchī Cristo tzē tlahua ixlihuāk a'ntū quina'n mächekxiyāuj lā' ā'chulā' huampala. ⁹ Lā' quilimāmacū'lh na'iccāmāca'tzīnī ixlihuākca'n a'ntū Dios puhuanī't. Xapū'la xmān Dios ixa'cstu ixca'tzi huā'mā' a'xni'ca' tūna'j ixtzucu huan quilhtamacuj. Dios, xla' a'nti cātluhuakō'lh ixlihuāk. ¹⁰ Chuhua'j huan ángeles a'ntin taka'lhī limāpa'ksin nac a'kapūn, xlaca'n nataca'tzi a'nchī Dios cāmāpūtaxtū huan tūpālhūhua' tachi'xcuhui't lā' cātluhualh ixtachi'xcuhui't. Lā' chuntza' natalica'tzi que Dios ka'lhī lhūhua' tapāstacna'. ¹¹ Dios pō'ktu ixca'tzi a'nchī iccālīmāpūtaxtūh huan tachi'xcuhui't. Lā' tlahualh por ixpālacata quiMāpa'ksīnī'ca'n Jesucristo. ¹² Lā' quina'n, como līpāhuanāuj Jesucristo, chuntza' tzē nalakapajtzūyāuj Dios lā' tū' nalacapuhuanāuj. ¹³ Lā' chuntza' quit iclacasqui'n que tū' nalakachipīni'yā'tit hui'xina'n a'yuj icpātīni'mā' por mimpālacataca'n. Lā' a'yuj icpātīni'n līhuan iccāmāca'tzīnīyāni' a'nchī nalīpūtaxtucan, xa'nca nataxtu para hui'xina'n como chuntza' kalhlaka't'ni'ta'ntit.

Cristo lej quincāpāxqui'yāni'

¹⁴ Lā' chuntza' quit ictatzokosta, lā' ickalhtō'ka'ni' Dios quinTāta'ca'n. ¹⁵ Xla' ū'tza' xaTāta' de ixlihuākca'n a'ntin tahuilāna' nac quilhtamacuj lā' nac a'kapūn. ¹⁶ Icsqui'ni' Dios que huan Espiritu Santo nacāmākalhlaka't'niyāni' xa'nca hui'xina'n. Huā'mā' Dios tzē natlahua como xla' lej ka'lhī limāpa'ksin. ¹⁷ Lā' nā iccāpāxqui'ni' Dios que Cristo cacātā'latā'kchokonī', como hui'xina'n līpāhua'nā'tit xla'. Lā' nā iccāpāxqui'ni' Dios que cacāmāktāyani' para nacāpāxqui'yā'tit ā'makapitzīn. ¹⁸ Lā' nā iccāpāxqui'ni' Dios para que hui'xina'n namāchekxiyā'tit palh Cristo lej quincāpāxqui'yāni'. Lā' catamāchekxīlh huā'mā' ixlihuākca'n a'ntin tatapa'ksī con Dios. ¹⁹ Lā' iccāpāxqui'ni' que hui'xina'n namāchekxī'kō'yā'tit palh Cristo lej quincāpāxqui'yāni', a'yuj nīn tintī' tzē namāchekxī xa'nca. Lā' chuntza' lactzey nala'yā'tit chuntza' hua'chi Dios lacasqui'n.

²⁰ Dios lej tzē natlahua lhūhua' por quina'n. Lā' tū' ca'tziyāuj squi'nāuj ixlihuāk a'ntū Dios tzē naquincātlahuani'yāni' lā' tūla pāstacāuj ixlihuāk a'ntū Dios tzē naquincātlahuani'yāni', como xla' lej ka'lhī limāpa'ksin. Lā' huā'mā' limāpa'ksin scuja na qui'clhcunucca'n. ²¹ Lā' tū' maktin catisputlī a'nchī namācā'tanīcan Dios ixpālacata Jesucristo lā' quimpālacataca'n quilhuākca'n a'ntin tā'tapa'ksiyāuj con Cristo Jesús. Amén.

4

Huan Espiritu Santo chu lakatin quincātlahuanī'ta'ni'

¹ Quit, Pablo, ictachī'n como ictā'scuja Dios quiMāpa'ksīnī'ca'n. Iccāsqui'ni'yāni' que calatā'kchokotit chu a'nchī tasqui'nī' natalatā'kchoko xlaca'n a'ntū Dios cāta'sani'nī't. ² Tū' caka'tla'jca'tzītit. Lā' līlacatzucu cachihuīna'ntit. Lā' cacāpātīnī'tit a'ntū cātātlahuani'yāni' ā'makapitzīn. Lā' calāmāktāya'tit lā' chuntza' natasu'yu palh lāpāxqui'yā'tit. ³ Como huan Espiritu Santo chu lakatin cātlahuani'ta'ni', calihui'lī'tit ca'cs nalatahuī'la'yā'tit. Lā' tū' tita-lacpitziyā'tit. ⁴ Quina'n a'ntin tā'tapa'ksiyāuj Dios chu lakatin quina'n con xla'. A'nan xmān lakatin Espiritu Santo. Chu a'cxitim ka'lhīyāuj nachā'nāuj nac a'kapūn quilhuākca'n a'nti Dios quincāta'satīnī'ta'ni'. ⁵ A'nan xmān kalhatin Māpa'ksīnī' Jesucristo. Lā' chu lakatin a'ntū kalhlaka't'yāuj. Lā' a'xni'ca' a'kpaxāuj chu a'cxitim māsu'yuyāuj palh kalhlaka't'yāuj. ⁶ A'nan xmān kalhatin Dios. Xla' ū'tza' xaTāta' de ixlihuākca'n tachi'xcuhui't a'ntin takalhaka't'. Lā' xla' cāmāpa'ksīkō' ixlihuāk. Lā' xla' hui' chu calhāhuā. Lā' xla' lahuī' con quilhuākca'n.

⁷ Dios quincāmāktāyāni' para natlōkentaxtūyāuj quincāscujūtca'n a'ntū quincālīmāmacū'nī'ta'ni' Cristo. ⁸ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata Cristo: A'xni'ca' a'lh nac a'kapūn, cālē'lh lhūhua' tachi'nī'n.

Lā' cāmaxquī'lh huan tachi'xcuhui't a'ntūn tasqui'nī para natatā'scuja xla'.

⁹Antī a'lh nac a'kapūn, ū'tza' Cristo. Xla' xapū'la ixuyjñi'ta'nchi nac quilhtamacuj. ¹⁰Cristo yujchi nac cā'ti'ya'tna' lā' nā xla' tahua'ca'lh a'nlhā más tálhmā' de nac a'kapūn. Tahua'ca'lh como chuntza' tzē namāpa'ksīni'nkō' ixlihuāk. ¹¹Cristo chā'tunu' cāmaxquī'lh ixtascujūtca'n. A'makapitzīn cālimānūlh ixli'apóstoles. Lā' ā'makapitzīn cālimānūlh ixli'a'cta'sana'nī'nca'n. Lā' ā'makapitzīn cālimāmacū'lh para natamāca'tzīnīn' huan xatzey tachihuīn. Lā' ā'makapitzīn cālimānūlh xanapuxcu'nu' nac litokpāna'. Lā' ā'makapitzīn cālimāmacū'lh para natamāsu'yu ixtachihuīn Dios. ¹²Huā'mā' tlahuah como xla' lacasquī'lh que xa'nca natatā'scuja a'ntīn tatapa'ksi con Dios. Lā' chuntza' ā'chulā' natakahlaka't' Cristo. ¹³Lā' chuntza' ā'chulā' xa'nca nakahlaka't'yāuj hasta quina'n chu a'cxim xa'nca nakahlaka't'yāuj. Lā' chu a'cxim nalakapasāuj ixO'kxa' Dios. Dios lacasquī'n que ā'chulā' natlahuayāuj ixtapuhuān hasta lhā nalayāuj hua'chi Cristo. ¹⁴Tū'tza' catilauj hua'chi camana'. Huan camana' huāk takahlaka't' a'ntūn cāhuanican a'yuj cacā'a'kxokoca. Chuhua'j ta'anān ā'makapitzīn a'ntī lej taca'tzī ta'a'kxokonū'n. Lā' quincātamāsu'ni'cu'tunāni' a'ntūn tū' stu'ncua'. ¹⁵Lā' quina'n xmān tzē nahuanāuj a'ntū stu'ncua'. Lā' a'xni'ca' nahuanāuj a'ntū stu'ncua', namāsu'yūyāuj a'nchī cāpāxquī'yāuj xla'ca'n a'ntīn cātā'chihuīna'mā'nauj. Lā' ā'chulā' nalayāuj hua'chi Cristo. Xla' hua'chi lakatin a'kxāk como xla' māpa'ksīni'n. ¹⁶Lā' quina'n hua'chi lakatin macni'. Lā' como huan macni' tlaha a'ntū pāstaca huan a'kxāk, nā chuntza' quina'n a'kahuāna'ni'yāuj Cristo. Huan tāstucat cāmāquilhtāstuca ixlihuāk huan macni'. Lā' chuntza' la chu lakatin macni'. Lā' palh ixlihuāk huan macni' xa'nca tascuja, chuntza' huan macni' stactēlha lā' tli'hui'quintēlha. Lā' nā chuntza' quina'n a'ntīn kalhlaka't'yāuj Dios. Hua'chi lakatin macni' lani'ta'uj. Chu lakatin quina'n como lāpāxquī'yāuj. Lā' chuntza' ā'chulā' kalhlaka't'tēlhayāuj.

Cristo cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n huan tachi'xcuhui't

¹⁷Antū na'icāhuanianiyāni', icuan por ixquilhtampān quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Tū'tza' calatā'kchokotit hui'xina'n a'nchī talatā' huan ā'makapitzīn a'ntūn tū' takahlaka't'. Ixtapāstacna'ca'n xlaca'n tuntū' ixtapalhca'n. ¹⁸Xlaca'n tūla xa'nca tapāstacna'n. Tū' taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū Dios māstā'. Tū' taka'lhī, como lej lacxumpi lā' tū' tamāchekxī. ¹⁹Lā' tū'tza' tamāxana'n. Talihui'līni'tatlahua a'ntūn tū' tzey. Līpāxuj tatlahua ixlihuāk a'ntūn tū' tzey lā' a'ntūn talacasquī'n ixmacni'ca'n. ²⁰Tū' chuntza' sca'tni'ta'ntit hui'xina'n. Cristo, xla' tū' chuntza' māsu'yulh. ²¹Hui'xina'n cāhuanianī'ta'ni' ixpālacata Cristo. Lā' cātamāsu'ni'nī'ta'ni' a'ntū Cristo māsu'yulh. Lā' huā'mā' ū'tza' a'ntū xastu'ncua'. ²²Lā' chuhua'j tū'tza' calatā'kchokotit hui'xina'n hua'chi ixlatā'kchokoyā'tit xapū'la a'xni'ca' tūna'j ixlakapasā'tit Cristo. Xapū'la hui'xina'n ixtlahua'yā'tit huan tūn tū' tzeyā mintapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' xmān ta'a'kxokotit. ²³Chuhua'j caka'lhī'tit xasāsti' mintapāstacna'ca'n. ²⁴Lā' calatā'kchokotit chu a'nchī xasāsti' mintapāstacna'ca'n a'ntū Dios cāmaxquī'ni' lā' a'ntū hua'chi ixla'. Lā' catlahua'tit a'ntūn tzey.

²⁵Lā' tū'tza' cahua'ntit tā'ksa'nīn. Calāhua'ni'tit a'ntū stu'ncua', como chu lakatin quina'n a'ntūn tā'tapa'ksiyāuj Cristo.

²⁶Palh a'kchipinā'tit hui'xina'n, tū' catlahua'tit talaclē'ix' ixpālacata mintā'khaca'n. Tū' tū'a'kchipinā'tit tintacuj. Capāxuhua'tit a'xni'ca' tūna'j tā'cnū huan chī'chīni'. ²⁷Lā' tū' catamakttektit nacātīlajayāni' huan ko'ti'ti'. Tū' catamakttektit nacāmātīlahuanianiyāni' a'ntūn tū' tzey.

²⁸Tū'tza' caka'lhā'na'ntit hui'xina'n a'ntī ixka'lhā'na'nā'tit. Cascujtit para nahuā'yanā'tit. Lā' chuntza' tzē namaktāyayā'tit ā'makapitzīn a'ntūn cāmakasputa a'ntū tasqui'nī.

²⁹Tū' cachihuā tihua'nā'tit hui'xina'n. Cahua'ntit xmān a'ntūn tzey lā' a'ntū nacāmaktāya ā'makapitzīn. Lā' chuntza' nacātīlahuanī'yā'tit a'ntūn tzey a'ntūn cātakaxmatāni' hui'xina'n. ³⁰Tū' catlahua'tit a'ntū nalīlakaputza huan Espīritu Santo. Como huan Espīritu Santo quincātā'lahui'liani', chuntza' ca'tziyāuj palh tā'tapa'ksiyāuj Dios. Lā' nā ca'tziyāuj que Dios naquincāmāpūtaxtūkō'yāni' como ka'lhīyāuj huan Espīritu Santo.

³¹Tū'tza' capāstactit a'ntū cātīlahuanī'ni'ta'ni' ā'makapitzīn. Tū'tza' ca'a'kchipintit. Tū'tza' cacālakapala'tit ā'makapitzīn. Tū'tza' ca'a'ksa'nīni'ntit. Tū'tza' tīca'tzalaktzī'nā'tit ā'catihuā. ³²Xatzey calāpāxquī'tit. Lā' calālakalhu'ma'ntit. Lā' nā calāmāspūtūna'ni'tit chuntza' hua'chi Dios cāmāspūtūna'ni'ni'ta'ni' hui'xina'n por ixpālacata līnīlh Cristo.

5

Tasqui'nī que lacatejtin natalatā'kchoko ixcamana' Dios

¹Como hui'xina'n ixcamana'tza' Dios, lā' xla' cāpāxquī'yāni', hui'xina'n natlahua'yā'tit a'ntū xla' lacasquī'n. ²Lā' nalāpāxquī'yā'tit hui'xina'n chuntza' hua'chi Cristo cāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Xla' lej quincāpāxquī'yāni' hasta nīlh por quimpālacataca'n. Tamacamāstā'lh hua'chi lakatin lē'ksajna' para Dios. Lā' huā'mā' lej līpāxuhualh Dios.

³ Como hui'xina'n ixtachi'xcuhuī't Dios, nīn macsti'naj' tū' titlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Tū' catlahua'tit talākahlī'n. Lā' tū' titlahua'yā'tit a'ntūn tū' limakuan. Lā' tū' tilak-tampi'lhīni'nā'tit. ⁴ Lā' tū' tihua'nā'tit xako'hua'jua' tachihuīn. Lā' tū' tihua'nā'tit a'ntūn tūntū' ixtapalh. Lā' tū' tilīkalkhamāna'nā'tit a'ntūn ko'hua'jua' tachihuīn. Huāk huā' tamā'na tū' limakuan. Xatzey camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios. ⁵ Hui'xina'n ca'tziyā'tittza' que a'ntūn tatlahua'tlā' huan a'ntūn tū' tzey, xluca'n tū' catitatanūlh a'nlhā māpa'ksīni'n Cristo lā' Dios. Tū' catitatanūlh a'ntū lej tatlahua talākahlī'n lā' a'ntū lej tatlahua a'ntū lej xako'hua'jua' lā' a'ntū lej talaktampi'lhīni'n de ixlīhuāk catūhuā lā' tū' tapāstaca Dios. ⁶ Lā' como ca'tziyā'tit huā'mā', tū' catamakxtektit nacāta'a'kxokoyāni' hui'xina'n, a'yuj makapitzīn tahuhan que tzē tlahuacan huā' tamā'na catūhuā. A'ntūn tatlahua huā' tamā'na catūhuā, xluca'n tū' ta'a'kahuāna'ni'mā'na Dios. Lā' Dios nacāmāpātīnī. ⁷ Lā' hui'xina'n tū' cacātā'talacxuctit xluca'n.

⁸ Xapū'la hui'xina'n hua'chilh ixtlā'hua'nā'tit a'nlhā cā'pucsua'. Lā' chuhua'j como tā'tapa'ksiyā'tit Dios, hua'chilh tlā'hua'mpā'na'ntittza' a'nlhā xkaka. Chuntza' līlacetjtin calatā'kchokotit chuntza' hua'chi a'ntī xalanī'n a'nlhā xkaka. ⁹ Palh tlā'huanauj a'nlhā xkaka, nalatā'kchokoyāuj chu a'ncī Dios lacasquī'n. Lā' natlahuayāuj a'ntūn tzey. Lā' nā nahuanāj a'ntū xastu'ncua'. ¹⁰ Caca'tzītī a'ntū nalīpāxuhua Dios. Lā' ū'tza' huā'mā' catlahua'tit. ¹¹ Tū' catlahua'tit a'ntū ko'hua'jua' hua'chi a'ntī xalanī'n nac cā'pucsua'. Tūntū' ixtapalh a'ntūn tatlahua xluca'n. Xatzey cacāmāsu'ni'tit que tū' tzey a'ntūn tatlahua. ¹² Līmāxana' līchihuīna'ncan a'ntū xluca'n tatlahua lakatzē'k. ¹³ Por huan xkakana' tzē cālaktzī'nāuj catūhuā a'ncīn tahuani't palh tzey o tū' tzey. ¹⁴ Lā' chuntza' huanican huan a'ntūn tū' kalhlaka't:

Hui'x, hua'chilh lhtatapā't lā' hua'chilh xanīn hui'x.

Calakahua' lā' catā'kaqui' lā' Cristo namāxkakēyāni'.

¹⁵ Calīhui'li'tit līlacetjtin nalatā'kchokoyā'tit. Tū' calatā'kchokotit hua'chi a'ntūn tū' tamāchekī ixtachihuīn Dios. Līlacetjtin calatā'kchokotit como hui'xina'n ca'tziyā'tittza'. ¹⁶ Calīhui'li'tit natlahua'yā'tit catūhuā a'ntūn tzey pō'ktu a'xni'ca' tzē natlahua'yā'tit. Chuhua'j lej tlahuacan a'ntūn tū' limakuan. ¹⁷ Lā' xa'nca capāstacna'ntit. Camāchekxītī a'ntū ixtapuhuan Dios. Lā' ū'tza' huā'mā' catlahua'tit. ¹⁸ Tū' caka'chī't. A'ntūn taka'chī, xluca'n tatlahua a'ntūn tū' limakuan. Xatzey catamakxtektit que huan Espīritu Santo nacāmāpa'ksiyāni'. ¹⁹ A'xni'ca' nalā'tā'chihuīna'nā'tit, camāka'tlī'tit Dios chuntza' hua'chi tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huanican salmos lā' nā chuntza' huan himnos lā' huan tatlī'n a'ntū ixta' Dios. Catlī'ni'tit huan Māpa'ksīni' Dios. Camāka'tlī'tit Dios con ixlīhuāk mi'a'clhcnucca'n. ²⁰ Lā' pō'ktu camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios quīnTāta'ca'n por ixlīhuāk por ixtacuīni' quīMāpa'ksīni' Jesucristo.

A'ncī maclacasquī'n talīlatahui'la huan chī'xcu' lā' ixpuscāt a'ntūn tatapa'ksī con Cristo

²¹ Lā como hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit Dios, nā chuntza' calāmaktāya'tit hui'xina'n.

²² Lā' hui'xina'n a'ntū puscan, ca'a'kahuāna'ni'tit minkōlu'ca'n como chuntza' māpa'ksīni'n huan quīMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. ²³ Huan xakōlu' māpa'ksī ixpuscāt chuntza' hua'chi Cristo cāmāpa'ksī a'ntūn tatā'tapa'ksī xla'. Cristo cāmāpūtaxtūnī't xluca'n lā' chuhua'j xla' cāmāpa'ksī. ²⁴ Lā' a'ntūn tatā'tapa'ksī Cristo, xluca'n ta'a'kahuāna'ni' Cristo. Lā' nā chuntza' huan puscan pō'ktu nata'a'kahuāna'ni' ixkōlu'ca'n.

²⁵ Lā' hui'xina'n a'ntūn chī'xcuhuī'n, cacāpāxquī'tit mimpuscanca'n chuntza' hua'chi Cristo cāpāxquī' a'ntūn tatapa'ksī con xla'. Xla' nīlh para nacāmāpūtaxtū. ²⁶ Xla' nīlh como quīncātlahuacu'tunī' xalactzey ixpālacata kalhlaka'tiyāuj huan xatzey tachihuīn. Lā' māpānūcu'tulh quīntalaclē'i'ca'n. Lā' chuhua'j a'kpxāuj como xapacani'ttza' quīntalaclē'i'ca'n. ²⁷ Lā' Cristo cāmācāxcu'tunlī ixtachi'xcuhuī't como chuntza' natachā'n lacuan na ixlacapūn. Lā' lacasquī'lh que lactzey ixtalakō'lh hua'chi a'ntū lej tzey lā' lej tzhuanī't. ²⁸ Tasquī'nī que huan chī'xcuhuī'n natapāxquī' ixpuscanca'n chuntza' hua'chi cāpāxquī'can ixa'cstua'n. Kalhatin chī'xcu' a'ntū pāxquī' ixpuscāt, nā chuntza' pāxquī'can ixa'cstua'. ²⁹ Nīn tintī' ca'tzalaktzī'n ixmacni'. Māhuī'can lā' maktaka'lhcan. Lā' nā chuntza' Cristo cāmaktaka'lhā a'ntū ixtachi'xcuhuī't. ³⁰ Cristo quīncāmaktaka'lhāni' como quīna'n hua'chilh ixmacni' Cristo. ³¹ Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios: "Kalhatin chī'xcu' namakxteka ixtāta' lā' ixtzī't. Lā' natā'takēxtimī ixpuscāt. Lā' chuntza' chu lakatin macni' natala ixtu'ca'n". ³² Huā' tamā'na tachihuīn stu'ncua' pero jicslīhua' māchekxikō'can. Quit icpuhan que līchihuīna'n de Cristo a'ncī cā'o'kska'lhī ixtachi'xcuhuī't. ³³ Lā' nā huanicu'tun que tasquī'nī que huan chī'xcuhuī'n natapāxquī' ixpuscanca'n chuntza' hua'chi cāpāxquī'can ixa'cstua'n. Lā' tasquī'nī que huan puscan nata'a'cnīni'ni' ixkōlu'ca'n.

6

¹ Hui'xina'n a'ntin camana' ca'a'kahuāna'ni'tit mintāta'ca'n lā' mintzī'tca'n. Chuntza' tasqui'nī como chuntza' ixtapuhuān Dios.

² Dios huan que nacāsicua'lanālī a'nti natatlokentaxtū huā'mā' limāpa'ksin. Huā'mā' ū'tza' huan xapū'la limāpa'ksin a'ntū chuntza' lichihuīna'n Dios. Huā'mā' limāpa'ksin chuntza' huan: "Ca'a'cnīni'ni' mintā'tā' lā' mintzī't. ³ Chuntza' lipāxuj nalatahui'la'ya'. Lā' chuntza' makān nalatahui'la'ya' nac quilhtamacuj".

⁴ Lā' hui'xina'n a'nti xatāta' lā' xatzī't, tū' cacāmākā'kchipintit mincamana'ca'n. Cacāmakastactit chu a'nchī Dios huan. Cacāmāsu'ni'tit a'nchī nata'a'kahuāna'ni' Dios.

⁵ Lā' hui'xina'n a'nti maksucjñ'n, ca'a'kahuāna'ni'tit a'ntin cātā'scujā'tit. Cacā'a'cnīni'ni'tit lā' cacājicua'ni'tit. Xa'nca casucjtit hua'chilh ixtā'scujtit māni' Cristo.

⁶ Xa'nca casucjtit lā' tū' xmān a'xni'ca' cātaltzī'nāni' a'ntin tā'scujā'tit. Tū' xmān xlaca'n nacāmāpāxuhū'cu'tunā'tit. Xa'nca casucjtit para namāpāxuhū'ya'tit Dios como hua'chilh ixtā'scujtit māni' Cristo. ⁷ Lipāxuj casucjtit. Tū' xmān scujpā'na'ntit para huan chī'xcuhuī'n. Nā scujpā'na'ntit para Dios. ⁸ Hui'xina'n ca'tziyā'tit que quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo nacāmāpalakō' chā'tunu' chu a'nchī tlahuanī't a'ntin tzey a'yuj tasācua' lā' a'yuj māpa'ksini'.

⁹ Lā' hui'xina'n a'nti māpa'ksini'nā'tit, lactzey cala'tit con a'ntin xatatamāj mintasācua'ca'n. Lā' tū' nalimachcāyā'tit de catūhuā. Capāstactit que quiMāpa'ksini'ca'n hui'lacha' nac a'kapūn. Xla' chu a'cxim cāmāpa'ksi huan tasācua' lā' a'ntin tamāpa'ksini'n. Lā' Dios chu lakatin cālaktzī'n.

Dios quincāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū' nauquincātlajayāni' huan ko'ti'ti'

¹⁰ Chuhua'j, tā'timīn, ā'xmān iccāhuanicu'tunāni' catūhuā. Tū' titalactlajī'ya'tit a'nchī kalh-laka'īyā'tit huan Māpa'ksini' Jesucristo. Xla' lej ka'lhī limāpa'ksin lā' tzē nacāmaktāyayāni'.

¹¹ Catamakxtektit que Dios nacāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū' caticā'kxokoni' huan ko'ti'ti'. Lā' a'nchī Dios quincālīmaktāyayāni', ū'tza' hua'chi lakatin armadura a'ntin tamacla-casqui'n huan soldados a'xni'ca' ta'a'n nac guerra. ¹² Lā' nā quina'n hua'chilh ixa'uj nac guerra. Quintā'ca'tzaca'n tū' chī'xcuhuī'n. Quintā'ca'tzaca'n ū'tza' huan xako'hua'jua' lica'tzini' a'ntin taka'lhī limāpa'ksin lā' tamāpa'ksini'n zac huā'mā' quilhtamacuj a'nlhā tlahuacan talaclē'i' lā' talatlā' huan nac cā'ū'nī'n. ¹³ Lā' ū'tza' calītamakxtektit que Dios nacāmaktāyayāni' de ixlihuāk catūhuā. Huā'mā' hua'chi armadura a'ntū Dios cāmāxquī'ya'ni'. Chuntza' tū' caticātlatlajani' mintā'ca'tzaca'n. Lā' a'yuj tlajani'ta'ntit mintā'ca'tzaca'n, pō'ktu cāxni'j catahui'la'tit. Lāsā' namimpala huan mintā'ca'tzaca'n. Lā' palh cāxni'j tahui'la'ya'tit, tū' caticātlatlajani'.

¹⁴ Pō'ktu cāxni'j catahui'la'tit. Camaklhūni'ntit a'ntū Dios cāmāxquī'ya'ni' a'ntū hua'chi armadura. Kalhatin tropa chā'xpātahui'la lakatin cinturōn lā' lē'n ā'catūhuā a'ntū namaktāya ixcu'xan. Lā' nā hui'xina'n tasqui'nī que nalakapasā'tit a'ntū xastū'ncua' lā' xmān natlahua'ya'tit a'ntin tzey. ¹⁵ Huan tropa tatūn botas a'xni'ca' a'n calhāhuā. Lā' hui'xina'n namāca'tzīnīnīntā'kchokoyā'tit huan xatzey tachihuīn ixpālacata a'nchī ko'xamixli Dios lā' huan tachi'xcuhuī't. ¹⁶ Huan tropa le'n a'ntū pūllītamaktāya. Lā' huanmā' tū' lakpusa huan flechas a'ntū hua'chilh talama a'ntū macā'n huan ixtā'ca'tza. Lā' hui'xina'n palh lipāhuā'nā'tit Dios, ū'tza' hua'chi a'ntū pūtamaktāya'ya'tit. Lā' chuntza' huan ko'ti'ti' tū' caticātlatlajani'.

¹⁷ Huan tropa maclacasqui'n ixtā'knu' de līcā'n. Lā' hui'xina'n tasqui'nī que xa'nca naca'tziyā'tit que Dios cāmāpūtaxtūni'ta'ni'tza'. Lā' ū'tza' lica'tziyā'tit que natlajana'nā'tit por ixlimāpa'ksin Dios. Lā' huanmā' hua'chilh ū'tza' mintā'knu'ca'n de līcā'n. Lā' ixtachihuīn Dios, ū'tza' hua'chi lakatin espada a'ntū huan Espiritu Santo cāmāxquī'ya'ni'.

¹⁸ Lā' pō'ktu cakalhtō'ka'ni'tit Dios ixpālacata a'ntū maclacasqui'nā'tit. Casqui'ni'tit Dios que nacāmaktāyayāni'. Lā' catamakxtektit que huan Espiritu Santo nacāmaktāyayāni' nakalhtō'ka'ya'tit. Skalalh catahui'la'tit. Lā' tū' tijichhua'ya'tit de nakalhtō'ka'ya'tit. Lā' pō'ktu cacālīkalhtō'ka'tit ixlihuākca'n ixtachi'xcuhuī't Dios. ¹⁹ Lā' nā nakalhtō'ka'ya'tit por quit. Casqui'ni'tit que Dios naquimāsu'ni' a'nchī na'icchihuīna'n lā' naquimaktāya para que tū' na'icjicua'n. Lā' casqui'ntit para que quit tzē na'icmāca'tzini'n huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. ²⁰ Dios quimacāminī't para na'icmāsu'yu huan xatzey tachihuīn. Lā' ū'tza' iclitachi'ni't chuhua'j. Casqui'ni'tit Dios para que tū' na'icjicua'n a'xni'ca' na'icmāsu'yu, chuntza' hua'chi tasqui'nī.

Cāmācā'ni'ca saludos

²¹ Chō'la hui'xina'n ca'tzicu'tunā'tit a'nchī iclīlahui' lā' a'ntū iclīlahuamā'. Huāk huā'mā' nacāhuaniyāni' quintā'tinca'n Tīquico. Xla' xa'nca tā'scujā Dios. ²² U'tza' iccālīlakmacā'nāchāni' hui'xina'n. Chuntza' xla' tzē nacāhuaniyāni' a'nchī iclīlahui'lāna'uj. Lā' chuntza' nacāmāko'xamixīyāni' hui'xina'n.

²³ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ²⁴ Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

²⁵ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ²⁶ Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

²⁷ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ²⁸ Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

²⁹ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ³⁰ Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

³¹ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ³² Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

³³ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ³⁴ Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

³⁵ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ³⁶ Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

³⁷ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ³⁸ Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

³⁹ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ⁴⁰ Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

⁴¹ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ⁴² Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

⁴³ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ⁴⁴ Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

⁴⁵ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ⁴⁶ Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

⁴⁷ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ⁴⁸ Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

⁴⁹ Icsqui'ni' Dios, quinTāta'ca'n, lā' huan Māpa'ksini' Jesucristo que cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mī'a'clhcunucca'n. Lā' nā icsqui'ni' Dios que cacāmaktāyani' para que xa'nca nakal-laka'īyā'tit lā' nalāpāxquī'ya'tit. ⁵⁰ Dios cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n a'nti lej xa'nca pāxquī'ya'tit quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo con ixlihuāk mī'a'clhcunucca'n. Amén.

Huan Carta a'ntü Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Filipos

Pablo tzo'knulh desde nac pūlāchī'n para xalanī'n nac Filipos a'nti ixtakalhaka't'

¹ Quina'n, Pablo lā' Timoteo, lā' quina'n ixtasācua'nī'n Jesucristo a'nti quincālacasacnī'ta'ni'. Quina'n iccāmacā'ni'yāchāni' huā'mā carta nac Filipos. Quit Pablo a'nti iccāto'ksuni'yāni' milīhuāka'n a'nti hui'lā'na'nchpītit lā' kalhlaka't'ni'ta'ntit Jesucristo lā' con huan xana-puxcu'nu' lā' nā a'ntin tamaktāyana'n a'ntin cāmāpācuhūican diāconos. ² QuinTāta'ca'n Dios lā' quimāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacātasīcua'lanālini' hui'xina'n lā' cacāmātza'ta'ti'ni'ni' mi'a'clhucunucca'n.

Pablo cālikaltō'ka'lh por huan a'nti ixtakalhaka't'

³ A'xni'ca iccāpāstacāni', icmaxquī' pāxcatca'tzi Dios. ⁴ Lā' a'xni'ca' ickalhtō'ka'ni'mā' Dios, pō'ktu icsqui'ni'mā' por hui'xina'n lā' con tapāxuhuān. ⁵ Icmāstā' pāxcatca'tzi como a'xni'ca' pū'la kalhlaka't'it, tzucutit quilitā'scujāuj' ixpālacata huan xatzey tachihuīn a'ntü Dios cāpāxquī'yāni'. ⁶ Lā' hasta chuhua'j quilitā'scujāuj'cus. ⁷ Quit iclipāhuan Dios lā' como xla' tzu-cunī't cāmāsu'ni'yāni' a'nchī natlahua'yā'tit ixtapuhuān, icca'tzi que nacāmāsu'ni'tēlhayāni' hasta que natlahuakō' a'xni'ca' namimpala Jesucristo. ⁸ Lā' minī'ni' chuntza' icpuhuan por mimpālacataca'n como chu a'cxtim quincāsīcua'lanālini' Dios lā' como lej iccāpāxquī'yāni'. Hui'xina'n lā' quit chu a'cxtim quincālakalhu'manāni' Dios a'yuj tachi'n quit o a'yuj icyā' na ixlacapūnca'n huan pūchihuīna'nī'n para na'iclē'katāya huan xatzey tachihuīn lā' para na'icmāstū'nca palh stu'nca'. Lā' hui'xina'n quilmaktāyayāuj' para na'iclē'katāya huan xatzey tachihuīn. ⁹ Dios ū'tza' ca'tzi a'nchī lej iccāpāxquī'yāni' milīhuāka'n hua'chi Jesucristo cāpāxquī'yāni'. ¹⁰ Lā' a'xni'ca' ickalhtō'ka'ni'mā' Dios, icsqui'ni' que ā'chulā' nalāpāxquī'yā'tit. Lā' nā icsqui'ni' que lej naca'tziyā'tit a'ntü Dios lacasqui'n lā' xa'nca napāstacna'nā'tit ¹¹ para que namāchekxī'yā'tit a'nchī nalīlacsacā'tit a'ntü xatzey. Lā' chuntza' xalactzey nala'yā'tit lā' nā tū' na'a'nān nīn tūntü' a'ntü nacātālīyāhuayāni' a'xni'ca' namimpala huan Cristo. ¹² Lā' nā icsqui'ni' Dios que līlactejtin natahuī'la'yā'tit por ixlīmāpa'ksīn lā' chuntza' na'a'cnīni'ni'can Dios lā' namācā'tanīcan xla'.

Pablo hualh que ixquilhtamacuj huāk ixla' Cristo

¹² Quintā'timīn, iclacasqui'n naca'tziyā'tit que a'ntü quimpātē'keni'ni't ū'tza' ā'chulā' maktāyalh mā'kahanī huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. ¹³ Como quit tachi'n, ixlīhuāka'n soldados a'ntin tamaktakā'la huan palacio taca'tzi'tza' a'nchī quinchī'canī't porque icmāsu'yu de Cristo. Lā' nā ixlīhuāka'n ā'makapitzīn ā'tzā' nā taca'tzi huā'mā'. ¹⁴ Lā' ū'tza' cālīmāhuixcāni' casi ixlīhuāka'n xalanī'n ā'tzā' a'ntin takalhlaka't' huan Māpa'ksīni'. Lā' ā'chulā' tamāstū'nca ixtachihuīn Dios lā' tū' tajicua'n.

¹⁵ Makapitzīn talī'a'cta'sana'n Cristo porque quintalakca'tzani' lā' quintamālacastu'ccu'tun. Pero ā'makapitzīn talī'a'cta'sana'n porque xla'ca'n talacasqui'n que lhūhua' tachi'xcuhuī't natakallhaka't' Cristo chu a'cxtim hua'chi quit iclacasqui'n. ¹⁶ Huan a'nti tzey ixtapuhūānca'n, xla'ca'n talīmāsu'yu Cristo porque quintapāxquī'. Lā' taca'tzi que quihui'līcanī't ā'tzā' para na'iclē'katāya huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. ¹⁷ Lā' huan a'nti talakca'tzan, xla'ca'n tatalacpitzicu'tun a'xni'ca' talī'a'cta'sana'n Cristo. Lā' tapuhuan que chuntza' ā'chulā' naquīntamāpātīn līhuan ictachi'n. ¹⁸ Tū' quimaca'tzi a'chī' talī'a'cta'sana'n Cristo. A'yuj calalh porque talacpitzicu'tun, a'yuj calalh porque quintapāxquī', pero talī'a'cta'sana'n Cristo lā' ū'tza' iclipāxuhua.

¹⁹ Lā' ā'chulā' icpāxuhua porque icca'tzi que huā'mā' nataxtuyācha' para na'ictaxtu de huan pūlāchī'n como hui'xina'n quilitālmaktāyamā'nauj con mi'oracionca'n. Lā' nā quimaktāya huan Espīritu Santo porque ictapa'ksī con Jesucristo. ²⁰ Quit lej icka'lhīmā' a'ntü namin. Lā' iclacasqui'n que nīn tūntü' na'iclitāmāxani' pero lej huixcāna'j na'icca'tzi chuhua'j hua'chi pō'ktu huixcāna'j xa'icca'tzi para na'icmāsu'yu ixpālacata Cristo. Chuntza' nalaktzī'nca'n a'nchī ixlīka'tla' Cristo por ixpālacata quinquilhtamacuj, a'yuj ixquimāknīca lā' a'yuj iclahuī'cus. ²¹ Porque para quit, palh icuī' makāncus, huāk quinquilhtamacuj nala ixla' Cristo. Lā' palh na'icnī, na'ictlaja quinquilhtamacuj para pō'ktu. ²² Pero līhuan iclahuī', lej na'icscuja por ixpālacata huan Māpa'ksīni'. Chuntza' quit tū' icca'tzi tuchū na'iclacsaca. ²³ Quimāmakchuyī porque lakatu' quintapāstacna'. Palh na'icnī, na'ictā'latahuī'la Cristo nac a'kapūn lā' ū'tza' lej xatzey para quit. ²⁴ Pero para hui'xina'n más maclacasqui'n que na'iclahuī'lacus para na'iccāmaktāyayāni'. ²⁵ Lā' como stu'nca' huā'mā' tachihuīn, icca'tzi que na'iccātā'tachokoyāni' lā' na'iccātā'scujāni' para que ā'chulā' nakalhlaka't'ya'tit lā' napāxua'yā'tit ixpālacata a'ntūn kalhlaka't'ya'tit. ²⁶ Chuntza' a'xni'ca' na'ica'mpalayācha', naka'lhī'yā'tit lhūhua' a'ntü nalīpāxua'yā'tit ixpālacata a'ntūn Jesucristo cātlahuani'ni' hui'xina'n, como quimāspi'tlitzā'.

²⁷ A'yuj iclahui'cus lā' a'yuj na'icnī, huan a'ntū más tasquīnī para hui'xina'n, ū'tza' huā'mā'. Nalātahui'layā'tit a'nchī minī'ni' a'ntīn takalhaka'ī' xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo. Chuntza' palh quit iccālaka'nāni' o palh tūla na'ica'nācha', naquimāca'tzīnīcan que hui'xina'n tū' xtāpālī'nī'ta'ntit a'ntū kalhlaka'ī'tit. A'cxtim calalh mintapuhuānc'a'n lā' mintapāstacna'ca'n. Lā' calātā'scujtit kextim por huan a'ntū kalhlaka'ī'yā'tit por huan xatzey tachihuīn. ²⁸ Lā' tū' caticājicua'ni'tit mintā'ca'tzaca'n nīn macstī'na'j. Lā' como tū' xtāpālī'nī'ta'ntit a'ntū kalhlaka'ī'tit lā' tū' cājicua'ni'yā'tit mintā'ca'tzaca'n, ū'tza' nala hua'chī lakatin seña' a'ntū Dios macamilh. U'tza' xa'nca nacālimāsu'ni' mintā'ca'tzaca'n que nacāmāspūtūcan xla'ca'n nac pūpātīn lā' hui'xina'n naka'lhī'yā'tit minquiltamacujca'n para pō'ktu. ²⁹ Lā' hui'xina'n tū' xmān kalhlaka'ī'yā'tit que Cristo ū'tza' tzē māpūtaxtūnu'n, pero nā līpātīnī'nā'tit por xla' chu a'nchī ixtapuhuān Dios. ³⁰ Chu a'cxtim quintā'ca'tzaca'n hui'xina'n lā' quit. Laktzī'ntitza' a'nchī icpātīnī'lh lā' chuhua'j kaxpa'tnī'ta'ntit a'nchī icpātīnī'mā'cus.

2

A'nchī tātzinga'j līyujli Cristo lā' a'nchī mācā'tanīca

¹ Lej tzey palh u'cxca'tzīyā'tit que Cristo cāmāhuixcānīyāni' lā' cāmāko'xamixīyāni' como cāpāxquī'yāni'. Lā' nā tzey palh u'cxca'tzīyā'tit que huan Espīritu Santo cātā'lahui'lani'. Lā' tzey palh lakapasā'tit ixtapāxquī'n lā' ixtalalaku'mān Cristo. ² Palh chuntza' u'cxca'tzīyā'tit, naquīlīmāxquī'yāuj lhūhua' tapāxuhuān como xa'nca nalatā'kchokoyā'tit. Chu a'cxtim napāstacna'nā'tit lā' chu a'cxtim nalāpāxquī'yā'tit lā' chu lakatin nala mintapuhuānc'a'n. A'cxtim nalatahui'layā'tit lā' chuntza' naquīlīmāxquī'yāuj lhūhua' tapāxuhuān. ³ Tuntū' catlahua'tit xmān por mimpālacataca'n nīn para nacāta'a'cnīni'ni'yāni' māni' hui'xina'n. Tū' caka'tla'jca'tzītit. Mejor chā'tunu' capāstactit que ā'makapitzīn más xatzey que hui'xina'n. ⁴ Chā'tunu' cuenta catlahualh a'ntū ixlā'ca'n ā'makapitzīn lā' camaktaka'lhī. Lā' tū' xmān namaktaka'lha a'ntū ixlā'ixa'cstu.

⁵ Caka'lhī'tit huā'mā' tapāstacna' a'ntū ixlā'lhī Cristo Jesús. ⁶ Xla' a'yuj chu a'cxtim hua'chī Dios, pero tū' puhualh que huan ixtā'chuntza' Dios ū'tza' tū' maktin catimāxteklī. ⁷ Mākēnūlh huan ixtā'chuntza' Dios para natahui'la ixlītasācua' lā' para nalacatuncū hua'chī chī'xcuhuī'n talacatuncū. ⁸ Lā' a'xni'ca' ixlatlā'huan nac cā'ti'ya'tna' hua'chī chī'xcu', ā'chulā' tātzinga'j līyujli lā' a'kahuāna'ni'lh Dios hasta tamacamāstā'lh para nanī. Lā' lej māmaxāni'ca como xtokohua'ca'ca huan nac cruz para nanī. ⁹ U'tza' Dios lej lī'a'cnīni'ni'lh lā' nā līmāxquī'lh ixtacuīni' līhua'ca' tzey que ixlīhuāk tachi'xcuhuī't lā' ángeles. Lā' tū' a'nan ixtā'tzey huā'mā' tacuīni'. ¹⁰ Chuntza' tlahuaca para que ixlīhuākca'n natamāpāxuhuī Jesús lā' natatat-zokostani'. Ixlīhuākca'n chuxalhā nac ā'kapūn lā' nac cā'ti'ya'tna' lā' na ixtampīn huan tī'ya't, xla'ca'n natamāpāxuhuī Jesús. ¹¹ Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't natahuan que Jesucristo ū'tza' Māpa'ksīni' lā' chuntza' namācā'tanīcan Dios huan xa'Tāta' lā' na'a'cnīni'ni'can.

Huan a'ntīn takalhaka'ī' hua'chī pūmaksko nac cā'quiltamacuj

¹² Por eso, quintā'timīn, como pō'ktu quīlā'a'kahuā'na'ni'nī'ta'uj a'xni'ca' xa'iccātā'latlā' huanāni' hui'xina'n, ā'chulā' catlahua'tit chuhua'j līhuan quit tū' iccātā'latlā' huanāni'. Chā'tunu' calihui'lītit mē'cstua'ca'n natlōkentaxtūkō'yā'tit a'ntū minī'ni' a'ntīn takalhaka'ī'. Catamaktaka'lhītit para que tū' natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. ¹³ Dios ū'tza' a'ntī cāmāpuhuanīyāni' huan xatzey lā' cāmaktāyayāni' para natlahua'yā'tit ixtapuhuān.

¹⁴ A'xni'ca' nacātamāpa'ksīyāni' palh natlahua'yā'tit catūhuā, tū' nakalhtaxtoktūni'nā'tit lā' tū' nalāquīlnīyā'tit. ¹⁵ Chuntza' catlahua'tit para que tū' huan nīn tuntū' a'ntū nacātālī'a'ksa'nīni'nāni' lā' xalacuan nala'yā'tit hua'chī minī'ni' ixcamana' Dios. Lā' a'yuj hui'lā'na'ntit na ixlacpū'nanca'n huan tū' tzeyā tachi'xcuhuī't lā' a'ntū ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, pero ū'tunu'n tū' caticālhkamani'. Hui'xina'n nala'yā'tit para xla'ca'n hua'chī pūmaksko a'nlhā cā'pucsua'. ¹⁶ Lā' hui'xina'n cāmāsu'ni'pā'na'ntit a'nchī natalīka'lhī xasāstī' ixquiltamacujca'n. U'tza' na'iccālīka'tla'jca'tzīyāni' a'xni'ca' nachin ixlacchī'chīni' Cristo porque na'icca'tzī que tū' chu tlakaj icscujli. Lā' tū' chu tlakaj iccāmāsu'ni'ni' hui'xina'n. ¹⁷ Hui'xina'n kalhlaka'ī'tit a'ntū iccāmāsu'ni'ni'. Lā' a'yuj na'icnī por ixpālacata huan Māpa'ksīni', quit iclīpāxuhua como līpāhua'nā'tit Dios. Lā' nā hui'xina'n līpāxuhua'tit como līpāhua'nā'tit Dios. ¹⁸ Lā' palh maclacasquī'n na'icnī, tzē nalīpāxuhua'yā'tit porque naca'tzīyā'tit que quit na'iclīpāxuhua.

Timoteo lā' Epafrodito

¹⁹ Palh huan Māpa'ksīni' Jesús naquimāxteka, lacapalh quit na'iccāmācā'ni'yāchāni' huan Timoteo para que naquihuani chī hui'lā'na'nchīpītit a'xni'ca' naquītaspi'ta. Lā' chuntza' quit na'icka'lhī tapāxuhuān. ²⁰ Na'iccāmācā'ni'yāchāni' Timoteo porque tū' a'nan ā'kalhatin hua'chī xla' a'ntī cāpāstacāni' hui'xina'n hua'chī quit. Xla' stu'nca' līpāta'la mimpālacataca'n. ²¹ Huan ā'makapitzīn ixlīhuākca'n cuenta tatlahua a'ntū xmān ixlā'ca'n lā' tū' cuenta tatlahua a'ntū Cristo lacasquī'n. ²² Pero hui'xina'n xa'nca lakapasā'tit ixlakta Timoteo lā' ca'tzīyā'tit

a'nchī hua'chilh qui'o'kxa' xla' quintā'scuji a'xni'ca' xa'icmāsu'yutlā'huan huan xatzey tachihuān a'ntū Dios māca'tzīnī'n. ²³ Lā' chu tuncan na'icca'tzī a'nchī naquintaxtuni'kō', icpuhuan palh na'iccalakmacā'nāchāni' hui'xina'n. ²⁴ Lā' nā quit ickalhlaka'ī que huan Māpa'ksini' palh naquimāxtu nac pūlāchi'n para na'iccalaka'nāchāni' hui'xina'n lacapalh.

²⁵ Quit icpuhuan que maclacasqui'n na'iccamacā'ni'yāchāni' quintā'tin Epafrodito. Xla' quintā'tropa para Jesús lā' ixquintā'scuja. Nā xla' milacasqujī'ca'n lā' milaktapalhca'n a'nchī quimaktāyhalh a'xni'ca' xa'icmaclacasqui'n. ²⁶ Xla' ixcalaktzī'ncu'tunāni' lā' ilakaputzalh como hui'xina'n ixkaxpatnī'ta'ntit a'nchī ixī'tza'ca'n. ²⁷ Lā' stu'ncua' lej ixī'tza'ca'n porque ixnīmā'tza'. Pero Dios lakalhu'malh lā' xla' tzeyal. Nā quit quilakalhu'malh para que tū' ā'chulā' xa'icllilakaputzalh palh ixnīlh. ²⁸ Lā' nā palaj iccalakmacā'ncu'tunāchāni' para que napāxuhua'yā'tit a'xni'ca' nalaktzī'mpala'yā'tit. Lā' quit tū' na'icka'lhī a'ntū naquimpāta'la. ²⁹ Por eso a'xni'ca' nachī patampāxtokā'tit, camaxquī'tit pāxcatca'tzi Dios. Lā' ca'a'cnīni'ni'tit Epafrodito lā' nā huan ā'makapitzn hua'chi xla' a'ntūn tū' tajicua'n natani' ixpālacata Cristo. ³⁰ Ixpālacata huan ixtasucuj Cristo ixnīmā'tza' Epafrodito. Lā' tū' limakjicua'lh ixquilhmacuj a'xni'ca' quimaktāyhalh lā' tlahuakō'lh a'ntū hui'xina'n tūlah catilahua'tit porque lej makat ixlatlā'hua'nā'tit.

3

Huan a'ntū ilacatejin lā' xastu'ncua'

¹ Lā' chuhua'j, quintā'timīn, calipāxua'tit ixpālacata quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo. Tū' iclakachā'ni' a'yuj chu a'cxtim na'iccāzto'knuni'palayāni' lā' ū'tza' xatzey para hui'xina'n. ² Cacātapānū'ni'tit huan a'ntūn ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n, huan a'ntūn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' cacātapānū'ni'tit huan a'ntūn tahanan que maclacasqui'n cāchu'cuni'can ixmacni'ca'n para circuncisión lā' nā para natala ixtachi'xcuhui't Dios. Xlaca'n tamāspūtū'cun a'ntū kalhlaka'ī'tit. ³ Pero quina'n a'ntū stu'ncua' ixtachi'xcuhui't Dios. Lā' quina'n māpāxuhui'yāuj Dios por ixpālacata huan Espiritu Santo porque lipāhuanāj Cristo Jesús. Tū' lipāhuanāj quē'cstuca'n nīn lipāhuanāj catūhuā a'ntūn tatlahua chi'xcuhui'n. ⁴ Lā' māni' quit nā icka'lhī a'ntū lej xa'iclipāhualh quē'cstu. Palh catīhuā napuhuan que xla' tzey nala como tlōkentaxtū ixley Moisés, quit ā'chulā' na'icpuhuan palh tzey quit. ⁵ Huan circuncisión quintlahuani'ca a'xni'ca' icthlualh lakatzeyan chi'chini' a'xni'ca' xa'ictahui'lanī'tcus. Lā' quit, quixū'yāpapa' israelitaca tlahuani't. Lā' quifamilia ixla' Benjamin. Quit hebreo lā' nā quintāta' lā' quintzī't nā hebreo ixtahuanī't. Lā' ixpālacata huan ley, quit lacatzucu ictlōkentaxtū'lh porque quit fariseo xa'icuanī't. ⁶ Lā' lej xa'iclimaktāyacu'tun quireligión. Lā' como sāsti' ixuanī'tcus ixlīmāscā'tīn Jesús, ū'tza' xa'iccalimacapatatā'kchoko huan a'ntūn takalhlaka'ī'lh xla'. Lā' ixpālacata huan ley, tūlah quillī'a'ksa'nīni'ca como icka'kuhūana'lh. ⁷ Pero ixlihuāk huā' tamā'na catūhuā a'ntū xa'iclika'tla'jca'tzī, ū'tza' chuhua'j iclaktzī'n hua'chilh tuntū' ixtapalh ixpālacata Cristo. ⁸ Lā' iccāhuaniyāni' que ixlihuāk huā' tamā'na a'ntū icka'lhī hua'chilh tuntū' ixtapalh porque lej lihuā'ca' ixtapalh lakapascan Jesucristo quiMāpa'ksini'ca'n. Ixpālacata Cristo icpuhuan que ixlihuāk a'ntū xa'iclika'tla'jca'tzī tū'tza' quimaktāya. Quit iclaktzī'n hua'chi lakatin pa'lhma' como xmān iclipāhuancu'tun Cristo. ⁹ Chuntza' quit ictapa'ksī con xla' lā' xatzey quit na ixlacapūn Dios. Quit tzey na ixlacapūn Dios como iclipāhuan Cristo lā' ictapa'ksī con xla'. Lā' tū'tza' iclipāhuan huan ley, como tū' por ixpālacata huan ley lacan lacuan. ¹⁰ Xa'nca iclakapascu'tun Cristo lā' icka'lhīcu'tun huan līmāpa'ksīn a'ntū xla' ka'lhī ixpālacata lakahuanchokolh. Lā' quit iclacu'tun hua'chi Cristo a'yuj naquimāpātīnican por ixpālacata. ¹¹ Chuntza' quit icka'lhīmā' a'xni'ca' na'iclahuanchoko lā' a'xni'ca' stu'ncua' na'icla hua'chi Cristo.

Tanūni'can para natlajacan huan premio

¹² Tū' iccāhuaniyāni' que tuntū' quisputni' lā' chuntza' iclanī'ttza' hua'chi Cristo. Pero Cristo Jesús quimāpūtaxtū'lh lā' ictapa'ksī con xla'. U'tza' iclitlōkentaxtū'cun ixtapuhuan. ¹³ Quintā'timīn, quit tū' icpuhuan palh ictlōkentaxtū'lh'tza'. Pero a'ntū icthluamā' ū'tza' huā'mā'. Icpātza'nkāmā' a'ntū tachoko cā'kēn hua'chi nac tatu'jnu' lā' xa'nca ictu'jnumā' con quilacapūn. ¹⁴ Stu'nc ica'mā' hasta a'nlhā na'aksputa huan tatu'jnu' para que na'icmaklhūni'n huan premio a'ntū hua'chi lē'ksajna'. Dios ū'tza' a'ntū naquimaxquī' lā' ū'tza' quinta'sani'yācha' tālhmā'n como ictapa'ksī con Cristo Jesús.

¹⁵ Quina'n a'ntū xa'nca kalhlaka'ī'yāuj, quina'n napuhuanāj que tūna'j lacuan quina'n hua'chi maclacasqui'n. Lā' palh xtunc macsti'na'j mintapāstacna'ca'n, nā ū'tza' Dios nacāmāsu'ni'yāni'. ¹⁶ Xmān tū' maktin catitaxtutit de a'nlhā chipintitza'.

¹⁷ Quintā'timīn, catlahua'tit hua'chi quit icthluahua lā' cuenta catlahua'tit huan a'ntūn talatā'kchoko hua'chi iccāmāsu'ni'ni' hui'xina'n. ¹⁸ Lhūhua' a'nan a'ntūn tū' lacatejin talatā'kchoko. Tasu'yu que tū' takalhlaka'ī' palh Cristo nīlh huan nac cruz por quimpālacataca'n. Makhūhua'tza' chuntza' iccāhuani'ni' lā' chuhua'j lihuān iccāhuaniyāni'

iccalhuamā' porque iclilakaputza como tū' takahlaka'tī. ¹⁹ Xlaca'n nata'a'n nac pūpātīn. A'ntū xmān xlaca'n talacasqui'n, ū'tza' hua'chilh ixdiosca'n. Lā' talika'tla'jca'tzi a'yuj tatlahua a'ntū limāxana' lā' xmān tapāstaca a'ntū xala' huā'mā' quilhtamacuj. ²⁰ Pero quina'n tapa'ksiyāuj nac a'kapūn lā' lej ka'lhīmā' nauj que camilh quiMāpūtaxtūnu'ca'n lā' ū'tza' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. ²¹ Xla' naquincāxtāpalīni'yāni' quimacni'ca'n a'ntū nata-masa lā' chuntza' quimacni'ca'n natatasu'yu chu a'nchī ixuanī't ixmacni' Cristo a'xni'ca' lakahuanchokolh. Naquincālxītāpalīni'yāni' quimacni'ca'n ixlimāpa'ksīn a'ntū ka'lhī. Lā' hasta tzē nacāmāpa'ksikō' ixlihuāk a'ntū a'nan.

4

Capāxuhua'tit pō'ktu ixpālacata huan Māpa'ksīni'

¹ Chuntza', tā'timīn, tū' cataxtutāya'tit huan na ixtej huan Māpa'ksīni'. Lej iccāpāxquī'yāni' lā' lej iccālaktī'ncu'tunāni'. Hui'xina'n quilāmaxquī'yāuj tapāxuhuan quit. Lā' a'nchī kalh-laka'ŷyā'tit, ū'tza' hua'chi quintatla'j. Lej iccāpāxquī'yāni'.

² Iccāsqū'ni' Evodia lā' Sīntique que chu lakatin catapāstacna'lh lā' tū'tza' catalāquilhnīlh como tatapa'ksi con Cristo. ³ Lā' hui'x a'ntū xa'nca quintā'scuja' nā hui'x cacāmā'ko'xamixi' huā' tamā'na puscan como xlaca'n quintamaktāyalh a'xni'ca' xa'icmāsu'yumā' huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīn. Xlaca'n tatā'scuji Clemente lā' ā'makapitzīn a'ntū quīntatā'scuji. Cātzo'kcanī't itxacūni'ca'n huan na ixlibro Dios a'nlhā huan tichūn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

⁴ Pō'ktu calīpāxuhua'tit ixpālacata huan Māpa'ksīni' lā' na'iccāhuanipalayāni', capāxuhua'tit. ⁵ Ixlihuākca'n tachi'xcuhuī't cacatalakapasni' como tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n. Palaj namimpala huan Māpa'ksīni'.

⁶ Tū'tza' catilītamachuyī'tit nīn tuntū' pero pō'ktu cakalhtō'ka'tit lā' casquī'ni'tit Dios que nacāmaktāyayāni'. Lā' camaxquī'tit pāxcatca'tzi lā' cahua'ni'tit Dios ixlihuāk a'ntū maclacasquī'nā'tit. ⁷ Chuntza' Dios nacāmāpājāyāni' lā' tūlalh catimāchekxīca a'nchī tū' cāmāchuyīyāni' nīn tuntū'. Dios nacāmaktaka'lha mintapuhuanca'n lā' mintapāstacna'ca'n como tapa'ksiyā'tit con Jesucristo.

Capāstactit a'ntūn tzey

⁸ Lā' chuhua'j ā'xmān, quintā'timīn. Chuxatū a'ntū stu'nca' lā' chuxatū a'ntū lilacatejtin, ū'tza' calīpāstactit. Lā' nā chuxatū a'ntū lacuan lā' chuxatū a'ntū huāk tzey, ū'tza' calīpāstactit. Lā' nā chuxatū a'ntū tzēhuanī't lā' chuxatū a'ntū minī'ni', ū'tza' calīpāstactit. Lā' palh a'nan catūhuā a'ntūn tzey lā' palh a'nan a'ntūn tzē a'cnīni'ni'can, hui'xina'n cuenta catlahua'tit huā' tamā'na catūhuā. Capāstactit huā' tamā'na catūhuā para que xa'nca nalatā'kchokoyā'tit.

⁹ A'ntū quilāmaksca'tnī'tauj quit lā' chu a'nchī maklhtūni'ntit limāscā'tīn, chuntza' catlahua'tit. Lā' chu a'nchī iccāhuanini'ta'ni' lā' chu a'nchī laktzi'ni'ta'ntit a'ntū iclahuanī't, nā chuntza' catlahua'tit. U'tza' catlahua'tit lā' Dios nacātā'latahui'layāni' hui'xina'n lā' ca'cs natahui'layā'tit.

Pablo cāmaxquī'lh pāxcatca'tzi huan filipenses

¹⁰ Lej iclīpāxuhua' ixpālacata huan Māpa'ksīni' porque chuhua'j huampala tzē naquīlāpāstacpalayāuj hui'xina'n lā' naquīlāmacamini'palayāuj tumīn. Pō'ktu ixquilāpāstacāuj pero tūlalh quilāmakāyayuj porque makat xa'iclahui'lacha'. ¹¹ Tū' iccāhuaniyāni' ixpālacata catūhuā a'ntū quisputni'; quit icscā'tnī'ttza' que chu a'nchī qui'a'nī'ni'ni't ū'tza' ixtapuhuan Dios para quit. ¹² Icca'tzi chī na'iclatahuī'la a'xni'ca' quisputni' a'ntū icmaclacasquī'n lā' nā icca'tzi chī na'iclatahuī'la a'xni'ca' qui'a'katāxtūni' a'ntū icmaclacasquī'n. Chu a'nchī qui'a'nī'ni' icscā'tlitzā' a'nchī iclīpāxuhua' a'yuj ictzi'nca lā' a'yuj icka'sa. Lā' a'yuj tuntū' icmaclacasquī'n lā' a'yuj lej quisputni', quit icca'tzi a'nchī iclīpāxuhua. ¹³ Como ictapa'ksi con Cristo, ū'tza' a'ntū quīmātlī'huī'clhī para na'iclahua ixlihuāk catūhuā. ¹⁴ Pero xalitzey a'nchī quilāmakāyayū'auj a'xni'ca' xa'icpāfīni'mā'.

¹⁵ Lā' hui'xina'n xalanī'n nac Filipos xa'nca ca'tziyā'tit huā'mā'. A'xni'ca' ixtzucupā'na'ntitcus kalhlaka'ŷyā'tit itxachihuīn Dios lā' a'xni'ca' ictaxtlh de nac estado de Macedonia, xmān hui'xina'n quilāmakāyayuj. A'makapitzīn a'ntūn takahlaka'tī'lh lā' ix-tatakēstokmā'na ā'lacatin, nīn tintī' quīntamacamini'lh tumīn a'yuj iccāmāsu'ni'lx itxachihuīn Dios. ¹⁶ Xa'iclahui'cus nac huan cā'lacchicni' Tesalōnica lā' hui'xina'n quilāmacamini'uj tumīn. Lā' tū' xmān maktin; quilāmacamini'palauj. ¹⁷ Tū' icuanicu'tun que icputzāmā' huan lē'ksajna'. Quit iclacasquī'n a'ntū tzey para hui'xina'n porque Dios cuenta natalhua a'nchī tlahua'ni'ta'ntit lā' nacāmāpalayāni'. ¹⁸ Hua'chilh quilāmapalakō'uj lā' hasta a'katāxtūlh. Tū'tza' icmaclacasquī'n catūhuā porque Epafrodito quilīmini'lh huan lē'ksajna' a'ntū quilāmacamini'uj hui'xina'n. Dios laktzī'n a'ntū quilāmaxquī'uj lā' hua'chilh Dios maxquī'tit. Lā' xla' nalīpāxuhua. ¹⁹ Lā' quīnDiosca'n nacāmāxquī'yāni' ixlihuāk a'ntū maclacasquī'nā'tit hui'xina'n por ixpālacata Jesús. Xla' hui'lacha' nac a'kapūn a'nlhā hui' Dios lā'

ka'lhī ixlihuāk a'ntū maclacasqui'ncan. U'tza' Dios tzē nacālīmaxquī'yāni'. ²⁰ Camācā'tanīca Dios quinTāta'ca'n para pō'ktu. Amén.

A'xmān saludos

²¹ Iccāmacā'ni'yāchāni' saludos para milihuākca'n a'ntīn tapa'ksiyā'tit con Jesucristo. Huan tā'timīn a'ntīn quintatā'lahui'lāna' xluca'n cātamacā'ni'yāchāni' saludos hui'xina'n. ²² Lā' ixlihuākca'n a'ntīn takalhlaka'I' cātamacā'ni'yāchāni' saludos hui'xina'n lā' xluca'n a'ntīn tascujmā'na na ixchic emperador nā xluca'n cātamacā'ni'yāchāni' saludos.

²³ Ixtalakalhu'mān huan Māpa'ksīni' Jesucristo cacātā'tachokoni' milihuākca'n. Amén.

Huan Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Colosas

Pablo cāzto'knuni'lh xalanī'n nac Colosas a'nti'ixtakalhaka'ī'

¹ Quit Pablo a'ntū cāmacamini'yāni' huā'mā' carta lā' quit ixapōstol Jesucristo por ixtapuhuān Dios. Nā hui' huā'tzā' huan tā'tin Timoteo. ² Quintu'ca'n iccāmacā'ni'yāchāni' saludos milihuākca'n xalanī'n nac Colosas lā' a'ntūn tapa'ksiyā'tit con Dios lā' a'ntūn tū' taxtutāya'tit na ixtej Cristo. QuinTāta'ca'n Dios cacālakalhu'mani' lā' xa'nca calatahui'la'tit.

Pablo kalhtō'ka'ni'lh Dios ixpālacata a'nti'ixtakalhaka'ī'

³ A'xni'ca' ickalhtō'ka'ni'uj Dios a'nti'ixTāta' Jesucristo quiMāpa'ksīni', ickalhtō'ka'uj por mimpālacataca'n. Lā' pō'ktu icmaxquī'yāuj pāxcatca'tzi' ⁴ porque quincāmāca'tzinīni' a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit Jesucristo lā' a'nchī cāpāxquī'yā'tit ixlihuākca'n ixtachi'xcuui't Dios. ⁵ Chuntza' kalhlaka'ī'yā'tit lā' cāpāxquī'yā'tit porque ka'lhīpā'na'ntit a'ntū māquī'cani't para hui'xina'n nac a'kapūn. U'tza' hui'xina'n sca'ttitta' a'xni'ca' pū'la kaxpa'ttit huan xatzey tachihuān a'ntū xastu'ncua'. ⁶ Lā' chu a'nchī cātamāsu'ni'ni'ta'ni' hui'xina'n, chuxalhā huan nac cā'quilhtamacuj nā cāmāsu'ni'mā'ca. Lā' talhūhua'mā'na tachi'xcuui't a'ntūn takalhlaka'ī'mā'na. Nā chuntza' lanī't na milaclhpu'nanca'n desde a'xni'ca' kaxpa'ttit lā' māchekxi'tit a'nchī Dios stu'ncua' quincālakalhu'manāni'. Lā' hui'xina'n ca'tziyā'tit que stu'ncua' a'ntū cātamāsu'ni'ni'. ⁷ Chuntza' maksca'ttit Epafras a'nti quincātā'scujni' lā' a'nti icpāxquī'yāuj. Xla' quilaktapalhca'n quit lā' Timoteo lā' lilcatejtin scuja hua'chī ixtasācua' Cristo. ⁸ Lā' quincāmāstū'ncni'ni' xla' a'nchī pāxquī'ni'nā'tit por huan Espīritu Santo.

⁹ Lā' desde a'xni'ca' icxammatui a'nchī kalhlaka'ī'tit, quina'n tū' icmaxktekāj ickalhtō'ka'ni'uj Dios por mimpālacataca'n. Lā' icsquī'ni'yāuj que hui'xina'n xa'nca camāchekxi'tit a'ntū ixtapuhuān Dios. Chuntza' Dios xa'nca nacāmāca'tzinīyāni' a'ntū xla' lacasquī'n natlahua'yā'tit. Lā' cālimāsu'ni'yāni' ixEspīritu para que tzē natlahua'yā'tit. ¹⁰ Chuntza' naca'tziyā'tit chī natalatā'kchokoyā'tit a'nchī Dios lacasquī'n lā' chuxatū natlahua'yā'tit namakapāxua Dios. Lā' ixpālacata huan xatzey a'ntūn tlahaui'yā'tit, ū'tza' lītasu'yu que tlahaui'pā'na'ntit ixtascujūt Dios. Lā' ā'chulā' nasca'tā'tit a'nchī huanī't Dios. ¹¹ Cacālimātlī'huī'clhīni' huan xaka'tla' ixlimāpa'ksīn Dios chu a'nchī xla' māsā' para que natāyani'yā'tit a'ntū nacāpātle'keni'yāni' lā' tū' na'a'kchīpinā'tit. Napāxuhua'yā'tit. ¹² Lā' camaxquī'tit pāxcatca'tzi' huan xaTāta' Dios. Xla' quincācāxtlahuanī'ta'ni' para namaklhūni'nāuj a'ntū cāxtlahuacani't para huan a'ntūn takalhlaka'ī' Dios. Lā' ū'tza' a'nlhā Dios māpa'ksīni'n lā' a'ntza' pō'ktu xkaka. ¹³ Dios quincāmāpūtaxtūni' de a'nlhā cā'puacsua' a'nlhā māpa'ksīni'n huan ko'ti'ti' lā' quincāmālacsijni' a'nlhā māpa'ksīni'n ixO'kxa' lā' lej pāxquī' ixO'kxa'. ¹⁴ Jesūs quincālakmāxtūni' lā' quincāmāspūtūni'ni'kō'ni' quintalacle'ī'ca'n.

Dios lā' tachi'xcuui't tako'xamixa ixpālacata Cristo

¹⁵ Tūla laktzi'nca'n Dios pero Jesūs māsu'yu chī huanī't Dios. Lā' xla' Dios lacsacī para namāpa'ksi' ixlihuāk a'ntū a'nan. ¹⁶ Xla' ixtā'lahui' Dios a'xni'ca' tlahuah ixlihuāk a'ntū a'nan nac a'kapūn lā' nac cā'ti'ya'tna' a'yuj laktzi'nca'n lā' a'yuj tū' laktzi'nca'n. Lā' por ixquilhtampān cātlahuah a'ntūn tatahui'la nac tronos nac a'kapūn lā' por ixquilhtampān cāmā'a'nanīlh xanapuxcu'nu' huan āngeles. Nā cāmā'a'nanīlh a'ntū cāmāpa'ksi' huan espīritus. Jesūs tlahuah ixlihuāk a'ntū a'nan por ixpālacata māni' xla' lā' para namakapāxua xla'. ¹⁷ Xla' xapū'la ixuanī't de ixlihuāk a'ntū a'nan lā' por ixquilhtampān ixlihuāk hui'cus lā' cālacāxū'ī'ni't. ¹⁸ Ixlihuākca'n a'ntūn takalhlaka'ī' Jesūs, xla'ca'n talani't hua'chī ixmacni'. Lā' xla' hua'chilh ixa'kxāk huanmā' macni'. Ixpālacata xla' lītzcullh ixlihuāk lā' xla' xamāpa'ksīni' ixlihuākca'n a'ntūn talakahuanchokolh. Chuntza' xla' xapū'la lā' nacāmāpa'ksikō' ixlihuāk catūhuā. ¹⁹ Chuntza' huāk a'ntū Dios ka'lhī, nā ka'lhī Cristo. Lā' a'nchī huanī't Dios, nā chuntza' huanī't Cristo. Lā' chuntza' ixtapuhuān Dios. ²⁰ Lā' por ixpālacata Jesūs tako'xamixkō'lh Dios lā' tachi'xcuui't. Chuxatū nac cā'ti'ya'tna' lā' chuxatū nac a'kapūn, ixlihuākca'n lā' Dios cāmāko'xamixikō'ca. A'xni'ca' xtokohua'ca'ca Jesūs lā' taxtulh ixka'lhni' a'xni'ca' māspūtūh a'ntū ixquincātlahuani'ta'ni' lītā'ca'tza.

²¹ Lā' hui'xina'n milaktaca'n lītā'ca'tza ixuanī'ta'ntit con Dios. Tū' ixlaktzi'ncu'tunā'tit Dios lā' tū' ixca'tzīcu'tunā'tit a'ntū xla' lacasquī'n. Hui'xina'n ixtlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. ²² Lā' chuhua'j la'ni'ta'ntit ixamigo Dios como Cristo cāmāko'xamixīni' a'xni'ca' māsā'lh ixmacni' para nanī. Chuntza' tlahuah para que tzē nacāmālacsu'yuyāni' hui'xina'n xalacuan na ixlacapūn Dios lā' para que tuntū' nalaclī'pinā'tit lā' tū' na'a'nan a'ntū nacātalyāhua'yāni'. ²³ Chuntza' tasquī'nī xa'nca catachokotit lā' tū' cataxtutāya'tit na ixtej Dios. Lā' tū' caxtāpalī'tit a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit. Huan xatzey tachihuān a'ntū cātamāsu'ni'ni' hui'xina'n lā' a'ntū lī'a'cta'sana'nca chu xalhā nac cā'quilhtamacuj, ū'tza' cacalhlaka'ī'tit. Lā' huā'mā' xatzey tachihuān ixpālacata Jesucristo lā' ū'tza' a'ntū quit icmāsu'yu.

Pablo hualh que Cristo cātā'lahuī' a'ntī takalhaka'ī'

²⁴ Chuhua'j a'yuj icpātīni'mā' por mimpālacataca'n, iclīpāxuhua. Lā' a'ntū līpātī quimacni' ū'tza' maktāya para natlōkentaxtūkō' a'ntū maclacasqui'n napātīni'ncan ixpālacata a'ntīn takalhaka'ī'. Xlaca'n hua'chilh ixmacni' Jesucristo. ²⁵ Lā' quit chu a'nchī Dios quilīmāmacū'lh quintascujūt por mimpālacataca'n, chuntza' icmāstū'ncōkō' ixtachihuīn Dios. ²⁶ U'tza' a'ntū ixtatzē'knī't de angeles lā' tachi'xcuhuī't desde a'xni'ca' tzuculh huan quilh-tamacuj, ū'tza' chuhua'j cāmāsu'ni'can xlaca'n a'ntīn takalhaka'ī'. ²⁷ Dios lacasqui'lh que xlaca'n nataca'tzī a'nchī lej xaka'tla' lā' tzēhuanī't ū'tza' a'ntū ixtatzē'knī't. Lā' ū'tza' huā'mā': Cristo chu kēxtim cātā'hui'lani' hui'xina'n a'yuj israelitas lā' a'yuj tū' israelitas. Lā' como Cristo chu kēxtim cātā'hui'lani' hui'xina'n, ū'tza' līka'lhīpā'na'ntit huan lej ka'tla' catūhuā a'ntū nala mila'ca'n nac a'kapūn.

²⁸ Huā'mā' Cristo quina'n iccāmāstū'ncni'yāuj ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't lā' iccāhuaniyāuj a'ntū nacāpātē'keni' palh tū' natakalhaka'ī'. Lā' iccāchihuīna'maxquī'yāuj ixlīhuākca'n lā' iccālīmāsu'ni'yāuj huan tapāstacna' a'ntū Cristo quincāmāscū'tzīni'ni'. Chuntza' tzē na'iccāmaktāyayāuj para que natala hua'chi Cristo lacasqui'n. ²⁹ Lā' ū'tza' quit iclīscujmā'. Lā' con ixlīhuāk quinhauixcān a'ntū xla' quimāhuixcānī, ū'tza' lej iclīscuja.

2

¹ Lā' quit iclacasqui'n que naca'tzīyā'tit a'nchī lej icscujmā' mimpālacataca'n hui'xina'n xalanī'n nac Colosas lā' ixpālacataca'n xlaca'n xalanī'n nac Laodicea lā' para ixlīhuākca'n xalanī'n a'nlhā tū' quilakapascan. ² Lā' icscujmā' para na'iccāmāhuixcānīyāni' milīhuākca'n ixpālacata a'nchī lāpāxquī'yā'tit. Chu lakatin la'nī'ta'ntit como lāpāxquī'yā'tit. Lā' icscujmā' para naca'tzīyā'tit que xa'nca namāchekxī'kō'yā'tit huan xalīstu'ncua' lā' naca'tzīyā'tit a'ntū tzē'k ixca'tzī Dios hasta chuhua'j. Lā' ū'tza' huan tachihuī'n ixpālacata Cristo. ³ Tū' maclacasqui'nāuj ā'tāpātīn līmāscā'tīn. Xmān Cristo ca'tzīkō' ixlīhuāk lā' tzē na'quincāmāscā'tīyāni' lā' tzē na'quincāmāchekxīnīyāni' a'ntū quincāmāscā'tīyāni'. ⁴ U'tza' huā'mā' iccāhuaniyāni' para que nīn tintī' nacāta'a'kxokoyāni' con xatzēhuanī't tachihuīn. ⁵ Lā' a'yuj quit tū' icuī'lacha' con quimacni' pero hua'chilh icuī'lacha' con quilca'tzīn. Lā' iclīpāxuhua iclak-tzī'mā' a'nchī xa'nca latā'kchokoyā'tit lā' tū' taxtutāyayā'tit na ixtej Dios. Lā' ū'tza' iclīpāxuhua.

⁶ Lā' como kalhlaka'ī'nī'ta'ntit Cristo hua'chi miMāpa'ksīni'ca'n, nā chuntza' nalatā'kchokoyā'tit hua'chilh hui'xina'n lā' Cristo chu lakatin. ⁷ Xa'nca cakalhaka'ī'tit a'ntū cātāmāsu'ni'ni'. U'tza' hua'chi a'katin qui'hui' a'ntū pūlh mā'n ixtankāxē'k. Lā' ā'chulā' nalīscā'tātī't de Cristo lā' natasu'yu hua'chilh stacpā'na'ntit chu a'nchī tasu'yu que stacmā' huan chic a'ntū yāhuamā'ca. Lā' līhuā' pāxcatca'tzī namaxquī'yā'tit ixpālacata Jesús.

Cristo quincāmāxquī'yāni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n

⁸ Cuenta catlahua'tit lā' tū' catamakxtektit ā'chā'tīn nacālī'a'kxokoyāni' a'ntū māsu'yu a'ntū tū' stu'ncua'. Tuntū' ixtapalh lā' hua'chilh nacāmāpātza'nkānīyāni' a'ntū kalhlaka'ī'yā'tit. Huanmā' chī'xcu' xmān cāmāsu'ni'yāni' ixtachihuīnca'n chī'xcuhuī'n a'ntūn tahuhan palh maclacasqui'n natlahua'yā'tit līhuā' catūhuā para que Dios nacālaktzī'nāni' lacuan. Lā' huanmā' chī'xcu' huan palh xmān kalhlaka'ī'yā'tit Cristo, tisputacus. Tū' xa'nca māsu'yu a'nchī huanī't Cristo.

⁹ Lā' cuenta catlahua'tit para que tū' nacātāmāsu'ni'yāni' a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Cristo porque Cristo chu lakatin con Dios. ¹⁰ Lā' como hui'xina'n tapa'ksīyā'tit con Cristo, lītuma'yā'tit ixlīmāpa'ksīn. Xla' ū'tza' xapuxcu' de ixlīhuāk līmāpa'ksīn lā' ixlīhuākca'n a'ntūn tamāpa'ksīni'n. ¹¹ A'xni'ca' tamacamāstā'tit hui'xina'n con Cristo, cātaxapanī'ni' mintalaclē'i'ca'n. Hua'chilh cātāmāmakxtuni' xakōlūhua' mimacni'ca'n a'ntū lītlahua'tit talaclē'i' lā' cātālīmālhakē'ni' xasāsti' mimacni'ca'n para nata' lītlahua'yā'tit ixtapahuān Dios. Huan chī'xcuhuī'n cāchu'cuni'can ixmacni'ca'n para natlahua' circuncisión lā' chuntza' cāmāxtunquīcan para Dios. Pero a'xni'ca' Cristo cāmāxtunquīyāni' hua'chilh cātāmāmakxtuyāni' huan xakōlūhua' mimacni'ca'n. ¹² Sāsti' mīnquiltamacujca'n chuhua'j porque kalhlaka'ī'yā'tit Dios. Lā' a'xni'ca' a'kpaxtīt, ū'tza' līmāsu'yulh que hua'chilh cātātā'mā'cnūyāni' Cristo lā' tā'lakahuanchokotīt porque Dios mālakahuānīchokolh Cristo. ¹³ Hui'xina'n hua'chi xanīni' ixuanī'ta'ntit ixpālacata mintalaclē'i'ca'n lā' ixpālacata huan circuncisión a'ntūn tū' tlaha'atit hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' Dios quincāmāscū'pūnū'ni'kō'ni' quīntalaclē'i'ca'n, xla' quīncāmālakahuāni'ni' chu a'cxīm con Cristo. ¹⁴ Lā' hua'chilh ixtzo'kcanī't lakatin acta contra quīnca'n. Lā' Dios māspūtū'kō'lh lā' cāmāspūtū'kō'lh ixlīhuāk a'ntū ixlaclē'nāuj. Dios māpānū'kō'lh a'xni'ca' xtokohua'ca'ca' Cristo huan nac cruz lā' hua'chilh tā'xtokohua'ca'ca' huan acta nac cruz. ¹⁵ Lā' ixlīhuāk ā'makapitzīn līmāpa'ksīn a'ntū a'nan nac huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' nac cā'ū'ni'n, Dios cāmāklhtīkō'lh ixlīmāpa'ksīnca'n lā' cāmāmaxanī'lh calacan. Lā' Dios cātālajalh ixpālacata Cristo a'xni'ca' nīlh nac cruz.

Calē'capitit a'ntū xala' nac a'kapūn

¹⁶ Chuntza' tū' catitamakxtektit ā'chā'tin nacāta'a'ksa'nāni' ixpālacata a'ntū hua'yā'tit nīn ixpālacata tū' maclacapini'yā'tit chuxatūyā cā'tani' nīn huan sábadō. ¹⁷ Huā' tamā'na līmāscā'tīn xmān hua'chī ixmāspilē'k a'nchī Dios māpa'ksī. Cristo a'ntūn tlauhual huā'mā' māspilē'k lā' xla' māsu'yu a'nchī līmāpa'ksīnī'n Dios. ¹⁸ Tū' catitamakxtektit que ā'chā'tin nacāhuaniyāni' palh Dios tū' makxteka natā'chihuina'nā'tit Dios lā' palh maclacasqui'n pū'la nacāta'chihuina'nā'tit huan ángeles. Xla' nahuan chuntza' para que napuhua'nā'tit que xla' tū' ka'tla'jca'tzī, pero tū' stu'ncua'. Lej ka'tla'jca'tzī xla'. Lā' xla' puhuan que más tzey lanī't ixpālacata a'ntū līlakachuyalh a'yuj tū' a'nan a'ntū nalīka'tla'jca'tzī. Chuntza' puhuan pero tū' por ixpālacata Espīritu Santo. ¹⁹ Chuntza' dahua lā' tū' xa'nca stālani' huan Cristo a'ntū hua'chī ixa'kxāk huan macni'. Lā' huan macni', ū'tza' huan a'ntūn takalhlaka'tī. Lā' quimacni'ca'n cāka'lhī ixtāstucac lā' t'xno'jot a'ntū līmaktāya lā' a'ntū līlāchi'panī't. Lā' qui'a'kxākca'n, ū'tza' a'ntū māpa'ksī quimacni'ca'n. Lā' chuntza' Cristo a'ntū huan a'kxāk līmāstaqui' ixcacni' con ixlīmāpa'ksīnī'n Dios. Lā' ixcacni' Cristo ū'tza' xla'ca'n a'ntūn takalhlaka'tī. Lā' ixcacni' Cristo chu lakatin lanī't porque huan a'ntūn takalhlaka'tī talīpāhuan xla'.

²⁰ Huan a'ntūn tū' takalhlaka'tī Cristo tahuhan que maclacasqui'n nacā'a'cnīni'ni'yā'tit lhūhua' talanān a'ntūn tū' i'xla' Cristo. Pero como hui'xina'n hua'chīlh tā'nī'tit Cristo, tū' maclacasqui'n nacā'a'cnīni'ni'yā'tit ixtalanānca'n tachī'xcuhui't. Lā' ŷa'chī' tlauhua'yā'tit chu a'nchī tahuhan? ²¹ Huanca'n: "Tū' tixa'ma'ya huā'mā'. Tū' tihua'ya huā'mā'. Tū' ticāchi'paya' huā'mā'". ²² Lā' a'ntūn tze' chī'pacan o hua'can o xa'macan, tū' catītatāyani'lh; huāk natasputkō'. Huanmā' talanān xmān chu a'nchī tamāpa'ksī chī'xcuhui'n lā' tamāsu'yu xla'ca'n. ²³ A'ntū chuntza' tamāsu'yu, tatasu'yu hua'chīlh lej taca'tzī ixpālacata a'nchī lej tamācā'tanī ángeles. Lā' tamāpātīnī ixcacni'ca'n. Pero ixpālacata a'ntūn tatlahua xmān ā'chulā' natalīka'tla'jca'tzī.

3

¹ Lā' como hui'xina'n tā'lakahuanchokotit Cristo lā' ka'lhī'yā'tit xasāsti' minquiltamacujca'n, calīhui'lī'tit naka'lhī'yā'tit a'ntū nacāxtāpalīni'yāni' para nala'yā'tit hua'chī Cristo. Xla' pātūxtahuī'la Dios lā' tā'māpa'ksīnī'mā'. ² Pō'ktu napāstacā'tit huan a'ntū i'xla' Cristo lā' tū' catīlē'capintit a'ntū xala' huā'mā' quiltamacuj. ³ Huā' tamā'na' tūlalhtza' cātāmāpa'ksīyāni' porque minquiltamacujca'n tatzē'knī't con Cristo. Dios a'ntū cāmātzē'kli. Hua'chīlh nīnī'ta'ntittza' lā' tuntū' tze' namāpa'ksī huan nīn. ⁴ Lā' a'xni'ca' namimpala Cristo lā' lej xkaka, nā hui'xina'n natā'tasu'yuyā'tit porque minquiltamacujca'n chu a'cxim con xla'.

Pablo māstū'ncli a'nchī ixuanī'tauj pū'la lā' a'nchī layāuj chuhua'j

⁵ Chuntza' calīhui'lī'tit nacāmāxtukō'yā'tit mintapāstacna'ca'n a'ntūn tū' tzey. A'ntūn tū' tzey, ū'tza' huā'mā': Tlahuacan talākālī'n; ka'lhīcan xako'hua'jua' tapāstacna'; tamakxtekan cāmāpa'ksīcan ixcacni'ca'n; lej lakatīcan a'ntūn tū' tzey; lā' tampi'lhīnī'ncan. A'ntūn chuntza' tatlahua, ixtā'chuntza' a'ntūn tatzokostani' lakatin ídolo. ⁶ Lā' ixpālacata huā' tamā'na a'ntūn tū' tzey lej lī'a'kchā'n Dios. Lā' namin lakatin chī'chīnī' lā' a'ntūn tū' ta'a'kahuāna'ni' Dios xla'ca'n nataca'tzī ixtā'kcha Dios. ⁷ Nā hui'xina'n chuntza' i'xlatlā'hua'nā'tit a'xni'ca' tūna'j i'xkalhlaka'tī'yā'tit. ⁸ Pero chuhua'j cacāmāpānū'tit huā' tamā'na: huan tā'kcha lā' huan tā'ksa'nīn. Tū'tza' catica'tzalaktzī'nī'nī'ntit. Lā' huan ko'hua'jua' tachīhuīn tū'tza' catīquiltaxtutit. ⁹ Tū' catī'a'kxokotit ā'chā'tin por que māpānū'tit mintapāstacna'ca'n a'ntūn tū' tzey ¹⁰ lā' xtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n. Lā' sāsti' sca'tpā'na'ntit para que ā'chulā' nala'yā'tit hua'chī Dios a'ntū cāmāxqui'ni' xasāsti' minquiltamacujca'n. Lā' chuntza' namāchexlī'yā'tit a'nchī huani't Dios. ¹¹ Ixlīhuākca'n a'ntūn takalhlaka'tī chu lakatin talanī't. Huan griego a'ntū kalhlaka'tī chu a'cxim hua'chī huan israelita a'ntū lakapasa ixley Moisés lā' a'ntū kalhlaka'tī. Nā huan a'ntū tlahuani'canī't circuncisión chu a'cxim hua'chī huan a'ntū tū' tlahuani'canī't circuncisión. Huan makatīyātī' lā' huan tīn tuntū' ca'tzī lā' huan xatata māuj tasācua' lā' huan a'ntū libre, ixlīhuākca'n chu lakatin talanī' i'xpālacata Cristo. Lā' xmān talē'ca'a'n Cristo. Cristo quincāta'huī'lanī' quillīhuākca'n a'ntū kalhlaka'tī'yāuj lā' xmān xla' quincāmātlahuanī' chu a'nchī Dios lacasqui'n.

¹² Dios cālacsacni'ta'ni' hui'xina'n lā' lej cāpāxqui'yāni' lā' cātāmāxtunquīni' para que i'xla' nala'yā'tit. U'tza' calīhui'lī'tit nalakalhu'ma'nā'tit lā' nacāmāktāyāyā'tit ā'makapitzīn lā' xa'nca nacāta'chihuina'nā'tit. Tū' catīka'tla'jca'tzī'tit lā' tū' stu'tu'lu' catīsqū'ntit miderechoca'n. Pū'la capāstactit ā'chā'tin. Lā' tū' palaj ca'a'kchīpintit. ¹³ Catāyani'tit a'ntū cātlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey ā'chā'tin lā' calāmāspūtūni'tit huan a'ntū puhua'nā'tit que cālāclē'ni'yāni'. Calāmāspūtūni'tit chu a'cxim hua'chī Dios cāmāspūtūni'ni'ni'. ¹⁴ Huā' a'ntū más tasqui'nī, ū'tza' talāpāxqui'n lā' ū'tza' hua'chī a'ntū nacālīmāchī'pikō' ixlīhuāk milītzeyca'n. ¹⁵ Dios cāmāta'ca'tī' mī'a'clhcunucca'n lā' cāmāta'ca'tī' ixa'clhcunucca'n ā'makapitzīn a'ntūn takalhlaka'tī. Lā' ū'tza' chu lakatin līlā'yā'tit milīhuākca'n. Nā ū'tza' a'ntū nacālīmāktāyāyāni' para

que tzē naca'tziyā'tit a'ntūn tzey lā' a'ntūn tū' tzey. Chuntza' capāxuhua'tit lā' camāstā'tit pāxcatca'tzi.

¹⁶ Lej capāstactēlha'tit ixtachihuīn Cristo. Lā' nalilāmāsu'ni'yā'tit lā' nalālimaxquī'yā'tit tapāstacna' con ixlīmāpa'ksīn Dios. Cacātlī'tit huan salmos lā' himnos lā' cantos espīrituales con ixlīhuāk mi'a'clhcuunca'n. Lā' camaxquī'tit pāxcatca'tzi Dios a'xni'ca' tlī'yā'tit. ¹⁷ Lā' palh nachihuī'na'nā'tit, palh natlī'yā'tit, palh natlahua'yā'tit catūhuā, chuxatū calalh a'ntūn tlahua'pā'na'ntit, catlahua'tit por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni' Jesús. Lā' camaxquī'tit pāxcatca'tzi Dios xa'Tāta' ixpālacata Jesús.

Pablo hualh a'nchī natalatā'kchoko huan a'ntūn takalhla'kāt'

¹⁸ Huan puscan cacā'a'kahuāna'ni'tit minkōlu'ca'n hua'chi minī'ni' a'ntūn takalhla'kāt'. ¹⁹ Huan xakōlu' cacāpāxquī'tit mimpuscātca'n lā' līlcatzucu catā'chihuīna'ntit. Tū' calāsta'la'tit. ²⁰ Huan camana', pō'ktu cacā'a'kahuāna'ni'tit mintāta'ca'n lā' mintzi'tca'n porque chuntza' namakapāxua'yā'tit Dios. ²¹ Huan xanatātana' tū' ticāmāk'kchipinā'tit mincamanca'n para que tū' natajclhua'. ²² Huan xatatomāuj tasācua'nī'n xa'nca cacā'a'kahuāna'ni'tit huan a'ntū cāmāpa'ksiyāni'. Tū' xmān catiscujtīt a'xni'ca' cālaktzī'nāni' pero nalihuī'lī'yā'tit xa'nca nascujā'tit como a'cnīni'ni'yā'tit huan Māpa'ksīni'. ²³ Chuxatū calalh mintascujūtca'n, ū'tza' nalihuī'lī'yā'tit natlahua'kō'yā'tit hua'chilh huan Māpa'ksīni' Jesucristo mintatronca'n ixuanī't lā' tū' kalhatin chī'xcu'. ²⁴ Hui'xina'n ca'tziyā'tit que huan Māpa'ksīni' nacāmāxquī'yāni' mintatlajca'n a'ntū huan herencia xala' nac a'kapūn. Hui'xina'n ixtasācua'nī'n huan Māpa'ksīni' Jesucristo. ²⁵ Lā' chuxatī natlahua a'ntūn tū' tzey, māni' xla' namāpala. Ixlīhuākca'n a'ntūn tatlahua a'ntūn tū' tzey, ixlīhuākca'n chu a'cxtim na ixlacapūn Dios.

4

¹ Hui'xina'n a'ntū xapatrōn, cacāmaxquī'tit mintasācua'ca'n a'ntū minī'ni' lā' a'ntū xlaca'n tatlaljal. Ca'tziyā'tit que nā hui'lacha' nac a'kapūn a'ntū nā cāmāpa'ksiyāni'.

² Pō'ktu catā'chihuīna'ntit Dios lā' cuenta catlahua'tit a'xni'ca' tlahua'pā'na'ntit oración lā' namaxquī'yā'tit pāxcatca'tzi. ³ Lā' nā nasqui'ni'yā'tit Dios que nacāxtlahua a'nchī na'icmāsu'yuyāuj ixtachihuīn lā' na'icmāstū'ncāuj a'ntūn tūna'j māca'tzīnī'nī'ncan ixpālacata Cristo. Lā' ū'tza' ixpālacata iclītachī'n quit. ⁴ Casqui'ni'tit Dios que xa'nca na'icmāsu'yu ixpālacata Cristo hua'chi tasquī'nī.

⁵ Xa'nca calatā'kchoko'tit na ixlacapūnca'n a'ntūn tū' takalhla'kāt' lā' xa'nca capāstactit a'ntū natlahua'yā'tit na ixlacapūnca'n līhuan a'nan lugar. ⁶ Huan matzat mojōcan nac līhua't para mācanīcan lā' tzey nala. Nā chuntza' cuenta catlahua'tit mintachihuīnca'n para que tzey natala lā' nakalhtīni'nā'tit hua'chi maclacasquī'n.

Huan ā'xmān saludos

⁷ Huan Tīquico nacāmāca'tzīnyāni' a'nchī iclīlahuī' lā' a'ntū iclīlahuāmā'. Xla' quintā'tinca'n lā' lej pāxquī'can. Līlcatējtīn quimaktāya lā' ixpālacata huan Māpa'ksīni' quintā'scujā. ⁸ Ū'tza' iccālīmācā'ni'yāni' para naca'tziyā'tit a'nchī iclāhuī'lanāuj lā' tū' caticātpā'talani'. ⁹ Lā' Onésimo natā'a'n. Xla' quintā'tinca'n a'ntū līlcatējtīn latā'kchoko lā' a'ntū pāxquī'can. Lā' xla' xala' na milāclhpu'nanca'n. Xlaca'n nacātahuanikō'yāni' a'ntū pātīe'kenī't huā'tzā'.

¹⁰ Quintā'tachī'n Aristarco lā' Marcos a'ntū ixtā'puxni'mit Bernabé cātamacā'ni'yāchāni' saludos. Lā' ka'lhī'yā'tittza' huan līmāpa'ksīn ixpālacata Marcos. Palh xla' nacālaka'nāni', hui'xina'n caka'lhī'chipitit. ¹¹ Lā' huan Jesús a'ntū ka'lhī ā'tāpātīn ixtacuīni' Justo cāmācā'ni'yāchāni' saludos. Xmān ixtu'tunca'n israelitas a'ntū quintatā'scujmā'na para natamāsu'yu a'nchī Dios cāmāpa'ksīkō'. Xlaca'n quintamāhuī'xcānīmā'na. ¹² Epafras cāmācā'ni'yāchāni' saludos. Xla' xala' a'ntza' lā' ixtasācua' Jesucristo. Lā' lej cāpāstacāni' lā' lej squī'nī' Dios que xa'nca natāyayā'tit na ixtej Dios hua'chi chī'xcu' a'ntū ka'tla'tza' como ca'tziyā'tittza' ixtapuhuān Dios lā' tlōkentaxtūyā'tit. ¹³ Iccāhuanīyāni' que xla' lej scujli por mimpālacataca'n lā' por ixpālacataca'n xalanī'n nac Laodicea lā' nac Hierāpolis. ¹⁴ Huan doctor Lucas a'ntū pāxquī'can lā' Demas cātamacā'ni'yāchāni' saludos.

¹⁵ Cacālī'pini'tit saludos quintā'timīnca'n lā' huan Ninfas lā' huan tā'timīn a'ntūn takalhla'kāt' lā' tatakēstoka na ixchic. ¹⁶ Lā' a'xni'ca' lakapūtīe'kekō'nī'ta'ntittza' huā'mā' carta na milāclhpu'nanca'n, camacapintit nac huan lito'kpān nac Laodicea para nalakapūtīe'kecan a'ntza'. Lā' nā hui'xina'n nā nalakapūtīe'keyā'tit huan carta a'ntū naminācha' nac Laodicea. ¹⁷ Lā' nahuanīyā'tit Arquipo huā'mā': "Cuenta catlahua' lā' catlōkentaxtu' huan tascujūt a'ntū mila' por ixquiltampān huan Māpa'ksīni'".

¹⁸ Quit, Pablo, ic'tzo'kmā' quē'cstu huā'mā' saludo. Caquilāpāstacui que quit ic'tachī'n. Dios cacāsīcua'lanālinī'. Amén.

Huan Xapū'la Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Tesalónica

Pablo lā' a'ntī ixtatā'scuja tatzō'kli lakatin carta

¹ Ictzo'knunā'nauj quina'n, Pablo lā' Silvano lā' Timoteo. Iccāzō'knuni'mā'ni' hui'xina'n xalanī'n nac Tesalónica a'ntī kalhlaka'ŷyā'tit lā' tapa'ksiyā'tit con Dios quinTāta'ca'n lā' nā huan Māpa'ksini' Jesucristo. Dios cacāsicua'lanālini' hui'xina'n lā' xa'nca cacā'a'ni'ni'.

Tasu'yulh a'nchī lej takalhaka'ŷlh xalanī'n nac Tesalónica

² Pō'ktu icmaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios por mimpālacataca'n lā' pō'ktu icorarliyāuj por hui'xina'n. ³ Iccālipāstacāni' hui'xina'n na ixlacapūn Dios quinTāta'ca'n a'ntū ŷlhua'tit hui'xina'n como ŷ'tza' litasu'yu a'nchī lej kalhlaka'ŷyā'tit. Lā' iccālipāstacāni' a'nchī lej scujtit como ŷ'tza' litasu'yu a'nchī pāxquī'yā'tit Dios. Lā' iccālipāstacāni' hui'xina'n a'nchī tū' makxtekā'tit kalhlaka'ŷyā'tit quīMāpa'ksini'ca'n Jesucristo. ⁴ Dios lej cāpāxquī'yāni' hui'xina'n, tā'timīn. Lā' quina'n icca'tzīyāuj que Dios cālacsacni'ta'ni' hui'xina'n. ⁵ Huan xatzey tachihuīn a'ntū iccāquīmāsu'ni'ni' hui'xina'n, ŷ'tza' tū' xmān quintachihuīnca'n. Xa'icmāsu'yuyāuj por ixlīmāpa'ksin huan Espīritu Santo. Lā' xa'nca xa'icca'tzīyāuj que lej stu'ncua' huan xatzey tachihuīn a'ntū xa'icmāsu'yuyāuj. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī lacatejtin xa'iclatlā'huanāuj a'xni'ca' xa'iccātā'lahuī'lachāni'. Lā' xa'iclatlā'huanāuj chuntza' por mimpālacataca'n.

⁶ Lā' hui'xina'n quīlāmaksca'tui lā' chuntza' maksca'txtutit huan Māpa'ksini'. A'yuj lej lipātīni'tit a'xni'ca' kalhlaka'ŷtit huan xatzey tachihuīn, pero lej ixka'lhīyā'tit tapāxuhuān como huan Espīritu Santo cāmaxquī'ni' tapāxuhuān. ⁷ Lā' como taca'tzilh a'nchī hui'xina'n līlatā'kchokoyā'tit, nā chuntza' talīlatā'kchoko ixlīhuāka'n a'nfin takalhlaka'ŷni't a'ntī xalanī'n nac Macedonia lā' nac Acaya. ⁸ Chuntza' lī'a'kahuanī' ixtachihuīn huan Māpa'ksini' por mimpālacataca'n. Lā' tū' xmān nac Macedonia lā' nac Acaya, chu calhāhuā ca'tzīcan a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ŷyā'tit Dios. Lā' ŷ'tza' tū' litasquī'ni' na'icuanāuj nīn lakatin tachihuīn. ⁹ Ixlīhuāka'n quīncāthuanīyāni' a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ŷtit quintachihuīnca'n a'xni'ca' iccāquīlaklani'. Lā' huancan a'nchī hui'xina'n līlakspī'ttit huan ídolos lā' stālani'tit Dios, lā' chuhua'j tā'scujā'tittza' Dios a'ntī xalakahuan lā' scanan'ca. ¹⁰ Lā' huancan a'nchī hui'xina'n ka'lhīpā'na'ntittza' ixO'kxa' Dios a'ntī naminācha' nac a'kapūn. Huā'mā' Dios mālakahuanīchokolh. Huā'mā' ŷ'tza' Jesús a'ntī quīncāmāpūtaxtūyāni', lā' chuntza', a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō', tū' caquīncāmāpūtinīni' por quintalacelē'ica'n.

2

A'nchī Pablo scujli nac Tesalónica

¹ Tā'timīn, hui'xina'n ca'tzīyā'tit que tū' chu tlakaj iccāquīlaklani'. ² Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī quīncāmāpūtinīni' lā' quīncātalakapalani' nac Filipos a'xni'ca' tūna'j xa'icchā'nāuj nac Tesalónica. Lā' a'yuj quīncāpātle'keni'ni' huā'mā', pero Dios quīncāmaktāyani' lā' chuntza' iccāhuanini' huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīni'lh lā' tū' iclacapuhuāuj, a'yuj quīncāmāmāchuyīcu'tuni'. ³ Quina'n iccāmaxquī'ni' tapāstacna'. Lā' a'ntū iccāhuanini' hui'xina'n ŷ'tza' xastu'ncua'. Tuntū' icpāstacui'. Xa'iccāhuanicu'tunāni' ixtachihuīn Dios, lā' xmān ŷ'tza' iccāquīlaklani'. Tū' iccāquī'a'kxokoni'. ⁴ Dios quīncāclaktzī'ni' xalactzey lā' quīncālimāmacū'ni' na'icmāsu'yuyāuj xatzey tachihuīn. Lā' ŷ'tza' iclimāsu'yuyāuj chu a'nchī Dios lacasquī'n. Quina'n más ictlahuacu'tunāuj ixtapuhuān Dios lā' tū' ixtapuhuānca'n tachi'xcuhui't. Dios ŷ'tza' laktzī'n quī'a'clhcunucca'n. ⁵ Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que quina'n tū' iccāquīlmāka'tli'ni'. Lā' nīn tuntū' iccāquī'a'kxokomaklhtūcu'tuni'. Huā'mā' Dios ca'tzī. ⁶ Tū' xa'iclacasquī'nāuj que huan tachi'xcuhui't naquīncāta'a'cnīni'ni'yāni', nīn hui'xina'n, nīn ā'makapitzīn, a'yuj quina'n ixapóstoles Cristo lā' ŷ'tza' līmini'ni' caquīlā'a'cnīni'ni'uj. ⁷ Lacatzucu xa'iccātā'chihuīna'nāni' hua'chī kalhatin puscāt a'ntī cāmaktaka'lha ixcamana'. ⁸ Xa'iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Lā' ŷ'tza' xa'iccālimaxquī'cu'tunāni' tū' xmān huan xatzey tachihuīn; xa'iccāmaxquī'cu'tunāni' nā quīncāhlhtamacujca'n, tanto xa'iccāpāxquī'yāni'. ⁹ Tā'timīn, hui'xina'n pāstacā'tit a'nchī xa'icscujāuj lā' a'nchī xa'icpātyāuj para na'iclitapātle'keni'yāuj. Quina'n tū' xa'iccāmāmakasputūcu'tunāni'. Lā' ŷ'tza' xa'iclicscujāuj tuncuj lā' tzi'sa a'xni'ca' xa'iccāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n ixtachihuīn Dios.

¹⁰ Hui'xina'n laktzī'ntit lā' Dios nā laktzī'lh a'nchī xa'iccātā'lahuī'lanī' hui'xina'n a'ntū kalhlaka'ŷyā'tit. Quina'n tzeyā chī'xcuhui'n xa'icuanī'tauj. Līlacatejtin xa'iclatā'kchokoyāuj. Nīn tuntū' xa'icltahuayāuj a'ntūn tū' līmakuan. Lā' chuntza' nīn tintī' tze' naquīncālē'ksa'nīni'nāni'. ¹¹ Nā hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchī hua'chī kalhatin xatāta' cāmaxquī' tapāstacna' ixcamana', chuntza' quina'n xa'iccāmaxquī'yāni' tapāstacna'

milihuākca'n lā' xa'iccāmākō'xaka'tli'yāni'. ¹² Lā' lej xa'iccāhuaniyāni' que tasqui'nī līlacatejtin nalatā'kchokoyā'tit a'nchī Dios lacasqui'n. Dios ū'tza' a'ntī cāta'sani'nī'ta'ni' a'nlhā xla' māpa'ksīni'n lā' a'nlhā lej cā'tzēhuani't.

¹³ Lā' nā pō'ktu icmaxqui'yāuj pāxcatca'tzī Dios a'nchī hui'xina'n kalhlaka'ṭit ixtachihuīn Dios a'xni'ca' xa'iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n ca'tzīit lā' kalhlaka'ṭit que a'ntū iccāmāsu'ni'ni', ū'tza' ixtachihuīn Dios lā' tū' ixtachihuīnca'n tachi'xcuhuī't. Lā' stu'ncua' ixtachihuīn Dios. Lā' Dios ū'tza' a'ntī scuja na mi'a'clhcunucca'n hui'xina'n a'ntī kalhlaka'ṭiyā'tit. ¹⁴ Hui'xina'n, tā'timīn, cāpātē'keni'ni' a'cxīm hua'chi cāpātē'keni'lh xalanī'n nac Judea a'ntīn tatapa'ksī con Dios lā' takalhlaka'ṭi Jesucristo. Mīntā'macchicni'ca'n cātamacaputzani' hui'xina'n. Lā' huan israelitas tamacaputzalh ixtā'israelitasca'n xalanī'n nac Judea a'ntīn takalhlaka'ṭi. ¹⁵ Huan israelitas tamaknīlh huan ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' tamaknīlh huan Māpa'ksīni' Jesús. Lā' quina'n quincātamacaputzani'. Dios tū' lakatī a'ntūn tatlahua xla'ca'n. Xla'ca'n tatā'lāsta'la ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't. ¹⁶ Xla'ca'n tū' quincātamakxtekāni' na'iccātā'chihuīna'nāuj a'ntīn tū' israelitas. Quina'n iccātā'chihuīna'ncu'tunāj para que natapūtāxtu. Lā' chuntza' huan israelitas ā'chulā' taka'lhī ixtalacē'ī'ca'n. Lā' ū'tza' nacālimāpātīni Dios.

Pablo ixcālaka'mpalacu'tun xalanī'n nac Tesalónica

¹⁷ A'xni'ca' iccāmakxtekni' lā' lātma'j tū' xa'iccālaktzī'nāni', pō'ktu xa'iccāpāstacāni' hui'xina'n lā' lej xa'iccālaktzī'ncu'tunāni'. ¹⁸ Quina'n xa'iccālaka'ncu'tunāchāni' hui'xina'n. Lā' quit, Pablo, xa'iccālaka'ncu'tunāchāni' maklhūhua' pero huan ko'ti'ti' tū' quincāmakxtekni' na'ica'nāchāuj. ¹⁹ A'xni'ca' huan Māpa'ksīni' Jesucristo namin lā' natahui'layāuj na ixlacapūn, na'iccālipāxuhuyāni' como kalhlaka'ṭiyā'tit. Lā' por mimpālacataca'n naca'tzīcan a'nchī xa'ictā'scu'jāuj Dios. ²⁰ Chuntza' hui'xina'n quīlāmaxqui'yāuj tapāxuhuān lā' iclīka'tla'jca'tzīyāuj por hui'xina'n.

3

¹ Como tū' xa'icca'tzīyāuj a'nchī ixlīlatlā'hua'nā'tit, tū'tza' xa'ictāyani'yāuj. Ictipuhūuj xa'ictachokouj qui'a'stucua'n, quit lā' Silas, nac Atenas, ² lā' xa'iccālakmacā'nchāni' Timoteo, quīntā'tinca'n. Xla' tā'scuja Dios lā' māsu'yu xatzey tachihuīn a'ntū ixpālacata Cristo. Iccālakmacā'nchāni' para que nacāmāxqui'yāni' tapāstacna'lā' nacāmaktāyayāni' para que māsu'ca'nca nakalhlaka'ṭiyā'tit. ³ Huā'mā' iclāhuūuj para que tū' nataxtutāyā'yā'tit por ixpālacata a'ntū lipātīni'mpā'na'ntit. Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' que tasqui'ni que napātīni'nāuj huā'tzā'. ⁴ A'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lachāni' iccāhuani'ni' a'nchī nalipātīni'nāuj. Lā' chuntza' pātē'kelh. Ū'tza' huā'mā' ca'tzīyā'tit. ⁵ Lā' ū'tza' iclīmacā'ncha' Timoteo. Como tū' xa'icca'tzī a'nchī ixlīlatlā'hua'nā'tit, tū'tza' xa'ictāyani'. Xa'icca'tzīcu'tun palh ixlalhlaka'ṭiyā'titcua'na'ca. Quit xa'icca'tzīcu'tun palh huan ko'ti'ti' xmān ixcālīlaktzī'ni'ta'ni'. Chuntza' chu xmān xa'icscu'jamaka'uj.

⁶ Chuhua'j Timoteo icxālakanī'ta'nchāni' lā' chimpātza'. Quincāhuaniyāni' a'nchī lej xa'nca kalhlaka'ṭiyā'tit lā' a'nchī lāpāxqui'yā'tit. Lā' nā quincāhuaniyāni' a'nchī quīlāpāstacmā'nanchāuj pō'ktu lā' quīlāpāxqui'yāuj. Lā' xla' quincāhuani'ni' que hui'xina'n quīlālaktzī'ncu'tunāuj chuntza' hua'chi iccālaktzī'ncu'tunāni' nā quina'n. ⁷ Lā' como icca'tzīuj que hui'xina'n nā xa'nca kalhlaka'ṭiyā'tit, ū'tza' xa'iclītako'xaka'tli'yāuj, a'yuj xa'icpātīni'mā'nauj lā' a'yuj lej ixquincāpātē'keni'mā'ni' a'ntūn tū' tzey. ⁸ Chuhua'j iclīpāxuhuyāuj como icca'tzīujtza' que hui'xina'n nā xa'nca kalhlaka'ṭiyā'tit quīMāpa'ksīni'ca'n. ⁹ Lā' chuhua'j tze na'icmaxqui'yāuj pāxcatca'tzī Dios por mimpālacataca'n. Icmāxqui'yāuj lhūhua' pāxcatca'tzī Dios porque lej iclīpāxuhuyāuj na ixlacapūn Dios por mimpālacataca'n. ¹⁰ Tuncuj lā' tzi'sa lej icsqui'ni'yāuj Dios que ca'iccālaka'nchāni' hui'xina'n porque iccāmāsu'ni'cu'tunāni' ā'macsti'nā'j a'ntū ticāspūtnī'yāni' hui'xina'n a'nchī kalhlaka'ṭiyā'tit.

¹¹ Māni' Dios, quīnTāta'ca'n, lā' quīMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo caquincātamāxtekni' para que tze nā'iccālaka'nchāni' hui'xina'n. ¹² Cacāmaktāyani' huan Māpa'ksīni' para que ā'chulā' nalāpāxqui'yā'tit, lā' ā'chulā' nacāpāxqui'yā'tit ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't, chuntza' hua'chi quina'n iccāpāxqui'yāni' hui'xina'n. ¹³ Dios cacāmāhuicānīni' lā' cacāmāpānūni'kō'ni' ixlīhuāk a'ntū ko'hua'jua' na mi'a'clhcunucca'n para que chuntza' nūn tīnti' tze catīcālē'ksa'nīni'ni' a'xni'ca' natāyāyāchīpītit na ixlacapūn quīnTāta'ca'n Dios a'xni'ca' namīmīpala quīMāpa'ksīni'ca'n Jesús con ixlīhuākca'n a'ntī ixlā'.

4

A'nchīn tze nalīlatahui'lacan chu a'nchī Dios lacasqui'n

¹ A'xmān iccāhuanicu'tunāni' hui'xina'n, tā'timīn. Quina'n iccāmāsu'ni'ni' a'nchī nalīlatā'kchokoyā'tit chu a'nchī Dios lacasqui'n. Lā' chuntza' latā'kchokopā'na'ntit.

Lá' chuhua'j quina'n iccäsqui'ni'yäni' hui'xina'n lä' iccämaxqu'iyäni' tapästacna' por ixquilhtampän Jesús: ä'chulá' chuntza' calatá'kchokotit.

² Hui'xina'n pästacá'tit a'ntü iccämäsu'ni'ni' por ixquilhtampän Mäpa'ksini' Jesús. ³ Dios lacasqui'n que ilacatejtin nalatahui'layá'tit. Tú' namakpuscätini'nä'tit. ⁴ Caca'tzi'tit milihuäcca'n a'nchi naputzayá'tit mimpuscätca'n chu a'nchi mini'ni' na ixlapapün Dios lä' nā na ixlapapünca'n tachi'xcuhui't. ⁵ Tú' caputzatit mimpuscätca'n con xako'hua'jua' tapästacna' hua'chi tatlahua huan chi'xcuhui'n a'ntün tü' talakapasa Dios. ⁶ Tú' timakpuscätini'nä'tit. Tú' tilälakatlajayá'tit chuntza', porque chuntza' tü tzey tlahuani'yá'tit ä'chá'tin chi'xcu'. QuiMäpa'ksini'ca'n nacämäpä'tini a'ntü chuntza' natatlahua. Lá' ü'tza' huä'mä' xa'nca iccähuanini'ta'ni' hui'xina'n xapü'la. ⁷ Dios quincälacsacni'ta'ni' lä' xla' tü' lacasqui'n natlahuayäuj a'ntün ko'hua'jua'. Quincälacsacni'ta'ni' para natlahuayäuj a'ntü xatzey na ixlapapün Dios. ⁸ A'ntün tü' natatlökentaxtü huä'mä' limäscá'tin, xlaça'n tü' talakmaka'n chi'xcuhui'n; xlaça'n talakmaka'n Dios. Lá' Dios ü'tza' a'ntü quincämaxqu'iyäni' huan Espiritu Santo.

⁹ Como hui'xina'n läpaxqu'iyá'tit litá'timIn, chuntza' tü' tasqui'nī na'iccähuaniyäni' nIn tuntü' expälacata huä'mä'. Dios cämäsu'ni'ni'ta'ni'tza' a'nchi naläpaxqu'iyá'tit hui'xina'n. ¹⁰ Lá' chuntza' tü' xrnän läpaxqu'iyá'tit, hui'xina'n nā cäpaxqu'iyá'tit ixlihuäcca'n huan tä'timIn xalanī'n na ixlihuäk huan estado de Macedonia. Lá' iccäsqui'ni'yäni' que ä'chulá' cacäpaxqu'itit. ¹¹ Nalihu'i'liyá'tit ca'cs natahui'layá'tit. Lá' tü' calimaktanü'tit a'ntün tü' mimaca'tzica'n. Lá' cascu'jtit. U'tza' huä'mä' iccähuanini'ta'ni' pü'la. ¹² Lá' chuntza' nacäta'a'cnini'ni'yäni' xlaça'n a'ntün tü' takalhaka'ī ixtachihuIn Dios. Lá' chuntza' tze nalitapätle'keni'yá'tit.

A'xni'ca' namimpala huan Mäpa'ksini'

¹³ Iclacasqui'näuj que caca'tziti a'ntü ixliistu'ncau' expälacata a'ntün tanini'ttza'. Chuntza' tü' catlakaputzatit hua'chi talakaputza xlaça'n a'ntün tü' taka'lhimä'na para natalakchā'n Cristo. ¹⁴ Quina'n kalhlaka'iyäuj que Jesús nīlh lä' nā lakahuancholh. Lá' nā chuntza' kalhlaka'iyäuj que ixlihuäcca'n a'ntü ixtakalhaka'ī Jesús a'xni'ca' tanīlh, nā xlaça'n nacämälakahuanīchoko Dios a'xni'ca' namimpala Jesús.

¹⁵ Lá' chuhua'j na'iccähuaniyäni' a'ntü hualh quiMäpa'ksini'ca'n. A'xni'ca' namimpala huan Mäpa'ksini', quina'n a'ntü xalakahuancus tü' caticämakxtekui xlaça'n a'ntü tanini'ttza'. ¹⁶ Lá' huanmä' chi'chini' huan Mäpa'ksini' nayujächi de nac a'kapün lä' lej pa'lha nahuan lakatin limäpa'ksin. Lá' huan xapuxcu' ängeles nata'sa. Lá' namakata'sacan ixliskoli' Dios para nacämäca'tzinican que mimä'tza' huan Mäpa'ksini'. Xapü'la natalakahuan-choko xlaça'n a'ntü ixtakalhaka'ī Cristo a'xni'ca' tanīlh. ¹⁷ Lá' chu tuncan xlaça'n lä' nā quina'n a'ntü xalakahuancus, quilihuäcca'n naquincätamä'kayähua'yäni' nac poklhu'n. Lá' nalakchā'näuj huan Mäpa'ksini' nac cä'ü'ni'n tälhmā'n. Lá' para pō'ktu chuntza' natá'tahu'i'layächäuj quiMäpa'ksini'ca'n. ¹⁸ Lá' huä'mä' tachihuIn nalälimäpästaquiyá'tit. Lá' chuntza' nalälimäkö'xamäka'tli'yá'tit.

5

¹ Tä'timIn, tü' tasqui'nī na'iccähuaniyäni' hui'xina'n lhänIn napätle'ke huä'mä' lä' lhänIn namin huan Mäpa'ksini'. ² Hui'xina'n xa'nca ca'tzi'yá'tit que nIn tinti' ca'tzi lhänIn namin huan Mäpa'ksini'. Chu limaktin namin hua'chi chu limaktin min huan ka'lhāna' de tzi'sa. ³ A'xni'ca' nahuan tachi'xcuhui't: "Ca'cs hui'lāna'uj, tuntü' catilalh", chu limaktin nala huan lakuat. Lacapal nala huan lakuat hua'chi a'xni'ca' nachini' ixtaca'tzät kalhatin puscät a'xni'ca' nalacatuncu'tza' ixcaman. Lá' tü' catitapütaxtuni'lh huan lakuat. ⁴ Xlaça'n tü' talakapasa Dios lä' tü' taca'tzi palh Jesucristo namimpala. Chu limaktin natasu'yu hua'chi a'xni'ca' namin kalhatin ka'lhāna' de tzi'sa. Hui'xina'n tü' hua'chi xlaça'n como hui'xina'n lakapasá'tit ixtachihuIn Dios lä' ka'lhīpā'na'ntit Jesucristo hasta a'xni'ca' namin. ⁵ Hui'xina'n xalanī'n nac cä'tuncuj lä' latlä'hua'nā'tit nac cä'xkakana'. Como tü'tza' tlahuacu'tunā'tit a'ntün tü' tzey, hui'xina'n tü'tza' xalanī'n nac cä'tzi'sa. Tú'tza' latlä'huanäuj a'nllh cä'pucsu'a' como Dios xtäpalini'ttza' quintapästacna'ca'n. ⁶ Hua'chilh ixtalhtatani' xlaça'n a'ntün tü' talakapasa ixtachihuIn Dios. Tú' calaujtit hua'chi xlaça'n. Skalalh calaujtit lä' cuenta catlahuau-jtit que tü' natlahuayäuj a'ntün tü' tzey. ⁷ Cä'tzi'sa lhtatacan lä' cä'tzi'sa ka'chīcan. Xalanī'n nac cä'tzi'sa hua'chilh ixtalhtatani't lä' hua'chilh ixtaka'chīni't, como tü' tapästaca a'ntü ixla' Dios lä' tü' tatlahua cuenta a'nchi lacatejtin natalatá'kchoko. ⁸ Quina'n tü' hua'chi xlaça'n como quina'n xalanī'n nac cä'tuncuj. Huan tropa ka'lhī ixlu'xu' de licä'n a'ntü napütamaktäya ixa'clhcunuc. Lá' quina'n ka'lhīyäuj a'ntü napütamaktäyayäuj nac qui'a'clhcunucca'n. Kalhlaka'iyäuj Jesucristo lä' päxqui'ni'näuj chu a'nchi xla' quincämäsu'ni'ni'. Lá' ü'tza' lipütamaktäyayäuj qui'a'clhcunucca'n. Lá' ü'tza' tü' makxteka natanü na qui'a'clhcunucca'n a'ntü ko'hua'jua'. Huan tropa ka'lhī ixtä'knu' de licä'n a'ntü napütamaktäya ixa'kxäk. Lá'

quina'n kalhīyāuj a'ntū napūtamakāyāyāj quintapāstacna'ca'n. Quina'n kalhlaka't'yāuj que napūtaxtu'yāuj. Lā' ū'tza' lipūtamakāyāyāj. Lā' ū'tza' tū' makxteka natanū a'ntūn tū' tzeyā tapāstacna'. ⁹ Dios quincālacsnī'ta'ni' lā' tū' quincāmāpātīnīcu'tunāni' a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'. Quincālacsnī' para que naquincāmāpūtaxtu'yāni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. ¹⁰ Lā' Jesucristo, xla' līnīlh por quina'n para que natā'latahui'layāuj xla', palh nīnī'taujza' o lakahuanāujcus a'xni'ca' xla' namimpala. ¹¹ Lā' por ixpālacata huā'mā' calālīmaxquī'tit tapāstacna' lā' calāmāhuixcānī'tit chuntza' a'nchī tlahuapā'na'ntit hui'xina'n chuhua'j.

Pablo cāchihuīna'maxquī'lh huan tā'timīn

¹² Iccāsqū'ni'yāni', tā'timīn, cacā'a'cnīni'ni'tit huan xanapuxcu'nu' a'ntī tatā'scuja Māpa'ksīni'. Huan Māpa'ksīni' cālacsnī't xla'ca'n para nacātamāsu'ni'yāni' lā' nacātamaxquī'yāni' tapāstacna'. ¹³ Lej cacā'a'cnīni'ni'tit lā' cacāpāxquī'tit por ixpālacata ixtascujūta'ca'n. Hui'xina'n tū' calāsta'la'tit.

¹⁴ Lā' iccāmaxquī'yāni' tapāstacna', tā'timīn. Cacāquilhni'tit macsti'na'j a'ntī chu xmān talatlā'huan. Cacāhuanilī'pintit a'ntīn talakachā'ni'nī't. Cacāmaktāya'tit a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlaka't'. Cacātāyani'tit ixlihuākca'n.

¹⁵ Calē'capintit nalātlahuani'yā'tit a'ntū līmakuan. Lā' nā chuntza' cacātlahuani'tit ixlihuākca'n a'ntū līmakuan. Lā' tū' titlahuani'yā'tit ā'chā'tin a'ntūn tū' tzey, a'yuj xla' cātlahuani'nī'ta'ni' a'ntūn tū' tzey.

¹⁶ Pō'ktu capāxuhua'tit. ¹⁷ Pō'ktu cakalhtō'ka'tit. ¹⁸ Camaxquī'tit pāxcatca'tzī Dios chu a'ntū cāpātle'kēni'yāni'. Chuntza' Dios lacasquī'n natlahua'yā'tit hui'xina'n a'ntīn tapa'ksiyā'tit con Cristo.

¹⁹ Tū' camāmakchuyī'tit huan Espīritu Santo a'nchī scuja. ²⁰ Tū' calakmaka'ntit a'ntūn tahanan ixa'cta'sana'nī'n Dios. ²¹ Lā' xa'nca napāstacā'tit palh tzey o tū' tzey a'ntūn tahanan lā' camakhtīni'ntit a'ntūn tzey. ²² Camakxtektit huāk a'ntū xako'hua'jua'.

²³ Māni' Dios cacātlahuani' hui'xina'n lej xalacuan. Dios ū'tza' a'ntī tza'ta'ta' tlahua qui'a'clhcunucca'n. Xla' cacāmāpānūni'ni' a'ntūn tū' tzey. Lā' cacāmaktāyani' para que tū' natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Lā' cacāmaktāyani' para que tū' natanū a'ntū ko'hua'jua' na mintapāstacna'ca'n lā' na mi'a'clhcunucca'n hasta a'xni'ca' namin quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. ²⁴ Ixlihuāk huā'mā' Dios nacātlahuani'yāni' como ū'tza' a'ntī cālacsnī'ta'ni' lā' ū'tza' tlōkentaxtū.

A'xmān līsīcua'lanālīn

²⁵ Tā'timīn, cakalhtō'ka'tit por quina'n.

²⁶ Cacāsaludarlītī lā' cacāpūsco'ka'tit ixlihuākca'n huan tā'timīn chu a'nchī minī'ni' entre lītā'timīn a'ntīn tatapa'ksī con Dios.

²⁷ Iccālīmāmacū'yāni' por ixquiltampān Māpa'ksīni' cacālakapūtle'keni'kō'tit ixlihuākca'n huan tā'timīn huā'mā' carta a'ntū ictzo'kmā'.

²⁸ Cacāsīcua'lanālīni' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Amén.

Ixlīkalhtu' Carta a'ntū Cāmacā'ni'ca Xalanī'n nac Tesalónica

Pablo lā' a'ntū ixtatā'scuja tatzō'kli lakatin carta

¹ Ictzo'knunāuj quina'n, Pablo lā' Silvano lā' Timoteo. Iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n xalanī'n nac Tesalónica a'ntū kalhlaka'ī'yā'tit lā' tā'tapa'ksīyā'tit Dios quinTāta'ca'n lā' nā huan Māpa'ksīni' Jesucristo. ² Cacāscua'lanālini' Dios quinTāta'ca'n lā' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' xa'nca cacā'a'nī'ni'ni'.

Dios nacāmāclē'nī a'ntīn talaclē'n

³ Quina'n icca'tziyāuj que hui'xina'n kalhlaka'ī'pā'na'ntit ā'chulā' lā' milīhuākca'n lāpāxqui'pā'na'ntit ā'chulā'. Lā' ū'tza' tasqui'nī nalimaxqui'yāuj pō'ktu pāxcatca'tzi Dios. Chuntza' minī'ni'. ⁴ Lā' ū'tza' quina'n lej iclika'lhīyāuj tapāxuhuān a'xni'ca' iccāhuanīyāuj xla'ca'n a'ntīn tatapa'ksi' con Dios, a'nchī hui'xina'n latlā'hua'nā'tit. Iccāhuanīyāuj a'nchī hui'xina'n xa'nca kalhlaka'ī'yā'titcus lā' tū' tamakchuyīni'ta'ntit a'yuj lej cātālmācaputzayāni' hui'xina'n lā' lej pātiyā'tit lej lūhūa' catūhuā. ⁵ Chuntza' lītasu'yu que Dios xa'nca ca'tzi a'nchī nalīlacāxtlahuakō'. Lā' chuntza' lītasu'yu que Dios nacālaktzī'nāni' xalacuan para natanū'yā'tit a'nlhā xla' māpa'ksīni'n. Hui'xina'n tapa'ksīyā'tit con Dios. Lā' ū'tza' līpātīni'mpā'na'ntit.

⁶ Ca'tziyāuj a'nchī tzey nalīlacāxtlahua Dios. A'ntū cātāmacaputzayāni' hui'xina'n xla'ca'n natamāpala con Dios lā' xla' nacāmāpātīnī. ⁷ Dios namājaxī a'nchī līpātīni'nāuj hasta a'xni'ca' natasu'yu huan Māpa'ksīni' Jesús. Naminācha' de nac ā'kapūn. Lā' por ixquilhtampān natatā'min ixāngeles. ⁸ Jesucristo natalacsu'yu nac cā'lamana'. Lā' nacāmāpālanīkō' a'ntīn tū' talakapascu'tulh Dios lā' tū' ta'akahuāna'ni'cu'tulh huan xatzey tachihuīn ixpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. ⁹ Xla'ca'n nacāmāpātīnī Dios para pō'ktu que nacāmāxtunquīcan para pō'ktu na ixlacapūn Dios lā' huan xkakana' a'ntū mālacsu'yu ixlīmāpa'ksīnDios. ¹⁰ Lā' huanmā' chī'chīni' a'xni'ca' namin huan Māpa'ksīni', nata'c'nīni'ni' ixtachi'xcu'huī't, lā' natalē'c'nīni'n ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī'. Lā' nā chuntza' natalhua'yā'tit nā hui'xina'n porque kalhlaka'ī'nī'ta'ntit a'ntū iccāhuanīni'.

¹¹ Lā' ū'tza' iclīkalhtō'ka'yāuj pō'ktu por hui'xina'n. Icsqui'ni'yāuj Dios que xa'nca nalatā'kchokoyā'tit hui'xina'n, chu a'nchī tasqui'nī natalatā'kchoko xla'ca'n a'ntī cālacsacnī't Dios para que Dios nacālaktzī'nāni' xalacuan hui'xina'n. Icsqui'ni'yāuj Dios cacāmaktāyani' natlōkentaxtūyā'tit ixlīhuāk xatzey mintapuhūanca'n, lā' huāk tzey a'ntū tlahua'cu'tunā'tit como hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntitza'. Ixlīhuāk huā'mā' Dios tzē natalhua porque ka'lhī līmāpa'ksīn. ¹² Lā' chuntza' nā'c'nīni'ni'can quiMāpa'ksīni'ca'n por mīmpālacataca'n. Lā' hui'xina'n nacāta'a'c'nīni'ni'yāni' por ixpālacata Jesucristo. Huā'mā' tzē chuntza' nala porque lej ka'lhī talakalhu'mān quinDiosca'n lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo.

2

Huan chī'xcu' a'ntī más ca'tzanca'tzī

¹ Chuhua'j na'iccāhuanīyāni' hui'xina'n a'ntū napātī'ke a'xni'ca' namin quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo, lā' a'nchī quina'n nalaktakēxtimīyāuj na ixlacapūn. Ixpālacata huā'mā' iccāhuanīcu'tunāni' catūhuā. ² Tū' catamakxtēktit que chu līmaktin namāmakchuyīcan mintapāstacna'ca'n. Lā' tū' catamakchuyī'tit a'xni'ca' huanca'n que chinī'ttza' huan chī'chīni' a'ntū napūmin huan Māpa'ksīni'. Chō'la chuntza' cāhuanīni' kalhatin ixa'cta'sana' Dios o kalhatin a'ntū māsū'yu ixtachihuīn Dios. Chō'la catīhuā cāhuanīni' que iccāmacā'ni'nī'ta'nchāni' lakatin carta a'nlhā xa'ictzo'knī'tauj que chinī'ttza' huan chī'chīni' a'ntū napūmin huan Māpa'ksīni'. Tū' stu'ncua'. Tū' chuntza' ictzo'knunī't. ³ Tū' cacāta'a'kxokoni' por ixpālacata nīn tuntū'. Huanmā' chī'chīni' tūna'j catilal. Pū'la lūhūa' natatā'lāsta'la Dios, lā' natasu'yu huan kalhatin chī'xcu' a'ntū más ca'tzanca'tzī que ixlīhuākca'n tachi'xcu'huī't. Xla' līhu'ī'licānī't na'a'n nac pūpātīn. ⁴ Xla' nala ixtā'ca'tzaca'n ixlīhuāk a'ntū cāhuanīcan dīoses lā' ixlīhuāk a'ntū cātaquīlhpūtāni'can. Xla' natahuī'la na ixlītōkpān Dios lā' nahuan que ū'tza' māni' Dios. Lā' xla' nacāmāquīlhpūtī tachi'xcu'huī't.

⁵ ¿Chu tū' pāstaca'tit a'nchī xa'iccāhuanīyāni' huāk huā'mā' a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lanī' hui'xina'n? ⁶ Lā' hui'xina'n ca'tziyā'tit a'ntūn tū' makxtēca natasu'yu chuhua'j huan chī'xcu' a'ntū lej ca'tzanca'tzī. Hasta a'xni'ca' laclhāhuī'lica, hasta a'xni'ca' natasu'yu. ⁷ Chuhua'j lakatzē'k scujmā' ixlīmāpa'ksīn huan ko'ti'ti'. Lā' chuntza' nascujtamā' lakatzē'k hasta namāpānūcan huan tīn tū' makxtēca tasu'yu huan chī'xcu' a'ntū lej ca'tzanca'tzī. ⁸ Lā' chu tuncan natasu'yu. Lā' ā'calīstān natasu'yu huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Lā' xla' xmān nasu'nu' lā' chuntza' nalīmaknī huan chī'xcu' a'ntū lej ca'tzanca'tzī. Lā' como Jesucristo

lej ka'lhī ixlīmāpa'ksīn, xmān natasu'yu, lā' xmān chuntza' nalīmāspu'tū ixlīmāpa'ksīn huan chi'xcu' a'nti lej ca'tzanca'tzi. ⁹ Lā' a'xni'ca' namin huan chi'xcu' a'nti lej ca'tzanca'tzi, xla' naka'lhī ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti lā' natlahua tāpālhūhua' lē'cnīn lā' laka'tla'n catūhuā a'ntū lī'a'kkokonun'. ¹⁰ Lā' como xla' lej xaca'tzanca'tzīn, nacā'a'kkoko xla'ca'n a'nti natapātīn'n nac pūpātīn. Natapātīn'n a'ntza' porque tū' tamaklhūni'ncu'tulh ixtachihuīn Dios a'ntū lej stu'ncua' lā' a'ntū māsu'yu a'nchī lipūtaxtucan. ¹¹ Lā' como tū' tamaklhūni'ncu'tulh a'ntū xastu'ncua', Dios cāmakteka nacā'a'kkokocan. Lā' ū'tza' talikalhaka't' a'ntūn tū' stu'ncua'. ¹² Lā' chuntza' Dios nacālacāxtlahuakō' lā' nacāmāpātīnikō' ixlīhuākca'n a'ntīn tū' takalhaka't'lh a'ntū xastu'ncua' lā' xmān ixtalakatī natatlahua ixtalaclē'i'ca'n.

Dios cāmāpūtaxtūcu'tun huan tachi'xcuhū't

¹³ Lā' chuhua'j, tā'timīn, ca'tziyāuj que cāpāxquī'yāni' huan Māpa'ksīni'. Lā' chuhua'j tasquī'nī na'icmaxquī'yāuj pāxcatca'tzi Dios porque Dios cālacasacni' hui'xina'n a'xni'ca' tūna'j ixa'nān quilhtamacuj, para que napūtaxtuyā'tit. Como hui'xina'n kalhlaka't'iyā'tit a'ntū ixlīstu'ncua' lā' como huan Espiritu Santo cātlahuani' xalacuan hui'xina'n, lā' chuntza' Dios nacālīmāpūtaxtūyāni' hui'xina'n. ¹⁴ Quina'n iccālē'ni'chāni' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Lā' chuntza' cālīta'sani'ni' Dios. Xla' cāta'sani'ni' hui'xina'n para que chuntza' hui'xina'n nalakchipinā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo nac a'kapūn a'nlhā cā'tzēhuanī't.

¹⁵ Lā' ū'tza' xa'ncā' calitāya'tit lā' tū' camakxtektit huan limāscā'tin a'ntū iccāhuanini' lā' a'ntū ictzo'kui nac carta. ¹⁶ Dios quinTāta'ca'n, xla' quincāpāxquī'yāni' lā' quincāmaxquī'yāni' talāko'xamāka'tlī'n a'ntūn tū' maktin catisputli. Xla' quincāmāca'tzīnyāni' que tū' chu tlakaj ka'lhīmā'nauj a'ntū xatzey a'ntū xla' naquincātlahuani'yāni'. Dios, xla' lakalhu'mana'n. Lā' ū'tza' huāk quincālītlahuani'yāni' ixlīhuāk huā'mā'. ¹⁷ Icsquī'ni'yāuj huan Māpa'ksīni' Jesucristo lā' Dios quinTāta'ca'n que cacātamaxquī'ni' talāko'xamāka'tlī'n lā' cacātamāhuixcānīni' para que chuntza' natlahua'yā'tit lā' nahua'nā'tit huāk a'ntūn tzy.

3

Pablo cāsquī'ni'lh huan tā'timīn que catalikalhtō'ka'lh para xla'

¹ Lā' chuhua'j, tā'timīn, ca'orarlī'tit por quina'n. Casquī'ntit que ixtachihuīn Dios ca'a'kahualh lā' ca'a'cnīni'ni'ca chuntza' hua'chi a'cnīni'ni'tit hui'xina'n. ² Lā' nā casquī'ntit que Dios caquincāmāpūtaxtūni' de na ixlīmāpa'ksīnca'n huan xalacca'tzanca'tzīnīn chi'xcuhū'n a'ntūn tatlahua a'ntūn tū' limakuan. Amakapitzīn tachi'xcuhū'i' tū' takalhaka't' lā' ū'tza' lī'a'nān huan tachi'xcuhū'i' a'nti lej taca'tzanca'tzi. ³ Huan Māpa'ksīni' pō'ktu tlōkentaxtūkō'. Xla' nacātamāhuixcānyāni' lā' nacāmaktaka'lhāni' lā' chuntza' tū' catīcātājani' huan ko'ti'ti'. ⁴ Quina'n iclīpāhuanāuj huan Māpa'ksīni'. Lā' ū'tza' a'nti cāmaktāyayāni'. Lā' ū'tza' iclīca'tziyāuj palh tlaha'pā'na'ntit a'ntū iccāhuanini' lā' ā'chulā' natlahua'yā'tit. ⁵ Cacāmaktāyani' hui'xina'n huan Māpa'ksīni' Jesucristo para que ā'chulā' naca'tziyā'tit a'nchī Dios cāpāxquī'yāni'. Lā' cacāmaktāyani' para que natāyani'yā'tit a'ntūn cāpātīle'keni'yāni', chuntza' hua'chi Cristo tāyani'kō'lh.

Tasquī'ni' que natascuja ixlīhuākca'n

⁶ Lā' chuhua'j, tā'timīn, iccālīmāpa'ksīyāni' a'ntū ixquilhtampān quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Cataxtunquītī de ixlīhuākca'n huan tā'timīn a'ntūn chu xmān talatā'huan lā' tū' ta'a'kahua'nani' huan līmāscā'tin a'ntū iccāhuanini'ta'ni' hui'xina'n. ⁷ Hui'xina'n ca'tziyā'titza' que tasquī'ni' que naquilāmaksca'txtuyāuj a'nchī xa'icscujāuj. Quina'n tū' laclhquititni' xa'icuanī'tauj a'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n. ⁸ Iccāmāpalauj a'nti ixquincāmāhuī'yāni'. Lā' lej pal'ha xa'icscujāuj de tuncuj lā' de tzi'sa porque quina'n tū' xa'iccāmāmakasputūcu'tunāni'. ⁹ Lā' a'yuj xa'icka'lhīyāuj derecho chu ixquilāmāhuī'uj, pero quina'n xa'icscujāuj porque xa'iclasasquī'nāuj que hui'xina'n naquilāmaksca'tāuj. ¹⁰ A'xni'ca' xa'iccātā'lahui'lani' hui'xina'n, iccāhuanini' chuntza': Palh a'nān catīhuā a'ntīn tū' scujcu'tun, tū' cahuā'yalh. ¹¹ Quincātahuaniyāni' que makapitzīn de hui'xina'n lhquititni' lā' talimaktān a'ntū tū' ixmaca'tzica'n lā' nīn tuntūyā lītōlō' tatlahua. ¹² Lā' xla'ca'n iccāmāpa'ksīyāuj lā' iccāmaxquī'yāuj tapāstacna' por ixquilhtampān Jesucristo: Ca'cs catatahui'lalh lā' catascujlī lā' chuntza' catalītapātīle'keni'lh xla'ca'n.

¹³ Tā'timīn, tū' calakachipini'tit natlahua'yā'tit a'ntū xatzey. ¹⁴ Palh catīhuā tū' a'kahuāna'ni'cu'tun a'ntū icuanī'tauj nac huā'mā' carta, caxa'ncalaktzī'ntit tichū. Lā' tū' chu lakatin catā'pintit hasta que namāxana'n xla'. ¹⁵ Pero tū' calaktzī'ntit hua'chi kalhatin tā'ca'tza. Xla' mintā'tinca'n. Camaxquī'tit tapāstacna'.

A'xmān līsīcua'lanālīn

¹⁶ Huan Māpa'ksīni' Jesucristo ū'tza' a'nti cāmātza'ta'ti'ni'yāni' mi'a'clhcunucca'n. Cacāmaktāyani' huan Māpa'ksīni' para que pō'ktu natza'ta'ta'n mi'a'clhcunucca'n, chuxatū nacāpātīle'keni'yāni'. Huan Māpa'ksīni' pō'ktu' cacā'o'kska'lhīlē'ni' milīhuākca'n.

¹⁷ Quit Pablo ictzo'ka huā'mā' saludos con quimacan. U'tza' huā'mā' ixlilakapascan ixlihuāk quincartas. Chuntza' iccātzo'ka. ¹⁸ QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacāsicua'lanālīni' mīlīhuākca'n hui'xina'n. Amén.

Huan Xapū'la Carta a'ntū Macā'ni'ca Timoteo

Pablo tzo'knuni'lh Timoteo

¹ Quit Pablo, ixapóstol Jesucristo por ixquilhtampānca'n Dios a'nti mápūtaxtūnu'n lā' Jesucristo a'nti kahlhaka'ŷyāuj. ² Timoteo, quit ictzo'knuni'mā'ni'. Hui'x hua'chi qui'o'kxa' porque icmākahlhaka'ŷnīni' ixtachihuīn Dios. Dios camaktaka'lhni' lā' calakalhu'mani'. Lā' xa'nca calatahui'la' ixpālacata quinTāta'ca'n Dios lā' Jesucristo quiMāpa'ksīni'ca'n.

Māpa'ksīlh ixpālacata a'ntin tamāsu'yu a'ntū tū' stu'ncua'

³ A'xni'ca' xa'ica'mā' nac Macedonia, lej icuanini' ixtachoko nac Efeso para nacāmāpa'ksiya' ā'makapitzin que tū'tza' catamāsu'yulh a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Cristo. ⁴ Lā' nacāhuaniya' que tū' ixmaca'tzica'n huan listas de ixtacuīni'ca'n ixnapapna'ca'n lā' a'ntū xmān cuentos ixpālacata ixnapapna'ca'n. Huā' tamā'na tū' tzey porque xmān talacapūchihuīna'nīni'n. Lā' chuntza' tūlah catimāsu'yulh ixtapuhuān Dios. A'nti xa'nca takalhlaka'ŷ, xmān xlaca'n tzēn taca'tzi ixtapuhuān Dios. Chuntza' icuanipalayāni'.

⁵ Maclacasqui'n quina'n nacāmāsu'ni'yāuj a'nchī lāpāxquī'can porque takalhlaka'ŷlh ixtachihuīn Dios lā' porque taxtāpalilh ixtapāstacna'ca'n lā' chuntza' lej tzey talalh ixtapāstacna'ca'n. ⁶ Lā' ā'makapitzin tapāzta'nkānī't lā' ū'tza' lītasu'yu que xmān chu tlakaj talālihuani. ⁷ Lej tamāsu'yucu'tun huan ixley Moisés lā' tū' tamāchekxī a'ntū tamāsu'yumā'na. Lā' nīn tū' tamāchekxī a'ntū tū' tūhuan. Pero a'yuj, lej tachihuīna'n.

⁸ Ca'tziyāuj que tzey huan ley a'ntū tzo'kli Moisés palh a'cnīni'ni'can lā' palh tū' xtāpālican. ⁹ Huan lacuan chī'xcuhui'n tū' tamaclacasqui'n huan ley. Maclacasqui'ncan huan ley para nacāmāpa'ksīcan a'ntūn tū' tzey lā' a'ntūn tū' ta'a'kahuāna'n. Nā chuntza' para a'ntin talaclē'n lā' tū' takalhlaka'ŷ ixtachihuīn Dios. Nā maclacasqui'n huampala para a'ntin tū' ta'a'cnīni'ni' nīn tūntū'. Nā huan ley para a'ntin tamaknī ixtāta'ca'n, o ixtzi'tca'n, o ā'chā'tin chī'xcu'. ¹⁰ Lā' huan ley para a'ntin tamakpuscātīni'n lā' a'ntin tā'lāka'lhī huan kalhatin chī'xcu' hua'chi ixcuscāt lā' a'ntin ta'a'kxokonū'n lā' a'ntin takalhan camana' lā' a'ntin tūhuan a'ntūn tū' stu'ncua' na ixlacapūn juez. Lā' huan ley para ixlihuākca'n a'ntin tatlahua catūhuā a'ntū contra ixtachihuīn Dios. ¹¹ U'tza' ixtachihuīn Dios a'ntū quilimāmacū'ca para namāscā'tīni'n lā' ū'tza' quincāhuaniyāni' a'nchī lej xkaka Dios lā' lej sicua'lanānī't xla'.

Maxquī'lh pāxcatca'tzi por ixtalakahu'mān Dios

¹² Icmāxquī' pāxcatca'tzi quiMāpa'ksīni' Cristo Jesús porque quilaktzī'ni't tzey para na'ictā'scujā lā' para na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios. Lā' quimāhuixcānīlh para quilītlōt. ¹³ Xapū'la tū' tzey a'nchī iccālīchihuīna'lh a'ntin ixtakalhlaka'ŷ lā' xa'iccāmacaputza lā' xa'iccālākapa xlaca'n. Pero Dios quilakahu'malh porque tū' xa'icca'tzi a'ntū xa'icclahua'mā' lā' tūna'j xa'ickalhlaka'ŷni't. ¹⁴ Lā' lej lhūhua' quilakahu'malh quiMāpa'ksīni'ca'n lā' quimākahlhaka'ŷnīlh. Chuntza' quimāsu'ni'lh a'nchī na'icpāxquī'nin hua'chi Jesucristo pāxquī'nin porque ictapa'ksīzta' con xla'.

¹⁵ Tasquī'ni' nakalhlaka'ŷcan huā'mā' tachihuīn como lej stu'ncua': Cristo Jesús milh nac quilhtamacuj para nacāmāpūtaxtū a'nti talaclē'n. Lā' icpuhuan que quit más xa'icclaclē'n de ixlihuākca'n tachi'xcuhui't. ¹⁶ Lā' a'yuj quit más xa'icclaclē'n, pero Jesucristo quilakahu'malh para namāsu'yu que xla' lej līlacatzucu naka'lhī hasta que nakalhlaka'ŷcan. Lā' como quilakahu'malh quit, nā nacālakahu'man ixlihuākca'n a'ntin natakalhlaka'ŷ para que natakā'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. ¹⁷ Ca'a'cnīni'ni'ca huan Rey a'nti Rey para pō'ktu. Xla' tū' maktin catisputli lā' tūla tapūlaktzī'n con ixlakastapunca'n tachi'xcuhui't. Lā' xmān xla' Dios. Camācā'tanīca lā' ca'a'cnīni'ni'ca pō'ktu. Amén.

¹⁸ Timoteo, huā'mā' līmāpa'ksīn iclīmāmacū'yāni' porque icpāstacmā' a'ntū huancanī't por mimpālacata a'xni'ca' Dios māsu'yulh a'ntū nala milītlōt. Nā huī'x capāstacti huā' tamā'na tachihuīn para que naka'lhīya' tahuixcān lā' xa'nca namālacstū'nca' ixtachihuīn Dios. ¹⁹ Lā' tū' tipāzta'nkāya' a'ntū kahlhaka'ŷni'ta'. Tū' catlahua' a'ntū huī'x ca'tziya' que tū' tzey. A'makapitzin tatlahuanī't a'ntūn tū' tzey a'yuj ixta'ucxca'tzi que tū' tzey a'ntū ixtatlahuamā'na. Lā' chuntza' talitaxtu'yāyhal na ixtej Dios. ²⁰ Kalhatu' de xlaca'n cāhuanican Himeneo lā' Alejandro. Iccātlakaxtulh xlaca'n para que Satanās nacāmāpātīni' lā' chuntza' tū'tza' catita'a'ksa'nli Dios.

2

A'nchī natakahlthō'ka'

¹ Lej icuaniyāni' huā'mā'. Cacāmāsu'ni' tachi'xcuhui't a'nchī lakaliyān natasqui'ni' Dios por a'ntūn tamaclacasqui'n lā' por ixpālacataca'n ā'makapitzin tachi'xcuhui't. Lā' nā natamaxquī' pāxcatca'tzi Dios por ixlihuāk a'ntū cāmaxquī'ni't. ² Lā' cacāmāsu'ni' a'nchī

natasqui'ni' Dios que nacāmaktāya huan rey lā' ā'makapitzīn pūchihuīna'nī'n lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuui't para que chuntza' tzē'k natahui'layāuj lā' natlahuayāuj ixtapuhuan Dios lā' para que tū' natlahuayāuj a'ntūn tū' līmakuan.

³ A'nti lakaliyān nasqui'ni' Dios chuntza', xla' tlahuamā' a'ntūn tzey lā' a'ntū nali'pāxuhua Dios huan Māpūtaxtūnū'. ⁴ Lā' Dios lacasqui'n que ixlīhuākca'n tachi'xcuui't catapūtaxtulh lā' ixlīhuākca'n catalacapasli a'ntū stu'ncua'. ⁵ Xmān kalhatin Dios huī'. Lā' xmān kalhatin a'nti cāmāko'xamixi Dios lā' tachi'xcuui't lā' ū'tza' a'nti huanican Jesucristo. Xla' Dios lā' nā lalh chi'xcu'. ⁶ Xla' ixa'cstu tamacamāstā'lh para nanī. Chuntza' līmāpalakō'lh ixlīhuāk a'ntūn tachi'xcuui't ixtalaclē'ni' Dios lā' cāmāpūtaxtulh. A'xni'ca' Dios lacasqui'lh a'xni'ca' pāt'le'kelh. ⁷ Lā' quilacsacli para ixa'cta'sana' lā' quilimānūlh quill'apōstol para que na'iccāmāsu'ni' xalīstu'ncua' huan a'ntūn tū' israelitas. Lā' nā iccāmāsu'ni' a'nchī nali'pūtaxtucan. Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Lā' tū' ica'kxokoyāni'.

⁸ Lā' iclacasqui'n que ixlīhuākca'n huan tachi'xcuui't chu xalhā nac cā'quilhtamacuj natatā'chihuīna'n Dios. Lā' a'xni'ca' tacha'xa ixmancanca'n para natatā'chihuīna'n Dios, cuenta catatlahualh que tzey ixa'clhcunucca'n, que tū' nata'a'kchā'ntāya lā' que tū' natapuhuan a'ntūn tū' tzey ixpālacata ā'kalhatin. ⁹ Maclacasqui'n huan tzu'ma'jan lā' huan puscān natalhakā' ixlū'xu'ca'n a'ntū natatā' līmakuan lā' a'ntū minī'ni' puscān. Tū' maclacasqui'n natahui'li lūhūha' cintaj o xa'nat na ixya'jca'n; xmān xa'nca nataxqui'ta. Lā' tū' natalika'tla'jca'tzi ixpālacataca'n ixtapixnu'ca'n de oro nūn de perla. Lā' nūn tū' natalika'tla'jca'tzi ixlū'xu'ca'n a'ntū lej xatapala. ¹⁰ Maclacasqui'n natatlahua a'ntū tzey. U'tza' minī'ni' lā' chuntza' natalītasu'yu que takalhlaka'ti ixtachihuīn Dios. ¹¹ A'nlhā takēstokcan para nata'a'cnīni'ni' Dios, huan puscān tzē'k catatahuī'lh para natasca'ta lā' nata'a'kahuāna'n. ¹² Quit tū' icmakxteka que kalhatin puscāt camāsu'yulh nūn cacāmāpa'ksīlh huan chi'xcuui'n. Xla' tzē'k catahui'lal^h ¹³ porque pū'la Dios lhta'malh Adān lā' ā'calīstān tlalualh Eva. ¹⁴ Lā' tū' a'kxokoca Adān pero Satanās a'kxokohl huan puscāt. Lā' chuntza' litzuculh huan talaclē'i'. ¹⁵ Ixli'lot huan puscāt, ū'tza' cāmāsu'ni' ixcamana'. Lā' palh nakalhlaka'ti ixtachihuīn Dios lā' ka'lhī tapāxqui'n lā' palh tzey ixtapāstacna' lā' tū' natlahua a'ntū tū' līmakuan lā' palh xa'nca latlā'huan, namāpūtaxtūcan.

3

A'nchī natalīla huan maktaka'lhna'nī'n

¹ Stu'ncua' huā'mā' tachihuīn: Palh kalhatin lacu'tun ixmaktaka'lhna'ca'n a'ntūn takalh-laka'ti ixtachihuīn Dios, huā'mā' chi'xcu' lacasqui'n huan lītōt a'ntūn tzey. ² Maclacasqui'n huan maktaka'lhna' tū' maktin catlahualh a'ntūn tzē nali'a'ksa'ncan. Xmān kalhatin ixpuscāt caka'lhīlh. Līlacatejtin catahui'lal^h. Xla' nali'huī'li tū' natlahua a'ntūn tū' tzey. Tzeyā chi'xcu' calalh xla' lā' tzey calalh ixtapāstacna'. Cacāmānūlh ā'makapitzīn na ixchic. Xa'nca camāsu'yulh. ³ Tū' cako'tli. Tū' cacātucslī ā'makapitzīn pero pō'ktu cacāpāxqui'lh. Tū' palaj ca'a'kchā'lh. Tū' calipāhuanli ixtumīn. ⁴ Xa'nca camāpa'ksīni'lh na ixchic. Lā' ixcamana' cata'a'kahuāna'ni'lh lā' cata'a'cnīni'ni'lh. ⁵ Palh huan chi'xcu' tūla māpa'ksīni'na na ixchic, zchichū nacālīmaktaka'lhna a'ntūn takalhlaka'ti ixtachihuīn Dios? ⁶ A'ntin tzucumā'cus kalhlaka'ti tūla catilalh maktaka'lhna' porque naka'tla'jca'tzi lā' chuntza' napāt'le'keni' xla' hua'chi pāt'le'keni'lh huan ko'ti'ti'. ⁷ Lā' huan maktaka'lhna' calalh kalhatin chi'xcu' a'ntūn ta'a'cnīni'ni' huan tachi'xcuui't a'ntūn tū' takalhlaka'ti como xla' tzeyā chi'xcu'. Palh tū', tzē na'a'ksa'ncan lā' chuntza' natlaja huan ko'ti'ti'.

A'nchī nala huan diácono

⁸ Lā' huan diácono, ū'tza' a'nti namaktāyana'n nac lītōkpān. Lā' nā maclacasqui'n que huan diácono lacatejtin catahui'lal^h. Huan diácono tū' catlahualh lakatu' ixlacan lā' tū' caka'chīlh. Lā' tū' capuhuanli naka'lhī tumīn a'ntūn tū' tlajani't. ⁹ Lā' tzey calalh ixtapāstacna' xla' lā' xa'nca camāchekxīlh ixlīhuāk a'ntū Dios quincāmāsu'ni'ni' para que nakalhlaka'ti'yāuj. ¹⁰ Maclacasqui'n pū'la naca'tzīcan a'nchī latlā'huan. Lā' palh nūn tinti' nali'a'ksa'n de catūhuā, a'xni'ca' tzē natanū ixlīdiácono. ¹¹ Lā' huan puscān, nā maclacasqui'n lacatejtin catalatā'kchokolh. Tū' cata'a'ksa'nli ā'chā'tin. Tū' cataka'chīlh. Lā' pō'ktu catatlōkentaxtulh ixlītōtca'n. ¹² Huan chi'xcu' a'nti diácono caka'lhīlh xmān kalhatin ixpuscāt. Lā' xa'nca camāpa'ksīni'lh na ixchic lā' cata'a'kahuāna'ni'lh ixcamana'. ¹³ A'nti xa'nca tlōkentaxtū ixlīdiácono, ū'tza' ixlīhuākca'n ta'a'cnīni'ni'. Lā' xla' tū' catijicua'nli nahuan que tapa'ksī con Jesucristo.

A'ntū kalhlaka'ti'yāuj

¹⁴ Chuntza' iclīto'knuni'mā'ni' a'yuj icpuhuan que palaj na'ica'nācha'. ¹⁵ Lā' a'yuj na'ictakoxī, pero chuhua'j ca'tziya' a'nchī maclacasqui'n nali'tahuī'layāuj quilihuākca'n a'nti kalhlaka'ti'yāuj ixtachihuīn Dios. Quina'n hua'chi ixlītōkpān Dios a'nti pō'ktu huī'. Lā'

quina'n maktāyāyāj a'ntū ixlīstu'ncau' expālacata Jesucristo. ¹⁶ Lej tasqui'nī a'ntū kalhlaka'īyāuj. Pū'la tū' ixca'tzican pero chuhua'j Dios quincāmāsu'ni'n a'nchī nalipūtāxtucan. U'tza' huā'mā' a'ntū kalhlaka'īyāuj; Dios tasu'yuni't hua'chī chī'xcu' a'ntū huanican Jesús. Lacuan mālacstū'nca por huan Espīritu Santo. Huan āngeles talaktzī'lh. Lī'a'cta'sana'nca lakachu nac makatna' cā'lacchicni'. A'ntū xalanī'n cā'quilhtamacuj takalhlaka'ī'lh. Lā' lē'nca nac a'kapūn.

4

A'ntī natataxtutāya na ixtej Dios

¹ Huan Espīritu Santo xa'nca huan que namin lakatin chī'chini' a'xni'ca' ā'makapitzīn natamakxteka a'ntū takalhlaka'ī'lh. Lā' natatālani' a'ntīn ta'a'kxokonun' lā' natakaxmata a'ntū tamāsuyumā'na ixlacsujni'n ko'ti'ti'. ² Huan chī'xcuhui'n a'ntīn tamāsuyū chuntza' tatlaha lakatu' ixlacanca'n lā' tū' tahuan a'ntū stu'ncau'. Tū'tza' ta'u'cxca'tzī palh tū' tzey a'ntūn tatlahaumā'na. Xlaca'n hua'chilh tanīhua'nani't a'ntūn talī'u'cxca'tzīni'n. ³ Xlaca'n tamāsu'yu que tū' tzey natatapūchahua lā' tū' tzey natahua' ā'tāpātin līhua't. Lā' Dios quincāmāxqui'ni' tāpāspit līhua'tna' para nahua'yāuj. Xmān pū'la namāstā'yāuj pāxcatca'tzī quina'n a'ntū kalhlaka'īyāuj ixtachihuīn Dios. ⁴ Ixlīhuāk a'ntū Dios tlahualh, ū'tza' tzey lā' quina'n tūla catihuāuj palh tū' tzey. Namaklhtīni'nāuj lā' namaxqui'yāuj pāxcatca'tzī Dios. ⁵ Chuntza' tzey porque ixtachihuīn Dios quincāmāsu'ni'yāni' que huāk tzey a'xni'ca' maxqui'yāuj pāxcatca'tzī Dios.

A'nchī nala a'ntī natā'scuja Jesucristo

⁶ Palh chuntza' nacāmāsu'ni'ya' mintā'timīn a'ntīn takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios, nala'ya' xatzey ixtasācu'a' Jesucristo. Lā' ā'chulā' nakalhlaka'ī'ya' expālacata a'ntū māsu'yupā't lā' a'ntū stālani'pā't. ⁷ Tū' cuenta catlaha' huan cuentos a'ntū xmān xala' nac cā'quilhtamacuj lā' tuntu' ixtapalh. Cuenta catlaha' a'ntū Dios lacasqui'n. ⁸ A'xni'ca' natlahuaya' ejercicio, ū'tza' tzey para mimacni' pero más tasqui'nī natlahuaya' ixtapuhuān Dios. U'tza' tzey nac huā'mā' quilhtamacuj lā' nā tzey para quinquilhtamacujca'n a'ntū nala para pō'ktū. ⁹ Stu'ncau' huā'mā' tachihuīn lā' maclacasqui'n ixlīhuākca'n natakalhlaka'ī'. ¹⁰ Quina'n palha' liscujāj lā' cālīpātīni'yāuj a'ntū quincātalakapalayāni' porque kalhlaka'īyāuj Dios a'ntū pō'ktū huī'. Xlā' lalh ixMāpūtāxtūnu'ca'n ixlīhuākca'n tachi'xcuhui't pero xmān nacāmāpūtāxtūcan a'ntū takalhlaka'ī'.

¹¹ Chuntza' namāpa'ksiya' lā' namāsu'yu'ya' a'ntū iclīmāmacū'yāni'. ¹² Tū' catimāxtekti nalakmaka'nca'na' expālacata milī'o'kxa'. Xa'nca calatahuī'la' para que ixlīhuākca'n a'ntū takalhlaka'ī' natamakscā'tāni'. Cahua'nti xmān a'ntūn tzey lā' catlaha' xmān a'ntūn tzey. Cacāpāxqui' ixlīhuākca'n tachi'xcuhui't. Lā' xa'nca cakalhlaka'ī' lā' tzey calalh mintapāstacna'. ¹³ Līhuan tūna'j ica'nācha' natanūni'ya' lakapūtle'keya' ixtachihuīn Dios a'nlhā takēstokcan. Lā' calī'a'cta'sa'na' ixtachihuīn Dios lā' camā'su'yu'. ¹⁴ Tū' tipātā'nkāya' huā' talakalhu'mān a'ntū maxqui'canī'ta' a'xni'ca' tā'cpūmā'ca'ni' ixmacanca'n huan makata'lhna'nī'n a'xni'ca' huanica' a'ntū milītlōt.

¹⁵ Pō'ktū cuenta catlaha' huā'mā' a'ntū ictzo'knuni'nī'ta'ni' lā' pō'ktū catanūni' tlōkentaxtūkō'ya' para que ixlīhuākca'n tachi'xcuhui't tze' natalaktzīn que lakaliyān más xa'nca tlahuapā't ixtapuhuān Dios. ¹⁶ Cuenta catlaha' a'ntūn tlahua'ya' lā' a'ntū māsu'yu'ya'. Chuntza' napūtāxtuya' lā' nā natapūtāxtu a'ntūn takaxmata.

5

A'nchī natalīlatā'kchoko huan tī takalhlaka'ī'

¹ Tū' tilacaquilhniya' kalhatin papatzīn pero camaxqui' tapāstacna' hua'chilh xlā' mintā'ta'. A'nti o'kxa'cus camaxqui' tapāstacna' hua'chilh mintā'tin. ² Lā' chuntza' kalhatin to'kotzīn camaxqui' tapāstacna' hua'chilh mintzī't, lā' a'nti tzu'ma'jātcus hua'chilh mintā'tin, lā' tū' ticātlahuani'ya' a'ntūn tū' limakan con xlaca'n.

³ Na'a'cnīni'ni'ya' huan lakapūt a'ntūn tū' ka'lhī nīn kalhatin a'nti namaktaka'lhā. ⁴ Palh ka'lhicus ixcamān o'ixtā'nat, maclacasqui'n xlaca'n natamaktaka'lhā huan lakapūt para natasca'ta ixlītlōtca'n expālacata ixfamilia'ca'n. Chuntza' tasu'yu' que ta'a'kahuāna'ni' ixtachihuīn Dios. Lā' chuntza' nacālīmāpala a'ntīn tamakastaclī. U'tza' nalīpāxuhua Dios. ⁵ Huan lakapūt a'nti ixa'cstu huī' lā' a'ntūn tū' ka'lhī nīn kalhatin a'nti namaktaka'lhā, xlā' ka'lhīmā' a'ntū Dios namaxqui'. Tzī'sa lā' tuncuj tū' namakxteka de tā'chihuīna'n Dios na ixchic lā' a'nlhā takēstokcan. ⁶ Huan lakapūt a'nti xmān paxialhna'n lā' tlahua chu a'ntū lacasqui'n, ū'tza' a'cxīm hua'chilh xanīn na ixlacapūn Dios, a'yuj lakahuancus. ⁷ Huāk huā' tamā'na nā

nacāmāsu'ni'ya' para que huan lakapūtnu' tū' catatlalualh nīn tuntū' a'ntū nacālī'a'ksa'nca.
⁸ Palh a'nan a'ntūn tū' cāmaktaka'lha ixtalakapasni'n lā' palh tū' ā'chulā' cāmaktaka'lha a'ntīn tahui'lāna' na ixchic, ū'tza' kalhtatzē'ka a'ntū kalhlaka'lī'nī't. A'chulā' tasu'yu que ā'chā'tin a'ntīn tū' kalhlaka'lī'.

⁹ Xmān catzo'kti nac lista huan lakapūt palh ka'lhī'tza' tu'tumpu'xam cā'ta lā' xmān kalhatin ixkōlū' ixka'lhīnī't. ¹⁰ Lā' nā maclacasqui'n que nalakapascan palh tzeyā puscāt xla' porque tlahuanī't a'ntūn tzey. Palh xa'nca cacāmakastacli ixcamana' lā' palh ixcāmāhuī' na ixchic a'ntīn tatapa'ksī con Jesús, tzē natzo'kcan ixtacuīni'. Lā' palh tlōkentaxtūlh chu xatūyā lītlōt a'yuj tū' lej tasqui'nī lā' palh ixcāmaktāya a'ntī ixtapātīni'n, tzē natzo'kcan. Lā' palh huan lakapūt pō'ktu putza a'nchī natlahua a'ntūn tzey, catzo'kuī'līca.

¹¹ Huan lakapūtnu' a'ntīn tūna'j lej to'kotzīnī'n tū' caticātzo'kca porque ā'calistān nacātīaja ixtapuhuānca'n. Lā' natataxtutāya de na ixtē Dios lā' chuntza' natalītapūchahuacu'tumpala. ¹² Chuntza' nacāmāclacē'nican porque tū' tatlōkentaxtū a'nchī tatzuculh. ¹³ Huan lakapūtnu' a'ntīn tūna'j to'kotzīnī'n nā natasca'ta natalatā'kchoko pūtnu' chīc lā' natalhquititni'n. Lā' ā'chulā' natala porque lej nata'a'ksa'nan lā' natatanū a'nīlhā tū' ixmca'tzīca'n. Lā' nā natahuan a'ntūn tū' līmakuan. ¹⁴ U'tza' iclīhuaniyāni' catatapūchahuapā huan lakapūtnu' a'ntīn tūna'j lej lakto'kotzīnī'n. Cataka'lhīpā ixcamana'ca'n lā' catamaktaka'lhī huan na ixchicca'n. Chuntza' tū' caticāmāxqui'ca quīntā'ca'tzaca'n a'ntū natalī'a'ksa'n. ¹⁵ A'makapitzīn lakapūtnu' tataxtutāyalhtza' de na ixtē Dios para nastātālanī' huan ko'tī'tī'.

¹⁶ Palh kalhatin kalhlaka'lī' lā' palh hui' ixtalakapasni' xalakapūt, camaktāyalh. Chuntza' a'ntīn tatakēstoka nac lītōkpān xmān nacāmaktāya huan lakapūtnu' a'ntīn tū' taka'lhī nīn kalhatin a'ntī nacāmaktaka'lha.

¹⁷ Lej nacā'a'cnīni'ni'can huan a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn nac lītōkpān lā' xa'nca tamāpa'ksīni'n. A'chulā' cacā'a'cnīni'ni'ca xlaca'n que ā'chā'tin. Lā' ā'chulā' nacā'a'cnīni'ni'can xlaca'n palh tamāsu'yu ixtachihuīn Dios lā' tamāstū'nca. ¹⁸ Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios: "Tū' catimā'kalhnu' ixbozal huan huācax a'xni'ca' lacchī'ntamā' trigo a'ntū lītlahuacan harina. Namakxteka' nahua". Lā' nā chuntza' tatzō'kni': "Huan tasācua' natīaja ixchī'chīni'".

¹⁹ Xmān kalhatin ixa'cstu tūla catilī'a'ksa'nīni'lh huan a'ntī māpa'ksīni'n nac lītōkpān. Maclacasqui'n kalhatu' o kalhatu'tun a'ntīn taca'tzī ixtalacē'i' para natalī'a'ksa'nīni'n. ²⁰ Lā' palh chuxatī de xlaca'n tū' makxteku'tun ixtalacē'i', calacaquilhnīca na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n. Lā' chuntza' ā'makapitzīn natajicua'n. ²¹ Iclīmāmacū'yāni' na ixlacapūnca'n Dios lā' Jesucristo lā' na ixlacapūnca'n āngeles a'ntī Dios cālacsacnī't. Lej iclīmāmacū'yāni' que natlōkentaxtūya' huā'mā' a'ntū ictzo'kni't. Lā' tū' timakxteka que xtunc natlahua kalhatin xmān ixpālacata kalhatin mī'amīgo. Ixlīhuākca'n a'cxīmīni' cata'a'kahuāna'ni'lh. ²² Tū' lacapalh na a'cpūmā'ca'ya' mimacan ā'kalhatin a'ntī namāxtunquīya' para natā'scuja Dios. Pū'la napāstaca' palh xa'nca natlōkentaxtū ixlītlōt porque hui'x nalīpina' cuenta. Hui'x calīhuī'li' natlahua'ya' xmān a'ntūn tzey.

²³ Chuhua'j tū'tza' xmān xcān nahua'ya' pero macsti'na'j xavino uva nahua'ya' ixpālacata mimpān porque maklhūhua' lī'tza'ca'na'.

²⁴ Capāstacti que ixtalacē'i'ca'n makapitzīn tachi'xcuhui't xa'nca cāca'tzīcan a'yuj tintī' cālī'a'ksa'nīni'ni't. Pero ixtalacē'i'ca'n ā'makapitzīn tintī' taca'tzī hasta a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'can. ²⁵ Nā chuntza' tatasu'yu ixlīzeyca'n tachi'xcuhui't. Lā' a'yuj tū' palaj talītasu'yu ixlīzeyca'n pero tūla tamātzē'ka pō'ktu.

6

¹ Ixlīhuākca'n xatatamāuj tasācua' lej cata'a'cnīni'ni'lh ixtēcu'ca'n para que nīn tintī' nalīchihuīna'n a'ntūn tū' tzey ixtacuīni' Dios nīn a'ntū māsu'yuyāuj. ² Huan xatatamāuj tasācua' tū' catilakmaka'lh ixtēcu' a'ntī kalhlaka'lī' porque ixtu'ca'n talalh lītā'tīmīn ixpālacata a'ntūn takalhlaka'lī'. Mās xa'nca nascuja huan tasācua' porque cāmaktāyamā' a'ntī cāpāxqui'can lā' a'ntīn takalhlaka'lī' ixtachihuīn Dios. U'tza' huā'mā' namāsu'yu'ya' lā' stu'tu'lu' nahua'na' chuntza'.

A'ntū nalīko'xamīxa

³ Palh kalhatin xtunc namāsu'yu lā' tū' chu lakatin hua'chī māsu'yulh huan Māpa'ksīni' Jesucristo, lā' palh tū' māsu'yu que tasqui'nī stālani' Dios, ⁴ huā'mā' chī'xcu' lej ka'tla'jca'tzī lā' tuntū' ca'tzī. Xmān lītīlajacu'tun ū'tza' ixtachihuīn lā' cālacapūchihuīna'n. Chuntza' tzucucan lālakca'tzani'can lā' lālī'a'kchā'ni'can. Lā' tzucucan lālakapalacan lā' puhuanan a'ntūn tū' tzey de ā'makapitzīn. ⁵ Lā' lej talālacatāqui' porque tū' tzey ixtapāstacna'ca'n lā' tū'tza' talakapasa huan tū xastu'ncua'. Xlaca'n tapuhuan que mās rico natala palh nastātālanī' Dios. Cataxtunqui de xlaca'n. ⁶ Pero a'ntū stālani' Dios lā' līpāxuhua, ū'tza' līricujlanī'ttza'. ⁷ A'xni'ca' lacatuncūuj, tuntū' līmīuj nac huā'mā' quīlhtamacuj lā' tūla catilē'uj catūhuā a'xni'ca'

nanīyāuj. ⁸ Palh cāka'lhīyāuj quilihua'tca'n lā' quilu'xu'ca'n, con huā'mā' nalipāxuhuayāuj. ⁹ A'ntū lej putza a'nchī nalīricujla, xla' nalilaktzīncu'tuncan lā' tūla catitlajalh. Lā' huan lhūhua' catūhuā a'ntū cālacasqui'n natala hua'chi a'ksu'j a'ntū nachī'pa lā' tū' catipūtaxtulh. A'chulā' natlahua a'ntū xmān ixtapuhuān hasta que napāxcatlakō' lā' nasputa. ¹⁰ Ixlītzucuni' ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey, ū'tza' lej ka'lhīcu'tuncan tumīn. A'makapitzīn tanto talacasqui'lh ixtumīnca'n lā' tataxtutāyalh de na ixtej Dios. Lā' chuntza' lej talīpātīnī'lh.

Calīmaktāya' a'ntū kalhlaka'ŕya'

¹¹ Lā' hui'x, como tapa'ksiya' con Dios, catapānu' de ixlīhuāk huā'mā' a'ntūn tū' tzey. Calīhui'li' lacuan namāstū'ncni'ca'na'. Castālani' Dios. Caputza a'nchī ā'chulā' nalīkalhlaka'ŕya' lā' napāxqui'ni'na'. Catāyani' a'ntū napātle'keni'yāni' lā' nalakalhu'mana'na'. ¹² Catanūni' līmaktāyaya' a'ntū kalhlaka'ŕyāuj. Camaklhtīni' xasāsti' minquilhtamacuj a'ntū para pō'ktu porque Dios lacsacni' lā' hui'x hua'nī'ta' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhui't que kalhlaka'ŕnī'ta' ixtachihuīn Dios. ¹³ Icmāpa'ksīyāni' na ixlacapūn Dios a'ntū cāmā'a'nanīlh ixlīhuāk a'ntū a'nan lā' na ixlacapūn Jesucristo a'ntū māstū'ncni' ixtapuhuān Dios na ixlacapūn Poncio Pilato. ¹⁴ Icmāpa'ksīyāni' que ca'a'kahuāna'ni' xa'nca a'ntū icmāsu'ni'yāni' hasta a'xni'ca' namimpala quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' tū' camakxtekti naxtāpalīcan nīn macsti'na'j a'ntū iclīmāpa'ksīni'ta'ni'. Tū' catlahua' nīn tuntū' a'ntūn tzē nali'a'ksa'nca'na'. ¹⁵ A'xni'ca' Dios nahuan, a'xni'ca' namimpala Jesucristo. Sicua'lanālāni't Dios. Lā' xla' lej māpa'ksīni'n. Xla' huan Rey a'ntū cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n reyes lā' xla' cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n a'ntūn tamāpa'ksīni'n nac cā'quilhtamacuj. ¹⁶ Xmān Dios tū' catīspuṭli. Lā' tanto xkaka a'nlhā hui'lacha' que nīn tintī' tzē catilaktapajtzūlh. Lā' tintī' laktzi'nī't porque tūla laktzi'ncan. Ixlīhuākca'n cata'a'cnīni'ni'lh. Lā' cacāmāpa'ksīkō'lh pō'ktu. Amén.

¹⁷ Huan ricosnu' nac huā'mā' quilhtamacuj nacāmāpa'ksiya' que tū' cataka'tla'jca'tzīlh lā' nīn tū' catalīpāhuanli ixtumīnca'n a'ntū nasputa. Natalīpāhuan Dios porque xla' quīncāmaxqui'yāni' ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nāuj para que nalipāxuhuayāuj. ¹⁸ Nacāmāpa'ksiya' huan ricosnu' que natatlahua a'ntūn tzey. Huan lhūhua' xatzey a'ntū natatlahua porque talakalhu'man ā'makapitzīn, ū'tza' hua'chilh nalīricujla a'yuj tū' taka'lhī tumīn. Catamaxqui'lh ā'makapitzīn a'ntūn taka'lhī lā' tū' catatampi'lhīni'lh. ¹⁹ Chuntza' nataka'lhī ixlīricujca'n huan nac quilhtamacuj a'ntū namin lā' nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktū.

Ixtalīmāmacū'n Timoteo

²⁰ Timoteo, xa'nca cuenta catlahua' a'ntū līmāmacū'ca'nī'ta'. Tū' tikaxpa'ta' a'ntū xmān chíhuīna'n lā' tuntū' huan. Lā' tū' cuenta titlahua'ya' a'nchī talālacatāqui' a'ntūn tapuhuan que más taca'tzī. ²¹ A'makapitzīn chuntza' tatlahualh lā' ū'tza' talītaxtutāyalh de na ixtej Dios. Dios casicua'lanālīni'. Amén.

Ixlīkalhtu' Carta a'ntū Macā'ni'ca Timoteo

Pablo tzo'knuni'lh Timoteo

¹ Quit Pablo, ixapóstol Jesucristo chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Quimacamilh para na'icmālacstū'nca a'nchī natalīka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu ixlīhuākca'n a'ntūn tat-apa'ksī con Jesús, chu a'nchī hualh Dios. ² Timoteo, ictzo'knuni'yāni' hui'x a'ntī hua'chi qui'o'kxa' lā' icpāxqui'yāni'. Casicua'lanālīni' Dios a'ntī xaTāta' lā' Jesucristo a'ntī Māpa'ksīni'. Lā' tze'k catahuī'la'.

Līchihuīna'nca xpālacata Cristo

³ Icmāxqui' pāxcatca'tzī Dios a'ntī ictā'scuja hua'chi tatā'scuji quinapapna' lā' icu'cxca'tzī que tzey quintapāstacna'. Lakaliyān a'xni'ca' ictā'chihuīna'mā' Dios, icpāstacāni' lā' icmāxqui' pāxcatca'tzī Dios por hui'x. ⁴ A'xni'ca' icpāstaca a'nchīn ca'lhua' porque quit icmāchokoni', lej iclaktzī'ncu'tumpalayāni' para que na'iclipāxuhua. ⁵ Icpāstaca a'nchī xa'nca kalhlaka'īya'. Chuntza' chu a'cxim takalhlaka'īnī't xaka'tla mintzī't Loida lā' mintzī't Eunice. Lā' quit icca'tzī que nā hui'x xa'nca kalhlaka'īya'.

⁶ U'tza' iclihuānipalayāni' tū' tipātza'nkāya' huan milītōt a'ntū icmāxqui'nī'ta'ni' a'xni'ca' ica'cpūmā'ca'ni' quimacan. ⁷ Huan Espīritu Santo a'ntū Dios quincāmaxqui'nī'ta'ni', ū'tza' quincāmaxqui'yāni' para que tū' najicua'nāuj. Lā' quincāmaxqui'yāni' tahuixcān lā' tapāxqui'n. Lā' xla' quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī tze' nacātlayajūuj quintapuhuāncā'n a'ntūn tū' tzey lā' chuntza' xa'nca naka'lhīyāuj quintapāstacna'ca'n. ⁸ Tū' tilīmāxana'na' nalichihuīna'na' xpālacata quiMāpa'ksīni'ca'n Jesús lā' tū' quintilīmāxana'na' quit a'nchī quinchī'canī't xpālacata Jesús. Chu a'nchī Dios namātli'hui'qui'yāni', naquintā'pātiya' quit xpālacata huan xatzey tachihuīn. ⁹ Dios quincāmāpūtaxtūni' lā' quincālacasacni' lā' quincāmaxtunquīni' para que nalayajūj ixla'. Dios quincālacasacni' lā' tū' por xpālacata a'ntū tlahuāni'tauj a'yuj ixpuhuanāuj palh tzey. Xla' quincālacasacni' porque ū'tza' ixtapuhuān lā' quincālakalhu'mani'. A'xni'ca' tūna'j ixui' huā'mā' quilhtamacuj, a'xni'ca' Dios quincālakalhu'mani' xpālacata Jesús. ¹⁰ Lā' chuhua'j Dios quincāmāsu'ni'ni' ixtalalalhu'mān porque macamiltza' huan Māpūtaxtūnu' Jesucristo. Xla' tlajakō'lh ixlīmāpa'ksīn huan līnīn. Lā' quincāmāsu'ni'ni' a'nchī nalīka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n para pō'ktu porque quincāmāsu'ni'ni' huan xatzey tachihuīn xpālacata Jesucristo.

¹¹ Dios quilacsacui'līh quili'apóstol lā' quili'a'cta'sana' lā' quilīmākalhtō'kē'ni' para que na'iccāmāstū'ncni' huan xatzey tachihuīn a'ntūn tū' israelitas. ¹² Lā' como Dios quilacsacui'līnī't, ū'tza' iclipātīmā' a'ntū quimpātle'keni'. Lā' a'yuj quit ictachi'n, pero tū' iclimāxana'n porque ickalhlaka'ī' Dios lā' iclipāhuan Dios. Quit ictamacamaxqui'lh Dios lā' icca'tzī que xla' namaktaka'lh a'ntū iclimāmacū'lh hasta a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'.

¹³ Huā' a'ntūn quit icmāsu'ni'yāni', xa'nca nastālanī'ya'. Lā' tū' nataxtutāya'ya' de a'ntū kalhlaka'īnī'ta' lā' napāxqui'ni'na' hua'chi Jesucristo quincāmāsu'ni'yāni'. ¹⁴ A'ntū limāmacū'ca'nī'ta', ū'tza' xa'nca nalīmaktaka'lh a'ntū iclimāmacū'lh hasta a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'!

¹⁵ Hui'x ca'tziya' que ixlīhuākca'n xalanī'n huan nac estado de Asia quintamakxteklī lā' kalhatu' de xlaca'n cāhuanīcan Figelo lā' Hermógenes. ¹⁶ Dios cacālakalhu'malh Onesíforo lā' a'ntū xalanī'n na ixchic porque maklhūhua' quilakmilh nac pūlāchī'n lā' quimāpāxuhūilh. A'yuj quit tachī'n xa'icuanī't pero xla' tū' quilīmāxana'lh. ¹⁷ Xmān chā'lh nac Roma lā' xla' tzuculh quimputza hasta a'xni'ca' quinkakli. ¹⁸ jDios calakalhu'malh a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'! Lā' hui'x xa'nca ca'tziya' a'nchī ixquincāmaktāyayāni' a'xni'ca' ixui'lāna'uj nac Efeso.

2

Huan xatzey ixtropa Jesucristo

¹ Lā' hui'x a'ntī hua'chi qui'o'kxa', catli'hui'quinti porque quina'n tapa'ksīyāuj con Jesucristo lā' xla' quincālakalhu'manāni'. ² Lā' quintachihuīn a'ntū iccāhuanīni' na ixlacapūncā'n lhūhua' tachī'xcuhui't lā' a'ntū hui'x kaxpa'tti, huāk huā'mā' nacālīmāmacū'ya' ā'makapitzīn chí'xcuhui'n a'ntī lacuan. Chuntza' xlaca'n tze' nā natamāsu'ni' ā'makapitzīn huampala.

³ Hua'chi huan xatzey tropa tū' makjicua'n ixmacni', chuntza' hui'x maclacasqui'na' natāyani'ya' a'ntū napātī'keni'yāni' xpālacata Jesucristo. ⁴ A'ntū lītanūnī't ixlītropā tū' naka'lhī xtu'nc ixnegocio porque namāmakchuyī lā' ū'tza' nalī'a'kchā'n ixcomandante. ⁵ Lā' a'ntū natanū nac lakatin tatu'jnu' tūla catitlajalh huan premio palh tū' na'a'kahuāna'ni' huan a'ntū limāpa'ksīcanī't. ⁶ Lā' a'ntū hua'cu'tun tza'ktza', maclacasqui'n pū'la xa'nca nascuja

nac cā'tacuxtu. ⁷ Capāstacti a'ntū icuaniyāni' lā' huan Māpa'ksīni' namaktāyayāni' para que namāchekxikō'ya'.

⁸ Pō'ktu capāstacti Jesucristo a'ntū lakahuanchoKolh lā' a'ntū i'xū'yātā'nat David chu a'nchi huan huan xatzey tachiHuīn a'ntū iclī'a'cta'sana'n. ⁹ Como iclī'a'cta'sana'n huan xatzey tachiHuīn ixpālacata Jesucristo, quimāpātīnican lā' quiliChī'cani't licā'n hua'chi kalhatin maknīni'. Pero ixtachiHuīn Dios tūlah catimāmakchuyīca; pō'ktu na'a'cta'sana'n Dios. ¹⁰ Lā' ū'tza' iclipātī ixlihuāk a'ntū quimpātle'keni' porque iccāpāxquī' ixlihuākca'n a'ntū Dios cālacsacli. Lā' quit iclacasqui'n que xla'ca'n catalipūtaxtulh ixpālacata Jesús lā' catatā'latahuī'lh Jesús a'nlhā pō'ktu lej xkaka.

¹¹ Stū'ncua huā'mā' tachiHuīn:

Palh natā'nīyājū Cristo, nā natā'latahuī'layājū.

¹² A'yuj pātīni'nāuj nac huā'mā' quilhtamacuj pero natā'māpa'ksīni'nāuj nac a'kapūn.

Palh kalhtatzē'kāuj a'nchi tapa'ksīyājū con Cristo, nā xla' naquincākalhtatzē'kāni'.

¹³ A'yuj quina'n tū' tlōkentaxtūyājū a'ntū huanūj, pero xla' tlōkentaxtū ixlihuāk a'ntū quincāhuanini' porque tūla a'kxokonū'n.

A'ntū xa'nca scuja

¹⁴ Huā'mā' a'ntū icuanini' cacāmāpāstaqui tachi'xcuHuī't lā' na ixlacapūn quīnDiosca'n stu'tu'lu' cacāhua'ni' que catamakxtekli talāsta'la ixpālacata tachiHuīn. Ū'tza' xmān cāmāmakchuyī ā'makapitzīn a'ntūn takaxmata. Nīn tuntū' lītasqui'nī. ¹⁵ Hui'x catanūni' para que xa'nca nataxtu milītōlōt na ixlacapūn Dios hua'chi xatzey tasācua' a'ntūn tū' nalimāxana'n ixtaxcujūt porque xa'nca māsu'yu'ya' ixlīstū'ncua' Dios. ¹⁶ Cacātāxtunquīni' de xla'ca'n a'ntū xmān talīchihuāna'n a'ntūn tū' tasqui'nī porque ā'chulā' natāmāmakchuyī a'ntūn tastālanī' Dios. ¹⁷ Lā' chuntza' xla'ca'n hua'chi lakatin tzi'tzi' a'ntūn tū' catitzeyalh pero ā'chulā' namasa. Kalhatu' de xla'ca'n cāhuanican Himeneo lā' Fileto. ¹⁸ Xla'ca'n tataxtūtāyālh de na ixtēj Dios lā' tamāmakchuyīmā'na ā'makapitzīn a'ntūn takalhaka'ŷ' porque tahuān que talakahuanchoKolhtza' huan nīnī'n lā' tū'tza' ā'maktin catitalakahuanchoKopā. ¹⁹ Lā' a'yuj chuntza' tamāsu'yu, pero Dios hualh que nalakahuanchoKocan lā' tūla xtāpālīcan. Chuntza' tatzo'kni': "Huan Māpa'ksīni' cālākapasa a'ntūn tatapa'ksi con xla'". Lā' tatzo'kni' huampala: "Ixlihuākca'n a'ntūn tahuān que tatapa'ksi con huan Māpa'ksīni' Jesús, maclacasqui'n nataxtatunquī de a'ntūn tū' tzey".

²⁰ Nac lakatin ka'tla' chic tū' xmān lakatin pulātu a'nan. A'nan de oro lā' a'nan de plata lā' a'nan de pūtliū'n. A'makapitzīn cāmāclacasqui'ncan xmān a'xni'ca' tlahuacan cā'tani' lā' huan de pūtliū'n, xla' pō'ktu maclacasqui'ncan. ²¹ Lā' a'ntū tamakxteka a'ntūn tū' tzey, xla'ca'n hua'chi huan pulātu a'ntūn mās tēhuani't lā' maclacasqui'ncan xmān para cā'tani'. Huan Māpūtāxtūnu' nacāmāxtunquī xla'ca'n para natala ixla' Dios lā' para natatā'scuja. Chuntza' pō'ktu cāxni'j natatahuī'la para nata'a'cni'ni'ni' huan Māpa'ksīni'.

²² Tū' cala't hua'chi huan o'kxa'n a'ntū lej talacasqui'n a'ntū ko'hua'jua'. Nastālanī'ya' a'ntūn tzey. A'chulā' nakalhaka'Tya' lā' napāxquī'ni'na' hua'chi ā'makapitzīn a'ntūn tzey ixtapāstacna'ca'n lā' a'ntūn tasqui'ni' Dios que cacāmaktāyālh. Lā' tzē'k nacātā'latahuī'la'ya' xla'ca'n. ²³ Tū' nacākalhtīya' a'ntū xmān talacaptūchihuānanīni'ncu'tun. A'ntūn tatlahua chuntza' natatzucu talālacatāquī'. ²⁴ Lā' a'ntūn tā'scujmā' huan Māpa'ksīni' tū' nasta'lanā'n. Xla' nacālākalhu'mankō' lā' namāsu'yu xa'nca lā' līlacatzucu. ²⁵ Tū' nali'a'kchā'n a'ntū tatā'lāsta'la pero līlacatzucu nacāmāsu'ni' palh tū' tzey a'ntūn tatlahuamā'na. Chuntza' tzēlasā' natataxtāpālī ixtapāstacna'ca'n lā' Dios nacāmāca'tzīni' xalīstū'ncua'. ²⁶ Lā' a'xni'ca' nataxtāpālī ixtapāstacna'ca'n, a'xni'ca' tzey natapūtāxtu de na ixa'ksu'j ko'ti'ti' a'ntū hua'chilh ixcāchi'pani't lā' chuntza' ixcāmāpa'ksīmā'.

3

A'ntū nala a'xni'ca' nasputkō' quilhtamacuj

¹ Icuaniyāni' que a'xni'ca' pajtzuca' mimā' huan lakuat a'ntū namāspūtūkō' huā'mā' quilhtamacuj, a'xni'ca' namin huan chi'chini' a'xni'ca' napātīni'ncan. ² Lā' huan tachi'xcuHuī't tū' catitāpāstacli ā'kalhatin. Lā' lej natatampi'lhini'n lā' nataka'tla'jca'tzi. Natalakmāna' ā'makapitzīn. Lā' ko'hua'jua' natalīchihuāna'n Dios lā' tū' nata'a'kahuāna'ni' ixtāta'ca'n nīn ixtzī'tca'n. Tū' natahuan pāxcatca'tzī lā' tū' catitāpāstacli Dios. ³ Lā' xla'ca'n tū' catitalakalhu'malh ā'makapitzīn. Lā' tū' catitamāspūtūnu'ni'lh nīn tinti'. Natalīchihuāna'n a'ntūn tū' stu'ncua' ā'kalhatin. Lā' tūlah catitātāljalh ixtapuhūanca'n lā' palaj natatlahua chuxatū a'ntū talacasqui'n. Lā' tū' catitalaktzī'ncu'tulh a'ntūn tzey. ⁴ Lej nata'a'kxokonū'n lā' tū' cuenta catitālahualh a'ntūn tatlahuamā'na. Tū' catitamakxtekli ā'kalhatin nacāmāxquī' tapāstacna'. Xmān nataputza ixtapuhūanca'n xla'ca'n lā' tū' ixtapuhūān Dios. ⁵ Nacālaktzī'ncan hua'chilh takalhaka'ŷ' pero tū' catitaka'lhīlh huan līmāpa'ksīn a'ntū Dios māstā'.

Cataxtunqui de huan tamā'na tachi'xcuhui't. ⁶ A'makapitzin de huā' tamā'na tatanū nac chic lā' ta'a'kxoko pusan a'n'tin tū' cuenta tatlahua. Huā' tamā'na pusan lej taka'lhi ixtalacle't'ca'n lā' tū' xa'nca tapāstacna'n. ⁷ Chu tlakaj tasca'tcu'tunkō' pero tūlah cati-tasca'tli a'n'tū xastu'n'cua' lā' a'n'chi natalipūtaxtu. ⁸ Lā' hua'chi huan tlahuāna'n'i'n Janes lā' Jambres tatā'lātlahualh Moisés, chuntza' huā' tamā'na chi'xcuhui'n tatā'lātlahua a'n'tū xastu'n'cua'. Kō'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n lā' tū' de veras takalhaka't. ⁹ Lā' xla'ca'n tū'tza' catitalhūhua'lh a'n'ti nacāstālani' porque ixlihuākca'n tachi'xcuhui't cuenta natatlahua que tū' tzey ixtapāstacna'ca'n. Chuntza' cāpātle'keni'lh Janes lā' Jambres.

Pablo limāmacū'lh Timoteo a'n'tū ā'xmān

¹⁰ Hui'x quimaksca'tti a'n'tū namā'su'yu'ya' lā' a'n'chi nalatahui'la'ya'. Lā' ca'tziya' a'n'tū ixui' quilitlōt lā' a'n'tū ickalhlaka't. Lā' hui'x laktzi' a'n'chi lilacatzucu icmāsu'yulh lā' a'n'chi iccāpāxqu'kō' tachi'xcuhui't lā' a'n'chi ictāyani'nī't a'n'tū quintlahuani'ca'. ¹¹ Lā' ca'tziya' a'n'chi quimātakāhui'cani't lā' quimāpātīnicani't. Lā' hui'x ca'tziya' ixlihuāk a'n'tū quimpātīle'keni'lh nac huan cā'lacchicni' a'n'lhā cāhuanican Antioquía lā' Iconio lā' Litra lā' a'n'chi lej palha' icpātīni'lh. Pero huan Māpa'ksīni' Dios quimāpūtaxtū'kō'lh de huā'mā'. ¹² Ixlihuākca'n a'n'ti tapa'ksicu'tun con Jesucristo lā' natastālani', xla'ca'n nacāmpātīnican. ¹³ A'n'ti taca'tzanca'tzi lā' ta'a'kxokonū'ncu'tun, ā'chulā' natatlahua. A'chulā' nata'a'kxokonū'n lā' xla'ca'n nacā'a'kxokocan.

¹⁴ Lā' hui'x cuenta natlahua'ya' a'n'tū quimaksca'tti lā' a'n'tū ca'tziya' que stu'n'cua' lā' ū'tza' nastālani'ya'. Ca'tziya' a'n'ti tamāsu'ni'ni' ¹⁵ porque desde militi'na'j māsu'ni'ca'ni'ta' ixtachihuīn Dios. Lā' ixtachihuīn Dios māscā'tiyāni' a'n'chi lipūtaxtuya' porque lipāhua'na' Jesucristo. ¹⁶ Dios cāmāsu'ni'lh tachi'xcuhui't lā' chu a'n'chi cāmāsu'ni'lh, chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn. Lā' ixtachihuīn Dios tze namāsu'yu' lā' tze nacālacāquilhni' a'n'tin tū' tzey. Nā ixtachihuīn Dios lej tzey para nacāmaxqu' tapāstacna' lā' para natasca'ta a'n'chi natatlahua a'n'tū xatzey. ¹⁷ Chuntza' huan a'n'tin tā'scuja Dios cāxni'j natahui'la' para natlahua chuxatū a'n'tūn tzey.

4

¹ Iclimāmacū'yāni' na ixlacapūn Dios lā' na ixlacapūn huan Māpa'ksīni' Jesucristo a'n'ti namin hua'chi rey para nacālacāxtlahuakō' a'n'ti talakahuancus lā' a'n'ti tanīni'ttza'. Como Jesús namimpala lā' naka'lhi ixlimāpa'ksin nac a'kapūn, lej iclimāmacū'yāni' ² que namāsu'yu'ya' ixtachihuīn Dios pō'ktu, palh kaxmatcu'tuncan o tū' kaxmatcu'tuncan. Nacāmāscā'tiya' tachi'xcuhui't lā' nacālacāquilhni'ya' a'n'tin tū' tzey lā' nacāchihuīna'maxqu'ya' a'n'tin tzey. Lilacatzucu namāsu'yu'ya'. ³ Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' tachi'xcuhui't tū' catitalakātīl a'n'tū xastu'n'cua'. Natamākestoka lhūhua' mākalhō'kē'ni'ni'n a'n'ti natamāsu'yu'xmān a'n'tū xla'ca'n natakaxmatcu'tun. Chuntza' natatlahua por ixtalacāqu'ca'n. ⁴ Natalitalakspi'ta a'n'tū xastu'n'cua' lā' natastālani' a'n'tū xmān cuento. ⁵ Tū' camakxtekli namāmakchuyiyāni' nīn tuntū'. Lā' natāyani'ya' a'n'tū napātīya'. Xa'nca namāsu'yu'ya' ixtachihuīn Dios lā' xa'nca natlōkentaxtūya' mililitōt.

⁶ Lā' quit, palaj naquimacamāstā'can. Tapajtzūmā'tza' quimpūnīn. ⁷ Xa'nca iclimaktāyahl a'n'tū ickalhlaka't. Hua'chilh icmā'kspūtūlh huan taju'nu'. Tū' ictaxtutāyahl de na ixtej Dios. ⁸ Chuhua'j hui'lacha' huā' quimpremio a'n'tū naquimaxqu' huan Māpa'ksīni' a'n'ti tzeyā juez. Xla' naquimaxqu' a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'. Lā' tū' xmān quit na'icka'lhi quimpremio. Nā nataka'lhi ixlihuākca'n xla'ca'n a'n'ti lej tapāxqu' huan Māpa'ksīni' lā' taka'lhimā'na hasta a'xni'ca' namimpala.

Pablo squi'ni'lh talakalhu'mān huan Timoteo

⁹ Calīhui'li' palaj naquilakta'na'. ¹⁰ Demas quimakxtekli porque lej pāxqu' a'n'tū xala' huā'mā' quilhtamacuj lā' a'lh nac Tesalónica. Crescente a'lh nac Galacia lā' Tito a'lh nac Dalmacia. ¹¹ Xmān Lucas quintā'tachokolh. Naputzaya' Marcos lā' nalīta'na' porque xa'nca naquintā'scuja. ¹² Huan Tíquico icmacā'lh nac Efeso. ¹³ A'xni'ca' nata'na', cali'ta' huan quijerga a'n'tū māqu'ni'ta'ncha' Carpo xala' nac Troas. Lā' cacālī'ta' huan quilibros. Lā' tū' tipātza'nkāya' huā' quınca'psnatna'.

¹⁴ Alejandro a'n'ti liscuja licā'n lej quintlahuani'nī't a'n'tūn tū' tzey. Huan Māpa'ksīni' namāpātīni' chu a'n'chi quintlahuani'nī't. ¹⁵ Lā' hui'x cuenta catlahua' xla' porque lej tā'lātlahua a'n'tū māsu'yuyāuj.

¹⁶ A'xni'ca' pū'la quiliminca na ixlacapūnca'n pūchihuīna'nī'n, nīn tinti' quimaktāyahl; ixlihuākca'n quintamakxtekli. ¡Dios tū' catitlahuani'lh cuenta! ¹⁷ Huan Māpa'ksīni' lej quimaktāyahl lā' quimāhuixcāni'lh para que tze na'icmālacstū'nca xa'nca a'n'chi nalipūtaxtucan lā' para que tze natakaxmata ixlihuākca'n a'n'tin tū' israelitas. Lā' hua'chilh quimāpūtaxtūlh de na ixquilhni' huan león a'n'chi quimāpūtaxtūlh ixlimāpa'ksinca'n huan

pūchihuīna'nī'n. ¹⁸ Lā' huan Māpa'ksīni' naquimāpūtāxtū de ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey lā' naquile'n a'nlhā namāpa'ksīni'n nac a'kapūn. ¡Ca'a'cnīni'ni'ca pō'ktu! Amén.

Saludos lā' ā'xmān līsicua'lanālīn

¹⁹ Icmacā'nācha' saludos para Prisca lā' Aquila lā' xalanī'n na ixchic Onesíforo. ²⁰ Erasto tachokolh nac Corinto lā' Trófimo icmāchokolh nac Mileto porque ixī'tza'ca'n. ²¹ Nalīhui'liya' naquilakta'na' a'xni'ca' tūna'j tzucu lonknu'n. Tamacā'ni'yāchāni' saludos Eubulo lā' Pudente lā' Lino lā' Claudia lā' ixlīhuākca'n ā'makapitzīn huan tā'timīn.

²² Huan Māpa'ksīni' Jesucristo cacātā'a'ni' lā' Dios cacāsicua'lanālīni' milīhuākca'n. Amén.

Huan Carta a'ntū Macā'ni'ca Tito

Pablo tzo'knuni'lh Tito

¹ Quit Pablo lā' quit ixtasācua' Dios lā' quit ixapóstol Jesucristo. Quilimānūca quilī'apóstol para na'iccāmāsu'ni' a'ntū Dios cālacsacli lā' para que na'iccāmāca'tzīnī a'ntū xastu'ncua'. Huan xastu'ncua', ū'tza' nacāmaktāya para natalatahui'la hua'chi Dios lacasqui'n. ² Lā' huan xastu'ncua' cāmāca'tzīnī a'nchī nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. A'xni'ca' tūna'j ixa'nan huā'mā' quilhtamacuj, Dios hualh que tzē naka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' Dios tū' maktin a'kxokonu'n. ³ A'xni'ca' chilh huan chī'chini' a'ntū Dios lhcāl, a'xni'ca' quincāmāsu'ni'ni' a'nchī nalīka'lhīyāuj quinquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' ū'tza' quilimāmacū'lh para que na'iccāmāca'tzīnī ā'makapitzīn por ixquilhtampān Dios quiMāpūtaxtūnu'ca'n. ⁴ Ictzo'knuni'yāni' hui'x, Tito. Hui'x hua'chi qui'o'kxa' como quit icmākahlhaka'T'nīni'. Catalakalhu'mani' lā' catasicua'lanālini' Dios xa'Tāta' lā' Jesucristo quiMāpūtaxtūnu'.

Ixlīlōt Tito nac Creta

⁵ Icmakxteknī' nac Creta para natlahuakō'ya' a'ntū quit tūlah iclthahuakō'lh lā' para que nacāxtlahua'ya' a'ntū sputacus. Nac lakatunu' cā'lacchicni' nacāhui'līni'ya' huan ixmaktaka'lhna'ni'nca'n a'ntūn takalhlaka'T', lā' capāstacti a'ntū icuanini'. ⁶ Huan chī'xcu' a'ntū natanū ixlīmaktaka'lhna' tūla catitlahualh a'ntū nalē'ksa'ncan. Lā' xmān kalhatin ixpuscāt caka'lhīlh. Ixcamana' catakahlhaka'T'lh ixtachihuīn Dios lā' xa'nca catalatā'kchokoh lā' tū' lacxumpi catalalh. ⁷ Como huan maktaka'lhna' tā'scuja Dios hua'chi xapuxcu' a'ntūn takalhlaka'T', tū' limakuan palh a'nān a'ntūn tzē nalē'ksa'ncan. Huan maktaka'lhna' tū' caka'tla'jca'tzīlh lā' nīn tū' palaj ca'a'kchā'lh. Tū' caka'chīlh nīn tū' cacātuscli ā'makapitzīn. Tū' capāstacti xmān a'nchī nalitlaja tumīn. ⁸ Cacāmānūlh na ixchic a'ntūn takalhlaka'T' Dios. Calakatilh a'ntū xatzey. Nā xa'nca capāstacna'lh. Tzeyā chī'xcu' calalh lā' catlahualh ixtapuhuan Dios. Calihui'līlh que tū' natlahua a'ntūn tū' tzey. ⁹ Capāstacti a'ntū māsu'ni'ca ixpālacata a'ntū kalhlaka'ī'yāuj. Chuntza' tzē nacāmāsu'ni' xastu'ncua' ā'makapitzīn lā' xa'nca nacākalhtī a'ntū tatā'lāsta'la a'ntū kalhlaka'ī'yāuj.

¹⁰ Līlhūhua' a'nān a'ntū tū' ta'a'kahuāna'ni' a'ntū iccāmāsu'ni'lh lā' ā'chulā' na ixlacalni'ca'n israelitas a'ntūn takalhlaka'ī'. Xlaca'n tamāsu'yu a'ntūn tū' stu'ncua' lā' xmān talīchihuīna'n. ¹¹ Tasqui'nī nacākalhtlapacan porque lej lhūhua' tamāmakchuyī hasta ixlīhuākca'n xalanī'n nac ā'makapitzīn chīc. Xmān tatlajacu'tun tumīn.

¹² Kalhatin xala' nac Creta a'ntū hua'chi ixa'cta'sana'ca'n lā' hualh: "A'ntū xalanī'n nac Creta pō'ktu ta'a'kxokonu'n. Xlaca'n hua'chi animalhna'. Lej lachlquititni' xlaca'n lā' lej tahuā'yan". ¹³ Lā' stu'ncua' a'nchī hualh. U'tza' līmaclacasqui'n lej nacāquilhni'ya' a'ntū takalhlaka'ī' xalanī'n nac Creta. Cacāhua'ni' que tū' natakahlhaka'ī' a'ntū ta'a'kxokonu'n, lā' chuntza' natacāxtlahua ixtapāstacna'ca'n. ¹⁴ Chuntza' xa'nca natakahlhaka'ī' xastu'ncua' lā' tū' cuenta natatlahua a'ntū xmān cuentos de ixnapapna'ca'n israelitas. Lā' tū' cuenta natatlahua ixlīmāasca'tīnca'n xlaca'n a'ntūn takē'a'ni' xastu'ncua'.

¹⁵ Para a'ntūn takalhlaka'ī', huāk tzey a'yuj tū' tzey chu a'nchī ixtalanānca'n israelitas. Lā' para a'ntūn tū' takalhlaka'ī', tuntū' nala tzey porque ho'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n. Tūla tacatzi a'nchī natalacsaca a'ntū xatzey. ¹⁶ Xlaca'n tahuān que takalhlaka'ī' Dios pero por ixpālacata a'ntū tatlahua, tū' tasu'yu chuntza'. Lacxumpi xlaca'n lā' tū' ta'a'kahuāna'n. Tūla tatlahua nīn tuntū' a'ntūn tzey.

2

Huan līmāasca'tīn a'ntū xastu'ncua'

¹ Lā' hui'x, xa'nca cacāmāsu'ni' xastu'ncua' chu a'cxim hua'chi māsu'ni'ca'. ² Cacāhua'ni' huan papatzīnīn que līlacatejtīn natalatā'kchoko lā' que xa'nca natapāstaca a'ntū natatlahua. Lacatejtīn natalatahui'la lā' xa'nca natakahlhaka'ī'. Nacāpāxqui' tachi'xcuhui't lā' natatāyani' a'ntū natapāti. ³ Nā cacāhua'ni' huan to'kotzīnīn que xa'nca natalatā'kchoko. Tū' catitalīchihuīna'lh ā'chā'tin lā' tū' catitaka'chīlh. Natamāsu'yu a'ntūn tzey. ⁴ Chuntza' huan puscan a'ntū tūna'j lacto'kotzīnīn natamakscā'ta a'nchī natapāxqui' ixkōlu'ca'n lā' ixcamana'ca'n. ⁵ Lā' natamakscā'ta a'nchī lacatejtīn natalatahui'la. Tzeyā puscan natala. Xa'nca natatlahua ixlīlōtca'n na ixchic. Natalakalhu'mana'n. Nata'a'cni'ni'ni' ixkōlu'ca'n. Palh chuntza' tatlahua, nīn tintī' nalīchihuīna' ixtachihuīn Dios.

⁶ Nacāchihuīna'maxqui'ya' huan o'kxa'n que natasca'ta a'nchī natalihui'lī tū' natatlahua a'ntūn tū' tzey. ⁷ Xa'nca natalatā'kchokoya' para que chuntza' huan o'kxa'n natamakscā'tāni'. Xa'nca camāsu'yu a'ntū stu'ncua' lā' tū' nakalhkamāna'na'. ⁸ A'xni'ca' māsu'yupā't, cuenta

natlahua'ya' para que tū' nahua'na' catūhuā a'ntūn tū' limakuan. Chuntza' natamāxana'n mintā'ca'tza porque tūlah catitakakslī nīn tūntū' a'ntū naquincātal' a'ksa'nāni'.

⁹ Hui'xina'n a'ntī xatatamāuj tasācua' cacā'a'kahuāna'ni'tit lā' cacā'a'cnīni'ni'tit mimpatronca'n. Tū' catikalhtaxtoktīt. ¹⁰ Tū' catitē'tit a'ntū i'xla' mimpatronca'n pero lilacatejtin calatā'kchokotit lā' tū' catlahua'tia a'ntūn tū' tzey. Chuntza' ā'makapitzīn talaktzī'n que tzey a'ntū māsu'yucan xpālacata Dios a'ntī quiMāpūtaxtūnu'ca'n.

¹¹ Tasu'yutza' ixtalakalhu'mān Dios porque macamilh Jesucristo para naquincāmāpūtaxtūyāni' quina'n lā' i'xlihuākca'n tachi'xcuhuī't. ¹² Lā' huā'mā' Jesucristo quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī namakxtekāuj i'xlihuāk a'ntū Dios tū' lakati lā' i'xlihuāk a'ntūn tū' tzey hua'chī talacasqui'n xalanī'n nac quilhtamacuj. Nā Jesucristo quincāmāsu'ni'yāni' a'nchī lilacatejtin natahui'layāuj lā' a'nchī xa'nca napāstacāuj lā' a'nchī natlōkentaxtūyāuj ixtapuhuan Dios nac huā'mā' quilhtamacuj. ¹³ Chuntza' tasqui'nī nalatā'kchokoyāuj lihuān ka'lhīmā'nauj quiMāpūtaxtūnu'ca'n Jesucristo. A'xni'ca' namin i'xlacchi'chini' Jesucristo, a'xni'ca' namimpala, lej tzhēuani't nala lā' natasu'yu i'xkacana' Dios. ¹⁴ Huā'mā' Jesucristo, ū'tza' a'ntī i'xa'cstu tamacamāstā'lh para nanī lā' chuntza' naquincālīmāpūtaxtūyāni'. Chuntza' nalayāuj xatzey na i'xlacpūn Dios lā' natapa'ksiyāuj con Dios. Chuntza' naputzayāuj a'nchī nalīmāpūxuhuīyāuj Dios.

¹⁵ Huāk huā'mā', Tito, hui'x nacāmāstū'ncni'ya' lā' nacāmāsu'ni'ya' xalanī'n nac Creta. Como hui'x hua'chī xapuxcu', nacāmaktāya'ya' a'ntīn takalhlaka'ī' lā' nā nacāquilhni'ya' a'ntīn tū' tatlōkentaxtū. Tū' namakxteka' nalakmaka'ncan mintachihiūn.

3

Ixlīlōtca'n a'ntīn takalhlaka'ī'

¹ Xlaca'n a'ntūn takalhlaka'ī', cacāmā'pāstaqui' a'nchī maclacasqui'n nata'a'cnīni'ni' huan gobierno lā' ā'makapitzīn a'ntūn tamāpa'ksīni'n. Nata'a'kahuāna'ni' lā' natalihui'li nacāmaktāya' a'xni'ca' tatlahuamā'na a'ntūn tzey. ² Cacāhua'ni' que tū' nata'a'ksa'n ā'chā'tin. Lā' tū' natalāsta'la. Natalakalhu'man lā' nacā'a'cnīni'ni' i'xlihuāk tachi'xcuhuī't a'yuj tū' takalhlaka'ī'.

³ Napāstacāuj a'nchī quina'n pū'la i'xuanī'tauj. Tū' xa'nca xpāstacna'nāuj lā' lacxumpi quina'n i'xuanī'tauj. Lā' i'xquincāta'a'kxokoyāni'. Xmān ixtlahuacu'tunāuj a'ntū quimacnicā'n i'squi'n. Ixtlahuatēlhayāuj a'ntūn tū' tzey lā' i'xlakca'tzanāuj. Tū' i'xlaktzīncu'tunāuj nīn tintī'. Lā' nīn tintī' i'xquincātalaktzī'ncu'tunāni'. ⁴ Dios māsu'yull ixtalakalhu'mān lā' ixtapāxqui'n para i'xlihuākca'n tachi'xcuhuī't a'xni'ca' macamilh Jesucristo ⁵ para naquincāmāpūtaxtūyāni'. A'yuj ixtlahuayāuj a'ntūn tzey, pero tū' por ū'tza' Dios naquincālīmāpūtaxtūyāni'. Xla' quincāmāpūtaxtūyāni' porque lej quincāpāxqui'yāni' lā' lej quincālakalhu'manāni'. Hua'chilh lakche'kē'lh quintapāstacna'ca'n como huan Espiritu Santo quincāmāxqui'yāni' xasāsti' tapāstacna'. Lā' chuntza' hua'chilh sāsti'tzucunī'tauj lā' xasāsti' quinquilhtamacujca'n. ⁶ Dios tū' lakpuhan a'xni'ca' quincāmāxqui'ni' huan Espiritu Santo xpālacata a'ntūn tlahuah quiMāpūtaxtūnu' Jesucristo. ⁷ Dios quincālakalhu'manāni' lā' quincāmāpānūni'ni' quintalacē'ī'ca'n. Lā' chuntza' tzē naquincāmāxqui'yāni' quiherencia'ca'n a'ntū quinquilhtamacujca'n para pō'ktu.

⁸ Stū'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Lā' i'xlacasqui'n que stu'tu'lu' nacāhuani'ya' xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī'ni't Dios para que natatanūni' natatlahua a'ntūn tzey. A'ntū icuaniyāni' lej tzey lā' nacāmaktāya i'xlihuākca'n tachi'xcuhuī't. ⁹ Cacāpānū'ni' xlaca'n a'ntī xmān talālikalhasqui'ni' xpālacata a'ntū tūntū' ixtapalh lā' tichū quinquapapna'ca'n. Nā cacāpānū'ni' a'ntīn talāsta'la lā' talālikahachihiūna'n a'ntū lihuānicu'tun huan i'xley Moisés. Huā'mā' tū' limaktāyayāni' nīn tūntū'. Tūntū' ixtapalh.

¹⁰ Maktu' calacaquilhni'yāni' kalhatin chī'xcu' a'ntī cāmā'a'kapitzī xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī' Dios. Lā' palh tū' cuenta tlaha a'nchī lacaquilhnicā, catlakaxtu ¹¹ porque ca'tziya' que i'xlakta tū' tzeyā chī'xcu' xla'. A'yuj ca'tzī que laclē'n pero ā'chulā' tlaha a'ntūn tū' tzey.

A'ntū xmān i'xla' Tito

¹² A'xni'ca' na'icmacā'ni'yāchāni' Artemas o Tíquico, nalihui'liya' naquilakta'na' nac Nicópolis porque a'ntza' na'ictachoko lihuān lej lonknu'n. ¹³ Cacāmaktāya' huan Zenas a'ntī abogado lā' Apolos para que nataka'lhī i'xlihuāk a'ntū tamaclacasqui'n para natatē i'xtejca'n. ¹⁴ I'xlihuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' Dios catasca'tli a'nchī natatlahua a'ntūn tzey lā' a'nchī natamaktāya ā'makapitzīn a'ntīn takalhlaka'ī' lā' tamaclacasqui'n catūhuā. Chuntza' tū' lachquitit natala.

Saludos lā' līsicua'lanālīn ā'xmān

¹⁵ I'xlihuākca'n a'ntīn tahuī'lāna' huā'tzā' tamacā'ni'yāni' saludos. Nacāsalarliya' i'xlihuākca'n qui'amigosnu'ca'n a'ntī quincāpāxqui'yāni' como kalhlaka'ī'yāuj Dios. Lā' Dios cacāsicua'lanālīni' milihhuākca'n. Amén.

Huan Carta a'ntū Macā'ni'ca Filemón

Pablo tzo'knuni'lh Filemón

¹ Quit Pablo a'ntūn tachī'n por ixpālacata Jesucristo. Lā' nā hui' huā'tzā' quintā'tinca'n Timoteo. Ictzo'knuni'mā'ni' hui'x, Filemón, a'ntū quilātā'scujuj lā' iccāpāxqui'yāni'.
² Icmacā'nāuj saludos quit lā' Timoteo. Iccāmacā'ni'yāuj saludos para ixlihuākca'n huan ā'makapitzīn a'ntūn takalhlaka'ī Jesucristo lā' tatakēstoka na minchic. Lā' nā iccāmacā'ni'yāuj saludos huan quintā'tinca'n Apia lā' huan Arquipo a'ntū hua'chī quintā'tropaca'n por Jesucristo.
³ QuinTāta'ca'n Dios lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacātasīcua'lanālini' hui'xina'n lā' cacātāmāza'ta'ti'ni'ni' mi'a'clhcunucca'n.

A'nchī ixpāxqui'nin lā' ixkalhlaka'ī Filemón

⁴ Pō'ktu icmaxqui' pāxcatca'tzi Dios a'xni'ca' ickalhtō'ka' lā' iclīchihuīna'n por mimpālacata.
⁵ Icmāxqui' pāxcatca'tzi como quimāca'tzīnīcatza' que xa'nca kalhlaka'īya' Jesús lā' pāxqui'ya' xla' lā' nā cāpāxqui'ya' huan ā'makapitzīn a'ntūn tatapa'ksi con Dios.
⁶ Lā' como hui'x cāhuani'ni'ta' lā' cāmāsu'ni'ni'ta' ā'makapitzīn a'ntū hui'x kalhlaka'īya', icsqui'ni' Dios que ū'tza' nacāmāmāchekxīni' xlacā'n ixlihuāk a'ntū lej tzey lā' a'ntū quila'ca'n ixpālacata Cristo.
⁷ Quintā'tin, lej iclīpāxuhua lā' lej iclītako'xamāka'tli' ixpālacata mintapāxqui'n porque hui'x cāmāhuixcāni'ni'ta' xlacā'n a'ntūn takalhlaka'ī.

Pablo squi'nli talakalhu'mān por ixpālacata Onésimo

⁸ Quit tū' icimāpa'ksīni' a'yuj tzē na'icmāpa'ksiyāni' natlahua'ya' a'ntū tasqui'nī, como Cristo quilihui'lilh quili'apóstol.
⁹ Mejor na'icsqui'ni'yāni' ixpālacata mintapāxqui'n. Quit Pablo a'ntū icsqui'ni'yāni' lā' quit papatzīntza'. Lā' chuhua'j tachī'n quit ixpālacata Jesucristo.
¹⁰ Icsqui'ni'yāni' ixpālacata Onésimo a'ntū icmākahlaka'īnīlh līhuan tachī'n quit. Chuntza' lītaxtuyācha' hua'chī qui'o'kxa'.

¹¹ Xapū'la Onésimo tū' xa'nca maktāyani' pero chuhua'j xa'nca quimaktāya lā' nā tzē xa'nca namaktāyayāni'.
¹² Xla' icmāspi'tchokoni'yāni' lā' hua'chīlh xa'icmacamini'n lakatin parte de quimacni'. Hui'x camā'nu' na minchic.
¹³ Quit xa'icmāchokocu'tun huā'tzā' lā' ixquimaktāyalh. Ixlalh milaktapalh līhuan tachī'n quit ixpālacata huan xatzey tachihuīn.
¹⁴ Pero como hui'x tū' ixcatziya' lā' tū' ixquimaxqui'ni'ta' talacasqui', iclīhui'lilh tuntu' na'ictlahua. Tū' xa'iclasasqui'n naquisātlahuani'ya' talakalhu'mān.
¹⁵ Onésimo tamakatīni't de hui'x a'yuj tū' makān lā' chuhua'j nataspi'tchoko para pō'ktu. Chō'la chuntza' xalitzey nalītaxtuyācha'
¹⁶ porque chuhua'j xla' tū' xmān xatata māuj mintasācua'. Nā lanī't mintā'tin a'ntū pāxqui'canī't. Quit lej icpāxqui' lā' maclacasqui'n que hui'x ā'chulā' napāxqui'ya' como xla' mintasācua' lā' nā chuhua'j lanī't mintā'tin ixpālacata kalhlaka'īnī't Jesús.

¹⁷ Chuntza' palh hui'x puhua'na' que lātā'scujmā'nāuj, camā'nu' na minchic huan Onésimo hua'chīlh quit ixquimā'nu'.
¹⁸ Palh tlahuani'ni'ta'ni' catūhuā a'ntūn tū' tzey o palh laclē'ni'yāni' catūhuā, naquimātā'jī'ya' quit.
¹⁹ Quit, Pablo, ictzo'knuni'yāni' huā'mā': Na'icmāpalakō'yāni', a'yuj tzē na'icmāpāstaquiyāni' a'ntū quilaclīpini'ya'. Lā' ū'tza' huā'mā': Quit icmākahlaka'īnīni'ta'ni' ixpālacata Jesús.
²⁰ Lā' chuhua'j, quintā'tin, caquintlahua'ni' huā'mā' talakalhu'mān como quina'n kalhlaka'īyāuj huan Māpa'ksīni'. Naquimakapāxua'ya' a'nchī namānū'ya' na minchic huan Onésimo ixpālacata Jesucristo.

²¹ Ictzo'knuni'mā'ni' como iclakapasāni' a'nchī hua'ni'ta' lā' icca'tzi que natlōkentaxtūya' a'ntū icsqui'ni'mā'ni' lā' ā'chulā' natlahua'ya'.
²² Lā' nā icsqui'ni'yāni' naquincāxui'lī'ya' a'nīhā' na'ictahui'la. Ickā'lhīmā' que Dios nakaxmata a'ntū hui'xina'n squi'ni'pā'na'ntit a'xni'ca' kalhtō'ka'yā'tit. Lā' chuntza' naquimāxteka na'ica'nācha'.

Cāmacā'ni'ca saludos lā' squi'ni'ca Dios cacāsīcua'lanālini'

²³ Epafras a'ntū quintā'tachī'n ixpālacata Jesucristo macā'ni'yāni' saludos.
²⁴ Nā tamacā'ni'yāni' saludos Marcos lā' Aristarco lā' Demas lā' Lucas a'ntūn quintatā'scuja.

²⁵ QuiMāpa'ksīni' Jesucristo cacāsīcua'lanālini'. Amén.

Huan Carta a'ntü Cāmacā'ni'ca huan Hebreos

Dios quincālakmacamin'ta'ni' ixO'kxa'

¹ Makāntza' Dios lej tãpãlhũhua' cãmāca'tzĩnĩlh ixa'ctasana'nĩ'n lã' cãmāchihuĩnĩlh ixtachi-huĩn. Lã' xlac'a'n maklhũhua' tatã'chihuĩna'lh a'ntĩ quĩnapapana'ca'n. ² Lã' chuhua'j huã' tamã'na quĩlhtamacuj a'ntũ ã'xmã'n, Dios quincālakmacamin'ta'ni' ixO'kxa'. Lã' ixO'kxa' quincãmācã'tzĩnĩn'ta'ni' a'ntũ Dios lacasquĩ'n que naca'tziyãuj. Dios tlahuanĩ't ixO'kxa' ixtẽcu' xla' ixlĩhuãk a'ntũ a'nan. IxO'kxa' Dios cãxui'lĩlh huan quĩlhtamacuj lã' a'ntũ a'nan nac a'kapũn. Cãxui'lĩlh huã'mã' por ixquĩlhtampãn Dios. ³ IxO'kxa' Dios, xla' a'cxĩtm con Dios, como lej ka'tla'. Xla' ũ'tza' mãpa'ksĩkõ' a'ntũ a'nan nac cã'quĩlhtamacuj lã' a'ntũ tahui'lãna' tãlhmã'n nac a'kapũn, como xla' lej ka'lhĩ lĩmãpa'ksĩn. Lã' mãni' ũ'tza' cãxapakõ'lh quĩntalacĩ'ca'n. Lã' xla' tahuĩ'lh na ixpãxtũcãna'j Dios. Lã' a'ntza' tamãpa'ksĩni'n.

IxO'kxa' Dios lej ka'lhĩ lĩmãpa'ksĩn

⁴ IxO'kxa' maxquĩ'ca lej ka'tla' lĩmãpa'ksĩn. Lã' tũ' chuntza' huan ángeles taka'lhĩ lĩmãpa'ksĩn. Dios maxquĩ'lh ixlĩtlõt a'ntũ más xaka'tla'. Lã' tũ' chuntza' huan ángeles cãmãxquĩ'ca ixlĩtlõtca'n. ⁵ Lã' Dios tũ' maktĩn cãhuanini't nĩn kalhatĩn ixángeles, a'nchĩ huanilh ixO'kxa':

Hui'x quĩ'O'kxa'.

Chuhua'j tasu'yu que quit minTãta'.

Lã' nã Dios tũ' maktĩn cãhuanini't kalhatĩn de ixángeles:

Quit minTãta' para põ'ktu.

Lã' hui'x quĩ'O'kxa' para põ'ktu.

⁶ Lã' a'xni'ca' namacamin nac quĩlhtamacuj ixO'kxa' a'ntĩ ixlacsacnĩ't Dios hualh:

Ū'tza' catamãcã'tanilh ixlĩhuãkca'n ixángeles Dios.

⁷ Lã' Dios chihuĩna'lh ixpãlacatãca'n huan ángeles lã' hualh:

Huan ángeles ixlacsucujnĩ'n Dios.

Ta'a'n a'nlhã Dios cãmãcã'n.

Lej lĩlacapalh ta'a'n hua'chi ũ'ni' lã' hua'chi huan makli'pni'nĩ'n.

⁸ Lã' nã Dios chihuĩna'lh ixpãlacatã ixO'kxa', lã' hualh:

Hui'x Dios lã' hui'x namãpa'ksĩni'na' para põ'ktu.

Lej tzey a'nchĩ hui'x mãpa'ksĩni'na'.

⁹ Hui'x lakãtiya' a'ntũ xatzey.

Lã' tũ' laktzĩ'ncu'tuna' a'ntũ ko'hua'jua'.

Lã' ũ'tza' lĩlacsacnĩ'ta'ni' minDios.

Lã' lej mãpãxuhuĩni' como lej maxquĩ'ni' lhũhua' lĩmãpa'ksĩn.

Lã' huan ã'makapitzĩn tũ' chuntza' cãmãxquĩ'ca.

¹⁰ Lã' nã Dios huampã:

Hui'x, Mãpa'ksĩni', tla'hua' ixlĩhuãk quĩlhtamacuj xapũ'la.

Lã' hui'x tla'hua' ixlĩhuãk a'ntũn tatasu'yunu'n nac a'kapũn.

¹¹ Lã' huãk huã'mã' natalakspũta.

Lã' hui'x tũ' chuntza'.

Hui'x natahui'la'ya' para põ'ktu.

Huãk huã'mã' xakõlũhua' natala hua'chi xamasni' lu'xu'.

¹² Tũ'tza' caticãmãclacasquĩ'nca, como hui'x huãk xasãsti' nacãtlahua'ya'.

Chuntza' hua'chi kalhatĩn a'xni'ca' tamãxxtu xakõlũhua' ixlũ'xu' lã' lhãkã' xasãsti'.

Lã' hui'x, tũ' maktĩn catitãxtãpali' lã' natahui'la'ya' para põ'ktu.

¹³ Lã' Dios tũ' maktĩn cãhuanini't nĩn kalhatĩn ixángeles chuntza' hua'chi huanilh ixO'kxa':

Catahui'la' nã quĩmpãxtũcãna'j hasta que quit na'iccãtlaja mintã'ca'tzãni'n.

¹⁴ Huan ángeles xalakahuan a'yuj tũla laktzĩ'ncan. Lã' xlac'a'n tasucja chu a'nchĩ Dios cãmãpa'ksĩ. Dios cãlakmacamin para natamãktãya a'ntĩ cãmãpũtaxtũca lã' taka'lhĩmã'na a'ntũ Dios nacãmãxquĩ' a'ntũ lej tzey.

2

Tasquĩ'nĩ na'a'kahuãna'ni'yãuj a'ntũ Dios huan

¹ Jesús xla' lej ka'tla'. Lã' ũ'tza' xa'nca nalipãstacãuj huan xatzey tachihuĩn a'ntũ quincãmãcã'tzĩnĩn'ta'ni'. Lã' chuntza' tũ' catitãxtũtãyãuj na ixtej Dios. ² A'ntũ Dios cãmãhuanilh huan ángeles, ũ'tza' lej xastu'ncua'. Lã' ixlĩhuãkca'n a'ntũn tũ' ta'a'kahuãna'ni'lh, xlac'a'n cãmãpãtĩnãca. ³ Lã' nã chuntza' quina'n naquincãmãpãtĩnĩyãni' palh tũ' namãkx-tekãuj que Dios naquincãmãpũtaxtũyãni'. QuiMãpa'ksĩni'ca'n Jesucristo, ũ'tza' a'ntĩ xapũ'la

chihuina'lh a'nchī nalipūtaxtucan. Lā' a'ntīn takaxmatli xla'ca'n quincātamāca'tzīnīnī' lā' quincātahuanini' que ū'tza' stu'ncua'. ⁴ Lā' nā chuntza' Dios mālacsu'yulh que stu'ncua' a'ntū cāhuanica, como cāmamacaxquī'lh līmapa'ksīn para natatlahua tāpālhūhua' lej xalaka'tla' lē'cnīn. Lā' nā cāmāquī'ca ixlīmāpa'ksīn Espīritu Santo chā'tunu' chu a'nchī Dios ixlacasquī'n que natlahua chā'tunu'.

Jesucristo pu'ni hua'chi kalhatin chi'xcu' para namāpūtaxtūnu'n

⁵ Lā' huan ángeles, tū' xla'ca'n a'ntī Dios nacālimāmacū' huan quilhtamacuj a'ntū lichihuina'nāuj, lā' a'ntū xasāsti' nala. ⁶ Tū' ángeles caticālimāmacū'lh huan quilhtamacuj. Nacālimāmacū'can tachi'xcuhū't. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huancan:

Lā' hui'x Dios cāpāstaca' de huan tachi'xcuhū't a'yuj tū' lej ixtapalhca'n.

Lā' cātlahuani'ya' xla'ca'n a'ntū lej tzey.

⁷ Hui'x cālimāka'tli' huan tachi'xcuhū't a'yuj tū' hua'chi huan ángeles.

Lā' cātla'hua' que cacā'a'cnīni'ni'ca.

⁸ Lā' huan tachi'xcuhū't tamāpa'ksīni'nkō' por minquilhtampān.

Lā' a'xni'ca' huancan que tamāpa'ksīni'nkō', chuntza' huanicu'tun que huan tachi'xcuhū't tamāpa'ksikō' ixlīhuāk, a'yuj tūna'j tatasu'yu palh tamāpa'ksīni'nkō'. ⁹ Cristo ū'tza' a'ntī māpa'ksīni'n. Ca'tzīyāuj a'nchī pātīni'lh Jesús. Tī'na'jalh más que huan ángeles, a'yuj tū' lej makān. Chuntza' lalh como Dios lacasquī'lh que xla' nanī para ixlīhuākca'n tachi'xcuhū't como Dios lej lakalhu'mana'n. Lā' como Jesús nīlh, ū'tza' lej lī'a'cnīni'ni'can.

¹⁰ Dios tlahuakō'ni't. Xla' cāmā'a'nanikō'lh ixlīhuāk a'ntū a'nan, chu a'nchī ixtapuhūan. Lā' chuntza' līmakuan que Dios macamilh ixO'kxa' nac quilhtamacuj para nanī, como Dios ixlacasquī'n que lhūhua' natala ixcamana' lā' nata'a'n nac a'kapūn. Lā' como Jesucristo pātīni'lh por quimpālacataca'n, chuntza' tze' naquincāmāpūtaxtūyāni'. ¹¹ A'ntī Jesús cāxapani'ni't ixtalacā'ca'n, huāk ixcamana' Dios. Lā' como ixcamana' Dios, chu kalhatin a'ntī ixTāta'ca'n hua'chi Jesucristo. Lā' ū'tza' tū' līmāxana'n Jesucristo a'xni'ca' huan que xla'ca'n ixtā'timīn. ¹² Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Jesús huanilh Dios:

Quit na'iccālītā'chihuina'n de hui'x huan quintā'timīn.

Lā' a'nlhā xla'ca'n tatakēxtimī' na'icmāka'tlī'yāni'.

¹³ Lā' nā Jesús hualh:

Quit na'iclipāhuan Dios.

Lā' nā huampā:

A' icuī' quit con ixcamana' Dios a'ntū Dios quilimāmacū'lh.

¹⁴ Lā' huā' tamā'na camana' taka'lhī ixquīnī'tca'n lā' ixka'lhni'ca'n. Lā' nā chuntza' Cristo lalh chu a'cxim, como ixka'lhī ixquīnī't lā' ixka'lhni'. Lā' pu'ni hua'chi kalhatin chi'xcu' como xla' nīcu'tulh como chuntza' tze' natlaja huan ko'ti'ti' a'ntī por ixpālacata līncan.

¹⁵ Lā' chuntza' Cristo tze' cālimaktāyahl xla'ca'n a'ntī pō'ktu ixtajicua'n natanī. Lā' xla' tze' cāmaklhīlh huan ixtajicua'tca'n. ¹⁶ Lā' tū' ángeles a'ntū cāmakāyahl Cristo. Xla' cāmakāyahl huan tachi'xcuhū't a'ntīn takalhlaka'ti' hua'chi Abraham. ¹⁷ Ixtasquī'nī que Cristo ixlalh a'cxim con ixtachi'xcuhū't Dios a'ntī hua'chi māni' ixtā'timīn Cristo. Lā' chuntza' xla' lej quincālakalhu'manāni'. Lā' nā chuntza' tze' nala xapuxcu' ixlīsacerdote na ixlacapūn Dios. Lā' māni' ū'tza' talacnūni'lh hua'chi lē'ksajna'. Lā' chuntza' tze' quincātamāpānūni'yāni' quintalacā'ca'n. ¹⁸ Lā' chuhua'j como Jesucristo māni' xla' pātīni'lh, xla' tze' nacāmakāyā xla'ca'n a'ntīn tapātīni'mā'na lā' a'ntī huan ko'ti'ti' cāmātonkopūcu'tun.

3

Jesucristo lej a'cnīni'ni'can

¹ Lā' hui'xina'n, tā'timīn, Dios cālacacnī'ta'ni' lā' ū'tza' līla'tit hui'xina'n ixtachi'xcuhū't Dios. Lā' chuhua'j capāstactit Jesucristo. Dios macamilh huan Jesucristo. Lā' mātūlh xapuxcu' ixlīsacerdote na ixlacapūn Dios. Lā' Jesucristo chuntza' tze' nacāmakāyā xla'ca'n a'ntīn takalhlaka'ti'. ² Lā' Jesucristo tlōkentaxtūkō'lh huā'mā' a'ntū Dios ixlīmāmacū'ni't. Lā' nā chuntza' Moisés tlōkentaxtūkō'lh nā xla' ixlīhuāk a'ntū Dios ixlīmāmacū'ni't por ixpālacataca'n ixtachi'xcuhū't Dios. ³ Lā' minī'ni' lej ca'a'cnīni'ni'ca Jesucristo; lā' Moisés tū' chuntza' ca'a'cnīni'ni'ca. Lā' nā chuntza' a'ntī māpa'ksī' nac lakatīn chic, xla' a'cnīni'ni'can. Lā' huan ā'makapitzi'n nac chic tū' lej cā'a'cnīni'ni'can. ⁴ Huan chi'xcuhū'n tzen tatlahua chic. Lā' Dios, xla' tlahuakō'ni't ixlīhuāk a'ntū a'nan. ⁵ Lā' Moisés xa'nca tlahualh a'ntū ixlīmāmacū'canī't por ixpālacata ixtachi'xcuhū't Dios. Lā' xla' i'scuja na ixlāhni'ca'n ixtachi'xcuhū't Dios. Lā' xla' ixcāhuani huan tachi'xcuhū't a'ntū napātē'ke. ⁶ Lā' Cristo, xla' ixO'kxa' Dios. Lā' xla' huāk tzey a'ntūn tlahua. Lā' ū'tza' līmāmacū'canī't ixlīhuākca'n a'ntī ixtachi'xcuhū't Dios. Lā' nā quina'n ixtachi'xcuhū't Dios, palh quina'n chu ū'tza' nalipāhuanāuj līhuan lahui'lāna'uj, lā' palh lipāxuhua'yāuj a'ntū Dios naquincāmaxquī'yāni'.

Ixtachi'xcuhū't Dios natalipāxuhua a'ntū Dios tlahuakō'lh

⁷ Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī hualh huan Espiritu Santo:

Chuhua'j palh hui'xina'n kaxpa'tā'tit a'nchī Dios huan, tū' laccumpi cala'tit.

⁸ Tū' laccumpi cala'tit hua'chī a'ntīn tatā'lāsta'lah Dios makāntza' a'nlhā nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.

Dios lej cāpātīni'lh xla'ca'n.

Lā' Dios hualh: ⁹ "Minapapana'ca'n hua'chilh xla'ca'n ixtaca'tzīcu'tun hasta lhānchula' xa'iccāpātīni'lh xla'ca'n".

Lā' xla'ca'n lej laccumpi ixtahuani't, lā' a'yuj talaktzī'lh xla'ca'n huan lē'cnīn a'ntū xa'ictlahua quit por tu'pu'xam cā'ta.

¹⁰ Lā' ū'tza' iclī'a'kchā'lh con xla'ca'n lā' icualh: "Xla'ca'n tū' maktin xa'nca tapāstacna'n. Lā' tū' tamāchekxī xla'ca'n a'ntū iclacasqui'n quit".

¹¹ Lā' ū'tza' iclī'a'kchā'lh con xla'ca'n lā' ū'tza' iclī'hualh que stu'ncua' xla'ca'n tū' catitachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā najaxcan con quit.

¹² Lā' chuhua'j, tā'timīn, xa'nca calatā'kchokotit. Lā' tū' caxumpīni'ni'tit Dios nīn kalhatin de hui'xina'n. Tū' tzey palh tū' kalhla'k'ya'tit Dios. Lā' por xpālacata huā'mā' tze nataxtunquīyā'tit con Dios xalakahuan. ¹³ Xatzey cālāmaktāyā'tit macaxtim chuhua'j pō'ktu lihuān lahui'lāna'ntit nac huā'mā' quilitamacuj. Lā' chuntza' nīn kalhatin napuhuan palh tze natlahua a'ntun tū' tzey. Palh chuntza' napuhuan kalhatin, māni' ū'tza' ta'a'kxokomā', lā' a'chulā' tū' a'kahuāna'ni'cu'tun Dios. ¹⁴ Palh quina'n tū' namakxtekāuj nalīpāhuanāuj Cristo a'cxim hua'chī xapū'la ixlīpāhuanāuj, chuntza' nā quila'ca'n nala huāk a'ntū ixlā' Cristo.

¹⁵ Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Palh hui'xina'n kaxpa'tā'tit ixtachihuīn Dios, ca'a'kahuāna'ni'tit.

Lā' tū' caxumpīni'ntit hua'chī xla'ca'n xalanī'n makāntza' a'ntīn tū' ixta'a'kahuāna'ni'cu'tun Dios huan nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.

¹⁶ ¿Chā ca'tzīyā'tit hui'xina'n tichū takaxmatli ixtachihuīn Dios lā' tū' ta'a'kahuāna'ni'lh? Xla'ca'n ū'tunu'n a'ntī cāmāxtulh Moisés de nac Egipto. ¹⁷ ¿Chā ca'tzīyā'tit hui'xina'n a'ntī ixtamakā'kchā'nī't Dios? Dios lej ixa'kchā'nī't con xla'ca'n a'ntī ixtatlahua talaclē'i' tu'pu'xam cā'ta, lā' ū'tza' talīnīlh xla'ca'n huan nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. ¹⁸ ¿Chā ca'tzīyā'tit hui'xina'n a'ntī cālīchihuīna'lh Dios a'xni'ca' hualh que tū' catitachā'lh nac ti'ya't a'nlhā najaxcan con Dios? Dios cālīchihuīna'lh xla'ca'n a'ntīn taxumpīni'ni'lh Dios. ¹⁹ Lā' chuntza' tze līmāchekxīcan que xla'ca'n tūlalh tachā'lh huan nac ti'ya't, como xla'ca'n tū' takalhla'k'ī'lh que stu'ncua' a'ntū cāhuanīlh Dios.

4

¹ Lā' xla'ca'n, Dios quincāhuanīni'ta'ni' que tze nachā'nāuj a'nlhā xla' hui'lacha' lā' a'ntza' najaxāuj quina'n con Dios. Lā' lej tasqui'nī napāstacāuj a'nchī nalīlatā'kchokoyāuj, como lej lījicua' palh tū' cachā'lh kalhatin de hui'xina'n. ² Quina'n kaxmatni'ta'uj huan xatzey tachihuīn xpālacata a'nchī līpūtaxtucan. Lā' nā xla'ca'n takaxmatli huā'mā' tachihuīn. Lā' xla'ca'n xmān chu tlakaj takaxmatli como tū' takalhla'k'ī'lh palh stu'ncua' huā'mā' tachihuīn. ³ Lā' quina'n, como kalhla'k'ī'yāuj, nachā'nāuj a'nlhā hui'lacha' Dios lā' najaxāuj con Dios. Lā' Dios cālīchihuīna'lh xla'ca'n a'ntīn tū' takalhla'k'ī'lh lā' hualh: Quit ica'kchā'lh con xla'ca'n lā' ū'tza' iclī'hualh que stu'ncua' xla'ca'n tū' catitachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā najaxcan con quit.

Lā' chuntza' hualh Dios a'yuj ū'tza' ixtlahuanī'ttza' a'nlhā najaxcan lā' como ixtlahuakō'nī'ttza' ixlīhuāk a'ntū a'nan. ⁴ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios xpālacata huan lakatojon chī'chini'. Lā' chuntza' huan:

Dios pūjaxli huan ixlīlakatojon chī'chini' lā' tū' scujli.

⁵ Lā' nā a'ntza' tatzo'kni':

Xla'ca'n tū' catitachā'lh a'nlhā najaxcan con quit.

⁶ A'ntīn takaxmatli xapū'la huan xatzey tachihuīn xpālacata a'nchī nalīpūtaxtucan, xla'ca'n tū' takalhla'k'ī'lh. Lā' ū'tza' tū' talichā'lh xla'ca'n a'nlhā najaxcan con Dios. Lā' chuntza' ā'makapitzīn natachā'n lā' natatā'jaja Dios. ⁷ Lā' como xla'ca'n tū' tachā'lh, chuntza' Dios lalcāchui'līlh ā'lakatin chī'chini' a'ntū māpācuhūilh chuhua'j. Ixlīhūhua' cā'ta Dios māchihuīnīlh David a'ntī rey ixuanī't. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī David hualh: Chuhua'j palh hui'xina'n kaxpa'tā'tit a'ntū Dios huan, tū' laccumpi cala'tit.

Lā' ca'tzīyāuj que pō'ktu Dios cāta'sani'mā' ixlīhuāk huan tachi'xcuhui't lā' hasta chuhua'j. ⁸ Lā' a'xni'ca' Dios chuntza' huanīlh David, Josué ixchinī'ttza' con huan tachi'xcuhui't huan nac ti'ya't a'nlhā Dios icxāmālacnūni'nī't. Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj quina'n que Dios ixtā'chihuīna'mā' David por xpālacata ā'lacatin a'nlhā najaxcan. ⁹ Lā' ū'tza' līca'tzīyāuj que quina'n a'ntī ixtachi'xcuhui't Dios nachā'nāuj a'nlhā cāxui'līnī't para napūjaxāuj chuntza' hua'chī Dios jaxli ixlīlakatojon chī'chini' a'xni'ca' cāxui'līkō'lh huan quilitamacuj. ¹⁰ Lā'

a'n'tin tachā'n a'ntza', xla'ca'n a'n'tin tatlahuakō'nī't ixlītlōtca'n lā' a'ntza' natajaxa chuntza' hua'chi Dios jaxli a'xni'ca' cāxui'likō'lh huan quilhtamacuj. ¹¹ Lā' quina'n lej calihui'liuj para nachā'nāuj lā' a'ntza' najaxāujit con Dios. Lā' tū' calauj hua'chi xala'nī'n makāntza'. Xla'ca'n tūlah tachā'lh como tū' takalhla'ca'lh palh stu'n'cua' a'ntū hualh Dios.

¹² Lā' ixtachihuīn Dios xla' hua'chilh xalakahuan lā' lej ka'lhī līmāpa'ksīn como ū'tza' scuja na qui'a'clhcunucca'n. Ixtachihuīn Dios hua'chi kantin espada a'ntū kēstītu' lā' tzej sta'ya'nca', a'ntū tze lakchā'nkō' qui'a'clhcunucca'n. Lā' ū'tza' nalīca'tziyāuj palh tū' tzej qui'a'clhcunucca'n lā' quintapāstacna'ca'n. ¹³ Lā' Dios huāk laktzī'huī'. Nīn tuntū' tze natatzē'kni' na ixlacapūn Dios. Xla' lakapaskō' qui'a'clhcunucca'n. Lā' quina'n ka'lhī nakalhīnī'nāuj na ixlacapūn Dios por ixpālacata a'ntū tlahuayāuj chā'tunu' de quina'n.

Dios līmānūlh Jesucristo xapuxcu' ixlīsacerdote

¹⁴ Lā' Jesucristo, ixO'kxa' Dios, chā'nī'ttza' xla' a'nlhā hui'lacha' Dios. Xla' ū'tza' hua'chi kalhatin xapuxcu' sacerdote a'ntū quincālacapūtāyamā'nī' lā' chihuīna'n por quina'n. Lā' chuntza' quina'n tū' catīmaktēkui kalhla'ca'lyāuj Jesucristo nīn macstī'na'j. ¹⁵ Lā' Jesucristo hua'chi quisacerdotēca'n. Xla' quincālakalhu'manāni' quina'n, como nā xla' xapū'la chuntza' ixtalīlaktzī'ncu'tun a'xni'ca' ixlatlā'huan nac quilhtamacuj, chuntza' hua'chi quina'n quincāpātē'keni'mā'nī'. Pero xla' nīn tuntū' tlhualh a'ntūn tū' tzej. ¹⁶ Lā' ū'tza' calītapajtzūj na ixlacapūn Dios. Lā' tū' calacapuhuanui. Xla' lej lakalhu'mana'n. Lā' naquincāmaktāyāyāni' a'xni'ca' maclacasqui'nāuj.

5

¹ Lā' huan chī'xcuhui'n israelitas a'ntūn cālīmānūcan xanapuxcu'nu' ixlīsacerdotēca'n, chā'tunu' tascuja na ixlacapūn Dios por ixpālacataca'n huan tachi'xcuhui't. Lā' kalhatin chī'xcu' a'ntū xapuxcu' sacerdote, xla' mālacnūni' lē'ksajna' huan Dios para nacāmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhui't. ² Lā' huā'mā' sacerdote, como xla' chī'xcu', a'katunu' tlhaua a'ntūn tū' tzej. Lā' ū'tza' līlacatzucū cālīpātīni' xla'ca'n a'ntūn tūna'j xa'nca taca'tzī lā' xla'ca'n a'ntūn tatatonkopūnī't. ³ Lā' como xla' a'katunu' tlhaua a'ntūn tū' tzej, tasqui'nī que xla' na'aksajui'nin xapū'la para namāpānūni'can ixtalaclē'i' māni' ū'tza'. Lā' ā'calīstān xla' a'ksajui'nin para nacāmāpānūni'can ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhui't.

⁴ Lā' nīn tintī' ixa'cstu tze natanūni' xapuxcu' ixlīsacerdote. Xmān Dios a'ntū tze namānū xapuxcu' ixlīsacerdote, chuntza' hua'chi Dios mānūlh Aarōn. ⁵ Lā' Cristo nā tū' ixa'cstu tanūni'lh xapuxcu' sacerdote. Xla' mānūlh Dios lā' huanīlh:

Hui'x qui'O'kxa' lā' chuhua'j tasu'yu que quit minTāta'.

⁶ Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios hualh:

Hui'x nala'ya' milīsacerdote para pō'ktu.

Lā' chuntza' hua'chi mānūca Melquisedec ixlīsacerdote lā' nā chuntza' hui'x namānūca'na'.

⁷ Lā' Jesucristo a'xni'ca' ixlatlā'huan nac quilhtamacuj, xla' lej ixkalhtō'ka' con ixlīhuāk ixa'clhcunuc lā' lej ī'squi'ni' Dios hasta ixcalhuanī'. Lā' Dios ū'tza' a'ntū tze ixmāpūtāxtūlh de huan līnīn. Lā' Dios kaxmatnī'lh huan ixoración, como Jesucristo xmān ixtlahuacu'tun a'ntū ixtapuhuan Dios. ⁸ Lā' Jesucristo a'yuj ixO'kxa' Dios, xla' ixa'kahuāna'ni' lā' ū'tza' līpātīni'lh xla'. Lā' ū'tza' xla' līmāchēkxī a'nchī tapātīni'n a'ntūn ta'a'kahuāna'ni' Dios. ⁹ Lā' Jesucristo lej xa'nca a'kahuāna'ni'lh Dios hasta nūlh cha a'nchī ixtapuhuan Dios. Lā' ū'tza' xla' tze nacālīmāpūtāxtū para pō'ktu xla'ca'n a'ntūn ta'a'kahuāna'ni'. ¹⁰ Lā' Dios līmānūlh xapuxcu' ixlīsacerdote chuntza' hua'chi Melquisedec.

Lījicua' palh taspī'tāyacan na ixtēj Dios

¹¹ Quit iccāhuanicu'tunāni' hui'xina'n ixpālacata a'nchī Jesucristo hua'chi Melquisedec. Pero lej jicslīhua' como hui'xina'n tūna'j xa'nca māchēkxi'yātīt. ¹² Lā' maclacasqui'nā'titcus a'ntū nacāmāsu'ni'yāni' hui'xina'n a'ntūn tū' xajicslīhua' ixtachihuīn Dios. Lā' como hui'xina'n makāntza' kalhla'ca'nī'ta'ntittza', hui'xina'n tze'tza' iccāmāsu'ni'tit huan ā'makapitzīn. Hui'xina'n hua'chi kalhatincus ska'ta' a'ntū xmāncus leche tahua' lā' tūlana'j tahuā'yan. ¹³ Huan lakska'tā'n a'ntū xmāncus leche tahua', xla'ca'n tūna'j taca'tzī a'ntūn tzej lā' a'ntūn tū' tzej. ¹⁴ Lā' a'ntū xastacnī'tza', xla'ca'n taca'tzī'tza' a'ntūn tzej lā' a'ntūn tū' tzej.

6

¹ Lā' chuhua'j como hui'xina'n kalhla'ca'nī'ta'ntittza', tū'tza' icticāhuanini' a'ntū cātāmāsu'ni'ni' ixtachihuīn xapū'la. Tū'tza' icticāhuanini' a'nchī lītzcucan kalhla'ca'nī'can Cristo lā' a'nchī līxtāpalican quintapāstacna'ca'n lā' a'nchī līmaktēkcan tlhauacan a'ntūn tū' tzej, lā' a'nchī līkalhla'ca'nī'can Dios. Chuhua'j na'iccāhuaniyāni' a'ntū lej jicslīhua' māchēkxīcan a'ntū ixlā' Dios. ² Lā' tū'tza' icticāhuanini' a'nchī lī'a'kpaxcan, lā' a'nchī cālīmā'ca'ni'can macan, lā' a'nchī nalīlakahuanchokocan, lā' a'nchī Dios nalījuzgarī. ³ Chuhua'j, palh Dios lacasqui'n, na'iccāmāsu'ni'yāni' a'ntū más xajicslīhua' ixpālacata ixtachihuīn Dios.

⁴ A'ntin tataspi'tayani't na ixtej Dios, lejtza' jicslihua' natalitaspit'pala xla'ca'n. Xla'ca'n tamähecxin'ttza' a'nchi nalipütaxtucan lä' a'nchi Dios cälisicua'lanäli ixtachi'xcuhui't lä' a'nchi kal'hi limäpa'ksin huan Espiritu Santo. ⁵ Lä' xla'ca'n taca'tzi que lej tzey a'ntün takalhaka'tni't ixpälacata a'ntü huanit' Dios, lä' talaktzi'ni't huan le'cni'n a'ntü tlahuacan por ixlimäpa'ksin Jesucristo. Lä' por huä'mä' limäpa'ksin namäpa'ksikö'can a'xni'ca' namin huan xasästi' quilhtamacuj. ⁶ Lä' como xla'ca'n taxa'ntütayani't na ixtej Dios, tülataz' cämäxatapälänipalacan hua'chi tatlahualh xapü'la. Tülataz' como hua'chilh talakapalanit' Jesús a'nchi nülh nac cruz. Lä' hua'chilh ixtaxtokohua'ca'pä ixO'kxa' Dios. ⁷ Chuhua'j quit iccähuanicu'tunäni' a'ntü hua'chi litalacastuca. Nac cä'tacuxtu makhühua' la huan xcän. Lä' huan xcän chü'hua' nac huan ti'ya't. Lä' chuntza' lilana'n lä' chuntza' talihuä'yan a'ntün tascuja nac huä'mä' ti'ya't. Chuntza' lila chu a'nchi ixtapuhuan Dios. ⁸ Lä' nac ti'ya't a'nlhä staca xmän lhtucü'n lä' chi'tin, huanmä' tuntü' ixtapalh. Natahuan que tü' tzey. Lä' natalhcuyu. Huä'mä' ti'ya't hua'chi a'ntün tataspi'tchokonit' na ixtej Dios.

Dios natlökentaxtü a'ntü huan

⁹ A'yuj chuntza' iccto'ka quit, quit icca'tzi que hui'xina'n tü' taspit'chokonit' ta'ntit huan nac tej. Xa'nca tasu'yu que hui'xina'n kalhlaka'tiyä'tit. ¹⁰ Huäk a'ntü Dios tlhua, xla' huäk tzey. Xla' tü' catipätza'nkälh a'nchi scujni'ta'ntit hui'xina'n lä' a'nchi mäsu'yuni'ta'ntit que päxqui'yä'tit Dios. Chuntza' tasu'yu como hui'xina'n cämaktäyāni'ta'ntit ä'makapitzin a'ntün takalhaka't' lä' ticämaktäyapā'na'ntitcus. ¹¹ Quit lej iclacasqui'n que milihuä'ca'n hui'xina'n cascu'jt chuntza' lihuan lahuilä'na'ntitcus nac quilhtamacuj. Lä' chuntza' napätle'ke ixlihuäk a'ntü hui'xina'n kal'hi'pä'na'ntit. ¹² Tü' iclacasqui'n que lachquititni' nala'yä'tit. Iclacasqui'n que nacämaksa'tä'tit ä'makapitzin a'ntün takalhaka't' lä' tapätini'n. Xla'ca'n tamakhtini'mä'na a'ntü cähuanini't Dios que nacämaxqui'.

¹³ A'xni'ca' Dios huanilh Abraham a'ntü natalhuanit', Dios tapäcuhuilh mäni' ü'tza', como tinti' ä'kalhatin más xaka'tla'. ¹⁴ Lä' Dios hualh: Lej ixlistu'ncua' na'icsicua'lanäliyäni' quit.

Lä' stu'ncua' na'icmaxqui'yāni' lej lühua' minatā'na'tna'.

¹⁵ Lä' Abraham pö'ktu kal'hilh lä' tü' jichlua'lh. Lä' chuntza' makhltini'lh a'ntü Dios ixuanini't. ¹⁶ A'xni'ca' kalhatin chi'xcu' huan que lej stu'ncua' a'ntü xla' chihuina'n, xla' mäpācuhü' ä'kalhatin a'nti más xaka'tla' lä' tzē namäpätini' palh tü' natlökentaxtü. Lä' chuntza' taliko'xamixa a'ntü ixtaläquilhni' como taca'tzi que huan chi'xcu' kal'hi que natlökentaxtü. ¹⁷ Lä' nä Dios tapäcuhuilh mäni' ü'tza'. Chuntza' tlhualh como ixlacasqui'n que nataca'tzi huan tachi'xcuhui't que huanmä' lej stu'ncua' lä' xla' natlökentaxtü a'ntü hualh. ¹⁸ Quina'n ca'tziyäu' que lej stu'ncua' a'ntü Dios hualh, como tapäcuhuilh mäni' ü'tza' lä' xla' tü' maktin a'kxokonu'n. Lä' ü'tza' lipäxuhuyäu' como hua'chilh tzä'lani'ni'ta'uj a'ntü lijicua' lä' lakmini'ta'uj Dios. Lä' Dios hualh que quincämäpütaxtünit' ta'ni'. Lä' chuhua'j ca'tziyäu' xa'nca que kal'hiyäu' xasästi' quinquilhtamacujca'n para pö'ktu. ¹⁹ Lä' como ca'tziyäu' que naka'lhiyäu' quinquilhtamacujca'n para pö'ktu, chuntza' tü' tamakchuyini'ta'uj. Lä' chuntza' quina'n hua'chi a'ntü tzancstäya. Ca'tziyäu' que natanüyäu' nac a'kapün a'nlhä sicua'lanälani't. ²⁰ Lä' a'ntza' xapü'la tanüni't Jesús a'nlhä natanüyäu'. Lä' xla' tä'chihuina'n Dios por quimpälacataca'n, como xla' lalh xapuxcu' sacerdote para pö'ktu hua'chi Melquisedec.

7

Jesucristo limänücanit' ixlisacerdote chuntza' hua'chi limänüca Melquisedec

¹ Huä' Melquisedec xla' rey ixuanit' nac Salem lä' nä ixacerdote Dios xala' nac a'kapün. Melquisedec tä'läpāxtokli Abraham a'xni'ca' xla' ixtaspi'tmä' de huan nac guerra a'nlhä ixcämakni't huan reyes. Lä' Melquisedec sicua'lanälilh. ² Lä' Abraham maxqui'lh huan ixlitäpācäu' de ixlihuäk catühuä' a'ntü ixlimini't de huan nac guerra. Huan tacüni' Melquisedec huanicu'tun "rey a'nti lej tzey". Lä' xla' rey ixuanit' nac Salem. Lä' Salem huanicu'tun "ca'cs huil". Lä' chuntza' ixtacu'ni' huanicu'tun "huan rey a'nti cämako'xamixi' huan tachi'xcuhui't". ³ Tü' tatzo'kni' ixtacu'ni' ixtäta' nün ixtzi't Melquisedec. Lä' tü' tatzo'kni' nün kalhatin de ixpā. Lä' tü' tatzo'kni' a'xni'ca' Melquisedec lacatuncuilh lä' nün a'xni'ca' nülh. Lä' chuntza' xla' kalhatin sacerdote ixuanit' lihuan ixlahui'. Lä' huä'mä' hua'chi ixO'kxa' Dios.

⁴ Mähecxican que Melquisedec, xla' kalhatin chi'xcu' ixuanit' a'ntü lej ixtasqui'n. Chuntza' mähecxican a'nchi Abraham, xla' quimpapca'n quina'n israelitas lä' xla' maxqui'lh Melquisedec ixlitäpācäu' de ixlihuäk a'ntü tlajalh nac guerra. ⁵ Lä' i'xü'yätä'natna' Levi a'nti sacerdotes ixtahuanit', xla'ca'n tamakhtini'lh huan ixlitäpācäu' a'ntü ixtat-laja ixtä'israelitasca'n. Chuntza' ixuanit' huan ley. Tamakhtini'lh de ixtä'israelitasca'n, a'yuj xla'ca'n nä i'xü'yätä'natna' Abraham ixtahuanit', como Abraham ü'tza' ixpapca'n

ixlihuākca'n huan israelitas. ⁶ Lā' Melquisedec, a'yuj tū' i'xtalacapasni' Leví ixuanit, xla' maklhtini'lh ixlitāpācāuj a'ntū ixtlajani't Abraham lā' ū'tza' sicua'lanālilh Abraham. Lā' Abraham ū'tza' a'ntū Dios huanilñ que lej namaxquī' lhūhua' ixnatā'na'tna' lā' ixtatlalualh lakatin ka'tla' naciōn. ⁷ Chuntza' māchexīcan que Abraham, xla' macsti'na'j ka'tla' ixuanit' lā' Melquisedec más xaka'tla' ixuanit'. Chuntza' māchexīcan como ca'tzikō'can que más xaka'tla' a'ntū sicua'lanālini'n lā' tū' lej ka'tla' a'ntū sicua'lanālīcan. ⁸ Huan i'xū'yātā'natna' Leví a'ntū ixtamaklhtini'n ixlitāpācāuj a'ntū ixtatlaja huan israelitas, lā' xla'ca'n tanilñ chuntza hua'chi ixlīhuākca'n tachi'xcuhui't. Lā' Melquisedec hua'chilh xalakahuancus, como tū' tatzo'kni' na ixtachihuñ Dios palh nīlh. ⁹ Huan i'xū'yātā'natna' Leví ixtamaklhtini'n huan ixlitāpācāuj de ixtatlaja'ca'n israelitas. Lā' tzē nahuanāuj que Leví māpalana'lh a'xni'ca' Abraham māpalal Melquisedec. ¹⁰ Chuntza' tzē nahuanāuj como Leví i'xū'yātā'nat Abraham ixuanit', lā' a'yuj tūna'j ixlacatuncu' a'xni'ca' Melquisedec tā'lapāxtokli Abraham.

¹¹ I'xū'yātā'natna' Leví, a'nti sacerdotes ixtahuani't, xla'ca'n ixtascuja chu a'nchī huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés. Lā' como huā'mā' ley tūla cātlahua lactzey huan tachi'xcuhui't chu a'nchī Dios lacasqui'n, chuntza' ixtasqui'nī ā'kalhatin sacerdote hua'chi Melquisedec lā' tū' hua'chi Aarōn. ¹² Lā' a'xni'ca' natatanū huan xalacxtuncu' sacerdotes, tasqui'nī que naxtāpālīcan huan ley. ¹³ Lā' huan xasāsti' sacerdote, ū'tza' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. Xla' tū' i'xū'yātā'nat Leví. Xla' i'xū'yātā'nat Judá. Lā' huan i'xū'yātā'natna' Judá, tū' ixa'nan ā'kalhatin sacerdote. ¹⁴ Ca'tzikō'can que quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo, xla' i'xū'yātā'nat Judá ixuanit'. Lā' Moisés, a'xni'ca' līchihuñna'lh sacerdotes, tuntū' hualh de Judá lā' i'xū'yātā'natna'.

¹⁵ Lā' chuhua'j xa'nca māchexīcan que tanūni't ā'tāpātin sacerdote. Lā' ū'tza' huā'mā' a'nti Jesucristo. Lā' xla' hua'chi Melquisedec. ¹⁶ Melquisedec tū' tanūlh ixlīacerdote chu a'nchī ixtalanāca'n tachi'xcuhui't. Lā' nā chuntza' Jesucristo. Xla' tanūlh ixlīacerdote como xla' ka'lhī limapa'ksīn a'ntūn tū' maktin catīputli, como xla' natahui'la para pō'ktu. ¹⁷ Tatzo'kni' na ixtachihuñ Dios ixpālacata Cristo: Hui'x kalhatin sacerdote para pō'ktu.

Hui'x hua'chi Melquisedec.

¹⁸ Huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés tuntū'tza' ixtapalh, como tūla quincātlahuayāni' lactzey chu a'nchī Dios lacasqui'n. ¹⁹ Huā'mā' ley tūla quincātlahuayāni' lactzey. Pero chuhua'j quina'n ka'lhīyāuj a'ntū más xatzey. Tzēta' nalakapajtzūyāuj Dios.

²⁰ Dios hualh que lej stu'ncua' ixmānūlh Jesucristo ixlīacerdote. ²¹ Lā' tū' chuntza' hualh a'xni'ca' tatanūlh huan ā'makapitzīn sacerdotes. Chuntza' huan ixtachihuñ Dios a'nlhā huan:

Huan Māpa'ksīni' Dios mālacstū'ncli lā' xla' natlōkentaxtū a'ntū huan: “Hui'x kalhatin sacerdote para pō'ktu. Huix hua'chi Melquisedec”.

²² Lā' huan convenio a'ntū Jesús lacāxtlahualh, ū'tza' más xatzey. Lā' a'ntū xala' pū'la, xla' tū' lej tzey. ²³ Huan ā'makapitzīn sacerdotes lej lhūhua' ixtahuani't como ixtanūtēlha lā' ixtatanūtēlha ā'makapitzīn ixlaktapalh'ca'. ²⁴ Lā' Jesucristo xla' hui' para pō'ktu lā' tū' makxteka de ixlīacerdote. Lā' tū' catitanūlh ā'kalhatin ixlaktapalh. ²⁵ Lā' ū'tza' Jesucristo tzē nacālimāpūtaxtūkō' xla'ca'n a'ntin tatapa'ksi con Dios por ixpālacata Jesucristo. Huā'mā' tzē natalhua como xla' hui' para pō'ktu lā' pō'ktu squi'ni'mā' Dios por a'ntin takalhla'ī' xla'.

²⁶ Jesucristo xla' kalhatin xapuxcu' sacerdote chuntza' hua'chi tasqui'nī. Ixlīhuāk a'ntū tlaha, huāk tzey. Lā' tū' tlahuani' a'ntūn tū' tzey ā'kalhatin. Lā' nīn tuntū' tlahuani't a'ntūn tū' tzey. Xla' tū' hua'chi xla'ca'n a'ntin tatlaha a'ntūn tū' tzey. Lā' xla' hui'lacha' nac a'kapūn a'nlhā lej a'cnīni'ni'can. ²⁷ Xla' tū' hua'chi ā'makapitzīn xanapuxcu'nu' sacerdotes. Xla'ca'n lakaliyān ta'a'ksajū' Dios. Xapū'la tatlaha para ixtalacle'i'ca'n māni' ū'tunu' lā' ā'calīstān tatlaha para ā'makapitzīn. Jesucristo tū' chuntza' tlaha. Xla' mālacnūlh xmān lakatin lē'ksajna'. Xmān maktin mālacnūlh a'xni'ca' tamacamāstā'lh ixa'cstu nac cruz. Lā' huā'mā' lē'ksajna' tāyani' para pō'ktu. ²⁸ Chu a'nchī huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés, ixcāmānūcan chī'xcuhui'n hua'chi xanapuxcu'nu' sacerdotes. Lā' como chī'xcuhui'n ixtahuani't, ixtatlaha talacē'i'. Lā' a'xni'ca' maxquī'cani'ttza' huā'mā' ley, Dios hualh que stu'ncua' namānū ixO'kxa' ixlīacerdote. Lā' mānūlh ixlīacerdote para pō'ktu. Lā' chuntza' lalh sacerdote chuntza' hua'chi Dios ixlacasqui'n.

8

Jesús lacāxtlahualh huan xasāsti' convenio

¹ A'ntū iccāhuani'ni', ū'tza' huā'mā': Jesucristo, xla' xapuxcu' sacerdote chu a'nchī tasqui'nī. Lā' xla' tā'chihuñna'n Dios por quimpālacata'ca'n. Xla' hui'lacha' na ixpāxtūcāna'j Dios nac a'kapūn. ² Xla' ū'tza' xapuxcu' sacerdote nac lītōkpān a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn. Lā' huanmā' lītōkpān tlahualh Dios lā' tū' tachi'xcuhui't. ³ Huan ixlītōl kalhatin

xapuxcu' sacerdote, xla' xmān mālacnūni' lē'ksajna' huan Dios. Lā' ixtasqui'nī que Jesucristo ixmālacnūni'lh lē'ksajna' Dios. ⁴ Palh Jesucristo latlā'huancus cahuā nac quilhtamacuj, xla' tū' ixlalh ixlīlāsacerdote, como huan sacerdotes huā'tzā' tamālacnūni' Dios lē'ksajna' chu a'nchī huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés. ⁵ A'ntū huan sacerdotes huā'tzā' tatlahua, xla' hua'chi xmān tatlōlakamakxtu a'ntū tlahuacan nac a'kapūn. Lā' nā chuntza' Moisés. A'xni'ca' xla' ixtlahuamā' huan litōkpān de ko'xka', Dios huanilh:

Catla'hua'kō'j chu a'nchī māsū'ni'ca' huan nac kēstīn a'ntū huanican Sinaí.

⁶ Más xatzey a'ntū tlahua huan xapuxcu' sacerdote a'ntī Jesucristo. Más xatzey huan convenio a'ntū Jesucristo lacāxtlahualh entre Dios lā' huan tachi'xcuhui't. Por xpālacata tako'xamixa Dios lā' tachi'xcuhui't. Huā'mā' más xatzey como, chu a'nchī huā'mā' convenio, Dios nacātlahuani' huan tachi'xcuhui't a'ntū más xatzey.

⁷ Huan xapū'la convenio tū' a'cchā'lh para a'ntū ixtasqui'nī. U'tza' litlahuaca ixlitāpātu' convenio. ⁸ Lā' Dios ixca'tzī que huan tachi'xcuhui't tū' tatlōkentaxtūlh. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chu a'nchī Dios hualh:

Namin lakatin chí'chīni' a'xni'ca' quit na'ictlahua lakatin xasāsti' convenio con huan tachi'xcuhui't israelitas lā' i'xū'yātā'natna' Judá.

⁹ Tū' hua'chi huan convenio a'ntū ictlahualh con i'xū'yāpapna'ca'n a'xni'ca' iccāmāxtulh de huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Egipto.

Xlaca'n tū' tatlōkentaxtūlh huan convenio a'ntū ictlahualh con xla'ca'n.

U'tza' iclitaxtunquīlh quit de xla'ca'n.

¹⁰ Lā' a'xni'ca' namin huanmā' chí'chīni', na'ictlahuapala ā'lakatin convenio con huan tachi'xcuhui't israelitas.

Lā' huan convenio chuntza' nala: Quit na'iccāmāca'tzīnī quilīmāpa'ksīn.

Lā' xla'ca'n natakahlhaca't'cu'tun.

Quit na'icla ixDiosca'n.

Lā' xla'ca'n quintachi'xcuhui't natala.

¹¹ Nīn tintī' cathuanīlh ixtā'tin nīn ixtā'chic: "Tasqui'nī que hui'x nalakapasa' Dios".

Tū' chuntza' catitalāmāsu'ni'lh como ixlihuākca'n naquintalakapasa a'ntī xalaka'tla'n lā' xalactī'na'j.

¹² Quit na'iccālakahu'man xla'ca'n lā' na'iccāxapani' ixtalaclē'i'ca'n.

Lā' tū'tza' maktin ictipāstacli ixtalaclē'i'ca'n.

¹³ Lā' como Dios lichihuīna'lh ā'lakatin xasāsti' convenio, huā'mā' māsū'yu que huan xapū'la convenio tuntū'tza' ixtapalh lā' huan xakōlūhua' tū'tza' catimaclacasqui'nca.

9

Xtunc a'nchī mēcā'tanīcan Dios chu a'nchī huan xasāsti' convenio

¹ Huan xapū'la convenio māpa'ksīni'lh a'nchī līmācā'tanīcan Dios. Lā' a'nlhā ixtamācā'tanī Dios, xla' ixtatlahuani't tachi'xcuhui't. ² Tatlahualh lakatin litōkpān de ko'xka'. Lā' ixka'lhī lakatin cortina a'ntū ixmāpītzī lakatu' cuarto. Lā' huan nac xapū'la cuarto ixui' huan a'ntū ixpūyāhuacan ceras. Lā' nā ixyā lakatin mesa a'ntza' lā' pāntzi a'ntū ixlē'ksajui'can Dios. Huā'mā' cuarto ixuanican Tasicua'lanālīn. ³ Lā' na ixkēn huan cortina ixui' ā'lakatin cuarto a'nlhā ixuanican Lej Tasicua'lanālīn. ⁴ Lā' nac huā'mā' cuarto ixyā lakatin pūmacamāstā'n de oro a'nlhā i'lhcuycan pūm. Lā' nā a'ntza' ixui' lakatin caja ixlīmaclahuacani't oro. Lā' na ixchakān huanmā' caja ixtojōma' lakatin xālu de oro a'ntū ixpūtojōma' huan lihua't a'ntū ixuanican maná. Lā' nā huan nac caja ixtojōma' huan ixpāla'c Aarón a'ntū ixlakapu'nī't lā' nā huan lakatu' chíhuix a'nlhā ixcātzo'kcanī't huan lakacāuj līmāpa'ksīn. ⁵ Lā' na ixkalhni' huan caja ixtayāna' kalhatu' ángeles de oro. Ixpekenca'n ixtalakxta'nka'nī't na ixkalhni' huan caja. Lā' a'ntza' na ixkalhni' huan caja, a'ntza' ixtasqui'nī ixmālacnūcan huan lē'ksajui'n para que Dios ixcāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n. Chuhua'j tū'tza' ictilīchihuīna'lh huā'mā'.

⁶ Chuntza' ixlacāxlakō'nī't ixlihuāk. Huan sacerdotes lakaliyān ixtatanū huan nac xapū'la cuarto lā' ixtatlahua a'ntū ixtascujūta'ca'n. ⁷ Lā' xmān huan xapuxcu' sacerdote tzē ixtanū nac ā'lakatin cuarto. Lā' xmān maktin ixtanū lakatin cā'ta. Lā' a'xni'ca' ixtanū, ixmānū huan ka'lhni' a'ntū ixmālacnūni' Dios. Huā'mā' ixmālacnū por ixtalaclē'i' māni' ū'tza' lā' nā ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhui't. ⁸ Chuntza' huan Espīritu Santo quīncāmāsu'ni'yāni' que lihuan xmān huan xapuxcu' sacerdote tzē ixtanū na ixlīlakatu' cuarto, tūna'j ixcāmāsu'ni' Dios a'nchī nalītanūcan nac a'kapūn. Lā' a'ntza' a'nlhā más tasicua'lanālīn. ⁹ Huan litōkpān de ko'xka' hua'chi lakatin tatlōlakamakxtu hua'chi a'ntū a'nan chuhua'j. A'yuj xla'ca'n ixtamālacnū lē'ksajna' lā' animalhna' a'ntū xatamāknīn, xla'ca'n tūla ixtaca'tzī palh lej stu'ncaua' ixcāmāpānūni'ca' ixtalaclē'i'ca'n. ¹⁰ Huan talanān a'ntū ixtatlōkentaxtū, ū'tza' a'ntū

ixtahua' lā' ū'tza' a'nchī ixtalīpaxa lā' a'nchī ixtalīlakche'kē' ixpulātuca'n chu a'nchī ixleycan. Hua' tamā'na reglas ixtatōkentaxtū līhuan Dios tūna'j ixtlahua huan xasāsti' convenio.

¹¹ Chuhua'j lacāxtlahuacani't huan xasāsti' convenio. Cristo litanūni't xapuxcu' ixlisacerdote. Xla' tlahua huan ixtascujūt xapuxcu' sacerdote nac lakatin litokpān a'nlhā más ka'tla' lā' más tzey. Lā' huā'mā' litokpān tū' tatlahualh chi'xcuhui'n, como tū' ixlīlacatu' cuarto lā' ixtamānū ixka'lhni'ca'n huan chivo lā' huācax. Lā' huanmā' ka'lhni' ixtamālacnūni' Dios. Lā' Cristo, huan ka'lhni' a'ntū xla' mālacnūlh, xla' ū'tza' māni' ixka'lhni'. Lā' xmān maktin mālacnūlh. Lā' chuhua'j tanūni'ttza' nac a'kapūn, a'nlhā más tasicua'lanālīn. Lā' ū'tza' tzē nalīmāpala quintalaclē'i'ca'n para pō'ktu. ¹³ Huan sacerdotes, xlaca'n ixtalīpa'lha huan tachi'xcuhui't con ixka'lhni'ca'n chivos lā' huācax lā' con xalhca'ca'n huan xalhcuni' huācax. ¹⁴ Lā' ixka'lhni' Cristo tzē natlahua a'ntū más tzey. Huan Espīritu Santo maktāyalh. Lā' huan Espīritu Santo hui' para pō'ktu. Lā' chuntza' Cristo tamacamāstā'lh lā' lalh lakatin lē'ksajna' para Dios. Lā' huanmā' lē'ksajna' ixlīstū'ncau' lej xatzey. Ixka'lhni' Cristo māpānū quintalaclē'i'ca'n. Lā' xla' lactzey cātlahuani't quintapāstacna'ca'n. Lā' chuntza' tū'tza' quincāmāmkhuyiyāni' a'nchī xapū'la ixtlahuayāuj a'ntūn tū' tzey lā' a'ntū quincāmāxtunquīni' Dios. Lā' chuntza' tzē tā'scujāuj Dios xalakahuan.

¹⁵ Chuntza' ū'tza' Cristo a'ntū cāxtlahualh huan xasāsti' convenio. Lā' por huanmā' convenio, Dios nacāscua'lanālī para pō'ktu xlaca'n a'ntū cāta'sani'ni't, chuntza' hua'chi Dios hualh xapū'la. Como Cristo nīni'ttza' por quimpālacataca'n, chuntza' tzē nacāxapani' ixtalaclē'i'ca'n a'ntūn tatlahuani't a'ntūn tū' tzey, chu a'nchī huan xapū'la convenio. ¹⁶ A'xni'ca' kalhatin chi'xcu' tzo'ka kalhtin ca'psnat para namāstā' ixherencia, līhuan tūna'j nī huan chi'xcu' huan ca'psnat tuntū'na'j ixtapalh. ¹⁷ Huan ca'psnat tuntū' ixtapalh līhuan lahuī'cus huan chi'xcu'. A'xni'ca' huan chi'xcu' nani, huan xacamana' natamakltlīni' huan herencia. ¹⁸ Nā chuntza' Dios a'xni'ca' tlahualh huan xapū'la convenio con huan tachi'xcuhui't, ixtasqui'nī que nani lakatin animal. ¹⁹ Moisés xapū'la cāhuanih huan tachi'xcuhui't ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn chu a'nchī huan huan ley. A'calistān mā'ca'lh lana a'ntū xaspi'nenke' na ixpeken hisopo lā' līmāca'huī'lh con huan ixka'lhni' huan huācax a'ntū ixtā'mālacxtuccani't xcān. Lā' līlaxmani'lh huan libro a'nlhā ixtatzo'kni' huan ley. Lā' cālītlahualh huan ka'lhni' na ixa'kxākca'n tachi'xcuhui't. ²⁰ Lā' hualh Moisés: "Huā'mā' ka'lhni' māsu'yu que tzucuni'ttza' huan convenio a'ntū hui'xina'n natlōkentaxtūyā'tit como chuntza' māpa'ksīni't Dios". ²¹ Nā chuntza' Moisés lītlahualh macsti'na'j ka'lhni' nac litokpān de ko'xka' lā' na ixlīhuāk a'ntū ixtatanūmā'na na ixchakān a'ntū ixtamaclacasqui'n a'xni'ca' ixtamācā'tani Dios. ²² Lā' chu a'nchī huan huā'mā' ley, huāk līxapacan con ka'lhni'. Lā' palh tū' tamālacnūni' Dios ixka'lhni' a'ntū xatamāknīn, Dios tū' cāmāspūtūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhui't.

Cristo cāmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhui't

²³ Chuntza' ixcālīpa'lhcan ixka'lhni' huan huācax ixlīhuāk a'ntū ixuī' nac litokpān de ko'xka'. Lā' huā' tamā'na catūhua xmān hua'chīlh tlōlakamakxtucan a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn. Lā' a'ntza' nac a'kapūn tasqui'nī namālacnūni'can Dios lakatin lē'ksajna' a'ntū más tatzey. Cristo hui'lacha' nac a'kapūn. Xla' mālacnūni'lh Dios lakatin lē'ksajna' a'ntū māni' ū'tza'. Lā' huā'mā' lē'ksajna' ū'tza' más xatzey. ²⁴ Cristo tū' hui' nac litokpān a'nlhān tatlahuani't tachi'xcuhui't. Huan litokpān a'ntū yā nac quilhتامacuj xmān hua'chīlh tlōlakamakxtucan a'ntū hui'lacha' nac a'kapūn. Cristo tanūni't nac a'kapūn. Lā' a'ntza' hui' na ixlacapūn Dios. Lā' a'ntza' squi'ni' Dios por quina'n. ²⁵ Huan xapuxcu' sacerdote xala' nac quilhتامacuj, xla' tanū xmān maktin nac lakatin cā'ta huan nac litokpān a'nlhā huanican Lej Tasicua'lanālīn. Lā' a'xni'ca' tanū, lē'n lakatin lē'ksajna' a'ntū ixka'lhni' animal a'ntū xatamāknīn. Cristo tū' chuntza' tlahualh. Tū' maklhūhua' talacnūlh. ²⁶ Palh xla' ixtalacnūlh maklhūhua', lej maklhūhua' ixnīlh desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhتامacuj. Xla' tū' maklhūhua' nīni't. Xmān maktin milh nac quilhتامacuj huan tamā'na ā'xmān chi'chīni'. Lā' nīlh lā' chuntza' cālīmāpānūni'lh ixtalaclē'i'ca'n huan tachi'xcuhui't. ²⁷ Quilhūhuākān naniyāuj xmān maktin. Lā' ā'calistān Dios naquincājuzarliyāni'. ²⁸ Lā' nā chuntza' Cristo, xmān maktin talacnūlh hua'chī lē'ksajna' lā' chuntza' līmāpalalh ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhui't. Tū'tza' ā'maktin catimīlh para namāpala. A'xni'ca' namīn ixlīmaktu', nacāmāpūtātūkō' a'ntūn taka'lhīmā'na xla'.

10

¹ Dios mātzo'knīlh Moisés huan ley. Lā' huā'mā' ley tūla quincātlahuani'yāni' a'ntū Cristo quincātlahuani'yāni'. Huan ley hua'chīlh tlōlakamakxtucanī't a'ntū más xatzey. Chu a'nchī huan huā'mā' ley, pō'ktu lakatunu' cā'ta tamālacnūni' Dios chūntza' huan tamā'na lē'ksajna'. Huan lē'ksajna' a'ntū mālacnūcan chu a'nchī huan ley, huā' tamā'na tūla cātlahua xalacuan

xlaca'n a'ntü chuntza' talimācā'tanī Dios. ² Palh huan ley ixcāmāpānūni'lh cahuā ixtalac'lē'i'ca'n, xlaca'n tū'tza' i'xta'u'cxca'tzilh palh talac'lē'ncus cahuā, lā' chuntza' ixtamakxtekli de tamālacnū lē'ksajna'. ³ Huan ley tūla cāmāpānūni' ixtalac'lē'i'ca'n. Huan lē'ksajna' a'ntū mālacnūni'can Dios, xla' xmān cāmāpāstaquī ixtalac'lē'i'ca'n lakatunu' cā'ta. ⁴ Huā' tamā'na lē'ksajna' tū cāmāpānūni' ixtalac'lē'i'ca'n, como ixka'lhni'ca'n huan toros lā' chivos tūla xapa huan talac'lē'i'.

⁵ U'tza' lihualh Cristo a'xni'ca' ixmimā'tza' nac quilhtamacuj, huanilh Dios:

Hui'x tū' lacasqui'na' namālacnūni'ca'na' xatamaknīn animalhna' lā' huan lē'ksajui'n.

Hui'x quilacāxtlahuani'ni'ta' lakatin macni', lā' chuntza' tzē'na'ictalacnū quē'cstu.

⁶ Tū' lakatiya' a'nchī a'ksajui'ca'na' lakatimi' animal a'ntū lhucuyacan nac pūmacamāstā'n.

Lā' tū' lakatiya' a'ntū tamālacnū para nacāxapani'can ixtalac'lē'i'ca'n.

⁷ Lā' ū'tza' iclīhualh: "A' icuī', Dios. Icmīn ictlahua a'ntū hui'x lacasqui'na'. Chuntza' tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios".

⁸ Xapū'la hualh Cristo a'nchī Dios tū' lakati a'nchī mālacnūni'can xatamaknīn animalhna' lā' lē'ksajui'n lā' lakatimi' animal a'ntū lhucuyacan nac pūmacamāstā'n, lā' tū' lakati a'ntū tamālacnū para nacāxapani'can ixtalac'lē'i'ca'n. Huā' tamā'na tū' lipāxuhua Dios a'yuj tamālacnū huan lē'ksajna' chu a'nchī huan ley. ⁹ Lā' ā'calistān Cristo hualh: "A' icuī', Dios. Icmīn ictlahua a'ntū hui'x lacasqui'na'". Chuntza' māchexīcan que Dios māpānūlh a'nchī ixmālacnūni'can huan lē'ksajna' makāntza'. Chuhua'j xmān tasqui'ni a'nchī talacnūlh Cristo ixa'cstu. ¹⁰ Jesucristo tlahualh chu a'nchī ixtapuhūn Dios. Xmān maktin mālacnūni'lh Dios ixmacni'. Lā' chuntza' cālītlahualh xalacuan huan tachi'xcuhui't para pō'ktu.

¹¹ Ixlihuākca'n sacerdotes israelitas tatāya tatlaha ixtascujūtca'n lakaliyān. Lā' maklhūhua' tamālacnū xmān tāpātin lē'ksajna'. Lā' huā' tamā'na lē'ksajna' tū' maktin catīcāmāpānūni'lh ixtalac'lē'i'ca'n tachixcuhui't. ¹² Lā' Cristo xmān maktin nīlh. Lā' chuntza' līmālacnūlh lakatin lē'ksajna' a'ntū tāyani' para pō'ktu. Lā' tuncan tahuī'lal na ixpāxtūcān'j Dios, como Cristo na xla' māpa'ksīni'. ¹³ A'ntza' ka'lhīmā' hasta a'xni'ca' Dios nacātīlaja ixtā'ca'tza lā' nacāmātlōkentaxtūnī a'ntū lacasqui'n Cristo. ¹⁴ Cristo mālacnūni'ni't Dios xmān lakatin lē'ksajna'. Lā' ū'tza' cālītlahualh lacuan para pō'ktu na ixlacapūn Dios ixlihuākca'n a'ntū cāxapani'ni't ixtalac'lē'i'ca'n. ¹⁵ Lā' huan Espīritu Santo māsu'yu que huā'mā' xastu'ncua'. Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī hualh xapū'la:

¹⁶ A'calistān na'ictlahua lakatin convenio con xlaca'n, hualh Dios.

Chuntza' nala: Quit na'iccāmāmāchexīnī quilīmāpa'ksīn.

Lā' quit na'ictlahua que natatlōkentaxtūcū'tun.

¹⁷ Lā' ā'calistān hualh:

Tū'tza' ictipāstacli ixtalac'lē'i'ca'n.

Tū'tza' ictipāstacli huan a'ntūn tū' tzey a'ntūn tatlalualh.

¹⁸ Lā' chuntza' Dios quincāmāspūtūni'ni'ta'ni'. Lā' tū'tza' tasqui'ni namālacnūni'yāuj Dios ā'lakatin lē'ksajna' a'ntū naquincāmāpānūni'yāni' quintalac'lē'i'ca'n.

Tasqui'ni nalaktapajtzūyāuj Dios

¹⁹ Chuhua'j, tā'timīn, como Cristo nīlh por quina'n, chuhua'j tū' tijicua'nāuj natā'chihuīna'nāuj Dios. Xla' hui'lacha' nac a'kapūn a'nlhā lej sicua'lanālāni't. ²⁰ Huan sacerdotes xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n natamālaquī' huan cortina a'xni'ca' natatanū huan nac cuarto a'nlhā lej tasicua'lanālān. Lā' ixmacni' Cristo hua'chi huan cortina a'nlhā talactanū nac cuarto a'ntū lej tasicua'lanālān. Lā' como Cristo nīni'ttza' por quina'n, quincāmālaquī'ni'ni'ta'ni' para pō'ktu a'nlhā lactanūcan nac a'kapūn. Lā' chuntza' tzē'nalaktapajtzūyāuj Dios. ²¹ Cristo, ū'tza' xapuxcu' sacerdote. Xla' squi'ni' Dios por quina'n a'nūn tapa'ksiyāuj con Dios. ²² U'tza' nalilaktapajtzūyāuj Dios lā' namācā'tanīyāuj como lipāhuanāuj Dios lā' tlahuacu'tunāuj a'ntū xla' lacasqui'n, lā' como ca'tziyāuj que quintalac'lē'i'ca'n quincāmāspūtūni'ni'ta'ni'tza'. Hua'chilh cāche'kē'cani'ttza' quimacni'ca'n con xastala'nka' xcān. ²³ Quina'n huanāuj que ka'lhīmā'nauj a'ntū Dios naquincāmāxquī'yāni'. Tū' tijicluayāuj nīn macsti'na'j a'nchī ka'lhīmā'nauj. Dios pō'ktu tlōkentaxtū a'ntū huan. ²⁴ Nalāpāstacāj kalhatunu' de quina'n. Lā' nalāmāktayāyāuj chā'tunu' de quina'n. Lā' chuntza' ā'chulā' nalāpāxquī'yāuj lā' ā'chulā' natlahuayāuj a'ntūn tzey. ²⁵ Makapitzīn tū'tza' tatā'takēxtimī a'nūn takalhlaka'ī'. Xatzey natakēxtimīyāuj. Chuntza' nalāmāhuixcāniyāuj. Huā'mā' ū'tza' lej tasqui'ni como ca'tziyā'it hui'xina'n que tapajtzūmā'tza' huan chī'chini' a'xni'ca' Cristo namimpala.

²⁶ Palh kalhatin māca'tzīnicani't a'ntū xastu'ncua' lā' palh lakmaka'n Jesucristo, chuntza' tinti' ā'catūhuā a'ntū namāpānū ixtalac'lē'i'. ²⁷ Xmān najicua'n de a'ntū napātīle'keni' a'xni'ca' Dios najuzgarlī. Dios namāpātīni nac macscut a'nlhā nacālhucuyū ixtā'ca'tza. ²⁸ Chu a'nchī huan ley a'ntū Dios mātzo'knīlh Moisés, palh kalhatu' o kalhatu'tun testigos ixtahan palh kalhatin chī'xcu' tū' ixtlōkentaxtūni't huan ley, chuntza' ixtalimāknī. Lā'

tü' ixtalakalhu'man. ²⁹ Chuntza' ixcāmāpātīnican a'ntūn tü' ixtatlōkentaxtū huan ley xala' makāntza'. Lā' ā'chulā' namāpātīnican palh kalhatin lakmaka'nī't Cristo lā' palh puhuanī't que tuntū' ixtapalh huan ixka'lhni' Jesucristo. Jesucristo, ū'tza' a'ntī nīlh lā' chuntza' līxapalh ixka'lhni' quintalaclē'i'ca'n chu a'nchī huan xasāsti' convenio. Lā' chuxatī a'ntī lakmaka'n Jesucristo lej namāpātīnican como chuntza' lakmaka'n huan Espīritu Santo. Lā' xla' lej quincālakalhu'manāni'. ³⁰ Ca'tziyāuj que Dios huanī't: "Xmān quit tzē na'iccāmāpātīni a'ntūn tatlahua a'ntūn tü' tzey. Natamāpala con quit. Quit huan Māpa'ksīni' lā' quit na'iccājuzgarlī quintachi'xcuhui't". ³¹ Lej lījicua' palh namāpātīni kalhatin huan Dios xalakahuan.

³² Capāstactit hui'xina'n a'nchīn cāpātē'keni'ni' xapū'la a'xni'ca' chū'cus cāmāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios. Hui'xina'n ixpātīyā'tit a'nchī ixcātamacaputzayāni'. ³³ A'katunu' ixcātalakapalayāni' lā' ixcātātucsāni' nac cā'lacapulhūhua'. Lā' a'xni'ca' ā'makapitzīn ixtapātīni' chuntza', hui'xina'n tü' kalhtatzē'ktit chu lakatin. ³⁴ Lā' lakalhuma'tit hui'xina'n a'xni'ca' cātachi'ni' makapitzīn de hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' cālē'nca a'ntū ixka'lhī'yā'tit, hui'xina'n tü' līlakaputzatit como ca'tziyā'tit que ka'lhī'yā'tit nac a'kapūn a'ntū más xatzey lā' a'ntūn tü' maktin catisputlī. ³⁵ Lā' chuhua'j, tü' catitamachuyī'tit. Capāstactit que namaklhtīni'nā'tit a'ntū xatzey nac a'kapūn. ³⁶ Capātītīt. Lā' tü' timakxtekā'tit de natlahua'yā'tit a'ntū Dios lacasqui'n. Chuntza' namaklhtīni'nā'tit a'ntū Dios huan que naquincāmāxquī'yāni'. ³⁷ Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nchī Dios hualh:

Tū'tza' lej makān sputa, namin a'ntī ixlīminat lā' tü' catitakoxīlh.

³⁸ Ixlīhuākca'n a'ntī Dios cāmāpānūni' ixtalaclē'i'ca'n como talīpāhuan Dios, xla'ca'n para pō'ktu nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

Lā' palh catīhuā nataxtutāya na ixtej Dios, xla' tü' iclīpāxuhua.

³⁹ Quina'n tü' hua'chī ā'makapitzīn a'ntūn tataxtutāya na ixtej Dios lā' tatzā'nkā. Quina'n lipāhuanāuj Dios lā' pūtaxtunī'taujza'.

11

Xa'nca talatā'kchokolh xla'ca'n a'ntūn takalhla'ā'lh

¹ Lā' como lipāhuanāuj Dios, chuntza' namaklhtīni'nāuj a'ntū ka'lhīmā'nauj. Lā' nā ca'tziyāuj que a'nan a'ntūn tūna'j maktin laktzī'nāuj. ² Huan tachi'xcuhui't xalanī'n makān, xla'ca'n ixtamāpāxuhū Dios, como xla'ca'n ixtalīpāhuan Dios.

³ Lā' nā quina'n, como lipāhuanāuj Dios lā' chuntza' ca'tziyāuj que Dios tlhualh huan quilhtamacuj lā' huan chī'chīni' lā' mālhcuyū' lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan nac a'kapūn. Dios hualh lā' xmān chuntza' tlhauakō'lh. Dios cātlahualh a'ntūn tatasu'yunu'n, a'yuj xapū'la tuntū' ixa'nān a'ntū tzē ixlaktzī'ncan.

⁴ Lā' Abel, como ixlīpāhuan Dios, xla' mālacnūni'lh Dios lakatin lē'ksajna' a'ntū lej xatzey lā' tü' hua'chī mālacnūlh Caīn. Lā' como Abel ixlīpāhuan Dios, chuntza' Dios laktzī'lh que tzey. Lā' Dios maklhtīni'lh huan lē'ksajna' a'ntū Abel mālacnūni'lh. Chuntza' Abel, a'yuj nīni'ttza', quinticāmāsu'ni'yāni' que tasquī'nī nalīpāhuanāuj Dios.

⁵ Lā' nā Enoc ixlīpāhuan Dios lā' ū'tza' tü' līnīlh. Dios lē'lh nac a'kapūn. Lā' tūlalh kaksca, como Dios ixlē'ni't. Ixtachihuīn Dios huan que a'xni'ca' Enoc ixlātā'huancus nac quilhtamacuj, xla' ixmāpāxuhū Dios. ⁶ Nīn tintī' tzē māpāxuhū Dios palh tü' lipāhuan Dios. A'ntūn tamin tamācā'tanī Dios, tasquī'nī que xla'ca'n natakalhla'ā' que Dios huī' lā' cāmaktāya a'ntī nataputza Dios con ixlīhuāk ixa'clhcunucca'n.

⁷ Lā' nā Noé ixlīpāhuan Dios lā' kalhlaka'ā'lh que stu'ncua' a'nchī Dios ixuanīni't que namin lakatin lakuat. Lā' como ixjicua'n, tlhualh lakatin barco. Lā' chuntza' tapūtaxtulh xalanī'n na ixchic. Lā' como Noé tlōkentaxtūlh a'ntū Dios ixuanīni't, chuntza' ixtasu'yu que huan ā'makapitzīn tü' lactzey ixtahuani't como xla'ca'n ixtapuhuan palh tü' stu'ncua' a'ntū ixuanī't Dios. Lā' como Noé ixlīpāhuan Dios, chuntza' Dios māpānūni'lh ixtalaclē'i'.

⁸ Lā' nā Abraham ixlīpāhuan Dios. Lā' a'kahuāna'lh a'xni'ca' Dios huanīlh que na'a'n nac lakatin ti'ya't a'ntū Dios namaxquī'. Lā' Abraham taxtulh de ixā'lacchicni', a'yuj tü' ixca'tzī a'nlhā nachā'n. ⁹ Lā' como Abraham ixlīpāhuan Dios, xla' chā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā namaxquī'can, chu a'nchī Dios ixuanīni't. A'ntza' ixuī' hua'chī kalhatin makatiyāti'. Ixlahuī' nac lakatin chic de ko'xka'. Lā' nā chuntza' ixlahuī' ixo'kxa' a'ntī ixuanīcan Isaac lā' nā ixtā'nat a'ntī ixuanīcan Jacob. Xla'ca'n nā Dios cāmāxquī'lh huan ti'ya't. ¹⁰ Chuntza' ixlīlahuī' Abraham como ixka'lhīmā' que ixchā'lh nac huan cā'lacchicni' a'ntū Dios ixtlahuanī't chu a'nchī ixtapuhuan. Lā' huā'mā' cā'lacchicni' tü' maktin catisputlī.

¹¹ Lā' nā Sara ixlīpāhuan Dios. Lā' ū'tza' tzē lika'lhīlh kalhatin ixcaman, a'yuj to'kotzīntza' ixuanī't. Lā' a'yuj ixpātē'keni'ttza' para naka'lhī ixcaman, Sara kalhlaka'ā'lh palh Dios namaxquī' huan ska'ta' chu a'nchī Dios ixuanī't. ¹² Chuntza' Dios maxquī'lh kalhatin ixo'kxa' Abraham a'yuj lejtzā' papatzīn ixuanī't para naka'lhī ixcaman. Lā' i'xū'yātā'natna'

Abraham lej talhühua'lh hua'chi huan sta'cu lä' hua'chi huan cucujnu' a'ntü tahui'lána' na ixquilhtün mar. Lä' lej talhühua'lh lä' tula cäpütle'kekö'can.

¹³ Abraham lä' Isaac lä' Jacob tanilh. Lä' a'xni'ca' tanilh, tūna'j ixtamaklhüni'n a'ntü Dios hualh que ixcāmaxqui'lh. Xmān hua'chilh ixtalaktzī'n de makat. Lä' tapāxuhualh como ixtaca'tzī que Dios ixtlōkentaxtūlh a'ntü ixcāhuanini't. Xlaca'n lej xa'nca tahualh que ixtalatā'huan nac quilhtamacuj hua'chi makatiyāti'n. ¹⁴ Como chuntza' ixtachihuina'n xlac'a'n, chuntza' māchexxācan que ixtaputzamā'na a'nlhā natalatahui'la. ¹⁵ Xlaca'n tü' ixtapāstacmā'na huan xcānsipej a'nlhā ixtataxtunī'ta'ncha'. Palh chuntza' ixtapuhualh, ixtataspi'tli nac huanmā' xcānsipej. ¹⁶ Xlaca'n tü' ixtapāstaca huan xcānsipej a'nlhā ixtataxtunī'ta'ncha'. Ixtapāstaca ā'lakatin xcānsipej a'nlhā más xatzey lä' a'ntü hui'lacha' nac a'kapün. U'tza' Dios tü' limāxana'n a'xni'ca' xlac'a'n tahuan que ü'tza' ixDiosca'n. Lä' Dios cāxui'līni't lakatin xcānsipej nac a'kapün a'nlhā xlac'a'n natalatahui'la.

¹⁷ Lä' nā Abraham ixlipāhuan Dios. U'tza' ixa'mā' limaknī huan Isaac a'ntü xmān kalhatin ixcaman. Lä' ixmaxqui'cu'tun hua'chi lakatin le'ksajna' Dios. Chuntza' Dios ixmāpa'ksīni't como ixlacasqui'n que Abraham namāsu'yu palh stu'nca' ixkalhaka't. ¹⁸ Abraham ixa'kahuāna'ni'cu'tun Dios, a'yuj Dios ixuanini't que por ixpālacata Isaac, Abraham nacāka'lhī lhūhua' T'ix'yātā'natna'. ¹⁹ Abraham ixa'mā' maknī huan Isaac chu a'nchī Dios ixuanini't, como ixca'tzī que Dios namaxqui'pala ixquilhtamacuj. Lä' como tü' lej makān ī'sputa para ixmaknīca Isaac, hua'chilh Dios mālakahuani'chokolh.

²⁰ Lä' nā Isaac ixlipāhuan Dios. Lä' ü'tza' cālihuanih ixo'kxa'n a'nchī Dios ixcāsīcua'lanālihl. Lä' ixo'kxa'n ixcāhuanican Jacob lä' Esaü. ²¹ Lä' nā Jacob ixlipāhuan Dios. Lä' ü'tza' cālihuanih ixnatā'natna', a'ntü ixo'kxa'n José, a'nchī Dios ixcāsīcua'lanālihl. Chuntza' cāhuanih a'xni'ca' ixa'mā'tza' nī. Pūtaquilhpūtalh ixpāla'c lä' mācā'tanilh Dios. ²² Lä' nā José ixlipāhuan Dios. Lä' chuntza' a'xni'ca' tü'tza' makān ī'sputa para nanī, xla' hualh que huan israelitas natataxtu de nac Egipto. Lä' māpa'ksīni'lh que nacālē'ncan ixlucutnu' a'xni'ca' natataxtu de a'ntza'.

²³ Lä' huan ixtā'ta' lä' ixtzī't' Moisés nā ixtālīpāhuan Dios. Lä' a'nlhā ixtahui'lána' xlac'a'n, huan rey māpa'ksīni'lh que nacāmaknīkō'can ixlīhuāk huan laksana'tā'n a'ntü xalacchi'xcuhui'n. Lä' xlac'a'n tü' tajicua'nli a'xni'ca' tü' ta'a'kahuāna'ni'lh huan rey. Lä' Moisés mātzē'kca a'xni'ca' ixtō'lanī'tcus. Xlaca'n talaktzī'lh que lej tzēhuani't ixuanī't lä' xlac'a'n tamātzē'kli lakatu'tun mālhcuuy'. ²⁴ Lä' nā Moisés ixlipāhuan Dios. Lä' chuntza', a'xni'ca' chī'xcu'tza' ixuanī't, tü'tza' ixtahui'lacu'tun na ixchic huan rey xala' nac Egipto, a'nlhā ixmakastacni't huan i'xtzu'ma'jāt rey. ²⁵ Moisés tü'tza' tachokocu'tulh ā'chulā' na ixchic huan rey, como a'ntza' ixlīpāxuhuan a'ntün tü' tzey. Xla' puhualh que más tzey nacātā'latahui'la ixtachi'xcuhui't Dios a'yuj capātini'lh. ²⁶ Moisés puhualh que más xatzey a'kahuāna'ni'can Cristo a'yuj ixlakmaka'nca. Lä' puhualh que tü' lej ka'lhī ixtapalh huan a'nchī ixlīricoca'n xalanī'n nac Egipto. Xla' tü' ixpuhuan a'ntü ixtamaklhüni'lh nac quilhtamacuj. Xla' ixpuhuan a'ntü ixtamaklhüni'lh nac a'kapün. ²⁷ Lä' como Moisés ixlipāhuan Dios, lä' xla' taxtulh de nac Egipto. Lä' tü' ixcīcua'ni' huan rey, a'yuj ixca'tzī palh ixa'kchā'lh. Pō'ktu a'kahuāna'ni'lh Dios. Xla' hua'chilh ixlaktzī'nī't Dios, a'yuj tula laktzī'ncan.

²⁸ Moisés ixlipāhuan Dios. Lä' chuntza' cāmāpa'ksīlh huan israelitas que ixtamaknīlh borregos lä' ixtalītlahualh macsti'na'j huan ixka'lhni' na ixmākalhchaca'n. Lä' chuntza' huan āngel tü' cāmaknīlh ixlīmaksāsti'ca'n huan israelitas a'xni'ca' cāmaknīlh huan ixlīmaksāsti'ca'n xalanī'n nac Egipto. ²⁹ Lä' huan israelitas ixtālīpāhuan Dios. Xlaca'n tapātacutli huan Mar Rojo, hua'chi nac cā'ti'ya'tna' a'nlhā cā'scōhua. Lä' huan xalanī'n nac Egipto a'ntü ixtastālani', a'xni'ca' tapātacutcu'tulh, xlac'a'n tajicsua'kō'lh.

³⁰ Lä' huan israelitas, como ixtālīpāhuan Dios, xlac'a'n lakatojon chī'chini' ixtatā'tamacxti'li'tlā'huan huan cā'lacchicni' a'ntü ixuanican Jericó. Lä' chuntza' lī'a'kā'lh huan taxaca de chihui'x a'ntü ixlītamacxti'li'ni't huan cā'lacchicni'. ³¹ Lä' cāmaknīca a'ntü xalanī'n nac Jericó a'ntün tü' ta'a'kahuāna'ni'cu'tulh Dios. Lä' Rahab, a'ntü pū'la ixcāka'lhī ixtatā'chihuāni', xla' tü' maknīca. Rahab, como ixlīpāhuan Dios, xla' ixcāmānūni't na ixchic huan israelitas a'ntü ixta'a'nī't tapūlaktzī'hui'līni'n nac huanmā' ti'ya't. Lä' ü'tza' tü' talīmaknīlh huan Rahab.

³² Tü' tasqui'nī que ā'chulā' na'iccālihuaniyāni' ā'makapitzīn anti ixtālīpāhuan Dios. Tü' icka'lhī quilhtamacuj para na'iccāhuaniyāni' a'ntün tatlahualh Gedeón lä' Barac lä' Sansón lä' Jefté lä' David lä' Samuel lä' ixa'cta'sana'nī'n Dios. ³³ Xlaca'n ixtālīpāhuan Dios. Lä' ü'tza' talītlajalh ā'makapitzīn xcānsipejini', lä' ixtamāpa'ksī. Lä' como ixtatlahua a'ntün tzey, Dios cāsīcua'lanālihl chuntza' a'nchī ixcāhuanini't. Lä' ā'makapitzīn ixcālakmānūcan huan leones. Lä' Dios cāmaktāyalh lä' chuntza' tü' cāmaknīca. ³⁴ Lä' ā'makapitzīn ixcāmāpū'can nac cā'macscutnu'. Lä' xlac'a'n tü' talhculh. Lä' ā'makapitzīn ixcāmaknīcu'tuncan con espada. Lä' xlac'a'n tapūtaxtulh. A'yuj xlac'a'n tü' lej lactli'hui'qui ixtahuani't, Dios cāmātlī'hui'quilh. Lä' tü' ixtajicua'n. Ixtatlahua guerra lä' ixtamakatzā'la ixtā'ca'tzaca'n. ³⁵ Lä' makapitzīn puscan, Dios cāmālakahuani'chokolh ixcamana'ca'n, a'ntü ixtanī'nī'tcus.

Lá' á'makapitzin tachi'xcuhui't cãmãpâtinica hasta lhãn tanilh. Palh xlaça'n ixtakalhtatzê'kli palh ixtakalhaka't, tũ' ixcãmãpâtinica. Pero xlaça'n tũ' takalhtatzê'kli, como ixtaca'tzi que ixtaka'lhil ixquilhtamacujça'n a'ntũ xatzey a'xni'ca' Dios nacãmãlakahuanichoko huan nini'n. ³⁶ Lá' á'makapitzin lej cãlakapalaca lá' cãkêsno'kca. Lá' á'makapitzin cãmãnũca nac pũlãchi'n lá' cãtũpixui'lica cadenas. ³⁷ Lá' á'makapitzin cãmũta'lamaknã. Lá' á'makapitzin cãlixua'ta'pitzica lixua'ta'n. Lá' á'makapitzin cãlimaknã espada. Lá' á'makapitzin chũ ixtatejeni'ntlã'huan lá' ixtalhakã' ixko'xka' borrego lá' chivos. Lá' lacpobres ixtahuani't. Lá' ixcãlakmaka'nca'n lá' ixcãmãpâtinican. ³⁸ Lá' ixtatzã'latlã'huan nac cã'lhpi'mpi'li' ti'ya't lá' nac cã'kêstinni'. Lá' ixtahui'lãna' nac lhu'cu' lá' na ixtampin chihuiç. Xalanĩ'n nac quilhtamacuj lej ixtaca'tzanca'tzi, lá' tũ' limakuan ixtatã'lahui'lãna' con xlaça'n, huã' tamã'na lactzey tachi'xcuhui't. ³⁹ Huã' tamã'na tachi'xcuhui't lej ixtalipãhuan Dios lá' ixtamãpãxuhui Dios. Lá' a'yuj ixtalipãhuan Dios, xlaça'n tũ' tamaklhtini'nkõ'lh ixlihuãk a'ntũ Dios cãhuanilh que ixcãmãquĩ'lh. ⁴⁰ Dios, xla' ixlacasquĩ'n que xlaça'n ixcũncãtaka'lhini', como Dios quincãcãxui'lini'ni'ta'ni' a'ntũ mãs xatzey. Lá' xla' naquincãtlahuayãni' xalacuan quina'n a'cxim con xlaça'n.

12

Tasqui'ni namakscã'tãuj Cristo

¹ Quina'n ca'tziyãuj a'nchĩ huan tamã'na chi'xcuhui'n ixtalipãhuan Dios. Lá' a'yuj tapãtini'lh, xlaça'n tũ' tãtãp'ichokolh na ixtej Dios. Lá' quina'n cacãmãksca'tui xlaça'n. Lá' chuntza' camakxtekkõ'uj a'ntũ quincãmãmakchuyãni' na ixtej Dios. Lá' tũ'tza' catlahuãuj a'ntũn tũ' tzey, a'yuj jicslihua' makxtekãuj. Lá' tũ' cajiclhua'uj natlahuayãuj ixtapuhuã Dios. ² Lá' chuhua'j capãstacui Jesucristo. Quina'n kalhlaka'tyãuj que Jesucristo quincãmãpũtaxtũni'ta'ni'tza'. Lá' xla' naquincãmãktãyãni' nakalhlaka'tyãuj ã'chulã' lihuã lahui'lãna'ujcus. Xla' lej pãtini'lh a'xni'ca' nilh nac cruz. Lá' a'yuj lej lãkmaka'nca' lá' a'yuj lej pãtini'lh, xla' pãtikõ'lh como ixca'tzi que ã'calistãn lej napãxuhua. Lá' chuhua'j hui' na ixpãxtũcãna'j Dios nac a'kapũn a'nlhã tã'mãpa'ksini'n Dios.

³ Capãstacti a'nchĩ pãtini'lh Jesucristo lá' a'nchĩ ixtatã'lãsta'la huan chi'xcuhui'n a'ntũ ixtaca'tzanca'tzi. Chuntza' tũ' cajiclhua'tit a'yuj pãtini'mpã'na'ntit. Lá' tũ' camakxtektit natlahua'yã'tit ixtapuhuã Dios. ⁴ A'yuj a'katunu' hui'xina'n tlãhua'cu'tunã'tit a'ntũn tũ' tzey, lej litanũni'ni'ta'ntit natlahua'yã'tit xãmã a'ntũn tzey. Lá' a'yuj jicslihua' pero ã'tza tũ' cãtalimãknĩni'ta'ni'. ⁵ Chõ'la pãtza'nkãni'ta'ntit ixtachihuĩn Dios a'nlhã Dios quincãchiuina'maxquĩ'yãni' lá' quincãlaktzi'nãni' hua'chilh ixcamana'. Chuntza' huan: Xa'nca capãstacti a'xni'ca' mã'a'kahuãni'yãni' Dios.

Tũ' caji'clhua' a'xni'ca' xla' quilhniyãni'.

⁶ Dios cãmã'a'kahuãni ixlihuãkca'n a'ntũ cãpãxquĩ'.

Lã' cãmãpãtini' ixlihuãkca'n a'ntũ cãlaktzi'n hua'chi ixcamana'.

⁷ Capãtiti a'xni'ca' cãmãpãtiniyãni'. Palh Dios cãmã'a'kahuãniyãni', chuntza' tasu'yu que cãlaktzi'nãni' hua'chi ixcamana'. Lej tasqui'ni que kalhatin xatãta' namã'a'kahuãni ixcaman. ⁸ Dios cãmã'a'kahuãni ixlihuãkca'n ixcamana'. Lá' palh tũ' cahuã ixcãmã'a'kahuãni'ni' chuntza' ixtasu'yulh que hui'xina'n tũ' stu'ncua' ixcamana'. ⁹ A'xni'ca' quincãtamakastacni' quintãta'ca'n, ixcũncãtamãpãtiniyãni'. Lá' quina'n ixcã'a'cnini'ni'yãuj. Lá' ã'chulã' tasqui'ni quina'n na'a'kahuãna'ni'yãuj Dios a'ntũ cãmã'a'nanĩ quilca'tzinca'n, lá' chuntza' naka'lhĩyãuj quinquilhtamacujça'n para põ'ktu. ¹⁰ Quintãta'ca'n a'ntũ xalanĩ'n nac quilhtamacuj, xlaça'n ixcũncãtamãpãtiniyãni' chu a'nchĩ ixtapuhuã. Xlaça'n ixtalacasquĩ'n que lilacatejtin ixlata'kchokouj nac huã'mã' quilhtamacuj. Lá' nã Dios quincãmãpãtiniyãni', como quincãpãstacãni'. Xla' lacasquĩ'n que quina'n lactzey nalayãuj hua'chi xla'. ¹¹ A'xni'ca' quincãtamãpãtiniyãni', tũ' lipãxuhuyãuj. Lá' a'yuj quincãtamãlakaputzĩyãni', ã'calistãn quincãtlahuayãni' lactzey lá' lipãxuj, palh chuntza' lĩsca'tãuj.

Ljicua' palh tũ' na'a'kahuãna'ni'yãuj Dios

¹² Lá' chuhua'j calãmãhuicãni'tit lá' tũ' catalactlãjtãya'tit. ¹³ Xa'nca catlã'hua'ntit na ixtej Dios. Lá' chuntza' nacãmãktãya'yã'tit xlaça'n a'ntin tũna'j xa'nca takalhlaka't. Lá' chuntza' xlaça'n tũ' catitatonkopũh.

¹⁴ Ca'cs catahuã'latit con ixlihuãkca'n tachi'xcuhui't. Catlahua'tit xãmã a'ntũ limakuan. Palh kalhatin tũ' makxtekcũ'tun de tlãhua talacelã'i, xla' tũ' catitã'latahuĩ'lh Dios. ¹⁵ Dios lej lakalhu'manini'n. Camakxtektit que xla' nacãmãktãyãyãni' milihuãkca'n. Tũ' cataxtutãya'tit na ixtej Dios nĩn kalhatin de hui'xina'n. Palh kalhatin taxtutãya, chuntza' cãmãmakchuyĩ ã'makapitzin a'nchĩn takalhlaka't. ¹⁶ Tũ' catlahua'tit talãkalhĩ'n. Tũ' calakmaka'ntit a'ntũ ixlã' Dios, hua'chi Esaũ. Xla' como ixuã'yancu'tun, stã'lh ixherencia a'ntũ ixlã' ixlalh como xla' limaksãsti' ixuanĩ't. ¹⁷ Lá' hui'xina'n ca'tziyã'tit que ã'calistãn xla' ixlacasquĩ'n que

ixmaxquí'palaca huan herencia. Lā' tū' maxquí'ca. Xla' ixcalhuan como xtāpālicu'tulh a'ntū ixtlahuanī't. Lā' tulalh xtāpāllh.

¹⁸ Hui'xina'n tū' ixui'lāna'ntit a'ntza' a'xni'ca' Dios māstā'lh huan ley nac kēstīn a'nlhā huanican Sinaí. Huan israelitas xalanī'n makāntza' tatapajtzūlh huan nac Sinaí. Talaktzi'lh huan lamana' lā' huan cā'pucsua' lā' huan maklipni'. ¹⁹ Takaxmatli lakatin trompeta lā' lakatin tachihuīn. Lā' a'xni'ca' takaxmatli ixtachihuīn Dios, xla'ca'n tasquī'nli que tū'tza' ixtakaxmatli. ²⁰ Lā' lej tajicua'lh a'xni'ca' Dios hualh que nīn tinti' i'xa'malh huan ixtūtzā'n huan kēstīn. Lā' nā hualh que palh lakatin animal natāya a'ntza' ka'lhī nalīlacata'lamaknīcan chihuix. ²¹ Lā' a'ntīn talaktzi'lh huā'mā', lej tajicua'lh. Lā' nā Moisés hualh: "Icxpimā' como lej icjicua'n".

²² Hui'xina'n tū' chuntza' ta'nī'ta'ntit nac Sinaí. Hui'xina'n pimpā'na'ntit nac ā'lakatin kēstīn a'nlhā huanican Sion lā' nac cā'lacchicni' a'nlhā hui' Dios xalakahuan. Huā'mā' cā'lacchicni' hui'lacha' nac a'kapūn lā' huanican Jerusalén. Lā' a'ntza' lej ta'a'nan lhūhua' ángeles. ²³ Lā' a'ntza' nā hui'xina'n pimpā'na'ntit nac a'kapūn a'nlhā tatakēximīnī't lā' tamācā'tanīmā'na Dios a'ntī xapū'la ixcamana' Dios, a'ntīn tatzokni' ixtacuīni'ca'n nac a'kapūn. A'ntza' hui' Dios. U'tza' a'ntī nacājuzgarlikō' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuui't. Lā' nā a'ntza' tahui'lāna'ncha' ixlīca'tzīnca'n a'ntīn tanīnī'ttza' lā' Dios cātlahuani't xalacuan. ²⁴ Hui'xina'n kalhlaka'ntī'ta'ntit que Jesucristo ū'tza' a'ntī māpūtaxtūnu'n. Xla' lacāxtlahuanī't huan xasāsti' convenio. Lā' ixka'lhni' Jesucristo cāche'kē'ni' ixa'clhcunucca'n huan tachi'xcuui't. Lā' chuntza' huan le'ksajna' a'ntū ixka'lhni' Jesucristo, ū'tza' más xatzey lā' tū' hua'chi a'ntū mālacnūlh Abel.

²⁵ Cakaxpa'tit a'ntū huan Dios. Cāmāpātīnīca a'ntīn tū' ta'akahuāna'ni'lh Moisés a'ntīn Dios māchihuīnīlh. Lā' ā'chulā' naquincātamāpātīniyāni' palh tū' kaxmatcu'tunāuj Dios a'nchī chihuīna'nācha' nac a'kapūn. ²⁶ Makāntza' Dios chihuīna'lh a'xni'ca' ixtatakēstokni't huan israelitas pajtzu nac Sinaí. Lā' huan ti'ya't tachiquīlh. Lā' chuhua'j Dios huani't: "Quit na'icchiqipala huan ti'ya't. Lā' tū' xmān huan ti'ya't. Nā na'icchiqī huan a'kapūn". ²⁷ Lā' huā'mā' huanicu'tun que natasputkō' ixlīhuāk a'ntū cāmā'a'nanīnī't. Lā' natachoko xmān a'ntūn tūla xakā'lican. ²⁸ Quina'n natā'latahui'layāuj Dios a'nlhā xla' māpa'ksīni'n a'nlhā tāyani' para pō'ktu. Chuhua'j namaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios lā' na'a'cnīni'ni'yāuj lā' namācā'taniyāuj chu a'nchī hua'chi xla' lacasquī'n. ²⁹ Ixlistu'ncua' que Dios hua'chi lakatin ka'tla' lamana' como xla' nacāmāpātīnī xla'ca'n a'ntīn tū' ta'akahuāna'ni'.

13

Palh xa'nca nalatā'kchokoyāuj, chuntza' nalīmāpāxuhuīyāuj Dios

¹ Calāpāxquī'tit milīhuākca'n como hui'xina'n lītā'timīn. ² Camānū'tit na minchicca'n a'ntīn tamīnācha' de matk. A'makapitzīn a'ntīn chuntza' talahuani't, xla'ca'n tamānūnī't ángeles na ixchicca'n, a'yuj xapū'la tū' ixtaca'tzī palh xla'ca'n ángeles ixtahuani't.

³ Tū' cacāpātza'nkātīt a'ntī cāchi'canī't. Cacālakalhu'ma'ntit de xla'ca'n hua'chilh nā hui'xina'n xatachi'nī'n con xla'ca'n. Lā' tū' cacāpātza'nkātīt a'ntīn tapātīni'mā'na. Cacālakalhu'ma'ntit xla'ca'n hua'chilh nā hui'xina'n ixpātīni'tit hua'chi xla'ca'n.

⁴ Lej tzey tapūchahuacan. Tū' līmakuan tlahuacan talākalhī'n. Dios nacāmāpātīnī xla'ca'n a'ntīn tatlaha talākalhī'n lā' ā'catūhuā hua'chi huā'mā'.

⁵ Tū' xmān capāstactit a'nchī nalīka'lhī'yā'tit tumīn. Līpāxuj catahui'la'tit palh ka'lhī'yā'tit lhūhua' tumīn o palh tū' lhūhua'. Dios huani't: "Pō'ktu na'ictā'latahui'layāni'. Tū' maktin ictimaktēkni'". ⁶ Lā' ū'tza' tū' catiljicua'uj. Tzē nahuanāuj: Huan Māpa'ksīni' Dios quimaktāya.

Tū' ictijicua'ni'lh a'ntū naquintatlahuani' tachi'xcuui't.

⁷ Cacāpāstactit xla'ca'n a'ntīn pū'la cātāmāsu'ni'ni' ixtachihuīn Dios. Capāstactit a'nchī xla'ca'n ixtalīlatlā'luan. Lā' cacāmaksca'ttit xla'ca'n.

⁸ Jesucristo tū' taxtāpālī. Xla' pō'ktu chū'tza' a'nchī ixuani't xapū'la lā' hasta chuhua'j lā' para pō'ktu. ⁹ Tū' catamaktēkni't que nacātāmāsu'ni'yāni' ā'tāpātīn līmāscā'tīn a'ntūn tū' hua'chi kalhlaka'tyā'tit chuhua'j. Dios ū'tza' a'ntī quincāmaktāyāni' a'nchī nalatā'kchokoyāuj chu a'nchī xla' lacasquī'n. Huan līmāscā'tīn ixpālacata a'ntū hua'can, huā'mā' tū' quincāmaktāyāni'. A'yuj ā'makapitzīn ta'akahuāna'ni' huan tamā'na līmāscā'tīn, huā'mā' tū' cāmaktāya xla'ca'n.

¹⁰ Huan sacerdotē a'ntīn tascuja na ixlītokpānca'n israelitas, xla'ca'n tzē natahua' macstī'na'j de huan ixquīnīca'n animalhna' a'ntū mālacnūnī'can Dios. Xtunc huan le'ksajna' a'ntū mālacnūnī'canī't Dios a'ntū quincāmāpānūnī'yāni' quintalaclē'i'ca'n. Huā'mā' le'ksajna', ū'tza' Jesucristo. ¹¹ Huan chí'xcu' a'ntī xapuxcu' sacerdote, xla' lē'n ixka'lhni' animalhna' xatamāknīn hasta huan nac lītōkpān a'nlhā huanican Lej Tasicua'lanālīn a'nlhā ixlīlakatu' cuarto. Lā' a'ntza' mālacnūnī'can Dios huan ka'lhni' para nacāmāpānūnī' ixtalaclē'i'ca'n

huan tachi'xcuhuī't. Lā' ixmacni'ca'n huan animalhna' a'ntū xatamaknīn, huan tamā'na cāmāxtucan de huan xaka'tla' cā'lacchicni'. Lā' a'ntza' cālhucuyucan. ¹² Lā' nā Jesús nā māxtuca de huan xaka'tla' cā'lacchicni'. Lā' a'ntza' nīlh. Chuntza' pātīni'lh como ixka'lhni' ixcālīmāpānūni'cu'tun ixtalac'lē'i'ca'n huan tachi'xcuhuī't. ¹³ Lej lakmaka'nca Jesucristo a'xni'ca' māxtuca de huan xaka'tla' cā'lacchicni' lā' xtokohua'ca'ca huan nac cruz. Lā' quina'n como kalhlaka'ī'yāuj, ka'lhī nā napātīyāuj a'xni'ca' quincātalakmaka'nāni' por ixpālacata Jesucristo. ¹⁴ Huā'tzā' nac quilhtamacuj tinti' huan cā'lacchicni' a'ntū natahuī'la para pō'ktu. Quina'n ka'lhīmā'nauj ā'lakatin cā'lacchicni' a'ntū nalaktzī'nāuj ā'calistān. ¹⁵ Tū'tza' mālacnūni'yāuj Dios huan xatamaknīn animalhna'. Līmakuan namaxquī'yāuj pāxcatca'tzī Dios. Lā' ū'tza' hua'chi lē'ksajna'. Lā' tasqui'nī namāka'tlī'yāuj Dios ixpālacata Jesucristo. ¹⁶ Tū' capātza'nkātīt natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' tū' capātza'nkātīt nalāmaktāya'yā'tit. U'tza' huā'mā' a'ntū lipāxuhua Dios.

¹⁷ Cacā'a'kahuāna'ni'tit huan xanapuxcu'nu' nac huan lītōkpānna'. Lā' catlahua'tit a'ntū xla'ca'n cātahuaniyāni'. Xla'ca'n cāmaktaka'lhāni' hui'xina'n como talacasqui'n que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit. Xla'ca'n natamaxquī' cuenta Dios a'nchīn tascuja. Xla'ca'n con tapāxuhuan natascuja palh natlahua'yā'tit a'ntū nacātalīmāpa'ksiyāni'. Lā' palh tū' nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit, xla'ca'n natalīlakaputza. Lā' huā'mā' tuntū' caticātlahuani'ni' hui'xina'n.

¹⁸ Kakalhtō'ka'tit por quit. Lā' quit icca'tzī que iclōkentaxtūlh a'ntū Dios quilīmāmacū'lh como pō'ktu iclāhuacu'tun a'ntūn tzey. ¹⁹ Iccāsqui'ni'yāni' que lej caquilālīkalhtō'ka'uj hui'xina'n que Dios palaj naquimacā'nācha' a'nlhā hui'lāna'ntit.

Huan līsicua'lanālīn

²⁰ Dios ū'tza' a'ntū cāmātza'ta'ti' qui'a'clhcunucca'n. Xla' mālakahuanīchokolh Jesucristo. Lā' Jesucristo nīlh lā' chuntza' līxapalh ixka'lhni' quintalac'lē'i'ca'n. Lā' chuntza' līlacāxtlahualh huan convenio a'ntū lej tzey lā' a'ntū natāyani' para pō'ktu. Lā' chuhua'j xla' pō'ktu quincāmaktaka'lhāni'. ²¹ Lā' Dios cacāmaxquī'ni' ixlīhuāk a'ntū nacāmaktāyāyāni' natlahua'yā'tit ixtapuhuan. Lā' nā quina'n caquincātlahuani' Dios chu a'nchī xla' lacasqui'n por ixlīmāpa'ksīn Jesucristo. Ca'a'cnīni'ni'ca Jesucristo para pō'ktu. Amén.

²² Tā'timīn, lej iccāsqui'ni'yāni' que līlaczucu nalakapūtle'keyā'tit a'ntū iccātzo'knuni'mā'ni' nac huā'mā' carta. Tū' lej lhmā'n huanmā' carta a'ntū i'ccātzo'knuni'ni'ta'ni'. ²³ Iccāmāca'tzīnīcu'tunāni' que makxtecanī'ttza' Timoteo. Lā' chuntza' tū'tza' tachī'n. Lā' palh xla' namin palaj, naquintā'a'n a'xni'ca' na'iccālaka'nāchāni' hui'xina'n.

²⁴ Cacāsalarlī'tit ixlīhuākca'n huan xanapuxcu'nu' de huan lītōkpān. Lā' cacāsalarlī'tit ixlīhuākca'n ā'makapitzīn a'ntūn takalhlaka'ī'. Huan tā'timīn xalanī'n nac Italia cāmācā'ni'yāni' saludos.

²⁵ Lā' Dios cacāsīcua'lanālīkō'ni' mīlīhuākca'n hui'xina'n. Amén.

Huan Carta a'ntün Tzo'kli Santiago

Litzucua huan carta

¹ Quit, Santiago, ictzo'ka huā'mā' carta. Quit ictā'scuja Dios lā' huan Māpa'kšini' Jesucristo. Quit iccāmacā'ni'yāni' saludos milihuākca'n israelitas a'ntün tapa'ksiyā'tit con Dios, a'nti a'kahua'nī'ta'ntit.

Huan tapāstacna' a'ntü Dios māsā'

² Tā'timīn, catahui'la'tit con tapāxuhuān a'yuj cāpātē'keni'yāni' lej lhūhua' catūhuā por xipālacata kalhlaka'ī'yā'tit Jesucristo. ³ Ca'tzi'yā'tittza' a'xni'ca' cāpātē'keni'yāni' huā'mā' lā' palh tū' makxtēkā'tit a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit, chuntza' nalisca'tā'tit a'nchī natāyani'yā'tit. ⁴ Lā' pō'ktu natāyani'yā'tit, lā' chuntza' nalisca'tā'tit a'nchi xa'nca nalatā'kchokoyā'tit lā' a'nchī nalitlōkentaxtūkō'yā'tit ixlihuāk a'ntü ixtapuhuān Dios.

⁵ Palh hui'xina'n tū' māchēkxiyā'tit a'nchī nalilatā'kchokoyā'tit xa'nca, casqui'ni'tit Dios lā' xla' nacāmāmāchēkxiyāni'. Xla' lej cāmaktāya ixlihuāk huan tachi'xcuhuī't chu a'nchī tasqui'nī lā' tū' cālacatā'quī'. ⁶ A'xni'ca' hui'xina'n nasqui'ni'yā'tit catūhuā Dios, napuhua'nā'tit que Dios stu'ncua' nacātamaxquī'yāni'. Lā' tū' maktin tipuhua'nā'tit que Dios tū' caticāmaxquī'ni'. Lā' a'nti puhuan que Dios tū' catimāstā'lh, xla' tū' xmān tāpātin ixtapāstacna' ka'lhī. Xla' hua'chi a'xni'ca' huan ū'ni' lakaxtim mā'kchoko huan xasipej mar. ⁷ A'nti puhuan chuntza', Dios tū' catimāxquī'lh a'ntü nasqui'ni'. ⁸ A'ntin tū' xmān tāpātin tapāstacna' taka'lhī, xla'ca'n tū' maktin taca'tzi a'ntü natatlahua.

⁹ Lā' hui'xina'n, tā'timīn, a'nti chu catihuāya tachi'xcuhuī't, calipāxuhua'tit como Dios cālaktzi'nāni' tū' hua'chi chu catihuāya tachi'xcuhuī't. ¹⁰ Lā' hui'xina'n, tā'timīn, a'nti lacricos, calipāxuhua'tit como māchēkxiyā'tit que Dios laktzi'n mintumīnca'n hua'chiln nīn tuntū' ixtapalh. Huan ricosnu' natasputa hua'chi lakatin xa'nat. ¹¹ A'xni'ca' lej chi'chini'n huan chi'tin scōhuan, lā' huan xa'nat yuja. Lā' huan ixlizēhuanī't xla' sputa. Lā' nā chuntza' talisputa huan ricosnu' lihuan tatlahua ixnegocioca'n.

A'nchī napātini'ncan lā' natāyani'can

¹² Līpāxūj tahui'lāna' xla'ca'n a'nti lej lilacatejtin tapāti a'ntü cāpātē'keni'. Palh xla'ca'n natatāyani', nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' xasāsti' quinquilhtamacujca'n xla' hua'chi lē'ksajna' a'ntü Dios cāmālacnūni' a'ntin tapāxquī'. ¹³ Lā' palh kalhatin chi'xcu' puhuan que natlahua a'ntün tū' tzey, tū' cahualh que Dios māpuhuanīlh a'ntün tū' tzey. Dios tū' maktin puhuan natlahua a'ntün tū' limakuan. Lā' xla' tū' cāmāpuhuanī huan tachi'xcuhuī't que catatlahualh a'ntün tū' limakuan. ¹⁴ A'xni'ca' kalhatin chi'xcu' puhuan natlahua a'ntün tū' limakuan, xla' māni' ixtapāstacna' mātlahui chuntza'. ¹⁵ Lā' palh xla' tlahua chu a'nchī ko'hua'jua' ixtapāstacna', chuntza' ka'lhī ixtalacē'ī'. Lā' ā'chulā' tlahuatē'ha a'ntün tū' tzey. Lā' ū'tza' nalīnī.

¹⁶ Lej stu'ncua' a'ntü iccāhuanimā'ni'. Lā' tū' cata'a'kxokotit, tā'timīn. ¹⁷ Huāk xatzey catūhuā a'ntü quincātamaxquī'nī'tā'ni', huāk macamīn Dios. A'nti quincāmaxquī'ni' huāk a'ntün tzey xla' ū'tza' Dios. Xla' cātlahualh a'ntün tamāxkakēni'n nac a'kapūn. Dios xla' chu ū'tza'tza'. Tū' maktin taxtāpalī nīn macsti'na'j. ¹⁸ Dios quincātamaxquī'ni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n chu a'nchī xla' ixtapuhuān. Quincātamaxquī'ni' quinquilhtamacujca'n xasāsti' por xipālacata ixtachihuīn Dios a'ntü ixlistu'ncua'. Lā' chuntza' quina'n xapū'la' kalhlaka'ī'nī'ta'uj. Lā' ā'calistān lhūhua' ā'makapitzīn natakahlaka'ī'.

A'ntü Dios lacasqui'n que natlahuayāj

¹⁹ Lā' capāstactit huā'mā', tā'timīn. Lā' milihuākca'n xa'nca cakaxpa'ttit ixtachihuīn Dios. Lā' capāstacna'ntit pū'la para nachihuīna'nā'tit, lā' tū' na'a'kchipinā'tit. ²⁰ Huan tā'kcha quincāmāmakchuyīyāni'. Lā' chuntza' tūla tlahuayāj ixtapuhuān Dios. ²¹ Camāpānūkō'tit ixlihuāk a'ntün tū' tzey lā' ixlihuāk a'ntü ko'hua'jua'. Calihui'lī'tit que natlahua'yā'tit ixtapuhuān Dios. Lā' catlahua'tit cuenta a'ntü huan ixtachihuīn Dios a'ntü maklhtini'nī'ta'ntit. Ū'tza' a'ntü cāmāca'tzīnīni' a'nchī nacālimāpūtaxtuyāni'.

²² Ca'a'kahuāna'ni'tit huan ixtachihuīn Dios, lā' tū' xmān cakaxpa'ttit. Palh puhua'nā'tit que xmān tasqui'nī nakaxpa'tā'tit, mē'cstucua'n ta'a'kxokoyā'tit. ²³ A'nti xmān takaxmata ixtachihuīn Dios lā' tū' ta'a'kahuāna'ni', xla'ca'n hua'chi kalhatin chi'xcu' a'nti talakjū nac espejo. ²⁴ Lā' xmān ixa'cstu laktzi'ncan a'nchī huani't ixlacan lā' a'n lā' chu tuncan pātza'nhkā a'nchī ixuani't. ²⁵ Lā' tū' chuntza' xla'ca'n a'ntin cuenta tatlahua huan xatzey ixtachihuīn Dios a'ntün quincāmāca'tzīnyāni' a'nchī nalipūtaxtuyāj. Lā' palh xla'ca'n tū' tamakxteka ta'a'kahuāna'ni', lā' palh tū' tapātza'nkā a'ntü huan, chuntza' Dios nacāsica'lanālī ixlihuāk a'ntün tatlahua.

²⁶ Lā' palh chā'tin chī'xcu' huan que a'kahuāna'ni' Dios, lā' tūla māpa'ksī ixquilhni' xla' ixa'cstu ta'a'kxoko. Xla' tū' stu'ncua' a'kahuāna'ni' Dios. ²⁷ Antū Dios lacasqui'n que natlahuayāuj quina'n a'ntū stu'ncua' kalhlaka'ŷyāuj xla' chuntza': cacāmaktāyauj huan lacxamanīn lā' huan lakapitnu' a'ntīn tapātīni'n lā' pō'ktu cataxtunquīuj de ixlihuāk xako'hua'jua' a'ntū xala' nac quilhtamacuj.

2

Tasqui'ni nacālaktzī'nāuj huan tachi'xcuhu'it chu a'cxtim

¹ Tā'timīn, calālaktzī'ntit a'cxtim milīhuākca'n hui'xina'n a'ntīn kalhlaka'ŷyā'tit quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo a'ntī lej xaka'tla'. ² Na'iccāhuaniyāni' lakatīn tamālacastuc. Kalhatu' chī'xcuhu'it tatanū na milītokpānca'n. Kalhatin xla' rico lā' ka'lhī ixmacatzātāt de oro lā' ixlu'xu' lej xafino. Lā' huan ā'kalhatin xla' pobre lā' xla' ka'lhī masnā lu'xu'. ³ Lā' hui'xina'n más a'cnīni'ni'yā'tit a'ntīn ka'lhī xatzey ixlu'xu' lā' huani'yā'tit: "Hui'x catahui'la' huā'tzā' nac xatzey silla". Lā' huan pobre huani'yā'tit: "Hui'x catāyachi a'jnanu' o catahui'la' nac piso pajtzu na quintojon". ⁴ Palh chuntza' tlaha'yā'tit hui'xina'n, chuntza' tasu'yu que puhua'nā'tit que ā'makapitzīn chī'xcuhu'it más xalacuan. Palh chuntza' tlaha'yā'tit hui'xina'n, tū' tzey mintapāstacna'ca'n.

⁵ Tā'timīn, lej iccāpāxquī'yāni' lā' iccāhuanicu'tunāni' huā'mā'. Dios cālacsacnī't a'ntī lacpobresni'. Lā' ayuj pobres xlaca'n, Dios calāktzī'n hua'chi ricosnu', como talīpāhuan Dios lā' chuntza' natatanū a'nlhā xla' māpa'ksīni'n. Lā' nā ixlihuāk a'ntīn tapāxquī' Dios ixlihuākca'n natatanū a'nlhā xla' māpa'ksīni'n. ⁶ Lā' hui'xina'n cālakmaka'nā'tit huan tī lacpobres. Lā' cā'a'cnī'ni'yā'tit huan ricos. Lā' huan ricos ū'tunu'n a'ntīn cātāmāpātīni'yāni'. Lā' xlaca'n cātāmālapapū'yāni' hui'xina'n. ⁷ U'tunu'n huan ricos a'ntī ko'hua'jua' talīchihuāna'n Jesucristo quiMāpa'ksīni'ca'n. U'tza' a'ntī hui'xina'n tā'tapa'ksī'yā'tit.

⁸ Ixīmāpa'ksīn Dios a'ntūn tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios chuntza' huan: "Nacāpāxquī'ya' huan ā'makapitzīn chu a'nchī pāxquī'ca'na' mē'cstu". Palh hui'xina'n a'kahuāna'ni'yā'tit huā'mā' līmāpa'ksīn, chuntza' xa'nca tlā'hua'mpā'na'ntit. ⁹ Palh hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit makapitzīn lā' ā'makapitzīn huampala cālakmaka'nā'tit, chuntza' tlaha'yā'tit a'ntūn tū' līmakuan, lā' chuntza' hui'xina'n laclī'pinā'tit chu a'nchī huan huan ixīmāpa'ksīn Dios. ¹⁰ Palh kalhatin chī'xcu' nakalhlaka'ŷyā' ixlihuāk huan ixley Dios lā' xmān lakatīn līmāpa'ksīn a'ntūn tū' a'kahuāna'ni', huā'mā' chī'xcu' laclē'n como tū' a'kahuāna'ni'kō'lh huan ley, lā' ayuj xmān lakatīn līmāpa'ksīn a'ntūn tū' a'kahuāna'ni'lh. ¹¹ Dios hualh: "Tū' timakpuscātīni'na'". Lā' nā chuntza' hualh xla': "Tū' timaknīni'na'". Palh kalhatin a'ntī namaknīni'n, xla' nalacclē'n lā' ayuj tū' makpuscātīni'ntit. ¹² Dios quincāmaktāyayāni' lā' chuntza' tū' naquincāmāpa'ksīyāni' huan a'ntū ko'hua'jua'. Lā' chuntza' palh tlaha'yāuj a'ntūn tū' tzey, Dios naquincājuzgarli'yāni'. Lā' ū'tza' calīchihuāna'ntit lā' catlahua'tit a'ntūn tzey. ¹³ Dios, a'xni'ca' najuzgarlī, tū' caticālakalhu'malh a'ntīn tū' talakalhu'malh ā'makapitzīn. Lā' xla' xmān nacālakalhu'man a'ntīn talakalhu'malh ā'makapitzīn. Lā' a'ntīn talakalhu'mani't ā'makapitzīn, xlaca'n tū' catitajicua'lh a'xni'ca' najuzgarlī Dios.

A'nchī xa'nca kalhlaka'ŷcan

¹⁴ Tā'timīn, palh kalhatin chī'xcu' huan que lipāhuan Dios lā' xla' tū' tlaha'a'ntūn tzey, chu tlakaj huan palh lipāhuan. ¹⁵ Palh kalhatin quintā'tin spu'tni' ixlu'xu' lā' tū' ka'lhī a'ntū nahua' ¹⁶ lā' makapitzīn de hui'xina'n tahuani: "Dios casicua'lanālini' lā' camaxquī'ca' milu'xu' lā' camāhuī'ca'", lā' a'ntī tahuani chuntza' nīn tuntū' tamaxquī', chuntza' nīn tuntū' ixpālacata palh tahuani que talīpāhuan Dios. ¹⁷ Palh kalhatin chī'xcu' huan palh lipāhuan Dios, lā' tū' maktāya ā'chā'tin, xla' chu tlakaj huan que lipāhuan Dios. Xla' hua'chi kalhatin xanīn como huan xanīn tuntū'tza' tlaha'a'.

¹⁸ Chō'la kalhatin nahuan: "Makapitzīn xmān talīpāhuan Dios, lā' ta'a'nān ā'makapitzīn a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey". Palh chuntza' ixquihuānica quit xa'icualh: "¿Chichū nalītasu'yu'ya' palh lipāhua'na' Dios palh tū' tlaha'yā' a'ntūn tzey? Pero quit ictlaha'a lej xatzey. Lā' chuntza' lītasu'yu' palh quit iclipāhuan Dios". ¹⁹ Hui'x puhua'na' que xmān kalhatin Dios. Lā' chuntza' tzey. Lā' nā chuntza' tapuhuan huan xako'hua'jua' espīritus a'ntīn tata'scuja huan kō'tī'ti'. Lā' xlaca'n taxpipi porque lej tajuca'ni' Dios. ²⁰ Hui'x tū' māchekxī'ya'. Na'icmāsu'ni'yāni' que chu tlakaj a'ntī huan palh lipāhuan Dios lā' palh tū' tlaha'a'ntū xalacuan. ²¹ Quixū'yāpapca'n Abraham mālacnūni'lh, como hua'chi lē'ksajna' Dios, huan ixo'kxa' a'ntī ixtacu'ni' Isaac. Lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh que Abraham lej tzey chī'xcu' por ixpālacata a'ntūn tlahaualh. ²² Chuntza' māchekxīca' que Abraham ixlipāhuan Dios lā' ū'tza' xla' lītlahaualh a'ntū xalacuan. Lā' a'xni'ca' Abraham tlahaualh huā'mā' a'ntū lej tzey, ū'tza' lītasu'yulh que Abraham ixlipāhuan Dios. ²³ Lā' chuntza' tlōkentaxtūca chu a'nchī ixtatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan: "Abraham ixlipāhuan Dios. Lā' ū'tza' Dios lej xatzey līlaktzī'lh Abraham". Lā' Dios hualh que Abraham ixamigo.

²⁴ Lā' chuntza' hui'xina'n ca'tziyā'tittza' que Dios xalacuan cālaktzī'n tachi'xcuhuī't tū' xmān por ixpālacata talipāhuan Dios. Nā tasqui'nī que xla'ca'n natatlahua a'ntū xalacuan. Lā' chuntza' natasu'yu palh talipāhuan Dios. ²⁵ Lā' nā chuntza' pātlekeni'lh Rahab a'ntū lej ixka'lhī lhūhua' ixmakchi'xcu'. Xla' cāmaktekli tatachokolh na ixchic huan chī'xcuhuī'n a'ntū Josué cāmacamilh. Lā' cāmātzē'kli lā' cāmaktāyalh para natataxtu de huan nac cā'lacchicni' nac ā'kantīn tej. Lā' ū'tza' Dios līlaktzī'lh lej tzeyā puscāt huan Rahab. ²⁶ Quina'n hui'lāna'uj como ka'lhīyāuj quimacni'ca'n lā' quilca'tzīnca'n. Lā' nā chuntza' quina'n ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n, como lipāhuanāuj Dios lā' nā tlahuayāuj a'ntū xalacuan.

3

Quinquilhni'ca'n

¹ Tā'timīn, mās xatzey palh tū' lhūhua' de hui'xina'n nala'yā'tit milimākalhtō'kē'ni'nī'nca'n na milītokpānca'n. Ca'tziyā'tit hui'xina'n que xla'ca'n a'ntū tamāsu'yu mās lipalha' nacājuzgarlican. ² Quina'n quilhuākca'n a'katunu' tlahuayāuj a'ntūn tū' tzey. Lā' palh kalhatin chī'xcu' tze māpa'ksī ixquilhni' lā' chuntza' tze māpa'ksī ixlihuāk ixmacni'. Lā' xla' tzeyā chī'xcu'. ³ Hua'chi huan cahuāyuj, cāmākalhnūyāuj freno na ixquilhni'ca'n. Lā' chuntza' tze nacāmāpa'ksīyāuj. Lā' nata'a'n chu a'nlhā quina'n lacasqui'nāuj. ⁴ Lā' nā hua'chi huan barcos a'ntū lej lakka'tla'n. Lā' a'ntū pūxui'tican lej tī'na'j. Lā' a'yuj huan ū'ni' lej xatli'hui'qui tampi'talē'n huan barco, huan piloto tze nalē'n chu a'nlhā lacasqui'n, a'yuj tī'na'j a'ntū pūxui'tican huan barco. ⁵ Lā' chuntza' quinquilhni'ca'n. Lā' a'yuj tī'na'j quinquilhni'ca'n lītasu'yu que līka'tla'jca'tziyāuj. Lā' huan skoyāt a'yuj mactzina'j macscot pero tze namāquilhti lakatin ka'tla' cā'qui'huī'n. ⁶ Lā' quinquilhni'ca'n hua'chi skoyāt como cālactlahua ā'makapitzīn. Quinquilhni'ca'n pūchihuī'nāuj ixlihuāk a'ntū lej ko'hua'jua'. Lā' ū'tza' ā'chulā' tū' tzey līlayāuj. Por ixpālacata quinquilhni'ca'n, talālīsta'la ixlihuākca'n tachi'xcuhuī't nac cā'quilhtamacuj. Lā' huan ko'ti'ti' ū'tza' a'ntū quincāmāhuanīyāni' a'ntū ko'hua'jua'. ⁷ Lā' chī'xcuhuī'n xla'ca'n tze natamāmānsujli chuxatūyā animalhna' lā' chuxatūyā spūnnu' lā' chuxatūyā lūhua' lā' chuxatūyā animalhna' xala' nac mar. Lā' ixlihuākca'n cāmāmānsujli. ⁸ Pero quinquilhni'ca'n tinti' a'ntū tze namāpa'ksī. Quinquilhni'ca'n pō'ktu huan a'ntū ko'hua'jua'. Hua'chilh ka'lhī līlaknīn como quinquilhni'ca'n cāpūlactlahuayāuj ā'makapitzīn. ⁹ Lā' con quinquilhni'ca'n pūmācā'tanīyāuj Dios quīnTāta'ca'n, lā' nā cāpū'a'ksa'nāuj huan ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't a'ntū Dios tlahuanī't hua'chi xla'. ¹⁰ Lā' māni' na quinquilhni'ca'n taxtu huan tachihuīn a'ntū xatzey lā' huan tachihuīn a'ntū ko'hua'jua'. Tā'timīn, ū'tza' huā'mā' tū' līmakuan. ¹¹ ¿Chu xmān nac lakatin mu'sni' taxtu huan xcān xase'ksi' lā' huan xcān cha'chā'klhua'? ¹² Tā'timīn, a'katin qui'huī' de a'kalhpauj tūla catitō'ca'lh ixtō'cat xīpa. Lā' xaqui'huī' uvas tūla catitō'ca'lh ixtō'ca't a'kalhpauj. Lā' nā chuntza' huan lakatin mu'sni' a'nlhā taxtuhuī' cha'chā'klhua' xcān a'ntza' tūla catitaxtulh huan xase'ksi' xcān.

A'ntīn taka'lhī ixtapāstacna' Dios

¹³ Chō'la makapitzīn de hui'xina'n huī' a'ntū laskalalhna' lā' lhūhua' tamāchekxī lā' chuntza' tze namāsu'yu'yātīn. Calatā'kchokotit līlacatejtin lā' chuntza' nalītalacsu'yu palh laskalalhna' hui'xina'n. Lā' tū' tika'tla'jca'tziyā'tit. ¹⁴ Lā' palh hui'xina'n xmān lacasqui'nā'tit que napuhuanan que hui'xina'n lej skalalhna' chuntza' lītasu'yu que tū' lej skalalhna' hui'xina'n. ¹⁵ Palh chuntza' puhuan kalhatin, a'ntza' lītalacsu'yu palh ixtapāstacna' xla' tū' ixta' Dios. Xmān pāstacna' hua'chi ixtapāstacna' huan ko'ti'ti' lā' ixtapāstacna'ca'n chī'xcuhuī'n como tlahuamā' a'ntū lacasqui'n ixmacni'. ¹⁶ A'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't xmān talacasqui'n que napuhuanan que xla'ca'n lej laskalalhna' por ū'tza' talālīsta'la lā' tatlaha ixlihuāk catūhuā a'ntū lej ko'hua'jua'. ¹⁷ Lā' na'iccāhuanīyāni' a'nchi talihuanī't xla'ca'n a'ntīn taka'lhī ixtapāstacna' Dios. Xla'ca'n xmān tapāstaca a'ntū lacuan. Ū'tza' a'ntū mās tasqui'nī. Lā' tū' talāsta'la. Lā' lacatzcua talatā'chihuīna'n. Lā' lej ta'akahuāna'n. Lā' tamaktāya ā'makapitzīn. Lā' talaktzī' a'cxtim ixlihuāk. Lā' tatlaha a'ntūn tzey, lā' tū' hua'chi a'ntīn tatasu'yu' palh tzeyā chī'xcuhuī'n lā' xmān tali'a'kkokonu'n. ¹⁸ Lā' a'ntīn tū' talāsta'lacu'tun con ā'makapitzīn, chuntza' xla'ca'n tatlaha a'ntū xatzey, lā' chuntza' tū'tza' catitā'la'sta'lacu'tulh huan ā'makapitzīn.

4

Tū' tzey palh lakatiyāuj a'ntū xala' nac quilhtamacuj

¹ Lā' ¿a'chī' lej lāsta'layā'tit? Hui'xina'n tlahua'yā'tit chuntza' como lej ka'lhīcu'tunā'tit a'ntū lej ixtapalh tumīn. Lā' huā'mā' tapāstacna' a'ntū ka'lhī'yā'tit tā'lāsta'latanūma' na mi'ā'clhcunucca'n con huan xatzey mintapāstacna'ca'n a'ntū cātamaxqui'nī'ta'ni' Dios. ² Hui'xina'n lej ka'lhīcu'tunā'tit catūhuā lā' como tūla ka'lhī'yā'tit, lā' ū'tza' lālīmāknīcu'tunā'tit

hui'xina'n. Hui'xina'n lej lälakca'tzani'yā'tit a'ntū ka'lhī catūhuā, lā' como tūla ka'lhī'yā'tit, lej lälilacatā'qui'yā'tit lā' lälitucā'tit. Lā' tūla ka'lhī'yā'tit a'ntū lacasqui'nā'tit hui'xina'n, como tū' squi'ni'yā'tit Dios. ³ Lā' a'xni'ca' squi'ni'yā'tit Dios tū' cāmaxqui'yāni', porque tū' xa'nca squi'ni'yā'tit. Squi'ni'yā'tit hui'xina'n con xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. Squi'ni'yā'tit xmān para pāxcat lila'yā'tit, xmān para a'ntū hui'xina'n lacasqui'nā'tit. ⁴ Hui'xina'n hua'chi kalhatin puscāt a'ntū tū' lakspit, como tū'tza' a'kahuāna'ni'cu'tunā'tit Dios lā' xmān tlahua'cu'tunā'tit a'ntū lacasqui'nā'tit. ¿Chu tū' ca'tziyā'tit que a'ntū lej talakatī lhūhua' catūhuā xala' nac quilhtamacuj, xlaca'n tala hua'chi ixtā'ca'tza Dios? A'ntūn tatlahua chu a'cxim hua'chi xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n tala hua'chi ixtā'ca'tza Dios. ⁵ Chō'la hui'xina'n puhua'nā'tit que xmān chu tlakaj tatzo'kni' huan na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan que Dios quincāmaxqui'nī'ta'ni' huan Espiritu Santo lā' xla' lacasqui'n que xmān xla' naquincāmāpa'ksiyāni' lā' tū' lacasqui'n que naquincāmāpa'ksiyāni' ā'kalhatin. ⁶ Lā' como ū'tza' lacasqui'n Dios, xla' quincāmaktāyāni', lā' chuntza' tzē na'a'kahuāna'ni'yāuj xmān Dios. Chuntza' huan ixtachihuīn Dios: Dios tū' cāmaktāya a'ntūn taka'tla'jca'tzī.

Xla' cāmaktāya a'ntūn tū' taka'tla'jca'tzī.

⁷ Lā' hui'xina'n catamakxtektit que Dios nacāmāpa'ksiyāni'. Lā' tū' catamakxtektit que huan ko'ti'ti' nacāmāpa'ksiyāni'. Lā' chuntza' xla' nacātatzā'lani'yāni'. ⁸ Catapajtzūt con Dios lā' xla' nā nacātā'latahui'layāni' hui'xina'n. Lā' hui'xina'n a'ntūn tlahua'yā'tit a'ntū xako'hua'jua', tū'tza' catlahua'tit. Lā' hui'xina'n a'ntū pāxqui'yā'tit Dios lā' nā a'ntū ixla' huan quilhtamacuj, camakxtektit huanmā' xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. ⁹ Lā' lej calakaputzatit lā' cacalhua'ntit. Lā' tū'tza' calitzi'ntit lā' tū'tza' capāxuhua'tit por ixpālacata a'ntūn tū' tzey. Camāxana'ntit por ixpālacata mintalacclē'i'ca'n. ¹⁰ Lā' chuhua'ni'tit Dios palh hui'xina'n tlahua'ni'ta'ntit a'ntūn tū' tzey lā' Dios nacālkalhu'manāni'.

Tū' tzey palh a'ksa'nanāuj

¹¹ Tā'timīn, tū' tilālīchihuīna'nā'tit a'ntūn tū' tzey. Palh kalhatin līchihuīna'n ā'kalhatin a'ntūn tū' līmakuan, chuntza' līlakmaka'mā' huan ley a'ntū huan: Calāpāxqui'tit. Xla' puhuan que tzē nahuan palh ā'chā'tin laclē'n. Lā' xla' hua'chi juez. Lā' tū' puhuan palh nā xla' laclē'n como lakmaka'mā' huan ley. ¹² Xmān kalhatin juez a'nan. Xla' ū'tza' māni' Dios. Lā' xla' ū'tza' quincāmaxqui'ni' huan ley que ū'tza' na'a'kahuāna'ni'yāuj. Xla' tzē naquincāmāpūtāxtūyāni' lā' nā tzē naquincāmācā'nāni' nac pūpātīn. Lā' ĵa'chī' puhua'nā'tit palh hui'xina'n tzē na'a'ksa'nā'tit ā'kalhatin?

Tū' ca'tziyāuj a'ntū napātīle'ke lakalī

¹³ Na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n macsti'na'j mimpālacataca'n hui'xina'n a'ntū lāhuani'yā'tit: “Chuhua'j o lakalī na'a'nāuj nac lakatīn xcānsipej. Lā' a'ntza' natachokoyāuj lakatīn cā'ta. Lā' natamāhuana'nāuj lā' nastā'nanāuj. Lā' natlajayāuj lhūhua' tumīn”. ¹⁴ Huā'mā' iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n tū' ca'tziyā'tit palh nalatā'kchokoyā'tit lakalī. Quina'n hua'chi jinta'lh como huan jinta'lh chuhua'j tasu'yu lā' ixlī'ā'ka'tlā'tus lakspūtpala. ¹⁵ Chuntza' ixuantit: “Palh Dios lacasqui'n que quina'n natahuī'lāyāuj ā'macsti'na'j, ū'tza' huā'mā' natlahuayāuj”. ¹⁶ Lā' hui'xina'n, tū' kalhasqui'ni'yā'tit Dios tuchū ixtapuhuān. Xmān tlahua'yā'tit a'ntūn tlahuacu'tunā'tit. Hui'xina'n lej ka'tla'jca'tzi'yā'tit. Lā' tū' līmakuan chuntza' tlahua'yā'tit. ¹⁷ Palh kalhatin ca'tzi que tzē natlahua catūhuā a'ntū līmakuan, lā' palh tū' tlahua huā'mā', chuntza' xla' ka'lhī ixtalacclē'i'.

5

A'ntū nacāpātīle'keni' huan rīcosnu'

¹ Lā' chuhua'j na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n macsti'na'j ixpālacata huan rīcosnu'. Catatzuculh tacaluhan lā' catalakaputzalh huan rīcosnu' como lej natapātīni'n. ² Huan ixtumīnca'n hua'chilh xamasni'. Lā' huan ixlū'xu'ca'n huāk hua'chilh xatahuā'lani'. ³ Lā' ixoroca'n lā' ixlataca'n hua'chilh huāk xasko'luni'. Xasko'luni' como xlaca'n lactampi'lhni' lā' tū' tamaktāyacu'tun ā'makapitzi'n. Xlaca'n lej tamākēxtimīni't lhūhua' tumīn lā' pajtzutza' huan chī'chini' a'xni'ca' natapātīni'n nac pūpātīn. ⁴ Xlaca'n tū' tamāpalani't a'ntūn tatā'scuji na ixā'tacuxtuca'n. Pero Dios lacahuāna'huī'. Lā' xla' ū'tza' a'ntū māpa'ksini'nkō' ixlīhuāk nac a'kapūn lā' ixlīhuāk nac cā'quilhtamacuj. Xla' cālaktzi'mā' a'nchī ta'a'kxoko huan ixtasācua'can por tū' natamāpala. ⁵ Huā'tzā' nac quilhtamacuj huan rīcosnu' taka'lhī ixlīhuāk. Lā' lej līpāxūj talilatā'lhuan. Xlaca'n hua'chī lakatin pa'xni' a'ntū makako'ntīcan lā' namaknīcan. ⁶ Lā' huan rīcosnu' tamālacapū' huan chī'xcuhuī'n a'ntū xalacuan. Lā' ū'tza' cālīmāknīca. Lā' xlaca'n tū' tatamaktāyalh.

Tasqui'nī naka'lhīyāuj hasta que namimpala Jesucristo

⁷ Lā' chuhua'j hui'xina'n, tā'timīn, lilacatzucu caka'lhī'tit hasta a'xni'ca' namin huan Māpā'ksīni' Jesucristo. Kalhatin chī'xcu' a'ntīn tlahua ixtacuxtu, xla' ka'lhī hasta que lhā nalana'n. Xla' ka'lhī hasta nala xcān pū'la lā' ā'calīstān huampala. ⁸ Hui'xina'n nā lacatzucu caka'lhī'tit. Tū' calakachipini'tit. Palaj namimpala huan Māpa'ksīni'. ⁹ Tū' calāli'yāhua'tit. Palh chuntza' tlahua'yā'tit Cristo nacājuzgarli'yāni'. Xla' ū'tza' Juez. Lā' palaj namimpala. ¹⁰ Capāstactit hui'xina'n a'nchī tapātīni'lh makāntza' ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' tatāyani'lh. Hui'xina'n chu lakatin nala'yā'tit. ¹¹ Huanāuj que lej ixtapāxuhua xlaca'n a'ntīn tatāyani'lh. Ca'tziyā'tittza' a'nchī litāyani'lh Job. Lā' ā'calīstān Dios maxquī'lh lhūhua', como lakalhu'malh.

¹² Lā' chuhua'j na'iccāhuaniyāni' a'ntū lej tasqui'nī. Tū' tihua'nā'tit "por Dios". A'xni'ca' nahua'nā'tit "stu'ncua'", xmān "stu'ncua'" nahua'nā'tit. Lā' a'xni'ca' nahua'nā'tit "tū' stu'ncua'", xmān "tū' stu'ncua'" nahua'nā'tit. Palh tū' chuntza' natlahua'yā'tit, Dios nacāmāpātīni'yāni'.

¹³ A'xni'ca' nacāpātīle'keni'yāni' catūhuā cakalhtō'ka'tit hui'xina'n. A'xni'ca' lipāxūj lahui'lāna'ntit, catlī'tit a'ntū nalīpāxuhua Dios. ¹⁴ A'xni'ca' i'tza'ca'nā'tit, cacāmāta'sī'tit huan xanapuxcu'nu' a'ntī xalanī'n nac litokpān. Lā' xlaca'n natamin lā' natalīkalhtō'ka' lā' natalītlahua aceite huan i'tza'ca' por ixtacuīni' huan Māpa'ksīni' Jesucristo. ¹⁵ Palh xlaca'n natakalhtō'ka' lā' natakahlaka'ī' que natzeyan, Dios namātzeyī. Lā' palh xla' tlahuani't a'ntūn tū' līmakuan, Dios namāspūtūnu'ni'. ¹⁶ Calāhuani'tit hui'xina'n palh tūla makxtekā'tit catūhuā a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' nalālikalhtō'ka'yā'tit. Lā' Dios nacāmātzeyiyāni' hui'xina'n a'ntī i'tza'ca'nā'tit. Dios tlahua con ixlīmāpa'ksīn a'ntū squi'ni' kalhatin chī'xcu' a'ntīn tzey. ¹⁷ Dios maxquī'lh a'ntū squi'ni'lh Elías a'ntī ixa'cta'sana' Dios. Xla' kalhatin chī'xcu' hua'chi quina'n ixuani't. Lā' xla' lej squi'ni'lh Dios tū' calalh xcān. Lā' lakatu'tun cā'ta ā'i'tāt tū' lalh xcān. ¹⁸ Lā' squi'ni'pā ā'maktin Dios palh ixlapā xcān. Lā' chuntza' lalh xcān. Lā' chuntza' lana'lh nac cā'tiya'tna'.

¹⁹ Tā'timīn, palh kalhatin de hui'xina'n tatonkopū lā' palh ā'kalhatin namaktāya para natlā'huampala na ixtej Dios, ²⁰ casca'ttit que a'ntī maktāya ā'kalhatin para natlā'huampala na ixtej Dios, chuntza' namāpūtāxtū ā'kalhatin de huan līnīn lā' chuntza' namāspūtūnu'ni'can ixtalaclē'i'.

Huan Xapū'la Carta a'ntūn Tzo'kli San Pedro

Pedro cātzo'knuni'lh a'nti ixtakalhaka't'

¹ Quit Pedro, ixapōstol Jesucristo. Quit ictzo'ka huā'mā' carta. Iccātzo'knuni'mā'ni' hui'xina'n a'nti ixtachi'xcuhi't Dios a'ntin cātamā'a'kahuanini' lā latlā'hua'nā'tit hua'chi makatiyātī'n nac cā'xcānsipejni' a'nlhā huanican Ponto lā' Galacia lā' Capadocia lā' Asia lā' Bitinia. ² Dios quinTāta'ca'n cālacsacni'ta'ni' makāntza' chu a'nchī puhualh. Lā' xla' puhualh que huan Espiritu Santo lactzey nacātlahuayāni'. Lā' xla' lacasqui'lh que hui'xina'n na'akahuāna'ni'yā'tit Jesucristo. Lā' lacasqui'lh que ixka'lhni' Jesucristo nacāxapani'yāni' ixlihuāk mintalaclē'i'ca'n. Dios lej cacāsicua'lanālini' lā' cacāmātza'la'nkē'ni'n mi'a'clhcunucca'n.

Ca'tziyāuj que Dios naquincāsicua'lanāliyāni'

³ Namaxqui'yāuj pāxcatca'tzi' Dios. Xla' ū'tza' ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Lā' como Dios mālakahuānichokolh Jesucristo, nā chuntza' quincāmaxqui'ni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n. Lā' chuhua'j ca'tziyāuj que xla' naquincāmaxqui'yāni' ā'chulā'. ⁴ A'ntū Dios naquincāmaxqui'yāni', xla' māqui'cani't nac a'kapūn. A'ntza' tuntu' catipātle'keni'lh. Tū' hua'chi catūhuā a'ntū masa lā' a'ntū lakuan lā' a'ntū xneka. ⁵ Lā' como hui'xina'n lipāhua'nā'tit Dios, xla' cāmaktaka'lhāni' como xla' ka'lhī limāpa'ksīn. Xla' nacāmaktaka'lhāni' hasta ā'xmān huan chi'chini'. Lā' huan ā'xmān chi'chini' natasu'yukō' ixlihuāk a'ntū Dios nacāmaxqui'yāni' a'xni'ca' naquincāmāpūtaxtūkō'yāni'.

⁶ U'tza' hui'xina'n lipāxuhua'yā'tit a'yuj tū' lej makān lakaputzayā'tit como lej pātipā'na'ntit lhūhua' catūhuā. ⁷ Lā' como hui'xina'n lilacatzucu pātipā'yā'tit a'ntū pātipā'na'ntit, chuntza' tasu'yu palh lej stu'ncua' kalhlaka'lyā'tit. Huan oro māchi'chīcan para namaklhūcan a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' tachoko huāk oro. Lā' nā chuntza' hui'xina'n. A'xni'ca' pātini'nā'tit hui'xina'n namakxtekā'tit a'ntūn tū' tzey. Lā' chuntza' más lacuan nala'yā'tit. Huan oro lej tapala a'yuj tze mālakuanīcan. Lā' más xatapala na ixlacapūn Dios palh hui'xina'n xa'nca kalhlaka'lyā'tit. Lā' palh xa'nca kalhlaka'lyā'tit a'yuj pātini'nā'tit, chuntza' nacāmāka'tli'yāni' lā' nacāta'a'cnīni'ni'yāni' a'xni'ca' Jesucristo namimpala.

⁸ Hui'xina'n pāxqui'yā'tit Jesucristo a'yuj tū' laktzi'nī'ta'ntit. Hui'xina'n kalhlaka'lyā'tit a'yuj chuhua'j tū' laktzi'nā'tit. Lā' ū'tza' lej lipāxuhua'yā'tit. Lā' lej lhūhua' mintapāxuhua'ncā'n que tūla xa'nca hua'nā'tit a'nchī lipāxuhua'yā'tit. ⁹ Pāxuhua'yā'tit como pūtaxtuni'ta'ntittza' como lipāhua'nā'tit Jesucristo.

¹⁰ Huan a'cta'sana'nīn xala'nīn makān xapū'la ixtahuan a'nchī ixquincālīsicua'lanālini' Dios. Lā' xla'ca'n lej ixtaputza a'nchī natalica'tzi a'nchī lipūtaxtucan como ixtaca'tzicu'tunkō'. ¹¹ Huan Espiritu Santo cāmāca'tzīnīl palh Cristo ixpātini'lh lā' ā'calīstān ixa'cnīni'ni'ca. Lā' xla'ca'n ixtaca'tzicu'tun lhānīn ixpātle'kelh huā'mā' lā' ixlihuāk ixpālacata huā'mā'. ¹² Dios cāmāca'tzīnīl que huā'mā' tū' ixpātle'kelh lihuan xla'ca'n ixtalahuilāna'cus. Lā' chuhua'j pātle'kemā' lihuan lahuilāna'uj quina'n. Huā'mā' ū'tza' a'ntū cātahuānini' xla'ca'n a'nti cātamāsu'ni'ni' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo. Xla'ca'n ixcātamāsu'ni'yāni' hui'xina'n por ixlimāpa'ksīn huan Espiritu Santo a'nti macamincancha' nac a'kapūn. Lā' ixlihuāk huā'mā' huan āngeles tamāchekxīcu'tun.

Dios lacasqui'n que xa'nca nalatā'kchokoyāuj

¹³ Capāstactit huā' tamā'na lā' skalalh catahui'la'tit. Lā' xa'nca capāstactit. Capāstactā'kchokotit a'nchī Dios nacālīsicua'lanāliyāni' a'xni'ca' namin Jesucristo. ¹⁴ Ca'a'kahua'na'ni'tit Dios como hui'xina'n ixcamana'. Tū'tza' calatā'kchokotit a'nchī ixlatlā'hua'nā'tit a'xni'ca' tūna'j ixca'tziyā'tit ixtachihuīn Dios lā' a'xni'ca' ixlatlā'hua'nā'tit chu a'nchī xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. ¹⁵ Lactzey calakō'tit hui'xina'n pō'ktu. Lā' capāstactit que Dios cāmāta'sīni' para nala'yā'tit ixtachi'xcuhi't. Xla' pō'ktu tzey. U'tza' pō'ktu ilacatejtin nalīlatahui'la'yā'tit chu a'nchī tasqui'nī natalatahui'la ixcamana' Dios. ¹⁶ Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan Dios: "Lactzey cala'tit hui'xina'n, como quit tzey".

¹⁷ Lā' hui'xina'n a'xni'ca' kalhtō'ka'ni'yā'tit Dios, chuntza' nahua'nā'tit: "Dios quinTāta'ca'n". U'tza' a'nti quincālaktzi'nāni' chu lakatin. Lā' xla' nacāmāpala chā'tunu' chu a'nchī talatā'kchokonī't. Lā' ū'tza' nalījicua'ni'yā'tit Dios lihuan latlā'hua'nā'titcus nac huā'mā' quihltamacuj. ¹⁸ Xapū'la hui'xina'n ixlatlā'hua'nā'tit hua'chi ixlatlā'huan minapapna'ca'n. Lā' tuntu' ixtapalh a'nchī ixlatlā'hua'nā'tit xapū'la. Dios cāmāpūtaxtūni' de ixlihuāk huā'mā'. A'ntū xla' māpalalh para naquincāmāpūtaxtūyāni', huā'mā' tū' hua'chi oro lā' tū' hua'chi plata a'ntū maclacasqui'ncan xmān nac huā'mā' quihltamacuj. Hui'xina'n ca'tziyā'tit huā'mā'. ¹⁹ Limāpalalh con huan ixka'lhni' Cristo a'xni'ca' nīl. Lā' ixka'lhni'

Cristo lej tapala. Cristo hua'chi lakatin borrego ixuanit' a'ntū lej xatzey lā' tū' a'chī' ixuanit' lā' a'ntū maknican para namālacnūni'can Dios. ²⁰ A'xni'ca' tūna'j ixtlahuacan huan quilhtamacuj, Dios puhualh que Cristo tasqui'nī nanī para naquincāmāpūtaxtūyāni'. Lā' chuhua'j, huā' tamā'na chī'chini', Cristo nīn'ttza' para quina'n. ²¹ Por ixpālacata Jesucristo, hui'xina'n lipāhua'nā'tit Dios, como Dios mālakahuanīchokolh Jesucristo lā' līmā'ca'lh para na'acnīni'can. Lā' chuntza' hui'xina'n lipāhua'nā'tit Dios lā' ka'lhūpā'nantit lakatin chī'chini' a'xni'ca' nacāsica'lanālikō'yāni'.

²² Hui'xina'n a'kahuāna'ni'nī'ta'ntit huan tachihuīn a'ntū lej xastu'ncua'. Lā' ū'tza' hui'xina'n lactzeytza' lila'tit. Lā' chuhua'j lej ixlīstu'ncua' cāpāxqui'yā'tit a'ntīn takalhaka'ī'. Chuhua'j xa'nca calāpāxqui'tit con ixlīhuāk mi'a'clhcunucca'n. ²³ Hui'xina'n ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' minquilhtamacujca'n como kalhlaka'ī'nī'ta'ntit ixtachihuīn Dios a'ntūn tū' maktin catispūtlī. Lā' chuntza' huan xasāsti' minquilhtamacujca'n tū' maktin catispūtlī. Nala para pō'ktu. ²⁴ Chuntza' huan na ixtachihuīn Dios a'nlhān tatzo'kni' huā'mā':

Ixlīhuāca'n huan tachi'xcuhuī't xla'ca'n hua'chi huan chī'tin.

Lā' ixlīhuāk a'ntū tzēhuanī't a'ntūn taka'lhī huan tachi'xcuhuī't, ū'tza' hua'chi huan xaxa'nat chī'tin.

Huan chī'tin scōhuan lā' yuja huan xaxa'nat.

²⁵ Ixtachihuīn Dios tū' chuntza'; huā'mā' tū' maktin catispūtlī.

Lā' ixtachihuīn Dios, chu ū'tza' hua'chi huan xatzey tachihuīn a'ntū cātamāsu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n.

2

¹ Lā' ū'tza' calīmakxtektit ixlīhuāk a'ntūn tū' tzey. Tū'tza' ca'a'kxokonuntit. Tū' cala'tit hua'chi xla'ca'n a'ntīn tatasu'yu que lactzey lā' xmān ta'akxokonun' como xla'ca'n tū' lactzey. Tū'tza' calātāmī'lhīni'ni'tit. Tū'tza' cacālīchihuīna'ntit ā'makapitzīn. ² Huan laksana'tā'n pō'ktu tahua'cutun ixleheca'n. Lā' chuntza' talistaca'. Lā' hui'xina'n nā chuntza' tasqui'nī naca'tzīcu'tunā'tit ixtachihuīn Dios a'ntū hua'chi ixlīhua't mīlīca'tzīnca'n. Lā' chuntza' ā'chulā' nakalhlaka'ī'yā'tit, ³ como hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' palh Dios lej pāxqui'nin.

Cristo hua'chi lakatin chihuix a'ntū Dios lacsacīl

⁴ Pō'ktu catā'latā'kchokotit Jesucristo. U'tza' a'ntū quincāmāxqui'yāni' quinquilhtamacujca'n. Lā' xla' hua'chi huan xapū'lh chihuix a'ntū mā'cnūcan para xacimientō de ixchic Dios. Dios lacsacīl como laktzī'lh hua'chi lakatin chihuix a'ntū lej ixtapalh a'yuj huan tachi'xcuhuī't ixtapuhuan palh tuntū' ixtapalh ixuanit'. ⁵ Hui'xina'n hua'chi lakatin lītōkpān a'ntūn tū' tlahuacanī't hua'chi xala' nac quilhtamacuj. Hui'xina'n hua'chi chihuixnī' nac huā'mā' lītōkpān a'ntū Dios tlahuamā'. Lā' hui'xina'n hua'chi sacerdotes lanī'ta'ntit como kalhlaka'ī'yā'tit Jesucristo lā' chuntza' tā'scujā'tit Dios. Lā' hua'chilh ixmālacnūni'tit lē'ksajna' huan Dios como a'kahuāna'ni'pā'na'ntit xla'. Lā' chuntza' lipāxuhua Dios. ⁶ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Quit iclacsacīl lakatin chihuix a'ntū lej ixtapalh.

Lā' chuhua'j quit icuī'lī kalhatin a'ntū hua'chi lakatin chihuix xala' a'katzāstūn a'nlhā nayāhuacan templo nac Siōn.

Lā' xla'ca'n a'ntūn talīpāhuan xla', tū' chu tlakaj catitalīpāhuanli.

⁷ Lā' huā'mā' chihuix huanicu'tun Cristo. Lā' como hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntittza' lā' ū'tza' līca'tzīyā'tit que Cristo lej ixtapalh. Lā' a'ntūn tū' takalhaka'ī'cu'tun, xla'ca'n cālīchihuīna'n ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni' huā'mā':

Huan chihuix a'ntū talakmaka'lh huan xakana'nī'n, huā'mā' chihuix ū'tza' lalh a'ntū más tasqui'nī.

⁸ Lā' nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Huā'mā' chihuix nacāmā'a'kche'kxlanī huan tachi'xcuhuī't; huā'mā' chihuix nacāmāmakōsī. Xla'ca'n ta'a'kche'kxla como tū' takalhaka'ī'cu'tun huan a'ntū Dios macamīlh para nacāmāpūtaxtūcan. Dios xapū'la ixca'tzī a'ntū nacāpātle'keni' a'ntūn tū' takalhaka'ī' ixtachihuīn Dios.

Quina'n ixtachi'xcuhuī't Dios

⁹ Pero hui'xina'n tū' hua'chi xla'ca'n. Hui'xina'n lakatin tachi'xcuhuī't a'ntū cālacsacnī't Dios para natala hua'chi xla'. Lā' nā hui'xina'n ixscardotes quiMāpa'ksīni'ca'n Dios. Lā' nā hui'xina'n tā'tapa'ksīyā'tit Dios. Lā' nā hui'xina'n ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' Dios lacasqui'n que hui'xina'n nacāmāca'tzīnīyā'tit ā'makapitzīn huan lē'cnīn a'ntū xla' tlahuani't. Dios ū'tza' a'ntū cāta'sani'nī'ta'ni' lā' cāmāxtunī'ta'ni' a'nlhā cā'pucsua lā' cālīmīnī'ta'ni' a'nlhā tzēhuanī't xkaka. ¹⁰ Xapū'la hui'xina'n tū' ixtachi'xcuhuī't Dios ixuanī'ta'ntit. Lā' chuhua'j hui'xina'n ixtachi'xcuhuī'ttza' Dios. Xapū'la tū' ixca'tzīyā'tit palh Dios lakalhu'manīni'n. Lā' chuhua'j ca'tzīyā'tittza', como Dios cālkalhu'manī'ta'ni'tza'.

Tasqui'nī na'a'kahuāna'ni'yāuj Dios lā' huan pūchihuāna'nī'n

¹¹ Hui'xina'n tlā'hua'nā'tit hua'chi makatiyā'tī'n nac huā'mā' quilhtamacuj, como tapa'ksiyā'tit nac a'kapūn. Chuhua'j iccāsqui'ni'yāni' que tū' titlahua'yā'tit xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. Camakxtektit huā' tamā'na tapāstacna' a'ntūn nalactlahua a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit Cristo. ¹² Xa'nca calatā'kchokotit na ixlacapūnca'n a'ntūn tū' takalhlaka'ī'. Lā' chuntza', a'yuj cacātalē'ksa'nīni'ni' palh tlahua'yā'tit catūhuā a'ntūn tū' tzey, xla'ca'n nataka'tzī palh tū' stu'ncua'. Lā' natalaktzī'n que hui'xina'n tlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' chuntza' xla'ca'n natamāka'tlī' Dios a'xni'ca' xla' najuzgarlī.

¹³ Cacā'a'kahuāna'ni'tit ixlihuākca'n huan pūchihuāna'nī'n como chuntza' Dios lacasqui'n. Ca'a'kahuāna'ni'tit huan xamāpa'ksīni' xcānsipejni'. ¹⁴ Lā' cacā'a'kahuāna'ni'tit huan gobernadores. Lā' xla'ca'n cāhui'licani't para natamāpātīni' a'ntūn tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' nā cāhui'licani't para que xla'ca'n natamāka'tlī' a'ntūn tatlahua a'ntūn tzey. ¹⁵ Chuntza' huā'mā' ixtapuhuān Dios. Xla' lacasqui'n que hui'xina'n lilacatejtin nalatā'kchokoyā'tit. Lā' chuntza' tūlalh catitahualh catūhuā huan chi'xcuhui'n a'ntūn tū' xa'nca tapāstacna'n lā' tū' tamāchekxī ixtachihuān Dios.

¹⁶ Hui'xina'n libres lā' tū' tasqui'nī natlōkentaxtūyā'tit ixley Moisés. Lā' a'yuj libres hui'xina'n tū' capuhua'ntit que tzē natlahua'yā'tit a'ntūn tū' līmakuan. Catlahua'tit a'ntū Dios māpa'ksīni'n. ¹⁷ Cacā'a'cnīni'ni'tit ixlihuākca'n tachi'xcuhui't. Lā' cacāpāxqui'tit huan tā'timīn. Lā' cajicua'ni'tit Dios. Lā' ca'a'cnīni'ni'tit a'ntī līhua'ca' ka'lhī līmāpa'ksīn nac país.

Cristo pātīni'lh lā' nā līmakuan que napātīni'nāuj nā quina'n

¹⁸ Hui'xina'n a'ntūn tasācua'nī'n lā' nā hui'xina'n puscan a'ntūn tamaksquiti, nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit a'ntūn cātāmāpa'ksiyāni'. Nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit palh tapāxqui'nin lā' talakalhu'manīni'ni' lā' nā palh taca'tzanca'tzī. ¹⁹ Palh pātīni'nā'tit a'yuj tū' tlahuani'ta'ntit nīn tuntū', lā' palh lilacatzucu pātīyā'tit como tlahuacu'tunā'tit ixtapuhuān Dios, chuntza' Dios nacāsīcua'lanālyāni'. ²⁰ Pero palh tlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey, lā' ū'tza' cātālītucsāni', lā' a'yuj pātīyā'tit, huā'mā' tuntū' ixtapalh na ixlacapūn Dios como ū'tza' xmān a'ntū cātaminī'ni'yāni'. Pero palh pātīyā'tit a'ntū cātātucsāni' a'yuj tlahuani'ta'ntit xmān a'ntūn tzey, chuntza' Dios nacāsīcua'lanālyāni'. ²¹ A'ntūn cālacsacni't Dios, xla'ca'n ka'lhī natapātīni'n. Cristo māni' ū'tza' pātīni'lh por quimpālacataca'n. Lā' quincāmāsu'ni'ni' a'nchī nalīmaksca'tāuj xla'. ²² Lā' Cristo nīn tuntū' tlahuah a'ntūn tū' tzey. Tū' maktin kaxmatca nahuan a'ntūn tū' stu'ncua'. ²³ Xla' tū' ixcālākapala a'ntū ixtalākapala xla'. Tū' maktin hualh que natapālāna'ni' de xla'ca'n a'ntūn tamāpātīnīlh. Cristo ixca'tzī que xla'ca'n natamāpala con Dios. Lā' Dios juzgarlī chu a'nchī tasqui'nī. ²⁴ Cristo māni' ū'tza' māpalalh por quintalac'lē'i'ca'n a'xni'ca' nīlh nac cruz. Xla' lacasqui'lh que namakxtekāuj huan talac'lē'i', lā' natlahuatā'kchokoyāuj ixtapuhuān Dios. Lā' como Cristo pātīni'lh por quina'n, chuntza' līxapalh quintalac'lē'i'ca'n. ²⁵ Xapū'la hui'xina'n ixlātā'hua'nā'tit hua'chi borregos a'ntū ixtatza'nkāni't. Lā' chuhua'j taspī'tchokonī'ta'ntit. Lakta'nī'ta'ntit Jesucristo. Lā' xla' nacāmaktaka'lhāni' hui'xina'n.

3

A'nchī tasqui'nī natalatā'kchoko xla'ca'n a'ntūn tatapūchahualtza'

¹ Lā' nā hui'xina'n puscan, ca'a'kahuāna'ni'tit mīnkōlu'ca'n. Lā' chuntza' palh ā'makapitzīn mīnkōlu'ca'n tū' takalhlaka'ī' ixtachihuān Dios, xla'ca'n natakalhlaka'ī'cu'tun a'xni'ca' natalaktzī'n que hui'xina'n xa'nca latlā'hua'nā'tit. Lā' chuntza' tū' tasqui'nī nacāhuanican catūhuā. ² Huan chi'xcuhui'n natalaktzī'n a'nchī ixpuscanca'n tatlahua a'ntūn tzey lā' ta'a'cnīni'ni' Dios. Lā' ū'tza' natalikahlaka'ī'cu'tun. ³ A'makapitzīn puscan, como tzēhuani't talacu'tun, tzēhuani't tacāxtlahua ixya'jca'n. Lā' tata'a'kanū ixa'kaslihuītca'n de oro lā' tamacatahui'la ixmacatzātāca'n de oro. Lā' talhakā' tzēhuani't ixlū'xu'ca'n. Huā' tamā'na catūhuā tū' ū'tza' a'ntū tlaha tzēhuani't kalhatin puscān na ixlacapūn Dios. ⁴ Palh lactzēhuani't lacu'tunā'tit, tasqui'nī que naka'lhīyā'tit xatzey mintapāstacna'ca'n lā' ca'cs natahui'la'yā'tit. Huā'mā' lej tzey na ixlacapūn Dios. Lā' chuntza' lactzēhuani't līla'yā'tit a'ntū tāyani'. ⁵ Lā' chuntza' lactzēhuani't talīlah huan puscan xalani'n makān a'ntū ixtalīpāhuan Dios lā' ixta'a'kahuāna'ni' Dios. Lā' xla'ca'n nā ixta'a'kahuāna'ni' ixkōlu'ca'n. ⁶ Chuntza' ixtlahua Sara makāntza'. Xla' ixa'kahuāna'ni' ixkōlu' Abraham lā' ixlaktzī'n hua'chi māpa'ksīni'. Hui'xina'n hua'chīlh ixtzu'ma'jan Sara, palh tlahuayā'tit a'ntūn tzey lā' palh tū' jicua'nā'tit a'ntū nacātalahuanī'yāni tachi'xcuhui't.

⁷ Lā' chuhua'j hui'xina'n chi'xcuhui'n a'ntūn ka'lhīyā'tit mīmpuscanca'n, cacā'tzītī a'nchī nacātā'latahui'la'yā'tit chu a'nchī ixtapuhuān Dios. Huan puscan, xla'ca'n tū' lactlī'huī'qui hua'chi hui'xina'n. Lā' ū'tza' nacālī'a'cnīni'ni'yā'tit. Nacā'a'cnīni'ni'yā'tit como xla'ca'n chuntza' hua'chi hui'xina'n maklhtūni'ni'ta'ntit huan lē'ksajna' a'ntū Dios māstā'. Lā' ū'tza' huā'mā' xasāsti' mīnquilhtamacujca'n a'ntū tāyani' para pō'ktu. Palh chuntza' natalhua'yā'tit hui'xina'n naca'tzīyā'tit que Dios nakaxmata a'xni'ca' nakalhtō'ka'yā'tit.

Makapitzin tapātini'n por ixpālacata tatlahua a'ntūn tzey

⁸ Lā' chuhua'j xmān huā'mā': Chu lakatin capāstacna'ntit. Calālakahu'ma'ntit. Calāpāxqui'tit hua'chi litā'timīn. Calātlahuani'tit a'ntūn tzey. Lā' tū' capuhualh kalhatin que más xatzey que huan ā'makapitzin. ⁹ Palh catihuā cātlahuani'yāni' a'ntūn tū' limakuan, tū' titlahuani'yā'tit chu a'cxitim. Palh ā'catihuā cālakapalayāni', tū' tilakapala'yā'tit. Xatzey casqui'ni'tit Dios que xla' casicua'lanālihl. U'tza' huā'mā' a'ntū Dios lacasqui'n. Palh chuntza' tlaha'yā'tit, Dios nacāsicua'lanāli'yāni' hui'xina'n. ¹⁰ Tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios:

A'ntū lipāxūj talatahui'lacu'tun, tū'tza' catachihuīna'lh con lakko'hua'jua' tachihuīn.

Lā' tū'tza' cata'a'kxokonu'lh.

¹¹ Catamaktekkō'lh a'ntūn tū' tzey lā' catatlahualh a'ntūn tzey.

Lā' catalihui'līlh ca'cs natalatahui'la pō'ktu.

¹² Dios cāmaktaka'lha a'ntū lactzeyā chī'xcuhuī'n.

Lā' cākaxmatni' a'nchīn takalhtō'ka'.

Pero Dios tū' cāmaktāya a'ntūn talahua a'ntūn tū' tzey.

¹³ Nīn tintī' caticātlahuani'ni a'ntūn tū' tzey palh hui'xina'n xmān tlahuacu'tunā'tit a'ntūn tzey. ¹⁴ Lā' palh hui'xina'n pātīni'nā'tit xmān por ixpālacata tlaha'yā'tit a'ntūn tzey, chuntza' Dios nacāsicua'lanāli'yāni'. Tū' cacājicua'ni'tit huan chī'xcuhuī'n. Tū' catamachyū'tit. ¹⁵ Capāstactit que Cristo ū'tza' miMāpa'ksīni'ca'n. Lā' ca'a'kahuāna'ni'tit xmān xla. Skalalh natahui'layā'tit para nakalhtīni'nā'tit a'xni'ca' nacātakalhasqui'ni'yāni' a'chī'n kalhlaka'ī'yā'tit Cristo. Lā' līlacatzucu nakalhtīni'nā'tit hui'xina'n. Lā' capāstactit que Dios cākaxmatmā'ni'. ¹⁶ Tū' titlahua'yā'tit a'ntū nalīmāxana'nā'tit a'xni'ca' napāstacā'tit a'ntū tlaha'ni'ta'ntit. Chuntza' nacāmāmaxa'ni'yā'tit a'ntūn cātalakapalayāni' hui'xina'n lā' a'ntūn cātalichihuīna'nāni' a'ntūn tū' tzey por ixpālacata kalhlaka'ī'yā'tit Cristo. ¹⁷ A'ntūn talahua a'ntūn tū' tzey, xla'ca'n nacāmāpātīnican. Hui'xina'n tū' cala'tit hua'chi xla'ca'n. Xatzey napātīni'nā'tit, palh chuntza' ixtapuhuan Dios, a'yuj tū' tlahuani'ta'ntit a'ntūn tū' tzey.

¹⁸ Cristo xmān maktin nīlh por quīna'n. Lā' chuntza' limāpānūlh quintalacē'ī'ca'n. Lā' a'yuj Cristo lej tzey, xla' pātīni'lh por huan tachi'xcuhuī't. Lā' nīlh por quimpālacataca'n, como quīncāmāsu'yucu'tuni' na ixlacapūn Dios. Lā' a'yuj maknīca Jesucristo, pero ixlīca'tzīn hui'cus. ¹⁹ Lā' a'xni'ca' tūna'j ixlakahuanchocho Cristo, ixlīca'tzīn a'lh a'nlhā ixcāchī'cani't ixlīca'tzīnca'n nīni'n. Cātasu'yuni'lh lā' cāhuanīlh palh ū'tza' Cristo. ²⁰ Xla'ca'n a'xni'ca' ixtalahui'lāna'cus tū' takalhlaka'ī'cu'tulh Dios. Lā' Dios lacatzucu ixcāka'lhīmā' lihuān Noé ixtlahuamā' huan barco. Lā' a'xni'ca' lalh huan lakuat, xmān kalhatzeyan tachi'xcuhuī't tapūtaxtuh huan nac barco na ixlakhni' huan xcān. ²¹ Lā' chuntza' quīna'n a'ntūn quīncāmāpūtaxtūni'ta'tntza', quīna'n lī'a'kpaxui xcān. A'xni'ca' a'kpaxūj tū' tlahuayūj para nalīmāyūjūyūj quīmactī'ya'tca'n. A'xni'ca' a'kpaxūj, chuntza' limāsu'yuyūj que Dios xapanī'ttza' quīntalacē'ī'ca'n, como Jesucristo lakahuanchokoni'ttza', lā' chuntza' pūtaxtūni'taujza'. ²² Jesucristo tanūni'ttza' nac a'kapūn lā' hui' na ixpāxtūcāna'j Dios. Lā' chuhua'j xla' cāmāpa'ksikō' huan āngeles lā' ixlīhuākca'n huan a'ntūn taka'lhī limāpa'ksin.

4*Dios cālīmāmacū' catihuā chā'tunu' de ixtachi'xcuhuī't*

¹ Como Cristo pātīni'lh a'xni'ca' ixlalā'huan nac huā'mā' quīlhtamacuj, caca'tzītīt hui'xina'n que tzē nacāpātīle'keni'yāni' chuntza'. Lā' tū' cajicua'ntit. A'ntū tapātīni'mā'nā, xla'ca'n tamakxteknī'ttza' de talahua a'ntūn tū' tzey. ² Lā' chuhua'j tū'tza' catlahua'tit a'ntūn tū' tzey hua'chi huan tachi'xcuhuī't a'ntūn talahua xmān a'ntū xla'ca'n talacasqui'n. Calatahui'la'ttza' chu a'nchī ixtapuhuan Dios. ³ Xapū'la hui'xina'n makān ixtlahuapā'na'ntit a'ntūn talahuacu'tun a'ntūn tū' takalhlaka'ī'. Xapū'la ixlē'capinā'tit ixtlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Ixtlahua'yā'tit xako'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. Ixka'chīyā'tit. Lā' ixtlahua'yā'tit cā'tani' a'nlhā ixtlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Ixtakēstokā'tit para nako'tā'tit. Lā' ixcātatokostani'yā'tit huan idolos. Lā' Dios tū' lakati huā'mā'. ⁴ Lā' chuhua'j a'ntūn tū' takalhlaka'ī', xla'ca'n tū' tamāchekxī como hui'xina'n tū' cātā'takēstokā'tit xla'ca'n para natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey a'ntūn talahuacu'tun xla'ca'n. Lā' ū'tza' cātalīlakapalayāni' hui'xina'n. ⁵ Xla'ca'n natamāpala con Dios. Ixlīstu'ncua' xla' nacājuzgarlī a'ntūn talahui'lāna'cus lā' a'ntū xanīntza'. ⁶ Lā' ū'tza' nā cālīmāca'tzīnica huan xatzey tachi-huīn a'ntūn xanīntza' chuhua'j. Lā' chuntza' a'yuj tanīlh chuntza' hua'chi ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't, pero ixlīca'tzīnca'n tzē natatahui'la para pō'ktu chuntza' hua'chi Dios lahui' pō'ktu.

⁷ Pala'j nasputkō' ixlīhuāk. U'tza' xa'nca calīpāstacna'ntit. Skalalh catahui'la'tit para que tzē nakalhtō'ka'yā'tit. ⁸ Lā' a'ntū lej tasqui'nī ū'tza' huā'mā': lej calāpāxqui'tit. Palh pāxqui'yūj ā'kalhatin, māspūtūni'ni'yūj a'ntū quīncātlahuani'ni'ta'ni'. ⁹ Lā' lipāxūj

nalāmānūyā'tit na minchicca'n. ¹⁰ Dios xtunc cāmaxqu'ni'ta'ni' chā'tunu' de hui'xina'n a'nchī tzē nalitlahua'yā'tit a'ntū cālīmāmacū'ni'ta'ni' Dios. Chuntza' tzē natlōkentaxtūyā'tit a'ntū Dios cālīmāmacū'ni'ta'ni'. Lā' chuntza' nalāmaktāyā'yā'tit. ¹¹ A'ntīn ta'a'cta'sana'n, catamāsu'yulh ixtachihuīn Dios. Lā' a'ntīn tamaktāyā ā'makapitzīn, catatlahualh chu a'nchī Dios cāmaxqu'ni't. Lā' palh hui'xina'n chuntza' tlahua'yā'tit, chuntza' na'a'cnīni'ni'can Dios por ixpālacata Jesucristo. Līmakuan que pō'ktu ca'a'cnīni'ni'ca Dios. Xla' para pō'ktu ka'lhī līmāpa'ksīn. Amén.

Tapātīni'n a'ntīn takalhlaka't

¹² Lā' chuhua'j tā'timīn, tū' tipuhua'nā'tit que tū' maktin napātīni'nā'tit hui'xina'n. Caca'tzīt que chuntza' cāpātē'keni' a'ntīn takalhlaka't, lā' tū' xmān hui'xina'n pātīni'nā'tit chuntza'. Lā' chuntza' lītasu'yu palh lej stu'ncua' hui'xina'n kalhlaka't'yā'tit. ¹³ Capāxuhua'tit a'nchī pātīni'mpā'na'ntit chuntza' hua'chi Cristo pātīni'lh. Lā' chuntza' hui'xina'n lej napāxuhua'yā'tit a'xni'ca' Cristo namimpala lā' nalaktzī'ncan a'nchī xla' ka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. ¹⁴ A'xni'ca' cātālakapalayāni' hui'xina'n por ixpālacata Cristo, huan Espiritu Santo nacāmaktāyāyāni'. Lā' natasu'yu que xla' cātā'lahui'iani' hui'xina'n. Lā' natasu'yu que xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn. A'makapitzīn ko'hua'jua' talchihuīna'n Cristo, pero hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit xla'. ¹⁵ A'makapitzīn tapātīni'n como xla'ca'n tamaknīni'nī't. Lā' ā'makapitzīn tapātīni'n como taka'lhāna'nī't. Lā' ā'makapitzīn tapātīni'n como tatlahuanī't ā'catūhuā a'ntūn tū' tzey. Lā' ā'makapitzīn tapātīni'n como tatanūni't a'nlhān tū' ixmaca'tzica'n. Tū' titlahua'yā'tit huā' tamā'na. ¹⁶ Palh hui'xina'n pātīni'nā'tit por ixpālacata Cristo, tū' tilīmāxana'nā'tit. Camaxqu'it pāxcatca'tzī Dios como tapa'ksiyā'tit con Cristo.

¹⁷ Chilhtza' huan chī'chini' a'ntū napūjuzgarlīni'n Dios. Xapū'la nacāmāpātīnican ixtachi'xcuhū't Dios. Palh quina'n naquīncāmāpātīniyāni' xapū'la, ā'chulā' nacāmāpātīnican xla'ca'n a'ntīn tū' takalhlaka't huan xatzey tachihuīn a'ntū i'xla' Dios. ¹⁸ Tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios:

Palh jicslīhua' tapūtaxtu huan xalactzey chī'xcuhū'n, ꝓtchūh nacāpātē'keni' huan chī'xcuhū'n a'ntīn tū' tzey lā' a'ntīn talakmaka'n Dios?

¹⁹ Palh ixtapuhūān Dios que natapātīni'n makapitzīn ixpālacata tatlahua a'ntūn tzey, catatlahualhucos a'ntūn tzey. Lā' catalīpāhuanli xmān Dios. Xla' cāmā'a'nanīni't lā' pō'ktu cāmaktaka'lha. Lā' xla' pō'ktu tlōkentaxtū a'ntū huan.

5

Cāmaxqu'ca tapāstacna' a'ntī ixtakalhlaka't

¹ Quit iccāchihuīna'maxqu'cu'tunāni' hui'xina'n a'ntī xanapuxcu'nu' nac lītōkpānna'. Nā quit kalhatin xapuxcu'. Quit iclaktzī'lh a'nchī pātīni'lh Cristo. Lā' nā quit naquī'a'cnīni'ni'can a'xni'ca' na'a'cnīni'ni'can Cristo a'xni'ca' namimpala. ² Iccāsqi'ni'yāni' que nacāmaktaka'lhā'tit ixlaksa'tā'n Dios a'ntū xla' cālīmāmacū'ni'. Catlahua'tit con ixlīhuāk mintapuhūānca'n lā' tū' nasātlahuayā'tit. Tū' xmān titlahuayā'tit xmān por huan tumīn. Cacāmaktaka'lhīit xmān ixpālacata tā'scujcu'tunā'tit Dios. ³ Lā' tū' ixtēcu'ni'n hui'xina'n a'ntū cāmaktaka'lhā'tit. Calatahui'la'tit chu a'nchī ixtapuhūān Dios. Lā' chuntza' xla'ca'n tzē nacātamaksa'tāni'. ⁴ Jesucristo ū'tza' a'ntī xapuxcu' de mīlihuākca'n hui'xina'n a'ntī xanapuxcu'nu' nac lītōkpānna'. Xla' cāmaktaka'lhkō' ixlaksa'tā'n lā' cuenta tlahua a'nchī scujni'ta'ntit hui'xina'n. Lā' a'xni'ca' Jesucristo namimpala, Dios para pō'ktu nacāsicua'lanālyāni' hui'xina'n.

⁵ Lā' nā hui'xina'n o'kxa'n, cacā'a'kahuāna'ni'tit huan xanapuxcu'nu' de huan lītōkpānna'. Lā' mīlihuākca'n hui'xina'n nalā'a'cnīni'ni'yā'tit. Tū' capuhua'ntit palh más xalactzey hui'xina'n que ā'makapitzīn. Tatz'o'kni' na ixtachihuīn Dios:

Dios tū' cāmaktāyā a'ntīn taka'tla'jca'tzī.

Xla' cāmaktāyā a'ntīn tū' taka'tla'jca'tzī.

⁶ Tū' caka'tla'jca'tzīt. Ca'akahuāna'ni'tit Dios. Xla' ū'tza' a'ntī lej ka'lhī līmāpa'ksīn. Lakatin chī'chini' a'xni'ca' Dios nalacasqu'ni, hui'xina'n nacāta'a'cnīni'ni'yāni' chu a'nchī ixtapuhūān Dios. ⁷ Pō'ktu a'xni'ca' tamakchuyiyā'tit, casqu'ni'tit Dios que nacāmaktāyāyāni'. Xla' cālakahu'manāni' a'xni'ca' pātīni'mpā'na'ntit.

⁸ Lā' skalalh calatahui'la'tit lā' tū' catamakxtektit nacātātlayāni'. Huan ko'ti'ti' a'ntī mintā'ca'tzaca'n, xla' latlā'huan hua'chi lakatin león a'ntū lej ta'sa lā' putzatlā'huan a'ntī nahua'. ⁹ Tū' camakxtektit a'nchī kalhlaka't'yā'tit. Lā' chuntza' catā'lātlayā'tit huan ko'ti'ti'. Capāstactit que chuxalhā nac cā'quilhtamacuj a'nan huan tā'timīn a'ntī nā tapātīni'mā'na. ¹⁰ Dios lej pāxqu'ni'n. Lā' quīncālacsa'ni'ta'ni' como ixlacasqu'ni' natā'tapa'ksiyāuj Cristo. Lā' chuntza' para pō'ktu natā'latahui'layāuj Dios nac a'kapūn. A'xni'ca' pātīni'ni'ta'ntittza' ā'macsti'na'j, māni' Dios nacātlahuayāni' lactzey hui'xina'n. Lā' nacāmaktāyāyāni' para

natāyani'yā'tit. Lā' nacāmaktāyayāni' para que xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit. ¹¹ Dios ka'lhikō' ixlihuāk huan limāpa'ksīn para pō'ktu. Amén.

Macā'nca huan ā'xmān saludos

¹² Quit icmātzo'knīlh Silvano huā'mā' carta a'ntūn tū' laclhmā'n. Quit xa'nca icca'tzī que xla' kalhatin quintā'tinca'n lā' xa'nca kalhlaka'ī'. Quit iccāmāsu'ni'ni' huan xatzey tachihuūn xpālacata Jesucristo. Lā' hui'xina'n kalhlaka'ī'nī'ta'ntit que ū'tza' xastu'ncua'. Chuhua'j tū' camakxtektit a'nchi kalhlaka'ī'yā'tit huā'mā' xatzey tachihuūn.

¹³ Cāmacā'ni'yāni' saludos xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī huan nac litokpān xala' nac Babilonia. Nā xlaca'n Dios nā cālacsacnī't. Lā' Marcos a'ntī hua'chi qui'o'kxa', nā xla' cāmacā'ni'yāni' saludos. ¹⁴ Calā'a'kxko'ka'tit como hui'xina'n lāpāxqui'yā'tit.

Lā' tza'ta'ta' calalh mi'a'clhcunucca'n milīhuākca'n hui'xina'n a'ntīn tā'tapa'ksīyā'tit Cristo. Amén.

Ixlīkalhtu' Carta a'ntūn Tzo'kli San Pedro

Cāmācā'ni'ca saludos a'nti ixtakalhaka't

¹ Quit Simón Pedro. Lā' ictzo'kmā' huā'mā' carta. Quit kalhatin ixapóstol Jesucristo lā' ū'tza' ictā'scuja. Quit iccātzō'kunni'yāni' hui'xina'n a'ntūn kalhlaka'ŷyā'tit hua'chi quina'n. Quina'n tzē nalipāxuhuayāuj por a'ntū quincātlahuani'nī'ta'ni' Dios. Como Dios chu a'cxtim cālaktzī'n tachi'xcuhūi't, chuntza' quincālaktzī'nāni' chu lakatin como kalhlaka'ŷyāuj Jesucristo. ² Lā' Dios lej cacāsica'lanālini' hui'xina'n lā' cacāmātzā'ta'ti'ni'ni' mi'a'clhcunucā'n, como hui'xina'n lakapasā'tit Dios lā' quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo.

A'nchī tahuani't a'ntūn tatā'tapa'ksī Dios

³ Dios, como lej ka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn, quincāmaxquī'nī'ta'ni' ixlīhuāk a'ntū maclacasquī'nāuj para nalatahui'layāuj chu a'nchī xla' lacasquī'n. Lā' quincāmāca'tzīnīni' a'nchī huanī't xla'. Lā' nā quincāmāta'sīni' para natā'latahui'layāuj nac a'kapūn a'nlhā xla' māpa'ksini'n lā' a'nlhā lej xkaka. ⁴ Lā' chuntza' Dios naquincātlahuani'yāni' lhūhua' a'ntūn tzey chuntza' hua'chi xla' huanī't. Dios quincāmaxquī'nī'ta'ni' a'nchī nalīsāstī'latā'kchokoyāuj. Lā' quincāmaxquī'yāni' xasāstī' quintapāstacna'ca'n a'ntū xatzey hua'chi ixtapāstacna' Dios. Lā' chuntza' tzē namaxktekāuj a'ntū xako'hua'jua' tlahuacan nac quilhtamacuj. ⁵ Lā' como hui'xina'n kalhlaka'ŷyā'tittza' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo, chuntza' tasquī'nī que nalē'capinā'tit natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Lā' tū' xmān natlahua'yā'tit a'ntūn tzey. Nā tasquī'nī que ā'chulā' nasca'tā'tit a'ntū xla' Dios. ⁶ Lā' tū' xmān nasca'tā'tit a'ntū xla' Dios. Nā tasquī'nī que tū' natamaxktekā'tit natlahua'yā'tit mintapāstacna'ca'n a'ntūn tū' tzey. Lā' tū' xmān huā'mā'. Nā tasquī'nī que līlacatzucu napātīyā'tit. Lā' tū' xmān līlacatzucu napātīyā'tit. Nā tasquī'nī que līlacatejtin natalā'kchokoyā'tit chuntza' hua'chi Dios lacasquī'n. ⁷ Lā' tū' xmān līlacatejtin natalā'kchokoyā'tit. Nā tasquī'nī que nacāpāxquī'yā'tit huan tā'timīn. Lā' tū' xmān huan tā'timīn. Nā tasquī'nī que nacāpāxquī'yā'tit ixlīhuākca'n tachi'xcuhūi't.

⁸ Ixlīhuāk huā'mā' ū'tza' natlahuakō'yā'tit. Lā' palh lej stu'ncua' natlahua'yā'tit, chuntza' tasu'yu palh xa'nca latlā'hua'nā'tit na ixtej Dios. Lā' nā tasu'yu palh tū' chu tlakaj lakapasā'tit huan quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo. ⁹ A'ntūn tū' tatlahua huā' tamā'na catūhuā, xla'ca'n hua'chi lakatzī'nī'n como xla'ca'n tū' xa'nca tamā'chekxī. Xla'ca'n hua'chi lakatzī'nī'n como tapātza'nkāni't palh Dios cāxapani'nī'ttza' ixtalalē'i'ca'n lā' xla' lacasquī'n que xla'ca'n līlacatejtin natalatā'kchoko. ¹⁰ Chuntza' tā'timīn, calihui'li'tit natlahua'yā'tit huā' tamā'na catūhuā. Lā' chuntza' natasu'yu que Dios cāta'satīnī'ta'ni' lā' cālacasnī'ta'ni' hui'xina'n. Palh chuntza' tlahua'yā'tit, tū' catītatonkopūtī. ¹¹ Lā' chuntza' tzē naca'tziyā'tit palh natanū'yā'tit a'nlhā para pō'ktu māpa'ksini'n quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo. Lā' xla' ū'tza' a'ntūn quincāmāpūtaxtūyāni'.

¹² U'tza' pō'ktu iccālīmāpāstaquīyāni' quit huā' tamā'na catūhuā, a'yuj hui'xina'n lakapasā'tit, lā' a'yuj xa'nca kalhlaka'ŷyā'tit huan xatzey tachihuīn a'ntū xastu'ncua' a'ntū cātāmāsu'ni'nī'ta'ni'. ¹³ Quit icpuhuan palh tzey na'iccāmāpāstaquīyāni' huā' tamā'na catūhuā lihuan iclahu'cus. ¹⁴ Quit icca'tzī palh palajtza' na'icnī. Chuntza' quimāca'tzīnīlh quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo. ¹⁵ Lā' quit na'ictlahua a'ntū maclacasquī'n para na'iccāmāsu'ni'yāni' lā' chuntza' tzē nalipāstacā'tit huan tachihuīn ixpālacata Jesucristo chō'nlhānīn lacasquī'nā'tit a'xni'ca' xanīntza' quit.

Laktzī'nca Jesucristo a'nchī lej ka'lhī līmāpa'ksīn

¹⁶ Quina'n iccāmāsu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n a'nchī lej ka'lhī līmāpa'ksīn quiMāpa'ksini'ca'n Jesucristo lā' a'nchī xla' namimpala. A'ntū quina'n iccāmāsu'ni'yāni', huā'mā' tū' cuentos a'ntūn tamā'a'nanih chī'xcuhūi'n a'ntūn ta'ā'kxokonū'ncu'tun. Lā' quina'n iclaktzī'uj con quilakastapūnca'n huan Jesucristo lā' nā iclaktzī'uj a'nchī lej ka'lhī līmāpa'ksīn. ¹⁷ Lā' a'ntza' xa'icyāna'uj a'xni'ca' Dios quinTāta'ca'n māka'tlī'lh Jesucristo. Lā' mincha' lakatin tachihuīn nac lakatin poklhnu' xaslamama. Lā' hualh: "U'tza' huā'mā' qui'O'kxa'. Lej icpāxquī' lā' lej quimākapāxuhua". ¹⁸ Māni' quina'n icckaxmatui huanmā' tachihuīn a'ntū mincha' nac a'kapūn. A'ntza' xa'ictā'huilāna'uj Jesucristo huan nac kēstīn. Lā' a'ntza' xtunc tasu'yulh Jesucristo como Dios māxkakēlh.

¹⁹ Lā' ū'tza' ā'chulā' iclīkalhlaka'ŷyāuj a'ntū tatzo'kli huan profetasna' a'ntū cāmātzō'knīlh Dios. Lā' nā hui'xina'n xa'nca nalakapūtīe'keyā'tit a'ntūn tatzo'kli huan profetasna' hasta que xa'nca namā'chekxī'yā'tit. Huā'mā' hua'chi huan lāmpara a'ntū maksko a'nlhā cā'pucsua' hasta que natuncūi' lā' hasta que natasu'yu huan mātuncūi' sta'cu. ²⁰ Lā' lej tasquī'nī napāstacā'tit a'ntū na'iccāhuaniyāni'. Na ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni' a'ntūn tahualh huan ixa'cta'sana'nī'n Dios, huanmā' tū' ixtapāstacna'ca'n huan a'cta'sana'nī'n. ²¹ A'ntū

ixtamāsu'yu huan a'cta'sana'nī'n tū' xmān ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't. Huan tamā'na lactzey chí'xcuhuī'n a'ntū ixtatā'scujā Dios, xlaca'n ixtahuan a'ntū ixcāmāpāstaquī huan Espíritu Santo.

2

Makapitzīn ixtamāsu'yu a'ntūn tū' stu'ncua' *Judas 4-13*

¹ Makāntza' ixtatanū na ixlacłhni'ca'n tachi'xcuhuī't ā'makapitzīn a'cta'sana'nī'n a'ntī ixta'a'łxokonu'n. Lā' nā natatanū na milacłhni'ca'n ā'makapitzīn a'ntī natamāsu'yu a'ntūn tū' stu'ncua'. Lā' a'ntū natamāsu'yu ū'tza' nalactlahua a'nchīn talikalhłaka'ī' makapitzīn. Huan tamā'na a'łxokonu'nī'n natamāsu'yu palh Jesucristo tū' ixO'kxa' Dios a'yuj xla' ū'tza' a'ntī māpalalh por ixtalacłē'i'ca'n. Chu limaktin nacāmāpātīnican xlaca'n por ixpālacata a'ntūn tatlahua. ² Lā' a'nchī xlaca'n natalatā'kchoko, hua'chilh tuntū' a'ntū nacālimāmāxanican. Lā' lħhūa' a'ntī natakallhłaka'ī'cu'tun a'ntū natamāsu'yu xlaca'n. Lā' nā natatlahua a'ntūn tū' tzey hua'chī xlaca'n. Lā' por ixpālacatata'ca'n xlaca'n ko'hua'jua' nalichihuīna'n can huan xatzey tachihuīn a'ntū xastu'ncua'. ³ Huā' tamā'na a'łxokonu'nī'n lej taka'lħicu'tun tumīn. Lā' ū'tza' nacātalimāsu'ni'yāni' hui'xina'n a'ntūn tū' stu'ncua'. Dios makāntza' lħhui'linī't que nacāmāpātīnī xlaca'n a'ntīn tatlahua chuntza'. Lā' huā' tamā'na a'łxokonu'nī'n nā xlaca'n natamāpala con Dios.

⁴ Dios tū' cāmāspūtūnu'ni'lh huan ángeles a'ntīn tatlahualh a'ntūn tū' tzey. Cāmāyujūlh hasta nac pūpātīn. Lā' a'ntza' natatachoko hua'chī xatachī'nī'n hasta huan chí'chīnī' a'xni'ca' namālacłē'nīnī'n Dios. ⁵ Lā' Dios tū' cāmāspūtūnu'ni'lh huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtahuī'lāna' makān. Macamilh huan lakuat. Lā' ū'tza' talinikō'lh ixlħhuākca'n huan tachi'xcuhuī't nac quilitamacuj como tū' tzeyā tachi'xcuhuī't ixtahuānī't. Dios cāmāpūtaxtūlh xmān kalhatzeyan tachi'xcuhuī't. Kalhatin de xlaca'n, ū'tza' a'ntī Noé. Xla' ixcāmāsu'ni' huan tachi'xcuhuī't que tasquī'nī que līlcatejtin ixtalatā'kchokolh. ⁶ Lā' Dios cāmāpātīnīlh xalanī'n huan nac cā'łacchicni' a'nłhā ixuānican Sodoma lā' nā a'nłhā ixuānican Gomorra. Dios cālħcuyukō'lh huan tamā'na lakatu' cā'łacchicni'. Lā' chuntza' Dios limāsu'yulh que xla' cāmāpātīnī a'ntīn tū' ta'a'kahuāna'ni'cu'tun. ⁷ Dios māxtulh de nac Sodoma huan chí'xcu' a'ntī ixuānican Lot. Lā' chuntza' līpūtaxtulh. Lot tzeyā chí'xcu' ixuānī't lā' ixtamacłuyī como huan ā'makapitzīn xalanī'n nac Sodoma tū' tzeyā chí'xcuhuī'n ixtahuānī't lā' ixtatlahua a'ntūn ko'hua'jua'. ⁸ Lā' Lot tzeyā chí'xcu' ixuānī't, lā' como ixcātā'lħuī' lā' ixcāłaktzī'n lā' ixcākaxmata lakaliyān, chuntza' līpūhualh por ixpālacata a'ntū ixtatlahua a'ntū ko'hua'jua'. ⁹ Chuntza' tasu'yu que huan Māpa'ksīnī' Dios namāpūtaxtū kalhatin chí'xcu' a'ntī pātīnī'mā' a'ntī kalhlłaka'ī' Dios. Lā' nā tasu'yu palh Dios, a'yuj tūna'j cāmāpātīnī a'ntīn tū' tzeyā chí'xcuhuī'n, nacāmāpātīnī huan chí'chīnī' a'xni'ca' Dios namālacłē'nīnī'n. ¹⁰ Lā' ā'chulā' nacāmāpātīnī a'ntīn talakmāca'n ixlīmāpa'ksīn Dios lā' tatlahua a'ntūn tū' tzey ixtapāstacna'ca'n. Xlaca'n tū' tajicua'n de natatlahua catūhuā. Tatlahua xmān a'ntū xlaca'n talacasquī'n. Lā' tū' tajicua'n talakapala huan a'ntī lej taka'lħi līmāpa'ksīn. ¹¹ Tū' chuntza' tatlahua huan ángeles a'yuj xlaca'n más taka'lħi līmāpa'ksīn. Huan ángeles, xlaca'n tū' talakapala ā'kalhatin lā' tū' talē'ksa'nīnī'n na ixlacaptūn Dios.

¹² Huā' tamā'na chí'xcuhuī'n tū' tamāčekxī. Tatlahua a'ntūn talacasquī'n. Talakapala a'ntūn tū' tamāčekxī. Xlaca'n hua'chī huan animalhna' xala' nac cā'quī'huī'n a'ntūn tayuja nac a'ksuj lā' tūlalħ catitapūtaxtulh lā' nacāmāknīcan. Lā' nā chuntza' huā' tamā'na chí'xcuhuī'n nā natasputa hua'chī huan animalhna'. Lā' Dios nacāmālacłē'nī. ¹³ Lā' chuntza' xlaca'n natalīmāpala por a'ntūn talīmāpātīnīlh ā'makapitzīn. Xlaca'n de tuncuj talakātī lej tako'ta lā' tatlahua ā'catūhuā a'ntūn tū' tzey. Lej līmāxana' a'nchī xlaca'n cātā'huā'yānī' hui'xina'n a'nłhā hui'xina'n takēstoknī'ta'ntit, līhuan xlaca'n tapuhuan que nacāta'a'łxokoyānī' hui'xina'n.

¹⁴ Lā' a'xni'ca' xlaca'n talaktzī'n kalhatin puscāt, tapuhuan a'ntūn tū' tzey. Ixlħhuāk ixtapāstacna'ca'n ko'hua'jua'. Lā' ta'a'łxoko a'ntīn tūna'j xa'nca takalhlłaka'ī'. Lā' lej tapāstaca a'nchī natalīka'lħi lħhūa' tumīn. ¹⁵ Hua'chilh xlaca'n ixtamacłteklī huan xasłitua' tej lā' ta'a'łkta'nkānī't. Talatłā'huan hua'chī Balaam ixo'kxa' Beor. Xla' a'cta'sana' a'ntī ixa'łxokonu'n. Lej ixlakātī huan tumīn. Lā' tlahualh talacłē'i' para natlaja tumīn. ¹⁶ Balaam lacaquīlħnica por ixtalacłē'i'. Lā' a'yuj huan burrosnu' tū' tachihuīna'n, xla' chíhuīna'lh ixburro hua'chī kalhatin chí'xcu'. Lā' quīlħnīlh por a'ntū ixtlahuacu'tun. Lā' xmān chuntza' Balaam tū' maktxteca natlahua huan talacłē'i' a'ntū ixtlahuacu'tun.

¹⁷ Huā' tamā'na chí'xcuhuī'n a'ntīn tamāsu'yu a'ntūn tū' stu'ncua', xmān ta'a'łxokonu'n. Lā' tuntū' ixtapalhca'n. Xlaca'n hua'chī mu'snī' a'ntūn tascōhuānī't. Lā' xlaca'n hua'chī huan poklħnu'nī'n a'ntū cāmākosū huan ū'mī' lā' tū' talē'n xcān. Dios cāxui'linī't a'nłhā nacāmācā'n huā' tamā'na chí'xcuhuī'n a'nłhā natatachoko para pō'ktu lā' a'nłhā lej

cā'pucsua'. ¹⁸ Xlaca'n taka'tla'jca'tzi a'xni'ca' tachihuina'n. Pero a'ntün tahaun, tuntü' ixtapalh. Xlaca'n tamäsu'yu que lej tzey palh kalhatin tlahua a'ntü laca'squi'n quimacni'ca'n a'ntün tü' tzey. Chuntza' tali'a'kxoko xla'ca'n a'ntün tamakxtekmä'nacus a'ntü ixtatlahua a'xni'ca' tūna'j ixtalakapasa ixtachihuin Dios. ¹⁹ Tahaun que xla'ca'n libres lä' tzē natatlahua chaxatü a'ntün talacasqui'n. Pero tü' stu'ncua'. Xlaca'n tü' libresni'. Xlaca'n hua'chi tach'i'n'i'n como tüla tamakxteka de tatlahua talac'lē'i'. Palh kalhatin chi'xcu' tüla makxteka catühuä, chuntza' xla' hua'chilh tach'i'n. ²⁰ Lä' a'ntün talakapasni't huan Mäpütaxtünü' a'ntü quiMäpa'ksini'ca'n lä' chuntza' talimakxteknit huan talac'lē'i' xala' nac quilhtamacuj, lä' palh xla'ca'n natatlahuapala talac'lē'i' lä' tülata' tamakxteka, chuntza' ä'chulä' natala que a'nchi ixtahuani't xapü'la. ²¹ Más tzey palh tü' ixtalakapasli xla'ca'n a'nchi lilacatejtin latä'kchokocan. Pero xla'ca'n, a'uyj ixtaca'tzi, xla'ca'n tamakxtekli huan ixlimäpa'ksinni' Dios a'ntü ixcämäsu'ni'cani't. ²² Chuntza' xla'ca'n hua'chi a'nchi huancan:

Huan chichi' hua'chokopala xpa'tlä'nat.

Lä' huan pa'xni' a'xni'ca' paxni'ttza', taspi'tpala para natapi'li' nac cä'pülhtok.

3

Namimpala quiMäpa'ksini'ca'n Jesucristo

¹ Tä'timän, ü'tza' huä'mä' ixlikalhtu' carta a'ntü iccätzo'knuni'ni'ta'ni'. A'xni'ca' quit ictzo'kli huan kalhtu' carta, quit iccämäpastaquicu'tuni' a'ntü lej tzey lä' iccämäpastaquicu'tuni' huampala a'ntü ca'tziyá'tittza' hui'xina'n. ² Iclacasqui'n que hui'xina'n napästacá'tit a'ntü ixtahaun makántza' ixa'cta'sana'ni'n Dios. Lä' icclacasqui'n que nacäpästacá'tit huan limäpa'ksinni' a'ntü ixla' huan Mäpütaxtünü' a'ntü quiMäpa'ksini'ca'n Jesucristo. Huä' tamä'na limäpa'ksinni' iccämäsu'ni'yäni' quina'n huan apóstoles.

³ Lej tasqui'ni que namächekxi'yá'tit hui'xina'n a'ntü na'iccähuaniyáni'. A'xni'ca' namin huan tamä'na ä'xmän chi'chini', nata'anän chi'xcuhu'i'n a'ntü natatlahuatä'kchoko ixlihuäk a'ntün tü' tzey chu a'ntü xla'ca'n tatlahuacu'tun. Lä' nacätälilaktzi'näni' hui'xina'n. ⁴ Lä' xla'ca'n natahaun: "Jesucristo hualh que xla' nataspi'tchokopala. Lä' chuhua'j, ¿hachü hui'? Tü' mini't. Quinapapana'ca'n tanini'ttza'. Lä' chu a'cxim lamä' chuhua'j desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj". Chuntza' natahaun xla'ca'n. ⁵ Lä' quit iccähuaniyáni' hui'xina'n que huä'mä' tü' stu'ncua'. A'nan lakatin catühuä a'ntü xla'ca'n taca'tzi lä' a'ntün tü' talichihuina'ncu'tun xla'ca'n. Lä' ü'tza' huä'mä': Lejtza' makän Dios chihuina'lh lä' chuntza' talilalh huan a'kapün lä' huan quilhtamacuj. Huan quilhtamacuj litlahuaca xcän lä' ixui' na ixpu'nan xcän. ⁶ Lä' huan quilhtamacuj, a'nchi ixui' xapü'la, limälakuanica huan xcän, a'xni'ca' lalh huan lakuat. ⁷ Lä' Dios nä hualh que huan a'kapün lä' huan quilhtamacuj a'ntün tahui'lana' chuhua'j, natatachoko hasta huan chi'chini' a'ntü Dios lalhcähui'lini't. Lä' huanmä' chi'chini' natalhcukö'. Lä' huanmä' chi'chini' Dios nacämälac'lē'ni'kö' ixlihuäkca'n huan tachi'xcuhu'i't a'ntün tü' tzey. Lä' nacämäpätni.

⁸ Tä'timän, tü' tipätza'nkäyá'tit huä'mä': Huan Mäpa'ksini' Dios lakatin chi'chini' laktzi'n hua'chi lakatin mil cä'ta. Lä' nä lakatin mil cä'ta laktzi'n hua'chi lakatin chi'chini'. ⁹ A'makapitzin tapuhaun que Dios takoxi' para natlökentaxtü a'ntü huani't. Tü' chuntza'. Xla' quincäka'lhimä'ni' lilacatzucu como tü' laca'squi'n que nin chä'tin napätini'n nac püpätin. Xla' laca'squi'n que ixlihuäkca'n catamakxtekli ixtalac'lē'i'ca'n.

¹⁰ Namin huan chi'chini' a'xni'ca' namimpala huan Mäpa'ksini' Jesucristo. Xla' chu limaktin namin a'xni'ca' nin tinti' puhuan que namin. Chu limaktin namin hua'chi kalhatin ka'lhäna' chu limaktin min. Huanmä' chi'chini' huan a'kapün nalaksuta. Lä' palha' nakaxmatcan a'ntü namacasä'nan. Lä' natalakscu'pkö' ixlihuäk a'ntün tatasu'yu nac a'kapün. Lä' nalhcukö' ixlihuäk huan quilhtamacuj lä' ixlihuäk a'ntü a'nan nac cä'quilhtamacuj.

¹¹ Lä' chuhua'j, como natalakuankö' ixlihuäk, xa'nca capästactit hui'xina'n a'nchi nalilatahui'la'yá'tit. Hui'xina'n natlahua'yá'tit xmän ixtapuhaun Dios. ¹² Hui'xina'n lipäxuj ka'lhöpä'na'ntit huanmä' chi'chini' a'xni'ca' Dios nextäpalä huan quilhtamacuj. Huanmä' chi'chini' huan a'kapün nalhcukö'. Lä' natalakscu'pkö' ixlihuäk a'ntü chuhua'j tatasu'yunu'n nac a'kapün. ¹³ Dios huani't que natlahua lakatin xasästi' a'kapün lä' lakatin xasästi' quilhtamacuj a'nlhä natlahuacan xmän a'ntün tzey. U'tza' huä'mä' ka'lhimä'nauj, como chuntza' huani't Dios.

¹⁴ Chuntza', tä'timän, lihuan ka'lhöpä'na'ntit huä'mä' chi'chini', calihui'li'tit natlahua'yá'tit a'ntün tzey na ixlacapün Dios. Lä' nin tuntü' catlahua'tit a'ntün tzē nacätälä'ksa'nini'näni'. Lä' nin tuntü' catlahua'tit a'ntün tü' tzey a'ntü nacämäxtunquiyäni' de Dios. ¹⁵ Caca'tzilit hui'xina'n que Dios lilacatzucu cäka'lhimä' ä'makapitzin a'ntü natapütaxtu. U'tza' tūna'j limimpala Jesucristo. Chuntza' cätzo'knuni'ni' hui'xina'n quintä'tinca'n Pablo a'ntü päxqui'yäuj. Xla' tzo'kli chu a'nchi Dios mäpuhanilh. ¹⁶ Pablo cätzo'kli huä' tamä'na catühuä a'xni'ca' cätzo'knuni'ni' hui'xina'n. Lä' huäk chuntza' cätzo'kli huan cartas a'ntü cämacä'ni't. Lä'

nac ā'makapitzīn ixcartas a'ntūn cātzo'knī't, a'nan a'nlhā jicslīhua' māchekxīcan. Lā' a'nlhā jicslīhua', makapitzīn chī'xcuhūi'n tū' xa'nca tamasu'yu. Xlaca'n ū'tunu'n a'ntūn tū' xa'nca tamāchekxī lā' xtunc xtunc takahlaka'ī'. Tū' stu'ncua' a'nchī xlaca'n tamāsu'yu ixtachihuūn Dios, lā' tū' xmān a'ntūn tzo'kli Pablo. Lā' ū'tza' nacālīmāpātīni Dios.

¹⁷ Lā' hui'xina'n, tā'timīn, ca'tzīyā'tittza' a'nchīn ta'a'kxokonu'ncu'tun huan tamā'na a'ntūn tū' tzeyā chī'xcuhūi'n. Tū' cacāta'a'kxokonī' hui'xina'n. Palh nacāta'a'kxokoyāni', chuntza' tzē namakxtekā'tit de nakahlaka'ī'yā'tit xa'nca. ¹⁸ Lā' chuhua'j ā'chulā' catlahua'tit a'ntū līpāxuhua Dios. Lā' ā'chulā' casca'ttit ixpālacata huan Māpūtaxtūnu' a'ntī quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Camāka'tlī'ca chuhua'j lā' para pō'ktu. Amén.

Huan Xapū'la Carta a'ntūn Tzo'kli San Juan

Jesucristo quincāmaxquī'yāni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n

¹ Quit iccāto'knuni'mā'ni' huā'mā' carta xipālacata Jesucristo. U'tza' a'ntū quincāmaxquī'yāni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n. Xla' ixuī'tza' a'xni'ca' tūna'j ixtzucu huan quilhtamacuj. Quina'n ickaxmatnī'tauj a'ntū ixuan xla' a'xni'ca' ixlatlā'huan nac quilhtamacuj. Iclaktzī'nī'tauj con quilakastapunca'n. Iclaktzī'nī'tauj lā' icxa'manī'tauj con quimacanca'n. ² A'ntī māsā' quinquilhtamacujca'n, xla' tasu'yulh huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj. Lā' quina'n iclaktzī'uj. Lā' icmālacstū'ncāuj palh iclaktzī'nī'tauj. Lā' iccātā'lichihuāna'nāni' hui'xina'n xipālacata a'ntū māsā' quinquilhtamacujca'n. Xla' pō'ktu ixtā'huī' Dios quinTāta'ca'n. Lā' xla' natahui'la para pō'ktu. Lā' xla' milh lā' quina'n iclaktzī'uj. ³ Iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntū iclaktzī'nī'tauj lā' a'ntū ickaxmatnī'tauj. Lā' chuntza' hui'xina'n tzē naca'tziyā'tit que chu lakatin huan tachihuīn a'ntū kalhlaka'iyāuj. Lā' nā tzē chu lakatin nala'yā'tit con Dios quinTāta'ca'n lā' Jesucristo ixO'kxa'. Lā' nā tzē naca'tziyā'tit que quinTāta'ca'n Dios lā' Jesucristo ixO'kxa' cātā'lahui'lanī' hui'xina'n chu a'xtim como quincātā'lahui'lanī' quina'n. ⁴ Huā'mā' iccāto'knuni'yāni' hui'xina'n como chuntza' lej naka'lhīyāuj tapāxuhān.

Dios ū'tza' xkakana'

⁵ A'ntūn quincāmāsu'ni'ni' Jesucristo, ū'tza' a'ntū iccāmāsuni'yāni' hui'xina'n. Lā' ū'tza' huā'mā': Dios ū'tza' xkakana'. Lā' tū' lhā cā'pucsua' a'nlhā hui' xla', como xla' lej tzey lā' tū' maktin tlahua a'ntūn tū' tzey. ⁶ Palh huanāuj que chu lakatin quina'n con Dios, lihuan tlahuatā'kchokoyāuj a'ntūn tū' tzey, chuntza' tasu'yu palh tū' stu'ncua'. Tasu'yu que quina'n tū' tā'tlā'huamā' nauj Dios. ⁷ Palh tlahuayāuj a'ntūn tzey hua'chilh ixtlā'huāj a'nlhā xkaka, chuntza' hua'chi Dios hui' a'nlhā xkaka. Lā' chuntza' stu'ncua' palh chu lakatin quina'n con Dios. Lā' ixka'lhni' Jesucristo, ixO'kxa' Dios, quincāxapani'kō'yāni' ixlihuāk quintalaclē'i'ca'n.

⁸ Palh huanāuj palh tū' tlahuani'tauj talaclē'i', chuntza' ta'a'kxokoyāuj que'cstuca'n. Lā' tū' stu'ncua' a'ntū huanāuj. ⁹ Palh huaniyāuj Dios palh tlahuani'tauj talaclē'i', xla' naquincāmāspūtūnu'ni'yāni' lā' naquincāxapani'kō'yāni' ixlihuāk quintalaclē'i'ca'n. Huā'mā' ca'tziyāuj como Dios lej tzey lā' pō'ktu tlōkentaxtū a'ntū huan. ¹⁰ Palh ixuāuj que tuntū' tlahuani'tauj a'ntūn tū' tzey, chuntza' ixuāuj que Dios a'ksa'nīni'n. Lā' chuntza' ixtasu'yulh palh tū' kalhlaka'iyāuj que stu'ncua' a'ntū huan ixtachihuīn Dios.

2

Cristo tā'chihuāna'n Dios por quina'n

¹ Quit iccāto'knuni'yāni' hui'xina'n, quilaksa'tā'n. Lā' iccāhuaniyāni' que tū' catlahua'tit talaclē'i'. Lā' palh catihuā tlahua talaclē'i', ka'lhīyāuj a'ntīn tā'chihuāna'n Dios por quina'n. Xla' ū'tza' Jesucristo. Lā' xla' tū' tlahuani't nīn tuntū' a'ntūn tū' tzey. ² Jesucristo nīh huan nac cruz. Lā' chuntza' xla' līmāpalalh quintalaclē'i'ca'n. Lā' tū' xmān quintalaclē'i'ca'n. Xla' māpalakō'lh ixtalaclē'i'ca'n ixlihuākca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

³ Palh tlōkentaxtūyāuj a'ntū līmāpa'ksīni'n Dios, chuntza' ca'tziyāuj palh lakapasāuj xla'. ⁴ Palh catihuā nahuan que xla' lakapasa Dios, lā' palh xla' tū' tlahua a'ntū Dios līmāpa'ksīni'n, xla' a'ksa'nīni'n lā' tū' kalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios. ⁵ Lā' a'ntīn tatlōkentaxtū a'ntū Dios līmāpa'ksīni'n, xlaca'n xal'nca tapāxquī' Dios. Lā' chuntza' tzē lica'tziyāuj palh quina'n chu lakatin con Dios. ⁶ Lā' a'ntīn tahuan palh chu lakatin con Dios, tasquī'nī que xlaca'n natalatā'kchoko chu a'nchī Jesucristo ixlatlā'huan.

Huan xasāsti' līmāpa'ksīn

⁷ Tā'timīn, iccāto'knuni'mā'ni' hui'xina'n xipālacata lakatin līmāpa'ksīn a'ntūn tū' xasāsti'. Chu ū'tza' a'ntū cāmāsu'ni'ni' a'xni'ca' chū'cus kalhlaka'ī'tit hui'xina'n. ⁸ Hua'chilh xasāsti' līmāpa'ksīn a'ntū iccāto'knuni'mā'ni'. Cristo ixtlōkentaxtū huā'mā' līmāpa'ksīn lā' nā hui'xina'n tlōkentaxtūyā'tit. Lā' como hui'xina'n tlōkentaxtūyā'tit huā'mā' līmāpa'ksīn, hua'chilh a'kspūtma'tza' a'nlhā cā'pucsua' lā' hua'chilh xkakamā'tza' huan xatzey māxkakēni' a'ntū Cristo māsā'.

⁹ A'ntīn tahuan palh tatlā'huan a'nlhā xkaka lā' palh tū' talaktzī'ncu'tun ixtā'tinca'n, xlaca'n talatlā'huancus a'nlhā cā'pucsua'. ¹⁰ A'ntīn tapāxquī' ixtā'tinca'n, xlaca'n talatlā'huan a'nlhā xkaka. Lā' chuntza' tū' tamātonkopū ā'kalhatin. ¹¹ A'ntīn tū' talaktzī'ncu'tun ixtā'tinca'n, xlaca'n talatlā'huan a'nlhā cā'pucsua'. Lā' tū' taca'tzī a'nlhā talatlā'huan, como a'nlhā cā'pucsua' tūla talacahuāna'n.

¹² Quit iccätzo'knuni'yāni' hui'xina'n, quilaksa'tā'n, como Dios cāmāspütünu'ni'nī'ta'ni' mintalaclē'i'ca'n por ixpālacata Jesucristo. ¹³ Lā' nā iccätzo'knuni'yāni' hui'xina'n, xanatātana', como hui'xina'n lakapasā'tittza' Dios. Xla' lanāntza' ixui' a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. Lā' nā iccätzo'knuni'yāni' hui'xina'n, o'kxa'n, como hui'xina'n tlajani'ta'ntit huan ko'ti'ti'. Lā' nā iccätzo'knuni'yāni' hui'xina'n, camana', como lakapasā'tit Dios quinTāta'ca'n. ¹⁴ Lā' nā iccätzo'knuni'yāni' hui'xina'n, xanatātana', como lakapasā'tittza' Dios. Xla' lanāntza' ixui' a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. Lā' nā iccätzo'knuni'yāni' hui'xina'n, o'kxa'n, como hui'xina'n lactli'hu'i'qui. Lā' hui'xina'n kalhlaka'tī'nī'ta'ntit ixtachihu'n Dios. Lā' tla'jani'ta'ntit huan ko'ti'ti'.

¹⁵ Tū' calakatitit a'ntū xala' nac quilhtamacuj. Lā' tū' calakatitit huan tūn tū' tzey a'ntūn tatlahua a'ntū xalanī'n nac quilhtamacuj. A'ntīn talakati a'ntū xala' nac quilhtamacuj, xla'ca'n tū' tapāxqui' Dios quinTāta'ca'n. ¹⁶ Ixlihuāk a'ntū xala' nac cā'quilhtamacuj, huā'mā' tū' i'xla' Dios quinTāta'ca'n. A'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj tatlahua a'ntūn tū' tzey a'ntū squi'n ixmacni'ca'n. Lā' lej talakti'ncu'tun a'ntūn tū' tzey. Lā' talika'tla'jca'tzi' tittza'n taka'lhī. Ixlihuāk huā' tamā' na huāk xala' nac quilhtamacuj. ¹⁷ Sputmā' huan quilhtamacuj lā' ixlihuāk xala' nac quilhtamacuj a'ntūn talacasqui'n huan tachi'xcuhu'it. Pero a'ntīn tatlahua ixtapuhuān Dios, xla'ca'n natalatahui'la para pō'ktu.

Namin a'ntī lej na'a'kxokonu'n

¹⁸ Quilaksa'tā'n, tasputmā'na huā' tamā'na chi'chini'. Hui'xina'n cātahuaninī'ta'ni' que namin huan ixtā'ca'tza Cristo. Lā' chuhua'j tatasu'yuni't l'hūhua' ixtā'ca'tza Cristo. Lā' ū'tza' lica'tziyāuj palh tasputmā'natza' huā' tamā'na chi'chini'. ¹⁹ A'ntī ixtā'ca'tzani'n Cristo, xla'ca'n tū' lej stu'ncua' palh takallhaka't chuntza' hua'chi quina'n. Lā' ū'tza' talitaxtunquī'n't de quina'n. Palh ixtakallhaka't'lh cahuā hua'chi quina'n, ixtatachokolh con quina'n. Lā' como tataxtunquīlh de quina'n, chuntza' tasu'yu que xla'ca'n tū' takallhaka't' hua'chi quina'n.

²⁰ Lā' hui'xina'n, Cristo cāmāxqui'nī'ta'ni' huan Espiritu Santo. Lā' ū'tza' lica'tziyā'tit milihuākca'n huan xatzey tachihu'n a'ntū xastu'ncua'. ²¹ Quit iccätzo'knuni'mā'ni' huā'mā' como hui'xina'n ca'tziyā'tit a'ntū xastu'ncua'. Tū' iccāhuanimā'ni' que hui'xina'n tū' ca'tziyā'tit a'ntū xastu'ncua'. Ca'tziyāuj que xtunc a'ntū stu'ncua' lā' nā xtunc a'ntūn tū' stu'ncua'.

²² A'ntī lej ta'a'kxokonu'n, xla'ca'n tahuan que Jesús tū' ū'tza' Cristo a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksini'. A'ntīn tahuan chuntza', xla'ca'n ixtā'ca'tzani'n Cristo. Xla'ca'n talakmaka'n Dios quinTāta'ca'n lā' nā ixO'kxa'. ²³ A'ntīn talakmaka'n ixO'kxa' Dios, quinTāta'ca'n Dios tū' cātā'lahui'. Lā' a'ntīn tahuan que Jesús ū'tza' Cristo, ixO'kxa' Dios, Dios cātā'lahui' xla'ca'n.

²⁴ Lā' hui'xina'n tū' capātza'nkā'tit a'ntū cāmāsu'ni'nī'ta'ni' xapū'la ixpālacata ixtachihu'n Dios. Palh tū' napātza'nkā'yā'tit a'ntūn cāmāsu'ni'nī'ta'ni' xapū'la, chuntza' nacātā'latahui'layāni' ixO'kxa' Dios lā' Dios quinTāta'ca'n. ²⁵ Lā' Cristo huani't que xla' naquincāmāxqui'yāni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n para pō'ktu.

²⁶ Quit iccätzo'knuni'yāni' huā'mā' como ta'a'nan ā'makapitzīn a'ntīn cā'a'kxokocu'tunāni' hui'xina'n. ²⁷ Cristo cāmāxqui'nī'ta'ni' huan Espiritu Santo. Lā' como huan Espiritu Santo cātā'lahui'lani' hui'xina'n, tū' maclacasqui'nā'tit hui'xina'n que nacāmāsu'ni'yāni' ā'catihuā huā' a'ntū iccāhuanimā'ni', como huan Espiritu Santo cāmāsu'ni'yāni' ixlihuāk. Lā' a'ntū xla' māsu'yu, ū'tza' xastu'ncua'. Xla' tū' māsu'yu catūhuā a'ntūn tū' stu'ncua'. Lā' chuntza', como huan Espiritu Santo cāmāsu'ni'nī'ta'ni' hui'xina'n, chuntza' tū' cataxtunquītit de Cristo.

²⁸ Lā' chuhua'j quilaksa'tā'n, tū' cataxtunquītit de Cristo. Lā' chuntza' tū' catijicua'nui a'xni'ca' xla' namimpala. Lā' tū' catimāxana'uj na ixlacapūn. ²⁹ Como hui'xina'n ca'tziyā'tit que Jesucristo xmān tlaha a'ntū lactzey, nā chuntza' naca'tziyā'tit que a'ntīn tatlahua a'ntūn tzey, ixlihuākca'n xla'ca'n ixcamana' Dios.

3

Quina'n ixcamana' Dios

¹ Caca'tzītit a'nchī Dios lej quincāpāxqui'yāni' como hualh que quina'n ixcamana' Dios. Lā' stu'ncua' quina'n ixcamana' Dios. A'ntī xalanī'n nac quilhtamacuj, xla'ca'n tū' ixcamana' Dios lā' tū' talakapasa Dios quinTāta'ca'n. Lā' ū'tza' xla'ca'n tū' talīmāchekxī palh quina'n ixcamana' Dios lā' xla'ca'n tū' ixcamana' Dios. ² Tā'timīn, chuhua'j quina'n ixcamana' Dios. Tūna'j ca'tzīcan a'nchī nalayāuj. A'ntū ca'tziyāuj, ū'tza' huā'mā': A'xni'ca' Cristo natasu'yu, quina'n nalayāuj hua'chi xla', como nalaktzi'nāuj chu a'nchī huani't xla'. ³ Lā' a'ntīn taka'lhīmā'na natalaktzi'n Cristo, ixlihuākca'n xla'ca'n tataxtunquī de a'ntūn tū' tzey. Lā' tatlahua a'ntūn tzey hua'chi Cristo.

⁴ Ixlihuākca'n a'ntīn tatlahua talacē'i', xla'ca'n tū' ta'a'kahuāna'ni' huan ixley Dios. Palh catihuā tū' a'kahuāna'ni' Dios, ū'tza' huā'mā' talacē'i'. ⁵ Lā' hui'xina'n ca'tziyā'tit que Cristo

milh nac quilhtamacuj para naxapa quintalacelē'i'ca'n. Lā' xla' tū' tlahuanī't nīn lakatin talacelē'i'. ⁶ Ixlihuākca'n a'n'tīn chu lakatin con Cristo, xla'ca'n tū' tatlahuatā'kchoko talacelē'i'. Lā' ixlihuākca'n a'n'tīn tatlahuatā'kchoko talacelē'i', xla'ca'n tū' taca'tzī' a'n'chī huanī't huan Cristo lā' tū' talakapasnī't. ⁷ Quilakskā'tā'n, tū' catamakxtektit que nacāta'a'kxokoyāni' ā'makapitzīn a'n'tīn cāta'huaniyāni' que tzē natlahuayā'tit a'n'tūn tū' tzey. A'n'tīn tatlahuatā'kchoko a'n'tūn tzey, xla'ca'n lactzey hua'chi ixlitzey Cristo. ⁸ A'n'tīn tatlahuatā'kchoko talacelē'i', xla'ca'n tātā'tapa'ksī huan ko'ti'ti', como huan ko'ti'ti' pō'ktu tlahuanī't talacelē'i' desde a'xni'ca'mā'a'nānīlh huan talacelē'i'. IxO'kxa' Dios milh nac quilhtamacuj para namālakuanī a'n'tūn tlahua huan ko'ti'ti'.

⁹ A'n'tī ixcamana' Dios, xla'ca'n tū'tza' tatlahuatā'kchoko talacelē'i', como Dios cāmaxquī'nī't xasāsti' ixquilhtamacujca'n, lā' chuntza' talisāsti'latā'kchoko. Tūlatza' tatlahuatā'kchoko talacelē'i', como ixcamana'tza' Dios. ¹⁰ Chuntza' tasu'yu a'n'tī ixcamana' Dios lā' a'n'tī ixcamana' huan ko'ti'ti'. A'n'tīn tū' tatlahuacu'tun a'n'tūn tzey lā' tū' tapāxquī' huan tā'timīn, xla'ca'n tū' ixcamana' Dios.

Tasquī'nī nalāpāxquī'yāuj

¹¹ Huan līmāpa'ksīn a'n'tū cātāmāsu'ni'ni' xapū'la ū'tza' huā'mā': que nalāpāxquī'yāuj. ¹² Tū' calauj hua'chi Caīn a'n'tīn tā'tapa'ksīlh huan ko'ti'ti'. Xla' maknīlh ixtā'tin. Lā' za'chī' maknīlh? Maknīlh como Caīn tlahualh a'n'tūn tū' tzey lā' ixlaktampilhīni'ni' ixtā'tin como xla' ixtlahua a'n'tūn tzey.

¹³ Tā'timīn, palh xalanī'n nac quilhtamacuj tū' cātalaktzī'ncu'tunāni', tū' capuhua'ntit que tū' maktin la huā'mā'. ¹⁴ Quina'n ca'tziyāuj que a'yuj hua'chi xanīn ixuanī'tauj, chuhua'j ka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n. Huā'mā' ca'tziyāuj como cāpāxquī'yāuj huan tā'timīn. Lā' a'n'tīn tū' tapāxquī'nin, xla'ca'n hua'chi xanīnī'ncus lā' tū' taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. ¹⁵ A'n'tīn taca'tzalaktzī'n ixtā'tinca'n xla'ca'n hua'chi maknīni'nī'n na ixlacapūn Dios. Lā' hui'xina'n ca'tziyā'tit que huan maknīni'nī'n tū' taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. ¹⁶ Cristo quincāpāxquī'yāni' lā' hasta macamāstā'lh ixquilhtamacuj por quina'n. Lā' chuntza' quincāmāsu'ni'ni' a'n'chī lipāxquī'nincan. Lā' chuntza' quina'n tzē natamacamāstā'yāuj lā' hasta nalīniyāuj por quintā'timīnca'n palh tasquī'nī. ¹⁷ Palh kalhatin ka'lhī a'n'tū maclacasquī'n lā' palh laktzī'n que ixtā'tin makasputa catūhua, lā' palh xla' tū' lakalhu'man, chuntza' tasu'yu palh tū' pāxquī' Dios. ¹⁸ Quilakskā'tā'n, tū' xmān nahuanāuj palh cāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn. Nacāmaktāyayāuj ā'makapitzīn. Chuntza' natasu'yu palh ixlīstu'ncua' cāpāxquī'yāuj, lā' tū' xmān huanāuj.

Tū' catilacapuhuanui na ixlacapūn Dios

¹⁹ Palh chuntza' cāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn, chuntza' ca'tziyāuj palh lej stu'ncua' tā'tapa'ksiyāuj Dios. Lā' chuntza' tū' tamakchuyiyāuj na ixlacapūn Dios. ²⁰ A'xni'ca' u'cxca'tziyāuj na qui'a'clhcunucca'n que tlahuanī'ta'uj a'n'tūn tū' tzey, pāstcaūj que Dios talahuanī'ta'uj a'n'tūn tū' tzey, pāstcaūj que Dios talahuanī'ta'uj a'n'tūn tū' tzey, chuntza' tū' catilacapuhuanui na ixlacapūn Dios. ²¹ Tā'timīn, palh tū' u'cxca'tziyāuj na qui'a'clhcunucca'n que tlahuanī'ta'uj a'n'tūn tū' tzey, chuntza' tū' catilacapuhuanui na ixlacapūn Dios. ²² Dios naquincāmaxquī'yāni' a'n'tū nasquī'nāuj como a'kahuāna'ni'yāuj ixlīmāpa'ksīn lā' tlahuayāuj a'n'tū lipāxuhua Dios. ²³ Ixlīmāpa'ksīn ū'tza' huā'mā': Nalāpāhuanāuj Jesucristo ixO'kxa' lā' nalāpāxquī'yāuj chuntza' hua'chi xla' quincāmāpa'ksīni'. ²⁴ A'n'tīn tatlōkentaxtū ixlīmāpa'ksīn Dios, Dios cātā'lahuī' xla'ca'n. Xla' quincāmaxquī'nī'ta'ni' huan Espīritu Santo lā' ū'tza' līca'tziyāuj que Dios quincātā'lahuī'lanī'.

4

A'makapitzīn tū' tamāsu'yu por ixlīmāpa'ksīn huan Espīritu Santo

¹ Tā'timīn, tū' cacākahlaka'tit ixlīhuākca'n a'n'tīn tahuan que tamāsu'yu por ixlīmāpa'ksīn Espīritu Santo. Cuenta catlahua'tit lā' capuhua'ntit palh chu a'cxim hua'chi huan xastu'ncua' tachihuīn a'n'tūn kalhlaka'tīnī'ta'ntitza'. Lā' chuntza' nacatziyā'tit palh tamāsu'yumā'na ixtachihuīn Dios. Lakachu ta'a'nī't a'n'tīn tahuan que tachihuīna'n por ixquilhtampān Dios. Lā' xmān ta'a'kxokonun. ² Na'iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'n'chī nalīca'tziyā'tit palh stu'ncua' huan Espīritu Santo cāmāchihuīnī. Taka'lhī huan Espīritu Santo a'n'tīn tahuan palh Jesū ū'tza' huan Cristo a'n'tī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni' lā' nā lacatuncuīlh lā' chuntza' lītachi'xcuhuī'lh. Ixlīhuākca'n a'n'tīn chuntza' tahuan, xla'ca'n taka'lhī huan Espīritu Santo a'n'tī Dios macamīlh. ³ Lā' a'n'tīn tahuan que tū' stu'ncua palh Jesū ū'tza' huan Cristo a'n'tī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni' lā' nā lacatuncuīlh lā' chuntza' lītachi'xcuhuī'lh, xla'ca'n tū' taka'lhī huan Espīritu Santo. Xla'ca'n xmān cātahuaniyāni' ixtachihuīn ixtā'ca'tza Cristo. Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntit que ixmillh ixtā'ca'tza Cristo. Lā' chuhua'j huī' nac cā'quilhtamacuj.

⁴ Quilakskā'tā'n, hui'xina'n tā'tapa'ksiyā'tit Dios. Hui'xina'n cātājani'ta'ntit huā' tamā'na a'kxokonunī'n por ixlīmāpa'ksīn huan Espīritu Santo. Huan Espīritu Santo cātā'lahuī'lanī'

hui'xina'n. Lā' xla' ā'lihua'ca' ka'lhī līmāpa'ksīn que huan ko'ti'ti' a'ntī cāmāpa'ksī xalanī'n nac quilhtamacuj. ⁵ Huā' tamā'na a'kkokonū'nī'n xlaca'n xalanī'n nac quilhtamacuj. Lā' a'ntūn tamāsu'yu nā xala' nac quilhtamacuj. Lā' ū'tza' talikaxmatni' huan tachi'xcuui't xalanī'n nac quilhtamacuj. ⁶ Quina'n tā'tapa'ksiyāuj Dios. Lā' a'ntīn talakapasa Dios, xlaca'n takaxmata a'ntū iccāmāsu'ni'yāuj. Lā' a'ntīn tū' talakapasa Dios, xlaca'n tū' takaxmatcu'tun a'ntū icmāsu'yuyāuj. Chuntza' tzē nalica'tziyāuj tuchūyā līmāsa'tīn xastu'ncua' lā' nā tuchūyā līmāsa'tīn tū' stu'ncua'.

Dios cāpāxqui' ixlīhuākca'n tachi'xcuui't

⁷ Tā'timīn, tasqui'nī nalāpāxqui'yāuj. Dios ū'tza' a'ntīn quincālāmāpāxqui'niyāni'. A'ntīn tapāxqui'nin, xlaca'n ixcamana' Dios lā' talakapasa Dios. ⁸ A'ntīn tū' tapāxqui'nin xlaca'n tū' talakapasa Dios, como Dios lej cāpāxqui' ixlīhuāk tachi'xcuui't. ⁹ Dios lej quincāpāxqui'yāni'. Huā'mā' līmāsu'yulh a'xni'ca' macamilh nac quilhtamacuj ixO'kxa' a'ntī xmān kalhatin. Lā' por xla' līka'lhīyāuj xasāsti' quinquilhtamacujca'n. ¹⁰ A'nchī quina'n pāxqui'yāuj Dios tū' talacastuca a'nchī Dios quincāpāxqui'yāni'. Xla' māsu'yulh a'nchī quincāpāxqui'yāni' a'xni'ca' macamilh ixO'kxa' lā' ū'tza' ixO'kxa' a'ntī māpalalh quintalacle'i'ca'n.

¹¹ Tā'timīn, como chuntza' Dios quincālīpāxqui'yāni', nā chuntza' quina'n nalāpāxqui'yāuj. ¹² Dios nīn tīnti' laktzi'nī't nīn maktin. Palh lāpāxqui'yāuj, chuntza' Dios quincātā'lahui'lani'. Lā' Dios quincāmaktāyayāni' nalāpāxqui'yāuj con ixlīhuāk qui'a'clhcunucca'n. ¹³ Quina'n ca'tziyāuj palh Dios quincātā'lahui'lani'. Huā'mā' ca'tziyāuj como quincāmaxqui'ni'ta'ni' huan Espīritu Santo. ¹⁴ Lā' quina'n iclaktzi'nī'tauj ixO'kxa' Dios. Lā' icmālacstū'ncāuj que Dios quinTāta'ca'n macamilh ixO'kxa' para nacāmāpūtāxtū ixlīhuāk tachi'xcuui't. ¹⁵ A'ntīn takalhaka'tī lā' tahuān que Jesús ū'tza' a'ntī ixO'kxa' Dios, Dios cātā'lahui' xlaca'n.

¹⁶ Lā' quina'n ca'tziyāuj lā' kahlhaka'tīyāuj palh Dios quincāpāxqui'yāni'. Dios lej cāpāxqui' ixlīhuāk tachi'xcuui't. Lā' Dios cātā'lahui' a'ntīn tapāxqui' ā'makapitzin. ¹⁷ Tasqui'nī napāxqui'yāuj Dios con ixlīhuāk qui'a'clhcunucca'n. Lā' chuntza', huā'tzā' nac huā'mā' quilhtamacuj quina'n napāxqui'ni'nāuj chuntza' hua'chi Cristo pāxqui'nin. Lā' chuntza' tū' catijicua'nui huan chī'chīni' a'xni'ca' Dios nacāmālaclē'ni huan tachi'xcuui't. ¹⁸ A'ntīn tapāxqui' Dios, xlaca'n tū' tajicua'ni' Dios palh nacāmāpātīni. Palh kalhatin pāxqui'nin, xla' tū'tza' ka'lhī tajicua't. A'ntīn tajicua'n que Dios nacāmāpātīni, xlaca'n tūna'j xa'nca tapāxqui' Dios.

¹⁹ Quina'n pāxqui'yāuj Dios como xla' xapū'la quincāpāxqui'ni'. ²⁰ Palh kalhatin huan que pāxqui' Dios lā' palh tū' laktzi'ncu'tun ixtā'tin, xla' tū' stu'ncua' a'ntū huan. Palh xla' tū' pāxqui' ixtā'tin a'ntī laktzi'n, xla' tūla pāxqui' Dios, como tūla laktzi'n Dios. ²¹ Huan līmāpa'ksīn a'ntū Dios quincāmaxqui'ni', ū'tza' huā'mā': A'ntīn tapāxqui' Dios nā natapāxqui' ixtā'timīnca'n.

5

Tzē nataxtunqui'yāuj de a'ntūn tū' tzey

¹ A'ntīn takalhaka'tī que Jesús ū'tza' huan Cristo a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni', xlaca'n ixcamana' Dios. Lā' a'ntīn tapāxqui' Dios quinTāta'ca'n, xlaca'n nā tapāxqui' ixcamana' Dios. ² Lā' chuntza' palh pāxqui'yāuj Dios lā' palh a'kahuāna'ni'yāuj a'ntū quincālīmāpa'ksiyāni', nā cāpāxqui'yāuj ixcamana' Dios. ³ Lā' palh pāxqui'yāuj Dios, natlahuayāuj ixlīmāpa'ksīn. Lā' tū' jīcslīhua' natlōkentāxtūyāuj ixlīmāpa'ksīn. ⁴ Ixlīhuākca'n ixcamana' Dios tataxtunqui' de a'ntūn tū' tzey a'ntūn tlahuacan nac quilhtamacuj. Quina'n tzē nataxtunqui'yāuj de a'ntūn tū' tzey, como līpāhuanāuj Dios. ⁵ A'ntīn takalhaka'tī que Jesús ū'tza' ixO'kxa' Dios, xmān xlaca'n tzē nataxtunqui' de a'ntūn tū' tzey a'ntūn tlahuacan nac quilhtamacuj.

A'nchīn ca'tzīcan palh Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios

⁶ Ca'tziyāuj palh Jesús stu'ncua' ixO'kxa' Dios. Chuntza' hualh Dios a'xni'ca' a'kpxali Jesús. Lā' nā a'xni'ca' Jesús nīlh, nā Dios māsu'yulh que xla' ixO'kxa' ixuanī't. Huan Cristo a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni', xla' ū'tza' Jesús a'ntī a'kpxali lā' nā nīlh nac cruz. Lā' nā huan Espīritu Santo māsu'yu que Jesús ū'tza' ixO'kxa' Dios. Lā' huan Espīritu Santo māsu'yu xmān a'ntū stu'ncua'. ⁷ A'nan kalhatu'tun a'ntīn tamālacstū'ncā que Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios. Lā' huan kalhatu'tun xlaca'n: Dios quinTāta'ca'n lā' huan Espīritu Santo lā' nā ū'tza' a'ntī huanican Tachiūin. Chu a'cxīm tahuān que Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios. ⁸ Lā' nac quilhtamacuj a'nan tāpātu'tun catūhuā a'ntūn tamāsu'yu que Jesucristo ū'tza' ixO'kxa' Dios. Huan Espīritu Santo chuntza' quincāmāsu'ni'yāni'. Lā' nā Dios chuntza' māsu'yulh a'xni'ca' Jesús a'kpxali lā' a'xni'ca' nīlh. ⁹ Quina'n kahlhaka'tīyāuj a'ntūn tamālacstū'nca huan tachi'xcuui't. Lā' ā'chulā' nakalhaka'tīyāuj a'ntū huan Dios. Lā' Dios mālacstū'nca que Jesús ū'tza' ixO'kxa'. ¹⁰ Lā' a'ntīn talīpāhuan ixO'kxa' Dios, xlaca'n ta'ucxatzi' na ixa'clhcunucca'n palh stu'ncua' a'ntūn takalhaka'tī. Lā' makapitzin tū' takalhaka'tī a'nchī

Dios hualh palh Jesús ixO'kxa'. Xlaca'n hua'chilh ixtahuan que Dios a'ksa'nīni'n como tū' takalhlaka'tnī't a'ntū Dios hualh ixpālacata ixO'kxa'. ¹¹ Lā' Dios mālacstū'nca palh ū'tza' quincāmaxquī'yāni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu, palh lipāhuanāuj ixO'kxa'. ¹² A'ntīn talipāhuan ixO'kxa' Dios, xlaca'n taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' a'ntīn tū' talipāhuan ixO'kxa' Dios, xlaca'n tū' taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

Māstā'ca tapāstacna'

¹³ Quit iccātzo'kni'mā'ni' huā'mā': Hui'xina'n a'ntī lipāhua'mpā'na'ntit ixO'kxa' Dios como quit, iclacasqui'n que hui'xina'n naca'tziyā'tit palh ka'lhī'yā'tit xasāsti' minquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu.

¹⁴ Lā' tū' lacapuhuanāuj a'xni'ca' kalhtō'ka'yāuj, como Dios quincākaxmatāni' palh squi'ni'yāuj chu a'nchī ixtapuhuan. ¹⁵ Lā' palh ca'tziyāuj palh xla' quincākaxmatāni', chuntza' ca'tziyāuj palh xla' naquincāmaxquī'yāni' a'ntū squi'ni'yāuj.

¹⁶ Palh catīhuā laktzī'n ā'kalhatin a'nū tlahuamā' lakatin talaclē'i' a'ntū tzē namāspūtūnu'ni'can, chuntza' nalikalhtō'ka' ā'kalhatin lā' xla' naka'lhī xasāsti' ixquilhtamacuj. Chuntza' nakalhtō'ka' palh huā'mā' talaclē'i' tzē namāspūtūnu'ni'can. Lā' palh huā'mā' talaclē'i' tūla māspūtūnu'ni'can, chuntza' tū iccahuanimā'ni que nalikalhtō'ka'yā'tit por a'ntī chuntza' tlahua. ¹⁷ Ixlihuāk a'ntū ko'hua'jua', huāk talaclē'i'. Pero nā a'nan talaclē'i' a'ntūn tzē namāspūtūnu'ni'can.

¹⁸ Ca'tziyāuj que a'ntī ixcamana' Dios, xlaca'n tū' tatlauatā'kchoko talaclē'i'. Xlaca'n cāmaktaka'lha ixO'kxa' Dios, lā' chuntza' huan ko'ti'ti' tūla nacātlahuani' catīhuā.

¹⁹ Quina'n ca'tziyāuj que tā'tapa'ksiyāuj Dios. Lā' ca'tziyāuj que a'ntīn xalanī'n nac quilhtamacuj, xlaca'n cāmāpa'ksī huan ko'ti'ti'.

²⁰ Ca'tziyāuj que ixO'kxa' Dios minī't. Lā' quincāmaxquī'nī'ta'ni' a'nchī nalilakapasāuj a'ntī xastu'ncua' Dios. Lā' chuhua'j tā'lahui'lāna'uj Jesucristo a'ntī ixO'kxa' Dios. Xla' scana'nca Dios lā' quincāmaxquī'yāni' xasāsti' quinquilhtamacujca'n a'ntū para pō'ktu.

²¹ Quilakska'tā'n, tū' calipāhuantit nīn tuntū'. Xmān Dios nalipāhua'hā'tit. Amén.

Ixlīkalhtu' Carta a'ntūn Tzo'kli San Juan

Ixtakalhaka't' huan xastu'ncua' tachihuīn lā' ixtapāxquī'nin

¹ Quit Juan, huan xapuxcu' de huan a'ntīn takalhaka't'. Lā' quit ictzo'kmā' huanmā' carta. Ictzo'knuni'yāni' hui'x, huan tā'tin xapuscāt a'ntī Dios lacsacī, lā' nā mincamana'. Quit lej iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. Lā' tū' xmān quit. Nā cāpāxquī'yāni' hui'xina'n ixlīhuākca'n a'ntūn talakapasa huan xastu'ncua' tachihuīn. ² Lāpāxquī'yāuj como quilīhuākca'n kalhlaka't'yāuj huan xastu'ncua' tachihuīn, a'ntūn tū' maktin catispūtī. ³ Caquincāsīcua'lanālīni' Dios quinTāta'ca'n lā' Jesucristo ixO'kxa' Dios. Lā' caquincātatalakahu'mani'. Lā' caquincātāmātza'ta'tī'ni'ni' qui'a'clhunucca'n. Lā' chuntza' quīna'n xa'nea nakalhaka't'yāuj huan xastu'ncua' tachihuīn, lā' lej nalāpāxquī'yāuj.

⁴ Lej iclīpāxuhualh a'xni'ca' icca'tzīlh que ā'makapitzīn mincamana' talahuī'lāna' chu a'nchī huan xastu'ncua' tachihuīn, chuntza' hua'chi māpa'ksīni'lh Dios quinTāta'ca'n. ⁵ Lā' chuhua'j tā'tin, icuanīyāni' que nalāpāxquī'yāuj quilīhuākca'n quīna'n. Huā'mā' tū' xasāsti' līmāpa'ksīn. Chu ū'tza' a'ntū quīncātāmāca'tzīnīni' a'xni'ca' chū'cus kalhlaka't'uj. ⁶ Palh pāxquī'yāuj Dios, natlahuayāuj a'ntū Dios quīncālīmāpa'ksīyāni'. Xla' māpa'ksīni'lh que nacāpāxquī'yāuj ā'makapitzīn. U'tza' huā'mā' cātahuanī'ta'ni' a'xni'ca' chū'cus kalhlaka't'tit.

Makapitzīn ixta'a'kxokonu'n

⁷ Chuhua'j lhūhua' a'kxokonu'nī'n talatlā'huan nac cā'quilhtamacuj. Xlaca'n tahuhan que tū' stu'ncua' palh lacatuncuīlh nac huā'mā' quilhtamacuj huan Jesucristo a'ntī Dios līmānūlh ixlīmāpa'ksīni'. A'ntīn tahuhan huā'mā', xlaca'n a'kxokonu'nī'n lā' ixtā'ca'tzanī'n Cristo. ⁸ Cuenta catla'hua'tit que tū' chu nasputa a'ntū liscujpā'na'ntit. Cuenta catla'hua'tit como maklhtīni'ncu'tunā'tit ixlīhuāk a'ntū Dios nacāmaxquī'yāni' hua'chi mintatla'jca'n.

⁹ A'ntūn takalhaka't' ā'makapitzīn tū' xmān a'ntū Cristo māsu'yulh. Nā xlaca'n tamāsu'yucu'tun ā'lakatin līmāscā'tīn. Xlaca'n tū' lej stu'ncua' tatā'latlā'huan Dios. A'ntīn takalhaka't' xmān a'ntū Cristo māsu'yulh, ixlīstu'ncua' xlaca'n tatā'latlā'huan Dios quinTāta'ca'n lā' ixO'kxa' Dios. ¹⁰ Palh cālakmināni' hui'xina'n ā'catīhuā a'ntīn tamāsu'yu a'ntūn tū' chu lakatin con a'ntū māsu'yulh Cristo, tū' nacāmānū'yā'tit na minchicca'n. Lā' tū' nacāhuani'yā'tit: "Dios ca'cā'o'kska'lhīni'". ¹¹ Palh hui'xina'n nacāhuani'yā'tit: "Dios ca'cā'o'kska'lhīni'", lā' chuntza' cātā'tlahuapā'na'ntit a'ntūn tū' tzey.

Macā'nca saludos

¹² Lhūhua'cus ti'a'nan a'ntū iccāhuanīcu'tunāni'. Pero tū' ictzo'kcu'tun nac lakatin carta. Iccālaka'ncu'tunāni hui'xina'n lā' iccātā'chihuīna'ncu'tunāni' calacan. Chuntza' lej nalīpāxuhua'yāuj.

¹³ Tamacā'ni'yāni' saludos ixcamana' mintā'tin xapuscāt a'ntī Dios lacsacnī't.

Ixlialhtu'tun Carta a'ntün Tzo'kli San Juan

Māka'tlī'ca huan Gayo

¹ Quit Juan, huan xapuxcu' huan a'ntün takalhla'ka'tī. Lā' quit ictzo'kmā' huanmā' carta. Quit ictzo'knuni'yāni' hui'x, Gayo. Quit lej icpāxquī'yāni' hui'x.

² Tā'tin, quit icca'tzī que xa'nca latlā'hua'na' na ixtej Dios. Lā' icsqui'ni' Dios que xa'nca ca'a'ni'ni'n ixlīhuāk lā' tū' ca'tī'tza'ca'nti. ³ A'makapitzin tā'timīn tachinī't. Lā' quintahuanini't que hui'x latlā'hua'na' chu a'nchī huan xastu'ncua' tachihuīn. Lā' huā'mā' lej iclīpāxuhualh. ⁴ Lā' pō'ktu lej icpāxuhua a'xni'ca' quihuanican que quincamana' talatlā'huan chu a'nchī huan xastu'ncua' tachihuīn.

⁵ Tā'tin, hui'x cāmaktāyāni'ta' huan tā'timīn a'ntün tachā'ni't a'ntza' a'yuj tū' ixcālkapasa'. Chuntza' tlahua'ya' a'ntün tzey. ⁶ A'makapitzin tataspi'tnī't de a'ntza'. Lā' xla'ca'n tatā'chihuīna'lh a'nti ixtatakēstokni't huā'tzā' para natamācā'tanī Dios. Lā' cāhuanica a'nchī hui'x cāpāxquī'ya' ā'makapitzin. Lā' cacāmaktāyapala' a'xni'ca' natachā'mpala a'ntza'. Cacāma'xqui' a'ntū natamaclacasqui'n para ixtejca'n como xla'ca'n tatā'scujmā'na Dios. Cacāmaktāya' chu a'nchī Dios lacasqui'n. ⁷ Xla'ca'n tataxtunī't tatā'scuja Jesucristo. Lā' tuntū' tamaklhtīni'ncu'tulh de a'ntün tū' takalhla'ka'tī. ⁸ U'tza' quina'n nacālimaktāyāyāj. Lā' chuntza' hua'chilh nacātā'māsu'yuyāj huan xastu'ncua' tachihuīn.

Tū' tzey a'nchī ixlahuī' huan Diótfefes

⁹ Quit iccāmacā'ni'ni't kalhtin carta a'ntün tatakēstoka a'ntza' nac litokpān. Pero huan Diótfefes, como xla' lacu'tun xamāpa'ksīni' a'ntza', xla' tū' qui'a'kahuāna'ni'lh. ¹⁰ Lā' chuntza' a'xni'ca' na'icchā'n a'ntza' na'icchihuīna'n na milacapūnca'n ixpālacata a'ntū tlahuamā' Diótfefes. Xla' quincālī'a'ksa'ni'ni'nāni' de a'ntün tū' stu'ncua' lā' quincā'a'ksa'nāni'. Lā' tū' xmān huā'mā'. Xla' tū' cāmānū na ixchic huan tā'timīn a'ntün tachinā'cha'. Lā' tū' cāmaktēka que ā'makapitzin natamānū na ixchicca'n. Lā' a'ntün tamānūcu'tun, Diótfefes cāmātuxtekē de a'nlhān tatakēstoka.

¹¹ Tā'tin, tū' cacāmaksca'tti a'ntün tatlahua a'ntün tū' tzey. Cacāmaksca'tti a'ntün tatlahua a'ntün tzey. A'ntün tatlahua a'ntün tzey, xla'ca'n tatā'tapa'ksī Dios. A'ntün tatlahua a'ntün tū' tzey, xla'ca'n tū' talakapasa Dios.

Tzeyā chi'xcu' ixuanī't huan Demetrio

¹² Lhūhua' a'ntün tahuan que Demetrio tzeyā chi'xcu'. Lā' tasu'yu que xla' latlā'huan chu a'nchī huan xastu'ncua' tachihuīn. Lā' nā quit icuan que līlacatejtin latlā'huan. Lā' hui'x ca'tziya' que quit icuan a'ntū stu'ncua'.

Macā'nca saludos

¹³ Quit lejcu lhūhua' icuanicu'tunāni'. Pero tū' ictzo'kcu'tun huā' nac carta. ¹⁴ Palaj ica'ncu'tunā'cha' na'icclaktzī'nāni'. Lā' chuntza' nakalhachihuīna'nāuj māni' quina'n.

¹⁵ Dios camātza'ta'tī'lh mi'a'clhcunuc. Ixlīhuākca'n mi'amigos tamacā'ni'yāni' saludos. Lā' nacāsalarlī'ya' ixlīhuākca'n huan amīgosnu' xalanī'n a'ntza'.

Huan Carta a'ntün Tzo'kli San Judas

Judas cāmacā'ni'lh saludos huan a'nti'ixtakalhaka'

¹ Quit Judas, ixtā'tin Jacobo. Lā' quit ictā'scuja Jesucristo. Quit iccātzo'knuni'mā'ni' huā'mā' carta hui'xina'n a'nti' Dios cāta'sani'ni'ta'ni'. Dios quinTāta'ca'n cāpāxqu'i'yāni' hui'xina'n. Lā' Jesucristo cāmaktaka'lh mā'ni' hui'xina'n. ² Dios cacālalkalhu'mani' hui'xina'n. Lā' cacāmātza'ta'tini'ni' mi'clh cunucca'n. Lā' lej cacāpāxqu'i'ni' hui'xina'n.

Makapitzin ixtamāsu'yu a'ntün tū' stu'ncua'

2 Pedro 2.1-17

³ Tā'timīn, xa'iccātzo'knuni'cu'tunāni' hui'xina'n ixpālacata a'nchī Dios cāmāputaxtūni' hui'xina'n lā' nā quina'n chuntza'. Lā' chuhua'j a'nan lakatin catūhuā a'ntū más tasqui'nī na'iccāhuaniyāni'. Lā' ū'tza' iccālitzo'knuni'mā'ni' chuhua'j. Iccāhuaniyāni' que tū' tīkalh-laka'lyā'tit a'ntün tamāsu'yu xlaça'n a'ntün taxtāpālicu'tun huan limāscā'tin a'ntū kalh-laka'ni'tauj. Huā'mā' limāscā'tin ū'tza' a'ntū cālīmāmacū'lh ixtachi'xcuui't Dios lā' xmān maktin. Lā' tū' maktin catitaxtāpālih huā'mā' limāscā'tin. ⁴ Makapitzin tūn tū' tzeyā chi'xcuui'n tatanūni't hua'chi lactzey chi'xcuui'n na ixlachpu'nanca'n a'ntin takalh-laka'ni'. Xlaça'n tahuan que como Dios lej lakalhu'mani'ni'n, chuntza' kalhatin tze' natlahua chuxatūyā talacē'i' a'ntün dahuacu'tun. Huā'mā' tū' stu'ncua'. Lā' tū' stu'ncua' ixlīmāscā'tinca'n ixpālacata huan Māpa'ksini' Jesucristo. Lejtza' makān tatzō'kni' na ixtachi-huīn Dios que nacāmāclē'nīcan huan tachi'xcuui't a'ntin tatlahua chuntza'.

⁵ Ayuj hui'xina'n ca'tzyā'tittza', na'iccāmāpāstaquiyāni' a'ntū Dios tlahualh makāntza'. Dios cāmāxtulh huan israelitas nac huan xcānsipej a'nlhā huanicān Egipto. Lā' ā'cālīstān ā'makapitzin tū' takalhaka'ni'lh palh stu'ncua' a'ntū Dios hualh. Lā' ū'tza' Dios cālīmāknīlh. ⁶ Nā capāstactit huan āngeles. A'makapitzin de xlaça'n, como tū' tatlōkentaxtūcu'tulh a'ntū cālīmāmacū'lh Dios, xlaça'n tataxtulh de nac a'kapūn a'nlhā ixtahuī'lāna'cha'. Lā' ū'tza' Dios cālīchi'ni't a'nlhā cā'pucsua' hasta a'xni'ca' huan ā'xmān chi'chini' a'xni'ca' nacāmāclē'nī Dios. ⁷ Nā capāstactit a'ntün cāpātē'keni'lh Sodoma lā' Gomorra lā' ā'makapitzin cā'lacchicni' a'ntū ixtahuī'lāna' pajtzu. Nā xalanī'n nac huā' tamā'na cā'lacchicni', nā ixtatlahua a'ntün tū' tzey. Ixtatlahua talākali'n. Lā' ixtalātā'tahuī'la huan chi'xcuui'n. Lā' ū'tza' talīnīlh nac huan macscut a'ntū cāmāspūtūlh huā' tamā'na cā'lacchicni'. Chuntza' māchekxīcan que natapātīni'n para pō'ktu nac cā'macscutnu' xlaça'n a'ntin talakapasa ixtej Dios pero tataxtutūyāni't.

⁸ Nā chuntza' huā' tamā'na chi'xcuui'n a'ntin cāmāsu'ni'cu'tunāni' a'ntün tū' stu'ncua'. Xlaça'n talakahuāna'n. Lā' tahuan palh Dios cālīta'chihuīna'n huan talakahuān. Lā' ū'tza' talīpuhuan que tze' natatlahua talākali'n. Talakmaka'n ixlīmāpa'ksin Dios. Lā' cachihuā talīchihuīna'n huan āngeles. ⁹ Lā' nā nīn Mīguel, a'ntū xapuxcu' āngeles, nīn xla' tū' chuntza' tlahualh. A'xni'ca' xla' tā'lal huan ko'ti'ti' lā' talālista'lal ixmacni' Moisés, Mīguel tū' li'a'ksani'ni'lh huan ko'ti'ti' por a'ntün tū' tzey ixtachiui'n. Xmān huanih: "Dios camāpātīni'". ¹⁰ Lā' huā' tamā'na chi'xcuui'n a'ntin cāmāsu'ni'cu'tunāni' hui'xina'n, xlaça'n cachihuā talīchihuīna'n a'ntün tū' tamāchekxī. Xlaça'n hua'chi animales, como tū' tapāstaca Dios. Tatlahua'kō' ixlīhuāk huan tūn tū' tzey a'ntū xlaça'n talacasqui'n. Lā' ū'tza' nacālīmāpātīni' Dios.

¹¹ Xlaça'n natapātīni'n como talatlā' huan hua'chi Caín a'ntin tū' a'kahuāna'ni'cu'tulh Dios. Lā' tali'a'ca'a'n tatlahua a'ntün tū' tzey como tatlajacu'tun tumīn. Lā' chuntza' tlahualh Balaam. Lā' nā xlaça'n lej laxcumpi hua'chi Coré. Xla' makni'a. Lā' nā xlaça'n nacāmāpātīnicān. ¹² Līmāxana' a'nchī cātātā'huā'yanāni' hui'xina'n a'nlhā takēstokni'ta'ntit hui'xina'n. Xlaça'n tzej tahuā'yancu'tun lā' tako'tcu'tun. Lā' tū' tapāstaca ā'makapitzin. Xlaça'n tuntū' ixtapalhca'n. Xlaça'n hua'chi poklhnu' a'ntū lē'n huan ū'ni', lā' tū' lē'n xcān. Xlaça'n hua'chi huan qui'hui' a'ntün tū' tamāstā' ixtō'ca'tca'n a'xni'ca' ixpūlan. Lā' como tascōhuani't ū'tza' cālītampu'lhucan. ¹³ Xlaça'n hua'chi huan xasipej mar a'ntū lē'n huan pa'lhma'. Līmāxana' a'ntū xlaça'n tatlahua. Xlaça'n hua'chi sta'cu a'ntün tū'tza' a'mā' na ixtej. Dios nacāmāpātīni' para pō'ktu a'nlhā lej cā'pucsua'.

¹⁴ Makāntza' Enoc cālīchihuīna'lh huan chi'xcuui'n a'ntin tū' tzey. Lā' Enoc ixlīkallhatojon ixuani't i'xū'yātā'natna' Adán. Lā' Enoc hualh: "Huan Māpa'ksini' Dios namin lā' nacātā'min lakalhūhua' mil āngeles. ¹⁵ Namin nacājuzgarlī ixlīhuākca'n huan tachi'xcuui't. Lā' nacāmāclē'nīkō' ixlīhuākca'n a'ntin tū' lactzey por ixlīhuāk a'ntün tatlahuani't a'ntün tū' tzey lā' nā a'nchī cachihuā talīchihuīna'ni't Dios". ¹⁶ Huā' tamā'na chi'xcuui'n talē'ksa'n ā'makapitzin. Tū' lipāxūj tahuī'lāna'. Tahuī'lāna' chu a'nchī ixtapāstacna'ca'n a'ntün tū' tzey.

Lā' talika'tla'jca'tzī a'xni'ca' tachihuīna'n. Xa'nca tatā'chihuīna'n ā'makapitzīn xmān como xla'ca'n talacasqui'n tumīn.

Cāmaxquī'ca tapāstacna' xla'ca'n a'ntī ixtakalhaka'ī

¹⁷ Lā' hui'xina'n tā'timīn, capāstactit a'ntūn tahualh xapū'la ixapóstoles quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. ¹⁸ Xla'ca'n tahualh: "A'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj, natamin chi'xcuhuīn a'ntī natalilaktzī'n a'ntū xla' Dios. Lā' natalatahui'la chu a'nchī ixtapāstacna'ca'n a'ntūn tū' tzey". ¹⁹ U'tunu'n huā' tamā'na chi'xcuhuī'n a'ntīn tamālapitzī huan a'ntīn takalhaka'ī'. Lā' talatla'huan chu a'nchī xmān ixtapuhuānca'n. Lā' tū' taka'lhī huan Espíritu Santo.

²⁰ Lā' hui'xina'n tā'timīn, ā'chulā' xa'nca cakalhaka'ī'tit huan Jesucristo chuntza' hua'chi Dios quincāmāsu'ni'nī'ta'ni'. Lā' cakalhtō'ka'tit con ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. ²¹ Lā' calatahui'la'tit chu a'nchī Dios lacasqui'n, lā' chuntza' na'u'cxca'tziyā'tit a'nchī Dios cāpāxquī'yāni'. Caka'lhītit hasta que Jesucristo nacālē'nāni' nac a'kapūn a'nlhā natahui'layā'tit para pō'ktu. Xla' natlahua huā'mā' como lej cālakalhu'manāni'.

²² Cacālakalhu'ma'ntit xla'ca'n a'ntīn tapuhuamā'na que chō'la tū' stu'ncua' a'ntūn takalhaka'ī'lh. ²³ Lā' hui'xina'n cacāmāpūtaxtūtī ā'makapitzīn hua'chilh ixcāmā'xtutit de nac cā'macscutnu'. Lā' cacālakalhu'ma'ntit ā'makapitzīn a'ntī lej tatlahua talaclē'ī'. Lā' cajicua'ntit tū' natlahua'yā'tit talaclē'ī' hua'chi xla'ca'n. Hua'chilh tzē ixcāpasāni' ixtalacē'ī'ca'n xla'ca'n.

Māka'tlī'ca Dios

²⁴ Dios tzē nacāmaktāyayāni' hui'xina'n. Lā' chuntza' tū' catitlahua'tit talaclē'ī'. Xla' nacālē'nāni' a'nlhā xla' hui'lacha' nac a'kapūn. A'ntza' līpāxūj nalatahui'la'yā'tit como tuntū' cati'a'nalh a'ntūn tzē nacātālī'a'ksa'nīni'nāni' hui'xina'n. ²⁵ QuinDiosca'n xmān kalhatin Dios. Xla' quincāmāpūtaxtūyāni' como quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo nīlh por quina'n. Lā' xla' camāka'tlī'ca lā' ca'a'cnīni'ni'ca. Xla' cāmāpa'ksīkō' ixlīhuāk. Lā' ixka'lhīkō' ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn a'xni'ca' tūna'j ixtzucu huan quilhtamacuj lā' ka'lhīkō'cus chuhua'j lā' naka'lhīkō' ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn para pō'ktu. Amén.

Jesucristo Māca'tzīnīlh San Juan a'ntū Napātle'ke

Jesucristo māsu'yulh a'ntūn tatzō'kni' nac huā'mā' libro

¹ Tatzō'kni' nac huā'mā' libro a'ntū māsu'yulh Jesucristo. Dios hualh huā' tamā'na catūhuā como ixlacasqui'n Jesucristo ixcāmāsu'ni'lh ixtachi'xcuui't Dios a'ntū palaj napātle'ke. Lā' nā quit, Juan, nā ictapa'ksī con Dios. Jesucristo quilakmacamīlh huan ixāngel para naquimāca'tzīnī huā' tamā'na catūhuā. ² Quit icmālacstū'nckō'ni't ixlihuāk a'ntū iclaktzī'ni't. A'tzā' ictzō'ka a'ntū Dios quimāca'tzīnīlh. U'tza' a'ntū Jesucristo māsu'yulh.

³ Līpāxūj a'ntū natahuan huan tachihuīn a'ntūn tatzō'kni' nac huā'mā' libro. Lā' lej līpāxūj a'ntūn takaxmata lā' ta'a'kahuāna'ni' huā' tamā'na tachihuīn a'ntū līmālacsu'yuca a'ntū napātle'ke. Lā' tū'tza' lej lātma'j a'xni'ca' napātle'ke huā'mā'.

Juan cātzo'knuni'lh xalanī'n nac lakatojon cā'lacchicni'

⁴ Quit, Juan, iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n a'ntū ixtachi'xcuui't Dios xalanī'n nac lakatojon cā'lacchicni' nac Asia. Dios cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n lā' xa'nca cacā'a'nī'ni'ni'. Dios, ū'tza' a'ntū hui' lā' pō'ktu ixuī' lā' pō'ktu natahui'la. Lā' nā cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n huan Espīritu Santo. U'tza' a'ntū tasu'yu hua'chi lakatojon pūmaksko na ixlacapūn huan pūthui'lh a'ntū ixpūmāpa'ksīn Dios. ⁵ Lā' cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n Jesucristo, a'ntū māsu'yu a'ntū ixlistu'ncua'. Māni' xla' a'ntū xapū'la lakahuanchokolh. Lā' xla' cāmāpa'ksī huan reyes xalanī'n nac quilhtamacuj. Xla' quincāpāxqui'yāni' lā' xla' nīlh para naquincāxapani'yāni' ixlihuāk quintalacē'ca'n. ⁶ Xla' quincālacsa'cui'lini'ta'ni' para natā'māpa'ksīni'nāuj. Lā' quincāmaxqui'ni'ta'ni' lakatin quilitlōtca'n a'ntū mācā'tanīcan Dios a'ntū ixTāta'. Lā' ca'a'cnīni'ni'ca Jesucristo. Lā' xla' camāpa'ksīni'lh para pō'ktu. Amén.

⁷ Lā' nalaktzī'ncan a'nchī xla' nayujāchi de nac a'kapūn lā' namin nac cā'poklhnu'. Lā' ixlihuākca'n natalaktzī'n. Lā' nā natalaktzī'n a'ntūn taxtokohua'ca'lh nac cruz. Lā' ixlihuāk tachi'xcuui't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj lej natalakaputza por ixpālacata. Lā' chuntza' napātle'ke. Amén.

⁸ Lā' chihuīna'lh huan Māpa'ksīni' Dios a'ntū ka'lhikō' ixlihuāk huan līmāpa'ksīn, lā' a'ntū hui' lā' pō'ktu ixuī' lā' pō'ktu natahui'la. Xla' hualh: “Lā' quit hua'chi huan letra A a'ntū litzucu huan alfabeto lā' hua'chi huan letra Z a'ntū ixlī'a'ksputni', como quit xa'icui'tza' a'xni'ca' tzuculh ixlihuāk, lā' na'ictahui'lacus hasta a'xni'ca' na'a'kspukō' ixlihuāk”.

Juan lakachuyalh

⁹ Lā' quit, Juan, mintā'tinca'n hui'xina'n. Lā' quina'n tapa'ksiyāuj con Jesucristo. Quit iccātā'pātīni'mā'ni' hui'xina'n lā' iccātā'tāyani'yāni' con hui'xina'n por ixpālacata Jesucristo. Quit quimacaminca para na'ictachoko hua'chi tachi'n nac Patmos a'ntū pītzina'j ti'ya't na ixpu'nim mar. Quinchī'pacani't como xa'icmāsu'yuni't ixtachihuīn Dios lā' a'ntū ixlistu'ncua' ixpālacata Jesucristo. ¹⁰ Lakatin chī'chini' a'ntū pū'a'cnīni'ni'can Jesucristo, icu'cxca'tzīlh huan ixlīmāpa'ksīn Espīritu Santo. Lā' ickaxmatli lakatin lej palha' tachihuīn na quinkēn. U'tza' hua'chi lakatin trompeta a'ntū lej palha' kaxmatcan ¹¹ lā' quihuanilh:

—Quit hua'chi huan letra A a'ntū litzucu huan alfabeto, lā' hua'chi huan letra Z a'ntū ixlī'a'ksputni'. Catzo'kti a'ntū nalaktzī'na' lā' nacāmacapini'ya' huan ca'psnat huan ixtachi'xcuui't Dios nac lakatojon cā'lacchicni'. Cacāmacapi nac Efeso lā' nac Esmirna lā' nac Pérgamo lā' nac Tiatura lā' nac Sardis lā' nac Filadelfia lā' nac Laodicea —quihuanica.

¹² Lā' ictalaksipi'tli para na'iclaktzī'n tichūn quīntā'chihuīna'lh. Lā' iccālaktzī'lh tāyana' kantojon pūmaksko de oro. ¹³ Lā' na ixlaclhpu'nan huan pūmaksko, ixyā kalhatin a'ntū ixtasu'yu hua'chi chī'xcu'. Lā' ixlu'xu' pūlh mā'n ixuani't lā' ixchā'n hasta na ixtojon. Lā' ixka'lhī katin ixlīchī'cān de oro na ixcu'xan. ¹⁴ Lā' ixya'j smu'yonko' ixuani't hua'chi ixchī'xit borrego lā' hua'chi miqui. Lā' ixlakastapūn ixtasu'yu hua'chi xalamana' huan ma'cscut. ¹⁵ Ixtojon i'xkaka hua'chi licā'n tzej xapaxni' a'ntū ixcāxtlahuacani't nac lakatin pūlhcuyn. Lā' a'xni'ca' ixchihuīna'n, ixmacasa'nan hua'chi a'nīhā yujtāya xcān. ¹⁶ Lā' na ixmacacāna'j ixcālē'mā' huan lakatojon sta'cu. Lā' na ixquilhni' taxtulh katin espada sta'ya'nca' kēstītu'. Lā' nā ixlacan huan chī'xcu' i'xkaka hua'chi chī'chini' a'xni'ca' tastu'nūta.

¹⁷ Lā' a'xni'ca' iclaktzī'lh quit ica'kā'lh na ixtojon hua'chi kalhatin nīn. Lā' xla' quixa'malh con ixmacacāna'j lā' quihuanilh:

—Tū' cajicua'. Quit huan Xapū'la lā' huan A'xmān. ¹⁸ Quit xalakahuan. Quit xa'icnīni't lā' chuhua'j xalakahuan quit para pō'ktu. Lā' quit icka'lhī līmāpa'ksīn de huan līnīn lā' a'nīhā cā'līnīn. ¹⁹ Lā' catzo'kti a'ntū hui'x laktzī'ni'ta' lā' a'ntū pātle'kemā' lā' a'ntū napātle'ke. ²⁰ Tatzē'kni't a'ntū huanicu'tun huan lakatojon sta'cu a'ntū hui'x la'ktzī' na quimacacāna'j. Lā' nā tatzē'kni't a'ntū huanicu'tun huan lakatojon pūmaksko de oro. A'ntū huanicu'tun, ū'tza' huā'mā': Huan lakatojon sta'cu, ū'tunū'n huan xanapuxcu'nu' huan

lakatojon litokpāna'. Lā' huan lakatojon pūmaksko ū'tza' huan quintachi'xcuhui't nac lakatojon cā'lacchicni'.

2

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanīn nac Efeso

¹ Lā' nā quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Efeso a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī cālē'mā' huan lakatojon sta'cu na ixmacacāna', lā' latlā' huan na ixlacclhpu'nanca'n huan lakatojon pūmaksko de oro. Xla' huan:

² Quit icca'tzī ixlihuāk a'ntū tlahuani'ta'ntit hui'xina'n. Quit icca'tzī palh lej scujni'ta'ntit lā' tāyani'nī'ta'ntit lā' tū' jiclhua'nī'ta'ntit. Lā' quit icca'tzī a'nchī hui'xina'n cāta'la'yā'tit huan tūn tū' tzeyā' chi'xcuhui'n. Lā' a'ntīn tahuan palh māni' xla'ca'n apóstoles, hui'xina'n xa'nca cuenta tlhua'tit para naca'tziyā'tit palh stu'n'cu'a' o tū'. Lā' chuntza' hui'xina'n lica'tzīnī'ta'ntit que makapitzīn xla'ca'n xmān ta'akxokonun'. ³ Hui'xina'n tāyani'nī'ta'ntit. Lā' pātīni'nī'ta'ntit por quimpālacata. Lā' tū' jiclhua'nī'ta'ntit. ⁴ Lā' a'yuj tlhua'kō'yā'tit ixlihuāk huā'mā', pero a'nan catūhuā a'ntūn tū' iclakatī a'nchī tlhua'yā'tit hui'xina'n. Lā' ū'tza' huā'mā': Hui'xina'n tū'tza' quilāpāxquī'yāj hua'chi xapū'la. ⁵ Capāstacna'ntit a'nchī ixquilāpāxquī'yāj xa'nca hui'xina'n xapū'la. Lā' chuhua'j tū'tza' quilāpāxquī'yāj chuntza'. Chuhua'j caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' catlahua'tit a'nchī ixtlhua'yā'tit xapū'la. Lā' palh tū' naxtāpalī'yā'tit mintapāstacna'ca'n, quit na'icclākmināni' hui'xina'n lā' na'icmāpānū huan pūmaksko de na milaclhni'ca'n. ⁶ Lā' lej tzey a'nchī hui'xina'n ca'tzalaktzī'nā'tit a'ntūn tatlhua ā'makapitzīn a'ntū cāhuanican nicolaítas chuntza' hua'chi quit icca'tzalaktzī'n.

⁷ Xa'nca cakaxpa'ttīt a'ntū huan Espīritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhui't Dios. A'ntīn tatlajana'n, quit na'icclāmakxtekatza' para natahua' ixtō'cat qui'hui' a'ntū māsā' xasāsti' quihtamacuj. U'tza' a'ntū yā na ixhuerta Dios".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanīn nac Esmirna

⁸ Lā' nā huan Espīritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Esmirna a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī xapū'la lā' ā'xmān, a'ntī nīlh lā' lakahuan-chokolh. Xla' huan:

⁹ Quit icca'tzī a'nchī lipātīni'mpā'na'ntit hui'xina'n. Lā' quit icca'tzī que hui'xina'n lacpobresni'. Lā' a'yuj lacpobresni' hui'xina'n, ka'lhī'yā'tit a'ntū lej ixtapalh. Lā' quit icca'tzī a'nchī cātālī'a'ksa'nāni' hui'xina'n a'ntīn tahuan que xla'ca'n israelitas lā' xmān ta'akxokonun'. Xla'ca'n tatapa'ksī con huan ko'ti'ti. ¹⁰ Lā' tū' cājicua'nī'tit hui'xina'n a'ntū nacāpātē'keni'yāni'. Huan ko'ti'ti' nacātamāchī'nīni'nāni' hui'xina'n, como xla' lacasqui'n que hui'xina'n nataxtutāyayā'tit de na ixtej Dios. Hui'xina'n napātīni'nā'tit lacacāuj chi'chini'. Naquilākahlaka'ī'yāj hui'xina'n xmān quit hasta a'xni'ca' nani'yā'tit. Lā' quit na'icclāmakxtekāni' natanūyā'tit nac a'kapūn.

¹¹ Xa'nca cakaxpa'ttīt a'ntū huan Espīritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhui't Dios. A'ntīn tatlajana'n, xla'ca'n tū' catitapātīni'lh huan nac pūpātīn".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanīn nac Pérgamo

¹² Lā' nā huan Espīritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Pérgamo a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī ka'lhī' espada sta'ya'nca' kēstītu'. Xla' huan:

¹³ Quit icca'tzī ixlihuāk a'ntū tlahuani'ta'ntit hui'xina'n. Lā' icca'tzī a'nīlhā hui'lā'na'ntit. Hui'lā'na'ntit a'nīlhā māpa'ksīni'n huan ko'ti'ti. Lā' a'yuj hui'lā'na'nchīpitit hui'xina'n, pero quilā'a'kahuāna'ni'yāj. Lā' na mixcānsipejca'n a'ntza' hui' huan ko'ti'ti. A'ntza' maknīca huan Antipas a'ntī xa'nca ixmāsu'yu por quimpālacata. Lā' hui'xina'n tū' kalhtatzē'ktit palh xmān quit quilā'a'kahuāna'ni'yāj. ¹⁴ Lā' a'yuj chuntza' tlhua'tit tzey, a'nampala catūhuā a'ntū tlhua'yā'tit hui'xina'n lā' quit tū' quimīni'ni'. Makapitzīn de hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit a'ntū ixmāsu'yu huan Balaam. Xla' chihuīna'maxquī'lh huan Balac que cacāmātlahuīlh huan israelitas a'ntūn tū' tzey. Lā' huan Balac cāchihuīna'maxquī'lh para que tzē natahua' catūhuā a'ntū cāmālacnūni'canī'ttza' huan ídolos. Lā' nā cāchihuīna'maxquī'lh palh tzē ixtatā'htatalh huan ā'makxtumnu' puscan. ¹⁵ Lā' nā makapitzīn de hui'xina'n tū' makxtekcu'tunā'tit a'ntū tamāsu'yu huan nicolaítasna'. Lā' tū' tzey a'ntū xla'ca'n tamāsu'yu. ¹⁶ Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n. Lā' palh tū' naxtāpalī'yā'tit, quit na'icclākminpalayāni' lā' quit na'icclātā'lasta'la xla'ca'n a'ntīn takalhlaka'ī' hua'chi huan nicolaítasna'. Na'icclātā'lātucsa con huan espada a'ntūn taxtu na quinquīlhni'.

¹⁷ Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espírítu Santo cāhuani ixtachi'xcuhui't Dios. Lā' a'ntūn tat-lajana'n, quit na'iccāmaxquī' macstī'na'j ixlīhua'tca'n hua'chi huan maná a'ntū macamincha' nac a'kapūn lā' a'ntūn tū' lakapascan. Lā' nā na'iccāmaxquī' kalhatunu' de xlaca'n lakatunu' chihuix lej smu'yonko' a'nlhā tatzo'kni' lakatin xasāsti' tacuīni'. Lā' nīn tinti' ca'tzi huanmā' tacuīni', xmān ū'tunu'n a'nti natamaklhtīni'n huā'mā' chihuix".

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnlh xalanī'n nac Tiatira

¹⁸ Huan Espírítu Santo quilhuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Tiatira a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan ixO'kxa' Dios a'nti ka'lhī ixlakastapun hua'chi xalamana' macscut lā' ixtojon taxkaka hua'chi tzej xatamāpaxīn licā'n. Xla' huan:

¹⁹ Quit icca'tzi a'ntū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Quit icca'tzi a'nchī lāpāxquī'yā'tit lā' a'nchī quilā'a'cnini'ni'yāuj lā' a'nchī quilatā'scujāuj lā' a'nchī tāya'ni'yā'tit. Quit icca'tzi que chuhua'j hui'xina'n tlahua'yā'tit más xatzey lā' tū' hua'chi xapū'la. ²⁰ Lā' a'yuj chuntza' tlahua'yā'tit pero a'nampala lakatin catūhuā a'ntū tlahua'palayā'tit hui'xina'n a'ntū tū' quimīni'ni'. Lā' ū'tza' huā'mā': Hui'xina'n tamakxtekā'tit que cāmāsu'ni'yāni' huan puscāt tū' huanican Jezabel. Xla' huā'mā' puscāt huan que māsu'yu ixtachihuīn Dios. Tū' stu'ncua' a'ntū māsu'yu. Lā' chuntza' cā'a'kxokomā' a'ntīn quintakalhaka'tī'. Lā' ū'tza' talītlahua a'ntūn tū' tzej xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con quit. Tatā'lhata ā'makxtum puscan lā' tahua' a'ntū cālē'ksaju'cani't huan ídolos. ²¹ Quit xa'icka'lhīmā' palh huan puscāt i'xtāpalīlh ixtapāstacna', pero xla' tū' makx-tekcu'tun a'ntūn tū' tzej. ²² Lā' ū'tza' quit na'icli'tlahua que ca'tī'tza'ca'nli huan puscāt. Lā' xla' natamā' na ixtama'lā' napātīni'n. Lā' ixtatā'chihuīni' nā xlaca'n lej lhuīhua' nat-apātīni'n. Chuntza' na'icthlaha palh xlaca'n tū' tamakxteka tatlahua a'ntūn tū' tzej. ²³ Lā' nā na'iccāmakni' ixcamana' huanmā' puscāt. Chuntza' nataca'tzikō' ixlīhuākca'n a'ntīn quintatā'tapa'ksī quit iclakapaskō' huan ixtapāstacna'ca'n lā' ixtapuhuānca'n chī'xcuhui'n. Lā' quit na'iccāmāpalayāni' chā'tunu' de hui'xina'n chu a'nchī tlahuani'ta'ntit ixlīhuāk catūhuā. ²⁴ Chuhua'j macstī'na'j na'iccāhuaniyāni' ā'makapitzīn de hui'xina'n xalanī'n nac Tiatira. Na'iccāhuaniyāni' macstī'na'j hui'xina'n a'ntīn tū' stālani'ni'ta'ntit huan a'ntū māsu'yu huan puscāt Jezabel lā' tū' maksca'tnī'ta'ntit a'ntū ixtapuhuān huan ko'ti'ti' chu a'nchī huan Jezabel. Quit tū' iccāhuaniyāni' que hui'xina'n catlahua'pala'tit ā'lakatin catūhuā. ²⁵ Xmān iccāhuaniyāni' hui'xina'n que tū' maktīn catamakxtektit de kalhlaka'tyā'tit a'ntū ixlīstū'ncua' hui'xina'n hasta a'xni'ca' lhānīn na'icmimpala quit. ²⁶ A'ntīn tatlajana'n lā' quinta'a'kahuāna'ni' hasta a'xni'ca' nasputa ixquilhtamacujca'n, quit na'iccāmaxquī' huan limāpa'ksīn. Lā' xlaca'n natamāpa'ksīni'n ixlīhuāk de huan xcānsipejni'. ²⁷ Na'iccāmaxquī' huan limāpa'ksīn a'ntū quimaxquī'ni't quinTāta'. Lā' xlaca'n lipalha' natamāpa'ksī huan xcānsipejni'. Lā' natamālakuani' a'ntīn tatā'lāsta'la chuntza' hua'chi kalhatin a'xni'ca' pa'klha pātin xālu de tla'ma'nc hasta lacpitzin nataxtu xatalakpa'klhni'. ²⁸ Lā' nā xlaca'n na'iccāmaxquī' huan mātuncuīni' sta'cu.

²⁹ Cakaxpa'ttit xa'nca a'ntū huan Espírítu Santo cāhuani ixtachi'xcuhui't Dios".

3

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnlh xalanī'n nac Sardis

¹ Huan Espírítu Santo quilhuanilh:
—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Sardis a'ntīn tatapa'ksī con Dios: "U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntū macā'n huan Espírítu Santo nac huan lakatojon cā'lacchicni' lā' a'ntū cālē'mā' huan lakatojon sta'cu. Xla' huan:

Quit icca'tzi a'ntū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Lā' a'yuj huancan que hui'xina'n xalakahuan pero quit iccāclaktzī'nāni' hua'chi xanīni'n. ² Lej skalalh catahui'la'tit. Lā' ā'chulā' ca'a'kahuāna'ni'tit Dios. Palh tū' na'a'kahuāna'ni'yā'tit ā'chulā', hui'xina'n chō'la chu maktīn napātza'nkāyā'tit Dios. ³ Capāstactit a'ntū cātāmāsu'ni'ni' lā' a'ntū kaxpa'tnī'ta'ntit. Ca'a'kahuāna'ni'tit lā' caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n. Palh tū' skalalh natahui'layā'tit, quit na'icmin chu limaktin hua'chi kalhatin ka'lhāna'. Tū' ca'tzīcan lhānīn naka'lhāna'n. Lā' tū' catīca'tzīit a'xni'ca' na'icchin quit. ⁴ Lā' xmān makapitzīn de hui'xina'n a'ntīn tū' tatonkopūni'ta'ntit. Lā' xlaca'n naquin-tatā'latā'kchoko. Lā' natalhakā'nan con huan xasmu'yonko' ixtalhakā'nca'n. Lā' chuntza' limakuan como xlaca'n tatlahua a'ntū xatzey na ixlacapūn Dios. ⁵ Lā' a'ntīn tatlajana'n, xlaca'n natalhakā' xasmu'yonko' ixtalhakā'nca'n. Lā' quit tū' icticāxapani'lh ixtacuīni'ca'n de huan nac libro a'nlhā cāzo'kcani't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' na'icuan na ixlacapūn quinTāta' lā' na ixlacapūnca'n ixāngeles que xlaca'n tatapa'ksī con quit.

⁶ Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntü huan Espiritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhuīt Dios”.

U'tza' huā'mā' a'ntü Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Filadelfia

⁷ Huan Espiritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Filadelfia a'ntin tatapa'ksi con Dios: “U'tza' huā'mā' a'ntü cāhuaniyāni' huan a'nti lej tzey. Lā' xla' xmān huan a'ntü ixlīstu'ncua'. Xla' ū'tza' ka'lhi huan llave a'ntü ixka'lhi huan rey David. A'ntü xla' mālaqui', tūla a'nti namālacchō. Lā' a'ntü xla' mālacchō, nā tūla a'nti namālaqui'. Xla' huan:

⁸ Quit icca'tzi a'ntü tlaha'yā'tit hui'xina'n. Quit icca'tzi que hui'xina'n ka'lhiyā'titcus macstī'na'j tahuixcān. Hui'xina'n stālani'nī'ta'ntit a'ntü iccāmāsu'ni'ni' lā' quilā'a'kahuāna'ni'ni'ta'uj. Quit icmālaqui'nī't lakatin mākalhcha na milacapūnca'n lā' nīn tinti' tze namālacchō. ⁹ U'tza' huā'mā' a'ntü na'ictlahua: Quit na'iccāmāzcosti, na milacapūnca'n, xlaca'n a'ntin tatā'scuja huan ko'ti'ti. Xlaca'n tahuan que israelitas pero tū' stu'ncua'. Xmān ta'a'kxokonun'. Xlaca'n nataca'tzi que quit iccāpāxqui'yāni' hui'xina'n. ¹⁰ Quit icmāpa'ksini'lh que hui'xina'n natāyani'yā'tit macstī'na'j. Lā' como hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit huā'mā' līmāpa'ksin, lā' tāyani'nī'ta'ntit, lā' quit na'iccāmāktāyāyāni' a'xni'ca' namin huan a'ntü natapūpātīni' ixlīhuākca'n xalanī'n nac huā'mā' quilltamacuj. A'xni'ca' napātle'ke huā'mā', naca'tzīcan a'nti lej stu'ncua' takalhaka'tī. ¹¹ Quit palaj na'icmimpala. Tū' camakxtektit a'ntü maklhtīni'nī'ta'ntit lā' chuntza' namaklhtīni'nā'tit huan mintatlajca'n. Lā' chuntza' tinti' caticāmāmakchuyīni' namaklhtīni'nā'tit mintatlajan. ¹² Xlaca'n a'ntin tatlajana'n, quit na'iccātlahua hua'chi xatantūni'n huan ixlītokpān quinDios. Lā' tū' maktin catitaxtulh de huan nac lītokpān. Lā' nac huā' tamā'na tantūni'n na'iccāto'kui'lī ixtacuīni' quinDios lā' huan ixtacuīni' de l'xcānsipej quinDios. U'tza' a'ntü huanican Jerusalén xasāsti' a'ntü nayujāchi de nac a'kapūn a'nīlh hui'lacha' Dios. Lā' nā huan xasāsti' quintacuīni' nā na'iccāto'kui'lī nac huan tamā'na tantūni'n.

¹³ Cakaxpa'ttit xa'nca a'ntü huan Espiritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhuīt Dios”.

U'tza' huā'mā' a'ntü Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Laodicea

¹⁴ Huan Espiritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Laodicea a'ntin tatapa'ksi con Dios: “U'tza' huā'mā' a'ntü cāhuaniyāni' huan a'nti pō'ktu huan a'ntü stu'ncua'. Xla' pō'ktu māsu'yu a'ntü ixlīstu'ncua'. Lā' ū'tza' a'nti mā'a'nanilh ixlīhuāk a'ntü Dios ixlacasqui'n que na'a'nan. Xla' huan:

¹⁵ Quit icca'tzi a'ntü tlahuani'ta'ntit hui'xina'n. Hui'xina'n tū' quilā'a'kahuāna'ni'cu'tunāuj lā' tū' makxtekcū'tunkō'yā'tit. Quit iclacasqui'n que nalihui'liyā'tit a'ntü hui'xina'n natlahua'yā'tit palh naquilā'a'kahuāna'ni'yāuj o palh chu līmaktin namakxtekkō'yā'tit quintachihuīn. ¹⁶ Lā' como hui'xina'n tū' līhui'lī'nī'ta'ntit a'ntü natlahua'yā'tit, ū'tza' iccālīmāxtekcū'tunāni'. ¹⁷ Hui'xina'n hua'nā'tit: Quina'n lej ricos. Huāk xa'nca quincā'a'nī'ni'yāni' lā' nīn tuntū' quincāmakasputāni', chuntza' hua'nā'tit. Lā' hui'xina'n tū' ca'tziyā'tit. Hui'xina'n hui'lā'na'tit lej lipānīn lā' lej xānti la'yā'tit a'nchi lila'huilā'na'tit. Quit iccālaktzī'nāni' hui'xina'n hua'chi pobres lā' laktlhi'mpi'li' lā' lakatzī'yā'tit. ¹⁸ Quit iccāhuaniyāni': Caquilāmaktamāhuāuj huan oro a'ntü māchi'chīcan't para que huāk oro nala. Lā' chuntza' nala'yā'tit ricos. Lā' nā caquilāmaktamāhuāuj milu'xu'ca'n xasa'kaka para nalhakā'yā'tit porque iccālaktzī'nāni' laktlhi'mpi'li' lā' ū'tza' līmāxana'. Lā' caquilāmaktamāhuāuj līcu'chu'ni' lā' cacātālīlacatlahuani' na milakastapunca'n para que chuntza' lej xa'nca nalacahuāna'nā'tit. ¹⁹ Ixlīhuākca'n a'ntü iccāpāxqui', quit iccālacaquilhīn lā' iccāmāpātīni' a'xni'ca' xlaca'n tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' nā chu a'cxim nacāpātle'keni'yāni' palh natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Xa'nca capāstactit lā' caxtāpal'tit mintapāstacna'ca'n. ²⁰ Quit icyā lā' ickēko'lhyā huan mākalhcha. Lā' palh kalhatin nakaxmata quintachihuīn lā' namālaqui' huan mākalhcha, quit na'ictanū na ixchic. Lā' quina'n na'iclātā'huā'yānāuj. ²¹ A'ntin tatlajana'n, quit na'iccāmāxteka xlaca'n naquin-tatā'māpa'ksini'n chuntza' hua'chi quit ictlajana'lh lā' chuhua'j ictā'māpa'ksini'n quinTāta'.

²² Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntü huan Espiritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhuīt Dios”.

4

Mācā'tanīca Dios nac a'kapūn

¹ Lā' ā'calīstān quit, Juan, iclaktzī'mpā lakatin talakahuān. Quit iclaktzī'lh lakatin mākalhcha laqui'yā nac a'kapūn. Lā' ickaxmatpā chuntza' huan tachihuīn a'ntü ickaxmatlī xapū'la lā' a'ntü ixkaxmatcān hua'chi lakatin trompeta. Huā'mā' tachihuīn quihuanilh:

—Cata't ā'tzā'. Lā' quit na'icmāsu'ni'yāni' a'ntü napātle'ke ā'calīstān.

² Lā' chu tuncan huan Espiritu Santo quile'lh nac a'kapūn. Lā' huan nac a'kapūn ixyā lakatin pūtahui'lh a'ntū xipūmāpa'ksīn Dios lā' a'ntza' ixui' kalhatin. ³ Lā' a'nti ixui' huan nac pūmāpa'ksīn, ixlacan i'xkaka hua'chi xatapala chihuix a'ntū lej xkaka hua'chi de jaspe lā' hua'chi de cornalina. Lā' huan na ixmacni' huan pūmāpa'ksīn ixyā lakatin xkakana' hua'chi lakatin chihuix xasca'yā'hua' a'ntū huanican esmeralda lā' a'ntū xatapala. ⁴ Lā' na ixmacni' huan pūmāpa'ksīn ixtayāna' mpā ā'pu'xamatā'ti' pūtahui'lh. Lā' a'ntza' ixtahui'lāna' huan kalhapu'xamatā'ti' xalacpapatzīnī'n. Lā' ixtalhakā'nca'n lej lacsmu'yonko'. Lā' ixtamūhui'lāna' ixcoronaca'n de oro. ⁵ Lā' ixtaxtu de huanmā' pūmāpa'ksīn makli'pni' lā' ixjili. Lā' a'ntū hua'chi kantojon ka'tla' kanchi'chi ixtalama hua'chi lamana'. Lā' ixtayāna' na ixlacapūn huan pūmāpa'ksīn. Xla' ū'tza' a'ntū huanicu'tun huan Espiritu Santo. ⁶ Lā' huan na ixlacapūn pūmāpa'ksīn ixmā' catūhuā hua'chi lakatin mar a'ntū ixtasu'yu stala'nka' hua'chi vidrio.

Lā' na ixpajtzū huan pūmāpa'ksīn ixtayāna' kalhatā'ti' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' xla'ca'n ixtaka'lhī lej lhūhua' ixlakastapunca'n lā' chuntza' tzē ixtalaktzī'n a'ntū ixui' na ixlacapūnca'n lā' a'ntū ixui' na ixkēnca'n. ⁷ Kalhatin ixtasu'yu hua'chi león. Lā' ixlīkalhatu' huampala xla' ixtasu'yu hua'chi lakatin xati'na'j huācax. Lā' huan ixlīkalhatu'tun huampala, xla' ixka'lhī ixlacan hua'chi ixta' chi'xcu'. Lā' huan ixlīkalhatā'ti' xla' ixtasu'yu hua'chi lakatin āguila ixkosnū'ntlā' huan. ⁸ Lā' kalhatunu' de huan Espiritu Santo ixtaka'lhī lakachāxanā'n ixlīkosnu'ca'n. Lā' huan ixlīkosnu'ca'n huāk lakastapun ixtahuanī't na ixchakān lā' na ixmacni'. Lā' xla'ca'n ixtatli' cā'tuncuj lā' cā'tzi'sa. Lā' tū' maktin ixtamaxteka palh tū' natahuan:

Ca'a'cnīni'ni'ca huan Māpa'ksīni' Dios a'nti ka'lhikō' Iimāpa'ksīn lā' a'nti hui', lā' pō'ktu ixui', lā' pō'ktu natahui'la.

⁹ Lā' chuntza' huan kalhatā'ti' ixtamācā'tanī Dios lā' ixta'a'cnīni'ni' lā' ixtamaxquī' pāxcatca'tzī Dios a'nti ixui' nac pūmāpa'ksīn lā' a'nti hui' para pō'ktu. ¹⁰ Lā' a'xni'ca' huan kalhatā'ti' ixtahuan chuntza', huan kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī' ixtatatzokostani' Dios a'nlhā ixui' huan nac pūmāpa'ksīn. Lā' chuntza' ixtamācā'tanī Dios a'nti hui' para pō'ktu. Lā' ixtahui'li ixcoronaca'n na ixlacapūn Dios lā' ixtamālacnūni'. Lā' ixtahuan:

¹¹ QuinDiosca'n, hui'x Māpa'ksīni' lā' Iimakuan namācā'tanīca'na' lā' na'a'cnīni'ni'ca'na'.

Lā' nā minī'ni' naka'lhī'ya' lhūhua' Iimāpa'ksīn como hui'x cāmā'a'nānīni'ta' ixlīhuāk.

Por mintapuhuān lakō'nī't ixlīhuāk a'ntū a'nan.

5

Huan ca'psnat lā' huan Cordero

¹ Lā' quit iclaktzī'lh lakatin ca'psnat a'ntū ixtapāsmilīnī't. Ixchi'pahui' na ixmacacāna'j Dios a'nlhā ixui' huan na xipūmāpa'ksīn. Ixtatzo'kni' na ixchakān lā' na ixmacni'. Lā' huan ca'psnat ixpāsmilīcanī't lā' ixlīslantacani't lakatojon sellos. ² Lā' quit iclaktzī'lh kalhatin āngel lej tli' hui' quī. Lā' lej palha' chihuīna'lh lā' hualh:

—¿Tichū ka'lhī Iimāpa'ksīn para naxti'ta huan sellos a'nlhā slantacani't lā' namālakapitzi huan xatapūsmilīh ca'psnat?

³ Lā' tū' kaksca nīn kalhatin a'nti ixka'lhī Iimāpa'ksīn para napūxcuta huan ca'psnat lā' nalaktzī'n na ixchakān. Tū' kaksca nīn kalhatin nac a'kapūn lā' nīn nac cā'ti'ya'tna' lā' nīn nac cā'linīn. ⁴ Lā' quit lej xa'iclicalhuan como tū' kaksca nīn kalhatin a'nti ixka'lhī Iimāpa'ksīn para napūxcuta huanmā' ca'psnat lā' nalaktzī'n na ixchakān. ⁵ Lā' kalhatin de huan xalacpapatzīnī'n quihuani'lh:

—Tū' cacalhua'. A'nti ixtacuīni' León xala' huan tribu de Judā lā' xla' ū'tza' i'xū'yātā'nat David, xla' tlajana'nī't. Lā' xla' ka'lhī Iimāpa'ksīn para nacāxti'ta huan lakatojon sellos lā' namālakapitzi huan ca'psnat.

⁶ A'alīstān iclaktzī'lh kalhatin a'nti ixtacuīni' Cordero a'nti ixyā na ixlacpapatzīnī'n huan kalhatā'ti' a'nti ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā' huan lacpapatzīnī'n a'nti ixtahui'lāna' na ixmacni' huan xipūmāpa'ksīn Dios. Huan Cordero ixyā a'yuj ixtasu'yu que xla' ixmaknīcanī'tza'. Lā' huan Cordero ixka'lhī kantojon ixa'kalokot lā' lakatojon ixlakastapun. Lā' huan lakatojon lakastapun ū'tza' huanicu'tun huan Espiritu Santo a'nti Dios macamāni't na ixlīhuāk huan quilltamacuj. ⁷ Huan xatapāsmilīh ca'psnat ixchi'pahui' na ixmacacāna'j Dios a'nlhā ixui' na xipūmāpa'ksīn. Lā' a'nti ixtacuīni' Cordero laka'lh lā' maklhtīnī'lh huan xatapāsmilīh ca'psnat. ⁸ Lā' a'xni'ca' maklhtīnī'lh, huan kalhatā'ti' a'nti ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā' huan kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī'n tatatzokostani'lh huan Cordero. Lā' kalhatunu' lacpapatzīnī'n ixtaka'lhī lakatunu' arpa. Lā' ixtaka'lhī lakatin kā'x de oro a'nlhā ixmojōcan huan pūm. Lā' huan pūm ū'tza' hua'chi ixoraciōnca'n a'ntin tatapa'ksi con Dios. ⁹ Lā' xla'ca'n ixtatli' huā'mā' xasāsti' tatli'n:

Hui'x minī'ni' namaklhtīni'na' huan ca'psnat lā' nacāxtī'ta' huan sellos a'ntū lislantacani't como hui'x limacamāstā'nanca'tza'.

Lā' minka'lhni' ū'tza' limāpala' ixtalacelē'ica'n xalanī'n na ixlihuāk huan quilhtamacuj lā' huan a'ntūn tachihuīna'n ā'tāpātīn tachihuīn lā' xalanī'n ixlihuāk huan xcānsipejñi'.

Lā' chuntza' xluca'n tzē natatapa'ksī con Dios.

¹⁰ Hui'x cālcascuī'linī'ta' para natamāpa'ksīni'n lā' natatā'scuja Dios.

Lā' xluca'n natamāpa'ksīni'n nac cā'ti'ya'tna'.

¹¹ Lā' quit iclaktzī'mpā. Lā' iccākaxmatli ixtachihuīnca'n huan millones de ángeles a'ntū ixtalītamacxti'li'ni't huan pūmāpa'ksīn lā' huan kalhatā'ti' a'ntū ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā' huan lacpapatzīni'n. ¹² Lā' xluca'n lej palha' tahualh:

Minī'ni' namaxquī'can limāpa'ksīn huan Cordero a'ntū makñica.

Lā' minī'ni' namaxquī'can ixlihuāk.

Xla' ka'lhī ixlihuāk tapāstacna' lā' tahuixcān.

Lā' lej minī'ni' que xmān ū'tza' na'a'cnīni'ni'can lā' namācā'tanīcan lā' namāka'ti'can.

¹³ Lā' tuncan ickaxmatli a'nchīn tachihuīna'lh ixlihuāk a'ntū Dios cāmā'a'nanīlh lā' mālakahuanīlh nac a'kapūn lā' nac cā'ti'ya'tna' lā' nac cā'linīn lā' nac mar. Lā' tahualh:

Dios a'ntū hui' na ixpūmāpa'ksīn lā' nā huan Cordero cacāmācā'tanīca lā' cacā'a'cnīni'ni'ca lā' cacāmāpāxuhuīca.

Lā' lej cataka'lhīlh lhūhua' limāpa'ksīn.

¹⁴ Lā' tahualh huan kalhatā'ti' a'ntū ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti':

—jChuntza' calalh!

Lā' huan kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīni'n tataquilhpūtani'lh lā' tamācā'tanīlh Dios a'ntū hui' para pō'tku.

6

Huan lakatojon sellos

¹ Lā' ā'calistān iclaktzī'lh a'nchī xtī'tli huan Cordero huan xapū'la de huan lakatojon sellos. Lā' ickaxmatli a'nchī chihuīna'lh kalhatin de huan kalhatā'ti' a'ntū ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' ixtachihuīn ixkaxmatcan hua'chi lakatin jilini'. Lā' quihuanīlh:

—jCata't laktzī'na'!

² Lā' quit iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasa'kaka. Lā' a'ntū ixkēhuī' ixka'lhī lakatin a'kxmūt. Lā' maxquī'ca lakatin corona. Lā' xla' ixtasu'yu hua'chi kalhatin a'ntū ixtalajana'nī't lā' chu a'mpā para natlajana'mpala.

³ Lā' ā'calistān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakatu' sello. Lā' ickaxmatli a'nchī chihuīna'lh huan ixlīkalhatu' de huan kalhatā'ti' a'ntū ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' quihuanīlh:

—jCata't laktzī'na'!

⁴ Lā' taxtupā ā'lakatin cahuāyuj xatzu'tzo'ko. Lā' a'ntū ixkēhuī' macamaxquī'ca limāpa'ksīn para natlahua huan guerra nac cā'ti'ya'tna'. Lā' maxquī'ca huan limāpa'ksīn para que tzē natalāmakñi huan tachi'xcuhtī't. Lā' maxquī'ca kantīn ka'tla' espada.

⁵ Lā' ā'calistān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakatu'tun sello. Lā' ickaxmatli a'nchī chihuīna'lh huan ixlīkalhatu'tun. Lā' quihuanīlh:

—jCata't laktzī'na'!

Lā' iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xatzi'tze'ke. Lā' a'ntū ixkēhuī' ixchi'patēlha lakatin pūpūlhcān. ⁶ Lā' ickaxmatpā lakatin tachihuīn a'ntū hua'chilh taxtulh ixlāclhni'ca'n huan kalhatā'ti' a'ntū ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' hualh:

—Lakatin kilo de trigo ixtapalh a'ntūn tzē tlajacan lakatin chī'chini' xatascujāt. Lā' lakatu'tun kilos de cebada ixtapalh chu a'cxim a'ntū tlajacan lakatin chī'chini' xatascujāt. Lā' tū' pāxcat catīlīlca huan aceite lā' huan vino.

⁷ Lā' ā'calistān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakatā'ti' sello. Lā' ickaxmatli a'nchī hualh huan ixlīkalhatā'ti'. Lā' quihuanīlh:

—jCata't laktzī'na'!

⁸ Lā' iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasca'yā'hua'. Lā' a'ntū ixkēhuī' māpācuhuīca līnīn. Lā' na ixkēn ixmimā'cha' kalhatin a'ntū ixuanican Xapuxcu' Cā'linīn. Lā' xluca'n cāmacamaxquī'ca huan limāpa'ksīn para natamāpa'ksīni'n ixlīlakatā'ti' huan quilhtamacuj. Lā' cāmaxquī'ca limāpa'ksīn para que tzē natapūmakñi'ni'n huan espada. Lā' cāmaxquī'ca limāpa'ksīn para que tzē natalāmakñi huan tachi'xcuhtī't huan tatzi'ncsta lā' huan ta'jatāt lā' huan animalhna' a'ntū tahua'nan.

⁹ Lā' ā'calistān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakaquitzis sello. Lā' quit iclaktzī'lh, na ixtampīn huan altar, a'ntū ixcāmakñicani'ttza' como xluca'n ixtamāsu'yuni't huan ixtachihuīn Dios lā' tū' maktin tamakxteklī. ¹⁰ Lā' xluca'n lej palha' ixtachihuīna'n lā' tahualh:

—QuinDiosca'n, hui'x tzey lá' huāk tzey a'ntū tlahuanī'ta'. Lā' hui'x pō'ktu' tlōkentaxtūya' a'ntū hua'na'. Lā' ḡlhāchūnīntza' nacāmāclā'pini'ya' huan tachi'xcuhui't xalanī'n nac cā'ti'ya'tna'? Lā' ḡlhāchūnīntza' nacāmāpātīnī'ya' xlaca'n a'ntīn quincātamaknīni'?

¹¹ Lā' xlaca'n ixlīhuākca'n cāmaxqui'ca ixtalhakā'nca'n xasa'kaka. Lā' cāhuanica que cataka'lhīlh ā'macsti'na'j hasta a'xni'ca' nata'a'cchā'nkō' ixlīhuākca'n huan tā'timīn, huan a'ntī ixtatā'scujā Cristo a'ntī cāmāknīn hua'chi xlaca'n.

¹² Lā' quit iclaktzī'lh a'nchī huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakachāxan sello. Lā' lej palha' tzuculh tachi'qui huan ti'ya't. Lā' huan chi'chini' tzi'tze'ke lakō'lh hua'chi kalhtin lu'xu' xatzī'tze'ke lá' lhtululu. Lā' huan mālhcu'yu' spi'nenke' lakō'lh hua'chi ka'lhni'. ¹³ Lā' huan sta'cu tamincha' de nac a'kapūn lá' tayujli nac cā'ti'ya'tna' chuntza' hua'chi huan higos xastaka tayuja a'xni'ca' huan ū'ni' lacchi'qui huan qui'hui'. ¹⁴ Lā' huan a'kapūn tū'tza' ixtasu'yu. Lā' hua'chi lakatin ka'tla' ca'psnat a'ntū xatapāsmilh. Lā' tatalacsijli ixlīhuāk huan kēstīnni' lá' huan pītznaj' ti'ya't na ixpu'nan mar. ¹⁵ Lā' tatatzē'kli huan reyes xalanī'n nac cā'quilhtamacuj lá' nā a'ntī ixtamāpa'ksīnī'n lá' huan generales lá' huan ricos lá' huan tachi'xcuhui't a'ntī más ixtatasqui'nī lá' huāk huan tachi'xcuhui't a'ntī ixtamakscuja lá' nā a'ntīn tū' ixtamakscuja. Ixlīhuākca'n tatatzē'kkō'lh huan nac lhu'cu' lá' huan nac cā'talhpānna' nac cā'qui'huī'n. ¹⁶ Lā' ixtata'sa lá' ixtahuani huan kēstīnni' lá' huan talhpānnī'n:

—Cayujitī lá' caquilā'a'klhta'lauj para na'iccāpūtatzē'kāni' de na ixlacapūn Dios a'ntī hui' nā ixpūmāpa'ksīn. Lā' caquilāmātzē'kui de na ixlacapūn a'ntī huanican Cordero porque xla' lej naquincātamāpātīnīyāni' por huan tūn iclthuanī'tauj.

¹⁷ Chuntza' chilhtza' huan quilhtamacuj a'ntū napūmāpalacan con Dios. Lā' nīn tintī' a'ntīn tze' natāyani'.

7

Cātankāhui'lica huan ixsello Dios i'xū'yātā'natna' Israel

¹ Lā' ā'calistān iccālaktzī'lh kalhatā'ti' ángeles ixtayāna' ixa'katzā'stūtā'ti' de huan ti'ya't. Xlaca'n ixtataxtoktimā'na huan lakatā'ti' ū'ni'. Lā' chuntza' tū' ixū'nun nīn macsti'na'j huan nac ti'ya't lá' huan nac mar lá' nīn nac a'katīn qui'hui'. ² Lā' iclaktzī'mpā ā'kalhatin ángel a'ntī mincha' a'nīhā tā'cxtuyāchi huan chi'chini'. Lā' xla' ixlē'mā' ixsello Dios xalakahuan. Lā' huā'mā' ángel lej palha' cātā'chihuīna'lh huan kalhatā'ti' ángeles a'ntī ixcāmaxqui'canī't līmāpa'ksīn para natatlahuani' a'ntūn tū' tzey huan ti'ya't lá' huan mar. ³ Lā' cāhuanilh:

—Nīn tuntū' catlahuani'tit huan ti'ya't nīn huan mar lá' nīn huan qui'hui' hasta a'xni'ca' na'iccātānkāhui'liyāuj huan sello huan a'ntīn tatapa'ksī con Dios.

⁴ Lā' quihuanica lhānchula' ixlīhuākca'n a'ntīn cātānkāhui'lica huan ixsello Dios. Lā' xlaca'n lakatin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mil ixtahuani't i'xū'yātā'natna' ixo'kxa'n Israel. ⁵ Lakacāujtu' mil i'xū'yātā'natna' Judā a'ntī ixtalē'ntza' huan sello, lá' lakacāujtu' mil i'xū'yātā'natna' Rubén, lá' lakacāujtu' mil i'xla' Gad, ⁶ lá' lakacāujtu' mil i'xla' Aser, lá' lakacāujtu' mil i'xla' Neftalí, lá' lakacāujtu' mil i'xla' Manasés, ⁷ lá' lakacāujtu' mil i'xla' Simeón, lá' lakacāujtu' mil i'xla' Leví, lá' lakacāujtu' mil i'xla' Isacar, ⁸ lá' lakacāujtu' mil i'xla' Zabulón, lá' lakacāujtu' mil i'xla' José, lá' lakacāujtu' mil i'xla' Benjamín.

Huan tachi'xcuhui't a'ntī ixtalhakā'nani't de xasa'kaka

⁹ Lā' ā'calistān iccālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhui't lá' tūla ixcāpūtle'kecan. Xlaca'n xalanī'n ixlīlakalhūhua' xcānsipejni' lá' xalanī'n ixlīhuāk huan quilhtamacuj lá' ixlīhuākca'n huan tāpālhhūhua' tachi'huīn. Lā' ixtayāna' na ixlacapūn huan pūmāpa'ksīn lá' nā ixlacapūn huan Cordero. Lā' ixtalhakā'nca'n lej sa'kaka ixuanī't. Lā' ixtachi'patēlha xtacna'. ¹⁰ Lā' xlaca'n lej palha' tahualh:

Quincātamāpūtaxtūni' quinDiosca'n a'ntī hui' na ixpūmāpa'ksīn lá' nā huan Cordero.

¹¹ Lā' ixlīhuākca'n huan ángeles ixtalītamacxti'li'nī't huan pūmāpa'ksīn lá' huan lacpapatzīnī'n lá' huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' huan ángeles tataquilhpūtalh na ixlacapūn huan pūmāpa'ksīn lá' tamācā'tanīlh Dios. ¹² Lā' tahualh:

Stu'ncua' a'nchīn tahuani.

Camācā'tanīca lá' camāka'tlī'ca Dios.

Xmān ū'tza' ka'lhikō' huan tapāstacna'.

Camaxqui'ca pāxcatca'tzī lá' ca'a'cnīni'ni'ca porque xmān ū'tza' ka'lhī ixlīhuāk līmāpa'ksīn.

Lā' xla' huāk tze'n tlahua.

Lā' chuntza' pō'ktu calalh.

¹³ Lā' kalhatin de huan lacpapatzīnī'n quinkalhasqui'nīlh:

—¿Tichū xlaca'n huan tī talhakā'nani'ttza' xasa'kaka? ḡlhachū tamincha'?

¹⁴ Lā' quit iclalhtīlh:

—Quit tū' icca'tzī. Hui'x ca'tzīya'.

Lā' xla' quihuanīlh:

—U'tza' huá' tamá'na a'ntin tatáyani'lh huan ka'tla' lîpätin. Xlaca'n talackhe'kê'lh'tza' ixl'u'xu'ca'n con ixka'lhni' huan Cordero. Lâ' ü'tza' stala'nka'tza' lilal' ixl'u'xu'ca'n. ¹⁵ Lâ' ü'tza' taliyána' na ixlacapün ixpümäpa'ksin Dios. Lâ' tatâ'scuja Dios na ixlitokpân de tuncuj lâ' de tzi'sa. Lâ' Dios a'nti hui' nac pümäpa'ksin, xla' cämaktaka'lh'a xlaca'n. ¹⁶ Lâ' chuntza' xlaca'n tü'tza' maktin catitatz'i'ncslî. Lâ' tü'tza' maktin catitakalhpütîlh para pö'ktu. Huan chi'chini' tü'tza' caticämachâlh lâ' tü'tza' maktin caticämäjclhuî'lh huan tü'xu'nu. ¹⁷ Tü'tza' caticäpätle'keni'lh huá'mä' xlaca'n como huan Cordero a'nti hui' na ixpu'nan huan pümäpa'ksin, ü'tza' nacämaktaka'lh'a. Lâ' nacälê'nanc a'nlhâ taxtuhui' huan xcân a'ntü mästä' xasästi' quilhtamacuj. Lâ' Dios nacämäko'xamäka'tli' lâ' tü'tza' catitacalhuah.

8

Xtî'tca ixlîlakatojon sello

¹ Lâ' huan Cordero xtî'tli ixlîlakatojon sello. Lâ' lej ca'cs ä'lanána'lh nac a'kapün hua'chi püpitzî hora. ² Lâ' ä'calistân iclaktzi'lh huan kalhatojon ängeles a'nti ixtayána' na ixlacapün Dios. Lâ' xlaca'n cämacamaxqui'ca kantojon trompetasna'. ³ Lâ' ä'calistân chimpä ä'kalhatin ängel lâ' ixlîmin lakatin pülakaxpu'pu'n de oro. Lâ' täyhal na ixlacapün huan altar. Lâ' xla' macamaxqui'ca lej lhühua' püm a'ntü namälacnûni' Dios huan nac altar de oro na ixlacapün huan pümäpa'ksin. Lâ' mälacnûlh huan püm lâ' nâ huan ixoracionca'n huan ixtachi'xcuhui't Dios. ⁴ Lâ' huan xajini' püm taxtull de na ixmacan huan ängel lâ' tä'kayâhuah. Lâ' châ'lh hasta na ixlacapün Dios. Lâ' nâ huan ixtachi'xcuhui't Dios, nâ a'ntza' châ'lh ixoracionca'n a'ntün tatlahualh. ⁵ Lâ' huan ängel chi'palh huan pülakaxpu'pu'n lâ' limätzumalh huan jala'nat de huan nac altar lâ' püxtekelh nac cä'ti'ya'tna'. Lâ' tzuculh jili lâ' makli'pli lâ' lej macasä'nalh lâ' talacchiquilh huan ti'ya't.

Huan trompetas

⁶ Lâ' ä'calistân huan kalhatojon ängeles tatacäxli para nataskoli' con huan ixtrompetaca'n. ⁷ Huan xapü'la ängel skoli'lh con ixtrompeta. Lâ' yujli chejet lâ' macscut tä'lacxtuca con ka'lhni'. Lâ' lej palha' mincha' hasta nac cä'ti'ya'tna'. Lâ' huan ixlîquilhmactü'tun ti'ya't lhculh. Lâ' ixlîkantü'tun qui'hui' lhculh. Lâ' ixlîhuäk huan seket xastaka lhucok'lh. ⁸ Lâ' huan ixlîkalhatu' ängel skoli'lh con ixtrompeta. Lâ' maka'nca nac mar catühuä hua'chi lakatin ka'tla' kēstîn a'ntü i'lhucmä'. Lâ' ixlîpitu'tun huan mar ka'lhni' lakö'lh. ⁹ Lâ' tanikö'lh ixlîtäpätü'tun de ixlîhuäk a'ntü ixui' nac mar. Lâ' cämälakuanîca ixlîtäpätü'tun de huan barcos. ¹⁰ Ä'calistân ixlîkalhatu'tun ängel skoli'lh con ixtrompeta. Lâ' mincha' de nac a'kapün lakatin sta'cu lej xaka'tla' lâ' ixlamatêlha hua'chi lakatin ka'tla' kanchi'chi. Xla' yujli na ixlîkantü'tun püxka lâ' huan mu'sni'. ¹¹ Lâ' huan sta'cu ixtacuini' Xaxü'ni'. Lâ' ixlîtäpätü'tun de huan xcân taxü'yankö'lh. Lâ' lhühua' tachi'xcuhui't talaknîlh a'xni'ca' tahua'lh huan xcân a'ntü xü'ni' ixuani't.

¹² Ä'calistân huan ixlîkalhatä'ti' ängel nâ skoli'pä con ixtrompeta. Lâ' lactlahuaca ixlîtäpätü'tun de huan chi'chini' lâ' nâ ixlîtäpätü'tun de huan mälhcu'yu' lâ' de huan sta'cu. Lâ' a'nlhâ cälactlahuaca, tü'tza' ixtamäxkakēni'n. Lâ' tü' xkakalh lakatä'ti' horas de tuncuj. Lâ' tü' xkakalh lakatä'ti' horas de huan tzi'sa.

¹³ Ä'calistân quit iclaktzi'lh huan ängel a'nti ixkosnû'ntlâ' huan lej tälmä'n nac cä'ü'nî'n. Lâ' ickaxmatli a'nchî lej palha' hualh:

—jXânti tala ixlîhuäkca'n a'ntün tahui'lâna' nac cä'ti'ya'tna' a'xni'ca' huan trompetas natapüskoli' huan kalhatu'tun ä'xmân ängeles!

9

¹ Lâ' ä'calistân ixlîkalhaquitiz ängel skoli'lh con ixliskoli'. Lâ' quit iclaktzi'lh lakatin ca'cu a'ntü mincha' de nac a'kapün lâ' chîlh hasta nac cä'ti'ya'tna'. Lâ' huan sta'cu macaxqui'ca huan llave de huan lhu'cu' a'ntü lej pülhmä'n lâ' tü' ka'lhî ixtampün. ² Lâ' huan sta'cu mälaqui'lh huan xapülhmä'n lhu'cu'. Lâ' tä'cxtuchi lhühua' jini' hua'chi a'nlhâ hui' lhühua' macscut. Lâ' lhühua' jini' tamacatalh lâ' huan ü'ni' tzi'tze'ke lakö'lh. Lâ' tü'tza' tasu'yulh huan chi'chini'. ³ Lâ' tayujchi de huan jini' huan xtu'qui' lâ' tachîlh hasta nac cä'ti'ya'tna'. Lâ' cämamaxqui'ca talacasqui' para nataxcana'n hua'chi culüt. ⁴ Lâ' cähuania que tuntu' natatlahuani' huan seket nîn huan qui'hui' lâ' nîn huan tacha'ni'. Xmân tzê ixtamätakâhuî'lh huan tachi'xcuhui't a'ntün tü' ixtaka'lhî na ixtankânca'n huan sello a'ntü ixl'a' Dios. ⁵ Cämakxteka huan xtu'qui' para natamäpätîni' huan tamä'na tachi'xcuhui't xmân lakaquitizis mälhcu'yu'. Taxcana'lh hua'chi culüt lâ' chuntza' cämäpätînica. Pero tü' cämakxteka natamakni' huan tachi'xcuhui't. ⁶ Ä'xni'ca' napätle'ke huä'mä', huan tachi'xcuhui't nataputza a'nchî ixtapünîlh pero tü' catitakakslî. Xlaca'n natanücu'tun pero tü'lal catitanîlh.

⁷ Huan xtu'qui' ixtahuani't hua'chi cahuâyuj tacäxyána' para huan guerra. Na ixa'kxäka'n ixtaka'lhî catühuä hua'chi coronas de oro. Lâ' ixlacanca'n hua'chi ixlacan kalhatin chi'xcu'

ixtahuani't. ⁸ Lā' huan ixya'jca'n ixtasu'yu hua'chi ixya'j kalhatin puscāt. Lā' ixtatzanca'n hua'chi ixtatzan león. ⁹ Lā' ixtacu'xahua'ca'na catūhuā hua'chi licā'n. Lā' a'nch'i ixtamacasā'nan ixpekenca'n hua'chi macasā'nan lhūhua' carros a'ntūn tastancalē'n cahuāyuj a'xni'ca' tatu'jnuuntelha nac guerra. ¹⁰ Lā' ixtapūxcana'n ī'stajanca'n hua'chi huan culūtl xcana'n. Lā' con huan ī'stajanca'n tzē ixtamātakāhuī' huan tachi'xcuhuī't xmān lakaquitzis mālhcuuy'. ¹¹ Lā' huan xtu'qui' ixtaka'lhī kalhatin xapuxcu'. Xla' ū'tza' huan ángel a'nti ixlīmāmacū'cani't huan xapū'lhā'n lhu'cu'. Huā'mā' ángel ixtacuīni' Abadón ixtachi-huīnca'n hebreos, lā' Apolión ixtachihuīnca'n griegos. Huā'mā' huanicu'tun Mālakahuāni'.

¹² Chuntza' pātē'kelh huan xapū'la lakuat. Ixtisputa huanmā' ā'lakatu'.
¹³ Lā' huan ixlīkalhachāxan ángel nā skoli'lh con ixtrompeta. Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū mincha' de huan ixa'katzā'stūtā'ti' huan altar de oro a'ntū ixya' na ixlacapūn Dios. ¹⁴ Lā' huanilh huan ixlīkalhachāxan ángel a'nti ixka'lhī ixtrompeta:

—Cacāmakxtekti huan kalhatā'ti' ángeles a'ntūn cāchī'cani't na iqxuilhtūn huan ka'tla' pūxka a'ntū ixtacuīni' Eufrates.

¹⁵ Lā' cāmakxtekca huan kalhatā'ti' ángeles. Lā' xlaca'n ixtacāxui'lāna'tza' como ixtaka'lhīmā'na huā'mā' cā'ta lā' huā'mā' mālhcuuy' lā' huā'mā' chī'chini' lā' huā'mā' hora a'xni'ca' nacāmāknīcan ixlītāpātu'tun de ixtalhūhuā't de huan tachi'xcuhuī't. ¹⁶ Ixuancan que ixui' lakatu' ciento millones de tropas kētō'lanā'nī'n, ixlaca'n huan kalhatā'ti' ángeles.

¹⁷ Lā' a'xni'ca' quit xa'iclakachuyamā, iccālakalaktzī'lh huan tamā'na cahuāyujnu' lā' nā a'nti ixtakēhui'lāna'. Lā' ixtacu'xahua'ca'na catūhuā spi'nenke' hua'chi macscut lā' azul lā' lhmucucu hua'chi azufre. Lā' ū'tza' a'ntū tapūtamakāyā. Lā' huan cahuāyuj ixtaka'lhī ixa'kxākca'n hua'chi ixa' león. Lā' ixtaquilhtaxtu huāk macscut lā' jini' lā' azufre. ¹⁸ Lā' huanmā' cālimāknīca ixlītāpātu'tun de ixtalhūhuā't de huan tachi'xcuhuī't por huan lakatu'tun lakuat a'ntūn taquilhtaxtulh huan cahuāyuj. Huan lakatu'tun lakuat huāk macscut lā' jini' lā' azufre. ¹⁹ Huan cahuāyujnu' tzē ixtaxcana'n con iqxuilhni'ca'n lā' tzē ixtamātakāhuī'nin con ī'stajanca'n. Lā' ī'stajanca'n hua'chi lūhua' ixuanī't lā' ixtaka'lhī ixa'kxākca'n. Lā' chuntza' con ī'stajanca'n tzē ixtamātakāhuī'nin.

²⁰ Lā' ixlīhuāk huan tachi'xcuhuī't a'ntūn tatachokōlh lā' tū' talaknīlh huan lakuat, xlaca'n tū' tamakxtekli tamācā'tanī huan ídolos a'ntū māni' ū'tunu'n ixtatlahuanī't. Lā' tū' tamakxtekli tamācā'tanī ixlacsujni'n huan ko'ti'ti' lā' huan ídolos de oro lā' de plata lā' de bronce lā' de chihuix, a'yuj huan ídolos tū' talacahuāna'n lā' tū' ta'a'kahuāna'n lā' tūla tatlā' huan. ²¹ Lā' huā'mā' tachi'xcuhuī't tū' tamakxtekli tamaknīni'n lā' tū' tamakxtekli tatlahuāna'n. Lā' tū' tamakxtekli tatlahua talākalhī'n lā' tū' tamakxtekli taka'lhāna'n.

10

Huan ángel a'nti ixchi'pani't huan libro

¹ Lā' ā'calistān iclaktzī'mpā kalhatin ángel a'nti ixka'lhī lej lhūhua' līmāpa'ksīn. Lā' yujchi de nac a'kapūn. Ixlītamacxti'li' lakatin poklhnu'. Lā' na ixa'kxāk ixlītamacxti'li' lakatin māchā'xcuali'ncā't. Lā' ixlacan lej ixmāxkakēni'n hua'chi huan chī'chini'. Lā' ixchēkēni'n ixtatasu'yu hua'chi kanatunu' lamana'. ² Lā' ixchi'pani't lakatin ti'na'j libro a'ntū ixmālakapitzicani't. Lā' yāhualh ixtantūcāna'j huan nac mar lā' ixtantūxuc ixya'huani't nac cā'ti'ya'tna'. ³ Lā' lej palha' ta'salh hua'chi ta'sa lakatin león. Lā' a'xni'ca' ta'salh, takalhtini'lh huan kalhatojon jilini'nī'n. ⁴ Lā' a'xni'ca' huan kalhatojon jilini'nī'n ixtachihuīna'nī'ttza', quit xa'ictzo'knuncu'tun. Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū mincha' nac a'kapūn. Lā' quihuanilh:

—Tū' catzo'kti. Tzē'k naca'tziya' a'ntūn tahualh huan kalhatojon jilini'nī'n.

⁵ A'calistān huan ángel a'nti iclaktzī'lh ixya' nac mar lā' nac ti'ya't, xla' cha'xli ixpekcāna'j para nac a'kapūn. ⁶ Lā' hualh que ixlīstu'ncua' por Dios a'nti huī' para pō'ktu lā' a'nti cātlahuanī't huan a'kapūn lā' huan ti'ya't lā' huan mar lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan. Lā' hualh:

—Tū'tza' catitakoxīlh makān. ⁷ A'xni'ca' huan ixlīkalhatojon ángel naskoli' con ixtrompeta a'xni'ca' natlōkentaxtūcan a'ntū ixtapuhuān Dios a'ntū chuhua'j tzē'k huī'. Chuntza' Dios cāhuanilh huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makāntza' a'nti ixtatā'scuja Dios.

⁸ A'calistān ickaxmatpā huan tachihuīn xala' nac a'kapūn a'ntū xa'ickaxmatni'ttza' pū'la. Lā' quihuanilh:

—Capit lā' camaklhīni' huan libro a'ntū mālakapitzicani't a'ntūn chī'payā huan ángel a'nti yā nac mar lā' nac ti'ya't.

⁹ Lā' iclaka'lh huan ángel lā' icsqui'ni'lh huan libro xati'na'j. Lā' quihuanilh:

—Camaklhīni' lā' cahua't. Lā' nalipāxū'ya'na' lā' a'yuj se'ksi' hua'chi ta'xcāt naquilhca'tzī'ya' na minquilhni'.

¹⁰ Lā' icmaklhīni'lh huan xati'na'j libro a'ntū ixchi'payā huan ángel lā' icua'lh. Lā' lej se'ksi' icquilhca'tzī'lh, hua'chi taxcā't. Lā' a'xni'ca' xa'icua'nī'ttza', iclīpāxū'ya'nkō'lh. ¹¹ Lā' quihuanica:

—Maclacasqui'na' nahuampala'ya' ā'maktin a'ntū Dios huan ixpālacata huan lhūhua' tachi'xcuui't xalanī'n lhūhua' xcānsipejni' lā' xalanī'n huan tāpālhūhua' tachihuīn lā' nā huan reyes.

11

Huan kalhatu' a'cta'sana'nī'n

¹ Quimaxqui'ca kentin a'ctzina'j qui'hui' a'ntū pūlachcāna'ncan. Lā' quihuanica:

—Capit lā' calachca' huan ixlitokpān Dios lā' huan altar. Lā' cacāpūtle'ke ixlihuākca'n a'ntūn tamācā'tanī Dios a'ntza'. ² Lā' tū' tilachcā'ya' ixtanquilhni' litokpān. Tū' tilhcā'ya' como xla' cāmamaxqui'canī'ttza' huan makatiyā'tnmi'. U'tunu'n natamāsā'a'kahuānī ix-tachi'xcuui't Dios tu'pu'xamatu' mālhucyu'. ³ Quit iccāka'lhī kalhatu' qui'a'cta'sana'nī'n. Na'iccāmaxqui' limāpa'ksīn para natachihuīna'n xla'ca'n chu a'nchī iclacasqui'n ixlihuāk huan mil lakatu' cientos tu'tumpu'xam chí'chini'. Lā' natalhakā' huan lu'xu' a'ntū natasu'yu palh talakaputza.

⁴ Huan kalhatu' a'cta'sana'nī'n xla'ca'n huan kantu' xaqui'hui' oliva lā' nā huan kantu' pūmaksko a'ntū tayāna' na ixlacapūn Dios a'ntī māpa'ksikō' huan quilhtamacuj. ⁵ Palh a'ntī cātlahuani'cu'tun catūhuā a'ntūn tū' tzey, nataquilhtaxtu lamana' a'ntū nacālilhucyukō' huan ixtā'ca'tzaca'n. Lā' chuntza' natanī chuxatī a'ntī nacātlahuani'cu'tun a'ntūn tū' tzey. ⁶ Huā' tamā'na kalhatu' a'cta'sana'nī'n taka'lhī limāpa'ksīn para que tū' natamakxteka nala xcān lihuau xla'ca'n tachihuīna'mā'na por ixpālacata Dios. Lā' taka'lhī limāpa'ksīn para que tze' nataxtāpali huan xcān lā' ka'lhni' nala. Lā' taka'lhī limāpa'ksīn para natamacamin ixlihuāk huan lakuālinīn nac cā'quilhtamacuj chō'nlhānīn xla'ca'n natalacasqui'n.

⁷ Lā' a'xni'ca' natahuankō' a'ntū natahuan por ixpālacata Dios, huan animal a'ntū nataxtu de nac xapūlh mā'n lhu'cu', xla' ū'tza' nacātā'la xla'ca'n. Lā' nacātajla lā' nacāmaknī. ⁸ Lā' huan ixmacni'ca'n natatamā' nac cā'tejen de huan xcānsipej a'nlhā quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo xtokohua'ca'ca. Lā' ū'tza' tze' limāpācuhūcan huā'mā' xcānsipej Sodoma lā' nā Egipto a'yuj tū' chuntza' ixtacuīni'. ⁹ Lā' natamā' ixmacni'ca'n lakatu'tun chí'chini' ā'pūpiti. Lā' nata-laktzī'n lhūhua' tachi'xcuui't xalanī'n ixlihuāk xcānsipejni' lā' xalanī'n de huan tāpālhūhua' tachihuīn. Lā' tū' namakxtekcan nacāmā'cnūcan. ¹⁰ Lā' a'ntūn tahui'lāna' nac quilhtamacuj, xla'ca'n natalipāxuhua a'xni'ca' nacālaktzī'ncan xanīn. Lā' natatlahua cā'tani' lā' natalāmaxqui' lē'ksajna'. Lā' chuntza' natatlahua como lej ko'hua'jua' tamakca'tzilh a'xni'ca' huā' kalhatu' a'cta'sana'nī'n ixtachihuīna'n por ixpālacata Dios.

¹¹ Lā' iclaktzī'lh a'nchī ixlilakatu'tun chí'chini' ā'pūpiti Dios cāmālakahuanīchokolh lā' tatā'kaqui'lh. Lā' ixlihuākca'n a'ntūn talaktzī'lh lej tajicua'lh. ¹² A'calistān huan kalhatu' a'cta'sana'nī'n takaxmatli lakatin tachihuīn xala' nac a'kapūn. Lā' cāhuanih:

—Cata'ntit ā'tzā'.

Lā' tatō'ca'lh nac lakatin poklhnū' hasta nac a'kapūn. Lā' huan ixtā'ca'tzaca'n talak-tzī'lh a'nchī tatā'kayāhualh. ¹³ Lā' chu tuncan lacapalh tzuculh lej taxakā'li huan ti'ya't. Lā' ixlilakacāj parte de huan xcānsipej mālakuanīca. Lā' a'ntza' tanilh lakatojon mil tachi'xcuui't ixpālacata tachiquilh huan ti'ya't. Lā' a'ntūn tū' tanilh, lej tajicua'lh. Lā' ixtahuan que Dios a'ntī xala' nac a'kapūn lej ka'lhī limāpa'ksīn. ¹⁴ Huan ixlilakatu' lakuat a'ksputnī't lā' palaj namimpala ixlilakatu'tun.

Ixlíkentojon trompeta

¹⁵ Huan ixlikalhatojn ángel skoli'pā con ixtrompeta. Lā' lej palha' tzuculh tachihuīna'n makapitzīn nac a'kapūn lā' ixtahuan:

Chuhua'j quīnDiosca'n māpa'ksī ixlihuāk quilhtamacuj. Lā' nā chuntza' ixCristo nā māpa'ksī. Lā' xla' namāpa'ksīni'n para pō'ktu.

¹⁶ Lā' huan kalhapu'xamatā'ti lacpapatzīni'n a'ntī ixtahui'lāna' na ixpūtahui'lhca'n na ixla-capūn Dios, xla'ca'n tataquilhpūtani'lh huan Dios lā' tamācā'tanilh. ¹⁷ Lā' xla'ca'n tahuah:

Hui'x quiMāpa'ksīni'ca'n Dios lā' hui'x ka'lhikō'ya' limāpa'ksīn.

Hui'x hui'la' lā' pō'ktu ixui'la' lā' pō'ktu nalatahui'la'ya'.

Iccāmaxqui'yāni' pāxcatca'tzī porque quilāmāsu'ni'ni'ta'uj a'nchī ka'lhīya' milimāpa'ksīn lā' litzucunī'ta'tza' māpa'ksīni'na'.

¹⁸ Huan xalanī'n nac xcānsipejni' de huan quilhtamacuj lej ta'a'kchā'n.

Chilhtza' huan chí'chini' a'ntū natapūmāpalani'yāni' con hui'x a'ntī quīnDiosca'n.

Hui'x nacājuzgarliya'tza' huan nīni'n.

Lā' hui'x nacāmaxqui'ya' ixtatljaca'n xla'ca'n a'ntūn tatā'scujāni' hui'x lā' nā huan mi'a'cta'sana'nī'n lā' ixlihuāk mintachi'xcuui't lā' ixlihuākca'n a'ntūn tamācā'tani'yāni', palh xalacka'tla'n chí'xcuui' n o tū'.

Chilhtza' huan chí'chini' a'ntū hui'x nacāpūmāspūtūya' huan a'ntūn tamāspūtūcu'tun huā' quilhtamacuj.

¹⁹ A'calistān talaquī'lh huan ixlitokpān Dios nac a'kapūn lā' ixtasu'yu huan nac litokpān lakatin caja a'nlhā ixmojocani't huan convenio a'ntū Dios ixtlahuani't con huan ixtachi'xcuhuī't. Lā' lej tzuculh makli'pa lā' con jilini' lā' tachiquilh huan ti'ya't. Lā' yujli lhūhua' chejet.

12

Huan puscāt lā' huan dragón

¹ Lā' ā'calistān tasu'yulh nac a'kapūn lakatin ka'tla' lē'cnīn. Lā' ū'tza' kalhatin puscāt ixuani't. Lā' hua'chilh ixmakchī'cani't con ixlīmāxkakēn chī'chīni' hua'chi lakatin vestido. Lā' ixyā nac mālhcuyu'. Lā' ixmūhui' lakatin corona de lakacāju'tu' sta'cu. ² Xla' ixcamalani't lā' ixta'sa como ixca'tzāna'yā como huan ska'ta' ixtahui'lacu'tumā'tza'. ³ Lā' huan ixlilakatu' lē'cnīn tasu'yulh nac a'kapūn. U'tza' lakatin spi'nenke' animal lej ka'tla' lā' lijicua'nī't ixuani't. Lā' huā'mā' animal, ū'tza' huan dragón ixuani't. Lā' ixka'lhī lakatojon ixa'kxāk lā' kancāju' ixa'kalokot. Lā' lakatunu' ixa'kxāk ixka'lhī ixcorona. ⁴ Lā' xuakalē'lh con i'tstajan huan ixlilakatu'tun parte de ixlilhūhua' sta'cu lā' cāmacamincha' nac cā'ti'ya'tna'. Lā' a'ntza' tàyachi huan dragón na ixlacapūn huan puscāt a'ntū ixa'mā' mālacatuncuini'n, como xla' ixua'cu'tun huan ska'ta' a'xni'ca' ixlacatuncuīlh. ⁵ Lā' huan puscāt tahuī'lalh ixcaman xachi'xcu'. Lā' ū'tza' a'ntū lej lipalha' namāpa'ksīni'n na ixlīhuāk huan xcānsipejni'. Lā' chu tuncan huā' ska'ta' lē'ni'ca' Dios a'nlhā ixuī' na ixpūmāpa'ksīn. ⁶ Lā' huan puscāt tzā'lalh, lā' a'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't a'nlhā ixcāxui'imi'nī't Dios a'nlhā tze natachoko, lā' a'nlhā namaktaka'lhcan lakatin mil lā' lakatu' ciento tu'tumpu'xam chī'chīni'.

⁷ A'calistān tzuculh lakatin guerra nac a'kapūn. Lā' Miguel a'ntū xapuxcu' āngeles, xla' lā' ixāngeles talātucslī con huan dragón lā' ixāngeles. ⁸ Lā' huan dragón tlajaca lā' tū'tza' maktekca natahui'layācha' nac a'kapūn lā' na huan ixāngeles. ⁹ Tamacaxtuca huan ka'tla' dragón. Xla' ū'tza' huan lūhua' xala' makāntza' lā' ū'tza' a'ntūn cā'a'kxokokō'lh ixlīhuākca'n xalanī'n nac cā'quiltamacuj. Xla' ū'tza' ixtacuīni' ko'ti'ti' lā' nā huanican Satanās. Cāmacamincanča' hasta huan nac ti'ya't huan dragón lā' ixāngeles. ¹⁰ A'calistān ickaxmatli lakatin palha' tachihuan nac a'kapūn lā' hualh:

—Chuhua'j quinDiosca'n nacāmāpūxtaxtū'tza' ixtachi'xcuhuī't. Xla' ū'tza' huan rey. Mālacsu'yuni'ttza' ixlīmāpa'ksīn. Lā' chuhua'j ixCristo namāpa'ksīni'n. Tantlakaxtucatzā' de nac a'kapūn a'ntū lej ixcālē'ksa'nīni'n huā' quintā'timīnca'n. Xla' ixcālē'ksa'nīni' de tuncuj lā' tzi'sa na ixlacapūn quinDiosca'n. ¹¹ Lā' quintā'timīnca'n tatlajani'ttza' por ixpālacata ixka'lhni' huan Cordero lā' por ixpālacata ixtachihuīn Dios a'ntū xlaca'n tamālacstū'nclī. Xlaca'n tū' ixtalakpuhan ixmacni'ca'n. Xlaca'n ixtanīcu'tun por ixpālacata ixtachihuīn Dios palh xla' ixlacascuīn. ¹² Tlajana'nī'ttza' huan līmāpa'ksīn xala' nac a'kapūn. Lā' tzētza' tapāxuhua xlaca'n a'ntūn tahuī'lana' a'ntza'. Lā' xānti kala xlaca'n a'ntūn tahuī'lana' nac cā'ti'ya'tna' lā' nac mar. Huan ko'ti'ti' cālakyujni'ttza' xlaca'n. Lā' lej a'kchā'nī't como xla' cā'tzitza' pālh tū'tza' lej makān namaktekcan nascuja —hualh.

¹³ Lā' a'xni'ca' huan dragón ca'tzilx que ixmacamincani'ta'ncha'tza' nac cā'ti'ya'tna', tzuculh macaputza huan puscāt a'ntū tahuī'lalh ixcaman xachi'xcu'. ¹⁴ Lā' huan puscāt maxquī'ca kentū' ixpeken hua'chi ixla' lakatin ka'tla' āguila. Lā' chuntza' xla' tzēn pūkosnū'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't a'nlhā ixcāxtlahuani'cani't lā' a'nlhā namaktaka'lhcan por lakatu'tun cā'ta ā'pūpitzi. Lā' chuntza' tzā'lanī'lh huan dragón. ¹⁵ Lā' huan dragón quilhtaxtulh lhūhua' xcān hua'chi lakatin pūxka na ixlakstunc huan puscāt. Xla' ixlacascuīn que huan xcān ixlē'lh huan puscāt. ¹⁶ Huan ti'ya't maktāyalh huan puscāt. Tache'kelh lā' chu'hua'kō'lh huan xcān a'ntū ixquiltaxtuni't huan dragón. ¹⁷ Lā' ū'tza' lej li'a'kchā'lh huan dragón con huan puscāt. Lā' a'lh cātā'lātucsa con ā'makapitzīn ixcamana'. Xlaca'n ū'tunu'n a'ntūn takalhlaka'i' a'ntū ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' tū' tamaktekca a'ntū ixlīstu'nca' a'ntū ixmāsu'yu Jesucristo.

13

Huan tantu' animalhna' xalakko'hua'jua'

¹ Lā' ā'calistān ictāyalh na ixquiltūn huan mar lā' iclaktzi'lh lakatin animal a'ntū tacutli nac mar. Ixka'lhī kancāju' ixa'kalokot lā' lakatojon ixa'kxāk. Lā' lakatunu' corona ixka'lhī nac kanatunu' ixa'kalokot. Lā' huan lakatunu' ixa'kxāk ixtatzo'kni' lakatin tacuīni' a'ntū ixuani'cu'tun que xla' ixtā'talacastuccu'tun con huan Dios. ² Huā'mā' animal a'ntū iclaktzi'lh, xla' ixuani't hua'chi misin. Lā' ixtojoni'n hua'chi ixla' oso ixtahuani't. Lā' huan ixquiltūni' ixka'lhī hua'chi ixquiltūni' león. Lā' huan dragón maxquī'lh ixlīmāpa'ksīn huan animal a'ntū tacutli nac mar. Lā' chuntza' huan animal lej ixka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. ³ Nā lakatin ixa'xāk huan animal ixtasu'yu hua'chi lej ixmātakāhui'cani't lā' ā'macsti'na'j i'sputni'tza' para nanī, pero chuhua'j tzeyalhtza' a'nlhā ixtakāhui'nī't. Ixlīhuākca'n huan tachī'xcuhuī't

xalani'n nac quilhtamacuj lej talē'cnīlh huan animal lā' tastālani'lh. ⁴Lā' tamācā'tanīlh huan dragón porqwe ixmaxquī'nī'ttza' huan līmāpa'ksīn huan animal. Lā' nā tamācā'tanīlh huan animal lā' ixtahuan:

—Tū' a'nampala ā'kalhatin hua'chi huā'mā' animal. ¿Tichūn tzē natlaja?

⁵Lā' makxtekca nahuan huan animal a'ntū lej xako'hua'jua' tachihuīn. Lā' makxtekca naka'lhī līmāpa'ksīn tu'pu'xamatu' mālhcuyu'. ⁶Lā' xla' lej ko'hua'jua' tzuculh lichihuīna'n Dios lā' ixtacuīni' lā' huan a'kapūn lā' ixlihuākca'n a'ntīn tahuī'lāna'ncha' nac a'kapūn. ⁷Lā' makxtekca nacātā'lāsta'la ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' cātłajalh. Lā' makxtekca nacāmāpa'ksī ixlihuākca'n tachi'xcuhuī't xalani'n ixlihuāk huan tribus lā' ixlihuākca'n xalani'n huan tēpālhuīhua' tachihuīn lā' ixlihuākca'n xcānsipejni'. ⁸Lā' ixlihuākca'n a'ntīn tahuī'lāna' nac quilhtamacuj tamācā'tanīlh huan animal. Lā' xmān tū' tamācā'tanīlh xlacan' a'ntū ixtatzo'kni' ixtacuīni'ca'n huan nac libro a'nīlhā cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Ixtatzo'kni' ixtacuīni'ca'n desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. Lā' huā'mā' libro māpa'ksī xmān ū'tza' huan Cordero a'ntī maknīca.

⁹Chuhua'j xānca cakaxpa'ttīt a'ntū na'icuan. ¹⁰A'ntīn tachi' ā'makapitzīn, nā xlacan' nacāchī'can. Lā' a'ntīn tamaknīni'n con ixespadaca'n, nā xlacan' nacāmaknīcan con huan espada. Lā' lej tasquī'nī que huan ixtachi'xcuhuī't Dios natatāyani' a'ntū nacāpātle'keni' lā' tū' maktin natamakxteka de nata'a'kahuāna'ni' Dios.

¹¹A'calistān iclaktzī'mpā ā'lakatin animal a'ntū tā'cxtuchi na ixtampīn cā'ti'ya'tna'. Xla' ixka'lhī kantū' ixa'kalokot hua'chi ixa'kalokot borrego. Lā' chihuīna'lh hua'chi lakatin dragón. ¹²Xla' ixka'lhīkō' ixlīmāpa'ksīn de huan xapū'la animal na ixlacapūn. Lā' ixlihuāk huan ti'ya't lā' ixlihuākca'n a'ntīn tahuī'lāna' nac ti'ya't, xla' ixmāmācā'tanīni' huan xapū'la animal. Lā' huan xapū'la animal, xla' ū'tza' a'ntūn takāhuī'n ixuani't lā' tzeyalh a'nīlhā ixtakāhuī'nī't. ¹³Lā' huan ixlītantu' animal tlhualh lakka'tla'n lē'cnīn. Lā' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't xla' macamincha' macscut de nac a'kapūn lā' macachilh hasta nac cā'ti'ya'tna'. ¹⁴Lā' como xla' tzē ixtlahua huan lē'cnīn na ixlacapūn huan xapū'la animal, nā chuntza' cālī'a'kxokol huan tachi'xcuhuī't xala' nac cā'quilhtamacuj. Lā' cāmātlahuīlh lakatin ídolo a'ntū ixtasu'yu hua'chi huan xapū'la animal como ū'tza' ixlacasqui'n namācā'tanīcan. Huan xapū'la animal ū'tza' a'ntūn tzē tahuī'lapā' a'yuj ixmātakāhuī'canī't con espada. ¹⁵Lā' huan ixlītantu' animal ixka'lhī līmāpa'ksīn de mālakahuanī huan ídolo a'ntū hua'chi huan xapū'la animal. Lā' chuntza' huan ídolo tzē ixchihuīna'n lā' tzē ixcāmāmaknīni'n ixlihuākca'n a'ntīn tū' tamācā'tanīlh. ¹⁶Lā' huan ídolo cāmāmacahui'linīni'lh catūhuā hua'chi lakatin sello na ixmacacāna'ja'ca'n o na ixtankānca'n ixlihuākca'n huan tachi'xcuhuī't. Chuntza' ixcātlahua ixlihuākca'n tachi'xcuhuī't lej xalakka'tla' lā' a'ntīn tū' xaka'tla' lā' huan ricos lā' huan pobres, lā' a'ntī ixtamakscuja lā' nā a'ntīn tū' ixtamakscuja. ¹⁷Lā' tzē ixtatamāhuana'n lā' ixtastā'nān xmān a'ntī ixtaka'lhī na ixtankānca'n o na ixmacanca'n huan ixtacuīni' huan animal o ixnúmero de huan animal. ¹⁸Lā' natamāchekxi huā'mā' xmān a'ntī lej xalaksalalhna'. Lā' a'ntī lej lacsculujua' tzē natamāchekxi xlacan' a'ntū huanicu'tun ixnúmero huan animal. Ixnúmero xla' hua'chi lītalacsu'yu lakatin tacuīni'. Ixnúmero xla' lakachāxan ciento ā'tu'tumpu'xamachāxan.

14

Tatī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't

¹Lā' ā'calistān iclaktzī'lh huan a'ntī huanican Cordero ixyā na ixa'cpūn lakatin kēstīn a'ntū ixtacuīni' Sión. Lā' xla' xla' ixcātā'lahuī' lakatin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mil tachi'xcuhuī't. Lā' xlacan' ixtaka'lhī na ixtankānca'n huan ixtacuīni' huan Cordero lā' nā ixtacuīni' ixTāta'. ²Lā' ickaxmatli catūhuā de nac a'kapūn lā' ixmacasā'nān hua'chi a'nīlhā yujyā xcān a'ntū lej xaka'tla' lā' hua'chi a'xni'ca' lej palha' jili. Lā' huan a'ntū ickaxmatli xla' ū'tza' huan arpajna'nī'n ixta'arpajna'mā'na. ³Lā' xlacan' ixtatli'mā'na ixtayāna' na ixlacapūn ixpūmāpa'ksīn Dios lā' na ixlacapūnca'n huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā' na ixlacapūnca'n huan lacpapatzīni'n. Lā' a'ntū ixtatli' xla' ū'tza' xasāsti'. Lā' nīn kalhatin tūla i'sca'ta, xmān huan lakatin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mil tachi'xcuhuī't. Xlacan' a'ntīn cāmāpūtaxtūcāni't de ixlihuākca'n xalani'n nac quilhtamacuj. ⁴Huā' tamā'na tachi'xcuhuī't xalacuan. Lā' xlacan' a'ntīn tū' ixtamakxekni't ixtachihuīn Dios. Lā' xmān Dios ixtamācā'tanīni't. Lā' xlacan' tastālani' huan Cordero chu a'nīlhā a'n xla'. Xlacan' ū'tunu'n a'ntī xapū'la cāmāpūtaxtūca de na ixlacpūnca'n huan tachi'xcuhuī't xalani'n nac cā'quilhtamacuj. Lā' xlacan' hua'chi lakatin lē'ksajna' na ixlacapūn Dios lā' na ixlacapūn huan Cordero. ⁵Lā' xlacan' tū' maktin tlhualh nīn lakatin tā'ksa'nīn. Lā' nīn tuntū' ixtalacīe'n.

A'ntūn tlhualh huan kalhatu'tun ángeles

⁶ A'calistān iclaktzī'lh ā'kalhatin ángel a'ntū ixkosnū'ntlā'huan lej tálhmā'n. Xla' ū'tza' ixmāca'tzīnīnī'n huan xatzey tachihuīn a'ntū para pō'ktu lā' a'ntū expālacata Jesucristo. Lā' xla' ū'tza' ixcāhuani ixlihuākca'n a'ntū xalanī'n nac cā'quilhtamacuj lā' ixlihuākca'n xcānsipejni' lā' xalanī'n ixlihuākca'n huan xalacxtu'ncnu' tachihuīn. ⁷ Lā' xla' lej palha' hualh:

—Cajicua'nī'tit Dios lā' camāka'tlī'tit xmān ū'tza'. Chilhtza' huan chí'chīnī' a'ntū nacāpūlacāxtlahuakō' huan tachi'xcuhuī't. Lā' camācā'tani'tit Dios xmān ū'tza' como ū'tza' tlahualh a'kapūn lā' ti'ya't lā' huan mar lā' ixlihuāk huan mu'sni'.

⁸ Lā' ā'kalhatin ángel, huan ixlikalhatu', xla' stālani'lh lā' hualh:

—Chuhua'j sputli ixlimāpa'ksīn huan xcānsipej a'ntū huanican Babilonia a'ntū lej ixka'lhī līmāpa'ksīn. Xalanī'n huā'mā' xcānsipej, xla'ca'n talitalakspi'tnī't huan Dios lā' chuhua'j tamācā'tani huan ā'makapitzīn diosnu'. Lā' por ixpālacataca'n nā chuntza' tamaksca'tli huan xalanī'n ā'lacatin xcānsipejni'. Lā' ū'tza' Dios lī'a'kchā'lh con ū'tunu'n. Lā' chuhua'j ū'tza' nacālimāpātīnican.

⁹ Huan ixlikalhatu'tun ángel stālani'lh huan kalhatu' lā' lej palha' hualh:

—Chuhua'j Dios nacāmāpātīnī' ixlihuākca'n a'ntūn tamācā'tani huan animal lā' ixídolo a'ntūn tasu'yu hua'chī huan animal, lā' a'ntūn tatamakxteka nacāhuī'līnī'can sello ixla' huan animal na ixtankānca'n o na ixmacanca'n. ¹⁰ Dios lej a'kchā'nī't con xla'ca'n lā' lej nacāmāpātīnī'. Ixlihuākca'n natapātīnī'n hua'chilh cāmāpū'canī't nac azufre a'ntū lhucumā'. Natapātīnī'n xla'ca'n na ixlacapūnca'n huan ixángeles Dios lā' na ixlacapūn huan Cordero. ¹¹ Lā' para pō'ktu natā'kapūyāhua tálhmā'n huan xajini' lamana' a'nlhā natapātīnī'tamā' pō'ktu. Lā' xla'ca'n tū' maktin natapājaxa nīn de tzi'sa lā' nīn de tuncuj. Lā' chuntza' natapātīnī'n a'ntūn tamācā'tani huan animal lā' huan ídolo. Chuntza' natapātīnī'n a'ntūn taka'lhī na ixtankānca'n ixtacuīnī' huan animal. ¹² Lā' ka'lhī natatāyani' ixtachi'xcuhuī't Dios lā' tasquī'nī nata'a'kahuāna'ni' ixlimāpa'ksīn Dios lā' nā tasquī'nī tū' maktin natamakxteka de takalhaka'tī Jesucristo.

¹³ Lā' icxaxmatli lakatin tachihuīn nac a'kapūn a'ntū hualh:

—Catzo'kti huā'mā': “Pō'ktu natalipāxuhua xla'ca'n a'ntū natakalhaka'tī Jesucristo a'xni'ca' natani'”. Lā' nā huan Espíritu Santo huan: “Stu'ncua' natapāxuhua xla'ca'n como chuhua'j natajaxa lā' tū'tza' catitapātīnī'lh. Lā' nacāmāpalacan por huan xalacuan a'ntū tatlalualh”.

Mā'kaquī'ca huan tacha'ni'

¹⁴ A'calistān iclaktzī'lh lakatin sa'kaka poklhnu'. Lā' huan nac poklhnu' a'ntza' ixuī' kalhatin chí'xcu' lā' ixmūhuī' lakatin corona de oro. Lā' ixchī'panī't hua'chī kantīn machīta tzej xasta'ya'nca'. ¹⁵ Lā' taxtupā ā'kalhatin ángel de nac lītōkpān. Lā' lej palha' tā'chihuīna'lh a'ntū ixuī' huan nac poklhnu' lā' huanilh:

—Namā'kaquī'ya' ixtō'ca't huan tacha'ni' como chā'lhltza' huan chí'chīnī' a'ntū napūmā'kaquī'can huan tacha'ni'. Ca'tla'lhltza' huan tacha'ni' nac cā'quilhtamacuj. ¹⁶ Lā' a'ntū ixuī' nac poklhnu' mā'kaquī'lh huan tacha'ni' nac quilhtamacuj.

¹⁷ A'calistān iclaktzī'mpā ā'kalhatin ángel taxtulh de nac lītōkpān nac a'kapūn. Lā' nā xla' ixchī'panī't ixmachīta tzej xasta'ya'nca'. ¹⁸ Lā' ā'calistān mīncha' nac altar ā'kalhatin huampala ángel a'ntū ixlimāmacū'canī't huan maacscut. Lā' xla' lej palha' ta'sani'lh huan ángel a'ntū ixchī'panī't ixmachīta lā' huanilh:

—Capūchu'cu mimachīta huan xamayāc uvas a'nlhā tastacnī't nac cā'ti'ya'tna' como chuhua'j huāktza' xachān.

¹⁹ Lā' huan ángel pūchu'culh ixmachīta huan xamayāc uvas nac cā'ti'ya'tna'. Lā' cāmōjōlh huan uvas a'nlhā tzej nalacchī'tcan para nataxtunī'kō' huan xaxcān. Chuntza' nalimāchekīcan que Dios nacāmāpātīnī' huan a'ntū xaca'tzanca'tzīnī'n como lej a'kchā'nī't con ū'tunu'n. ²⁰ Lā' lacchī'tca huan uvas na ixquilhtūn huan xcānsipej. Lā' taxtulh lhūhua' ka'lhni' hua'chī kantīn pūxka a'xni'ca' ka'tla'nan. Lā' lej pūlhmā'n ixuanī't lā' chā'lh na ixpixni' huan cahuāyuj lā' lakatu'tun ciento kilómetros ixlīlhmā'n.

15

Huan ángeles ixtalē'n lakatojon lakuat

¹ Lā' ā'calistān iclaktzī'mpā lakatin ka'tla' lē'cnīn nac a'kapūn. Iccālaktzī'lh kalhatojon ángeles lā' chā'tunu' de xla'ca'n ixtalē'n lakatin lakuat. Lā' huā' tamā'na lakuat, ū'tza' ā'xmān. A'xni'ca' nalatza' huā'mā' lakuat a'xni'ca' nasputa ixtā'kcha' Dios.

² Lā' ā'calistān iclaktzī'mpā catūhuā a'ntū ixtasu'yu hua'chī lakatin mar a'ntū hua'chī vidrio. Lā' spi'nenke' ixuanī't hua'chī jala'nat. Lā' nā iccālaktzī'lh a'ntū ixtatlajani't huan xako'hua'jua' animal como tūlalh cāmāquilhpūtīca na ixlacapūn huan ídolo a'ntū ixtlahuanī't hua'chī ixmacnī'. Lā' xla'ca'n tū' tatamakxtekli nacātankāhuī'lican huan ixnúmero de ixtacuīnī'. Lā' xla'ca'n ixtayāna' na ixquilhtūn huan nac mar a'ntū hua'chī vidrio. Lā' ixtachī'payāna' huan arpas a'ntū Dios ixcāmaxquī'nī't. ³ Lā' xla'ca'n ixtatlī'yāna' a'ntū ixtlī'

Moisés a'ntü ixtā'scuja Dios. Ixtatlī' por ixpālacata huan Cordero. Lā' a'ntü tatlī'lh, ū'tza' huā'mā':

Māpa'ksīni' quinDiosca'n, hui'x ka'lhikō'ya' ixlihuāk limāpa'ksīn.

Ixlika'tla' lā' lej tzēhuani't huāk a'ntü tlahua'ya' hui'x.

Xmān hui'x māpa'ksikō'ya' ixlihuāk xcānsipejini'.

Lā' huāk a'ntü tlahua'ya' lej tzey lā' ū'tza' chu a'nchī ixlistu'ncua'.

⁴Lā' ixlihuākca'n tachi'xcuui't natajicua'ni'yāni' hui'x, Māpa'ksīni'.

Lā' ixlihuākca'n natamāka'tli'yāni'.

Lā' xmān hui'x tlahua'ya' huāk tzey.

Lā' ixlihuākca'n tachi'xcuui't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj natamin lā' natamācā'taniyāni' xmān hui'x, como ixlihuākca'n talaktzī'n que lej tzey ixlihuāk a'ntü hui'x tlahua'ya'.

⁵Lā' ā'calistān iclaktzī'lh huan litokpān ixlaquī'yā nac a'kapūn. Lā' huan na ixchakān ixui'lacha' huan chihuixni' a'nlhā tatzō'kni' huan ley a'ntü maxquī'canī't Moisés. ⁶Lā' tataxtulh de huan nac litokpān huan kalhatojon ángeles a'ntü ixtalē'mā'na huan lakatojon lakuat. Ixtalhakā'nī't ixlu'xu'can lej xafino lā' smu'yonko' lā' stala'nka' lā' ixtaka'lhī ixliči'cānca'n de oro na ixcu'xanca'n. ⁷Lā' ā'calistān kalhatin de huan ixlikalhatā'ti' a'ntü ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' cāmaxquī'lh chā'tunu de huan ángeles lakatunu' kā'x de oro. Lā' huan kā'x ixtalituma' de huan a'ntü Dios nacālimāpātīni' huan tachi'xcuui't. Lā' Dios, xla' hui' para pō'ktu. ⁸Lā' huan litokpān ixlitzumakō' jini' como Dios lej ka'tla' lā' lej ka'lhī limāpa'ksīn. Lā' nīn kalhatin tzē ixtanū huan nac litokpān lihuān tūna'j i'sputkō' huan lakatojon lakuat a'ntü ixtalē'nācha' huan kalhatojon ángeles.

16

Huan pātojon kā'x a'nlhā ixtojōmā' a'ntü limāpātīnī'n Dios

¹Lā' ā'calistān ickaxmatli lakatin tachihuīn lej palha' a'ntü ixtaxtumā' de huan nac litokpān. Lā' cāhuanihl huan kalhatojon ángeles:

—Capinchipitit lā' capūxteketit huan nac cā'ti'ya'tna' huan lakatojon kā'x a'ntü cātamaxquī'ni' lā' a'nlhā tatojōmā'na a'ntü Dios nacālimāpātīni' huan tachi'xcuui't.

²Huan xapū'la ángel a'lh lā' pūxtekelh ixkā'x nac cā'ti'ya'tna'. Lā' cātaxtuni'lh lej lakko'hua'jua' tzi'tzi' a'ntü lej ixcāca'tzani' huan a'ntü ixtaka'lhī na ixtankānca'n i'sello de huan animal lā' huāk a'ntü ixtataquihpūtani' xla'.

³Lā' huan ixlikalhatu' ángel nā pūxtekelh ixkā'x huan nac mar. Lā' huan xcān ka'lhni' lalh hua'chi ixka'lhni' kalhatin nīn. Lā' tanikō'lh ixlihuāk a'ntü ixa'nān nac mar.

⁴Lā' huan ixlikalhatu'tun ángel pūxtekepā ixkā'x na ixlihuāk huan pūxka lā' a'nlhā hui'lāna' mu'sni'. Lā' xla'ca'n ka'lhni' talakō'lh. ⁵Lā' ickaxmatli a'nchi hualh huan ángel a'ntü pūxtekelh ixkā'x huan nac xcān. Lā' hualh:

—QuinDiosca'n, hui'x lej tzey. Lā' hui'x hui' lā' pō'ktu ixlahui'la'. Lej tzey a'nchī talimāpalani't con hui'x. ⁶Xlaca'n a'ntü cāmāpātīnīpā't tamaknīlh huan mintachi'xcuui't lā' mī'a'cta'sana'nī'n. Lā' chuhua'j hui'x cāmāko'tūpā't huan ka'lhni'. Chuntza' cāminī'ni'.

⁷Lā' ā'calistān ickaxmatpā lakatin tachihuīn huan nac altar a'ntü hualh:

—Dios Māpa'ksīni', hui'x ka'lhī'kō'ya' ixlihuāk limāpa'ksīn. Lej tzey hui'x a'nchī cāllilacāxtlahua'ya'.

⁸Lā' huan ixlikalhatā'ti' ángel nā pūxtekelh huan ixkā'x huan nac chi'chini'. Lā' chuntza' huan chi'chini' cālcucuyulh huan tachi'xcuui't con ixmacscut. ⁹Xlaca'n talhcukō'lh. Lā' tualh lej lakko'hua'jua' tachihuīn por ixpālacata Dios como xla' macamilh huā'mā' lakuat como ka'lhī limāpa'ksīn. Lā' xla'ca'n tū' maktin taxtāpalicu'tunli ixtapāstacna'ca'n. Lā' tū' maktin tataquihpūtani'cu'tunli Dios.

¹⁰Lā' ā'calistān huan ixlikalhaquitizis ángel nā pūxtekepā ixkā'x huan na ixpūtahuī'lh huan xako'hua'jua' animal. Lā' tuncan tzi'sualh lakachu a'nlhā ixmāpa'ksīni' huan xako'hua'jua' animal. Lā' huan tachi'xcuui't ixtaxcā i'si'ma'kā'tca'n como lej ixtapātīni'mā'na. ¹¹Lā' lej ko'hua'jua' talīchihuīna'lh Dios xala' nac a'kapūn como lej ixtapātīni'mā'na como lej ixcāmājichluī' ixtzi'tzi'ca'n. Lā' tū' tamakxteklī natatlahua a'ntü ko'hua'jua'.

¹²Lā' huan ixlikalhachāxan ángel nā pūxtekelh ixkā'x huan nac pūxka a'ntü huanican Eufrates. Lā' huan pūxka tīlh lā' chuntza' tzē tapātī'kelh huan reyes a'ntü ixtamimā'na'ncha' a'nlhā tā'cxtuyāchi huan chi'chini'.

¹³Lā' ā'calistān iclaktzī'mpā kalhatu'tun espíritus xalakko'hua'jua'. Xlaca'n tataxtulh na ixquihni' huan dragón lā' ixquihni' huan animal xako'hua'jua' lā' nā ixquihni' huan a'kxokontu' a'cta'sana'. Lā' huan espíritus ixtatasu'yu hua'chi chachakatna'. ¹⁴Lā' huā' tamā'na espíritus, xlaca'n tlajana'nī'n ixtahuani't. Lā' xlaca'n ixtatlahua lē'cnīn. Lā' xlaca'n tataxtulh para natamākestoka ixlihuākca'n huan reyes xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

Lā' chuntza' huan reyes tatlahualh guerra huan chi'chini' a'ntū laccacui'līnī't Dios a'ntī ka'lhikō' limāpa'ksīn. ¹⁵ U'tza' huā'mā' a'ntū huan Jesucristo:

—Huanmā' chi'chini' quit na'icmin hua'chi kalhatin ka'lhāna' como nīn chā'tin quinitika'lhītō'lah. Lej līpāxūj natala xlaca'n a'ntī lej xa'nca natamaktaka'lha ixlu'xu'ca'n lā' tū' natalhtata. Chuntza' tū' lakkhka'lo'ko catitalatā'kchokolh xlaca'n lā' tū' catitamāxana'lh na ixlacapūnca'n tachi'xcuhū't.

¹⁶ Lā' huan reyes tatakēstokli a'nlhā ixuanican Armagedón huan tachihuīn hebreo.

¹⁷ Lā' ā'calistān huan ixlīkalhatojon ángel pūxtekelh ixkā'x nac cā'ū'nī'n. Lā' chu tuncan chihuīna'lh kalhatin a'ntī ixuī' nac pūmāpa'ksīn a'ntū ixuī' nac lītōkpān nac a'kapūn. Lā' hualh:

—Chuhua'j lakō'nī'ttza' ixlīhuāk.

¹⁸ Lā' chu tuncan tzuculh makli'pa lā' palha' jililh. Lā' lej tachiquilh huan ti'ya't. Lā' a'nchi tachiquilh huan ti'ya't, tū' maktin ixlanī't ixtā'chuntza' desde a'xni'ca' huan tachi'xcuhū't tatzuculh talatahui'la nac quilhtamacuj. ¹⁹ Lā' huan ka'tla' cā'lacchicni', a'nlhā ixuanican Babilonia, tache'kelh huan ti'ya't lā' lakatu'tun taxtulh. Lā' huan xcānsipejni' xala' ixlīhuāk quilhtamacuj, talakuankō'lh. Dios cāpāstacli huan tamā'na xalanī'n nac Babilonia a'nchi lej ixtatlahuanī't a'ntū xako'hua'jua'. Lā' xla' lej cāmāpātīnīlh como xla' lej ixa'kchā'nī't. ²⁰ Lā' ixlīhuāk huan lacpītzina'j ti'ya't nac mar talakuankō'lh. Lā' nā talakuankō'lh huan kēstīni'. Lā' tū'tza' ixtatasu'yu. ²¹ Lā' yujli chejet lej lakka'tla'. Lā' lakatin chejet ixtzincan tu'pu'xam kilos. Lā' cāmūtō'lah huan tachi'xcuhū't. Lā' xlaca'n ā'chulā' ko'hua'jua' talchihuīna'lh Dios por ixpālacata huan chejet como lej ixtapātīni'mā'na ixpālacata huan xaka'tla' lakatu.

17

Māpātīnīca huan pūscāt a'ntīn tū' tzey ixuanī't

¹ Lā' quilakmilh huan kalhatin ixlīkalhatojon ángeles a'ntī ixtaka'lhī huan lakatojon kā'x. Lā' quihuanilh:

—Cata't. Na'icmāsu'ni'yāni' a'nchi namāpātīnīcan huan pūscāt a'ntī lej tlahua talākali'n a'ntū huī' a'nlhā mā' lhūhua' marna'. ² Huan māpa'ksīni'ni'n xalanī'n ixlīhuāk huan quilhtamacuj tatā'tlahuanī't talākali'n huā'mā' pūscāt. Lā' huan tachi'xcuhū't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, xlaca'n hua'chi ka'chīni'n como lej ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n por ixpālacata huā'mā' pūscāt —quihuanica.

³ Lā' tuncan huan ángel quilē'lh por ixlīmāpa'ksīn huan Espíritu Santo hasta nac lakatin cā'lhpi'mpī'li' ti'ya't. Lā' a'ntza' iclaktzī'lh kalhatin pūscāt ixkēhuī' lakatin animal xaspi'nenke'. Lā' ixlīmakka'tla' huan animal ixtamaktzo'kni' lej xalakko'hua'jua' tacuīni'. Lā' huan animal ixka'lhī lakatojon ixa'kxāk lā' kancāuj ixa'kalokot. ⁴ Lā' huan pūscāt ixlhakā'nī't ixlu'xu' xasmumo'nko lā' xaspi'nenke'. Lā' ixlu'xu' ixka'lhī lhūhua' oro lā' lhūhua' a'ntū hua'chi chíhuix lej xalactzēhuanī't lā' lej xatapala, lā' nā huan chíhuix a'ntū huanican perla. Lā' ixchi'patēlha lakatin taza de oro. Lā' huan taza ixlītzumakō' tēpālhūhua' a'ntū lej xalakko'hua'jua' como xla' lej ixtlahuanī't talākali'n. ⁵ Lā' na ixtankān ixtatzo'kni' lakatin tacuīni' a'ntū ixca'tzīcan lakatzē'k a'ntū ixuanicu'tun. Lā' a'ntū ixtatzo'kni' ū'tza' huā'mā': "Huan xaka'tla' Babilonia, xla' ū'tza' xatzī't de ixlīhuāk huan pūscan a'ntī lej tatlahua talākali'n, lā' ixlīhuāk a'ntū ko'hua'jua'". ⁶ Lā' iclaktzī'lh que huanmā' pūscāt ixlīka'chīnī't huan ixka'lhni'ca'n huan ixtachi'xcuhū't Dios. Xlaca'n cāmānīca como tū' tamakxteklī ta'a'kahuāna'ni' Jesús. Lā' a'xni'ca' quit iclaktzī'lh huā'mā', lej ica'cnīlh. ⁷ Lā' huan ángel quinkalhasqui'nīlh:

—Lā' ča'chī' lī'a'cnī'ya'? Na'icuaniyāni' a'ntū līlakatzē'k ixpālacata huan pūscāt lā' huan animal a'ntū kēhuī', lā' a'ntū kal'hi lakatojon ixa'kxāk lā' kancāuj ixa'kalokot. ⁸ Lā' huan animal a'ntū la'ktzī', xla' ixlahuī' xapū'la, lā' chuhua'j tū'tza' lahuī'. Xla' natā'cxtuyāchi nac huan xapūlhmā'n lhu'cu'. Lā' ā'calistān xla' na'a'n a'nlhā namālakuanīcan. Lā' a'xni'ca' nalaktzī'n huan animal, natalē'cnī huan tachi'xcuhū't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Lej natalē'cnī huan animal a'nchi ixuī' de makāntza' lā' tū'tza' lahuī' lā' nalatahui'lapala. Natalē'cnīni' ixlīhuākca'n a'ntīn tū' tatzō'kni' ixtacuīni'ca'n huan nac libro desde a'xni'ca' tzuculh cāxtahui'la quilhtamacuj. Lā' huan libro ū'tza' a'nlhā cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

⁹ Lā' nā huan ángel quihuanilh:

—Chuhua'j na'icuaniyāni' a'nchi limāchekxīcan huā'mā'. Huan lakatojon ixa'kxāk huan animal, xla' ū'tza' huan lakatojon kēstīn a'nlhā tahui'la huan pūscāt. ¹⁰ Lā' nā huan lakatojon a'kxāk, ū'tza' nā huanicu'tun huan kalhatojon reyes. Lā' huan kalhaquitzis de xlaca'n tū'tza' tamāpa'ksīni'n. Lā' kalhatin de xlaca'n, xla' māpa'ksīni'ncus. Lā' huan kalhatin ixlīkalhatojon, xla' tū' minī't. Xla' a'xni'ca' namin, tū' lej makān catimāpa'ksīni'lh. ¹¹ Lā' huan

animal a'ntü ixlahuü' xapü'la lä' a'ntü tü'tza' lahuü', xla' ü'tza' ixlikalhatzeyan rey. Lä' xla' a'cxim con huan kalhatojon. Lä' ä'calistän xla' namälakuanican.

¹² 'Lä' huan kancäuj a'kalokot a'ntü la'ktzi', xla' ü'tza' huan kalhacäuj reyes. Xlaca'n a'ntün tünaj talitzucu tamäpa'ksini'n. Xlaca'n natamäpa'ksini'n con huan animal xmän lakatin hora. ¹³ Lä' huä' tamä'na kalhacäuj reyes talacchihuina'ni't lä' natamaxqui' huan animal ixlimäpa'ksinca'n. ¹⁴ Xlaca'n natatlahua guerra lä' natatä'lästa'la huan Cordero. Lä' nacätlaja huan Cordero con ixtachi'xcuhui't a'ntü Dios cäta'sani'ni't lä' cälacasni't lä' ta'a'kahuäna'ni' xmän Dios. Lä' huan Cordero natlajana'n como xla' cämäpa'ksi' ixlihuäcca'n a'ntün tamäpa'ksini'n, lä' xla' ü'tza' Rey a'ntü ä'chulä' mäpa'ksini'n que ixlihuäcca'n huan reyni' xalaní'n nac cä'quilhtamacuj.

¹⁵ Lä' nä quihuanilh huan ängel:

—Huan marna' a'ntü cälak'tzi' a'nlhä lachahuahui' huan puscät a'ntü lej tlahua talälakhi'n, huä'mä' xla' tachi'xcuhui't xalaní'n lalalhühua' xcänsipejni' a'ntün tachihuina'n lej täpälhühua' tachihuün. ¹⁶ Lä' huan kancäuj a'kalokot a'ntü cälak'tzi' lä' a'ntü kalhacäuj reyes, xlaca'n lä' huan animal nataläca'tzalaktzi'n con huan puscät a'ntü lej tlahualh talälakhi'n. Lä' huan puscät namaklhtikö'can a'ntü ka'lhí. Lä' lhka'lo'ko natamakxteka. Xlaca'n natahua' ixquinit huan puscät. Lä' a'ntü na'a'katäxtü nalhcuyukö'can. ¹⁷ Dios cämäpuhuanilh para natatlahua a'ntü Dios ixlacasqui'n. Lä' ü'tza' xlaca'n talilacchihuina'lh lä' talimaxqui'lh ixlimäpa'ksinca'n huan animal hasta a'xni'ca' natlökentaxtükö'can ixlihuäk a'ntü Dios ixuani't. ¹⁸ Lä' huan puscät a'ntü la'ktzi', xla' ü'tza' huan lej xaka'tla' cä'lacchicni' a'ntü cämäpa'ksikö' huan reyes xalaní'n nac quilhtamacuj.

18

Mälakuanica Babilonia

¹ Lä' ä'calistän iclaktzi'mpä ä'kalhatin ängel a'ntü ixuyjmä'chi de nac a'kapün. Xla' lej ixka'lhí limäpa'ksin. Lä' xla' lej i'xkaka lä' mäxxakékö'lh huan quilhtamacuj. ² Lä' lej palha' hualh:

—Chuhua'j mälakuanikö'cani'ttza' huan xaka'tla' cä'lacchicni' Babilonia. Chuhua'j tahuiläna' a'ntza' xmän huan tlajana'ni'n, lä' ixlihuäk huan spünnu' xalakkö'hua'jua'. ³ Babilonia cämätlahuilh talaclé'i' xalaní'n na ixlihuäk huan xcänsipejni'. Lä' huan reyes xalaní'n na ixlihuäk huan cä'quilhtamacuj tatlahualh ixtalacé'i'ca'n por expälacata huä'mä' cä'lacchicni'. Lä' huan stä'na'ni'n xalaní'n nac quilhtamacuj rico talani't, como huan xalaní'n nac Babilonia lej ixtaxa'ma ixtumä'nca'n para tamähua ixlihuäk a'ntü ixtalacasqui'n.

⁴ Lä' ä'calistän ickaxmatpä lakatin tachihuün nac a'kapün a'ntü hualh:

—Cataxtutit huan nac Babilonia, hui'xina'n a'ntü quintachi'xcuhui't. Tü' natlahua'yä'tit huan xako'hua'jua' talaclé'i' con xalaní'n a'ntza'. Lä' chuntza' tü' catimäpätini'ntit nä hui'xina'n a'xni'ca' nacämäpätinica' xlaca'n. ⁵ Ixtalacé'i'ca'n xlaca'n lej lhühua'. Cämäkéstokui'lini'cani't lä' chä'ni't hasta nac a'kapün. Dios lej cäpästacni'ni't huan ixtalacé'i'ca'n. ⁶ Chuhua'j cacätlahuani'ca xlaca'n chu a'nchí cätatlahuani'ni' hui'xina'n. Tzej catamäpalalh hasta maktü' por huan a'ntü tatlahuani'lh ä'makapitzin. Chuhua'j tzej catapätini'lh xlaca'n hasta maktü'. ⁷ Lej rico ixtahuani't lä' lej ixtapäxuhualh lä' lej ixtaka'tla'jca'jtzi. Lä' chuhua'j tzej catapätini'lh lä' tzej catalakaputzalh. Xlaca'n hua'chi kalhatin puscät a'ntü huan: “Quit kalhatin reina lä' icmäpa'ksini'n. Lä' quit tü' lakapüt. Lä' tü' maktün icülakaputzalh”. ⁸ Lä' ü'tza' natalimin huan lakuat. Lä' naminkö' ixlihuäk lakatin chí'chini': talakaputzit lä' liní'lä' tatzincsta. Lä' nä nalhcuyukö'can huä'mä' cä'lacchicni'. Lä' a'ntü namacamin huä'mä' lakuat, xla' ü'tza' Dios. Lä' xla' lej ka'lhí limäpa'ksin.

⁹ Lä' huan reyes xalaní'n nac cä'quilhtamacuj tatlahualh ixtalacé'i'ca'n con huan xalaní'n nac Babilonia. Lä' con ü'tunu'n ixcätä'tlahua ixlihuäk a'ntü ixtalacasqui'n. Xlaca'n natalakaputza lä' natalacahuan a'xni'ca' natalaktzi'n que huan cä'lacchicni' Babilonia lhucmä' lä' huan xajini' tä'kayahuamä'. ¹⁰ Lä' huan reyes natalaca'ntäya de makat como nä lej natajicua'n a'nchí natapätini'ntamä' huan xalaní'n nac Babilonia. Lä' natalähua:

—Lej xänti la huan Babilonia, huan ka'tla' cä'lacchicni'. Chu limaktin mäpalamä' por ixlihuäk huan xako'hua'jua' a'ntü tatlahuani't a'ntza'. Lä' lej ixka'lhí limäpa'ksin —chuntza' natahuan.

¹¹ Lä' huan stä'na'ni'n xalaní'n nac quilhtamacuj nä xlaca'n natalacahuan lä' natalakaputza por huan a'ntün pätle'kemä' nac Babilonia. Natalacahuan como tü'tza' catita'anlh a'ntü nacämaktamähua ixlistä'tca'n. ¹² Tü'tza' cati'anlh a'ntü nacämaktamähua ixlistä'tca'n hua'chi huan oro lä' plata lä' perlas lä' lej xatapala chihuiux. Lä' tü'tza' caticämaktamähua huan lu'xu' a'ntü lej xafino de lino lä' de seda a'ntü smumonko' lä' spi'nenke'. Tü'tza' catitamähua huan qui'hui' a'ntü lej xamu'csa. Tü'tza' caticämaktamähua a'ntü cätlahuacan de marfil lä' de huan qui'hui' lej xatapala lä' huan bronce lä' licä'n lä' huan mármol. ¹³ Tü'tza' catitamähua huan canela lä' nin huan chí'tinni' a'ntü mojöni'can lihua't. Lä'

tü'tza' caticāmaktamāhuaca huan pūm lā' mirra lā' perfume lā' vino lā' aceite lā' harina lā' trigo. Tü'tza' caticāmaktamāhuaca huācax lā' borregos lā' cahuāyuj lā' carros a'ntū cāsta'nca cahuāyuj lā' huan tasācua' a'ntīn tascuja para ixtēcu'ca'n a'ntīn cātāmāhuanī't. ¹⁴ Lā' huan stā'na'nī'n natahuani xalanī'n nac Babilonia:

—Huan lej xalacuan catūhuā a'ntū lej ixka'lhīcu'tunā'tit, xla' cāspuṭni'kō'nī'ta'ni'. Lā' nā cāspuṭni'kō'nī'ta'ni' huan lej xalacfino catūhuā lā' lej xatapala. Tü'tza' maktin catika'lhī'tit.

¹⁵ Lā' huan stā'na'nī'n lej ricos ixtahuani't como lej ixtatlahua negocio con xalanī'n nac Babilonia. Lā' nā xla'ca'n natalaca'a'ntāya de makat como lej natajicua'n a'nchī natapātīni'ntamā' xalanī'n nac Babilonia. Lā' natalakaputza lā' natacalhuan. ¹⁶ Lā' natahuan:

—¡Lej xānti la huan Babilonia! Xapū'la xalanī'n a'ntza' ixtalhakā'nan huāk con huan lino xafino lā' xasmumonko' lu'xu' lā' xaspi'nenke'. Lā' ixtaka'lhī ixlicāxtlahualīca'n huāk de oro lā' de chihuix lej xatapala lā' perlas. ¹⁷ Lā' chu līmaktin cāspuṭni'kō'lh ixlīricoca'n —natahuan.

Lā' ixlihuākca'n huan marineros lā' xanapuxcu'nu' huan barcos lā' ixlihuākca'n a'ntīn tapū'a'an huan barcos lā' ixlihuākca'n a'ntī tamakscuja nac mar, ixlihuākca'n natalaca'a'ntāya. ¹⁸ Lā' a'xni'ca' natalaktzī'n a'nchī lhcumā' huan cā'lacchicni' Babilonia lā' a'nchī taxtumā' huan jini', xla'ca'n natahuan:

—Tü' maktin ixa'nani't lakatin cā'lacchicni' hua'chi huā'mā' ka'tla' cā'lacchicni'.

¹⁹ Lā' como lej natalakaputza, māni' xla'ca'n nata'a'cpūtō'ca' pokxni'. Lā' natacalhuan lā' lej palha' natahuan:

—¡Xānti la huā'mā' xaka'tla' cā'lacchicni'! Lej rico ixtahuani't xalanī'n a'ntza'. Lā' nā talalh ricos ixlihuākca'n ixtēcu'ni'n barcos como lej i'stā'nancan nac Babilonia. ¡Xānti la huan cā'lacchicni'! Chu līmaktin sputli.

²⁰ Lā' nā nahuancan:

—Catalīpāxuhualh ixlihuākca'n xalanī'n nac a'kapūn como lakuanī't huan cā'lacchicni' Babilonia. Calīpāxuhua'tit hui'xina'n a'ntī ixtachi'xcuhui't Dios lā' nā hui'xina'n apóstoles lā' ixa'cta'sana'nī'n Dios. Xla'ca'n xalanī'n nac Babilonia tamāpalamā'natza' con Dios a'ntū cātatlahuani'nī'ta'ni' hui'xina'n.

²¹ Lā' ā'calistān kalhatin ángel lej xatli'hui'qui chi'palh lakatin ka'tla' chihuix hua'chi lakatin xuā'ti' ixlika'tla'. Lā' tamacajūlh nac mar lā' hualh:

—Chuntza' namāyujūcan huan ka'tla' cā'lacchicni' Babilonia. Lā' tü'tza' maktin cati-tasu'yulh. ²² Tü'tza' catikaxmatca a'ntza' huan música. Tü'tza' catikaxmatca huan arpa nīn huan liskoli' nīn huan trompeta. Tü'tza' maktin catikaksca kalhatin maksujni' de catūhuāya tascujūt. Tü'tza' catisā'nalh huan xuā'ti' a'xni'ca' squitīmā'ca como tinti' a'ntī natasquiti. ²³ Tinti'tza' a'ntza' nīn lakatin pūmaksco a'ntū namaksco. Tü'tza' catikaxmatca ixtachihuīn a'ntīn tapūchahuani'tcus. Huan stā'na'nī'n a'ntū xapū'lh tamilh nac Babilonia, xla'ca'n ā'chulā' ixtaka'lhī līmāpa'ksīn que ā'makapitzīn xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xalanī'n nac Babilonia talī'a'kxokonu'lh con ixtatlahuānca'n xalanī'n chuxalhā nac cā'quilhtamacuj —hualh huan ángel.

²⁴ Chuntza' napātle'keni' huan Babilonia como a'ntza' cāmaknīca ixa'cta'sana'nī'n Dios lā' nā cāmaknīca ixtachi'xcuhui't Dios. Lā' nā talē'n cuenta xalanī'n nac Babilonia a'nchī cāmaknīca ixtachi'xcuhui't Dios na ixlihuāk huan quilhtamacuj.

19

¹ Lā' ā'calistān ickaxmatli a'nchī palha' ixtata'sa huan lhūhua' tachi'xcuhui't nac a'kapūn. Xla'ca'n ixtahuani:

¡Lej ka'tla' Dios!

Xla' quincāmāpūtaxtūyāni'.

Ca'a'cnīni'ni'ca' xmān ū'tza'.

Lā' xla' ka'lhīkō' huan līmāpa'ksīn.

² Xla' juzgarli chu a'nchī a'ntū stu'ncua'.

Lej tzey a'nchī xla' juzgarli.

Xla' juzgarlinī't huan Babilonia como xalanī'n a'ntza' tamātlahuilh talaclē'i' ixlihuākca'n xalanī'n huan quilhtamacuj, chu a'cxim hua'chi xla'ca'n.

Dios māpātīnīni't huan Babilonia como xalanī'n a'ntza' tamaknīlh a'ntū ixtatā'scuj Dios.

³ Lā' chihuīna'mpalaca lej palha' lā' tahualh:

—¡Lej ka'tla' Dios! Huan jini' tō'ca'mā' de nac Babilonia para pō'ktu.

⁴ Lā' huan kalhapu'xamatā'ti' papatzīni'n lā' huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna nac huan a'katzā'stūtā'ti', xla'ca'n tatatzokostani'lh Dios a'ntū ixui' na ixpūmāpa'ksīn. Xla'ca'n tamācā'tanilh lā' tahualh:

—Stu'ncua' a'nchīn tahuani. ¡Lej ka'tla' Dios!

⁵ A'calistān kaxmatpalaca lakatin tachihuīn de ixpūmāpa'ksīn Dios lā' hualh:

Camāka'tli'tit Dios milihuākca'n hui'xina'n a'ntin tapa'ksiyā'tit con Dios lā' milihuākca'n hui'xina'n, xalakka'tla'n lā' xalactzina'j, a'nti a'cnini'ni'yā'tit Dios.

Tapūchahualh a'nti huanican Cordero

⁶ Lā' chu ickaxmatpā hua'chilh ixtachihuina'mā'na lhūhua' tachi'xcuui't lā' hua'chi a'nlhā yujtāya xcān, lā' hua'chi a'xni'ca' lej palha' jili lā' tahualh:

¡Lej ka'tla' Dios!

Māpa'ksini'ntza' quiMāpa'ksini'ca'n quinDiosca'n a'ntin ka'lhikō' limāpa'ksin.

⁷ Lā' lipāxūj catahui'lauj lā' cata'sauj de tapāxuhūn.

Lā' camāka'tli'uj Dios.

Lā' chini'ttza' huan chi'chini' a'nti napūtapūchahua huan a'nti huanican Cordero.

Lā' ixtasqui'ni' tacāxni'ttza'.

⁸ Lā' huan xatasqui'ni' maxtkecani't nalhakā'nan con huan xatzey xastala'nka' lu'xu' lā' slamama.

Huan lej xatzey lu'xu' huanicu'tun que lej tzey a'nchi talatā'kchoko ixtachi'xcuui't Dios.

⁹ A'calistān huan ángel quihuanilh:

—Catzō'kti huā'mā': "Lipāxūj tahuilāna' a'ntin cākantāyacanī't para huan tahua' a'xni'ca' natapūchahua huan Cordero".

Lā' nā quihuanilh huan ángel:

—U'tza' stu'ncua' como ū'tza' huā'mā' a'nti hualh Dios.

¹⁰ Lā' quit ictatzokostani'lh huan ángel lā' ictimācā'tanīcu'tulh. Lā' xla' quihuanilh:

—Tū' catla'hua' chuntza'. Tū' caquimācā'tani'. Quit ictā'scuja Dios chuntza' hua'chi hui'x lā' hua'chi huan mintā'timīn a'ntin takalhaka'ī' a'nti xastu'ncua' a'nti Jesús māsu'yulh. Xmān Dios namācā'tani'ya'. A'ntin tamācā'tzīnīn ixtachihuīn Jesucristo, ixlihuākca'n xla'ca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios —quihuanica.

Huan xasa'kaka cahuāyuj lā' a'nti ixkēhuī'

¹¹ A'calistān iclaktzī'lh huan a'kapūn laquī'yā. Lā' iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasa'kaka. Lā' a'nti ixkēhuī' huā'mā' cahuāyuj, māpācuhuīca Xastu'ncua' lā' ū'tza' a'ntin tlōkentaxtū ixlihuāk. Xla' tzey a'nchi māpa'ksini'n. Lā' lej tzey a'nchi xla' tlaha guerra. ¹² Lā' ixlakastapun ixtaxkaka hua'chi xalamana' huan macscut. Lā' ixmūhuī' lhūhua' corona na ixa'kxāk. Lā' ixtzo'kni'cani't lakatin tacuīni'. Lā' nīn tinti' ixmāchekxī a'nti ixuanicu'tun huanmā' tacuīni'. Lā' xmān ū'tza' ixmāchekxī. ¹³ Ixlu'xu' ixpasakō'ni't ka'lhni'. Lā' ixtacuīni' ū'tza' huan ixTachihuīn Dios. ¹⁴ Lā' ixtastālanī' huan ejércitos xala' nac a'kapūn. Xla'ca'n ixtakēhuī'lāna' laksa'kakan cahuāyuj. Lā' ixlu'xu'ca'n lej xatzey lā' xasa'kaka lā' stala'nka' ixtahuani't. ¹⁵ Lā' a'nti ixpasakō'ni't ka'lhni' ixlu'xu', quilhtaxtulh kantīn espada a'nti lej sta'ya'nca'. Con huā'mā' nacāpūtīlaja huan tachi'xcuui't nac quilhtamacuj. Lā' lej lipalha' nacāmāpa'ksi. Xla' nacāmāpātīnī como Dios lej a'kchā'n con ū'tunu'n. Lā' a'nchi xla'ca'n natapātīnī'n natala hua'chi huan uvas a'nti cālacchi'ntacan a'xni'ca' māxtuni'can xaxcān. ¹⁶ Lā' na ixlu'xu' lā' na ixchākēn ixtatzo'kni' lakatin tacuīni': "U'tza' huan Rey a'nti cāmāpa'ksi ixlihuākca'n reyes. U'tza' huan Māpa'ksini' a'nti cāmāpa'ksi ixlihuākca'n a'ntin taka'lhī limāpa'ksin".

¹⁷ A'calistān iclaktzī'lh kalhatin ángel a'nti ixyā nac chi'chini'. Lā' xla' lej palha' cāhuanilh ixlihuākca'n huan spūnnu' a'nti ixtakosnū'ntlā'huan nac cā'ū'ni'n:

—Cata'ntit. Catakēstoktit lā' cahua'tit a'nti Dios nacāmāxquī'yāni'. ¹⁸ Cata'ntit lā' cahua'tit huan ixquinīca'n huan reyes lā' generales lā' huan xalactli'huī'qui chi'xcuui'n. Cahua'tit huan ixquinīca'n huan cahuāyuj lā' ixquinīca'n a'nti ixtakētō'la. Cahua'tit ixquinīca'n ixlihuākca'n tachi'xcuui't, a'yuj ixtamakscuja lā' a'yuj tū' ixtamakscuja, lā' a'yuj chi'xcuui'n a'nti lej tatasqui'ni' lā' a'yuj tū' lej tatasqui'ni' —hualh huan ángel.

¹⁹ A'calistān iclaktzī'lh a'nchi ixtatakēstokni't huan xako'hua'jua' animal lā' huan reyes xalanī'n nac quilhtamacuj lā' ī'soldadosca'n. Ixtatakēstokni't para natatā'lātucsa a'nti ixkēhuī'lāna' lā' huan ī'soldados. ²⁰ Huan xako'hua'jua' animal chi'paca lā' nā huan a'cta'sana' a'nti ixa'kxokonū'n. Xla' ixtlahuani't lē'cnīn na ixlacapūn huā'mā' animal. Lā' chuntza' ixcā'a'kxonni't a'nti ixtalē'n na ixtankānca'n huan ī'soldado huan animal lā' a'nti ixtataquilhpūtani' huan ídolo a'nti ixtasu'yu hua'chi huan animal. Lā' huan animal lā' huan a'cta'sana' a'nti ixa'kxokonū'n, xalakahuan cāmācā'nca huan nac cā'macscutnu' a'nlhā hua'chi lakatin lago lā' a'nlhā lhucuyucan azufre. ²¹ Lā' ixlihuākca'n huan makapitzīn ixtachi'xcuui't huan xako'hua'jua' animal, xla'ca'n cāpūmaknikō'ca huan espada a'nti quilhtaxtulh na ixquilhni' a'nti ixkēhuī' huan cahuāyuj. Lā' huan spūnnu' tzej talīka'sli huan ixquinīca'n.

¹ Lā' ā'calistān iclaktzī'lh kalhatin āngel a'ntū ixyujmā'chi de nac a'kapūn. Lā' ixlē'mā' huan xallave de huan xapūlmā'n lhu'cu'. Lā' nā ixlē'mā' kantin cadena lhmā'n. ² Lā' xla' chī'palh huan dragón. U'tza' huan lūhua' a'ntū xala' lejtza' makān, lā' nā ū'tza' huan ko'ti'ti' lā' nā huanican Satanás. Lā' huan āngel chī'lh huan dragón lā' māchokolh xatachī'n lakatin mil cā'ta. ³ Lā' huan āngel mojlōh nac xapūlmā'n lhu'cu'. Lā' tzej mālacchōlh lā' hui'lini'lh lakatin sello nac xamālahcha. Lā' chuntza' huan ko'ti'ti' tūlahitza' cā'a'kxokolh huan tachi'xcuhui't xalanī'n nac quilhtamacuj hasta que nasputa huan lakatin mil cā'ta. Lā' a'xni'ca' nasputa huan mil cā'ta, namakxtekan. Lā' tū' makān catimākxteka.

⁴ Lā' ā'calistān iccālaktzī'lh makapitzīn pūtahuī'lhni' a'nlhā ixtapūmāpa'ksīni'n. Lā' nā iccālaktzī'lh ā'makapitzīn a'ntū ixtahuī'lāna' a'ntza'. Xlaca'n iccāmaxquī'cani't limāpa'ksīn para natajuzgarlī. Nā iccālaktzī'lh xlaca'n a'ntū iccā'a'cchu'cucani't. Cāmāknīca como ixtamāsu'yu ixtachihuīn Dios lā' a'ntū xastu'ncua' ixpālacata Jesús. Xlaca'n tū' ixtamācā'tanīni't huan xako'hua'jua' animal, lā' tū' ixtataquilhpūtani'nī't ixídolo. Lā' tū' ixtamakxteknī't nacāhuī'lini'can huan sello na ixtānkāca'n lā' na ixmacāca'n lā' na iccālaktzī'lh que hua' tamā'na talakahuanchokolh lā' tamāpa'ksīni'lh con Cristo lakatin mil cā'ta. ⁵ Xlaca'n ū'tunu'n a'ntū xapū'la talakahuanchokolh. Huan ā'makapitzīn nīni'n natalakahuanchoko a'xni'ca' nasputa huan mil cā'ta. ⁶ Līpāxūj a'ntūn talakahuanchoko a'xni'ca' talakahuanchoko huan xapū'la. Xlaca'n natatā'māpa'ksīni' con Dios. Xlaca'n tū'tza' catitanīl ixlīmaktu' hua'chī ā'makapitzīn. Xlaca'n natatā'scuja Dios lā' nā Cristo. Lā' natamāpa'ksīni'n con Cristo lakatin mil cā'ta.

⁷ Lā' a'xni'ca' nasputa huan lakatin mil cā'ta, namakxtekan huan ko'ti'ti'. Lā' xla' nataxtu de a'nlhā ixchī'cani't. ⁸ Lā' nataxtu lā' nacā'a'kxoko huan tachi'xcuhui't na ixlīhuāk huan quilhtamacuj. Lā' nacā'a'kxoko xalanī'n nac Gog lā' Magog. Xlaca'n nacāmākēstoka para natatlahua guerra. Xlaca'n lej lhūhua' hua'chī huan xalactzina'j chīhuix a'ntū tahuī'lāna' na ixquilhtūn huan mar. ⁹ Lā' iclaktzī'lh a'nchī huan ī'soldadoca'n de Gog lā' Magog ixtalatā'kchoko chuxalhā lā' tatā'tamacxti'li'lh a'nlhā ixtahuī'lāna' huan ixtachi'xcuhui't Dios. Lā' huanmā' cā'lacchicni' ū'tza' a'ntū Dios lej pāxquī'. Lā' de nac a'kapūn mincha' huan macscut lā' cālhcyukō'lh ixlīhuākca'n ixtachi'xcuhui't huan ko'ti'ti'. ¹⁰ Lā' huan ko'ti'ti' a'ntū iccā'a'kxokonī't macā'nca nac cā'macscutnu' a'ntū hua'chī lago lā' a'nlhā lhcyucan azufre. Lā' nā a'ntza' iccāmacā'ncani't huan xako'hua'jua' animal lā' huan a'cta'sana' a'ntū ixa'kxokonū'n. A'ntza' nacāmāpātīnican de tuncuj lā' de tzi'sa para pō'ktu.

Dios najuzgarlīni'n a'nlhā hui' na ixpūmāpa'ksīn

¹¹ A'calistān iclaktzī'lh lakatin pūmāpa'ksīn lej ka'tla' lā' smu'yonko'. Lā' iclaktzī'lh a'ntū ixui' a'ntza'. Huan quilhtamacuj lā' huan a'kapūn cāmālakuanīca na ixlacapūn Dios. Lā' tū'tza' tatasu'yulh. ¹² Lā' iccālaktzī'lh huan nīni'n, lakka'tla'n lā' xalacti'na'j. Xlaca'n ixtayāna' na ixlacapūn Dios. Lā' cāmālakakē'ca huan libros. Lā' ā'calistān mālākakē'palaca ā'lakatin. U'tza' huā'mā' huan libro a'nlhān cātzo'kcani't ixtacuīni'ca'n a'ntūn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' cājuzgarlica huan nīni'n chu a'nchī ixtalatā'kchokonī't chuntza' a'nchī ixtatzo'kni' ixlīhuāk a'ntū ixtatlahuanī't. ¹³ A'calistān huan mar cāmācamāstā'lh a'ntū ixtanīni't a'ntza'. Lā' nā tachilh xlaca'n a'ntū ixtahuī'lāna' nac cā'linīn. Lā' cājuzgarlikō'ca ixlīhuākca'n, chā'tunu' chu a'nchī ixtalatā'kchokonī't. ¹⁴ Lā' ā'calistān huan linīn lā' huan cā'linīn cāmācā'nca nac cā'macscutnu' a'nlhā hua'chī lago. Lā' a'ntza' a'nlhā nīcan ixlīmaktu'. ¹⁵ Lā' nā cāmācā'nca nac cā'macscutnu' ixlīhuākca'n a'ntūn tū' iccāzto'kni'cani't ixtacuīni'ca'n huan nac libro a'nlhān tatzo'kni' ixtacuīni'ca'n a'ntūn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

21

Huan xasāsti' a'kapūn lā' huan xasāsti' quilhtamacuj

¹ Lā' ā'calistān iclaktzī'lh ā'lakatin xasāsti' a'kapūn lā' xasāsti' quilhtamacuj. Huan xapū'la a'kapūn lā' huan xapū'la quilhtamacuj iccāmālakuanīcani't. Lā' tū'tza' ixa'nān mar. ² Quit iclaktzī'lh huan xaticua'lanālin cā'lacchicni'. Huā'mā' cā'lacchicni' ū'tza' a'ntū xasāsti' Jerusalén. Lā' nā iclaktzī'lh a'nchī ixyujmā'chi nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Dios. Lā' huan cā'lacchicni' tzej iccāxtlahuacani't hua'chī kalhatin xatasqui'ni' a'ntū xa'nca lhakā'nan a'xni'ca' natā'tapūchahua huan ī'squi'nīni'. ³ A'calistān iccaxmatlī lakatin tachihuīn a'ntū mincha' nac a'kapūn. Lā' lej palha' hualh:

—Chuhua'j Dios cātā'lahui' huan tachi'xcuhui't. Lā' xla' nacātā'latahuī'la con xlaca'n. Xlaca'n natala ixtachi'xcuhui't. Lā' xla' nala ixDiosca'n xlaca'n. ⁴ Dios nacāmāscōhuīni' ixlakaxta'jatca'n xlaca'n. Lā' tū'tza' catitanīl. Lā' tū'tza' catitalakaputzalh. Lā' tū'tza' catitalcalhualh. Lā' tū'tza' catitapātīni'lh. Lā' tū'tza' caticāpātīle'keni'lh nīn tuntū' a'ntū xala' xapū'la.

⁵ Lā' ā'calistān chīhuīna'lh Dios a'nlhā ixui' na ixpūmāpa'ksīn lā' hualh:

—Chuhua'j quit na'iccāsāsti'tlahuakō' ixlīhuāk catūhuā.

Lā' quihuanilh:

—Huak huā'mā' catzo'kti. Huā' tamā'na tachihuīn ū'tza' a'ntū xalacstu'ncua' lā' tzē kalhlaka't'can.

⁶Lā' nā quihuanilh:

—Lakō'ni'ttza'. Quit hua'chi huan letra A a'ntū litzucu huan alfabeto lā' hua'chi huan letra Z a'ntū ixlī'a'ksputi', como quit xa'icui'tza' a'xni'ca' tzuculh ixlihuāk lā' na'ictahui'lacus a'xni'ca' nasputō' ixlihuāk. A'ntin takalhpūti, quit na'iccāmāhuī' huan xcān xala' nac mu'sni' a'nlnhān taxtu xcān a'ntū cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' tū' ic-ticāmātā'jilh. ⁷Chuntza' quit na'iccātlahuani' ixlihuākca'n a'ntin tatlajana'n. Lā' quit na'icla ixDiosca'n xlaca'n, lā' xlaca'n natala quincamana'. ⁸Tū' chuntza' xlaca'n a'ntin tajicua'n lā' ū'tza' tū' quintalistālan'. Xlaca'n nacāmācā'ncan nac cā'macscutnu'. Lā' nā chuntza' a'ntin tū' takalhlaka't', lā' a'ntin lej taca'tzanca'tzi, lā' a'ntin tamakni'ni, lā' a'ntin tatlahua talākahi'n, lā' huan tlahuāna'ni'n, lā' huan a'ntin tataquilhputani' huan idolos, lā' ixlihuākca'n huan a'kxokonu'ni'n. Xlaca'n nacāmācā'ncan nac cā'macscutnu' a'nlnhā lhcuyucan huan azufre. Huā'mā' ū'tza' a'nlnhā ixlīmaktu' nīcan.

Huan xasāsti' Jerusalén

⁹Lā' a'calistān quīlakmilh kalhatin de huan ixlīkalhatojon huan ángeles a'ntū ixtaka'lhī huan ā'tāpatojon lakuat. Lā' quihuanilh:

—Cata't, lā' quit na'icmāsu'ni'yāni' huan xatasqui'ni' a'ntū nala ixpscāt huan Cordero.

¹⁰Lā' huan Espiritu Santo quimāsu'ni'lh lakatin talakahuān. Huan ángel quīlē'lh nac lakatin tālhmā'n kēstīn lej ka'tla'. A'ntza' quimāsu'ni'lh huan cā'lacchicni' a'nlnhā ixla' Dios lā' a'nlnhā huanican Jerusalén. Ixyujāchi de nac a'kapūn a'nlnhā Dios hui'lacha'. ¹¹Lā' huan cā'lacchicni' i'xkaka con huan i'xkakana' Dios. I'xkaka hua'chi lakatin chihuix a'ntū lej xatapala, hua'chi lakatin chihuix a'ntū huanican jaspe a'ntū stala'nka' lā' a'ntū xkaka. ¹²Ixlīmakka'tla' huan cā'lacchicni' ixyā lakatin taxaka lej tālhmā'n. Lā' ixka'lhī lakacāujtu' xamākalhcha. Lā' kalhacāujtu' ángeles cālimāmācū'ca huan tamā'na mākālhcha. Lā' huan nac mākālhcha ixcātzo'kcani't ixtacuīni'ca'n huan kalhacāujtu' ixo'kxa'n Israel. ¹³Ixtayāna' lakatu'tun mākālhcha lakpātunu', lakatu'tun na ixtankēn, lā' nac norte lakatu'tun, lā' nac sur lakatu'tun, lā' nā lakatu'tun a'nlnhā tā'cnū huan chi'chini'. ¹⁴Huan xacimientō de huan taxaka lakacāujtu' chihuix. Lā' huan nac chihuixni' ixcātzo'kcani't ixtacuīni'ca'n huan kalhacāujtu' apóstoles, ixla' huan a'ntū huanican Cordero.

¹⁵Huan ángel a'ntū ixquintā' chihuīna'ni't ixlē'mā' kantin hua'chi a'ctzina'j qui'hui' de oro. Con huanmā' ixpūlacalhāh huan cā'lacchicni', lā' huan xamākalhcha lā' huan taxaka. ¹⁶Huan cā'lacchicni' tā'ti'jua' ixuanī't. Chu a'cxtim ixlīhmā'n lā' ixlīpēka'tla'. Huan ángel lhcālh huan cā'lacchicni' con huan ixqui'hui' de oro. Lā' ixlihuāk lhcākō'lh lā' chā'lh lakatu' mil ā'lakatu' ciento kilómetro de ixlīhmā'n, chu a'cxtim ixlīpēka'tla' lā' ixlītālhmā'n. ¹⁷Lā' huan ángel lhcālh huan taxaka chu a'nchī hua'chi talacilhāna'n huan chi'xcuhui'n. Lā' ixlītālhmā'n chā'lh tu'tumpu'xamatā'ti' metros.

¹⁸Lā' huan taxaka ixlītlahuacani't huan chihuix de jaspe. Lā' huan cā'lacchicni' huāk de oro xastala'nka' hua'chi vidrio. ¹⁹Lā' huan xacimientō de huan taxaka lej tzēhuani't ixuanī't como ixlītlahuacani't de tāpālhūhua' chihuix a'ntū lej xatapala. Huan xapū'la chihuix de huan xacimientō, xla' de jaspe. Lā' ixlīlakatu' chihuix de zafiro, lā' ixlīlakatu'tun de ágata, lā' ixlīlakatā'ti' de esmeralda. ²⁰Lā' huan ixlīlakaquitzis chihuix de ónice, lā' huan ixlīlakachāxan de cornalina, lā' huan ixlīlakatojon de crisólito, lā' ixlīlakatzeyan de berilo, lā' huan ixlīlakana'jās de topacio, lā' huan ixlīlakacāj de crisoprasa, lā' huan ixlīlakacājtin de jacinto, lā' huan ixlīlakacāujtu' de amatista. ²¹Huan lakacāujtu' mākālhcha xla' lakacāujtu' chihuixni' a'ntū cāhuanican perlas. Lakatunu' mākālhcha ixtlahuacani't de lakatunu' perla. Lā' huan xatej de huan cā'lacchicni' huāk de oro xastala'nka' hua'chi vidrio.

²²Tū' iclaktzi'lh nīn lakatin litokpān nac huan cā'lacchicni', como na ixlīhuāk huan cā'lacchicni' huī' Dios a'ntū ka'lhikō' līmāpa'ksīn lā' nā a'ntza' huī' huan Cordero. ²³A'ntza' tū' tasqui'nī que huan chi'chini' nīn huan mālhcuuy' natamāxkakēni' huan nac cā'lacchicni'. Huan cā'lacchicni' māxkakē huan i'xkakana' Dios lā' nā i'xkakana' huan Cordero. ²⁴Lā' huan tachi'xcuhui't xalani'n nac cā'quilhtamacuj nacāmāxkakē i'xkakana' Dios. Lā' huan reyes xalani'n nac quilhtamacuj natalīmin ixlīricoca'n nac huā'mā' cā'lacchicni'. Lā' natamālacnūni' Dios. ²⁵Lā' huan xamākalhcha huan cā'lacchicni' natatalaquī'tāya tintacuj. Lā' tū' maktin catīcāmālacchōca como a'ntza' tū' cati'a'nal' tzi'sa. ²⁶Lā' ixlihuākca'n tachi'xcuhui't natalīmin nac huanmā' cā'lacchicni' ixlihuāk a'ntūn taka'lhī a'ntū lej xatapala. ²⁷Lā' tū' catitanūlh nac huan cā'lacchicni' a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' tū' catitatanūlh a'ntūn tatlahua a'ntū lej līmāxana'. Lā' tū' catitatanūlh a'ntūn tahanan tā'ksa'nīn. Natatanū nac huan cā'lacchicni' xmān a'ntūn cātzo'kcani't ixtacuīni'ca'n huan na ixlibro huan Cordero a'nlnhān cātzo'kcani't ixtacuīni'ca'n a'ntūn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

22

¹ Lā' ā'calistān huan ángel quimāsu'ni'lh kantiñ pūxka a'ntū lej stala'nka'. Lā' huan xaxcān de huā'mā' pūxka ū'tza' a'ntū māstā' huan xasāsti' quilhtamacuj. Huan pūxka ixtaxtumā' de na ixpūmāpa'ksīnca'n Dios lā' huan Cordero. ² Lā' huan pūxka ixtētaxtu na ixpūnan de huan ixtē huan cā'lacchicni'. Lā' na ixquilhtūni'n huan pūxka ixtayāna' huan qui'hui' a'ntū tamāstā' xasāsti' quilhtamacuj. Huan tamā'na qui'hui' tamāstā' ixtō'ca't makcāujtu' nac lakatin cā'ta. Tō'ca' ixtō'ca't lakatunu' mālhcuyu'. Lā' xachi'tin de huanmā'na qui'hui' tzey para cālīmātzeyīcan huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj. ³ Tū' cati'a'nalh a'ntza' a'ntū ko'hua'jua' como a'ntza' huī' huan ixpūmāpa'ksīnca'n Dios lā' huan Cordero. Lā' natamācā'tanī Dios a'ntīn tatā'tapa'ksī. ⁴ Lā' calacan natalaktzī'n Dios. Lā' nacālītankātzo'kcan ixtacuīni' Dios na ixtankānca'n a'ntīn tatā'tapa'ksī. ⁵ Lā' nac huā'mā' cā'lacchicni' tū' cati'a'nalh tzi'sa. Lā' tū'tza' catimaclacasqui'nca huan pūmaksko. Lā' tū'tza' catimaclacasqui'nca huan chi'chini'. Huan Māpa'ksīni' Dios nacāmāxkakē ixtachi'xcuhuī't. Lā' x'laca'n natamāpa'ksīni'n para pō'ktu.

Palaj namimpala Jesucristo

⁶ A'calistān huan ángel quihuanilh:
—Huā' tamā'na tachihuīn lej lacstu'ncua'. Lā' tzē cākalhla'ī'can. Huan Māpa'ksīni' Dios ixcāmāpuhuanī ixa'cta'sana'nī'n a'ntū natahuan. Lā' xla' macamini't huan ixángel para nacāmāsu'ni' a'ntīn tatapa'ksī con Dios a'ntūn palaj napātle'ke.

⁷ Lā' Jesús hualh:

—Palaj na'icmin.

Līpāxūj a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' huan tachihuīn a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro a'ntū māsu'yu a'ntū napātle'ke.

⁸ Quit, Juan, ickaxmatni't lā' iclaktzī'ni't ixlīhuāk huā'mā'. Lā' a'xni'ca' xa'ickaxmatkō'ni't lā' xa'iclaktzī'nkō'ni't, ictatzokostani'lh huan ángel a'ntī ixquimāsu'ni'nī't huā'mā'. ⁹ Lā' xla' quihuanilh:

—Tū' chuntza' catla'hua'. Tū' caquintatzokostani'. Nā quit ictā'scuja Dios chuntza' hua'chi hui'x lā' hua'chi minatā'timīn a'ntī ixa'cta'sana'nī'n Dios lā' ixlīhuākca'n a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro. Xmān Dios natatzokostani'ya'.

¹⁰ Lā' nā quihuanilh:

—Tū' tzē'k catica'tzi huan tachihuīn a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro lā' a'ntūn tahanan a'ntū napātle'ke, como palaj natlōkentaxtūcan chuntza' hua'chi tatzo'kni'. ¹¹ A'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey, catatlahualhcus. Lā' a'ntīn tapuhuan a'ntūn tū' tzey, catapuhualhcus chuntza'. Lā' a'ntīn lactzey, pō'ktu catatlahualh a'ntūn tzey. Lā' a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' Dios, pō'ktu cata'a'kahuāna'ni'lh.

¹² Lā' nā Jesús huampā:

—Palaj na'icmin. Na'iclimin a'ntū na'iccālīmāpala chā'tunu'. Na'iccāmāpala a'ntīn tatlahuanī't a'ntūn tzey lā' nā a'ntīn tatlahuanī't a'ntūn tū' tzey. ¹³ Quit huan Xapū'la lā' huan A'xmān, hua'chi huan letra A a'ntū lītucu huan alfabeto lā' hua'chi huan letra Z a'ntū ixlī'a'kspu'tni'. Quit xa'icui'tza' a'xni'ca' tatzuculh ixlīhuāk lā' na'ictahui'lacus a'xni'ca' nataspukō' ixlīhuāk.

¹⁴ Līpāxūj a'ntīn cāmāspu'tūni'canī'ttza' ixtalaclē'i'ca'n. Lā' ū'tza' tzē natalīhua' huan xatō'ca't de huan qui'hui' a'ntū māstā' xasāsti' quilhtamacuj. Lā' nā tzē natatanū nac huan cā'lacchicni'. ¹⁵ Tū' cāmāxtekan natatanū nac cā'lacchicni' a'ntīn tū' takalhla'ī'cu'tun ixtachihuīn Dios. Tū' catitatanūlh huan tlahuāna'nī'n, lā' nīn a'ntīn tatlahua talākalhī'n, lā' nīn a'ntīn tamaknīni'n, lā' nīn a'ntīn tataquilhpūtani' huan ídolos, lā' nīn a'ntīn ta'a'kxokonu'n como lej talakatī tahanan a'ntūn tū' stu'ncua'.

¹⁶ Lā' Jesús huampā:

—Quit, Jesús, icmacā'ni't qui'ángel. Xla' nacāhuaniyāni' ixlīhuāk huā'mā' hui'xina'n a'ntīn tapa'ksiyā'tit con Dios na ixlīhuāk cā'lacchicni'. Quit huan ī'xū'yātā'nat huan rey David. Quit huan Mātuncuīni' Sta'cu a'ntū lej xkaka —hualh Jesús.

¹⁷ Huan Espiritu Santo lā' huan ixtasqui'ni' huan Cordero, x'laca'n tahanan:

—Cata'ntit.

Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmata catahualh:

—Cata'ntit.

Lā' catamīnkō'lh ixlīhuākca'n a'ntīn takalhputī, lā' catahua'lh huan xcān a'ntū māstā' xasāsti' quilhtamacuj. Māstā'can hua'chi lē'ksajna' para a'ntīn tamaklhūni'ncu'tun.

¹⁸ Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmata huan ixtachihuīn huā'mā' libro a'nlhān tatzo'kni' a'ntū napātle'ke, iccāhuani: Palh catīhuā mālhmā'ni huā'mā' tachihuīn, Dios namāpātīnī. Napātī huan lakuat a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro. ¹⁹ Lā' palh catīhuā namāpānū macstī'na'j huan tachihuīn a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro, Dios tū' catimāxteklī nahua'

huan ixtō'ca't huan qui'hui' a'ntū māstā' xasāsti' quilhtamacuj. Lā' Dios tū' catimakxtekli natanū huan nac xaticua'lanālīn cā'acchicni' a'ntūn tzo'kcanī't nac huā'mā' libro.

²⁰ Lā' a'ntū huan huā' tamā'na tachihuīn, xla' huan:

—Stu'ncua'. Quit palaj na'icmin.

Chuntza' calalh. Cata't quiMāpa'ksīni' Jesús.

²¹ Lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacāsicua'lanālīkō'ni' milīhuākca'n hui'xina'n. Amén.